

မဇ္ဈိမနိကာယ

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်

နိဿယ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁-ဒေဝဒဟဝဂ်

၁-ဒေဝဒဟသုတ်

၁။ (ဣဒံ သုတ္တံ၊ ဤဒေဝဒဟသုတ်ကို)။ မေ၊ တပည့်တော်အာနန္ဒာသည်။ ဝေ၊ ဤသို့။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။ ဧကံ၊ တပါးသော။ သမယံ၊ အခါ၌။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ သက္ကေသု၊ သက္ကတိုင်းတို့၌။ (ဥပစာရတ္ထ)။ ဝါ၊ သက္ကတိုင်းအနီး၌။ (မုချတ္ထ)။ ဒေဝဒဟံနာမ၊ ဒေဝဒဟမည်သော။ သက္ချာနံ၊ သာကီဝင်မင်းတို့၏။ နိဂမော၊ နိဂုံးသည်။ (အတ္တိ၊ ဤ။ တသ္မိံ၊ ထိုနိဂုံး၌။ ဝါ၊ နိဂုံးအနီး လှည့်နေတော့၌။) ဝိဟရတိ၊ နေတော် မူ၏။ တဩဝေ၊ ထိုအခါ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့ကို။ ဘိက္ခုဝေတိ၊ ရဟန်းတို့ ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ ခေါ်တော်မူပြီ။ တေ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ဘဒန္တေတိ၊ အရှင်ဘုရား ဟူ၍။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရားအား။ ဝါ၊ ဤ (စကားတော်ကို)။ ပစ္စယောသံ၊ ရှေးရှေးယုကုန်ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်—“ဘိက္ခုဝေ၊ ရဟန်းတို့။ အယံပုရိသပုဂ္ဂလော၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကိဉ္စိ၊ တစ်ခုတခု သော။ ယံ သုခံ ဝါ၊ အကြင်ချမ်းသာကို၎င်း။ ယံ ဒုက္ခံ ဝါ၊ အကြင်ဆင်းရဲကို၎င်း။ ယံ အဒုက္ခ- မသုခံ ဝါ၊ အကြင် မဆင်းရဲ မချမ်းသာ (ဥပေက္ခာဝေဒနာ)ကို၎င်း။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ခံစားရ၏။

၁။ ဝေ-နိဒဿန၊ မေ-တတိယာကတ္တာ၊ သုတံ-ဥပစာရဏတ္ထ ကမ္မရုပ်ပြန်ဆိုသည်။ ဝေ-“ဤသို့သောအခြင်းအရာ အားဖြင့်” ဟု အာကာရ၊ “ဤသို့သာ” ဟု အဝစာရဏ အနက်လည်း ပြန်ဆိုနိုင်သည်။ မေ ကို ဆဋ္ဌ၊ ဤသမ္ဗုဒ္ဓအနက် ယောဇနာသော် သုတံ ကို ဥပစာရဏတ္ထဘာဝရုပ် ကြံ၍ ယောဇနာလေ။
 ၂။ ဤအဋ္ဌကထာအလိုကျ ယောဇနာသော် “ဧကံ၊ သော။ သမယံ၊ အခါပတ်လုံး” ဟု အဋ္ဌန္တသယောဂတ္ထ ပေးလေ။ ၌-ဟုပေးသည်ကား ပေါရာဏာစရိယတို့ အလိုတည်း။
 ၃။ ဒေဝဒံ (သက္ချာနံ) ဒေဟော (မင်္ဂလပေါက္ခရဏိ) ဒေဝဒဟော။ မင်္ဂလာရောက်တည်း။ ၎င်းရောက် ကို စွဲ၍ ဒေဝဒဟနိဂုံး ခေါ်၏။

သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော၊ တံ၊ ထိုဝေဒနာသည်။ ပုဗ္ဗေကတပေတု၊ ရှေးဘဝ၌ပြုအပ်သောကံဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ (ဟောတိ၊ ဇါ။) ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုရာဏာနံ၊ အဟောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ကမ္မာနံ၊ ကံတို့၏။ တပသ၊ အကျင့်အားဖြင့်။ ဗျန္တိဘဝါ၊ ကင်းသော အဆုံးအပိုင်းအခြား ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ (ပျက်စီးခြင်းကြောင့် ဟူလို)။ နဝါနံ၊ အသစ် ဖြစ်ကုန်သော။ ကမ္မာနံ၊ တို့ကို။ အကရဏာ၊ မပြုခြင်းကြောင့်၎င်း။ အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။ အနဿဝေါ၊ မပျိုးခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ဇါ။) အာယတိံ၊ ။ အနဿဝါ၊ မပျိုးခြင်းကြောင့်။ ကမ္မက္ခယော၊ ကံ၏ကုန်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ဇါ။) ကမ္မက္ခယာ၊ ကံ၏ကုန်ခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခက္ခယော၊ ဆင်းရဲ ၏ကုန်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ဇါ။) ဒုက္ခက္ခယာ၊ ကြောင့်။ ဝေဒနာက္ခယော၊ ဝေဒနာ၏ကုန်ခြင်း သည်။ (ဟောတိ၊ ဇါ။) ဝေဒနာက္ခယာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲဝေဒနာ သည်။ နိဇ္ဇိဏ္ဏံ၊ အကြွင်းမဲ့ ဆွေးမြေ့ပျက်စီးသည်။ ဘဝိဿတိတံ၊ ဖြစ်လတ္တံ့ဟူ၍။ ဝေဝါဒိနော၊ ဤသို့ ဆိုလေ့ရှိကုန်သော။ ဝေဒိဋ္ဌိနော၊ ဤသို့ အယူရှိကုန်သော။ ဧကေ၊ အချို့ကုန်သော။ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သန္တိတိ၊ ရှိကုန်၏”ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါ၊ ပြီ။ (ဣတိသဒ္ဓါ လုတ္တနိဋ္ဌိ။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ နိဂဏ္ဏာ၊ နိဂဏ္ဏတို့သည်။ ဝေဝါဒိနော၊ ဤသို့ ဆိုလေ့ရှိကုန်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဟံ၊ သည်။ ဝေဝါဒိ၊ ဤသို့ ဆိုလေ့ရှိကုန်သော။ နိဂဏ္ဏေ၊ နိဂဏ္ဏတို့ကို။ ဥပသကံမိတွာ၊ ချဉ်းကပ်၍။ “အာဝုသော နိဂဏ္ဏာ၊ ငါ့ရှင် နိဂဏ္ဏတို့။ တုမေ၊ သင်တို့သည်။ ‘အဟံ ပုရိသပုဂ္ဂလော၊ သည် ။ပ။ ဘဝိဿတိတံ၊ ဟူ၍။ ဝေဝါဒိနော၊ ဤသို့ ဆိုလေ့ရှိကြ၏ဟူသည်။ ဝေဒိဋ္ဌိနော၊ ဤသို့ အယူရှိကုန်၏”ဟူသည်။ သစ္စံ ကိဏတိ၊ မှန်သလော”ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ ဝဒါမိ၊ ပြောဆို၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧတ နိဂဏ္ဏာ၊ ထို နိဂဏ္ဏတို့သည်။ ဝေ၊ သို့။ မေ၊ သည်။ ပဋ္ဌာ၊ မေးအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ အာမာတိ၊ မှန်ပါ၏ဟူ၍။ စေ ပဋိဇာနန္တိ၊ ဝန်ခံကုန်ငြားအံ့။

☸ အဟံ၊ သည်။ ဧတ၊ ထိုနိဂဏ္ဏတို့ကို။ “အာဝုသော နိဂဏ္ဏာ၊ တို့။ တုမေ၊ တို့သည်။ ‘မဟံ ငါတို့သည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးဘဝ၌။ အဟဝမေဝ၊ ဖြစ်ဘူးကြကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ န နာဟု- ဝမှာတိ၊ မဖြစ်ဘူးကြကုန်သည် မဟုတ်ဟူ၍။ ဇာနာထ ကိံ ပနာတိ၊ သိကြကုန်၏လော” ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ ဝဒါမိ၊ ဇါ။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်ဂေါတမ၊ ဣဒံ၊ ဤအမေးစကားသည်။ နော ဟိ၊ မသင့်ပါ။

အာဝုသော နိဂဏ္ဏာ၊ တို့။ တုမေ၊ တို့သည်။ ‘မဟံ၊ တို့သည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ။ ပါပကမ္မံ၊ ကို။ အကရမေဝ၊ ပြုဘူးကုန်သည်သာတည်း။ န နာကရမှာတိ၊ မပြုဘူးကုန်သည်ကား မဟုတ်ဟူ၍။ ဇာနာထ ကိံ ပန၊ သိကြကုန်၏လော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူ၏။ အာဝုသော၊ မ။ ဣဒံ၊ သည်။ နော ဟိ၊ မသင့်ပါ။

အာဝုသော နိဂဏ္ဏာ၊ တို့။ တုမေ၊ တို့သည်။ ‘ဝေဓူပံ၊ ဤသို့ သဘောရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ဝေဓူပံ ဝါ၊ သော။ ပါပကမ္မံ၊ ကို။ အကရမှာတိ၊ ပြုဘူးကုန်၏” ဟူ၍။ ဇာနာထ ကိံ ပန၊ သိကြ ကုန်၏လော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူ၏။ အာဝုသော၊ မ။ ဣဒံ၊ သည်။ နော ဟိ၊ ပါ။

အာဝုသော နိဂဏ္ဏာ၊ တို့။ တုမေ၊ တို့သည်။ ‘ဇ္ဇေကံ၊ ဤမျှလောက်သော။ ဒုက္ခံ ဝါ၊ ဆင်းရဲ သည်လည်း။ နိဇ္ဇိဏ္ဏံ၊ ဆွေးမြေ့ပြီး။ ဇ္ဇေကံ၊ သော။ ဒုက္ခံ ဝါ၊ သည်လည်း။ နိဇ္ဇိဏ္ဏေ၊ ဆွေးမြေ့- ထု၏။ (တဗ္ဗပစ္စည်းဘောဟော။) ဇ္ဇေကမ္ပိ၊ သော။ ဒုက္ခေ ဝါ၊ သည်လည်း။ နိဇ္ဇိဏ္ဏေ၊ ဆွေးမြေ့

လတ်သော်။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ဒုက္ခံ၊ သည်။ နိဇ္ဇိဏ္ဏံ၊ သည်။ ဘဝိဿတိတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့' ဟူ၍။
ဇာနာထ ကိံ ပန၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူ၏။ အာရုသော၊ မ။ ဣဒံ၊ သည်။ နော ဟိ၊
မသင့်ပါ။

အာရုသော နိဂဏ္ဌာ၊ တို့။ တုမေ၊ တို့သည်။ ဒိဋ္ဌေ ဓမ္မေ၊ မျက်မှောက်သောကိုယ်၏ အဖြစ်၌
ပင်လျှင်။ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းကို၎င်း။ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။
ဥပသမ္ပဒံ၊ ပြည့်စုံခြင်းကို၎င်း။ ဇာနာထ ကိံ ပန၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူ၏။ အာရုသော၊
မ။ ဣဒံ၊ သည်။ နော ဟိ၊ မသင့်ပါ။ ဣတိ၊ ဤသို့ဖြေဆိုကုန်၏။

၂။ ဣတိ၊ ဤသို့ဖြစ်လျှင်။ အာရုသော နိဂဏ္ဌာ၊ တို့။ တုမေ၊ တို့သည်။ မယံ၊ တို့သည်။ ပုဗ္ဗေ၊
၌။ အဟုဝမေဝ၊ ကုန်သည်သာတည်း။ န နာဟုဝမာတိ၊ မဖြစ်ဘူးကုန်သည် မဟုတ် (ဖြစ်ဘူးကုန်
သည်သာတည်း) ဟူ၍။ န ဇာနာထ ကိရ၊ မသိရှာကြလေကုန်။ ပ။ ဥပသမ္ပဒံ၊ ကို၎င်း။ န ဇာနာထ ကိရ၊
မသိရှာကြလေကုန်။ ဝေသန္တေ၊ ဤသို့ မသိသည်ရှိသော်။ အာယသ္မန္တာနံ နိဂဏ္ဌာနံ၊ အရှင်နိဂဏ္ဌတို့
၏။ ယံကိဉ္ဇာယံ၊ ပ။ နိဇ္ဇိဏ္ဏံ ဘဝိဿတိတိ၊ ဘဝိဿတိ' ဟူ၍။ ဝေယျာကရဏာယ၊ ပြောဆိုခြင်းငှါ။
ကလ္လံ၊ လျှောက်ပတ်သည်။ န အဿ၊ မဖြစ်ရာ။

အာရုသော နိဂဏ္ဌာ၊ တို့။ တုမေ၊ တို့သည်။ အဟုဝမေဝ၊ ပ။ န နာဟုဝမာတိ၊ ဝမှ' ဟူ၍။ သစေ
ဇာနေယျာထ၊ အကယ်၍ သိကုန်ငြားအံ့။ အာရမေဝ၊ ပ။ န နာကရမာတိ၊ ကရမှ' ဟူ၍။ သစေ
ဇာနေယျာထ၊ ကုန်ငြားအံ့။ ပ။ ဥပသမ္ပဒံ၊ ကို၎င်း။ သစေ ဇာနေယျာထ၊ ကုန်ငြားအံ့။ ဝေသန္တေ၊
သော်။ အာယသ္မန္တာနံ နိဂဏ္ဌာနံ၊ တို့၏။ ယံကိဉ္ဇာယံ၊ ပ။ နိဇ္ဇိဏ္ဏံ ဘဝိဿတိတိ၊ တိ' ဟူ၍။ ဝေယျာကရ-
ဏာယ၊ ဖြေဆိုခြင်းငှါ။ ကလ္လံ၊ သည်။ အဿ၊ ရ၏။

၃။ သေယျာထာပိ၊ ဖြစ်သင့်ဖြစ်ရာ ဥပမာကိုဆိုအံ့။ အာရုသော နိဂဏ္ဌာ၊ တို့။ ပုရိသော၊
သည်။ သဝိသေန၊ အဆိပ်နှင့်တကွသော။ ဂါဠုပလေပနေ၊ စွဲမြဲအောင် (အထပ်ထပ်) လိမ်းကျံ
အပ်သော။ သလ္လေန၊ မြားဖြင့်။ ဝိဒ္ဓေါ၊ ဖောက်ထွင်း (စူးဝင်) အပ်သည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရ၏။
သော၊ ထိုယောက်ျားသည်။ သလ္လဿ၊ မြား၏။ ဝေဓနဟေတုပိ၊ ဖောက်ထွင်း (စူးဝင်) ခြင်းဟူ
သော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲကုန်သော။ တိဗ္ဗာ၊ ထက်ကုန်သော။ ကဇ္ဈကာ၊
စပ်ကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ တို့ကို။ ဝေဒိယေယျ၊ ခံစားရ၏။ တဿ၊ ထိုယောက်ျား၏။ မိတ္တာမစွာ၊
မိတ်ဆွေအပေါင်းအဖော်တို့သည်၎င်း။ ဉာတိသာလောဟိတာ၊ ဆွေမျိုးသားချင်းတို့သည်၎င်း။
သလ္လကတ္တံ၊ မြားကိုနှုတ်ဘတ်သော။ ဘိသက္ကံ၊ ဆေးဆရာကို။ ဥပဋ္ဌာပေယျု၊ အနီး၌တည်စေကုန်
ရ၏။ (ပင့်ဆောင်ကုန်ရ၏ ဟူလို။) တဿ၊ ထိုလူနာယောက်ျား၏။ ဝဏမုခံ၊ အမာဝကို။
သလ္လကတ္တော၊ သော။ သော ဘိသက္ကော၊ သည်။ သတ္တေန၊ ထားဖြင့်။ ပရိကန္တေယျ၊ ဖြတ်လှီး
ရ၏။ သော၊ ထိုယောက်ျားသည်။ ဝဏမုခဿကို။ သတ္တေန၊ ဖြင့်။ ပရိကန္တနဟေတုပိ၊ ဖြတ်လှီး
ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဒုက္ခာ၊ ကုန်သော။ တိဗ္ဗာ၊ ကုန်သော။ ကဇ္ဈကာ၊
ကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ တို့ကို။ ဝေဒိယေယျ၊ ရ၏။ တဿ၊ ထိုလူနာယောက်ျား၏။ သလ္လံ၊
ငြောင့် (မြား) ကို။ သလ္လကတ္တော၊ သော။ သော ဘိသက္ကော၊ သည်။ သေနိယာ၊
ငြောင့်ရှာတံကိရိယာဖြင့်။ သေယျ၊ ရှာရ၏။ သော၊ သည်။ သေနိယာ၊ ဖြင့်။ သလ္လဿ၊

၁။ သေနိယာတိ-သေနိယာဒေသကမာ-အန္တမသော နန္တကဝိရိယာပိ။ အဋ္ဌကထာ။

ပြောင့်ကို။ သေနာဟေတုပိ၊ ရှာခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ပ။ အပ္ပဟေယျ။ နုတ်တု၏။ (အဝ+ဥဟ)။ သော၊ သည်။ သလ္လဏ၊ ကို။ အပ္ပဟနဟေတုပိ၊ နုတ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ပ။တဿ၊ န။ ဝဏမုခေ၊ ခွံ။ သလ္လကတ္တော၊ သော။ သော သိသက္ကော၊ သည်။ အဂဒဂ်၊ ရံ၊ ဆေးမီးသွေးမှုန်ကို။ ဩဒဟေယျ၊ ထည့်တု၏။ (အဝပုဗ္ဗ ဓာဓာတ်)။ သော၊ သည်။ ဝဏမုခေ၊ ခွံ။ အဂဒဂ်၊ ရဿ၊ ဆေးမီးသွေးမှုန်ကို။ ဩဒဟနဟေတုပိ၊ ထည့်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ပ။ ဝေဒိယေယျ၊ တု၏။

သော၊ ထိုယောက်ျားသည်။ အပရေန သမယေန၊ တပါးသောအခါ၌။ ရှုဋ္ဌေန၊ အသားနု တက်သော။ သဉ္ဇဝိနာ၊ ကောင်းသော အရေရှိသော။ ဝဏေန၊ အနာဖြင့်။ အနာဂေါ၊ အနာ မရှိသည်။ (ရှုဋ္ဌေန ဝဏေန၊ အသားနုတက်သော အနာရှိသည်ဖြစ်၍။ သဉ္ဇဝိနာ ဝဏေန ကောင်းသော အရေရှိသော အနာရှိသည်ဖြစ်၍-ဟု ဣတ္ထမ္မူတလက္ခဏတ္ထသော်လည်းပေး)။ သုခံ၊ ချမ်းသာခြင်းရှိသည်။ သေရိ၊ မိမိနှင့် စပ်၍ဖြစ်ခြင်းရှိသည်။ (သ+ဤရ=မိမိအလိုအတိုင်းနေနိုင် သူ ဟူလို။) သယံဝသိ၊ မိမိအလိုအတိုင်းရှိသည်။ ယေန ကာမဂ်မော၊ မိမိအလိုအတိုင်း သွားနိုင် သည်။ အဿ၊ တု၏။ တဿ၊ ထိုယောက်ျား၏။ အဟံ ခေါ၊ ငါသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ သဝိသေန၊ သော။ ဂါဠုပလေပနေန၊ သော။ သလ္လေန၊ ဖြင့်။ ဝိဒ္ဓေါ၊ အပ်သည်။ အဟာသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ပ။ သော (အဟံ)၊ သည်။ တေရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ပ။ ယေန ကာမဂ်မော၊ သည်။ အဒ္ဓိတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟူသော။ ဝေ၊ ဤအကြံသည်။ အဿ၊ တု၏။

အာဝုသော နိဂဏ္ဌာ၊ တို့။ ဝေမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်။ပ။ အဿ၊ တု၏။ (ဥပမေယျဝါကျ အားလုံး တူပြီ)။

အာဝုသော နိဂဏ္ဌာ၊ တို့။ တုမေ၊ တို့သည်။ အဟုဝမေဝ။ပ။ နာဟုဝမာတိ၊ ဝမှ်ဟူ၍။ ယသ္မာ စ ခေါ၊ အကြင်ကြောင့်လျှင်။ န ဇာနာထ၊ မသိကုန်။ပ။ ဥပသမ္ပဒံ၊ ကိုရင်း။ ယသ္မာ စ ခေါ၊ လျှင်။ န ဇာနာထ၊ ကုန်။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ အာယသ္မန္တာနံ နိဂဏ္ဌာနံ၊ တို့၏။ ‘ယံကိဉ္ဇာယံ။ပ။ နိဋ္ဌိတ္တံ ဘဝိဿတိတိ၊ ထာတိ’ဟူ၍။ ဝေယျာကရဏာယ၊ ငှါ။ ကလ္လံ၊ သည်။ န အဿ၊ တု။

၄။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ အပ်သော်။ တေ နိဂဏ္ဌာ၊ တို့သည်။ မံ၊ ကို “အာဝုသော ငါရှင်ဂေါတမ။ နာဝုပုတ္တော၊ နာဝုပုတ္တမည်သော။ နိဂဏ္ဌော၊ နိဂဏ္ဌသည်။ သဗ္ဗညု။ (အခါခပ် သိမ်း) အလုံးစုံကို သိ၏။ သဗ္ဗဒဿာဝိ၊ (အခါခပ်သိမ်း) အလုံးစုံကို မြင်၏။ စရတော စ၊ သွားစဉ် ၎င်း။ တိဋ္ဌတော စ၊ ရပ်စဉ်၎င်း။ သုတ္တဿ စ၊ အိပ်ပျော်စဉ်၎င်း။ ဇာဂရဿ စ၊ နိုးစဉ်၎င်း။ သတတံ၊ အမြဲ။ သမိတံ၊ မပြတ်။ မေ၊ နိ။ ဉာဏဒဿနံ၊ ဉာဏ်အမြင်သည်။ ပစ္စုပဋိတန္တိ၊ ရှေးရှု ထင်၏ဟူ၍။ အပရိသေသံ၊ အကြွင်းမရှိသော။ ဉာဏဒဿနံ၊ ဉာဏ်အမြင်ကို။ ပဋိဇာနာတိ၊ ဝန်ခံ၏။ သော၊ ထိုနာဝုပုတ္တနိဂဏ္ဌသည်။ အာဝုသော နိဂဏ္ဌာ၊ တို့။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌သာလျှင်။ (မ-၁ စူဠဝဂ္ဂကုန္ဒ သုတ် ၁၈၉-ပိုဒ်၌ ဝေသဒ္ဓါ မပါ။) ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီးသော။ ပါပကမ္မံ၊ မကောင်းမှုသည်။ (အတ္တိ၊ နိ။) တံ၊ ထိုမကောင်းမှုသည်။ ကဠုကာယ၊ ကြမ်းသော။ ဣမာယ ဒုက္ခရကာရိကာယ၊ ဤပြုနိုင် ခဲ့သောအကျင့်ဖြင့်။ နိဋ္ဌိရေထ၊ ဆွေးမြေ့တု၏။ တ္တေ၊ ဤပြုနိုင်ခဲ့သောအကျင့်၌။ တေရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ ကာယေန၊ ကိုယ်ဖြင့်။ ယံ သံဝုတာ၊ အကြင်စောင့်ရှောက်အပ်ကုန်၏။ ဝါဝံယ၊ စကားဖြင့်။ ယံ သံဝုတာ၊ ကုန်၏။ မနသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ ယံ သံဝုတာ၊ ကုန်၏။ တံ၊ ထိုစောင့်ရှောက် ခြင်းသည်။ အာယတိ၊ နောင်အခါ၌။ ပါပကမ္မာ၊ မကောင်းမှုကို။ (ပါပကာ ကမ္မာ၊ ဟု မ-၁-

၎-သုတ်၌ ရှိ၏။) အကရုဏ်း၊ မပြုခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဣတိ၊ ဣသိ။ ပုရာဏာနံ၊ ကုန်သော
 ။ပ။သဝိဿာဘိတိ၊လတ္တံ့၊ ဟူ၍။ ဝေဝိသိ။ အာဟ၊ ပြောဆိုပြီ။ တဉ္စ၊ထိုနာဂုပုတ္တ၏ စကားသည်
 သာလျှင်။ အမှာကံ၊ငါတို့အား။ (ငါတို့၏စိတ်၌ ဟူ၍သော်လည်း မောဂုဏ္ဍာန်အလို ပေး။) ရုဇ္ဇတိ
 ဝေဝ၊ နှစ်လည်းနှစ်သက်၏။ ခမတိစ၊ အလိုလည်းကျ၏။ တေနစ၊ ထိုနာဂုပုတ္တ၏ စကားဖြင့်
 သာလျှင်။ အတ္တမနာ၊ နှစ်သက်သောစိတ် ရှိကုန်သည်။ အမှာတိ၊ ကုန်၏” ဟူသော။ ဝေဝိ၊ ကို။
 အဝေဝိ၊ ကုန်ပြီ။

၅။ သိက္ခဝေတိ။ ဝေဝိသိ။ ဝုတ္တောသော်။ အဟံ၊သည်။ တေ နိဂဏ္ဏော၊ တို့ကို။ “အာဝုသော
 နိဂဏ္ဏော၊တို့။ ဣမေ ပဉ္စမော၊ ဤငါးပါးကုန်သော တရားတို့သည်။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မော၊ ၌ပင်လျှင်။
 ဒွိဓာဝိပါကာ၊ အမှန်အမှား နှစ်ပါးသောအကျိုးရှိကုန်၏။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးတို့ဟူသည်။ ကတမေ၊
 အဘယ်ဘို့နည်း။ သဒ္ဓါ၊ ယုံကြည်ခြင်း၎င်း။ ရုစိ၊ နှစ်သက်ခြင်း၎င်း။ အနုဿဝေ၊ အဆင့်
 ကြားခြင်း၎င်း။ အာကာရပရိဝိတက္ကော၊ အခြင်းအရာကို အဖန်ဖန်ကြံဆခြင်း၎င်း။ ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္ဓိ၊
 စဉ်းစားတွေးကြံ လက်ခံနှစ်သိမ့်သောအယူ၎င်းတည်း။ အာဝုသော နိဂဏ္ဏော၊တို့။ ဣမေပဉ္စမော၊
 တို့သည်။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မော၊ ၌ပင်လျှင်။ ဒွိဓာဝိပါကာ၊ ကုန်၏။ တတြ၊ ထိုငါးပါးကုန်သော တရား
 တို့တွင်။ အာယသ္မန္တာနံ၊ နိဂဏ္ဏာနံ၊ အရှင်နိဂဏ္ဏတို့၏။ (သဒ္ဓါစသည်၌စပ်။) အတိတံသေ၊ အတိတ်
 အဖို့ကိုယူလေ့ရှိသော။ သတ္တရိ၊သင်တို့ဆရာဘုရား၌။ သဒ္ဓါ၊ယုံကြည်ခြင်းဟူသည်။ ကာ၊ အဘယ်
 နည်း။ ရုစိ၊ နှစ်သက်ခြင်းဟူသည်။ ကာ၊နည်း။ အနုဿဝေ၊အဆင့်ကြားခြင်းဟူသည်။ ကော၊
 နည်း။ အာကာရပရိဝိတက္ကော၊ အခြင်းအရာကို အဖန်ဖန်ကြံဆခြင်းဟူသည်။ ကော၊ နည်း။
 ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္ဓိ၊ စဉ်းစားတွေးကြံ လက်ခံနှစ်သိမ့်သောအယူဟူသည်။ ကာတိ၊ အဘယ်နည်း”
 ဟူသော။ ဝေဝိ၊ ကို။ အဝေဝိ၊ ပြီ။ သိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေဝိ၊ဒိဋ္ဌိ၊ဤသို့မိန့်ဆိုသော။ အဟံ၊သည်။
 နိဂဏ္ဏော၊နိဂဏ္ဏာ၌တို့။ ကဉ္စိ၊တစုံတခုသော။ သဟဓမ္မိကံ၊အကြောင်းနှင့်တကွသော။ ဝါဒပဋိဟာရံ၊
 ဖြေရှင်းနိုင်သောအယူဝါဒကို ။ န သမနုပဿာမိ၊မြင်တော်မမူ။

သိက္ခဝေတိ။ ပုနစပရံ၊လည်း။ အဟံ၊သည်။ တေ နိဂဏ္ဏော၊တို့ကို။ “အာဝုသော နိဂဏ္ဏော၊တို့။
 တံ၊ ကို။ ကိ မညထ၊နည်း။ ယသ္မိ သမယေ၊အကြင်အခါ၌။ ဝေဝိ၊သင်တို့၏။ တိဗ္ဗော၊ထက်သော။
 (အားကြီးသောလည်းပေး။) ဥပက္ကမော၊လုံ့ လသည်။ တိဗ္ဗံ၊သော။ ပဓာနံ၊အားထုတ်ခြင်းသည်။
 ဟောတိ၊၏။ တသ္မိ သမယေ၊၌။ ဝေဝိ၊ တို့သည်(လိုက်စပ်။) တိဗ္ဗာ၊ ကုန်သော။ ဩပက္ကမိကာ၊
 လုံ့ လကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော။ ဒုက္ခာ၊ဆင်းရဲကုန်သော။ တိဗ္ဗာ၊ကုန်သော။ ကဇ္ဈကာ၊ကုန်သော။
 ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာတို့ကို။ ဝေဒိယေထ၊ ခံစားကုန်ရာ၏လော။ ယသ္မိ ပနသမယေ၊ ၌ကား။ ဝေဝိ၊
 တို့၏။ တိဗ္ဗော၊သော။ ဥပက္ကမော၊သည်။ နဟောတိ၊မဖြစ်။ တိဗ္ဗံ၊သော။ပဓာနံ၊သည်။ နဟောတိ၊
 မဖြစ်။ တသ္မိ သမယေ၊၌။ ဝေဝိ၊ တို့သည်။ (လိုက်စပ်။) တိဗ္ဗာ၊ ကုန်သော။ ဩပက္ကမိကာ၊
 ကုန်သော။ ဒုက္ခာ၊ကုန်သော။ တိဗ္ဗာ၊ ကုန်သော။ ကဇ္ဈကာ၊ကုန်သော။ ဝေဒနာ၊တို့ကို။ နဝေဒိ-
 ယေထာတိ၊ ကုန်၏လော” ဟူ၍။ ဝေဝိသိ။ ဝေဝိ၊မိ၊၏။

အာဝုသော ဂေါတမ၊မ။ ယသ္မိ သမယေ၊၌။ နော၊ ငါတို့၏။ပ။ဟောတိ၊၏။ တသ္မိ သမယေ၊
 ၌။ပ။ဝေဒိယာမ၊ခံစားကုန်၏။ ယသ္မိ ပနသမယေ၊၌ကား ။ပ။န ဟောတိ၊မဖြစ်။ တသ္မိ သမယေ၊
 ၌။ပ။န ဝေဒိယာမ၊မခံစားရကုန်။ ဣတိ၊ဤသို့ ဖြေဆိုကုန်၏။

၁။ ပဋိဟာရံ မဋိဇ္ဈောဓိဓိ မဋိဟာရဓရာဝါဒေါဝေ ပဋိဟာရော ဝါဒပဋိဟာရဓရာတံ၊ဥပက္ကမိကာ၊ဤကာ။

၆။ ဣတိကိရ၊ ဤသို့ဖြစ်လျှင်။ အာဝုသော နိဂဏ္ဌာ၊ တို့။ပ။ ကလ္လံ၊ သည်။ အဿ၊ ထု၏။ (ဣတိကိရ-အဝ, ဘဝိဿတိတိ-အထိ ပေယျာလထိုးသည်။)

အာဝုသော နိဂဏ္ဌာ၊ တို့။ ယသ္မာစ ခေါ၊ အကြင်ကြောင့်လျှင်။ပ။ ဝေဒိယေထ၊ ခံစားကုန်ထု၏။ ယသ္မာ စ ခေါ၊ အကြင်ကြောင့်လျှင်။ပ။ န ဝေဒိယေထ၊ မခံစားကုန်ရာ။ (တသ္မာ၊ကြောင့်။) တေ တုမေ၊ ထိုသင်တို့သည် ။ သာမံယေဝ၊ ကိုယ်တိုင်သာလျှင်။ ဩပက္ကမိကာ၊ ကုန်သော။ပ။ ဝေဒနာ၊ တို့ကို။ ဝေဒယမာနာ၊ ခံစားကုန်သော်။ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာကြောင့်။ အညာဏာ၊ မသိခြင်းကြောင့်။ (အဝိဇ္ဇာ၊ဖြင့်။အညာဏာ၊ ကြောင့်-ဟု ဋီကာနည်းသော်လည်းပေး)။ သမ္မောဟာ၊ လွန်စွာတွေ့ဝေခြင်းကြောင့်။ “ယံကိဉ္စာယံ။ပ။ နိဗ္ဗုတ္တံ ဘဝိဿတိတိ၊ဘဝိဿတိ” ဟူ၍။ ဝိပဇ္ဇေထ၊ ဖောက်ပြန်သောအားဖြင့် ယုံကြည်ကုန်ထု၏။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ပ။န သမနုပဿာမိ၊ မြင်တော်မမူ။

၇။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ အဟံ၊ သည်။ တေ နိဂဏ္ဌေ၊ တို့ကို။ “အာဝုသော နိဂဏ္ဌာ၊ တို့။ တံ၊ ကို။ ကိ မညထ၊ နည်း။ ယမိဒံ ကမ္ပံ၊ အကြင်ကံသည်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ၊ မျက်မှောက်သောကိုယ်၏ အဖြစ်၌ ခံစားအပ်သော အကျိုးရှိ၏။ တံ၊ ထိုကံသည်။ ဥပက္ကမေန ဝါ၊ လုံ့လကြောင့်၎င်း။ ပဓာနေန ဝါ၊ အားထုတ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ သမ္မုဗ္ဗယဝေဒနီယံ၊ တမလွန်၌ (ဒုတိယ တတိယ အတ္တဘာဏေ ယူ။) ခံစားအပ်သော အကျိုးရှိသည်။ ဟောတူတိ၊ ဖြစ်စေသတည်းဟူသော။ တေ၊ ဤတောင့်တမှုကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ရအပ်သလော” ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ ဝဒါမိ၊ ပြောဆို၏။ အာဝုသော၊မ။ ဣဒံ၊ဤစကားသည်။ နောဟိ၊ မသင့်ပါ။ ယံ ပနိဒံ ကမ္ပံ၊သည်ကား။ သမ္မုဗ္ဗယဝေဒနီယံ၊၏။ တံ၊သည်။ ဥပက္ကမေန ဝါ၊ကြောင့်၎င်း။ ပဓာနေန ဝါ၊ ကြောင့်၎င်း။ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ၊သည်။ ဟောတူတိ၊တည်းဟူသော။ တေ၊ကို။ လဗ္ဘံ၊ရအပ်၏လော။ ဣတိ၊ဤသို့ မေးတော်မူ၏။ အာဝုသော၊မ။ ဣဒံ၊သည်။ နောဟိ၊ပါ။

အာဝုသော နိဂဏ္ဌာ၊တို့။ တံ၊ ကို။ ကိ မညထ၊နည်း။ ‘ယမိဒံ ကမ္ပံ၊ သည်။ သုခဝေဒနီယံ၊ သုခဝေဒနာ၏ အကျိုးစီးပွားတည်း’။ တံ၊ သည်။ ဥပက္ကမေန ဝါ၊ ကြောင့်၎င်း။ ပဓာနေန ဝါ၊ ကြောင့်၎င်း။ ဒုက္ခဝေဒနီယံ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၏ အကျိုးစီးပွားသည်။ ဟောတူတိ၊ တည်း’ဟူသော။ တေ၊ ကို။ လဗ္ဘံ၊ လော။ ဣတိ၊ ၏။ အာဝုသော၊မ။ ဣဒံ၊သည်။ နောဟိ၊ပါ။ ‘ယံ-ပနိဒံ ကမ္ပံ၊ သည်ကား။ ဒုက္ခဝေဒနီယံ၊ တည်း။ တံ၊ သည်။ ဥပက္ကမေန ဝါ၊ ကြောင့်၎င်း။ ပဓာနေန ဝါ၊ ကြောင့်၎င်း။ သုခဝေဒနီယံ၊ သည်။ ဟောတူတိ၊ တည်း’ဟူသော။ တေ၊ကို။ လဗ္ဘံ၊ လော။ ဣတိ၊ ၏။ အာဝုသော၊မ။ ဣဒံ၊သည်။ နောဟိ၊ ပါ။

၁။ တေ တုမေ မရှိဘဲ တသ္မာ တုမေ ရှိက တသ္မာမထည့်ရသဖြင့် ကောင်းစွ။
၂။ ဒိဋ္ဌဓမ္မော ဝုစ္စတိ ပစ္စက္ခာဘုတော၊တတ္ထ ဝေဒိတဗ္ဗံ ဖလံ၊တေနာယ ဣမသ္မိ ယေဝ အတ္တဘာဏေ ဝိပါက။ ဝါယကန္တိ-ဋီကာနှင့်အညီ ဘိန္နာဓိကရဏ ဗဟုဗ္ဗိဟိ သမာသိပြု။
၃။ နိဗ္ဗုတ္တကဘာဝတော သုခဝေဒနာယ ဟိတန္တိ သုခဝေဒနီယံ၊ သာ ‘ပန ဝိပါကဝေဒနာဘာဝတော ကေန္တတော ဣဋ္ဌာရမ္မကာဝေ ဟောတိတိ အာဟ ဣဋ္ဌာရမ္မဏဝိပါကဝါယကန္တိ၊ဋီကာနှင့်အညီတည်း။ သုခ-ဟူသော ခံစားအပ်သောအကျိုးရှိ၏။ ဟူ၍သော်လည်း ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယပုဂ္ဂိုလ်တိုင်း ပေးလေ။

အာဝုသော နိဂဏ္ဌာ၊ တို့။ တံ၊ ကို။ ကိ* မညထ၊ နည်း။ 'ယမိဒံ ကမ္မံ၊ သည်။ ပရိပက္ခဝေဒနီယံ၊ ရင့်ကျက်သော ကိုယ်၏အဖြစ်၌ ခံစားအပ်သော အကျိုးရှိ၏'။ တံ၊ သည်။ ဥပက္ခမေန ဝါ၊ ကြောင့်၎င်း။ ပဓာနေန ဝါ၊ ကြောင့်၎င်း။ အပရိပက္ခဝေဒနီယံ၊ မရင့်ကျက်သော ကိုယ်၏ အဖြစ်၌ ခံစားအပ်သော အကျိုးရှိသည်။ ဟောတူတိ၊ တည်း' ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ လဗ္ဗံ၊ လော။ ဣတိ၊ ၎င်း။ အာဝုသော၊ မ။ ဣဒံ၊ သည်။ နော ဟိ၊ ပါ။ 'ယံပနိဒံ ကမ္မံ၊ သည်ကား။ အပရိပက္ခဝေဒနီယံ၊ ၎င်း။ တံ၊ သည်။ ပ။ ဟောတူတိ၊ တည်း' ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ လဗ္ဗံ၊ လော။ ဣတိ၊ ၎င်း။ အာဝုသော၊ မ။ ဣဒံ၊ သည်။ နော ဟိ၊ ပါ။

အာဝုသော နိဂဏ္ဌာ၊ တို့။ တံ၊ ကို။ ကိ* မညထ၊ နည်း။ 'ယမိဒံ ကမ္မံ၊ သည်။ ဗဟုဝေဒနီယံ၊ များသော ခန္ဓာရှိသော ဘဝတို့၌ ခံစားအပ်သော အကျိုးရှိ၏။ တံ၊ သည်။ ဥပက္ခမေန ဝါ၊ ကြောင့်၎င်း။ ပဓာနေန ဝါ၊ ကြောင့်၎င်း။ အပုဝေဒနီယံ၊ နည်းသော ခန္ဓာရှိသော ဘဝ၌ ခံစားအပ်သော အကျိုးရှိသည်။ ဟောတူတိ၊ တည်း' ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ လဗ္ဗံ၊ လော။ ဣတိ၊ ၎င်း။ အာဝုသော၊ မ။ ဣဒံ၊ သည်။ နော ဟိ၊ ပါ။ 'ယံပနိဒံ ကမ္မံ၊ သည်ကား။ အပုဝေဒနီယံ၊ နည်းသော ခန္ဓာရှိသော ဘဝ၌ ခံစားအပ်သော အကျိုးရှိ၏။ တံ၊ သည်။ ပ။ ဟောတူတိ၊ တည်း' ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ လဗ္ဗံ၊ လော။ ဣတိ၊ ၎င်း။ အာဝုသော၊ မ။ ဣဒံ၊ သည်။ နော ဟိ၊ ပါ။

အာဝုသော နိဂဏ္ဌာ၊ တို့။ တံ၊ ကို။ ကိ* မညထ၊ နည်း။ 'ယမိဒံ ကမ္မံ၊ သည်။ သဝေဒနီယံ၊ ခံစားအပ်သော အကျိုးရှိ၏။ တံ၊ သည်။ ပ။ အဝေဒနီယံ၊ ခံစားအပ်သော အကျိုးမရှိသည်။ ဟောတူတိ၊ တည်း' ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ လဗ္ဗံ၊ လော။ ဣတိ၊ ၎င်း။ အာဝုသော၊ မ။ ဣဒံ၊ သည်။ နော ဟိ၊ ပါ။ 'ယံပနိဒံ ကမ္မံ၊ သည်ကား။ အဝေဒနီယံ၊ ခံစားအပ်သော အကျိုးမရှိ။ တံ၊ သည်။ ပ။ သဝေဒနီယံ၊ သည်။ ဟောတူတိ၊ တည်း' ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ လဗ္ဗံ၊ လော။ ဣတိ၊ ၎င်း။ အာဝုသော၊ မ။ ဣဒံ၊ သည်။ နော ဟိ၊ ပါ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောဆိုကုန်၏။

၈။ ဣတိကိရ၊ လျှင်။ အာဝုသော နိဂဏ္ဌာ၊ တို့။ 'ယမိဒံ ကမ္မံ၊ သည်။ ပ။ ဟောတူတိ၊ တည်း' ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အလဗ္ဗံ၊ မရအပ်။ ပ။ 'ယံ ပနိဒံ ကမ္မံ၊ သည်ကား။ ပ။ ဟောတူတိ၊ တည်း' ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အလဗ္ဗံ၊ မရအပ်။ ဧဝံသန္ဓေ၊ ဤသို့ မရသည်ရှိသော်။ အာယသ္မန္တာနံ နိဂဏ္ဌာနံ၊ တို့၏။ အပလော၊ အကျိုးမရှိသော။ ဥပက္ခမော၊ လုံ့လသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ အပလံ၊ အကျိုးမရှိသော။ ပဓာနံ၊ အားထုတ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ နိဂဏ္ဌာ၊ တို့သည်။ ဧဝံဝါဒီ၊ ဤသို့ ဆိုလေ့ရှိကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံဝါဒီနံ၊ ကုန်သော။ နိဂဏ္ဌာနံ၊ တို့၏။ သဟဓမ္မိကာ၊ အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ ဒသ၊ ဆယ်ပါးကုန်သော။ ဝါဒါနုဝါဒါ၊ နိဂဏ္ဌတို့သည် ပြောဆိုအပ်သော ဝါဒ (၎င်းတို့၏ တပည့်တို့သည်) အတုလိုက်၍ ပြောဆိုအပ်သော ဝါဒတို့သည်။ ဂါရယံ၊ ကဲ့ရဲ့ထိုက်သော။ ဌာနံ၊ အကြောင်းသို့။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။

၁။ ဤဘဝအတွင်း အကျိုးပေးသော ကံဟူသမျှသည် ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယချည်းမည်၏။ သို့ရာတွင် (၇)ရက် အတွင်းအကျိုးပေးသော ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယကံကိုသာ ပရိပက္ခဝေဒနီယကံဟု ဆိုလို၏။ ဥပပဋ္ဌဝေဒနီယ အပရာပရိယဝေဒနီယ ဟူသော သမ္မုဗ္ဗယဝေဒနီယကံကို အပရိပက္ခဝေဒနီယကံဟု ခေါ်၏။ အဋ္ဌကထာ။

၂။ စတုပက္ခက္ခယလတာယ သညာဘဝပကံ ကမ္မံ ဗဟုဝေဒနီယန္တိ ဝုတ္တံ၊ ကေက္ခန္ဓုပလတာယ အသညာဘဝပကံ ကမ္မံ အပုဝေဒနီယံ၊ ရှိကားနှင့် အညီတည်း။

၉။ သိက္ခဝေ၊ တို့။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ ပုဗ္ဗေကတဟေတု၊ ရှေးဆရာတို့ ပြုအပ်သော အကြောင်းကြောင့်။ သုခဒုက္ခံ၊ ချမ်းသာဆင်းရဲကို။ သစေ ပဋိသံဝေဒေန္တိ၊ အကယ်၍ ခံစားကုန်အံ့။ သိက္ခဝေ၊ တို့။ နိဂဏ္ဍာ၊ တို့သည်။ အဒ္ဓါ၊ စင်စစ်။ ပုဗ္ဗေ၊ ဌ။ ဒုက္ခက္ခမ္မကာရိနော၊ မကောင်းမှုကို ပြုကုန်၏။ ယံ၊ ယင်းသို့ ရှေးဆရာတို့ မကောင်းမှုကို ပြုခြင်းကြောင့်။ တေရဟိ၊ ဌ။ ဝေဇ္ဇပါ၊ ဤသို့ သဘောရှိကုန်သော။ ဒုက္ခာ၊ ကုန်သော။ တိဗ္ဗာ၊ ကုန်သော။ ကဋ္ဌကု၊ ကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ တို့ကို။ ဝေဒိယန္တိ၊ ခံစားကုန်၏။ သိက္ခဝေ၊ တို့။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဣဿရနိဗ္ဗာနဟေတု၊ အစိုးရသူ သည် ဖန်ဆင်းခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ သုခဒုက္ခံ၊ ကို။ သစေ ပဋိသံဝေဒေန္တိ၊ ကုန်အံ့။ သိက္ခဝေ၊ တို့။ နိဂဏ္ဍာ၊ တို့ကို။ အဒ္ဓါ၊ မချွတ်။ ပါပကေန၊ ယုတ်မာသော။ ဣဿရေန၊ အစိုးရ သူသည်။ နိဗ္ဗိတာ၊ ဖန်ဆင်းအပ်ကုန်၏။ ယံ၊ ယင်းသို့ ယုတ်မာသော အစိုးရသူ ဖန်ဆင်းခြင်းကြောင့်။ တေရဟိ၊ ဌ။ ပ။ ဝေဒိယန္တိ၊ ကုန်၏။ သိက္ခဝေ၊ တို့။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ သင်္ဂတိဘဝဟေတု၊ အမြဲ မပြတ်ပေါင်းဆုံသည်၏ အဖြစ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ သုခဒုက္ခံ၊ ကို။ သစေ ပဋိသံဝေဒေန္တိ၊ ကုန်အံ့။ သိက္ခဝေ၊ တို့။ နိဂဏ္ဍာ၊ တို့သည်။ အဒ္ဓါ၊ စင်စစ်။ ပါပသင်္ဂတိကာ၊ ယုတ်မာသော သူတို့နှင့် ပေါင်းဆုံခြင်း ရှိကုန်၏။ ယံ၊ ယင်းသို့ ယုတ်မာသော သူတို့နှင့် ပေါင်းဆုံခြင်းကြောင့်။ တေရဟိ၊ ဌ။ ပ။ ဝေဒိယန္တိ၊ ကုန်၏။ သိက္ခဝေ၊ တို့။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ အဘိဇာတိဟေတု၊ ဇာတိ(၆-ပါး) ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ သုခဒုက္ခံ၊ ကို။ သစေ ပဋိသံဝေဒေန္တိ၊ ကုန်အံ့။ သိက္ခဝေ၊ တို့။ နိဂဏ္ဍာ၊ တို့သည်။ အဒ္ဓါ၊ စင်စစ်။ ပါပါဘိဇာတိကာ၊ ယုတ်ညံ့သော ဇာတိရှိကုန်၏။ ယံ၊ ယင်းသို့ ယုတ်ညံ့သော ဇာတိ ရှိခြင်းကြောင့်။ တေရဟိ၊ ဌ။ ပ။ ဝေဒိယန္တိ၊ ကုန်၏။ သိက္ခဝေ၊ တို့။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မပက္ခမ ဟေတု၊ မျက်မှောက်သော ကိုယ်၏ အဖြစ်၌ အားထုတ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ သုခ ဒုက္ခံ၊ ကို။ သစေ ပဋိသံဝေဒေန္တိ၊ ကုန်အံ့။ သိက္ခဝေ၊ တို့။ နိဂဏ္ဍာ၊ တို့သည်။ အဒ္ဓါ၊ စင်စစ်။ ဝေဇ္ဇပါ၊ ဤသို့ သဘောရှိကုန်သော။ ဒိဋ္ဌဓမ္မပက္ခမာ၊ မျက်မှောက်သော ကိုယ်၏ အဖြစ်၌ အားထုတ်ခြင်းရှိ ကုန်၏။ ယံ၊ ယင်းသို့ မျက်မှောက်သော ကိုယ်၏ အဖြစ်၌ အားထုတ်မှုရှိခြင်းကြောင့်။ တေရဟိ၊ ဌ။ ပ။ ဝေဒိယန္တိ၊ ကုန်၏။

၁။ သိက္ခဝေ၊ တို့။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ပုဗ္ဗေကတဟေတု၊ ကြောင့်။ သုခဒုက္ခံ၊ ကို။ သစေ ပဋိသံ ဝေဒေန္တိ၊ ကုန်အံ့။ နိဂဏ္ဍာ၊ တို့သည်။ ဂါရယု၊ ကဲ့ရဲ့ထိုက်ကုန်၏။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ပုဗ္ဗေကတ- ဟေတု၊ ကြောင့်။ သုခဒုက္ခံ၊ ကို။ နော စေ ပဋိသံဝေဒေန္တိ၊ ကုန်အံ့။ နိဂဏ္ဍာ၊ တို့သည်။ ဂါရယု၊ ကုန်၏။ ပ။ အသန္တိ၊ ထောက်ကုန်၏။ သိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေဇ္ဇေါ၊ ဤသို့လျှင်။ အဖလော၊ သော။ ဥပက္ကမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဇ။ အဖလံ၊ သော။ ပရာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဇ။

၂။ သိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ သဖလော၊ အကျိုးရှိသော။ ဥပက္ကမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ အဖလံ၊ သော။ ပရာနံ၊ အားထုတ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ သိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမေ၊ ဤသဘောတော်၌။ သိက္ခု၊ သည်။ အနုဒ္ဓဘူတံ၊ မလွမ်းမိုးအပ်သော။

၁။ အဘိဇာတိခြောက်ပါးကား-ကဏှာဘိဇာတိ၊ နီလာဘိဇာတိ၊ လောဟိတာဘိဇာတိ၊ ဟလိဒ္ဓါဘိဇာတိ၊ သုက္ကာဘိဇာတိ၊ ပရမသုက္ကာဘိဇာတိ။ ဋီ။ ဆဒ္ဓာဘိဇာတိယောတိ ဆ ဇာတိယော။ အံ-ဋ-၃-၁၂၆။ အဘိ ဇာတိယောတိ ဧတ္ထ အဘိသဒ္ဓေါ ဥပသဂ္ဂမတ္တံ၊ အတ္ထဝိသေသဇောတကောတိ အာဟ ဆဇာတိယောတိ။ အံ-ဋီ၊ ၂။

၂။ အနုဒ္ဓဘူတံ၌ အနုပုဗ္ဗ ဘူတာတု တပစ္စယ အဘိဘဝနတ္ထံ၊ အဒ္ဓသဒ္ဓါသည် အဓိသဒ္ဓါနှင့် တူသောအနက် ရှိ၏။ အနုဒ္ဓဘူတံ၌ ဧတ္ထ အဓိသဒ္ဓေန သမာနတ္ထော အဒ္ဓသဒ္ဓါတိ အာဟ အနုဒ္ဓဘူတံ အနုဒ္ဓဘူတံ။ ဋီကဓ။

အတ္တာနံ၊ မိမိက္ခိယံကို။ ဒုက္ခေ၊ ဆင်းရဲဖြင့်။ န ဟေဝ အတ္တဘာဝေတိ၊ မလှမ်းမိုးစေသည်သာ။
 ဓမ္မိကံ၊ အသင့်အားဖြင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော။ (ဓမ္မေန ဉာဏေန အာဂတဆုခံ ဓမ္မိကသန္တိ အာဟ
 သံသတော ဝါ။ပ။ ပစ္စယသန္တိ။ ဝိကာ။) သုခံ စ၊ ရျမ်းသာကိုလည်း။ န ပရိစ္ဆေတိ၊ မစွန့်။ တသ္မိံ စ
 သုခေ၊ ထိုချမ်းသာ၌လည်း။ အနဓိမုစ္ဆိတော၊ (တဏှာဖြင့်) မမိန်းမော မဲတော့ဝေသည်။ ဟောတိ၊
 ၎င်း။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ သင်္ခါရံ၊ တဏှာကို လွန်စွာဖျက်ဆီးတတ်သောလို့ လက်။ ပဒဟတော၊
 အားထုတ်သော။ မေ၊ ငါ၏။ သင်္ခါရပုဗ္ဗာနာ၊ တဏှာကို လွန်စွာဖျက်ဆီးတတ်သော လို့ လက်
 အားထုတ်ခြင်းကြောင့်။ ဣမဿ ခေါ ဒုက္ခနိဒါနဿ၊ ဤဆင်းရဲ၏ အကြောင်းတဏှာ၏။
 ဝိရာဂေါ၊ တပ်ခြင်းကင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ အဇ္ဈပေက္ခတော၊ လျစ်လျူရှုသော။ ဥပေက္ခံ၊
 ဥပေက္ခာဘာဝနာကို။ ဘာဝယတော၊ ပျိုးများသော။ မေ၊ ၎င်း။ ဣမဿ ပန ဒုက္ခနိဒါနဿ၊ ၎င်း။
 ဝိရာဂေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ သော၊ သည်။ (ပဒ-
 ဟတိ ဘာဝေတိ-တို့၌ပင်။) သင်္ခါရံ ကို။ ပဒဟတော၊ သော။ သင်္ခါရပုဗ္ဗာနာ၊ ကြောင့်။
 ယဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အဿ ဒုက္ခနိဒါနဿ၊ ၎င်း။ ဝိရာဂေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ တတ္ထံ၊
 ထိုအရိယာမဂ်၌။ သင်္ခါရံ ကို။ ပဒဟတိ၊ အားထုတ်၏။ အဇ္ဈပေက္ခတော၊ သော။ ဥပေက္ခံ ကို။
 ဘာဝယတော၊ သော။ ယဿ ပန၊ ၎င်းကား။ အဿ ဒုက္ခနိဒါနဿ၊ ၎င်း။ ဝိရာဂေါ၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၎င်း။ တတ္ထံ ၌။ ဥပေက္ခံ ကို။ ဘာဝေတိ၊ ပျိုးများ၏။ သင်္ခါရံ ကို။ ပဒဟတော၊
 သော။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ သင်္ခါရပုဗ္ဗာနာ၊ ကြောင့်။ တဿ ဒုက္ခနိဒါနဿ၊ ၎င်း။ ဝိရာဂေါ၊
 သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဝေဗ္ဗိ၊ ဤသို့လည်း။ အဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ တံ ဒုက္ခံ၊ ထိုဆင်းရဲသည်။
 နိဇ္ဇိက္ခံ၊ ဆွေးမြေ့သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ အဇ္ဈပေက္ခတော၊ သော။ ဥပေက္ခံ ကို။ ဘာဝယတော၊
 သော။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ တဿ ဒုက္ခနိဒါနဿ၊ ၎င်း။ ဝိရာဂေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဝေဗ္ဗိ၊
 လည်း။ အဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ တံ ဒုက္ခံ၊ သည်။ နိဇ္ဇိက္ခံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။

၁၁။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပို၊ အံ့။ ပုရိသော၊ ယောက်ျားသည်။ ဣတ္ထိယာ၊ မိန်းမ၌။
 သာရတ္ထော၊ ပြင်းစွာတပ်၏။ ပဋိပဒ္ဓစိတ္တော၊ နှောင်ဖွဲ့အပ်သော စိတ်ရှိ၏။ တိဗ္ဗစ္ဆန္ဒော၊ အားကြီး
 သော အလိုရမ္မက်ရှိ၏။ တိဗ္ဗာပေက္ခော၊ အားကြီးသော ဝဲကွက်မှုရှိ၏။ သော၊ ထိုယောက်ျားသည်။
 တံ ဣတ္ထိံ ၊ ထိုမိန်းမကို။ အညေန၊ တပါးသော။ ပုရိသေန၊ ယောက်ျားနှင့်။ သဒ္ဓိံ ၊ တကူ။ သန္တိဋ္ဌန္တိံ ၊
 တပေါင်းတည်း ရပ်နေသည်ကို။ သလ္လပန္တိံ ၊ တပေါင်းတည်း ပြောဆိုနေသည်ကို။ သဉ္ဇပန္တိံ ၊ ရယ်
 မောနေသည်ကို။ သံဟသန္တိံ ၊ ပြုံးရယ်နေသည်ကို။ ပဿေယျ၊ မြင်ရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တံ၊ ကို။
 ကိံ မညဿ၊ နည်း။ တဿ ပုရိသဿ၊ ထိုယောက်ျား၏ (သန္တာန်၌)။ သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ-
 ဒေါမုနဿပါယာသာ-၌ပင်) အမု ဣတ္ထိံ ၊ ထိုမိန်းမကို။ အညေန၊ တပါးသော။ ပုရိသေန၊ ယောက်ျား
 နှင့်။ သဒ္ဓိံ ၊ တကူ။ သန္တိဋ္ဌန္တိံ ၊ ကို။ ပ။ သံဟသန္တိံ ၊ ကို။ ဒိဿ၊ မြင်၍ (မြင်သောကြောင့်သော်
 လည်းပေး)။ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမုနဿပါယာသာ၊ စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း
 နှလုံးမသာယာခြင်း ပြင်းစွာပူပန်ခြင်းတို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ အပိန၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏လော။ ဣတိ၊
 ဤသို့မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ဝေ၊ မှန်ပါ၏ဘုရား။ တံ၊ ထို (သောကစသည်တို့၏)

၁။ သင်္ခါရံ-၌ သံပုဗ္ဗ ကရဓာတ် အဘိသင်္ခရဏတ္ထမဟုတ်၊ သံပုဗ္ဗ ခရဓာတ် နာသနတ္ထတည်း။ ထိုကြောင့်
 ဝိကာ၌ သာတိယံ ကရဏတောဟု မဖွင့်ပေ၍ သင်္ခါရန္တိ ယကာရဒါယ ဘာတိယံ ခရဏဓာတာ သင်္ခါရန္တိ
 -ဓမ္မနာမံ မလေစစိရိယံ ဥသောဋ္ဌိံ-ဟု ဖွင့်၏။

ဖြစ်ခြင်းသည်။ ကိဿဟေတု၊ ဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း။ ဘန္တေ၊ ရှား။ ဟိယသွာ၊ အကြင်
 ကြောင့်။ အမုပုရိသော၊ ထိုယောကျ်ားသည်။ အမုဿာ ဣတ္ထိယာ၊ ထိုမိန်းမ၌။ သာရတ္ထော၊ ဤ။ ပ။
 တိဗ္ဗာပေက္ခော၊ ဤ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံဣတ္ထိံ၊ ကို။ အညေန၊ တပါးသော။ ပုရိသေန၊ နှင့်။
 သဒ္ဓိံ၊ တကူ။ သန္တိဋ္ဌန္တိံ၊ ကို။ ပ။ သံဟသန္တိံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ။ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿု-
 ပါသာယာ၊ ထိုသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ကုန်ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။
 အထခေါ၊ ၌။ တဿ ပုရိသဿ၊ ၏။ “အဟံခေါ၊ ငါသည်။ အမုဿာ ဣတ္ထိယာ၊ ၌။ သာရတ္ထော၊
 ၏။ ပ။ တိဗ္ဗာပေက္ခော၊ ၏။ တဿ မေ၊ ထိုငါ၏သန္တာန်၌။ အမံ ဣတ္ထိံ၊ ကို။ အညေန၊ သော။
 ပုရိသေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကူ။ သန္တိဋ္ဌန္တိံ၊ ကို။ ပ။ သံဟသန္တိံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ။ သောက-
 ပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါသာယာ၊ ထိုသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ အဟံ၊ သည်။ (ပဇဟေယျ-၌စပ်)
 မေ ငါ၏။ အမုဿာ ဣတ္ထိယာ၊ ၌။ ယော ဆန္ဒရာဂေါ၊ အကြင် ပြင်းစွာတပ်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊
 ၏။) တံ၊ ထို(မိန်းမ၌) ပြင်းစွာတပ်ခြင်းကို။ ယံနုန ပဇဟေယျန္တိ၊ ပယ်ရမှုကား ကောင်းစွာ” ဟု
 သော။ ဝေ၊ ဤအကြံသည်။ အဿ၊ ရာ၏။ သော၊ ထိုယောကျ်ားသည်။ (ပဇဟေယျ-၌စပ်)
 အမုဿာ ဣတ္ထိယာ၊ ၌။ ယော ဆန္ဒရာဂေါ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ၊ ကို။ ဇဟေယျ၊ ရာ၏။
 သော၊ သည်။ အပရေန၊ သော။ သမယေန၊ ၌။ တံ ဣတ္ထိံ၊ ကို။ ပ။ ပဿေယျ၊ မြင်ရာ၏။
 ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တံ၊ ကို။ ကိံ မညထ၊ နည်း။ တဿ ပုရိသဿ၊ ၏(သန္တာန်၌)။ အမံ ဣတ္ထိံ၊ ကို။ ပ။
 ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ အပိန၊ ရာကုန်၏လော။ ဣတိ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ရှား။ ဝေ၊ ဤစကားသည်။ နောဟိ၊
 မသင့်ပါ။ တံ၊ ထို(သောကစသည်တို့၏) မဖြစ်ခြင်းသည်။ ကိဿဟေတု၊ နည်း။ ဘန္တေ၊ ရှား။

ဟိယသွာ၊ ကြောင့်။ အမု ပုရိသော၊ သည်။ အမုဿာ ဣတ္ထိယာ၊ ၌။ ဝိရာဂေါ၊ တပ်ခြင်းကင်း၏။
 တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ ဣတ္ထိံ၊ ကို။ ပ။ န ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ မဖြစ်ကုန်ရာ။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေမေဝ၊ သာလျှင်။ ပ။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဥပမေယျဝါကျ တဝါကျလုံး ပေ
 ယျာလ ထိုးသည်။ နိဂုံးဝါကျလည်း တူပြီ။)

၁၂။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုနစပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခု၊ သည်။ “ယထာသုခံ၊ အကြင်အကြင် ချမ်း
 သာသော အကျင့်ဖြင့်။ (ယံယံ သုခံ ယထာသုခံ၊ တေန-ဟု တတိယာအဗျယိသောပြု) ဝိဟရတော၊
 နေသော။ မေငါ၏(သန္တာန်၌)။ အကုသလာ မ္မော၊ အကုသိုလ်တရားတို့သည်။ အဘိဝဇ္ဇန္တိ၊ တိုးပွား
 ကုန်၏။ ကုသလာ မ္မော၊ ကုသိုလ်တရားတို့သည်။ ပရိဟာယန္တိ၊ ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏။ ဒုက္ခာယ ပန၊
 ဆင်းရဲသောအကျင့်ဖြင့်။ အတ္တာနံ၊ ပိမိကိုယ်ကို။ ပဒဟတော၊ အားထုတ်သော။ မေ၊ ၏။ (သန္တာန်
 ၌)။ အကုသလာ မ္မော၊ တို့သည်။ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုန်၏။ ကုသလာ မ္မော၊ တို့သည်။ အဘိဝဇ္ဇန္တိ၊
 ကုန်၏။ အဟံ၊ သည်။ ဒုက္ခာယ၊ ဖြင့်။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ယံ နုန ပဇဟေယျန္တိ၊ အားထုတ်ရမှုကား
 ကောင်းစွာ” ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပရိသဉ္စိက္ခတိ၊ ဆင်ခြင်၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ ဒုက္ခာယ၊
 ဖြင့်။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ပဒဟသိ၊ ၏။ ဒုက္ခာယ၊ ဖြင့်။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ပဒဟတော၊ သော။
 တဿ၊ ထိုရဟန်း၏(သန္တာန်၌)။ အကုသလာ မ္မော၊ တို့သည်။ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုန်၏။ ကုသလာ
 မ္မော၊ တို့သည်။ အဘိဝဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ အပရေန၊ သော။ သမယေန၊ ၌။
 ဒုက္ခာယ၊ ဖြင့်။ အတ္တာနံ၊ ကို။ န ပဒဟတိ၊ အားမထုတ်။ တံ၊ ထိုအားမထုတ်ခြင်းသည်။
 ကိဿ ဟေတု၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဟိ ယသွာ၊ ကြောင့်။ သော ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်။
 ယဿ အတ္တာယ၊ (အကုသိုလ်ဆုတ်ယုတ်၍ ကုသိုလ်တိုးပွားခြင်းဟူသော) အကြင်အကျိုးငှါ။
 ဒုက္ခာယ၊ ဖြင့်။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ပဒဟေယျ၊ ရာ၏။ အဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ သော အတ္ထော၊

ထိုအကျိုးသည်။ အဘိနိပ္ပန္နော၊ ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း၊ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပ။ န ပဒဟတိ၊ အားမထုတ်။

ဘိက္ခဝေ၊ ထို့။ သေယျထာပိ၊ အံ၊ ဥသုကာရော၊ မြားသမားသည်။ ဝေဇနံ၊ မြားကောက်ကို။ ဒွိသု၊ နှစ်ဘက်ကုန်သော။ အလာတေသု၊ မီးစတို၌။ အာတာပေတိ၊ ရှေးရွှေစေ၏။ (မြို့က်၏။) ပရိတာပေတိ၊ ထက်ဝန်းကျင် ပူစေ၏။ (တမြားလုံး မြို့က်၏။) ဥဇုံ၊ ဖြောင့်အောင်။ ကမ္မနိယံ၊ အမှု၌ ခံအောင်။ (ပစ်ကောင်းအောင်)။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ ဘိက္ခဝေ၊ ထို့။ ယတောခေါ၊ အကြင်ကြောင့်လျှင်။ ဥသုကာရဿ၊ မြားသမားသည်။ (အာတာပိတံ-စသည်၌စပ်) ဝေဇနံ၊ မြားကောက်ကို။ (အာတာပိတံ-စသည်၌ပင်စပ်) ဒွိသု၊ ကုန်သော။ အလာတေသု၊ တို့၌။ အာတာပိတံ၊ ရှေးရွှေပူစေအပ်ပြီးသည်။ ပရိတာပိတံ၊ ထက်ဝန်းကျင် ပူစေအပ်ပြီးသည်။ ဥဇုံ၊ ဖြောင့်အောင်။ ကမ္မနိယံ၊ အမှု၌ခံအောင်။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ (တတော၊ ထို့ကြောင့်။) သော ဥသုကာရော၊ သည်။ အပရေန သမယေန၊ ၌။ တံ ဝေဇနံ၊ ကို။ ဒွိသု၊ ကုန်သော။ အလာတေသု၊ တို့၌။ န အာတာပေတိ၊ မပူစေ။ န ပရိတာပေတိ၊ ထက်ဝန်းကျင် မပူစေ။ ဥဇုံ၊ အောင်။ ကမ္မနိယံ၊ အောင်။ န ကရောတိ၊ မပြု။ တံ၊ ထိုမပူစေခြင်း စသည်သည်။ ကိဿ ဟေတု၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ထို့။ သော ဥသုကာရော၊ သည်။ ယဿ အတ္ထာယ၊ အကြင် (ဖြောင့်ခြင်းစသော) အကျိုးငှါ။ ဝေဇနံ၊ ကို။ ပ။ ကရေယျ၊ ရု၏။ အဿ၊ ထိုမြားသမား၏။ သော အတ္ထော၊ ထိုအကျိုးသည်။ အဘိနိပ္ပန္နော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း၊ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပ။ န ကရောတိ၊ မပြု။ ဘိက္ခဝေ၊ ထို့။ ဝေမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ ပ။ ပဒဟတိ၊ ၎င်း။ (ဥပမေယျ ဝါကျအားလုံး ပေယျာလမြုပ်သည်။ နိဂုံး ဝါကျလည်း ထူ၏။)

၁၃။ ဘိက္ခဝေ၊ ထို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဣလောကေ၊ ဤလောက၌။ အရဟံ၊ ပူဇော်အထူးကိုခံတော်မူထိုက်သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မဖောက်မပြန် ကိုယ်တိုင်သိတော်မူသော။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော၊ အသိညဏ် အကျင့်တို့နှင့် ပြည့်စုံထော်မူသော။ သုဂတော၊ ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူသော။ လောကဝိဒ္ဓ၊ လောကကို သိတော်မူသော။ အနုတ္တရော၊ မိမိထက် မြတ်သူ မရှိသည် ဖြစ်၍။ ပုရိသဒမ္မသာရထိ၊ ဆုံးမထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ဆုံးမတော်မူသော။ ဒေဝမနုဿာနံ၊ နတ်လူတို့၏။ သတ္တာ၊ ဆရာဖြစ်တော်မူသော။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူသော။ ဘဂဝါ၊ ဘုန်းရှိတော်မူသော။ တထာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပွင့်တော်မူ၏။ သော၊ ထိုဘုရားသည်။ သဒေဝကံ၊ နတ်ပြည်ငါးထပ်နှင့် တကွသော။ သမာရကံ၊ ဝသဝတ္တိမာရ်မင်းပြည်နှင့်တကွသော။ သဗြဟ္မကံ၊ ဗြဟ္မာ နှစ်ဆယ်နှင့်တကွသော။ ဣမံ လောကံ၊ ဤဩကာသလောကကို။ သဿမဏံဗြာဟ္မဏိံ၊ ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်နှင့် တကွသော။ သဒေဝမနုဿံ၊ သမ္မုတိနတ်မင်း ကြွင်းသော လူနှင့်တကွသော။ ဣမံ ပဇံ၊ ဤသတ္တလောကကို။ သယံ၊ ကိုယ်တော်တိုင်။ အဘိညာ၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍။ (ယကြေသည်)။ သစ္စိကတွာ၊ မျက်မှောက်ပြု၍။ ပဝေဒေတိ၊ သိစေတော်မူ၏။ သော၊ ထိုဘုရားသည်။ အာဒိကလျာဏံ၊ အစ၌ ကောင်းခြင်းရှိသော။ မဇ္ဈေကလျာဏံ၊ အလယ်၌ ကောင်းခြင်းရှိသော။ ပရိယောသာနကလျာဏံ၊ အဆုံး၌ ကောင်းခြင်းရှိသော။ သာတ္ထံ၊ အနက်နှင့် ပြည့်စုံသော။ သဗျူနံ၊ သဒ္ဓါနှင့် ပြည့်စုံသော။ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ၊ အလုံးစုံပြည့်စုံသော။ ပရိသုဒ္ဓါ စင်ကြယ်သော။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ ဒေသေတိ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို။ ဗကာဒေခေါ၊ ထင်ရှားပြတော်မူ၏။ တံ ဓမ္မံ၊ ထိုတရားကို။ ဂဟပတိ ဝါ၊ သူကြွယ်သည်၎င်း။ ဂဟပတိပုတ္တော ဝါ၊ သူကြွယ်သားသည်၎င်း။ အညတရသ္မိံ၊ တမျိုးမျိုးသော။ ကုလေ၊ အမျိုး၌။

ပစ္စာဇာတော ဝါ၊ ဖြစ်သောသူသည်၎င်း။ သုဏ္ဍတိ၊ ကြားနာ၏။ သော၊ ထိုအမျိုးကောင်းသားသည်။ တံဓမ္မံ၊ ထိုတရားကို။ သုတော၊ ကြားနာရ၍။ တထဒဓိဓော-ငါတုရား၌။ သန္တံ၊ ယုံကြည်ခြင်းကို။ ပဋိလဘတိ၊ ရ၏။ သော၊ ထိုအမျိုးကောင်းသားသည်။ တေန သဒ္ဓါပဋိလဘေန၊ ထိုယုံကြည်မှုကို ရခြင်းနှင့်။ ဝါ၊ ထိုရအပ်သော ယုံကြည်ခြင်းနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ “သရာဝါသော၊ အိမ်၌နေခြင်းသည်။ သမ္မာဓော၊ ကျဉ်းမြောင်း၏။ ရဇာပထော၊ တိလေသ မြူလမ်းတည်း။ မဗ္ဗဇော၊ ရဟန်းအဖြစ်သည်။ အပ္ပောကာသော၊ လွင်တီးခေါင်နှင့်တူ၏။ အဂါရံ၊ အိမ်၌။ အဇ္ဈာဝသတော၊ နေသူသည်။ ကေန္တပရိပုဏ္ဏံ၊ စင်စစ် ပြည့်စုံသော။ ကေန္တပရိသန္တံ၊ စင်စစ် စင်ကြယ်သော။ သင်္ခလိခိတံ၊ ခရုသင်းပွတ်သစ်နှင့် တူသော။ ဣဒ္ဓိ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ဤမြတ်သောအကျင့်ကို။ စရိတံ၊ ကျင့်ခြင်းငှါ။ န သုကရံ၊ မလွယ်ကူ။ အဟံ၊ သည်။ ကေသမဿံ၊ ဆံ့မှတ်ဆိတ်ကို။ ဩဟာရေတွာ၊ ပယ်၍။ ကာသာယာနိ၊ ဖန်ရည်ဆိုးအပ်ကုန်သော။ ဝတ္ထာနိ၊ အဝတ် (သင်္ကန်း)တို့ကို။ အတ္ထာဒေတွာ၊ ဖုံးလွှမ်း(ဝတ်၍)၍။ အဂါရသ္မာ၊ မှ။ အနာဂါရိယံ၊ သို့။ ယံ နန္တု ပဗ္ဗဇေယျန္တိ၊ ဝင်ရောက်ရမှုကား ကောင်းစွာ ဟူ၍။ ဣတံ၊ သို့။ ပဋိသဂ္ဂိက္ခတိ၊ ဆင်ခြင်၏။ သော၊ ထိုအမျိုးကောင်းသားသည်။ အပရေန သမယေန၊ တပါးသောအခါ၌။ အမ္ပံ ဝါ၊ အနည်းငယ်လည်းဖြစ်သော။ သောဂက္ခန္တံ၊ စည်းစိမ်စုကို။ ပဟာယ၊ ပယ်၍။ မဟန္တံ ဝါ၊ များသည်လည်း ဖြစ်သော။ ဘောဂက္ခန္တံ၊ ကို။ ပဟာယ၊ ၍။ အပ္ပံ ဝါ၊ သော။ ဉာတိပရိဝဋ္ဌံ၊ ဆွေမျိုး အဖွဲ့အစည်းကို။ ပဟာယ၊ ၍။ မဟန္တံ ဝါ၊ သော။ ဉာတိပရိဝဋ္ဌံ၊ ကို။ ပဟာယ၊ ၍။ ကေသမဿံ၊ ကို။ ဩဟာရေတွာ၊ ၍။ ကာသာယာနိ၊ ကုန်သော။ ဝတ္ထာနိ၊ တို့ကို။ အတ္ထာဒေတွာ၊ ၍။ အဂါရသ္မာ၊ မှ။ အနာဂါရိယံ၊ သို့။ ပဗ္ဗဇတိ၊ ၎်။

၁၄။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ ဝေ၊ သို့။ ပဗ္ဗဇိတော၊ သည်။ သမာနော၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ သိက္ခာသုဇိဝသမာပန္နော၊ အဓိသိလသိက္ခာ ပညတ်တော်မူအပ်သော သိက္ခာပုဒ်ဟူသော သာဇိဝသို့ ချောက်သည် ဖြစ်၍။ ပါဏာတိပါတံ၊ သူ့အသက်ကို လျှင်စွာ ချခြင်းကို။ ပဟာယ၊ ၍။ ပါဏာတိပါတံ၊ မှ။ ပဋိဝိရတော၊ ရှောင်ကြဉ်သည်။ ဟောတိ၊ ၎်။ နိဟိတဒဏ္ဍော၊ ချအပ်ပြီးသော တုတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ နိဟိတဒဏ္ဍော၊ ချအပ်ပြီးသော ဓားလက်နက် ရှိသည်ဖြစ်၍။ လဇ္ဇိ၊ ရှက်ခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဒိယာပန္နော၊ ချစ်ခြင်းသို့ ရောက်သည်ဖြစ်၍။ သဗ္ဗပါဏဘူတဟိတာနုကမ္ပိ၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့ကို အစီးအပွားဖြင့် စောင့်ရှောက်ခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။

အဒိန္နာဒါနံ၊ မပေးအပ်သော ဥစ္စာကို ယူခြင်းကို။ ပဟာယ၊ ၍။ အဒိန္နာဒါနံ၊ မှ။ ပဋိဝိရတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎်။ ဒိန္နာဒါယိ၊ ပေးအပ်သော ဥစ္စာကိုသာ ယူလေ့ရှိသည်။ ဒိန္နပါဠိကခိ၊ ပေးအပ်သော ဥစ္စာကိုသာ လိုလားသည်။ ဟောတိ၊ ၎်။ အထေနေန၊ မခိုးဝှက်သော။ သုစိဘူတေန၊ စင်ကြယ်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ အတ္တနာ၊ ကိုယ်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝိဟရတိ၊ ၎်။

အပြိတ္ထုစရိယံ၊ မမြတ်သော အကျင့်(မေထုန်)ကို။ ပဟာယ၊ ၍။ ဗြဟ္မစာရီ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိသည်။ အာရာစာရီ၊ မေထုန်မှ ဝေးစွာကျင့်လေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၎်။ ဂါဓမ္မော၊ ရွာသူတို့၏ အကျင့်ဖြစ်သော။ မေထုနာ၊ မေထုန်မှ။ ဝိရတော၊ ရှောင်ကြဉ်သည်။ ဟောတိ၊ ၎်။

၁။ သင်္ခလိခိတံ-ပုဒ်၏ အမှာကို ၁-၁၊ ဥစ္စာတို့ပံဒေါပမသုတ် (၂၉၁)ပိုဒ်၌ ရှာ။
 ၂။ ကေသမဿံ-အမှာတို့လည်း ၁-၁၊ ၎င်းပိုဒ်၌မူ ရှာ။

မုသာဝါဒါ၊ မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုခြင်းကို။ ပဟာယ၊ ရှိ။ မုသာဝါဒါ၊ မှ။ ပဋိဝိရတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သစ္စဝါဒါ၊ အမှန်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိသည်။ သစ္စသန္ဓေ၊ အမှန်ချည်းဖြစ်အောင် စပ်တတ်သည်။ ထေတော၊ တည်တံ့သော စကားရှိသည်။ ပစ္စယိကော၊ ယုံကြည်ခြင်းငှါ ထိုက်သွားသည်။ လောကဿ၊ လူအပေါင်းကို။ အဝိသံဝါဒကော၊ မချွတ်လွင်းစေတတ်သူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဝိသုဏ်၊ ချောပစ်ကုန်းတိုက်သော။ ဝါစံ၊ စကားကို။ ပဟာယ၊ ရှိ။ ပိသုဏာယ၊ သော။ ဝါစာယ၊ မှ။ ပဋိဝိရတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတော၊ ဤသို့တို့ထံမှ။ သုတံ၊ ကြားရ၍။ ဣမေသံ၊ ဤသို့တို့၏။ ဘေဒါယ၊ ကဲ့ပြားခြင်းငှါ။ အမုတြ၊ ထိုသို့တို့ထံ၌။ န အက္ခာတာ၊ မပြောကြားတတ်။ အမုတြ ဝါ၊ ထိုသို့တို့အထံ၌လည်း။ သုတံ၊ ရှိ။ အမုသံ၊ ထိုသို့တို့၏။ ဘေဒါယ၊ ငှါ။ ဣမေသံ၊ ဤသို့တို့၏ (အထံ)၌။ န အက္ခာတာ၊ တတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဘိန္နာနံ ဝါ၊ ကဲ့ပြားသောသို့တို့ကိုလည်း။ သန္ဓာတာ၊ စေ့စပ်တတ်၏။ သဟိတာနံ ဝါ၊ ညီညွတ်သို့တို့ကိုလည်း။ ဝါ၊ တို့အား။ အနုပ္ပဒါတာ၊ ထပ်ဆင့်အားပေးတတ်၏။ သမဂ္ဂါရာမော၊ ညီညွတ်ခြင်းလျှင် မွေ့လျော်ရာရှိသည်။ သမဂ္ဂရတော၊ ညီညွတ်သို့တို့၌ မွေ့လျော်သည်။ သမဂ္ဂနန္ဒီ၊ ညီညွတ်မှုကို နှစ်သက်တတ်သည်။ သမဂ္ဂကရဏိ၊ ညီညွတ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော။ ဝါစံ၊ ကို။ ဘာသိတာ၊ ပြောဆိုတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဗရသံ၊ ကြမ်းထမ်းသော။ ဝါစံ၊ ကို။ ပဟာယ၊ ရှိ။ ဗရသာယ၊ သော။ ဝါစာယ၊ မှ။ ပဋိဝိရတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယာ သာ ဝါစာ၊ အကြင်စကားသည်။ နေလာ၊ အပြစ်မရှိ။ ကဏ္ဍသုခါ၊ နားချမ်းသာ၏။ ပေမနိယာ၊ ချစ်မြတ်နိုးခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်၏။ တဒယဂံမာ၊ စိတ်နှလုံးသို့ သက်ဝင်၏။ ပေါရိ၊ ပြည်ကြီးသို့တို့၏ အသုံးအနှုန်းသည်။ ဗဟုဇနကန္ဓာ၊ များစွာသော လူတို့သည် နှစ်သက်အပ်သည်။ ဗဟုဇနမနာပါ၊ များစွာသော လူတို့၏ စိတ်ကို ပျိုးတိုးစေတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာရူပိ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ဝါစံ၊ ကို။ ဘာသိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

သမ္ပပ္ပလာပံ၊ ပြန်ဖျင်းသော စကားကို။ ပဟာယ၊ ရှိ။ သမ္ပပ္ပလာပါ၊ မှ။ ပဋိဝိရတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကာလဝါဒါ၊ သင့်သောအခါ၌ ဆိုလေ့ရှိသည်။ ဘူတဝါဒါ၊ သဘာဝအမှန်ကိုသာ ပြောဆိုလေ့ရှိသည်။ အတ္တဝါဒါ၊ အကျိုးရှိကိုသာ ဆိုလေ့ရှိသည်။ ဓမ္မဝါဒါ၊ တရားသဘောကိုသာ ဆိုလေ့ရှိသည်။ ဝိနယဝါဒါ၊ အဆုံးအမကိုသာ ဆိုလေ့ရှိသည်။ နိဓာနဝတိ၊ နှလုံးလျှင် ထားရာ အရပ်ရှိသော။ သာပဒေသံ၊ အကြောင်းနှင့်တကွသော။ ပရိယန္တဝတိ၊ အပိုင်းအခြားရှိသော။ အတ္ထသံဟိတံ၊ အကျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော။ ဝါစံ၊ ကို။ ကာလေန၊ လျောက်ပတ်သောအခါ၌။ ဘာသိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ ဗီဇဂါမဘူတဂါမသမာရမ္ဘာ၊ မျိုးစေ့အပေါင်း အပင်အပေါင်းကို ဖျက်ဆီးခြင်းမှ။ ပဋိဝိရတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧကဘတ္တိကော၊ တထပ်သာစားလေ့ရှိသည်။ ရတ္တုပရတော၊ ညစာစားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သည်။ ဝိကာလဘောနော၊ နေလွဲအခါစားခြင်းမှ။ ဝိရတော၊ ရှောင်ကြဉ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နစ္စ ဂိတ ဝါဒိတ ဝိသုက ဒဿနာ၊ ကခြင်း ကစေခြင်း၊ သိဆိုခြင်း သိဆိုစေခြင်း တီးမှုတ်ခြင်း တီးမှုတ်စေခြင်း လိုကခြင်း စသည်တို့ကို ငြောင့်တံ့ကွင်း သံဖွယ်ဖြစ်သော ကြည့်ရှုနှုန်းအောင်ခြင်းမှ။ ပဋိဝိရတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဗာလာဂန္ဓ-

၁။ ၎င်းပုဒ်၏အမှာကိုလည်း မ-၁၊ ၂၉၃ ကပိုမိုရှု။

ဝိလေပန ဓာရဏ မဏ္ဍန ဝိဘူသနဋ္ဌာနာ၊ ပန်းပန်ခြင်း နံသာလိမ်းခြင်း နံသာပျောင်းတို့ပြင့် အပြေ
 အပြစ်ပြုခြင်း (တို့၏အကြောင်း စေတနာ) မှ ။ပ။ ဥစ္စာသယနမဟာသယနာ၊ မြင့်သောနေရာ
 မြတ်သောနေရာမှ ။ (မြင့်သောနေရာ၌အိပ်ခြင်း မြတ်သောနေရာ၌ အိပ်ခြင်းမှသော်လည်းပေး)
 ။ပ။ ဇာတရူပရဇတပဋိဂ္ဂဟဏာ၊ ရွှေငွေကိုခံယူခြင်းမှ ။ပ။ အာမကဗညပဋိဂ္ဂဟဏာ၊ စပါးစိမ်းကို
 ခံယူခြင်းမှ ။ပ။ အာမကမံသ ပဋိဂ္ဂဟဏာ၊ အသားစိမ်းကို ခံယူခြင်းမှ ။ပ။ လူတ္တိကုမာရိကပဋိဂ္ဂဟဏာ၊
 အိမ်ထောင်ကျပြီးမိန်းမ မကျသေးသောမိန်းမပျိုတို့ကို ခံယူခြင်းမှ ။ပ။ ဒါသိဒါသပဋိဂ္ဂဟဏာ၊
 ကျွန်မိန်းမ ကျွန်ယောက်ျားတို့ကို ခံယူခြင်းမှ ။ပ။ အဇေဋ္ဌကပဋိဂ္ဂဟဏာ၊ ဆိတ်နှင့်သိုးတို့ကို ခံယူခြင်း
 မှ ။ပ။ ကုက္ကုဋ္ဌသုကရ ပဋိဂ္ဂဟဏာ၊ ကြက်ဝက်တို့ကို ခံယူခြင်းမှ ။ပ။ ဟတ္ထိဂဝဿဝဋ္ဌပဋိဂ္ဂဟဏာ၊
 ဆင် နွား မြင်း မြည်းတို့ကို ခံယူခြင်းမှ ။ပ။ ခေတ္တဝတ္ထုပဋိဂ္ဂဟဏာ၊ လယ်ယာတို့ကို ခံယူခြင်းမှ ။ပ။
 ဒုတေယျပဟိဏကမနာနုယောဂါ၊ တမန်အမှု အစေခံသွားလာမှုတို့ကို အားထုတ်ခြင်းမှ ။ပ။ ကယ-
 ဝိက္ကယာ၊ ဝယ်မှု ရောင်းမှုမှ ။ပ။ တုလာကုဋ္ဌ ကံသကုဋ္ဌ မာနကုဋ္ဌာ၊ ချိန်စဉ်းလဲ အသပြာစဉ်းလဲ
 ချင့်စဉ်းလဲမှ ။ပ။ ဥက္ကောဋ္ဌန ဝဋ္ဌန နိကတိသာဝိယောဂါ၊ တံစိုးယူခြင်း လှည့်ပတ်လိမ်လည်ခြင်း
 တည်းဟူသော ကောက်ကျစ် (ညစ်ပတ်) ခြင်းမှ ။ပ။ ဆေဒန ဝေ ဗန္ဓန ဝိပရာမောသ အာလောပ
 သဟသာကာရာ၊ ဖြတ်ခြင်း သတ်ခြင်း နှောင်ဖွဲ့ခြင်း လုယက်ခြင်း ဖျက်ဆီးခြင်း နိုင်ထက်စီးနင်း
 (ခေးပြုတိုက်) ပြုခြင်းမှ ။ ပဋိဝိရတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ။။

သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ ကာယပရိဟာရိကေန၊ ကိုယ်ကိုဆောင်နိုင်ရုံ (ဝတ်လောက်ရုံ) မျှသော။
 စီဝရေန၊ သင်္ကန်းဖြင့်၎င်း။ ကုစ္စိပရိဟာရိကေန၊ ဝမ်းကိုဆောင်နိုင်ရုံ (အဆာပြေရုံ) မျှသော။
 ပိဏ္ဍပါထေန၊ ဆွမ်းဖြင့်၎င်း။ သန္တုဋ္ဌော၊ ရောင်ရဲသည်။ ဟောတိ၊ ။။ သော၊ သည်။ ယေန
 ယေနော၊ အကြင်အကြင်အရပ်သို့သာလျှင်။ ပက္ကမတိ၊ ဖဲသွား၏။ (တေန တေနော၊ သို့သာ
 လျှင်။) သမာဒါယေဝ၊ ပရိက္ခရာကို ဆောင်ယူ၍သာလျှင်။ ပက္ကမတိ၊ ။။ သေယျထာပိ နာမ၊
 ဖြစ်သင့်ဖြစ်ရာ ဥပမာကိုဆိုအံ့။ ပက္ခိ၊ အတောင်ရှိသော။ သကုဏော၊ ငှက်သည်။ ယေန ယေနော၊
 သို့သာလျှင်။ ဧတိ၊ ပျံ၏။ (တေန တေနော၊ သို့သာလျှင်။) သပတ္တဘာရော၊ အတောင်
 တည်းဟူသော ဝန်ရှိသည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ ဧတိ၊ ပျံ၏။ ဝေမေဝ၊ သာလျှင်။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပ။
 ပက္ကမတိ၊ ။။ သော၊ သည်။ အရိယေန၊ အပြစ်ကင်းသော။ ဣမိနာ သီလက္ခန္ဓေန၊ ဤသီလ
 အစုနှင့်။ (သီလဂုဏ်နှင့်သော်လည်းပေး) သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိ
 သန္တာန်၌ဖြစ်သော။ အနဝဇ္ဇသုခံ၊ အပြစ်မဲ့ချမ်းသာကို။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ခံစား၏။

၁၅။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ စက္ခုနာ၊ မျက်စိဖြင့်။ ရူပံ၊ အဆင်းကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။
 န နိမိတ္တဂ္ဂါဟိ၊ (ယောကျ်ား မိန်းမ လှ မလှဟု အကြမ်းအားဖြင့် ခွဲခြားသော) အမှတ်အသား
 ကို မယူလေ့ရှိသည်။ နာနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟိ၊ (လက်ခြေသဏ္ဍာန် ပြုံးရယ်ဟန်စသော အသေးစိတ်)
 ထင်ရှားသော အမှတ်အသားကို မယူလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ။။ ယတွာဓိကရဏံ၊ အကြင်စက္ခုမြေ
 ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ စက္ခုန္ဒိယံ၊ စက္ခုမြေကို။ အသံဝုတံ၊ မစောင့်စည်းသည်ဖြစ်၍။
 ဝိဟရန္တံ၊ နေသော။ ဧနံ၊ ထိုရဟန်းကို။ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာ၊ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿဟု ဆိုအပ်ကုန်
 သော။ ပါပကာ၊ ယုတ်မာကုန်သော။ အကုသလာဓမ္မာ၊ အကုသိုလ်တရားတို့သည်။ အနာသဝေယျံ၊

၁။ ၎င်းပုဒ်အမှတ်ကိုလည်း မ-၁၊ ၎င်းအပိုဒ်၌ပင်၍။

အစဉ်လိုက်ကုန်ရာ၏။ တဿ၊ ထိုစက္ခုန္တေကို။ သံဝရာယ၊ စောင့်စည်းခြင်းငှါ။ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ကျင့်၏။ စက္ခုန္တိယံ၊ ကို။ ရက္ခတိ၊ စောင့်၏။ စက္ခုန္တိယော ဌံ၊ သံဝရံ၊ သို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ သောတေန၊ နားဖြင့်။ သဒ္ဓံ၊ အသံကို။ သုတော၊ ကြား၍။ ပ။ သာနေန၊ နှာခေါင်းဖြင့်။ ဂန္ဓံ၊ အနံကို။ သာယိတော၊ နမ်း၍။ ပ။ ဝိဝါယ၊ လျှာဖြင့်။ ရသံ၊ အရသာကို။ သာယိတော၊ လျက်၍။ ပ။ ကာယေန၊ ကိုယ်ဖြင့်။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ၊ တွေ့ထိအပ်သောအရာကို။ ဖုသိတော၊ တွေ့ထိ၍။ ပ။ မနုသော၊ စိတ်ဖြင့်။ ဓမ္မံ၊ သဘောတရားကို။ ဝိညာယ၊ သိ၍။ ပ။ အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ အရိယေန၊ သော။ ဣမိနာ ဣန္ဒြိယသံဝရေန၊ ဤဣန္ဒြေခြောက်ပါးကို စောင့်ခြင်းနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သည် (ဖြစ်၍)။ အဇ္ဈတ္တံ၊ သော။ အဗျာသေကသုခံ၊ ကံလေသာတို့ဖြင့် မသွန်းလောင်းအပ်သော ချမ်းသာကို။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ခံစား၏။

☞ သော၊ သည်။ အဘိက္ကန္တေ၊ ရွှေတိုးရာ၌၎င်း။ ပဋိက္ကန္တေ၊ နောက်ဆုတ်ရာ၌၎င်း။ သမ္ပဇာနကာရိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာလောကိတော၊ တည့်တည့်ကြည့်ရာ၌၎င်း။ ဝိလောကိတော၊ စောင်းငဲ့ကြည့်ရာ၌၎င်း။ သမ္ပဇာနကာရိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သမိဉ္ဇိတော၊ ကွေးရာ၌၎င်း။ ပသာရိတော၊ ဆန့်ရာ၌၎င်း။ သမ္ပဇာနကာရိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သံသာဋိပတ္တစိဝရောရဏော၊ သင်္ကန်းကြီး သပိတ်သင်္ကန်းတို့ကို သုံးစွဲသောအားဖြင့် ဆောင်ရာ၌။ သမ္ပဇာနကာရိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အသိတော၊ စားရာ၌၎င်း။ ပိတော၊ သောက်ရာ၌၎င်း။ ခါယိတော၊ ခဲကိုက်ရာ၌၎င်း။ သာယိတော၊ လျက်ရာ၌၎င်း။ သမ္ပဇာနကာရိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥစ္စာရပဿာဝကမ္ပေ၊ ကျင်ကြီးကျင်ငယ်ပြုရာ၌။ သမ္ပဇာနကာရိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဂတော၊ သွားရာ၌၎င်း။ ဌိတော၊ ရပ်ရာ၌၎င်း။ နိသိန္ဓေ၊ ထိုင်ရာ၌၎င်း။ သုတ္တေ၊ အိပ်ရာ၌၎င်း။ ဇာဂရိတော၊ နိုးရာ၌၎င်း။ ဘာသိတော၊ ပြောဆိုရာ၌၎င်း။ တုက္ခိဘာဝေ၊ ဆိတ်ဆိတ်နေရာ၌၎င်း။ သမ္ပဇာနကာရိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၁၆။ သော၊ သည်။ အရိယေန၊ အပြစ်ကင်းသော။ ဣမိနာ စ သီလက္ခန္ဓေန၊ ဤသီလအစုနှင့်လည်း။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ အရိယာယ၊ သော။ ဣမာယ စ သန္တုဋ္ဌိယာ၊ ဤရောင်ခဲခြင်းနှင့်လည်း။ သမန္နာဂတော၊ ၍။ အရိယေန၊ သော။ ဣမိနာ စ ဣန္ဒြိယသံဝရေန၊ ဤဣန္ဒြေခြောက်ပါးကို စောင့်ခြင်းနှင့်လည်း။ သမန္နာဂတော၊ ၍။ အရိယေန၊ သော။ ဣမိနာ စ၊ သတိသမ္ပဇညေန၊ ဤသတိသမ္ပဇညနှင့်လည်း။ သမန္နာဂတော၊ ၍။ ဝိဝိတ္တံ၊ လူတို့မှဆိတ်သော။ သေနာသနံ၊ အိပ်ရာနေရာဟူသော။ အရညံ၊ တောကို၎င်း။ ရုက္ခမူလံ၊ သစ်ပင်ရင်းကို၎င်း။ ပဗ္ဗတံ၊ တောင်ကို၎င်း။ ကန္ဓရံ၊ ချောက်ကို၎င်း။ ဂိရိဂူဟံ၊ ဂူကို၎င်း။ သုသာနံ၊ သင်းချိုင်းကို၎င်း။ ဝန္တပတ္တံ၊ တောအုပ်ကို၎င်း။ အဗ္ဗောဓာသံ၊ လွင်တီးခေါင်ကို၎င်း။ ပလာလပုဋ္ဌံ၊ ကောက်ရိုးပုံကို၎င်း။ ဘဇတိ၊ မှီဝဲ၏။

သော၊ သည်။ ပစ္စာဘတ္တံ၊ ဆွမ်းစားပြီးသည့်နောက်၌။ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တော၊ ဆွမ်းခံရွာမှ ဖဲပြီးသော်။ ပလ္လင်္ဂံ၊ ထက်ဝယ်ကို။ အာဘုဇိတော၊ ဖွဲ့ခွေ၍။ ကာယံ၊ အထက်ပိုင်းကိုယ်ကို။ ဥဇ္ဇံ၊ ပြောငဲ့စွာ။ ပဏိဓာယ၊ ထား၍။ ပရိမုခံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ရေး၍။ သတိံ၊ သတိကို။ ဥပဋ္ဌပေတော၊ ဖြစ်စေ၍။ နိသိဒတိ၊ ထိုင်၏။

ရှိသော၊ စေတသ၊ စိတ်ဖြင့်၊ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ အဘိဇ္ဈာယ၊ မှ။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပရိသောဓေတိ၊ စင်ကြယ်စေ၏။

ဗျာပါဒပ္ပဒေါသံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော မိမိလည်းပျက်စီး သူတပါးကိုလည်း ပျက်ဆီးတတ်သောဒေါသကို။ ပဟာယ၊ ရှိ။ အဗျာပန္နစိတ္တော၊ ဒေါသကင်းသောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ သဗ္ဗပါဏဘူတဟိတာနုကမ္မိ၊ အလုံးစုံသောသတ္တဝါတို့ကို အစီးအပွားဖြင့် စောင့်ရှောက်လေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဗျာပါဒပ္ပဒေါသံ၊ မှ။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပရိသောဓေတိ၊ ၏။

ထိနမိဒ္ဓံ၊ ထိနမိဒ္ဓကို။ ပဟာယ၊ ရှိ။ ဝိဂတထိနမိဒ္ဓေါ၊ ကင်းပြီးသော ထိနမိဒ္ဓရှိသည်ဖြစ်၍။ အာလောကသညာ၊ အလင်းရောင်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ သတော၊ သတိရှိသည်ဖြစ်၍။ သမ္ပဇာနေ၊ အဆင်ပြင်ပညာရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ထိနမိဒ္ဓံ၊ မှ။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပရိသောဓေတိ၊ ၏။

ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ၊ ကို။ ပဟာယ၊ ရှိ။ အနုဒ္ဓတော၊ မပျံ့လွင့်သည်ဖြစ်၍။ အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိသန္တာန်၌။ ဝပသန္တစိတ္တော၊ ငြိမ်သက်သောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ၊ မှ။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပရိသောဓေတိ၊ ၏။

ဝိစိကိစ္ဆံ၊ ကို။ ပဟာယ၊ ရှိ။ တိတ္ထဝိစိကိစ္ဆော၊ လွန်မြောက်ပြီးသော ဝိစိကိစ္ဆာရှိသည်ဖြစ်၍။ ကုလလေသု၊ ဓမ္မေသု၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌။ အကထံကထိ၊ သို့လောသို့လော ယုံမှားခြင်းမရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဝိစိကိစ္ဆံ၊ မှ။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပရိသောဓေတိ၊ ၏။

သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ စေတသော၊ စိတ်ကို။ ဥပက္ခိလေသော၊ ညစ်ညူးစေတတ်ကုန်သော။ ပညာယ၊ ပညာကို။ ဒုဗ္ဗလီကရဏေ၊ အားနည်းအောင်ပြုတတ်ကုန်သော။ ဣမေ ပဉ္စ နိဝရဏေ၊ ဤငါးပါးကုန်သော နိဝရဏတို့ကို။ ပဟာယ၊ ရှိ။ ကာမေဟိ၊ ဝတ္ထုကာမ ကိလေသာကာမတို့မှ။ ဝိဝိစ္စေဝ၊ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင်။ အကုသလေဟိ၊ ဓမ္မေဟိ၊ အကုသိုလ်တရားတို့မှ။ ဝိဝိစ္စေဝ၊ ရှိသာလျှင်။ သဝိတက္ကံ၊ ဝိတက်နှင့်တကွသော။ သဝိစာရံ၊ ဝိစာရနှင့်တကွသော။ ဝိဝေကဇံ၊ နိဝရဏတို့မှ ကင်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော။ ပီတိသုခံ၊ ဖရဏာပီတိ စေတသိကသုခရှိသော။ ပဌမံ၊ ဈာန်၊ ပဌမဈာန်ကို။ ဥပသမ္ပဇာ၊ ပြည့်စုံစေ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေမ္ပိ၊ လည်း။ ပ။ ဟောတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ၊ ဝိတက်ဝိစာရတို့၏။ ဝပသမာ၊ ငြိမ်းခြင်းကြောင့်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိသန္တာန်၌။ စေတသော၊ စိတ်ကို။ သမ္ပဿာဒနံ၊ ကြည်စေတတ်သော။ စေတသော၊ စိတ်၏။ ဧကောဒိဘာဝံ၊ မြတ်သောသမာဓိကို ဖြစ်စေတတ်သော။ အဝိတက္ကံ၊ ဝိတက်လည်းမရှိသော။ အဝိစာရံ၊ ဝိစာရလည်းမရှိသော။ သမာဓိဇံ၊ ပဌမဈာန်သမာဓိကြောင့်ဖြစ်သော။ ပီတိသုခံ၊ ပီတိသုခရှိသော။ ဒုတိယံ၊ ဈာန်၊ ဒုတိယဈာန်ကို။ ဥပသမ္ပဇာ၊ ရှိ။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေမ္ပိ၊ လည်း။ ပ။ ဟောတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပီတိယာ၊ ပီတိကို။ ဝိရာဂါ စ၊ စက်ဆုပ်ခြင်းကြောင့်လည်း။ (စဖြင့် ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝပသမာကိုပြန်၍ဆည်း)။ ဥပေက္ခာကော စ၊ လျစ်လျူရှုသည်ဖြစ်၍၎င်း။ သတော စ၊ သတိရှိသည်ဖြစ်၍၎င်း။ သမ္ပဇာနေ စ၊ အဆင်ပြင်ပညာရှိသည်ဖြစ်၍၎င်း။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ သုခဉ္စ၊ သုခနှစ်ပါးကိုလည်း။ ကာယေန၊ နာမကာယဖြင့်။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ခံစား၏။ ယံ၊ အကြွင်း(အစိမာဈာန်ဟူသော)အကြောင်းကြောင့်။ တံ၊ ထိုတတိယဈာန်ရှင်ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အရိယာ၊ (ဘုရားအစရှိသော) အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ “ဥပေက္ခာကော၊ (တတိယဈာန်

ချမ်းသာကိုပင်) လျစ်လျူရှုနိုင်ပေတော့သူ။ သတိမာ၊ သတိရှိပေထော်သူ။ သုခပိယာရိတိ၊
 ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိပေသောသူ” ဟူ၍။ အာစိက္ခန္တိ၊ ချီးမွမ်းပြောဆိုကြကုန်၏။ တံ တတိယံ
 ဈာနံ၊ ထို တတိယဈာန်ကို။ ဥပသမ္ပဇာ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၎င်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ထို့။ ဝေမ္ပိ၊ လည်း။ ပ။
 ဟောတိ၊ ၎င်း။

ဘိက္ခဝေ၊ ထို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သုခဿ စ၊ ကာယိကသုခကိုလည်း။ ပဟာနာ၊
 ပယ်ခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခဿ စ၊ ကာယိကဒုက္ခကိုလည်း။ ပဟာနာ၊ ကြောင့်။ ပုဗ္ဗေတ၊ ရှေး၌သာ
 လျှင်။ (စတုတ္ထဈာန်ဥပစာရက္ခဏကို ယူ)။ သောမနဿ ဒေါမနဿာနံ၊ သောမနဿဝေဒနာ
 (စေတသိကသုခ) ဒေါမနဿဝေဒနာ (စေတသိကဒုက္ခ) တို့၏။ အတ္တင်္ဂမာ၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။
 အဒုက္ခမသုခံ၊ ဒုက္ခလည်းမဟုတ် သုခလည်းမဟုတ်သော။ ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိံ၊ ဥပေက္ခာသည်
 ပြစ်စေအပ်သော သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်းရှိသော။ စတုတ္ထံ ဈာနံ၊ စတုတ္ထ ဈာန်ကို။ ဥပသမ္ပဇာ၊ ၍။
 ဝိဟရတိ၊ ၎င်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ထို့။ ဝေမ္ပိ၊ လည်း။ ပ။ ဟောတိ၊ ၎င်း။

၁၇။ သော၊ သည်။ စိတ္တေ၊ သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ သမာဟိတေ၊ တည်ကြည်သော်။ ပရိသုဒ္ဓေ၊
 စင်ကြယ်သော်။ ပရိယောဒါတေ၊ ပြုစင်သော်။ အနင်္ဂဏေ၊ ကိလေသာ မရှိသော်။ ဝိဂတူပက္ခိ-
 လေသေ၊ ကင်းပြီးသော ကိလေသာရှိသော်။ မုဒုဘူတေ၊ နူးညံ့စွာ ဖြစ်လတ်သော်။ ကမ္မနိယေ၊
 အမှုအားခန့်သော်။ ဌိတေ၊ တည်သော်။ အာနေဉ္စပုတ္တေ၊ မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော်။
 ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏာယ၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်အကျိုးငှါ။ စိတ္တံစိတ်ကို။ အဘိနိန္ဒာမေတိ၊
 ညွတ်စေ၏။ သော၊ သည်။ အနေကဝိဟိတံ၊ များသောအပြားတို့ဖြင့် စိရင်အပ်သော်။ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ၊
 ရှေး၌နေဘူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို။ အနုဿရတိ၊ အစဉ်လျှောက်၍ အောက်မေ့၏။ သေယျထိဒံ၊
 အဘယ်ရှေးခန္ဓာအစဉ်ကို။ (အနုဿရတိ၊ နည်း။) ဧကမ္ပိ ဇာတိံ၊ တဘဝကို၎င်း။ ပ။ အနေကေပိ
 သံဝဇ္ဇဝိဝဇ္ဇကပေ၊ များသော သံဝဇ္ဇ ဝိဝဇ္ဇကပ်တို့ကို၎င်း။ “အမုတြ၊ ထိုဘဝ၌။ ဧဝံနာမော၊ ဤသို့
 သောအမည်ရှိသည်။ ဧဝံ ဂေါတ္တော၊ ဤသို့သော အနွယ်ရှိသည်။ ဧဝံ ဝဏ္ဏော၊ ဤသို့သောအဆင်း
 ရှိသည်။ ဧဝမာဟာရော၊ ဤသို့သော အစာအာဟာရရှိသည်။ ဧဝံ သုခ ဒုက္ခပဋိသံဝေဒိ၊ ဤသို့သော
 ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားလေ့ရှိသည်။ ဧဝမာယုပရိယန္တော၊ ဤသို့သော အဆက်အပိုင်းအခြား
 ရှိသည်။ အာသိံ၊ ဖြစ်ဘူးပြီ။ သော၊ ထိုငါသည်။ တတော၊ ထိုဘဝမှ။ စုတော၊ စုတေသော်။
 အမုတြ၊ ထိုဘဝ၌။ ဥပပါဒိံ၊ ဖြစ်ပြီ။ တတြာပိ၊ ထိုဘဝ၌လည်း။ ဧဝံနာမော၊ သည်။ ပ။ အာသိံ၊
 ပြီ။ သော၊ ထိုငါသည်။ တတော၊ ထိုဘဝမှ။ စုတော၊ သော်။ ဣဓ၊ ဤဘဝ၌။ ဥပပန္နောတိ၊
 ဖြစ်ပြီ” ဟူ၍။ (အနုဿရတိ၊ ၎င်း။) ဣတိ၊ သို့။ သာကာရံ၊ အဆင်းစသော အခြင်းအရာနှင့်တကွ
 သော၊ သဉ္စေသံ၊ အမည်အနွယ်ဟူသော ညွှန်ပြဖွယ်နှင့် တကွသော။ အနေကဝိဟိတံ၊ သော။
 ပုဗ္ဗေနိဝါသံ၊ ကို။ အနုဿရတိ၊ ၎င်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ထို့။ ဝေမ္ပိ၊ လည်း။ ပ။ ဟောတိ၊ ၎င်း။

၁၈။ သော၊ သည်။ ပ။ သတ္တာနံ စုံတူပပါတဉာဏာယ၊ သတ္တဝါတို့၏ စုတိပဋိသန္ဓေကို သိသော
 ဉာဏ်အကျိုးငှါ။ စိတ္တံ၊ ကို။ အဘိနိန္ဒာမေတိ၊ ညွတ်စေ၏။ သော၊ သည်။ ဝိသုဒ္ဓေန၊ အထူးသဖြင့်
 စင်ကြယ်သော။ အတိက္ကန္တမာနုသကေန၊ လူတို့၏ မျက်စိအမြင်ကိုလွန်သော။ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ၊
 ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ဖြင့်။ စဝမာနေ၊ စုတေဆဲဖြစ်ကုန်သော။ ဥပပဇ္ဇမာနေ၊ ပဋိသန္ဓေနေဆဲဖြစ်
 ကုန်သော။ အတ္တေ၊ အတ္တဝါတို့ကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ ဟိနေ၊ ယုတ်ကုန်သော။ ပဏိတေ၊ မြတ်ကုန်
 သော။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ ပဿတိ၊ ၎င်း။ သုဝဏ္ဏော၊ အဆင်းလွန်သော။ ဒုပ္ပဏ္ဏော၊ အဆင်းမလွန်

ကုန်သော။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ ပဿတိ၊ ၎င်း။ သုဂတေ၊ ကောင်းသောဂတိသို့ လားကုန်သော။ ဝါ၊ ကြယ်ဝကုန်သော။ ဒုဂ္ဂတေ၊ မကောင်းသော ဂတိသို့ လားကုန်သော။ ဝါ၊ ဆင်းရဲကုန်သော။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ ပဿတိ၊ ၎င်း။ ယထာဘူတံ၊ ပဂေ၊ အကြင်အကြင်ကံကြောင့် ကပ်ရောက်ကုန်သော။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ “ဘောန္တော၊ အရှင်ဖြစ်ကုန်သော။ ဣမေ သတ္တာ၊ ဤသတ္တဝါတို့သည်။ ဝတ၊ စင်စစ်။ ကာယဒုစရိတေန၊ ကာယဒုစရိုက်နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ပြည့်စုံကုန်၏။ ဝစီဒုစရိတေန၊ ဝစီဒုစရိုက်နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ကုန်၏။ မနောဒုစရိတေန၊ မနောဒုစရိုက်နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ကုန်၏။ အရိယာနံ၊ ဘုရားစသော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ဥပဝါဒကာ၊ စွပ်စွဲတတ်ကုန်၏။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ၊ ဖောက်ပြန်သော အယူရှိကုန်၏။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနာ၊ ဖောက်ပြန်သော အယူဖြင့် ဆောက်တည်အပ်သော အမှုရှိကုန်၏။ တေ၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည်။ ကာယဿ၊ ခန္ဓာကိုယ်၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်ခြင်းကြောင့်။ ဝါ၊ ပျက်ခြင်းဟူသော။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ အထက်၌။ အပါယံ၊ ချမ်းသာကင်းရာဖြစ်သော။ ဝါ၊ ကောင်းမှုကင်းရာဖြစ်သော။ ဒုဂ္ဂတိံ၊ ဆင်းရဲ၏လည်းလျောင်းရာဖြစ်သော။ ဝါ၊ မကောင်းမှုကို ပြုသူတို့၏ လားရောက်ရာဖြစ်သော။ ဝိနိပါတံ၊ အလိုအာသာ ကင်းလျက် ကျရောက်ရာဖြစ်သော။ နိရယံဥပ၊ ငရဲ၌။ ပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဝါ ပန၊ ထိုပြင်။ ဘောန္တော၊ ကုန်သော။ ဣမေ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ကာယသုစရိတေန၊ ကာယသုစရိုက်နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ကုန်၏။ ဝစီသုစရိတေန၊ ဝစီသုစရိုက်နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ကုန်၏။ မနောသုစရိတေန၊ မနောသုစရိုက်နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ကုန်၏။ အရိယာနံ၊ တို့ကို။ အနုပဝါဒကာ၊ မစွပ်စွဲတတ်ကုန်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကာ၊ မှန်ကန်သော အယူရှိကုန်၏။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနာ၊ မှန်ကန်သော အယူဖြင့် ဆောက်တည်အပ်သော အမှုရှိကုန်၏။ တေ၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည်။ ကာယဿ၊ ၎င်း။ ဘေဒါ၊ ကြောင့်။ ဝါ၊ သော။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ၌။ သုဂတိံ၊ ချမ်းသာ၏ လည်းလျောင်းရာဖြစ်သော။ ဝါ၊ ကောင်းမှုပြုသူတို့၏ လားရောက်ရာဖြစ်သော။ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပ၊ နတ်ပြည်လောက၌။ ပန္နာတိ၊ ကုန်၏”ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပ။ ပဇာနာတိ၊ ၎င်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ထို။ ဝေမ္မိ၊ လည်း။ ပ။ ဟေတိ၊ ၎င်း။

၁၉။ သော၊ သည်။ ပ။ အာသဝါနံ ခယဉာဏာယ၊ အာသဝတရားတို့၏ ကုန်ရာကို သိသော ဉာဏ်အကျိုးငှါ။ စိတ္တံ၊ ကို။ အဘိနိန္ဒာမေတိ၊ ၎င်း။ သော၊ သည်။ ဣဒံ၊ ဤတေဘူမက တရား အပေါင်းသည်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့်သိ၏။ အယံ၊ ဤလောဘသည်။ ဒုက္ခသမုဒယော၊ ဆင်းရဲအပေါင်း၏ အကြောင်း တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယထာဘူတံ၊ စွာ။ ပဇာနာတိ၊ ၎င်း။ အယံ၊ ဤနိဗ္ဗာန်သည်။ ဒုက္ခနိရောဓော၊ ဆင်းရဲအပေါင်း၏ ချုပ်ရာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယထာဘူတံ၊ စွာ။ ပဇာနာတိ၊ ၎င်း။ အယံ၊ ဤသမ္မာဒိဋ္ဌိစသည်သည်။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါ၊ ဆင်းရဲတကာတို့၏ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက် ကြောင်းအကျင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယထာဘူတံ၊ စွာ။ ပဇာနာတိ၊ ၎င်း။ ဣမေ၊ ဤလောဘ ဒိဋ္ဌိမောဟတို့သည်။ အာသဝါ၊ ယိုစီးတတ်သော အာသဝတို့တည်း။ ပ။ အယံ၊ ဤလောဘသည်။ အာသဝသမုဒယော၊ အာသဝတို့၏အကြောင်းတည်း။ ပ။ အယံ၊ ဤနိဗ္ဗာန်သည်။ အာသဝနိရောဓော၊ အာသဝတို့၏ချုပ်ရာတည်း။ ပ။ အယံ၊ ဤသမ္မာဒိဋ္ဌိစသည်သည်။ အာသဝနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါ၊ အာသဝတို့၏ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်းအကျင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယထာဘူတံ၊ စွာ။ ပဇာနာတိ၊ ၎င်း။ ဝေ၊ သို့။ ဇာနတော၊ သိသော။ ဝေ၊ သို့။ ပဿတော၊ မြင်သော။

တထာ၊ ထိုရဟန်း၏၊ စိတ္တံ၊ သည်။ ကာမာသဝါပိ၊ ကာမာသဝမှလည်း။ ဝိမုစ္ဆတိ၊ လတ်၏။ ပ။ အဝိဇ္ဇာသဝါပိ၊ မှလည်း။ ဝိမုစ္ဆတိ၊ ၎င်း။ ဝိမုတ္တသ္မိံ၊ ကိလေသာအာသဝတို့မှလွတ်ပြီးသော်။ (မေ၊ ငါ၏၊ စိတ္တံ၊ သည်။) ဝိမုတ္တံ၊ ကိလေသာအာသဝတို့မှလွတ်ပြီ။ ဣတိဉာဏံ၊ ဤသို့သိသော ဉာဏ်သည်။ ယောတိ၊ ၎င်း။ 'ဇာတိ၊ ပဋိသန္ဓေသည်။ ဒိကာ၊ ကုန်ပြီ။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မဂ်ဟူသော မြတ်သောအကျင့်ကို။ ဝုသိတံ၊ ကျင့်သုံးအပ်ပြီ။ ကရဏီယံ၊ ပြုဘွယ်ကိစ္စကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီ။ ဣတ္ထတ္တာယ၊ ဤတဆယ့်ခြောက်ပါးသော မဂ်ကိစ္စအလို့ငှါ။ အပရံ၊ တပါးသောကျင့်ဘွယ်ကိစ္စသည်။ နုဣတိ၊ မရှိဟူ၍။ (ဣတ္ထတ္တာယ၊ ဤဘဝမှ။ အပရံ၊ တပါးသောဘဝသည်။ နု ဣတိ၊ မရှိဟူ၍။) ပဇာနာတိ၊ ၎င်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေဓိ၊ လည်း။ ပ။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တထာဂတော၊ တို့သည်။ ဝေဝါဒိ၊ ဤသို့သောအယူဝါဒရှိကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေဝါဒိနံ၊ ဤသို့သောအယူ ဝါဒရှိကုန်သော။ တထာဂတာနံ၊ တို့၏။ ဒသ၊ ဆယ်ပါးကုန်သော။ သဟမေဓိကာ၊ အကြောင်း နှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော တရားတို့သည်။ ပါသံသံ ဌာနံ၊ ချီးမွမ်းထိုက်သောအကြောင်းသို့။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ထောက်ကုန်၏။

၂၀။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပ။ သစေ ပဋိသံဝေဒေန္တိ၊ ကုန်အံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တထာဂတော၊ သည်။ အဒ္ဓါ၊ စင်စစ်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးဘဝ၌။ သုကတကမ္မကာရိ၊ ကောင်းစွာပြုအပ်သောအမှုကို ပြုတော်မူလေ့ရှိ၏။ ယံ၊ ယင်းအကြောင်းကြောင့်။ တေရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ ဝေရူပါ၊ ဤသို့ သဘောရှိကုန်သော။ အနာသဝါ၊ အာသဝမရှိကုန်သော။ သုခဝေဒနာ၊ ချမ်းသာဝေဒနာတို့ကို။ ဝေဒေတိ၊ ခံစားတော်မူရ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပ။ သစေ ပဋိသံဝေဒေန္တိ၊ ကုန်အံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တထာဂတော၊ ကို။ အဒ္ဓါ၊ စင်စစ်။ သဒ္ဓကေန၊ ကောင်းသော။ ဣဿရေန၊ အစိုးရသူသည်။ နိမ္မိတော၊ ဖန်ဆင်းအပ်၏။ ယံ၊ ကြောင့်။ ပ။ ဝေဒေတိ၊ ၎င်း။

- (ပ) ကလျာဏသင်္ဂတိကော၊ ကောင်းသောသူတို့နှင့် ပေါင်းဆုံခြင်းရှိတော်မူ၏။
- (ပ) ကလျာဏာဘိဇာတိကော၊ ကောင်းသောဇာတ်ရှိတော်မူ၏။
- (ပ) ကလျာဏဒိဋ္ဌမပ္ပုပက္ကမော၊ ကောင်းသော မျက်မှောက်သောကိုယ်၏ အဖြစ်၌ လုံ့လရှိတော်မူ၏။ ပ။ ဝေဒေတိ၊ ၎င်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ပုဗ္ဗေကတဟေတု၊ ကြောင့်။ သုခဒ္ဓက္ခံ၊ ကို။ သစေ ပဋိသံဝေဒေန္တိ၊ ကုန်အံ့။ တထာဂတော၊ သည်။ ပါသံသော၊ ချီးကျူးခြင်းကို ခံထိုက်တော်မူပေ၏။ (ပသံသံ အရဟတိ၊ ပြု)။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ပ။ နောစေ ပဋိသံဝေဒေန္တိ၊ ကုန်အံ့။ တထာဂတော၊ သည်။ ပါသံသော၊ ၎င်း။ (နောက်ဝါကျများ၌လည်း နည်းတူပေးလေ။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တထာဂတော၊ ဘုရားရှင်တို့သည်။ ဝေဝါဒိ၊ ဤသို့ ဟောတော်မူလေ့ရှိတော်မူ ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေဝါဒိနံ၊ ကုန်သော။ တထာဂတာနံ၊ တို့၏ (အထံသို့)။ ဒသ၊ ကုန်

၁။ အပိဒံ ဂ ၌ ဂါရယုဋ္ဌာနံ-မှီသကဲ့သို့ ဤ၌လည်း ပါသံသံ ဌာနံ-ဟူ၍သင့်၏။ သို့မှ ရွှေ့နောက်ညီညွတ်သည်။ စာပိုဒ် ဂ အဋ္ဌကထာဝယ် ဝါဒါနုပတ္တာ ဂါရယုဋ္ဌာနာတိပိ ပါဠိ-ဟု ပါဠိရသွင်းသောကြောင့် "ဝါဒါနုပတ္တာ၊ ဝါဒ သို့ အစဉ်ကျထောက်ကုန်သော။ ဂါရယုဋ္ဌာနာ၊ ကဲ့ရဲ့ထိုက်သောအကြောင်းတို့သည်။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏" ဟူ၍ပေး။ ဤ၌လည်း "သဟမေဓိကာ၊ ကုန်သော။ ပါသံသံဌာနာ၊ ချီးမွမ်းထိုက်သောအကြောင်းတို့သည်။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏" ဟူ၍ပေး။

သော။ ဣမေ သဟမ္ပေကာ၊ တို့သည်။ ပါသံသံ ဌာနံ၊ သို့။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ဟောတော်မူပြီ။ (သုတ်အစပြန်သတ်။)

ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣဒံ၊ ဤတရားစကားကို။ အဝေါစ၊ ပြီး တေ ဘိက္ခု။ ထိုရဟန်း တို့သည်။ အတ္တမနာ၊ နှစ်သက်သော စိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဘာသိတံ၊ တရားစကားကို။ အဘိနန္ဒ၊ အလွန်နှစ်သက်ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ သုတံ၊ ပြီ။

ပဌမံ ဝေဠုဦးစွာသော။ ဒေဝဒဟသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၂-ပဉ္စတ္တယသုတ်

၂၁။ (ဝေ မေ သုတံ။ ပ။ ပစ္စယောသံ၊ ပေးမြဲ။) ဘဂဝါ၊ သည်— (ဥပပိဒ်အဆုံး အနုပါဒါ- ဝိမောက္ခောတိ-၌ အာကာရ ဆုံးသည်)။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ အပရန္တကပ္ပိကာ၊ နောက်အဘို့ကို ကြံဆ၍ယူကုန်သော။ အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိနော၊ နောက်အဘို့သို့ အစဉ်လိုက်သောအယူရှိကုန်သော။ ဧကေ၊ အချို့ကုန်သော။ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တေ၊ ထို ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည်။ အပရန္တံ၊ နောက်အဘို့ကို။ အာရဗ္ဗ၊ စွဲ၍။ အနေကဝိဟိတာနိ၊ များ သောအပြားတို့ဖြင့် စီရင်အပ်ကုန်သော။ အဝိဝုတ္တိပဒါနိ၊ ဒိဋ္ဌိအမည်ပညတ်ကို ပြတတ်သော ပုဒ်တို့ကို။ (ဒိဋ္ဌိတို့၏ အကြောင်းတို့ကို ဟူ၍သော်လည်းပေး)။ အဘိဝဒန္တိ၊ များသောအားဖြင့် သက်ဝင်၍ ဆိုကြကုန်၏။ “အတ္တာ၊ အတ္တသည်။ သညိ၊ သညာရှိသည်။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ အထက်၌။ အရောဂေါ၊ ပျက်စီးခြင်းမရှိ မြဲသည်။ (ဋီကာရှု)။ ဟောတိတိ၊ ၎င်း”ဟူ၍။ ဣတ္ထံ၊ ဤသို့။ ဧကေ၊ အချို့ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည်။ အဘိဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အတ္တာ၊ အတ္တသည်။ အသညိ၊ သညာမရှိသည်။ ပ။ အတ္တာ၊ အတ္တသည်။ နေဝသညိနာသညိ၊ သညာရှိသည်မဟုတ် သညာမရှိသည် မဟုတ်သည်။ ပ။ အဘိဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ သတော ဝါ ပန၊ ထင်ရှားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ သတ္တဿ၊ သတ္တဝါ၏။ ဥစ္စေဒံ၊ ပြတ်ခြင်းကို။ ဝိနာသံ၊ အထူးပျက်စီးခြင်းကို။ ဝိဘဝံ၊ ဘဝမှ ကင်းခြင်းကို။ ပညပေန္တိ၊ ပညပ်ကြကုန်၏။ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနံ ဝါ ပန၊ မျက်မှောက်သော ကိုယ်၏အဖြစ်၌ ငြိမ်းအေး ခြင်းကိုလည်း။ ဧကေ၊ တို့သည်။ အဘိဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သန္တံ ဝါ၊ ထင်ရှားရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ အတ္တာနံ၊ အတ္တကို။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ၌။ အရောဂံ၊ ပျက်စီးခြင်းမရှိ မြဲဟူ၍။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ သတော ဝါ ပန၊ သော။ သတ္တဿ၊ ၎င်း။ ဥစ္စေဒံ၊ ကို။ ဝိနာသံ၊ ကို။ ဝိဘဝံ၊ ကို။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနံ ဝါ ပန၊ ကိုလည်း။ ဧကေ၊ တို့သည်။ အဘိဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမာနိ၊ ဤဒိဋ္ဌိအမည်ပညတ်ကို ပြတတ်သောပုဒ်တို့သည်။ ပဉ္စ၊ ငါးမျိုးတို့သည်။ ဟုတ္တာ၊ ဖြစ်ကုန်၍။ တိဏိ၊ သုံးမျိုးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တိဏိ၊ တို့သည်။ ဟုတ္တာ၊ ကုန်၍။ ပဉ္စ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အယံ၊ ဤကား။ ပဉ္စတ္တယဿ၊ ပဉ္စတ္တယသုတ်၏။ ဥဒ္ဓေသော၊ အကျဉ်းမာတိကာတည်း။

၂၂။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ တတြ၊ ထိုတဆယ့်ခြောက်ပါးသော သညိဝါဒတို့၌။ ယေ တေ သမဏ- ဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ အတ္တာနံ၊ ကို။ သညိ၊ သညာရှိ၏ဟူ၍။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ၌။ အရောဂံ၊ ပျက်စီးခြင်းမရှိဟူ၍။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ တောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ ထိုအရှင်ရဟန်း ပုဏ္ဏားတို့သည်။ သညိ၊ သော။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ၌။ အရောဂံ၊ သော။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ဣပိ-

ဝါ၊ ရုပ်ဟူ၍လည်း။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ သညံ၊ သော။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ဌံ။ အရောဂံ၊ သော။ အတ္တာနံ၊ ကို။ အဂ္ဂပိံ ဝါ၊ နာမ်ဟူ၍လည်း။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ပ။ ရူပိံ စ အဂ္ဂပိံ စ ဝါ၊ ရုပ်ဓောနာမ်ပါဟူ၍လည်း။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ပ။ နေဝဂ္ဂပိံ နာဂ္ဂပိံ ဝါ၊ ရုပ်မဟုတ် နာမ်မဟုတ်ဟူ၍လည်း။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။

တေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ သညံ၊ သော။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ဌံ။ အရောဂံ၊ သော။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ဧကတ္ထသညံ ဝါ၊ တူသော သဘောရှိသော သညာရှိ၏ ဟူ၍လည်း။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ပ။ နာနတ္ထသညံ ဝါ၊ ထူးသော သဘောရှိသော သညာရှိ၏ ဟူ၍လည်း။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ (အံ၊ ၇-၅-၁၊ ဋီကာ။ နာနတ္ထသညံပုန်အဖွင့်ကို မှီး၍ပေးသည်။) ပ။ ပရိတ္တသညံ ဝါ၊ နည်းသော သညာရှိ၏ဟူ၍လည်း။ (နည်းသောသညာဟူသည် အဝစိုတသညာတည်း။) ပ။ အပ္ပမာဏသညံ ဝါ၊ အတိုင်းအရှည်မရှိသော သညာရှိ၏ဟူ၍လည်း။ (အတိုင်းအရှည် မရှိသော သညာဟူသည် ဝစိုတသညာတည်း။) ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။

ဧတံ ဝါ ပန၊ ဤသညာသတ္တကကို။ ဥပါတိဝတ္တတံ၊ လွန်မြောက်ကုန်သော။ ဧကေသံ၊ အချို့ကုန်သော ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ ဧကေ၊ အချို့ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဝိညာဏကသိဏံ၊ ဝိညာဏကသိဏ်းကို။ အပ္ပမာဏံ၊ အတိုင်းအရှည်မရှိဟူ၍။ အာနေဉ္စ၊ တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိဟူ၍။ အဘိဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တထာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ တယိဒံ၊ ထို ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိ အကြောင်း၊ ဒိဋ္ဌိအာရုံကို။ အဘိဇာနာတိ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိ၏။ ပ။ ယဒိ ရူပသညာနံ၊ ရူပသညာတို့တွင်သော်၎င်း။ ယဒိ အဂ္ဂပသညာနံ၊ အဂ္ဂပသညာတို့တွင်သော်၎င်း။ (အာကာသာနဉ္စာယစာနသညာ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနသညာ ၂-ပါးကိုသာယူ)။ ယဒိ ဧကတ္ထသညာနံ၊ ဧကတ္ထသညာတို့တွင်သော်၎င်း။ ယဒိ နာနတ္ထသညာနံ၊ နာနတ္ထသညာတို့တွင်သော်၎င်း။ ၂။ တောသံ သညာနံ၊ ထိုသညာတို့တွင်။ ယာ ဝါ ပန၊ အကြင်သညာကို။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ စင်ကြယ်၏ဟူ၍။ ပရမာ၊ လွန်ကဲဆိုးဟူ၍။

၁။ ကရဇရုပ်သည် သိတုဏှာဒိဏ် အစွမ်းကြောင့် ဖောက်ပြန်သည်။ ကသိုဏ်းရုပ်သည် ဝစိုတာ ဝစိုတကာလ၏ အစွမ်းဖြင့် ဖောက်ပြန်သော သဘော သက်ရောက်သည်။ နှိုထိုရုပ် ၂-မျိုးလုံးကို ရူပနသိလောတိ ရူပိ ဟူသော တထာဂတ္ထ ဝိဂ္ဂဟ အရ မုချတ္ထအားဖြင့် ရူပိ-ဟု ဆိုအပ်၏။ ဤအလို ကရဇကသိဏရုပ် ၂-မျိုးလုံးကို အတ္တ ဟု ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏတို့က ပညတ်ကြသည်ဟု ဆိုလိုသည်။ ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ ဟူသော ပါဠိတော်စကားနှင့် တသားတည်းဟူလို။

တနည်း ရူပံ အဿ အတ္တိတိ ရူပိ၊ ရူပနံ ဝါ ရူပနသဘာဝေါ ရူပံ၊ တံ တေဿ အတ္တိတိ ရူပိ-ဟု အဿတ္တိ ပြုလုပ်၏။ ဤနည်း၌ အဿ တေဿ အရနှင့် ရူပံ အရသည် တူ၏။ သို့သော် သိလာပုတ္တကဿ သရီရံ-ကဲ့သို့ အဿ တေဿ ကံ သာဒိ ရူပံ-ကို သံအဖြစ်ဖြင့် ကြံ၍ အဘေဒပစာရတ္ထအားဖြင့် ဆိုအပ်၏။ ဤနည်းအလို အတ္တကို ကရဇကသိဏ ရုပ်ရှိ၏ဟု ဧကေသမဏဗြာဟ္မဏတို့က ပညတ်ကုန်၏ဟု ဆိုလိုသည်။ ရူပဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ သမနုပဿတိဟူသော ပါဠိတော် စကားရပ်နှင့် တသားတည်းဟူလို။

အဂ္ဂပိံ-ပုဒ်၌ အထက်ပါ ၃-ဝိကပ် ပြုလုပ်အပ်သော ရူပိ ပုဒ်ကို နပဋိသေနှင့် န+ရူပိ အဂ္ဂပိ ဟု တွဲရုံသာ ထူးသည်။ အဂ္ဂပိ အရ အဂ္ဂပ သမာပတ္တိနိမိတ်နှင့် သညာကုန္တာမှတစ်ပါး ကျန်စေတသိကံခန္ဓာ ၃-ပါးကို ကောက်၊ အဂ္ဂပသမာပတ္တိနိမိတ်ကို အတ္တ ဟူ၍၎င်း၊ ကျန်စေတသိကံခန္ဓာ ၃-ပါးကို အတ္တ ဟူ၍၎င်း ဧကေသမဏဗြာဟ္မဏတို့ ပညတ်ကုန်၏ ဟူလို။

၂။ မ-၁၊ အပိဒ် ၇၀၊ ယဒိ နိလကာယာတိ နိလကာယ ဝါ နိလထဉ္စာမေ ဓါဓိ-ဇတ္တံ ဟောတိ-တု ယဒိ-ကို ဝိကပ္ပနတ္ထ ဝါကျဖြင့် ပွင့်မြအညံကို မှီး၍ ဤ၌ ယဒိသဒ္ဓါကို ဝိကပ္ပနတ္ထ ကြသည်။

အဂ္ဂါ၊ အပြတ်အဆုံးဟူ၍။ အနုတ္တရိယာ၊ အတုမရှိဟူ၍။ အက္ခာယတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဧကေ၊ တို့သည်။ နတ္ထိ ကိဉ္စိတိ၊ နတ္ထိ ကိဉ္စိ-ဟူ၍ ပူးအပ်သော။ ယံ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ အကြင်အာကိဉ္စညာယတန ကို။ အပ္ပမာဏံဟူ၍။ အာနေဉ္စ၊ ဟူ၍။ အဘိဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တယိဒံ၊ ထိုအလုံးစုံသောသည်။ (ယာ သညာ ယံ အာကိဉ္စညာယတနံ-နှစ်မျိုးလုံးကိုစွဲသည်။) ထင်္ဂတံ၊ အကြောင်းတရားတို့သည် ပေါင်းဆုံပြုပြင်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ဩဠာရိကံ၊ ရုန့်ရင်း၏။ သင်္ခါရာနံ၊ သင်္ခါရငါးရပ်တို့၏။ နိရောဓော၊ ချုပ်ဆုံးနိဗ္ဗာန်သည်။ အတ္ထိ ခေါ် ပန၊ ရှိသည်သာ။ “တေ၊ ဤနိဗ္ဗာန်သည်။ အတ္ထိတိ၊ ရှိ၏” ဟူ၍။ ဝိဒိတု၊ သိတော်မူ၍။ တဿ၊ ထိုသင်္ခါရ တရား၏။ နိဿရဏဒဿာဝီ၊ လွတ်မြောက်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို မြင်တော်မူသော။ တထာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ တံ၊ ထိုသင်္ခါရ တရားအပေါင်း ကို။ ဥပါတိဝတ္ထော၊ လွန်မြောက်တော်မူပြီ။

၂၃။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တတြ၊ ထိုရှစ်ပါးသော အသည်ဝါဒတို့၌။ ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ အတ္တာနံ၊ ကို။ အသည်ံ၊ သညာမရှိဟူ၍။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ၌။ အရောဂံ၊ ဟူ၍။ ပည-
ပေန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ ပ။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။
တတြ၊ ထိုရှစ်ပါးသော အသည်ဝါဒတို့၌။ ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ အတ္တာနံ၊ ကို။ သညံ၊
ဟူ၍။ ပ။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုရဟန်းပုဏ္ဏားတို့၏ (အယူဝါဒကို)။ ဧတေ၊ ဤအသည်
ဝါဒီ ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည်။ ပဋိက္ခောသန္တိ၊ တားမြစ်ကုန်၏။ တံ၊ ထိုသို့တားမြစ်ခြင်းသည်။
ကိဿ ဟေတု၊ နည်း။ သညာ၊ သညာသည်။ ရောဂေါ၊ ရောဂါတည်း။ သညာ၊ သည်။ ဂစ္ဆော၊
အိုင်းအမာတည်း။ သညာ၊ သည်။ သလ္လံ၊ ငြောင့်တည်း။ ယဒိဒံ အသည်၊ အကြင်သညာမရှိသော
ဈာန်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေ၊ ဤသညာမရှိသောဈာန်သည်။ သန္တံ၊ ငြိမ်သက်၏။ တေ၊ သည်။
ပဏိတံ၊ မှန်မြတ်၏။ ဣတိ၊ ဤအကြောင်းကြောင့်တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တထာဂတော၊ သည်။
တယိဒံ၊ ထိုဒိဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိအကြောင်း၊ ဒိဋ္ဌိအာရုံကို။ အဘိဇာနာတိ၊ ၏။ ပ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယော ဟိ
ကောစိ၊ အကြင်တစ်စုံတယောက်သော။ သမဏော ဝါ၊ ရဟန်းသည်သော်၎င်း။ ဗြာဟ္မဏော ဝါ၊
ပုဏ္ဏားသည်သော်၎င်း။ “ရူပါ၊ ရူပက္ခန္ဓာမှ။ အညတြ၊ ကင်း၍။ ဝေဒနာယ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာမှ။
အညတြ၊ ၍။ သညာယ၊ သညာက္ခန္ဓာမှ။ အညတြ၊ ၍။ သင်္ခါရေဟိ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့မှ။ အညတြ၊
၍။ ဝိညာဏဿ၊ ဝိညာဏ်၏။ အာဂတိံ ဝါ၊ လာခြင်းကို၎င်း။ (လာသကဲ့သို့ဖြစ်သည်ဟူလို)။
ဂတိံ ဝါ၊ သွားခြင်းကို၎င်း။ စုတိံ ဝါ၊ ရွှေ့ပြောင်းခြင်းကို၎င်း။ ဥပပတ္တိံ ဝါ၊ ကပ်ရောက်ခြင်း
ကို၎င်း။ ဝုဒ္ဓိံ ဝါ၊ ကြီးပွားခြင်းကို၎င်း။ ဝိရုဋ္ဌိံ ဝါ၊ စည်ပင်ခြင်းကို၎င်း။ ဝေပလ္လံ ဝါ၊ ပြန့်ပြောခြင်း
ကို၎င်း။ အဟံ၊ ငါသည်။ ပညပေဿာမိတိ၊ ပညပ်အံ” ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊ ပြောဆိုရာ၏။
တေ ဌာနံ၊ ဤအကြောင်းသည်။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ တယိဒံ၊ ထိုသညာမရှိသောဈာန်သည်။ သင်္ခတံ၊
၍။ ဩဠာရိကံ၊ ၏။ ပ။ ဥပါတိဝတ္ထော၊ ၏။

☞

၂၄။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တတြ၊ ထိုရှစ်ပါးသော နေဝသည်နာသည်ဝါဒတို့၌။ ပ။ ပညပေန္တိ၊
ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တတြ၊ တို့၌။ ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ ပ။ ပညပေန္တိ၊
ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုရဟန်းပုဏ္ဏားတို့၏ (အယူဝါဒကို)။ ဧတေ၊ ဤနေဝသည် နာသည်ဝါဒီ ရဟန်း
ပုဏ္ဏားတို့သည်။ ပဋိက္ခောသန္တိ၊ တားမြစ်ကုန်၏။ တံ၊ ထိုသို့တားမြစ်ခြင်းသည်။ ကိဿ ဟေတု၊
နည်း။ သညာ၊ သည်။ ရောဂေါ၊ တည်း။ ပ။ သလ္လံ၊ တည်း။ အသည်၊ သညာကင်းခြင်းသည်။
သမ္မောဟော၊ တွေ့ရခြင်းတည်း။ ယဒိဒံ နေဝသည်နာသည်၊ အကြင် နေဝသည်နာသည်

ယတနသညံ။ (အတ္တိ၊ ဇါ။) တေ၊ ထိုနေဝသညာနာသညာယတနသညံ။ သန္တံ၊ ဇါ။ တေ၊ သညံ။ ပကိတံ၊ ဇါ။ ဣတိ၊ ဤအကြောင်းကြောင့်တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တထာဂတော၊ သညံ။ တယံဒံ၊ ထိုဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိအကြောင်း၊ ဒိဋ္ဌိအာရုံကို။ အဘိဇာနာတိ၊ ဇါ။ ယေ ခေါတေ ဘောဇ္ဇော သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ ပ။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ ဘောဇ္ဇော သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ ပ။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကေစိ၊ အချို့ကုန်သော။ ယေ သမဏာ ဝါ၊ အကြင်ရဟန်းတို့သည်၎င်း။ ယေ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၎င်း။ ဒိဋ္ဌသုတမုတဝိညာ- တဗ္ဗသင်္ခါရမတ္တေန၊ မြင်အပ်၊ ကြားအပ်၊ တွေ့အပ်သော အာရုံကို သိကာမျှ၊ (ပဉ္စဝိညာဉ်ဖြစ်ကာမျှ) ဩဋ္ဌာရိကသင်္ခါရ (အာကိဉ္စညာယတန အဆုံးရှိသော သမာပတ်) ဖြစ်ကာမျှဖြင့်။ တေဿ အာယတ- နဿ၊ ဤနေဝသညာနာသညာယတန၏။ ဥပသမ္ပဒံ၊ ပြည့်စုံခြင်းကို။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တေသံ၊ ထိုရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ တေ၊ ဤမြင်အပ်၊ ကြားအပ်၊ တွေ့အပ်သော အာရုံကို သိကာမျှ၊ ဩဋ္ဌာရိကသင်္ခါရ ဖြစ်ကာမျှကို။ တေဿ အာယတနဿ၊ ဤနေဝသညာ နာသညာယတန၏။ ဥပသမ္ပဒါယ၊ ပြည့်စုံခြင်း၏။ ဗျသနံ ဟိ၊ ပျက်စီးကြောင်း ဟူ၍သာ။ အက္ခာယတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တေ အာယတနံ၊ ဤနေဝသညာနာသညာယတနကို။ သင်္ခါရသမာပတ္တိပတ္တပွံ၊ ဩဋ္ဌာရိကသင်္ခါရ ဖြစ်ကာမျှဖြင့် ရအပ်၏ဟူ၍။ န အက္ခာယတိ၊ မဆိုအပ်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တေ အာယတနံ၊ ကို။ သင်္ခါရဝသေသသမာပတ္တိပတ္တပွံ၊ ဩဋ္ဌာရိကသင်္ခါရမှ ကြွင်းသော သုခုမ သင်္ခါရ ဖြစ်ခြင်းဖြင့် ရအပ်၏ဟူ၍။ အက္ခာယတိ၊ အပ်၏။ တယံဒံ၊ ထိုနေဝသညာနာသညာ- ယတနသညံ။ သင်္ခတံ၊ ရှိ။ ဩဋ္ဌာရိကံ၊ ဇါ။ ပ။ ဥပါတိဝတ္တော၊ ဇါ။

၂၅။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တတြ၊ ထိုခုနစ်ပါးသော ဥစ္စေဒဝါဒတို့၌။ ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့ သည်။ ပ။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တတြ၊ တို့၌။ ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့ သည်။ ပ။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ (အယူဝါဒကို)။ ဧတေ၊ ထိုဥစ္စေဒဝါဒီ ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ပဋိက္ခောသန္တိ၊ ကုန်၏။ (ပဌမ-ယေတေ သမဏဗြာဟ္မဏာ-ဟူသော အနိ ယမဇိနိယမကား ဧတေ-တည်း။ ဒုတိယ ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာဟူသော အနိယမဇိနိယမကား တေသံ-တည်း။) ယေပိ တေ ဘောဇ္ဇော သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်လည်း။ ပ။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ပ။ ပဋိက္ခောသန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ၊ သည်။ ကိဿဟေတု၊ နည်း။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဣမေ ဘောဇ္ဇော သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ ဤအရှင်ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်သံသရာကို။ သရံ၊ အောက်မေ့ကြကုန်လျက်။ “ပေစ၊ တမလွန်ဘဝ၌။ ဣတိ ဘဝိဿာမ၊ ဤသို့ ဖြစ်ကုန်အံ့။ ပေစ၊ ဤ။ ဣတိ ဘဝိဿာမာတိ၊ ကုန်အံ့” ဟူ၍။ အာသတ္တိံ ယေဝ၊ ကပ်ငြိတောင့်တမှုကိုသာလျှင်။ အဘိဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်တည်း။ ဝါဏိဇာယ၊ ကုန်သွယ်ခြင်းငှါ။ ဂစ္ဆတော၊ သွားသော။ ဝါဏိဇေယ၊ ကုန်သည်၏။ “မေ ငါ၏။ ဣတော၊ ဤအရင်းအနှီးမှ။ ဣဒံ၊ ဤအမြတ်အစွန်းသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣမိနာ၊ ဤအရင်းအနှီးဖြင့်။ ဣဒံ၊ ဤအမြတ်အစွန်းကို။ လတ္ထာမိတိ၊ ရအံ့” ဟူသော။ ဝေ၊ ဤအကြံသည်။ ဟောတိ သေယျထာပိ နာမ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ သာ လျှင်။ ဣမေ ဘောဇ္ဇော သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ “ပေစ၊ ဤ။ ဣတိ ဘဝိဿာမ၊ ကုန်အံ့။ ပေစ၊ ဤ။ ဣတိ ဘဝိဿာမာတိ၊ ကုန်အံ့” ဟူ၍။ ဝါဏိဇေယာ မညေ၊ ကုန်သည်လျှင် ဥပမာရုံကုန် သကဲ့သို့။ ပဋိဘန္တိ၊ (ငါဘုရား၌) ထင်လာကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တထာဂတော၊ သည်။ တယံဒံ၊ ထိုဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိအကြောင်း၊ ဒိဋ္ဌိအာရုံကို။ အဘိဇာနာတိ၊ ဇါ။ ယေ ခေါတေ ဘောဇ္ဇော သမဏ- ဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ ပ။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ၊ တို့သည်။ သက္ကာယဘယာ၊ သက္ကာယ

(ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာအပေါင်း)မှ ကြောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ သက္ကာယ-
 ပရိဇေဂ္ဂစ္ဆာ၊ သက္ကာယကို စက်ဆုပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ သက္ကာယညေဝ၊ သက္ကာယသို့သာလျှင်။
 အနုပရိဇာဝန္တိ၊ အဖန်ဖန် ပြေးငင်ကုန်၏။ အနုပရိဝတ္တန္တိ၊ အဖန်ဖန် လည်ကုန်၏။ ဂဒ္ဓါလဗဒ္ဓေါ၊
 တောက်ဖြင့် ဖွဲ့ချည်အပ်သော။ သာ၊ ခွေးသည်။ ဒဠေ၊ မြဲမြံသော။ ဣဗ္ဗေ ဝါ၊ တိုင်၌၎င်း။
 ခိလေ ဝါ၊ ငုတ်၌၎င်း။ ဥပနိဗဒ္ဓေါ ကပ်၍ ဖွဲ့ချည်အပ်သည်ရှိသော်။ တမေဝ ဣဗ္ဗေ ဝါ၊ ထိုတိုင်သို့၎င်း။
 တေဝ ခိလံ ဝါ၊ ထိုငုတ်သို့၎င်း။ အနုပရိဇာဝတိ သေယျထာပိ နာမ၊ အဖန်ဖန် ပြေးနေသကဲ့သို့။
 အနုပရိဝတ္တတိ သေယျထာပိ နာမ၊ အဖန်ဖန် လည်သကဲ့သို့။ ဝေမေဝ။ သာလျှင်။ ပ။ အနုပရိဇာဝန္တိ၊
 ကုန်၏။ တယိဒံ၊ ထိုဥစ္စေဒဝါဒသည်။ သင်္ခတံ၊ ရှိ။ ဩဠာရိကံ၊ ၎င်း။ ပ။ ဥပါတိဝတ္တော၊ ၎င်း။

၂၆။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အပရန္တာပုပ္ဖိကာ၊ ကုန်သော။ အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိနော၊ ကုန်သော။ ဧကမိ၊
 ကုန်သော။ ယေ သမဏာ ဝါ၊ တို့သည်၎င်း။ ပ။ အဘိဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗေအလုံးစုံကုန်သော။
 တေ၊ ထိုရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဣမာနေဝပဉ္စာယတနာနိ၊ ဤငါးပါးသော အကြောင်းတို့ကိုသာ
 လျှင်။ အဘိဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧတေသံ ဝါ၊ ဤငါးပါးသော အကြောင်းတို့တွင်လည်း။ အညတရံ၊
 တပါးပါးသော အကြောင်းကို။ အဘိဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

၂၇။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုပ္ဖန္တာပုပ္ဖိကာ၊ ရွှေအဘို့တို့ကို ကြံဆ၍ယူကုန်သော။ ပုပ္ဖန္တာနုဒိဋ္ဌိနော၊
 ရွှေအဘို့ကို အစဉ်လိုက်သော အယူရှိကုန်သော။ ဧကေ၊ အချို့ကုန်သော။ သမဏပြာဟ္မဏာ၊
 တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ၊ ထိုရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ပုပ္ဖန္တံ၊ ရွှေအဘို့ကို။ အာရဗ္ဗ၊ စွဲ၍။
 အနေကဝိဟိတာနိ၊ များသော အပြားတို့ဖြင့် စီရင်အပ်ကုန်သော။ အဓိဝုတ္တိပဒါနိ၊ ဒိဋ္ဌိအည်ကို
 ပြဟတ်သော ပုဒ်တို့ကို။ အဘိဝဒန္တိ၊ များသောအားဖြင့် သက်ဝင်၍ ပြောဆိုကုန်၏။ “အတ္တာ စ၊
 အတ္တာသည်၎င်း။ လောကော စ၊ လောကသည်၎င်း။ သဿတော၊ မြစ်။ ဣဒမေဝ၊ ဤအယူသည်
 သာလျှင်။ သစ္စံ၊ မှန်၏။ အညံ၊ တပါးသော အယူသည်။ မောသန္တိ၊ အချည်းနှီးတည်း” ဟူ၍။
 ဣတ္ထံ၊ သို့။ ဧကေ၊ တို့သည်။ အဘိဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အတ္တာ စ၊ သည်၎င်း။ လောကော စ၊ သည်၎င်း။
 အသဿတော၊ မမြဲ။ ပ။ သဿတော စ အသဿတော စ၊ မြဲလည်း မြဲ မမြဲလည်း မမြဲ။ ပ။ နေဝ
 သဿတော နာသဿတော၊ မြဲလည်း မဟုတ် မမြဲလည်း မဟုတ်။ ပ။

အတ္တာ စ၊ သည်၎င်း။ လောကော စ၊ သည်၎င်း။ အန္တ ဝါ၊ အပိုင်းအခြား၎င်း။ ပ။ အန္တဝါ၊
 အပိုင်းအခြား မရှိ။ ပ။ အန္တဝါ စ အန္တဝါ စ၊ အပိုင်းအခြားလည်း မရှိ။ အပိုင်းအခြားလည်း မရှိ။ ပ။
 နေဝန္တဝါ နာန္တဝါ၊ အပိုင်းအခြား ရှိသည်လည်း မဟုတ် အပိုင်းအခြား မရှိသည်လည်း မဟုတ်။ ပ။

အတ္တာ စ၊ သည်၎င်း။ လောကော စ၊ သည်၎င်း။ ဧကတ္ထ သညံ၊ တူသော သဘောရှိသော
 သညာရှိ၏။ ပ။ နာနတ္ထသညံ၊ ထူးသော သဘောရှိသော သညာရှိ၏။ ပ။

အတ္တာ စ၊ သည်၎င်း။ လောကော စ၊ သည်၎င်း။ ပရိတ္တသညံ၊ နည်းသော သညာရှိ၏။ ပ။
 အပ္ပမာဏသညံ၊ အတိုင်းအရှည် မရှိသော သညာရှိ၏။ ပ။

အတ္တာ စ၊ သည်၎င်း။ လောကော စ၊ သည်၎င်း။ ဧကန္တသုခံ၊ စင်စစ် ချမ်းသာရှိ၏။ ပ။
 ဧကန္တဒုက္ခံ၊ စင်စစ် ဆင်းရဲရှိ၏။ ပ။ သုဒ္ဓေက္ခံ၊ ချမ်းအစ ဆင်းရဲရှိ၏။ “အတ္တာ စ၊ သည်၎င်း။
 လောကော စ၊ သည်၎င်း။ အဒုက္ခမသုခံ၊ ဆင်းရဲလည်း မဟုတ် ချမ်းသာလည်း မဟုတ်သော

(ဥပေက္ခာ)ဝေဒနာမှီ၏။ ဣဒမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ သစ္စံ၊ ၏။ အညံ၊ သည်။ မောသန္တိ၊ တည်း” ဟူ၍။ ဣတ္ထံ၊ သို့။ ဧကေ၊ တို့သည်။ ‘အဘိဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

၂၈။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တကြ၊ တို့၌။ ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ “အတ္တာ စ၊ သည်၎င်း။ လောကော စ၊ သည်၎င်း။ပ။ မောသန္တိ၊ တည်း”ဟူ၍။ ဝေဝါဒိနော၊ ဤသို့ ဆိုလေ့ ရှိကုန်၏။ ဝေဒိဒ္ဓိနော၊ ဤသို့ အယူရှိကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ (ပစ္စတ္တံယေဝ ဉာဏံစပ်။) သဒ္ဓါယ၊ ယုံကြည်ခြင်းမှ။ အညကြေဝ၊ ကင်း၍သာလျှင်။ ရှစ်ယာ၊ နှစ်သက်ခြင်းမှ။ အညကြေဝ၊ ကင်း၍သာလျှင်။ (ပုဒ်တိုင်းဝေသဒ္ဓါစပ်။) အနုဿဝါ၊ အဆင့်ကြားခြင်းမှ။ အညကြေဝ၊ ကင်း၍သာလျှင်။ အာကာရပရိဝိတက္ကာ၊ အခြင်းအရာကို ကြံဆခြင်းမှ။ အညကြေဝ၊ ကင်း၍သာလျှင်။ ဒိဋ္ဌိနိဗ္ဗာနက္ခန္ဓိယာ၊ စဉ်းစားတောင်းကြံ လက်ခံနှစ်သက်သော အယူမှ။ အညကြေဝ၊ ကင်း၍သာလျှင်။ ပရိသုဒ္ဓံ၊ စင်ကြယ်သော။ ပရိယောဒါတံ၊ ပြုစင်သော။ ပစ္စတ္တံယေဝ၊ မိမိ၌သာဖြစ်သော။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ (ဝိပဿနာဉာဏ်ကိုယူ။) ဝတ၊ စင်စစ်။ ဘဝိဿတိတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့ ဟူသော။ တေ ဌာနံ၊ ဤအကြောင်းသည်။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပရိသုဒ္ဓေ၊ သော။ ပရိယောဒါတေ၊ သော။ ပစ္စတ္တံ၊ သော။ ဉာဏေ ခေါ် ပန၊ ဉာဏ်သည်ကား။ အသတိ၊ မရှိသော်။ တေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ တတ္ထ၊ ထိုမိစ္ဆာအယူ၌။ ယဒပိ ဉာဏဘာဂမတ္တမေဝ၊ အကြင်ညာဏ်အစုမျှကိုသာလျှင်။ ပရိယောဒပေန္တိ၊ ပြုစင်စေကုန်၏။ တေသံ ဘဝတံ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ၊ တို့၏။ တဒပိ၊ ထိုညာဏ်အစုကိုလည်း။ ဥပါဒါနံ၊ ဒိဋ္ဌပါဒါန်ဟူ၍။ အက္ခာယတိ၊ အပ်၏။ တယိဒံ၊ ထိုဒိဋ္ဌပါဒါန်သည်။ပ။ တဿ၊ ထို ဒိဋ္ဌပါဒါန်၏။ နိဿရဏဒဿာဝိ၊ ထွက်ပြောက်ရာနိဗ္ဗာန်ကို မြင်တော်မူသော။ တထာဂတော၊ သည်။ တံ၊ ထိုဒိဋ္ဌပါဒါန်ကို။ ဥပါတိဝတ္တော၊ လွန်မြောက်တော်မူ၏။

၂၉။ (ဤ ဝါကျအားလုံး အနက်ထင်ရှားပြီ။)

၃၀။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမ၊ ဤလောက၌။ ဧကစ္စော၊ အချို့သော။ သမဏော ဝါ၊ သည်၎င်း။ ဗြာဟ္မဏော ဝါ၊ သည်၎င်း။ ပုဗ္ဗန္တာနုဒ္ဓိန္နံ စ၊ ရှေ့အဘို့သို့ အစဉ်လိုက်သော အယူတို့ကိုလည်း။ ပဋိနိဿဂ္ဂါ၊ စွန့်ခြင်းကြောင့်။ အပရန္တာနုဒ္ဓိန္နံ စ၊ နောက်အဘို့သို့ အစဉ်လိုက်သော အယူတို့ကို လည်း။ ပဋိနိဿဂ္ဂါ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗသော၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ကာမသယောဇနာနံ၊ ကာမ သံယောဇနတို့၏။ အနုဒိဋ္ဌာနာ၊ တည်ရာမရှိခြင်းကြောင့်။ “ပဝိဝေကံ၊ နိဝရဏတို့မှ ကင်းဆိတ် သော။ ယဒိဒံ ပိတိံ၊ အကြင်ပိတိကို။ (သပိတိကဈာနဒ္ဓယပိတိကိုယူ။) ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ပြည့်စုံစေ၍။ ပိဟရာမိ၊ နေ၏။ တေ၊ ဤပိတိသည်။ သန္တံ၊ ၏။ တေ၊ သည်။ ပဏိတန္တိ၊ ၏” ဟူ၍။ ပဝိဝေကံ၊ သော။ ပိတိံ၊ ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ပိဟရတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ပဝိဝေကာ၊ သော။ သာ ပိတိံ၊ သည်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ ပဝိဝေကာယ၊ သော။ ပိတိယာ၊ ၏။ နိရောဓော၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ဒေါမနဿံ၊ ဒေါမနဿသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဒေါမနဿဿ၊ ၏။ နိရောဓော၊ ကြောင့်။ ပဝိဝေကာ၊ သော။ ပိတိံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယံ၊ အကြင်အရပ်ကို။ အာယာ၊ အရိပ်သည်။ ဧဟတိ၊ စွန့်၏။ တံ၊ ထိုအရပ်ကို။ အာတပေါ၊ နေပူသည်။ ဖရတိ၊

၁။ ဩဇာဝေဒန္တိယေဝ အနုပစ္စေဒေန္တိယေဝ-ဟု အဋ္ဌကထာဒီကာတို့၌ မှတ်ကြသည်ကား- ဘာဝတ္ထသော။

ပြန်နံ၏။ ယံ၊ ကိံ၊ အာတပေါ၊ ထည်၊ ဟေတိ၊ ၏။ တံ၊ ကိံ၊ အာယာ၊ သည်။ ဖရတိ သေယျထာပိ၊ ပြန်နံ သက္ခံသိ။ ဘိက္ခဝေ၊ တိံ။ ဝေမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်၊ ပ။ ဥပပုဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တိံ။ တထာဂတော၊ သည်။ တယံဒံ၊ ထိုသပ္ပိတိကဈာန်ကို။ အဘိဇာနာတိ၊ ၏။

အယံ ခေါ ဘဝံ သမဏော ဝါ၊ ဤ ဘဂ္ဂင်ရဟန်းသည်၎င်း။ အယံ ခေါ ဘဝံ ဗြာဟ္မဏော ပါ၊ ဤ အရှင်ပုက္ခာသည်၎င်း။ ပ။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ပ။ ဥပါတိဝတ္ထော၊ ၏။ (တယံဒံ တထာ တံ-တို့၌ သပ္ပိတိကဈာန်ကိုစွဲ။)

၃၁။ ဘိက္ခဝေ၊ တိံ။ ပ။ ပဝိဝေကာယ၊ သော။ ပိတိယာ၊ ကိံ။ သမတိက္ကမာ၊ လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့်။ “နိရာမိသံ၊ ကာမာမိသ မရှိသော။ ယဒိဒံ သုခံ၊ အကြင် တတိယဈာန်ချမ်းသာကို။ ဥပသမ္ပုဇ္ဇ၊ ရှိ။ ဝိဟရမိ၊ ၏။ တေ၊ ဤတတိယဈာန်ချမ်းသာသည်။ သန္တံ၊ ၏။ တေ၊ သည်။ ပဏိတန္တိ၊ ၏” ဟူ၍။ နိရာမိသံ၊ သော။ သုခံ၊ ကိံ။ ဥပသမ္ပုဇ္ဇ၊ ရှိ။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ (တယံဒံ၊ ထိုတတိယဈာန်ချမ်းသာကို-ဟု ပေး။ အကြွင်းလွယ်ပြီ။)

၃၂။ ဘိက္ခဝေ၊ တိံ။ ပ။ နိရာမိသဿ၊ သော။ သုခဿ၊ တတိယဈာန်ချမ်းသာကို။ သမတိက္ကမာ၊ ကြောင့်။ “အဒုက္ခမသုခံ၊ ဒုက္ခလည်းမဟုတ် သုခလည်းမဟုတ်သော။ ယဒိဒံ ဝေဒနံ၊ အကြင် စတုတ္ထဈာန် (နှင့်ယှဉ်းသာ) ဥပေက္ခာဝေဒနာကို။ ဥပသမ္ပုဇ္ဇ၊ ရှိ။ ဝိဟရမိ၊ ၏။ တေ၊ ထိုစတုတ္ထဈာန်ဥပေက္ခာဝေဒနာသည်။ သန္တံ၊ ၏။ တေ၊ သည်။ ပဏိတန္တိ၊ ၏” ဟူ၍။ အဒုက္ခမသုခံ၊ သော။ ဝေဒနံ၊ ကိံ။ ဥပသမ္ပုဇ္ဇ၊ ရှိ။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ (တယံဒံ၊ ထိုစတုတ္ထဈာန်နှင့်ယှဉ်သော ဥပေက္ခာဝေဒနာကို-ဟု ပေး။ အကြွင်းလွယ်ပြီ။)

၃၃။ ဘိက္ခဝေ၊ တိံ။ ပ။ အဒုက္ခမသုခါယ၊ သော။ ဝေဒနာယ၊ စတုတ္ထဈာန်ဥပေက္ခာဝေဒနာကို။ သမတိက္ကမာ၊ ကြောင့်။ “အဟံ၊ ငါသည်။ သန္တော၊ ငြိမ်သက်သည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ အဟံ၊ သည်။ နိဗ္ဗုတော၊ ငြိမ်းအေးသည်။ အသ္မိ၊ ၏။ အဟံ၊ သည်။ အနုပါဒါနော၊ မစွဲလမ်းသည်။ အသ္မိတိ၊ ၏” ဟူ၍။ သမနုပဿတိ၊ အပန့်ပန့် ရှုမြင်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တိံ။ တထာဂတော၊ သည်။ တယံဒံ၊ ထိုရှုမြင်သောအကျင့်ကို။ အဘိဇာနာတိ၊ ၏။ အယံ ခေါ ဘဝံ သမဏော ဝါ၊ သည်၎င်း။ အယံ ခေါ ဘဝံ ဗြာဟ္မဏော ဝါ၊ သည်၎င်း။ ပ။ သမနုပဿတိ၊ ၏။ အယံ အာယသ္မာ၊ ဤအရှင်သည်။ အဒ္ဓါ၊ စင်စစ်။ နိဗ္ဗာနသပ္ပိယံယေဝ၊ နိဗ္ဗာန်အား လျှောက်ပတ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ပဋိပဒံ၊ အကျင့်ကို။ အဘိဝဒတိ၊ အထင်ကြီးသောအားဖြင့် ပြောဆို၏။ အတ စ ပန၊ ထိုသို့ပင်အထင်ကြီးသောအားဖြင့် ပြောဆိုသော်လည်း။ အယံ ဘဝံ သမဏော ဝါ၊ သည်၎င်း။ အယံ ဘဝံ ဗြာဟ္မဏော ဝါ၊ သည်၎င်း။ ပုပ္ဖန္တာနုဒ္ဓိဋ္ဌိ ဝါ၊ ရွှေအဘို့သို့ အစဉ်လိုက်သော အယူကိုလည်း။ ဥပါဒိ သမာနော၊ စွဲလမ်းသည်ဖြစ်၍။ ဥပါဒိယတိ၊ စွဲလမ်း၏။ အပရန္တာနုဒ္ဓိဋ္ဌိ ဝါ၊ ကိုလည်း။ ပ။ ကာမသံယောဇနံ ဝါ၊ ကာမသံယောဇနံကိုလည်း။ ပ။ ပဝိဝေကံ၊ သော။ ပိတိ ဝါ၊ ကိုလည်း။ ပ။ နိရာမိသံ၊ သော။ သုခံ ဝါ၊ ကိုလည်း။ ပ။ အဒုက္ခမသုခံ၊ သော။ ဝေဒနံ ဝါ၊ ကိုလည်း။ ဥပါဒိယမာနော၊ ရှိ။ ဥပါဒိယတိ၊ ၏။ အယံ အာယသ္မာ၊ သည်။ “အဟံ၊ သည်။ သန္တော၊ သည်။ ပ။ အသ္မိတိ၊ ၏” ဟူ၍။ ယဉ္ဇသမနုပဿတိ၊ အကြင်ရှုမြင်၏။ ဣမဿ ဘောတော သမဏဿ၊ ၏။ ဣမဿ ဘောတော ဗြာဟ္မဏဿ၊ ၏။ တဒပိ၊ ထိုရှုမြင်ခြင်းကိုလည်း။ ဥပါဒါနံ၊ ဒိဋ္ဌုပါဒါနံဟူ၍။ အက္ခာယတိ၊ အပ်၏။ တယံဒံ၊ ထိုဒိဋ္ဌုပါဒါနံသည်။ ပ။ ဥပါတိဝတ္ထော၊ ၏။

ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ဆန္ဒ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ ဖဿာယတနာနံ၊ ဖဿာယတနတို့၏။ (စက္ခု သမ္ပဿာယတန-စသည်တည်း။) သမုဒယဉ္ဇ၊ ပြစ်ခြင်းကို၎င်း။ အတ္ထင်္ဂမဉ္ဇ၊ ချုပ်ခြင်းကို၎င်း။ အဿာဒဉ္ဇ၊ သာယာခြင်းကို၎င်း။ အာဒိနဝဉ္ဇ၊ အပြစ်ကို၎င်း။ နိဿရဏဉ္ဇ၊ ထွက်မြောက်ခြင်း ကို၎င်း။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ ဝိဒိတု၊ သိ၍။ ယဒိဒံ အနုပါဒါ ဝိမောက္ခော၊ အကြင် တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မစွဲလမ်းမှု၍ လွတ်မြောက်ရာနိဗ္ဗာန်သည်။ ။ (အတ္ထိ၊ ၏။) အနုတ္တရံ၊ မိမိထက် သာလွန်သော တရားမရှိသော။ ဣဒံ ခေါ် ပန သန္တိဝရပဒံ၊ ဤနိဗ္ဗာန်ကို။ တထာဂတေန၊ ငါ ဘုရားသည်။ အဘိသမ္ပန္ဒံ၊ ထိုးထွင်းသိတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ယေ၊ ကို။ အဝေါ၊ ပြီ။ (သုတ်အစပြန်သတ်။) (ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ-စသည် ပေးမြဲ။)

ဒုတိယံ၊ သော၊ ပဉ္စတ္ထယသတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၃-ကိစ္ဆိသုတ်

၃၄။ (ဝေံ မေ သုတံ၊ ပေးမြဲ။) ဧကံ သမယံ၊ ဤဘဂဝါ၊ သည်။ ပိသိနာရာယံ၊ ပိသိနာရာ (မည် သော ဝိုင်းဝန်းသော) အရပ်၌။ ဗလိဟရဏော၊ ဗလိကို ယူဆောင်ရာဖြစ်သော။ ဝနသဏ္ဍေ၊ ဘတအုပ် ၌။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ တကြ၊ ထိုသို့နေတော်မူသောအခါ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဘိက္ခု၊ တို့ကို။ ဘိက္ခုဝေတိ၊ ရဟန်းတို့ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ ရှေး၌ သိစေတော်မူပြီ။ (ခေါ်တော်မူပြီ ဟူလို)။ ဘဒန္တေတိ၊ အရှင် ဘုရားဟူ၍။ ဧတ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏ (စကားတော်ကို)။ ပစ္စာသော သံ၊ ရှေး၌နာ သူကုန်ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ “စိဝရဟေတု ဝါ၊ သင်္ကန်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် မူလည်း။ သမဏော ဂေါတမော၊ သည်။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေတိ၊ ၏။ ပိဏ္ဍပါတပေ တု ဝါ၊ နွမ်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်မူလည်း။ ပ။ သေနာသနဟေတု ဝါ၊ အိပ်ရာနေပု ဟူသော အကြောင်း ကြောင့်မူလည်း။ ပ။ ဣတိ ဘဝါဘဝဟေတု ဝါ၊ ဘဝံယံ ဘဝကြီးဟူသော အကြောင်းကြောင့် မူလည်း။ (ဣတိ အနက်မဲ့။ ဘဝ + အဘဝဟု ပုဒ်ဖြတ်၊ အ-သည် ဖလာဖလံ၌ကဲ့သို့ ဝုဒ္ဓိအနက်ရှိ၏။) သမဏော ဂေါတမော၊ သည်။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေတိ၊ ၏။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ မယိ၊ ငါဘုရား (အပေါ်)၌။ ဝေါ၊ သင်တို့၏ စိတ်သည်။ ကိစ္ဆိ၊ အသို့လျှင်။ ဟောတီတိ၊ နည်း”ဟူသော တော်၊ ဤအမေးစကားကို။ အဝေါ၊ ပြီ။ ဘန္တံ၊ ရှေး။ “စိဝရဟေတု ဝါ၊ ကြောင့်မူလည်း။ ပ။ ဣတိ ဘဝါဘဝဟေတု ဝါ၊ ကြောင့်မူလည်း။ သမဏော ဂေါတမော၊ သည်။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေတိတိ၊ ဟော၏”ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ ဘဂဝတိ၊ ဘုရားရှင်(အပေါ်)၌။ နော၊ တပည့်တော် တို့၏စိတ်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်ပါ။

ဘိက္ခုဝေတို့၊ စိဝရဟေတု ဝါ။ ပ။ ဣတိဘဝါဘဝဟေတု ဝါ သမဏော ဂေါတမော ဓမ္မံ ဒေသေ- တီတိ၊ ဒေသေတိ-ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ မယိ၊ ငါဘုရား(အပေါ်)၌။ ဝေါ၊ သင်တို့၏ စိတ်သည်။ န စ ကိရ ဟောတိ၊ မဖြစ်ခဲ့အံ့။ အထာ ယင်းသို့ မဖြစ်ခဲ့သော်။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ မယိ၊ ၌။ ဝေါ၊ သင် တို့၏စိတ်သည်။ ကိစ္ဆိ စရဟိ၊ အသို့လျှင်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးထော်မူ၏။ တန္တေ၊

၁။ အညတ္တ စ အနုပါဒါဝိမောက္ခောတိ နိဗ္ဗာနမေဝ ဒသိတံ၊ ဣပ ပန အရဟတ္တဖလသမာပတ္တိဟု အဋ္ဌကထာ ၌ အနုပါဒါဝိမောက္ခ အရ အရဟတ္တဖလသမာပတ် ပွင့်သော်လည်း ဣဒံ ဟူသော နိဗ္ဗာန်နှင့် ညီညွတ်စေရန် နိဗ္ဗာန် ကို ယူ၍ ဖာနက်သဗ္ဗန်သည်။

ဗုဒ္ဓံ။ “ဘဂဝါ၊ သည်။ အနုကမ္မကော၊ အစဉ်စောင့်ရှောက်တော်မူပါပေ၏။ ဟိတေသိ၊ အကျိုးစီးပွားကို အလိုရှိတော်မူပါပေ၏။ အနုကမ္မံ၊ အစဉ်စောင့်ရှောက်ခြင်းကို။ ဥပါဒါယ၊ အစွဲပြု၍။ ခမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေတိတိ၊ ဟောတော်မူ၏” ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ ဘဂဝတိ၊ ဘုရားရှင် (အပေါ်) ၌။ နော၊ တပည့်တော်တို့၏ စိတ်သည်။ ဟောတိ၊ ။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်ထားကြကုန်၏။ (ဣတိ တလုံးကြော)။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အနုကမ္မကော။ ပ။ ဒေသေတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဉ္စ၊ ဤသို့လျှင်။ မယံ၊ ၌။ ဝေါ၊ သင်တို့၏ (စိတ်သည်)။ ဟောတိ ကိရ၊ ဖြစ်သတတ်။

၃၅။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဟ၊ ဤသဘာဝတော်၌။ မယာ၊ ငါတုရားသည်။ ယေ ခမ္မာ၊ အကြင်တရားတို့ကို။ အဘိညာ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိ၍။ ဝေါ၊ သင်တို့အား။ ဒေသိတာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ သေယျထိဒံ၊ ဤငါတုရားဟောအပ်ကုန်သော တရားတို့ဟူသည် အဘယ်သည်တို့နည်း။ စတ္တာရော၊ လေးမျိုးကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာနာ၊ တို့၎င်း။ ပ။ အရိယော၊ မြတ်သော။ အဋ္ဌဂီကော၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်၎င်းတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုသတိပဋ္ဌာန်စသည်တို့၌။ သဗ္ဗေဟေဝ၊ အလုံးစုံသောသူတို့သည်သာလျှင်။ သမဂ္ဂေဟိ၊ ညီညွတ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ သမ္မောဒမာနေဟိ၊ ဝမ်းမြောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ အဝိဝဒမာနေဟိ၊ မငြင်းခုံကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ သိက္ခိတမ္ပံ၊ ကျင့်ရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သမဂ္ဂါနံ၊ ညီညွတ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပ။ အဝိဝဒမာနာနံ၊ မငြင်းခုံကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ သိက္ခတံ၊ ကျင့်ကုန်သော။ တေသဉ္စ ဝေါ၊ ထိုသင်တို့တွင်လည်း။ ဓမ္မ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အဘိဓမ္မေ၊ ထူးသော (ဗောဓိပက္ခိယ) တရား၌။ နာနာဝါဒါ၊ ထူးပြားသော အယူရှိကုန်သည်။ သိယံသု၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။

တတြ၊ ထိုသတိပဋ္ဌာန် စသည်တို့၌။ တုမ္ဟာကံ၊ သင်တို့၏စိတ်သည်။ “ဣမေသံ ခေါ အာယသ္မန္တာနံ၊ ဤအရှင် ၂-ပါးတို့၏အယူဝါဒသည်။ အတ္ထတော စေဝ၊ အနက်အားဖြင့်လည်း။ နာနံ၊ ထူးပြား၏။ ဗျဉ္ဇနတော စ၊ သဒ္ဓါအားဖြင့်လည်း။ နာနန္တိ၊ ထူးပြား၏” ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ စေ အာယ၊ အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့။ တတ္ထ၊ ထိုရဟန်း ၂-ပါးတို့တွင်။ ယံ ဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်းကို။ သုဝစတရံ၊ ပိုမိုပြောဆိုလွယ်သူဟူ၍။ မညေယျာထ၊ မှတ်ထင်ကုန်၏။ သော၊ ထိုရဟန်းကို။ (အယ ဓပ်မူ သည်ဟုပေး)။ ဥပသကံမိတွာ၊ ၌။ “အာယသ္မန္တာနံ၊ တို့၏ (အယူဝါဒသည်)။ အတ္ထဘောစေဝ၊ အားဖြင့်လည်း။ နာနံ၊ ။ ဗျဉ္ဇနတောစ၊ အားဖြင့်လည်း။ နာနံ၊ ။ အာယသ္မန္တောတို့။ ယထာ၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ အတ္ထဘောစေဝ၊ အားဖြင့်လည်း။ နာနံ၊ ။ ဗျဉ္ဇနတောစ၊ အားဖြင့်လည်း။ နာနံ၊ ။ ဣမိနာပိ၊ ဤအကြောင်းအားဖြင့်လည်း။ ဟိတေ၊ ထို(ရဟန်း ၂-ပါး) တို့၏ ကျန်ရဟန်းတို့နှင့် အယူဝါဒချင်း သဒ္ဓါရောအနက်ပါ) ထူးခြားပုံကို။ (တုမ္မေ၊ တို့သည်။) ဇာနာထ၊ ကုန်လော့။ အာယသ္မန္တာ၊ တို့။ (တုမ္မေ၊ တို့သည်။) ဝိဝါဒံ၊ အယူဝါဒကွဲပြားခြင်းသို့။ မာ အာပဇ္ဇိတ္တာတိ၊ မရောက်ကြကုန်လင့်” ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ ဝစနိယော၊ ပြောဆိုအပ်သည်။ အာယ၊ ဖြစ်ရာ၏။ အထ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဧကတော ပက္ခိကာနံ၊ တဘက်သော အဖို့ရှိကုန်သော။ အပရေသံ၊ ထိုရဟန်းနှစ်ပါးမှ တစ်ပါးတခြားကုန်သော။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့တွင်။ ယံ ဘိက္ခု၊ ကို။ သုဝစတရံ၊ ပြောဆို၍ အလွယ်ဆုံးပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍။ မညေယျာထ၊ ကုန်၏။ သော၊ ထိုရဟန်းကို။ ဥပသကံမိတွာ၊ ၌။

၁။ အသုဘေတိ၊ ယေ၊ ဝိဘတိ၊ တဒမိနာဒိနိ-သုတ်ကြီးဖြင့် ယေ-ကို ဣယံသု-ပြု၍ ပြီးသည်။ မောက္ခလ္လာန ဟောဒိကဏ္ဍ ၅၁-သုတ်၌၊ သို့မဟုတ် ယေ၊ မိယံသု-ယေ၊ မိယံ ဟူသော နိတိသုတ်ဖြင့်စီရင်၊ နိတိအာချာတ် ၁၀၃၉-သုတ်၌။

အာယသ္မန္တာနံ ခေါ် ။ပ။ အာပဇ္ဇိတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ ဝစနိယော၊ သည်။ အဿ၊ ခ်။
 (အာကာရ-ပေးခဲ့ပြီ)။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဂ္ဂဟိတံ၊ မကောင်းသဖြင့် သင်ယူအပ်သည်ကို။ ဒုဂ္ဂဟိတတော၊
 အားဖြင့်။ ဓာရေတဗ္ဗံ၊ ဆောင်ထားအပ်၏။ သုဂ္ဂဟိတံ၊ ကောင်းသဖြင့် သင်ယူအပ်သည်ကို။
 သုဂ္ဂဟိတတော၊ အားဖြင့်။ ဓာရေတဗ္ဗံ၊ ဒုဂ္ဂဟိတံ၊ ကို။ ဒုဂ္ဂဟိတတော၊ အားဖြင့်။ ဓာရေတဗ္ဗံ၊
 ဆောင်၍။ သုဂ္ဂဟိတံ၊ သုဂ္ဂဟိတတော၊ အားဖြင့်။ ဓာရေတဗ္ဗံ၊ ရှိ။ ယော ဓမ္မော၊ အကြင်
 သုတ် အဘိဓမ္မာသည်။ ယော ဝိနယော၊ အကြင်ဝိနည်းသည်။ အတ္ထိ၊ ခ်။ သော၊ ထိုသုတ်
 အဘိဓမ္မာ ဝိနည်းကို။ ဘာသိတဗ္ဗော၊ ပြောဆိုအပ်၏။

၃၆။ တတြ၊ ထိုသတိပဋ္ဌာန်စသည်တို့၌။ တုမ္မာကံ၊ သင်တို့၏စိတ်သည်။ “ဣမေသံ ခေါ်
 အာယသ္မန္တာနံ၊ ဤအရှင်တို့၏(အယူဝါဒသည်)။ အတ္ထတော ဟိ ခေါ်၊ အနက်အားဖြင့်သာ။
 နာနံ၊ ခ်။ ဗျဉ္ဇနတော၊ သဒ္ဓါအားဖြင့်ကား။ သမေတိတံ၊ တူ၏” ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ ဝေ အဿ၊
 အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့။ တတ္ထ၊ ထိုရဟန်းနှစ်ပါးတို့တွင်။ (ယံ ဘိက္ခု၊ စသည် ရွှေ့နည်းအတိုင်း
 ပေးလေ။)

၃၇။ တတြ၊ ထိုသတိပဋ္ဌာန်စသည်တို့၌။ တုမ္မာကံ၊ သင်တို့၏ (စိတ်သည်)။ “ဣမေသံ ခေါ်
 အာယသ္မန္တာနံ၊ တို့၏ (အယူဝါဒသည်)။ အတ္ထတော ဟိ ခေါ်၊ အနက်အားဖြင့်သာ။ သမေတိ၊
 တူ၏။ ဗျဉ္ဇနတော၊ အားဖြင့်ကား။ နာနန္တိ၊ ထူး၏” ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ ဝေ အဿ၊ အကယ်၍
 ဖြစ်အံ့။ တတ္ထ၊ ထိုရဟန်းနှစ်ပါးတို့တွင်။ ပ။ ဥပသုကံမိတွာ၊ ရှိ။ “အာယသ္မန္တာနံ၊ အရှင်ဘုရား
 နှစ်ပါးတို့၏ (အယူဝါဒသည်)။ အတ္ထတော ဟိ၊ အနက်အားဖြင့်သာ။ သမေတိ၊ ခ်။ ဗျဉ္ဇနတော၊
 ကား။ နာနံ၊ ခ်။ အာယသ္မန္တာ၊ တို့။ ယထာ၊ အကြင်အကြောင်းအားဖြင့် ။ပ။ နာနံ၊ ခ်။
 ယဒိဗံ ဗျဉ္ဇနံ၊ အကြင်ထူး၏ဟူသော သဒ္ဓါသည်။ (အတ္ထိ၊ ခ်။) တေံ၊ ဤထူး၏ဟူသောသဒ္ဓါသည်။
 အပ္ပမတ္တကံ ခေါ်၊ အနည်းငယ်မျှသည်သာတည်း။ ဣဒိနာပိ၊ ဤ(ပြဆိုအပ်သော) အကြောင်းအား
 ဖြင့်လည်း။ တံ တေံ၊ ထိုအနက်သာတူ၍ သဒ္ဓါအားဖြင့် ထူးသည်ကို။ (တုမေ၊ တို့သည်။)
 ဇာနာထ၊ ကုန်လော့။ အာယသ္မန္တာ၊ တို့။ အပ္ပမတ္တကော၊ အနည်းငယ်မျှ၌ (မပြောပလောက်
 သည်ဟူလိ)။ ဝိဝါဒံ၊ သို့။ (တုမေ၊ တို့သည်။) မာ အာပဇ္ဇိတ္တာတိ၊ မထောက်ကြကုန်လင့်”
 ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ ဝစနိယော၊ သည်။ အဿ၊ ခ်။ (အထာပရေသံ-စသည် ရွှေ့နည်းအတိုင်း ပေးလေ။)

၃၈။ (ရွှေ့နည်းမှီး ပေးလေ။ အနည်းငယ်မျှ ထူး၏။)

၃၉။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပ။ သိက္ခတံ၊ ကျင့်ကုန်သော။ တေသဉ္စ ခေါ်၊ ထိုသင်တို့တွင်လည်း။
 အညတရဿ၊ တပါးပါးသော။ ဘိက္ခုနော၊ ခ်။ အာပတ္တိ၊ သည်။ သိယာ၊ ရှိရာ၏။ ဝိထိက္ကမော၊
 လွန်ကျူးခြင်းသည်။ သိယာ၊ ခ်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တတြ၊ ထိုအာပတ်သင့်ရာ လွန်ကျူးရာ၌။
 စောဒနာယ၊ စောဒနာခြင်းငှါ။ န တရိတဗ္ဗံ၊ အဆောတလျှင် မပြုအပ်။ “ဟိ၊ အကြင်ကြောင့်။
 ပဏော၊ တပါးသော။ ယော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အက္ခောခနော၊ အမျက်မထွက်တတ်။ အနုပနာယံ၊

၁။ အဋ္ဌကထာ၌ ဝေါဟိတဗ္ဗံ ဟု ဖွင့်ဆို၏။ ထို့ကြောင့် တရ နာမ်ပုဒ်နောင် သဒ္ဓါဒိနိ ကထေထိ-ဟူသော
 မောဂ္ဂလ္လာန်သုတ် အာယပဉ္စည်းသက်၍ တုမာယ ဟု နာမခေါ် ဖြစ်အောင် လုပ်ပြီးမှ တဗ္ဗ ပစ္စည်း သက်ပြီးလျှင်
 တုမာယတဗ္ဗံဟု ရှိစေရလျှင် ပို၍ပိုင်းဘယ်ရှိ၏။

ရန်ငြိုးမပွဲတတ်။ အဒဋ္ဌဒိဋ္ဌိ၊ မြဲမြံသော အယူမရှိ။ သံပုဋိနိဿဂ္ဂိ၊ အယူစွန့်လွှတ်၏။ တေ ပုဂ္ဂလံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အကုသလာ၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာပေတော၊ ထစေ၍။ ကုသလော၊ ၌။ ပတိဋ္ဌာပေတံ၊ တည်စေခြင်းငှါ။ အဟံ၊ သည်။ သက္ကောမိ၊ စွမ်းနိုင်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ မယုဉ္ဇ၊ ငါ၏လည်း။ အဝိဟေသာ၊ မပင်ပန်းခြင်းသည်။ ပရဿ စ ပုဂ္ဂလဿ၊ သူတပါးကိုလည်း။ အနုပသာတော၊ မညှဉ်းဆဲခြင်းသည်။ ဘဝိဿတိတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့”ဟူ၍။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ ဥပသိပတ္တိတဗ္ဗော၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်အပ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့သည့်အတိုင်း။ သစေ အဿ၊ အံ။ ဝစနာယ၊ စောဒနာစကား ပြောကြားခြင်းငှါ။ ကလ္လံ၊ သင့်လျော်လျောက်ပတ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ “ဟိ၊ အကြင်ကြောင့်။ ပရော၊ သော။ ယော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ကောစနော၊ အမျက်ထွက်တတ်၏။ ဥပနာဟိ၊ ရန်ငြိုးမပွဲတတ်၏။ အဒဋ္ဌဒိဋ္ဌိ၊ မြဲမြံသော အယူမရှိ။ သံပုဋိနိဿဂ္ဂိ၊ ။ ပ။ ပရဿ၊ သော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ။ ယဒိဒံ ဥပသာတော၊ အကြင်ညှဉ်းဆဲခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ။) တေ၊ ထိုညှဉ်းဆဲခြင်းသည်။ အပ္ပမတ္တကံ ခေါ၊ အနည်းငယ်သာတည်း။ အထ ခေါ၊ စစ်စစ်သော်ကား။ သွာဟံ၊ ထိုငါသည်။ တေ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ ပ။ ပတိဋ္ဌာပေတံ၊ ငှါ။ ယံ သက္ကောမိ၊ အကြင်စွမ်းနိုင်၏။ ဧတဒေဝ၊ ထိုစွမ်းနိုင်ခြင်းသည်ပင်။ ဗဟုတရံ၊ ပိုများ၏။ (ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။) မယံ ခေါ၊ ငါ၏သာ။ အဝိဟေသာ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ပရဿ ပုဂ္ဂလဿ စ၊ ကိုကား။ ဥပသာတော၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့”ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ စေ အဿ၊ အံ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့သည့်အတိုင်း။ သစေ အဿ၊ အံ။ ဝစနာယ၊ စောဒနာ စကားပြောကြားခြင်းငှါ။ ကလ္လံ၊ ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ “ဟိ၊ အကြင်ကြောင့်။ ပရော၊ သော။ ယော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ပ။ မယံ၊ ။ ယဒိဒံ ဝိဟေသာ၊ အကြင်ပင်ပန်းခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ။) တေ၊ ထိုပင်ပန်းခြင်းသည်။ အပ္ပမတ္တကံ ခေါ၊ အနည်းငယ်သာတည်း။ အထ ခေါ၊ စစ်စစ်သော်ကား။ သွာဟံ၊ သည်။ တေ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ အကုသလာ၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာပေတော၊ ။ ကုသလော၊ ။ ပတိဋ္ဌာပေတံ၊ ငှါ။ ယံ သက္ကောမိ၊ အကြင်စွမ်းနိုင်၏။ ဧတဒေဝ၊ ထိုစွမ်းနိုင်ခြင်းသည်သာ။ ဗဟုတရံ၊ ပိုများ၏။ (ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။) မယံ ခေါ၊ ။ ဝိဟေသာ၊ သည်။ ပရဿ စ ပုဂ္ဂလဿ၊ ။ အနုပသာတော၊ မညှဉ်းဆဲခြင်းသည်။ ဘဝိဿတိတိ၊ လတ္တံ့”ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ သစေ အဿ၊ အံ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တေ၊ ဤဆိုခဲ့သည်အတိုင်း။ သစေ အဿ၊ အံ။ ဝစနာယ၊ စောဒနာစကား ပြောကြားခြင်းငှါ။ ကလ္လံ၊ ။

မယုဉ္ဇ၊ ။ ယဒိဒံ ဝိဟေသာ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ပရဿ စ ပုဂ္ဂလဿ၊ ကိုလည်း။ ယဒိဒံ ဥပသာတော၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ တေ၊ ထိုအခါ ပင်ပန်းခြင်း သူတပါးကို ညှဉ်းဆဲခြင်းသည်။ အပ္ပမတ္တကံ၊ တည်း။ (ထူးရာကိုသာ ပေးလိုက်သည်။ ကြွင်း ရှေးနည်းမှီးပေး။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေဉ္ဇပေ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ။ ဥပေက္ခာ၊ လျစ်လျူရှုခြင်းကို။ နာတိမညိတဗ္ဗာ၊ ကျော်လွန်၍ မအောက်မေ့အပ်။ (ဥပေက္ခာပြုရမည်ဟူလို၊ သစေမှ ပတိဋ္ဌာပေတံ ထိုင်အောင် သိလွယ်၍ ချန်လှပ်ခဲ့သည်။)

၄၀။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သမဂ္ဂါနံ၊ ညီညွတ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ သမ္မောဒမာနာနံ၊ ဝမ်းမြောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ အဝိဝဒမာနာနံ၊ မငြင်းခုံကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ သိက္ခတံ၊ ကျင့်ကုန်သော။ တေသဉ္ဇ၊ ထိုရဟန်းတို့၏လည်း။ အညမညဿ၊ အချင်းချင်း၏။ ဝစီသံဟာရော၊ စကားကို အသွားအပြန်သော်ခြင်းသည် (ဝါ၊ ဂုံးတိုက်ခြင်းသည်)။ ဒိဋ္ဌိပဋ္ဌာသော၊ အင်တူပြိုင်ဘက်အယူသည်။ (ယဂဂါ-

ဟဝသေန လဒ္ဓိ၊ ဝိကာ။) စေတသော၊ ဇိ။ အာလာတော၊ အမုက်ထွက်ခြင်းသည်။ အပ္ပစ္စယော၊ မယုံကြည်ခြင်းသည်။ အနဘိရဒ္ဓိ၊ မနှစ်သက်ခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ရုဇိ။ တတ္ထ၊ ထိုသို့ဖြစ်ရာ၌။ ကေတောပက္ခိကာနံ၊ တခုသောအပိုရှိကုန်သော။ ပ။ သော၊ ထိုရဟန်းကို။ ဥပသကံမိတွာ၊ ရှိ။ “အာဝုသော၊ တို့။ သမဂ္ဂါနံ၊ ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပ။ သိက္ခတံ၊ ကုန်သော။ အမှာကံ၊ တို့၏။ အညမညဿ၊ ဇိ။ ယံ ဝစီသံဟာရော၊ အကြင်စကားကို အသွားအပြန်ဆောင်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ (ဂုံးတိုက်ခြင်းသည်)။ ယံ ဒိဋ္ဌိပဋ္ဌာသော၊ သည်။ စေတသော၊ ဇိ။ ယံ အာလာတော၊ သည်။ ယံ အပ္ပစ္စယော၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇော၊ ဖြစ်၏။ ယံ အနဘိရဒ္ဓိ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇော၊ ဇိ။ တံ၊ ထိုဝစီသံဟာရ အစရှိသည်ကို။ ဇာနဗာနော၊ သိသော။ သမဏော၊ ရဟန်းသည်။ ဂရဟေယျ နေဘိ၊ ကဲ့ရဲ့စုသလော” ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ ဝစနိယော၊ သည်။ အဿ၊ ရုဇိ။ ဘိက္ခဝေ၊ ထို့။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သမ္မာ၊ ကောဝိတော။ ဗျာကရမာနော၊ ပြောဆိုသည်ရှိသော်။ ယံ နော အာဝုသော။ ပ။ ဂရဟေယျာတိ၊ ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ ဗျာကရေယျ၊ ရုဇိ။ (ဤအာကာရဝါကျ၌ နော ပါဘယ်မလို။) “အာဝုသော၊ တို့။ ဇေံ ဓမ္မံ၊ ဤခိုက်ရန်ငြင်းခုံခြင်းသဘောကို။ အပ္ပဟာယ၊ မငယ်မူ၍။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ သစ္စိကရေယျာတိ၊ မျက်မှောက်ပြုစုသလော” ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ ဝစနိယော၊ သည်။ အဿ၊ ရုဇိ။ (ဝေမဿ ဝစနိယော-ဟူသော ဝေဝါကျပြန်စပ်) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သမ္မာ၊ စွာ။ ဗျာကရမာနော၊ သော်။ “အာဝုသော၊ တို့။ ဇေံ ဓမ္မံ၊ ကို။ အပ္ပဟာယ၊ ရှိ။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ န သစ္စိကရေယျာတိ၊ မျက်မှောက်မပြုစု” ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ ဗျာကရေယျ၊ ရုဇိ။

အဿ၊ ထိုမှတပါး။ ကေတောပက္ခိကာနံ၊ ကုန်သော။ အပရေသံ ဘိက္ခုနံ၊ တပါးကုန်သော ရဟန်းတို့၏။ (ကြွင်း ယံ ဘိက္ခုံ သုဝစတရံ စသည်ကား လွယ်ပြီ။)

ဘိက္ခဝေ၊ ထို့။ တံ ဘိက္ခုံ၊ ထို (သညတ္တိကာရက)ရဟန်းကို။ ပရေ၊ တပါးသော ရဟန်းတို့သည်။ “အာယသ္မတာ၊ သည်။ ဇေတ ဘိက္ခု၊ ထိုကို။ ပ။ ပတိဋ္ဌာပိတာ နေဘိ၊ တည်စေအပ်ကုန်သလော” ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ ပုစ္ဆေယျ၊ မေးကုန်ရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သမ္မာ၊ စွာ။ ဗျာကရမာနော၊ သော်။ “အာဝုသော၊ တို့။ ယေန၊ ရှိ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ဇိ။) တေန၊ သို့။ အဟံ၊ သင်။ ဥပသကံမိံ၊ ပြီ။ တဿ၊ အ။ ထိုအား။ အာဝါ၊ သည်။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေသိ၊ ပြီ။ အဟံ၊ သည်။ ဘံ ဓမ္မံ၊ ထို (သေချာသိသ) ဝေကို။ သုတော၊ ရှိ။ ဇေသံသံကုနံ၊ တို့အား။ အဘာဘိံ၊ ပြောကြားပြီ။ တေ ဘိက္ခု၊ ထိုသည်။ ပ။ ပတိဋ္ဌာပိတာ သူတို့၊ တည်ကုန်ပြီဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ ဗျာကရေယျ၊ ရုဇိ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဝေံ၊ သို့။ ဗျာကရမာနော၊ သော်။ အတ္တာနံ စေဝ၊ မိမိကိုယ်ကိုလည်း။ န ဥက္ကံသေတိ၊ ရိုးမြောက်သည်မည်။ ပရံ၊ သုတပါးကိုလည်း။ န ဝဗ္ဘေတိ၊ ရွတ်ချရာမရောက်။ ဓမ္မဿစ၊ ဘုရားရှင်၏ တရားတော်အားလည်း။ အနုဓမ္မံ၊ အလျော်ဖြစ်သောတရားကို။ ဗျာကရေတိ၊ ပြောဆို၏။ ကောစိ၊ သော။ သဟဓမ္မိကော၊ အကြောင်းနှင့် တကူသော။ ဝါဒါနုဝါဒေါ၊ ဘုရားရှင် ဟောအပ်သောဝါဒ ဘုရားရှင်တပည့်တို့သည် အတုလိုက်၍ ပြောဆိုအပ်သောဝါဒသည်။ အနုဂါရယံ၊ ကဲ့ရဲ့အပ်သော။ ဌာနံ၊ အရာဌာနသို့။ န စ အာဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ (ဣဒမဝေါစ စသည်ပေးမြဲ။)

တတိယံ သော။ ကိန္နိသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၁။ ဤ ကေတောပက္ခိကာဘိက္ခု-ကား ဇေဘိက္ခုမှ ကြွင်းကျန်သော ရဟန်း အားလုံးတည်း။ ၄၀-ပိုဒ် အစ ကေတောပက္ခိကာဘိက္ခု-ကား ဇေဘိက္ခု-ကို ဆိုလိုသည်။

၎-သာမဂါမသုတ်

၎-၎။ (ဝေံမေ သုတံ ပေးမြဲ။) ကေံ၊ သော။ သမယံ ဌံ။ ဘဂဝါ၊ သညံ။ သက္ကေသု၊ သက္ကတိုင်းတို့၌။ သာမဂါမေ၊ သာမဋ္ဌာ၌။ ဝိဟရတိ၊ ဧံ။ တေန ခေါ ပန သမယေန။ နိဂဏ္ဌော၊ နာဠုပုတ္တော၊ နာဠုပုတ္တတက္ကဒ္ဒန်းသည်။ ပါဝါယံ၊ ပါဝါမြို့၌။ အရနာကာလကံတော၊ ယခုပင် ကွယ်လွန်သည်။ ဟောတိ၊ ဧံ။ တဿ၊ ထိုနာဠုပုတ္တ၏။ ကာလကံ ဝိယာယ၊ ကွယ်လွန်ခြင်းကြောင့်။ ဘိန္နာ၊ ကွဲပြားကုန်သော။ နိဂဏ္ဌာ၊ တို့သည်။ ဒေဓိကဇာတာ၊ ဖြစ်သော နှစ်တို့ နှစ်စဉ်ကုန်သည်။ ဘဏ္ဍနဇာတာ၊ ဖြစ်သောခြင်းခံခြင်းရှိကုန်သည်။ ကလဟဇာတာ၊ ဖြစ်သော ခိုက်ရန် (ကိုယ်ထိလက်ရောက်) ရှိကုန်သည်။ ဝိဝါဒါပနာ၊ ဆန့်ကျင်ဘက် ပြောကြားခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သည်။ (ဟုတော၊ ချံ။) အညမညံ၊ အချင်းချင်းကို။ မုခသတ္တိဟိ၊ နှုတ်လှန်တို့ဖြင့်။ “တံ၊ သညံ။ ဣမံ ဓမ္မဝိနယံ၊ ဤသုတ် အဘိဓမ္မာ ဝိနည်းကို။ န အာဇာနာသိ၊ မသိ။ အဟံ၊ သညံ။ ဣမံ ဓမ္မဝိနယံ၊ ကိ။ အာဇာနာသိ၊ ဧံ။ တံ၊ သညံ။ ကိ၊ အဘယ်မှာလျှင်။ ဣမံ ဓမ္မဝိနယံ၊ ကိ။ အာဇာနိဿသိ၊ သင်နိုင်လတ္တံ့ နည်း။ တံ၊ သညံ။ မိစ္ဆာပဋိပဇ္ဇော၊ ဖောက်ပြန်သောအားဖြင့် ကျင့်သူသည်။ အသိ၊ ဧံ။ အဟံ၊ သညံ။ သမ္မာပဋိပဇ္ဇော၊ မှန်ကန်သောအားဖြင့် ကျင့်သူသည်။ အသိ၊ ဖြစ်၏။ ဝေ၊ ငါ၏ (စကားသည်)။ သဟိဘံ၊ အကျိုးနှင့်စပ်၏။ တေ၊ သင်၏ (စကားသည်)။ အသဟိတံ၊ အကျိုးနှင့်မစပ်။ ပုရေ ဝစနိယံ၊ ရှေး၌ဆိုအပ်သည်ကို။ ပစ္စာ၊ နောက်၌။ အဝစ၊ (သင်)ဆိုပြီး။ ပစ္စာဝစနိယံ၊ နောက်၌ဆိုအပ်သည်ကို။ ပုရေ၊ ရှေး၌။ အဝစ၊ ပြီ။ တေ၊ သင်၏။ အဝိစိတ္တံ၊ အလေ့အကျက်ကို။ ဝိပရာဝတ္တံ၊ ဆန့်ကျင်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့် ဖောက်ပြန်စေအပ်ပြီး။ တေ၊ သင်၏ (အပေါ်၌)။ ဝါဒေါ၊ အပြစ်စကားကို။ အာရောပိတော၊ တင်အပ်ပြီး။ (တံ၊ သညံ)။ နိဂ္ဂဟိတော၊ နှိပ်သင့်နှိပ်အပ်သူသည်။ အသိ၊ ဧံ။ ဝါဒပုဒမာက္ခာယ၊ အပြစ်စကားမှ လွတ်မြောက်ခြင်းအကျိုးငှါ။ စရ၊ လှည့်လည်ချေလော့။ ဝါ၊ သို့မဟုတ်။ သစေ ပဟောသိ၊ အကယ်၍ စွမ်းနိုင်ငြားအံ့။ နိဗ္ဗေဋ္ဌဟိတိ၊ ပြေရွင်းလော့”ဟူ၍။ ဝိယုဒန္တာ၊ ထိုးကြကုန်လျက်။ ဝိဟရန္တိ၊ ကုန်၏။ နာဠုပုတ္တိယေသ၊ နာဠုပုတ္တ၏ တပည့်ဖြစ်ကုန်သော။ နိဂဏ္ဌာသု၊ နိဂဏ္ဌာ၌။ ဝစောယေဝ၊ သတ်ဖြတ်ညှဉ်းဆဲခြင်းသည်သာလျှင်။ ငတ္တာ မညေ၊ ဖြစ်ယောင်တကား။ နိဂဏ္ဌာယ နာဠုပုတ္တဿ၊ ဧံ။ ဂိဟိ၊ လူဖြစ်ကုန်သော။ သြဒါတဝသနာ၊ ဖြူသောအားကို ဝတ်ကုန်သော။ ယေပိ သာဝကာ၊ တို့သည်လည်း။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) တေပိ၊ တို့သည်လည်း။ နာဠုပုတ္တိယေသ၊ ကုန်သော။ နိဂဏ္ဌောသု၊ ထို၌၊ နိဗ္ဗိန္ဒုပ္ပါ၊ ငြီးငွေ့ခြင်းသဘောရှိကုန်သည်။ ဝိရတ္တုပ္ပါ၊

၁။ သာမာကာနံ ဥဿန္တော ဝေံ လဋ္ဌနာမေ ဂါမေအဋ္ဌကထာ။

၂။ “အရနာ၊ အခုအခါ၌။ ကာလကတော၊ ပြုအပ်ပြီးသော အတ္တဘောကို ပစ်ချခြင်းရှိသည်” ဟု သဒ္ဓါနက်သော်လည်း ပြန်ဆိုလေ။ ကာလသဒ္ဓါ ခေပနတ္ထ။

၃။ ဝိကို ဝိရောဓဿနဝသေန-ဟု ဖွင့်၍ ပထဝတ္တကို ပထဝတ္တိတံ-ဟု ဖွင့်၏။ ဖောက်ပြန်စေအပ်ဟူသည် ဒုသိတ-ပင်ဟု သိလေ၍ ဒုသိတန္တိ အတ္ထော-ဟု ဋီကာ ဖွင့်သည်။ ၎င်း၌နှင့်အညီ ယေလိုက်သည်။ မ ၂၂၉၉၌ အဖွင့် ရှိသေး၏။

၄။ ဝစောယေဝါတိ မရကမေဝံ။ အဋ္ဌကထာ။ မရကမေဝါတိ အညမညသတဝသေန မရကမေဝ။ ဋီကာ တို့ ဖွင့်သည်အလို ဝစောယေဝကို “သေခြင်းသည်သာလျှင်” ဟုပေး။

တပ်ခြင်းကင်းသော သဘောရှိကုန်သည်။ ပဋိဝါနုဗ္ဗပါ။ (ရှေးအစဉ်အလာ ဖြစ်သော ရိုသေခြင်း
စေသော ကျင့်ဝတ်မှ) ဆုတ်နှစ်ခြင်းသဘောရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ဒုပ္ပဝေဒိတေ၊ မကောင်းသဖြင့် သိစေအပ်သော။ အနိယျာနိဓံက၊ သံသရာဝဋ်မှ ကျွတ်လွတ်
ကြောင်း မဟုတ်သော။ အနုပထမသံဝတ္တနိကေ၊ ကိလေသာငြိမ်းအေးခြင်းငှါ မဖြစ်နိုင်သော။
အသမ္မာသမ္ပုဒ္ဓပ္ပဝေဒိတေ၊ ဘုံများရှင်သည် မသိစေအပ်သော။ ဘိန္ဒုထူပေ၊ ပျက်စီးသော ထောက်
ထည်ရာရှိသော။ အပ္ပဋိသရဏေ၊ ကိုးကွယ်ရာ မရှိသော။ ဒုရက္ခာတေ၊ မကောင်းသဖြင့်
ဟောကြားအပ်သော။ ဓမ္မဝိနယေ၊ ဌ။ တံ၊ ထိုငြီးငွေ့ခြင်း တပ်မက်ကင်းခြင်း ဆုတ်နှစ်ခြင်း
သဘောသည်။ ဟောတိယထာ၊ ဖြစ်ရိုးဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့တည်း။

၄။ အထ ခေါ်၊ ဌ။ စန္ဒော သမဏုဒ္ဓေသော၊ စန္ဒသာမဏေသည်။ ပါဝါယံ၊ ဌ။ ဝသံဝုဋ္ဌော၊
မိုးလပတ်လုံး သီတင်းသုံးပြီးသည် ဖြစ်၍။ ယေန၊ ဌ။ သဒ္ဓမဂါမော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ဤ။) ယေန၊
ဌ။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ဤ။) တေန၊ သို့။ ဥပသကံခိ၊ ပြီ။ ပ။ အာယသ္မန္တံ
အာနန္တံကို။ နိဂဏ္ဍော ဘန္တေ နာဠုပုတ္တော။ ပ။ အပ္ပဋိသရဏေတိ၊ ဣ-ဟူသော။ တေ၊ ဤစကားကို။
အဝေါစ၊ ပြီ။ ဝေ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ စန္ဒံ သမဏုဒ္ဓေသံ၊
စန္ဒသာမဏေကို။ “အာဝုသော စန္ဒ၊ နန္ဒံ၊ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ အာယသ္မာ၊ ပူးမြင်ခြင်းအကျိုးငှါ။
ဣဒံ ကထာပါဘတံ၊ ဤ (နိဂဏ္ဍော ဘန္တေစသော) စကားလက်ဆောင်သည်။ အတ္ထိ ခေါ်၊
ရှိသည်သာတည်း။ “အာဝုသော စန္ဒ၊ နန္ဒံ၊ အာယသ္မာ၊ လာသွားကြစို့။ ပ။ ဘဂဝတော၊ အား။
အာရောစေသာမာတိ၊ လျှောက်ထားကုန်အံ့” ဟူသော။ တေ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဝေ
ဘန္တေတိ ခေါ်၊ ကောင်းပါပြီအရှင်ဘုရားဟူ၍။ စန္ဒော သမဏုဒ္ဓေသော၊ သည်။ အာယသ္မတော
အာနန္ဒာ၊ ဤ(စကားကို)။ ပစ္စယောသိ၊ ရှေးရှုကြားနာပြီ။

အထ ခေါ်၊ ဌ။ အာယသ္မာ စ အာနန္ဒော၊ သည်၎င်း။ စန္ဒော စ သမဏုဒ္ဓေသော၊ သည်၎င်း။ ပ။
အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ “ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ အယ် စန္ဒော
သမဏုဒ္ဓေသော၊ ဤစန္ဒသာမဏေသည်။ နိဂဏ္ဍော ဘန္တေ နာဠုပုတ္တော။ ပ။ အပ္ပဋိသရဏေတိ၊ ဣ-
ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ အာယ၊ ပြီ။ ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ တယ မယံ၊ ထိုတပည့်တော်၏ (စိတ်၌)။
ဘဂဝတော၊ ဤ။ အစ္စယေန၊ လွန်တော်မူသဖြင့်။ သံဃေ၊ ဌ။ ဝိဝါဒေါ၊ ဆန့်ကျင်ဘက် ပြောဆို

၁။ ပဋိပဋိပတ္တိတော ပဋိနိဝတ္တနံ ပဋိဝါနံ၊ တံ စွပ် သဘာဝေါ တေသန္တိ ပဋိဝါနုဗ္ဗပါ၊ တေနာဟ-နိဝတ္တန-
သဘာဝါတိ၊ ဌိကာ။

၂။ အဋ္ဌကထာတို့၌ ယသာဗံဝယ် တံကို အနက်မဲ့ အဖွင့်များ၏။ မ-ဝ၊ ဘယတေရတ၊ ၅၂ ၌ ဟထာတိ
ဩပဇ္ဈ၊ ထန္တိ နိပါတော-ဟု တံကို သာတ္ထက အနည်းငယ် ပွင့်၏။ ထိုအဖွင့်နည်းတူ ဤ၌ တံကို အနက်မဲ့ကြံ၍
ပေးလိုက်သည်။

၃။ စန္ဒသည် သမဏုဒ္ဓေသ ဟု ဆိုလော်လည်း စင်စစ် ရဟန်းတည်း။ ဘူတပုဗ္ဗကတိကနည်းအားဖြင့် သမဏုဒ္ဓေ-
သော ဟု ခေါ်ကြသည်။

၄။ “ပဋိပဝိဋ္ဌံ ကတာ အာဟရိတဗ္ဗတော သမ္ပံ ကာရိတဗ္ဗတော-ပါသတံ မူလန္တိ အာဟ” ဟူသော ဌိကာပါဠိအရ
“ပဋိပဝိဋ္ဌံ ကတာ အာဘရိယထေတိ ပါသတံ” ဟု ပြီ။ “ကထာ စ သာ ပါသတဉ္စာတံ” ဟု ကမ္မဓာရည်းတို့၊ မိမိစကား
ကို ကြိုတင်သွင်း၍ သုတပါးထံမှ ဝကားကို မိမိသို့ ဆောင်ယူအပ်သော ကေားကောက်။ ထိုကားသည်လည်း
ထုထားကား ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း၏ အကြောင်းဟု ဆိုလေ့ရှိ၍ ဧကထာယ မူလကမ္မဓာရန္တိ အတ္ထော ဟု ဌိကာ
စကားကျ ပြသည်။ ကထာပါသတန္တံ ကထာမူလ-ဟူသော အဋ္ဌကထာနှင့်လည်း ညီညွတ်၏။

ခြင်းသည်။ (ငြင်းခုံခြင်းလည်းဟူ)။ မာယော ဥပဗ္ဗဇ္ဇိမမြစ်ပါစေလင့်။ သော ဝိဝါဒေါ၊ သည်။ ဗဟုဇနာ-
 ဟိတာယ၊ များစွာသောလူတို့၏ အစီးအပွားမဲ့အလို့ငှါ။ ဗဟုဇနာသုခါယ၊ များစွာသော လူတို့၏
 ချမ်းသာမဲ့အလို့ငှါ။ ဗဟုဇနာ၊ သော။ ဇနဿ၊ ၎င်း။ အနတ္တာယ၊ အကျိုးမဲ့အလို့ငှါ။ အဟိတာယ၊
 အစီးအပွားမဲ့အလို့ငှါ။ ဒေဝမနုဿာနံ၊ တို့၏။ ဒုက္ခာယ၊ ငှါ။ အဿာတိ၊ ဖြစ်ထုတ်ဟူ၍။ ဝေံ၊
 သို့။ ဟောတိတိ၊ ၎င်းဟူသော။ တေ၊ ဤကောင်းကို။ အဝေါ၊ ပြီ။

၄၃။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ တံ၊ ထိုဆိုအပ်လတ္တံ့သော စကားကို။ ကိမညသိ၊ နည်း။ မယာ၊ ငါ
 ဘုရားသည်။ ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင်တရားတို့ကို။ ဝေါ၊ သင်တို့အား။ အဘိညာ၊ ထူးသောညာတ်ဖြင့်
 သိ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ သေယျထိဒံ၊ တို့နည်း။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ သတိ-
 ပဋ္ဌာနာ၊ တို့၎င်းပ။ မဂ္ဂေါ၊ ၎င်းတည်း။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဣမေသု ဓမ္မေသု၊ ဤသတိပဋ္ဌာန် စသော
 တရားတို့၎်။ နာနာဝါဒေ၊ အထူးထူးသော အယူဝါဒ ရှိကုန်သော။ ဒေဝံ သိက္ခု၊ နှစ်ပါး ကုန်
 သော ရဟန်းတို့ကိုလည်း။ တံ၊ သည်။ ပဿသိ နော၊ မြင်၏လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေး၏။ ဘန္တေ၊
 ရှား။ ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင် တရားတို့ကို။ မေ၊ တပည့်တော် အာနန္ဒအား။ ဘဂဝတော၊ သည်။
 အဘိညာ၊ ထူးသောညာတ်ဖြင့်သိ၍။ ဒေသိတော၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ သေယျထိဒံ၊ တို့နည်း။ ပ။
 မဂ္ဂေါ၊ ၎င်းတည်း။ ဣမေသု ဓမ္မေသု၊ တို့၎်။ နာနာဝါဒေ၊ ကုန်သော။ ဒေဝံ သိက္ခု၊
 တို့ကိုလည်း။ အဟံ၊ တပည့်တော် (အာနန္ဒ) သည်။ န ပဿာမိ၊ မမြင်ပါ။ ဘန္တေ၊ ရှား။ ယေ စ
 ခေါ ပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်လည်း။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ပတိဿယမာနုပ္ပါ၊ လေးလေး စားစား မှီခို
 အားထားခြင်း သဘောရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တိ၊ ကုန်၏။ တေပိ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း။
 'ဘဂဝတော၊ ၎င်း။ အစွယေန၊ သဖြင့်။ အဇ္ဈာဒီဝေ ဝါ၊ အသက်မွေးမှုကို အစွဲပြု၍ဖြစ်သော
 ခြောက်ပါးသောသိက္ခာပုဒ်၌၎င်း။ (အာဇီဝံ + အဓိကိစ္စံ + ပဝတ္တံ သိက္ခာပဒံ အဇ္ဈာဒီဝံ၊ တသ္မိံ ဟုပြု)
 အဓိပါတိမောက္ခေ ဝါ၊ (၆-ပါးသောသိက္ခာပုဒ်မှ) ကြွင်းသော သိက္ခာပုဒ်၌၎င်း။ 'သံဃေ၊ ၎်။
 ဝိဝါဒံ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်စကားကို (ငြင်းခုံခြင်းကိုလည်းဟူ)။ ဇနေယျ၊ ဖြစ်စေကုန်စေ။ သော
 ဝိဝါဒေါ၊ သည်။ ဗဟုဇနာဟိတာယ၊ ငှါ။ ပ။ ဒေဝမနုဿာနံ၊ တို့၏။ ဒုက္ခာယ၊ ငှါ။ အဿ၊ ၎င်း။
 ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ အဇ္ဈာဒီဝေ ဝါ၊ ၎်၎င်း။ အဓိပါတိမောက္ခေ ဝါ၊
 ၎်၎င်း။ ယဒိဒံ ဝိဝါဒေါ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၎င်း) သော ဝိဝါဒေါ၊ သည်။ အပ္ပမတ္တကော၊ အနည်း
 ငယ်မျှသာတည်း။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ မဂ္ဂေ ဝါ၊ (ပုဗ္ဗဘာဂ) မဂ်၌၎င်း။ ပဋိပဒါယ ဝါ၊ (ပုဗ္ဗဘာဂ)
 ပဋိပဒ်၌၎င်း။ သံဃေ၊ ၎်။ ဝိဝါဒေါ၊ သည်။ ဥပဗ္ဗဇ္ဇာနော ဥပဗ္ဗဇ္ဇေယျ၊ ဖြစ်သော်ဖြစ်စေ။ (အကြွင်း
 လွယ်ပြီ။)

၄၄။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဝိဝါဒမူလာနိ၊ ဝိဝါဒ၏ အကြောင်းတို့သည်။ ဣမာနိ ဓာ၊ ဤ
 ခြောက်မျိုးတို့တည်း။ ကတမာနိ ဓာ၊ တို့နည်း။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဣဓ၊ ဤသာသနာ
 တော်၌။ သိက္ခု၊ သည်။ ကောဓနော၊ အမျက်ထွက်လေ့ရှိသည်။ ဥပနာယိ၊ ရန်ငြိုးဖွဲ့လေ့
 ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ယော သော သိက္ခု၊ သည်။ ပ။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ သော၊ သည်။
 သတ္တရိပိ၊ ဘုရား၌လည်း။ အာရဝေါ၊ လေးစားခြင်း မရှိသည်။ အပ္ပတိဿာ၊ မှီခိုတုပ်ဝပ်ခြင်း
 မရှိသည်။ (ဟုတော့၍။) ဝိဟရတိ၊ ၎င်း။ ဓမ္မေပိ၊ တရားတော်၌လည်း။ ပ။ သံဃေပိ၊ ၎်လည်း။ ပ။

၁။ ပတိဿယမာနုပ္ပါတိ အပဒိဿ ပဒိဿယမာနုပ္ပါ၊ ဂဗ္ဘကဝသေန နိဿယမာနုသဘာဝါ။ ဝိကာ။
 ၂။ အပ္ပဋိဿာတံ အပ္ပဋိဿယော အနိဓမ္မေ။ အပ္ပကယာ။ ပဋိပဋ္ဌာ လိဘော။ အပ္ပဋ္ဌာန်ဖြင့် ပြီးသည်။

ဝိဟံရတိ၊ ဇါ။ သိက္ခာယပိ၊ ဌိလည်း။ ပရိပူရကာရိ၊ ဖြည့်ကျင့်လေ့ရှိသည်။ န ဟောတိ၊ မပြော။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ ယော သော ဘိက္ခု၊ သည်။ ပ။ န ဟောတိ၊ မပြော။ သော၊ သည်။ သံထေ၊ ဌိ။ ဝိဝါဒါ၊ ကို။ ဇနေတိ၊ ဇါ။ ယောဝိဝါဒေါ၊ သည်။ ဗဟုဇနာဟိတာယ၊ ငါ။ ပ။ ဒေဝမနုဿာနံ၊ တို့၏။ ဗုက္ခာယ၊ ငှါ။ ဟောတိ၊ ဇါ။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ဝါ၊ မိမိ၊ မိမိပရိသတ်၌၎င်း။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ဝါ၊ သုတပါး၊ သုတပါးပရိသတ်၌၎င်း။ ဝေဇ္ဇပံ၊ သော။ ဝိဝါဒမူလံ၊ ဆန့်ကျင်ဘက် ပြောကြားခြင်း၏ အကြောင်းကို။ တုမေ၊ တို့သည်။ စေ သမနုပဿေယျာထ၊ အကယ်၍ တွေ့မြင်ကုန်ငြားအံ့။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ တတြ၊ ထိုသို့ တွေ့မြင်သောအခါ၌။ တုမေ၊ သင်တို့သည်။ ပါပကဿ၊ ယုတ်မာသော။ တဿေဝ ဝိဝါဒမူလဿ၊ ကိုသာလျှင်။ ပဟာနာယ၊ ပယ်ခြင်းငှါ။ ဝါယမေယျာထ၊ အားထုတ်ကြကုန်လော့။ ပ။ စေ န သမနုပဿေယျာထ၊ အကယ်၍ မတွေ့မြင်ကြကုန်ငြားအံ့။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ တတြ၊ ဌိ။ တုမေ၊ တို့သည်။ ပါပကဿ၊ သော။ တဿေဝ ဝိဝါဒမူလဿ၊ ဇါသာလျှင်။ အာယတိ၊ နောင်အခါ၌။ အနဝဿာယ၊ မပွားစီးခြင်းငှါ။ ပဋိပဇ္ဇေယျာထ၊ ကျင့်ကြကုန်လော့။ ဝေ၊ ဤသို့ကျင့်သည်ရှိသော်။ ပါပကဿ၊ သော။ တေဿ ဝိဝါဒမူလဿ၊ ကို။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဇါ။ ဝေ၊ သော်။ ပ။ အနဝဿဝေါ၊ မပွားစီးခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဇါ။

၄၅။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ ပုန စပရံ၊ တဖန် ထို့ပြင်လည်း။ ဘိက္ခု၊ သည်။ မက္ခိ၊ သုတပါးတို့၏ဂုဏ်ကို ချေဖျက်လေ့ရှိသည်။ ပဠာသိ၊ အင်တူပြိုင်ဘက်ပြုလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဇါ။ ပ။ ဣဿကိ၊ ငြူစူ စောင်းမြောင်းလေ့ရှိသည်။ မစ္ဆရိ၊ ဝန်တိုလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဇါ။ ပ။ သဋ္ဌော၊ စဉ်းလဲသည်။ မာယာဝိ၊ လှည့်ပတ်လေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဇါ။ ပ။ ပါပိစ္ဆော၊ ယုတ်မာသောအလိုရှိသည်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ ဖောက်ပြန်သောအယူရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဇါ။ ပ။ သန္တိပရာမာသိ၊ မိမိအယူကို မှားသော အားဖြင့် သုံးသပ်လေ့ရှိသည်။ အာဇာနဂ္ဂါဟိ၊ မြဲမြံစွာယူလေ့ရှိသည်။ ဒုပ္ပဋိနိဿဂ္ဂိ၊ စွန့်လွှတ်နိုင် ခဲ့လေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဇါ။

အာနန္ဒ၊ နွာ။ ယော သော ဘိက္ခု၊ သည်။ ပ။ အနဝဿဝေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဇါ။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ ဝိဝါဒမူလာနိ၊ တို့သည်။ ဣမာနိ အ၊ ဤ ခြောက်မျိုးတို့ပင်တည်း။

၄၆။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ အဓိကရဏာနိ၊ အဓိကရုဏ်းတို့သည်။ ဣမာနိ စတ္တာရိ၊ ဤလေးပါးတို့တည်း။ ကတမာနိ စတ္တာရိ၊ တို့နည်း။ ဝိဝါဒါဓိကရဏံ၊ ဝိဝါဒါဓိကရုဏ်း၎င်း။ အနုဝါဒါဓိကရဏံ၊ အနုဝါဒါဓိက ရုဏ်း၎င်း။ အာပတ္တာဓိကရဏံ၊ အာပတ္တာဓိကရုဏ်း၎င်း။ ကိစ္စာဓိကရဏံ၊ ကိစ္စာဓိကရုဏ်း၎င်းတည်း။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ အဓိကရဏာနိ၊ တို့သည်။ ဣမာနိ စတ္တာရိ၊ ဤလေးပါးတို့တည်း။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ ဣမေ ခေါ ပန သတ္တ၊ ဤ (၇) ပါးတို့သည်ကား။ အဓိကရဏသမထာ၊ အဓိကရုဏ်းငြိမ်းကြောင်းသမထတို့တည်း။ ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နာနံ၊ ဖြစ်ပြီးဖြစ်ပြီးကုန်သော။ အဓိကရဏာနံ၊ တို့ကို။ သမထာယ၊ ငြိမ်းစေခြင်းငှါ။ ဝူပသမာယ၊ အထူးသဖြင့် ငြိမ်းစေခြင်းငှါ။ သမုခါဝိနယော၊ သမုခါဝိနည်းကို။ ဒါတဗ္ဗော၊ ပေးအပ်၏။ သတိဝိနယော၊ သတိဝိနည်းကို။ ဒါတဗ္ဗော၊ ပေးအပ်၏။ အမုဠဝိနယော၊ အမုဠ- ဝိနည်းကို။ ဒါတဗ္ဗော၊ ပေးအပ်၏။ ပဋိညာယ၊ ဝန်ခံသဖြင့်။ ကာရေထဗ္ဗံ၊ ပြုစေအပ်၏။

၁။ မူလ ပဏ်၊ သလ္လောခထုတ်၊ မေဗဒါယာခထုတ်။ အံ-၆၊ ဝိဝါဒမူလသုတ်-၄၅ တို့ အရ ဟောဇနာသည်။
 ၂။ အဋ္ဌကထာအလို “အဓိကရဏာနိ” အဓိကရဏာနိ” ဟု ကမ္မသမ္ပိယာဉ်က အလို သမထာ-ဝါ သမနဝဿာ- ဘိက္ခိယန္တိ ဧတ္တာဘိ အဓိကရဏာနိ၊ ဝိဝါဒါဗာသာ ဟု အဓိကရဏာသဘာဝံ ပြု၏။

ယောဘုယျသိကာ၊ ယောဘုယျသိကကံကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ အပ်၏။ တဿပါပိယသိကာ၊ တဿပါပိယသိကကံကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ အပ်၏။ တိဏဝတ္ထာရကော၊ တိဏဝတ္ထာရကကံကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ အပ်၏။

၄၇။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ သမ္မုခါဝိနယော၊ သည်။ ကထဉ္စ၊ အသို့လျှင်။ ဟောတိ၊ နည်း။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ဓမ္မောတိ ဝါ၊ ဓမ္မဟူ၍၎င်း။ အဓမ္မောတိ ဝါ၊ ဓမ္မမဟုတ်ဟူ၍၎င်း။ ဝိနယောတိ ဝါ၊ ဝိနည်းဟူ၍၎င်း။ အဝိနယောတိ ဝါ၊ နည်းမဟုတ်ဟူ၍၎င်း။ ဝိဝဒန္တိ၊ ငြင်းခုံကြကုန်၏။ (ဆန့်ကျင်ဘက် ပြောဆိုကြကုန်၏ ဟူ၍သော်လည်း သဒ္ဓါနက်ပေး)။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ သဗ္ဗေဟေဝ၊ အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ သမဂ္ဂေဟိ၊ ညီညွတ်ကုန်သော။ တေဟိ ဘိက္ခုဟိ၊ တို့သည်။ သန္နိပတိတဗ္ဗံ၊ အညီအညွတ် စည်းဝေးအပ်၏။ သန္နိပတိတာ၊ ရှိ။ ဓမ္မနေတ္ထိ၊ တရားတည်းဟူသော မျဉ်းကြိုးကို။ သမနုမဇ္ဇိတဗ္ဗာ (ညက်ဖြင့်) ပွတ်တိုက်အပ်၏။ (စူးစမ်းအပ်၏)။ ဓမ္မနေတ္ထိ၊ ကိ။ သမနုမဇ္ဇိတာ၊ ရှိ။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်အရာအားဖြင့်။ တတ္ထ၊ ထိုတရားတည်းဟူသော မျဉ်းကြိုးနှင့်။ သမေတိ၊ ညီညွတ်၏။ ဟသ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ တံ အဓိကရကံ၊ ကိ။ ဝုပသမေတဗ္ဗံ၊ ငြိမ်းစေအပ်၏။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဝေ ခေါ၊ လျှင်။ သမ္မုခါဝိနယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဝေဉ္စ၊ လျှင်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ယဒိဒံ၊ အကြင်သမ္မုခါဝိနည်းသည်။ (အတ္ထိ၊ နိ) တေန သမ္မုခါဝိနယေန၊ ဖြင့်။ ဧကစ္စာနံ အဓိကရဏာနံ၊ အချို့ကုန်သော (ဝိဝါဒ) အဓိကရကံးတို့၏။ ဝုပသမေ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။

၄၈။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ ယောဘုယျသိကာ၊ ကံသည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ တေဘိက္ခု၊ တို့သည်။ တံအဓိကရကံ၊ ကိ။ တသ္မိံ အာဝါသေ၊ ထိုကျောင်း၌။ ဝုပသမေတံ၊ ငှါ။ စေန သက္ကောန္တိ၊ အကယ်၍မစွမ်းနိုင်ကုန်ဘဲ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ယသ္မိံ အာဝါသေ၊ အကြင်ကျောင်း၌။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ဗဟုတရာ၊ လွန်စွာအားကုန်၏။ သော အာဝါသေ၊ ထိုကျောင်းသို့။ တေဟိ ဘိက္ခုဟိ၊ တို့သည်။ ဂန္ထဗ္ဗော၊ အပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုကျောင်း၌။ သမဂ္ဂေဟိ၊ ညီညွတ်ကုန်သော။ သဗ္ဗေဟေဝ၊ အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်သော ရဟန်းတို့သည်။ သန္နိပတိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဝေ ခေါ၊ လျှင်။ ယောဘုယျသိကာ၊ ကံသည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဝေဉ္စ၊ လျှင်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ယဒိဒံ၊ အကြင်ယောဘုယျသိကံသည်။ (အတ္ထိ၊ နိ) တာယ ယောဘုယျသိကာယ၊ ထိုယောဘုယျသိကံဖြင့်။ ဧကစ္စာနံ၊ အချို့ကုန်သော။ အဓိကရဏာနံ၊ (ဝိဝါဒ) အဓိကရကံးတို့၏။ ဝုပသမေ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။

၄၉။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ သတိဝိနယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ဘိက္ခု၊ ကိ။ ပါရာဇိကေန ဝါ၊ ပါရာဇိကဖြင့်သော်၎င်း။ ပါရာဇိကသာမဇ္ဇေန ဝါ၊ ပါရာဇိက၏အနီးဖြစ်သော သံသဒိသိသံ၊ ဒုက္ခံ ထုလ္လစ္စည်းဖြင့်သော်၎င်း။

၁။ တတ္ထကို တာယ ဓမ္မနေတ္ထိယာ ဟု တတိယန္တ ဖွင့်၏။ သမေတိကို ဝိကာ၌ တာယ ဓမ္မနေတ္ထိယာ သမေတိ။ ပ။ သံသန္တတိ ကေလက္ခဏမေ ဟောတိတိ အာတ္တာဟု ဖွင့်၏။

၂။ ဗဟုသဒ္ဓါသည် ၂ပါး ၃ပါးနှင့်တကွ ထိုထက် အလွန် ရ၏။ ဗဟုတရာသဒ္ဓါသည် ၂ပါး ၃ပါး မပါ။ ထိုထက် အလွန်ကိုသာ ရ၏။

၃။ ပါရာဇိကသာမဇ္ဇနံ သာမဇ္ဇ အရ ခန္ဓသာမဇ္ဇ၊ အာပတ္တိသာမဇ္ဇ နှစ်မျိုးရှိစွ ခန္ဓသာမဇ္ဇအရ သံသာဒိသိသံ၊ အာပတ္တိသာမဇ္ဇအရ ဒုက္ခံ ထုလ္လစ္စည်းကိုယူ။ အဋ္ဌကထာ။

ဝေဠုပါယ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ဂရုကာယ အာပတ္တိယာ၊ ဂရုကာအာပတ်ဖြင့်။ “အာယသွာ၊ သည်။ ပါရာဇိကံ ဝါ၊ သို့သော်၎င်း။ ပါရာဇိကသာမန္တံ ဝါ၊ သို့သော်၎င်း။ ဝေဠုပိ” ၊ ဤသို့ သဘောရှိသော။ ဂရုကံ အာပတ္တိံ ၊ သို့။ အာပတ္တိတာ၊ ရောက်၏ဟူ၍။ သရတုတိ၊ အောက်မေ့ လော့” ဟူ၍။ စောဒေန္တိ၊ မေးဝိစစ်ကြကုန်၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ “အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ အဟံ၊ သည်။ ပ။ အာပတ္တိတာ၊ ရောက်၏ဟူ၍။ န သရာမိတိ၊ မအောက်မေ့မိ” ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ တဿ ဘိက္ခု နော၊ အား။ သတိဝိနယော၊ ကို။ ဒါတဗ္ဗော၊ အပ်၏။ ပ။ ဝေဠု ပန လျှင်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ယဒိဒံ၊ အကြင်သတိဝိနည်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၎င်း)။ တေန သတိ-ဝိနယေန၊ ဖြင့်။ ဧကစ္စာနံ အဓိကရဏာနံ၊ အချို့ကုန်သော (အနုဝါဒ) အဓိကရုဏ်းတို့၏။ ဝုပ-သမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။

၅၀။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ အမူဠဝိနယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ပ။ သရတာယသွာ၊ ပ။ ပါရာဇိကသာမန္တံ ဝါတိ၊ ဝါ-ဟူ၍။ စောဒေန္တိ၊ ကုန်၏။ (သော၊ ထိုရဟန်းသည် န ခေါ် အဟံ အာဝုသော၊ ပ။ ပါရာ-ဇိကသာမန္တံ ဝါတိ၊ ဝါ-ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ နိဗ္ဗေဋ္ဌေန္တိ၊ ဖြေရှင်း သော။ တမေနံ၊ ထိုရဟန်းကို။ “အာယသွာ၊ အရှင်။ ပါရာဇိကံ ဝါ၊ သို့သော်၎င်း။ ပါရာဇိက-သာမန္တံ ဝါ၊ သို့သော်၎င်း။ ဝေဠုပိ” ၊ သော။ ဂရုကံ၊ သော။ အာပတ္တိံ ၊ သို့။ အာပတ္တိတာ၊ ၎င်း ဟူ၍။ ယဒိ သရတိ၊ အကယ်၍ အောက်မေ့မိအံ့။ ဣသံ၊ တိုက်တွန်းပါ၏။ သာဓုကမေဝ၊ ကောင်း စွာသာလျှင်။ (တံ၊ သည်။) ဘာနာဟိတိ၊ သိလော့” ဟူ၍။ အတိဝေဋ္ဌေတိ၊ အလွန်ရစ်ပတ်၏။ သော၊ သည်။ “အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ အဟံ၊ သည်။ ဥမ္မာဒံ၊ ရူးသွပ်ခြင်းသို့။ စေတသော၊ စိတ်၏။ ဝိပရိယာသံ၊ မောက်ပြန်ခြင်းသို့။ ပါပုဏိံ၊ ရောက်ပြီ။ တေန ဥမ္မတ္တကေန၊ ထိုသို့ ရူးသွပ်သဖြင့်။ မေ၊ ငါသည်။ ဗဟံ၊ များစွာသော။ အဿာမဏကံ၊ ရဟန်းတို့၏ အမှုအရာ မဟုတ်သည်ကို။ အဇ္ဈာစိဏ္ဍံ၊ လေ့ကျက်အပ်ပြီ။ ဘာသိတပရက္ကန္တံ၊ ပြောဆိုအားထုတ်အပ်ပြီ။ တံ၊ သို့ပြောဆိုအားထုတ်မိသမျှကို။ အဟံ၊ သည်။ န သရာမိ၊ မအောက်မေ့မိ။ မူဠေန၊ တွေဝေ သဖြင့်။ ဝေ၊ ထိုရဟန်းတို့၏ အမှုအရာမဟုတ်သည်ကို။ ဣတန္တိ၊ ပြုအပ်မိပြီ” ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ တဿ ဘိက္ခု နော၊ အား။ အမူဠဝိနယော၊ ကို။ ဒါတဗ္ဗော၊ အပ်၏။ ပ။ ဝေဠု ပန၊ ဤသို့လျှင်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ယဒိဒံ၊ အကြင်အမူဠဝိနည်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၎င်း)။ တေန အမူဠဝိနယေန၊ ဖြင့်။ ဧကစ္စာနံ အဓိကရဏာနံ၊ အချို့ကုန်သော (အနုဝါဒ) အဓိကရုဏ်းတို့ ၎င်း။ ဝုပသမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။

၁။ ဤလက်သည်းကွင်းရှိ အနက်များ မပါသင့်ကြောင်း။ ( ) ဣန္ဒြေရ ပါဠော၊ ဝိ ၄-စူဠဝဂ္ဂေ (၃၂၀) ပိဋေ နတ္ထိ၊ တဿ ပပိယသိကာဝါရေယေဝေတေန သဘိတဗ္ဗံ ဟု ဆဋ္ဌမ္မ အောက်ခြေ၌ မှာကြားထား၏။ ထိုစကားမှန်၏။ အထက်၌ ဘိက္ခု၊ စောဒေန္တိ ဟု စောဒကပုဂ္ဂိုလ်အများ ဖြစ်ပါလျက် တမေနံ သော နိဗ္ဗေဋ္ဌေန္တိ အတိဝေဋ္ဌေတိ-ဝယ် သော အတိဝေဋ္ဌေတိ ဟု စောဒက ပုဂ္ဂိုလ်တပါးတည်း ပြောင်းလဲသွားသည်ကို၊ ထောက်သော အားဖြင့် ထင်ရှား၏။

၂။ ဘာသိတပရက္ကန္တံ ဝါစာယ ဘာသိတံ ကာယေန ဝ ပရက္ကန္တံ၊ ပရက္ကမိတာ ကတန္တိ အတ္ထော။ အဋ္ဌကသာ။ ပရက္ကမိတာ ဥပက္ကမိတာ၊ နိကာသိ ဝိသုဒ္ဓိသဘာဝသျှင် ပရက္ကမိတာသို့ ပဉ္စာဒ္ဓါပုဒ် ကမဓာတ်၊ တပဉ္စည်း ဖြင့် ပြီးရကား ပရက္ကန္တံ ဟု ဝိသေ၊ ပရိပဗ္ဗ ကမ္မာဝတ် မဟုတ်ကြောင်း ပရက္ကမိတာ ဥပက္ကမိတာကို မြင်သော အားဖြင့် သိအပ်၏။ ကမဓာတ်ဆိုလျှင် ဣ ဒွေဘောဒေထက်သည်ကိုလည်း သတိရှိ။

၅၁။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ၊ ကထဉ္စ၊ လျှင်၊ ပဋိညာတကရဏံ၊ သည်။ (ဝန်ခံခြင်းကို ပြုခြင်းသည် ဟု သော်လည်းပော်ပေး) ဟောတိ၊ နည်း။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ စောဒိတော ဝါ၊ မေးစိစစ်အပ်သော်၎င်း။ အစောဒိတော ဝါ၊ မမေးစိစစ်သော်၎င်း။ အာပတ္တိံ၊ ကို။ သရထိ၊ အောက်မေ့၏။ ဝိရေထိ၊ ဖွင့်ပြ၏။ ဥတ္တာနိကဏေထိ၊ ပေါ်လွင်အောင် ပြ၏။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ ဝုဇ္ဈတရံ၊ အကြီးဆုံးဖြစ်သော။ ဘိက္ခု၊ သို့။ ဥပသကံမိတုာရံ။ ကေသံ၊ တဖက်သော ပခုံး၌။ စိဝရံ၊ ကို။ ကတုာ၊ ရှိ။ ပါဒေ၊ ခြေ ထိုကို၊ ဝနိတုာ၊ ရှိခိုး၍။ ဥက္ကဋ္ဌိကံ၊ ဆောင့်ကြောင့်။ နိသိဒိတုာရံ။ အဉ္စလိံ၊ လက်အုပ်ကို။ ပဂ္ဂဟေတုာချိရံ။ “ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ အဟံ၊ သည်။ ဣတ္ထန္နာမံ၊ ဤမည်သော။ အာပတ္တိံ၊ သို့။ အာပန္နော၊ ရောက်ပြီ။ တံ၊ ထိုအာပတ်ကို။ ပဋိဒေသေမိတိ၊ ပြောကြားပါ၏” ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ ဝစနိယော၊ သည်။ အဿ၊ ရာ၏။ သော၊ ထိုမထေရ်ကြီးသည်။ ပဿသိတိ၊ မြင်သလောဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ အာဟ ပြီ။ အာမ ပဿာမိတိ၊ မှန်ပါ၊ မြင်ပါ၏ ဟူ၍။ သော၊ ထိုဒေသကရဟန်းသည်။ အာဟ၊ ပြီ။ (ပြန်စပ်သည်)။ အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။ သံဝရေယျာသိတိ၊ စောင့်ရှောက်လော့ဟု။ အာဟ၊ (မထေရ်ကြီးက) မိန့်ပြီ။ [သံဝရိဿာမိတိ၊ စောင့်ရှောက်အံ့ဟု (ဒေသကရဟန်းက) ဆို၏။] အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဝေံ ခေါ၊ လျှင်။ ပဋိညာတကရဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဝေဉ္စ ပန၊ လျှင်။ ဣဓ၊ ဤအထွ်။ ယဒိဓံ၊ အကြင်ဝန်ခံခြင်းကို ပြုခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၎င်း) တေန ပဋိညာတကရဏေန၊ ပြင့်။ ကေစ္စာနံ အဓိကရဏာနံ၊ အချို့သော (အာပတ္တိံ) အဓိကရုဏ်းတို့၏။ ဝပသမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။

၅၂။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ၊ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ တထပါပိယသိကာ၊ ကံသည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပ။ သရတာယသ္မာ၊ ပ။ ပါရာဇိက သာမန္တံ ဝါတိ၊ ဝါ-ဟူ၍။ စောဒေတိ၊ ၎င်း။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ န ခေါ အဟံ၊ ပ။ ပါရာဇိကသာမန္တံ ဝါတိ၊ ဝါ-ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။ သော၊ သည်။ နိဗ္ဗေဋ္ဌန္တံ၊ ဖြေရှင်းသော။ တမေနံ၊ ထိုရဟန်းကို။ “အာယလ္လော၊ အရှင်၊ ပါရာဇိကံ ဝါ၊ သို့သော်၎င်း။ ပါရာဇိကသာမန္တံ ဝါ၊ သို့သော်၎င်း။ ဝေဉ္စပိံ၊ သော၊ ဂရုကံ၊ သော။ အာပတ္တိံ၊ သို့။ အာပဇ္ဇိတာ၏ (ဟူ၍)။ ယဒိ သရသိ၊ အကယ်အောက်မေ့မိအံ့။ ဣဿံ၊ တိုက်တွန်းပါ၏။ သာရကမေဝ၊ ကောင်းစွာသာလျှင်။ (တံ၊ သင်သည်။) ဇာနာဟိတိ၊ သိလော့” ဟူ၍။ အတိဝေဋ္ဌေတိ၊ အလွန်ရစ်ပတ်၏။ သော၊ ထိုစစ်ဆေး ခံရသော ရဟန်းသည်။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ အဟံ၊ သည်။ ပ။ အာပဇ္ဇိတာ၏ (ဟူ၍)။ န ခေါ သရမိ၊ မအောက်မေ့မိ။ အာဝုသော၊ ရှင်။ အဟံ၊ သည်။ ဝေဉ္စပိံ၊ သော။ အပုမတ္တိကံ၊ အနည်းငယ်မျှ သော။ အာပတ္တိံ၊ သို့။ အာပဇ္ဇိတာ၏ (ဟူ၍)။ သရမိ စာတိ၊ အောက်မေ့၏” ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ အာဟ၊ ၎င်း။ သော၊ ထိုစစ်ဆေးသော ရဟန်းသည်။ နိဗ္ဗေဋ္ဌန္တံ၊ သော။ တမေနံ၊ ထိုရဟန်းကို။ “အာယလ္လော၊ ရှင်။ ပ။ ဇာနာဟိတိ၊ လော့” ဟူ၍။ အတိဝေဋ္ဌေတိ၊ ၎င်း။ သော၊ ထိုစစ်ဆေးခံရသော ရဟန်းသည်။ “အာဝုသော၊ ရှင်။ အဟံ၊ သည်။ အပုမတ္တိကံ၊ သော။ ဣမံ ဟိ နာမ အာပတ္တိံ၊ ဤမည်သော အာပတ်သို့။ အာပဇ္ဇိတုာ၊ ရောက်၍။ အပုဋ္ဌော၊ မမေးမြန်းသော်လည်း။ ပဋိဇာနိဿာမိ၊ ဝန်ခံပါအံ့။ အဟံ၊ သည်။ ပါရာဇိကံ ဝါ၊ သို့သော်၎င်း။ ပါရာဇိကသာမန္တံ ဝါ၊ သို့သော်၎င်း။ ဝေဉ္စပိံ၊ သော။ ဂရုကံ၊ သော။ အာပတ္တိံ၊ သို့။ အာပဇ္ဇိတုာရံ။ ပုဋ္ဌော၊ မေးမြန်းအပ်သော်။ ကိံ ပန န ပဋိဇာနိဿာမိတိ၊ အဘယ်မှာဝန်ခံဘိရှိပါအံ့နည်း” ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ အာဟ၊ ၎င်း။ သော၊ ထိုစစ်ဆေးသော ရဟန်းသည်။ “အာဝုသော၊ ရှင်။ တံ၊ သည်။ အပုမတ္တိကံ၊ သော။ ဣမံ ဟိ နာမ အာပတ္တိံ၊ သို့။ အာပဇ္ဇိတုာရံ။ အပုဋ္ဌော၊ သော်။ န မဋ္ဌိဇာနိဿာမိ၊ ဝန်ခံ။ တံ၊ သည်။ ပ။

အာပဇ္ဇိတော၊ ရှိ။ ပုဋ္ဌော၊ သော်။ ကိံ ပန ပဋိဇာနိဿသိ၊ အတယ်မှာဝန်ခံပါအံ့နည်း။ အာယသ္မာ၊ ရှင်။ ပ။ ဇာနာဟိတိ၊ လော့”ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ အာဟ၊ ဇ်။ သော၊ ထိုစစ်ဆေးခံရသောရဟန်းသည်။ “အာပုဇ္ဇော၊ ရှင်။ အဟံ၊ သည်။ ပ။ အာပဇ္ဇိတော၊ ဇ် (ဟူ၍)။ သရာမိခေါ၊ ဇ်။ မေ၊ သည်။ ဒဝါ၊ အသောတလျှင်။ (ဒဝါတိ သဟယာ၊ အဋ္ဌကထာ။) ဝေံ၊ ဤကေားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်မိပြီ။ မေ၊ သည်။ ရဝါ၊ ချွတ်ချော်သဖြင့်။ ဝေံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အဟံ၊ သည်။ ပ။ ဇေဂ္ဂပိံ၊ သော။ တံ ဂရုကံ အာပတ္တိံ၊ သို့။ အာပဇ္ဇိတော၊ ဇ် (ဟူ၍)။ န သရာမိတိ၊ မအောက်မေ့မိ”ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ အာဟ၊ ဇ်။ အာနန္ဒ၊ န္ဓာ။ ဝေံ ခေါ၊ လျှင်။ တထာပါပိယသိကာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဇ်။ ဝေဉ္ဇ ပန၊ လျှင်။ ဣဓ၊ န္ဓံ။ ယဒိဒံ၊ အကြင် တထာပါပိယသိကကံသည်။ (အတ္ထိ၊ ဇ်။) တာယ တထာ ပါပိယသိကာယ၊ ဖြင့်။ ဧကစ္စာနံ အဓိကရဏာနံ၊ အချို့ကုန်သော (အနုဝါဒ) အဓိကရုဏ်းတို့၏။ ဝုပသမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဇ်။

၅၃။ အာနန္ဒ၊ န္ဓာ။ ကထဉ္ဇ၊ လျှင်။ တိဏဝတ္ထာရကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ အာနန္ဒ၊ န္ဓာ။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘဏ္ဍနဇာတာနံ၊ ဖြစ်၍။ ကလဟဇာတာနံ၊ ဖြစ်၍။ ဝိဝါဒါပန္နာနံ၊ ဖြစ်၍။ (ဤသုတ် ၄၁-ပိုဒ်ရှု) ဝိဟရတံ၊ နေကုန်သော။ ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတို့သည်။ ဗဟံ၊ သော။ အသာမဏကံ၊ ကို။ အဇ္ဈာစိတ္တံ၊ အပ်သည်။ ဘာသိတပရက္ကန္တံ၊ အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဇ်။ အာနန္ဒ၊ န္ဓာ။ သဗ္ဗေဟေဝ၊ ကုန်သော။ သမဂ္ဂေဟိ၊ ညီညွတ်ကုန်သော။ တေဟိ ဘိက္ခုဟိ၊ တို့သည်။ သန္နိပတိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ သန္နိပတိတော၊ ရှိ။ ဧကတော ပက္ခိကာနံ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတို့တွင်။ ဗျတ္တေန၊ လိမ္မာသော။ ဘိက္ခုနာ၊ ရဟန်းသည်။ ပ။ သံဃော၊ သံဃာကို—

“ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရားတို့။ သံဃော၊ သည်။ မေ၊ တပည့်တော်၏ (ကေားကို)။ သုဏာတု၊ နားထောင်တော်မူပါ။ ဘဏ္ဍနဇာတာနံ၊ ဖြစ်၍။ ကလဟဇာတာနံ၊ ဖြစ်၍။ ဝိဝါဒါပန္နာနံ၊ ဖြစ်၍။ ဝိဟရတံ၊ ကုန်သော။ အမှာကံ၊ တပည့်တော်တို့သည်။ ဗဟံ၊ သော။ ဣဒံ အသာမဏကံ၊ ဤရဟန်းတို့၏ အမူအရာ မဟုတ်သည်ကို။ အဇ္ဈာစိတ္တံ၊ အပ်သည်။ ဘာသိတပရက္ကန္တံ၊ အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဇ်။ သံဃဿ၊ ဇ်။ ပတ္တကလ္လံ၊ လျှောက်ပတ်သော အခါရှိသောကံသည်။ ယဒိ သိယာ၊ အကယ်၍ ဖြစ်အံ့။ အဟံ၊ သည်။ ဣမေသံ အာယသ္မန္တာနံ၊ ဤအရှင်တို့၏။ ယာစေဝ အာပတ္တိံ၊ အကြင် အာပတ်သည်၎င်း။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ယာ စ အာပတ္တိံ၊ အကြင်အာပတ်သည်၎င်း။ (အတ္ထိ၊ ဇ်။ တာ အာပတ္တိယော၊ ထိုအာပတ်တို့ကို။) ဣမေသံ စေဝ အာယသ္မန္တာနံ၊ ဤအရှင်တို့၏လည်း။ အတ္ထာယ၊ အကျိုးငှါ။ အတ္တနော စ၊ မိမိ၏လည်း။ အတ္ထာယ၊ အကျိုးငှါ။ သံဃမဇ္ဈေ၊ သံဃာ့ အလယ်၌။ တိဏဝတ္ထာရကေန၊ တိဏဝတ္ထာရကကံဖြင့်။ ထုလ္လဝဋံ၊ ကြီးသော အပြစ်ရှိသော။ (ပါရာဇိကသံဃာဒိသေသ) အာပတ်ကို။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ ဂိဟိပဋိသံယုတ္တံ၊ လူတို့နှင့်စပ်၍ သင့်သောအာပတ်ကို။ ဌပေတွာ၊ ရှိ။ ဒေသေယုန္တိ၊ ပြောကြားအံ့”ဟူ၍။ ဉပေတဗ္ဗော၊ သိစေအပ်၏။

အထ၊ ထိုနောက်။ အပရေသံ၊ တပါးကုန်သော။ ဧကတောပက္ခိကာနံ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့တွင်။ ဗျတ္တေန၊ သော။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ ပ။ သံဃော၊ ကို—

သုဏာတု။ ပ။ ဂိဟိပဋိသံယုတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ဉပေတဗ္ဗော၊ ဇ်။

— အာနန္ဒ၊ န္ဓာ။ ဝေံ ခေါ၊ လျှင်။ တိဏဝတ္ထာရကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဇ်။ ဝေဉ္ဇ ပန၊ လျှင်။ ဣဓ၊ န္ဓံ။ ယဒိဒံ၊ အကြင်တိဏဝတ္ထာရကကံသည်။ (အတ္ထိ၊ ဇ်။) ဘေန တိဏဝတ္ထာရကေန၊ ဖြင့်။

ကေစ္စာနံ အဓိကရဏာနံ၊ အချိုကုန်သော (အာပတ္တိ) အဓိကရုဏ်းတို့၏။ ဝူပသမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၅၄။ အာနန္ဒ၊ န္ဇာ။ သာရဏီယာ၊ အောက်မေ့သင့် အောက်မေ့ ထိုက်ကုန်သော။ ဆ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့သည်။ ပိယကရဏာ၊ ချစ်အပ်သည်ကို ပြုတတ် ကုန်၏။ (ပိယံ ပိယာယံတဗ္ဗံ ကရေန္တိတိ၊ မ-၁၊ ဋီကာ၊ ကောသမ္ဗိယသုတ် ၄၉၂-ပိုဒ်)။ ဂရု ကရဏာ၊ လေးစားအပ်သည်ကို ပြုတတ်ကုန်၏။ သင်္ဂဟာယ၊ ချီးမြှောက်ခြင်း အကျိုးငှါ။ အဝိဝါဒါယ၊ မငြင်းခုံခြင်းအကျိုးငှါ။ သာမဂ္ဂိယာ၊ ညီညွတ်ခြင်း အကျိုးငှါ။ ဧကီဘာဝါယ၊ တပေါင်းတည်းဖြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ကတမေ ဆ၊ အဘယ်ခြောက်ပါးတို့ သည်။ ပ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ကုန်သနည်း။ အာနန္ဒ၊ န္ဇာ။ ဣဒါဤသာသနာ၌။ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်း၏။ မေတ္တာ၊ မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော။ ကာယကမ္ပံ၊ ကာယကံသည်။ သဗြဟ္မစာရီသု၊ သီတင်းသုံးဘော် တို့၌။ အာဝိ စေတ၊ မျက်မှောက်၌၎င်း။ ရဟော စ၊ မျက်ကွယ်၌၎င်း။ ပစ္စုပဋ္ဌိတံ၊ ရှေးရှု တည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သာရဏီယာ၊ သော။ အယမ္ပိ ဓမ္မော၊ ဤတရားသည်လည်း။ ပိယကရဏော၊ ၏။ ဂရုကရဏော၊ ၏။ သင်္ဂဟာယ၊ ငှါ။ ပ။ သံဝတ္တတိ၊ ၏။ (၁)

အာနန္ဒ၊ န္ဇာ။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ မေတ္တာ၊ မေတ္တာနှင့် ယှဉ်သော။ ဝစီ ကမ္ပံ၊ ဝစီကံသည်။ ပ။ ပစ္စုပဋ္ဌိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (အကြွင်းတူ၏။) (၂)

အာနန္ဒ၊ န္ဇာ။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ပ။ မနောကမ္ပံ၊ မနောကံသည်။ ပ။ ပစ္စုပဋ္ဌိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (အကြွင်းတူ၏။) (၃)

အာနန္ဒ၊ န္ဇာ။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ယေ တေ ဇာဘာ၊ အကြင်လာဘ်တို့သည်။ ဝါ၊ တို့ကို။ ဓမ္မိကာ၊ တရားသဖြင့်ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ ဓမ္မလဒ္ဓါ၊ တရားသဖြင့်ရအပ်ကုန်၏။ အန္တကေသာ၊ ယုတ်သော အပိုင်းခွဲခြားအားဖြင့်။ ပစ္စုပရိယာပန္နုပတ္တပွိ၊ သပိတ်၌ အကျိုး ပေးသော အရင်းအမြစ်သွယ်လျှင်လည်း။ ဝါ၊ ကိုလည်း။ (ဓမ္မကံ၊ ၏။ ဓမ္မလဒ္ဓါ၊ ၏။) တထာ မ္ပန္နံ၊ သို့သော်လည်း မျှော်စူးပသော။ ယေ ဝ ဝိ၊ ဟုတ်တို့ဖြင့်။ အပ္ပဋ္ဌိဝိသတ္တဘောဂံ၊ မခွဲခြား မှု၍ သုံးဆောင်သေ့ရှိသည်။ (အလှူခံ လှူသူယ်ဝတ္ထုကို မခွဲခြားဟူလို။ မဋ္ဌိ ၂-၃၀၇-မျက်နှာ။) သီလဝဇ္ဇန္တဟိ၊ သီလရှိကုန်သော။ သဗြဟ္မစာရီဟိ၊ သီတင်းသုံးဘော်တို့နှင့်။ သာဓာရဏဘောဂံ၊ ဆက်ဆံဘောအားဖြင့် သုံးဆောင်သေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (အကြွင်းတူ၏။) (၄)

အာနန္ဒ၊ န္ဇာ။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခု၊ သည်။ (ဝိဟရတိ-၌ စပ်)။ ယာနိ တာနိ သီလာနိ၊ အကြင်သီလတို့သည်။ ဝါ၊ ပျိုကို။ အဇ္ဈာနိ၊ မကျိုးကုန်။ အဆိဒ္ဓါနိ၊ မပေါက်ကုန်။ အသဗလာနိ၊ မကြားကုန်။ အကမ္မာသာနိ၊ မပြောက်ကုန်။ ဘုဇိဿာနိ၊ အလိုရှိအပ်သော သုံးစွဲခွင့်ရှိသော ပိုင်ရှင်အဖြစ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏။ (ဘုဇိဿာနိ ပုဒ်အမှာကို မ-၁၊ ကောသမ္ဗိယသုတ် ၄၉၂- ပိုဒ်ရှု)။ ဝိညုပ္ပသတ္တာနိ၊ ပညာရှိတို့သည် ချီးကျူးအပ်ကုန်၏။ အပရာမဋ္ဌာနိ၊ တဏှာမိဋ္ဌိတို့သည်

၁။ ဣမေ ခေါ်အာနန္ဒ ဟူသော နောက်ဝါကျ သောက်၍ “ကတမေ ဆ၊ အဘယ်ခြောက်ပါးနည်း” ဟု မပေးလင့်၊ သံဝတ္တန္တိ တိုင်အောင် ပြန်ခတ်။

၂။ မြန်ပေါ်ဝဋ်က စင်ကြယ်သော်လည်း ရှိသောဘဝါ စင်ကြယ် မာင်ကြယ် နှစ်မျိုး ဖြစ်နိုင်သောကြောင့် ဓမ္မလဒ္ဓါကို သပ်ဆင့်၏။ မ ဋ္ဌိ ၂-ကောသမ္ဗိယသုတ် ၃၀၇-မျက်နှာ။

မှားသောအားဖြင့် မသုံးထပ်အပ်ကုန်။ (တစ်တယောက်သောသူသည် မစွပ်စွဲနိုင်ကုန် ဟူ၍လည်း မဋ္ဌ ၂ တနည်းဖွင့်သေး၏။) သမာဓိသံဝတ္တနိကာနိ၊ (ဥပစာအပ္ပနာ) သမာဓိတို့ကို ဖြစ်စေ တတ်ကုန်၏။ တထာဂ္ဂပေသု၊ ထိုသို့သဘောရှိကုန်သော။ သီလေသု၊ သီလတို့၌။ သဗြဟ္မစာရိဟိ၊ တို့၌။ အာဝိ စေဝ၊ ခွဲ၎င်း။ ရဟော စ၊ ခွဲ၎င်း။ သီလသာမညဂတော၊ သီလအားဖြင့်တူသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ (အကြွင်းတူ၏။) (၅)

(အဇဏ္ဏ စသော အမှာကို မ-၁၊ ကောသမ္ပိယသုတ် ၄၉၂ ပိုဒ်ကိုပင် ရှု။)

အာနန္ဒ၊ နွာ။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခု၊ သည်။ (ဝိဟရတိ၌ပင်စပ်)။ ယာယံ ဒိဋ္ဌိ၊ အကြွင် (သောတာပတ္တိဖိုလ်နှင့် ယှဉ်သော) သမ္မာဒိဋ္ဌိသည်။ အရိယာ၊ ဖြစ်၏။ နိယျာနိကာ၊ ဝဋ်မှ ထွက်မြောက်တတ်၏။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ တက္ကရဿ၊ ထို ဟောတိုင်း ပြုကျင့်သူ၏။ ဒုက္ခက္ခယာယ၊ ဆင်းရဲ၏ ကုန်ခြင်းအကျိုးငှါ။ နိယျာတိ၊ ဖြစ်၏။ တထာဂ္ဂပါယ၊ ထိုသို့သဘော ရှိသော။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ၌။ သဗြဟ္မစာရိဟိ၊ တို့၌။ အာဝိ စေဝ၊ ခွဲ၎င်း။ ရဟော စ၊ ခွဲ၎င်း။ ဒိဋ္ဌိသာမညဂတော၊ အယူအားဖြင့် တူသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ (အကြွင်းတူ၏။) (၆)

အာနန္ဒ၊ နွာ။ သာရဏိယာ၊ ကုန်သော။ ဓ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ ဣမေ ဓမ္မော၊ တို့သည်။ ပ၊ သံဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။

အာနန္ဒ၊ နွာ။ တုမော၊ တို့သည်။ သာရဏိယေ၊ ကုန်သော။ ဓ၊ ကုန်သော။ ဣမေ ဓမ္မော၊ တို့ကို။ သမာဓိယ၊ ကောင်းစွာယူ၍။ စေ ဝတ္တေယျာထ၊ အကယ်၍ ကျင့်ကုန်အံ့။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ တုမော၊ တို့သည်။ ယံ၊ အကြွင်စကားကို။ နာဓိဝါသေယျာထ၊ သည်းမခံကုန်ရာ။ အဏုံ ဝါ၊ အပြစ်ငယ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ ထူလံ ဝါ၊ အပြစ်ကြီးသည်လည်း ဖြစ်သော။ တံ ဝစနပထံ၊ ထို စကားကို။ တုမော၊ တို့သည်။ ပဿထ နော၊ ရှုမြင်ကြကုန်သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော် မူ၏။ ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ တေ၊ သည်။ နော ဟိ၊ မသင့်ပါ။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဣဟ၊ ဤသာသနာတော်၌။ သာရဏိယေ၊ ကုန်သော။ ဓ၊ ကုန်သော။ ဣမေ ဓမ္မော၊ တို့ကို။ သမာဓိယ၊ ဖြစ်၍။ ဝတ္တထ၊ ကျင့်ကြကုန်လော့။ တံ၊ ထိုကျင့်ခြင်းသည်။ ဝေါ၊ သင်တို့၏။ ဒိဗရတ္တံ၊ ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး။ ဟိတာယ၊ အစိုးအပျိုးအလို့ငှါ။ သုခါယ၊ ချမ်းသာခြင်းငှါ။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ (ဣဒမဝေါစ-စသည် ပေးမြဲ။)

စတုတ္ထံ၊ သော။ သာမဂါမသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၅-သုနက္ခတ္တသုတ်

၅၅။ (ဝေံ မေ သုတံ၊ ပေးမြဲ။) ဧကံ သမယံ၊ အခါတပါး၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဝေသာလိယံ၊ ဝေသာလီပြည်၌။ မဟာဝနေ၊ မဟာဝန်တော်၌။ ကုဋ္ဌာဂါရသာလာယံ၊ စုလစ်မှန်းချွန်တပ်သော

၁။ သာရဏိယာများ ခြောက်ပါးသည် အ-၃-သာရဏိယတံ၊ သာရဏိယသုတ်၌မည်-အာ၏။

၀

စရပ်(ကျောင်း)၌။ ဝိဟရတိ။ ၎င်း။ တေန ခေါပန သမယေန။ ၎င်း။ သမ္ပဟုလေဟိ။ များစွာကုန်
သော။ ဘိက္ခုဟိ။ ရဟန်းတို့သည်။ ဘဂဝတော။ ၎င်း။ သန္တိတေ။ အထံ၌။ “ဇာတိ ပဋိသန္ဓေ
သည်။ ခိဏာ။ ကုန်ပြီ။ ဗြဟ္မစရိယံ။ မဂ်ဟူသော အကျင့်မြတ်ကို။ ဝုသိတံ။ ကျင့်သုံးအပ်ပြီ။
ကရထိယံ။ ပြုဘွယ်ကိစ္စကို။ ကတံ။ ပြုအပ်ပြီ။ ဣတ္တတ္တာယ။ ဤတဆယ့်ခြောက်ချက် မဂ်ကိစ္စ
အလို့ငှါ။ အပရံ။ တပါးသော ကျင့်ဘွယ်ကိစ္စသည်။ န ဣတိ။ မရှိဟူ၍။ ပဇာနာမာတိ။ သိကုန်၏”
ဟူ၍။ အညာ။ အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ ဗျာကတာ။ ပြောကြားအပ်သည်။ ဟောတိ။ ၎င်း။

သုနက္ခတ္တာ လိစ္ဆဝိပုတ္တော၊ လိစ္ဆဝိ၏သား သုနက္ခတ္တသည်။ သမ္ပဟုလေဟိ။ ကုန်သော။
ဘိက္ခုဟိ။ တို့သည်။ ပ။ ဗျာကတာ။ အပ်သည်။ ဟောတိတိ။ ၎င်း ဟူသော် စကားကို။ အသောသိ
ခေါ။ ကြားပြီ။

အထ ခေါ။ ၎င်း။ သုနက္ခတ္တာ လိစ္ဆဝိပုတ္တော၊ သည်။ ပ။ ဘဂဝန္တံ။ ကို။ ဘန္တေ။ မြတ်စွာဘုရား။
မေ။ တပည့်တော်သည်။ သမ္ပဟုလေဟိ။ ကုန်သော။ ဘိက္ခုဟိ။ တို့သည်။ ပ။ အညာ။ ကို။
ဗျာကတာ ကိရတိ။ ပြောကြားအပ်သတဲ့” ဟူသော။ ဧတံ။ ဤစကားကို။ သုတံ။ ကြားအပ်ပါပြီ။

“ဘန္တေ။ ထူး။ ယေ တေ ဘိက္ခု။ အကြင်ရဟန်းတို့သည်။ ပ။ အညံ။ ကို။ ဗျာကံသု။ ပြောဆို
ကုန်ပြီ။ ဘဗန္တေ။ ထူး။ တေ ဘိက္ခု။ တို့သည်။ သမ္ပဒေဝ။ ဟုတ်မှန်တိုင်းသာလျှင်။ အညံ။ ကို။
ဗျာကံသု။ ကစွံ။ ပြောဆိုကြကုန်သလော။ ဥဒါဟု။ သို့မဟုတ်။ ဧတ္ထ။ ဤရဟန်းတို့တွင်။ ဧကစ္စေ။
အချို့ကုန်သော။ ဘိက္ခု။ တို့သည်။ အဓိမာနေန။ ရ၏ဟု မှတ်ထင်ခြင်းဖြင့်။ အညံ။ ကို။
ဗျာကံသု။ ကုန်ပြီ။ တေ။ တို့သည်။ သန္တိတိ။ ရှိကုန်သလော” ဟူသော။ ဧတံ။ ကို။ အဝေါစ။ ပြီ။

၅၆။ သုနက္ခတ္တ။ သုနက္ခတ္တ။ ယေ ဘေ ဘိက္ခု။ တို့သည်။ မေ။ ငါဘုရား၏။ သန္တိကော။ ၎င်း။
“ခိဏာ။ ပ။ ပဇာနာမာတိ။ မ” ဟူ၍။ အညံ။ ကို။ ဗျာကံသု။ ကုန်ပြီ။ ဧတ္ထ။ ဤရဟန်းတို့တွင်။
ဧကစ္စေ။ ကုန်သော။ ဘိက္ခု။ တို့သည်။ သမ္ပဒေဝ။ သာလျှင်။ အညံ။ ကို။ ဗျာကံသု။ ကုန်ပြီ။
တေ။ တို့သည်။ သန္တိ။ ကုန်၏။ ဣဒေ။ ဤသာသနာတော်၌။ ဧကစ္စေ။ ကုန်သော။ ဘိက္ခု။
တို့သည်။ ဝုသိတံ။ ကျင့်သုံးအပ်ပြီ။ ရဟန္တံ။ မှတ်ထင်ခြင်းဖြင့်လည်း။ အညံ။ ကို။ ဗျာကံသု။ ကုန်ပြီ။
ယေ ပန။ ထိုရဟန်းတို့သည်ဟောင်း။ သန္တိ။ ရှိကုန်သေး၏။ သုနက္ခတ္တံ။ ထွေး။ တတြ။ ထိုနှစ်မျိုး
နှစ်စားသော ဟောင်းတို့တွင်။ ယေ တေ ဘိက္ခု။ တို့သည်။ သမ္ပဒေဝ။ သာလျှင်။ အညံ။ ကို။
ဗျာကံသု။ ကုန်ပြီ။ ဧတံ။ ထိုရဟန်းတို့၏။ တံ။ ထိုပြောဆိုခြင်းသည်။ တထေဝ။ ထိုပြောဆိုသည့်
အတိုင်းသာလျှင်။ ဟောတိ။ ၎င်း။ ယေ ပန တေဘိက္ခု။ တို့သည်ကား။ အဓိမာနေန။ ဖြင့်။
အညံ။ ကို။ ဗျာကံသု။ ကုန်ပြီ။ သုနက္ခတ္တံ။ ထွေး။ တတြ။ ထိုပြောဆိုရာ၌။ တထာဂတဿ။ ငါ
ဘုရား၏။ “နေသံ။ ထိုရဟန်းတို့အား။ ဓမ္မံ။ တရားကို။ ဒေသေသန္တိ။ ဟောကြားအံ့” ဟူသော။
ဧဝံ။ ဤစိတ်အကြံသည်။ ဟောတိ။ ၎င်း။ သုနက္ခတ္တံ။ ထွေး။ ဧတ္ထ။ ဤရဟန်းတို့၏ အမေကို ပြောဆို
ရာ၌။ တထာဂတဿ။ ၎င်း။ “နေသံ။ တို့အား။ ဓမ္မံ။ ကို။ ဒေသေသန္တိ။ အံ့” ဟူသော။ ဧဝံ။
ဤစိတ်အကြံသည်သာလျှင်။ ဟောတိ။ ၎င်း။ အထ စ ပန။ ထိုသို့ဖြစ်လျက်။ ဣဒေ။ ၎င်း။ ဧကစ္စေ။
ကုန်သော။ မောသုရိသာ။ အချည်းနှီးသော ယောက်ျားတို့သည်။ ပဉ္စံ။ ပြဿနာကို။ အဘိ-
သင်္ခရိတွာ။ အဘိသင်္ခရိတွာ။ ပြုပြင်၍ ပြုပြင်၍။ တထာဂတံ။ ကို။ ဥပသင်္ကမိတွာ။ ၎င်း။ ပုစ္ဆန္တိ။

၁။ ဤသဒ္ဒါကလာပသို့ တနည်းသာ ပေးလိုက်၏။ ပါရာမိကအဋ္ဌကထာ၌ အဓိကတမာနေနပ။ အဓိက-
ပာဏေန ငါဟု နှစ်နည်း၌။

မေးလျှောက်ကုန်၏။ သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ။ တကြ၊ ထိုမေးလျှောက်ရာ၌၊ တထာဂတဿ၊ ၏။ “ဓမ္မံ နေသံ ဒေသေဿန္တိ၊ ဿ” ဟူသော။ ယမ္ပိ ဝေ၊ အကြင်စိတ်အကြံသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿာပိ၊ ထိုစိတ်အကြံ၏လည်း။ အညထတ္တံ၊ တပါးသော အခြင်းအရာ၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ဘုရားရှင်က မိန့်တော်မူ၏။

ဘဂဝါ၊ သည်။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ယံ ဒေသေယျ၊ အကြင်ဟောရာ၏။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား။ တေဿ၊ ဤတရားဟောခြင်း၏။ ကာလော၊ အခါပါတည်း။ သုဂတ၊ မြတ်စွာဘုရား။ တေဿ၊ ၏။ ကာလော၊ တည်း။ ဘဂဝတော၊ ၏။ (ဓမ္မံ၊ တရားကို။) သုတံ၊ ကြားနာရသော်။ သိက္ခူ၊ ရဟန်းတို့သည်။ ဓာဓေဿန္တိ၊ ဆောင်ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ သုနက္ခတ္တက လျှောက်၏။ သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ။ တေနဟိ၊ ထိုသို့ဖြစ်မှု။ သုဏာဟိ၊ နာလော့။ သာရကံ၊ ကောင်းစွာ။ မနသိကဏေဟိ၊ နှလုံးသွင်းလော့။ ဘာသိဿာမိ၊ ဟောတော်မူအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ သုနက္ခတ္တော လိစ္စဝိပုတ္တော၊ သည်။ ဝေ ဘန္တေတိ၊ မှန်ပါ အရှင်ဘုရားဟူ၍။ ဘဂဝတော၊ ၏ (စကားကို)။ ပစ္စုဿောသိ၊ ရှေးရှုနာယူပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်—

၅၇။ သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ။ ဣမေ ကာမဂုဏံ၊ ဤကာမဂုဏ်တို့သည်။ ပဉ္စ ခေါ၊ ငါးပါးတို့တည်း။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးတို့သည်။ ကတမေ အဘယ်တို့နည်း။ ဣဋ္ဌာ၊ ရွာမိုးအပ်ကုန်သော။ ဝါ၊ အလိုရှိအပ်ကုန်သော။ ကန္တာ၊ နှစ်သက်အပ်ကုန်သော။ မနာပါ၊ စိတ်ကို ပြီးစေတတ်ကုန်သော။ ပိယရူပါ၊ ချစ်အပ်သော သဘောရှိကုန်သော။ ကာမပသံဟိတာ၊ ကာမရာဂဖြင့် ကပ်၍ ထားအပ်ကုန်သော။ ဝါ၊ ကာမရာဂနှင့် စပ်ကုန်သော။ ရဇနိယာ၊ တပ်စွဲအပ်ကုန်သော။ စက္ခုဝိညေယျာ၊ စက္ခုဝိညာဉ်ဖြင့် မြင်အပ်ကုန်သော။ ရူပါ၊ ရူပါရုံတို့သည်၎င်း။ ပ။ သောတဝိညေယျာ၊ သောတဝိညာဉ်ဖြင့် ကြားအပ်ကုန်သော။ သဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါရုံတို့သည်၎င်း။ ပ။ ဃာနဝိညေယျာ၊ ဃာနဝိညာဉ်ဖြင့် နှံအပ်ကုန်သော။ ဂန္ဓာ၊ ဂန္ဓာရုံတို့သည်၎င်း။ ပ။ ဇိဝှိဝိညေယျာ၊ ဇိဝှိဝိညာဉ်ဖြင့် လွှက်အင်ကုန်သော။ ရသာ၊ ရသာရုံတို့သည်၎င်း။ ဣဋ္ဌာ၊ ကုန်သော။ ပ။ ရဇနိယာ၊ ကုန်သော။ ကာယဝိညေယျာ၊ ကာယဝိညာဉ်ဖြင့် တွေ့ထိအပ်ကုန်သော။ ဖေဠဗ္ဗာ၊ ဖေဠဗ္ဗာရုံတို့သည်၎င်းတည်း။ သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ။ ကာမဂုဏာ၊ တို့သည်။ ဣမေ ခေါ ပဉ္စ၊ ဤငါးပါးတို့တည်း။

၅၈။ သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ။ ယံ၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ ဣ၊ ဤလောက၌။ ဧကေစ္စော၊ သော။ ပုရိသပုဂ္ဂလော၊ ယောက်ျားသည်။ လောကာမိသာမိမုတ္တော၊ ဝလာက၌ အကျုံးဝင်သော အာမိသ(ကာမဂုဏ်)တို့၌ စိတ်ညွတ်သူသည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တေံ ဌာနံ၊ ဤအကြောင်းသည်။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ၏။ သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ။ လောကာမိသာမိမုတ္တဿ ခေါ၊ သော။ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ တပုဂ္ဂိုလံ၊ ထိုလောကာမိသ (ကာမဂုဏ်) တို့အား လျှောက်ပတ်သော။ ကဿ ဧဝ၊ စကားသည်လည်း။ သဏ္ဍာတိ၊ တည်၏။ တဒန္တမ္မဉ္စ၊ ထိုလောကာမိသသို့ အစဉ်လိုက်သော တရားသဘောကိုလည်း။ အနုဝိတက္ကေတိ၊ အဖန်ဖန် ကြံစည်၏။ အနုဝိစာရေတိ၊ အဖန်ဖန် သုံးသပ်၏။ တဉ္စ ပုရိသံ၊ ထိုလောကာမိသ၌ နှလုံးသွင်းသော ယောက်ျားကိုလည်း။ ဘဇတိ၊ ဆည်းကပ်၏။

၁။ စက္ခုဒြရိကဝိညာဉ်တို့ဖြင့် - သိအပ်ကုန်သော ဟူ၍သော်၎င်း၊ ဝက္ခုဝိညာဉ်၊ ဝက္ခုဒြရိကဝိညာဉ်တို့သည် မြင်အပ်ကုန်သော ဟူ၍သော်၎င်း ယောဇနာလင်္ဂံ။ ၎င်းတို့မှာ မ-ခ၊ ခ-မ၊ ခ-မ-မိန့်ရှု။

တေန စ၊ ထိုလောကာမိသ၌ နှလုံးသွင်းသော ယောကျ်ားဖြင့်လည်း။ ဝိတ္တိံ၊ နှစ်သက်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ အာနေဉ္ဇသံယုတ္တယ၊ အာနေဉ္ဇသမာပတ် (ဟေဠိမအရူပသမာပတ်) တို့နှင့်စပ်ယှဉ်သော။ ကထာယ၊ စကားကို။ ကစ္ဆမာနာယ စ ပန၊ ဆိုအပ်သော်ကား။ န သုဿထတိ၊ မနာလို၊ သောတံ၊ နားကို။ န ဩဒဟတိ၊ မထောင်။ အညာ၊ သိခြင်းငှါ။ (ယကြေသည်။) စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ န ဥပဋ္ဌာပေတိ၊ မဖြစ်စေ။ တံ ပုရိသံ စ၊ ကိုလည်း။ န ဘဇတိ၊ မဆည်းကပ်။ တေန စ၊ ဖြင့်လည်း။ ဝိတ္တိံ၊ သို့။ န အာပဇ္ဇတိ၊ မရောက်။

သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ။ သေယျထာပိ၊ အံ။ ပုရိသော၊ သည်။ သကမ္မာ ဂါမာ ဝါ၊ မိမိရွာမှသော်၎င်း။ သကမ္မာ နိဂမာ ဝါ၊ မိမိနိဂုံးမှသော်၎င်း။ စိရဝိပုဂ္ဂတ္တော၊ ကြာမြင့်စွာ ကွေကွင်းသူသည်။ အဿ၊ ရာ၏။ သော၊ ထိုယောကျ်ားသည်။ တမ္မာ ဂါမာ ဝါ၊ မှသော်၎င်း။ တမ္မာ နိဂမာ ဝါ၊ မှသော်၎င်း။ အစိရပက္ခန္တံ၊ ဖဲခါရ် မကြာမြင့်သေးသော။ အညတရံ၊ တယောက်ယောက်သော။ ပုရိသံ၊ ကို။ ပဿေယျ၊ မြင်ရာ၏။ သော၊ သည်။ တံ ပုရိသံ၊ ကို။ တဿ ဂါမဿ ဝါ၊ ၎င်းသော်၎င်း။ တဿ နိဂမဿ ဝါ၊ ၎င်းသော်၎င်း။ ခေမတဉ္စ၊ ဘေးကင်းသည်၏ အဖြစ်ကို၎င်း။ သုဘိက္ခတဉ္စ၊ အစာပေါသည်၏ အဖြစ်ကို၎င်း။ အပ္ပါဗာတေဉ္စ၊ အနာရောဂါ ကင်းသည်၏ အဖြစ်ကို၎င်း။ ပုဇ္ဈေယျ၊ မေးရာ၏။ တဿ၊ ထိုမေးသော ယောကျ်ားအား။ သော ပုရိသော၊ ထိုမေးအပ်သော ယောကျ်ားသည်။ တဿ ဂါမဿ ဝါ၊ ၎င်းသော်၎င်း။ တဿ နိဂမဿ ဝါ၊ ၎င်းသော်၎င်း။ ခေမတဉ္စ၊ ကို၎င်း။ သုဘိက္ခတဉ္စ၊ ကို၎င်း။ အပ္ပါဗာတေဉ္စ၊ ကို၎င်း။ သံသေယျ၊ ပြောဆိုရာ၏။

သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ။ တံ၊ ကိ။ ကိံ မညသိ၊ နည်း။ သော ပုရိသော၊ ထိုမေးသောယောကျ်ားသည်။ တဿ ပုရိသဿ၊ ထိုမေးအပ်သော ယောကျ်ား၏ (စကားကို)။ သုဿသေယျ အပိန၊ နာလို ရာသလော။ သောတံ၊ ကို။ ဩဒဟေယျ အပိန၊ ထောင်ရာသလော။ အညာ၊ ငှါ။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဥပဋ္ဌာပေယျ အပိန၊ ဖြစ်စေရာသလော။ တဉ္စ ပုရိသံ၊ ထိုမေးအပ်သော ယောကျ်ားကိုလည်း။ ဘဇေယျ အပိန၊ ဆည်းကပ်ရာသလော။ တေန စ၊ ထိုမေးအပ်သော ယောကျ်ားဖြင့်လည်း။ ဝိတ္တိံ၊ သို့။ အာပဇ္ဇေယျ အပိန၊ ရောက်ရာသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဝေ၊ မှန်ပါ၏။ သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ။ ဝေမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ ပ။ န အာပဇ္ဇတိ၊ မရောက်။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ “အာနေဉ္ဇသံယောဇနေန၊ အာနေဉ္ဇသမာပတ်ဟူသော သံယောဇဉ်နှင့်။ ဝိသံယုတ္တော၊ မယှဉ်သော။ လောကာမိသာဓိမုတ္တော၊ သော။ ပုရိသပုဂ္ဂလောတိ၊ ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်တည်း” ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ ဂေဝိကဗ္ဗော၊ သိအပ်သည်။ အဿ၊ ရာ၏။

၅၉။ သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ။ ယံ၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ ဣမ၊ ဌံ။ ဧကစ္စော၊ သော။ ပုရိသပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အာနေဉ္ဇာဓိမုတ္တော၊ အာနေဉ္ဇသမာပတ် (ဟေဠိမ အသမာပတ်) တို့၌ စိတ်ညွတ်သူသည်။ အဿ၊ ရာ၏။ တေ ဌာနံ၊ သည်။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ၎င်း။ သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ။ အာနေဉ္ဇာဓိမုတ္တဿ၊ အာနေဉ္ဇသမာပတ်တို့၌ စိတ်ညွတ်သော။ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ၊ ၎င်း။ ပ။ န အာပဇ္ဇတိ၊ မရောက်။ သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ။ ဗန္တေန၊ အဖွဲ့ အညာမှ။ ပဇ္ဇေတော၊ ကင်းလွတ်ကြေကျသော။ ပဏ္ဍု-ပလာသော၊ ဖက်ရွက်ယော်သည်။ ဟရိတတ္ထာယ၊ တဖန်စိမ်းစိုခြင်းငှါ။ အဘဗ္ဗော သေယျထာပိ၊

၁။ ပဇ္ဇနိကကိလေသဟိ အနိဉ္ဇနတော-ဋီကာလာဇာဘကြောင့် ဗဒ္ဒကထာ၌ ကိလေသိဉ္ဇနဝိဟိတာသုဟု ဝိသုသိ၊ ကိလေသသိဉ္ဇနဝိဟိတာသုဟု ပျက်လျက်ရှိတတ်။ ကိလေသ+ဣဉ္ဇ+ဟု ပျက်ခြား။

မထိုက်သကဲ့သို့။ သုနက္ခတ္တံ ဣမ ဝေမေ ခေါ၊ သာလျှင်။ အာနေဉ္ဇာဓိမုတ္တဿ၊ သော။ ပုရိသ ပုဂ္ဂလဿ၊ ဧ။ ယေ လောကာမိသ သံယောဇနေ၊ အကြင်လောကာမိသ သံယောဇဉ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ဧ။) သေ၊ ထို လောကာမိသ သံယောဇဉ်သည်။ ပဝုတ္တေ၊ ကင်းလွတ်ပြီ။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ “လောကာမိသ သံယောဇနေ၊ လောကာမိသသံယောဇဉ်နှင့်။ ဝိသံယုတ္တော၊ သော။ အာနေဉ္ဇာဓိမုတ္တော၊ သော။ ပုရိသပုဂ္ဂလောတိ၊ တည်း”ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်သည်။ အဿ၊ ရာဇိ။

၆၀။ သုနက္ခတ္တံ ဣမ ယံ ကြောင့်။ ဣမ ဌံ၊ ဧကစ္စော၊ သော။ ပုရိသပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အာကိဉ္ဇညာယတနာဓိမုတ္တော၊ အာကိဉ္ဇညာယတန သမာပတ်၌ စိတ်ညွတ်သူသည်။ အဿ၊ ရာဇိ။ ဧတံ ဌာနံ၊ သည်။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ဧ။ပ။ န အာပဇ္ဇတိ၊ မရောက်။ သုနက္ခတ္တံ ဣမ ဒွေဓာဘိန္နာ၊ (အလယ်၌)နှစ်ခြမ်းကွဲသော။ ပုထုသိလာ၊ ဧက္ခယန္တိ၊ ကြီးသည်။ အပ္ပဋ္ဌိသန္တိကာ၊ တဖန် မဆက် စပ်နိုင်သည်။ ဟောတိ သေယျထာပိ၊ ပြစ်သကဲ့သို့။ သုနက္ခတ္တံ ဣမ ဝေ မေ ခေါ၊ သာလျှင်။ အာကိဉ္ဇညာယတနာဓိမုတ္တဿ၊ သော။ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ၊ ဧ။ ယေ အာနေဉ္ဇာသံယောဇနေ၊ အကြင် အာနေဉ္ဇာသံယောဇဉ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ဧ။) သေ၊ ထိုအာနေဉ္ဇာသံယောဇဉ်သည်။ သိန္နော၊ ပျက်ပြီ။ သော၊ ကိ။ “အာနေဉ္ဇာသံယောဇနေ၊ နှင့်။ ဝိသံယုတ္တော၊ သော။” အာကိဉ္ဇညာယတနာဓိမုတ္တော၊ သော။ ပုရိသပုဂ္ဂလောတိ၊ တည်း”ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သည်။ အဿ၊ ရာဇိ။

၆၁။ သုနက္ခတ္တံ ဣမ ယံ ကြောင့်။ ဣမ ဌံ၊ ဧကစ္စော၊ သော။ ပုရိသပုဂ္ဂလော၊ သည်။ နေဝသညာနာသညာယတနာဓိမုတ္တော၊ သည်။ အဿ၊ ရာဇိ။ ဧတံ ဌာနံ၊ သည်။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ဧ။ပ။ န အာပဇ္ဇတိ၊ မရောက်။ သုနက္ခတ္တံ ဣမ သေယျထာပိ၊ အံ။ ပုရိသော၊ သည်။ မနုညဘောဇနံ၊ နှစ်သက်ဘွယ်ဘောဇဉ်ကို။ အတ္တဘိ၊ စားပြီးသည်ဖြစ်၍။ ခုဉ္ဇေယျ၊ စွန့်ထု၏။ သုနက္ခတ္တံ ဣမ တံ ကိ။ ကိမညသိ၊ နည်း။ တဿ ပုရိသဿ၊ ဧ။ တသ္မိဘတ္တေ၊ ထိုထမ်း ဘောဇဉ်၌။ ပုန၊ တဖန်။ ဘောတ္တကမဟာ၊ စားလိုသည်၏အဖြစ်သည်။ အဿ အပိန၊ ဖြစ်ရာ ဘေးသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ပေ။ ဧတံ မူဇိ၊ ဘန္တေ၊ ဘုန်း။ ဧတံ၊ သည်။ နော ဟိ၊ မဖြစ်နိုင်ပါ။ တံ၊ ထို မစားချင်ခြင်းသည်။ ဤသံ ဟေတု၊ အဘယ်ဟေ့ ဘုရားကြောင့် ဟေ့။ ဘန္တေ၊ ရာ။ ဟိ၊ အကြင်ကြောင့်။ အဒ္ဓိတတ္ထံ၊ ထိုတမင် ဘောဇဉ်ကို။ ပုရိသပုဂ္ဂလသမ္ပေ၊ စက်ဆုပ်ဘွယ်ဟု သမုတ်အပ်၏။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့လော့ဘက်၏။ သုနက္ခတ္တံ ဣမ ဝေ မေ ခေါ၊ သာလျှင်။ နေဝသညာနာသညာယတနာဓိမုတ္တဿ၊ သော။ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ၊ ဧ။ ယေ အာကိဉ္ဇညာယတနာသံယောဇနေ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ဧ။) သေ၊ သည်။ ဝေန္တေ၊ ဟေ့အန်ပြီးပြီ။ သော၊ ကိ။ “အာကိဉ္ဇညာယတနာသံယောဇနေ၊ နှင့်။ ဝိသံယုတ္တော၊ သော။ နေဝသညာ နာသညာ-ယတနာဓိမုတ္တော၊ သော။ ပုရိသပုဂ္ဂလောတိ၊ တည်း”ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သည်။ အဿ၊ ရာဇိ။

၆၂။ သုနက္ခတ္တံ ဣမ ယံ ကြောင့်။ ဣမ ဌံ၊ ဧကစ္စော၊ သော။ ပုရိသပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ နိဗ္ဗာနာဓိမုတ္တော၊ နိဗ္ဗာန်၌ စိတ်ညွတ်သူသည်။ အဿ၊ ရာဇိ။ ဧတံ ဌာနံ၊

၁။ ယေ ပဝုတ္တတိ တံ ပဝုက္ကံ အဋ္ဌကထာ။ ၂။ ဝေဒိတဗ္ဗော ဧကဝိယဘော ဝေဒိတဗ္ဗောသုတ်ဖြင့် ပုလိင် နပလ္လိင်၌ သိရှိ ပြသည်။

သည်။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ဧ၊ ပ။ န အာပဇ္ဇတိ၊ မရောက်။ သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ။ မတ္တကစ္ဆိန္ဒော၊ ဦးခေါင်းပြတ် ပြီးသော။ တာလော၊ ထန်းပင်သည်။ ပုနဝိရုဠိယာ၊ တမန်စည်ပင်ခြင်းငှါ။ အာပဗော၊ သေယျ ထာပိ၊ မထိုက်သကဲ့သို့။ သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ။ ဝေမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ နိဗ္ဗာနာဓိမုတ္တဿ၊ သော။ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ၊ ဧ၊ ယေ နေဝသညာနာသညာယတနသံယောဇနေ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ဧ၊) သေ၊ ထို နေဝသညာနာသညာယတနသံယောဇဉ်သည်။ ဝါ၊ ကို။ ဥစ္ဆိန္ဒမ္ပလေ၊ ဖြတ်အပ်ပြီးသော အဖြစ်အရင်း ရှိ၏။ တာလာဝတ္ထုကတေ၊ ထန်းပင်၏ တည်ရာ (ကျင်း)ကဲ့သို့ပြုအပ်ပြီ။ အနဘာဝံကတေ၊ နောက်ထပ်မဖြစ်အောင်ပြုအပ်ပြီ။ အာယတိံ၊ နောင် အခါ၌။ အနုပ္ပါဒဓမ္မေ၊ မဖြစ်ခြင်းသဘောရှိပြီ။ သော၊ ကို။ “နေဝသညာနာသညာယတနသံယောဇနေ၊ နှင့်။ ဝိသံယုတ္တော၊ သော။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ နိဗ္ဗာနာဓိမုတ္တော၊ သော။ ပုရိသပုဂ္ဂလောတိ၊ တည်း” ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သည်။ အဿ၊ ရာ၏။

၆၃။ သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ။ ယံ၊ ကြောင့်။ ဣဓ၊ ၌။ ကေစ္စဿ၊ အချို့သော။ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်း၏။ “တဏှာ ခေါ၊ တဏှာကို။ သလ္လံ၊ ငြောင့်ဟူ၍။ သမဇောန၊ ရဟန်း(ဘုရား)သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဟော တော်မူအပ်ပြီ။ အဝိဇ္ဇာဝိသဒေါ၊ သော၊ အဝိဇ္ဇာတည်းဟူသော အဆိပ်အဖြစ်သည်။ ဆန္ဒရာဂ ဗျာပါဒေန၊ ဆန္ဒရာဂဗျာပါဒကြောင့်။ ရူပတိ၊ ဖောက်ပြန်ပျက်စီး၏။ မောငါသည်။ တံ၊ တဏှာသလ္လံ၊ ထိုတဏှာငြောင့်ကို။ ပဟိနံ၊ ပယ်အပ်ပြီ။ အဝိဇ္ဇာဝိသဒေါ၊ သော၊ ကို။ အပနိတော၊ ပယ်ရှား အပ်ပြီ။ အဟံ၊ သည်။ သမ္မာ၊ စွာ။ နိဗ္ဗာနာဓိမုတ္တော၊ သည်။ အသ္မိတိ၊ ဖြစ်၏” ဟူသော။ ဝေံ၊ ဤစိတ်အကြံသည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ အတထံ၊ မဟုတ်မမှန်သည်။ သမာနံ၊ ဖြစ်လျက်။ ဝေံမာနိ၊ ဤသို့မှတ်ထင်လေ့ရှိသည်။ အဿ၊ ရာ၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ ယာနိ၊ အကြင်အာရုံတို့သည်။ သမ္မာ၊ စွာ။ နိဗ္ဗာနာဓိမုတ္တဿ၊ အား။ အသပ္ပိယာနိ၊ မလျောက်ပတ်ကုန်။ တာနိ၊ ထိုအာရုံတို့ကို။ အနုယုဇ္ဇေယျ၊ (မဖြစ်အောင်) အားထုတ်ရာ၏။ စက္ခုနာ၊ စက္ခုပသာဒဖြင့်။ အသပ္ပိယံ၊ မလျောက် ပတ်သော။ ရူပဒဿနံ၊ ရူပါရုံကို။ အနုယုဇ္ဇေယျ၊ ရာ၏။ ပ။ မနသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ အသပ္ပိယံ၊ သော။ ဓမ္မံ၊ ဓမ္မာရုံကို။ အနုယုဇ္ဇေယျ၊ ရာ၏။ စက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ အသပ္ပိယံ၊ သော။ ရူပဒဿနံ၊ ကို။ အနုယုတ္တဿ၊ သော။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ ပ။ မနသာ၊ ဖြင့်။ ဓမ္မံ၊ ကို။ အနုယုတ္တဿ၊ သော။ တဿ၊ ငါ။ ဝိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ရာဂေါ၊ ရာဂသည်။ အနုဒ္ဓံသေယျ၊ ဖျက်ဆီးရာ၏။ သော၊ ထိုရဟန်း သည်။ ရာဂါနုဒ္ဓံသိတေန၊ ရာဂသည် ဖျက်ဆီးအပ်သော။ စိတ္တေန၊ စိတ်ဖြင့်။ မရဏံ ဝါ၊ သေခြင်း သို့မူလည်း။ နိဂစ္ဆေယျ၊ ရောက်ရာ၏။ မရဏမတ္တံ၊ သေလောက်သော။ ဒုက္ခံ ဝါ၊ ဆင်းရဲသို့မူလည်း။ နိဂစ္ဆေယျ၊ ရာ၏။

သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ။ သေယျထာပိ၊ အံ။ ပုရိသော၊ သည်။ သဝိသေန၊ အဆိပ်နှင့်တကွသော။ ဂါဠုပလေပနေန၊ စွဲမြဲအောင်လိမ်းကျံအပ်သော။ သလ္လေ၊ နှု၊ မြားဖြင့်။ ဝိဇ္ဇော၊ ဖောက်ထွင်းအပ်သည်။ အဿ၊ ရာ၏။ တဿ၊ ထိုယောက်ျား၏။ မိတ္တာမစ္စာ၊ မိတ်ဆွေ အပေါင်းအဖော်တို့သည်သော်၎င်း။ ဉာတိသာလောဟိတာ၊ ဆွေမျိုးသားချင်းတို့သည်သော်၎င်း။ သလ္လကတ္တံ၊ မြားကိုနှုတ်တတ်သော။ ဘိသက္ကံ၊ ဆေးဆရာကို။ ဥပဋ္ဌာပေယျ၊ အနီး၌ တည်စေကုန်ရာ၏။ တဿ၊ ထိုလူနာယောက်ျား၏။ ဝဏမုခံ၊ အမာဝကို။ (နိဝိမုခန္တိ နိဝိ - ဟူသကဲ့သို့ ဝဏမုခန္တိ ဝဏံ-ဟု ကြံ၍ “အမာကို” ဟုလည်း ပေးနိုင်သည်။) သလ္လကတ္တော၊ သော။ သော ဘိသက္ကော၊ သည်။ သတ္တေန၊ ထားဖြင့်။ ပရိကန္ဓေယျ၊ ဖြတ်လှီးရာ၏။ သတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဝဏမုခံ၊ ကို။ ပရိကန္တံ၊ ရှိ။ သေနိယာ၊ ငြောင့်ရှာတံကိုရိယာ ဖြင့်။ သလ္လံ၊ ကို။ သေယျ၊ ရှာမှီးရာ၏။ သေနိယာ၊ ဖြင့်။ သလ္လံ၊ ကို။ သေတော၊ ရှာ၍။ သလ္လံ၊

ကို။ အံဗျဟေယျ၊ နုတ်ထု၏။ (၎င်းဥပမာသည် ၃-အပိုဒ်၌လည်းလာ၏။) သဥပါဒိသေသောတိ၊ ယူပစ်ထိုက်သော အဆိပ်ကြွင်းရှိသည်ဟူ၍။ ဧာနုမာနော၊ သိလတ်သော်။ ဝိသဒေါသံ၊ အဆိပ်အပြစ်ကို။ သဥပါဒိသေသံ၊ ယူပစ်အပ်သော အဆိပ်ကြွင်းရှိသည်ကို။ ဣတော၊ ပြု၍။ အပနေယျ၊ ပယ်ရ၏။ သော၊ ထိုဆေးဆရာသည်။ “အမ္ဘောပုရိသ၊ အမောင်ယောကျ်ား။ တေ၊ သင်၏။ သလ္လံ၊ ငြောင့်ကို။ ဥဗ္ဘတံ၊ ထုတ်ဆောင်အပ်ပြီ။ ဝိသဒေါသော၊ အဆိပ်အပြစ်ကို။ သဥပါဒိသေသော၊ ယူပစ်ထိုက်သော အဆိပ်ကြွင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ အပနီတော၊ ပယ်အပ်ပြီ။ တေ၊ သင်အား။ အန္တရာယာယ၊ အသက်အန္တရာယ်ပြုခြင်းငှါ။ အနုလဉ္ဇာ၊ မစွမ်းနိုင်သည်သာ။ သပ္ပိယာနိ၊ လျောက်ပတ်ကုန်သော။ ဘောဇနာနိ ဇေ၊ ဘောဇဉ်တို့ကိုလည်း။ ဘုဠေယျာသိ၊ စားလော့။ အသပ္ပိယာနိ၊ မလျောက်ပတ်ကုန်သော။ ဘောဇနာနိ၊ တို့ကို။ ဘုဠေတော၊ စားသော။ တေ၊ ၏။ ဝဏော၊ အနာသည်။ အဿာဝိ၊ ပွားသည်။ မာ အဿ၊ မဖြစ်ရာ။ ကာလေန ကာလံ၊ အခါအားလျော်စွာ (သုအချိန်နှင့် သုအချိန်ဟူလို)။ ဝဏံ င၊ အမားကိုလည်း။ ဧဝေယျာသိ၊ ဖန်ဆေးလော့။ ကာလေန ကာလံ၊ စွာ။ ဝဏံမုခံ၊ အမာဝကို။ အာလိမ္မေယျာသိ၊ ဆေးလိမ်းပါလော့။ ကာလေန ကာလံ၊ စွာ။ ဝဏံ၊ ကို။ န ဓောဝတော၊ ဖန်မဆေးသော။ ကာလေန ကာလံ၊ စွာ။ ဝဏမုခံ၊ ကို။ န အာလိမ္မတော၊ ဆေးမမေးသော။ တေ၊ ၏။ ဝဏမုခံ၊ ကို။ ပုဗ္ဗလောဟိတံ၊ ပြည်ဆွေးသည်။ မာ ပရိယောနန္တိ၊ မလိမ်းကပ်စေလင့်။ ဝါတာတပေ၊ လေနေပုဉ္ဇံ။ စာရိတ္တံ စ၊ သွားလာလှည့်လည်ခြင်းကိုလည်း။ မာ အနုယုဉ္ဇိ၊ အားမထုတ်လင့်။ ဝါတာတပေ၊ ဤ။ စာရိတ္တံ၊ ကို။ အနုယုတ္တဿ၊ သော။ တေ၊ ၏။ ဝဏမုခံ၊ ကို။ ရဇောသုက္ကံ၊ မြို့ဆူးသံည်။ မာ အနုဉ္ဇံသေသိ၊ မဖျက်ဆီးစေလင့်။ အမ္ဘောပုရိသ၊ ကျ်ား။ ဝဏာနုရက္ခံ၊ အနာကို အစဉ်စောင့်ရှောက်လေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝဏသာဓေပိ၊ အနာကိုကောင်းစွာအသားနုတ်စေလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရေယျာသိတိ၊ နေလော့”ဟူ၍။ ဧဝံ သ္မိ၊ ဝဒေယျ၊ ဆိုထု၏။ တဿ၊ ထိုလူနာယောကျ်ား၏။ “မေ၊ ငါ၏။ သလ္လံ၊ ကို။ ဥဗ္ဘတံ ခေါ၊ နုတ်အပ်ပြီ။ ဝိသဒေါသော၊ ကို။ အနုပါဒိသေသော၊ ယူပစ်ထိုက်သော အဆိပ်ကြွင်းမရှိသည်ဖြစ်၍။ အပနီတော၊ ပယ်အပ်ပြီ။ မေ၊ အား။ အန္တရာယာယ၊ ငှါ။ အနုလဉ္ဇာတိ၊ မစွမ်းနိုင်သည်သာ”ဟူသော။ ဧဝံ၊ ဤအကြံသည်။ အဿ၊ ထု၏။ သော၊ ထိုလူနာယောကျ်ားသည်။ အသပ္ပိယာနိ၊ ကုန်သော။ ဘောဇနာနိ ဇေ၊ တို့ကိုလည်း။ ဘုဠေယျ၊ ထု၏။ ပ။ ဝဏာနုရက္ခံ၊ ဖြစ်၍။ န ဝိဟရေယျ၊ မနေရာ။ ဝဏသာဓေပိ၊ ဖြစ်၍။ န ဝိဟရေယျ၊ ရာ။ တဿ၊ ထိုလူနာယောကျ်ား၏။ ဣမိဿာ စ အသပ္ပိယ ကိရိယာယ၊ ဤမလျောက်ပတ်သည်ကို ပြုခြင်းကြောင့်၎င်း။ အသု စ ဝိသဒေါသော၊ ထိုအဆိပ်အပြစ်ကိုလည်း။ သဥပါဒိသေသော၊ ဖြစ်၍။ အပနီတော၊ ပြီ။ (ဘောဇ ခ၊ ကြောင့်၎င်း။) တဒုဘယေန၊ ထိုမလျောက်ပတ်သည်ကို ပြုခြင်း အဆိပ်အကြွင်းရှိခြင်း နှစ်ပါးစုံကြောင့်။ ဝဏော၊ သည်။ ပုထုတ္တံ၊ ကြီးပွားသည်၏အဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆေယျ၊ ရောက်ရ၏။ သော၊ သည်။ ပုထုတ္တံ၊ သို့။ ဂတေန၊ ရောက်သော။ ဝဏေန၊ ကြောင့်။ မရဏံ ဝါ၊ သို့သော်၎င်း။ မရဏမတ္တံ၊ သော။ ဒုက္ခံ ဝါ၊ သို့သော်၎င်း။ နိဂစ္ဆေယျ၊ ထု၏။

၁။ သဂဟာဏသေသန္တိ ဂဟေတဗ္ဗာသံ သာဝသေသံ ကက္ခာတိ အတ္တော၊ ငိုကာနှင့် အညီတည်း။
 ၂။ သူကဟိုယာယော ပါဠိယံ ဝုဠတ္တာ-သုကသဒ္ဓါ၊ ငိုကာအလို ရုဇောသုက္ကံ ဟု ဥ-ဒုဿပြန်လည်း ရှိနိုင်၏။
 ၃။ ဝဏသာဓေပိတိ ဝဏ+သံ+ရဟ+ဏာဒပ+ဏိ၊ ရဟဘေတိ၊ ကာပေပစ္စည်း၊ ဏိပစ္စည်းသက်သည်။
 ၄။ “အသု စ ဝိသဒေါသော၊ ဝဏာ ဝ ဝိသဒေါသော၊ ဣ နုတ်အပ်ပြီ အသု ဝ ဝိသဒေါသော ဟု ပါဠိပြန် ရှိထု၏။ အသုဝိသသိ”

သုနက္ခတ္တံ၊ တ္ထံ။ ဝေမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ ပ။ နိဂစ္ဆေယျ၊ ရုဏ်။ သုနက္ခတ္တံ၊ တ္ထံ။ ဟိ၊ မှန်၏။ ယော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ သိက္ခံ၊ သိက္ခာကို။ ပစ္စက္ခာယ၊ စွန့်၍။ ဟိနာယ၊ ယုတ်သော (လူ၏) အဖြစ်သို့။ (အပေါ့ သဂ္ဂါယ ဂစ္ဆတိ-ကဲ့သို့တည်း။) အာဝတ္တတိ၊ လည်၏။ (ဟိနာယာဝတ္တတိ၊ လူထွက်၏။) တေ၊ ဤယုတ်သော (လူ၏) အဖြစ်သို့ လည်ခြင်းသည်။ အရိယဿ၊ ငါဘုရား၏။ ဝိနယေ၊ ဆုံးမရာ (သာသနာ)၌။ မရဏံ၊ သေခြင်းမည်၏။ သုနက္ခတ္တံ၊ တ္ထံ။ ဟိ၊ မှန်၏။ အည-တရံ၊ တပါးပါးသော။ သံကိလိဋ္ဌံ၊ ညစ်နွမ်းသော။ အာပတ္တိံ၊ အာပတ်သို့။ (ဂရုကအာပတ်ယူ) ယံ အာပဇ္ဇတိ၊ အကြင်ရောက်၏။ တေ၊ ဤရောက်ခြင်းသည်။ မရဏမတ္တံ၊ သော။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ မည်၏။

၆၄။ သုနက္ခတ္တံ၊ တ္ထံ။ ယံ၊ ကြောင့်။ ဣဒါ၊ ၌။ ကေစ္စဿ၊ သော။ ဘိက္ခုနေဒ၊ ဖိ။ (ဝေ-၌စပ်။ ဘိက္ခုနေဒ၊ သည်။ သတော-၌စပ်။) သမ္မာ၊ စွာ။ နိဗ္ဗာနာဓိမုတ္တဿေဝ၊ နိဗ္ဗာန်၌ စိတ်ညွတ် သူသည်သာလျှင်။ သတော၊ ဖြစ်လျက်။ “တဏှာ၊ ကိ။ ပ။ အသ္မိတိ၊ ငါ” ဟူသော။ ဝေ၊ သည်။ အဿ၊ ရုဏ်။ သော၊ သည်။ ယာနိ၊ အကြင်အာရုံတို့သည်။ သမ္မာ၊ ဝှာ။ နိဗ္ဗာနာဓိ-မုတ္တဿ၊ အား။ အသပ္ပိယာနိ၊ မလျှောက်ပတ်ကုန်။ တာနိ၊ တို့ကို။ နာနုယုဒဉ္ဇယျ၊ အားပထုတ် ရာ။ ပ။ န နိဂစ္ဆေယျ၊ မရောက်ရာ။ (သေယျထာပိ-အဝ မရဏမတ္တံ ဝါ ဒုက္ခံ-ဒါလိ ပဋိသေဝ-ပါ မပါကို မှတ်၍ ၆၃-စာပိုဒ် မိုးပြီး အနက်သမ္ပန်လေ။ ဥပမာဝါ၊ ဤ နောက်ဆုံး ၃-ဝါကျသာ အနက်ထား၏။)

တဿ၊ ထိုလူနာယောကျ်ား၏။ ဣမိဿ၊ သပ္ပိယကိရိယာယ စ၊ ဤ လျှောက်ပတ်သည်ကို ပြုခြင်းကြောင့်၎င်း။ အသု စ ဝိသဒေါသော၊ ကိုလည်း။ အနုပါဒိသေသော၊ ယူပင်ထိုက်သော အဆိပ် ကြွင်းမရှိသည်ဖြစ်၍။ အပနိတော၊ အပ်ပြီ။ တေန ဝ၊ ၎င်း။ တဒု ဟယေန၊ ထိုလျှောက်ပတ်သည်ကို ပြုခြင်း၊ အဆိပ်ကြွင်းမရှိခြင်းနှင့်ပါးစုံကြောင့်။ ဝဏော၊ သည်။ ငိရုဟေယျ၊ အသားနှုတ်ကုန်၏။ သော၊ ထိုလူနာယောကျ်ားသည်။ ရုဇ္ဇေန ဝဏေန၊ အသားနှုတ်သော အနာဂိုသည်ဖြစ်၍။ သဉ္စ ဝိနာ ဝဏေန၊ ကောင်းသော အရေကိုသော အနာဂိုသည်ဖြစ်၍။ ပရုကံ ဝါ၊ သို့သော်လည်း။ နေဝ နိဂစ္ဆေယျ၊ မရောက်ရာ။ မရဏမတ္တံ၊ သော။ ဒုက္ခံ ဝါ၊ သို့သော်လည်း။ န နိဂစ္ဆေယျ၊ မရောက်ရာ။

၆၅။ သုနက္ခတ္တံ၊ တ္ထံ။ မေ၊ ငါဘုရားသည်။ အတ္တဿ၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဝိညာပနာယ၊ သိစေခြင်းငှါ။ အယံ ခေါ ဥပမာ၊ ဤဥပမာကို။ ကတာ၊ ပြုအပ်ပြီ။ ဧတ္ထံ၊ ဤဥပမာ၌။ အယံ ယေဝ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်သာလျှင်။ အတ္တော၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်တည်း။ သုနက္ခတ္တံ၊ တ္ထံ။ ဝဏောတိ ခေါ တေ၊ အမာဟူသော ဤအမည်သည်။ ဆန္တံ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ အဗ္ဗတ္တိကာနံ အာယ တနာနံ၊ အဗ္ဗတ္တိကအာယတန (စက္ခာယတန-အစ မနာယတနအထိ ၆-ပါး) တို့၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ သုနက္ခတ္တံ၊ တ္ထံ။ ဝိသဒေါသောတိ ခေါ တေ၊ အဆိပ်အပြစ်ဟူသော ဤအမည် သည်။ အဝိဇ္ဇာယ၊ အဝိဇ္ဇာ၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ သုနက္ခတ္တံ၊ တ္ထံ။ သလ္လန္တိ ခေါ တေ၊ မြား ဟူသော ဤအမည်သည်။ တဏှာယ၊ တဏှာ၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ သုနက္ခတ္တံ၊ တ္ထံ။ သေနိတိ ခေါ တေ၊ ရွာတံ ကိရိယာဟူသော ဤအမည်သည်။ သတိယာ၊ သတိ၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ သုနက္ခတ္တံ၊ တ္ထံ။ သတ္တန္တိ ခေါ တေ၊ ဓားဟူသော ဤအမည်သည်။ အရိယာယ၊ ဖြူစင်သော။ ပညာယ၊ ဝိပဿနာပညာ၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ သုနက္ခတ္တံ၊ တ္ထံ။ ဘိသက္ခော သလ္လကတ္တောတိ

ခေါ် တော်၊ မြားနှုတ်သူ ဆေးဆရာဟူသော ဤအမည်သည်။ အရဟတော၊ ဝုဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဏ၊ အလုံးစုံသော တရားကို မဖောက်မပြန် အမှန် ကိုယ်တော်ထိုင် သိတော်မူသော။ တထာဂတဿ၊ ငါသူတရား၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။

သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ။ သော ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်။ ဝတ၊ စင်စစ်။ ဆသ၊ ခြောက်ပါးကုန် သော။ ဖဏာယတနေသ၊ ဖဏာယတနတို့၌။ သံဠတကာရိ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းကို ပြုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍။ “ဥပဓိ၊ ကိလေသုပဓိသည်။ ဒုက္ခဏ၊ ဆင်းရဲ၏။ မူလန္တိ၊ အကြောင်းရင်းတည်း” ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပိဝိတွာ၊ (ဝိပဏနာ ပညာနှင့်တကွသော မဂ်ပညာဖြင့်) သိလတ်သော်။ နိရူပဓိ၊ ကိလေသုပဓိမရှိသည်ဖြစ်၍။ ဥပဓိသခံယေ၊ ဥပဓိတို့၏ ကုန်ရာနိဗ္ဗာန်၌။ ဝိမုတ္တော၊ (အာရုံ ပြုသောအားဖြင့်) နှလုံးသွင်းသည်ဖြစ်၍။ ဥပဓိသ္မိ၊ ကာမုပဓိ၌။ ကာယံ ဝါ၊ ခန္ဓာကိုယ်ကိုမူလည်း။ ဥပသံဟရိဿတိ၊ ကပ်၍ဆောင်လတ္တံ့။ စိတ္တံ ဝါ၊ စိတ်ကိုမူလည်း။ ဥပ္ပါဒေဿတိတိ၊ ဖြစ်စေ လတ္တံ့ဟူသော။ တေ ဌာနံ၊ ဤအကြောင်းသည်။ န ပိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။

သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ။ သေယျထာပိ၊ အံ။ အာပါနိယကံသော၊ ဖျော်ရည်ခွက်သည်။ ဝတ္ထသမ္ပန္နော၊ အဆင်းနှင့်ပြည့်စုံ၏။ ဂန္ဓသမ္ပန္နော၊ အနံနှင့်ပြည့်စုံ၏။ ရသသမ္ပန္နော၊ အရသာနှင့်ပြည့်စုံ၏။ ဧဝံ စ၊ ထိုဖျော်ရည်ခွက်ကိုလည်း။ ဝိသေန၊ အဆိပ်ဖြင့်။ သံသဇ္ဇော၊ ရောနှောအပ်၏။ အထ၊ ထို အခါ၌။ ဇီဝိတုကာမော၊ အသက်ရှည်လိုသော။ အမရိတုကာမော၊ မသေလိုသော။ သုခကာမော၊ ချမ်းသာကိုလိုသော။ ဒုက္ခပဋိကူလော၊ ဆင်းရဲကိုစက်ဆုပ်သော။ ပုရိသော၊ ယောက်ျား သည်။ အာဂစ္ဆေယျ၊ လာရာ၏။ သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ။ တံ၊ ကိ။ ကိ မညသိ၊ နည်း။ သော ပုရိသော၊ ထိုယောက်ျားသည်။ ယံ၊ အကြင်ဖျော်ရည်ခွက်ကို။ “အဟံ၊ သည်။ ဣမံ၊ ဤဖျော်ရည် ကို။ ပိဝိတွာ၊ သောက်လတ်သော်။ မရဏံ ဝါ၊ သေခြင်းသို့မူလည်း။ နိဂစ္ဆာမိ၊ ရောက်အံ့။ မရဏမတ္တံ၊ သော။ ဒုက္ခံ ဝါ၊ ဆင်းရဲသို့မူလည်း။ နိဂစ္ဆာမိတိ၊ ရောက်အံ့” ဟူ၍။ ဧညာ၊ သိရာ၏။ အမံ အာပါနိယကံသံ၊ ထိုခွက်၌တည်သောဖျော်ရည်ကို။ ပိဇေယျ အပိန၊ သောက်ရာသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ တေ၊ သည်။ နော ဟိ၊ မသင့်ပါ။ သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ။ ဝေမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ ပ။ န ပိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။

သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ။ သေယျထာပိ၊ အံ။ အာသိဝိသော၊ လျှင်သောအဆိပ်ရှိသော။ ဧဝာရ ဝိသော၊ ကြမ်းသောအဆိပ်ရှိသော မြေသည်။ (အဿ၊ ရှိရာ၏။) အထ၊ ထိုအခါ၌။ ဇီဝိ တုကာမော၊ သော။ ပ။ ပုရိသော၊ သည်။ အာဂစ္ဆေယျ၊ ရာ၏။ သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ။ တံ၊ ကိ။ ကိ မညသိ၊ နည်း။ သော ပုရိသော၊ သည်။ ယံ၊ အကြင်မြေကို။ “အဟံ၊ သည်။ ဣမံ၊ ဤမြေ သည်။ ဒဇ္ဇော၊ ကိုက်အပ်လတ်သော်။ မရဏံ ဝါ၊ သို့မူလည်း။ နိဂစ္ဆာမိ၊ ရောက်အံ့။ မရဏမတ္တံ၊ သော။ ဒုက္ခံ ဝါ၊ သို့မူလည်း။ နိဂစ္ဆာမိတိ၊ ရောက်အံ့” ဟူ၍။ ဧညာ၊ သိရာ၏။ အာသိဝိသဿ၊ သော။ အမုဿ ဧဝာရဝိသဿ၊ ထိုကြမ်းသော အဆိပ်ရှိသော မြေအား။ ဟတ္တံ ဝါ၊ လက်ကို

၁။ ဝိမုတ္တိံ ဝိမုတ္တတော အကုသလာ မောတိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသင်္ခါတံ စိတ္တဿ အဓိမုတ္တိံ အဓိမုတ္တတော အကုသလာ မော ဝစ္ဆန္တိနာမ၊ အ-ပု၊ ဥပါလိတ် ဝဇ္ဇိယမာဟိတသုတ် အဋ္ဌကထာဖွင့်နှင့်အညီ ဝိမုတ္တောကို အဓိမုတ္တောဟု ဖွင့်၍ “နှလုံးသွင်းသည် ဖြစ်၍” ဟု ယောဝနာလိုက်သည်။

၂။ အာပါနိယကံသံ သဒ္ဓါ ဖျော်ရည်ခွက်ဟောကြား ကို ဖ-၁၊ ၂၊ ၃၊ ၄၊ ၅၊ ၆၊ ၇၊ ၈၊ ၉၊ ၁၀၊ ၁၁၊ ၁၂၊ ၁၃၊ ၁၄၊ ၁၅၊ ၁၆၊ ၁၇၊ ၁၈၊ ၁၉၊ ၂၀၊ ၂၁၊ ၂၂၊ ၂၃၊ ၂၄၊ ၂၅၊ ၂၆၊ ၂၇၊ ၂၈၊ ၂၉၊ ၃၀၊ ၃၁၊ ၃၂၊ ၃၃၊ ၃၄၊ ၃၅၊ ၃၆၊ ၃၇၊ ၃၈၊ ၃၉၊ ၄၀၊ ၄၁၊ ၄၂၊ ၄၃၊ ၄၄၊ ၄၅၊ ၄၆၊ ၄၇၊ ၄၈၊ ၄၉၊ ၅၀၊ ၅၁၊ ၅၂၊ ၅၃၊ ၅၄၊ ၅၅၊ ၅၆၊ ၅၇၊ ၅၈၊ ၅၉၊ ၆၀၊ ၆၁၊ ၆၂၊ ၆၃၊ ၆၄၊ ၆၅၊ ၆၆၊ ၆၇၊ ၆၈၊ ၆၉၊ ၇၀၊ ၇၁၊ ၇၂၊ ၇၃၊ ၇၄၊ ၇၅၊ ၇၆၊ ၇၇၊ ၇၈၊ ၇၉၊ ၈၀၊ ၈၁၊ ၈၂၊ ၈၃၊ ၈၄၊ ၈၅၊ ၈၆၊ ၈၇၊ ၈၈၊ ၈၉၊ ၉၀၊ ၉၁၊ ၉၂၊ ၉၃၊ ၉၄၊ ၉၅၊ ၉၆၊ ၉၇၊ ၉၈၊ ၉၉၊ ၁၀၀။

သော်၎င်း။ အင်္ဂုတ္တံ၊ လက်မကိုသော်၎င်း။ ဒဗ္ဗာ အပိနု၊ ပေးရာသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်
မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရာ။ တေ၊ သည်။ နောဟိ၊ မသင့်ပါ။ သုနက္ခတ္တ၊ တ္တံ၊ ဝေမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ ပ။
န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ (ဣဒမဝေါစ၊ စသည် ပေးမြို့။)

ပဉ္စမံ သော။ သုနက္ခတ္တသတ္တံ၊ သည်။ နိဇ္ဇိတံ၊ ပြီ။

၆-အာနေဉ္စ သပ္ပာယ်သုတ်

၆၆။ (ဝေမေသုတံ၊ ပေးမြို့။) ဧကံ၊ သော။ သမယံ၊ ဌံ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ကုရုသု၊ ကုရုတိုင်းတို့၌။
ကမ္မာသဓမ္မံ နာမ၊ ကမ္မာသဓမ္မမည်သော။ ကုရုနံ၊ ကုရုတိုင်းတို့၏။ နိဂမော၊ နိဂုံး (ရွာကြီး)
သည်။ အတ္တိ၊ ၏။ (တတ္ထ၊ ထိုနိဂုံး၌။) ဝိဟရတိ၊ ၏။ ပ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကာမာ၊
(ဝတ္ထု၊ ကိလေသာ)ကမတို့သည်။ အနိစ္စာ၊ မမြဲကုန်။ တုစ္ဆာ၊ အချည်းနှီးတို့တည်း။ မုသာ၊ ဖျက်ဆီး
ထတ်ကုန်၏။ မောသဓမ္မာ၊ ပျက်စီးခြင်းသဘောရှိကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့၊ တေ၊ ဤကာမသည်။ မာယာ-
ကတံ၊ လှည့်ပတ်ပြုလုပ်အပ်သည် (မျက်လှည့်)နှင့် တူ၏။ ဗာလလာပနံ၊ သူမိုက်တို့ကိုဖြားယောင်း
ထတ်၏။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာ၊ မျက်မှောက်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ယေ စ ကာမာ၊ အကြင်ကာမဂုဏ် တို့သည်
၎င်း။ သမ္ပရာယိကာ၊ တမလွန်၌ဖြစ်ကုန်သော။ ယေ စ ကာမာ၊ အကြင်ကာမဂုဏ်တို့သည်၎င်း။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိ-
ကာ၊ ကုန်သော။ ယာ စ ကာမသညာ၊ အကြင်ကာမဂုဏ်တို့ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သညာတို့သည်၎င်း။
သမ္ပရာယိကာ၊ ကုန်သော။ ယာ စ ကာမသညာ၊ တို့သည်၎င်း။ (အတ္တိ၊ ကုန်၏။) တေ ဥဘယံ၊
ဤကာမ၊ ကာမသညာ နှစ်ပါးအပေါင်းသည်။ မာရဇေယျံ၊ မာရ်မင်း၏အာဏာပြန်ရာတည်း။
ဧသ၊ ဤကာမ၊ ကာမသညာ နှစ်ပါးအပေါင်းသည်။ မာရဏ၊ မာရ်မင်း၏။ ဝိသယော၊ နေရာ
တည်း။ ဧသ၊ သည်။ မာရဏ၊ ၏။ နိဝါပေါ၊ စိုက်ပျိုးအပ်သောမျိုးစေ့တည်း။ ဧသ၊ သည်။
မာရဏ၊ ၏။ ဂေါစရော၊ ကျက်စားရာတည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤကာမတို့၌။ ပါပကာ၊ ယုတ်မာကုန်သော။
အကုသလာ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ မာနသာ၊ စိတ်၌ဖြစ်ပေါ်ကုန်သော။ ဧတေ အဘိဇ္ဈာပိ၊
ဤအဘိဇ္ဈာတို့သည်၎င်း။ ဧတေ ဗျာပါဒါပိ၊ ဤဗျာပါဒတို့သည်၎င်း။ ဧတေ သာရမ္ဘာပိ၊ ဤ
ချုပ်ချယ်ခြင်းတို့သည်၎င်း။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တေ၊ ထိုသုံးပါးသော အကုသိုလ်တရားတို့သည်။
ဣဒ၊ ဤသာသနာတော်၌။ အနုသိက္ခတော၊ အစဉ်မပြတ် ကျင့်သော။ အရိယသဘာဝကဿ၊
အရိယာတပည့်သားအား။ အန္တရာယာယ၊ အန္တရာယ်ပြုခြင်းငှါ။ သမ္ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊
တို့။ တတြ၊ ထိုကာမတို့၌။ အရိယသဘာဝကော၊ သည်။ “ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာ၊ ကုန်သော။ ပ။ သမ္ဘဝန္တိ၊
ကုန်၏။ အဟံ၊ သည်။ လောကံ၊ ကာမလောကကို။ အဘိဘုယျ၊ လှမ်းမိုး၍။ မနသာ၊ ဘာဝနာစိတ်

၁။ ပဏ္ဍိတေဟိ န ဣစ္စာ န ဥပဂန္တဗ္ဗာတိပိ အနိစ္စာ၊ ဋီကာ၊ တနည်း ပြသေး၏။ ထိုအလို “အနိစ္စာ၊ ပညာရှိတို့
လည် မကပ်ရောက်အပ်ကုန်သော တရားတို့”ဟု အနက်ပေး။

၂။ “မုသာ၊ ချွတ်ယွင်းစေတတ်ကုန်၏။ မောသဓမ္မာ၊ ကုသိုလ်ဥစ္စာကို ခိုးယူတတ်သော သဘောရှိကုန်၏”ဟု
ဋီကာ တနည်းဆိုသေး၏။

၃။ မာယာယ ကတံ မာယာကတံ၊ အရာဝတ္ထုရ၏။ မာယာကတံ ဝိယ မာယာကတံ၊ ဋီကာ။

၄။ တေ သဓမ္မစ ဓိယတိ ဧတ္ထ အာဏာတိ ဇေယျံ၊ အာဏာပဝတ္တိဋ္ဌာနံ၊ မာရဏ ဇေယျန္တိ မာရဇေယျံ။ ဋီကာ။

၅။ နိဝပုတိတံ နိဝါပေါ၊ သောဧဝ ဧဝံတံ နိဝါပဗိဇံ။ ဋီကာ၌ နိဝတိဟု မှီ၍ “ပေါက်ရောက်တတ်သောမျိုးစေ့”
ဟုပေး။

ဖြင့်အဓိဋ္ဌာယ၊ဆောက်တည်၍။ ဝိပုလေန၊ ပြန်ပြောသော။ မဟဂ္ဂတေန၊ မြတ်သည်၏အဖြစ်သို့
 ရောက်သော။ စေတသာ၊ ချွန်စိတ်ဖြင့်။ ယံနန္တ ဝိဟရေယံ၊ နေရမှုကား ကောင်းလေစွာ။ ဟိ၊ မှန်၏။
 ။ပာစေတသာ၊ ဖြင့်။ ဝိဟရတော၊ နေသော။ မေ၊ ငါ၏ (သန္တာန်၌)။ ပါပကာ၊ ကုန်သော။
 အကုသလာ၊ ကုန်သော။ မာနသာ၊ ကုန်သော။ ယေ အဘိဇ္ဈာပိ၊ တို့သည်၎င်း။ ယေ ဗျာပါဒါပိ၊
 တို့သည်၎င်း။ ယေ သာရမ္ဘာပိ၊ တို့သည်၎င်း။ (အတ္ထိ၊ ကုန်၏။) တေ၊ ထိုအဘိဇ္ဈာ၊ ဗျာပါဒ၊ သာရမ္ဘ
 တို့သည်။ န တဝိဿန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ တေသံ၊ ထိုအဘိဇ္ဈာ၊ ဗျာပါဒ၊ သာရမ္ဘတို့ကို။ ပဟာနာ၊
 ပယ်ခြင်းကြောင့်။ မေ၊ ။ စိတ္တံ၊ သည်။ အပရိတ္တဉ္စ၊ ထက်ဝန်းကျင်အပိုင်းအခြားမရှိသည်လည်း။
 တဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ အပ္ပမာဏဉ္စ၊ အတိုင်းအရှည်မရှိသည်လည်း။ တဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။
 သုဘာဝိတဉ္စ၊ ကောင်းစွာဖြစ်စေအပ်သည်လည်း။ တဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။
 ပဋိသဉ္စိက္ခတိ၊ ဆင်ခြင်၏။ ဝေ ပဋိပန္နဿ၊ ဤသို့ကျင့်သော။ တဗ္ဗဟုလဝိဟာရိနော၊ ထို(ကာမ
 ပဋိဗာဟန) အကျင့်ကို များစွာပြုကျင့်နေလေ့ရှိသော။ တဿ၊ ထိုအရိယာသာဝက၏။ စိတ္တံ၊
 သည်။ အာယတနေ၊ အရဟတ္တဖိုလ်စသော အကြောင်းကြောင့်။ ပသီဒတိ၊ ကြည်လင်၏။
 သမ္ပသာဒေ၊ ကြည်လင်ခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ တေရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ အာနေဉ္ဇံ ဝါ၊ (စတုတ္ထ
 ဈာန်) အာနေဉ္ဇသမာပတ်ကိုလည်း။ သမာပဇ္ဇတိ၊ ဝင်စား၏။ ပညာယ ဝါ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ပညာ
 ဖြင့်လည်း။ အဓိမုစ္စတိ၊ နှလုံးသွင်း၏။ ကာယဿ၊ ခန္ဓာကိုယ်၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်ခြင်းကြောင့်။
 ဝါ၊ ပျက်ခြင်းဟူသော။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ အထက် (နောက်)၌။ ယံ၊ အကြင်အကြောင်း
 ကြောင့်။ တံ သံဝတ္တနိကံ၊ ထိုရဟန်းအား ဖြစ်ထိုက်သော။ ဝိညာဏံ၊ ဝိပါက်ဝိညာဏ်သည်။
 အာနေဉ္ဇုပဂံ၊ အာနေဉ္ဇသဘောသို့ကပ်ရောက်သည်။ အဿ၊ ဗုဒ္ဓါ။ ဧတံ ဌာနံ၊ ဤအကြောင်း
 သည်။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ရှိ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ ထို့။ အယံ၊ ဤအကျင့်ကို။ ပဌမာ၊ ရှေးဦးစွာသော။ အာနေဉ္ဇ-
 သပ္ပာယာ၊ (စတုတ္ထဈာန်) အာနေဉ္ဇသမာပတ်အား လျှောက်ပတ်သော။ ပဋိပဒါ၊ အကျင့်ဟူ၍။
 အက္ခာယတိ၊ ခဟာတော်မူအပ်၏။

၆၇။ ဘိက္ခဝေ၊ ထို့။ ပုန စပရံ၊ သည်။ အရိယသာဝကော၊ သည်။ “ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာ၊ ကုန်သော။
 ယေ စ ကာမာ၊ တို့သည်၎င်း။ ပ။ သပ္ပရာယိကာ၊ ကုန်သော။ ယာ စ ကာမသညာ၊ တို့သည်၎င်း။
 စတ္တာရိ စ မဟာဘူတာနိ၊ မဟာဘုတ်လေးပါးတို့၎င်း။ စတုန္တံ မဟာဘူတာနံ၊ မဟာဘုတ်လေးပါး
 တို့ကို။ ဥပါဒါယရူပံ စ၊ မှီ၍ဖြစ်သောရုပ်၎င်း။ ယံကိဉ္စိ ရူပံ၊ အလုံးစုံသောရုပ်သည်၎င်း။ အတ္ထိတိ၊ ရှိ၏”
 ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ၊ ။ ဝေ ပဋိပန္နဿ၊ ဤသို့ကျင့်သော။ တဗ္ဗဟုလဝိဟာရိနော၊ ထို
 (ရူပပဋိဗာဟန) အကျင့်ကို များစွာပြုကျင့်နေလေ့ရှိသော။ တဿ၊ ထိုအရိယာသာဝက၏။ စိတ္တံ၊
 သည်။ အာယတနေ၊ ကြောင့်။ ပသီဒတိ၊ ။ သမ္ပသာဒေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။
 တေရဟိ၊ ။ အာနေဉ္ဇံ ဝါ၊ (အာကာသာနဉ္ဇာယာန) အာနေဉ္ဇသမာပတ်ကိုလည်း။ သမာပဇ္ဇတိ၊
 ။ ပ။ ဧတံ ဌာနံ၊ သည်။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ထို့။ အယံ၊ ကို။ ဒုတိယာ၊ သော။ အာနေဉ္ဇ-
 သပ္ပာယာ၊ သော။ ပဋိပဒါ၊ ဟူ၍။ အက္ခာယတိ၊ အပ်၏။

၁။ အာယတနေ စိတ္တံ ပသီဒတိတိ ကာရဏေ စိတ္တံ ပသီဒတိ။ ကိ ပနေတ္ထ ကာရဏံ? အရဟတ္တံ ဝါ၊ အရဟတ္တဿ
 ဝိပဿနံ ဝါ၊ စတုတ္ထဈာန် ဝါ၊ စတုတ္ထဈာနဿ ဥပစာရံ ဝါ။ (၄)

၂။ တဿ သံဝတ္တနံ အရဟတိ တေဿာတိ တံသံဝတ္တနိကံ။ (၄။ ကာ)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့၊ ပုန စပရံ၊ လည်း။ အရိယသာဝကော၊ သည်။ “ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာ၊ ကုန်သော။
 ယေ စ ကာမာ၊ တို့သည်၎င်း။ ပ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာ၊ ကုန်သော။ ယေ စ ရူပါ၊ အကြင်ရုပ်တို့သည်၎င်း။ ပ။
 သမ္မရာယိကာ၊ ကုန်သော။ ယာ စ ရူပသညာ၊ အကြင်ရုပ်တို့ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သညာတို့သည်၎င်း။
 (အတ္တိ၊ ရှိကုန်၏။) တေံ ဥဘယံ၊ ဤ (ဒိဋ္ဌဓမ္မိက၊ သမ္မရာယိကာမ၊ ရူပ၊ တရား) နှစ်ပါးအပေါင်း
 သည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ယံ၊ အကြင်သဘောတရားသည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ တံ၊ ထိုသဘောတရားကို။
 အဘိနန္ဒိတံ၊ အလွန်နှစ်သက်ခြင်းငှါ။ နာလံ၊ မသင့်။ အဘိဝဒိတံ၊ အလွန်စွဲယူပြောဆိုခြင်းငှါ။
 နာလံ၊ မသင့်။ အဇ္ဈောသိတံ၊ မျိုးမတတ်စွဲလမ်းခြင်းငှါ။ နာလန္တိ၊ မသင့်” ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။
 ပဋိသဉ္စိက္ခတိ၊ ။ ဝေံ ပဋိပန္နဿ၊ သော။ တဗ္ဗဟုလဝိဟာရိနော၊ ထို (ကာမရူပပဋိဗာဟန) အကျင့်ကို
 များစွာပြုကျင့်နေလေ့ရှိသော။ တဿ၊ ထိုအရိယာသာဝက၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ အာယတနေ၊
 ကြောင့်။ ပသိဒတိ၊ ။ သမ္မသာဒေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ တေရဟိ၊ ဌံ။ အာနေဉ္စ ဝါ၊
 (ဝိညာဏဉ္စာယတန) အာနေဉ္စသမာပတ်ကိုလည်း။ သမာပဇ္ဇတိ၊ ။ ပ။ တေံ ဌာနံ၊ သည်။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ။
 ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ကို။ တတိယာ၊ သော။ အာနေဉ္စသပ္ပိယာ၊ သော။ ပဋိပဒါ၊ ဟူ၍။
 အက္ခာယတိ၊ အပ်၏။

၆၈။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ အရိယသာဝကော၊ သည်။ “ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာ၊ ကုန်
 သော။ ယေ စ ကာမာ၊ တို့၎င်း ။ ပ။ ယာ စ အာနေဉ္စသညာ၊ အကြင် အာနေဉ္စ သညာတို့၎င်း။
 သဗ္ဗာ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ သညာ၊ သညာတို့သည်။ (အတ္တိ၊ ကုန်၏။) တော၊ ဤအလုံးစုံ
 ကုန်သော သညာတို့သည်။ ယတ္ထ၊ အကြင်အာကိဉ္စညာယတနဈာန်၌။ အပရိသေသာ၊ အကြွင်း
 မရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ချုပ်ကုန်၏။ ယဒိဒံ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ သည်။ (အတ္တိ၊ ။)
 တေံ၊ သည်။ သန္တံ၊ ငြိမ်သက်၏။ တေံ၊ သည်။ ပဏီတန္တိ၊ မွန်မြတ်၏” ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။
 ပဋိသဉ္စိက္ခတိ၊ ။ ဝေံ ပဋိပန္နဿ၊ သော။ တဗ္ဗဟုလဝိဟာရိနော၊ ထို (သညာပဋိဗာဟန)
 အကျင့်ကိုများစွာပြုကျင့်နေလေ့ရှိသော။ တဿ၊ ။ စိတ္တံ၊ သည်။ အာယတနေ၊ ကြောင့်။
 ပသိဒတိ၊ ။ ပ။ တေံ ဌာနံ၊ သည်။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ကို။ ပဌမာ၊
 သော။ အာကိဉ္စညာယတနသပ္ပိယာ၊ သော။ ပဋိပဒါ၊ ဟူ၍။ အက္ခာယတိ၊ အပ်၏။

၆၉။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ အရိယသာဝကော၊ သည်။ အရညဂတော ဝါ၊ တော
 သို့ကပ်ရောက်သည်ဖြစ်၍၎င်း။ ရုက္ခမူလဂတော ဝါ၊ သစ်ပင်ရင်းသို့ ကပ်ရောက်သည် ဖြစ်၍၎င်း။
 သုညာဂါရဂတော ဝါ၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်သို့ ကပ်ရောက်သည်ဖြစ်၍၎င်း။ “ဣဒံ၊ ဤခန္ဓာငါးပါးသည်။
 အတ္တေန ဝါ၊ မိမိမှ၎င်း။ အတ္တနိယေန ဝါ၊ မိမိဥစ္စာမှ၎င်း။ သုညန္တိ၊ ဆိတ်၏” ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။
 ပဋိသဉ္စိက္ခတိ၊ ။ ဝေံ ပဋိပန္နဿ၊ သော။ တဗ္ဗဟုလဝိဟာရိနော၊ ထို (ဒွိကောဋိကသုညတ)
 အကျင့်ကို များစွာ ပြုကျင့်နေလေ့ရှိသော။ တဿ၊ ထို ရဟန်း၏။ ပ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ကို။
 အာကိဉ္စညာယတနသပ္ပိယာ၊ သော။ ဒုတိယာ၊ သော။ ပဋိပဒါ၊ ဟူ၍။ အက္ခာယတိ၊ အပ်၏။

၇၀။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ အရိယသာဝကော၊ သည် (၁) “အဟံ၊ ငါသည်။
 (ငါဆိုသည်မှာ အတ္တကို ဆိုလို၏။) ကုစနိ၊ တစုံတခုသော အရာ၌။ နအသ္မိ၊ မရှိ။ (၂) အဟံ၊
 ငါသည်။ ကဿစိ၊ တစုံတယောက်သော သူ၏။ ကိဉ္စနတာ၊ ကြောင့်ကြဘွယ်၏ အဖြစ်သည်။
 နအသ္မိ၊ မရှိ။ (၃) ပရော၊ သူတပါးသည်။ (သူတပါးဆိုသည်မှာလည်း အတ္တကိုပင်ဆိုလို၏။) ကုစနိ၊
 ဌံ။ န စ အတ္တိ၊ မရှိ။ (၄) ပရော၊ သူတပါးသည်။ မမ၊ ငါ၏။ (မမ-ကား အဋ္ဌာနပယုဂ်တည်း။

ကိစ္စိ၊ တနုတနုသောအတ္ထိ၊ ကိစ္စတော၊ ကြောင့်ကြာဘယ်၏ အပြစ်သည်။ နှစ် အတ္တိတိ၊
 ပဋိ ဟူ၍၊ ကျွန်ုပ် သို့ ပဋိသန္တိကုတိ၊ ၎င်း ဝေပဋိပဒ္ဓထာ၊ ဤသို့ ကျင့်သော တဗ္ဗဟုလိဟာ-
 ဝိနော၊ ထိုအာကိစ္စညာယတနကမ္မဋ္ဌာန်း၊ ဝတေကာသိကသညတ အကျင့်ကို ပျားစွာ ပြုကျင့်နေလေ-
 ဝိသော၊ တဿ၊ ၎င်း ပ၊ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မဋ္ဌိ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဝိ၊ အယံ၊ ကိ၊ တတိယော၊ သော၊
 အာကိစ္စညာယတနသပ္ပါယော၊ သော၊ ပဋိပဒါ၊ ဟူ၍၊ အကျွာယတိ၊ အပိ၏။

ဘိက္ခဝေ ဝိ၊ ပဋ္ဌ သရံ၊ လည်း၊ အနိယသောဝကော၊ သည်။ "ဗိဇ္ဇတိကာ၊ ကုန်သော၊ ယေ
 ဝ ကာပာ၊ တို့၎င်း ။ပ၊ ယာ ဝ အာကိစ္စညာယတနသညာ၊ ဝိ၎င်း၊ သဗ္ဗာ၊ အလုံးစုံကုန်
 သော၊ သညာ၊ သညာဘိသညာ (အတ္တိ၊ ဝိကုန်၏) ယက္ခ၊ -အကြင်နေဝသညာနာသညာ
 ယာနုချာနိန္ဒ" တော၊ ၎်အလုံးစုံသော သညာဘိသညာ။ အပရိသေသာ၊ မြင်၍၊ နိရုဇ္ဈန္တိ၊
 ကုန်၏၊ ယပိဝံ နေဝသညာနာသညာယတနံ၊ အကြင် နေဝသညာ နာသညာယတန ချာနိသညာ
 (အတ္တိ၊ ၎်) တံ၊ သညာ၊ သဗ္ဗံ၊ ၎်၊ တံ၊ သည်။ ပဋိတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့၊ ပဋိသန္တိကုတိ၊
 ၎်၊ ဝေပဋိပဒ္ဓထာ၊ သော၊ တဗ္ဗဟုလိဟာဝိနော၊ ထို (သဗ္ဗသညာပဋိပဒ္ဓာဟာန) အကျင့်ကို
 ပျားစွာ ပြုကျင့်နေလေ့ရှိသော၊ တဿ၊ ၎် ။ပ။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မဋ္ဌိ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဝိ၊ အယံ၊ ကိ၊
 နေဝသညာ နာသညာယတန သပ္ပါယော၊ သော။ ပဋိပဒါ၊ ဟူ၍။ အကျွာယတိ၊ အပိ၏ဟူသော၊
 တံ၊ ကိ၊ အဝေါ၊ ပြိ၊ (၆၆-ပိုဒ် တေဒဝေါ၊ ပြန်ဝပ်)။

၇။ ဝေ၊ သို့၊ စုတ္တု၊ သော်၊ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ ဘာဝန္တိ၊ ကိ၊ "ဘန္တေ၊
 ဖုး၊ ကု၊ ဤသာသနာတော်၍၊ ဘိက္ခု၊ သည်၊ နော ဝေ အဿ၊ ရွေးက (ကပ္ပဝန္တိ) မပြစ်
 ခြားဘဲ၊ ယေ ငါ့အား၊ နော ဝ သိယော၊ ယခု (ပိပါကဝန္တိ) မပြစ်ဘဲ၊ န ဘဝိဿတိ၊ ယခု (ကပ္ပဝန္တိ)
 မပြစ်ဘဲ၊ ယေ ငါ့အား၊ န ဘဝိဿတိ၊ နောင်ကခါနီး (ပိပါကဝန္တိ) မပြစ်လတ္တံ့ ။ ယံ၊ အကြင်
 ယခု ချောင်းပါးအပေါင်းသညာ၊ အနု၊ ဝိ၊ ယံ၊ အကြင် ယခုချောင်းပါးအပေါင်းသညာ၊ ဘုဘံ၊

၇။ ဝေ၊ သို့၊ စုတ္တု၊ သော်၊ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ ဘာဝန္တိ၊ ကိ၊ "ဘန္တေ၊
 ဖုး၊ ကု၊ ဤသာသနာတော်၍၊ ဘိက္ခု၊ သည်၊ နော ဝေ အဿ၊ ရွေးက (ကပ္ပဝန္တိ) မပြစ်
 ခြားဘဲ၊ ယေ ငါ့အား၊ နော ဝ သိယော၊ ယခု (ပိပါကဝန္တိ) မပြစ်ဘဲ၊ န ဘဝိဿတိ၊ ယခု (ကပ္ပဝန္တိ)
 မပြစ်ဘဲ၊ ယေ ငါ့အား၊ န ဘဝိဿတိ၊ နောင်ကခါနီး (ပိပါကဝန္တိ) မပြစ်လတ္တံ့ ။ ယံ၊ အကြင်
 ယခု ချောင်းပါးအပေါင်းသညာ၊ အနု၊ ဝိ၊ ယံ၊ အကြင် ယခုချောင်းပါးအပေါင်းသညာ၊ ဘုဘံ၊

ဖြစ်ပြီ။ တံ၊ ထိုယခုခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းကို။ ပဟောမိတံ၊ ပယ်ဆုံးဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်သည်။ ဟောတံ၊ ဇာတိ။ ဧဝံ၊ သို့။ ဥပေက္ခံ၊ ဝိပဿနပေက္ခာကို။ ပဋိလဘတံ၊ ရ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။ ပရိနိဗ္ဗာယေယျ နုခေါ၊ ကိလေသာငြိမ်းအေးရာသလော။ န ဝါ ပရိနိဗ္ဗာယေယျ နုခေါတံ၊ ကိလေသာမငြိမ်းအေးရာသလော” ဟူသော။ တံ၊ ကို။ အဝေါ၊ ပြီ။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ ဧကစ္စော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤဝိပဿနပေက္ခာကို ရရာ၌။ ပရိနိဗ္ဗာယေယျ အပိ၊ ကိလေသာငြိမ်းအေးသော်လည်း ငြိမ်းအေးပေရာ၏။ ဧကစ္စော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤ။ န ပရိနိဗ္ဗာယေယျ အပိ၊ ကိလေသာမငြိမ်းအေးသော်လည်း မငြိမ်းအေးပေရာ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ယေန၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ ဧကစ္စော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤဝိပဿနာပေက္ခာကို ရရာ၌။ ပရိနိဗ္ဗာယေယျ အပိ၊ ပေရာ၏။ ပ။ န ပရိနိဗ္ဗာယေယျ အပိ၊ ပေရာ။ သော ဟေတု၊ ထိုအကြောင်းသည်။ ဧကန္တ နု ခေါ၊ အဘယ်ပါနည်း။ သော ပစ္စယော၊ ထိုအထောက်အပံ့သည်။ ဧကန္တ နု ခေါ၊ အဘယ်ပါနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးလျှောက်၏။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ ဣဓ၊ ဤ။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပ။ ပဋိလဘတံ၊ ရ၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ တံ ဥပေက္ခံ၊ ထိုဝိပဿနပေက္ခာကို။ အဘိနန္ဒတံ၊ ဇာတိ။ အဘိဝဒတံ၊ ဇာတိ။ အဇ္ဈောသာယ၊ မျိုမတတ်စွဲလမ်း၍။ တိဋ္ဌတံ၊ တည်၏။ တံ ဥပေက္ခံ၊ ကို။ အဘိနန္ဒတော၊ သော။ အဘိဝဒတော၊ သော။ အဇ္ဈောသာယ၊ ၍။ တိဋ္ဌတော၊ သော။ တဿ၊ ဇာတိ။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်။ တန္တိဿိတံ၊ ထိုဝိပဿနပေက္ခာကို မှီသည်။ ဟောတံ၊ ဇာတိ။ တံ ဥပါဒါနံ၊ ထိုဝိပဿနပေက္ခာကို စွဲလမ်းသည်။ ဟောတံ၊ ဇာတိ။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ သဥပါဒါနော၊ စွဲလမ်းခြင်းရှိသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ န ပရိနိဗ္ဗာယတံ၊ မငြိမ်းအေး။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။ ကဟံ၊ အဘယ်ကို။ ဥပါဒိယမာနော၊ စွဲလမ်းသည်ဖြစ်၍။ ဥပါဒိယတံ၊ စွဲလမ်းပါသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်၏။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ နေဝသညာနာသညာယတနံ၊ ကို။ ဥပါဒိယမာနော၊ ဖြစ်၍။ ဥပါဒိယတံ၊ ဇာတိ။ ဘန္တေ၊ ရား။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။ ဥပါဒါနသေဋ္ဌံ၊ အမြတ်ဆုံး စွဲလမ်းရာ (နေဝသညာနာသညာယတနံ) ဘာကို။ ဥပါဒိယမာနော၊ ဖြစ်၍။ ဥပါဒိယတံ ကိရ၊ စွဲလမ်းပါသတံလားဘုရား။ (ပဋိသန္တိံ ဂက္ခာတိတံ အတ္ထော။ ဋ)။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ တံ၊ မှန်၏။ ဥပါဒါနသေဋ္ဌံ၊ ကို။ ပ။ ဥပါဒိယတံ၊ ဇာတိ။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ ယဒိဒံ နေဝသညာနာသညာယတနံ၊ သည်။ (အတ္ထံ၊ ဇာတိ။) ဧဝံ၊ သည်။ ဥပါဒါနသေဋ္ဌံ၊ မည်၏။

၇၂။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ ဣဓ၊ ဤ။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပ။ ပဋိလဘတံ၊ ရ၏။ သော၊ သည်။ တံ ဥပေက္ခံ၊ ကို။ နာဘိနန္ဒတံ၊ မနှစ်သက်။ နာဘိဝဒတံ၊ မဆို။ အဇ္ဈောသာယ၊ ၍။ န တိဋ္ဌတံ၊ မတည်။ တံ ဥပေက္ခံ၊ ကို။ အဘိနန္ဒတော၊ သော။ အဘိဝဒတော၊ သော။ အနဇ္ဈောသာယ၊ မျိုမတတ်စွဲလမ်းမှု၍။ တိဋ္ဌတော၊ သော။ တဿ၊ ဇာတိ။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ တန္တိဿိတံ၊ သည်။ န ဟောတံ၊ မဖြစ်။ တဒုပါဒါနံ၊ သည်။ န ဟောတံ၊ မဖြစ်။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ အနုပါဒါနော၊ စွဲလမ်းခြင်း မရှိသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပရိနိဗ္ဗာယတံ၊ ဇာတိ။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။

၇၃။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ နိဿယ နိဿယ၊ (ထိုထိုသမာပတ်ကို) မှီ၍ မှီ၍။ ဩဿ၊ ဩဗလေးပါးကို။ နိတ္ထရဏာ၊ ကူးမြောက်ကြောင်း တရားဒေသနာကို။

၁။ ပရိနိဗ္ဗာယတံ ပရုပရိကပ္ပနေ အဘိတတ္ထတံ အာဟ။ ပရိနိဗ္ဗာယေယျာတံ ပရိနိဗ္ဗာယေယျ နုခေါတံ ဝါ ပါဠော၊ သော ဝေတ္တာ” ဟူသော ဦးစကားကို ကြည့်ရအံ့။

အက္ခာတော၊ ဟောကြားတော်မူအပ်ပြီ။ ဘန္တေ၊ ဝား၊ အတ္တရိယံ၊ လက်ဖျတ်ခတ်တီး အံ့ချီးထိုက်ပေစ။ ဘန္တေ၊ ဝား။ အပ္ပုတံ၊ မဖြစ်စား အဦးအသစ် ဖြစ်ပေစ။ ဘန္တေ၊ ဝား။ အရိယော၊ မြတ်သော။ ဝိမောက္ခော၊ လွတ်မြောက်ကြောင်း (အရဟတ္တဖိုလ်) သည်။ ကတမော ပန၊ အဘယ်ပါနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ ဣမ၊ ဤ။ အရိယသာဝကော သိက္ခ၊ သည်။ “ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာ၊ ကုန်သော။ ယေ စ ကာမာ၊ တို့သည်၎င်း။ ပ။ ယာ စ နေဝသညာနာသညာယတနသညာ၊ တို့သည်၎င်း။ ယာဝတာ၊ အကြင်မျှလောက်သော။ သက္ကာယော၊ ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော တေဘူမကတဝားအပေါင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ဤ။) သေ၊ ဤအလုံးစုံသော တဝားအပေါင်းသည်သာ။ သက္ကာယော၊ သက္ကာယ မည်၏။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ အနုပါဒါ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မစွဲလမ်းမှု၍။ (ယ-ကြေ၏။) ယဒိဒံ ဝိမောက္ခော၊ အကြင်လွတ်မြောက်ကြောင်း (အရဟတ္တဖိုလ်) သည်။ (အတ္ထိ၊ ဤ။) တေ၊ ဤလွတ်မြောက်ကြောင်း အရဟတ္တဖိုလ်သည်။ အမတန္တိ၊ (နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုသောကြောင့်) အမြှိုက်အရသာ”တည်းဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ၊ ဤ။

အာနန္ဒ၊ နွာ။ ဣတိ ခေါ၊ လျှင်။ မယာ၊ သည်။ အာနေဉ္ဇသပ္ပါယာ၊ သော။ ပဋိပဒါ၊ ကို။ ဒေသိတာ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ အာကိဉ္ဇညာယဘနသပ္ပါယာ၊ သော။ ပ။ နေဝသညာနာသညာယတနသပ္ပါယာ၊ သော။ ပဋိပဒါ၊ ကို။ ဒေသိတာ၊ အပ်ပြီ။ နိဿာယ နိဿာယ၊ မှီ၍ မှီ၍။ ဩဗဿ၊ ကို။ နိတ္တရဏာ၊ ကို။ ဒေသိတာ၊ အပ်ပြီ။ အရိယော၊ သော။ ဝိမောက္ခော၊ ကို။ ဒေသိတော၊ အပ်ပြီ။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ သာဝကာနံ၊ တပည့်တို့၏။ ဟိတေသိနာ၊ အစီးအပွားကို လိုလားတော်မူသော။ အနုကမ္မကေန၊ အစဉ်စောင့်ရှောက်တော်မူသော။ သတ္တာရာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အနုကမ္မံ၊ အစဉ်စောင့်ရှောက်သည်ကို။ ဥပါဒါယ၊ အကြောင်းပြု၍။ ယံ ကရဏိယံ၊ အကြင်ပြုဘွယ်ကိစ္စသည်။ (အတ္ထိ၊ ဤ။) တံ၊ ထိုပြုဘွယ်ကိစ္စကို။ ဝေါ၊ သင်တို့၏ (အကျိုးငှါ)။ မယာ၊ ငါဘုရားသည်။ ကတံ၊ ပြုအပ်ခဲ့ပြီ။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ တောနိ၊ ဤအရာတို့သည်ကား။ ရုက္ခမူလာနိ၊ သစ်ပင်ရင်းတို့တည်း။ တောနိ၊ တို့သည်ကား။ သုညာဂါရာနိ၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာကျောင်းတို့တည်း။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ ဈာယထ၊ (တဝားတို့ကို) ရှုကုန်လော့။ မာ ပမာဒတ္ထ၊ မမေ့ကြကုန်လင့်။ ပစ္စာ၊ နောက်၌။ ဝိပုဋ္ဌိသံ၊ ဝိပုဋ္ဌိသံ၊ ဝိပုဋ္ဌိသံ၊ ဝိပုဋ္ဌိသံ၊ ဝိပုဋ္ဌိသံ၊ ဝိပုဋ္ဌိသံ။ မာ အဟုဝတ္ထ၊ မဖြစ်ကြကုန်လင့်။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဝေါ၊ သင်တို့ (အကျိုးငှါ)။ (ဒေသိတာ၊ အပ်သော။) အမှာကံ၊ ငါဘုရားတို့၏။ အနုသာသနီ၊ အဆုံးအမတော်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဝေါစ၊ ပြီ။ (ဣဒမဝေါဝ-စသည် ပေးမြဲ။)

ဆဋ္ဌံ၊ သော။ အာနေဉ္ဇသပ္ပါယသတ္ထံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၇-ဂဏကမောဂ္ဂလ္လာနသုတ်

၇၄။ (ဝေံ မေသုတံ-ပေးမြဲ။) ဧကံ၊ သော။ သမယံ၊ ဤ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သာဝတ္ထိယံ၊ ဤ။ မိဂါရမာတုပါသာဒေ၊ မိဂါရသုဋ္ဌေး၏ အမိသဖွယ်ဖြစ်သော ဝိသာခါ၏ ပြာသာဒ်ကျောင်းတော် ဖြစ်သော။ ပုဗ္ဗာရာပေ၊ ပုဗ္ဗာရုံကျောင်းတော်၌။ ဝိဟရတိ၊ ဤ။

အထ ခေါ၊ ဤ။ ဂဏကမောဂ္ဂလ္လာနော၊ ဂဏကမောဂ္ဂလ္လာနံမည်သော။ ပြာဟ္မကော၊ ပုဏ္ဏားသည်။ ယေန၊ အကြင်အရပ်၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ဤ။) ဧနေ၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိ၊ ချဉ်းကပ်ပြီ။ ဥပသင်္ကမိတ္တာ၊ ဤ။ အဂဓာဒ၊ နှင့်။ အဓိဋ္ဌိံ၊ အကျိုး။ အပ္ပေဓိ၊ ခံကျန်း၏လော့။ စသည်ပြော၍

ထေရောမိလေပြီ။ သမ္မောဒနီယံ၊ ဝမ်းသာဘွယ်သော။ သာရဏီယံ၊ အောက်မေ့ဘွယ်သော။ ကယ်၊ ကောင်းကိုး၊ ဝီတိသာရေတွာ၊ ပြီးဆုံးရေး၍။ ကေမန္တံ၊ ခွံ။ နိသီဒိ၊ ထိုင်ပြီ။ ကေမန္တံ၊ ခွံ။ နိသီဒော ခေါ၊ ထိုင်နေသော။ ဂဏကမောဂ္ဂလ္လာနော၊ သော။ ဗြာဟ္မဏော၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို—

“ဘော ဂေါတမ၊ အရှင်ဂေါတမ။ သေယျထာပိ၊ အံ။ ဣမဏ မိဂါရမာတုပါသာဒဿ၊ ဤမိဂါရမာတာဝိသာခါပြာသာဒ်၏။ ယာဝ ပစ္စိမသောပါနကဠေဝရာ၊ အောက်ဆုံးလှေခါးထင်တိုင် အောင်။ (ယဒိဓံကား နိပါတ်မျှ၊ နောက်၌လည်းဤနည်း။) အနုပုဗ္ဗသိက္ခာ၊ အစဉ်အတိုင်း သင်ခြင်းကို။ အနုပုဗ္ဗကိရိယာ၊ အစဉ်အတိုင်းပြုခြင်းကို။ အနုပုဗ္ဗပဋိပဒါ၊ အစဉ်အတိုင်းကျင့်ခြင်းကို။ ဒိဿတိ၊ တွေ့မြင်အပ်၏။

ဘော ဂေါတမ၊ မ။ ဣမေသံပိ ဗြာဟ္မဏာနံ၊ ဤပုဏ္ဏားတို့၏လည်း။ အဇ္ဈေန၊ ဝေဒသင်ခြင်း၌။ အနုပုဗ္ဗသိက္ခာ၊ ကို။ အနုပုဗ္ဗကိရိယာ၊ ကို။ အနုပုဗ္ဗပဋိပဒါ၊ ကို။ ဒိဿတိ၊ အပ်၏။

ဘော ဂေါတမ၊ မ။ ဣမေသမ္ပိ ဣဿာသာနံ၊ ဤလေးသမားတို့၏လည်း။ ဣဿတ္ထေ၊ လေးအတတ်၌။ အနုပုဗ္ဗသိက္ခာ၊ ကို။ အနုပုဗ္ဗကိရိယာ၊ ကို။ အနုပုဗ္ဗပဋိပဒါ၊ ကို။ ဒိဿတိ၊ အပ်၏။

ဘော ဂေါတမ၊ မ။ ဂဏကာနံ၊ ဂဏန်းအတတ်ကိုတတ်ကုန်သော။ ဂဏနာဇီဝါနံ၊ ဂဏန်းအတတ်ဖြင့် အသက်မွေးကုန်သော။ အမှာကမ္ပိ၊ တပည့်တော်တို့၏လည်း။ သင်္ခါနေ၊ ရေတွက်ခြင်း၌။ အနုပုဗ္ဗသိက္ခာ၊ ကို။ အနုပုဗ္ဗကိရိယာ၊ ကို။ အနုပုဗ္ဗပဋိပဒါ၊ ကို။ ဒိဿတိ၊ အပ်၏။ ဘော ဂေါတမ၊ မ။ ဟိ၊ မှန်၏။ မယံ၊ တပည့်တော်တို့သည်။ အန္တေဝါသိံ၊ တပည့်ကိုး လက်တွဲ၊ ရသည်ရှိသော်။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ “ကေ ကေကံ၊ တစ်တလီတစ်။ ဒေဒုကာ၊ နှစ်နှစ်လီလေး။ တီဏိ တိကာ၊ သုံးသုံးလီကိုး။ စတ္တာရိ စတုက္ကာ၊ လေးလေးလီတဆဲ့ခြောက်။ ပဉ္စ ပဉ္စကာ၊ ငါးငါးလီနှစ်ဆဲ့ငါး။ ဆ ဆက္ကာ၊ ၆x၆လီ=၃၆။ သတ္တ သတ္တကာ၊ ၇x၇လီ=၄၉။ အဋ္ဌ အဋ္ဌကာ၊ ၈x၈လီ=၆၄။ နဝ နာကာ၊ ၉x၉လီ=၈၁။ ဒသ ဒသကာတိ၊ ၁၀x၁၀လီ=၁၀၀” ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ ဂဏာပေမ၊ ရေတွက်စေကုန်၏။ ဘော ဂေါတမ၊ မ။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ သတမ္ပိ၊ အရာကိုလည်း။ ဂဏာပေမ၊ ကုန်၏။ ဘိယျောပိ၊ အရာထက်အလွန်လည်း။ ဂဏာပေမ၊ ကုန်၏။

“ဘော ဂေါတမ၊ မ။ ဝေမော၊ သာလျှင်။ ဣမသ္မိမ္ပိ ဓမ္မဝိနယေ၊ ဤသာသနာ၌လည်း။ အနုပုဗ္ဗသိက္ခာ၊ ကို။ အနုပုဗ္ဗကိရိယာ၊ ကို။ အနုပုဗ္ဗပဋိပဒါ၊ ကို။ ပညပေတံ၊ ပညပ်ခြင်းငှါ။ သက္ကာနုခေါတိ၊ စွမ်းနိုင်ပါသလော” ဟူသော။ တေံ၊ ကို၊ အဝေါစ၊ ပြီ။

၇၅။ ဗြာဟ္မဏ၊ ဂဏကမောဂ္ဂလ္လာနပုဏ္ဏား။ ဣမသ္မိမ္ပိ ဓမ္မဝိနယေ၊ ၌လည်း။ ပ။ သက္ကာ၊ စွမ်းနိုင်၏။ ဗြာဟ္မဏ၊ ဣား။ ဒက္ခော၊ ကျမ်းကျင်သော။ အဿဒမ္ပကော၊ မြင်းဆရာသည်။ ဘဒ္ဒံ၊ ကောင်းသော။ အဿာဇာနီယံ၊ အာဇာနည်မြှ်းကို။ လဘိတွာ၊ သော်။ ပဌမေနော၊ ရှေးဦးစွာ သာလျှင်။ မုခါဓာနေ၊ မြင်းဆက်၌။ ကာရဏံ၊ ပြုလုပ်ဘွယ်ကို။ ကာရေတိ၊ ပြုစေ၏။ အထ၊ ထိုမှ

၁။ ပဌမာက္ခရာဖြင့် ဣဿတ္ထေ၊ ဒုတိယက္ခရာဖြင့် ဣဿတ္ထေ ၂ချက်သင့်။ ဣဿာသာနံ ကံ ဣဿတ္ထိပြုပဌမက္ခရာဖြင့် ဣဿာ သံ ဣဿာသ + တ္ထာ သက်ခေါ၊ အာကို အရဿပ။ ၂ သံ အသတိ ဒေဝာနာတိ ဣဿတ္ထံ-ဟုပြု။ ဒုတိယက္ခရာဖြင့် ဣဿတ္ထံ ဣဿပုဗ္ဗ အသဘာတ်-တပစ္စည်း။ ဝေမောတ် တပစ္စည်းဖြင့်ပြီးသော ဝတ္တံ-ပုဂံကဲ့သို့ စီစဉ်။

နောက်၌။ ဥတ္တရီ ၊ အထက်ဖြစ်သော။ ကာရဏံ၊ ကို။ ကာရေတိ သေယျထာပိ၊ ပြုစေသကဲ့သို့။
 ဗြာဟ္မဏ၊ ဣား။ ဝေ မေဝခေါ၊ သာလျှင်။ တထာဂတော၊ ငါဘုရားသည်။ ပုရိသဒမ္ပံ၊ ဆုံးမထိုက်
 သောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ လဘိတော၊ သော်။ ပဋ္ဌမံ၊ စွာ။ “ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တံ၊ သင်သည်။ ဟေ၊ လာလော့။
 သီလဝါ၊ သည်။ ဟောဟိ၊ ဖြစ်လော့။ ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော၊ စောင့်ရှောက်အပ်သော
 ပါတိမောက္ခသံဝရသီလရှိသည်ဖြစ်၍။ အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နော၊ အကျင့်၊ ကျက်စားထုတို့နှင့်
 ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟာဟိ၊ နေလော့။ အဏုမတ္ထေသု၊ အနည်းငယ်မျှသော်လည်း ဖြစ်ကုန်
 သော။ ဝဇ္ဇေသု၊ အပြစ်တို့၌။ ဘယဒဿာဝိ၊ ဘေးဟူလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ သိက္ခာပဒေသု၊
 သိက္ခာပုဒ်တို့၌။ သမာဒါယ၊ ဆောက်တည်၍။ သိက္ခာသုတိ၊ ကျင့်လော့”ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။
 ဝိနေတိ၊ ဆုံးမ၏။

ဗြာဟ္မဏ၊ ဣား။ ယတော ခေါ ဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ ပ။ သိက္ခာတိ၊ ၎င်း။ တမေနံ၊ ထိုရဟန်း
 ကို။ တထာဂတော၊ သည်။ ဥတ္တရီ ၊ အလွန်။ “ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တံ၊ သည်။ ဟေ၊ လာလော့။
 ဣန္ဒြိယေသု၊ ဣန္ဒြိယတို့၌။ ဂုတ္တဒ္ဓါရော၊ စောင့်ရှောက်အပ်သောတံခါးရှိသည်။ ဟောဟိ၊ လော့။
 စက္ခုနာ၊ မျက်စိဖြင့်။ ရူပံ၊ အဆင်းကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်သည်ရှိသော်။ နိမိတ္တဂ္ဂါဟိ၊ (ယောက်ျားမိန်းမ
 လှ မလှဟု အကြမ်းအားဖြင့်ခွဲခြားသော) အမှတ်အသားကို ယူလေ့ရှိသည်။ မာ ဟောဟိ၊ မဖြစ်
 လင့်။ အနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟိ၊ (လက်ခြေသဏ္ဍာန် ပြုံးရယ်ဟန်စသော အသေးစိတ်) ထင်ရှားသော အမှတ်
 အသားကို ယူလေ့ရှိသည်။ မာ ဟောဟိ၊ မဖြစ်လင့်။ စက္ခုန္ဒြိယံ၊ စက္ခုန္ဒြိယကို။ အသံဝုတံ၊ မစောင့်
 စည်းသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တံ၊ နေသော။ နေံ၊ ထိုရဟန်းကို။ ယတွာဓိကရဏံ၊ အကြင်စက္ခုန္ဒြိယကို
 မစောင့်စည်းခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာ၊ ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။
 ပါပကာ၊ ယုတ်မာကုန်သော။ အကုသလာ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အန္ဓာဿဝေယျံ၊ အစဉ်ပွားစေကုန်
 ရ၏။ တဿ၊ ထိုစက္ခုန္ဒြိယကို။ သံဝရယ၊ စောင့်စည်းခြင်းငှါ။ ပဋိပဇ္ဇာဟိ၊ ကျင့်လော့။ စက္ခုန္ဒြိယံ၊ ကို။
 ရက္ခာဟိ၊ စောင့်ရှောက်လော့။ စက္ခုန္ဒြိယေ၊ ၌။ သံဝရံ၊ သို့။ အာပဇ္ဇာဟိ၊ ရောက်လော့။
 သောထေန၊ နားဖြင့်။ သဒ္ဓံ၊ အသံကို။ သုတွာ၊ ကြားရသော်။ ပ။ ဃာနေန၊ နှာခေါင်းဖြင့်။
 ဂန္ဓံ၊ အနံ့ကို။ ဃာယိတွာ၊ နံသော်။ ပ။ ဇိဝါယ၊ လျှာဖြင့်။ ရသံ၊ အရသာကို။ သာယိတွာ၊
 လျက်သော်။ ပ။ ကာယေန၊ ကိုယ်ဖြင့်။ ဖောဠဗ္ဗံ၊ တွေ့ထိအပ်သည်ကို။ ဖုသိတွာ၊ တွေ့ထိသော်။ ပ။
 မနဿာ၊ စိတ်ဖြင့်။ ဓမ္မံ၊ သဘောတရားကို။ ဝိညာယ၊ သိသော်။ ပ။ အာပဇ္ဇာဟိတိ၊ ရောက်
 လော့”ဟူ၍။ ဝိနေတိ၊ ၎င်း။ (ဒေဝဒဟသုတ် ၁၅-ပိုဒ်၌လည်း လာ၏။)

ဗြာဟ္မဏ၊ ဣား။ ယတော ခေါ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဣန္ဒြိယေသု၊ တို့၌။ ဂုတ္တဒ္ဓါရော၊ သည်။
 ဟောဟိ၊ ၎င်း။ တမေနံ၊ ကို။ တထာဂတော၊ သည်။ ဥတ္တရီ ၊ အလွန်။ “ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တံ၊
 သည်။” ဟေ၊ လာလော့။ ဘောဇနေ၊ ဘောဇဉ်၌။ မတ္တည၊ အတိုင်းအရှည်ကို သိလေ့ရှိ
 သူသည်။ ဟောဟိ၊ လော့။ ယောနိသော၊ အကြောင်းအားဖြင့်။ ပဋိသင်္ခါ၊ ဆင်ခြင်၍။
 (ယ-ကြေ၏။) အာဟာရံ၊ အစားအစာကို။ အာဟာရေယျာသိ၊ သုံးဆောင်လော့။ ဒဝါယ၊
 ရွာသူသားငယ်တို့ကဲ့သို့ မြူးထူးပျော်ပါးကစားခြင်းငှါ။ နေဝ အာဟာရေယျာသိ၊ မသုံးဆောင်
 လင့်။ မဒါယ၊ လက်ဝှေ့ လက်ပမ်းသည်စသည်တို့ကဲ့သို့ အားဟူသောမာန်ယစ်ခြင်းငှါ။ နအာဟာရေ-
 ယျာသိ၊ လင့်။ မဏ္ဍနာယ၊ နန်းတွင်းသူပြည့်တန်ဆာမတို့ကဲ့သို့ အင်္ဂါကြီးငယ် ပြည့်ပြီးခြင်းငှါ။
 နအာဟာရေယျာသိ၊ လင့်။ ဝိဘူသနာယ၊ ကချေသည်စသည်တို့ကဲ့သို့ အရေအဆင်းလှပတင့်
 အပ်ခြင်းငှါ။ နအာဟာရေယျာသိ၊ လင့်။ ဣမဿ ကာယဏ္ဍာန်ရူပကာယ၏။ မာဒေဋ္ဌိဒါယာ-

ဝေ၊ တည်ရုံငှါသာလျှင်။ ယာဝ ယာပနာယ ဝေ၊ မျှတရုံငှါသာလျှင်။ ယာဝ ဝိဟိံ သုပရတိယာ
 ဝေ၊ ပင်ပန်းခြင်း ငြိမ်းရုံငှါသာလျှင်။ ယာဝ မြဟ္မစရိယာနဂ္ဂဟာယ ဝေ၊ သာသန၊ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယ
 ၂-ပါးကို ချီးမြှောက်ရုံငှါသာလျှင်။ အာဟာရေယျာသိ၊ သုံးဆောင်လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့သုံး
 ဆောင်ခြင်းဖြင့်။ ပုဗ္ဗဏံ၊ အဟောင်းဖြစ်သော။ ဝေဒနဉ္စ၊ ဆင်းရဲဝေဒနာကိုလည်း။ ပဋိဟာခါမိ၊
 ယယ်ပျောက်အံ့။ နဝံ၊ အသစ်ဖြစ်သော။ ဝေဒနဉ္စ၊ ကိုလည်း။ န ဥပ္ပါဒေဿာမိ၊ မဖြစ်စေအံ့။
 မေ၊ ငါ၏။ ယာတြာ စ၊ မျှဘခြင်းသည်၎င်း။ အနဝဇ္ဇတာ စ၊ အပြစ်မရှိခြင်းသည်၎င်း။ ဖာသု-
 ဝိဟာရေ စ၊ ချမ်းသာစွာနေရခြင်းသည်၎င်း။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးပြု၍။
 အာဟာရံ၊ ကို။ အာဟာရေယျာသိတိ၊ လော့”ဟူ၍။ ဝိနေတိ၊ ၎င်း။

ဗြာဟ္မဏ၊ ဣား။ ယတော ခေါ် ဘိက္ခု၊ သည်။ ဘောဇနော ဌံ။ မတ္တဉ္စ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။
 တမေနံ၊ ကို။ တထာဂတော၊ သည်။ ဥတ္တရိံ၊ အလွန်။ “ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တံ၊ သည်။ ဟေ၊
 လော့။ ဇာဂရိယံ အနု၊ နိုးကြားခြင်း၌။ ယုတ္တော၊ ယှဉ်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရာဟိ၊ နေလော့။
 ဒိဝသံ၊ နေအခါပတ်လုံး။ စက်မေန၊ စကြိုသွားခြင်းဖြင့်၎င်း။ နံသဇ္ဇာယ၊ ထိုင်နေခြင်းဖြင့်၎င်း။
 အာဝရဏိယေဟိ၊ ကုသိုလ်တရားကို ပိတ်ပင်တတ်ကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ နိဝရဏတရားတို့မှ။ ဝိတ္တံ၊
 စိတ်ကို။ ပရိသောဓေဟိ၊ သုတ်သင်လော့။ ရတ္တိယာ၊ ညဉ့်၏။ ပဌမံ ယာမံ၊ ပဌမယာမံပတ်လုံး။ ပ။
 ပရိသောဓေဟိ၊ လော့။ ရတ္တိယာ၊ ၎င်း။ မဇ္ဈိမံ ယာမံ၊ မဇ္ဈိမယာမံပတ်လုံး။ ပါဒေ၊ လကျော်ခြေ၌။
 ပါဒံ၊ လက်ဝဲခြေကို။ အစွာဓာယ၊ စဉ်းငယ်လွန်ထား၍။ သတော၊ သတိရှိသည်ဖြစ်၍။ သမ္ပဇာ-
 နော၊ ဆင်ခြင်တတ်သော ပညာရှိသည်ဖြစ်၍။ ဥဋ္ဌာနသည်၊ ထမည်ဟူသော သညာကို။ မနသိ-
 ကရိတွာ၊ နှလုံးသွင်း၍။ ဒက္ခိဏေန ပထေနေ၊ လကျော်နံပါးဖြင့်။ သိဟသေယျံ၊ ခြင်္သေ့မင်းကဲ့သို့
 မြတ်သော အိပ်ခြင်းကို။ ကပ္ပေယျာသိ၊ ပြုလော့။ ရတ္တိယာ၊ ၎င်း။ ပစ္ဆိမံ ယာမံ၊ ပစ္ဆိမယာမံ
 ပတ်လုံး။ ပစ္စုဋ္ဌာယ၊ စောစောထ၍။ ပ။ ပရိသောဓေဟိတိ၊ သုတ်သင်လော့”ဟူ၍။ ဝိနေတိ၊ ၎င်း။

ဗြာဟ္မဏ၊ ဣား။ ယတော ခေါ် ဘိက္ခု၊ သည်။ ဇာဂရိယံ အနု၊ ဌံ။ ယုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊
 ၎င်း။ တမေနံ၊ ကို။ တထာဂတော၊ သည်။ ဥတ္တရိံ၊ အလွန်။ “ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တံ၊ သည်။
 ဟေ၊ လော့။ သတိသမ္ပဇညေန၊ သတိ၊ ပညာနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသည်။ ဟောဟိ၊ ဖြစ်
 လော့။ အဘိက္ကန္တေ၊ ရွှေသို့တိုးရာ၌၎င်း။ ပဋိက္ကန္တေ၊ နောက်သို့ဆုတ်ရာ၌၎င်း။ သမ္ပဇာနကာရိ၊
 အသိညက်ဖြင့် ပြုလေ့ရှိသည်။ ဟောဟိ၊ ဖြစ်လော့။ ပ။ တုဏိဘာဝေ၊ ဆိတ်ဆိတ်နေရာ၌၎င်း။
 သမ္ပဇာနကာရိ၊ သည်။ ဟောဟိတိ၊ ဖြစ်လော့”ဟူ၍။ ဝိနေတိ၊ ၎င်း။ (ဒေဝဒယသုတ် ၁၅-ပိုဒ်၌
 လည်း လာ၏။)

ဗြာဟ္မဏ၊ ဣား။ ယတော ခေါ် ဘိက္ခု၊ သည်။ သတိသမ္ပဇညေန၊ နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၎င်း။ တမေနံ၊ ကို။ တထာဂတော၊ သည်။ ဥတ္တရိံ၊ အလွန်။ “ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တံ၊
 သည်။ ဟေ၊ လော့။ ဝိဝိတ္တံ၊ လူတို့မှ ဆိတ်သော။ သေနာသနံ၊ အိပ်ရာနေရာဟူသော။ အရညံ၊
 တောကို၎င်း။ ရုက္ခမူလံ၊ သစ်ပင်ရင်းကို၎င်း။ ပဗ္ဗတံ၊ တောင်ကို၎င်း။ ကန္တရံ၊ ချောက်ကို၎င်း။
 ဝိရိဂဟံ၊ တောင်လိုက်ခေါင်းကို၎င်း။ သုသာနံ၊ သင်းချိုက်ကို၎င်း။ ဝနပတ္တံ၊ တောအုပ်ကို၎င်း။
 အပ္ပောကာသံ၊ လွင်တီးခေါင်ကို၎င်း။ ပလာလပုဉ္စံ၊ ကောက်ရိုးပုံကို၎င်း။ ဘဇာဟိတိ၊ ချဉ်းကပ်
 လော့”ဟူ၍။ ဝိနေတိ၊ ၎င်း။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ ပ။ ဘဇတိ၊ ချဉ်းကပ်၏။ သော၊ သည်။
 ပစ္စာဘတ္တံ၊ ဆွမ်းစားပြီးသည်မှနောက်၌။ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တော၊ ဆွမ်းခံရွာမှဖွဲ့ပြီးသော်။ ပလ္လုတံ၊
 ယက်ဝယ်ကို။ အာဘုဇိတွာ၊ ဖွဲ့ခွေ၍။ ကာယံ၊ အထက်ပိုင်းကိုယ်ကို။ ဥဇံ၊ ဖြောင့်စွာ။ ပဏိဓာယ၊

ထား၍။ ပရိမုခံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ရွေး၍။ သတိံ၊ သတိကို။ ဥပဋ္ဌပေတော၊ ဖြစ်စေ၍။ နိသီဒတိ၊ ထိုင်၏။ သော၊ သည်။ လောကေ၊ (ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ)လောက၌။ အတိဗ္ဗ၊ အတိဗ္ဗာကို။ ပဟာယ၊ ပယ်၍။ ပ။ ဝိစိန္တိန္တယ၊ မှ။ ဝိတ္တံ၊ ကို။ ပရိသောဓေတိ၊ ခေါ်။ (ဒေဝဒဟသုတ် ၁၆-စာပိုဒ်ကိုရှု၍သမ္ပန်။)

၇၆။ သော၊ သည်။ ပ။ စတုတ္ထံ၊ စတုတ္ထံ၊ စတုတ္ထံ၊ စတုတ္ထံ။ ဥပသမ္ပုဇ္ဈာ၍။ ဝိဟရတိ၊ ခေါ်။ (ဒေဝဒဟသုတ် ၁၆-ပိုဒ်ကိုရှု၍ သမ္ပန်။)

ဗြာဟ္မဏ၊ ဣစ္ဆာ၊ သေက္ခာ၊ သိက္ခာသုံးပါးကို ကျင့်ဆဲဖြစ်ကုန်သော။ ယေ ခေါ် တေ သိက္ခာ။ အကြင်ရဟန်းတို့သည်။ အပတ္တမာနသာ၊ မရောက်အပ်သေးသော အရဟတ္တဖိုလ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ အနုတ္တရံ၊ မိမိထက်မြတ်သော ထူးဆန်းသော။ ယောဂက္ခေမံ၊ ယောဂလေးပါးတို့၏ကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ ပတ္တယမာနာ၊ တောင့်တကုန်လျက်။ ဝိဟရန္တိ၊ နေကုန်၏။ တေသု၊ ထိုရဟန်းတို့၌။ မေ၊ ငါဘုရား၏။ ဝေရူပိ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ အယံ အနုသာသနီ၊ ဤအဆုံးအမသည်။ ဟောတိ၊ ခေါ်။ “အရဟန္တာ၊ ကိလေသာတို့မှ ဝေးကုန်သော။ ခိဏာသဝါ၊ ကုန်ခန်းပြီးသော အာသဝေါရှိကုန်သော။ ဝုသိတဝန္တာ၊ (ဂရုသံဝါသ-စသည်၌) ကျင့်သုံးပြီးကုန်သော။ ကတကရဏီယာ၊ ပြုအပ်ပြီးသော ၁၆-ချက် မဂ်ကိစ္စရှိကုန်သော။ ဩဟိတဘာရာ၊ ချအပ်ပြီးသော (ခန္ဓာစသော) ဝန်ရှိကုန်သော။ အနုပ္ပတ္တသုဒတ္တာ၊ ရောက်အပ်ပြီးသော မိမိအကျိုး (အရဟတ္တဖိုလ်) ရှိကုန်သော။ ပရိက္ခိဏဘဝသယောဇနာ၊ ကုန်ပြီးသော ဘဝသယောဇနာရှိကုန်သော။ သမ္ပာ၊ ကောင်းစွာ။ အညာယ၊ သိ၍။ ဝိမုတ္တာ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်ပြီးကုန်သော။ ယေ ပန တေ ဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်းတို့သည်ကား။ (အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။) တေသံ၊ ထိုရဟန်းတို့ (အတူကဲ့)။ ဣမေ၊ မေ့။ ဤတရားတို့သည်။ ဝိဇ္ဇမေ့သုခဝိဟာရာယ စေဝ၊ မျက်မှောက်၌ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းအကျိုးငှါရင်း။ သတိံ သမ္ပုဇ္ဈာယ စ၊ သတိပညာအကျိုးငှါရင်း။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။” ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ (မ-၂၊ ၇-ပိုဒ်တို့၌လည်း လာ၏။)

ဝေ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ သော်။ ကဏကမောဂ္ဂလ္လာနော၊ သော။ ဗြာဟ္မဏော၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ “ဘောတော ဂေါတမဿ၊ အရှင်ဂေါတမ၏။ သာဝကာ၊ တပည့်တို့သည်။ ဘောတာ ဂေါတမေန၊ အရှင်ဂေါတမသည်။ ဝေ၊ သို့။ ဩဒီယမာနာ၊ ဆုံးမအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝေ၊ သို့။ အနုသာသီယ ဘုဒ္ဓာ၊ တပန် ဆုံးမအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံတို့သည်။ အစူန္တံ၊ (အဖြစ်အပျက် ဟူသော) အဆုံးကိုသွန်ပြောကံသော။ နိဋ္ဌံ၊ ပြီးဆုံးရာဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ အာရာဓေန္တိ ကိ န ခေါ်၊ ပြီးစီးစေနိုင်ကုန်သလော။ ဥပါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ဧကစ္စေ၊ အချို့တို့သည်။ နာရာဓေန္တိ ကိ န ခေါ်တိ၊ မပြီးစီးစေနိုင်ကုန်သလော” ဟူသော။ ဝေ၊ ကို။ အဝေါ၊ ပြီ။ ဗြာဟ္မဏ၊ ဣစ္ဆာ။ အပေကစ္စေ ခေါ်၊ အချို့ကုန်သော။ မေ၊ ငါဘုရား၏။ သာဝကာ၊ တပည့်တို့သည်။ ယော၊ ငါဘုရားသည်။ ပ။ အာရာဓေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧကစ္စေ ထို့သည်။ နာရာဓေန္တိ၊ မပြီးစီးစေနိုင်ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။

၁။ အစူန္တံ-၌။ ကောင်း၏။ “စင်စစ် ပြီးဆုံးရာဖြစ်သော”ဟု သမ္ပန်။ “အစူန္တံ-၌တိ ယေဝယသင်္ခါတံ အန္တံ အတိတာတိ အစူန္တာ၊ အစူန္တာ နိဋ္ဌာ အသာတိ အစူန္တံ-၌တိ၊ ဧကန္တံ-၌တိ သတထာနိဋ္ဌောတိ အတ္ထော”။ မ-၁-ပုဒ်တရားသင်္ခယသုတ် စာပိုဒ် (၃၉၀)၌ နိဋ္ဌ-ပုဒ်သက်သက် မရှိ။ အစူန္တံ-၌တိ ဘိက္ခု-ကို အရကောက်သက်သို့ ဤသို့လည်း အစူန္တံ-၌ တောက် အစူန္တံ-ဟု သမာသိတံ၍ နိဗ္ဗာန်ကို အရကောက်လေ။

ဘော ဂေါတမ၊ မ။ ယံ၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်သည်။ တိဋ္ဌတိဝေ၊ တည်
 သည်သာတည်း။ နိဗ္ဗာနဂါမိ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော။ မဂ္ဂေါ၊ အရိယာမဂ်သည်။
 တိဋ္ဌတိဝေ၊ သာတည်း။ သမာဒပေတာ၊ ကောင်းစွာယူစေတတ်သော။ (တိုက်တွန်းတတ်သော။)
 ဘဝံ ဂေါတမော၊ သည်။ တိဋ္ဌတိဝေ၊ သာတည်း။ အထ စ ပန၊ ထိုသို့တည်ရှိပါလျက်။ ပ။ နာဏ-
 ဓေန္တိ၊ မပြီးစီးစေနိုင်ကုန်။ သော ဟေတု၊ ထိုအကြောင်းသည်။ ကော န ခေါ၊ အဘယ်နည်း။
 သော ပစ္စယော၊ ထိုအထောက်အပံ့သည်။ ကော န ခေါ၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေး
 လျှောက်၏။

၇၇။ ဗြာဟ္မဏ၊ ဣာ။ တေန ဟိ၊ ထိုသို့ဖြစ်မှ။ ဧတ္ထ၊ ဤသင်၏ပြဿနာ၌။ တံ ယေဝ၊ သင့်
 ကိုသာလျှင်။ ပဋိပုစ္ဆိဿာမိ၊ တဖန် မေးဦးအံ့။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်။ တေ၊
 သင့်အား။ ခမေယျ၊ နှစ်သက်ရာ၏။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ နံ၊ ထိုပြဿနာကို။
 ဗျာကရေယျာသိ၊ ပြောဆိုလော့။ ဗြာဟ္မဏ၊ ဣာ။ တံ၊ ကို။ ကိမညသိ၊ နည်း။

တံ၊ သည်။ ရာဇဂဟဂါမိဿ၊ ရာဇဂြိုဟ်မြို့သို့သွားသော။ မဂ္ဂဿ၊ လမ်း၌။ ကုသလော၊
 လိမ်မာသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူ၏။ ဘော၊ အိုအရှင်။ ဝေ၊ မှန်ပါ၏။ အဟံ၊ သည်။
 ရာဇဂဟဂါမိဿ၊ သော။ မဂ္ဂဿ၊ ၌။ ကုသလော၊ လိမ်မာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်ထား၏။

ဗြာဟ္မဏ၊ ဣာ။ တံ၊ ကို။ ကိမညသိ၊ နည်း။ ရာဇဂဟံ၊ ရာဇဂြိုဟ်မြို့သို့။ ဂန္တုကာမော၊
 သွားလိုသော။ ပုရိသော၊ ယောက်ျားသည်။ ဣဓ၊ ဤအရပ်သို့။ အာဂစ္ဆေယျ၊ လာရ၏။
 သော၊ ထိုယောက်ျားသည်။ တံ၊ သင့်ကို။ ဥပသကံမိတွာ၊ ချဉ်းကပ်၍။ “ဘန္တေ၊ အရှင်။
 အဟံ၊ သည်။ ရာဇဂဟံ၊ သို့။ ဂန္တု၊ သွားခြင်းငှါ။ ဣစ္ဆာမိ၊ အလုံ့ရှိ၏။ တဿ မေ ထိုငါ့အား။
 ရာဇဂဟဿ၊ ရာဇဂြိုဟ်မြို့၏။ မဂ္ဂံ၊ လမ်းကို။ ဥပဒိသဟိ၊ ညွှန်ပြပါလော့” ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။
 ဝဒေယျ၊ ဆိုရ၏။ တမေနံ၊ ထိုလမ်းမေးယောက်ျားကို။ တံ၊ သည်။ “အမ္ဘော ပုရိသ၊ အမောင်
 ယောက်ျား။ ဟေံ၊ လာလော့။ အဟံ မဂ္ဂေါ၊ ဤလမ်းသည်။ ရာဇဂဟံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။
 တေန၊ ထိုလမ်းဖြင့်။ မုဟုတ္တံ၊ တမုဟုတ်မျှ။ ဂစ္ဆ၊ သွားလော့။ တေန၊ ဖြင့်။ မုဟုတ္တံ၊ မျှ။ ဂန္တု၊
 သွားသည်ရှိသော်။ အမုကံ နာမ ဂါမံ၊ ထိုမည်သောရွာကို။ ဒက္ခိဿသံ၊ မြင်ရလတ္တံ့။ ပ။ နိဂမံ၊
 နိဂုံးကို။ ပ။ ရာဇဂဟဿ၊ ၏။ အာရာမရာမဏိယကံ၊ အရာမ၏ မွေလျော်ဘွယ်၏ အဖြစ်ကို၎င်း။
 ဝနရာမဏိယကံ၊ တော၏ မွေလျော်ဘွယ်၏အဖြစ်ကို၎င်း။ ဘူမိရာမဏိယကံ၊ မြေ၏မွေလျော်ဘွယ်
 ၏အဖြစ်ကို၎င်း။ ပေါက္ခရာမဏိယကံ၊ ရေကန်၏ မွေလျော်ဘွယ်၏အဖြစ်ကို၎င်း။ ဒက္ခိဿသံတိ၊
 မြင်လတ္တံ့” ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ ဝဒေယျာသိ၊ ပြောဆိုရ၏။ သော၊ ထိုလမ်းမေးယောက်ျားသည်။
 တယာ၊ သည်။ ဝေ၊ သို့။ ဩဝဒီယမာနော၊ ပြောဆိုညွှန်ပြဆုံးမအပ်လျက်။ ဝေ၊ သို့။ အနုသာ-
 သိယမာနော၊ တဖန်ညွှန်ပြဆုံးမအပ်လျက်။ ဥပ္ပဂ္ဂံ၊ လမ်းမဟုတ်သည်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ပစ္စာမုခေါ၊
 နောက်သို့မျက်နှာမူလျက်။ ဂစ္ဆေယျ၊ သွားရ၏။ အထ၊ ထိုမှနောက်၌။ ရာဇဂဟံ၊ သို့။ ဂန္တုကာမော၊
 သော။ ဒုတိယော၊ နှစ်ယောက်မြောက်သော။ ပုရိသော၊ သည်။ ပ။ သော၊ သည်။ တယာ၊ သည်။
 ဝေ၊ သို့။ ဩဝဒီယမာနော၊ ၍။ ဝေ၊ သို့။ အနုသာသိယမာနော၊ ၍။ သောတ္ထိနာ၊ ချမ်းသာ
 သဖြင့်။ ရာဇဂဟံ၊ သို့။ ဂစ္ဆေယျ၊ ရောက်ရ၏။

၁။ အာရာမရာမဏိယကန္တိ ပုပ္ဖရာမာဒိနံ ရမဏိယဘာဝံ၊ ဝနရာမဏိယကောဒိသပိ သေဝ နယော၊ အံ-၁ ဇရာ
 သုတ်နှင့် ဒီ-၁ ပါယာသိရာဇညသုတ် အဋ္ဌကထာဝေဒသညိဋ္ဌ။

မြာဟူ၏။ ဣာ။ ယံ၊ ကြောင့်၊ ထိုစဉ်မှာ၊ သည်။ တိဋ္ဌတိဝေ၊ တည်သည်သာ။ ဘုရား၏။
 ထိုဋ္ဌတိဝေ၊ သာ။ အထံ စံ ပန၊ ထိုသို့တည်ရှိပါလျက်။ တယံ၊ သည်။ ဝေ၊ သို့။
 ဩဝဇီယမာနော၊ လျက်။ ဝေ၊ သို့။ အနုသာသိယမာနော၊ လျက်။ ဝေ၊ သို့။ တယောကံသော၊
 ပုရိသော၊ ယောကျ်ားသည်။ ဥပ္ပုဂ္ဂံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ရှိ။ ပစ္စာမုခေါ၊ လျက်။ ဂစ္ဆေယျ၊ ရှိ။
 ဝေ၊ သို့။ တယောကံသောယောကျ်ားသည်။ သောတ္ထိနာ၊ ပြင်။ ဘုရား၏။ သို့။ ဂစ္ဆေယျ၊ ရှိ။
 သော ဟေတု၊ သည်။ ကော န ခေါ၊ နည်း။ သော ပစ္စယော၊ သည်။ ကော န ခေါ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့
 မေးတော်မူ၏။ သော ဂေါတမ၊ မ။ အဟံ၊ သည်။ ဣ၊ ဤသို့။ လမ်းမှန်၊ လမ်းမှားသွားကြရာ၌။
 ကံ၊ ကရောမိ၊ အဘယ်သို့တတ်နိုင်တော့အံ့နည်း။ သော ဂေါတမ၊ မ။ အဟံ၊ သည်။ မဂ္ဂက္ခာယံ၊
 လမ်းကို ညွှန်ကြားပြောဆိုတတ်သူတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။

မြာဟူ၏။ ဣာ။ ဝေ မေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ ပ။ သမာဒပေတာ၊ သော။ အဟံ၊ သည်။
 တိဋ္ဌာမိဝေ၊ တည်သည်သာ။ ပ။ နာရာဇန္တိ၊ ကုန်။ မြာဟူ၏။ ဣာ။ အဟံ၊ သည်။ ဣ၊ ဤသို့
 အချိုကိုပြီးစေ၍ အချိုကိုမပြီးစေရာ၌။ ကံ၊ ကရောမိ၊ အဘယ်သို့ပြုရအံ့နည်း။ မြာဟူ၏။ ဣာ။
 အဟံ၊ တထာဂတော၊ ငါဘုရားသည်။ မဂ္ဂက္ခာယံ၊ အရိယာမဂ်ကို ညွှန်ကြား ပြောဆိုတတ်သူ
 တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။

၇၈။ ဝေ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ ဆော်။ ဂဏကမောဂ္ဂလ္လာနော၊ သော။ မြာဟူ၏။ သည်။
 တဂန္တံ၊ ကို။ “သော ဂေါတမ၊ မ။ ယေ ဣမေ ပုဂ္ဂလာ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အာသဒ္ဓါ၊
 သဒ္ဓါတရားမရှိကုန်။ ဇိဝိကတ္တာ၊ အသက်မွေးခြင်းဟူသော အကျိုးရှိကုန်သည် ဖြစ်၍။
 (အါရသွာ၊ လူ့ဘောင်မှ။ အနဂါရိယံ၊ ရဟန်းဘောင်သို့။ ပဗ္ဗဇိတာ၊ ဝင်ရောက်ကုန်၏။)
 သဒ္ဓါ၊ ယုံကြည်သဖြင့်။ (ယ ကြေ။) အဂါရသွာ၊ မှ။ အနဂါရိယံ၊ သို့။ န ပဗ္ဗဇိတာ၊ ဝင်ရောက်
 ကြကုန်သည် မဟုတ်ကုန်။ သဒ္ဓာ၊ စဉ်းလဲကုန်၏။ မာယာဝိနော၊ လည်ပတ်ခြင်းရှိကုန်၏။
 ကေတမိနော၊ စဉ်းလဲခြင်းရှိကုန်၏။ ဥဒ္ဓတာ၊ ပျံလွင့်ကုန်၏။ ဥဒ္ဓန္တံ၊ တက်ကြွသော ကျုပ်သည် ဟူ
 သော) ဘာနဂ္ဂိကုန်၏။ စပလာ၊ လျှပ်ပေါ် လော်လည်ကုန်၏။ မုခရာ၊ ကြမ်းသောနှုတ်ရှိကုန်၏။
 ဝိကတ္ထာ၊ ပြန်ကျသောစကားရှိကုန်၏။ ဣန္ဒြိယေသု၊ ဣန္ဒြေတို့၌။ အဂ္ဂုတ္တု၊ စောင့်ရှောက်
 အပ်သောတံခါးမရှိကုန်။ ဘောဇနော၊ ဘောဇဉ်၌။ အမတ္တည နာ၊ အတိုင်အတည်ကို မသိကုန်။
 ဇာဂရိယံ အနု၊ နိုးကြားခြင်း၌။ အယုတ္တာ၊ မယုဉ်ကုန်။ သာမညေ၊ ရဟန်းဘုရားဖြစ်၍။ အနု-
 ပေက္ခာဝန္တော၊ ငဲ့ကွက်ခြင်း မရှိကုန်။ သိက္ခာယံ၊ အကျင့်သိက္ခာ၌။ တိဋ္ဌဂါဝေါ၊ ထက်သန်သော
 ရိုသေခြင်းရှိကုန်သည်။ န၊ မဖြစ်ကုန်။ ဗာဟုလိကာ၊ ပစ္စည်းလေးပါး ပေါများခြင်းငှါ ကျင့်ကုန်၏။
 သာထလိကာ၊ သာသနာကို လျော့လျော့ယူကုန်၏။ ဩက္ကမနော၊ သက်ရပြစ်သော နိဝရဏ
 ငါးပါး၌။ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ၊ ရှေ့သွားဖြစ်ကုန်၏။ ပဝိဝေကော၊ အလုံးစုံသော ဥပဓိတို့၏ကင်းဆိတ်ရာနိဗ္ဗာန်၌။
 နိက္ခိတ္တဓုရာ၊ ချအပ်သော ဝန်ရှိကုန်၏။ ကုသိတာ၊ ပျင်းရိကုန်၏။ ဟံနဝိရိယာ၊ လုံ့လဝီရိယမှ
 ကင်းကုန်၏။ မုဗ္ဗဿတိနော၊ မေ့ပျောက်သော သတိရှိကုန်၏။ အသမ္ပဇာနာ၊ ဆင်ခြင်ဉာဏ်

၁။ အာသဒ္ဓါဖြင့် ရတနတ္တယံ ယုံကြည်ခြင်းမရှိ၊ န သဒ္ဓါဖြင့် ကမ္မ၊ ကမ္မပလာယံ ယုံကြည်ခြင်းမရှိသည်ကိုပြန်။
 ၂။ သော အနဂါရသွာ ၃၆-ပိုဒ် ရှိကာ။

ရှိသူတို့မဟုတ်ကုန်။ အသမာဟိတာ၊ မတည်ကြည်ကုန်။ ဝိဗ္ဗန္တစိတ္တာ၊ (အထူးထူးသော အာရုံတို့၌) ချောချာလည်သော စိတ်ရှိကုန်၏။ ဝုပ္ပညာ၊ ပညာမရှိကုန်။ ငွေမုဂါ၊ တံတေးယိုသော ခံတွင်း ရှိကုန်၏။ (“အပြစ်ရှိသော ခံတွင်းရှိကုန်၏” ဟူ၍သော်လည်းပေး။) တေဟိ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဘဝံ ဂေါတမော၊ သည်။ န သံဝသတိ၊ မပေါင်းဖော်။

ယေ ပန တေ ကုလပုတ္တာ၊ အကြင်အမျိုးကောင်းသားတို့သည်ကား။ သဒ္ဓါ၊ ယုံကြည်သဖြင့်။ အဂါရသ္မာ၊ မှ။ အနဂါရိယံ၊ သို့။ ပဗ္ဗဇိတာ၊ ကုန်၏။ အသဌာ၊ စဉ်းလဲခြင်းမရှိကုန်။ အမာယာ-ဝိနော၊ လှည့်ပတ်ခြင်း ရှိသူတို့မဟုတ်ကုန်။ အကေတပိနော၊ ကောက်ကျစ်ခြင်းရှိသူတို့ မဟုတ်ကုန်။ အနုဒ္ဓတာ၊ မပျံ့လွင့်ကုန်။ အနုန္တော၊ တက်သော(ကျူးတည်းဟူသော) မာနရှိသူတို့ မဟုတ်ကုန်။ အစပလာ၊ မလျှပ်ပေါ်မလော်လည်ကုန်။ အမုခရာ၊ ကြမ်းသောနှုတ်ရှိသူတို့ မဟုတ်ကုန်။ အဝိကိတ္တဝါစာ၊ ပြန်ကျဲသော စကားရှိသူတို့ မဟုတ်ကုန်။ ဣန္ဒြိယေသု၊ တိဉ္စ။ ဂုတ္တဒ္ဓါရာ၊ စောင့်ရှောက် အပ်သော တံခါးရှိကုန်၏။ ဘောဇနေ၊ ဉ္စ။ မတ္တညုနော၊ အတိုင်းအရှည်ကို သိကုန်၏။ ဇာဂရိယံ အနု၊ ဉ္စ။ ယုတ္တာ၊ ယှဉ်ကုန်၏။ သာမညေ၊ ဉ္စ။ အပေက္ခဝန္တော၊ ငဲ့ကွက်ခြင်းရှိကုန်၏။ သိက္ခာယ၊ ဉ္စ။ တိဗ္ဗဂါရဝါ၊ ထက်သန်သော ရိုသေခြင်းရှိကုန်၏။ ဗာဟုလိကာ၊ ပစ္စည်းလေးပါး ပေါ်မျှား ခြင်းငှါ ကျင့်ကုန်သည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ သာထလိကာ၊ သာသနာကို လျော့လျော့ယူကုန်သည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ ဩက္ကမနေ၊ ဉ္စ။ နိက္ခိတ္တဓရာ၊ ကုန်၏။ ပဝိဝေကော၊ ဉ္စ။ ပုပ္ဖဂံမာ၊ ကုန်၏။ အာရဒ္ဓဝိရိယာ၊ အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယရှိကုန်၏။ ပဟိတတ္တာ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိကုန်၏။ ဥပဋ္ဌိတသတိနော၊ ထင်သောသတိရှိကုန်၏။ သမ္ပဇာနာ၊ ဆင်ခြင်တတ်သောဉာဏ် ရှိကုန်၏။ သမာဟိတာ၊ တည်ကြည်ကုန်၏။ ကေဂ္ဂစိတ္တာ၊ တခုတည်းသောအာရုံရှိသော စိတ်ရှိကုန် ၏။ ပညဝန္တော၊ ပညာရှိကုန်၏။ အနေဋ္ဌမုဂါ၊ တံတေးယိုသောခံတွင်းရှိသူတို့မဟုတ်ကုန်။ တေဟိ၊ ထိုအမျိုးကောင်းသားတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဘဝံ ဂေါတမော၊ သည်။ သံဝသတိ၊ ၏။

ဘော ဂေါတမ၊ မ။ သေယျထာပိ၊ အံ။ ယေ ကေစိ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ မူလဂန္ဓာ၊ အမြစ်နံသာ တို့သည်။ (အတ္ထိ၊ ကုန်၏။) တေသံ၊ ထိုအမြစ်နံသာတို့တွင်။ ကာလာနုသာရိ၊ ကရမက်ကို။ အဂ္ဂံ၊ အမြတ်ဆုံးဟူ၍။ အက္ခာယတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ယေ ကေစိ၊ ကုန်သော။ သာရဂန္ဓာ၊ အနှစ် နံသာတို့သည်။ (အတ္ထိ၊ ကုန်၏။) တေသံ၊ ထိုအနှစ်နံသာတို့တွင်။ ဇောဟိတစန္ဒနံ၊ စန္ဒကူးနီကို။ အဂ္ဂံ၊ ဟူ၍။ အက္ခာယတိ၊ အပ်၏။ ယေ ကေစိ၊ ကုန်သော။ ပုပ္ဖဂန္ဓာ၊ ပန်းနံသာတို့သည်။ (အတ္ထိ၊ ကုန်၏။) တေသံ၊ ထိုပန်းနံသာတို့တွင်။ ဝသိကံ၊ မြတ်လေးပန်းကို။ အဂ္ဂံ၊ ဟူ၍။ အက္ခာယတိ၊ အပ်၏။ ဝေမေဝ၊ သာလျှင်။ ဘောတော ဂေါတမသ၊ ၏။ ဩဝါဒေါ၊ အဆုံးအမကို။ အဇ္ဇ ဓမ္မေသု၊ ယခုသက်ရှိတရားတို့ထက်။ ပရမော၊ အမြတ်ဆုံးဟူ၍။ အက္ခာယတိ၊ အပ်၏။

ဘော ဂေါတမ၊ မ။ အဘိက္ကန္တံ၊ အလွန်နှစ်သက်အပ်ပေစွ။ ဘော ဂေါတမ၊ မ။ အဘိက္ကန္တံ၊ စ။ ဘော ဂေါတမ၊ မ။ နိက္ကုဋိတံ၊ မှောက်ထားအပ်သော ဝတ္ထုကို။ ဥက္ကုဇ္ဇေယျ သေယျထာပိ ဝါ၊ လှန်ထားရာသက်သို့၎င်း။ ပဋိစ္စန္ဒံ၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်သောအရာဝတ္ထုကို။ ဝိဝရေယျ သေယျထာပိ ဝါ၊ ဖွင့်ပြရာသက်သို့၎င်း။ မုဋ္ဌဿ၊ ခရီး၌ တွေဝေသူအား။ မဂ္ဂံ၊ လမ်းခရီးကို။ အာစိက္ခေယျ သေယျ- ထာပိ ဝါ၊ ပြောကြားရာသက်သို့၎င်း။ အန္ဓကာရေ၊ အမှိုက်မှောင်၌။ တေလပဇ္ဇောတံ၊ ဆီမီး ရောင်ကို။ စက္ခုမန္တော၊ မျက်စိအမြင်ရှိသောသူတို့သည်။ ဂ္ဂပါနိ၊ အဆင်းတို့ကို။ ဒက္ခန္တိ၊ မြင် နိုင်ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးလုံး၎င်း၍။ ဓာဓရယျ သေယျထာပိ ဝါ၊ ညှိထွန်းရာသက်သို့၎င်း။ ဝေမေဝံ၊ သာလျှင်။ ဘောတာ ဂေါတမေန၊ သည်။ အနေကပရိယာယေန၊ များစွာသော

အကြောင်းအားဖြင့်။ ဓမ္မော၊ တရားကို။ ပကာသိတော၊ ပြတော်မူအပ်ပြီ။ သောဟံ၊ ထို
 တပည့်တော်သည်။ ဘဝန္တိ ဂေါတမံ၊ အရှင်ဂေါတမကို၎င်း။ ဓမ္မော၊ တရားတော်ကို၎င်း။ ဘိက္ခု-
 သံသဉ္ဇ၊ ရဟန်းသံဃာကို၎င်း။ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာဟူ၍။ ဂစ္ဆာမိ၊ ဆည်းကပ်ပါ၏။ ဘဝံ
 ဂေါတမော၊ သည်။ မံ၊ တပည့်တော်ကို။ အဇ္ဇတဂ္ဂေ၊ ယနေ့ကို အစပြု၍။ ပါဏုပေတံ၊ အသက်
 တို့ဖြင့် ဆည်းကပ်သည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ အသက်ရှည်သမျှကာလပတ်လုံး ဆည်းကပ်သည်ဖြစ်၍။
 သရဏံဂတံ၊ ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ အသိအမှတ်ပြုသော။ ဥပါသကံ၊ ဥပါသကာဟူ၍။ ဓာရေတူတိ၊
 မှတ်တော်မူပါလော့? ဟူသော။ တေ၊ ကို။ အဝေါ၊ ပြီ။ (၇၈-အပိုဒ်အစပြန်သတ်)

သတ္တမံ၊ သော။ ဂဏကမောဂ္ဂဏ္ဍာနသုတ္တံ၊ သည်။ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီ။

ဂ-ဂေါပကမောဂ္ဂဏ္ဍာနသုတ်

၇၉။ (ဝေ မေ သုတ်၊ ပေးမြဲ။) ဧကံ၊ သော။ သမယံ၊ ဌ။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ အရှင်
 အာနန္ဒာသည်။ ဘဂဝတိ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အစိရပရိနိဗ္ဗာတေ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြု၍ မကြာမြင့်မီ။
 ဗုဒ္ဓဂဟေ၊ ဌ။ ကလန္တကနိဝါပေ၊ ရှည်နက်တို့ကို အစာကျေး၍ မွေးမြူရာဖြစ်သော။ ဝေဠုဝနေ၊
 ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌။ ဝိယာရတိ၊ ဧ။ “

တေန ခေါပန သမယေန၊ ဌ။ မာဂဓော၊ မဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော။ ဝေဒေဟိပုတ္တော၊
 ဝေဒေဟိမိပုရား၏သားတော်ဖြစ်သော။ အဇာတသတ္တုရာဇော၊ အဇာတသတ်မင်းသည်။ ပဇ္ဇောတထ

၁။ ပါဏုပေတန္တိ ပါဏေဟိ ဥပေတံ၊ ယာဝ မေ ဇီဝိတံ ပဝတ္တတိ၊ တာဝ ဥပေတံ အနညသတ္တုကံ တိယိ
 သရဏကမနေဟိ သရဏံ ဂတံ။ (မ-ဋ္ဌ ၁-၁၄၁။)

ဧတ္ထ စ ဗြာဟ္မဏော ပါဏုပေတံ သရဏံ ဂတန္တိ ပုန သရဏကမနံ ဝဒန္တော အတ္တသန္တိယျာတနံ ပကာသေတိ။
 (ဝိ ဋ္ဌ ၁-၁၄၂။)

ဥပေတံ ဥပဂစ္ဆတိတိ ဥပေတော၊ ပါဏေဟိ (ကရုဏဘူတေဟိ) ဥပေတော ပါဏုပေတောတိ အတ္ထော၊
 အာစရိယေဟိ အဘိမတော။ (သီ ဋီ သစ် ၂-၁၉၂။)

ဝိ ဋ္ဌ ၁-၁၅ “ပါဏုပေတံ သရဏံ ဂတံ” ဟု နှစ်ပုဒ်လုံးတွဲပြီးလျှင် “ကိုယ်အသက်ကို အပ်၍ ဆည်းကပ်သော
 အတ္တသန္တိယျာတနသရဏကို ပြသည်” ဟု မိန့်ဆိုသောကြောင့် ပါဏုပေတံ-ပုဒ်သည် သရဏံ ဂတံ-ပုဒ်၏ နာမ
 ဝိသေသန ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှား၏။

ဤဦးဆုံး သရဏံ ဂတံ-ပုဒ်သည် မိမိကိုယ် အသက်ကို အပ်နှင်း၍ ဆည်းကပ်သောသူ ရတနာသုံးပါးလျှင်
 လည်းလျောင်းရာရှိ၍ ဆည်းကပ်သောသူ တပည့်အဖြစ်သို့ ရောက်၍ ဆည်းကပ်သောသူ ရတနာသုံးပါးကို
 အရိုအသေပြု၍ ဆည်းကပ်သောသူ လေးမျိုးလုံးနှင့် သက်ဆိုင်၏။ ထို့ကြောင့် ဤ၌ အသက်ကို အပ်၍ ဆည်းကပ်
 သောသူဟု သိစေလို၍ ပါဏုပေတံ-ပုဒ်ကို အထူးပြုရသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဤနိဿယ၌ အထက်ပါ အဋ္ဌကထာ၊
 ဋီကာတို့နှင့်အညီ အနက်သမ္မုန်လိုက်သည်။

“ဥပါသကေ နော။ပ။ သရဏံ ဂတေ” ဟု ဗဟုဝုစံနှင့်လာသော ပါဠိတော်တို့၌လည်း သရဏံ ဂတေ-ဟူသော
 နာမ်ပုဒ်နှင့် ကိုက်ညီရမည် ဖြစ်သောကြောင့် ပါဏုပေတေ-ဟု တညီတညွတ်တည်း ဗဟုဝုစံနှင့်သာ ပြီးသင့်၏။

သရဏဂုံ လေးပါးကို ပြဆိုရာတို့၌ “အဇ္ဇ အာစိ” ကတော-ဟူသော ပါ၍ ပါဏုပေတံ” ဟု ဖပါသောကြောင့်
 “အဇ္ဇတဂ္ဂေ၊ ယနေ့ကိုအစပြု၍။ ပါဏုပေတံ၊ အသက်တို့နှင့် ပြည့်စုံသမျှကာလပတ်လုံး။ ဝါ၊ အသက်ထက်
 ဆုံး” ဟု ပေးသော အနက်ကို၎င်း။ ပါဏုပေတံ ဟူသော ဝိသေသနက ရွှေနေ၍ သရဏံ ဂတံ-ဟူသော သာမည
 ဝိသေသန က နောက်နေသောကြောင့် ဥပါသကံ-ပုဒ်၌ နှစ်ပုဒ်လုံး စပ်သော “ပါဏုပေတံ၊ အသက်တို့ဖြင့် ဆည်း
 ကပ်သော။ သရဏံ ဂတံ၊ သော။ ဥပါသကံ၊ ဥပါသကာဟူ၍” ဟု ပေးသော အနက်ကို၎င်း စိစစ်အပ်၏။

ရညော၊ စက္ခုပဇ္ဇောတမင်းမှ၊ အာသကံမာနော၊ စိုးရုံသည်ဖြစ်၍။ ဗုဒ္ဓိသင်္ခါရာ-
ပေတိ၊ အခိုင်အမာ ပြုပြင်စေ၏။ အထံ ခေါ်၊ ဌံ။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ ပုဗ္ဗကျသမယံ၊
နံနက်အခါ၌။ နိဝါသေတွာ၊ (သင်္ကန်းကို) ဝတ်ရုံ၌။ ပံတ္တစိဝရံ၊ သပိတ်သင်္ကန်းကို။ အာဒါယ၊
ယူဆောင်၍။ ဗုဒ္ဓိပက္ခာယ၊ သို့။ ပိက္ခာယ၊ ဆွမ်းအလှူငှါ။ ပါဝိသိ၊ ဝင်ပြီ။

အထံ ခေါ်၊ ဌံ။ အာယသ္မာတော အာနန္ဒဿ၊ ၏။ “ဗုဒ္ဓဂဟေ၊ ဌံ။ ပိက္ခာယ၊ ငှါ။ စရိတံ၊
လှည့်လည်ခြင်းငှါ။ အတိပုဂေါ ခေါ် တာဝ၊ စေ-လှန်းသေး၏။ အဟံ၊ သည်။ ယေန၊ ဌံ။
ဂေါပကမောဂ္ဂလ္လာနဿ ဗြာဟ္မဏဿ၊ ဂေါပကမောဂ္ဂလ္လာနံပုက္ခား၏။ ကမ္မန္တော၊ အမှုပြုရာအပင်
သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) (အဘေတသတ်၏ မြို့ပြုပြင်ရန် အမှုပြုရာအရပ်ဟူလို။) ယေန၊ ဌံ။ ဂေါပက
မောဂ္ဂလ္လာနော ဗြာဟ္မဏော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေန၊ သို့။ ယံနန္တ ဥပသင်္ကမေယျန္တိ၊ ချဉ်း
ကပ်ရမှုကား ကောင်းလေစွ” ဟူသော။ တေ၊ ဤအကြံသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။

အထံ ခေါ်၊ ဌံ။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ ပ။ ဥပသင်္ကမိ၊ ပြီ။ ဂေါပကမောဂ္ဂလ္လာနော
ဗြာဟ္မဏော၊ သည်။ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ၊ ကို။ ဒုရတောဝ၊ အဝေးမှသာလျှင်။ အာဂစ္ဆန္တံ၊
ကြွလာသည်ကို။ အန္တသ၊ ခေါ်၊ မြင်ပြီ။ ဒိဿာန၊ ၍။ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ၊ ကို။ “ဘဝံ အာနန္ဒော၊
အရှင်အာနန္ဒာသည်။ တေ၊ ကြွလာတော်မူပါ။ ဘောတော အာနန္ဒဿ၊ အရှင်အာနန္ဒာ၏ (ကြွ
လာခြင်းသည်)။ သွာဂတံ၊ ကောင်းသောကြွလာခြင်းတည်း။ ဘဝံ အာနန္ဒော၊ သည်။ ဣ၊ ဤ
အရပ်သို့။ အာဂမနာယ၊ လာခြင်းငှါ။ ယဒိဒံ၊ အကြင်အလှည့်အကြိမ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣမံ
ပရိယာယံ၊ ဤအလှည့်အကြိမ်ကို။ စိရဿံ ခေါ်၊ ကြာမြင့်မှသာလျှင်။ အကာသိ၊ ပြုတော်မူပြီ။
ဘဝံ အာနန္ဒော၊ သည်။ နိသိဒတု၊ ထိုင်တော်မူပါ။ ဣဒံ အာသနံ၊ ဤနေရာကို။ ပညတ္တန္တိ၊ ခင်း
ထားအပ်ပါပြီ” ဟူသော။ တေ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ ပညတ္ထေ၊
ခင်းထားအပ်သော။ အာသနေ၊ နေရာ၌။ နိသိဒိ ခေါ်၊ ထိုင်တော်မူပြီ။ ဂေါပကမောဂ္ဂလ္လာနော
ပိ ခေါ် ဗြာဟ္မဏော၊ သည်လည်း။ အညတရံ၊ တခုသော။ နိစံ၊ နိမ့်သော။ အာသနံ၊ နေရာကို။
ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ဧကမန္တံ၊ တခုသော အစွန်၌။ နိသိဒိ၊ ပြီ။ ဧကမန္တံ၊ ဌံ။ နိသိဒန္တာ ခေါ်၊
သော။ ဂေါပကမောဂ္ဂလ္လာနော ဗြာဟ္မဏော၊ သည်။ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ၊ ကို။ “ဘော အာနန္ဒ၊
အိုအရှင်အာနန္ဒာ။ အရဟံ၊ သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သော။ သော ဘဝံ ဂေါဘမော၊ သည်။
ယေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ အကြင်ဗုဒ္ဓဂုဏ်တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊
ထိုဗုဒ္ဓဂုဏ်တို့နှင့်။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့်အကြွင်းမဲ့။ သဗ္ဗထာ သဗ္ဗံ၊
အလုံးစုံသော အစုတို့ဖြင့် အကြွင်းမဲ့။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော၊ ကေဘိက္ခုပိ၊ တပါး
သော ရဟန်းသည်လည်း။ အတ္ထိန္န ခေါ်တိ၊ ရှိပါသလော” ဟူသော။ တေ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။
ဗြာဟ္မဏ၊ ဣား။ ပ။ ကေဘိက္ခုပိ၊ သည်လည်း။ နတ္ထိ ခေါ်၊ မရှိသည်သာ။ ဗြာဟ္မဏ၊ ဣား။
ဟိ၊ မှန်၏။ သော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ အနုပ္ပန္နဿ၊ မဖြစ်သေးသော။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ်
တရားကို။ ဥပ္ပါဒေတာ၊ ဖြစ်စေတော်မူတတ်၏။ အသဉ္စာတဿ၊ မဖြစ်ပေါ်သေးသော။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ်
တရားကို။ သဉ္စနေတာ၊ ဖြစ်ပေါ်စေတော်မူတတ်၏။ အနက္ခာတဿ၊ မဟောကြားအပ်သေးသော။
မဂ္ဂဿ၊ မဂ်တရားကို။ အက္ခာတာ၊ ဟောကြားတော်မူတတ်၏။ မဂ္ဂဉ္စ၊ မဂ်တရားကို သိတော်
မူလေ့ရှိ၏။ မဂ္ဂဝိဒ္ဓ၊ မဂ်တရားကို သိတော်မူတတ်၏။ မဂ္ဂကောဝိဒေါ၊ မဂ်တရား၌ လိမ္မာတော်
မူ၏။ တေရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ သာဝကာ စ ပန၊ တပည့်တို့သည် ဘား။ မဂ္ဂါနဂါ၊ မဂ်တရားသို့ အစဉ်
လိုက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပစ္ဆာ၊ နောက်၌။ အမန္နာဂဓာ၊ (မဂ်တရားနှင့်) ပြည့်စုံကုန်သည်ဖြစ်၍။

စိဟရန္တိ၊ နေကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ၊ ငါ။ ဂေါပက-
မောဂ္ဂလ္လာနေန ဗြာဟ္မဏေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ အဟဉ္စ အန္တရာကထာ၊ -ဤအကြား၌
ဖြစ်သောစကားသည်လည်း။ ဝိပွကတံ၊ မပြီးဆုံးသေးသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ (ဟိ-ဣဒံ နိပါတ်ဗျ)။

အထ ခေါ၊ ဌံ။ မဂမဟာမတ္တော၊ မဂတိုင်း အမတ်ကြီးဖြစ်သော။ ဝဿကာရော ဗြာဟ္မဏော၊
ဝဿကာရပုဏ္ဏားသည်။ ဣဇဂဟေ၊ ဌံ။ ကမ္မန္တေ၊ အမှုတို့ကို။ အနုသညာယမာနော၊ အစဉ်
တစိုက် ကောင်းစွာစီမံစစ်ဆေးလိုသည်ဖြစ်၍ (အမှုလုပ်၊ မလုပ်သိလိုသည်ဖြစ်၍)။ ယေန၊ ဌံ။ ပ။
နိသိဒိ၊ ပြီ။ ဧကမန္တံ၊ ဌံ။ နိသိန္ဒော၊ သော။ မဂမဟာမတ္တော၊ သော။ ဝဿကာရော ဗြာဟ္မဏော၊
သည်။ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ၊ ကိ။ “ဘော အာနန္ဒ၊ န္ဗာ။ တေရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ ကာယ ကထာယ၊
အဘယ်စကားဖြင့်။ သနိသိန္ဒော၊ အညီအညွတ်နေထိုင်ကုန်သည်။ အတ္တ နှ၊ ဖြစ်ကုန်သနည်း။ ဝေါ၊
သင်တို့၏။ ဝိပွကတံ၊ မပြီးဆုံးသေးသော။ အန္တရာကထာ စ၊ အကြား၌ဖြစ်သော စကားသည်
လည်း။ ကာ ပနာတိ၊ အဘယ်ပါနည်း” ဟူသော။ ဧတံ၊ ကိ။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဗြာဟ္မဏ၊
ဝဿကာရပုဏ္ဏား။ ဣဇ၊ ဤအရပ်၌။ ဂေါပကမောဂ္ဂလ္လာနော ဗြာဟ္မဏော၊ သည်။ မံ၊ ငါ့ကို။
“အတ္ထိ၊ ပ။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ၊ အတ္ထိ၊ ပ။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ” ဟူ၍။ ဧဝံ သို့။ အာဟ၊ မေး၏။
ဗြာဟ္မဏ၊ ဣာ။ ဧဝံ သို့။ ဝုတ္တော၊ သော်။ အဟံ၊ သည်။ ဂေါပကမောဂ္ဂလ္လာနံ ဗြာဟ္မဏံ၊ ကိ။
“နတ္ထိ၊ ပ။ သမန္နာဂတာတိ၊ သမန္နာဂတာ” ဟူသော။ ဧတံ၊ ကိ။ အဝေါစံ၊ ပြီ။ ဗြာဟ္မဏ၊ ဣာ။
နော၊ ငါတို့၏။ ဂေါပကမောဂ္ဂလ္လာနေန ဗြာဟ္မဏေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ အယံ ခေါ အန္တရာ-
ကထာ၊ သည်။ ဝိပွကတံ၊ မပြီးဆုံးသေး။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ တံ၊ သည်။ အနုပုတ္တော၊ ရောက်
လှ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။

၈၀။ ဘော အာနန္ဒ၊ န္ဗာ။ တေန ဘောတာ ဂေါတမေန၊ ထိုအရှင်ဂေါတမသည်။ (ဌပိတော
ဌိစပ်) “အယံ၊ ဤရဟန်းသည်။ မမ၊ ငါဘုရား၏။ အစ္စယေန၊ လွန်သောအခါ၌။ ဝေါ၊ သင်
တို့၏။ ပဋိသရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာသည်။ ဘဝိဿတိတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့” ဟူ၍။ ဌပိဘော၊ ထားအပ်သော။
(ဧကဘိက္ခုပိ-ဌိစပ်) တေရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ တုမေ၊ သင်တို့သည်လည်း။ ယံ၊ အကြင်ရဟန်းကို။
ပဋိပါဒေယျာထ၊ (ထားသည့် အတိုင်း) ပြီးစေကုန်ရာ၏။ (ထားတော်မူခဲ့သည့်အတိုင်း အသိ
အမှတ်ပြုကာ လိုက်နာကိုးစားသည်ဟူလို)။ (တာဒိသော၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။) ဧကဘိက္ခုပိ၊
တပါးသောရဟန်းသည်လည်း။ အတ္ထိ နုခေါ၊ ရှိပါသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးလျှောက်၏။

ဗြာဟ္မဏံ၊ ဣာ။ ဇာနတာ၊ သိတော်မူသော။ ပဿတာ၊ မြင်တော်မူသော။ အရဟတာ၊
ဘူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန၊ မဖောက်မပြန် ကိုယ်တော်တိုင်သိတော်
မူသော။ တေန ဘဂဝတာ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ပ။ ဌပိတော၊ သော။ တေရဟိ၊ ဌံ။ မယံ၊
တို့သည်လည်း။ ယံ၊ ကိ။ ပဋိပါဒေယျာမ၊ ကုန်ရာ၏။ (တာဒိသော၊ သော။) ဧကဘိက္ခုပိ၊
လည်း။ နတ္ထိ ခေါ၊ မရှိသည်သာ။ ဣတိ၊ ဤသို့ (အရှင်အာနန္ဒက) ဖြေဆို၏။

၁။ အနုသံယာယမာနော-ဟုလည်း ရှိနိုင်၏။ ယ-ကို ညပြု မပြုသာ ထူး၏။ ယာဇာတ်ကား ဗုဒ္ဓနတ္ထ
တည်း။ အနုဝိစရမာနော ဝါ-ဟုသော အဋ္ဌကထာနောက်နည်းအလို “ကမ္မန္တေ၊ အမှုပြုရာအရပ်၌။ အနုသညာ-
ယမာနော၊ လျှင်လည်လိုသည်ဖြစ်၍” ဟုပေး။ ဤအလို ယာဇာတ်ကား ဂဗျတ္တတည်း။

ဘော အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ သံဗောဓိ၊ သံဗာသည။ သမ္မတော၊ သမုတ်အပ်သော။ (ကေဘိက္ခုပိ-
 ဌ်စပ်) သမ္မဟုလေဟိ၊ များစွာကုန်သော။ ထေရေဟိ၊ မထေရ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဘိက္ခုဟိ၊ ရဟန်း
 တို့သည်လည်း။ (ဌပိတော-ဌ်စပ်။) “အယံ ဤရဟန်းသည်။ ဘဂဝတော၊ ဤ။ အစုယေန၊ ဤ။
 နော၊ ငါတို့၏။ ပဋိသရဏံ၊ သည်။ ဘဝိဿတိတိ၊ လတ္တံ့” ဟူ၍။ ဌပိတော၊ သော။ (ကေဘိက္ခုပိ-
 ဌ်စပ်။) တေရဟိ၊ ဤ။ တုမော၊ တို့သည်လည်း။ ယံ၊ ကို။ ပဋိပါဒေယျာထ၊ ကုန်ရာ၏။ (တာဒိသော၊
 သော။) ကေဘိက္ခုပိ၊ လည်း။ အတ္ထိ ပန၊ ရှိပါသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။

ဗြာဟ္မဏ၊ ဣား။ ပ။ နတ္ထိ ခေါ၊ မရှိသည်သာ။ ဣတိ၊ ဤသို့ဖြစ်၏။

ဘော အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဝေံ၊ သို့။ အပ္ပဋိသရဏေ၊ ကိုးကွယ်ရာမရှိသော သာသနာ၌။ သာမဂ္ဂိယာ၊
 ညီညွတ်ခြင်း၏။ ဟေတု စပန၊ အကြောင်းသည်ကား။ ကော၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေး
 လျှောက်၏။ ဗြာဟ္မဏ၊ ဣား။ မယံ၊ တို့သည်။ န ခေါ၊ အပ္ပဋိသရဏာ၊ ကိုးကွယ်ရာမရှိသည်မဟုတ်
 ကုန်။ ဗြာဟ္မဏ၊ ဣား။ မယံ၊ တို့သည်။ သပ္ပဋိဂရဏာ၊ ကိုးကွယ်ရာရှိကုန်၏။ ဓမ္မပ္ပဋိသရဏာ၊
 တရားတည်းဟူသော ကိုးကွယ်ရာရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ဖြစ်၏။

“အတ္ထိ နု ခေါ။ ပ။ ပဋိပါဒေယျာထာတိ၊ ထ” ဟူ၍။ ဣသိ၊ သို့။ ပုဋ္ဌော၊ မေးအပ်သည်။ သမာနော၊
 ဖြစ်လတ်သော်။ “နတ္ထိ ခေါ။ ပ။ ပဋိပါဒေယျာမာတိ၊ မ” ဟူ၍။ ဝဒေသိ၊ ဖြေဆိုတိ၏။
 “အတ္ထိ ပန သော။ ပ။ ပဋိပါဒေယျာထာတိ၊ ထ” ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပုဋ္ဌော၊ အပ်သည်။ သမာနော၊
 သော်။ “နတ္ထိ ခေါ။ ပ။ ပဋိပါဒေယျာမာတိ၊ မ” ဟူ၍။ ဝဒေသိ၊ ဤ။ “ဝေံ အပ္ပဋိသရဏေ။ ပ။
 သာမဂ္ဂိယာတိ၊ ယ” ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပုဋ္ဌော၊ အပ်သည်။ သမာနော၊ သော်။ “န ခေါ။ ပ။
 ဓမ္မပ္ပဋိသရဏာတိ၊ ဣာ” ဟူ၍။ ဝဒေသိ၊ ဤ။ ဘော အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဣမဿ ပန ဘာသိ-
 တဿ၊ ဤဖြစ်ဆိုအပ်သောစကား၏။ အတ္ထော၊ အနက်ကို။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်
 အပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးလျှောက်၏။

ဂ။ ဇာနတာ၊ သော။ ပ။ တေန ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတို့အား။ ပညတ္တံ၊
 ပညတ်တော်မူအပ်သော။ သိက္ခာပဒံ၊ သိက္ခာပုဒ်သည်။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ၊ အကျဉ်းရွတ်ဆိုအပ်သော။
 ပါတိမောက္ခံ၊ ပါတိမောက်သည်။ အတ္ထိ ခေါ၊ ရှိသည်သာ။ တေ မယံ၊ ထိုငါတို့သည်။ တဒဟု
 ပေါသထေ၊ ထိုဥပုသ်း၌။ ယာဝတိကာ၊ အကြင်မျှလောက်သော အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သည်
 ဖြစ်၍။ ကေံ၊ တခုသော။ ဂါမခေတ္တံ၊ ဂါမခေတ်ကို။ ဥပနိဿယ၊ အမှီပြု၍။ ဝိဟဇမ၊ နေ
 ကုန်၏။ တေ သဗ္ဗေ၊ ထိုအလုံးစုံသောငါတို့သည်။ တေဠံ၊ တပေါင်းတည်း။ သန္နိပတာမ၊ စည်း
 ဝေးကုန်၏။ သန္နိပတိတာ၊ စည်းဝေးကုန်၍။ ယဿ၊ အကြင်ရဟန်း၏ (နှုတ်၌)။ တံ၊ ထိုပါတိမောက်
 သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ (နှုတ်ထက်၏ဟူလို)။ တံ၊ ထိုရဟန်းကို။ အဇ္ဈေသာမ၊ တိုက်တွန်းကြ
 ကုန်၏။ တသ္မိံ၊ ထိုရဟန်းသည်။ ဘညမာနေ၊ ရွတ်သည်ရှိသော်။ ဘိက္ခုဿ၊ ရဟန်း၏
 (သန္တာန်၌)။ အာပတ္တိ၊ အာပတ်သည်။ စေ ဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ ဝိတိက္ကမော၊ လွန်
 ကျူးခြင်းသည်။ စေ ဟောတိ၊ အံ့။ တံ၊ ထိုအာပတ်သင့်သောရဟန်းကို။ မယံ၊ ငါတို့သည်။
 ယထာဓမ္မံ၊ ဓမ္မ (အာပတ်) အားလျော်စွာ။ ယထာနုသိဋ္ဌံ၊ အဆုံးအမအားလျော်စွာ။ ကာရေမ၊
 ပြုစေကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ဖြစ်ဆိုတော်မူ၏။

ဘဝန္တော၊ အရှင်တို့သည်။ န ကာရေန္တိ၊ မပြုစေနိုင်ကုန်။ ဓမ္မော၊ တရားသည်သာ။ ကာရေတိ
 ကိရ၊ ပြုစေနိုင်သတတ်။ ဘော အာနန္ဒ၊ နှာ။ တေရဟိ၊ ဌ။ တုမော၊ သင်တို့သည်။
 ယံ၊ အကြင်ရဟန်းကို။ သက္ကဏေထ၊ အရိအသေပြုကုန်၏။ ဂရံ ကဏေထ၊ အလေးပြုကုန်၏။
 မာနထ၊ မြတ်နိုးကုန်၏။ ပူဇေထ၊ ပူဇော်ကုန်၏။ သက္ကတွာ၊ ရှိ။ ဂရံ ကတွာ၊ ရှိ။ ဥပနိသာယ၊
 ရှိ။ ဝိဟရထ၊ နေကုန်၏။ (တာဒိသော၊ သော။) ကေဘိက္ခူပိ၊ သည်လည်း။ အတ္ထိ နုခေါ၊
 သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးလျှောက်၏။ ဗြာဟ္မဏ၊ ဣား။ တေရဟိ၊ ဌ။ မယံ၊ တို့သည်။ ပ။
 ဝိဟရာမ၊ ကုန်၏။ (တာဒိသော၊ သော။) ကေဘိက္ခူပိ၊ လည်း။ နတ္ထိ ခေါ၊ မရှိသည်သာ။
 ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောဆိုတော်မူ၏။ (အတ္ထိ နုခေါ၊ ပ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗောတိ၊ ဤဝါကျအားလုံးသည်
 နောက်ဝါကျများနှင့် တူ၏။)

၇။ ဗြာဟ္မဏ၊ ဣား။ ဇာနတာ၊ သော။ ပ။ တေန ဘာဝဏာ၊ ဆည်း။ အက္ခာတာ၊ ဟော
 ကြားအပ်ကုန်သော။ ဒသ၊ ဆယ်ပါးကုန်သော။ ပသာဒနိယာ၊ ကြည်ညိုသွယ် ဖြစ်ကုန်သော။
 ဓမ္မော၊ တရားတို့သည်။ အတ္ထိ ခေါ၊ ရှိကုန်သည်သာ။ ယသ္မိံ၊ အကြင်ရဟန်း၌။ ဣမေ ဓမ္မော၊
 ဤ(၁၀) ပါးသော တရားတို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ထင်ရှားရှိကုန်၏။ တံ၊ ထိုရဟန်းကို။ တေရဟိ၊
 ဌ။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ သက္ကဏေမ၊ အရိအသေပြုကုန်၏။ ပ။ ဝိဟရာမ၊ ကုန်၏။ ဒသ၊ ဆယ်ပါး
 တို့သည်။ ကတမေ၊ အဘယ်တို့နည်း။

ဗြာဟ္မဏ၊ ဣား။ ဣမေ၊ ဤသဘာဝတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပ။ သိက္ခတိ၊ ကျင့်၏။
 (မ ၃၊ ၇၅-ပိုဒ်၌ ရေးခဲ့ပြီ။) (၁)

ဗဟုဿုတော၊ များသော ကြားအပ်ပြီးသော တရားရှိသည်။ (များစွာ ကြားအပ်ပြီးသော
 တရားရှိသည်ပေးလျှင် ဗဟုကို သုခာတ်၌ စပ်။) သုတဓရော၊ ကြားအပ်ပြီးသော တရားကို
 ဆောင်သည်။ သုတသန္တုစယော၊ စုပေါင်းအပ်ပြီးသော ကြားနာအပ်ပြီးသော တရားရှိသည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ယေ တေ ဓမ္မော၊ အကြင်တရားတို့သည်။ အာဒိကလျာဏာ၊ အစ၌ ကောင်းခြင်း
 ရှိကုန်၏။ မဇ္ဈေကလျာဏာ၊ အလယ်၌ကောင်းခြင်း ရှိကုန်၏။ ပရိယောသာနကလျာဏာ၊ အဆုံး၌
 ကောင်းခြင်း ရှိကုန်၏။ သာတ္ထာ၊ အနက်နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ သဗျဉ္ဇနာ၊ သဒ္ဓါနှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။
 ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ၊ အလုံးစုံထက်ဝန်းကျင်မှ ပြည့်စုံသော။ ပရိသဒ္ဓံ၊ ထက်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းသော။
 ဗြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို။ အဘိဝဒန္တိ၊ ညွှန်းပြကုန်၏။ အဿ၊ ထိုရဟန်းသည်။
 တထာဂ္ဂပါ၊ ထိုသို့သဘောရှိကုန်သော။ ဓမ္မော၊ တို့ကို။ ဗဟုဿုတာ၊ များစွာကြားနာအပ်ပြီး
 ကုန်သည်။ ဓာတာ၊ ဆောင်အပ်ပြီးကုန်သည်။ ဝစသာ၊ နှုတ်ဖြင့်။ ပရိစိတာ၊ ဆည်းပူးအပ်ပြီးကုန်သည်။
 မနသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ အနုပေက္ခိတာ၊ အဖန်ဖန်ရှုအပ်ပြီးကုန်သည်။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ပညာဖြင့်။ သုပ္ပဋိ-
 ဝိဒ္ဓါ၊ ကောင်းစွာထိုးထွင်း၍ သိအပ်ပြီးကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (၂)

(ဣတရိတဒေရဟိ၊ ရု ရသမ္ပကုန်သော။) စိဝရပိဏ္ဍပါတသေနာသနဂိလာနပုစ္ဆယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာ-
 ရေဟိ၊ သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာတို့၏ အထောက်အပံ့ အသက်၏ အရိအတား ဖြစ်သော
 ဆေး တို့ဖြင့်။ သန္တုဋ္ဌော၊ ရောင့်ရဲသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (၃)

၁။ နော ၂ပုဒ် နိပါတမတ္တ၊ ဋီကာ၌ ဓမ္မော နောကို အဝဓာရဏ-ဖွင့်၏။
 ၂။ မ ၁၊ မဟာဂေါသိင်္ဂသုတ် ၃၃၃-ပိုဒ်အထိမ်း သာတ္ထာ၊ သဗျဉ္ဇနာ ဟု ပြင်၍ အနက်သမ္မန်သည်။ ဝိ-ဋ္ဌ၊ ၁
 ဝိတေတိတိသလို သာတ္ထံ သဗျဉ္ဇနံ ကေဝလာပရိပုဏ္ဏံ ပရိသဒ္ဓံ ၄-ပုဒ် ဗြဟ္မစရိယံ၊ ဝိသေသနဟု ဖွင့်၍ ဒါ ဋ္ဌာ-အလီ
 ဂုပိဒ်လုံး ဓမ္မ-၏ ဝိသေသနဟု ဖွင့်သည်။

အာဘိစေတသိကာနံ၊ အလွန် စင်ကြယ်သော စိတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာဏုနံ၊ မျက်မှောက်၌ ချမ်းသာစွာ နေကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော။ စတုန္နံ၊ လေးပါးကုန်သော။ ဈာနာနံ၊ ဈာန်တို့ကို။ နိကာမလာဘိ၊ အလိုရှိတိုင်းရသည်။ အကိစ္ဆလာဘိ၊ မငြို မငြင်ရသည်။ အကသိရလာဘိ၊ မပင်မပန်း ရသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ (၄)

အနေကဝိဟိတံ၊ များသော အပြားရှိသော။ (များသောအပြားတို့ဖြင့် ပြုစီရင်အပ်သောဟူ၍ သော်လည်းပေး။) ဣဒ္ဓိဝိဓံ၊ ဣဒ္ဓိဝိဓအဘိညာဏ်ကို။ ပစ္စုဒ္ဓဘောတိ၊ ခံစား၏။ ဧကောပိ ဟုတွာ၊ တယောက်ထည်း ဖြစ်လျက်လည်း။ ဗဟုဓာ၊ များသောအပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဗဟုဓာပိ ဟုတွာ၊ များသောအပြားရှိလျက်လည်း။ ဧကော၊ တယောက်ထည်းသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ အာဝိဘာဝံ၊ မျက်မှောက်၌၎င်း။ တိရောဘာဝံ၊ မျက်ကွယ်၌၎င်း။ တိရောကုန္တံ၊ နိရံခြားရာ၌၎င်း။ တိရောပါကာရံ၊ တံတိုင်းခြားရာ၌၎င်း။ တိရောပဗ္ဗတံ၊ တောင်ခြားရာ၌၎င်း။ အာကာသေ သေယျထာပိ၊ ကောင်းကင်၌ကဲ့သို့။ အသဗ္ဗမာနော၊ မကပ်ငြိမှု၌။ ဂစ္ဆတိ၊ သွားနိုင်၏။ ပထဝိယာပိ၊ မြေ၌လည်း။ ဥဒကေ သေယျထာပိ၊ ရေ၌ကဲ့သို့။ ဥမ္မုဇ္ဇ နိမုဇ္ဇံ၊ ပေါ်ခြင်း လုပ်ခြင်းကို။ ကရောတိ၊ ပြုနိုင်၏။ အဘိဇ္ဇမာနော၊ (အဓိဋ္ဌာန်ကြောင့်) မကွဲမပျက်သော။ ဥဒကေပိ၊ ရေ၌လည်း။ ပထဝိယံ သေယျထာပိ၊ မြေ၌ကဲ့သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ဧ။ အာကာသေပိ၊ ကောင်းကင်၌လည်း။ ပက္ခိ၊ အတောင် ရှိသော။ သကုဏော သေယျထာပိ၊ ငှက်ကဲ့သို့။ ပလ္လကေန၊ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေသဖြင့်။ ကမတိ၊ သွားနိုင်၏။ ဧဝံ မဟိဒ္ဓိကေ၊ ဤသို့ကြီးသော တန်ခိုးရှိကုန်သော။ ဧဝံမဟာနုဘာဝေ၊ ဤသို့ကြီးသော အာနုဘော်ရှိကုန်သော။ ဣမေပိ စန္ဒိမသုရိယေ၊ ဤလနေတို့ကိုလည်း။ ပါဏိနာ၊ လက်ဖြင့်။ ပရိမသတိ၊ သုံးသပ်နိုင်၏။ ပရိမဇ္ဇတိ၊ ဆုပ်နယ်နိုင်၏။ ယာဝ ဗြဟ္မာလောကာပိ၊ ဗြဟ္မာပြည် တိုင်အောင်လည်း။ ကာယေန၊ ကိုယ်ဖြင့်။ ဝသံ၊ မိမိအလိုကို။ ဝဇတ္တတိ၊ ဖြစ်စေနိုင်၏။ (၅)

အတိက္ကန္တမာနုသိကာယ၊ လူတို့၏ သောတ ပသာဒကို လွန်သော။ ဝိသုဒ္ဓါယ၊ အထူး သဖြင့် စင်ကြယ်သော။ ဒိဗ္ဗာယ၊ နတ်၌ဖြစ်သော။ သောတဓာတုယာ၊ သောတဓာတ်ဖြင့်။ ဒိဗ္ဗေ စ၊ နတ်၌လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ မာနုသေ စ၊ လူ၌လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဥဘော၊ နှစ်ပါးစုံကုန်သော။ သဒ္ဓေ၊ အသံတို့ကို။ သုဏာဘိ၊ ကြားနိုင်၏။ ယေ၊ အကြင်အသံတို့သည်။ ဒုရေ၊ ဝေးကုန်၏။ ယေ စ၊ အကြင်အသံတို့သည်ကား။ သန္တိကေ၊ နိုးကုန်၏။ ဥဘော၊ ကုန်သော။ တေ သဒ္ဓေ၊ ထို အသံတို့ကို။ သုဏာတိ၊ ဧ။ (၆)

စေတသာ၊ မိမိစိတ်ဖြင့်။ ပရသတ္တာနံ၊ တပါးသောသတ္တဝါတို့၏။ ပရပုဂ္ဂလာနံ၊ တပါးသောပုဂ္ဂိုလ် တို့၏။ စေတော၊ စိတ်ကို။ ပရိစ္စ၊ ပိုင်းခြား၍။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့် သိနိုင်၏။ “သရာဂံ ဝါ၊ တပ်စွန်းခြင်းရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ လောဘမူစိတ်ကို။ သရာဂံ၊ သော။ စိတ္တန္တိ၊ စိတ်” ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ဧ။ ဝိတရာဂံ ဝါ၊ တပ်စွန်းခြင်းကင်းသည်လည်းဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ ကုသိုလ်အဗျာကတစိတ်ကို။ ပ။ သဒေါသံ ဝါ၊ အမျက်ထွက်ခြင်း ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ ဒေါသမူစိတ်ကို။ ပ။ ဝိတဒေါသံ ဝါ၊ အမျက်ကင်းသည်လည်း ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ ကုသိုလ်အဗျာကတစိတ်ကို။ ပ။ သမောဟံ ဝါ၊ တွေဝေခြင်း ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ မောဟမူစိတ်ကို။ ဝိတမောဟံ၊ တွေဝေ ခြင်း ကင်းသည်လည်းဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ ကုသိုလ်အဗျာကတစိတ်ကို။ ပ။ သံခိတ္တံ ဝါ၊ တွန်တိုသည် လည်း ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ ထိနမိဒ္ဓနှင့် ယှဉ်သောစိတ်ကို။ ပ။ ဝိက္ခိတ္တံ ဝါ၊ ပျံလွင့်သည်လည်း ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟာတစိတ်ကို။ ပ။ မဟဂ္ဂတံ၊ မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သည်လည်း ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ ရူပ၊ အရူပစိတ်ကို။ ပ။ အမဟဂ္ဂတံ၊ မဟဂ္ဂတံ မဟုတ်သည်လည်းဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊

ကာမစိတ်၊ လောကုတ္တရာစိတ်ကို။ပ။ သဗ္ဗတ္ထရံ ဝါ၊ မိမိထက် လွန်မြတ်သော တရားရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ လောကီစိတ်ကို။ပ။ အနုတ္တရံ ဝါ၊ မိမိထက်မြတ်သောတရား မရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ လောကုတ္တရာစိတ်ကို။ပ။ သမာဟိတံ ဝါ၊ တည်ကြည်သည်လည်းဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ ဥပစာ၊ အပ္ပနာ အပြစ်သို့ရောက်သောစိတ်ကို။ပ။ အသမာဟိတံ ဝါ၊ မတည်ကြည်သည် လည်း ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ ဥပစာ၊ အပ္ပနာအပြစ်သို့ မရောက်သောစိတ်ကို။ပ။ ဝိမုတ္တံ ဝါ၊ ကိလေသာ တို့မှ လွတ်သည်လည်းဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ ကုသိုလ်စိတ်၊ ဖိုလ်စိတ်ကို။ပ။ အဝိမုတ္တံ ဝါ၊ ကိလေသာတို့မှ မလွတ်သည်လည်းဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ ကုသိုလ်စိတ်၊ ဖိုလ်စိတ်တို့မှ ကြွင်းသောစိတ်ကို။ အဝိမုတ္တံ သော။ စိတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ဇာ။ (၇)

အနေကဝိဟိတံ၊ သော။ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ၊ ကို။ပ။ အနုဿရတိ၊ ဇာ။ (မ ၃၊ ၁၇ ပိုဒ်၌ ရေးခဲ့ပြီ) (ဂ)

အတိက္ကန္တမာနုသကေန၊ သော။ ဝိသုဒ္ဓေန၊ သော။ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ပ။ ပဇာနာတိ၊ ဇာ။ (မ ၃၊ ၁၈ ပိုဒ်၌ ရေးခဲ့ပြီ။) (ဇ)

အာသဝါနံ၊ အာသဝတရားတို့၏။ ခယာ၊ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ အနာသဝံ၊ အာသဝေါတရား မရှိသော။ စေတောဝိမုတ္တိံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်နှင့်ယှဉ်သော ရာဂမှလွတ်သော သမာဓိကို။ ပညာ ဝိမုတ္တိံ၊ အရဟတ္တဖိုလ် ပညာနှင့်ယှဉ်သော အဝိဇ္ဇာမှ လွတ်သော ပညာကို။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ မျက်မှောက်သောကိုယ်၏အပြစ်၌ပင်လျှင်။ သယံ အဘိညာ၊ မိမိပညာဖြင့်သာလျှင်။ သစ္စိကတော၊ မျက်မှောက်ပြု၍။ ဥပသမ္ပဇာ၊ ရောက်၍။ ဝိဟရတိ၊ ဇာ။ (၁၀)

ဗြာဟ္မဏ၊ ဣား။ ဇာနိတာ၊ သော။ပ။ တေန ဘဂဝတာ၊ သည်။ အက္ခာတာ၊ ကုန်သော။ ဒသ၊ ကုန်သော။ ပသာဒနီယာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဣမေ ခေါ၊ ဤသည်တို့ပင်တည်း။ပ။ ဝိဟရမ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဖြေဆိုတော်မူ၏။

ဂဃ၊ ဝေံ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ သော်။ မဂဓမဟာမတ္တော၊ သော။ ဝဿကာရော ဗြာဟ္မဏော၊ သည်။ ဥပနန္တံ၊ ဥပနန္တ မည်သော။ သေနာပတိံ၊ စစ်သူကြီးကို။ “ဘဝံ သေနာပတိံ၊ အရှင် စစ်သူကြီး။ တံ၊ ကို။ ကိံ မညသိ၊ နည်း။ ဣမေ ဘောဇ္ဇော၊ ဤအရှင်တို့သည်။ သက္ကာတဗ္ဗံ၊ အရိုအသေ ပြုထိုက်သည်ကို။ ယဒိ သက္ကဓောန္တိ၊ အကယ်၍ အရိုအသေ ပြုကုန်အံ့။ ဂရုံကာတဗ္ဗံ၊ အလေးပြုထိုက်သည်ကို။ ယဒိ ဂရုံကဓောန္တိ၊ အကယ်၍ အလေးပြုကုန်အံ့။ မာနေတဗ္ဗံ၊ မြတ်နိုးထိုက် သူကို။ ယဒိ မာနေန္တိ၊ အကယ်၍ မြတ်နိုးကုန်အံ့။ ပူဇေတဗ္ဗံ၊ ပူဇော်ထိုက်သူကို။ ယဒိ ပူဇေန္တိ၊ အကယ်၍ ပူဇော်ကုန်အံ့။ (ဝေံ သဘိ၊ ဤသို့ဖြစ်လတ်သော်။) ဣမေ ဘောဇ္ဇော၊ တို့သည်။ တဋ္ဌံ၊ စင်စစ်။ သက္ကာတဗ္ဗံ၊ ကို။ သက္ကဓောန္တိ၊ ကုန်၏။ပ။ ပူဇေတဗ္ဗံ၊ ကို။ ပူဇေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန် ၏။ တေ ဘောဇ္ဇော၊ ထိုအရှင်တို့သည်။ ဣမဉ္စ၊ ဤ ပသာဒနီယဓမ္မ ၁၀-ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းကိုပင်လျှင်။ န သက္ကဓေယျံ၊ အရိုအသေမပြုကုန်ငြားအံ့။ပ။ န ပူဇေယျံ၊ မပူဇော်ကုန် ငြားအံ့။ အထစ ရဟိ၊ ထိုသို့ဖြစ်လျှင်။ တေ ဘောဇ္ဇော၊ တို့သည်။ ကိံ၊ အဘယ်သူကို။ သက္ကဓေယျံ၊ အရိုအသေပြုကုန်ရာအံ့နည်း။ပ။ ဝိဟရေယျန္တိ၊ နေကုန်ရာအံ့နည်း” ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ ပြောဆိုပြီ။

အထ ခေါ၊ ဌံ။ မဂဓမဟာမတ္တော၊ သော။ ဝဿကာရော ဗြာဟ္မဏော၊ သည်။ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ၊ ကို။ တေရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ “ဘဝံ အာနန္တော၊ အရှင်အာနန္ဒာသည်။ ကဟံ ပန၊ အဘယ်

၁။ ဘဝံ-ကား ၉ ၉၁ အံ ဂေါ၊ မောဂ္ဂလ္လာနသုတ်ဖြင့် အာလုပ်လိကြောင့် အပြုပြင်သော အာလုပ်ပုဒ် တည်း။ သို့ဖြစ်၍ ဟုမ္မသောက မည်သို့ဟု မဤမပုဂံသ် ရှိသင့်၏။ တံ ကိံ မညသိ သုန္ဒကုဋ္ဌ (၆၅) ပိုဒ်ကိုစောင့်ကံ။

အရပ်၌။ ဝိဟရတိတိ၊ နေတော်မူသနည်း” ဟူသော။ တံ၊ ကိ။ အဝေါစ၊ ပြိ။ ပြာဟုဏ၊ ဣာ။
 ထေရဟံ၊ ဌ။ အဟံ၊ သည်။ ဝေဠုဝနေ ခေါ၊ ဌ။ ဝိဟရမိ၊ ဣ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောဆိုတော်မူ၏။
 ဘော အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ကစ္စိ ပန၊ အသိနည်း။ ဝေဠုဝနံ၊ သည်။ ရမဏိယံ စေတ၊ မွေလျော်ဘွယ်
 လည်းကောင်းသလော။ အပ္ပသဒ္ဓဉ္စ၊ အသံကင်း၍ဆိတ်ငြိမ်သလော။ အပ္ပနိဂ္ဃေါသဉ္စ၊ ကြေးကြော်
 သံလည်း မရှိသလော။ (အပ္ပသဒ္ဓါ အဘာဝအနက်ဟော)။ ဝိဇနဝါတဉ္စ၊ လူတို့ (ထွက်ဝင်
 လှည့်လည်မှုကြောင့် ဖြစ်သော) လေမှလည်း ကင်းသလော။ မနုဿရာဟဿေယျကဉ္စ၊
 လူတို့၏လျှို့ဝှက်မှုအား လျောက်ပတ်လည်း လျောက်ပတ်သလော။ (လူတို့၏လျှို့ဝှက်မှုကို ပြုထိုက်
 ရှုလည်း ဖြစ်သလောဟူ၍လည်းပေး။) ပဋိသလ္လာနသာရုပ္ပဉ္စ၊ တပါးထည်းတည်း ကိန်းအောင်း
 ခြင်းအား လျောက်ပတ်လည်း လျောက်ပတ်သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးလျှောက်၏။ ပြာဟုဏ၊
 ဣာ။ ဝေဠုဝနံ၊ သည်။ တတ္ထ၊ စင်စစ်။ ရမဏိယဉ္စေတ၊ ဣ။ အပ္ပသဒ္ဓဉ္စ၊ ဣ။ အပ္ပနိဂ္ဃေါသဉ္စ၊
 မရှိ။ ဝိဇနဝါတဉ္စ၊ ဣ။ မနုဿရာဟဿေယျကံ၊ ဣ။ ပဋိသလ္လာနသာရုပ္ပဉ္စ၊ ဣ။ (ကသွာ၊ အဘယ်
 ကြောင့်နည်း။) ယထာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ရက္ခကေဟိ၊ စောင့်ရှောက်ကုန်သော။ ဂေါပကေဟိ၊
 လုံခြုံစေကုန်သော။ တုမှာဒိသေဟိ၊ သင်ကဲ့သို့ သဘောရှိကုန်သောသူတို့သည်။ တံ၊ ထိုဝေဠု
 ဝနံကို။ (ရက္ခိတဗ္ဗံ၊ စောင့်ရှောက်အပ်၏။ တထာ၊ ထိုကြောင့်တည်း)။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောတော်မူ၏။
 ဘော အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ဝေဠုဝနံ၊ သည်။ တတ္ထ၊ စင်စစ်။ ရမဏိယဉ္စေတ၊ ဣ။ ပဋိသလ္လာန-
 သာရုပ္ပဉ္စ၊ ဣ။ (ကသွာ၊ နည်း။) ယထာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဈာယိဟိ၊ ဈာန်ရကုန်သော။
 ဈာနသီလိဟိ၊ ဈာန်ဝင်စားလေ့ရှိကုန်သော။ ဘဝန္ဓေဟိ၊ အရှင်တို့သည်။ (ရက္ခိတဗ္ဗံ၊ စောင့်
 ရှောက်အပ်၏။ တထာ၊ ထိုကြောင့်တည်း။) ဘဝန္ဓော၊ အရှင်တို့သည်။ ဈာယိနော စေတ၊
 ဈာန်ကိုလည်း ရကြကုန်၏။ ဈာနသီလိနော စ၊ ဈာန်ဝင်စားလေ့လည်း ရှိကုန်၏။

၇၄။ ဘော အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ဧဝံ၊ သော။ သမယံ၊ ဌ။ (ဣဒါဟံ-ကား နိပါတသမုဒါယမတ္တ။)
 သော ဘဝံ ဂေါတမော၊ ထို အရှင်ဂေါတမသည်။ ဝေသာလိယံ၊ ဝေသာလီပြည်၌။ မဟာဝနေ၊
 မဟာဝန်၌။ ကုဋ္ဌာဂါရသလာယံ၊ အထွတ်ထပ်သော စရပ်ကျောင်း၌။ ဝိဟရတိ၊ ဣ။ ဘော အာနန္ဒ၊
 န္ဒာ။ အထခေါ၊ ဌ။ အဟံ၊ သည်။ (ဥပသကံမိ-၌ စပ်)။ ယေန၊ ဌ။ မဟာဝနံ၊ သည်။ ကုဋ္ဌာ-
 ဂါရသလာ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ဣ။) ယေန၊ ဌ။ သော ဘဝံ ဂေါတမော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ဣ။)
 တေန၊ သို့။ ဥပသကံမိ၊ ပြိ။ တတြ စ ပန၊ ထိုချဉ်းကပ်သောအခါ၌။ သော ဘဝံ ဂေါတမော၊
 သည်။ အနေကပရိယာယေန၊ များသောအကြောင်းဖြင့်။ ဈာနကထံ၊ ဈာန်နှင့်စပ်သော တရား
 စကားကို။ ကထေသိ၊ ဟောတော်မူပြီ။ သော ဘဝံ ဂေါတမော၊ သည်။ ဈာယိ စေတ၊ ဈာန်ကို
 ရသည်၎င်း။ ဈာနသီလိ စ၊ ဈာန်ဝင်စားလေ့ရှိသည်၎င်း။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ သော ဘဝံ
 ဂေါတမော၊ သည်။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ ဈာနံ ပန၊ ဈာန်ကိုကား။ ဝဇ္ဇေသိ၊ ချီးမွမ်းတော်မူပါ
 သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးလျှောက်၏။ ပြာဟုဏ၊ ဣာ။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ သဗ္ဗံ၊ သော။
 ဈာနံ၊ ကိ။ န စ ခေါ ဝဇ္ဇေသိ၊ ချီးမွမ်းသည်လည်းမဟုတ်။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ သဗ္ဗံ၊ သော။
 ဈာနံ၊ ကိ။ န ပိ န ဝဇ္ဇေသိ၊ မချီးမွမ်းသည်လည်းမဟုတ်။ (မချီးမွမ်းသောဈာန် ချီးမွမ်းသော
 ဈာန်ရှိ၏ ဟူလိ။) ဣတိ၊ ဤသို့ပြောဆိုတော်မူ၏။

၁။ ယထာဘဝံ-ဝါကျကို ယထာတန္တိ ကာရဏတ္ထေ နိပါတော၊ မ-၁၊ စာပိုဒ် ၁၄၃၊ အဋ္ဌကထာ အတိုင်း
 ဤသို့လည်း ဥပမာ မထင်သောကြောင့် ကာရဏတ္ထ ကြံ၍ အနက် သဗ္ဗံလိက်သည်။

ပြာဟူဏ၊ ဣား။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ ကထံ ရူပံ၊ စ၊ အဘယ်သို့လည်း သဘောရှိသော။ ဈာန်၊ ကို။ န ဝဏ္ဏေသိ၊ မချီးမွမ်းသနည်း။ ပြာဟူဏ၊ ဣား။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ဧကဇ္ဇော၊ အချို့သော သူသည်။ ကာမရာဂပရိယုဋ္ဌိတေန၊ ကာမရာဂသည် ထိုးကျင့်အပ်သော။ ကာမရာဂပရေတေန၊ ကာမရာဂသည် နှိပ်စက်အပ်သော။ စေတသဘ၊ စိတ်ဖြင့်။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဥပ္ပန္နဿ၊ ဖြစ်ပေါ် သော။ ကာမရာဂဿ စ၊ ကာမရာဂ၏လည်း။ နိဿရဏံ၊ ထွက်မြောက်ရာဈာန်ကို။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်စွာ။ နပုဇာနာတိ၊ မသိ။ သော၊ ထိုသူသည်။ ကာမရာဂယေဝ၊ ကာမရာဂကိုသာလျှင်။ အန္တရံ ကရိတွာ၊ ရှုဆင်ခြင်ရာ၌ အတွင်းပြု (ပဓာနထား)၍။ (နိဗ္ဗာနန္ဓောဂဓံ ကတွာ-ဟု ဋီကာ၌ ရှိစေ။ နိဗ္ဗာနန္ဓောဂဓံ-မလိ)။ ဈာယတိ၊ ကြံစည်၏။ ပဗ္ဗာယတိ၊ အပြားအားဖြင့် ကြံစည်၏။ နိဗ္ဗာယတိ၊ အကြွင်းမဲ့ ကြံစည်၏။ အပဗ္ဗာယတိ၊ အပြန်ပြန် ကြံစည်၏။ (ဈာယတိနှင့် ပရိယာယ် တူ။ ဥပသာရဖြင့် ပွားထား၏။) ဗျာပါဒပရိယုဋ္ဌိတေန၊ ဗျာပါဒသည် ထိုးကျင့်အပ်သော။ ပ။ ထိနမိဒ္ဓပရိယုဋ္ဌိတေန၊ ထိနမိဒ္ဓသည် ထိုးကျင့်အပ်သော။ ပ။ ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စပရိယုဋ္ဌိတေန၊ ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စ သည် ထိုးကျင့်အပ်သော။ ပ။ ဝိစိကိစ္ဆာပရိယုဋ္ဌိတေန၊ ဝိစိကိစ္ဆာသည် ထိုးကျင့်အပ်သော။ ပ။ အပဗ္ဗာယတိ၊ ၏။ ပြာဟူဏ၊ ဣား။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ ဝေရူပံ ခေါ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ဈာန်၊ ကို။ န ဝဏ္ဏေသိ၊ ချီးမွမ်းတော်မမူ။

ပြာဟူဏ၊ ဣား။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ ကထံ ရူပဉ္စ၊ သော။ ဈာန်၊ ကို။ ဝဏ္ဏေသိ၊ ချီးမွမ်း တော်မူသနည်း။ ပြာဟူဏ၊ ဣား။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပ။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ (မ-ဉာ-၁၆-ပိုဒ်၌ ရှုပါ)။ ပြာဟူဏ၊ ဣား။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ ဝေရူပံ၊ သော။ ဈာန် ခေါ၊ ကိုသာလျှင်။ ဝဏ္ဏေသိ၊ ချီးမွမ်းတော်မူပြီ။

ဘော အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ သော ဘဝံ ဂေါတမော၊ သည်။ ဂါရဟံ၊ ကဲ့ရဲ့ ထိုက်သော။ ဈာန်၊ ကို။ ဝရဟိ ကိရ၊ အမှန်ပင် ကဲ့ရဲ့တော်မူပါပေ၏။ ပါသံသံ၊ ချီးမွမ်းထိုက်သော။ ဈာန်၊ ကို။ ပသံသံ၊ အမှန်ပင် ချီးမွမ်းတော်မူပါပေ၏။ ဘော အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ဟန္တ ခါနိ၊ ယခုအခါ၌။ မယံ၊ ထို့သည်။ ဂစ္ဆာမ၊ သွားပါကုန်အံ့။ မယံ၊ ထို့သည်။ ဗဟုကိစ္ဆာ၊ များသောကိစ္စ ရှိကုန်၏။ ဗဟုကရဏိယာ၊ များသောပြုဘွယ်ရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။ ပြာဟူဏ၊ ဣား။ ခါနိ၊ ခွံ။ ယဿ၊ ယင်းသွားခြင်း၏။ ကာလံ၊ အခါကို။ တံ၊ သည်။ မညသိ၊ သိလော့။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။

အထ ခေါ၊ ခွံ။ မဂဓမဟာမတ္ထော၊ သော။ ဝဿကာရော ပြာဟူဏော၊ သည်။ အာယသ္မု တော အာနန္ဒဿ၊ ၏။ ဘာသိတံ၊ တရားစကားကို။ အဘိနန္ဒိတွာ၊ အလွန်နှစ်သက်၍။ အနု မောဒိတွာ၊ အလွန်ဝမ်းမြောက်၍။ အာသနာ၊ နေရာမှ။ ဥဋ္ဌာယ၊ ထ၍။ ပက္ကာမိ၊ ဖဲပြီ။

အထ ခေါ၊ ခွံ။ ဂေါပကမောဂ္ဂလာနော ပြာဟူဏော၊ သည်။ မဂဓမဟာမတ္ထော၊ သော။ ဝဿ ကာရော ပြာဟူဏော၊ သည်။ အစိရပက္ကန္တေ၊ ဖဲ၍မကြာမြင့်မီ။ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒ၊ ကို။ “မယံ၊ ထို့သည်။ ယံ၊ အကြင်ပြဿနာကို။ ဘဝန္တံ အာနန္ဒ၊ ကို။ အပုစ္ဆိမှာ၊ မေးလျှောက်ကုန်ပြီ။ နော၊ ထိုအား။ တံ၊ ထိုပြဿနာကို။ ဘဝံ အာနန္ဒော၊ သည်။ န ဗျာကာသိတိ၊ မပြေဆိုပြီ” ဟူသော။ တေ၊ ကို။ အဝေါ၊ ပြီ။ ပြာဟူဏ၊ ဣား။ တေ၊ သင်၏ (အမေးပြဿနာကို)။ “နတ္ထိ

၁။ ယံ နော မယန္တိ တေ နောတိ နိပါတမတ္တံ၊ တံ နောတိ တေ ပန နောတိ အမှာကန္တိ အတ္ထော။ (ဋီကာ)

ခေါ်ပ။ သမန္နာဂတာတိ၊ သမန္နာဂတာ” ဟူ၍။ အဝေါစုမှာ နနု၊ ဖြေဆိုခဲ့ကုန်ပြီ မဟုတ်လော့။
ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သုတံ၊ ပြီ။

• အဋ္ဌမံ၊ သော။ ဂေါပကမောဂ္ဂုလ္လာနသတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၉-မဟာပုဏ္ဏမသုတ်

၈၅။ (ဝေ မေ သုတံ။ပ။ မိဂါရမာတုပါသာဒေ၊ပေးမြဲ။)တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ဌံ။ ဘဂဝါ၊
သည်။ ပနရသေ၊ တဆဲငါးရက်မြောက်ဖြစ်သော။ တဒဟုပေါသထေ၊ ထိုဥပုသ်နေ့၌။ ပုဏ္ဏာယ၊
တလပြည့်သော။ ပုဏ္ဏမာယ၊ ပြည့်သောလဝန်းရှိသော။ ရတ္တိယာ၊ ည၌၌။ ဘိက္ခုသံလပရိဝုတော၊
ရဟန်းအပေါင်းသည် ခြံရံအပ်သည်ဖြစ်၍။ အဗ္ဗောကာသေ၊ လွင်တီးခေါင်၌။ နိသိန္နော၊ ထိုင်
နေတော်မူသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ အထ ခေါ၊ ဌံ။ အညတဇရာ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတပါးသည်။
အာသနာ၊ မှ။ ဥဋ္ဌာယ၊ ၍။ ကေသံ၊ လက်ဝဲတဖက် ပခုံးထက်၌။ စိဝရံ၊ သက်န်းကို။ ကတွာ၊
တင်၍။ ယေန၊ ဌံ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၎င်း။) တေန၊ သို့။ အဉ္စလိံ၊ လက်အုပ်ကို။
ပဏာမေတွာ၊ မြောက်ချီ၍။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ “ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပဉ္စဿ၊ ပြဿနာ
ကို။ ဝေယျာကရကာယ၊ ဖြေဆိုခြင်းငှါ။ မေ၊ အား။ သြကာသံ၊ အခွင့်ကို။ သဗေ ကဇရာတိ၊
အကယ်၍ ပြုအံ့။ အဟံ၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ကိဉ္စိဒေဝ၊ တစုံတခုသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဒေသံ၊
တွေ့မြင်အပ်သော အကြောင်းကို။ ပုဇ္ဈေယျန္တံ၊ မေးလို၏” ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။
ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တေန ဟိ၊ ထိုသို့ဖြစ်မှု။ တံ၊ သည်။ ယံ၊ အကြင်ပြဿနာကို။ အာကခံသိ၊
မေးလို၏။ တံ၊ ထိုပြဿနာကို။ သကေ အာသနေ၊ မိမိနေရာ၌။ နိသိဒိတွာ၊ ထိုင်၍။ ပုစ္ဆ၊
မေးလျှောက်လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။

၈၆။ အထ ခေါ၊ ဌံ။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။ သကေ အာသနေ၊ ဌံ။ နိသိဒိတွာ၊ ၍။ ဘဂဝန္တံ၊
ကို။ “ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ဣမေ၊ ဤဘုရားတို့သည်။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးကုန်သော။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ န ခေါ၊
ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့လေလော။ သေယျထိခံ၊ ငါးပါးတို့ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း။ ရူပပါဒါနက္ခန္ဓော၊
၎င်း။ပ။ ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓောတိ၊ ၎င်းတည်း” ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဘိက္ခု၊
ရဟန်း။ ဣမေ ခေါ၊ ထိုသည်။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ တို့တည်း။ပ။ ဝိညာဏုပါဒါ-
နက္ခန္ဓော၊ ၎င်းတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ဖြေတော်မူ၏။

သော ဘိက္ခု၊ သည်။ သာဓု ဘန္တေတိ၊ “ကောင်းပါပြီ အရှင်ဘုရား” ဟူ၍။ ဘဂဝတော၊
၏။ ဘာသိတံ၊ ကို။ အဘိနန္ဒိတွာ၊ ၍။ အနုမောဒိတွာ၊ ၍။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ “ဘန္တေ၊ ဘုရား။
ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဣမေ ပန ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့သည်ကား။ ကိမူလကာတိ၊
အဘယ်လျှင် အကြောင်းရင်းရှိပါကုန်သနည်း” ဟူသော။ ဥတ္တရံ၊ အလွန်။ ပဉ္စံ၊ ကို။ ပုစ္ဆံ၊ မေး
လျှောက်ပြီ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဣမေ ခေါဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ဆန္ဒမူလကာ၊
တဏှာဆန္ဒလျှင် အကြောင်းရင်းရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ဖြေတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ တံယေဝ
ဥပါဒါနံ၊ ထိုဥပါဒါနံသည်သာလျှင်။ တေ ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ထိုပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာတို့သည်။ သိယံ န ခေါ၊
ဖြစ်ကုန်ရာသလော။ ဥဒါဟံ၊ သို့မဟုတ်။ ပဉ္စဟိ၊ ငါးပါးကုန်သော။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓောတိ၊ တို့မှာ

အညတြ၊ ကင်း၍။ ဥပါဒါနံ၊ သည်။ သိယာ နုခေါ၊ ဖြစ်ရာပါသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။
 တိက္ခ၊ ရဟန်း။ တံယေဝ ဥပါဒါနံ၊ သည်သံသလျှင်။ တေ ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ န ခေါ သိယံ၊
 မဖြစ်ကုန်ရာ။ ပဉ္စဟိ၊ ကုန်သော။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓေဟိ၊ တို့မှ။ အညတြ၊ ကင်း၍။ ဥပါဒါနံ၊ သည်။
 နာပိ သိယာ၊ ဖြစ်လည်းမဖြစ်ရာ။ တိက္ခ၊ ရဟန်း။ ပဉ္စသု၊ ကုန်သော။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု၊ တို့၌။
 ယော ခေါ ဆန္ဒရာဂေါ၊ အကြင်လိုချင်တပ်မက်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ဣ) တတ္ထ၊ ထိုပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာ
 တို့၌။ တံ၊ ထိုလိုချင်တပ်မက်ခြင်းသည်။ ဥပါဒါနံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ဖြေတော်မူ၏။

ဘန္တေ၊ ရား။ ပဉ္စသု၊ ကုန်သော။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု၊ တို့၌။ ဆန္ဒရာဂဝေမတ္တတာ၊ ဆန္ဒရာဂ
 ထူးသည်၏အဖြစ်သည်။ သိယာ ပန၊ ဖြစ်ရာသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။ ဘဂဝါ၊ သည်။
 “တိက္ခ၊ ရဟန်း။ သိယာတိ၊ ဖြစ်ရာ၏” ဟူ၍။ အဝေါစ၊ ပြီ။ တိက္ခ၊ ရဟန်း။ ဣ၊ ဤ
 ဝလာက၌။ ကေစ္စဿ၊ အချိုသောသူ၏။ “အဟံ၊ သည်။ အနာဂတံ အဒ္ဓါနံ၊ အနာဂတ်ကာလ၌။
 ဝေဂ္ဂပေါ၊ ဤသို့သောရုပ်ရှိသည်။ သိယံ၊ ဖြစ်လို၏။ ပ။ ဝေ ဝေဒနော၊ ဤသို့သောဝေဒနာ
 ရှိသည်။ ပ။ ဝေသညော၊ ဤသို့သောသညာရှိသည်။ ပ။ ဝေသခါရော၊ ဤသို့သော သခါရ ရှိသည်။ ပ။
 ဝေဝိညာဏော၊ ဤသို့သောဝိညာဉ်ရှိသည်။ သိယန္တိ၊ ဖြစ်လို၏” ဟူ၍။ ဝေ၊ ဤသို့သော တောင့်တ
 ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တိက္ခ၊ ရဟန်း။ ဝေ ခေါ၊ ဤသို့။ ပဉ္စသု၊ ကုန်သော။ ဥပါဒါ-
 နက္ခန္ဓေသု၊ တို့၌။ ဆန္ဒရာဂဝေမတ္တတာ၊ သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ဖြေတော်မူ၏။

ဘန္တေ၊ ရား။ ကိတ္တာဝတာ၊ အဘယ်မျှဖြင့်။ ခန္ဓာနံ၊ ခန္ဓာတို့၏။ ခန္ဓာမိဝစနံ၊ ခန္ဓာဟူသော
 အမည်သည်။ ဟောတိ ပန၊ ဖြစ်ပါသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးလျှောက်၏။ တိက္ခ၊ ရဟန်း။
 အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန်၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ ကိဉ္စိ၊ တစ်စုံတစ်ခုသော။ ယံ ရူပံ၊
 အကြင်ရုပ်သည်။ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ၊ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌လည်းဖြစ်သော။ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ၊ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌လည်း
 ဖြစ်သော။ ကိဉ္စိ၊ သော။ ယံ ရူပံ၊ သည်။ ဩဠာရိကံ ဝါ၊ ရုန့်ရင်းသည်လည်းဖြစ်သော။ သုဓမံ ဝါ၊
 သိမ်မွေ့သည်လည်းဖြစ်သော။ ကိဉ္စိ၊ သော။ ယံ ရူပံ၊ သည်။ ဟိနံ ဝါ၊ ယုတ်သည်လည်းဖြစ်သော။
 ပဏိတံ ဝါ၊ မြတ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ကိဉ္စိ၊ သော။ ယံ ရူပံ၊ သည်။ ဒုရေ ဝါ၊ ဝေးသည်လည်း
 ဖြစ်သော။ သန္တိကေ ဝါ၊ နီးသည်လည်းဖြစ်သော။ ကိဉ္စိ၊ သော။ ယံ ရူပံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ဣ)
 အယံ၊ ဤရုပ်သည်။ ရူပက္ခန္ဓော၊ ရူပက္ခန္ဓာမည်၏။ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန်၊ သော။ ကာမိ၊
 သော။ ယာ ဝေဒနာ၊ သည်။ ပ။ အယံ၊ ဤဝေဒနာသည်။ ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ မည်၏။ အတိတာ-
 နာဂတ ပစ္စုပ္ပန်၊ သော။ ကာမိ၊ သော။ ယာ သညာ၊ သည်။ ပ။ အယံ၊ ဤသညာသည်။
 သညာက္ခန္ဓော၊ မည်၏။ အတိတာနာဂတ ပစ္စုပ္ပန်၊ ကုန်သော။ ကေမိ၊ ကုန်သော။ ယေ သခါရာ၊
 အကြင်သခါရတို့သည်။ ပ။ အယံ၊ ဤသခါရသည်။ သခါရက္ခန္ဓော၊ မည်၏။ အတိတာနာဂတ-
 ပစ္စုပ္ပန်၊ သော။ ကိဉ္စိ၊ သော။ ယံ ဝိညာဏံ၊ အကြင်ဝိညာဉ်သည်။ ပ။ အယံ၊ ဤဝိညာဉ်သည်။
 ဝိညာဏက္ခန္ဓော၊ မည်၏။ တိက္ခ၊ ရဟန်း။ တောဝတာ ခေါ၊ ဤမျှဖြင့်။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ခန္ဓာမိဝစနံ၊
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ဖြေတော်မူ၏။

ဘန္တေ၊ ရား။ ရူပက္ခန္ဓဿ၊ ရူပက္ခန္ဓာကို။ ပညာပနာယ၊ (သဟေတု အဟေတုကစသော)
 အပြားတို့ဖြင့် သိစေခြင်းငှါ။ (ပညာပနာယ ဒဿနတ္ထာယ ဟူသော အဋ္ဌကထာအလို ဉာဏ်ဖြင့်

၁။ ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာတို့သည် တဏှာကြောင့် ဖြစ်ကြကုန်၏ဟု ဟောတော်မူသဖြင့် ဥပါဒါနံလည်း တဏှာ
 ကြောင့် ဖြစ်ရကား ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာနှင့် ဥပါဒါနံသည် အတူတူပင်လော ဟု ဆက်လက်လျှောက်ထားရမည်
 နှင့် တံယေဝ နုခေါစသည် လျှောက်၏။

ရှုခြင်းငှါဟုပေး)။ ဟေတု သည်။ ကော န ခေါ် နည်း။ ပစ္စယော သည်။ ကော န ခေါ် နည်း။
 ဝေဒနာက္ခန္ဓာ ကို။ ပ။ သညာက္ခန္ဓာ ကို။ ပ။ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ကို။ ပ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ ကို။
 ပညာပနာယ ငှါ။ ဟေတု သည်။ ကော န ခေါ် နည်း။ ဣတိ ဤသို့မေးလျှောက်၏။ ဘိက္ခု၊
 ရဟန်း။ ရူပက္ခန္ဓာ ကို။ ပညာပနာယ ငှါ။ ဟေတု အကြောင်းသည်။ စတ္တာဓော ခေါ် မဟာ-
 ဘူတာ၊ မဟာဘုတ် လေးပါးတို့ပင်တည်း။ ရူပက္ခန္ဓာ ကို။ ပညာပနာယ ငှါ။ ပစ္စယော သည်။
 စတ္တာဓော မဟာဘူတာ၊ တို့တည်း။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ ကို။ ပညာပနာယ ငှါ။ ဟေတု သည်။
 ဖဿော၊ ဖဿတည်း။ ပ။ သညာက္ခန္ဓာ ကို။ သညာပနာယ ငှါ။ ဟေတု သည်။ ဖဿော၊
 တည်း။ ပ။ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ကို။ ပညာပနာယ ငှါ။ ဟေတု သည်။ ဖဿော၊ တည်း။ ပ။
 ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ ကို။ ပညာပနာယ ငှါ။ ဟေတု သည်။ နာမရူပံ ခေါ်
 နာမ်ရုပ်ပင်တည်း။ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ ကို။ ပညာပနာယ ငှါ။ ပစ္စယော သည်။ နာမရူပံ တည်း။
 ဣတိ ဤသို့ဖြေတော်မူ၏။

ကု။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ကထံ ပန၊ အဘယ်သို့လျှင်။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိသည်။ ဟောတိ၊
 ဖြစ်ပါသည်။ ဣတိ ဤသို့ မေးလျှောက်၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ အရိယာနံ၊
 (ဘုရားအစရှိသော) အရိယာတို့ကို။ အဒဿာဝိ၊ ဉာဏ်ဖြင့် သိမြင်လေ့မရှိသော။ အရိယဓမ္မာ၊
 (သတိပဋ္ဌာန်အစရှိသော) ဖြတ်သောတရား၌။ အကောဝိဒေါ၊ မလိမ်မာသော။ အရိယဓမ္မေ ၌။
 အဝိနိတော၊ သင်ကြားပြီးသူမဟုတ်သော။ သပ္ပုရိသာနံ၊ (ဘုရားအစရှိသော) သူတော်ကောင်း
 တို့ကို။ အဒဿာဝိ၊ သော။ သပ္ပုရိသဓမ္မာ ၌။ အကောဝိဒေါ၊ သော။ သပ္ပုရိသဓမ္မေ ၌။
 အဝိနိတော၊ သော။ အဿုတဝါ၊ အာဂမ၊ အဓိဂမဟူသော သုတမရှိသော။ (နာခံ မှတ်သား
 ဆောင်ထားမှုမရှိသော)။ ပုထုဇ္ဇနော၊ ပုထုဇဉ်သည်။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ အတ္တတော၊ အတ္တဟူ၍။
 သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ အတ္တာနံ၊ အတ္တကို။ ရူပဝန္တံ ဝါ၊ ရုပ်ရှိ၏ ဟူ၍လည်း။ သမနုပဿတိ၊ ၏။
 အတ္တနံ၊ အတ္တ၌။ ရူပံ ဝါ၊ ရုပ်ဟူ၍လည်း။ သမနုပဿတိ၊ ၏။ ရူပသ္မိံ၊ ရုပ်၌။ အတ္တာနံ ဝါ၊
 အတ္တဟူ၍လည်း။ သမနုပဿတိ၊ ၏။ (ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဏ တို့၌လည်း
 ဤနည်းပေး။) ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဝေ ခေါ် ဤသို့။ သက္ကာယ ဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊
 ဤသို့ ဖြေတော်မူ၏။ (မ-၁၊ စူဠဝေဒလ္လသုတ် နိဿယအကျယ်ရှု)။

ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ကထံ ပန၊ အဘယ်သို့လျှင်။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်ပါသည်။
 ဣတိ ဤသို့မေးလျှောက်၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဣဓ၊ ၌။ အရိယာနံ၊ တို့ကို။ အဒဿာဝိ၊
 ဉာဏ်ဖြင့် သိမြင်လေ့မရှိသော။ အရိယဓမ္မာ ၌။ ကောဝိဒေါ၊ လိမ်မာသော။ အရိယဓမ္မေ ၌။
 သုဝိနိတော၊ ကောင်းစွာသင်ကြားအပ်ပြီးသော။ ပ။ သုတဝါ၊ အာဂမ၊ အဓိဂမဟူသော သုတ
 ရှိသော။ အရိယသဘဝကော၊ အရိယာတပည့်သည်။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ အတ္တတော၊ ဟူ၍။ န
 သမနုပဿတိ၊ မရှု။ (နောက်ဝါကျတို့၌လည်း န-သွင်း၍ ယောဇနာသည်သာ ထူး၏)။ ဘိက္ခု၊
 ရဟန်း။ ဝေ ခေါ် ဤသို့။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ ဤသို့ ဖြေတော်မူ၏။

ဂဂ။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ရူပေ၊ ရုပ်၌။ အဿာဒေါ၊ သာယာဘွယ်သည်။ ကော န ခေါ် အဘယ်
 ပါနည်း။ အာဒိနဝေါ၊ အပြစ်သည်။ ကော၊ အဘယ်ပါနည်း။ နိဿရဏံ၊ ထွက်မြောက်
 ထုသည်။ ကိ၊ အဘယ်ပါနည်း။ (ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဏတို့၌လည်း ဤနည်းပေး။)
 ဣတိ ဤသို့ လျှောက်၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ မဇ္ဈိဓ၊ ၌။ ယံ သုခံ၊ အကြင်

သုခဝေဒနာသည်။ ယံ သောမနဿံ၊ အကြင်သောမနဿ ဝေဒနာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ အယံ၊ ဤသုခသောမနဿဝေဒနာသည်။ ရူပေ၊ ခန္ဓာ၊ အဿာဓေါ၊ သာယာဘွယ်တည်း။ ယံ ရူပံ၊ အကြင်ရုပ်သည်။ အနိစ္စံ၊ အမြဲမရှိ။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏။ ဝိပရိကာမဓမ္မံ၊ ဖောက်ပြန်သော သဘောရှိ၏။ အယံ၊ ဤရုပ်၏ မမြဲ ဆင်းရဲ ဖောက်ပြန်သောသဘောသည်။ ရူပေ ခန္ဓာ၊ အာဓိနဝေါ၊ တည်း။ ရူပေ၊ ခန္ဓာ၊ ယော ဆန္ဒဇာ၊ ဝိနယော၊ အကြင်ဆန္ဒရာဂကို ဖျောက်ခြင်းသည်။ ယံ ဆန္ဒ-
 ရာဂပုပ္ဖာနံ၊ အကြင်ဆန္ဒရာဂကို ပယ်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ဤ။) ဣဒံ၊ ဤဆန္ဒရာဂကို ဖျောက် ပယ်ခြင်းသည်။ ရူပေ၊ ခန္ဓာ၊ နိဿရဏံ၊ ထွက်မြောက်ရာတည်း။ (နောကံခွဲလည်း ဤနည်းပေး။)

၈၉။ တန္တေ၊ ရာဂ၊ ကလံ ပန၊ အတယ်သို့လျှင်။ ဇေနတော၊ သိသူ၏ (သန္တာန်ခွဲ)။ ကလံ၊ အတယ် သို့။ ပဿတော၊ မြင်သူ၏ (သန္တာန်ခွဲ)။ သဝိညာဏကေ၊ ဝိညာဉ်နှင့် တကွသော။ ဣမသ္မိံ စ ကာယေ၊ ဤကိုယ်၌၎င်း။ ဗဟိဒ္ဓါ စ၊ ပြင်ပ (ဝိညာဉ်နှင့်တကွ သူတပါး၏) ကိုယ်၌၎င်း။ သဗ္ဗ-
 နိမိတ္တေသ၊ အလုံးစုံသော အာရုံတို့၌။ အဟံကာရ မမံကာရမာနာနုသယာ၊ ဒိဋ္ဌိတဏှာမာနတို့သည်။ န ဟောန္တိ၊ မပြစ်ကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ အရိယသဘာဝကော၊ သည်။ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန်၊ သော။ ကိဉ္စိ၊ သော။ ယံ ရူပံ၊ အကြင်ရုပ်သည်။ ပ။ ဒုရေ ဝါ၊ သော။ သန္တိကေ ဝါ၊ သော။ ကိဉ္စိ၊ သော။ ယံ ရူပံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ဤ။) သဗ္ဗံ ရူပံ၊ အလုံးစုံသောရုပ်ကို။ (ပဿတိဉ္စိ-စပ်) “တေ၊ ဤရုပ်သည်။ န မမ၊ ငါ၏ ရုပ်မဟုတ်။ သော၊ ဤရုပ်သည်။ န အဟံ အသ္မိ၊ ငါမဟုတ်။ သော၊ ဤရုပ်သည်။ မေ ဤ။ န အတ္တာတိ၊ အတ္တမဟုတ်” ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ (တေ အနက်မဲ့)။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း။ သဗ္ဗပ္ပညာယ၊ မှန်ကန်သော ဝိပဿနာပညာဖြင့်။ ပဿတိ၊ ရှု၏။ (ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဏ တို့၌လည်း ဤနည်း အနက် သမ္ပန်) ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဝေ ခေါ၊ ဤသို့။ ဇေနတော၊ ခွဲ။ ဝေ၊ သို့။ ပဿတော၊ ခွဲ။ ပ။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့ဖြေတော်မူ၏။

၉၀။ အထ ခေါ၊ ခွဲ။ အညတရဿ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်းတပါး၏။ (စေတသော ပရိဝိတက္ကော ခွဲ-စပ်) “သော၊ အိုအချင်းတို့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ အနတ္တာ ကိရ၊ အနတ္တတုံ။ ပ။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ အနတ္တာ ကိရ၊ တုံ။ ဝေ သန္တေ၊ ဤသို့ ဖြစ်ခဲ့သော်။ အနတ္တကတာနိ၊ အနတ္တ (ခန္ဓာငါးပါး) သည် ပြုအပ်ကုန်သော။ ကမ္မာနိ၊ ကံတို့သည်။ ကံ၊ အတယ်မည်သော။ အတ္တာနိ၊ အတ္တကို။ ဗုဒ္ဓိဿန္တိတိ၊ တွေထိကုန်အံ့နည်း” ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ စေတသော ပရိဝိတက္ကော၊ စိတ် အကြံသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ဖြစ်ပြီ။ အထ ခေါ၊ ခွဲ။ တဂဝါ၊ သည်။ စေတသာ၊ စိတ်တော်ဖြင့်။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ ထိုရဟန်း၏။ စေတောပရိဝိတက္ကံ၊ စိတ်အကြံကို။ အညာယ၊ သိ၍။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း

၈။ “အဟံ ဣတိ ကရဏံ အဟံကာရေ။ ဒိဋ္ဌိကောကံ။ မမံ ကရောတိ ယေနာတိ မမံကာရေ။ တဏှာ ကောကံ။ မာနော ဝေ အနုသယော မာနာနုသယော။ မာနကောကံ။ အဟံကာရေ စ မမံကာရေ စ မာနာနု-
 သယော စ၊ တေ။ ဒွန်တုံ။ အဟံကာရ မမံကာရ မာနာနုသယာတိ အဟံကာရဒိဋ္ဌိ စ မမံကာရတဏှာ စ မာနာ-
 နုသယော စ။ နိဒါန သံဗုဒ္ဓိ စာပိုဒ်-၂၀၀ နှင့် အညီ အနက်သမ္ပန်သည်။ မ-ဋ္ဌ၊ ၃၊ စာပိုဒ် ၁၀၂-၅ ကား “အဟံ-
 ကာရ မမံကာရ မာနာနုသယာတိ တွေ အဟံကာရေ မာနော၊ မမံကာရေ တဏှာ၊ သေဝ မာနာနုသယော”
 ဟု တမျိုး ဖွင့်၏။ ထိုအဖွင့်သည် တေ မေ သောဟမသ္မိံ သော မေ အတ္တာတိ-ဟူသော ပါဠိတော်အာကာရ
 ၃-ဝါကျနှင့်မလျော်။

၂။ အဋ္ဌကထာ၌ကား “အနတ္တကတာနိတိ အနတ္တနိ ဌတ္တာ ကတာနိ၊ ကမ္မတ္တာနံ ဗုဒ္ဓိဿန္တိတိ
 ကထာ၌ အတ္တနိ ဌတ္တာ ဝိပါကံ ဒန္တေန္တိ” ဟု အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဖွင့်၏။

တို့ကို။ “ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယံ၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ ဣဒါ၊ ဤသောသနာတော်၌။ ဧကစ္စော၊ သော။ အဝိဒ္ဓါ၊ မသိသော။ အဝိဇ္ဇာဂတော၊ အဝိဇ္ဇာသို့ရောက်သော။ မောလပုရိသော၊ မချည်းနှီးသော ယောက်ျားသည်။ တဏှာဓိပတေယျေန၊ တဏှာလျှင် အကြီးအကဲရှိသော။ စေတသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ သတ္ထု၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သာသနံ၊ အဆုံးအမကို။ ဣတိ ကိရ။ ပ။ ဖုသိဿန္တိတိ၊ ‘ဣတိ ကိရ ။ပ။ ဖုသိဿန္တိ’ ဟူ၍။ အတိဓာဝိတဗ္ဗံ၊ လွန်ဆန်ပြေးဝင် ထိုက်၏ ဟူ၍။ မညေယျ၊ မှတ်ထင်ရာ၏။ ဝေ ခေါ် ပန ဌာနံ၊ ဤအကြောင်းသည်။ ဝိဇ္ဇတိတိ၊ ရှိ၏” ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မေ၊ ငါဘုရားသည်။ တုမေ၊ ဆင်တို့ကို။ တတြ တတြ၊ မေ့သွား ထိုထိုတရားတို့၌။ ပရိဝိနိတာ ခေါ်၊ အဖန်ဖန်ဆုံးမအပ်ကုန်သည်သာတည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တံ၊ ထိုမေးအပ်လတ္တံ့ သည်ကို။ ကိံ မညထ၊ အဘယ်သို့ အောက်မေ့မှတ်ထင် ကုန်သနည်း။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ နိစ္စံ ဝါ၊ မြဲသလော။ အနိစ္စံ ဝါ၊ မမြဲသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ယံ ပန၊ အကြင်ရုပ်သည်ကား။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ တံ၊ ထိုရုပ်သည်။ ဒုက္ခံ ဝါ၊ ဆင်းရဲသလော။ သုခံ ဝါ၊ ချမ်းသာသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော် မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏။ ယံ ပန၊ ကား။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဒုက္ခံ၊ ၎င်း။ ဝိပရိတာမဓမ္မံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောရှိ၏။ တံ၊ ထိုရုပ်ကို။ “တေ၊ ဤရုပ်သည်။ မမ၊ ငါ၏ဥစ္စာတည်း။ သော၊ ဤရုပ်သည်။ အဟံ၊ ငါသည်။ အသိ၊ ဖြစ်၏။ သော၊ ဤရုပ်သည်။ မေ၊ ငါ၏။ အတ္တာတိ၊ အတ္တတည်း” ဟူ၍။ သမနုပသိတံ၊ ရှုခြင်းငှါ။ ကလ္လံ န၊ သင့်လျော်ပါမည်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ တေ၊ ဤစကားသည်။ နော ဟိ၊ မသင့်ပါ။ (ဝေဒနာစသည်၌လည်း ဤနည်းပေး။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဣယ၊ ဤလောက၌။ ပ။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ရှုအပ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေံ သိ။ ပဿံ၊ ရှုမြင်သော။ သုတဝါ၊ အကြားအမြင်ရှိသော။ အရိယသာဝကော၊ သည်။ ရူပသ္မံ ပိ၊ ရုပ်၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ ပ။ ဝိညာဏသ္မံ ပိ၊ ၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ၎င်း။ နိဗ္ဗိန္ဒံ၊ ငြီးငွေ့လတ်သော် (ပဌမာလက္ခဏာ)။ ဝိရဇတိ၊ မတပ်မက်။ ဝိရာဂါ၊ မတပ်မက်ခြင်း ကြောင့်။ ဝိမုစ္စတိ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်၏။ ဝိမုတ္တသ္မံ၊ ကိလေသာတို့မှလွတ်လတ်သော်။ ဝိမုတ္တမိတိ၊ ကိလေသာတို့မှလွတ်ပြီဟူ၍။ ဉာဏံ၊ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ “ဇာတိ၊ သည်။ ခိဏာ၊ ပြီ။ ဣဟုရိယံ၊ ကိ။ ဝုသိတံ၊ ပြီ။ ကရဏိယံ၊ ကိ။ ကတံ၊ ပြီ။ ဣတ္ထတ္တာယ၊ ငှါ။ အပရံ၊ သည်။ န ဣတိ၊ မရှိ” ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ (ဣဒ မဝေါစ ဘဂဝါ။ ပ။ အဘိနန္ဒန္တိ၊ ပေးမြဲ။)

ဣသ္မိံ စ ပန ဝေယျာကရဏသ္မိံ၊ ဤဗျာကရဏ်း ဒေသနာတော်ကို။ ဘညမာနေ၊ ဟောအပ်ပြီးသော်။ သဠိမတ္တာနံ၊ ခြောက်ကျိပ်အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။ ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်း တို့၏။ စိတ္တာနံ၊ စိတ်တို့သည်။ အနုပါဒါယ၊ တဏှာခိဋ္ဌိဖြင့် မစွဲလမ်းကုန်မူ၍။ အာသဝေဟိ၊ အာသဝတို့မှ။ ဝိမုစ္စံ သု၊ လွတ်မြောက်ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ သုတံ၊ ပြီ။

နဝမံ၊ သော။ မဟာပုဏ္ဏမသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၁၀-စုဠပုဏ္ဏမသုတ်

၉၄။ (ဝေ။ ပ။ နိသိန္ဒော ဟောတိ၊ ပေးမြဲ။) အထ ခေါ်၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တုဏှိဘူတံ တုဏှိဘူတံ၊ သိတ်သိတ်နေသော။ ဘိက္ခုသံသိ၊ ရဟန်းအပေါင်းကို။ အနုဝိလောကေတွာ

စောင်းညွှန်ကြည့်၍။ ဘိက္ခု၊ တို့ကို။ “ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အသပ္ပုရိသော၊ သုယုတ်မာသည်။ အသပ္ပုရိသံ၊ သုယုတ်မာကို။ ‘အယံ ဘဝံ၊ ဤအရှင်သည်။ အသပ္ပုရိသောတိ၊ သုယုတ်မာတည်းဟူ၍။ ဇာနေယျ န ခေါတိ၊ သိနိုင်ရာသလော”ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ ပြီ။ ဘန္တေ၊ ရား။ တေ၊ သည်။ နောဟိ၊ မသင့်ပါ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သာဓု၊ ကောင်းပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အသပ္ပုရိသော၊ သည်။ အသပ္ပုရိသံ၊ ကို။ “အသပ္ပုရိသော အယံ ဘဝန္တိ၊ ဘဝံ”ဟူ၍။ ယံ ဇာနေယျ၊ အကြင်သိရာ၏။ တေ၊ ဤသိခြင်းသည်။ အဋ္ဌာနံ၊ အကြောင်းမဟုတ်။ အနဝကာသော၊ အရာမဟုတ်။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အသပ္ပုရိသော၊ သည်။ သပ္ပုရိသံ၊ သူတော်ကောင်းကို။ ‘အယံ ဘဝံ၊ သည်။ သပ္ပုရိသောတိ၊ သူတော်ကောင်းတည်း”ဟူ၍။ ဇာနေယျ ပန၊ သိနိုင်ရာသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ တေ၊ သည်။ နောဟိ၊ မသင့်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သာဓု၊ ၎်။ အသပ္ပုရိသော၊ သည်။ သပ္ပုရိသံ၊ ကို။ “သပ္ပုရိသော အယံ ဘဝန္တိ၊ ဘဝံ”ဟူ၍။ ယံ ဇာနေယျ၊ ရာ၏။ တေမိ ခေါ၊ သည်လည်း။ အဋ္ဌာနံ၊ အကြောင်းမဟုတ်။ အနဝကာသော၊ အရာမဟုတ်။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အသပ္ပုရိသော၊ သည်။ အာယုဗ္ဗသမန္နာဂတော၊ သုယုတ်မာတို့၏ တရားနှင့် ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ၎်။ အသပ္ပုရိသတတ္တိ၊ သုယုတ်မာတို့ကို ဆည်းကပ်ခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၎်။ အသပ္ပုရိသစိန္တိ၊ သုယုတ်မာတို့၏တရားတို့ကို ကြံစည်လေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၎်။ အသပ္ပုရိသမန္တိ၊ သုယုတ်မာတို့၏တိုင်ပင်ခြင်းကို တိုင်ပင်လေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၎်။ အသပ္ပုရိသဝါစော၊ သုယုတ်မာတို့၏စကားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၎်။ အသပ္ပုရိသကမ္မန္တော၊ သုယုတ်မာတို့၏အမှုရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၎်။ အသပ္ပုရိသဒိဋ္ဌိ၊ သုယုတ်မာတို့၏အယူရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၎်။ အသပ္ပုရိသဒါနံ၊ သုယုတ်မာတို့၏ အလှူကို။ ဒေတိ၊ ပေးလှူ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ အတယ်သို့လျှင်။ အသပ္ပုရိသော၊ သည်။ အာယုဗ္ဗသမန္နာဂတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ အသပ္ပုရိသော၊ သည်။ အာယုဗ္ဗေါ၊ သဒ္ဓါတရားမရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၎်။ အဟိရိကော၊ ဒုစရိုက်တို့မှရှက်ခြင်းမရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၎်။ အနောတ္တပ္ပိ၊ ဒုစရိုက်တို့မှကြောက်ခြင်းမရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၎်။ အပ္ပဿတော၊ အကြားအမြင်မရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၎်။ ကုသိတော၊ ပျင်းရိသည်။ ဟောတိ၊ ၎်။ မုဋ္ဌဿတိ၊ ပျောက်ပျက်သောသတိရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၎်။ ဒုပ္ပညော၊ ပညာမရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၎်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေ ခေါ၊ သို့လျှင်။ အသပ္ပုရိသော၊ သည်။ အာယုဗ္ဗသမန္နာဂတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎်။ (၁)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ အသပ္ပုရိသော၊ သည်။ အသပ္ပုရိသတတ္တိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ၌။ အသပ္ပုရိသဿ၊ ၎်။ အာယုဗ္ဗေါ၊ သဒ္ဓါတရားမရှိကုန်သော။ အဟိရိကော၊ ဒုစရိုက်တို့မှရှက်ခြင်းမရှိကုန်သော။ အနောတ္တပ္ပိနော၊ ဒုစရိုက်တို့မှကြောက်ခြင်းမရှိကုန်သော။ အပ္ပဿတော၊ အကြားအမြင်မရှိကုန်သော။ ကုသိတာ၊ ပျင်းရိကုန်သော။ မုဋ္ဌဿတိနော၊ ပျောက်ပျက်သောသတိရှိကုန်သော။ ဒုပ္ပညော၊ ပညာမရှိကုန်သော။ ယေ တေ သမဏ-ဗြာဟ္မဏာ၊ အကြင်ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။) တေ၊ ထိုရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည်။

၁။ “အသပ္ပုရိသပေဋိ အသပ္ပုရိသော ဥတ္တရပဒလောပေန၊ တေသံ စိန္တနသိလောတိ အသပ္ပုရိသစိန္တိ”။ (ဝိကာ)။ အသပ္ပုရိသမန္တိ-၌လည်း ဤနည်း။
 ၂။ အသပ္ပုရိသာနံ ဝါဝာ ယဿာတိ အသပ္ပုရိသဝါစော ခေါလိပုဋ် အဋ္ဌာနံ အရဟန္တမဟိတ္တိပိဋာ။

အဿ၊ ထိုယုတ်မာ၏။ မိတ္တာ၊ မိတ်ဆွေတို့သည်။ တေ၊ ထိုရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အဿ၊ ထိုယုတ်မာ၏။ သဟာယာ၊ အပေါင်းအဖော်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေံ ခေါ၊ သို့လျှင်။ အသပ္ပရိသော၊ သည်။ အသပ္ပရိသဘတ္တိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ (၂)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ အသပ္ပရိသော၊ သည်။ အသပ္ပရိသမိန္ဒိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤ။ အသပ္ပရိသော၊ သည်။ အတ္တဗျာဗာဓာယပိ၊ မိမိ၏ဆင်းရဲခြင်းငှါလည်း။ စေတေတိ၊ ကြံစည်၏။ ပရဗျာဗာဓာယပိ၊ သူတပါး၏ဆင်းရဲခြင်းငှါလည်း။ စေတေတိ၊ ၎င်း။ ဥဘယဗျာဗာဓာယပိ၊ နှစ်ဦးသား၏ဆင်းရဲခြင်းငှါလည်း။ စေတေတိ၊ ၎င်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေံ ခေါ၊ သို့လျှင်။ အသပ္ပရိသော၊ သည်။ အသပ္ပရိသမိန္ဒိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ (၃)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ အသပ္ပရိသော၊ သည်။ အသပ္ပရိသမန္တိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤ။ အသပ္ပရိသော၊ သည်။ အတ္တဗျာဗာဓာယပိ၊ ငှါလည်း။ မန္တေတိ၊ တိုင်ပင်၏။ ပ။ ဥဘယဗျာဗာဓာယပိ၊ ငှါလည်း။ မန္တေတိ၊ ၎င်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေံ ခေါ၊ သို့လျှင်။ အသပ္ပရိသော၊ သည်။ အသပ္ပရိသမန္တိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ (၄)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ အသပ္ပရိသော၊ သည်။ အသပ္ပရိသဝါစော၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤ။ အသပ္ပရိသော၊ သည်။ မုသာဝါဒီ၊ မဟုတ်မမှန်သောစကားကို ပြောဆိုလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ပိသုဏဝါစော၊ ချောပစ်ဂုံးတိုက်သောစကား ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဖရုသဝါစော၊ ကြမ်းတမ်းသောစကားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ သမ္ပပ္ပလာပိ၊ ပြန်ဖျင်းသောစကားကိုဆိုလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေံ ခေါ၊ သို့လျှင်။ အသပ္ပရိသော၊ သည်။ အသပ္ပရိသဝါစော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ (၅)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ အသပ္ပရိသော၊ သည်။ အသပ္ပရိသကမ္မန္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤ။ အသပ္ပရိသော၊ သည်။ ပါဏာတိပါတိ၊ သူ့အသက်ကို လျှင်စွာချလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ အဒိန္နာဒါယိ၊ အရှင်သည်မပေးအပ်သော ဥစ္စာကို ခိုးယူလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရိ၊ မေထုန်ကာမတို့၌ ယုတ်မာသောအကျင့် ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေံ ခေါ၊ သို့လျှင်။ အသပ္ပရိသော၊ သည်။ အသပ္ပရိသကမ္မန္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ (၆)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ အသပ္ပရိသော၊ သည်။ အသပ္ပရိသဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤ။ အသပ္ပရိသော၊ သည်။ “ဒိန္နံ၊ အလှူ၏ အကျိုးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဟိဋ္ဌံ၊ ယစ်အလှူကြီး၏အကျိုးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဟုတံ၊ ယစ်အလှူငယ်၏ အကျိုးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မာနံ၊ ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံတို့၏။ ဖလံ၊ အကျိုးဖျားသည်။ ဝိပါကော၊ အကျိုးရင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အယံ လောကော၊ ဤပစ္စုပ္ပန်လောကသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပရေ လောကော၊ တမလွန်လောကသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ မာတော၊ အမိ၌ အကောင်းအဆိုးပြုကျိုးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပိတာ၊ အဘ၌ အကောင်းအဆိုးပြုကျိုးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဩပပါတိကာ၊ စုတေပြီး၍ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းရှိကုန်သော။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်။ ယေ၊ အကြင်ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဣမဉ္စ လောကံ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်လောကကို၎င်း။ ပရဉ္စ လောကံ၊ တမလွန်လောကကို၎င်း။ အဘိညာယာ၊ ထူးသောပညာဖြင့်။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။

သစ္စိကတော၊ သပ္ပာယ်ပျောက်ပြု၍၊ ပဝေဝေခန္တိ၊ သီစေလှန်၏။ သမ္ပဂ္ဂတော၊ ကောင်းစွာသိကုန်
 သော၊ သမ္ပာပရိပန္နော၊ ကောင်းစွာကျင့်ကုန်သော။ တေသမဏဗြာဟ္မဏော၊ တို့သည်။ နတ္ထိတိ၊
 ပရိကုန်”ဟူ၍။ ဝေံ ဒိဋ္ဌိ၊ ဤသို့သော အယူရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေံ ခေါ၊
 သို့လျှင်၊ အသပ္ပုရိသော၊ သည်။ အသပ္ပုရိသဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (၇)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ အသပ္ပုရိသော၊ သည်။ အသပ္ပုရိသဒါနံ၊ ကို။ ဒေတိ၊
 နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဒ၊ ဤ။ အသပ္ပုရိသော၊ သည်။ အသက္ကစ္စံ၊ အရှိအသေမပြုမူ၍။ ဒါနံ၊
 အလှူကို။ ဒေတိ၊ ပေးလှူ၏။ ဒါနံ၊ ကို။ အသဟတ္ထော ဒေတိ၊ မိမိလက်ဖြင့် မပေးလှူ။
 အစိတ္တိကတော၊ စိတ်၌မပြုမူ၍ (မလေးစားမူ၍)။ ဒါနံ၊ ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ အပဝိဒ္ဓံ၊ စွန့်ပစ်အပ်သကဲ့သို့
 ပြု၍။ ဒါနံ၊ ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ အနာဂဒနဒိဋ္ဌိကော၊ အကျိုးလာရောက်လတ္တံ့ဟု အယူရှိသူမဟုတ်
 သည်ဖြစ်၍။ ဒါနံ၊ ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေံ ခေါ၊ သို့လျှင်။ အသပ္ပုရိသော၊ သည်။
 အသပ္ပုရိသဒါနံ၊ ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ (၈)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သော အသပ္ပုရိသော၊ ထို သူယုတ်မာသည်။ ဝေံ၊ သို့လျှင်။ အဿဒ္ဓမ္မသမနာ-
 ဂတော၊ သူယုတ်မာတို့၏တရားနှင့်ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ ဝေံ၊ သို့။ အသပ္ပုရိသဘတ္တိ၊ ၍။ ဝေံ၊ သို့။
 အသပ္ပုရိသစိန္တိ၊ ၍။ ဝေံ၊ သို့။ အသပ္ပုရိသမန္တိ၊ ၍။ ဝေံ၊ သို့။ အသပ္ပုရိသဝါစော၊ ၍။
 ဝေံ၊ သို့။ အသပ္ပုရိသကမ္မန္တော၊ ၍။ ဝေံ၊ သို့။ အသပ္ပုရိသဒိဋ္ဌိ၊ ၍။ ဝေံ၊ သို့။ အသပ္ပုရိသ-
 ဒါနံ၊ သူယုတ်တို့၏ အလှူကို။ ဗတော၊ ပေးလှူ၍။ ကာယဿ၊ ကိုယ်၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်ခြင်း
 ကြောင့်။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ နောက် (အထက်) ၌။ အသပ္ပုရိသာနံ၊ သူယုတ်မာတို့၏။
 ယံ ဂတိ၊ အကြင်လားရာ (ဂတိ) သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တတ္ထ၊ ထိုလားရာ (ဂတိ) သို့။
 ဥပပဇ္ဇတိ၊ ကပ်ရောက်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အသပ္ပုရိသာနံ၊ တို့၏။ ဂတိ၊ သည်။ ကာ စ၊
 အဘယ်နည်း။ နိရယော ဝါ၊ ရေသည်သော်၎င်း။ တိရစ္ဆာနယောနိ ဝါ၊ တိရစ္ဆာန်တို့၏ အပေါင်း
 အစုသည် သော်၎င်းတည်း။

၉။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သပ္ပုရိသော၊ သူတော်ကောင်းသည်။ သပ္ပုရိသံ၊ သူတော်ကောင်းကို။
 “အယံ ဘဝံ၊ ဤအရှင်သည်။ သပ္ပုရိသောတိ၊ သူတော်ကောင်းတည်း”ဟူ၍။ ဇာနေယျ၊ နု ခေါ၊
 သိနိုင်ရာသလော။ ဣထိ၊ ဤသို့ မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဝေံ၊ မှန်ပါ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။
 သာဓု၊ ကောင်း၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယံ၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ သပ္ပုရိသော၊ သည်။
 သပ္ပုရိသံ၊ ကို။ “အယံ ဘဝံ၊ သည်။ သပ္ပုရိသောတိ၊ တည်း”ဟူ၍။ ယံ ဇာနေယျ၊ သိရာ၏။
 ထေံ ဌာနံ၊ ဤအကြောင်းသည်။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ရှိ၏။

၁။ အသက္ကစ္စာတိ အနာဒရံ ကတော။ ဋီ။ ၃-ကဏ္ဍသုတ် အမှတ် ၁၅-မောဂ္ဂလ္လာန်ရှု။
 ၂။ အသဟတ္ထာကာ၊ အလှူတူသမာသံ။ အတ္တနော ဟတ္တေန န ဒေတိ။ ဤအဋ္ဌကထာ။
 ၃။ အစိတ္တိကတောတိ န စိတ္တေ ကတော။ (ဋီကာ)။ စိတ္တံ ဝါ အစွရိယံ ကတော ပရိပတ္တိ စိတ္တိကရဏံ သမ္မာဝန-
 ကြိယာ။ တပုဋ္ဌိက္ခေပတော အစိတ္တိကရဏံ အသမ္မာဝနကြိယာ။ ဋီကာနောက်နည်းအလို “အံဩခြင်ကို မပြုမူ၍”
 ဟု သော်လည်းပေး။
 ၄။ အဋ္ဌါ ဣမဿ ဒါနဿ ဖလံ မမေဝ အာဂစ္ဆတိတိ ဝေံ ယဿ တထာ ဒိဋ္ဌိ အတ္ထိ၊ သော အာဂမနဒိဋ္ဌိကော၊
 ဣထ ပန န တာဒိသော။ (ဋီကာ)။

ဘိက္ခဝေ တို့။ သပ္ပရိသော၊ သည်။ အသပ္ပရိသံ၊ ကို။ “အယံ ဘဝံ သည်။ အသပ္ပရိသောတိ၊ တည်း” ဟူ၍။ ဇာနေယျ ပန၊ သိနိုင်ရာသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ဗုဒ္ဓံ။ ဝေ၊ ဤ။ ဘိက္ခဝေ တို့။ သာဓု၊ ကောင်း၏။ ဘိက္ခဝေ တို့။ ယံ၊ အကြင် အကြောင်းကြောင့်။ သပ္ပရိသော၊ သည်။ အသပ္ပရိသံ၊ ကို။ “အယံ ဘဝံ သည်။ အသပ္ပရိသောတိ၊ တည်း” ဟူ၍။ ယံ ဇာနေယျ၊ သိရာ၏။ တေမ္ပိ ခေါ ဌာနံ၊ သည်လည်း။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ။

ဘိက္ခဝေ တို့။ သပ္ပရိသော၊ သူတော်ကောင်းသည်။ သဒ္ဓမ္မသမန္နာဂတော၊ သူတော်ကောင်းတရားနှင့်ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ။ သပ္ပရိသဘတ္တိ၊ သူတော်ကောင်းတို့ကို ဆည်းကပ်ခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ။ သပ္ပရိသမိန္တိ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားကိုကြံစည်လေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ။ သပ္ပရိသမန္တိ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏တိုင်ပင်ခြင်းကို တိုင်ပင်လေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ။ သပ္ပရိသဝါစော၊ သူတော်ကောင်းတို့၏ စကားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ။ သပ္ပရိသကမ္မန္တော၊ သူတော်ကောင်းတို့၏ ကိုယ်အမှု ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ။ သပ္ပရိသဒိဋ္ဌိ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏ အယူရှိသည်။ ဟောတိ၊ ။ သပ္ပရိသဒါနံ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏ အလှူကို။ ဒေတိ၊ ။

ဘိက္ခဝေ တို့။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ သပ္ပရိသော၊ သည်။ သဒ္ဓမ္မသမန္နာဂတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ တို့။ ဣဓ၊ ဌံ။ သပ္ပရိသော၊ သည်။ သဒ္ဓေါ၊ သဒ္ဓါတရားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ။ ယိရိ၊ ဒုစရိုက်တို့မှ ရှက်ခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ။ ဩတ္တပ္ပိ၊ ဒုစရိုက်တို့မှ လန့်ခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ။ ဗဟုဿတော၊ များသောအကြားအမြင်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ။ အာရဒ္ဓဝိရိယော၊ အားထုတ်အပ်သော ဝိရိယရှိသည်။ ဟောတိ၊ ။ ဥပဋ္ဌိတဿတိ၊ ထင်သော သတိရှိသည်။ ဟောတိ၊ ။ ပညဝါ၊ ပညာရှိသည်။ ဟောတိ၊ ။ ဘိက္ခဝေ တို့။ ပ။ ဟောတိ၊ ။ (၁)

ဘိက္ခဝေ တို့။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ သပ္ပရိသော၊ သည်။ သပ္ပရိသဘတ္တိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ တို့။ ဣဓ၊ ဌံ။ သပ္ပရိသဿ၊ ။ ယေ တေ သမဏ ဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ သဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါတရားရှိကုန်၏။ ယိရိမန္တော၊ ဒုစရိုက်တို့မှ ရှက်ခြင်းရှိကုန်၏။ ဩတ္တပ္ပိနေ၊ ဒုစရိုက်တို့မှ လန့်ခြင်းရှိကုန်၏။ ဗဟုဿတော၊ များသော အကြားအမြင်ရှိကုန်၏။ အာရဒ္ဓဝိရိယာ၊ အားထုတ်အပ်သော လုံ့လရှိကုန်၏။ ဥပဋ္ဌိတဿတိနေ၊ ထင်သောသတိရှိကုန်၏။ ပညဝန္တော၊ ပညာ ရှိကုန်၏။ (သဒ္ဓါစသည်ကို သမဏ ဗြာဟ္မဏာ၌ ဝိသေသနပြု၍ သော်လည်းပေး။) တေ၊ ထိုရဟန်း ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အဿ၊ ထိုသူတော်ကောင်း၏။ ဝိတ္တာ၊ မိတ်ဆွေတို့သည်။ တေ၊ ထိုရဟန်း ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အဿ၊ ထိုသူတော်ကောင်း၏။ သဟာယာ၊ အပေါင်းအဖော်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ တို့။ ပ။ ဟောတိ၊ ။ (၂)

ဘိက္ခဝေ တို့။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ သပ္ပရိသော၊ သည်။ သပ္ပရိသမိန္တိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ တို့။ ဣဓ၊ ဌံ။ သပ္ပရိသော၊ သည်။ အတ္တဗျာဗာဓာယပိ၊ ငှါလည်း။ နေဝ စေတေတိ၊ မကြံစည်။ ပ။ န စေတေတိ၊ မကြံစည်။ ဘိက္ခဝေ တို့။ ပ။ ဟောတိ၊ ။ (၃)

ဘိက္ခဝေ တို့။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ သပ္ပရိသော၊ သည်။ သပ္ပရိသမန္တိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ တို့။ ဣဓ၊ ဌံ။ သပ္ပရိသော၊ သည်။ အတ္တဗျာဗာဓာယပိ၊ ငှါလည်း။ နေဝ မန္တေတိ၊ မတိုင်ပင်။ ပ။ မတိုင်ပင်။ ဘိက္ခဝေ တို့။ ပ။ ဟောတိ၊ ။ (၄)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ သပ္ပုရိသော၊ သည်။ သပ္ပုရိသဝါစော၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဌ။ သပ္ပုရိသော၊ သည်။ မုသာဝါဒါ၊ မဟုတ်မမှန်သောစကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ။ ပဋိဝိရတော၊ ရှောင်ကြဉ်သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ပိသုဿာယ ဝါစာယ၊ မှ။ ပ။ ဖရုသာယ ဝါစာယ၊ မှ။ ပ။ သမ္ပပ္ပလာပံ၊ မှ။ ပဋိဝိရတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပ။ ဟောတိ၊ ဤ။ (၅)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ သပ္ပုရိသော၊ သည်။ သပ္ပုရိသကမ္မန္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဌ။ သပ္ပုရိသော၊ သည်။ ပါဏာတိပါတာ၊ သူ့အသက်ကို လျှင် စွာချီခြင်းမှ။ ပဋိဝိရတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ အဗိန္နာဒါနာ၊ မှ။ ပ။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ၊ မှ။ ပဋိဝိရတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပ။ ဟောတိ၊ ဤ။ (၆)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ သပ္ပုရိသော၊ သည်။ သပ္ပုရိသဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဌ။ သပ္ပုရိသော၊ သည်။ “ဒိန္နံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ပ။ တေ သမာဏ- ဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ အတ္ထိတိ၊ ရှိကုန်၏” ဟူ၍။ ဝေဒိဋ္ဌိ၊ ဤသို့အယူရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပ။ ဟောတိ၊ ဤ။ (၇)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ သပ္ပုရိသော၊ သည်။ သပ္ပုရိသဒါနံ၊ ကို။ ဒေတိ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဌ။ သပ္ပုရိသော၊ သည်။ သက္ကစ္စံ အရိအသေပြု၍။ ဒါနံ၊ ကို။ ဒေတိ၊ ဤ။ သဟတ္ထာ၊ မိမိလက်ဖြင့်။ ပ။ စိတ္တိကတာ၊ စိတ်၌ပြု၍ (လေးလေးစားစားပြု၍)။ ပ။ အနုပဝိဒ္ဓံ၊ စွန့်ပစ် အပ်သကဲ့သို့မပြုမူ၍။ ပ။ အာဂမနဒိဋ္ဌိကော၊ အလှူ၏အကျိုးသည် လာရောက်လတ္တံ့ ဟု အယူရှိ သည်ဖြစ်၍။ ဒါနံ၊ ကို။ ဒေတိ၊ ဤ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပ။ ဒေတိ၊ ဤ။ (၈)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သော သပ္ပုရိသော၊ သည်။ ဝေံ သို့။ သဒ္ဓမ္မသမန္တာဂတော၊ သူတော်ကောင်း တို့၏တရားနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ ပ။ ဝေံ သို့။ သပ္ပုရိသဒါနံ၊ ကို။ ဒေတော၊ ရှိ။ ကာယဿ၊ ဤ။ ဘေဒါ၊ ကြောင့်။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ဌ။ သပ္ပုရိသဒါနံ၊ တို့၏။ ယာ ဂတိ၊ သည်။ (အတ္ထိ၏။) တတ္ထ၊ သို့။ ဥပဇ္ဇတိ၊ ဤ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သပ္ပုရိသဒါနံ၊ တို့၏။ ဂတိ၊ သည်။ ကာ စ၊ နည်း။ ဒေဝမဟတ္တတာ ဝါ၊ နတ်တို့၏ မြတ်သည်၏အဖြစ်သည်သော်၎င်း။ မနုဿမဟတ္တတာဝါ၊ လူတို့၏ မြတ်သည်၏ အဖြစ်သည်သော်၎င်းတည်း။ (နတ်ဂတိ လူဂတိ ဟူလို၏။) ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ (ဣဒမဝေါစ။ ပ။ အဘိနန္ဒန္တိ။ ပေးမြဲ။)

ဒဿံ၊ သော။ စူဠပုဏ္ဏမသုတ်၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီး။

ပဋ္ဌမော၊ သော။ ဒေဝဒဟဝဂ္ဂေါ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီး။

တဿ၊ ထိုဒေဝဒဟဝဂ်၏။ ဥဒ္ဓါနံ၊ ခေါင်းစဉ်ဥဒ္ဓါနံ ကား။ ဒေဝဒဟံ၊ ဒေဝဒဟသုတ်၎င်း။ ပဋ္ဌတ္တယံ၊ ပဋ္ဌတ္တယသုတ်၎င်း။ ကိန္တိ၊ ကိန္တိသုတ်၎င်း။ သာမသုနက္ခတ္တံ၊ သာမဂါမသုတ်၊ သုနက္ခတ္တ သုတ်၎င်း။ သပ္ပာယဂဏဂေါပကမဟာပုဏ္ဏေ၊ အာနောသပ္ပာယသုတ်၊ ဂဏကသုတ်၊ ဂေါပက သုတ်၊ မဟာပုဏ္ဏမသုတ်၊ စူဠပုဏ္ဏမသုတ်၎င်းတည်း။ ဣတိ၊ ပြီးပြီ။

၂-အနုပဒဝဂ်

၁-အနုပဒသုတ်

၉၃။ (ဝေံ မေ သုတ်။ပ။ ပစ္စယောသံပေးမြို့။) ဘဂဝါ သည်—

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ မဟာပညော၊ ကြီးသောပညာရှိ၏။ပ။ ပုထုပညော၊ ကျယ်ပြန့်သော ပညာရှိ၏။ပ။ ဗာသပညော၊ ရွှင်သောပညာရှိ၏။ပ။ ဇဝနပညော၊ လျင်သောပညာရှိ၏။ပ။ တိက္ခပညော၊ ထက်မြက်သော ပညာရှိ၏။ပ။ နိဗ္ဗေမိကပညော၊ ထိုးထွင်း၍သိသော ပညာရှိ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ အစုမာသံ၊ လခွဲပတ်လုံး။ အနုပဒဓမ္မဝိပဿနံ၊ (သမာပတ်ချာန်အင်္ဂါတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်) အစဉ်အတိုင်း တရားတို့ကို ရှုခြင်းကို။ ဝိပဿတိ၊ ရှု၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တတြ အနုပဒဓမ္မဝိပဿနာယ၊ ထိုအစဉ်အတိုင်း တရားတို့ကို ရှုခြင်း၏။ သာရိပုတ္တဿ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤ ဆိုလတ္တံ့ သော ဝိပဿနာအဘို့အစုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၉၄။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဒေ၊ ဤသသနာတော်၌။ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ ကာမေဟိ၊ ဝတ္ထု ကာမ၊ ကိလေသာကာမတို့မှ။ ဝိဝိဇ္ဇေဝ၊ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင်။ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ အကု ဆိုလ်တရားတို့မှ။ ဝိဝိဇ္ဇေဝ၊ ၍သာလျှင်။ သဝိတက္ကံ၊ ဝိတက်နှင့်ထက္ကဖြစ်သော။ သဝိစာရံ၊ ဝိစာရနှင့်ထက္ကဖြစ်သော။ ဝိဝေကဇံ၊ နိဝရဏတို့မှ ဆိတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော။ ပိတိသုခံ၊ ဖရဏာ ပိတိစေတသိကသုခရှိသော။ ပဌမံ၊ ဈာန်၊ ပဌမဈာန်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ပြည့်စုံစေ၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။

ပဌမေ ဈာနေ၊ ပဌမဈာန်၌။ ယေ စ ဓမ္မာ၊ အကြင်တရားတို့သည်လည်း။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝိတက္ကော စ၊ ဝိတက်၎င်း။ ဝိစာရော စ၊ ၎င်း။ ပိတိ စ၊ ၎င်း။ သုခဉ္စ၊ ၎င်း။ စိတ္တေကဂ္ဂတာ စ၊ ၎င်း။ ဖဿော၊ ၎င်း။ ဝေဒနာ၊ ၎င်း။ သညာ၊ ၎င်း။ စေတနာ၊ ၎င်း။ စိတ္တံ၊ ၎င်း။ ဆန္ဒော၊ ၎င်း။ အဓိမောက္ခော၊ ၎င်း။ ဝိရိယံ၊ ၎င်း။ သတိ၊ ၎င်း။ ဥပေက္ခာ၊ ၎င်း။ မနသိကာရော၊ ၎င်းတည်း။ အဿ၊ ထိုသာရိပုတ္တရာသည်။ တေ ဓမ္မာ၊ ထိုတရားတို့ကို။ အနုပဒဝတ္ထိတာ၊ အစဉ် အတိုင်းပိုင်းခြားအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အဿ၊ ထိုသာရိပုတ္တရာအား။ ဝါ၊ ၏(သန္တာန် ၌)။ တေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဝိဒိတာ၊ ထင်ရှားကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဝိဒိတာ၊ ၍။ ဥပဌဟန္တိ၊ တည်ကုန်၏။ ဝိဒိတာ၊ ၍။ အဗ္ဘတ္တံ၊ ကွယ်ပျောက်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ထောက်ကုန်၏။ (အဿ၊ သည်။ တေ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ဝိဒိတာ၊ သိအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဝိဒိတာ၊ ၍။ ဥပဌဟန္တိ၊ တည်ကုန်၏။ ဝိဒိတာ၊ ၍။ အဗ္ဘတ္တံ၊ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကွယ်ပျောက်ခြင်းသို့ ထောက်ကုန်၏ဟူ၍ သော်လည်းပေး)။ သော၊ ထိုသာရိပုတ္တရာသည်။ “ဝေံ၊ သို့။ မေ၊ ၏(သန္တာန်၌)။

၁။ “ပဌတိ ဧတေန ဝိပဿနာဒိကောတိ ပဒံ၊ သမာပတ္တိ၊ တဿ အနုပဒန္တိ အနုသမာပတ္တိယောတိ အတ္ထော”။ ဤဂိုဏ်းအလို “အစဉ်အတိုင်း သမာပတ်တရားတို့ကို ရှုခြင်းကို” ဟု ပေး။ “ပဒံ ဝါ သမ္ပသနပဂါ ဓမ္မာ ဝိပဿနာယ ပဝတ္ထိဋ္ဌာနဘာဝတော”။ ဤဂိုဏ်း နောက်နည်း အလို “အစဉ်အတိုင်း သမ္ပသနပဂါတရား တို့ကို ရှုခြင်းကို” ဟု သမ္ပန်။ အဋ္ဌကထာအလို ပဒသညံ ပဋိပါဠိအနက်ဟော။ ဋီပနည်းအလို သမာပတ္တိ-ဟော။ ရှုနည်းအလို သမ္ပသနပဂဓမ္မ-ဟော။

ဓမ္မာ၊ ထိုသည်။ (ဣမေ ဓမ္မာ၊ ထိုသည်။ ဟူ၍ သော်လည်းပေး။) အဟုတော၊ ရှေး၌ မဖြစ်ကုန်
 မှီ၍။ သံဗ္ဗောန္တိ၊ ထိုရာ၊ ဖြစ်ကုန်သတတ်။ ဟုတော၊ ဖြစ်ပြီး၍။ ပဋိဝေန္တိ ကိရုတိ၊ ပျောက်ပျက်ကုန်
 သတတ်။ ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ သော၊ သည်။ တေသု ဓမ္မေသု၊ ထိုတရားတို့၌။
 အနုပါယော၊ (ဆုဂြိုဟ်) ကပ်ရောက်ခြင်း မရှိသည်ဖြစ်၍။ အနုပါယော၊ (ဒေါသဖြင့်) ဖွဲ့ခြင်း
 မရှိသည်ဖြစ်၍။ အနိဿိတော၊ (တကျာ၊ ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မရှိသည်ဖြစ်၍။ အပ္ပဋိပစ္စေ၊ (ဆန္ဒရာဂဖြင့်)
 မပွဲအပ်သည်ဖြစ်၍။ ဝိပ္ပမုတ္တော၊ (ကာမရာဂမှ) လွတ်သည်ဖြစ်၍။ ဝိသံယုတ္တော၊ (ကိလေသာ
 တို့နှင့်) မယှဉ်သည် ဖြစ်၍။ ဝိမရိယာဒိကတေန၊ ပြုအပ်သော အပိုင်းအခြား မရှိသော။ စေတသ၊
 စိတ်ဖြင့်။ ဝိဟရတိ၊ နေ။ သော၊ သည်။ “ဥတ္တရိ၊ ပဌမဈာန်ထက် သာလွန်သော။ နိဿရဏံ၊
 လွတ်မြောက်ကြောင်း တရားအထူးသည်။ အတ္ထိတိ၊ ရှိ၏” ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ တဗ္ဗဟုလီ-
 ကာရာ၊ ထိုသို့မှုကို များစွာပြုခြင်းကြောင့်။ အဿ၊ ထိုသဘင်္ဂပုတ္တရာ၏ (သန္တာန်၌)။ အတ္ထိတော၊
 ရှိ၏ဟူ၍သာလျှင်။ ဟောတိ၊ နေ။ (၁)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ ပ။ ဝိဟရတိ၊ နေ။ (ဤဈာန်ပေယျာလ
 အနက်ကို စာပိုဒ် ၁၅-၌ ရေးခဲ့ပြီ)။ ဒုတိယေ ဈာနေ၊ ဒုတိယဈာန်၌။ ယေ စ ဓမ္မာ၊ အကြင်တရားတို့
 သည်လည်း။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) အဇ္ဈတ္တံ၊ နိယကဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌။ သမ္ပသာဒေါ စ၊ ကြည်စေတတ်
 သော သဒ္ဓါ၎င်း။ ပ။ မနသိကာရော၊ ၎င်းတည်း။ (အကြွင်းကို ၁-ဝါကျပြု ပဌမဈာန်ကိုမှီး၍ သမ္ပန်။
 “ဥတ္တရိ၊ ပဌမ၊ ဒုတိယဈာန်တို့ထက် သာလွန်သော” ဟု သမ္ပန်။) (၂)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ ပ။ ဝိဟရတိ၊ နေ။ ထတိယေ ဈာနေ၊
 တတိယဈာန်၌။ ယေ စ ဓမ္မာ၊ အကြင်တရားတို့သည်လည်း။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) သုခဉ္စ၊ သုခ၎င်း။
 သတိ စ၊ သတိ၎င်း။ သမ္ပဗညဉ္စ၊ သမ္ပဗည၎င်း။ ပ။ မနသိကာရော၊ ၎င်းတည်း။ (အကြွင်းတူ၏။
 “ဥတ္တရိ၊ ပ ဒု-တ ဈာန်တို့ထက် သာလွန်သော” ဟု သမ္ပန်။) (၃)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ ပ။ ဝိဟရတိ၊ နေ။ စတုတ္ထေ ဈာနေ၊
 စတုတ္ထဈာန်၌။ ယေ စ ဓမ္မာ၊ အကြင်တရားတို့သည်လည်း။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) ဥပေက္ခာ၊ ဥပေက္ခာ
 ၎င်း။ အဒုက္ခမသုခါ၊ ဒုက္ခ မဟုတ် သုခ မဟုတ်သော။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာ၎င်း။ ပဿဒ္ဓတ္တာ၊
 ငြိမ်းစားသည့်အဖြစ်ကြောင့်။ စေတသော၊ စိတ်ကို။ အနာတောဂေါ၊ နှလုံး မသွင်းခြင်း၎င်း။
 သတိပါရိသုဒ္ဓိ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ စင်ကြယ်သော သတိ၎င်း။ ပ။ ဥပေက္ခာ၊ ပါရိသုဒ္ဓိ ဥပေက္ခာ၎င်း။ ပ။
 မနသိကာရော၊ ၎င်းတည်း။ (အကြွင်းတူ၏။ “ဥတ္တရိ၊ ရူပဈာန်တို့ထက် သာလွန်သော” ဟု
 သမ္ပန်။) (၄)

၉၅။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ သမ္ပဿော၊ အလုံးစုံကုန်သော။
 (ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ပေးလျှင် သမတိက္ကမာ၌ စပ်။) ရူပသညာနံ၊ ရူပဈာန်
 နှင့်တကွဖြစ်သော သညာတို့ကို။ သမတိက္ကမာ၊ လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိသသညာနံ၊
 ဝတ္ထုအာရုံ ထိခိုက်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ပဋိဒ္ဓါရိကသညာတို့၏။ အတ္ထင်္ဂမာ၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။

၁။ ဥပေက္ခာတိ သုခဉ္စာနေ ဝေဒနပေက္ခာဝ။ ၄။ အဒုက္ခမသုခါ ဝေဒနာတိ ဣ ဈာနပေက္ခာတိ သုခဉ္စာနေ
 ဝေဒနပေက္ခာ ဝါတိ ဝုတ္တံ၊ သုခဉ္စာနေတိ စ ပဌမဈာနာဒိသု သုခဿ ဝုတ္တဉ္စာနေ။ ၄။
 ၂။ ဝိဂ္ဂဟကို ရူပေ + သညာ ဟု ပြုသော်လည်း၊ ပဇာနုပလက္ခဏာနည်းအရ ရုပ်၌ သညာကိုသာ မင်္ဂလာကံသံ
 သညာစေတသိကံနှင့်တကွ ရူပဈာန်စိတ္တဗျူဟိ အကုန်ကောက်။ အဋ္ဌကသာ နောက်နည်းအလို-ဗဟုဒ္ဓိဟိပြု၍ ပထဝီ
 ကသိုက်ဝန်း စသော ရုပ်တို့တို့ကောက်။ မ-၁၊ သလ္လေခသုတ်၊ ၈၂-ပိုဒ် ရှပါ။

နာနတ္တသညာနံ၊ အထူးထူးသောသဘောရှိသော (ဥပသမ္ဘုစသော) အာရုံ၌ ဖြစ်ကုန်သောသညာ တို့ကို။ အမနသိကာရာ၊ နှလုံး မသွင်းခြင်းကြောင့်။ “အာကာသော၊ (ကသိုဏ်းကိုးပါးတို့တွင် တပါးပါးကို ခါ၍ ရအပ်သော) ကောင်းကင် ပညတ်သည်။ အနန္တောတိ၊ အဆုံးအပိုင်းအခြား မရှိ”ဟူ၍ ပျားများအပ်သော။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်ကို။ ဥပသမ္ဘု၊ ပြည့်စုံစေ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၎င်း၊ အာကာသာနဉ္စာယတနော၊ ၎င်း၊ ယေ စ ဓမ္မာ၊ အကြင်တရား တို့သည်လည်း။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) အာကာသာနဉ္စာယတနသညာ စ၊ အာကာသာနဉ္စာယတန ဈာန်၌ ဖြစ်သော သညာ၎င်း။ ပ။ မနသိကာရာ၊ ၎င်းတည်း။ (အကြွင်းတူ၏။ “ဥတ္တရိ၊ ဥပဈာန် အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်တို့ထက် သာလွန်သော”ဟု သမ္ပန်။) (၅)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ သဗ္ဗသော၊ အလုံးစုံသော။ ဝါ၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ ကို။ သမတိက္ကမ္မ၊ လွန်မြောက်၍။ “ဝိညာဏံ၊ အာကာသာနဉ္စာယတန ဝိညာဉ်သည်။ အနန္တန္တိ၊ အဆုံး အပိုင်းအခြား မရှိ”ဟူ၍ ပျားများအပ်သော။ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ၊ ကို။ ဥပသမ္ဘု၊ စေ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၎င်း၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနော၊ ၎င်း၊ ယေ စ ဓမ္မာ၊ တို့သည်လည်း။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) (အကြွင်းတူ၏။ “ဥတ္တရိ၊ ဥပဈာန် အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနဈာန်တို့ထက် သာလွန်သော”ဟု သမ္ပန်။) (၆)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ သဗ္ဗသော၊ သော။ ဝါ၊ အားဖြင့်။ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ၊ ကို။ သမတိက္ကမ္မ၊ ၎င်း။ “ကိဉ္စိ၊ စိုးစဉ်းဘင်ကြွင်းသည်။ နတ္ထိတိ၊ မရှိ”ဟူ၍ ပျားများအပ်သော။ အာကိဉ္စာယတနံ၊ ကို။ ဥပသမ္ဘု၊ စေ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၎င်း၊ အာကိဉ္စာယတနော၊ ၎င်း၊ ယေ စ ဓမ္မာ၊ တို့သည်လည်း။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) (အကြွင်းတူ၏။ “ဥတ္တရိ၊ ဥပဈာန်၊ အာကာ၊ ဝိညာ၊ အာကိဉ္စာယတနဈာန်တို့ထက် သာလွန်သော”ဟု ပေး။) (၇)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ သဗ္ဗသော၊ သော။ ဝါ၊ အားဖြင့်။ အာကိဉ္စာယတနံ၊ ကို။ သမတိက္ကမ္မ၊ ၎င်း။ နေဝသညာနာသညာယတနံ၊ ကို။ ဥပသမ္ဘု၊ စေ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၎င်း။ သော၊ ထိုသာရိပုတ္တရာသည်။ တာယ သမာပတ္တိယာ၊ ထိုနေဝသညာနာသညာယယန သမာပတ်မှ။ သတော၊ ပညာပါသော သတိနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ ဝုဠဟတိ၊ ထ၏။ သော၊ သာ။ တာယ သမာပတ္တိယာ၊ မှ။ သတော၊ ၎င်း။ ဝုဠဟိတော၊ ၎င်း။ ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင်တရားတို့သည်။ အတိတာ၊ လွန်ကုန်ပြီ။ နိရုဇ္ဈါ၊ ချုပ်ကုန်ပြီ။ ဝိပရိဏတာ၊ ဖောက်ပြန်ကုန်ပြီ။ တေ ဓမ္မေ၊ ထိုတရား တို့ကို။ ပ။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ (အကြွင်းတူ၏။ “ဥတ္တရိ၊ ဥပဈာန်တို့ထက် သာလွန်သော”ဟု ပေး။) (၈)

၉။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ သဗ္ဗသော၊ သော။ ဝါ၊ အားဖြင့်။ နေဝသညာ နာသညာယတနံ၊ ကို။ သမတိက္ကမ္မ၊ ၎င်း။ သညာဝေဒယိတနိရောဓံ၊ သညာဝေဒနာ တို့၏ ချုပ်ကုန် နိရောဓသမာပတ်ကို။ ဥပသမ္ဘု၊ စေ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၎င်း။ အဿ၊ ထိုသာရိပုတ္တရာ၏။ ပံညာယ၊ မဂ်ပညာဖြင့်။ ဒိသံ၊ မြင်၍။ အာသဝါ၊ အာသဝတို့သည်။ ပရိက္ခိကာ စ၊ ကုန်ခန်းကုန်

၁။ “နာနတ္တေ ဝါ ဂေါဓေရ ပဝတ္တာနံ သညာနံ” ဟူသော အဖွင့်နှင့်အညီပေးသည်။ “နာနတ္တာနံ ဝါ သညာနံ” ဟူသော ဒု-ဝိကပိအလို “အထူးထူးသော သဘောရှိကုန်သော ကာမာဝစရ ကုသလသညာစသော ၄၄-ပါးသော သညာတို့ကို” ဟုပေး။
 ၂။ ဤအနုပဒကား သမာနကာလတ္တတည်း။ ဤကားနောက်နည်းအလို “မြင်ခြင်းကြောင့်”ဟု ဟောတတ် သေး။

သည့်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ပ။ သော၊ သည်။ “ဥတ္တရိ၊ နိရောဓသမာပတ်ထက် သာလွန်သော။ နိဿရဏံ၊ ထွက်ပြောက်ကြောင်းတရားထုံးသည်။ နတ္ထိတိ၊ မရှိ” ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ တဗ္ဗဟု လိကာရာ၊ ထိုသို့မှုကို များစွာပြုခြင်းကြောင့်။ အဿ၊ ထိုသာရိပုတ္တရာ၏ (သန္တာန်၌)။ နတ္ထိတေဝံ၊ မရှိဟူ၍သာလျှင်။ ဟော၊ ၏။ (၉) :

၉၇။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယံ ခေါ်တံ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ဝဒမာနော၊ ဆိုသည် ရှိသော်။ “အရိယသ္မိံ၊ မြတ်သော။ သီလသ္မိံ၊ သီလ၌။ ဝသိပ္ပတ္တော၊ အလေ့အကျင့်ရှိသူ၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သူ။ ပါရမိပ္ပတ္တော၊ အပြီးအဆုံးသို့ရောက်သူ။ အရိယသ္မိံ၊ သော။ သမာဓိသ္မိံ၊ သမာဓိ၌။ပ။ အရိယာယ၊ သော။ ပညာယ၊ ပညာ၌။ပ။ အရိယာယ၊ သော။ ဝိမုတ္တိယာ၊ အရဟတ္တဖိုလ်၌။ ဝသိပ္ပတ္တော၊ သူ။ ပါရမိပ္ပတ္တောတိ၊ သူ” ဟူ၍။ ဝဒေယျ၊ ဆိုရာ၏။ တံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သမ္မာ၊ စွာ။ ဝဒမာနော၊ သော်။ သာရိပုတ္တမေဝ၊ သာရိပုတ္တရာကိုသာလျှင်။ “ဝသိပ္ပတ္တော၊ ပ။ ဝိမုတ္တိယာတိ၊ ဝိမုတ္တိယာ” ဟူ၍။ ဝဒေယျ၊ ဆိုရာ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယံ ခေါ်တံ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သမ္မာ၊ စွာ။ ဝဒမာနော၊ သော်။ “ဘဂဝတော၊ ၏။ ဩရသော၊ ရင်၌ဖြစ်သော။ မုခတော၊ ခံတွင်းတော်မှ။ ဇာတော၊ ဖြစ်သော။ ဓမ္မဇော၊ တရားကြောင့် ဖြစ်သော။ ဓမ္မနိမ္မိတော၊ တရားသည် ဖန်ဆင်းအပ်သော။ ဓမ္မဒါယာဒေါ၊ တရားတည်းဟူသော အမှုကို ခံယူတတ်သော။ ပုတ္တော၊ သားတည်း။ အာမိသဒါယာဒေါ၊ အာမိသကိုခံယူတတ်သော။ နော ပုတ္တောတိ၊ သားမဟုတ်” ဟူ၍။ ဝဒေယျ၊ ရာ၏။ တံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ် ကို။ သမ္မာ၊ စွာ။ ဝဒမာနော၊ သော်။ သာရိပုတ္တမေဝ၊ သာရိပုတ္တရာကိုသာလျှင်။ “ဘဂဝတော၊ ပ။ နော အာမိသဒါယာဒေါတိ၊ နော အာမိသဒါယာဒေါ” ဟူ၍။ ဝဒေယျ၊ ရာ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ တတာဂတေန၊ သည်။ ပဝတ္တိတံ၊ ဖြစ်စေအပ်သော (ဟောတော်မူအပ်သော ဟူလို)။ အနုတ္တရံ၊ အတုမရှိမြတ်သော။ ဓမ္မစက္ကံ၊ တရားစက်ကို။ သမ္မဒေဝ၊ ကောင်းစွာသာလျှင်။ အနုပ္ပဝတ္တေတိတိ၊ တဖန်လည်ခစ၏ (တဖန်ဟော၏ ဟူလို) ဟူသော။ တေံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ (သုတ်အစ၌ ပြန်စပ်) (ဣဒမဝေါစ။ ပ။ အဘိနန္ဒန္တိ၊ ပေးမြဲ)

ပဌမံ သော၊ အနုပဒသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၂-ဆဗ္ဗိသောနေသုတ်

၉၈။ (ဝေံ မေ သုတံ။ပ။ ပစ္စုဆောသံ၊ ပေးမြဲ။) ဘဂဝါ၊ သည်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဒေ၊ ဤ သာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ “ဇာတိ၊ ပဋိသန္ဓေသည်။ ခိဏာ၊ ကုန်ပြီ။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သော မဂ်အကျင့်ကို။ ဝုသိတံ၊ ကျင့်သုံးအပ်ပြီ။ ကရဏိယံ၊ မဂ်ကိစ္စကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီ။ ဣတ္ထတ္ထာယ၊ ဤ

ဝဒံ “ဩရသောတိ။ပ။ ဥရေ နိဗ္ဗတ္တသန္တံ သုတ္တာ ဇာတော”။ အဋ္ဌကထာအရ ရင်သွေးဖြစ်သော ရှင်ရာဟုလာ ကဲ့သို့သော သားမျိုးမဟုတ်၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ရင်၌ ဖြစ်သော ဒေသနာဝစိဘေဒသဒ္ဓကို ကြား၍ ဖြစ်သော သားမျိုး ဟူလို။ ဩရသော ကဲ့သို့ ရှေ့တော်တော်မှ ဖြစ်သော ဒေသနာဝစိဘေဒသဒ္ဓကို ကြားနာ၍ ဖြစ်သော သားဟူလို။

မဂ်ဇိဝ္ဗိဒ္ဓိ၊ အပရိ၊ တပါးသောကိစ္စသည်။ နာတိ၊ မရှိဟူ၍။ (ဣတ္ထတ္ထာယ၊ ဤဘဝမှ။ အပရိ၊ တပါးသောဘဝသည်။ နာတိ၊ မရှိဟူ၍သော်လည်းပေး။) ပဇာနာမိတိ၊ သိ၏။ ဟူ၍။ အည၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ ဗျာကဏေတိ၊ ပြေဆို၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တဿ၊ ဘိက္ခုနော၊ ထိုရဟန်း၏။ ဘာသိတံ၊ အပြေစကားကို။ နေဝ၊ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ၊ မနှစ်သက်အပ်သည်သာ။ နပ္ပုဋ္ဌိက္ခောသိတဗ္ဗံ၊ မတားမြစ်အပ်သည်သာ။ အနဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ၊ မနှစ်သက်မူ၍။ အပ္ပုဋ္ဌိက္ခောသိတဗ္ဗံ၊ မတားမြစ်မူ၍။ ပဉ္စေ၊ ပြဿနာကို။ ပုစ္ဆိတဗ္ဗေ၊ မေးမြန်းအပ်၏။

အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်၊ ဇာနတာ၊ သော။ ပ။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန၊ သော။ တေန ဘဂဝတာ၊ သည်။ စတ္တာဏေ၊ လေးပါးကုန်သော။ ဣမေ ဝေါဟာရာ၊ ဤဝေါဟာရတို့ကို။ သမ္မာ၊ စွာ။ အက္ခာတာ၊ ဟောကြားတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ စတ္တာဏေ၊ လေးပါးတို့သည်။ ကတမေ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း။ ဒိဋ္ဌေ၊ မြင်အပ်သည်၌။ ဒိဋ္ဌဝါဒိတာ၊ မြင်အပ်၏ဟု ပြောဆိုသူ၏အဖြစ်၎င်း။ သုတေ၊ ကြားအပ်သည်၌။ သုတဝါဒိတာ၊ ကြားအပ်၏ဟု ပြောဆိုသူ၏အဖြစ်၎င်း။ မုတေ၊ တွေ့အပ်သည်၌။ မုတဝါဒိတာ၊ တွေ့အပ်၏ဟု ပြောဆိုသူ၏ အဖြစ်၎င်း။ ဝိညာတေ၊ သိအပ်သည်၌။ ဝိညာတဝါဒိတာ၊ သိအပ်၏ဟု ပြောဆိုသူ၏ အဖြစ်၎င်းတည်း။ (ဇောနာချည်းကောက်။) အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်၊ ဇာနတာ၊ သော။ ပ။ တေန ဘဂဝတာ၊ သည်။ စတ္တာဏေ၊ ကုန်သော။ ဣမေ ဝေါ ဝေါဟာရာ၊ ဤဝေါဟာရတို့ကို။ သမ္မာ၊ စွာ။ အက္ခာတာ၊ အပ်ကုန်ပြီ။

ကထံ၊ အဘယ်သို့။ ဇာနတော၊ သိတော။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ ပဿတော၊ မြင်သော။ အာယသုတော ပန၊ အရှင်၏ကား။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ စတုသု၊ လေးပါးကုန်သော။ ဣမေသု ဝေါဟာရေသု၊ ဤဝေါဟာရတို့၌။ အနုပါဒါယ၊ တဏှာ၊ ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မစွဲလမ်းမူ၍။ အာသဝေဟိ၊ အာသဝတို့မှ။ ဝိမုတ္တန္တိ၊ လွတ်ပါသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးအပ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝုသိတဝတော၊ (ဂရုသံဝါသစသည်၌) ကျင့်သုံးပြီးသော။ ဝါ၊ သုံးအပ်ပြီးသော မဂ်၊ ဖိုလ်ရှိသော။ ကတကရဏိယဿ၊ ပြုအပ်ပြီးသော မဂ်ဇိဝ္ဗိဒ္ဓိသော။ ဩဟိတတာရဿ၊ ချအပ်ပြီးသော (ခန္ဓာစသော) ဝန်ရှိသော။ အနုပ္ပတ္တသဒတ္တဿ၊ ရောက်အပ်ပြီးသော မိမိအကျိုး (အရဟတ္တဖိုလ်) ရှိသော။ ပရိက္ခိဏဘဝသံယောဇနဿ၊ ကုန်ပြီးသော ဘဝသံယောဇဉ် ရှိသော။ သမ္မုဒညာဝိမုတ္တဿ၊ ကောင်းစွာသိ၍ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်ပြီးသော။ ခိဏာသဝဿ၊ ကုန်ပြီးသော အာသဝရှိသော။ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်း၏။ ဝေယျာကရဏာယ၊ (အရဟတ္တဖိုလ်ကို) ပြေဆိုခြင်းငှါ။ အယံ အနုဓမ္မော၊ ဤသဘောသည်။ ဟောတိ၊ ။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဒိဋ္ဌေ ခေါ၊ မြင်အပ်သည်၌။ အနုပါယော၊ ။ အနုပါယော၊ ။ အနိဿိတော၊ ။ အပ္ပုဋ္ဌိပစ္စေ၊ ။ ဝိပ္ပမုတ္တော၊ ။ ဝိသံယုတ္တော၊ ။ ဝိမရိယာဒိကတေန၊ ပြုအပ်သော အပိုင်း အခြားမရှိသော။ စေတသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ ဝိဟာရာမိ၊ နေ၏။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ အဟံ၊ သည်။ သုတေ ခေါ၊ ကြားအပ်သည်၌။ ပ။ မုတေ ခေါ၊ တွေ့အပ်သည်၌။ ပ။ ဝိညာတေ ခေါ၊ သိအပ်သည်၌။ ပ။ ဝိဟာရာမိ၊ ။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ ဝေ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ ဇာနတော၊ သိသော။ ဝေ၊ ဤသို့။

၁။ သိလဝိသောနောဒိနာ ဂဗ္ဘနံ ပရိပတ္တိယာ အနုကရဏံ ဂရုသံဝါသော။ အရိယမဂ္ဂပရိပတ္တိ ဝေ အရိယမဂ္ဂသံဝါသော။ ဒဿ အရိယာဝါသံ နာမ ပဉ္စဂံဝိပ္ပဟိနတာဒိယော။ မ၊ ဇ္ဇိ၊ ၁-၉၅။
 ၂။ အနုဓမ္မောတိ အရိယဘာဝံ အနုကတာ ပကတိတိ အတ္ထော (ဇိကာ) “အရိယာအဖြစ်သို့ အစဉ်လိုက်သော သဘောသည်” ဟု-ဖေ။

ပဿတော၊ မြင်သော။ မေးငါ၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ စတုသု၊ လေးပါးကုန်သော်။ ဣမသ
ဝေါဟာရေသု၊ ထို၌။ အနုပါဒါယ၊ ၍။ အာသဝေဟံ၊ ထိုမှ။ ဝိမုတ္တံ၊ လွတ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဖြေဆို
အပ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ ထိုရဟန်း၏။ ဘာသိတံ၊ အဖြေစကားကို။ သာဓုတိ၊
ကောင်းပြီဟူ၍။ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ၊ အလွန်နှစ်သက်ရာ၏။ အနုမောဒိတဗ္ဗံ၊ အလွန်ဝမ်းမြောက်ရာ၏။
ဘာသိတံ၊ ကို။ သာဓုတိ၊ ဟူ၍။ အဘိနန္ဒိတုာ၊ ၍။ အနုမောဒိတုာ၊ ၍။ ဥတ္တရိံ၊ အလွန်။
ပဉ္စော၊ ကို။ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော၊ အပ်၏။

၉၉။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ ဇာနတာ၊ သော။ပ။ တေန ဘဂဝတာ၊ သည်။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးကုန်
သော။ ဣမေ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့ကို။ သမ္မာ၊ စွာ။ အက္ခာတာ၊ အပ်ကုန်ပြီ။
ပဉ္စ၊ ငါးပါးတို့သည်။ ကတမေ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း။ ဣဒံ၊ ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့ ဟူသည်။
သေယျထာ၊ အဘယ်တို့နည်း။ ရူပပါဒါနက္ခန္ဓော၊ ၎င်း။ပ။ ဝိညာဏပါဒါနက္ခန္ဓော၊ ၎င်းတည်း။
အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ ဇာနတာ၊ သော။ပ။ တေန ဘဂဝတာ၊ သည်။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးကုန်သော။
ဣမေ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ တို့ကို။ သမ္မာ၊ စွာ။ အက္ခာတာ၊ အပ်ကုန်ပြီ။

ကထံ ပန၊ အဘယ်သို့လျှင်။ပ။ ဝိမုတ္တံ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးအပ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ပ။ ဝေယျာကရဏာယ၊ ၎်။ အယံ၊ အနုဓမ္မော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎်။

အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ အဟံ၊ ငါသည်။ (ပဇာနာမိ-စပ်။) ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ အဗလန္တိ၊ အားနည်း
၏ဟူ၍။ ဝိရာဂုနန္တိ၊ ပျက်စီးခြင်း သဘောရှိ၏ ဟူ၍။ အနုဿာသိကန္တိ၊ သက်သာထမရနိုင်
(အသက်ရွှပေါက် မရ) ဟူ၍။ ဝိဒိတုာ၊ သိ၍။ ရူပေ၊ ရုပ်၌။ စေတသော အဓိဋ္ဌာနာဘိနိဇေ-
သာနုသယာ၊ စိတ်၏စွဲ၍တည်ကြောင်း သက်ဝင်ကြောင်း ကိန်းကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ယေ
ဥပါယူပါဒါနာ၊ အကြင်ကပ်ဆောက် စွဲလမ်းတတ်ကုန်သော ဝါဏ္ဍာဒိဋ္ဌိတို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။)
တေသံ၊ ထိုတဏှာဒိဋ္ဌိတို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ ခယာ၊ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ ဝိရာဂံ၊ တပ်ခြင်းကင်းခြင်း
ကြောင့်။ ဝါ၊ ပျက်စီးခြင်းကြောင့်။ နိရောဓော၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ စာဂါ၊ စွန့်ခြင်းကြောင့်။
ပဋိနိဿဂ္ဂါ၊ တဖန်စွန့်ခြင်းကြောင့်။ “မေ၊ ၎်။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဝိမုတ္တန္တိ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်ပြီ”
ဟူ၍။ ပဇာနာမိ၊ ၎်။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ အဟံ၊ သည်။ ဝေဒနံ ခေါ၊ ကို။ပ။ သညံ ခေါ၊
ကို။ပ။ သင်္ခါရေ ခေါ၊ တို့ကို။ပ။ ဝိညာဏံ ခေါ၊ ကို။ပ။ ပဇာနာမိ၊ ၎်။ အာဝုသော၊ ရှင်။ပ။
ဝိမုတ္တံ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဖြေဆိုအပ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ ၎်။ပ။ ဥတ္တရိံ၊ အလွန်။ ပဉ္စော၊ ကို။ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော၊ အပ်၏။

၁၀၀။ အာဝုသော၊ ရှင်။ ဇာနတာ၊ သော။ပ။ တေန ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဓာ၊ ခြောက်ပါး
ကုန်သော။ ဣမာ ဓာတုယော၊ ဤဓာတ်တို့ကို။ သမ္မာ၊ စွာ။ အက္ခာတာ၊ အပ်ကုန်ပြီ။ ဓာ၊
ခြောက်ပါးတို့သည်။ ကတမာ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း။ ပထဝီဓာတု၊ ပထဝီဓာတ်၎င်း။ အာပေါ-

၁။ မ-၁၊ သတိပဋ္ဌာနသုတ် ၁၃ ပုဒ်၌လည်း ဤနည်းရှိ၏။ ကတမေ ပဉ္စ-ကား သင်္ချာကို မေးသည်။ သေယျ-
ထိဒိ-ကား သင်္ချာကို မေးသည်ဟု ချွဲချားလျှင် သင့်ဘယ်လို၏။
၂။ ဝိရာဂနိ တေသံယေဝ ဝိမုတ္တံ ဝိရာဂေါ ဝိသန္တိ၊ ၁၃-၃၄၄။

ခေတု၊ ၎င်း။ ဝေတေခေတု၊ ၎င်း။ ဝါယောခေတု၊ ၎င်း။ အာကာသခေတု၊ ၎င်း။ ဝိညာဏ-
ခေတု၊ ၎င်းတည်း။ အံဝံသော၊ ရှင်။ ဇာနတာ၊ သော။ ပ။ တေန ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဆ၊ ကုန်
သော။ ဣမာ ခေတုယော၊ တို့ကို။ သမ္မာ၊ စွာ။ အက္ခာတာ၊ အပ်ကုန်ပြီ။

ကထံ ပန၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ပ။ ဝိမုတ္တံ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးအပ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပ။ ဝေယျာကရဏာယ၊ ငှါ။ အယံ အနုဓမ္မော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။

အာဝုသော၊ ရှင်။ အဟံ၊ သည်။ ပထဝီဓာတု ခေါ၊ ပထဝီဓာတ်ကို။ အတ္တတော၊ အတ္တဟူ၍။
န ဥပဂစ္ဆံ၊ မကပ်ရောက်ပြီ။ ပထဝီဓာတုနိဿိတံ စ၊ ပထဝီဓာတ်ကိုမှီသော တရားအပေါင်း
ကိုလည်း။ အတ္တာနံ၊ အတ္တဟူ၍။ န ဥပဂစ္ဆံ၊ ပြီ။ ပထဝီဓာတုနိဿိတာ၊ ပထဝီဓာတ်ကို မှီကုန်
သော။ ပ။ ပဇာနာမိ၊ ၎င်း။ အာဝုသော၊ ရှင်။ အဟံ၊ သည်။ အာပေါဓာတု ခေါ၊ ကို။ ပ။
ထေဇောဓာတု ခေါ၊ ကို။ ပ။ ဝါယောဓာတု ခေါ၊ ကို။ ပ။ အာကာသဓာတု ခေါ၊ ကို။ ပ။ ဝိညာဏ-
ဓာတု ခေါ၊ ကို။ ပ။ ပဇာနာမိ၊ ၎င်း။ အာဝုသော၊ ရှင်။ ပ။ ဝိမုတ္တံ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ဖြေဆိုအပ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပ။ ဥတ္တရိံ၊ အလွန်။ ပဉ္စော၊ ကို။ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော၊ အပ်၏။

၁၀၁။ အာဝုသော၊ ရှင်။ ဇာနတာ၊ သော။ ပ။ တေန ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဆ ခေါ ပန၊
ခြောက်ပါးစီဖြစ်ကုန်သော။ အဇ္ဈတ္တိကဗဟိဓာနိ၊ အဇ္ဈတ္တိက ဗဟိရဖြစ်ကုန်သော။ ဣမာနိ
အာယတနာနိ၊ ဤအာယတနတို့ကို။ သမ္မာ၊ စွာ။ အက္ခာတာနိ၊ အပ်ကုန်ပြီ။ ဆ၊ တို့သည်။ ကထမာနိ၊
တို့နည်း။ စက္ခု စေဝ၊ စက္ခုပသာဒ၎င်း။ ရူပါ စ၊ ရူပါရုံတို့၎င်း။ သောတဉ္စ၊ သောတပသာဒ၎င်း။
သဒ္ဓါ စ၊ သဒ္ဓါရုံတို့၎င်း။ သာနံ စ၊ သာနပသာဒ၎င်း။ ဂန္ဓာ စ၊ ဂန္ဓာရုံတို့၎င်း။ ဇိဝှါ စ၊ ဇိဝှါပသာဒ
၎င်း။ ရသာ စ၊ ရသာရုံတို့၎င်း။ ကာယော စ၊ ကာယပသာဒ၎င်း။ ဖောဠဗ္ဗာ စ၊ ဖောဠဗ္ဗာရုံတို့၎င်း။
မဒနာ စ၊ စိတ်၎င်း။ ဓမ္မာ စ၊ ဓမ္မာရုံတို့၎င်းတည်း။ ပ။ အက္ခာသာနိ၊ အပ်ကုန်ပြီ။

ကထံ ပန၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ပ။ ဝိမုတ္တံ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးအပ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပ။ ဝေယျာကရဏာယ၊ ငှါ။ အယံ အနုဓမ္မော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။

အာဝုသော၊ ရှင်။ စက္ခုသ္မိံ၊ စက္ခုပသာဒ၎င်း။ ရူပေ၊ ရူပါရုံ၎င်း။ စက္ခုဝိညာဏေ၊
စက္ခုဝိညာဉ်၎င်း။ စက္ခုဝိညာဏ ဝိညာတဗ္ဗေသု၊ စက္ခုဝိညာဉ်နှင့်တကွ သိအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊
သမ္မယုတ်တရားတို့၎င်း။ ယော ဆန္ဒော၊ အကြင် တောင့်တခြင်းသည်။ ယော ရာဂေါ၊ အကြင်
တပ်မက်ခြင်းသည်။ ယာ နန္ဒိ၊ အကြင်နှစ်သက်ခြင်းသည်။ ယာ တဏှာ၊ အကြင်ဆာလောင်ခြင်း
သည်။ စေတသော အဓိဋ္ဌာနာဘိနိဝေသာနုသယာ၊ ကုန်သော။ ယေ စ ဥပါယုပါဒါနာ၊ တို့သည်။
(သန္တိကုန်၏။) တေသံ၊ တို့၏။ ယော၊ ကြောင့်။ ပ။ ပဇာနာမိ၊ ၎င်း။ အာဝုသော၊ ရှင်။ သောတသ္မိံ၊
၎င်း။ ပ။ သာနသ္မိံ၊ ၎င်း။ ပ။ ဇိဝှါယ၊ ၎င်း။ ပ။ ကာယသ္မိံ၊ ၎င်း။ ပ။ မဒသ္မိံ၊ ၎င်း။ ပ။
ပဇာနာမိ၊ ၎င်း။ အာဝုသော၊ ရှင် ။ ပ။ ဝိမုတ္တံ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ဖြေဆိုအပ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပ။ ဥတ္တရိံ၊ အလွန်။ ပဉ္စော၊ ကို။ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော၊ အပ်၏။

၁၀၂။ ကထံ ပန၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဇာနတော၊ သော။ ကထံ၊ သို့။ ပဿတော၊ သော။
အာယသ္မတော၊ အရှင်သည်။ သဝိညာဏကေ၊ ဝိညာဉ်နှင့်တကွဖြစ်သော။ ဣမသ္မိံ စ ကာယော၊ ဤ

ကိုယ်၌၎င်း။ ဗဟိဒ္ဓါ စ၊ ပြင်ပ (ဝိညာဉ်နှင့်တကွဖြစ်သောသူတပါး) ကိုစိတ်၌၎င်း။ သဗ္ဗနိမိတ္တေသု၊ အလုံးစုံသော အာရုံတို့၌။ အဟင်္ဂါရ၊ မမင်္ဂါရ၊ မာနာနုသယာ၊ ခိဋ္ဌိတဏှာမာနတို့ကို။ သမ္မဟတာ၊ ပယ်သတ်အပ်ကုန်ပြန်သည်။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးအပ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပ။ ဝေယျာကရဏံ၊ ယ၊ ငှါ။ အယံ အနုဓမ္မော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အာဝုသော၊ ရှင်။ အဟံ၊ သည်။ ပုဗ္ဗေ ခေါ၊ ရှေး၌၊ အင်္ဂါရိယဘူတော၊ လူဖြစ်၍ဖြစ်သည်။ သမာနော၊ ဖြစ်စဉ်။ အဝိဒ္ဓသု၊ ပညာမရှိသည်။ အဟောသိံ၊ ပြီ။ တဿ မေ၊ ထိုငါအား။ တထာဂဏေ ဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၎င်း။ တထာဂတသဘဝကော ဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား၏တပည့်သည်၎င်း။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ ဒေသေသိံ၊ ဟောပြီ။ အဟံ၊ သည်။ တံ ဓမ္မံ၊ ထိုတရားကို။ သုတုာ၊ ကြားနာ၍။ ပ။ ပဋိသဉ္စိက္ခံ၊ ဆင်ခြင်ပြီ။ (ကြွင်းသော ၁၀၂-ပိုဒ် ၁၀၃-ပိုဒ် ၁၀၄-ပိုဒ်တို့၌ ဒေဝဒဟသုတ် ၁၃-ပိုဒ်၊ ၁၄-ပိုဒ်၊ ၁၅-ပိုဒ်၊ ၁၆-ပိုဒ်၊ ၁၉-ပိုဒ်တို့ကိုရှု၍ အနက်သမ္ပန်။)

၁၀၄။ (အထူးအနက်ကား) အာဝုသော၊ ရှင်။ ဧဝံ ခေါ၊ သို့။ ဇာနတော၊ သော။ ပ။ သမ္မဟတာ၊ ပယ်သတ်အပ်ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ဖြေဆိုအပ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပ။ အနုမောဒိတုာ၊ ၍။ “အာဝုသော၊ ရှင်။ ယေ မယံ၊ အကြင်ငါတို့သည်။ တာဒိသံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ သဗြဟ္မစာရိံ၊ မြတ်သောသီတင်းသုံးဘော်ဖြစ်သော။ အာယသ္မန္တံ၊ အရှင်ကို။ သမနုပဿာမ၊ ကောင်းစွာမြင်ကြရကုန်၏။ တေသံ နော၊ ထိုငါတို့၏။ လာဘာ၊ လာဘ်တို့တည်း။ အာဝုသော၊ ရှင်။ တေသံ နော၊ တို့၏။ သုလဒ္ဓန္တိ၊ ကောင်းသောလာဘ်တည်း”ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝစနိယော၊ ဆိုအပ်သည်။ အဿာတိ၊ ရုဏ်ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ (သုတ်အစပြန်သတ်။ ဣဒမဝေါစ သေည်ပေးပြီ။)

ဗုထိယံ၊ သော။ ဆဗ္ဗိသောဓနသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၃-သပ္ပုရိသသုတ်

၁၀၅။ (ဧဝံ မေ သုတံ။ ပ။ ပစ္စယောသံ-ပေးမြဲ) ဘဂဝါ၊ သည်— “ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေါ၊ သင်တို့အား။ သပ္ပုရိသဓမ္မဉ္စ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏တရားကို၎င်း။ (သူတော်ကောင်းအဖြစ်ကို ပြုတတ်သောတရားဟူလို၊ အသပ္ပုရိသဓမ္မ၌လည်း ဤနည်း။) အသပ္ပုရိသဓမ္မဉ္စ၊ သူယုတ်မာတို့၏ တရားကို၎င်း။ ဒေသိဿာမိ၊ ဟောတော်မူအံ့။ တံ၊ ထိုဒေသနာတော်ကို။ သုဏာထ၊ နာကုန်လော့။ သာဓုကံ၊ ကောင်းစွာ။ မနသိကဓောထ၊ နှလုံးသွင်းကြကုန်လော့။ ဘာသိဿာမိတိ၊ ဟောတော်မူအံ့”ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဧတ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ “ဧဝံ ဘန္တေတိ၊ ကောင်းပါပြီ အရှင်ဘုရား” ဟူ၍။ ဘဂဝတော၊ ၏(စကားကို)။ ပစ္စယောသံ၊ ရှေး၌ နာယူကုန်ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်—

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အသပ္ပုရိသဓမ္မော၊ သည်။ ကတမော စ၊ အဘယ်နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣစ၊ ဤသာသနာတော်၌။ အသပ္ပုရိသော၊ သူယုတ်မာသည်။ ဥစ္စာကုလာ၊ မြင့်မြတ်သောအမျိုးမှ။ (ဥစ္စာ=ဥစ္စာ=အမြင့်မြတ်ဟော၊ ခတ္တိယနှင့် ပြာဟုဏကုလကို ဥစ္စာကုလယူ။) ပဗ္ဗဇိတော၊

၁။ ဤအဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာ အခွင့်ပျားအရ မခန့်၊ တဏှာ နှစ်ပါးကိုကောင်း။

ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ဇါ။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ “အဟံ ခေါ၊ ငါသည် သာလျှင်။ ဥစ္စာကုလာ၊ မှ။ ပဗ္ဗဇိတော၊ သည်။ အမှိ၊ ဖြစ်၏။ အညေ၊ တပါးကုန်သော။ ဣမေ ပန ဘိက္ခု။ ဤရဟန်းတို့သည်ကား။ ဥစ္စာကုလာ၊ မှ။ ပဗ္ဗဇိတာ၊ ကုန်သည်။ နာတိ၊ မဟုတ် ကုန်”ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ၊ ဆင်ခြင်၏။ သော၊ သည်။ တာယ ဥစ္စာကုလိနတာယ၊ ထိုမြတ်သော အမျိုး၌ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ ဝါ၊ ကြောင့်။ (ဥစ္စာကုလေ ဘဝေါ ဥစ္စာ ကုလိနော-ဟု၊ ဘဝတဒ္ဓိတ် ဤနပစ္စည်း၊ ၄-ကဏ္ဍ၊ ၆-သုတ်၊ မောဂ္ဂလ္လာနံ) အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ ဥက္ကံသေတိ၊ ချီးမြှောက်၏။ ပရံ၊ သူတပါးကို။ ဝဗ္ဗေတိ၊ ရှုတ်ချ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤမိမိကိုယ်ကို ချီးမြှောက်ခြင်း သူတပါးကို ရှုတ်ချခြင်းသည်။ အသပ္ပရိသဓမ္မော၊ သူယုတ်မာ တို့၏တရားတည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သပ္ပရိသော စ ခေါ၊ သူတော်ကောင်းသည်ကား။ ဥစ္စာကုလိနတာယ၊ မြင့်မြတ်သောအမျိုး၌ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ လောဘဓမ္မာ ဝါ၊ လောဘတရားတို့သည်လည်း။ ပရိက္ခယံ၊ ကုန်ခြင်းသို့။ န ခေါ ဂစ္ဆန္တိ၊ မရောက်ကုန်။ ဒေါသဓမ္မာ ဝါ၊ ဒေါသတရားတို့သည် လည်း။ ပရိက္ခယံ၊ သို့။ န ခေါ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်။ မောဟဓမ္မာ ဝါ၊ မောဟတရားတို့သည်လည်း။ ပရိက္ခယံ၊ သို့။ န ခေါ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်။ ဥစ္စာကုလာ၊ မှ။ ပဗ္ဗဇိတော၊ သည်။ ဧပိ နော ဟောတိ၊ အကယ်၍လည်း မဖြစ်စေကာမူ။ သော စ၊ ထိုရဟန်းသည် သာလျှင်။ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိ- ပနော၊ ကိုးပါးသော လောကုတ္တရာတရား အားလျော်သော ဝိပဿနာ တရားကို ကျင့်သည်။ သာမိဓိပ္ပဋိပနော၊ ကောင်းမွန်စွာ ကျင့်သည်။ (သမ္မာဘာဝေါ သာမိဓိ၊ ၄-ကဏ္ဍ၊ ၅၉-သုတ် မောဂ္ဂလ္လာနံနိဿယ) အနုဓမ္မစာရိ၊ ထိုအကျင့်အားလျော်သော (အပ္ပိစ္ဆတာ-စသော) တရားကို ကျင့်လေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဇါ။ တတ္ထ၊ ထိုရဟန်းတို့တွင်။ “သော၊ ထိုတရားကျင့်သော ရဟန်းသည်။ ပုဇ္ဇော၊ ပုဇော်ထိုက်၏။ တတ္ထ၊ တို့တွင်။ သော၊ သည်။ ပါသံသောတိ၊ ချီးမွမ်း ထိုက်၏”ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ၊ ဇါ။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ ပဋိပဒံယေဝ၊ အကျင့် ကိုသာလျှင်။ အန္တရံ ကရိတွာ၊ အတွင်းပြု၍။ (အကြောင်းပြု၍သော်လည်း ဋီကာနည်းပေး။) တာယ ဥစ္စာကုလိနတာယ၊ ကြောင့်။ အတ္တာနံ၊ ကို။ နေဝ ဥက္ကံသေတိ၊ မချီးမြှောက်။ ပရံ၊ ကို။ န ဝဗ္ဗေတိ၊ မရှုတ်ချ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ မိမိကိုယ်ကို ချီးမြှောက်ခြင်း သူတပါး ကို မရှုတ်ချခြင်းသည်။ သပ္ပရိသဓမ္မော၊ သူတော်ကောင်းတို့၏တရားတည်း။ (၁)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ အသပ္ပရိသော၊ သည်။ မဟာကုလာ၊ ကြီးကျယ်သော အမျိုးမှ။ (ဓတ္တိယ၊ ဗြာဟ္မဏ၊ ဝေဿကုလကို မဟာကုလယူ)။ ပ။ မဟာဘောဂကုလာ၊ များသော စည်းစိမ်ရှိသော အမျိုးမှ။ ပ။ ဥဋ္ဌာရဘောဂကုလာ၊ မွန်မြတ်သော စည်းစိမ်ရှိသော အမျိုးမှ။ (မဟာဘောဂကုလ၊ ဥဋ္ဌာရဘောဂကုလအရ အမျိုးလေးပါးယူ။) ပဗ္ဗဇိတော၊ သည်။

၁။ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပနောတိ အရိယဓမ္မဿ အရိယဘူတံ ဝိပဿနာဓမ္မံ ပဋိပနော၊ သာမိဓိပ္ပဋိပနောတိ အနုစ္စဝိက- ပဋိပဒံ ပဋိပနော။ အနုဓမ္မစာရိနောတိ အနုဓမ္မံ ဓရဏသီလာ။ (အ-ဋ္ဌ ၃၊ ၂၄-ဂ) အရိယဓမ္မဿာတိ မဂ္ဂဖလ- ဓမ္မဿ၊ နဝင်ဓာဘပိ ဝါ လောကုတ္တရာဓမ္မဿ။ အနုဓမ္မဘူတန္တိ အဓိကမာယ အနုဂ္ဂပဓမ္မဘူတံ။ အနုစ္စဝိကပဋိ- ပဒန္တိ စ တမေဝ ဝိပဿနာဓမ္မမာယ၊ ဆဗ္ဗိဓာ ဝိသုဒ္ဓိယော ဝါ။ အနုဓမ္မန္တိ တဿာ ယထာဂုတ္တပဋိပဒါယ အနုဂ္ဂပံ အဘိသလ္လေခိကံ အပ္ပိစ္ဆတာဒိဓမ္မံ။ ဓရဏသီလာတံ သမာဒါယ ဝတ္တနသီလာ။ အနုမဂ္ဂဖလဓမ္မော ဧတိဿာတိ ဝါ အနုဓမ္မော၊ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာ။ တဿာ ဓရဏသီလာ။ (၄-ဋီကာ)။

ဟောတံ၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ “အဟံ ခေါ၊ သည်ကား။ ဥဋ္ဌာရဘောဂကုလဒ၊ မှ။ ပဗ္ဗဇိတော၊ သည်။ အမှိ ၏။ အညော၊ ကုန်သော။ ဣမေ ပန ဘိက္ခု။ တို့သည်ကား။ ဥဋ္ဌာရဘောဂကုလဒ၊ မှ။ ပဗ္ဗဇိတော၊ ကိုန်သည်။ နာတိ၊ မဟုတ်ကုန်” ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ တာယ ဥဋ္ဌာရဘောဂတာယ၊ ထိုမှန်မြတ်သော စည်းစိမ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ဥက္ကံသေတိ၊ ၏။ ပရံ၊ ကို။ ဝဗ္ဗေတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယမှိ၊ သည်လည်း။ အသပျူရိသဓမ္မော၊ တည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သပျူရိသော စ၊ သည်ကား။ ပ။ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ ပ။ န ဝဗ္ဗေတိ၊ မရှုတ်ချ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယမှိ၊ သည်လည်း။ သပျူရိသဓမ္မော၊ တည်း။ (၂၊ ၃၊ ၄)

၁၀၆။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ အသပျူရိသော၊ သည်။ ဉာတော၊ ထင်ရှား သူသည်။ (သိအပ်သူသည်ဟု သဒ္ဓတ္ထသော်လည်းပေး။) ယသဿိ၊ များသော အခြံအရံရှိသူသည်။ ဟောတံ၊ ၏။ သော၊ သည်။ “အဟံ ခေါ၊ သည်သာလျှင်။ ဉာတော၊ သည်။ ယသဿိ၊ သည်။ အမှိ၊ ၏။ အညော၊ ကုန်သော။ ဣမေ ပန ဘိက္ခု။ တို့သည်ကား။ အပ္ပညာတာ၊ ထင်ရှားသူတို့ မဟုတ်ကုန်။ အပ္ပေသက္ခာတိ၊ တန်ခိုးမဲ့ကုန်၏ ဟု ပြောကြားအပ်သူတို့တည်း” ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ တေန ဥတ္တေန၊ ထိုထင်ရှားသူ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဉာတထ ဘာဝေါ ဥတ္တံ။ မ-၁၊ ဝိမံသကသုတ် ဋီကာ။ ဥတ္တဇ္ဈာပန္နော ပုဒ်နှင့် အညီ အနက်ပေးသည်။ အကြွင်းတူ၏။) (၅)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ အသပျူရိသော၊ သည်။ စိဝရ ပိဏ္ဍပါတ သေနာသန- ဂိလာနပစ္စယ ဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရာနံ၊ သင်္ကန်း၊ ဆွမ်း၊ ကျောင်း၊ သူနာတို့၏ အထောက်အပံ့အသက်၏ အရံ အကာဖြစ်သော ဆေးတို့ကို။ လာဘီ၊ ရလေ့ရှိသည်။ ဟောတံ၊ ၏။ သော၊ သည်။ “အဟံ ခေါ၊ သည်သာလျှင်။ စိဝရ ပိဏ္ဍပါတ သေနာသန ဂိလာနပစ္စယ ဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရာနံ၊ တို့ကို။ လာဘီ၊ သည်။ အမှိ၊ ၏။ အညော၊ ကုန်သော။ ဣမေ ပန ဘိက္ခု။ တို့သည်ကား။ စိဝရ ပိဏ္ဍပါတ သေနာသန ဂိလာန ပစ္စယ ဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရာနံ၊ တို့ကို။ လာဘီနော၊ ရလေ့ရှိကုန် သည်။ နာတိ၊ မဟုတ်ကုန်” ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ တေန လာဘေန၊ ထိုလာဘ်ရခြင်းကြောင့်။ (အကြွင်းတူ၏။) (၆)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ အသပျူရိသော၊ သည်။ ဗဟုဿုတော၊ များသော အကြားအမြင်ရှိသူသည်။ ဟောတံ၊ ၏။ သော၊ သည်။ “အဟံ ခေါ၊ သည်သာလျှင်။ ဗဟုဿု- တော၊ သည်။ အမှိ၊ ၏။ အညော၊ ကုန်သော။ ဣမေ ပန ဘိက္ခု။ တို့သည်ကား။ ဗဟုဿုတာ၊ တို့သည်။ နာတိ၊ မဟုတ်ကုန်” ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ တေန ဗဟုသစ္စေန၊ ထိုများသော အကြားအမြင်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (အကြွင်းတူ၏။) (၇)

၁။ အပ္ပေသက္ခာဘိ အပ္ပပရိဝါရာ-အဋ္ဌကထာနှင့်အညီ ယသဿိ-၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ပြု၍ “အခြံအရံ မရှိသူ တို့တည်း” ဟူ၍ သော်လည်းပေး။ အပ္ပေါ ယသော ဧတေသန္တိ အပ္ပေသက္ခာ၊ ဗဟုဗ္ဗိဟိပြု၊ အပ္ပ + ယသ၊ သမာသန္တ က-လာ၊ က-ကို ခပြု၊ ဧတေဘော်လာ၊ ယကို ပြုလေ။
 အပ္ပသစ္စါသည် အဘာဝတ္ထဟောတည်း။ အဓိပတေယျာဘာဝတော ပရေသံ ဥပရိ နတ္ထိ ဧတေသံ ဤသော ဤသနံ ဣဿရိယန္တိ အက္ခာတဗ္ဗာတိ အပ္ပေသက္ခာ၊ တေနာဟ အပ္ပပရိဝါရာတိ၊ အဘာဝတ္ထောဟိ ဣဓ အပ္ပသစ္စေါ။ (ဋီကာ။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ အသပ္ပုရိသော၊ သည်။ ဝိနယဓရော၊ ဝိနည်းကိုဆောင်သူ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ “အဟံ ခေါ၊ သည်သာလျှင်။ ဝိနယဓရော၊ သည်။ အမိ၊ ၏။ အညော၊ ကုန်သော။ ဣမေ ပန ဘိက္ခု။ တို့သည်ကား။ ဝိနယဓရော၊ တို့သည်။ နာတိ၊ မဟုတ် ကုန်”ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ တေန ဝိနယဓရတ္တေန၊ ထိုဝိနည်းကို ဆောင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (အကြွင်းတူ၏။) (၈)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ အသပ္ပုရိသော၊ သည်။ ဓမ္မကထိကော၊ တရားကို ဟော တတ်သူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ “အဟံ ခေါ၊ သည်သာလျှင်။ ဓမ္မကထိကော၊ သည်။ အမိ၊ ၏။ အညော၊ ကုန်သော။ ဣမေ ပန ဘိက္ခု။ တို့သည်ကား။ ဓမ္မကထိကော၊ တို့သည်။ နာတိ၊ မဟုတ်ကုန်”ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ တေန ဓမ္မကထိကတ္တေန၊ ထိုတရားဟောတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (အကြွင်းတူ၏။) (၉)

၁၀၇။ (ဤမှနောက်၌ အထူးကိုသာ သမ္ပန်အံ့။) အာရညိကော၊ တော၌နေလေ့ရှိသူသည်။ (အာရညကင် ဓုတင်ဆောင်သူသည် ဟုသော်လည်း အဓိပ္ပါယ်တ္ထပေး။) (၁၀)

ပံသုကူလိကော၊ ပံသုကူသင်္ကန်းကိုဆောင်သူသည်။ (ပံသုကူဓုတင်ကိုဆောင်သူသည်ဟုသော် လည်းပေး။) (၁၁)

ပိဏ္ဏပါတိကော၊ ဆွမ်းခံလေ့ရှိသူသည်။ (ပိဏ္ဏပါတိဓုတင်ဆောင်သူသည်ဟုလည်းပေး။) (၁၂)

ရုက္ခမူလိကော၊ သစ်ပင်ရင်း၌နေလေ့ရှိသူသည်။ (ရုက္ခမူဓုတင်ကို ဆောင်သူသည်ဟုလည်း ပေး။) (၁၃)

သောသာနိကော၊ သုသာန်၌နေလေ့ရှိသူသည်။ (သုသာန်ဓုတင်ကိုဆောင်သူသည်ဟုလည်း ပေး။) အပ္ပောကာသိကော၊ လွင်တီးခေါင်၌ နေလေ့ရှိသူသည်။ ပ။ နေသဇ္ဇိကော၊ ထိုင်၍နေ လေ့ရှိသူသည်။ ပ။ ယထာသန္တတိကော၊ ခင်းထားအပ်တိုင်းသောနေရာ၌ နေလေ့ရှိသူသည်။ ပ။ ကောသနိကော၊ တနေရာတည်း၌ စားလေ့ရှိသူသည်။ (၁၄-၁၈)

၁၀၈။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ အသပ္ပုရိသော၊ သည်။ ပ။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ “အဟံ ခေါ၊ သည်သာလျှင်။ ပဌမဇ္ဈာနသမာပတ္တိယာ၊ ပဌမဇ္ဈာန်သမာပတ်ကို။ လာဘိ၊ ရးလှ ရှိသူသည်။ အမိ၊ ၏။ အညော၊ ကုန်သော။ ဣမေ ပန ဘိက္ခု။ တို့သည်ကား။ ပဌမဇ္ဈာနသမာ ပတ္တိယာ၊ ကိ။ လာဘိနေား တို့သည်။ နာတိ၊ မဟုတ်ကုန်”ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ တာယ ပဌမဇ္ဈာနသမာပတ္တိယာ၊ ထိုပဌမဇ္ဈာန်သမာပတ်ကြောင့်။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ဥက္ကံသေတိ၊ ၏။ ပရံ၊ ကို။ ဝဗ္ဘေတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယမိ၊ သည်လည်း။ အသပ္ပုရိသ မေဓော၊ တည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သပ္ပုရိသော စ၊ သည်ကား။ “ဘဂဝတော၊ သည်။ ပဌမဇ္ဈာနသမာပတ္တိယာပိ၊ ၌လည်း။ အတမ္ပယတာ၊ မတပ်ခက်ခြင်းကို။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဟိ၊ မှန်၏။ ယေန ယေန၊ အကြင်အကြင် (ဥစ္စာကုလ-စသော) အကြောင်းကြောင့်။ မညန္တိ၊ (ပြတ်၏ဟူ၍) မှတ်ထင်ကုန်၏။ တတော၊ ထိုထို (ဥစ္စာကုလ-စသော) အကြောင်းမှ။ အညထာ၊ တပါးသော

၁။ တာယ နိဗ္ဗတ္တာ တမ္ပယာ။ ပုဂ္ဂိုလ်ကောက်၊ တမ္ပယာနံ ဘာဝေါ တမ္ပယတာ။ တဏှာကောက်။ န တမ္ပယတာ အတမ္ပယတာ။ နိဗ္ဗတ္တာကောက်။ ဤ၌ အဓိပ္ပါယ်နက်ပေးလိုက်သည်။ ဤပုဒ်အဖွင့်အကျယ်ကို အဋ္ဌကသာ ခြုံကာ၌။

အခြင်းအရာအားဖြင့်။ တံ၊ ထိုပဌမဈာန်သည်။ ဟောတီတိ၊ ဖြစ်၏” ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသန္ဓိက္ခတိ၊ ၎င်း။ သော၊ သည်။ အဘဗ္ဗယတညေဝ၊ ပဌမဈာန်၌ မတပ်မက်ခြင်းကိုသာလျှင်။ (ပဌမဈာန်နပီ တဏှာပဟာနံယေဝ၊ ဋီကာ။) အန္တရံကတွာ၊ အတွင်းပြု၍။ (အကြောင်းပြု၍ သော်လည်းပေး။) ကာယ ပဌမဈာန်သမာပတ္တိယာ၊ ကြောင့်။ အတ္တာနံ၊ ကို။ နေဝ ဥက္ကံသေတိ၊ မချီးမြှောက်။ ပရံ၊ ကို။ န ဝဗ္ဗေတိ၊ မရွတ်ချ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယမ္ပိ၊ သည်လည်း။ သပ္ပုရိသဓမ္မော၊ တည်း။ (၁၉)

(ဗုဒ္ဓိယဈာန် တတိယဈာန် စတုတ္ထဈာန် အရူပဈာန်ငါးကျတို့၌လည်း ဤနည်းအတိုင်းသမ္ပုရိသတံ၊ ထိုဒုတိယဈာန်သည်။ စသည်ဖြင့် နေရာဌာနအားလျော်စွာ တံ-ကို အနက်ပေးလေ) (၂၀-၂၆)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သုန စပရံ၊ လည် ။ သပ္ပုရိသော၊ သည်။ ပ။ ဝိဟရတိ၊ ၎င်း။ အယ၊ ထိုရဟန်း၏။ ပညာယ စ၊ မဂ်ပညာဖြင့်လည်း။ နိသ္မာ၊ မြင်၍။ (သမာနကာလတ္ထ၊ မြင်ခြင်းကြောင့်ဟူ၍သော်လည်းပေး။ ဟေတုတ္ထ။) အာသဝါ၊ အာသဝတို့သည်။ ပရိက္ခိဏာ၊ ကုန်ခန်းကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ ဘိက္ခု၊ ဤရဟန်းသည်။ ကဉ္စိ၊ တစုံတယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ န မညတိ၊ မမှတ်ထင်။ (မထေမဲ့မြင်မပြု။) ကုဟိန္တိ၊ တစုံတခုသောအရပ်၌။ န မညတိ၊ မမှတ်ထင်။ ကေနစိ၊ တစုံတခုသော (သက်ရှိ သက်မဲ့) ဝတ္ထုဖြင့်။ န မညတိတိ၊ မမှတ်ထင်ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ (သုတ်အစပြန်သတ်။ ဤဝါရ၌ အနာဂါမိ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်များသာ နိရောဓသမာပတ်ကို ဝင်စားနိုင်၍ ပုထုဇဉ်ကား မဝင်စားနိုင်သောကြောင့် အသပ္ပုရိသဝါရ-မရ။ ဣဒမဝေါစ။ ပ။ အဘိနန္ဒန္တိ၊ ပေးပြီ။)

တတိယံ သော၊ သပ္ပုရိသသတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၄-သေဝိတဗ္ဗာသေဝိတဗ္ဗသုတ်

၁၀၉။ (ဝေံ မေ သုတံ။ ပ။ ပစ္စုသောသံ-ပေးပြီ။) ဘဂဝါ၊ သည်။ “ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေါ၊ သင်တို့အား။ သေဝိတဗ္ဗာသေဝိတဗ္ဗံ၊ မှီဝဲအပ် မမှီဝဲအပ်သော။ ဓမ္မပရိယာယံ၊ တရားဒေသနာတော်ကို။ ဒေသိဿာမိ၊ အံ။ ပ။ ဘာသိဿာမိ၊ အံ” ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။

ဘဂဝါ၊ သည် - ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဟံ၊ သည်။ ကာယသမာစာရံပိ၊ ကိုယ်အကျင့်ကိုလည်း။ သေဝိတဗ္ဗံပိ၊ မှီဝဲအပ်သော ကိုယ်အကျင့်ဟူ၍၎င်း။ အသေဝိတဗ္ဗံပိ၊ မမှီဝဲအပ်သော ကိုယ်အကျင့်ဟူ၍၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဗုဝိဇေန၊ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့်။ ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူ၏။ တဉ္စ ကာယသမာစာရံ၊ ထိုကိုယ်အကျင့်ကိုလည်း။ အညမညံ၊ တခြားစီ တမျိုးစီဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ ၎င်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ သည်။ ဝစိသမာစာရမ္ပိ၊ နှုတ်အကျင့်ကိုလည်း။ ပ။ မနောသမာစာရမ္ပိ၊

၁။ အညမညံသည် “နာညမညဿ ဒုက္ခမိစ္ဆေယျ” ၌ကဲ့သို့ ကမ္မဗျာဘိဟာရမဟုတ်သောကြောင့် အချင်းချင်းဟု မပေးလင့်။ “တေမတ္ထံ ပုစ္ဆေယျ အညမညေဟိ ပဒေဟိ အညမညေဟိ ပရိယာယေဟိ” ဟူသော နိဒါနသံယုတ် ကဏ္ဍာရဓတ္ထိယဝဂ်၌ကဲ့သို့ အကမ္မဗျာဘိဟာရဖြစ်သောကြောင့် တခြားစီ တမျိုးစီဟူသော ပေးသင့်သည်။ သေဝိတဗ္ဗတခြား၊ အသေဝိတဗ္ဗတခြားဟု ဆိုလိုသည်။

စိတ်အကျင့်ကိုလည်း။ပ။ ဝဒါမိ။ ဧ။ပ။ စိတ္တုပ္ပါဒ်မို့၊ စိတ်၏ဖြစ်ရာကိုလည်း။ပ။ သညာပဋိလာ-
ဘမို့၊ ရအပ်သောသညာကိုလည်း။ပ။ ဒိဋ္ဌိပဋိလာဘမို့၊ ရအပ်သောဒိဋ္ဌိကိုလည်း။ပ။ အတ္တဘဝ-
ပဋိလာဘမို့၊ ရအပ်သော အတ္တဘောကိုလည်း။ပ။ ဝဒါမိတိ၊ ဧ။ဟူသော။တော်ကို။အဝေါစပြု။

ဝေ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။—ဘန္တေ၊ ရား။
အဟံ၊ သည်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ သံခိတ္တေန၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ။ဘာသိတဿ၊ ဟောတော်မူ-
အပ်သော။ ဝိတ္တာရေန၊ အကျယ်အားဖြင့်။ (အတ္တံ၊ ကို။) အဝိဘတ္တဿ၊ မဝေဖန်အပ်သေး-
သော။ ဣမဿ ခေါ၊ ဤတရားတော်၏။ ဝေ၊ သို့။ ဝိတ္တာရေန၊ အကျယ်အားဖြင့်။ အတ္တံ၊
အနက်ကို။ အာဇောနာမိ၊ ပိုင်နိုင်စွာ သိ၏။

၁၁၀။ “ကယသမာစာရံ ပါဟံ။ပ။ ကယသမာစာရန္တိ၊ စာရံ”ဟူ၍။ ဣတိ ခေါ ပန၊
ဤသို့လျှင်။ တေ၊ ဤစကားကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ကိဉ္စ၊ အဘယ်
ကို။ ပဒိစ္စ၊ စွဲ၍။ တေ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပါသည်။ သန္တေ၊ ရား။
ယထာရူပံ၊ အကြင်သို့သဘောရှိသော။ ကယသမာစာရံ၊ ကိုယ်အကျင့်ကို။ သေဝတော၊ မှီဝဲသူ
၏(သန္တာန်၌)။ အကုသလာ ဓမ္မာ၊ အကုသိုလ်တရားတို့သည်။ အဘိဝဇ္ဇန္တိ၊ တိုးပွားကုန်၏။
ကုသလာ ဓမ္မာ၊ ကုသိုလ်တရားတို့သည်။ ပရိဟာယန္တိ၊ ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏။ ဝေရူပေါ၊ ဤသို့သဘော
ရှိသော။ ကယသမာစာရော၊ ကို။ န သေဝိတဗျော၊ မမှီဝဲအပ်။ ဘန္တေ၊ ရား။ ယထာရူပံ၊
အကြင်သို့သဘောရှိသော။ ကယသမာစာရံ စ ခေါ၊ ကိုကား။ သေဝတော၊ ၏(သန္တာန်၌)။
အကုသလာ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုန်၏။ ကုသလာဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အဘိဝဇ္ဇန္တိ၊
ကုန်၏။ ဝေရူပေါ၊ သော။ ကယသမာစာရော၊ ကို။ သေဝိတဗျော၊ အပ်၏။

၁၁၁။ ဘန္တေ၊ ရား။ ကထံ ရူပံ၊ အဘယ်သို့သဘောရှိသော။ ကယသမာစာရံ၊ ကို။ သေဝ-
တော၊ ၏(သန္တာန်၌)။ အကုသလာ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အဘိဝဇ္ဇန္တိ၊ တိုးပွားပါကုန်သည်။
ကုသလာ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပရိဟာယန္တိ၊ ဆုတ်ယုတ်ပါကုန်သည်။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဣဒ၊ ဤလောက
၌။ ဧကေစွာ၊ အချို့သောသူသည်။ ပါဏာတိပါတီ၊ သူ့အသက်ကို လျှင်စွာချလေ့ရှိသည်။ လုဒ္ဓေါ၊
ကြမ်းတမ်းသည်။ လောဟိတပါဏီ၊ သွေးဖြင့်လိမ်းကပ်သော လက်ရှိသည်။ ဟတပုဟတေ၊
သူတပါးကို ရိုက်ပုတ်သတ်ဖြတ်ခြင်း၌။ နိဝိဒ္ဓော၊ သက်ဝင်သည်။ သဗ္ဗပါဏာဘူတေသု၊ အလုံးစုံ
သော သတ္တဝါအပေါင်းတို့၌။ အယာပန္နော၊ သနားခြင်းသို့ မရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။
(မ-၁၊ ၄၄၀-ပိုဒ်၌ သဗ္ဗသဒ္ဓါပါသင့်ကြောင်း မှာခဲ့ပြီ။)

အဒိန္နာဒါယီ ခေါ ပန၊ မပေးအပ်သော သူ့ဥစ္စာကို ယူလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ပရဿ၊
သူတပါး၏။ ဂါမဂတံ ဝါ၊ ရွာ၌ထားအပ်သည်မူလည်းဖြစ်သော။ အရညဂတံ ဝါ၊ တော၌ထားအပ်
သည်မူလည်းဖြစ်သော။ (ရွာ၌မူလည်းဖြစ်သော တော၌မူလည်းဖြစ်သောဟုသော်လည်းပေး။)
ယံ တံ ပရဝိတ္တုပကရဏံ၊ အကြင်သူတပါး၏ နှစ်သက်ဖွယ်အသုံးအဆောင်ဥစ္စာသည်။ (အတ္တံ၊
ရှိ၏။) အဒိန္နံ၊ သူတပါးတို့သည် မပေးအပ်သော။ တံ၊ ထိုသူတပါး၏ နှစ်သက်ဖွယ်အသုံး

၁။ “ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဧတ္တံတိ ဥပါဒေါ စိတ္တုပ္ပါဒေါ။ပ။ စိတ္တဿ ဥပါဒေါ။ပ။ ဝေဉ္စိ သတိ စိတ္တစေတသိကရာသိ
စိတ္တုပ္ပါဒေါတိ သိဒ္ဓေါ ဟောတိ။” မူလဒ္ဓိကာနှင့်အညီ တပျူရိသံပင် ဖြစ်သော်လည်း ဝိတ် စေတသိက် ၂-ပါးဝိ
ကောကံ။

အသေဝိတဗျာကို။ ထေယျသင်္ခါတံ၊ ခိုးဝှက်လိမ္မံ စိတ်အရဖြင့်။ အာဒါတာ၊ ယူတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဇာ။

ကာမေသု မိစ္ဆာစာရံ ခေါပန၊ မေထုန်ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ပြုကျင့်လေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဇာ။ မာတုရက္ခိတာ၊ အမိစောင့်ရှောက်အပ်သောမိန်းမ၎င်း။ ပိတုရက္ခိတာ၊ အဘစောင့်ရှောက်အပ်သော မိန်းမ၎င်း။ မာတာပိတုရက္ခိတာ၊ အမိအဘစောင့်ရှောက်အပ်သော မိန်းမ၎င်း။ ဘာတုရက္ခိတာ၊ မောင်အစ်ကိုစောင့်ရှောက်အပ်သော မိန်းမ၎င်း။ ဘဂိနိရက္ခိတာ၊ ညီမအစ်မစောင့်ရှောက်အပ်သော မိန်းမ၎င်း။ ဉာတိရက္ခိတာ၊ ဆွေမျိုးစောင့်ရှောက်အပ်သော မိန်းမ၎င်း။ ဂေါတ္ထရက္ခိတာ၊ အမျိုးအနွယ်စောင့်ရှောက်အပ်သော မိန်းမ၎င်း။ ဓမ္မရက္ခိတာ၊ တရားကျင့်ဖော်အပေါင်းသည် စောင့်ရှောက်အပ်သော မိန်းမ၎င်း။ သဏ္ဍာမိကာ၊ ပိုင်ရှင်ရှိသော မိန်းမ၎င်း။ သပရိဒဏ္ဍာ၊ ဒဏ်ထားအပ်သော မိန်းမ၎င်း။ အန္တမသော၊ အယုတ်ဆိုးအားဖြင့်။ မာလာဂုဠပရိက္ခိတာပိ၊ ပန်းကုံးစွပ်အပ်သော မိန်းမ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယာတာ၊ အကြင်မိန်းမတို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) တထာဂ္ဂပါသု၊ ထိုသို့သဘောရှိကုန်သော မိန်းမတို့၌။ စာရိတ္တံ၊ လွန်ကျူးခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇိတာ၊ ရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ဇာ။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဝေရူပံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ကာယသမာစာရံ၊ ကို။ သေဝတော၊ ဇာ (သန္တာန်၌)။ အကုသလာ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အဘိဝစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ကုသလာ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုန်၏။

ဘန္တေ၊ ရား။ ကထံ ရူပံ၊ သော။ ကာယသမာစာရံ၊ ကို။ ပ။ အဘိဝစ္စန္တိ၊ ကုန်သနည်း။ (ဣစဘန္တေ ပါဏာတိပါတံ ပဟာယ။ ပ။ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ ကား မ-၁၊ ဒေဝဒဟသုတ် ၁၄ ပိုဒ်နှင့် တူ၏။ ယံ တံ အစအာပဇ္ဇိတာ ဟောတိ အထိလည်းန သွင်း၍ သမ္ပန်သည်သာထူး၏။ နဟောတိ၊ မဖြစ်ဟုပေးလေ။) ဘန္တေ၊ ရား။ ဝေရူပံ၊ သော။ ပ။ အဘိဝစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ “ကာယသမာစာရံပါဟံ။ ပ။ ကာယသမာစာရန္တိ၊ စာရံ” ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ယံတံ၊ အကြင်စကားကို။ တဂတော၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။ ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အကြောင်းအရာကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။

၁၁၂။ (ဝစီသမာစာရံ ပါဟံ စသော ဝါကျကို ကာယသမာစာရံ ပါဟံ-စသော ဝါကျ၌ ဆိုခဲ့သော အနက်ကိုမှီး၍ ပေးလေ။) ☸

ဘန္တေ၊ ရား။ ကထံ ရူပံ၊ သော။ ပ။ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုန်သနည်း။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဣစ၊ ၌။ ကေစော၊ သည်။ မုသာဝါဒိ၊ မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုလေ့ ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဇာ။ သဘာဂတော ဝါ၊ အစည်းအဝေး၌ တည်ရှိသည်ဖြစ်၍ သော်၎င်း။ ပရိသာဂတော ဝါ၊ ပရိသတ်အလယ်၌ တည်ရှိသည်ဖြစ်၍ သော်၎င်း။ ဉာတိမဇ္ဈဂတော ဝါ၊ ဆွေမျိုးတို့၏ အလယ်၌ တည်ရှိသည် ဖြစ်၍ သော်၎င်း။ ပူဂမဇ္ဈဂတော ဝါ၊ စစ်သည်အပေါင်းတို့၏ အလယ်၌ တည်ရှိသည် ဖြစ်၍ သော်၎င်း။ ရာဇကုလမဇ္ဈဂတော ဝါ၊ မင်းမျိုးတို့၏ အလယ်၌ တည်ရှိသည် ဖြစ်၍ သော်၎င်း။ အဘိနိတော၊ ရှေးရှုဆောင်အပ်သည်ဖြစ်၍။ “ဘောပုရိသ၊ အမောင်ယောက်ျား။ ဟေ၊ လာလော့။ ယံ၊ အကြင်အကြောင်းကို။ ဇာနာတိ၊ သိ၏။ တံ၊ ထိုအကြောင်းကို။ ဝဒေဟိတိ၊ ပြောဆိုလော့” ဟူ၍။ သက္ခိပုဋ္ဌော၊ သက်သေပြု၍ မေးအပ်သည်ရှိသော်။ သော၊ ထိုသူသည်။ အဇာနံ ဝါ၊ မသိဘဲလျက်မူလည်း။ ဇာနာမိတိ၊ သိ၏ဟူ၍။ အာဟ၊ ပြောဆို၏။ ဇာနံ ဝါ၊ သိလျက်မူလည်း။ န ဇာနာမိတိ၊ မသိဟူ၍။ အာဟ၊

ပြောဆို၏။ အပဿံ ဝါ၊ မမြင်သဲလျက်မူလည်း။ ပဿာမိတိ၊ မြင်၏ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပဿံ ဝါ၊ မြင်လျက်မူလည်း။ န ပဿာမိတိ၊ မမြင်ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္တယေတု ဝါ၊ မိမိဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်၎င်း။ ပရယေတု ဝါ၊ သူတပါးဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်၎င်း။ အာမိသကိဉ္စိက္ခယေတု ဝါ၊ အနည်းငယ်မျှသော တံစိုးလက်ဆောင်ဟူသောအကြောင်းကြောင့်သော်၎င်း။ သမ္ပဇာနမုသာ၊ သိလျက် မဟုတ်မမှန်သော စကားကို။ ဘာသိတာ၊ ပြောဆိုတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပိသုဏဝါစော ခေါ် ပန၊ ချောပစ်ကုန်းတိုက်သော စကားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတော၊ ဤသူတို့ထံမှ။ သုတွာ၊ ကြားရ၍။ ဣမေသံ၊ ဤသူတို့၏။ ဘေဒါယ၊ ကွဲပြားခြင်းငှါ။ အမုတြ၊ ထိုသူတို့ထံ၌။ အက္ခာတာ၊ ပြောကြားတတ်၏။ အမုတြ ဝါ၊ ထိုသူတို့ထံ၌လည်း။ သုတွာ၊ ၍။ အမူသံ၊ ထိုသူတို့၏။ ဘေဒါယ၊ ငှါ။ ဣမေသံ၊ ဤသူတို့အား။ အက္ခာတာ၊ ပြောကြားတတ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သဂ္ဂေါနံ ဝါ၊ ညီညွတ်ကုန်သောသူတို့ကိုလည်း။ ဘေတ္တာ၊ ခွဲတတ်၏။ ဘိန္နာနံ ဝါ၊ ကွဲပြားသောသူတို့ကိုလည်း။ အနုပ္ပဒါတာ၊ ထပ်ဆင့် အားပေးတတ်၏။ ဝဂ္ဂါရာမော၊ ကွဲပြားသူလျှင် မွေ့လျော်ရာရှိသည်။ ဝဂ္ဂရတော၊ ကွဲပြားမှု၌မွေ့လျော်သည်။ ဝဂ္ဂနန္တိ၊ ကွဲပြားမှုကို နှစ်သက်တတ်သည်။ ဝဂ္ဂကရဏံ၊ ကွဲပြားမှုကို ပြုတတ်သော။ ဝါစံ၊ စကားကို။ ဘာသိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဇရုသဝါစော ခေါ်ပန၊ ကြမ်းတမ်းသောစကားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယာ သာ ဝါစာ၊ အကြင်စကားသည်။ ကဏုကာ၊ ဆူးငြောင့်သဖွယ်ဖြစ်၏။ ကဏ္ဍသ၊ ကြမ်းတမ်း၏။ ဇရုသ၊ ကြမ်းကြုတ်၏။ ပရကဋ္ဌကာ၊ သူတပါးတို့နားခါး၏။ ပရာဘိသဇ္ဇနံ၊ သူတပါးတို့ကို ထိပါးကပ်ငြိစေတတ်၏။ ဂောသောမန္တာ၊ အမျက်ထွက်ခြင်း၏ အနီး၌ဖြစ်၏။ အသမးဓိသံဝတ္တနိကာ၊ သမာဓိကိုမဖြစ်စေတတ်။ တထာဂ္ဂပိံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ဝါစံ၊ ကို။ ဘာသိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

သမ္ပပ္ပလာပီ ခေါ် ပန၊ ပြိန်ဖျင်းသောစကားကို ပြောဆိုလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အကာလဝါဒီ၊ မသင့်သောအခါ၌ ပြောဆိုလေ့ရှိသည်။ အဘူတဝါဒီ၊ ထင်ရှားမရှိသည်ကို ပြောဆိုလေ့ရှိသည်။ (အဘူတဝါဒီတိ ယံ နတ္ထိ တဿ ဝတ္တာ၊ မ-ဝ၊ ငွေကထာ၊ မရှိသည်ကိုအရှိလုပ်ပြောဆိုသူ)။ အနတ္တဝါဒီ၊ အကျိုးမရှိသောစကားကို ပြောဆိုလေ့ရှိသည်။ အဓမ္မဝါဒီ၊ သဘာဝမဟုတ်သည်(အဓမ္မ)ကို ဆိုလေ့ရှိသည်။ အဝိနယဝါဒီ၊ သည်းမဲ့ကမ်းမဲ့ဆိုလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အနိဇာနာတိံ၊ ဝိတ်နှလုံး၌ မထားသင့်သော။ ဝါစံ၊ ကို။ ဘာသိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အကာလေန၊ မသင့်လျော်သောအခါ၌။ အနုပဒေသံ၊ အကြောင်းမရှိသော။ အပရိယန္တဝတိံ၊ အပိုင်းအခြားမရှိသော။ အနုတ္တသံဟိတံ၊ အကျိုးစီးပွားနှင့်မစပ်သော။ ဝါစံ၊ ကို။ ဘာသိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဘန္တေ၊ ရား။ ဝေဂ္ဂပံ၊ သော။ ပ။ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုန်၏။

ဘန္တေ၊ ရား။ ကထံ ဂ္ဂပံ၊ သော။ ပ။ အဘိဝဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်သနည်း။ (ဣဓ- စသော အပြေဝါကျ၌ အနွယ်နှင့်ဗျုတ်ရေကသာ ထူး၏။ ယာ သာ ဝါစာ နေလာ-စသည်ကို ဒေဝဒဟသုတ် ၁၄-ပိုဒ်ရှု၍ သမ္ပန္နံ၊ နိဂုံး ၂-ဝါကျကိုလည်း ကာယသမာစာရအတိုင်း-ဟောဇနာ)။

ဝိဟရတိ၊ ဇါ။ အဗျာပါဒဝါ၊ ဗျာပါဒရှိသူမဟုတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဇါ။ အဗျာပါဒသဟဂတေန၊ အဒေါသနှင့်တကွဖြစ်သော။ စေတသ၊ ဖြင့်။ ဝိဟရတိ၊ ဇါ။ အဝိဟေသဝါ၊ ညဉ့်ဆဲခြင်းရှိသူ မဟုတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဇါ။ အဝိဟေသသဟဂတေန၊ အဒေါသနှင့်တကွဖြစ်သော။ စေတသ၊ ဖြင့်။ ဝိဟရတိ၊ ဇါ။ (နောက် ၂-ဝါကျ ရှေးနည်းအတိုင်း အနက်သမ္ပန်။)

၁၁၅။ (သညာပဋိလာဘံပါဟံ-ဝါကျအားလုံးသည် စိတ္တုပ္ပါဒပါဟံ-ဝါကျအားလုံးနှင့် တူ၏။)

၁၁၆။ (ဒိဋ္ဌိပဋိလာဘံပါဟံ-ဝါကျ၌-နတ္ထိ ဒိန္နံ-စသော ဝါကျ၏အနက်ကို စူဠပုဏ္ဏမသုတ် စာပိုဒ် ၉၁-အပိုဒ်ဆုံးနံပါတ် ၇-၌၎င်း။ အတ္ထိ ဒိန္နံ-စသော ဝါကျ၏ အနက်ကိုလည်း ၎င်းသုတ်၊ စာပိုဒ် ၉၂-အပိုဒ်ဆုံးနံပါတ် ၇-၌၎င်း ရေးခဲ့ပြီ။ အကြွင်းဝါကျများကို ဤသုတ်၌ဆိုခဲ့ပြီး အနက် အတိုင်းပေးလော။)

၁၁၇။ (အတ္တဘာဝပဋိလာဘံပါဟံ-စသည်ကို ရှေးနည်းအတိုင်း သမ္ပန်။) ဘန္တေ၊ ရား။ ကထံဂ္ဂပံ၊ သော။ပ။ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုန်သနည်း။ ဘန္တေ၊ ရား။ သဗျာဗဇ္ဇံ၊ နာကျင်ဆင်းရဲခြင်း နှင့်တကွဖြစ်သော။ (ဤ၌ ကိလေသဒုက္ခ-ဝိပါကဒုက္ခတို့ကိုယူ။) အတ္တဘာဝပဋိလာဘံ၊ ရအပ် သောအတ္တဘောကို။ အဘိနိဗ္ဗတ္တယတော၊ ဖြစ်စေသောသူ၏(သန္တာန်၌)။ အပရိနိဋ္ဌိတဘာဝါယ၊ ဘဝတို့၏ မပြီးဆုံးသည်၏ အဖြစ်အလို့ငှါ။ အကုသလာ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အဘိဝဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ကုသလာ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုန်၏။

ဘန္တေ၊ ရား။ ကထံဂ္ဂပံ၊ သော။ပ။ အဘိဝဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်သနည်း။ (ဤ၌ ပါဠိတော်ဝယ် အမေး ဝါကျ-ကျနေ၏။ ဖော်ပေး။ နောက်၌လည်း ဤနည်း ကျနေပြန်၏။ ဖော်ပေး။)

“ဘန္တေ၊ ရား။ အဗျာဗဇ္ဇံ၊ နာကျင်ဆင်းရဲခြင်းမရှိသော။ အတ္တဘာဝပဋိလာဘံ၊ ကို။ အဘိနိဗ္ဗတ္တ- ယတော၊ ဖြစ်စေသူ၏(သန္တာန်၌)။ ပရိနိဋ္ဌိတဘာဝါယ၊ ဘဝတို့၏ ပြီးဆုံးသည်၏အဖြစ်အလို့ငှါ။ပ။ အဘိဝဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ အတ္တဘာဝပဋိလာဘံပါဟံ။ပ။ အတ္တဘာဝပဋိလာဘန္တိ၊ ပဋိလာဘံ” ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ယံတံ၊ ကို။ သဂတော၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။ ဣဒံ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီး အကြောင်းအရာကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ တေ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။

ဘန္တေ၊ ရား။ အဟံ၊ သည်။ “သဂတော၊ သည်။ သံခိတ္တေန၊ အားဖြင့်။ ဘာသိတဿ၊ သော။ ဝိတ္တာရေန၊ အားဖြင့်။ အတ္တံ၊ ကို။ အဝိဘတ္တဿ၊ သော။ ဣမဿ ခေါ၊ ဇါ။ အတ္တံ၊ ကို။ ဝေံ၊ သို့။ ဝိတ္တာရေန၊ အားဖြင့်။ အာဇာနာမိတိ၊ ပိုင်နိုင်စွာသိ၏” ဟူသော။ တေ၊ ကို။ အဝေါ၊ ပြီ။ (၁၀၉- ပိုဒ်အဆုံး စေတဝေါစ-သို့ပြန်။)

သဂ။ သာဓု သာဓု သာရိပုတ္တ၊ ကောင်းစွာ သာရိပုတ္တ ကောင်းစွာ။ သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ တံ၊ သည်။ သာဓု ခေါ၊ ကောင်းစွာသာလျှင်။ မယာ၊ သည်။ သံခိတ္တေန၊ အားဖြင့်။ ဘာသိတဿ၊ သော။ ဝိတ္တာရေန၊ အားဖြင့်။ အတ္တံ၊ ကို။ အဝိဘတ္တဿ၊ သော။ ဣမဿ၊ ဇါ။ အတ္တံ၊ ကို။ ဝေံ၊ သို့။ ဝိတ္တာရေန၊ အားဖြင့်။ အာဇာနာသိ၊ သိပေ၏။ (ဤမှနောက်၌ အားလုံးတူ၏။ နိဂုံးအနက်ကား) သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ မယာ၊ သည်။ သံခိတ္တေန၊ အားဖြင့်။ ဘာသိတဿ၊ သော။ ဣမဿ ခေါ၊ ဇါ။ ဝေံ၊ သို့။ ဝိတ္တာရေန၊ အားဖြင့်။ အတ္တော၊ ကို။ ဒဠဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။

၁။ သာဓိန္ အပရိနိဋ္ဌိတဘာဝါဏာဘိ ကာမာဘိဒိန္ အပရိယောသာနာယ။ (ဝိကာ)။

၁၁၉။ သာရိပုတ္တ၊ ဓာ။ အဟံ၊ သည်။ စက္ခုဝိညေယျံ၊ စက္ခုဝိညာဉ်သည် သိအပ်သော။
 (စက္ခုဒွါရိက ဝိညာဉ်သည် သိအပ်သော်လည်းဟူ။) ရူပံပိ၊ ရူပါရုံကိုလည်း။ သေဝိတဗျာမ္မိ၊ မ္မိဝဲ
 အပ်သောရူပါရုံဟူ၍၎င်း။ အသေဝိတဗျာမ္မိ၊ မ္မိဝဲအပ်သော ရူပါရုံဟူ၍၎င်း။ (ဣတိ၊ သို့။)
 ဓုဝိဓေန၊ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့်။ ဝဒါမိ၊ ဤ။ သာရိပုတ္တ၊ ဓာ။ အဟံ၊ သည်။ သောတဝိညေယျံ၊
 သောတဝိညာဉ်သည် သိအပ်သော။ သဒ္ဓံပိ၊ သဒ္ဓါရုံကိုလည်း။ ပ။ ဘာနဝိညေယျံ၊ ဘာနဝိညာဉ်
 သည်သိအပ်သော။ ဂန္ဓံပိ၊ ဂန္ဓာရုံကိုလည်း။ ပ။ ဇိဝှာဝိညေယျံ၊ ဇိဝှာဝိညာဉ်သည် သိအပ်သော။
 ရသံပိ၊ ရသာရုံကိုလည်း။ ပ။ ကာယဝိညေယျံ၊ ကာယဝိညာဉ်သည် သိအပ်သော။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗံပိ၊
 ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကိုလည်း။ ပ။ မနောဝိညေယျံ၊ မနောဝိညာဉ်သည်သိအပ်သော။ မေဗ္ဗံပိ၊ မေဗ္ဗာရုံကိုလည်း။ ပ။
 ဝဒါမိ၊ ဤ။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။

ဝေ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ “ဣမဿ ခေါ။ ပ။
 အာဇာနာမိတိ၊ အာဇာနာမိ” ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါ၊ ပြီ။ (အာကာရငါကျအနက်လွယ်ပြီ။
 ထို့ကြောင့် ပါဠိအတိုင်း ငုံ့ပေးလိုက်သည်။)

၁၂၀။ (ဤအပိုဒ်အနက်လည်း ရှေးအတိုင်းပင် ပေးလေ။)

၁၂၁။ သာရိပုတ္တ၊ ဓာ။ အဟံ၊ သည်။ စိဝရံပိ၊ သင်္ကန်းကိုလည်း။ ပ။ ပိဏ္ဍပါတံပိ၊ ဆွမ်းကို
 လည်း။ ပ။ သေနာသနံပိ၊ ကျောင်းကိုလည်း။ ပ။ ဂါမံပိ၊ ရွာကိုလည်း။ ပ။ နိဂမံပိ၊ နိဂုံးကိုလည်း။ ပ။
 နဂရံပိ၊ မြို့ကိုလည်း။ ပ။ ဇနပဒံပိ၊ ဇနပုဒ်ကိုလည်း။ ပ။ ပုဂ္ဂလံပိ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း။ ပ။ ဝဒါမိ၊ ဤ။ ဣတိ၊
 ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။

ဝေ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ “ဣမဿ ခေါ။ ပ။
 အာဇာနာမိတိ၊ အာဇာနာမိ” ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါ၊ ပြီ။

၁၂၂။ (ဤအပိုဒ်လည်း ရှေးနည်းအတိုင်း။)

၁၂၃။ သာရိပုတ္တ၊ ဓာ။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံဖြစ်ကုန်သော။ ခတ္တိယာပိ၊ မင်းတို့သည်လည်း။
 မယာ၊ သည်။ သံခိတ္တေန၊ အားဖြင့်။ ဘာသိတဿ၊ သော။ ဣမဿ၊ ဤ။ အတ္တံ၊ ကို။ ဝေ၊ သို့။
 ဝိတ္တာရေန၊ အားဖြင့်။ စေ အာဇာနေယျံ၊ အကယ်၍ပိုင်နိုင်စွာသိကုန်ငြားအံ့။ သဗ္ဗေသာနံ၊
 အလုံးစုံကုန်သော။ ခတ္တိယာနံပိ၊ မင်းတို့၏လည်း။ ဒိဿရတ္တံ၊ (ရှည်ကြာနေညဉ့်) ကြာမြင့်စွာသော
 ကာလပတ်လုံး။ ဟိတာယ၊ အစီးအပွားအလို့ငှါ။ သုခါယ၊ ချမ်းသာအလို့ငှါ။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။

သာရိပုတ္တ၊ ဓာ။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံဖြစ်ကုန်သော။ ဗြာဟ္မဏာပိ၊ ပုဏ္ဏားတို့သည်လည်း။ ပ။ သဗ္ဗေ
 ကုန်သော။ ဝေဿာပိ၊ ကုန်သည်တို့သည်လည်း။ ပ။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ သုဒ္ဓါပိ၊ သူဆင်းရဲတို့သည်
 လည်း။ ပ။ အဿ၊ ရာ၏။

သာရိပုတ္တ၊ ဓာ။ သဒ္ဓေဝကော၊ နတ်နှင့်တကွဖြစ်သော။ (အောက်ဆုံးနတ် ငါးမျိုးကိုယူ။)
 သမာရကော၊ မာရ်နတ်နှင့်တကွဖြစ်သော။ သဗြဟ္မာကော၊ ဗြဟ္မာနှင့်တကွဖြစ်သော။ လောကောပိ၊
 သတ္တလောကသည်လည်း။ (ဤသတ္တလောကဖြင့် နတ်ဗြဟ္မာတို့ကိုယူ။) သဿမဏ၊ ဗြာဟ္မဏီ၊
 ရဟန်းပုဏ္ဏားနှင့်တကွဖြစ်သော။ သဒ္ဓေဝမနုဿာ၊ သမုဓ်နတ်မင်း၊ ကြွင်းသောလူနှင့် တကွဖြစ်

သော။ ပဇာပိ၊ လူအပေါင်းသည်လည်း။ မယာ၊ သည်။ ပ။ စေ အာဇာနေယျ၊ အကယ်၍ ပိုင်နိုင်
 စွာသိကြားအံ့။ သဒေဝကဿ၊ သော။ သမာရုကဿ၊ သော။ သဗြဟ္မကဿ၊ သော။ လောကဿပိ၊
 သတ္တလောက၏လည်း။ သဿမေ၊ ပြာဟ္မဏိယာ၊ သော။ သဒေဝမနုဿာယ၊ သော။ ပဇာယပိ၊
 လူအပေါင်း၏လည်း။ ဒိသရတ္ထံ၊ ပတ်လုံး။ ဟိတာယ၊ ငှါ။ သုခါယ၊ ငှါ။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။
 ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ (ဣဒမဝေါစ။ ပ။ အဘိနန္ဒီတိ၊ ပေးမြဲ။)

တေတ္ထံ၊ သော။ သေဝိတဗ္ဗာသေဝိတဗ္ဗသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၅-ပဟုဓေတုကသုတ်

၁၂၄။ (ဧဝံ မေ သုတံ။ ပ။ ပစ္စယောသံ၊ ပေးမြဲ။) ဘဂဝါ၊ သည်—

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကာနိစိ၊ တစုံတခုကုန်သော။ ယာနိ ဘယာနိ၊ အကြင်ကြောက်လန့်ခြင်း
 တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ သဗ္ဗာနိ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ တာနိ၊ ထိုကြောက်လန့်ခြင်းတို့သည်။
 ဗာလတော၊ သူမိုက်မှ။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဏ္ဍိတတော၊ ပညာရှိမှ။ နော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။
 ကေစိ၊ တစုံတခုကုန်သော။ ယေ ဥပဒ္ဒဝါ၊ အကြင်ဘေးရန် အန္တရာယ်တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။
 သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တေ၊ ထိုဘေးရန်အန္တရာယ်တို့သည်။ ဗာလတော၊ မှ။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။
 ပဏ္ဍိတတော၊ မှ။ နော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်။ ကေစိ၊ ကုန်သော။ ယေ ဥပသဂ္ဂါ၊ အကြင်အစွဲအလမ်းတို့
 သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တေ၊ ထိုအစွဲအလမ်းတို့သည်။ ဗာလတော၊ မှ။
 ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဏ္ဍိတတော၊ မှ။ နော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ နုဠာဂါရာ ဝါ၊ ဝါးကျူအိမ်မှသော်လည်းဖြစ်သော။ တိကာဂါရာ ဝါ၊ မြက်အိမ်မှ
 သော်လည်းဖြစ်သော။ (ဥပ္ပတ္တဝိသယ အပါဒါနံ။) အဂ္ဂိမုက္ခော၊ မိဖွားမီးပေါက်သည်။ ဥလ္လိတ္တာဝ-
 လိတ္တာနိ၊ အတွင်းအပြင် လိမ်းကျံအပ်ကုန်သော။ နိဝါတာနိ၊ လေတိတ်ဆိတ်ကုန်သော။ (လေလို့
 ကုန်သော ဟူလို။) ဖုသိတဂ္ဂုဠာနိ၊ ထိစပ်သောတံခါးရှက် ရှိကုန်သော။ ပိဟိတဝါတပါနာနိ၊
 ပိတ်အပ်သော လေသတံခါးရှိကုန်သော။ ကုဠာဂါရာနိပိ၊ အထွတ်တပ်သော အိမ်တို့ကိုလည်း။
 ဒဟတိ သေယျထာပိ၊ လောင်သကဲ့သို့။ ဘိက္ခဝေတို့။ ဝေမေဝ ခေါ်သာလျှင်။ ပ။ ပဏ္ဍိတတော၊ မှ။
 နော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣတိ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ ဗာလော၊ သူမိုက်သည်။ သပ္ပဋိဘယော၊ ဘေးဘျမ်း
 ရှိ၏။ (ဘေးရှိသို့ ဘေးကို ဖြစ်ပေါ်စေတတ်သူဟူလို။) ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိသည်။ အပ္ပဋိဘယော၊
 ဘေးဘျမ်းမရှိ။ ဗာလော၊ သည်။ သဥပဒ္ဒဝေါ၊ အန္တရာယ်ရှိ၏။ ပဏ္ဍိတော၊ သည်။ အနုပဒ္ဒဝေါ၊
 အန္တရာယ်မရှိ။ ဗာလော၊ သည်။ သဥပသဂ္ဂေါ၊ ဘေးရန်ရှိ၏။ ပဏ္ဍိတော၊ သည်။ အနုပသဂ္ဂေါ၊
 ဘေးရန်မရှိ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပဏ္ဍိတတော၊ ပညာရှိမှ။ ဘယံ၊ ဘေးဘျမ်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

၁။ ဤသတ္တလောကဖြင့် လူကိုယ်။ ဤသို့ပေ အနက်သမ္ပန်မှသာလျှင် အာဇာနေယျ-ပုဒ်နှင့်လျော်မည်။
 အောက်ခွဲကဲ့သို့ လောကော၊ ကို “ဩကာသလောကသည်” ဟု အနက်မပေးသင့်။
 ၂။ ဘယဟေတုမှ စောရာ ဘယံ ဇာယတိ၊ တဘာယ ဇာယတိ ဘယံ၊ ရူပသိဒ္ဓိ-ယသွာဒပေတိ- သုတ်အဖွင့်၊
 ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ-ဥပသံ၊ “ဗာလတော၊ ပဏ္ဍိတတော-ကြောင့်” ဟုလည်း ပေးနိုင်၏။
 ၃။ ဥပသဂ္ဂေါတိ ဥပသန္တံ။ ဣကာ။ ဥပသဠာကာဓော၊ တတ္ထ တတ္ထ လဂ္ဂနာကာဓော။ အဠကဿ။

ပဏ္ဍိတတော၊ မှ၊ ဥပဗ္ဗဝေါ၊ အန္တရာယ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပဏ္ဍိတတော၊ မှ၊ ဥပသဂ္ဂေါ၊ တေးရန်
 သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဘိက္ခဝေါ၊ တို့။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ (ဣဟ-နိပါတမတ္ထ။) “(ဇော၊ တို့သည်။)
 ဝိမံသကော၊ စုံစမ်းတတ်ကုန်သော။ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိတို့သည်။ ဘဝိံသာမာတိ၊ ဖြစ်ကုန်အံ့” ဟူ၍။
 (သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ကျင့်အပ်၏။) ဘိက္ခဝေါ၊ တို့။ ဧဝံ ဟိ၊ ဤသို့သာလျှင်။ ဝေါ၊ သင်တို့သည်။ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ၊
 အပ်၏ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါ၊ ပြီ။

ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ အပ်သော်။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ သဂဝန္တံ၊ ကို။ “ဘန္တေ၊ ဗုဒ္ဓံ။
 ကိတ္တာဝတာ၊ အဘယ်မျှလောက်သော အတိုင်းအရှည်ဖြင့်။ ဝိမံသကော၊ စုံစမ်းတတ်သော။
 ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိသော။ ဘိက္ခုတိ၊ ရဟန်းဟူ၍။ ဝစနာယ၊ ဆိုခြင်းငှါ။ အလံ၊ နု ခေါ်တိ၊ ထိုက်
 ပါသနည်း” ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါ၊ ပြီ။

အာနန္ဒ၊ နွာ။ ယတော ခေါ ယော ဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်းသည်ကား။ ဓာတုကုသလော စ၊
 ဓာတ်တို့၌ လိမံမာသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ အာယတနကုသလော စ၊ အာယတနတို့၌ လိမံမာ
 သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကုသလော စ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒတို့၌ လိမံမာသည်လည်း။
 ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဌာနာဌာန ကုသလော စ၊ အရာဟုတ်သည်မဟုတ်သည်တို့၌ လိမံမာသည်လည်း။
 ဟောတိ၊ ၎င်း။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ တောဝတာ ခေါ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ဖြင့်။ (တဿ ဘိက္ခုနော၊
 ထိုရဟန်းအား။) “ဝိမံသကော၊ သော။ ပဏ္ဍိတော၊ သော။ ဘိက္ခုတိ၊ ရဟန်း” ဟူ၍။ ဝစနာယ၊
 ဆိုခြင်းငှါ။ အလံ၊ ထိုက်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။

၁၂၅။ ဘန္တေ၊ ဗုဒ္ဓံ။ ကိတ္တာဝတာ ပန၊ အဘယ်မျှ အတိုင်းအရှည်ဖြင့်ကား။ ဓာတုကုသလော၊
 သော။ ဘိက္ခုတိ၊ ရဟန်းဟူ၍။ ဝစနာယ၊ ငှါ။ အလံ၊ ထိုက်ပါသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးလျှောက်
 ၎င်း။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ ဣမာ ဓာတုယော၊ ဤဓာတ်တို့သည်။ အဋ္ဌာရသ ခေါ၊ တဆယ့်ရှစ်ပါးတို့တည်း။
 စက္ခုဓာတု၊ စက္ခုဓာတ်၎င်း။ ပ။ မနောဝိညာဏဓာတု၊ မနောဝိညာဏဓာတ်၎င်းတည်း။ အာနန္ဒ၊
 နွာ။ အဋ္ဌာရသ၊ ကုန်သော။ ဣမာ ခေါ ဓာတုယော၊ ဤဓာတ်တို့ကို။ ယတော-ယော၊ အကြင်
 ရဟန်းသည်။ ဇာနာတိ၊ သိ၏။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ တောဝတာပိ ခေါ၊ ဤမျှအတိုင်း
 အရှည်ဖြင့်လည်း။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ဓာတုကုသလော၊ သော။ ဘိက္ခုတိ၊ ရဟန်းဟူ၍။
 ဝစနာယ၊ ငှါ။ အလံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ (၁)

ဘန္တေ၊ ဗုဒ္ဓံ။ ယထာ၊ အကြင်အကြောင်းဖြင့်။ ဓာတုကုသလော၊ သော။ ဘိက္ခုတိ၊ ရဟန်း
 ဟူ၍။ ဝစနာယ၊ ငှါ။ အလံ၊ ၎င်း။ အညောပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်သော။ သော ငရိယာယော၊
 ထိုအကြောင်းသည်။ သိယာ ပန၊ ရှိရာပါသေးသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးလျှောက်၏။ အာနန္ဒ၊
 နွာ။ သိယာ၊ ရှိရာ၏။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ ဣမာ ဓာတုယော၊ တို့သည်။ စ၊ ခြောက်ပါးတို့တည်း။
 ပထဝီဓာတု၊ ၎င်း။ ပ။ ဝိညာဏဓာတု၊ ၎င်းတည်း။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ စ၊ ကုန်သော။ ဣမာ ခေါ
 ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ယတော-ယော၊ သည်။ ဇာနာတိ၊ ၎င်း။ ပဿတိ၊ ၎င်း။ အာနန္ဒ၊ နွာ။
 တောဝတာပိ ခေါ၊ ဖြင့်လည်း (တဿ ဘိက္ခုနော၊ အား)။ ပ။ အလံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်
 မူ၏။ (၂)

(၃-၄-၅-၆-ဓာတ်တို့၌လည်း ၂-ဓာတ်၌နည်းမိုး၍ အနက်ပေးလော။)

၁၂၆။ ဘန္တေ၊ ဗုဒ္ဓံ။ ကိတ္တာဝတာ ပန၊ ဖြင့်ကား။ ပ။ အလံ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးလျှောက်၏။
 အာနန္ဒ၊ နွာ။ အဗ္ဗတ္တိကဓာတိရာနိ၊ အဗ္ဗတ္တိကဓာတိရာ ဖြစ်ကုန်သော။ ဣမာနိ အာယတနာနိ၊

ဤအာယတနတို့သည်။ ဆ ခေါ် ပန၊ ခြောက်ပါးစီတို့တည်း။ စက္ခုစေတ၊ စက္ခုပသာဒဌင်း။ ရူပါစ၊ ရူပါရုံတို့၎င်း။ ပ။ မနောစ၊ စိတ်၎င်း။ ဓမ္မာ စ၊ ဓမ္မာရုံတို့၎င်းတည်း။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ ဆ၊ ခြောက်ပါး စီကုန်သော။ အဗ္ဗတ္တိကဗာဟိရာနိ၊ ကုန်သော။ ဣမာနိ ခေါ် အာယတနာနိ၊ တို့ကို။ ယတော-ယော၊ သည်။ ဇာနာတိ၊ ၎င်း။ ပထတိ၊ ၎င်း။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ တောဝတာ ခေါ်၊ ဖြင့်။ (တထ ဘိက္ခုနော၊ အား) ။ ပ။ အလံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။

☐ ဘန္တေ၊ ရား။ ကိတ္တာဝတာ ပန၊ ဖြင့်ကား။ ပ။ အလံ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးလျှောက်၏။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ ဣဓ၊ ဤသဘာဝတော်၌။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ “ဣမသ္မိ” ဤ (အဝိဇ္ဇာစသော) အကြောင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ဣဒံ၊ ဤ (သင်္ခါရစသော) အကျိုးသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဣမဿ၊ ဤ (အဝိဇ္ဇာစသော) အကြောင်း၏။ ဥပ္ပါဒါ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဣဒံ၊ ဤ (သင်္ခါရစသော) အကျိုးသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣမသ္မိ ၊ သည်။ အသတိ၊ မရှိသော်။ ဣဒံ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣမဿ၊ ၎င်း။ နိရောဓော၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ဣဒံ၊ သည်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ယဒိဒံ သင်္ခါရာ၊ အကြင်သင်္ခါရတို့သည်။ (သမ္ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန် ၎င်း)။ ပ။ ဇာတိပစ္စယာ၊ ဇာတိဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ယဒိဒံ ဇရာမရဏံ၊ အကြင် ဇရာမရဏသည် ၎င်း။ ယဒိဒံ သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာ၊ တို့သည်၎င်း။ သမ္ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ကေဝလဿ၊ ချမ်းသာမဘက် သက်သက်သော။ တေဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ၊ ဤဆင်းရဲအစု၏။ သမုဒယော၊ ဖြစ်ပွားခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ အဝိဇ္ဇာယော၊ အဝိဇ္ဇာ၏သာလျှင်။ အသေသ-ဝိထုကနိရောဓော၊ (တပ်ခြင်းကင်းသောမဂ်ဖြင့်) အကြင်မဲ့ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ သင်္ခါရနိရောဓော၊ သင်္ခါရတို့၏ချုပ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၎င်း) ။ ပ။ ဇာတိနိရောဓော၊ ကြောင့်။ ဇရာမဏံ၊ သည်၎င်း။ သောကပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဿုပါယာသာ၊ တို့သည်၎င်း။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ကေဝလဿ၊ သော။ တေဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ၊ ၎င်း။ နိရောဓော၊ သည်။ ဟောတိတိ၊ ဖြစ်၏” ဟူ၍။ (ဤ၌ ပါဠိဝယ် ဣတိ လိုနေသည်။) ဧဝံ၊ သို့။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ တောဝတာ ခေါ်၊ ဖြင့်။ ပ။ အလံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။

၁၂၇။ ဘန္တေ၊ ရား။ ကိတ္တာဝတာ ပန၊ ဖြင့်ကား။ ပ။ အလံ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေး လျှောက်၏။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ ဣဓ၊ ၎င်း။ ဘိက္ခု၊ သည်။ (ပဇာနာတိ-ကိရိယာတိုင်း၌ ဆိုက်စပ် လေ။) ယံ၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော၊ သောတာပတ္တိမဂ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (သောတာပန်ဟူလို။) ကဉ္စိ သင်္ခါရံ၊ (စတုတ္ထမကသင်္ခါရတို့တွင်) တစုံတခုသော သင်္ခါရကို။ နိစ္စတော၊ နိစ္စဟူ၍။ ဥပဂစ္ဆေယျ၊ ကပ်ရောက်ရာ၏။ (စွဲယူရာ၏) ။ တေ၊ ဤအကြောင်းသည်။ အဋ္ဌာနံ၊ မရအပ် (ထင်ရှားမရှိ) သော အကြောင်းတည်း။ ဝါ၊ အကြောင်းမဟုတ်။ သော၊ ဤအရာသည်။ အနဝကာသော၊ မရအပ်သောအရာတည်း။ (အရာမဟုတ်-သော်လည်းပေး။) တေ ဌာနံ၊ ဤအကြောင်းသည်။ န ဝိဇ္ဇတိတိ၊ မရှိဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၎င်း။ ယံ၊ ကြောင့်။ ပုထုဇ္ဇနော၊ ပုထုဇဉ်သည်။ ကဉ္စိ သင်္ခါရံ၊ ကို။ နိစ္စတော၊ ဟူ၍။ ဥပဂစ္ဆေယျ၊ ရာ၏။ တေ ဌာနံ ခေါ်၊ ဤအကြောင်းသည်လည်း။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ရှိ၏။ တေ ဌာနံ၊ သည်။

၁။ အဝိဇ္ဇာမာနံ ဌာနံ အဋ္ဌာနံ၊ နတ္ထိ ဌာနန္တိ ဝါ အဋ္ဌာနံ။ (ဋီကာ။) နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိတိ တေ ကာရဏံ နတ္ထိ န ဥပလတ္တတိ။ (ဋီကာ။) ဤဋီကာထာ-ဋီကာတို့နှင့်အညီ သမ္ပန်သည်။ အဝိဇ္ဇာမာနံ-ကို နတ္ထိ န ဥပလတ္တတိ-ဟူသော အဋ္ဌကထာကို ရှိ၍ “မရအပ်သော”ဟု ပြန်လိုက်သည်။

ဝိဇ္ဇတိတိ၊ ရှိဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ဇာ။ (ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိကား နိဂမန ဝါကျ။) ယံ၊ ကြောင့်။
 ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော၊ သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ကဉ္စိ၊ သင်္ခါရံ၊ ကို။ သုခတော၊ သုဟူ၍။ ဥပဂစ္ဆေယျ၊
 ရု၏။ တေ၊ သည်။ အဋ္ဌာနံ၊ အကြောင်းမဟုတ်။ အနဝကာသော၊ အရာမဟုတ်။ တေ ဌာနံ၊
 သည်။ န ဝိဇ္ဇတိတိ၊ မရှိဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ဇာ။ ယံ၊ ကြောင့်။ ပုထုဇ္ဇနော၊ သည်။ ကဉ္စိ၊ သင်္ခါရံ၊ ကို။
 သုခတော၊ ဟူ၍။ ဥပဂစ္ဆေယျ၊ ရု၏။ တေ ဌာနံ၊ သည်လည်း။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ဇာ။ တေ ဌာနံ၊ သည်။
 ဝိဇ္ဇတိတိ၊ ရှိဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ဇာ။ ယံ၊ ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော၊ သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။
 ကဉ္စိ၊ မွေ့၊ တစုံတခုသော တရားကို။ (ကသိဏာဓိပညတ်ပါ-ပါဝင်သည်။) အတ္တတော၊ အတ္တဟူ၍။
 ဥပဂစ္ဆေယျ၊ ရု၏။ တေ၊ သည်။ အဋ္ဌာနံ၊ အကြောင်းမဟုတ်။ အနဝကာသော၊ အရာမဟုတ်။
 တေ ဌာနံ၊ သည်။ န ဝိဇ္ဇတိတိ၊ မရှိဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ဇာ။ ယံ၊ ကြောင့်။ ပုထုဇ္ဇနော၊ သည်။
 ကဉ္စိ၊ မွေ့၊ ကို။ အတ္တတော၊ ဟူ၍။ ဥပဂစ္ဆေယျ၊ ရု၏။ တေ ဌာနံ၊ သည်လည်း။ ဝိဇ္ဇတိ၊
 ဇာ။ တေ ဌာနံ၊ သည်။ ဝိဇ္ဇတိတိ၊ ရှိဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ဇာ။

၁၂၇။ (အထူးကိုသာ ရေးပေအံ့။) မာတရံ၊ မွေးမိခင်ကို။ ဇီဝိတာ၊ အသက်မှ။ ဝေါရော-
 ပေယျ၊ ရှုရု၏။ ပ။ ပိတရံ၊ မွေးဘခင်ကို။ ပ။ အရဟန္တံ၊ ရဟန္တာကို။ ပ။ ဒုဋ္ဌစိတ္တော၊ ဖျက်ဆီး
 အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ (သတ်လိုသော စိတ်ဟူလို။) တထာဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။
 လောဟိတံ၊ သွေးကို။ ဥပ္ပါဒေယျ၊ ဖြစ်စေရု၏။ ပ။ သံသံ၊ သံသာကို။ ဘိန္နေယျ၊ ရွဲရု၏။ ပ။
 အညံ၊ တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သတ္တာရံ၊ ဆရာဘုရားဟူ၍။ ဥဒ္ဓိယေယျ၊ ညွှန်ပြရု၏။ ပ။ ပဇာ-
 နာတိ၊ ဇာ။

၁၂၈။ ယံ၊ ကြောင့်။ ဧကိဏာ လောကဓာတုယာ၊ တခုသော လောကဓာတ်၌။ အရဟန္တော၊
 ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်ကုန်သော။ ဒွေ၊ နှစ်ဆူကုန်သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ ဘုရားရှင်တို့
 သည်။ အပုဗ္ဗံ အစရိမံ၊ မရှေးမနှောင်း။ (တပိဋိစီ။) ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ပွင့်ကုန်ရု၏။ တေ၊ သည်။
 အဋ္ဌာနံ၊ အကြောင်းမဟုတ်။ အနဝကာသော၊ အရာမဟုတ်။ တေ ဌာနံ၊ သည်။ န ဝိဇ္ဇတိတိ၊ မရှိ
 ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ဇာ။ ယံ၊ ကြောင့်။ ဧကိဏာ လောကဓာတုယာ၊ ၌။ အရဟံ၊ သော။ ဧကော၊
 တဆူသော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ပွင့်ရု၏။ ပ။ စက္ကဝတ္တိနော၊ စကြာရတနာကို
 လည်စေနိုင်ကုန်သော။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ရုဇောနော၊ စကြာမင်းတို့သည်။ ပ။ စက္ကဝတ္တိ၊
 သော။ ဧကော၊ သော။ ရုဇော၊ စကြာမင်းသည်။ ပ။ ပဇာနာတိ၊ ဇာ။

၁၃၀။ ယံ၊ ကြောင့်။ ဣတ္ထိ၊ မိန်းမသည်။ အရဟံ၊ သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ဘုရားရှင်သည်။
 အဿ၊ ဖြစ်ရု၏။ ပ။ ပုရိသော၊ ယောက်ျားသည်။ ပ။ ဣတ္ထိ၊ သည်။ စက္ကဝတ္တိ၊ သော။ ရုဇော၊
 စကြာမင်းသည်။ အဿ၊ ရု၏။ ပ။ ပုရိသော၊ သည်။ ပ။ ဣတ္ထိ၊ သည်။ သက္ကတ္တံ၊ သိကြားမင်း၏
 အဖြစ်ကို။ ကရေယျ၊ ပြုရု၏။ ပ။ မာရတ္တံ၊ မာရ်နတ်မင်း၏ အဖြစ်ကို။ ကရေယျ၊ ရု၏။ ပ။
 ဗြဟ္မတ္တံ၊ မဟာဗြဟ္မာမင်း၏ အဖြစ်ကို။ ကရေယျ၊ ရု၏။ ပ။ ပဇာနာတိ၊ ဇာ။

၁၃၁။ ယံ၊ ကြောင့်။ ကာယဒုစ္စရိတဿ၊ ကာယဒုစရိတ်၏။ ဣဋ္ဌော၊ ရှာမှီးအပ်သော။
 (အလိုရှိအပ်သောလည်း ပေး။) ကန္တော၊ နှစ်သက်အပ်သော။ မနာပေါ၊ စိတ်နှလုံးကို တိုးပွားစေ
 ထတ်သော။ ဝိပါကော၊ အကျိုးသည်။ နိဗ္ဗတ္တေယျ၊ ဖြစ်ရု၏။ ပ။ ကာယဒုစ္စရိတဿ၊ ဇာ။
 အနိဋ္ဌော၊ မရှာမှီးအပ်သော။ အကန္တော၊ မနှစ်သက်အပ်သော။ အမနာပေါ၊ စိတ်နှလုံးကို ပတိုး

ပွားစေတတ်သော။ ဝိပါကော၊ သည်။ နိဗ္ဗတ္တေယျ၊ ဖုဏ်။ ပ။ ဝစီဒုစရိတဿ၊ ဇာ။ ပ။ မနောဒုစရိတဿ၊ ဇာ။ ပ။ ကာယဒုစရိတဿ၊ ကာယဒုစရိတဿ၊ အနိဋ္ဌော၊ သော။ ပ။ ဝိပါကော၊ သည်။ နိဗ္ဗတ္တေယျ၊ ဖုဏ်။ ပ။ ကာယဒုစရိတဿ၊ ဇာ။ ဣဋ္ဌော၊ သော။ ပ။ ဝိပါကော၊ သည်။ နိဗ္ဗတ္တေယျ၊ ဖုဏ်။ ပ။ ဝစီဒုစရိတဿ၊ ဇာ။ ပ။ မနောဒုစရိတဿ၊ ဇာ။ ပ။ ပဇာနာတိ၊ ဇာ။

ယံ၊ ကြောင့်။ ကာယဒုစရိတသမဂီ၊ ကာယဒုစရိတ်နှင့် ပြည့်စုံသောသူသည်။ တံနိဒါနာ၊ ထိုကာယဒုစရိတ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ တပုစ္စယာ၊ ထိုကာယဒုစရိတ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းဟူသော အထောက်အပံ့ကြောင့်။ ကာယဿ၊ ဇာ။ ဘေဒါ၊ သော။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ဘုံ။ သုဂတိံ၊ သော။ သဂ္ဂံလောကံ၊ နတ်ပြည်၌။ ဥပပဇ္ဇေယျ၊ ပြစ်ရာဇာ။ ပ။ ယံ၊ ကြောင့်။ ကာယဒုစရိတသမဂီ၊ သည်။ တံနိဒါနာ၊ ကြောင့်။ တပုစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ကာယဿ၊ ဇာ။ ဘေဒါ၊ သော။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ဘုံ။ အပါယံ၊ သော။ ဒုဂ္ဂတိံ၊ သော။ ဝိနိပါတံ၊ သော။ နိရယံ၊ ငရဲ၌။ (သုဂတိံ-စသည်နှင့် အပါယံ စသည်တို့၏အနက်ကို ဒေဝဒဟသုတ် ၁၈-ပိုဒ်၌ပြန်၍။) ဥပပဇ္ဇေယျ၊ ဖုဏ်။ ပ။ ဝစီဒုစရိတသမဂီ၊ သည်။ ပ။ မနောဒုစရိတသမဂီ၊ သည်။ ပ။ ပဇာနာတိ၊ ဇာ။ အာနန္ဒ၊ န္ဓာ။ တောဝတာ ခေါ၊ ဖြင့်။ ပ။ အလံ၊ ဇာ။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။

၁၃၂။ ဝေ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ သော်။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ “ဘန္တေ၊ ရား။ အတ္တရိယံ၊ လက်ဖျစ်ခတ်တီး အံချီးထိုက်ပေစွ။ ဘန္တေ၊ ရား။ အပ္ပုတံ၊ မပြစ်စဘူး အဦး အသစ် ဖြစ်ပေစွ။ ဘန္တေ၊ ရား။ အယံ ဓမ္မပရိယာယော၊ ဤတရားဒေသနာတော်သည်။ ကော နာမောတိ၊ အဘယ်အမည် ရှိပါသနည်း” ဟူသော။ ဝေ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ အာနန္ဒ၊ န္ဓာ။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တံ၊ သည်။ ဣမံ ဓမ္မပရိယာယံ၊ ဤ တရားဒေသနာတော်ကို။ ဗဟုဓာတုကောတိပိ၊ ဗဟုဓာတုက ဒေသနာ (ဓာတ်ခွဲတရား) တော် ဟူ၍လည်း။ ဓာရေဟိ၊ မှတ်လော့။ (နံ ဓာရေဟိကံ တော နန္ဒိ နိပါတမတ္တံ၊ ဋီကာ။) စတုပရိဝဇ္ဇောတိပိ၊ စတုပရိဝဇ္ဇဒေသနာ (ဓာတ် စသည့်လေးမျိုးလှည့်တရား) တော် ဟူ၍လည်း။ ဓာရေဟိ၊ လော့။ ဓမ္မာဒါသောတိပိ၊ ဓမ္မာဒါသဒေသနာတော် (တရားကြေးမုံ) ဟူ၍လည်း။ ဓာရေဟိ၊ လော့။ အမတ ဗုဒ္ဓုဘိတိပိ၊ အမတဗုဒ္ဓုဘိဒေသနာတော် (တရားအမြိုက်စည်) ဟူ၍လည်း။ ဓာရေဟိ၊ လော့။ အနုတ္တရောသင်္ဂါမပိဇသောတိပိ၊ အနုတ္တရသင်္ဂါမဝိဇယ ဒေသနာ (အတုမဲ့စစ်အောင်ပွဲတရား) တော် ဟူ၍လည်း။ ဓာရေဟိ၊ လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ (ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ။ ပ။ အဘိနန္ဒိတိ ပေးမြဲ)။

ပဉ္စမံ၊ သော။ ဗဟုဓာတုကသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၆-ဣသိဂိလိသုတ်

၁၃၃။ (ဝေ မေ သုတံ-ပေးမြဲ) ဧကံ သမယံ၊ ဘုံ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဖုဏေ၊ ဘုံ။ ဣသိဂိလိသို့ ပဗ္ဗတေ၊ ဣသိဂိလိတောင်၌။ ဝိဟရတိ၊ ဇာ။ ပ။ ပစ္စယောသု၊ ကုန်ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်—

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တုဗ္ဗေ၊ တို့သည်။ ဧတံ ဝေဘာရံ ပဗ္ဗတံ၊ ထို ဝေဘာရတောင်ကို။ ပဿထ နှ၊ မြင်ကြကုန်၏လော။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ ဝေဘန္တေ၊ မှန်ပါ မြင်ပါကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧတဿပိ ခေါ ဝေဘာရဿ ပဗ္ဗတဿ၊ ထိုဝေဘာရတောင်၏လည်း။ အညာဝ၊ (ဝေဘာရ အမည်မှ) တပါးသလျှင် ဖြစ်သော။ သမညာ၊ အမည်သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ အညာ၊ သော။ ပညတ္တိ၊ ပညတ်သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ (ပဏ္ဍဝ, ဝေပလ, ဝိဇ္ဇကုလထိ၌ ဤနည်းပေး။)

ဘိက္ခဝေ တို့။ တုမော တို့သည်။ ဣမံ ဣသိဂိလိံ ပဗ္ဗတံ၊ ကိ။ ပဿထ နှ၊ လော၊ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ ဝေဘန္တေ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ တို့။ ဣမဿ ခေါ ပန ဣသိဂိလိဿ ပဗ္ဗတဿ၊ ဧ။ သောဝ သမညာ၊ ဤအမည်သည်သာလျှင်။ သော (ဝ) ပညတ္တိ၊ ဤပညတ်သည်သာလျှင်။ အဟောသိ၊ ပြီ။

ဘိက္ခဝေ တို့။ ဘူတပုပ္ဖံ၊ ရှေး၌ဖြစ်ဘူးသည်ကား။ ပဉ္စပစ္စေကဗုဒ္ဓသတင်္ဂါ၊ ငါးရာသော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့သည်။ (ပဉ္စ၊ ငါးလိကုန်သော။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓသတင်္ဂါ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့၏အရာတို့သည် ဟူ၍သော်လည်း ပုဒ်ရင်းအတိုင်း အနက်ပေး။) ဣမံသို့ ဣသိဂိလိသို့ ပဗ္ဗတေ၊ ဤ ဣသိဂိလိ တောင်၌။ စိရနိဝါသိနော၊ ကြာမြင့်စွာနေလေ့ရှိကုန်သည်။ အဟောသံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ ဣမံ ပဗ္ဗတံ၊ ဤဟောင်းသို့။ ပဝိသန္တော၊ ဝင်ဆဲဖြစ်ကုန်သော။ တေ၊ ထို ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့ကို။ ဒိဿန္တိ၊ မြင်အပ်ကုန်၏ (မြင်ရကုန်၏)။ ပဝိဋ္ဌာ၊ ဝင်ပြီးကုန်သော။ တေ၊ တို့ကို။ န ဒိဿန္တိ၊ မမြင် အပ်ကုန်။ တမေန၊ ထိုအကြောင်းအရာကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ မနုဿာ၊ လူတို့သည်။ “အယံ ပဗ္ဗတော၊ ဤသတင်သည်။ ဣမေ ဣသိ၊ ဤပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့ကို။ ဂိလတိတိ၊ မျို၏” ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ အာဟံသု၊ ဆိုကုန်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဣသိဂိလိ၊ ဣသိဂိလိတောင်သည်။ ဣသိဂိလိ တေဝ သမညာ၊ ဣသိဂိလိဟူသော အမည်သည်သာလျှင်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ ဘိက္ခဝေ တို့။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့၏။ နာမာနံ၊ အမည်တို့ကို။ အာစိက္ခိယာမိ၊ ပြောကြားတော် မူအံ့။ ပ။ ကိတ္တယိယာမိ၊ ကြွေးကြော်တော်မူအံ့။ ပ။ ဒေသေဿာမိ၊ ဟောတော်မူအံ့။ ပ။ ဘာသိဿာမိတိ၊ မူအံ့-ဟူသော။ တေ၊ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ပ။ ပစ္စေသောသံ၊ ကုန်ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်—

၁၃၄။ ဘိက္ခဝေ တို့။ အရိဋ္ဌော နာမ၊ အရိဋ္ဌမည်သော။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဣမံသို့ ဣသိဂိလိသို့ ပဗ္ဗတေ၊ ဤ။ စိရနိဝါသိ၊ ကြာမြင့်စွာ နေလေ့ရှိသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဘိက္ခဝေ တို့။ ဥပရိဋ္ဌော နာမ၊ သော။ ပ။ တဂရသိခိ နာမ၊ သော။ ပ။ ယသဿိ နာမ၊ သော။ ပ။ သုဒဿနော နာမ၊ သော။ ပ။ ပိယဒဿိ နာမ၊ သော။ ပ။ ဂန္ဓာဓော နာမ၊ သော။ ပ။ ပိဏ္ဍောလော နာမ၊ သော။ ပ။ ဥပါသဘော နာမ၊ သော။ ပ။ နိတော နာမ၊ သော။ ပ။ တထော နာမ၊ သော။ ပ။ သုတဝါ နာမ၊ သော။ ပ။ ဘာဝိတတ္ထော နာမ၊ သော။ ပ။ အဟောသိ၊ ပြီ။

၁၃၅။ (က) သတ္တသာရာ၊ သတ္တဝါတို့၏ အနှစ်သဖွယ်ဖြစ်ကုန်သော။ အနိဗာ၊ ဆင်းရဲ မရှိကုန်သော။ နိရာသာ၊ အလိုအာသာ(တဏှာ)မရှိကုန်သော။ ယေ၊ အကြင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ တို့သည်။ ပစ္စေကမေဝ၊ အသီးအခြားသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဗောဓိံ၊ အရဟတ္တမဂ်ညဏ်ကို။ အဇ္ဈကမံသု၊ ရကုန်ပြီ။ ဝိသလ္လာနံ၊ ကင်းသော တဏှာငြောင့်ရှိကုန်သော။ နရုတ္တမာနံ၊ လူတို့ ထက် မြတ်ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့၏။ နာမာနံ၊ အမည်တို့ကို။ ကိတ္တယတော၊ ဟောကြား ကြွေးကြော်သော။ မေငါသုရာ၏ (စကားတော်ကို)။ သုဏာထ၊ နာကြ ကုန်လော့။

(ခ) အရိဋ္ဌော၊ အရိဋ္ဌပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၎င်း။ ဥပရိဋ္ဌော၊ ၎င်း။ တဂရသိခိ၊ ၎င်း။ ယသဿိ၊ ၎င်း။ သုဒဿနော၊ ၎င်း။ ပိယဒဿိ စ သုသမ္ပုဒ္ဓေါ၊ ပိယဒဿိ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၎င်း။ ဂန္ဓာဓော၊ ၎င်း။ ပိဏ္ဍောလော၊ ၎င်း။ ဥပါသဘော စ၊ ၎င်း။ နိတော၊ ၎င်း။ တထော၊ ၎င်း။ သုတဝါ၊ ၎င်း။ ဘာဝိတတ္ထော၊ ၎င်း။

(ဂ) သုဓမ္မော၊ ၎င်း။ သုဘော၊ ၎င်း။ မတုလော၊ ၎င်း။ အဋ္ဌမော စ၊ ၎င်း။ အထာ ထိုပြင်။ (အာသု နိပါတ်မျှ)။ မေသော၊ ၎င်း။ အနိဗော၊ ၎င်း။ သုဒါဋ္ဌော၊ ၎င်း။ ဘာဝနေတ္ထိ-

စိကာ၊ ကုန်ပြီးသော သံဝေဒနာကြီး (တဏှာ) ရှိကုန်သော။ ပိဗေကမုဒ္ဒါ၊ ပိဗေကမုဒ္ဒါတို့ ချည်းတည်း။ ဟိဂ္ဂံ စ၊ ၎င်း။ ဟိဂ္ဂေါ စ၊ ၎င်း။ မဟာနုဘဝံ၊ ကြီးသောဆာနုဘော် ရှိကုန်သော ပိဗေကမုဒ္ဒါတို့တည်း။

(ဃ) ဒွေဇာလိနော၊ နှစ်ဆူသော စူဠဇာလိ၊ မဟာဇာလိတို့၎င်း။ မုနိနော၊ ပိဗေကမုဒ္ဒါ တို့တည်း။ အဋ္ဌကော စ၊ ၎င်း။ အထ၊ ထို့ပြင်။ ကောသလ္လော ဗုဒ္ဓေါ၊ ကောသလ္လပိဗေက မုဒ္ဒါ၎င်း။ အထော၊ ထိုမျှ။ သုဗာဟု၊ ၎င်း။ ဥပနေမိသော၊ ၎င်း။ နေမိသော၊ ၎င်း။ သန္တဝိတ္ထော၊ ၎င်း။ သစ္စော၊ ၎င်း။ တထော၊ ဒုတိယတထပိဗေကမုဒ္ဒါ၎င်း။ ဝိရဇော၊ ၎င်း။ ပတ္တိထော စ၊ ၎င်း။

(င) ကာဠုပကာဠု၊ ကာဠုဥပကာဠု ပိဗေကမုဒ္ဒါတို့၎င်း။ ဝိဇိတော၊ ၎င်း။ ဝိဇိတောံ စ၊ ၎င်း။ အင်္ဂေါ စ၊ ၎င်း။ ပင်္ဂေါ စ၊ ၎င်း။ ဂုတ္တိဇိတော စ၊ ၎င်း။ ပဿိ၊ ၎င်း။ (သော၊ ထိုပိဗေကမုဒ္ဒါသည်။) ဥပဓိဒုက္ခမူလံ၊ ဒုက္ခ၏အကြောင်းဖြစ်သော ဥပဓိကို။ ဇဟိ၊ ပယ်ပြီ။ အပရာဇိတော၊ ၎င်း။ (သော၊ သည်။) မာရဗလံ၊ မာရ်စစ်သည်ကို။ အဇေသိ၊ အောင်ပြီ။

(စ) သတ္တာ၊ ၎င်း။ ပဝတ္တာ၊ ၎င်း။ သရတင်္ဂေါ၊ ၎င်း။ လောမဟံသော၊ ၎င်း။ ဥစ္စင်္ဂမာယော၊ ၎င်း။ အသိတော၊ ၎င်း။ အနာသဝေါ၊ ၎င်း။ မနောမယော၊ ၎င်း။ မာနုစ္ဆိဒေါ၊ ဖြတ်အပ်ပြီးသောမာနရှိသော။ ဗန္ဓုမာ စ၊ ၎င်း။ တဒါဓိမုတ္တော၊ ၎င်း။ ဝိမလော စ၊ ၎င်း။ ကေတုမာ၊ ၎င်း။

(ဆ) ကေတုမ္ဘရာဂေါ၊ ၎င်း။ မာတင်္ဂေါ၊ ၎င်း။ အရိယော၊ ၎င်း။ အံထ၊ ထို့ပြင်။ အစ္စုထော၊ ၎င်း။ အစ္စုတဂါမဗျာမကော၊ အစ္စုတဂါမ၊ ဗျာမက ပိဗေကမုဒ္ဒါ၎င်း။ (သမာယာရဒ္ဓန်တည်း။) သုမင်္ဂလော၊ ၎င်း။ ဒဗ္ဗိလော၊ ၎င်း။ သုပတိဋ္ဌိတော၊ ၎င်း။ အသယော၊ ၎င်း။ ခေမာဘိရတော စ၊ ၎င်း။ သောရတော၊ ၎င်း။

(ဇ) ဒုရန္တယော၊ ၎င်း။ သံဇော၊ ၎င်း။ အထောပိ၊ ထို့ပြင်လည်း။ ဥဇ္ဇယော၊ ၎င်း။ အပရာ၊ တပါးသော။ မုနိ၊ ၎င်း။ အနောမနိက္ကမော၊ မလျော့သောဝိရိယရှိသော။ သယော၊ ၎င်း။ အာနန္ဒော၊ အာနန္ဒ (လေးဆူ) ၎င်း။ နန္ဒော၊ နန္ဒ (လေးဆူ) ၎င်း။ ဥပနန္ဒော၊ ဥပနန္ဒ (လေးဆူ) ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွါဒသ၊ တဆယ့်နှစ်ဆူတို့၎င်း။ အန္တိမ- ဒေဟဓာရီ၊ အဆုံးစွန်သော ကိုယ်ကိုဆောင်သော။ ဘာရဒ္ဒါဇော၊ ၎င်း။

(ဈ) ဗောဓိ၊ ၎င်း။ မဟာနာမော၊ ၎င်း။ အထောပိ၊ ထို့ပြင်လည်း။ ဥတ္တရာ၊ ၎င်း။ ကေသိ၊ ၎င်း။ သိဝိ၊ ၎င်း။ သုန္ဒရာ၊ ၎င်း။ ဒွါရဘာဇော၊ ၎င်း။ ဘဝဗန္ဓုနုစ္ဆိဒေါ၊ ဖြတ်အပ်ပြီးသော ဘဝအနှောင်အဖွဲ့ (တဏှာ) ရှိကုန်သော။ တိဿုပတိဿာ၊ တိဿ၊ ဥပတိဿဘိ၎င်း။ ဥပသိဝိ၊ ၎င်း။ တက္ခန္ဓိဒေါ၊ ဖြတ်အပ်ပြီးသော တက္ခာရှိသော။ သိဝရိ စ၊ ၎င်း။

(ည) ဝိတရာဂေါ၊ ကင်းပြီးသောရာဂရှိသော။ မင်္ဂလော၊ ၎င်း။ သော၊ သည်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ အဟု၊ ဖြစ်ပြီ။ ဥသဘော၊ ၎င်း။ သော၊ သည်။ ဒုက္ခမူလံ၊ ဆင်းရဲ၏အကြောင်း ဖြစ်သော။ -ဇာလိနိံ၊ တဏှာကို။ အန္တိဒါ၊ ဖြတ်ပြီ။ ဥပနိတော၊ ၎င်း။ သော၊ သည်။

သန္တံ၊ ငြိမ်းအေးသော၊ ပရံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ အဗျာမာ၊ ရပြီ။ ဥပေါသထော၊ ၎င်း။ သန္တထော၊ ၎င်း။ သစ္စာမော၊ ၎င်း။

(၄) ဇေတော၊ ၎င်း။ ဇယန္တော၊ ၎င်း။ ပဒုမော၊ ၎င်း။ ဥပ္ပလော၊ ၎င်း။ ပဒုမတ္ထထော၊ ၎င်း။ ရက္ခိတော၊ ၎င်း။ ပဗ္ဗတော၊ ၎င်း။ မာနတ္ထဒ္ဓေါ၊ ၎င်း။ သောဘိတော၊ ၎င်း။ ဝိတထဂေါ၊ ၎င်း။ သုဝိမုတ္တစိတ္တော၊ ကိလေသာတို့မှ ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သောစိတ် ရှိသော။ ကဏှော စ ဗုဒ္ဓေါ၊ ကဏှပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၎င်း။

(၅) “မဟာနဘာဝါ၊ ကြီးသော အာနုဘော်ရှိကုန်သော၊ ဘဝနေတ္ထိခိဏာ၊ ကုန်ပြီးသော ဘဝနှောင်ကြီး(တဏှာ) ရှိကုန်သော။ ဇေတ စ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ ဤပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့၎င်း။ အညေ စ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ တပါးသောပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့၎င်းတည်း။ သဗ္ဗသင်္ဂါတိဂတော၊ အလုံးစုံသော ကပ်ငြိတတ်သောတဏှာကို လွန်မြောက်ပြီးကုန်သော။ မဟေသီ၊ မြတ်သောသီလဂုဏ်စသည်ကို ရွာမှီးကုန်သော။ ပရိနိဗ္ဗုတေ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံပြီးကုန်သော။ အပ္ပမေယျေ၊ မနှိုင်းယှဉ်အပ်သော ဂုဏ်တော်ရှိကုန်သော။ တေ၊ ထို ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့ကို။ ဝန္တထာတိ၊ ရှိခိုးကြကုန်လော့”ဟူသော။ ဇံတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။

ဇော၊ သော။ ဣသိဂိလိသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

ဗုဒ္ဓမဟာစန္ဒောရိသကသုတ်

၁၃၆။ (ဝေ မေ သုတံ။ပ။ပစ္စယောသု-ပေးမြဲ။) ဘဂဝါ၊ သည်—“ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဇေါ၊ သင်တို့အား။ သဉ္စပနိယံ၊ အကြောင်းနှင့်တကွဖြစ်သော။ သပရိက္ခာရံ၊ အခြံအရံနှင့်တကွဖြစ်သော။ အရိယံ၊ အပြစ်ကင်းဝေးသော။ သမ္မာသမာဓိံ၊ သမ္မာသမာဓိကို။ ဒေသေဏာမိ၊ အံ။ပ။ ဘာသိဏာမိတိ၊ အံ”ဟူသော။ ဇံတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ပ။ ပစ္စယောသု၊ ကုန်ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်—

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သဉ္စပနိယော၊ သော။ သပရိက္ခာရော၊ သော။ အရိယော၊ သော။ သမ္မာသမာဓိံ၊ သည်။ ကတမော စ၊ အဘယ်နည်း။ ဣဒံ၊ ဤသမ္မာသမာဓိ၏အကြောင်း အခြံအရံဟူသည်။ သေယျထာ၊ အဘယ်နည်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ၎င်း။ပ။ သမ္မာသတိ၊ ၎င်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သတ္တဟိ၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော။ ဣမေဟိ၊ အဂေဟိ၊ ဤအင်္ဂါတို့ဖြင့်။ ဝါ၊ တို့သည်။ ပရိက္ခတာ၊ ခြံရံအပ်သောစိတ္တထာ၊ စိတ်၏။ ယာ၊ ကေဂ္ဂတာ၊ အကြင်တခုတည်းသော အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤစိတ်၏တခုတည်းသော အာရုံစိတ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ သဉ္စပနိယော၊ သော။ အရိယော၊ သော။ သမ္မာသမာဓိဣတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ သပရိက္ခာရော၊ သော။ အရိယော၊ သော။ သမ္မာသမာဓိဣတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တတြ၊ ထိုခုနစ်ပါးသော အင်္ဂါတို့တွင်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ပဗ္ဗင်္ဂမာ၊ ရွေ့သွားသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထံ စ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ပဗ္ဗင်္ဂမာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိံ၊ ကို။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတိ၊ ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၎င်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိံ၊ ကို။ သမ္မာဒိဋ္ဌိတိ၊ ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၎င်း။ သာ၊ ထိုသို့ပြင်သည်။ အဿ၊ ခေါ်သမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့် ပြည့်စုံသောရမာန်၏။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ကတမာ စ၊ နည်း။ (နတ္ထိဒိန္နံ-စသော ဝါကျ၏ အနက်ကို စူဠပုဏ္ဏမသုတ် အပိုဒ် ၉၁-အဆုံး နံပါတ် ၇-၌ ရှိပါ။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤအယူသည်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မည်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ကတမာ စ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ သည်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ပိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိကိုလည်း။ စွါယံ၊ နှစ်ပါးသော အဘိအစိတ်ရှိ၏ဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ ဟောထော်မူ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သာသဝါ၊ အာသဝတို့နှင့် တကွဖြစ်သော။ ပုညဘာဂိယာ၊ ကောင်းမှု၏ အစု ဖြစ်သော။ ဥပမိဝေပက္ကာ၊ ခန္ဓုပမိအကျိုးကို ပေးတတ်သော။ (ခန္ဓုပမိအကျိုးရှိသောဟူ၍ သော်လည်းပေး။) သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အရိယာ၊ အပြစ်ကင်းဝေးသော။ အနာသဝါ၊ အာသဝမရှိသော။ လောကုတ္တရာ၊ လောကကို လွန်မြောက်သော။ (လောကမှ လွတ်မြောက်သောဟူ၍သော်လည်း ပေး။) မဂ္ဂင်္ဂါ၊ အရိယမဂ်၏ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်သော။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သာသဝါ၊ သော။ပ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ကတမာ စ၊ နည်း။ (အတ္ထိ ဒိန္နံ- စသော ဝါကျတို့၏ အနက်ကို စူဠပုဏ္ဏမသုတ် အပိုဒ် ၉၂-အဆုံး နံပါတ် ၇-၌ ရှိပါ။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤသိခြင်းသည်။ သာသဝါ၊ သော။ပ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ မည်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အရိယာ၊ သော။ပ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ကတမာ စ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အရိယစိတ္တဿ၊ အပြစ်ကင်းဝေးသော စိတ်ရှိသော။ အနာသဝစိတ္တဿ၊ အာသဝကင်းသော စိတ်ရှိ သော။ အရိယမဂ္ဂသမဂ္ဂိနော၊ အရိယမဂ်နှင့်ပြည့်စုံသော။ အရိယမဂ္ဂံ၊ အရိယမဂ်ကို။ ဘာဝယ- တော၊ ဖြစ်စေသောသူ၏ (ပွားသောသူ၏)။ ယာ ပညာ၊ အကြင်ပညာသည်။ ယံ ပညိန္ဒြိယံ၊ အကြင်ပညိန္ဒြေသည်။ ယံ ပညာဗလံ၊ အကြင်ပညာဗိုလ်သည်။ ယော ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ၊ အကြင်ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်သည်။ ယာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ အကြင်သမ္မာဒိဋ္ဌိသည်။ ယံ မဂ္ဂင်္ဂံ၊ အကြင် မဂ္ဂင်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤပညာစသည်ကို။ အရိယံ၊ သော။ပ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ သော၊ ထို (မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကို မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟူ၍-သမ္မာဒိဋ္ဌိကို သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဟူ၍ သိသော) ရဟန်းသည်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကို။ ပဟာနာယ၊ ပယ်ခြင်းငှါ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ- ယာ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၏။ ဥပသမ္မာဒါယ၊ ပြည့်စုံခြင်းငှါ။ ဝါယမတိ၊ အားထုတ်၏။ သော၊ ထိုအားထုတ် ခြင်းသည်။ အဿ၊ ထိုသမ္မာဝါယာမနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်း၏။ သမ္မာဝါယာမော၊ သမ္မာဝါယာမ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုသမ္မာဝါယာမနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည်။ သတော၊ အောက် မှေသည်ဖြစ်၍။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိံ၊ ကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်၏။ သတော၊ ၍။ သမ္မာဒိဋ္ဌိံ၊ ကို။ ဥပသမ္မာဇ္ဇာ- ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ သာ၊ ထိုအောက်မှေခြင်းသည်။ အဿ၊ ထိုသမ္မာသတိနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်း ၏။ သမ္မာသတိ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ တယော၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့သည်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိံ၊ သို့။ အနုပရိဝေဝန္တိ၊ အစဉ်ပြေးဝင်ကုန်၏။ အနုပရိဝေဝန္တိ၊ အစဉ်

၁။ စွါယန္တိ အ-ကာရော ဒိဋ္ဌိံ ကတော ဝုတ္တော။ ဒေ အဝယဝါ တေသာတိ ဒွယံ။ (ဒိကာ)။

လိုက်ကုန်၏။ (ခြံရံကုန်၏ ဟူလိုသည်။) ဣဒံ၊ ဤသုံးပါးကုန်သော တရားတို့သည်။ သေယျထာ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ၎င်း။ သမ္မာဝါယာမော၊ ၎င်း။ သမ္မာသတိ၊ ၎င်းတည်း။

၁၃၇။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တတြ၊ ထိုနှစ်ပါးကုန်သော တရားတို့တွင်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ သို့လျှင်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပံ၊ ကို။ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပေါတိ၊ ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၎င်း။ သမ္မာသင်္ကပ္ပံ၊ ကို။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါတိ၊ ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၎င်း။ သာ၊ ထိုသို့ခြင်းသည်။ အဿ၊ ၎င်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပေါ၊ သည်။ ကတမော စ၊ နည်း။ ကာမသင်္ကပ္ပေါ၊ ၎င်း။ ဗျာပါဒသင်္ကပ္ပေါ၊ ၎င်း။ ဝိဟိံ သာသင်္ကပ္ပေါ၊ ၎င်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤသုံးပါးသော သင်္ကပ္ပသည်။ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပေါ၊ မည်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ သည်။ ကတမော စ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဟံ၊ သည်။ သမ္မာသင်္ကပ္ပံပိ၊ ကိုလည်း။ ဒွါယံ၊ နှစ်ပါးသော အစိတ်အပိုင်း ရှိ၏ဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ ၎င်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သာသဝေါ၊ သော။ ပ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ သည်။ အတ္တိ၊ ၎င်း။ အရိယော၊ သော။ ပ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ သည်။ အတ္တိ၊ ၎င်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သာသဝေါ၊ သော။ ပ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ သည်။ ကတမော စ၊ နည်း။ နေက္ခမ္မသင်္ကပ္ပေါ၊ ၎င်း။ အဗျာပါဒသင်္ကပ္ပေါ၊ ၎င်း။ အဝိဟိံ သာသင်္ကပ္ပေါ၊ ၎င်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤသုံးပါးသော သင်္ကပ္ပသည်။ သာသဝေါ၊ သော။ ပ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ မည်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အရိယော၊ သော။ ပ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ သည်။ ကတမော စ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အရိယစိတ္တဿ၊ သော။ ပ။ ဘာဝယတော၊ ၎င်း။ ယော တက္ကော၊ အကြင်ကြံစည်ခြင်းသည်။ ယော ဝိတက္ကော၊ အကြင်အထူးထူး ကြံစည်ခြင်းသည်။ ယော သင်္ကပ္ပေါ၊ အကြင်ကောင်းစွာ ကြံစည်ခြင်းသည်။ ယာ အပ္ပနာ၊ အကြင်အာရုံသို့ တင်ခြင်းသည်။ ယာ ဗျပ္ပနာ၊ အကြင်အာရုံသို့ အထူးသဖြင့်တင်ခြင်းသည်။ ဧတသော၊ စိတ်ကို။ ယာ အဘိနိရောပနာ၊ အကြင်အာရုံသို့ ရှေးရှုတင်ခြင်းသည်။ ယော ဝစီသင်္ခါရော၊ အကြင်စကားကို ပြုစီရင်တတ်သော သဘောသည်။ (အတ္တိ၊ ၎င်း။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤကြံစည်ခြင်းစသည်သည်။ အရိယော၊ သော။ ပ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ မည်၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပဿ၊ ကို။ ပဟာနာယ၊ ငှါ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပဿ၊ ၎င်း။ ဥပသမ္ပဒါယ၊ ငှါ။ ဝါယမတ်၊ ၎င်း။ သော၊ ထိုအားထုတ်ခြင်းသည်။ အဿ၊ ထိုသမ္မာဝါယာမနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်း၏။ သမ္မာဝါယာမော၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ သတော၊ ၎င်း။ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပံ၊ ကို။ ပဇာတိ၊ ၎င်း။ သတော၊ ၎င်း။ သမ္မာသင်္ကပ္ပံ၊ ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၎င်း။ ဝိဟရတိ၊ ၎င်း။ သာ၊ ထိုအောက်မွေ့ခြင်းသည်။ အဿ၊ ထိုသမ္မာသတိနှင့် ပြည့်စုံသောရဟန်း၏။ သမ္မာသတိ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ တယော၊ ကုန်သော။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သမ္မာသင်္ကပ္ပံ၊ သို့။ အနုပရိဝေဝန္တိ၊ ကုန်၏။ အနုပရိဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣဒံ၊ တို့သည်။ သေယျထာ၊ တို့နည်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ၎င်း။ သမ္မာဝါယာမော၊ ၎င်း။ သမ္မာသတိ၊ ၎င်းတည်း။

၁၃၈။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တတြ၊ တို့တွင်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ သို့လျှင်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ မိစ္ဆာဝါယာ

ကို။ မိစ္ဆာဝါစာတိ၊ ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ဇာ။ သမ္မာဝါစာကို။ သမ္မာဝါစာတိ၊ ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ဇာ။ သာ၊ ထိုသို့ခြင်းသည်။ အထာ၊ ဇာ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဇာ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မိစ္ဆာဝါစာ၊ သည်။ ကတမာ စ၊ နည်း။ မုသာဝါဒေါ၊ မဟုတ်မမှန်သောစကား၎င်း။ ပိသုဏာ၊ ချောပစ်ဂုံးတိုက်သော။ ဝါစာ၊ စကား၎င်း။ ဖရုသာ၊ ကြမ်းတမ်းသော။ ဝါစာ၊ ၎င်း။ သမ္ပပ္ပလာပေါ၊ ပြန်ဖျင်းသောစကား၎င်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤလေးပါးသောစကားသည်။ မိစ္ဆာဝါစာ၊ မည်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သမ္မာဝါစာ၊ သည်။ ကတမာ စ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ သည်။ သမ္မာဝါစမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ စွါယံ၊ ဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ ဇာ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သာသဝါ၊ သော။ ပ။ သမ္မာဝါစာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ဇာ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အရိယာ၊ သော။ ပ။ သမ္မာဝါစာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ဇာ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သာသဝါ၊ သော။ ပ။ သမ္မာဝါစာ၊ သည်။ ကတမာ စ၊ နည်း။ မုသာဝါဒေါ၊ မဟုတ်မမှန်သောစကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ။ ဝေရမဏိ၊ ရှောင်ကြဉ်ကြောင်း စေတနာ၎င်း။ ပိသုဏာယ၊ ချောပစ်ဂုံးတိုက်တတ်သော။ ဝါစာယ၊ ကော့မှ။ ဝေရမဏိ၊ ၎င်း။ ဖရုသာယ၊ ကြမ်းတမ်းသော။ ဝါစာယ၊ စကားမှ။ ဝေရမဏိ၊ ၎င်း။ သမ္ပပ္ပလာပါ၊ ပြန်ဖျင်းသောစကားမှ။ ဝေရမဏိ၊ ၎င်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤလေးပါးသော စေတနာသည်။ သာသဝါ၊ သော။ ပ။ သမ္မာဝါစာ၊ မည်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အရိယာ၊ သော။ ပ။ သမ္မာဝါစာ၊ သည်။ ကတမာ စ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အရိယစိတ္တံ၊ သော။ ပ။ ဘာဝယတော၊ ဇာ။ စတုဟိ၊ လေးပါးကုန်သော။ ဝစီဒုစရိတေဟိ၊ ဝစီဒုစရိတ်တို့မှ။ ယာ အာရတိ၊ အကြင်အဝေးမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည်။ ယာ ဝိရတိ၊ အကြင်ကင်း၍ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည်။ ယာ ပဋိဝိရတိ၊ အကြင်ဆုတ်နှစ်၍ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည်။ ယာ ဝေရမဏိ၊ အကြင်ရှောင်ကြဉ်ကြောင်း စေတနာသည်။ (အတ္ထိ၊ ဇာ။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤဝစီဒုစရိတ်တို့မှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည်။ အရိယာ၊ သော။ ပ။ သမ္မာဝါစာ၊ မည်၏။ (သော မိစ္ဆာဝါစာယ။ ပ။ သမ္မာသတိ-ကား ရှေးနည်းကိုမှီး၍ သမ္မန်။) ☸

၁၃၉။ (တတြ ဘိက္ခဝေ။ ပ။ သာသ ဟောတိ သမ္မာဒိဋ္ဌိကို ရှေးနည်းမှီး၍ သမ္မန်။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မိစ္ဆာကမ္မန္တော၊ သည်။ ကတမော စ၊ နည်း။ ပါဏာတိပါတော၊ သူ့အသက်ကိုလျှင်စွာချခြင်း၎င်း။ အဒိန္နာဒါနံ၊ မပေးအပ်သော သူ့ဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်း၎င်း။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ၊ မေထုန်ကာမတို့၌ ယုတ်မာသောကျင့်ခြင်း၎င်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤသုံးပါးသော တရားသည်။ မိစ္ဆာကမ္မန္တော၊ မည်၏။ (ကတမော စ။ ပ။ မဂ္ဂင်္ဂေါကို ရှေးနည်းမှီး၍ သမ္မန်။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သာသဝေါ၊ သော။ ပ။ သမ္မာကမ္မန္တော၊ သည်။ ကတမော စ၊ နည်း။ ပါဏာတိပါတာ၊ မှ။ ဝေရမဏိ၊ ၎င်း။ ပ။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ၊ မှ။ ဝေရမဏိ၊ ၎င်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤသုံးပါးသော တရားသည်။ သာသဝေါ၊ သော။ ပ။ သမ္မာကမ္မန္တော၊ မည်၏။ (ကတမော စ။ ပ။ သမ္မာသတိကို ရှေးနည်းမှီး၍ သမ္မန်။)

၁၄၀။ (တတြ။ ပ။ သာသ ဟောတိ သမ္မာဒိဋ္ဌိကို ရှေးနည်းမှီး၍ သမ္မန်လေ။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မိစ္ဆာအာဇီဝေါ၊ သည်။ ကတမော စ၊ နည်း။ ကုဟနာ၊ ဝါကြားကြောင်းစေတနာသည်။ လပနာ၊

၁။ ဝိရမတိ တောယာတိ ဝေရမဏိ၊ စေတနာကောက်။ ဝေရံ မကတိ ဝိနာသေတိတိ ဝေရမဏိ၊ ဝိရတိကောက်။ ဤ၌ နှစ်မျိုးလုံး ရှင်း၊ နောက်နည်းအလို “မုသာဝါဒါ ဝေရမဏိ၊ မုသာဝါဒ တည်းဟူသော—ရန်ကိုပျက်ဆီးတတ်သော ဝိရတိ၎င်း” ဟူ၍ပေး။

လာဘ်ကိုမျှော်၍ ပြောဆိုကြောင်းစေတနာသည်။-နေမိတ္တိကတော၊ မစွည်းအတွက် အရိပ်နိမိတ် ပြုလေ့ရှိသောသူတို့၏ အဖြစ်သည်။ နိဗ္ဗေသိကတော၊ ပစွည်းအတွက် ထိပါးလေ့ ရှိသောသူတို့၏ အဖြစ်သည်။ လာဘောန၊ မိမိလာဘ်ဖြင့်။ လာဘံ၊ သူတပါး၏ လာဘ်ကို။ နိဇိဂိသနတော၊ ရွာမှို ဆောင်ယူလိုသောသူတို့၏ အဖြစ်သည်။ (အတ္တိ၊ ဇါ။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤကုမာနစသော တရားသည်။ မိစ္ဆာအာဇီဝေါ၊ မည်၏။ (ကတမော စ။ပ။ဥပဓိဝေပက္ခောကို ရှေးနည်းမှီး၍ သမ္ပန်။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမ၊ ဤလောက၌။ အရိယသာဝကော၊ သည်။ မိစ္ဆာအာဇီဝံ၊ ကို။ ပဟာယ၊ ပယ်၍။ သမ္မာအာဇီဝေန၊ ဖြင့်။ ဇီဝိကံ၊ အသက်မွေးမှုကို။ ကပ္ပေတိ၊ ပြု၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤပြုခြင်းသည်။ သာသဝေါ၊ သော။ပ။ သမ္မာအာဇီဝေါ၊ မည်၏။ (ကတမော စ။ပ။သမ္မာ- သတိ-ကို ရှေးနည်းမှီး၍ သမ္ပန်။)

၁၄၁။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တတြ၊ တို့တွင်။ပ။ ပုပ္ဖဂံမာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သမ္မာဒိဋ္ဌိဿ၊ မှန်ကန်သောအယူရှိသော ရဟန်း၏။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ သည်။ ပဟောတိ၊ ဖြစ်စွမ်း နိုင်၏။ (ပဗဟာတိ ဘဝတိ တာယ သဟေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ပဝတ္တတိ၊ ဋီကာ။) သမ္မာသင်္ကပ္ပဿ၊ မှန်ကန် သောအကြံအစည်ရှိသော ရဟန်း၏။ သမ္မာဝါယာ၊ သည်။ ပဟောတိ၊ ဇါ။ သမ္မာဝါယာဿ၊ မှန်ကန်သောစကားရှိသော ရဟန်း၏။ သမ္မာကမ္မန္တော၊ သည်။ ပဟောတိ၊ ဇါ။ သမ္မာကမ္မန္တဿ၊ မှန်ကန်သောအမှုရှိသောရဟန်း၏။ သမ္မာအာဇီဝေါ၊ သည်။ ပဟောတိ၊ ဇါ။ သမ္မာအာဇီဝဿ၊ မှန်ကန်သောအသက်မွေးမှုရှိသော ရဟန်း၏။ သမ္မာဝါယာမော၊ သည်။ ပဟောတိ၊ ဇါ။ သမ္မာ- ဝါယာမဿ၊ မှန်ကန်သောလုံ့လရှိသောရဟန်း၏။ သမ္မာသတိ၊ သည်။ ပဟောတိ၊ ဇါ။ သမ္မာ- သတိဿ၊ မှန်ကန်သော သတိရှိသော ရဟန်း၏။ သမ္မာသမာဓိ၊ သည်။ ပဟောတိ၊ ဇါ။ သမ္မာ- သမာဓိဿ၊ မှန်ကန်သော သမာဓိရှိသော ရဟန်း၏။ သမ္မာဉာဏံ၊ သမ္မာဉာဏံ (ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏံ) သည်။ ပဟောတိ၊ ဇါ။ သမ္မာဉာဏဿ၊ သမ္မာဉာဏံ (ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏံ) ရှိသော ရဟန်း၏။ သမ္မာဝိမုတ္တိ၊ သမ္မာဝိမုတ္တိ (ဖိုလ်၌ယှဉ်သော ဖလင်္ဂရူပိးမှတပါး ဖိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၂၉-ပါး) သည်။ ပဟောတိ၊ ဇါ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣတိ ဓေါ၊ ဤသို့လျှင်။ အဋ္ဌဂံသမန္နာဂတော၊ ရှစ်ပါးသော အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံသော။ သေက္ခော၊ သေက္ခသည်။ ဒသဂံသမန္နာဂတော၊ အင်္ဂါဆယ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော။ အရဟာ၊ ရဟန္တာသည်။ ဟောတိ၊ ဇါ။

၁၄၂။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တတြ၊ တို့တွင်။ပ။ ပုပ္ဖဂံမာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သမ္မာဒိဋ္ဌိဿ၊ မှန်ကန်သောအယူရှိသော ရဟန်း၏ (သန္တာန်၌။) မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ နိဇိဂိဏ္ဍာ၊

၁။ “တတြပိ၊ ထိုတရားတို့တွင်လည်း။ သမ္မာဉာဏေန၊ သမ္မာဉာဏ်ဖြင့်။ အနေကေ၊ များစွာကုန်သော။ ပါပကော၊ ယုတ်မာကုန်သော။ အကုသလာ မော၊ အကုသိုလ် တရားတို့သည်။ ဝိဂတော၊ ကင်းကုန်သည်ဖြစ်၍။ သာဝနာပါရိပုရိ၊ သာဝနာ၏ ပြည့်စုံခြင်းသို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။” (ဤပါကျကို အဋ္ဌကထာ ဋီကာတို့၌လည်း မဖွင့်၊ ပါလည်းမပါသင့်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အထက် ၁၄၂ ဝါကျ၌--

“သမ္မာဉာဏဿ ဘိက္ခဝေ မိစ္ဆာဉာဏံ နိဇိဂိဏ္ဍံ ဟောတိ၊ ယေ စ မိစ္ဆာဉာဏပစ္စယာ အနေကေ ပါပကော အကုသလာ မော သမ္ပဝန္တိ၊ တေ စဿ နိဇိဂိဏ္ဍာ ဟောန္တိ၊ သမ္မာဉာဏပစ္စယာ စ အနေကေ ကုသလာ မော သာဝနာပါရိပုရိ ဂစ္ဆန္တိ” ဟု လာလတ္တု ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ဤသမ္မာဉာဏဿ ဘိက္ခဝေ။ပ။ ဂစ္ဆန္တိ ဝါကျ လည်း ပေယျာလသဘောဖြစ်၍ မပြည့်စုံသဖြင့် ဖိုမိရှင်းလင်းစေရန် အတွက် ပေယျာလ ဖော်၍ ပြလိုက်သည်။

ဆွေးမြေ့ ပျက်စီးသည်။ ဟောတိ၊ ဣ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပစ္စယာ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အနေကေ၊ များစွာကုန်သော။ ပါပကာ၊ ယုတ်မာကုန်သော။ ယေ စ အကုသလာ ဓမ္မာ၊ အကြင် အကုသိုလ်တရားတို့သည်လည်း။ သမ္ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ အဿ၊ ထိုမှန်ကန်သော အယူရှိသော ရဟန်း၏ (သန္တာန်၌) ။ တေ စ၊ ထိုအကုသိုလ်တရားတို့သည်လည်း။ နိဇ္ဇိဏ္ဏာ၊ ဆွေးမြေ့ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သမ္မာဒိဋ္ဌိပစ္စယာ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အနေကေ၊ ကုန်သော။ ကုသလာ ဓမ္မာ၊ ကုသိုလ်တရားတို့သည်။ ဘာဝနာပါရိပုရိ၊ ဘာဝနာ၏ ပြည့်စုံခြင်းသို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ထောက်ကုန်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သမ္မာသင်္ကပ္ပဿ၊ မှန်ကန်သော အကြံအစည်ရှိသော ရဟန်း၏ (သန္တာန်၌)။ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပေါ၊ သည်။ နိဇ္ဇိဏ္ဏာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဣ။ပ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သမ္မာဝါဝဿ၊ ဣ (သန္တာန်၌)။ မိစ္ဆာဝါဝာ၊ သည်။ နိဇ္ဇိဏ္ဏာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဣ။ပ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သမ္မာကမ္မန္တဿ၊ ဣ (သန္တာန်၌)။ မိစ္ဆာကမ္မန္တာ၊ သည်။ နိဇ္ဇိဏ္ဏာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဣ။ပ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သမ္မာအာဇီဝဿ၊ ဣ (သန္တာန်၌)။ မိစ္ဆာအာဇီဝေါ၊ သည်။ နိဇ္ဇိဏ္ဏာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဣ။ပ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သမ္မာဝါယာမဿ၊ ဣ (သန္တာန်၌)။ မိစ္ဆာဝါယာမော၊ သည်။ နိဇ္ဇိဏ္ဏာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဣ။ပ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သမ္မာသတိဿ၊ ဣ (သန္တာန်၌)။ မိစ္ဆာသတိ၊ သည်။ နိဇ္ဇိဏ္ဏာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဣ။ပ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သမ္မာသမာဓိဿ၊ ဣ (သန္တာန်၌)။ မိစ္ဆာသမာဓိ၊ သည်။ နိဇ္ဇိဏ္ဏာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဣ။ပ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သမ္မာဉာဏဿ၊ ဣ (သန္တာန်၌)။ မိစ္ဆာဉာဏံ၊ သည်။ နိဇ္ဇိဏ္ဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဣ။ပ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သမ္မာဝိမုတ္တိဿ၊ သမ္မာဝိမုတ္တိရှိသော ရဟန်း၏ (သန္တာန်၌)။ မိစ္ဆာဝိမုတ္တိ၊ သည်။ နိဇ္ဇိဏ္ဏာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဣ။ မိစ္ဆာဝိမုတ္တိ ပစ္စယာ၊ မိစ္ဆာဝိမုတ္တိဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အနေကေ၊ ကုန်သော။ ပါပကာ၊ ကုန်သော။ ယေ စ အကုသလာ ဓမ္မာ၊ တို့သည်လည်း။ သမ္ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ အဿ၊ ထိုသမ္မာဝိမုတ္တိရှိသော ရဟန်း၏ (သန္တာန်၌)။ တေ စ၊ တို့သည်လည်း။ နိဇ္ဇိဏ္ဏာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သမ္မာဝိမုတ္တိပစ္စယာ စ၊ ကြောင့်လည်း။ အနေကေ၊ ကုန်သော။ ကုသလာ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဘာဝနာပါရိပုရိ၊ သို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣတိ ခေါ၊ သို့လျှင်။ ဝိသတိ၊ နှစ်ဆယ်သော။ ကုသလပက္ခာ၊ ကုသိုလ်အစုတို့၎င်း။ ဝိသတိ၊ နှစ်ဆယ်သော။ အကုသလပက္ခာ၊ အကုသိုလ်အစုတို့၎င်း။ (ဣတိ၊ သို့။) မဟာစတ္တာရိသကော၊ များသောစတ္တာရိသ (၄၀) ရှိသော။ ဓမ္မပရိယာယော၊ တရား-ဒေသနာတော်ကို-ပဝတ္တိတော၊ ဖြစ်စေတော်မူအပ်ပြီ။ (ဟောတော်မူအပ်ပြီဟူလို)။ သမဏေန ဝါ၊ ရဟန်းသည်၎င်း။

ဗြာဟ္မဏေန ဝါ၊ ပုဏ္ဏားသည်၎င်း။ ဒေဝေန ဝါ၊ နတ်သည်၎င်း။ မာရေန ဝါ၊ မာရ်နတ်သည်၎င်း။ ဗြဟ္မာနာ ဝါ၊ ဗြဟ္မာသည်၎င်း။ လောကသ္မိံ၊ လောက၌။ ကေနစိ ဝါ၊ တစုံ တယောက်သော သူသည်။ အပ္ပဋ္ဌိဝတ္တိယော၊ မဖြစ်စေအပ် (မဖြစ်စေနိုင်)။

၁၄၃။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သော။ ယော သမဏော ဝါ၊ အကြင်ရဟန်း သည်၎င်း။ ယော ဗြာဟ္မဏော ဝါ၊ အကြင်ပုဏ္ဏားသည်၎င်း။ မဟာစတ္တာရိသကံ၊ မဟာစတ္တာရိ သကမည်သော။ ဣမံ ဓမ္မပရိယာယံ၊ ဤတရားဒေသနာတော်ကို။ ဂရဟိတဗ္ဗံ၊ ကဲ့ရဲ့အပ်၏ဟူ၍။ ပဋိက္ခောသိတဗ္ဗံ၊ တားမြစ်အပ်၏ဟူ၍။ မညေယျ၊ မှတ်ထင်ငြားအံ့။ တဿ၊ ထို ရဟန်းပုဏ္ဏား၏။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ မျက်မှောက်သောကိုယ်၏အဖြစ်၌ပင်။ သဟဓမ္မိကာ၊ အကြောင်းနှင့် တကွ ဖြစ်ကုန် သော။ ဒသ၊ ဆယ်ပါးကုန်သော။ ဝါဒါနုဝါဒါ၊ ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည် ပြောဆို အပ်သော ဝါဒ၊ ထိုဝါဒသို့ အတုလိုက်၍ ပြောဆိုအပ်သော အနုဝါဒတို့သည်။ ဂါရယံ၊ ကဲ့ရဲ့ထိုက်သော။ ဌာနံ၊ အကြောင်းသို့။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။

ဘဝံ၊ အရှင်သည်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိံ၊ ကို။ စေ ဂရဟတိ၊ အကယ်၍ ကဲ့ရဲ့အံ့။ ယေ စ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်လည်း။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မှားသော အယူရှိကုန်၏။ တေ၊ ထိုရဟန်းပုဏ္ဏားတို့ကို။ ဘောတော၊ အရှင်သည်။ ပုဇ္ဇာ၊ ပူဇော်အပ်ကုန် (သည်မည်) ၏။ တေ၊ တို့ကို။ ဘောတော၊ သည်။ ပါသံသာ၊ ချီးမွမ်းအပ်ကုန်(သည်မည်)၏။ ပ။ ဘဝံ၊ သည်။ သမ္မာဝိမုတ္တိံ၊ ကို။ စေ ဂရဟတိ၊ အံ့။ ယေ စ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်လည်း။ မိစ္ဆာဝိမုတ္တိံ၊ မိစ္ဆာဝိမုတ္တိရှိကုန်၏။ တေ၊ တို့ကို။ ဘောတော၊ သည်။ ပုဇ္ဇာ၊ (သည်မည်) ၏။ တေ၊ တို့ကို။ ဘောတော၊ သည်။ ပါသံသာ၊ (သည်မည်) ၏။ ပ။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။

ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ဩက္ကလာ၊ ဩက္ကလနေပုဒ်၌ နေကုန်သော။ ယေပိ တေ ဝဿဘညာ၊ အကြင်ဝဿဘညတို့သည်လည်း။ အဟေတုဝါဒါ၊ အကြောင်းမရှိဟု အယူရှိကုန်သည်။ အကိရိယာ ဝါဒါ၊ (ကံကိုပြုသော်လည်း) ပြုရာမရောက်ဟု အယူရှိကုန်သည်။ နတ္ထိကဝါဒါ၊ အကျိုးမရှိဟု အယူ ရှိကုန်သည်။ အဟေသံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ တေပိ၊ ထိုဝဿဘညတို့သည်လည်း။ မဟာစတ္တာရိသကံ၊ မည်သော။ ဓမ္မပရိယာယံ၊ ကို။ ဂရဟိတဗ္ဗံ၊ ဟူ၍။ န အမညိံ သု၊ မမှတ်မထင်ကြကုန်။ ပဋိက္ခောသိတဗ္ဗံ၊ တားမြစ်အပ်၏ဟူ၍။ န အမညိံ သု၊ ကုန်။ တံ၊ ထိုမမှတ်မထင်ခြင်းသည်။ ကိဿ ဟေတု၊ အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်း။ နိန္ဒာ ဗျာရောသ ဥပါရမ္ဘဘယာ၊ (မိမိကိုယ်ကို) ကဲ့ရဲ့ခြင်း ထိပါးခြင်း စွပ်စွဲခြင်းတို့မှ ကြောက်ခြင်း ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ (ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ။ ပ။ အဘိနန္ဒန္တိ-ပေးမြဲ။)

သတ္တမံ၊ ဘေး၊ မဟာစတ္တာရိသကသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

ဂ-အာနာပါနုဿတိသုတ်

၁၄၄။ (ဝေ မေ သုတ်-ပေးမြဲ။) ကေ၊ သော။ သမယံ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သာဝတ္ထိယံ၊ ၌။ မိဂါရမာတုပါသာဒေ၊ သော။ ပုဗ္ဗာရာမေ၊ ၌။ သမ္မဟုလေဟိ၊ များစွာကုန်သော။ အဘိညာတေဟိ

သ ဥပါရမ္ဘကို ၌ ၌ “ဥပါဝါဒဘယေန”။ ၌ ၌ “အတ္တဒနာ ဥပရိ ကာတပုနိဂ္ဂဟော ဥပါရမ္ဘော ဂရဟတော ပရိက္ခာသော ဥပါရမ္ဘဘယ” ဖွင့်၏။ ၌ အလို ဥပါရမ္ဘကို “ကဲ့ရဲ့ခြင်းမှ ထိတ်လန့်ခြင်း”ဟု သမ္ပနံ။

အဘိညာဓကောဟိ၊ အလွန်ထင်ရှားကုန်၊ အလွန်ထင်ရှားကုန်သော။ ထေရေဟိ၊ မထေရ်ဖြစ်ကုန်သော။ သာဝကောဟိ၊ တပည့်တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ အာယသ္မတာ စ သာရိပုတ္တေန၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာနှင့်၎င်း။ အာယသ္မတာ စ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနေန၊ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်နှင့်၎င်း။ အာယသ္မတာ စ မဟာကထပေန၊ အရှင်မဟာကထပနှင့်၎င်း။ အာယသ္မတာ စ မဟာကစွာယနေန၊ အရှင်မဟာကစွာယနှင့်၎င်း။ အာယသ္မတာ စ မဟာကောဠိကေန၊ အရှင်မဟာကောဠိကနှင့်၎င်း။ အာယသ္မတာ စ မဟာကပ္ပိနေန၊ အရှင်မဟာကပ္ပိနှင့်၎င်း။ အာယသ္မတာ စ မဟာစုန္ဒေန၊ အရှင်မဟာစုန္ဒနှင့်၎င်း။ အာယသ္မတာ စ အနုရုဇ္ဈေန၊ အရှင်အနုရုဇ္ဈာနှင့်၎င်း။ အာယသ္မတာ စ ရေဝတေန၊ အရှင်ရေဝတနှင့်၎င်း။ အာယသ္မတာ စ အာနန္ဒေန၊ အရှင်အာနန္ဒာနှင့်၎င်း။ အညေဟိ၊ အခြားကုန်သော။ အဘိညာဓကောဟိ၊ အဘိညာဓကောဟိ၊ အလွန်ထင်ရှားကုန်၊ အလွန်ထင်ရှားကုန်သော။ ထေရေဟိ၊ မထေရ်ဖြစ်ကုန်သော။ သာဝကောဟိ စ၊ တပည့်တို့နှင့်၎င်း။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဝိဟရတိ၊ ၎င်း။

တေန ခေါ် ပန သမယေန၊ ဌ။ ထေရာ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ နဝေ၊ ငယ်ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့ကို။ ဩဝဒန္တိ၊ ဆိုဆုံးမကုန်၏။ အနုသာသန္တိ၊ အဖန်ဖန် ဆိုဆုံးမကုန်၏။

အပ္ပေကစ္စေ၊ အချို့ကုန်သော။ ထေရာ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ဒသပိ၊ တကျိပ်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့ကို။ ဩဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အနုသာသန္တိ၊ ကုန်၏။ ပ။ ဝိသမ္ပိ၊ နှစ်ကျိပ်လည်း ဖြစ်သော။ ပ။ တိ သမ္ပိ၊ သုံးကျိပ်လည်းဖြစ်သော။ ပ။ စတ္တာရိသမ္ပိ၊ လေးကျိပ်လည်းဖြစ်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့ကို။ ဩဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အနုသာသန္တိ၊ ကုန်၏။ နဝိ၊ ငယ်ကုန်သော။ တေ ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းတို့သည်။ (တေ စာတိ စကာရော အာဂမသန္တိမတ္ထံ၊ ဌ။) ထေရေဟိ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခုဟိ၊ တို့သည်။ ဩဝဒိယမာနာ၊ ဆိုဆုံးမအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ အနုသာသိယမာနာ၊ အဖန်ဖန် ဆိုဆုံးမအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ပုဗ္ဗေန၊ ရှေးတရားထူးထက်။ ဥဠာရံ၊ မှန်မြတ်သော။ အပရံ၊ စိသေသံ၊ တပါးသောတရားထူးကို။ ဇာနန္တိ၊ သိကုန်၏။

၁၄၅။ တေန ခေါ် ပန သမယေန၊ ဌ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပန္နရသေ၊ တဆဲ့ငါးရက်မြောက်ဖြစ်သော။ တဒဟုပေါသထေ၊ ထိုဥပုသ်နေ့၌ ။ ပဝါရဏာယ၊ မဟာပဝါရဏာနေ့၌။ ပုဏ္ဏာယ၊ တလပြည့်သော။ ပုဏ္ဏမာယ၊ ပြည့်သော လဝန်းရှိသော။ ရတ္တိယာ၊ ည၌။ ဘိက္ခုသံသပရိဝတော၊ ရဟန်းအပေါင်းသည်ခြံရံအပ်သည်ဖြစ်၍။ အပ္ပေကာသေ၊ လွင်တီးခေါင်၌။ နိသိန္နော၊ နေသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ အထ၊ ခေါ်။ ဌ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တုဏှိဘူတံ တုဏှိဘူတံ၊ ဆိတ်ဆိတ်နေသော။ ဘိက္ခုသံသံ၊ ရဟန်းအပေါင်းကို။ အနုပိလောကေတွာ၊ စောင်းငဲ့ကြည့်၍။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့ကို။ “ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမာယ ပဋိပဒါယ၊ ဤအကျင့်ဖြင့်။ အာရဇ္ဈော၊ နှစ်သက်စေအပ်သည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမာယ ပဋိပဒါယ၊ မြင့်။ အာရဇ္ဈိတ္တာ၊ နှစ်သက်စေအပ်သော စိတ်ရှိသည်။ အသ္မိ၊ ၎င်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဧတ္တာယ၊ အတိုင်းအရှည်ထက်။ ဘိယျောသော၊ လွန်စွာ။ အပ္ပတ္တဿ၊ မထောက်အပ်သေးသော (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့။ ပတ္တိယာ၊ ထောက်ခြင်းငှါ။ အနုဂိဂတဿ၊ မရအပ်သေးသော (အရဟတ္တဖိုလ်) ကို။ အဂိဂမာယ၊ ရခြင်းငှါ။ အသစ္စိကတဿ၊ မျက်မှောက်မပြုအပ်သေးသော (အရဟတ္တဖိုလ်) ကို။ သစ္စိကိရိယာယ၊ မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ။

၁။ သက်ဝဒန္တော ဩဝဒတိ နာမ၊ ပနပျုန် ဝဒန္တော အနုသာသတိ နာမ၊ မေယဒ္ဓသ၊ သပိဒံ၊ ဝု၊ ဩဝဒ
 အနုသာသနအမျိုးမျိုးကို ရင်ဆိုင်ရှု။

ဝိရိယံ၊ လုံလကို။ အံဝရဘထံ၊ အံဝထုတ်ကြကုန်လေဘုံ။ အဟံ၊ သည်း။ ဣမေဝ သံဝတ္ထိယံ၊ ဤ သံဝတ္ထိပြည်၌သံလျှင်။ ကောမုဒိံ၊ ကုမုဒြာ ကြာပွင့်ထုဖြစ်သော။ စာတုမာသိနိံ၊ မိုးလေးလေ တို့၏ နောက်ဆုံးဖြစ်သော စာနုဆောင်မုန်းလပြည့်တိုင်အောင်။ အာဂမိယာမိတိ၊ ငဲ့ထောင့်မှု အံ”ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ မိန့်တော်မူပြီ။

ဇာနပဒါ၊ ဇာနပဒါ နေပုဒ်၌ နေကုန်သော။ သိက္ခူ၊ တို့သည်။ “ဘဂဝါ၊ သည်း။ တတ္ထေဝ သံဝတ္ထိယံ၊ ၌သာလျှင်။ ကောမုဒိံ၊ သော။ စာတုမာသိနိံ၊ တိုင်အောင်။ အာဂမေသတိ ကိရာတိ၊ ငဲ့ထောင့် မှုလတ္တံ့”ဟူ၍။ အသောသံ၊ ကြားကုန်ပြီ။ ဇာနပဒါ၊ ကုန်သော။ တောဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ ဘဂဝန္တိ၊ ကို။ ဒုဿနာယ၊ ဖူးမျှော်ခြင်းငှါ။ သာဝတ္ထိံ၊ သို့။ ဩသရန္တိ၊ ဆိုက်ထောက်ကုန်၏။ ထေရာ၊ ကုန်သော။ တေ စ ခေါ်ဘိက္ခူ၊ တို့သည်လည်း။ မတ္တာယ၊ ထက်။ ဘိယျောသော၊ စွာ။ နဝေ၊ ငယ်ကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊ တို့ကို။ ဩဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အနုသာသန္တိ၊ ကုန်၏။ ပ။ နဝါ၊ ကုန်သော။ တေ စ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်လည်း။ ထေရေဟိ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခူဟိ၊ တို့သည်။ ဩဝဇိယမာနာ၊ သော်။ အနုသာသိယမာနာ၊ သော်။ ပုဗ္ဗေန၊ ထက်။ ဥဠာရံ၊ သော။ အပရံ ဝိသေသံ၊ တပါးသော တရားထူးကို။ ဇာနန္တိ၊ ကုန်၏။

၁၄၆။ တေန ခေါ်ပန သမယေန၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်း။ ပ။ ဘိက္ခူ၊ တို့ကို။ “ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ ပရိသာ၊ ဤ (သံသ)ပရိသတ်သည်။ အပလာပါ၊ (စကား)ပြောဆိုခြင်းမရှိ (အဖျင်းမရှိ)။ အယံ ပရိသာ၊ သည်း။ နိပ္ပလာပါ၊ (စကား)ပြောဆိုခြင်းအလျှင်းမရှိ။ သုဒ္ဓါ၊ စင်ကြယ်၏။ သာရော (သိလစသော) အနှစ်၌။ ပတိဋ္ဌိတာ၊ ထည်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယထာဂ္ဂပါ၊ အကြင်သို့ သဘောရှိသော။ ပရိသာ၊ ပရိသတ်သည်။ အာဟုနေယျာ၊ အဝေးရပ်မှ ဆောင်ရွက်သော်လည်း ပေးလှူအပ်သော ဝုဇော်ဘွယ်ကို ခံထိုက်၏။ ပါဟုနေယျာ၊ ညွှန်သည်တို့ အလိုငှါ စီမံထားအပ်သော ဝတ္ထုကိုသော်လည်း ခံထိုက်၏။ အက္ခိဏေယျာ၊ မြတ်သောအလှူ (တမလွန်ကို ယုံကြည်၍ လှူအပ်သောဝတ္ထု) ကို ခံထိုက်၏။ အဉ္စလိကရဏိယာ၊ လက်အုပ်ချီမိုး ရှိခိုးခြင်းကို ခံထိုက်၏။ လောကဿ၊ သတ္တဝါအပေါင်း၏။ အနုတ္တရံ၊ အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော။ ပုညက္ခေတ္တံ၊ ကုသိုလ်မျိုးကို စိုက်ပျိုးချရာ လယ်တာမြေ ကောင်းသဘွယ်ဖြစ်၏။ အယံ ဘိက္ခုသံသော၊ ဤရဟန်းအပေါင်းသည်။ တထာဂ္ဂပေါ၊ ထိုသို့သဘောရှိ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ ပရိသာ၊ ဤပရိသတ်သည်။ တထာဂ္ဂပါ၊ ထိုသို့ သဘောရှိ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယထာဂ္ဂပါယံ၊ အကြင်သို့သဘောရှိသော။ ပရိသာယံ၊ ပရိသတ် အား။ (မောဂ္ဂလ္လာန်အလို ပရိသတ်၌ဟုပေး)အပ္ပံ၊ အနည်းငယ်။ ဒိန္နံ၊ လှူအပ်သောအလှူသည်။ ဗဟု၊ များသောအကျိုးရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဗဟု၊ များစွာ။ ဒိန္နံ၊ သည်း။ ဗဟုတရံ၊ အလွန် များသောအကျိုးရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အယံ ဘိက္ခုသံသော၊ သည်း။ တထာဂ္ဂပေါ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ ပရိသာ၊ သည်း။ တထာဂ္ဂပါ၊ ၏။

၁။ ကောမုဒိတိ ကုမုဒဝတိ၊ တဒါ ကိရ ကုမုဒါနိ သုပုပ္ဖိတာနိ ဟောန္တိ၊ တေနာဟ ကုမုဒါနိ အတ္ထိတာယ ကောမုဒိတိ၊ ကုမုဒါနိ သမ္ပဟော ကုမုဒါနိ ဝေ ဝါ ကောမုဒါ၊ တေ ဧတ္ထ အတ္ထိတိ ကောမုဒိံ။ ဋီကာ။
 ၂။ မ-၁ ဝတ္ထုသုတ် စာပိုဒ်-၇၄၊ မ-၂ ဘဒ္ဒါလိသုတ် စာပိုဒ် ၁၄၇-၌လည်း လာ၏။ အနက်ကို ပိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ- ၅၊ စာပိုဒ်-၅၅၆၊ အံသံနုသတိ-၌ ရှိ၍ တနည်းသာ သဗ္ဗန်၏။ အကျယ်ကို ၎င်း ၉၅၅၂ ပွဲပါ။

ဘိက္ခဝေ တို့။ ယထာဂ္ဂပါ၊ သော။ ပရိသာ၊ ကိ။ လောကဿ၊ သတ္တဝါအပေါင်း သည်။ ဒဿနာယ၊ ပူးမြင်ခြင်းငှါ။ ဒုလ္လဘာ၊ ခဲယဉ်းသဖြင့် ရအပ်၏ (ရခဲ၏)။ ပ။ တထာဂ္ဂပါ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ တို့။ ယထာဂ္ဂပါ၊ သော။ ပရိသံ၊ ပရိသတ်ကို။ ဒဿနာယ၊ ပူးမြင် ခြင်းငှါ။ ယောဇနဂဏနာနိ၊ ရေတွက်များစွာ ယူဇနာတို့တိုင်တိုင်။ (ယူဇနာအရာ အထောင်ကို ယူ။) ပုဇ္ဇောသေနာပိ၊ စားနပ်ရိက္ခာထုပ်ဖြင့်လည်း။ (ပန်း၌ ငိုကွာထုပ်ကို ထမ်းဆောင်လျက် လည်း-ဟူ၍သော်လည်း ပေး။) ဂန္တု၊ သွားခြင်းငှါ။ အလံ၊ သင့်၏။ ပ။ တထာဂ္ဂပါ၊ ၏။

၁၄၇။ ဘိက္ခဝေ တို့။ ဣမသ္မိံ ဘိက္ခုသံဃေ၊ ဤရဟန်းအပေါင်း၌။ အရဟန္တော၊ ကုန်သော။ ခိကာသဝါ၊ ကုန်သော။ ဝုသိတဝန္တော၊ ကုန်သော။ ကတကရဏိယာ၊ ကုန်သော။ ဩဟိတဘာဏှ၊ ကုန်သော။ အနုပ္ပတ္တသဒတ္တာ၊ ကုန်သော။ ပရိက္ခိဏာဝသယောဇနာ၊ ကုန်သော။ သမ္ပဒညာ ဝိမုတ္တာ၊ ကောင်းစွာမြင်သိ၍ ကိလေသာတို့မှ လွတ်ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ တို့။ ဣမသ္မိံ ဘိက္ခုသံဃေ၊ ၌။ ဝေဂ္ဂပါပိ၊ ဤသို့သဘောရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။

ဘိက္ခဝေ တို့။ ဣမသ္မိံ ဘိက္ခုသံဃေ၊ ၌။ ပဉ္စန္ဒ၊ ငါးပါးကုန်သော။ ဩရမ္မာဂိယာနံ၊ အောက် ကာမဘုံသို့ ချဉ်းကပ်တတ်ကုန်သော။ သံယောဇနာနံ၊ သံယောဇဉ်တို့၏။ ပရိက္ခယာ၊ ကုန်ခြင်း ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုဗြဟ္မာ့ပြည်၌။ ပရိနိဗ္ဗာယိနော၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုကုန်သော။ တသ္မာ လောကာ၊ ထိုဗြဟ္မာ့ပြည်မှ။ အနာဝတ္တိဓမ္မာ၊ တဖန်မပြန်လှည့်ခြင်း သဘောရှိကုန်သော။ ဩပပါတိကာ၊ အနာဂါမ် ဥပပတ် ပဋိသန္ဓေနေကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ တို့။ ဣမသ္မိံ ဘိက္ခုသံဃေ၊ ၌။ ဝေဂ္ဂပါပိ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။

ဘိက္ခဝေ တို့။ ဣမသ္မိံ ဘိက္ခုသံဃေ၊ ၌။ တိဏ္ဏံ၊ သုံးပါးကုန်သော။ သံယောဇနာနံ၊ တို့၏။ ပရိက္ခယာ၊ ကြောင့်။ ဣဒါဒိဿေဟာနံ၊ ဣဒါဒိဿေဟာတို့၏။ တနုတ္တာ၊ ခေါင်းပါးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သကဒါဂါမိနော၊ သကဒါဂါမ် ဖြစ်ကုန်သော။ သကဒိဒေဝ၊ တကြိမ်သာလျှင်။ ဣမံ လောကံ၊ ဤလူ့ပြည်သို့။ အာဂန္တု၊ လာ၍။ ဒုက္ခဿ၊ ဝင်ဆင်းရဲ၏။ အန္တံ၊ အဆုံး ကို။ ကရိဿန္တိ၊ ပြုကုန်လတ္တံ့ ဖြစ်ကုန်သော။ (ဤ ကရိဿန္တိ-ကို နာမဓာတ် ပေးလိုက်၏။ ယေ တေ-ထည့်၍လည်း ပေးနိုင်၏။) ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ တို့။ ဣမသ္မိံ ဘိက္ခုသံဃေ၊ ၌။ ဝေဂ္ဂပါပိ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။

ဘိက္ခဝေ တို့။ ဣမသ္မိံ ဘိက္ခုသံဃေ၊ ၌။ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ သံယောဇနာနံ၊ တို့၏။ ပရိက္ခယာ၊ ကြောင့်။ အဝိနိပါတဓမ္မာ၊ အလိုအာသာကင်းလျက် အပါယ်လေးပါး၌ ကျခြင်း သဘောမရှိကုန်သော။ နိယတာ၊ မဂ္ဂနိယမအားဖြင့် မြဲကုန်သော။ သမ္မောဓိပဏယနာ၊ အထက် မက်သုံးပါးလျှင် လည်းလျောင်းရာ ရှိကုန်သော။ သောတာပန္နာ၊ သောတာပန် ဖြစ်ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ တို့။ ဣမသ္မိံ ဘိက္ခုသံဃေ၊ ၌။ ဝေဂ္ဂပါပိ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။

၁။ “ဩရမ္မာဂိယာနိတိ ဩရဘဇနကာနိ ကာမဘဝေ ဥပပတ္တိပစ္စယာနိ” ဟူသော မ-၄-၁၊ အလကဒ္ဒု- ပ။ ၁-၁-၁ ဓာပိုဒ် ၂၅၅-နှင့်အညီ ပေးသည်။ ဟေဋ္ဌဘာဂဿ ဟိဘာ၊ တေသံ-ဟု မ-၁၊ အာကခံယျသုတ်၌က- မှာပိုဒ် ၄၆၆-နှင့်အညီ “အောက်အဘို့ (ကာမဘုံ)၏ အစီးအပျိုးဖြစ်ကုန်သော” ပေးလေ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမသ္မိံ ဘိက္ခုသံဃေ၊ ဌံ။ ယေ ဘိက္ခု။ တို့သည်။ စတုနံ၊ လေးပါးကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာနာနံ၊ သတိပဋ္ဌာန်တို့ကို။ ဘာဝနာနုယောဂံ အနု၊ ပွားများအားထုတ်ခြင်း၌။ ယုတ္တာ၊ ယှဉ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တိ၊ နေကုန်၏။ တေ ဘိက္ခု။ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ပ။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ပ။ စတုနံ၊ ကုန်သော။ သမ္ပပ္ပာနာနံ၊ တို့ကို။ပ။

စတုနံ၊ ကုန်သော။ ဣဒ္ဓိပါဒါနံ၊ တို့ကို။ပ။

ပဉ္စနံ၊ ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့ကို။ပ။

ပဉ္စနံ၊ ကုန်သော။ ဗလာနံ၊ တို့ကို။ပ။

သတ္တနံ၊ ကုန်သော။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ၊ တို့ကို။ပ။

အရိယဿ၊ ပြုစင်သော။ အဋ္ဌဂီကဿ၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ်ကို။ပ။

မေတ္တာဘာဝနာနုယောဂံ အနု၊ မေတ္တာကို ပွားများအားထုတ်ခြင်း၌။ပ။

ကရုဏာဘာဝနာနုယောဂံ အနု၊ ဌံ။ပ။

မုဒိတာဘာဝနာနုယောဂံ အနု၊ ဌံ။ပ။

ဥပေက္ခာဘာဝနာနုယောဂံ အနု၊ ဌံ။ပ။

အသုဘဘာဝနာနုယောဂံ အနု၊ ဌံ။ပ။

အနိစ္စသညာဘာဝနာနုယောဂံ အနု၊ အနိစ္စသညာကို ပွားများအားထုတ်ခြင်း၌။ပ။

အာနာပါနထာတိဘာဝနာနုယောဂံ အနု၊ အာနာပါနထာတိကို ပွားများအားထုတ်ခြင်း၌။ ယုတ္တာ၊ ၍။ ဝိဟရန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ ဘိက္ခု။ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ဣမသ္မိံ ဘိက္ခုသံဃေ၊ ဌံ။ ဝေဂ္ဂပါပိ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခု။ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ (ပါဠိ၌ ဝေဂ္ဂပါပိ ဘိက္ခဝေ-စသော ဝါကျ၊ ကျနေ၍ ထည့်ပေးလိုက်သည်။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အာနာပါနထာတိ၊ အာနာပါနထာတိသည်။ ဘာဝိတာ၊ ဖြစ်စေအပ်သည်ရှိသော်။ ဗဟုလိကတာ၊ အကြိမ်များစွာ ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ မဟပ္ပလာ၊ များသောအကျိုးရှိသည်။ မဟာနိသံသာ၊ များသောအာနိသင်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အာနာပါနထာတိ၊ သည်။ ဘာဝိတာ၊ သော်။ ဗဟုလိကတာ၊ သော်။ စတ္တာဇော၊ လေးပါးကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာနော၊ တို့ကို။ ပရိပူရေတိ၊ ပြည့်စေ၏။ စတ္တာဇော၊ ကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာနာ၊ တို့သည်။ ဘာဝိတာ၊ ဖြစ်စေအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဗဟုလိကတာ၊ အကြိမ်များစွာ ပြုအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ၊ တို့ကို။ ပရိပူရေန္တိ၊ ပြည့်စေကုန်၏။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ ထိုသည်။ ဘာဝိတာ၊ သော်။ ဗဟုလိကတာ၊ သော်။ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိံ၊ (သိအပ်သည်ဖြစ်၍ ကိလေသာတို့မှ လွတ်ရာ) မဂ်၊ ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို။ ပရိပူရေန္တိ၊ ကုန်၏။

၁။ ၁၅၂-ပိုဒ်၌ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိပလနိဗ္ဗာနံ ပရိပူရေန္တိ (၄)။ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိပလနိဗ္ဗာနန္တိ ဝိမုတ္တိနံ ပလဘူတံ တေဟိ-ယေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ ကိလေသနိဗ္ဗာနံ၊ အမတဗဟာနိဗ္ဗာနမေဝ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိနံ အဂ္ဂမန အဂ္ဂိန္ဒြိယဗ္ဗတာယ တထာဂုတ္တံ။ (ဋီကာ) ဖွင့်၏။ ဝိဇ္ဇာ နာမ မဂ္ဂေါ။ ဝိမုတ္တိံ ဖလံ။ ဝိသုဒ္ဓိံ၊ ၃-၃၄၅-ဗောဇ္ဈင်္ဂါအရ-လောကီ လောကုတ္တရာ ၂-မျိုးကို ယူ။

၁၄၈။ သိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဘာဝိတာ စ၊ ဖြစ်စေအပ်သည်လည်း ဖြစ်
 သော။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဗဟုလိကတာ စ၊ အကြိမ်များစွာ ပြုအပ်သည်လည်းဖြစ်သော။
 အာနာပါနာထတိ၊ သည်း။ မဟာပုလော၊ သည်း။ မဟာနိသံသာ၊ သည်း။ ဟောတိ၊ နည်း။ သိက္ခဝေ၊
 တို့။ ဣဓ၊ ဤသောသနာအော်၌။ သိက္ခ၊ သည်း။ အရညဂတော ဝါ၊ တောအရပ်သို့ ကပ်၍သော်
 ၎င်း။ ရုက္ခမူလဂတော ဝါ၊ သစ်ပင်ရင်းသို့ ကပ်၍သော်၎င်း။ သုညာဂါရဂတော ဝါ၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာ
 အရပ်သို့ ကပ်၍သော်၎င်း။ ပဏ္ဍိတ်၊ ထက်ဝယ်ကို။ အာဘုဗိတာ၊ ချေ၍။ ဥဒုံ၊ ပြောင်စွာ။
 ကာယံ၊ အဖက်ပိုင်းကိုယ်ကို။ ပဏိဓာယ၊ ထား၍။ ပရိမုခံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ ရှေးရှု။ သတိ၊
 သတိကို။ ဥပဋ္ဌပေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။ နိသိဒတိ၊ ထိုင်၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ သတောဝ၊
 သတိရှိသည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ (ဆောက်စေသည်ဖြစ်၍သာလျှင် ဟူ၍သော်လည်း သဒ္ဓတ္ထပေး။)
 အာသသတိ၊ ရှု၏။ သတောဝ၊ သာလျှင်။ ပဿသတိ၊ ရှိ၏။

ဗိသံ ဝါ၊ ရှည်စွာမူလည်း။ အာသသန္ဓော၊ ရှုလတ်သော်။ ဗိသံ၊ ရှည်စွာ။ အာသသမိတိ၊
 ရှု၏ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့် သိ၏။ ဗိသံ ဝါ၊ မူလည်း။ ပဿသန္ဓော၊ ရှိလတ်
 သော်။ ဗိသံ၊ စွာ။ ပဿသမိတိ၊ ရှိ၏ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၎င်း။

ရုဏံ ဝါ၊ တိုစွာမူလည်း။ ပ။ ပဇာနာတိ၊ ၎င်း။

သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ၊ အလုံးစုံသော ဝင်္ဂလေဟူသော ရှုမှ၏ အစ၊ အလယ်၊ အဆုံးကို
 ထင်ရှားသိသည်ဖြစ်၍။ အာသသိသာမိတိ၊ ရှုအံ့ဟူ၍။ သိက္ခတိ၊ ကျင့်၏။ သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ၊
 အလုံးစုံသော ထွက်လေဟူသော ရှိမှ၏ အစ၊ အလယ်၊ အဆုံးကို ထင်ရှားသိသည်ဖြစ်၍။
 ပဿသိသာမိတိ၊ ရှိအံ့ဟူ၍။ သိက္ခတိ၊ ၎င်း။

ကာယသင်္ခါရံ၊ ရုန့်ရင်းသော ထွက်လေကို။ ပဿမ္ဘယံ၊ ငြိမ်းစေလျက်။ အာသသိသာမိတိ၊
 ရှုအံ့ဟူ၍။ သိက္ခတိ၊ ၎င်း။ ကာယသင်္ခါရံ၊ ရုန့်ရင်းသော ဝင်္ဂလေကို။ ပဿမ္ဘယံ၊ ငြိမ်းစေလျက်။
 ပဿသိသာမိတိ၊ ရှိအံ့ဟူ၍။ သိက္ခတိ၊ ၎င်း။

ပိတိပဋိသံဝေဒီ၊ ပိတိကို ထင်စွာသိသည်ဖြစ်၍။ ပ။ သိက္ခတိ၊ ၎င်း။

သုခပဋိသံဝေဒီ၊ သုခကို ထင်စွာသိသည်ဖြစ်၍။ ပ။ သိက္ခတိ၊ ၎င်း။

စိတ္တသင်္ခါရပဋိသံဝေဒီ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သညာက္ခန္ဓာဟူသော စိတ္တသင်္ခါရကို ထင်စွာသိသည်
 ဖြစ်၍။ ပ။ သိက္ခတိ၊ ၎င်း။

စိတ္တသင်္ခါရံ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သညာက္ခန္ဓာဟူသော စိတ္တသင်္ခါရကို။ ပဿမ္ဘယံ၊ ငြိမ်းစေ
 လျက်။ ပ။ သိက္ခတိ၊ ၎င်း။

စိတ္တပဋိသံဝေဒီ၊ စိတ်ကို ထင်စွာသိသည်ဖြစ်၍။ ပ။ သိက္ခတိ၊ ၎င်း။

စိတ္တံ၊ ကို။ အဘိပ္ပမောဒယံ၊ အလွန်ဝမ်းမြောက်စေလျက်။ ပ။ သိက္ခတိ၊ ၎င်း။

၁။ သဿပါဏနေ။ သဿ-ဓာတ်သည်။ ပါဏနေ၊ ရှုရှိက်ခြင်၍ ဖြစ်၏။ ဓာတ္တုတ္တသင်္ဂဟ။ သဿ-ဓာတ်
 သည် ရှုမှ ရှိမှ နှစ်ခုလုံးကို ဟော၏။ အာ-ရှေးရှိမှ ရှုမှ၊ ပ-ရှေးရှိမှ ရှိမှကို ယူလေ။ အကျယ်ကို မ ၁-သတိ
 ပဋ္ဌာနသုတ် ၁၀၇-ပိုဒ်၌ ရှု။

- စိတ္တံ၊ ကိံ၊ သမာဓဟံ၊ ကောင်းစွာထားလျက်။ ပ။ သိက္ခတိ၊ ဇါ။
- စိတ္တံ၊ ကိံ၊ ဝိမောဓယံ၊ (နိဝရဏစိသည်တို့မှ) လွတ်မြောက်စေလျက်။ ပ။ သိက္ခတိ၊ ဇါ။
- အနိစ္စာနုပဿိ၊ အနိစ္စဟု အဖန်တလဲလဲ ရှုသည်ဖြစ်၍။ ပ။ သိက္ခတိ၊ ဇါ။
- ဝိရာဂါနုပဿိ၊ ဝိရာဂဟု (ဝိရာဂကို) အဖန်တလဲလဲ ရှုသည်ဖြစ်၍။ ပ။ သိက္ခတိ၊ ဇါ။
- နိရောဓာနုပဿိ၊ နိရောဓဟု (နိရောဓ ကို) အဖန်တလဲလဲ ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ ပ။ သိက္ခတိ၊ ဇါ။
- ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿိ၊ စွန့်လွှတ်သောအခါဖြင့် အဖန်တလဲလဲ ရှုသည်ဖြစ်၍။ ပ။ သိက္ခတိ၊ ဇါ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေ၊ ဤသို့။ ဘာဝိတာ ခေါ၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ ဝေ၊ ဤသို့။ ဗဟုလိကတာ၊ အကြိမ်များစွာ ပြုအပ်သော။ အာနာပါနာထိ၊ သည်။ မဟပုလော၊ သည်။ မဟာနိသံသံ၊ သည်။ ဝေဟံ၊ ဇါ။

၁၄၉။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထံ၊ သို့လျှင်။ ဘာဝိတာ စ၊ သော။ ကထံ၊ သို့လျှင်။ ဗဟုလိကတာ စ၊ သော။ အာနာပါနာထိ၊ သည်။ စတ္တာဇော၊ ကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာနေ၊ တို့ကို။ ပရိပူရေတိ၊ ပြည့်စေသနည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယသ္မိံ သမယေ၊ အကြင်အခါ၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပ။ ပဇာနာထိ၊ ဇါ။ ပ။ သိက္ခတိ၊ ဇါ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုအခါ၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အာဘာပိ၊ ကိလေသာကို လောင်ကျွမ်းစေတတ်သော လုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍။ သမ္ပဇာနော၊ ဆင်ခြင်တတ်သော ပညာ ရှိသည်ဖြစ်၍။ သတိမာ၊ သိမ်းဆည်းတတ်သော သတိရှိသည်ဖြစ်၍။ လောကေ၊ ရုပ်လောက၌။ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ၊ သူများစည်းစိမ်ကို တပ်မက်ခြင်း နှလုံး မသာမန်ယာခြင်းကို။ ဝိနေယျ၊ ပယ်ဖျောက်၍။ ကာယေ၊ ရုပ်ကာယ၌။ ကာယာနုပဿိ၊ ရုပ်ကာယဟု အဖန်တလဲလဲ ရှုသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဟံ၊ သည်။ (ဝဒါမိ-၌စပ်။) ယဒိဓံ အသာသ ပဿာသာ၊ အကြင် ဝင်လေ့ ထွက်လေ့တို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) တေ အသာသ ပဿာသေ၊ တို့ကို။ ကာယေသု၊ (ပထဝီစသော) ကာယလေးမျိုးတို့တွင်။ ကာယညတရံ၊ ကာယတပါး (အပါအဝင်) ဟူ၍။ (ဝါယော ကာယ ယူ။) ဝေ၊ သို့။ ဝဒါမိ၊ ဟောထော်မူ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ဣဟ နိပါတမတ္တ)။ ပ။ ဝိဟရတိ၊ ဇါ။ (၁)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပ။ သိက္ခတိ၊ ဇါ။ ပ။ လောကေ၊ ဝေဒနာ လောက၌။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ၊ ကိံ၊ ဝိနေယျ၊ ၌။ ဝေဒနာသု၊ လောကီဝေဒနာတို့၌။ ဝေဒနာနုပဿိ၊ ဝေဒနာဟု အဖန်တလဲလဲ ရှုသည် ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ ဇါ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဟံ၊ သည်။ အသာသ ပဿာသာနံ၊ တို့ကို။ သာဓုကံ၊ ကောင်းသော။ ယဒိဓံ မနသိကာဇော၊ အကြင်နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ဇါ။) တံ မနသိကာရံ၊ ကို။ ဝေဒနာသု၊ ဝေဒနာ သုံးမျိုးတို့တွင်။ ဝေဒနာညတရံ၊ ဝေဒနာတပါး (သုခဝေဒနာ ယူ) ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ ဝဒါမိ၊ ဇါ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပ။ ဝိဟရတိ၊ ဇါ။ (၂)

၁။ ဝိရာဂ အရ စကား ဟူသော-ဓယဝိရာဂ၊ နိဗ္ဗာန် ဟူသော အစွန္တဝိရာဂကို ယူ။ အနုပဗ္ဗ ဝိသခတ်အရ ဝိပဿနာဉာဏ် မဂ်ဉာဏ်ကို ယူ။ ထိပဇ္ဇည်းအရ ထံသမဂ်ပုဂ္ဂိုလ်ကို ယူ။ နိရောဓာနုပဿိ-၌လည်း ဤနည်းပင်။
 ၂။ ပဋိနိဿဇ္ဇနံ ပဋိနိဿဂ္ဂေါ၊ ဝိပဿနာ ဟူသော ပရိစ္ဆာဂပဋိနိဿဂ္ဂ မဂ်ဟူသော ပက္ခန္ဓာပဋိနိဿဂ္ဂတို့ကို ကောက်။ အနုပဗ္ဗဝိသခတ်အရ ဝိပဿနာပရိစ္ဆာဂပရိစ္ဆာဂ-ရ၏။ ထိပဇ္ဇည်းအရ ထံသမဂ်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။

ဘိက္ခဝေ တို့။ ယသ္မိံ သမယေ ဌံ။ ဘိက္ခု၊ သညံ။ ပ။ သိက္ခတိ၊ ဇိ။ ဘိက္ခဝေ တို့။ တသ္မိံ သမယေ ဌံ။ ဘိက္ခု၊ သညံ။ ပ။ လောကေ၊ စိတ်လောကဋ္ဌံ။ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ၊ ကိ။ ဝိနေယျ၊ ရှိ။ စိတ္တေ၊ လောကီစိတ်ဌံ။ စိတ္တာနုပဿိ၊ စိတ်ဟု အဖန်တလဲလဲ ရှုသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ ဇိ။ ဘိက္ခဝေ တို့။ အဟံ၊ သညံ။ မုဋ္ဌဿတိဿ၊ ပျောက်ပျက်သော သတိရှိသော။ အသမ္ပဇာနဿ၊ ဆင်ခြင်တတ်သော ပညာ မရှိသောသူအား။ အာနာပါနဿတိံ၊ ကိ။ န ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မမူ။ ဘိက္ခဝေ တို့။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပ။ ဝိဟရတိ၊ ဇိ။ (၃)

ဘိက္ခဝေ တို့။ ယသ္မိံ သမယေ ဌံ။ ဘိက္ခု၊ သညံ။ ပ။ သိက္ခတိ၊ ဇိ။ ဘိက္ခဝေ တို့။ တသ္မိံ သမယေ ဌံ။ ဘိက္ခု၊ သညံ။ ပ။ လောကေ၊ ဓမ္မလောကဋ္ဌံ။ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ၊ ကိ။ ဝိနေယျ၊ ရှိ။ ဓမ္မေသု၊ လောကီတရားတို့ဌံ။ ဓမ္မာနုပဿိ၊ လောကီတရားဟု အဖန်တလဲလဲ ရှုသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ ဇိ။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာနံ၊ တို့ကို။ ယံ တံ ပဟာနံ၊ အကြင်ပယ်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ဇိ။) တံ၊ ထိုပယ်ခြင်းကို။ ပညာယ၊ ဝိပဿနာပညာဖြင့်။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ သာရကံ၊ ကောင်းစွာ။ အဇ္ဈုပေက္ခိတာ၊ လျစ်လျူရှုတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဇိ။ ဘိက္ခဝေ တို့။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပ။ ဝိဟရတိ၊ ဇိ။ (၄)

ဘိက္ခဝေ တို့။ ဝေံ သ္မိံ။ ဘာဝိတာ ခေါ၊ သော။ ဝေံ သ္မိံ။ ဗဟုလိကတာ၊ သော။ အာနာပါနဿတိ၊ သညံ။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာနေ၊ တို့ကို။ ပရိပူရေတိ၊ ပြည့်စေ၏။

၁၅၀။ ဘိက္ခဝေ တို့။ ကထံ သ္မိံ။ ဘာဝိတာ စ၊ ကုန်သော။ ကထံ သ္မိံ။ ဗဟုလိကတာ စ၊ ကုန်သော။ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ၊ တို့သည်။ သတ္တာ၊ ကုန်သော။ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ၊ တို့ကို။ ပရိပူရေန္တိ၊ ပြည့်စေကုန်သနည်း။

ဘိက္ခဝေ တို့။ ယသ္မိံ သမယေ ဌံ။ ဘိက္ခု၊ သညံ။ ပ။ ဝိဟရတိ၊ ဇိ။ တသ္မိံ သမယေ ဌံ။ အဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ သတိ၊ သတိသည်။ ဥပဋ္ဌိတာ၊ ကပ်၍တည်သည်။ အသမ္ပုဋ္ဌာ၊ မပျောက်ပျက်သည်။ ဟောတိ၊ ဇိ။ ဘိက္ခဝေ တို့။ ယသ္မိံ သမယေ ဌံ။ ဘိက္ခု၊ နော၊ ဇိ။ သတိ၊ သညံ။ ဥပဋ္ဌိတာ၊ သညံ။ အသမ္ပုဋ္ဌာ၊ သညံ။ ဟောတိ၊ ဇိ။ တသ္မိံ သမယေ ဌံ။ ဘိက္ခု၊ နော၊ ဇိ။ သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂေ၊ ကိ။ အာရဒ္ဓေါ၊ အားထုတ်စဉ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ဇိ။ တသ္မိံ သမယေ ဌံ။ ဘိက္ခု၊ သညံ။ သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂေ၊ ကိ။ ဘာဝေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ တသ္မိံ သမယေ ဌံ။ ဘိက္ခု၊ နော၊ ဇိ။ သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂေ၊ သညံ။ ဘာဝနာပါရိပုရိံ၊ ဘာဝနာ၏ ပြည့်စုံခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ (၁)

တထာသတော၊ ထိုကဲ့သို့သော သတိနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တော၊ နေသော။ သော၊ ထို ရဟန်းသည်။ တံ ဓမ္မံ၊ ထို ရုပ်နာမ်တရားကို။ ပညာယ၊ ဝိပဿနာ ပညာဖြင့်။ ပဝိစိနတိ၊ အနိစ္စ စသော အပြားအားဖြင့် ဆင်ခြင်၏။ ပဝိစယတိ၊ အနိစ္စ စသော အပြားအားဖြင့် စူးစမ်း၏။ ပရိဝိမံသံ၊ စုံစမ်းခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ (ဤသုံးပုဒ် ပရိယာယ်တူ။) ဘိက္ခဝေ တို့။ ယသ္မိံ သမယေ ဌံ။ တထာသတော၊ ရှိ။ ဝိဟရန္တော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သညံ။ တံ ဓမ္မံ၊ ကိ။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ ပဝိစိနတိ၊ ဇိ။ ပဝိစယတိ၊ ဇိ။ ပရိဝိမံသံ သ္မိံ။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဇိ။ တသ္မိံ သမယေ ဌံ။ ပ။ ဂစ္ဆတိ၊ ဇိ။ (၂)

တံ ဓမ္မံ၊ ကိ။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ ပဝိစိနတော၊ အနိစ္စ စသော အပြားအားဖြင့် ဆင်ခြင်သော။ ပဝိစယတော၊ အနိစ္စ စသော အပြားအားဖြင့် စူးစမ်းသော။ ပရိဝိမံသံ၊ စုံစမ်းခြင်းသို့။

အာပဇ္ဇတော၊ နေကံသော။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ ဝီရိယံ၊ လုံ့လသည်။ အာရဒ္ဓံ၊ အားထုတ်အပ်ပြီးသည်။ အသလ္လိနံ၊ မတူန့်သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယသ္မိံ သမယေ၊ နှ့်။ ပ။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ တသ္မိံ သမယေ၊ နှ့်။ ပ။ ဂစ္ဆတိ၊ ၎င်း။ (၃)

အာရဒ္ဓဝီရိယဿ၊ အားထုတ်အပ်ပြီးသော လုံ့လရှိသော ရဟန်း၏။ နိဗ္ဗာမိသော၊ ကိလေသာမိသမရှိသော။ ပီတိ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယသ္မိံ သမယေ၊ နှ့်။ ပ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၎င်း။ တသ္မိံ သမယေ၊ နှ့်။ ပ။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ တသ္မိံ သမယေ၊ နှ့်။ ပ။ ဂစ္ဆတိ၊ ၎င်း။ (၄)

ပီတိမနဿ၊ နှစ်သက်သော စိတ်ရှိသော ရဟန်း၏။ ကာယောပိ၊ ရုပ်ကာယသည်လည်း။ ပဿမ္ဘတိ၊ ငြိမ်းအေး၏။ စိတ္တမ္ပိ၊ စိတ်သည်လည်း။ ပဿမ္ဘတိ၊ ငြိမ်းအေး၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယသ္မိံ သမယေ၊ နှ့်။ ပ။ ပဿမ္ဘတိ၊ ၎င်း။ တသ္မိံ သမယေ၊ နှ့်။ ပ။ ဂစ္ဆတိ၊ ၎င်း။ (၅)

ပဿဒ္ဓကာယဿ၊ ငြိမ်းအေးပြီးသော ရုပ်ကာယရှိသော။ သုခိနော၊ (စိတ်) ချမ်းသာခြင်းရှိသော ရဟန်းသည်။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ သမာဓိယတိ၊ ထားအပ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယသ္မိံ သမယေ၊ နှ့်။ ပ။ ဂစ္ဆတိ၊ ၎င်း။ (၆)

သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ တသာသမာဟိတံ၊ ထိုကဲ့သို့ထားအပ်သော။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ သာဓုကံ၊ ကောင်းစွာ။ အဇ္ဈပေက္ခိတာ၊ လျစ်လျူရှုထင်သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယသ္မိံ သမယေ၊ နှ့်။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပ။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ တသ္မိံ သမယေ၊ နှ့်။ ပ။ ဂစ္ဆတိ၊ ၎င်း။ (၇)

၁၅၁။ (ဤ ၁၅၀-ပိုဒ်၌ ဝေဒနာနုပဿနာ၊ စိတ္တာနုပဿနာ၊ ဓမ္မာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်ပြဝါကျအားလုံးကို ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်ပြဝါကျအားလုံးကို မှီး၍ အနက် သမ္မန်လေ။)

၁၅၂။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထံ၊ သို့လျှင်။ ဘာဝိတာ စ၊ ကုန်သော။ ကထံ၊ သို့လျှင်။ ဗဟုလိကတာ၊ ကုန်သော။ သတ္တု၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ တို့သည်။ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိံ၊ (သိအပ်သည်ဖြစ်၍ ကိလေသာတို့မှ လွတ်ရာ) ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ ပရိပူရေန္တိ၊ ပြည့်စေကုန်သည်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဝိဝေကနိဿိတံ၊ ကင်းဆိတ်ရာနိဗ္ဗာန်၌မို့သော။ ဝိရာဂနိဿိတံ၊ တပ်ခြင်းကင်းရာ နိဗ္ဗာန်၌မို့သော။ နိရောဓနိဿိတံ၊ ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်၌ မို့သော။ ဝေါဿဂ္ဂပရိကာမိံ၊ ကိလေသာကိုစွန့်ရာနိဗ္ဗာန်သို့ညွတ်သော။ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ၊ သတိသမ္မောဇ္ဈင်ကို။ ဘာဝေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ပ။ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ ၎င်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေ၊ သို့။ ဘာဝိတာ၊ ကုန်သော။ ဝေ၊ သို့။ ဗဟုလိကတာ၊ ကုန်သော။ သတ္တု၊ ကုန်သော။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ တို့သည်။ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိံ၊ ကို။ ပရိပူရေန္တိ၊ ပြည့်စေကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ (ဣဒမဝေါစ-စသည် ပေးပြီ။)

အဋ္ဌမံ၊ သော။ အာနာပါနုဿတိသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

ဇု-ကာယဂတာသတိသုတ်

၁၅၃။ (ဝေ မေ သုတံ။ ပ။ အာရာမ-ပေးပြီ။)။ အထခေါ၊ နှ့်။ ပစ္စာဘတ္တံ၊ ဆွမ်းစားပြီးသည်မှ နောက်အခါ၌။ မိဗ္ဗမာဓိပရိက္ခန္ဓာနံ၊ ဆွမ်းစားရာ အရပ်မှ ဝဲခွဲကုန်သည် ဖြစ်၍။ ဥပဋ္ဌာန

သာလာယံ၊ စည်းဝေးရာ(စရပ်)ကျောင်း၌၊ သန္နိသိန္နာနံ၊ အညီအညွတ် ထိုင်နေကြကုန်သော။ သန္နိ-
 ပတိတာနံ၊ အညီအညွတ် စည်းဝေးကြကုန်သော။ သမ္မဟုလာနံ၊ များစွာကုန်သော။ ဘိက္ခုနံ၊
 ရဟန်းတို့၏။ “အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့၊ အတ္ထရိယံ၊ လက်ဖျစ်တံတီး အံ့ချိုးထိုက်ပေစွ။ အာဝုသော၊
 ငါ့ရှင်တို့၊ အတ္တုတံ၊ မဖြစ်စဘူး အဦးအသစ် ဖြစ်ပေစွ။ ဇာနတာ၊ သော၊ ပဿတာ၊ သော။
 အရဟတာ၊ သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန၊ သော။ တေန ဘဝတာ၊ ထိုဘုရားရှင်သည်။ (ဝုတ္တာဌစပ်။)
 ဘာဝိတာ၊ သော။ ဗဟုလိကတာ၊ သော။ ကာယဂတာသတိ၊ ကာယဂတာသတိကို။
 ယာဝ စ၊ အလွန်။ (ဣဒံ နိပါတ်။) မဟပ္ပလာ၊ များသောအကျိုးရှိ၏ ဟူ၍။ မဟာနိသံသာ၊
 များသော အာနိသင်ရှိ၏ ဟူ၍။ ဝုတ္တာတိ၊ ဟောတော် မူအပ်ပြီ” ဟူသော။ အယံ
 အန္တရာကထာ၊ ဤကြားကာလ၌ဖြစ်သော စကားသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ဖြစ်ပြီ။ တေသံ ဘိက္ခုနံ၊
 ထိုရဟန်းတို့၏။ အယဉ္ဇ အန္တရာကထာ၊ သည်ကည်း။ (ဟိဒံ နိပါတ်။) ဝိပွကတာ၊ မပြီးဆုံးသေး
 သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်းအထခေါ၊ ၎်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သာယနသမယံ၊ ညနေချမ်းအခါ၌။ ပဋိသလ္လာနာ၊
 တပါးထည်းတည်း ကိန်းအောင်းတော်မူရာမှ။ ဝုဠိတော၊ ထတော်မူသည်ဖြစ်၍။ ယေန၊ ၎်။ ပ။
 နိသိဒိ၊ ပြီ။ နိသဇ္ဇ၊ ထိုင်တော်မူ၍။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဘိက္ခု၊ တို့ကို။ “ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တေရဟံ၊ ယခု
 အခါ၌။ ကာယ ကထာယ၊ အဘယ်စကားဖြင့်။ သန္နိသိန္နာ၊ အညီအညွတ် ထိုင်နေကုန်သည်။
 အတ္ထ နု၊ ဖြစ်ကုန်သနည်း။ ဝေါ၊ သင်တို့၏။ ဝိပွကတာ၊ မပြီးဆုံးသေးသော။ အန္တရာကထာ၊ သည်။
 ကာ စ ပနာတိ၊ အဘယ်နည်း” ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဣ၊ ဤအရပ်၌။
 ပ။ ဥဒပါဒိ၊ ပြီ။ ဘန္တေ၊ ရား။ နော၊ တပည့်တော်တို့၏။ အယံ ခေါ် အန္တရာကထာ၊ သည်။
 ဝိပွကတာ၊ မပြီးဆုံးသေးပါ။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အနုပ္ပတ္တော၊ အစဉ်ရောက်တော်
 မူပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ထားကြကုန်ပြီ။

၁၂၄။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထံ၊ သို့။ ဘာဝိတာ စ၊ သော။ ကထံ၊ သို့။ ဗဟုလိကတာ စ၊ သော။
 ကာယဂတာသတိ၊ သည်။ မဟပ္ပလာ၊ သည်။ မဟာနိသံသာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ (ဣ
 ဘိက္ခဝေ အစ ဘိက္ခဝိ အထိ မထူးပြီ။) ဝေါ၊ သို့။ အပ္ပမတ္တဿ၊ မမေ့ မလျော့သည်ဖြစ်၍။ အာတာ-
 ပိနော၊ ကိလေသာကို ပူလောင်စေတတ်သောလူ လရှိသည်ဖြစ်၍။ ပဟိတတ္တဿ၊ နိဗ္ဗာန်သို့စေလွှတ်
 အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတော၊ သော။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ ဂေဟသိတာ၊ အိမ်၌မီကုန်
 သော။ (ကာမဂုဏ်တို့ကို အိမ်ဟူ။) ယေ သရသကံပွ၊ အကြင်ပြေးဝင်တတ်သော အကြံအစည်
 တို့သည်။ သန္နိ၊ ကုန်၏။ တေ၊ ထိုပြေးဝင်တတ်သော အကြံအစည်တို့ကို။ ပဟိယန္တိ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏။
 တေသံ၊ ထိုပြေးဝင်တတ်သော အကြံအစည် (မိစ္ဆာသကံပွ) တို့ကို။ ပဟာနာ၊ ပယ်ခြင်းကြောင့်။
 အဗ္ဗတ္တမေဝ၊ မိမိ (ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံ) ၌သာလျှင်။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ သန္နိဇ္ဇတိ၊ တည်၏။
 သန္နိသိဒတိ၊ ကောင်းစွာတည်ငြိမ်၏။ (သမ္မဒေဝ သိဒန္တိ၊ ဥပသမန္တိတိ အတ္တော၊ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ဇိ-၁-၁၄၇)။
 ဧကောဒိ၊ မြတ်သောသမာဓိသည်။ ဟောတိ၊ ၎်။ သမာဓိယတိ၊ တည်ကြည်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။
 ဝေါ၊ သို့။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ကာယဂတာသတိ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ ၎်။ (၁)

၁။ အန္တရာကထာ အနက်၏ အမှာကို မ ၁၊ ပါသရာသိသုတ် နိဿယ ၂၇၃-ပိုဒ်၌ ခူ။
 ၂။ အသာသပသာသကာယေ ဂတာ ပဝတ္တာတိ ကာယဂတာ၊ တံ ကာယဂတာသတိ။ (ဇိ။)
 ၃။ သိမ်းဆည်းအပ်သော ကာယဂတာသတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံကိုပင် မိမိဟု ယူလေ။ ဂေါစရဗ္ဗတ္တသို့ ယေဝါတိ
 ပရိဂ္ဂဟိတေ ကမ္မဋ္ဌာနေ ဝေ ဝတ္တန္တိ၊ တံ ဟိ ဓမ္မဝသေန ဥပဋ္ဌိတာယ ဘာဝနာယ၊ ဂေါစရဘာဝေတာ အဗ္ဗတ္တန္တိ
 ဣ။ (ဇိ။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဂစ္ဆန္တော ဝါ၊ သွားသော်လည်း။ ဂစ္ဆာမိတိ၊ သွား၏ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ဤ။ ဌိတော ဝါ၊ ရပ်သော်လည်း။ ဌိတော၊ ရပ်သည်။ အမှိတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ဤ။ နိသိန္ဒော ဝါ၊ ထိုင်သော်လည်း။ နိသိန္ဒော၊ ထိုင်သည်။ အမှိတိ၊ ဖြစ်၏ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ဤ။ သယာနော ဝါ၊ လျောင်းသော်လည်း။ သယာနော၊ လျောင်းသည်။ အမှိတိ၊ ဖြစ်၏ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ဤ။ ဝါ ပန၊ တနည်းသော်ကား။ ယထာယထာ၊ အကြင်အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အထ၊ ထိုရဟန်း၏။ ကာယော၊ ရူပကာယသည်။ ပဏိဟိတော၊ ထားအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ တသာတထာ၊ ထိုထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ နံ၊ ထိုရူပကာယကို။ ပဇာနာတိ၊ ဤ။ (အကြွင်းတူပြီ။) (၂)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပဟောတိ၊ ဤ။ (မ-၃၊ ဒေဝဒဟသုတ် ၁၅-ပိုဒ်၌ ရေးခဲ့ပြီ။) (အကြွင်းတူပြီ။) (၃)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပါဒတလာ၊ ခြေဘဝါးအပြင်မှ။ ဥဒ္ဓါ၊ အထက်ဆံဖျားတိုင်အောင်။ ကေသမတ္တကာ၊ ဆံဖျားမှ။ အဇော၊ အောက်ခြေဘဝါးအပြင်တိုင်အောင်။ တစပရိယန္တံ၊ ဖိလာအားဖြင့် အရေပါးအဆုံးရှိသော။ နာနပ္ပကာရဿ၊ အထူးထူးအပြားပြားသော။ အသုစိနော၊ မစင်မကြယ်၍စဖွယ်ဖြင့်။ ပုရံ၊ ပြည့်သော။ ဣမပေဝ ကာယံ၊ ဤကိုယ်ကိုပင်။ (မစ္စဝေက္ခတိ-၌စပ်)။ “ဣမသ္မိံ ကာယေ၊ ဤကိုယ်၌။ ကေသာ၊ ဆံတို့သည်။ အတ္တိ၊ ရှိကုန်၏။ (ဤနည်းတူ ပုဒ်တိုင်းပုဒ်တိုင်း လိုက်၍စပ်)။ လောမာ၊ မွေးညှင်းတို့သည်။ နခါ၊ ခြေသည်းလက်သည်းတို့သည်။ ဓန္တော၊ သွားတို့သည်။ တစော၊ အရေထူ အရေပါးသည်။ မံသံ၊ အသားသည်။ နာရု၊ အကြောသည်။ အဋ္ဌိ၊ အရိုးသည်။ အဋ္ဌိမိဉ္ဇံ၊ ရိုးတွင်းခြင်ဆီသည်။ ဝက္ကံ၊ အညှို့သည်။ ဟဒယံ၊ နှလုံးသည်။ ယကနံ၊ အသည်းသည်။ ကိလောမကံ၊ အမြှေးသည်။ ပိဟကံ၊ အဖျဉ်းသည်။ ဗပျိသံ၊ အဆုတ်သည်။ အန္တံ၊ အူမသည်။ အန္တဂုဏံ၊ အူသိမ်သည်။ ဥဒရိယံ၊ အစားသစ်သည်။ ကရိသံ၊ အစာဟောင်းသည်။ ပိတ္တံ၊ သည်းခြေသည်။ သေမှံ၊ သလိပ်သည်။ ပုဗ္ဗော၊ ပြည်သည်။ လောဟိတံ၊ သွေးသည်။ သေဒေါ၊ ချွေးသည်။ မေဒေါ၊ အဆီခဲသည်။ အထု၊ မျက်ရည်သည်။ ဝသာ၊ ဆီကြည်သည်။ ခေဠော၊ တံထွေးသည်။ သိဿံ၊ သိဿံ၊ နှပ်သည်။ လသိကာ၊ အစေးသည်။ မုတ္တံ၊ ကျင်ငယ်သည်။ အတ္တိတိ၊ ရှိ၏ဟူ၍။ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ ဆင်ခြင်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ ဖြစ်သင့်ဖြစ်ရာ ဥပမာကို ဆိုအံ့။ ဥဘတောမုခါ၊ နှစ်ဘက်စီရှိသော။ နာနာဝိဟိတဿ၊ အထူးထူး အပြားပြားရှိသော။ (များသောအပြားတို့ဖြင့် စီရင်အပ်သော-သော်လည်းပေး။) ဓညဿ၊ စပါးဖြင့်။ ပုရာ၊ ပြည့်သော။ ပုတောဋ္ဌိ၊ အိတ်သည်။ (အထ၊ ဖြစ်ရာ၏။) သေယျထိဒံ၊ အဘယ်စပါးတို့ဖြင့် ပြည့်သနည်း။ သာလိနံ၊ သလေး (ကောက်ကြီး) တို့ဖြင့်၎င်း။ ဝိဟိနံ၊ ကောက်လတ် (ကောက်ကြမ်း) တို့ဖြင့်၎င်း။ မုဂ္ဂါနံ၊ ပဲနောက်တို့ဖြင့်၎င်း။ မာသာနံ၊ မတ်ပဲတို့ဖြင့်၎င်း။ တိလာနံ၊ နှမ်းတို့ဖြင့်၎င်း။ တဏှုလာနံ၊ ဆန်တို့ဖြင့်၎င်း။ (ပုရာ၊ ပြည့်သတည်း။) တမေနံ၊ ထိုအိတ်ကို။ စက္ခုမာ၊ မျက်စိအမြင်ရှိသော။ ပုရိသော၊ ယောက်ျားသည်။ မုဉ္ဇိတော၊ ဖြေ၍။ “ဣမေ၊ ဤသည်တို့ကား။ သာလိ၊ သလေး (ကောက်ကြီး) တို့တည်း။ ဣမေ၊ တို့ကား။ ဝိဟိ၊ ကောက်လတ် (ကောက်ကြမ်း) တို့တည်း။ ဣမေ၊ တို့ကား။ မုဂ္ဂါ၊ ပဲနောက်တို့တည်း။ ဣမေ၊ တို့ကား။ မာသာ၊ မတ်ပဲတို့တည်း။ ဣမေ၊ တို့ကား။ တိလာ၊ နှမ်းတို့တည်း။ ဣမေ၊ တို့ကား။ တဏှုလာတိ၊ ဆန်တို့တည်း”ဟူ၍။ ပစ္စဝေက္ခယျ၊ ဆင်ခြင်ရာ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေမေဝ ခေါ၊ ဤအတုသာလျှင်။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပ။ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ ဇ။ (အကြွင်းတူပြီ။) (၄) ☸

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ယသာဌိတံ၊ တည်မြဲတိုင်းသော။ ယထာပတိ-ဟိတံ၊ ထားမြဲတိုင်းသော။ ဣမ မေဝ ကာယံ၊ ဤကိုယ်ကိုပင်။ “ဣမသ္မိ ကာယေ၊ ဤကိုယ်၌။ ပထဝီဓာတု၊ ပထဝီဓာတ်သည်။ အတ္ထိ၊ ဇ။ အာပေါဓာတု၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ဇ။ တေဇောဓာတု၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ဇ။ ဝါယောဓာတု၊ သည်။ အတ္ထိတိ၊ ရှိ၏” ဟူ၍။ ဓာတုသော၊ ဓာတ်အားဖြင့်။ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ ဇ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ အံ။ ဒက္ခော၊ ကျမ်းကျင်လိမ်မာသော။ ဂေါဗာတကော ဝါ၊ နွားသတ်သမားသည်သော်၎င်း။ ဂေါဗာတကန္တေဝါသိ ဝါ၊ နွားသတ်သမား၏ တပည့်သည်သော်၎င်း။ ဂါဝိံ၊ နွားကို။ ဇေတော၊ သတ်၍။ စတုမဟာပထေ၊ လမ်းလေးခု၌။ ဗိလသော၊ အစုအစု (အပုံအပုံ)။ ဝိဘဇိတော၊ ခွဲဝေ၍။ နိသိန္နော၊ ထိုင်နေသည်။ အဿ၊ ထု၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေမေဝ ခေါ၊ သံလျှင်။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပ။ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ ဇ။ (အကြွင်းတူပြီ။) (၅)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ သေယျထာပိ၊ အံ။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သိဝထိကာယ၊ သင်းချိုင်း၌။ ဆဒ္ဓိတံ၊ စွန့်ပစ်အပ်သော။ ဧကောဟမတံ ဝါ၊ သေပြီး၍ တရက်ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ဒ္ဓိဟမတံ ဝါ၊ သေပြီး၍ နှစ်ရက်ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ တိဟမတံ ဝါ၊ သေပြီး၍ သုံးရက်ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ဥဒ္ဓုမာတကံ၊ သေသည်မှအထက် ပူးပူးကြွတက်သော။ ဝိနီလကံ၊ အထူးအားဖြင့် ညှိမဲသော။ ဝိပုဗ္ဗကဇာတံ၊ ယိုသောပြည်ရှိသော။ သရိရံ၊ ကိုယ်ကောင်ကို။ ပဿေယျ၊ မြင်ထု၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ ဣမမေဝ ကာယံ၊ ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင်။ “အယမ္ပိ ခေါကာယော၊ ဤကိုယ်သည်လည်း။ ဝေမေဝေ၊ ဤကဲ့သို့သော သဘောရှိ၏။ ဝေဘာဝိ၊ ဤကဲ့သို့မချွတ်ဖြစ်မည်တည်း။ ဝေအနတိတောတိ၊ ဤကဲ့သို့သောသဘောကို မလွန်နိုင်” ဟူ၍။ ဥပသံဟရတိ၊ ဉာဏ်ဖြင့်ကပ်ဆောင်၏။ (အကြွင်းတူပြီ။) (၆)

☸ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ သေယျထာပိ၊ အံ။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သိဝထိကာယ၊ ၌။ ဆဒ္ဓိတံ၊ သော။ ကာကေဟိ ဝါ၊ ကျီးတို့သည်မှုလည်း။ ဇေမာနံ၊ စားအပ်သော။ ကုလလေဟိ ဝါ၊ လင်းယုန်တို့သည်မှုလည်း။ ခဇ္ဇမာနံ၊ သော။ ဂိဇ္ဈဟိ ဝါ၊ လင်းတတို့သည်မှုလည်း။ ခဇ္ဇမာနံ၊ သော။ ကကေဟိ ဝါ၊ ငှက်ကြီးတုံးစပ်တို့သည်မှုလည်း။ ခဇ္ဇမာနံ၊ သော။ သုနခေဟိ ဝါ၊ ခွေးတို့သည်မှုလည်း။ ခဇ္ဇမာနံ၊ သော။ ဗျဇ္ဈဟိ ဝါ၊ ကျားတို့သည်မှုလည်း။ ခဇ္ဇမာနံ၊ သော။ ဒီပိဟိ ဝါ၊ သစ်တို့သည်မှုလည်း။ ခဇ္ဇမာနံ၊ သော။ သိင်္ဂါလေဟိ ဝါ၊ မြေခွေးတို့သည်မှုလည်း။ ခဇ္ဇမာနံ၊ သော။ ဝိဝိဇေဟိ၊ အမျိုးမျိုးကုန်သော။ ပါဏကဇာတေဟိ ဝါ၊ ပိုးအပေါင်းတို့သည်မှုလည်း။ ခဇ္ဇမာနံ၊ သော။ သရိရံ၊ ကိုယ်ကောင်ကို။ ပဿေယျ၊ မြင်ထု၏။ သော၊ သည်။ ဣမမေဝ ကာယံ၊ ကိုပင်လျှင်။ “အယမ္ပိ ခေါကာယောပိ၊ သည်လည်း။ ပ။ ဝေ အနတိတောတိ၊ နိုင်” ဟူ၍။ ဥပသံဟရတိ၊ ဇ။ (အကြွင်းတူပြီ။ ဤအနက်အားလုံးသည် မ-နိ ၁-သတိပဋ္ဌာနသုတ်၌လည်း လာ၏။) (၇)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ သေယျထာပိ၊ အံ။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သိဝထိကာယ၊ ၌။ ဆဒ္ဓိတံ၊ သော။ အဋ္ဌိကသင်္ခလိကံ၊ သံကြီးသက်နှင့်တူသော အဋ္ဌိရှိသော။ သမံသလောဟိတံ၊

၁။ သော ဝိဇ္ဇာပ.ကောဓသု၊ မောဂ္ဂဗ္ဗာနံသုတ်၌ သောပဒုယ ဝိဇ္ဇတ္တ၌ သက်။

အသားအသွေးနှင့်တကွသော။ နှာရူသမ္ပန္နံ၊ အကြောအဖွဲ့ရှိသော။ သရီရံ၊ ကို။ ပဿေယျ၊
 ဘုရား။ အဋ္ဌိကသင်္ခလိကံ၊ သော။ နိမ္မိသလောဟိတမက္ခိတံ၊ အသားမရှိ သွေးတို့ဖြင့် လိမ်းကျံ
 အပ်သော။ နှာရူသမ္ပန္နံ၊ သော။ (သရီရံ၊ ကို။ ပဿေယျ၊ ဘုရား။)။ အဋ္ဌိကသင်္ခလိကံ၊ သော။
 အပဂတမံသလောဟိတံ၊ အသားအသွေးမကင်းသော။ နှာရူသမ္ပန္နံ၊ သော။ သရီရံ၊ ကို။ ပဿေယျ၊
 ဘုရား။ အညေန၊ တပါးသော အရပ်၌။ (သတ္တမုတ္တေစ-သုတ်ဖြင့်စီရင်။) ဟတ္ထဋ္ဌိကံ၊ လက်ရိုးကို။ ပ။
 ပါဒဋ္ဌိကံ၊ ခြေရိုးကို။ ပ။ ဂေါပုကဋ္ဌိကံ၊ ဖမျက်ရိုးကို။ ပ။ ငွေဋ္ဌိကံ၊ ခူးရိုးကို။ ပ။ ဥရုဋ္ဌိကံ၊ ပေါင်ရိုး
 ကို။ ပ။ ကဋ္ဌိကံ၊ ခါးရိုးကို။ ပ။ ဖာသုကဋ္ဌိကံ၊ နံရိုးကို။ ပ။ ပိဋ္ဌိကံ၊ ကျောက်ကုန်းရိုးကို။ ပ။
 ခန္ဓဋ္ဌိကံ၊ ပခုံးရိုးကို။ ပ။ ဂိဝဋ္ဌိကံ၊ လည်ပင်းရိုးကို။ ပ။ ဟနုကဋ္ဌိကံ၊ မေးရိုးကို။ ပ။ ဒန္တဋ္ဌိကံ၊
 သွားရိုးကို။ ပ။ သီသကဋ္ဌာဟံ၊ ဦးခေါင်းခွံကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဒိသာဝိဒိသာ ဝိက္ခိတ္တာနိ၊ အရပ်ထောင့်
 အရပ်တို့၌ လှင်ပစ်အပ်ကုန်သော။ အပဂတသမ္ပန္နာနိ၊ အဆက်အဖွဲ့မှ ကင်းကုန်သော။ အဋ္ဌိကာနိ၊
 အရိုးတို့ကို။ ပဿေယျ၊ ဘုရား။ သော၊ သည်။ ပ။ ဥပသံဟရတိ၊ ၎င်း။ (အကြွင်းတူပြီ။) (၈-၁၁)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ သေယျထာပိ၊ အံ့။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သိဝထိကာယ၊ ၌။
 ဆဋ္ဌိတံ၊ သော။ သရီရံ၊ ကို။ သေတာနိ၊ ဖြူကုန်သော။ သင်္ခဝဏ္ဏပဋိဘာဂါနိ၊ ခရုသင်းအဆင်းနှင့်
 တူကုန်သော။ အဋ္ဌိကာနိ၊ အရိုးတို့ကို။ ပဿေယျ၊ ဘုရား။ ပုဉ္ဇကိတာနိ၊ ဖြစ်သော အစုအပုံ
 ရှိကုန်သော။ တေထေဝသိကာနိ၊ နှစ်လွန်ကုန်သော။ အဋ္ဌိကာနိ၊ တို့ကို။ ပဿေယျ၊ ဘုရား။ ပ။
 ပုတိနိ၊ ပုပ်ကုန်သော။ စုက္ခကဇာတာနိ၊ မုန့်မုန့်ညက်ညက်ဖြစ်ကုန်သော။ အဋ္ဌိကာနိ၊ တို့ကို။
 ပဿေယျ၊ ဘုရား။ သော၊ သည်။ ပ။ ဥပသံဟရတိ၊ ၎င်း။ (အကြွင်းတူ၏။) (၁၂-၁၄)

၁၅။ (ဈာန်အနက်များကို မ-၃၊ ၃၅၀၅ ဟုသုတ် စာပိုဒ် ၁၆-၅၅ ပြန်ရှု။) သော၊ ထိုရဟန်းသည်။
 ဣမမေဝ ကာယံ၊ ဤရူပကာယကိုသာလျှင်။ ဝိဝေကဇေန၊ နိဝရဏတို့မှ ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့်
 ဖြစ်သော။ ပီတိသုခေန၊ ပီတိသုခဖြင့်။ (ပီတိသုခဟူသောရေဖြင့် ဟူလို။) အဘိသန္ဓေတိ၊ စိုစွတ်
 စေ၏။ ပရိသန္ဓေတိ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ စိုစွတ်စေ၏။ ပရိပူရေတိ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ပြည့်စေ၏။
 ပရိပူရတိ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ပြန်နဲ့ စေ၏။ အသ၊ ထိုရဟန်း၏။ သဗ္ဗာဝတော၊ အလုံးစုံသော
 ကောဋ္ဌာသရှိသော။ ကာယသ၊ ကိုယ်၏။ ဝိဝေကဇေန၊ သော။ ပီတိသုခေန၊ ဖြင့်။ အပ္ပုရံ၊
 မန့်သော အရပ်မည်သည်။ ကိဉ္စိ၊ စိုးစဉ်းအနည်းငယ်မျှ။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ အံ့။ ဒက္ခော၊ လိမ်မာသော။ နှာပကော ဝါ၊ ရေချိုးသမား
 သည်သော်၎င်း။ နှာပကန္တေဝါသီ ဝါ၊ ရေချိုးသမား၏ တပည့်သည်သော်၎င်း။ ကံသထာလေ၊
 ကြေးခွက်၌။ နှာနိယစုဏ္ဏာနိ၊ ရေချိုးကသယ်မှုန်တို့ကို။ အာကိရိတွာ၊ လောင်းထည့်၍။ ဥဒကေန၊
 ရေဖြင့်။ ပရိပေဝိသကံ၊ ပရိပေဝိသကံ၊ ဆုတ်ဖျန်း၍ ဆုတ်ဖျန်း၍။ သန္ဓေယျ၊ ဆုပ်နယ်ရာ၏။
 (အစိုင့်အခဲပြုရာ၏။) သာယံ နှာနိယပိဏ္ဍိ၊ ထိုရေချိုးကသယ်မှုန်အစိုင့်အခဲသည်။ (ထိုဆုပ်ပြာ
 ခဲသည်။) သေဟာနုဂတာ၊ ရေဟူသောအစေးသည် အစဉ်ဝင်အပ်သည်ဖြစ်၍။ သေဟပရေတာ၊
 ရေဟူသောအစေးသည် ထက်ဝန်းကျင်မှ စုတ်စိုအပ်သည်ဖြစ်၍။ သေဟေန၊ ရေဟူသော အစေး
 ဖြင့်။ သန္တရဗာဟိရာ၊ အတွင်းအပြင်နှင့်တကွ(အားလုံး၌)။ ဖုရံ၊ ပြန်နဲ့ သည်။ န စ ပဏ္ဍရိကီ၊

၁။ ပုဉ္ဇကော ဣတော ဇာတော ယေသန္တိ-ဟူသော ဝိဂ္ဂဟအရ ပေးသည်။ မ-၁၊ သဓိမန္တာနုဇုတ်နိဿယ
 ၁၂ ပိုဒ်၅။

ယိုလည်းမယိုစီးသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ ပ။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ (မ-၁၊ မဟာအဿပူရသုတ် နိဿယ-၄၂၇-ပိုဒ်၅။) (အကြွင်းတူပြီး) (၁၅)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ပ။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ (သမာဓိဇနော၊ ပဌမဈာန်သမာဓိ ကြောင့်ဖြစ်သောဟု ပေး။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေယျထာပိ၊ အံ။ ဥဗ္ဗိဒေါဒကော၊ ထွက်သော စမ်းရေရှိသော။ ဥဒကရဟဒေါ၊ ရေအိုင်သည်။ ဂမ္ဘီရော၊ နက်၏။ တဿ၊ ထိုရေအိုင်၏။ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ၊ အရှေ့မျက်နှာ အရပ်၌။ ဥဒကဿ၊ ရေ၏။ အာယမုခံ၊ ဝင်ရာအပေါက်သည်။ နေဝ အဿ၊ မရှိရာ။ ပဗ္ဗိမာယ ဒိသာယ၊ အနောက်မျက်နှာအရပ်၌။ ပ။ န အဿ၊ ရာ။ ဥတ္တဘုယ ဒိသာယ၊ မြောက်မျက်နှာအရပ် ၌။ ပ။ န အဿ၊ ရာ။ ဒက္ခိဏာယ ဒိသာယ၊ တောင်မျက်နှာအရပ်၌။ ပ။ န အဿ၊ ရာ။ ဒေဝေါ စ၊ မိုးသည်လည်း။ ကာလေန ကာလံ၊ ရံပန်ရံခါ။ သမ္မာဓာရံ၊ အယဉ်သည်းထန်စွာ။ န အနုပ္ပဝေစ္စယျ၊ မရွာဘူး။ အထ ခေါ၊ ၌။ တမ္ပာဝ ဥဒကရဟဒေါ၊ ထိုရေအိုင်မှသာလျှင်။ သီတာ၊ အေးလှစွာသော။ ဝါရိဓာရာ၊ ရေအယဉ်သည်။ ဥဗ္ဗိဒ္ဓိတွာ၊ အထက်သို့တက်၍။ တမေဝ ဥဒကရဟဒံ၊ ထိုရေအိုင်ကို သာလျှင်။ သီတေန၊ သော။ ဝါရိနာ၊ ဖြင့်။ အဘိသန္ဓေယျ၊ စိုစွတ်စေရာ၏။ ပ။ ပရိပ္ပုရေယျ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ပြန်နဲ့ စေရာ၏။ သဗ္ဗာဝတော၊ အလုံးစုံ အစိတ်ရှိသော။ အဿ ဥဒကရဟဒဿ၊ ထိုရေအိုင်၏။ သီတေန၊ သော။ ဝါရိနာ၊ ဖြင့်။ အပ္ပုဋ္ဌံ၊ မန့် သော အရပ်မည်သည်။ ကိဉ္စိ၊ စိုးစဉ်းအနည်းငယ်မျှ။ န အဿ၊ ရာ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ ပ။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ (အကြွင်းတူပြီး) (၁၆)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပ။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ (နိပ္ပိတိကေန၊ ပီတိမရှိ သော။ သုခေန၊ တတိယဈာန်ချမ်းသာဖြင့်-ဟုပေး။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေယျထာပိ၊ အံ။ ဥပ္ပလိနိယံ ဝါ၊ ဥပ္ပလကြာတော၌၎င်း။ ပဒုမိနိယံ ဝါ၊ ပဒုမ္မာ ကြာတော၌၎င်း။ ပုဏ္ဏရိကိနိယံ ဝါ၊ ပုဏ္ဏရိကကြာတော၌၎င်း။ ဥဒကေ၊ ရေ၌။ ဇာတာနိ၊ ဖြစ် ကုန်သော။ ဥဒကေ၊ ရေ၌။ သံဝစာနိ၊ ကြီးပွားကုန်သော။ ဥဒကာနုဂ္ဂတာနိ၊ ရေသို့အစဉ်လိုက် ကုန်သော။ အန္ဓောနိမုဂ္ဂပေါသိနိ၊ ရေအတွင်း၌နှစ်လျက် ကြီးပွားကုန်သော။ အပွေကစွာနိ၊ အချိုကုန်သော။ ဥပ္ပလာနိ ဝါ၊ ဥပ္ပလကြာတို့သည်၎င်း။ ပဒုမာနိ ဝါ၊ ပဒုမ္မာကြာတို့သည်၎င်း။ ပုဏ္ဏရိကာနိ ဝါ၊ ပုဏ္ဏရိကကြာတို့သည်၎င်း။ အဿ၊ ရှိကုန်ရာ၏။ တာနိ၊ ထိုဥပ္ပလကြာစသည်တို့သည်။ ယာဝ စ အဂ္ဂါ၊ အဖျားတိုင်အောင်၎င်း။ ယာဝ စ မူလာ၊ အရင်းတိုင်အောင်၎င်း။ သီတေန၊ သော။ ဝါရိနာ၊ ဖြင့်။ အဘိသန္ဓာနိ၊ စွတ်စိုကုန်၏။ ပရိသန္ဓာနိ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ စွတ်စိုကုန်၏။ ပရိပ္ပုရာနိ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ပြည့်ကုန်၏။ ပရိပ္ပုဋ္ဌာနိ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ပြန်နဲ့ ကုန်၏။ သဗ္ဗာဝတံ၊ အလုံးစုံ အစိတ်ရှိကုန်သော။ အဿ ဥပ္ပလာနံ ဝါ၊ ထိုဥပ္ပလကြာတို့၏၎င်း။ အဿ ပဒုမာနံ ဝါ၊ ထိုပဒုမ္မာကြာ တို့၏၎င်း။ အဿ ပုဏ္ဏရိကာနံ ဝါ၊ ထိုပုဏ္ဏရိကကြာတို့၏၎င်း။ (အဿ-ကား ဝစနဝိပလ္လာသ။) သီတေန၊ သော။ ဝါရိနာ၊ ဖြင့်။ အပ္ပုဋ္ဌံ၊ သည်။ ကိဉ္စိ၊ မျှ။ န အဿ၊ ရာ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ ပ။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ (အကြွင်းတူပြီး) (၁၇)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပ။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ (ပရိသုဒ္ဓေန၊ စင်ကြယ် စွာသော။ ပရိယောဒါဘေန၊ ဖြူစင်စွာသော။ စေတသာ၊ (စတုတ္ထဈာန်) စိတ်ဖြင့်။ ပရိတွာ၊ ဖြစ်၍။ နိသိန္ဓော၊ ထိုင်နေသည်။ အဿ၊ ရာ၏-ဟုပေးလော။)

ဘိက္ခဝေ တို့။ သေယျထာပိ၊ အံ။ ပုရိသော၊ သည်း။ ဩဒါတေန၊ ပြုစင်စွာသော။ ဝတ္ထေန၊ အဝတ်ဖြင့်။ သသိသံ၊ ဦးခေါင်းနှင့်တကွ။ ပါရုပိတွာ၊ ခြံ၍။ နိသိန္ဒော၊ ထိုင်နေသည်။ အာယ၊ ပြစ်ရာ၏။ အာယ၊ ထိုယောကျ်ား၏။ သဗ္ဗာဝတော၊ အလုံးစုံသောအစိတ်(ကောဠာသ) ရှိသော။ ကာယိယ၊ ရွပ်ကာယ၏။ ဩဒါတေန၊ သော။ ဝတ္ထေန၊ ဖြင့်။ အပ္ပုဋ္ဌံ၊ သည်း။ ကိဉ္စိ၊ မှ။ န အာယ၊ ရာ။ ဘိက္ခဝေ တို့။ ဝေမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ ပ။ န ဟောတိ၊ မပြစ်။ (အကြွင်းတူပြီ။) (၁၈)

၁၅၆။ ဘိက္ခဝေ တို့။ ယထာ ကထာစိ၊ အကြင်တစ်စုံတယောက်သောသူသည်။ ကာယဂတာသတိ၊ ကို။ သာဝိတာ၊ ဖြစ်စေအပ်ပြီ။ ဗဟုလိကတာ၊ အကြိမ်များစွာပြုအပ်ပြီ။ ဝိဇ္ဇာဘာဂိယာ၊ ဝိဇ္ဇာသို့ချဉ်းကပ်တတ်ကုန်သော။ (ဝိဇ္ဇာအစဉ် ဖြစ်ကုန်သော ဟူ၍သော်လည်းပေး။) ကေစိ၊ တစ်စုံတစ်ခုကုန်သော။ ယေ ကုသလာ မော၊ အကြင်ကုသိုလ်တရားတို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) တေ ကုသလာ မော၊ ထိုကုသိုလ်တရားတို့သည်။ အာယ၊ ထိုသူ၏ (ဘာဝနာ၌)။ အန္တောဂဓာဝ၊ အတွင်းဝင်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ဘိက္ခဝေ တို့။ သေယျထာပိ၊ အံ။ ကထာစိ၊ သော။ ယထာ၊ အကြင်သူ၏။ စေတသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ မဟာသမုဒ္ဓေါ၊ မဟာသမုဒ္ဓရာသည်။ ဖုဇ္ဇော၊ ပြန်နှံ၏။ သမုဒ္ဓဂံမာ၊ သမုဒ္ဓရာ၌ဝင်ရောက်ကုန်သော။ ကာစိ၊ တစ်စုံတစ်ခုကုန်သော။ ယာ တန္တုနိယော၊ အကြင်မြစ်ငယ်တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တာ ကုန္တုနိယော၊ ထိုမြစ်ငယ်တို့သည်။ အာယ၊ ထိုသူ၏ (စိတ်၌)။ အန္တောဂဓာဝ၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ တို့။ ဝေမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ ပ။ အန္တောဂဓာဝ၊ တည်း။

ဘိက္ခဝေ တို့။ ကထာစိ၊ သော။ ယထာ၊ အကြင်သူသည်။ ကာယဂတာသတိ၊ ကို။ အသာဝိတာ၊ မဖြစ်စေအပ်။ အဗဟုလိကတာ၊ အကြိမ်များစွာမပြုအပ်။ မာရော၊ မာရ်နတ်သည်။ ထာယ၊ ထိုသူ၏(စိတ်၌)။ ဩတာရံ၊ (ကိလေသာဖြစ်ခြင်း၏) အခွင့်အပေါက်ကို။ လဘတိ၊ ရ၏။ မာရော၊ သည်း။ တထာ၊ ၌။ အာရမ္မထံ၊ (ကိလေသာဖြစ်ခြင်း၏) အကြောင်းကို။ လဘတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ တို့။ သေယျထာပိ၊ အံ။ ပုရိသော၊ သည်း။ ဂရုကံ၊ လေးလံလှစွာသော။ သိလာဂုဠံ၊ ကျောက်တုံးကို။ အလ္လမတ္တိကာပုဇ္ဇေ၊ စိုသောမြေညက်ပုံ၌။ ပက္ခိပေယျ၊ ထည့်ရာ၏။ ဘိက္ခဝေ တို့။ တံ၊ ကို။ ကိမညတ၊ နည်း။ ဂရုကံ၊ သော။ တံ သိလာဂုဠံ၊ ကို။ အလ္လမတ္တိကာပုဇ္ဇေ၊ ၌။ ဩတာရံ၊ စင်ခွင့်သွားပေါက်ကို။ လဘေထ အပိ န၊ ရရာသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်မူ၏။ သန္တေ၊ ရား။ ဧဝံ၊ မှန်ပါ၏။ ဘိက္ခဝေ တို့။ ဝေမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ ပ။ လဘတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ တို့။ သေယျထာပိ၊ အံ။ သုက္ကံ၊ ခြောက်သော။ ကောဠာပံ၊ အစေးမရှိသော။ ကိဠံ၊ ထင်းသည်။ (အာယ၊ ရှိရာ၏။) အထ၊ ထိုအခါ၌။ ပုရိသော၊ သည်း။ အဂ္ဂိံ၊ မီးကို။ အဘိနိဗ္ဗတ္တေသာမိ၊ ဖြစ်စေအံ့။ တေဇော၊ အပူဓာတ်ကို။ ပါတုကရိသာမိတိ၊ ထင်ရှားပြီအံ့။ ဟု နှလုံးသွင်း၍။ ဥတ္တရာရထိံ၊ မီးပွတ်ကျည်ကို။ အာဒါယ၊ ယူ၍။ အာဂစ္ဆေယျ၊ လာရာ၏။ ဘိက္ခဝေ တို့။ တံ၊ ကို။ ကိမညတ၊ နည်း။ သော ပုရိသော၊ သည်း။ သုက္ကံ၊ သော။ ကောဠာပံ၊ သော။ အပု ကဠံ၊ ထိုထင်းကို။ ဥတ္တရာရထိံ၊ ကို။ အာဒါယ၊ ၍။ အဘိမန္တေန္တော၊ ပွတ်တိုက်သည်ရှိသော်။ အဂ္ဂိံ၊ ကို။ အဘိနိဗ္ဗတ္တေယျ အပိ န၊ ဖြစ်စေရာသလော။ ဟေဇော

၁။ ဩတာရံ၊ ကိလေသာပုတ္တိယာ အဝသရံ၊ ဋီကာ။

ကို။ ပါတုကရေယျ အပိန၊ တင်္ဂဗ္ဗားပြုရာသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ဝေံ၊ ၎င်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ ပ။ လာဘတိ၊ ၎င်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ အံ။ ရိတ္တော၊ ရေမှဆိတ်သုဉ်းသော။ တုစ္ဆော၊ အချဉ်းနှီးသော။ အာဓာရေ၊ ကရွတ်ခွေ၌။ ဌပိတော၊ တင်္ဂဗ္ဗားအပ်သော။ ဥဒကမဏိကော၊ ရေအုံကြီးသည်။ အဿ၊ ရာ၏။ အထ၊ ၌။ ပုရိသော၊ သည်။ ဥဒကဘာရံ၊ ရေတည်းဟူသော ဝန်ကို။ အာဒါယ၊ ၌။ အာဂစ္ဆေယျ၊ ရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တံ၊ ကို။ ကိံ မညထ၊ နည်း။ သော ပုရိသော၊ သည်။ ဥဒကဿ၊ ရေ၏။ နိက္ခေပန၊ သွန်ချရာအရပ်ကို။ လဘေထ အပိန၊ ရရာသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ဝေံ၊ ၎င်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ ပ။ လာဘတိ၊ ၎င်း။

၁၅၅။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပ။ န လာဘတိ၊ မရ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ အံ။ ပုရိသော၊ သည်။ လဟုကံ၊ ပေါ့ပါးသော။ သုတ္တဂ္ဂံ၊ ချည်လုံးကို။ သဗ္ဗသာရမယေ၊ အလုံးစုံသော အနှစ်အတိပြီးသော။ အဂ္ဂဋ္ဌမလကေ၊ တံခါးရွက်၌။ ပက္ခိပေယျ၊ ပစ်ချရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တံ၊ ကို။ ကိံ မညထ၊ နည်း။ သော ပုရိသော၊ သည်။ လဟုကံ၊ သော။ တံ သုတ္တဂ္ဂံ၊ ကို။ သဗ္ဗသာရမယေ၊ သော။ အဂ္ဂဋ္ဌမလကေ၊ ၌။ ဩတာရံ၊ တည်နေခွင့်ကို။ လဘေယျ အပိန၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ဝေံ၊ ၎င်း။ ဤစကားသည်။ နော ဟိ၊ မသင့်ပါ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ ပ။ န လာဘတိ၊ မရ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ အံ။ အလ္လံ၊ စိုသော။ သသ္မေဟံ၊ အစေးရှိသော။ ကဋ္ဌံ၊ ထင်းသည်။ (အဿ၊ ရာ၏။) အထ၊ ၌။ ပုရိသော၊ သည်။ ပ။ အာဂစ္ဆေယျ၊ ၎င်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တံ၊ ကို။ ကိံ မညထ၊ နည်း။ သော ပုရိသော၊ သည်။ အလ္လံ၊ သော။ သသ္မေဟံ၊ သော။ အမံ၊ ကဋ္ဌံ၊ ကို။ ပ။ ပါတုကရေယျ အပိန၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ဝေံ၊ ၎င်း။ နော ဟိ၊ ပ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ ပ။ န လာဘတိ၊ မရ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ အံ။ ဥဒကဿ၊ ရေဖြင့်။ ပူရော၊ ပြည့်သော။ သမတိတ္တိကော၊ ညီမျှသော အနားရေးရှိသော။ ကာကပေယျော၊ တျိုး သောက်နိုင်သော။ အာဓာရေ၊ ၌။ ဌပိတော၊ သော။ ဥဒကမဏိကော၊ သည်။ (အဿ၊ ရာ၏။) အထ၊ ၌။ ပ။ အာဂစ္ဆေယျ၊ ရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တံ၊ ကို။ ကိံ မညထ၊ နည်း။ သော ပုရိသော၊ သည်။ ဥဒကဿ၊ ၎င်း။ နိက္ခေပန၊ သွန်ချရာအရပ်ကို။ လဘေထ အပိန၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ဝေံ၊ ၎င်း။ နော ဟိ၊ ပ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ ပ။ န လာဘတိ၊ မရ။

၁၅၈။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့ ။ ပ။ ဗဟုလိကတာ၊ အပ်ပြီ။ သော၊ ထိုသူသည်။ အဘိညာသစ္စိကရဏိယဿ၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက် ပြုအပ်သော။ ယဿ ယဿ ဓမ္မဿ၊ အကြင်အကြင်တရားကို။ အဘိညာသစ္စိကရိယာယ၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ အဘိနိန္ဒာမေတိ၊ ရှေးရှုညွတ်စေ၏။ သတိအာယတနေ၊ သတိတည်းဟူသော အကြောင်းသည်။ သတိ၊ ဖြစ်သော။ တတြ တတြေ၊ ထိုထိုတရား၌သာလျှင်။ သက္ခိဘဗ္ဗတံ၊ သက်သေထိုက်သူ၏အဖြစ်သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။

ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ အံ။ ဥဒကဿ၊ မြင့်။ ပူရာ၊ သော။ သမတိတ္တိကော၊ သော။ ကာကပေယျာ၊ သော။ အာဇာရေ၊ ဌ။ ဌပိတော၊ သော။ ဥဒကမဏိကော၊ သည်။ (အဿ၊ ရာ၏။) တမေနံ၊ ထိုအိုးကြီးကို။ ဗလဝါ၊ ခုန်အားရှိသော။ ပုရိသော၊ သည်။ ယတော၊ ယတော၊ အကြင်အကြင်အရပ်မှ။ အာဝိဇ္ဇေယျ၊ ဆွဲငင်ရာ၏။ (တတော တတော၊ ထိုထိုအရပ်မှ။) ဥဒကံ၊ သည်။ အာဂစ္ဆေယျ၊ လာရာသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ ဘန္ဓေ၊ ရူး။ ဝေံ၊ ၏။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ဝေမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ ပ။ ပါပုဏာတိ၊ ၏။

ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ အံ။ သမေ၊ ညီညွတ်သော။ ဘူမိဘာဂေ၊ မြေအသို့။ စတုရဿာ ပေါက္ခရဏိ၊ လေးထောင့်ကန်သည်။ အာဠိဗန္ဓာ၊ ဖွဲ့အပ်သော ကန်သင်း ရှိသည်။ ဥဒကဿ၊ မြင့်။ ပူရာ၊ ပြည့်သည်။ သမတိတ္တိကော၊ ညီမျှသော ကမ်းပါးရေး ရှိသည်။ ကာကပေယျာ၊ ကျီးသောက်နိုင်သည်။ အဿ၊ ရာ၏။ တမေနံ၊ ထိုလေးထောင့်ကန်ကို။ ဗလဝါ၊ သော။ ပုရိသော၊ သည်။ ယတော ယတော၊ မှ။ အာဠိ၊ ကန်သင်းကို။ မုဇ္ဈေယျ၊ လွတ်ရာ၏။ (တတော တတော၊ မှ။) အာဂစ္ဆေယျ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ ဝေံ ဘန္ဓေ၊ အရှင်ဘုရား ဟုတ်ပါ၏။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ဝေမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ ပ။ ပါပုဏာတိ၊ ၏။

ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ အံ။ သုဘူမိယံ၊ ညီညွတ်သောမြေ။ စတုမာဘပထေ၊ လမ်းကြီးလေးခု။ ယုတ္တော၊ ကအပ်သော။ အာဇာညရထော၊ အာဇာနည်မြင်းရထားသည်။ ဌိတော၊ ရပ်တည်သည်။ ဩတ္ထေပတောဒေါ၊ ချထားအပ်သော နှင်တံရှိသည်။ အဿ၊ ရာ၏။ တမေနံ၊ ထိုအာဇာနည်မြင်းရထားကို။ ဒက္ခော၊ ကျမ်းကျင်သော။ ယောဂ္ဂါစရိယော၊ မြင်းတို့၏ ဆရာဖြစ်သော။ အဿဒမ္မသာရထိ၊ ဆုံးမအပ်ပြီးသော မြင်းတို့ကို သွားစေထုတ်သော ရထားထိန်းသည်။ အဘိရုဟိတော၊ တက်စီး၍။ ဝါမေန ဟတ္ထေန၊ လက်ဝဲလက်ဖြင့်။ ရသ္မိယော၊ ကြိုးတို့ကို။ ဂဟေတော၊ ကိုင်၍။ ဒက္ခိဏေန ဟတ္ထေန၊ လက်ျာလက်ဖြင့်။ ပတောဒံ၊ နှင်တံကို။ ဂဟေတော၊ ၍။ ယေ နိစ္ဆကံ၊ အကြင်အကြင်အလိုရှိအပ်သော လမ်းဖြင့်။ ယဒိစ္ဆကံ၊ အကြင်အကြင် အလိုရှိတိုင်း။ သာရေယျာပိ၊ ရှေ့သို့ သွားလည်း သွားစေရာ၏။ ပစ္စာသာရေယျာပိ၊ နောက်သို့ ဆုတ်လည်း ဆုတ်စေရာ၏။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ဝေမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ ပ။ ပါပုဏာတိ၊ ၏။

၁၅၉။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ကာယကတယ၊ ကိုယ်၌ဖြစ်သော။ သတိယာ၊ သတိကို။ အာသေဝိတာယ၊ အဖန်ဖန် မှီဝဲအပ်သည်ရှိသော်။ ဘာဝိတာယ၊ ဖြစ်စေအပ်သည်ရှိသော်။ ဗဟုလိကာတာယ၊ အကြိမ်များစွာ ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ ယာနိကတာယ၊ က၊ အပ်သော ယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ ဝတ္ထုကတာယ၊ တည်ရာဟု ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ အနုဋ္ဌိတာယ၊ အဖန်ဖန် တည်စေအပ်သည်ရှိသော်။ ပရိစိတာယ၊ အလွန်ကြာမြင့်စွာ လေ့လာအပ်သည်ရှိသော်။ သုသမာရဒ္ဒါယ၊ ကောင်းစွာ အားထုတ်အပ်သည်ရှိသော်။ ဒသ၊ ဆယ်ပါးကုန်သော။ အာနိသံသာ၊ အကျိုးတို့ကို။ ပါဠိကင်္ဂါ၊ အလိုရှိအပ်ကုန်၏။

အရတိ ရတိသဟော၊ (ကုသိုလ်၌) မဇ္ဈလျော်ခြင်း (ကာမဂုဏ်၌) မဇ္ဈလျော်ခြင်းတို့ကို လွှမ်းမိုးနိုင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အရတိ၊ မဇ္ဈလျော်ခြင်းသည်။ တံ၊ ထိုရဟန်းကို။ န စ သဟတိ၊ မလွှမ်းမိုးနိုင်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်ပေါ်သော။ အရတိံ၊ မဇ္ဈလျော်ခြင်းကို။ အဘိဘုယျ၊ လွှမ်းမိုး၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ (၁)

ဘယဘေရဝသဟော၊ ကြောက်တတ်သောစိတ်၊ (ကြောက်မက်ဖွယ်အာရုံတို့ကို) လွှမ်းမိုးနိုင်သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဘယဘေရဝံ၊ ကြောက်တတ်သော စိတ်၊ ကြောက်မက်ဖွယ်အာရုံသည်။ တံ၊ ထိုရဟန်းကို။ န စ ဘယတံ၊ မလွှမ်းမိုးနိုင်။ ဥပ္ပန္နံ၊ သော။ ဘယဘေရဝံ၊ ကို။ အဘိဘုယျ၊ ဤ။ ဝိဟရတိ၊ ဤ။ (၂)

သီတဿ၊ အအေးကို။ ဥက္ခယ၊ အပူကို။ ဇီဝတ္ထာယ၊ စားလို့ခြင်း (ဆာလောင်ခြင်း) ကို။ ပိပါသယ၊ သောက်လို့ခြင်း (မှတ်သိပ်ခြင်း) ကို။ ခံသ မကသ ဝါတာတပ သရိသပ သမ္ပဿာနံ၊ မှက် ခြင် ယင် လေ နေပူ မြေ ကင်းသန်းတို့၏ အတွေ့တို့ကို။ ဒုရုတ္တာနံ၊ မကောင်းသဖြင့် ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဒုဏ္ဍဂတာနံ၊ မကောင်းသဖြင့် ရောက်လာကုန်သော။ ဝစနပထာနံ၊ စကားတို့ကို။ ခမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဒုက္ခာနံ၊ ဆင်းရဲကုန်သော။ တိဗ္ဗာနံ၊ ကြီးမားကုန်သော။ ခရာနံ၊ ကြမ်းကုန်သော။ ကဋ္ဌကာနံ၊ စပ်ခါးကုန်သော။ အသာတာနံ၊ သာယာခြင်းမှ ကင်းကုန်သော။ အမနာပါနံ၊ စိတ်နှလုံးကို မပျိုးစေတတ်ကုန်သော။ ပါဏဟရာနံ၊ အသက်ကို ပယ်ရှားနိုင်ကုန်သော။ ဥပ္ပန္နာနံ၊ ဖြစ်ပြီးကုန်သော။ သာရိရိကာနံ၊ ကိုယ်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဝေဒနာနံ၊ ဝေဒနာတို့ကို။ အဝိဝါသကဇာတိကော၊ သည်းခံနိုင်သော သဘောရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ (၃)

(ကြမ်း ၄-၅-၆-၇-၈-၉-၁၀-အာနိသံသတို့ကို မ-၃၊ ဂေါပကမောဂ္ဂုလ္လာနသုတ်နိဿယ ၈၂-ပိုဒ်၌ ရေးခဲ့ပြီ။ ၎င်းကို ပြန်၍။)

သိက္ခဝေ၊ တို့။ ကာယဂတာယ၊ သော။ သတိယာ၊ ကို။ ပ။ သုသမာရဒ္ဓါယ၊ သော်။ ဒသ၊ ကုန်သော။ ဣမေ အာနိသံသာ၊ ဤအကျိုးတို့ကို။ ပါဠိကခါ၊ အလိုရှိအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ (ဣဒမဝေါစ-စသည် ပေးမြဲ။)

နဝမံ၊ သော။ ကာယဂတာသတိသတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၁၀-သင်္ခါရုပပတ္တိသုတ်

၁၆၀။ (ဝေံ မေ သုတံ။ ပ။ ပစ္စယောသု-ပေးမြဲ။) ဘဂဝါ၊ သည်။ “သိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေါ သင်တို့အား။ သင်္ခါရုပပတ္တိံ၊ သင်္ခါရုပပတ္တိသုတ်ကို။ (ဝိပါကက္ခန္ဓသင်္ခါရုတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကိုဟူ၍ သော်၎င်း။ ပညာသိသင်္ခါရုဖြင့် သုဂတိဘဝသို့ ကပ်ရောက်သော ခန္ဓာတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကိုဟူ၍ သော်၎င်း။ ဋ္ဌ-ဋီပွင့်အတိုင်း ပေးလေ။)။ ပ။ သာသိဿာမိတိ၊ အံ”ဟူသော။ တေ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ပ။ ပစ္စယောသု၊ ကုန်ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်—

၁၆၁။ သိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣ၊ ဤသောသနာတော်၌။ သိက္ခု၊ သည်။ သဒ္ဓါယ၊ ဩကပ္ပနိယ သဒ္ဓါနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ သီလေန၊ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ သုတေန၊ မြတ်စွာဘုရား စကားတော်ကို များစွာကြားနာခြင်းနှင့်။ (ဗုဒ္ဓဝစနဗဟုသစ္စံ-ဋီ။) သမန္နာဂတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ စာဂေန၊ အာမိသကို စွန့်ကြဲခြင်းနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ပညာယ၊ ကမ္မဿကတညာဏ်ပညာနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ (ကမ္မဿကတညာဏ် ကမ္မဗလဒိဋ္ဌိ စ။ဋီ။) တဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ “အဟံ၊ ငါသည်။ ကာယဿ၊ ဤ။ သောဒါ၊ ကြောင့်။ မရဏာ၊ မှ။ ပရိ-ဋ္ဌံ၊ ဧတ္ထိမမဟာ-

သာလာနံ၊ ခတ္တိယမဟာသာလတို့၏။ သဟဗျတံ၊ အပေါင်းအဖော်၏ အဖြစ်သို့။ ဥပပဇ္ဇေယျံ၊ ကပ်ရောက်ရမှုကား။ အဟောဝတတိ၊ ကောင်းလေစွာ ဟူ၍။ ဝေ၊ ဤသို့သော တောင့်တချက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ တံ စိတ္တံ၊ ထိုတောင့်တသောစိတ်ကို။ ဒဟတိ၊ ထား၏။ တံ စိတ္တံ၊ ကို။ အဓိဋ္ဌာတိ၊ ဆောက်တည်၏။ တံ စိတ္တံ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ ဝေ၊ သို့။ ဘာဝိတာ၊ ကုန်သော။ ဝေ၊ သို့။ ဗဟုလံကတာ၊ ကုန်သော။ တေ သင်္ခါရစ၊ ထိုဥပပတ္တိဘဝကို ပြုပြင်တတ်သော သင်္ခါရတို့သည်၎င်း။ (ပတ္တနာနှင့်တကွ သဒ္ဓါ စသော ငါးပါးသော တရားတို့ကိုယူ။) တေဝိဟာရာစ၊ ထိုဘဝအထူးကို ဆောင်တတ်သော တရားတို့သည်၎င်း။ တတြ၊ ထို (ခတ္တိယမဟာသာလတို့၏ ဖြစ်ရာ) ဘုံဌာန၌။ ဥပပတ္တိယာ၊ ပဋိသန္ဓေ တည်နေခြင်းငှါ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ မဂ္ဂေါ၊ ဤလမ်းစဉ်သည်။ အယံ ပဋိပဒါ၊ ဤကျင့်စဉ်သည်။ (ပတ္တနာနှင့်တကွ ပဉ္စမေတို့တည်း။) တတြ၊ ထို (ခတ္တိယမဟာသာလတို့၏ ဖြစ်ရာ) ဘုံဌာန၌။ ဥပပတ္တိယာ၊ ငှါ။ သံဝတ္တတိ၊ ၏။

☰

၁၆၂။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ပ။ ဗြာဟ္မဏမဟာသာလာနံ၊ တို့၏။ ပ။ ဂဟပတိ-မဟာသာလာနံ၊ တို့၏။ ပ။ သံဝတ္တတိ၊ ၏။

၁၆၃။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပ။ သမန္နာဂတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုရဟန်းသည်။ “စာတုမဟာရာဇိကာ၊ စတုမဟာရာဇ်ဘုံ၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ နတ်တို့သည်။ ဒီဃာယုကော၊ ရှည်သောအသက်ရှိကုန်၏။ ဝဏ္ဏာန္တော၊ အဆင်းလှကုန်၏။ သုခဗဟုလောတိ၊ ချမ်းသာများကုန်၏” ဟူ၍။ သုတံ၊ ကြားအပ်ဘူးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပ။ စာတုမဟာရာဇိကာနံ၊ စတုမဟာရာဇ်ဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝါနံ၊ နတ်တို့၏။ ပ။ သံဝတ္တတိ၊ ၏။

၁၆၄။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ပ။ တာဝတိံသာ၊ တာဝတိံသာဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ နတ်တို့သည်။ ပ။ ယာမာ၊ ယာမာဘုံ၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ တို့သည်။ ပ။ တုသိတာ၊ တုသိတာဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ တို့သည်။ ပ။ နိမ္မာနရတိ၊ နိမ္မာနရတိဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ တို့သည်။ ပ။ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိ၊ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိ ဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ တို့သည်။ ပ။ သံဝတ္တတိ၊ ၏။

၁၆၅။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပ။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ သည်။ “သဟသော၊ လောကဓာတ်တထောင်ကို အစိုးရသော။ ဗြဟ္မာ၊ ဗြဟ္မာသည်။ ဒီဃာယုကော၊ ရှည်သောအသက်ရှိ၏။ ဝဏ္ဏဝါ၊ အဆင်းလှ၏။ သုခဗဟုလောတိ၊ ချမ်းသာများ၏” ဟူ၍။ သုတံ၊ ကြားအပ်ဘူးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သဟသော၊ သော။ ဗြဟ္မာ၊ သည်။ သဟသိလောကဓာတံ၊ တထောင်သောလောကဓာတ်ကို။ ဝရိတွာ၊ ဖြန့်၍။ အဓိမုစ္စိတွာ၊ နှလုံးသွင်း၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ ယေပိ သတ္တာ၊ အကြင်သတ္တဝါတို့သည်လည်း။ တတ္ထ၊ ထိုတထောင်သောလောကဓာတ်၌။ ဥပပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တေပိ၊ ထိုသတ္တဝါတို့ကိုလည်း။ ဖရိတွာ၊ ၍။ အဓိမုစ္စိတွာ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စက္ခုမာ၊ မျက်စိအမြင်ရှိသော။ ပုရိသော၊ သည်။ ဧဝံ၊ တလုံးသော။ အာမဏံ၊ သျှစ်သျှားသီးကို။ ဟတ္ထေ၊ လက်၌။ ကရိတွာ၊ တင်၍။ ပစ္စဝေက္ခေယျ၊ သေယျထာပီ၊ ရှည်ခြင်ရာသက်သို့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ ပ။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ တဿ၊ ၏။ “အဟံ၊ သည်။ ကာဟဿ၊ ၏။ ဘေဒါ၊ သော။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ၍။ သဟဿဿ၊ သော။ ဗြဟ္မာ၊ နော။

☰

ဗြဟ္မာ၏။ သဟဗျတံ၊ သို့။ ဥပပဇ္ဇေယျံ၊ ကား။ အဟော ဝတာထိ၊ စွဲတူ၍။ ဝေ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပ။ သံဝတ္တတိ၊ ၏။

၁၆၆။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ပ။ ခွိသဟဿော၊ လောကဓာတ်နှစ်ထောင်ကို အစိုးရသော။ ဗြဟ္မာ၊ သည်။ ပ။ တိသဟဿော၊ လောကဓာတ် သုံးထောင်ကို အစိုးရသော။ ဗြဟ္မာ၊ သည်။ ပ။ စတုသဟဿော၊ လောကဓာတ် လေးထောင်ကို အစိုးရသော။ ဗြဟ္မာ၊ သည်။ ပ။ ပဉ္စသဟဿော၊ လောကဓာတ် ငါးထောင်ကို အစိုးရသော။ ဗြဟ္မာ၊ သည်။ ပ။ ဝိဟရတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စက္ခုမာ၊ သော။ ပုရိသော၊ သည်။ ပဉ္စ၊ ငါးလုံးကုန်သော။ အာမဏ္ဍာနိ၊ သျှစ်သျှားသီးတို့ကို။ ဟတ္ထေ၊ ခွံ။ ကရိတူ၊ ၍။ ပစ္စဝေက္ခေယျ၊ သေယျထာပိ၊ ကဲ့သို့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေမေ ခေါ၊ သာလျှင်။ ပ။ သံဝတ္တတိ၊ ၏။

၁၆၇။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ပ။ ဒသသဟဿော၊ လောကဓာတ်သင်္ဘောငါးကို အစိုးရသော။ ဗြဟ္မာ၊ သည်။ ပ။ ဝိဟရတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သုဘော၊ ကောင်းသော။ ဇာတိမာ၊ အမျိုးဇာတ်နှင့်ပြည့်စုံသော။ အဋ္ဌံသော၊ ရှစ်မြောင့်ရှိသော။ သုပရိကမ္မကတော၊ ကောင်းစွာအပြေအပြစ်ပြုအပ်သော။ မဏိဝေဠုရိယော၊ ကြောင်မျက်ရွဲရတနာသည်။ ပဏ္ဍုကမ္မလော၊ စွေးစွေးနီသော ပဏ္ဍုကမ္မလာ၌။ နိက္ခိတ္တော၊ ချထားအပ်သည်ရှိသော်။ ဘာသတေ စ၊ ထွန်းလည်းထွန်းလင်း၏။ တပတေ စ၊ တောက်လည်းတောက်ပ၏။ ဝိရောစတိ စ သေယျထာပိ၊ တင့်လည်းတင့်တယ်သကဲ့သို့။ (မ-၂၊ ၂၇၂ ပိုဒ်၌လည်းပါ၏။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေမေ ခေါ၊ သာလျှင်။ ပ။ သံဝတ္တတိ၊ ၏။

၁၆၈။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ပ။ သတသဟဿော၊ လောကဓာတ်တသိန်းကိုအစိုးရသော။ ဗြဟ္မာ၊ ဗြဟ္မာသည်။ ပ။ ဝိဟရတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဒက္ခ ကမ္မာရပုတ္တ ဥက္ကာမုခ သုကုသလ သမ္ပဟဋ္ဌံ၊ ကျွမ်းကျင်သော အလွန်တတ်သိလိမ်မာသော ပန်းထိမ်သားသည် ဖိုဝ်၌ကျိုပြီး၍ ကောင်းစွာ ကြည်လင်စေအပ်သော။ ပဏ္ဍုကမ္မလော၊ ၌။ နက္ခိတ္တံ၊ သော။ နိက္ခိ၊ တန်ကွအတိုင်းအရှည်ဖြင့် ပြုအပ်သော။ ဇမ္ဗောနဒံ၊ ဇမ္ဗူရစ်ရွှေသည်။ ဘာသတေ စ၊ ၏။ တပတေ စ၊ ၏။ ဝိရောစတိ စ သေယျထာပိ၊ သကဲ့သို့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေမေ ခေါ၊ သာလျှင်။ ပ။ သံဝတ္တတိ၊ ၏။

၁။ ဒက္ခကမ္မာရပုတ္တဥက္ကာမုခသုကုသလသမ္ပဟဋ္ဌံ ဒက္ခေန သုကုသလေန ကမ္မာရပုတ္တေန ဥက္ကာမုခေ ပစိတာ သမ္ပဟဋ္ဌံ၊ (၄)။ ပစိတာတံ တာပေတွာ၊ သမ္ပဟဋ္ဌံ သမ္ပဇ္ဇလကတံ (၇)။ ကျွမ်းကျင်သော ပန်းထိမ်သားသည် ဖိုဝ်၌ကျို၍ ထိုအလွန်ကျွမ်းကျင်သော ပန်းထိမ်သားသည်ပင် ကောင်းစွာကြည်လင်စေအပ်သည်ဟူလို။ သုကုသလ သမ္ပဟဋ္ဌံ သမ္ပဟဋ္ဌံသဒ္ဓါနှင့်နီးသော်လည်း ၎င်း၌ မစပ်မူ၍ ကမ္မာရပုတ္တံစပ်သောကြောင့် အယုတ္တ သမာသ် တည်း။ သဒ္ဓနိထိ (၇၂) ပိုဒ် ဆုတ်ကို။ အံ-၁၊ စာပိုဒ် (၆၄) ၌ “ဒက္ခကမ္မာရပုတ္တ သုပရိကမ္မကတံ ဥက္ကာမုခေ သုကုသလသမ္ပဟဋ္ဌံ” ဟု လာ၍၊ အံ-၄-၂ ၌ ဒက္ခ။ ပ။ သုပရိကမ္မကတံ ဒက္ခေန သုဝတ္တကာရပုတ္တေန သဗ္ဗ ကထပရိကမ္မံ၊ ဥက္ကာမုခေ သုကုသလသမ္ပဟဋ္ဌံ သုဝတ္တကာရပုတ္တေန ပစိတာ သုကုသလေန သုဝတ္တကာရေန သဗ္ဗနပရိမဇ္ဇနပဟံသနေ သဗ္ဗ ပဟဋ္ဌံ၊ သုပရိမဇ္ဇိတံ အတ္ထော” ဟု ဖွင့်၏။ တပဒ်စိဖြစ်၍ အလွန် ရှင်း၏။ ကျွမ်းကျင်သောရွှေပန်းထိမ်သားသည် ကောင်းစွာ ပြုအပ်သော ပြေပြစ်မှုရှိသော အလွန် ကျွမ်းကျင်သော ရွှေပန်းထိမ်သားသည် ကောင်းစွာကြည်လင်စေအပ်သောဟု ဝိသေသန ပြုတော်မူ၏။

၂။ ဇမ္ဗောနဒံ ဇမ္ဗူနဒိယံ နိဗ္ဗတံ၊ ၄။ ဇမ္ဗောနဒံ-ကား နိဗ္ဗတံတံတံဖြစ်သောကြောင့် ဇမ္ဗူရစ်ရွှေဟု ပြန်ဆို၏။ ဇမ္ဗူမြစ်၌ မြစ်သောရွှေဟူလို။ ယင်းရွှေမြစ်ပုံပေါ်ပုံအကျယ်ကို ဤအဋ္ဌကထာနှင့် သင်္ဂါထာဝဂ္ဂသံယုတ် အဋ္ဌကထာ(၁၁၅) ၌ ရှုလော။

၁၆၉။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ပ။ ဟောတိ၊ ဇိ။ တဿ၊ ထိုရဟန်းသည်။ “အာဘာ၊ အာဘာမည်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ ဗြဟ္မာတို့သည်။ပ။ ပရိတ္တာဘာ၊ ပရိတ္တာဘာတို့ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ ဗြဟ္မာတို့သည်။ပ။ အပ္ပမာဏဘာ၊ အပ္ပမာဏဘာတို့ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ တို့သည်။ပ။ အာဘဿရာ၊ အာဘဿရာတို့ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ တို့သည်။ပ။ သုဗေဟုလာတိ၊ ကုန်၏”ဟူ၍။ သုတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဇိ။ပ။ သံဝတ္တတိ၊ ဇိ။

၁၇၀။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ပ။ ဟောတိ၊ ဇိ။ တဿ၊ သည်။ “ပရိတ္တသုဘာ၊ ပရိတ္တသုဘာတို့ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ တို့သည်။ပ။ အပ္ပမာဏသုဘာ၊ အပ္ပမာဏသုဘာတို့ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ တို့သည်။ပ။ သုဘင်္ဂိဏှာ၊ သုဘင်္ဂိဏှာတို့ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ တို့သည်။ပ။ သုဗေဟုလာတိ၊ ကုန်၏”ဟူ၍။ သုတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဇိ။ပ။ သံဝတ္တတိ၊ ဇိ။

၁၇၁။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ပ။ ဟောတိ၊ ဇိ။ တဿ၊ သည်။ “ဝေဟပ္ပလာ၊ ဝေဟပ္ပိုလ်တို့ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ တို့သည်။ပ။ အဝိဟာ၊ အဝိဟာတို့ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ တို့သည်။ပ။ အတပ္ပါ၊ အတပ္ပါတို့ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ တို့သည်။ပ။ သုဒဿာ၊ သုဒဿာတို့ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ တို့သည်။ပ။ သုဒဿိ၊ သုဒဿိတို့ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ တို့သည်။ပ။ အကနိဋ္ဌာ၊ အကနိဋ္ဌာတို့ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ တို့သည်။ပ။ သုဗေဟုလာတိ၊ ကုန်၏”ဟူ၍။ သုတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဇိ။ပ။ သံဝတ္တတိ၊ ဇိ။

၁၇၂။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဟောတိ၊ ဇိ။ တဿ၊ သည်။ “အာကာသာနဉ္စာယတနပဂါ၊ အာကာသာနဉ္စာယတနတို့သို့ ကပ်ရောက်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ ဗြဟ္မာတို့သည်။ပ။ သုဗေဟုလာတိ၊ ကုန်၏”ဟူ၍။ သုတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဇိ။ပ။ သံဝတ္တတိ၊ ဇိ။

၁၇၃-၁၇၄။ (ဝိညာဏဉ္စာယတန၊ အာကိဉ္စညာယတန၊ နေဝသညာတို့၌လည်း-မခဲပြီ။)

၁၇၅။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သဒ္ဓါယ၊ ဩကပ္ပနိယသဒ္ဓါနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ဇိ။ပ။ ပညာယ၊ ကမ္မဿကဘာပညာနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ဇိ။ တဿ၊ ထိုရဟန်းသည်။ “အဟံ၊ သည်။ အာသဝါနံ၊ အာသဝတို့၏။ ခယာ၊ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ အနာသင်္ခ၊ အာသဝမရှိသော။ စေတောဝိမုတ္တိံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်နှင့်ယှဉ်သော ဓာနမှလွတ်သောသမာဓိကို။ ပညာဝိမုတ္တိံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ပညာနှင့် ယှဉ်သော အဝိဇ္ဇာမှလွတ်သော ပညာကို။ ဝိဇ္ဇေဝ ဓမ္မေ ၌ပင်။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ အဘိညာ၊ ရှိ။ သစ္စိကတွာ၊ ရှိ။ ဥပသမ္ပဇ၊ ရှိ။ ဝိဟရေယံ၊ နေရမှုကား။ အဟော ဝတတိ၊ ကောင်းလေစွ”ဟူ၍။ ဝေ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဇိ။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ပ။ ဝိဟရတိ၊ ဇိ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံဘိက္ခု၊ ဤရဟန်းသည်။ ကတ္တစိ၊ တစုံတခုသောဘဝ၌။ န ဥပပဇ္ဇတိတိ၊ မဖြစ်ဟူသော။ တေ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ (သုတ်အစ တေဒဝေါစ-သို့ ပြန်စပ်။ ဣဒမဝေါစ-စသည်ပေးမြဲ။)

အသမံ သော။ သင်္ခါရပပတ္တိသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။

ဇုတိယော၊ သော။ အနုပဒဝဂ္ဂေါ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၁။ အာဘာတိအာဒိသု အာဘာဒယော နာမ ပါဠိယေက္ကာ ဒေဝါ နတ္ထိ၊ တယော ပရိတ္တာဘာဒယော ဒေဝါ အာသာ နာမ။ ပရိတ္တာသုဘာဒယော စ သုဘင်္ဂိဏှာဒယော စ သုဘာ နာမ။ (၄)။

တထာ၊ ထိုအနုပဏ္ဍိတံ၊ ဥဒ္ဓါနံ၊ ခေါင်းစဉ်ကုံးချုပ် ဥဒ္ဓါနံကိုဆိုအံ့။ အနုပါဒ-
 သောဓနုပရိသဓမ္မော၊ အနုပဒသုတ်၊ ဓမ္မိသောဓနသုတ်၊ သပ္ပရိသသုတ်၎င်း။ သေဝိ-
 တံဗ္ဗဟုခာတုဝိဘတ္တိ၊ သေဝိတဗ္ဗာသေဝိတဗ္ဗသုတ်၊ ဗဟုခာတုကသုတ်၎င်း။ ဗုဒ္ဓံသ-
 ကိတ္တိနာမစတ္တာရိသေန၊ ဣသိကီလိသုတ်၊ မဟာစတ္တာရိသကသုတ်၎င်း။ အာနာပါနော၊
 အာနာပါနသတိသုတ်၎င်း။ ကာယဂတော၊ ကာယဂတသတိသုတ်၎င်း။ ဥဝပတ္တိ၊
 သင်္ခါရုပပတ္တိသုတ်၎င်းတည်း။

၃-သုညတဝဂ်

၁-ဝုဠသုညတသုတ်

၁၇၆။ (ဝေ မေ သုတ်။ပ။ မိဂါရမာတုပါသာမေ-ပေးမြဲ။) အထ ခေါ၊ ဌ။ အာယသွာ အာနန္ဒော၊ သည်။ သာယန္တသမယံ၊ ညနေချမ်းမခါဌ။ ပဋိသလ္လဘနာ၊ တပါးတည်း ကိန်းအောင်းရာ (သုညတာဝဟာရေ)။ ဝုဠိတော၊ ထတော်မူသည်ဖြစ်၍။ ပ။ နိသိဒိ၊ ထိုင်နေပြီ။ ကေမန္တံ၊ ဌ။ နိသိန္ဒော ခေါ၊ သော။ အာယသွာ အာနန္ဒော၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ “ဘန္တေ၊ ဗုဒ္ဓံ၊ ကေ၊ တပါးသော။ သမယံ၊ ဌ။ (ဗုဒ္ဓံ-ကား နိပါတ်မျှ။) အဂဝါ၊ သည်။ သက္ကေယု၊ သက္ကတိုင်းတို့ဌ။ နဂရကံ နာမ၊ နဂရကမည်သော။ သုယျာနံ၊ သာကံဝင်တို့၏။ နိဂမေ၊ နိဂုံးသည်။ (အတ္ထိ၏။ တသ္မိံ၊ ထိုနဂရကနိဂုံးဌ။) ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ဗုဒ္ဓံ၊ တတ္ထ၊ ထိုသက္ကတိုင်း နဂရကနိဂုံးဌ။ မေ၊ တပည့်တော်သည်။ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ တေရဟိ၊ ယခုအခါဌ။ သုညတာဝိဟာရေန၊ သုညတာဝိဟာရဖြင့်။ ဗဟုလံ၊ များစွာ။ ဝိဟရမိဟိ၊ နေတော်မူ၏။ ဟူ၍။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သမ္ပုခါ၊ မျက်မှောက်ဌ။ သုတံ၊ ကြားနာအပ်ပါ၏။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သမ္ပုခါ၊ ဌ။ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ နာခံအပ်ပါ၏။ ဘန္တေ၊ ဗုဒ္ဓံ၊ ကစ္စိ၊ အသို့နည်း။ မေ၊ သည်။ တေ၊ ဤစကားတော်ကို။ သုဿုတံ၊ ကောင်းစွာ ကြားနာအပ်သည်။ သုပ္ပဟိဟံ၊ ကောင်းစွာ နာခံအပ်သည်။ သုမနသိကတံ၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းအပ်သည်။ သုပဓာရိတန္တံ၊ ကောင်းစွာ ဆောင်ယူအပ်သည် မည်ပါသနည်း” ဟူသော။ တေ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ တေ၊ သင်သည်။ တေ၊ ကို။ တဂ္ဂ၊ စင်စစ်။ သုဿုတံ၊ ကောင်းစွာ ကြားနာအပ်သည် မည်၏။ သုပ္ပဟိဟံ၊ ကောင်းစွာ နာခံအပ်သည်မည်၏။ သုမနသိကတံ၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းအပ်သည် မည်၏။ သုပဓာရိတံ၊ ကောင်းစွာ ဆောင်ယူအပ်သည် မည်၏။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ပုဗ္ဗေပိ၊ ရှေး၌၎င်း။ တေရဟိ ပိ၊ ယခုအခါ၌၎င်း။ သုညတာဝိဟာရေန၊ ဖြင့်။ ဗဟုလံ၊ များစွာ။ ဝိဟရမိ၊ ၏။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ သေယုထာပိ၊ အံ့။ အယံ မိဂါရမာတုပါသာမေဒါ၊ သည်။ ဟတ္ထိဂဝဿဝဠဝေန၊ ဆင် နွား မြင်း မြည်းမှ။ သုညော၊ ကင်းဆိတ်၏။ ဇာတဂ္ဂပရတေန၊ ရွှေ ငွေမှ။ သုညော၊ ၏။ ဣတ္ထိပုရိသသန္နိပါတေန၊ မိန်းမယောက်ျားတို့၏ အမြဲစည်းဝေးနေထိုင်ခြင်းမှ။ သုညော၊ ၏။ ဘိက္ခုသယံ၊ ရဟန်းအပေါင်းကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ယဒိဒံ ကေတ္တံ၊ အကြင်တခုတည်းသော မကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ (အယ၊ ဖြစ်ရာ၏။) ဣဒံ အသုညတံ၊ ဤတခုတည်းသော မကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ စေဝ၊ ရှိသည်သာတည်း။

“အာနန္ဒ၊ နွာ။ ဝေမေ ခေါ၊ သာလျှင်။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဂါမသည်၊ ကို။ အမနသိကရိတာ၊ နှလုံးမသွင်းမူ၍။ မနုဿသည်၊ ကို။ အမနသိကရိတာ၊ ၍။ အရညသည်၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ကေတ္တံ၊ တခုတည်းသော တောဟူသော အမှတ်ကို။ မနသိကရေတိ၊ နှလုံးသွင်း၏။

၁။ ကေဘာဝံ ကေ အသုညတန္တံ ပစ္စေတ္တဥပယောဂစနံ၊ ကေတ္တံ ကော အသုညတောတိ အတ္ထော ဇီကာ။
 ၂။ အဋ္ဌကထာ၌ ကေ အရညံယေဝ ပဋိစ္စ အရညသည် မနသိကရေတိ-ဟု ပွင့်သည်ကား အရညသည်နှင့် ကေတ္တံ တူမျှသည်၏ အဖြစ်ကို ဖြစ်။

တဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ အရညသညာယ၊ တောဟူသော အမှတ်၌။ ပက္ခန္ဓတိ၊ သက်ဝင်၏။ ပသီဒတိ၊ ကြည်လင်၏။ ခန္တိဋ္ဌတိ၊ တည်ငြိမ်၏။ အဓိမုစ္ဆတိ၊ ဆုံးဖြတ်၏။ (အဓိ- မုစ္ဆတိတိ နိစ္စိနောတိ၊ ဋီ။)

သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ “ယေ ဒရထာ၊ အကြင်ပူပန်ခြင်းတို့သည်။ ဂါမသညံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ။ အဿ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ တေ၊ ထိုပူပန်ခြင်းတို့သည်။ ဣဒ၊ ဤတောဟူသော အမှတ်၌။ န သန္တိ၊ မရှိကုန်။ ယေ ဒရထာ၊ တို့သည်။ မနုဿသညံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ။ အဿ၊ ကုန်ရာ၏။ တေ၊ တို့သည်။ ဣဒ၊ ။ န သန္တိ၊ ကုန်။ အရညသညာ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ။ ယဒိဒံ ဧကတ္တံ၊ အကြင်တခုတည်းသော ကိလေသာမဖက် ကိုယ် စိတ်ပူပန်ခြင်းသက်သက်မျှသည်။ (အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။) အယံ ဒရထမတ္တာ၊ ဤကိလေသာမဖက် ကိုယ် စိတ်ပူပန်ခြင်းသက်သက်မျှသည်။ အတ္ထိ စေဝါတိ၊ ရှိသည်သာ”ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ ပဇာနာတိ၊ ။

သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ “ဗုဒ္ဓံ သညာဂတံ၊ ဤအရညသညာသည်။ ဂါမသညာယ၊ မှ။ သုညန္တိ၊ ကင်းဆိတ်၏”ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ။ “ဗုဒ္ဓံ သညာဂတံ၊ သည်။ မနုဿသညာယ၊ မှ။ သုညန္တိ၊ ကင်းဆိတ်၏”ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ။ အရညသညာ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ။ ယဒိဒံ ဧကတ္တံ၊ သည်။ (အဿ၊ ရာ၏။) ဗုဒ္ဓံ အသုညတံ၊ သည်။ အတ္ထိ စေဝါ ရှိသည်သာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယံ၊ အကြင် (ဂါမသညာ အရညသညာတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော) ပူပန်ခြင်း ၂-ပါးသည်။ တတ္ထ၊ ထိုအရညသညာ၌။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တေန၊ ထို(ဂါမသညာ အရညသညာတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော) ပူပန်ခြင်း ၂-ပါးမှ။ တံ၊ ထိုအရညသညာကို။ သုညံ၊ ကင်းဆိတ်၏ဟူ၍။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ တတ္ထ၊ ထိုအရညသညာ၌။ (ပဝတ္ထံ၊ ဖြစ်သော။) ယံ ပန၊ အကြင်ကိလေသာမဖက် ပူပန်ခြင်းသက်သက်သည်။ အဝသိဋ္ဌံ၊ ကြွင်းကျန်သည်။ ဟောတိ၊ ။ တံ၊ ထိုအရညသညာ၌ ဖြစ်သော ကိလေသာမဖက် ပူပန်ခြင်း သက်သက်ကို။ “ဗုဒ္ဓံ၊ ဤအရညသညာ၌ ဖြစ်သော ကိလေသာမဖက် ပူပန်ခြင်းသက်သက်သည်။ သန္တိ၊ ထင်ရှားရှိသည်ဖြစ်၍။ အတ္ထိတိ၊ ရှိ၏” ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ။

ဗာနန္တံ၊ နွာ။ ဝေမ္ပိ၊ ဤသို့လည်း။ (ပိသဒ္ဓါ အစဆုံး ဝါကျဖြစ်၍ ပါရိယထုံးစံကား မရှိ။) အဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ ယထာဘူစွာ၊ ဟုတ်မှန်သော။ အဝိပလ္လတ္တာ၊ မဖောက်ပြန်သော။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ စင်ကြယ်သော။ သော သုညတောဝက္ကန္တိ၊ (ဂါမသညာ မနုဿသညာတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော ပူပန်ခြင်း ၂-မျိုးမှ ဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော) ဤသုညတသို့ သက်ဝင်ခြင်းသည်။ ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။

၁၇၇။ အာနန္တံ၊ နွာ။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ သိက္ခ၊ သည်။ မနုဿသညံ၊ ကို။ အမနသိကရိတွာ၊ ။ အရညသညာကို။ အမနသိကရိတွာ၊ ။ ပထဝီသည်၊ ပထဝီ(ကသိုက်ဟူသော) အမှတ်

၁။ ပဝတ္ထဒရထ ကိလေသဒရထ ၂မျိုးကို ဟူ။ ပဝတ္ထဒရထာတိ ယထာဂ္ဂပါယ ပဿဒ္ဓိယာ အဘာဝတော သြဋ္ဌာရိကဓမ္မပဝတ္ထိသိဒ္ဓါ ဒရထာ။ ကိလေသဒရထာတိ အနုယပဋိစ္စသမ္ပဝါ ကိလေသဒရထာ၊ ဋီကာ။
၂။ အဋ္ဌကထာအလို “ယံအကြင်ဂါမသညာ၊ အရညသညာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ပူပန်ခြင်း ၂ပါးသည်။ အတ္ထိ၊ ။ တံ၊ ထိုပူပန်ခြင်း ၂ပါးသည်။ တတ္ထ၊ ထိုအရညသညာ၌။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တံ၊ ထိုအရညသညာကို။ တေန၊ ထိုပူပန်ခြင်း ၂ပါးမှ။ သုညံ၊ ဆိတ်၏ဟူ၍။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏”ဟု သမုနိ။

ကို။ ပဋိစ္စ၊ ရှိ။ ဧကတ္တံ၊ တခုတည်းသောအမှတ်ကို။ မနသိကဗေတံ၊ ဇာ။ ဟဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပထဝီသညာယ၊ ပထဝီ (ကသိုက်ဟူသော) အမှတ်၌။ ပက္ခန္ဓတံ၊ ဇာ။ ပသိဒတံ၊ ဇာ။ သန္တိဋ္ဌတံ၊ ဇာ။ အဓိမုစ္စတံ၊ ဇာ။

အာနန္ဒ၊ နှာ။ သက္ခံသတေန၊ ငုတ်တခုဖြင့်။ သုဝိပတံ၊ ကောင်းစွာမှိုက်နှက် ဖြန့်ကြက် အပ်သော။ အာသဘာမ္ပံ၊ နှားလားဥသဘာ၏ ဥစ္စာဖြစ်သော အရေသည်။ ဝိဂတဝလိကံ၊ ကင်းသော ထွန်လိန်ခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ သေသျှထာပိ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ အာနန္ဒ၊ နှာ။ ဝေမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဣမိဿာ ပထဝီယာ၊ ဤပြာဒတမြေ၌။ ယံ ဥက္ကုလဝိက္ကုလံ၊ အကြင် မြင့်ရာအရပ် နိမ့်ရာအရပ်သည်၎င်း။ ယံ နဒိဝိဒုဂ္ဂံ၊ အကြင်မြစ်၊ သွားနိုင်ခက်သောအရပ်သည်၎င်း။ ယံ ခါဣကဏကဋ္ဌာနံ၊ အကြင်ငုတ်ရိရာအရပ်၊ ဆူးရိရာအရပ်သည်၎င်း။ ယံ ပဗ္ဗတဝိသမံ၊ အကြင် ထောင် မညီညွတ်သောအရပ်သည်၎င်း။ (အတ္တံ၊ ဇာ။) တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံသောအရပ်ကို။ အမနသိကရိတော၊ ရှိ။ ပထဝီသညံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ရှိ။ ဧကတ္တံ၊ ကို။ မနသိကဗေတံ၊ ဇာ။ တဿ၊ ဇာ။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပထဝီသညာယ၊ ဤပ။ အဓိမုစ္စတံ၊ ဇာ။

သော၊ သည်။ “ယေ ဒရထာ၊ တို့သည်။ မနုဿသညံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ရှိ။ အဿ၊ ကုန်ရာ၏။ တေ၊ တို့သည်။ ဣဓ၊ ဤပထဝီသညာ၌။ န သန္တိ၊ ကုန်။ ယေ ဒရထာ၊ တို့သည်။ အရညသညံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ရှိ။ အဿ၊ ကုန်ရာ၏။ ဝိတ၊ တို့သည်။ ဣဓ၊ ဤပထဝီသညာ၌။ န သန္တိ၊ ကုန်။ ပထဝီသညံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ရှိ။ ယဒိဒံ ဧကတ္တံ၊ အကြင်တခုတည်းသော ကိလေသာမဖက် ပူပန်ခြင်း သက်သက်သည်။ (အဿ၊ ရာ၏။) အယံ ဒရထမတ္တာ၊ ဤကိလေသာမဖက် ပူပန်ခြင်းသက်သက် မျှသည်။ အတ္တံ စေဝါတိ၊ ရှိသည်သာ” ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ ပဇာနာတံ၊ ဇာ။ သော၊ သည်။ “ဣဒံ သညာဂတံ၊ ဤပထဝီသညာသည်။ မနုဿသညာယ၊ မနုဿသညာမှ။ သုညန္တိ၊ ဇာ” ဟူ၍။ ပဇာနာတံ၊ ဇာ။ “ဣဒံ သညာဂတံ၊ ဤပထဝီသညာသည်။ အရညသညာယ၊ မှ။ သုညန္တိ၊ ဇာ” ဟူ၍။ ပဇာနာတံ၊ ဇာ။ ပထဝီသညံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ရှိ။ ယဒိဒံ ဧကတ္တံ၊ အကြင်တခုတည်းသော ကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ (အဿ၊ ရာ၏။) ဣဒံ အဘူညတံ၊ သည်။ အတ္တံ ဖေဝ၊ သာတည်း။ ဣဝိ၊ သို့။ ယံ အကြင် (မနုဿသညာ၊ အရညသညာတို့၏ အနှင်းအားဖြင့်ဖြစ်သော) ပူပန်ခြင်း ၂-ပါးသည်။ တတ္ထ၊ ထိုပထဝီသညာ၌။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တံ၊ ထိုပထဝီသညာကို။ ဗတန၊ ထိုပူပန်ခြင်းနှစ်ပါးမှ။ သညံ၊ ကင်းဆိတ်၏ဟူ၍။ သမနုပထတိ၊ ရှင်း။ တတ္ထ၊ ထိုပထဝီသညာ၌။ (ပဝတ္တံ၊ သော။) ယံ ပန၊ အကြင်ကိလေသာမဖက် ပူပန်ခြင်းသက်သက်သည်။ အဝသိဋ္ဌံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဇာ။ တံ၊ ထို ကိလေသာမဖက် ပူပန်ခြင်းသက်သက်ကို။ “ဣဒံ၊ ဤကိလေသာမဖက် ပူပန်ခြင်းသက်သက်သည်။ သန္တိ၊ ထင်ရှားရှိသည့်ဖြစ်၍သာလျှင်။ အတ္တံ၊ ရှိ၏” ဟူ၍။ ပဇာနာတံ၊ ဇာ။

အာနန္ဒ၊ နှာ။ ဝေမ္ပိ၊ ဤသို့လည်း။ အဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ ပ။ သော သုညတာဝက္ကန္တိ၊ (မနုဿ သညာ၊ အရညသညာတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်သော ပူပန်ခြင်းမှ ကင်းဆိတ်သည်၏အဖြစ် ဟူသော) ဤသုညတသို့ သက်ဝင်ခြင်းသည်။ အဝတံ၊ ဇာ။

၁၇၈။ အာနန္ဒ၊ နှာ။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အရညသညံ၊ ကို။ အမနသိကရိတော၊ ရှိ။ ပထဝီသညံ၊ ကို။ အမနသိကရိတော၊ ရှိ။ အာကာသာနဉ္စာယတနသံညံ၊ အာကာသာနဉ္စာယတန

၁။ “ဥသဘာယ တေန္တိ အာသဘံ” (၆) ကိုထောက်၍ “ဗာဟိသံ ဝါ ခိရံ” (ပဏိတဘောဇန သိက္ခာပုဒ်) “ယထာပိ အာသဘံ စမ္ပိ” (မဟောသဒ္ဓါ) စသည်တို့၌ကဲ့သို့ “အာသဘံ စမ္ပိ” ဟု ဝါကျရှိလျှင် ပို၍ ကောင်းမွန်မည်။

သညာကို။ ပဋိစ္စ၊ ချိ။ ကေတ္တံ၊ တခုတည်းသောအမှတ်ကို။ မနသိကဇေတိ၊ ၎င်း။ တဿ၊ ၎င်း။ စိတ္တံ၊ သည်။ အာကာသာနဉ္စာယတန သညာယ၊ ချိ။ပ။ အဓိမုစ္စတိ၊ ၎င်း။ သော၊ သည်။ “ယေ ဒရထာ၊ တို့သည်။ အရညသည်၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ချိ။ အဿ၊ ကုန်ရာ၏။ တေ၊ တို့သည်။ ဣဒါ ဣအာကာသာနဉ္စာယတနသညာ၌။ န သန္တိ၊ ကုန်။ ယေ ဒရထာ၊ တို့သည်။ ပထဝီသည်၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ချိ။ အဿ၊ ကုန်ရာ၏။ တေ၊ တို့သည်။ ဣဒါ ဣအာကာသာနဉ္စာယတနသညာ၌။ န သန္တိ၊ ကုန်။ အာကာသာနဉ္စာယတနသည်၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ချိ။ ယဒိဒံ ကေတ္တံ၊ အကြင်တခုတည်းသော ကိလေသာမဖက် ပူပန်ခြင်းသက်သက်သည်။ အဿ၊ ရာ၏။ အယံ ဒရထမတ္တာ၊ သည်။ အတ္ထိ ဧဝါတိ၊ သာ”ဟူ၍။ ဝေံ သို့။ ပဇာနာတိ၊ ၎င်း။ သော၊ သည်။ “ဣဒံ သညာဂတံ၊ ဣအာကာသာနဉ္စာယတနသညာသည်။ အရညသညာယ၊ မှ။ သုညန္တိ၊ ၎င်း”ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၎င်း။ “ဣဒံ သညာဂတံ၊ ဣအာကာသာနဉ္စာယတနသညာသည်။ ပထဝီသညာယ၊ မှ။ သုညန္တိ၊ ၎င်း”ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၎င်း။ အာကာသာနဉ္စာယတနသည်ကို။ ပဋိစ္စ၊ ချိ။ ယဒိဒံ ကေတ္တံ၊ အကြင်တခုတည်းသော မကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ (အဿ၊ ရာ၏။) ဣဒံ အယုညတံ၊ သည်။ အတ္ထိ ဧဝါ၊ သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယံ၊ အကြင် (အရညသညာ၊ ပထဝီသညာပို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော) ပူပန်ခြင်းသည်။ တတ္ထ၊ ထိုအာကာသာနဉ္စာယတနသညာ၌။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တံ၊ ထိုအာကာသာနဉ္စာယတနသညာကို။ တေန၊ ယိုပူပန်ခြင်းမှ။ သုည၊ ကင်းဆိတ်၏ဟူ၍။ သမနုပဿတိ၊ ၎င်း။ တတ္ထ၊ ထိုအာကာသာနဉ္စာယတနသညာ၌။ (ပဝတ္ထံ၊ သော။) ယံ ပန၊ အကြင်ကိလေသာမဖက် ပူပန်ခြင်းသက်သက်သည်ကား။ အဝသိဋ္ဌံ၊ သည်။ ယောတိ၊ ၎င်း။ တံ၊ ကို။ “ဣဒံ၊ ဣအာကာသာနဉ္စာယတနသညာသည်။ သန္တိ၊ ချိ။ သာလျှင်။ အတ္ထိတိ၊ ၎င်း”ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၎င်း။

အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ဧဝမ္ပိ၊ လည်း။ အဿ၊ ယိုရဟန်း၏။ပ။ သော သုညတာဝက္ကန္တိ။ (အရညသညာ၊ ပထဝီသညာတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော ပူပန်ခြင်းမှ ကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော) ဤ သုညတသို့ သက်ဝင်ခြင်းသည်။ ဘဝတိ၊ ၎င်း။

၁၇၉။ အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ပုန ဗပရံ၊ လည်း။ သိက္ခ၊ သည်။ ပထဝီသည်၊ ကို။ အမနသိကရိတာ၊ ချိ။ အာကာသာနဉ္စာယတနသည်၊ ကို။ အမနသိကရိတာ၊ ချိ။ ဝိညာဏဉ္စာယတနသည်၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ချိ။ ကေတ္တံ၊ တခုတည်းသောအမှတ်ကို။ မနသိကဇေတိ၊ ၎င်း။ တဿ၊ ၎င်း။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဝိညာဏဉ္စာယတနသညာယ၊ ချိ။ပ။ အဓိမုစ္စတိ၊ ၎င်း။

သော၊ သည်။ “ယေ ဒရထာ၊ တို့သည်။ ပထဝီသည်၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ချိ။ အဿ၊ ကုန်ရာ၏။ တေ၊ တို့သည်။ ဣဒါ ဣဝိညာဏဉ္စာယတနသညာ၌။ န သန္တိ၊ ကုန်။ ယေ ဒရထာ၊ တို့သည်။ အာကာသာနဉ္စာယတနသည်၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ချိ။ အဿ၊ ကုန်ရာ၏။ တေ၊ တို့သည်။ ဣဒါ ဣဝိညာဏဉ္စာယတနသညာ၌။ န သန္တိ၊ ကုန်။ ဝိညာဏဉ္စာယတနသည်၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ချိ။ ယဒိဒံ ကေတ္တံ၊ အကြင်တခုတည်းသော ကိလေသာမဖက် ပူပန်ခြင်းသက်သက်သည်။ (အဿ၊ ရာ၏။) အယံ ဒရထမတ္တာ၊ သည်။ အတ္ထိ ဧဝါတိ၊ သာ”ဟူ၍။ ဝေံ သို့။ ပဇာနာတိ၊ ၎င်း။ သော၊ သည်။ “ဣဒံ သညာဂတံ၊ ဣဝိညာဏဉ္စာယတနသညာသည်။ ပထဝီသညာယ၊ မှ။ သုညန္တိ၊ ၎င်း”ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၎င်း။ “ဣဒံ သညာဂတံ၊ ဣဝိညာဏဉ္စာယတနသညာသည်။ အာကာသာနဉ္စာယတနသညာယ၊ မှ။ သုညန္တိ၊ ၎င်း”ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၎င်း။ ဝိညာဏဉ္စာယတနသည်၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ချိ။ ယဒိဒံ ကေတ္တံ၊ အကြင်တခုတည်းသော မကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ (အဿ၊ ရာ၏။) ဣဒံ အယုညတံ၊

သည်။ အတ္တိစေတ၊ သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယံ၊ အကြင် (ပထဝီသညာ၊ အာကာသာနဉ္စာယတန သညာတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော) ပူပန်ခြင်းသည်။ တတ္ထ၊ ထိုဝိညာဏဉ္စာယတနသညာ၌။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တံ၊ ထိုဝိညာဏဉ္စာယတနသညာကို။ တေန၊ ထိုပူပန်ခြင်းမှ။ သညံ၊ ကင်းဆိတ်၏ ဟူ၍။ သမနုပဿတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဝိညာဏဉ္စာယတနသညာ၌။ (ပဝတ္တံ၊ သော။) ယံ ပန၊ အကြင်ပူပန်ခြင်းသည်ကား။ အဝသိဋ္ဌံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ၊ ကိ။ “ဣဒံ၊ ဤဝိညာဏဉ္စာယတနသညာသည်။ သန္တံ၊ ရှိသာလျှင်။ အဣတိ၊ ၏”ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၏။

အာနန္ဒ၊ န္ဓာ။ ဝေဗ္ဗိ၊ လည်း။ အဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ ပ။ သော သုညတာဝက္ကန္တိ၊ (ပထဝီသညာ၊ အာကာသာနဉ္စာယတနသညာတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော ပူပန်ခြင်းမှ ဆိတ်သည်၏ အဖြစ် ဟူသော) ဤသုညတသို့ သက်ဝင်ခြင်းသည်။ ဘဝတိ၊ ၏။

၁၈၀။ အာနန္ဒ၊ န္ဓာ။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အာကာသာနဉ္စာယတနသညံ၊ ကိ။ အမနသိကရိတွာ၊ ရှိ။ ဝိညာဏဉ္စာယတနသညံ၊ ကိ။ အမနသိကရိတွာ၊ ရှိ။ အာကိဉ္စညာယတန သညံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ရှိ။ ဧကတ္တံ၊ တခုတည်းသောအမှတ်ကို။ မနသိကရေတိ၊ ၏။ တဿ၊ ၏။ ဝိတ္တံ၊ သည်။ အာကိဉ္စညာယတနသညာယ၊ န္ဓံ။ ပ။ အဓိမ္မစ္စဂါ၊ ၏။

သော၊ သည်။ “ယေ ဒရထာ၊ တို့သည်။ အာကာသာနဉ္စာယတနသညံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ရှိ။ အဿ၊ ကုန်ရာ၏။ တေ၊ တို့သည်။ ဣဓ၊ ဤအာကိဉ္စညာယတနသညာ၌။ န သန္တိ၊ ကုန်။ ယေ ဒရထာ၊ တို့သည်။ ဝိညာဏဉ္စာယတနသညံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ရှိ။ အဿ၊ ကုန်ရာ၏။ တေ၊ တို့သည်။ ဣဓ၊ ဤအာကိဉ္စညာယတနသညာ၌။ န သန္တိ၊ ကုန်။ အာကိဉ္စညာယတနသညံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ရှိ။ ယဒိဒံ ဧကတ္တံ၊ အကြင်တခုတည်းသော ကိလေသာမဖက် ပူပန်ခြင်းကပ်ဘက်သည်။ (အဿ၊ ရာ၏။) အယံ ဒရထမတ္တာ၊ သည်။ အတ္တိ စေတိတိ၊ သာ”ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ “ဣဒံ သညာဂတံ၊ ဤအာကိဉ္စညာယတနသညာသည်။ အာကာသာနဉ္စာယတနသညာယ၊ မှ။ သုညန္တိ၊ ၏”ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ “ဣဒံ သညာဂတံ၊ ဤ အာကိဉ္စညာယတနသညာသည်။ ဝိညာဏဉ္စာယတနသညာယ၊ မှ။ သုညန္တိ၊ ၏”ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ အာ ဝိညာဏဉ္စာယတနသညံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ရှိ။ ဣဒိဒံ ဧကတ္တံ၊ အကြင်တခုတည်းသော မကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ (အဿ၊ ရာ၏။) ဣဒံ အသုညတံ၊ သည်။ အတ္တိစေတ၊ သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယံ၊ အကြင် (အာကာသာနဉ္စာယတနသညာ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနသညာတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော) ပူပန်ခြင်းသည်။ တတ္ထ၊ ထိုအာကိဉ္စညာယတနသညာ၌။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တံ၊ ထိုအာကိဉ္စညာယတနသညာကို။ တေန၊ ထိုပူပန်ခြင်းမှ။ သညံ၊ ဆိတ်၏ဟူ၍။ သမနုပဿတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအာကိဉ္စညာယတန သညာ၌။ (ပဝတ္တံ၊ သော။) ယံ ပန၊ အကြင်ပူပန်ခြင်းသည်ကား။ အဝသိဋ္ဌံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ၊ ကိ။ “ဣဒံ၊ ဤအာကိဉ္စညာယတနသညာသည်။ သန္တံ၊ ရှိသာလျှင်။ အဣတိ၊ ၏”ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၏။

အာနန္ဒ၊ န္ဓာ။ ဝေဗ္ဗိ၊ လည်း။ အဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ ပ။ သော သုညတာဝက္ကန္တိ၊ (အာကာသာနဉ္စာယတနသညာ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနသညာတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော ပူပန်ခြင်းမှ ကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော) ဤသုညတသို့ သက်ဝင်ခြင်းသည်။ ဘဝတိ၊ ၏။

၁၈၁။ အာနန္ဒ၊ န္ဓာ။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဝိညာဏဉ္စာယတနသညံ၊ ကိ။ အမနသိကရိတွာ၊ ရှိ။ အာကိဉ္စညာယတနသညံ၊ ကိ။ အမနသိကရိတွာ၊ ရှိ။ နေဝသညာနာသညာ-

ယတနသည်၊ ကို၊ ပဋိစ္စ၊ ဤ၊ ကေတ္တိ၊ တခုတည်းသော အမှတ်ကို၊ မနသိကဇရာတိ၊ ဧ၊ တဿ၊ ဧ၊ စိတ္တံ၊ သည်။ နေဝသညာနာသညာယတနသညာယ၊ ဌံ၊ ပ၊ အဓိမုစ္စတိ၊ ဧ။

သော၊ သည်။ “ယေ ဒရထာ၊ တို့သည်။ ဝိညာဏဉာယတနသည်၊ ကို၊ ပဋိစ္စ၊ ဤ၊ အဿ၊ ကုန်ရာ၏။ တေ၊ တို့သည်။ ဣဓ၊ ဤနေဝသညာနာသညာယတနသညာဌံ။ န သန္တိ၊ ကုန်။ ယေ ဒရထာ၊ တို့သည်။ အာကိဉ္ဇညာယတနသည်၊ ကို၊ ပဋိစ္စ၊ ဤ၊ အဿ၊ ကုန်ရာ၏။ တေ၊ တို့သည်။ ဣဓ၊ ဤ နေဝသညာနာသညာယတနသညာဌံ။ န သန္တိ၊ ကုန်။ နေဝသညာနာသညာယတနသည်၊ ကို၊ ပဋိစ္စ၊ ဤ၊ ယဒိဒံ ကေတ္တိ၊ အကြင်တခုတည်းသော ကိလေသာမဖက် ပူပန်ခြင်းသက်သက်သည်။ (အဿ၊ ရာ၏။) အယံ ဒရထမတ္တာ၊ သည်။ အတ္တိ စေဝါတိ၊ သာ” ဟံ၊ သို့။ ပဇာနာတိ၊ ဧ။ သော၊ သည်။ “ဣဒံ သညာဂတံ၊ ဤနေဝသညာနာသညာယတနသညာသည်။ ဝိညာဏဉာယတနသညာယ၊ မှ။ သုညန္တိ၊ ကင်းဆိတ်၏” ဟံ၊ ပဇာနာတိ၊ ဧ။ “ဣဒံ သညာဂတံ၊ ဤနေဝသညာနာသညာယတနသညာသည်။ အာကိဉ္ဇညာယတနသညာယ၊ မှ။ သုညန္တိ၊ ဧ” ဟံ၊ ပဇာနာတိ၊ ဧ။ နေဝသညာနာသညာယတနသည်၊ ကို၊ ပဋိစ္စ၊ ဤ၊ ယဒိဒံ ကေတ္တိ၊ အကြင်တခုတည်းသော မကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ (အဿ၊ ရာ၏။) ဣဒံ အသုညတံ၊ သည်။ အတ္တိ စေဝါ သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယံ အကြင် (ဝိညာဏဉာယတနသညာ၊ အာကိဉ္ဇညာယတနသညာ တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်သော) ပူပန်ခြင်းသည်။ တတ္ထ၊ ထိုနေဝသညာ နာသညာယတနသညာဌံ။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တံ၊ ထိုနေဝသညာနာသညာယတနသညာကို။ တေန၊ ထိုပူပန်ခြင်းမှ။ သညံ၊ ကင်းဆိတ်၏ ဟံ၊ သမနုပဿတိ၊ ဧ။ တတ္ထ၊ ထိုနေဝသညာနာသညာယတနသညာဌံ။ (ပဝတ္တံ၊ သော။) ယံ ပန၊ အကြင်ပူပန်ခြင်းသည်ကား။ အဝသိဋ္ဌံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ တံ၊ ကို။ “ဣဒံ၊ ဤနေဝသညာနာသညာယတနသညာသည်။ သန္တိ၊ ဤသလျှင်။ အတ္တိတိ၊ ဧ” ဟံ၊ ပဇာနာတိ၊ ဧ။

အာနန္ဒ၊ န္ဒာ၊ ဇေမ္ပိ၊ လည်း။ အဿ၊ ထိုရဟန်း၏ ။ ပ။ သော သုညာတဝက္ကန္တိ၊ (ဝိညာဏဉာယတနသညာ၊ အာကိဉ္ဇညာယတနသညာတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်သော ပူပန်ခြင်းမှ ကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော) ဤသုညတသို့ သက်ဝင်ခြင်းသည်။ ဘဝတိ၊ ဧ။

၁၈ ။ အာနန္ဒ၊ န္ဒာ၊ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အာကိဉ္ဇညာယတနသည်၊ ကို၊ အမနသိကရိတာ၊ ဤ။ နေဝသညာနာသညာယတနသည်၊ ကို၊ အမနသိကရိတာ၊ ဤ။ အနိမိတ္တံ၊ နိစ္စနိမိတ်စသော နိမိတ်မရှိသော။ စေတောသမာဓိံ၊ ဝိပဿနာစိတ်နှင့် ယှဉ်သော သမာဓိကို။ ပဋိစ္စ၊ ဤ။ ကေတ္တိ၊ တခုတည်းသော အမှတ်ကို၊ မနသိကဇရာတိ၊ ဧ၊ တဿ၊ ဧ။ စိတ္တံ၊ သည်။ အနိမိတ္တော၊ သော။ စေတောသမာဓိံ၊ ဌံ၊ ပ။ အဓိမုစ္စတိ၊ ဧ။

သော၊ သည်။ “ယေ ဒရထာ၊ တို့သည်။ အာကိဉ္ဇညာယတနသည်၊ ကို၊ ပဋိစ္စ၊ ဤ၊ အဿ၊ ကုန်ရာ၏။ တေ၊ တို့သည်။ ဣဓ၊ ဤအနိမိတ္တ စေတောသမာဓိံ။ န သန္တိ၊ ကုန်။ ယေ ဒရထာ၊ တို့သည်။ နေဝသညာနာသညာယတနသည်၊ ကို၊ ပဋိစ္စ၊ ဤ၊ အဿ၊ ကုန်ရာ၏။ တေ၊ တို့သည်။ ဣဓ၊ ဤအနိမိတ္တ စေတောသမာဓိံ။ န သန္တိ၊ ကုန်။ သဠာယတနိကံ၊ ခြောက်ပါးသော အာယတနနှင့် စပ်ယှဉ်သော (ခြောက်ပါးသော အာယတနနှင့် တကွသော ဟုသော်လည်းပေး။) ဣမမေဝ ကာယံ၊ ဤမဟာဘုတ်လေးပါးကိုမှီသော ကိုယ်ကိုသာလျှင်။ ပဋိစ္စ၊ ဤ။ ဇီဝိတပစ္စယာ၊ ဇီဝိတခြေဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ယဒိဒံ အကြင်ပူပန်ခြင်းသည်။ (အဿ၊ ရာ၏။)

အယံ ဒရထမတ္တာ၊ ဤ (ဇီဝိတဟူထော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သော) ပူပန်ခြင်းမျှသည်။ အတ္တိ
 စေတိတိ၊ သာ”ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ ပဇာနာတိ၊ ဧ။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ “ဣဒံ သညာဂတံ၊
 ဤအနိမိတ္တစေတောသမာဓိသညာသည်။ အာကိဉ္ဇညာယတနသညာယ၊ မှ။ သုညန္တိ၊ ဧ”
 ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ဧ။ “ဣဒံ သညာဂတံ၊ ဤ အနိမိတ္တစေတောသမာဓိ သညာသည်။
 နေဝသညာနာသညာယတနသညာယ၊ မှ။ သုညန္တိ၊ ဧ” ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ဧ။ သဠာယတနိကံ၊
 သော။ ဣမမေဝ ကာယံ၊ ကိုသာလျှင်။ ပဋိစ္စ၊ ဤ။ ဇီဝိတပစ္စယာ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ (ကသော
 အကြောင်းကြောင့်။ ယဒိဒံ၊ အကြင် မကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ (အဿ၊ တဒါ။) ဣဒံ
 အသုညတံ၊ ဤကောင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ အတ္တိ စေတိ၊ သာတည်း။ ဣကိ၊ သို့။ ယံ၊ အကြင်
 (အာကိဉ္ဇညာယတနသညာ၊ နေဝသညာနာသညာယတနသညာတို့၏ အစွမ်းကားဖြင့်ဖြစ်သော)
 ပူပန်ခြင်းသည်။ တတ္ထ၊ ထိုအနိမိတ္တစေတောသမာဓိ၌။ န ဟောတိ၊ မပြစ်။ တံ၊ ထိုအနိမိတ္တ
 စေတော သမာဓိကို။ တေန၊ ထိုပူပန်ခြင်းမှ။ သညံ၊ ဆိတ်၏ ဟူ၍။ သမနုပဿတိ၊ ဧ။
 ဟတ္ထ၊ ထိုအနိမိတ္တ စေတောသမာဓိ၌။ (ပဝတ္ထံ၊ သော။) ယံ၊ အကြင်ပူပန်ခြင်းသည်။ အဝဂိဋ္ဌံ၊
 သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ တံ၊ ထိုပူပန်ခြင်းကို။ “ဣဒံ သညံ၊ သန္တိ၊ ဤသာလျှင်။ အတ္တိတိ၊ ဧ”
 ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ဧ။

အာနန္ဒ၊ နွာ။ ဝေမ္ဗိ၊ လည်း။ အယံ၊ ထိုရဟန်း၏။ ပ။ သော ကုညကာဝဉ္ဇန္တိ၊ (အာကိဉ္ဇ-
 ညာယတနသညာ၊ နေဝသညာနာသညာယတနသညာတို့၏ အစွမ်းကားဖြင့် ဖြစ်သော ပူပန်
 ခြင်းမှ ကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော) ဤသုညတသို့ သက်ဝင်ခြင်းသော။ ဝေ။ ဧ။

၁၇၁။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ သိက္ခ၊ သည်။ အာကိဉ္ဇညာယတနသညံ၊ ကိ။
 အမနသိကရိတွာ၊ ဤ။ နေဝသညာနာသညာယတနသညံ၊ ကိ။ အမနဂါကရိတွာ၊ ဤ။ အနိမိတ္တံ၊
 နိစ္စနိမိတ်စသော နိမိတ်မရှိသော။ စေတောသမာဓိံ၊ ဝိပဿနာ စိတ်နှင့်ယှဉ်သော သဘာဝကို။
 ပဋိစ္စ၊ ဤ။ ကေတ္တံ၊ တခုသောအမှတ်ကို။ ဗဒ္ဒာဂိကရေတိ၊ ဧ။ တဏှ၊ ဧ။ စိတ္တံ၊ ကျား
 အနိမိတ္တော သော။ စေတောသမာဓိမ္မိ၊ ဤ။ အဓိမုစ္စတိ၊ ဧ။

သော၊ သည်။ “အနိမိတ္တော၊ နိစ္စနိမိတ်စသော နိမိတ်မရှိသော။ အယမ္ဗိ ခေါ် စေတောသမာဓိံ၊
 ဤဝိပဿနာစိတ်နှင့်ယှဉ်သော သမာဓိကို။ အဘိသင်္ခတော၊ ပြုပြင်အပ်၏။ ကဘိသဂ္ဂေယယံတော၊
 စေတော် တိုက်တွန်းအပ်၏။ ကိဉ္ဇိ၊ တစုံတခုသော။ ယံ၊ အကြင်တရားကပေါင်းကို။ အဘိသင်္ခတံ၊
 ပြုပြင်အပ်၏။ အဘိသဂ္ဂေတယိတံ၊ စေတော်တိုက်တွန်းအပ်၏။ တံ၊ ထိုတရားကပေါင်းသည်။
 အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ နိရောဓဓမ္မန္တိ၊ ချုပ်ခြင်း သဘောရှိ၏” ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ ပဇာနာတိ၊ ဧ။
 (ဤ၌ နောက်ဆုံး ပဇာနာတိ မလို။) ဝေံ၊ သို့။ ဇာနတော၊ ဝါသော။ ဝေံ၊ သို့။ ပဿတော၊
 မြင်သော။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ကာမာသဝါပိ၊ မှလည်း။ ပ။ ကပိဇ္ဇာ-
 သဝါပိ၊ မှလည်း။ ဝိမုစ္စတိ၊ ဧ။ ဝိမုတ္တသ္မိံ၊ လွတ်သည်ရှိသော်။ ဝိမုတ္တံ ဣတိ၊ လွတ်ပြီ ဟူ၍။
 ဉာဏံ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ “ဇာတိ၊ ပဋိသန္ဓေသည်။ ခိဏာ၊ ကုန်ပြီ။ ပ။
 အပရံ၊ သည်။ နာတိ၊ မရှိ” ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ဧ။ သော၊ သည်။ “ယေ ဒရထော၊ ထိုသည်။
 ကာမာသဝံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ဤ။ ပ။ အဝိဇ္ဇာသဝံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ဤ။ အဿ၊ ကုန်ရ၏။ တေ၊ ထိုသည်။
 ဣဒံ၊ ဤအနိမိတ္တစေတောသမာဓိ၌။ န သန္တိ၊ ကုန်။ သဠာယတနိကံ၊ သော။ ဣမမေဝ ကာယံ၊
 ကိုသာလျှင်။ ပဋိစ္စ၊ ဤ။ ဇီဝိတပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ယဒိဒံ၊ အကြင်ပူပန်ခြင်းသည်။ (အဿ၊ တဒါ။)
 အယံ ဒရထမတ္တာ၊ ဤပူပန်ခြင်းမျှသည်။ အတ္တိ စေတိတိ၊ သာ” ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ ပဇာနာတိ၊ ဧ။

၀၄၂။ သော၊ သည်။ “ဣဒံ သညာဂတံ၊ ဤ အနိမိတ္တစေတောသမာဓိသညာသည်။” ကာမာ-
 သဝေန၊ ကာမာသဝမှ။ ဘဝါသဝေန၊ မှ။ အဝိဇ္ဇာသဝေန၊ မှ။ သညန္တိ၊ ဤ” ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊
 ဤ။ သဠာယတနိကံ၊ သော။ ဣမမေဝ ကာယံ၊ ကိသာလျင်။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဇီဝိတပစ္စယာ၊ ကြောင့်။
 ယဒိဒံ၊ အကြင်မကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ (အဿ၊ ဘု၏။) ဣဒံ အသုညတံ၊ သည်။
 အတ္ထိ စေတ၊ သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယံ၊ အကြင် (အာကိဉ္ဇညာယတနသညာ၊ နေဝသညာ-
 နာသညာယတနသညာတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော) ပူပန်ခြင်းသည်။ တတ္ထ၊ ထိုအနိမိတ္တ
 စေတောသမာဓိ၌၊ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တံ၊ ထိုအနိမိတ္တစေတောသမာဓိကို။ တေန၊ ထိုပူပန်ခြင်းမှ။
 သုညံ၊ ဆိတ်၏ဟူ၍။ သမနုပဿတိ၊ ဤ။ တတ္ထ၊ ထိုအနိမိတ္တစေတောသမာဓိ၌။ (ပဝတ္တံ၊ သော။)
 ယံ ပန၊ အကြင်ပူပန်ခြင်းသည်ကား။ အဝသိဋ္ဌံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ တံ၊ ကို။ “ဣဒံ သည်။
 သန္တံ၊ ၍။ ဤသာလျှင်။ အတ္ထိတိ၊ ဤ” ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ဤ။

အာနန္ဒ၊ နှာ။ ဝေမိ၊ လည်း။ ဣဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ ပ။ သော သုညတောဝက္ကန္တိ၊ (အာကိဉ္ဇညာ-
 ယတနသညာ၊ နေဝသညာနာသညာယတနသညာတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော ပူပန်ခြင်းမှ
 ကင်းဆိတ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော) ဤသုညတသို့ သက်ဝင်ခြင်းသည်။ ဘဝတိ၊ ဤ။

၁၀၄။ အာနန္ဒ၊ နှာ။ အတိတံ အဒ္ဓါနံ၊ လွန်ပြီသောကာလ၌။ ဧကမိ၊ အချို့ကုန်သော။
 ယေ သဏော ဝါ၊ အကြင်ရဟန်းတို့သည်၎င်း။ ယေ ပြာဟ္မဏာ ဝါ၊ အကြင်ပြာဟ္မဏတို့သည်၎င်း။
 (ဤ၌ ခိဏာသဝဖြစ်သော ရဟန်းတို့ကိုယူ။) ပရိသုဒ္ဓံ၊ စင်ကြယ်သော။ ပရမံ၊ မြတ်သော။
 အနုတ္တရံ၊ အလုံးစုံတို့ထက်မြတ်သော။ သုညတံ၊ သုညတဖလသမာပတ်ကို။ (အရဟတ္တဖလ-
 သမာပတ်ဟူလို။) ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ပြည့်စုံစေ၍။ ဝိဟရိံ သု၊ နေကုန်ပြီ။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။
 တေ၊ ထိုသမဏပြာဟ္မဏတို့သည်။ ပရိသုဒ္ဓံ၊ သော။ ပရမံ၊ သော။ အနုတ္တရံ၊ သော။ ဣမံယေဝ
 သုညတံ၊ ဤသုညတဖလသမာပတ်ကိုသာလျှင်။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟရိံ သု၊ ကုန်ပြီ။

ဓာနန္ဒ၊ နှာ။ အနာဂတံ အဒ္ဓါနံ၊ လာလတ္တံ သော ကာလ၌။ ပ။ ဝိဟရိံ သန္တိ၊ နေကုန်လတ္တံ။
 အာနန္ဒ၊ နှာ။ ဂတရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ ပ။ ဝိဟရန္တိ၊ နေကုန်ဆဲ။

ဓာနန္ဒ၊ နှာ။ တဿ၊ ထို့ကြောင့်။ ဣဟ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ပရိသုဒ္ဓံ၊ သော။ ပရမံ၊
 သော။ အနုတ္တရံ၊ သော။ သုညတံ၊ ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟရိံ သာမိံ၊ နေကုန်အံ့ဟူ၍။ (သိက္ခိ-
 တဗ္ဗံ၊ ကျင့်သုံးအပ်၏။) အာနန္ဒ၊ နှာ။ ဝေါ၊ လင်တို့သည်။ ဧဝံ ဟိ၊ ဤသို့သာလျှင်။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊
 ကျင့်သုံးအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ (ဣဒမဝေါစ-စသည် ပေးမြဲ။)

ပဌမံ သော။ စူဠသုညတသုတ္တံ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၂-မဟာသုညတသုတ်

၁၀၅။ (ဧဝံ မေ သုတံ-ပေးမြဲ။) ဧကံ၊ သော။ သမယံ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သက္ကေသု၊
 သက္ကတိုင်း တို့၌။ ကပိလဝတ္ထုသို့။ ကပိလဝတ္ထုမြို့၌။ နိဂြောဓာရာမေ၊ နိဂြောဓာရုံကျောင်း၌။
 ဝိဟရတိ၊ ဤ။ အထခေါ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပုပ္ဖဏ္ဍာသမယံ၊ ၌။ နိဝါသေတွာ၊ ၌။ ပတ္တစိဝရံ၊
 ကို။ အာဂါယ၊ ဟူ၍။ ကပိလဝတ္ထု၊ ကို။ မိဏ္ဍာယ၊ ရွမ်းအလို့ငှါ။ ပါဝိသိ၊ ဝင်တော်မူပြီ။ ကပိလ-

ဝတ္ထုသို့ ၊ ဤ ပိဏ္ဏာယ၊ ငှါ။ စရိတွာ၊ လှည့်လည်၍။ ပစ္စာသတ္တံ၊ ဆွမ်းစားပြီးသည့်မှ နောက်
 ကာလ၌။ ပိဏ္ဏပါတပဋိက္ကန္တော၊ ဆွမ်းစားရာမှ ဝဲခါးသည်ဖြစ်၍။ ယေန၊ ဤ။ ကာဠုခေမကဿ၊
 (အသားမည်း၍) ကာဠုခေမကမည်သော။ သက္ကဿ၊ သာကီဝင်၏။ ဝိဟာရော၊ ကျောင်းသည်။
 (အတ္ထိ၊ ၏။) တေန၊ သို့။ ဒိဝါဝိဟာရာယ၊ နေ့သန့်ခြင်း အလို့ငှါ။ ဥပသကံမိ၊ ကပ်ပြီ။

တေန ခေါ် ပန သမယေန၊ ဤ။ ကာဠုခေမကဿ၊ သော။ သက္ကဿ၊ ၏။ ဝိဟာရော၊ ကျောင်း
 ၌။ သမ္ပဟုလာနိ၊ များစွာကုန်သော။ သေနာသနာနိ၊ အိပ်ရာနေရာတို့ကို။ ပညတ္တာနိ၊ ခင်းအပ်
 ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ကာဠုခေမကဿ၊ သော။ သက္ကဿ၊ ၏။ ဝိဟာရော
 ၌။ သမ္ပဟုလာနိ၊ ကုန်သော။ သေနာသနာနိ၊ တို့ကို။ ပညတ္တာနိ၊ ခင်းထားအပ်သည်တို့ကို။
 အဒ္ဓသ၊ ခေါ်။ မြင်တော်မူပြီ။ ဒိသ္မာန၊ ၌။ သဂဂတော၊ ၏။ “ကာဠုခေမကဿ၊ သော။ သက္ကဿ၊
 ၏။ ဝိဟာရော၊ ၌။ သမ္ပဟုလာနိ၊ ကုန်သော။ သေနာသနာနိ၊ တို့ကို။ ပညတ္တာနိ၊ အပ်ကုန်ပြီ။
 ဣမ၊ ဤကျောင်း၌။ သမ္ပဟုလာ၊ များစွာကုန်သော။ သိက္ခူ၊ တို့သည်။ ဝိဟရန္တိ န ခေါ် တို့
 နေကုန်လေသလော” ဟူသော။ ဇတံ၊ ဤအကြံသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။

၁၆၆။ တေန ခေါ် ပန သမယေန၊ ဤ။ အာယသ္မိာ အာနန္ဒော၊ သည်။ သမ္ပဟုလေဟိ၊ ကုန်
 သော။ သိက္ခူဟိ၊ ရဟန်းတို့နှင့်။ သံဗ္ဗိံ၊ တကူ။ သဋ္ဌာယ၊ သဋ္ဌာအမည်ရှိသော။ သက္ကဿ၊
 သာကီဝင်၏။ (ဤ၌ ယောက်ျားကိုပင် ဣတ္ထိလိင်ဖြင့် သုံးထား၏။) ဝိဟာရော၊ ၌။ စိဝရကမ္ပံ၊
 သင်္ကန်း (ချုပ်ခြင်း စသော) အမှုကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ အထ ခေါ် ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ နိသိမိ၊
 နေပြီ။ သဂဝါ၊ သည်။ နိသဇ္ဇ၊ ၌။ အာယသ္မန္တိ အာနန္ဒ၊ ကို။ “အာနန္ဒ၊ နှာ။ပ။ ဝိဟရန္တိ န ခေါ်တိ၊
 လော” ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ဝိဟရန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။
 နော၊ တပည့်တော်တို့၏။ စိဝရကာရသမယော၊ သင်္ကန်းအမှုကို ပြုရာအခါသည်။ ဝတ္ထတိ၊ ဖြစ်၏။
 ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။

အာနန္ဒ၊ နှာ။ သင်္ကဏိကာရာမော၊ မိမိအပေါင်းအဖော်သာလျှင် မွေ့လျော်ရာရှိသော။
 သင်္ကဏိကာရတော၊ မိမိအပေါင်းအဖော်၌ မွေ့လျော်သော။ သင်္ကဏိကာရာမတံ အနု၊ မိမိ
 အပေါင်းအဖော်သာလျှင် မွေ့လျော်ရာရှိသည်၏ အဖြစ်၌။ ယုတ္တော၊ ယှဉ်သော။ ဂဏာရာမော၊
 အထူးထူးသော အပေါင်းအဖော်သာလျှင် မွေ့လျော်ရာရှိသော။ ဂဏရတော၊ အထူးထူးသော
 အပေါင်းအဖော်၌ မွေ့လျော်သော။ ဂဏသမ္ပုဒိတော၊ အထူးထူးသော အပေါင်းအဖော်ဖြင့်
 ဝမ်းမြောက်သော။ သိက္ခူ၊ ရဟန်းသည်။ န သောဘတိ၊ မတင့်တယ်။ အာနန္ဒ၊ နှာ။ သင်္ကဏိကာ-
 ရာမော၊ သော။ပ။ ဂဏသမ္ပုဒိတော၊ သော။ သော သိက္ခူ၊ သည်။ ဝတ၊ စင်စစ်။ (ဘဝိဿတိ
 ၌။) ယံ တံ နေက္ခမ္ပသုခံ၊ အကြင်ကာမမှ ထွက်မြောက်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်သော ချမ်း
 သာသည်။ ယံ တံ ပဝိဝေကသုခံ၊ အကြင်ကာမမှ ကင်းဆိတ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်သော
 ချမ်းသာသည်။ ယံ တံ ဥပသမသုခံ၊ အကြင်ရာဂစသည်တို့ ငြိမ်းသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်သော
 ချမ်းသာသည်။ ယံ တံ သမ္မောဓိသုခံ၊ အကြင်မဂ်ညစ်ကို ဆောင်နိုင်သော ချမ်းသာသည်။
 (အတ္ထိ၊ ၏။) တဿ သုခဿ၊ ထိုချမ်းသာအပေါင်းကို။ နိကာမလာဘီ၊ အလိုရှိတိုင်း ရလေ့ရှိသည်။
 အကိစ္စလာဘီ၊ မငြိုမငြင်ရလေ့ရှိသည်။ အကသိရလာဘီ၊ အနုပွဲကမ်းရလေ့ရှိသည်။ ဘဝိဿတိတိ၊

၁။ ကသိဝံ ဝုတ္တတိ အပ္ပကန္တိ အာဟ “အကသိရလာဘီတိ ဝိပုလလာဘီ” တိ။ (ဝိကာ) အနုပွဲက-န+အပ္ပက-
 ပဒိခံ၊ မနည်းပါး အများကြီး ရလေ့ရှိသည် ဟုလိ၊ မ- ၁။ မဟာသီဟနာသုတ်စာပိုဒ်- ၁၆၁-အဋ္ဌကထာ၌
 “အပ္ပက-ပိဒေဂ္ဂာဂီ န ဒုက္ခေန” ဟု ဖွင့်၏။ ကသိဝံသုတ္တံ-အာဂါတန်-ဂဗ္ဗ-ပိဒိန္နကံသို့ ခုက္ခအနက်ဟောစာည်း။

ဖြစ်လတ္တံ့ ဟူသော။ ဧတံ ဌာနံ၊ ဤအကြောင်းသည်။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ ယော စ ခေါ
 သော ဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်းသည်ကား။ ဧကော၊ တပါးတည်းဖြစ်၍။ ဂဏသ္မာ၊ အပေါင်း
 အဖော်မှ။ ဝူပကဋ္ဌော၊ ဝေးကွာသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ ဇာ။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ သည်။ ဧတံ
 ဤဆိုမည့်အကျိုးကို။ ပါဠိကဓံ၊ အလိုရှိအပ်၏။ ယံ တံ နေက္ခမ္မသုခံ၊ သည်၎င်း။ ပ။ ဘဝိဿတိတိ၊
 လတ္တံ့ ဟူသော။ ဧတံ ဌာနံ၊ ဤအကြောင်းသည်။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ဇာ။

အာနန္ဒ၊ နွာ။ သင်္ဂဏိကာရာမော၊ သော။ ပ။ ဂဏသမ္ပုဗ္ဗိတော၊ သော။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။
 ဝတ၊ စင်စစ်။ သာမာယိကံ၊ ဝင်စားရာရာ အခါကာလ၌ ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော။ (သမယေ
 ဝိမုတ္တံ သာမာယိကံ-မ၌ အ-ကို အာဒိသပြု။) ကန္တံ၊ နှစ်သက်အပ်သော။ စေတောဝိမုတ္တိံ ဝါ၊
 (မဟဂ္ဂုတ်စိတ်နှင့်ယှဉ်သော ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော) မဟဂ္ဂုတ် ဓျာန်သမာပတ်ကို၎င်း။
 အသာမာယိကံ၊ ဝင်စားရာ အခါ၌သာ ကိလေသာတို့မှ လွတ်သည်မဟုတ်သော။ (စင်စစ်အခါ
 ခပ်သိမ်း ကိလေသာတို့မှ လွတ်သောဟူလို။) အက္ခပံ၊ ကိလေသာတို့သည် မဖျက်ဆီးနိုင်သော။
 စေတောဝိမုတ္တိံ ဝါ၊ (လောကုတ္တရာစိတ်နှင့်ယှဉ်သော ကိလေသာတို့မှလွတ်သော) မဂ်ဖိုလ်ကို၎င်း။
 ဥပသမ္ပဇ္ဇါ၍။ ဝိဟရိဿတိတိ၊ နေလတ္တံ့ ဟူသော။ ဧတံ ဌာနံ၊ သည်။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ အာနန္ဒ၊ နွာ။
 ယော စ ခေါ သော ဘိက္ခု၊ သည်။ ပ။ ဝိဟရိဿတိတိ၊ လတ္တံ့ ဟူသော။ ဧတံ ဌာနံ၊ သည်။
 ဝိဇ္ဇတိ၊ ဇာ။

အာနန္ဒ၊ နွာ။ ယတ္ထ၊ အကြင်ကရဇရုပ်၌။ ရတ္တဿ၊ တပ်နှစ်သက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ (သန္တာန်၌)။
 ယထာဘိရတဿ၊ အကြင်အကြင်မွေ့လျော်နှစ်သက်အပ်သော။ ရူပဿ၊ ရုပ်၏။ ဝိပရိဏာမညထာ-
 ဘာဝါ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း၊ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ သောကပရိဒေဝ-
 ဒုက္ခဓေါမနဿပါယာသော၊ တို့သည်။ န ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ မဖြစ်ရန်ရာ။ ဧတံ၊ တခုသော။ တံ ရူပမ္ပိ၊
 ထိုကရဇရုပ်ကိုကား။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ န သမနုပဿာမိ၊ မြင်တော်မမူ။

၁၇။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ သပ္ပနိဗ္ဗိတ္တာနံ၊ အသုံးစုံသော သင်္ခတနိဗ္ဗိတံကို။ အမနုသိကာရာ၊ နှလုံး
 မသွင်းခြင်းကြောင့်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိကိုယ်ကိုစွန့်ဖြစ်သော။ ယဒိဒံ သညတံ၊ အကြင်သုညတဖလ
 သမာပတ်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇါ၍။ ဝိဟရတိ၊ ဇာ။ အယံ ခေါ ဝိဟာ သု၊ ဤနေရာနေကြောင်းဖြစ်သော
 သုညတဖလသမာပတ်ကို။ တထာ၊ တေန၊ သည်။ ဘဘိသမ္ပုဗ္ဗေ၊ ကောင်းစွာသိအပ်ပြီ။
 အာနန္ဒ၊ နွာ။ ဣမိနာ ဝိဟာရေန၊ ဖြင့်။ ဝိဟရန္တံ၊ နေသော။ ကတြ တထာ ဘကံ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား
 ကို။ (ထတြစေတီ ဥပယောဂဇ္ဈေ သမ္ပိ၊ ဌ) ဥပသင်္ဂဏိတောရာ၊ ကပ်ရောက်ကြကုန်သော။
 ဘိက္ခု၊ ရဟန်းယောက်ျားတို့သည်။ ဘိက္ခုနိယော၊ ရဟန်းမိန်းမတို့သည်။ ဥပါသကာ၊ ဆည်းကပ်

၁။ ဝူပကဋ္ဌော-၌ ဝိ+ဥပကဋ္ဌ+ဥပကဋ္ဌ=နီးကပ်သည်။ ဝိ-မ=မနီးကပ်။ ဝေးကွာသည်ဟူလို။ “သာမန္တာ
 အာသန္တေ အဝဇ္ဇရေ ဥပကဋ္ဌေ” (တိဿမေတ္ထေယျမဟာနိဋ္ဌေသပါဠိ)။ “ဥပကဋ္ဌတိ သန္တိကေ” (၎င်းအဋ္ဌ
 ကထာ။)

၂။ ပုဂ္ဂိုလ်တယောက်ကို စွဲလမ်းနေသူသည် အစွဲလမ်းခံရသောပုဂ္ဂိုလ်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း၊ မိမိမှ တပါး
 အခြားသူလို့ ပြောင်းလဲခြင်းစသည်ကြောင့် သောကစသော်မဖြစ်သူကို ငါဘုရားမြင်တော်မမူဟူလို။ ဤဝါကျဖြင့်
 သင်္ဂဏိကာရာမအဖြစ်ကို ပြတော်မူ၍ ၁၇-စာပိုဒ်ဖြင့် မြတ်စွာဘုရား၏ ဝိဝိတ္တအဖြစ်ကိုလည်း သိစေတော်မူ၏။
 (၎င်းကား။)

၃။ အဇ္ဈတ္တအရ ဝိသယဇ္ဈတ္တကိုယူ။ “အဇ္ဈတ္တံ ဌ” ဟူသော်လည်းပေး။ မည်သို့ပင် ပေးသည်ဖြစ်စေ
 ကံ ပန တန္တိ အာဟ-သုညတန္တိ သုညတဖလသမာပတ္တိန္တိ ကိုထောက်၍ အဇ္ဈတ္တံ-နှင့် သုညတ-အရတူဟု မှတ်။

သု(ဥပါသကာ) တို့သည်။ ဥပါသိကာယော၊ ဓည်းကပ်သု(ဥပါသိကာမ) တို့သည်။ ဗုဒ္ဓာနော၊ မင်းတို့သည်။ ဗုဒ္ဓမဟာမတ္တာ၊ မင်း၏အမတ်ကြီးတို့သည်။ တိတ္ထိယာ၊ တိတ္ထိတို့သည်။ တိတ္ထိယသဘာဝကာ၊ တိတ္ထိ၏တပည့်တို့သည်။ စေ ဘဝန္တိ၊ အကယ်၍ရှိကုန်ဆုံး။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ တဏှ၊ ထိုပရိသတ်၌။ (ဌိတော၊ တည်သော။) တထာဂတော၊ သည်။ ဝိဝေကနိဇ္ဇေန၊ နိဗ္ဗာန်သို့ညွတ်သော။) ဝိဝေကပေါဏေန၊ နိဗ္ဗာန်သို့ကိုင်းသော။ ဝိဝေကပဗ္ဗာရေန၊ နိဗ္ဗာန်သို့ရှိုင်းသော။ ဝုပကဋ္ဌေန၊ ကိလေသာတို့မှဝေးသော။ နေက္ခမ္မာဘိရတေန၊ နိဗ္ဗာန်၌မွေ့လျော်သော။ သဗ္ဗသော၊ အချင်းခပ်သိမ်း။ ဝါ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ အာသဝဋ္ဌာနိယေဟိ၊ အာသဝေါတရားတို့၏ အကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ တို့မှ။ ဗျန္တိဘူတေန၊ ကင်းသောအပိုင်းအခြားရှိသည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ စိတ္တေနော၊ စိတ်ဖြင့်သာလျှင်။ အညဒတ္တ၊ စင်စစ်။ ဥယျောဇနိကပဋိသံယုတ္တံယေဝ၊ တိုက်တန်းသော စကားနှင့် စပ်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ ကထံ၊ စကားကို။ ကတ္တာ၊ ပြုလုပ်ဟောပြောတော်မူတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဟ၊ ဤသာသနာတော်၌။ “အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိကိုယ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော။ သုညတံ၊ သုညထဖလသမာပတ်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၌။ ဝိဟရေယုန္တိ၊ နေအံ” ဟူ၍။ စေပိ အာကခေယျ၊ အကယ်၍မူလည်း အလိုရှိငြားအံ့။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ အဇ္ဈတ္တမေဝ၊ မိမိကိုယ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ကသိုက်စသောအာရုံ၌ ပင်လျှင်။ (ဂေါရုဇ္ဈတ္တမေဝ-ဋ္ဌ) စိတ္တံ၊ ဈာန်စိတ်ကို။ သတ္တပေတဗ္ဗံ၊ ကောင်းစွာတည်စေအပ်၏။ သန္တံသာဒေတဗ္ဗံ၊ ကောင်းစွာထိုင်စေအပ်၏။ ကောဒိကာတဗ္ဗံ၊ မြတ်သည်ဖြစ်၍ တည်ကြည်အောင် ပြုအပ်၏။ သမာဒဟာတဗ္ဗံ၊ ကောင်းစွာထားအပ်၏။

၁၀၆။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ ကထည၊ အသို့လျှင်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိကိုယ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ကသိုက်စသောအာရုံ၌။ စိတ္တံ၊ ဈာန်စိတ်ကို။ သတ္တပေတိ၊ ကောင်းစွာတည်စေသနည်း။ သမာဒပေတိ၊ နည်း။ ကောဒိ ကရောတိ၊ နည်း။ သမာဒဟတိ၊ နည်း။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ ဣဝ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ (ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ။ပ။ စတုတ္ထံ ဈာန် ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ-အထိ စာပိုဒ် ၉၄-နှင့်မထူး။) အာနန္ဒ၊ နွာ။ ဝေ ခေါ၊ ဤသို့သာလျှင်။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အဇ္ဈတ္တမေဝ၊ ၌သာလျှင်။ပ။ သမာဒဟံ၊ ကောင်းစွာထား၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးတို့၌။ သုညတံ၊ သတ္တဇီဝတို့မှ ကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ မနသိကရောတိ၊ နှလုံးသွင်း၏။ အဇ္ဈတ္တံ၊ တို့၌။ သုညတံ၊ ကို။ မနသိကရောတော၊ သော။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ သုညတာယ၊ ၌။ န ပက္ခန္ဓတိ၊ မပြေးဝင်နိုင်။ န ပသိဒတိ၊ မသက်ဝင်နိုင်။ န သန္တိဋ္ဌတိ၊ ကောင်းစွာမတည်နိုင်။ န ဝိမုစ္စတိ၊ နှလုံးမသွင်းနိုင်။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ ဝေ၊ သို့။ သန္တံ၊ ဖြစ်သော။ ဝေ၊ ထိုစိတ်ကို။ ဘိက္ခု၊ သည်။ “အဇ္ဈတ္တံ။ပ။ န ဝိမုစ္စတိတိ၊ န ဝိမုစ္စတိ” ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ ပဋေနာတိ၊ ၏။ ဣတိဟ၊ ဤသို့လျှင်။ တတ္ထ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းမပြည့်စုံရာ၌။ (ဝဂ္ဂ-ဣတိဟ ထုတ္ထ-အဖွင့်ရှု၍ ပေးသည်။) သဗ္ဗဒာနော၊ မပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကို ကောင်းစွာ သိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပဖြစ်သော သံတပါးတို့၏ ခန္ဓာငါးပါးတို့၌။ သုညတံ၊ သတ္တဇီဝတို့မှ ကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ မနသိကရောတိ၊ ၏။ပ။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ၊ မိမိသုတပါး နှစ်ဦးသားတို့၏ ခန္ဓာငါးပါးတို့၌။

၁။ ဤ၌ အဇ္ဈတ္တအရလည်း မချအားဖြင့် ခန္ဓာငါးပါး၊ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါတို့အရလည်း မချအားဖြင့် ခန္ဓာငါးပါးပင် မသည်ဟု သိစေလို၍ “နိဟကဗ္ဗန္တံ” ဟူ၍၎င်း “ပရယာ ပဉ္စသု ခန္ဓေသု” ဟူ၍၎င်း အဋ္ဌကထာဖွင့်

သုညတံ၊ ကိံ၊ မနသိကဓောတိ၊ ဇိ။ပ။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ အာနေဉ္စ၊ အဂ္ဂပသမာပတ်ကို။ မနသိကဓောတိ၊ ဇိ။ အာနေဉ္စ၊ ကိံ၊ မနသိကဓောတော၊ သော။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ အာနေဉ္စယ၊ အာနေဉ္စအဂ္ဂပသမာပတ်၌။ န ပက္ခန္တတိ၊ နိုင်။ပ။ န ဝိမုစ္စတိ၊ နိုင်။ အာနန္ဒ၊ န္ဓာ။ ဝေံ၊ သို့။ သန္တံ၊ သော။ ဝေံ၊ ထိုစိတ်ကို။ သိက္ခု၊ သည်။ “အာနေဉ္စေ၊ပ။ န ဝိမုစ္စတိတိ၊ န ဝိမုစ္စတိ”ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ ပဗာနာတိ၊ ဇိ။ ဣတိဟ၊ လျှင်။ တတ္ထ၊ ဉ္စ။ သမ္ပဗောနေ၊ (ကမ္မဋ္ဌာန်း မပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကို) ကောင်းစွာသိသည်။ ဟောတိ၊ ဇိ။ အာနန္ဒ၊ န္ဓာ။ တေန သိက္ခုနာ၊ သည်။ ပရိမသ္မိံ၊ ရှေ့ဖြစ်သော။ အဇ္ဈတ္တမဝ၊ မိမိကိုယ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သည်သာဖြစ်သော။ တသ္မိံယေဝ သမာဓိနိမိတ္တေ၊ ထိုပထဝီကသိက်စသော သမာဓိနိမိတ်၌ပင်လျှင်။ စိတ္တံ၊ (ပါဒက) ဈာန်စိတ်ကို။ သဏ္ဍပေတဗ္ဗံ၊ စေအပ်၏။ သန္တိသာဒေတဗ္ဗံ၊ စေအပ်၏။ ဇေကာဒိ ကာတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ သမာဒယာတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ပ။ ဣတိဟ၊ လျှင်။ တတ္ထ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းပြည့်စုံရာ၌။ သမ္ပဗောနေ၊ (ကမ္မဋ္ဌာန်းပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကို) ကောင်းစွာသိသည်။ ဟောတိ၊ ဇိ။

၁၇၉။ အာနန္ဒ၊ န္ဓာ။ ဣမိနာ ဝိဟာရေန၊ ဤနေရာနေကြောင်းဖြစ်သော သမထဝိပဿနာ ဖြင့်။ ဝိဟရတော၊ နေသော။ တဿ သိက္ခုနေ၊ ဇိ။ စိတ္တံ၊ သည်။ စက်မာယ၊ စကြံ သွားခြင်းငှါ။ စေနမတိ၊ အကယ်၍ ညွတ်အံ့။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ “ဝေံ၊ သို့။ စက်မန္တံ၊ သော။ မံအနု၊ ငါ၏။ အဘိဇ္ဈာဝေမနဿ၊ အဘိဇ္ဈာဝေမနဿဖြစ်ကုန်သော။ ပါပကာ၊ ယုတ်မာကုန်သော။ အကုသလာ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ န အာသဝိဿန္တိတိ၊ မယိုစီးကုန်လတ္တံ့”ဟူ၍။ စက်မတိ၊ ဇိ။ ဣတိဟ၊ လျှင်။ တတ္ထ၊ ဉ္စ။ သမ္ပဗောနေ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဇိ။

အာနန္ဒ၊ န္ဓာ။ ဣမိနာ ဝိဟာရေန၊ ဖြင့်။ ဝိဟရတော၊ သော။ တဿ သိက္ခုနေ၊ ဇိ။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဌာနာယ၊ ရပ်တည်ခြင်းငှါ။ စေနမတိ၊ အံ့။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ “ဝေံ၊ သို့။ ဌိတံ၊ ရပ်တည်သော။ မံ အနု၊ ငါ၏။ပ။ န အာသဝိဿန္တိတိ၊ မယိုစီးကုန်လတ္တံ့”ဟူ၍။ ဝိဌတိ၊ ဇိ။ပ။ နိသဇ္ဇာယ၊ ထိုင်နေခြင်းငှါ။ပ။ သယနာယ၊ အိပ်ခြင်းငှါ။ပ။ “ဝေံ၊ သို့။ သယန္တံ၊ အိပ်သော။ မံအနု၊ ငါ၏။ပ။ န အာသဝိဿန္တိတိ၊ ကုန်လတ္တံ့”ဟူ၍။ သယတိ၊ အိပ်၏။ ဣတိဟ၊ လျှင်။ တတ္ထ၊ ဉ္စ။ သမ္ပဗောနေ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဇိ။

အာနန္ဒ၊ န္ဓာ။ ဣမိနာ ဝိဟာရေန၊ ဖြင့်။ ဝိဟရတော၊ သော။ တဿ သိက္ခုနေ၊ ဇိ။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ကထာယ၊ ပြောဆိုခြင်းငှါ။ သော၊ ထိုငါသည်။ ယာယံ ကထာ၊ အကြင် စကားသည်။ ဟိနာ၊ ယုတ်၏။ ဂမ္မာ၊ ရွာသူတို့၏ဥစ္စာတည်း။ ပေါထုဇ္ဇကော၊ ပုထုဇ္ဇတို့၏ ဥစ္စာတည်း။ အနရိယာ၊ မဖြူစင်။ အနတ္ထသံဟိတာ၊ အကျိုးစီးပွားနှင့်မစပ်ယှဉ်။ နိဗ္ဗိဒါယ၊ ငြိမ်းငြေ့ခြင်းငှါ။ န သံဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ ဝိရာဂါယ၊ တပ်ခြင်းကင်းခြင်းအကျိုးငှါ။ န သံဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ နိရောဓာယ၊ ကိလေသာချုပ်ခြင်းငှါ။ န သံဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ ဥပသမာယ၊ ကိလေသာ ငြိမ်းခြင်းငှါ။ န သံဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ အဘိညာယ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိခြင်းငှါ။ န သံဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ သမ္မောဓာယ၊ ဗောဓိဉာဏ်အလို့ငှါ။ န သံဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ နိဗ္ဗာနာယ၊ နိဗ္ဗာန်အလို့ငှါ။

သည်။ ယင်းသို့ ခန္ဓာပဉ္စကရသော်လည်း စကားကျအပြောင်အားဖြင့် ခန္ဓာငါးပါးတို့၌မို့သော ပါဒကဇ္ဈာန်ကို သုညတဟူ၍ နှလုံးသွင်းသည်ဟု သိစေလို၍ အဋ္ဌကထာ၌ “အတ္တနော ပဉ္စသု ခန္ဓေသု နိဿိတန္တိ အတ္ထော” ဟူ၍၎င်း၊ ဋီကာ၌ “အပုဂ္ဂဟပါဒကဇ္ဈာန် ဟိ တေ နိယကဇ္ဈာန္တိ အဓိပေတ”ဟူ၍၎င်း မှင့်ဆိုသည်။

၁။ အနာသဝိဿန္တိ-ဝယ် အနု ဟူသော ကမ္မပုဝစနိယ၏ အယဉ်ဖြစ်သောကြောင့် မိ-ကို ကမ္မပုဝစနိယဟူ၍ ဖြင့် ဒုတိယာသက်၏ဟု သာမုတ္တယောနော။

န သံဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ သေယျထိဒံ၊ (ယိနု၊ ဂမ္မ ဖြစ်၍ နိဗ္ဗိဒ၊ ဝိရာဂအလို့ငှါမဖြစ်သော) ဤစကားတို့ ဟူသည် အဘယ်သည်တို့နည်း။ ဆုဇကထာ၊ မင်းနှင့်စပ်သောစကား၎င်း။ စောရကထာ၊ ခိုးသူနှင့် စပ်သောစကား၎င်း။ မဟာမတ္တကထာ၊ မူးကြီး မတ်ကြီးနှင့် စပ်သောစကား၎င်း။ သေနာကထာ၊ စစ်သည်နှင့်စပ်သောစကား၎င်း။ ဘယကထာ၊ ဘေးနှင့်စပ်သောစကား၎င်း။ ယုဒ္ဓကထာ၊ စစ်ထိုး ခြင်းနှင့်စပ်သောစကား၎င်း။ အန္ဓကထာ၊ အစားအစာနှင့်စပ်သောစကား၎င်း။ ပါနကထာ၊ သောက်ပွယ်နှင့်စပ်သောစကား၎င်း။ ဝတ္တကထာ၊ အဝတ်နှင့်စပ်သောစကား၎င်း။ သယနကထာ၊ အိပ်ရာနှင့်စပ်သောစကား၎င်း။ မာလာကထာ၊ ပန်းနှင့်စပ်သောစကား၎င်း။ ဂန္ဓကထာ၊ နံ့သာ နှင့်စပ်သောစကား၎င်း။ ဉာတိကထာ၊ ဆွေမျိုးနှင့်စပ်သောစကား၎င်း။ ယာနကထာ၊ ယာဉ်နှင့် စပ်သောစကား၎င်း။ ဂါမကထာ၊ ရွာနှင့်စပ်သောစကား၎င်း။ နိဂမကထာ၊ နိဂုံးနှင့်စပ်သော စကား၎င်း။ နဂရကထာ၊ မြို့နှင့်စပ်သောစကား၎င်း။ ဇနပဒကထာ၊ ဇနပုဒ်(နယ်)နှင့်စပ်သော စကား၎င်း။ ဣတ္ထိကထာ၊ မိန်းမနှင့်စပ်သောစကား၎င်း။ သုရာကထာ၊ သေရည်သေရက်နှင့်စပ် သောစကား၎င်း။ (သုရကထာ-ဟုလည်း ရှိ၏။ သူခဲကောင်းနှင့်စပ်သော စကားဟု-ပေး။) ဝိသိခါ ကထာ၊ ခရီးလမ်းမနှင့် စပ်သောစကား၎င်း။ ကုမ္ဘဋ္ဌာနကထာ၊ ရေအိပ်နှင့် စပ်သောစကား၎င်း။ ပုဗ္ဗပေတကထာ၊ ရှေးကွယ်လွန်သူဆွေမျိုးတို့နှင့် စပ်သော စကား၎င်း။ နာနတ္တကထာ၊ အထူးထူးသော သဘောနှင့်စပ်သော စကား၎င်း။ လောကက္ခာယိကထာ၊ လောကနှင့် စပ်သော စကား၎င်း။ သမုဒ္ဓက္ခာယိကထာ၊ သမုဒ္ဓရာနှင့်စပ်သောစကား၎င်း။ ဣတိဘဝါဘဝကထာ၊ ဣတိ- ဘဝါဘဝကထာ၎င်း။ ဣတိဝါ၊ ဤသည်တို့ပင်တည်း။ ဣတိဝေဓူပံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ကထံ၊ ကို။ န ကထေဿာမိတိ၊ မဆိုအံ့”ဟူ၍။ နမတိ၊ (စေ-အနက်မဲ့)၏။ ဣတိဟ၊ ဤသို့လျှင်။ တတ္ထ၊ ဤ။ သမ္ပဇာနော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။

အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ယာ စ အယံ ကထာ၊ သည်။ အဘိသလ္လေခိကာ၊ ကိလေသာတို့ကို ခေါင်းပါး စေတတ်၏။ စေတောဝိနိဝရဏသပ္ပါယာ၊ စိတ်၏ နိဝရဏတို့မှကင်းခြင်းငှါ လျှောက်ပတ်၏။

၁။ “ဘဝေါတိ ဃဿတိ၊ အဘဝေါတိ ဥဇ္ဈေဒံ၊ ဘဝေါတိ ဝဇ္ဇိ၊ အဘဝေါတိ ဟာနိ၊ ဘဝေါတိ ကာမသုခံ၊ အဘဝေါတိ အတ္တကိလေပထော။ ဣတိဣမာယ ဆဗ္ဗိဇာယ ဣတိ ဘဝါဘဝကထာယ သဒ္ဓိံ ဗာတ္ထိံ သတိရစ္ဆာန ကထာ နာမ ဟောတိ” ဟူသော မ-ဋ္ဌ၊ ၂၊ ၂၂၃-အပိုဒ် ယောက်၍ ဣတိဘဝါဘဝကထာသည် ကထာတခုမဟုတ်၊ ကထာ ၆-ခုတည်း။ ဤကထာ ၆-ခုနှင့် ဆုဇကထာ အစ သမုဒ္ဓက္ခာယိကာတိုင်အောင်သော ကထာ ၂၆-ခု ပေါင်းလျှင် တိရစ္ဆာနကထာ ၃၂-မျိုး ပြည့်စုံပြီးဖြစ်၍ ဣတိကို ပကာရဝါစက ကြံတွယ်မလို။ ထို့ကြောင့် ဣတိ ဝါ၊ ဤသည်တို့ပင်တည်းဟု ပေး။ ဣတိ နဂုံး။ ဝါ-ဝေတ္ထ ဟုလို။ အကယ်၍ ဣတိဘဝါဘဝကထာ၏အရ အထက်၌ကဲ့သို့ သဿတကထာ၊ ဥဇ္ဈေဒကထာ၊ ဝဇ္ဇိကထာ စသည်ဖြင့် ၆-ခု မယူမူ၍ ဘဝကထာ အဘဝကထာ ဟု ၂-ခုသာ ယူခဲ့လျှင် ဆုဇကထာအစ သမုဒ္ဓက္ခာယိကာတိုင်အောင်သော ၂၆-ခုနှင့် ဘဝကထာ၊ အဘဝကထာ ၂-ခုပေါင်းသော် ပါဠိတော်တိုက်ရိုက် ၂၈-ခု ရ၏။ ၂၈-ခု ဆိုသော် ဗာတ္ထိံ သတိရစ္ဆာနကထာ ဟူသော အဋ္ဌ ကထာ စကားနှင့် မညီသေး။ ကထာ ၄-ခု လိုသေးသည်။ ၎င်း ၄-ခုကို ယူနိုင်စေရန် ဣတိ ဝါ၌ ဣတိကို ပကာရ ဝါစက ကြံ၍၊ ဝါကို ဝိကပ္ပနတ္ထ ကြံရာ၏။ ထိုပကာရတ္ထဣတိဖြင့် အရညကထာ၊ ပဗ္ဗတကထာ၊ နဒိကထာ၊ ဒီပကထာ ၄-မျိုးတို့ကို တိရစ္ဆာနကထာချင်း တူသောကြောင့် အလားတူ သွင်းယူအပ်၏။ ဤနောက်နည်းအလို “ဣတိ ဝါ၊ ဤအတူ အရညကထာ စသည်တို့၎င်းတည်း”ဟုပေး။ ဤ၌ တိရစ္ဆာနကထာ ၃၂-မျိုးကို သာမန် ပေးလိုက်သည်။ မ ၂၊ ၂၂၃-နှင့် သီလက္ခန် စာပိုဒ် ၁၈-အပိုဒ် ၄-၆ တို့ကို ရှုလေ။

၂။ အံ၊ ၂၊ ၁၁၃-၌ “စေတောဝိဝရဏသပ္ပါယာ”ဟု ပါဠိရှိသည်။ ၎င်း ၄-ခုလည်း “စေတောဝိဝရဏသပ္ပါ- ယာတိ စိတ္တဝိဝရဏသပ္ပါယာ”ဟု ဖွင့်လျက် ရှိသည်။

ကေန္တနိဗ္ဗိဒါယ၊ စင်စစ်ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ။ပ။ နိဗ္ဗာနာယ၊ နိဗ္ဗာန်အလို့ငှါ။ သံပတ္တတံ၊ ၎င်း။ သေယျထိဒံ၊
 ဤစကားမျိုးတို့ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း။ အပ္ပိစ္ဆကသာ၊ အလို့နည်းခြင်းနှင့် စပ်သောစကား၎င်း။
 သန္တုဋ္ဌိကထာ၊ ရောင်ရဲလွယ်ခြင်းနှင့်စပ်သောစကား၎င်း။ ပဝိဝကကထာ၊ ကင်းသိတ်ခြင်းနှင့်စပ်
 သောစကား၎င်း။ အသံသဂ္ဂကထာ၊ မရောနှောခြင်းနှင့်စပ်သော စကား၎င်း။ ဝီရိယာရမ္မကထာ၊
 လုံ့လဝီရိယနှင့် စပ်သော စကား၎င်း။ သီလကထာ၊ ၎င်း။ သမာဓိကထာ၊ ၎င်း။ ပညာကထာ၊
 ၎င်း။ ဝိမုတ္တိကထာ၊ နိဗ္ဗာန်နှင့်စပ်သောစကား၎င်း။ ဝိမုတ္တိဉာဏ်အသနကထာ၊ ဝိမုတ္တိဉာဏ်အမြင်နှင့်
 စပ်သော စကား၎င်းတည်း။ ဣတိ ဝေရူပံ၊ သော၊ ကထံ၊ ကိ။ ကထေသယမိတိ၊ အံ”ဟူ၍။
 (နမတိ၊ ၎င်း။) ဣတိဟ၊ လျှင်။ တတ္ထ၊ ဤ။ သမ္ပဇာနော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။

အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဣမိနာ ဝိဟာရေန၊ ဖြင့်။ ဝိဟာရတော၊ သော။ တသ ဘိက္ခုနော၊ ၎င်း။
 စိတ္တံ၊ သည်။ ဝိတက္ကာယ၊ ကြံစည်ခြင်းငှါ။ “သော၊ ထိုပါသည်။ ယေ တေ ဝိတက္ကာ၊ တို့သည်။
 ဟိနာ၊ ကုန်၏။ပ။ နိဗ္ဗာနာယ၊ ၎င်း။ န သံပတ္တန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ သေယျထိဒံ၊ တို့နည်း။ ကာမ-
 ဝိတက္ကာ၊ ၎င်း။ပ။ ဝိဟိံသာဝိတက္ကာ၊ ၎င်းတည်း။ ဣတိ ဝေရူပေ၊ ကုန်သော။ ဝိတက္ကာ၊ တို့ကို။
 န ဝိတက္ကာသာမိတိ၊ အံ”ဟူ၍။ နမတိ၊ ၎င်း။ ဣတိဟ၊ လျှင်။ တတ္ထ၊ ဤ။ သမ္ပဇာနော၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၎င်း။

အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ “ယေ စ ခေါ ဣမေ ဝိတက္ကာ၊ တို့သည်။ အရိယာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ နိယျာနိကာ၊
 ဝဋ်မှထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်ကုန်၏။ သမ္မာ၊ သင့်သောအကြောင်းအားဖြင့်။ တက္ကရဿ၊ ထို
 ဝိတက်ကိုပြုသောသူ၏။ သမ္မာ၊ အားဖြင့်။ ဒုက္ခက္ခယာယ၊ ဆင်းရဲကုန်ခြင်းအကျိုးငှါ။ နိယျန္တိ၊
 ဖြစ်ကုန်၏။ သေယျထိဒံ၊ တို့နည်း။ပ။ အဝိဟိံသာဝိတက္ကာ၊ ၎င်းတည်း။ ဣတိ ဝေရူပေ၊
 ကုန်သော။ ဝိတက္ကာ၊ တို့ကို။ ဝိတက္ကာသာမိတိ၊ အံ”ဟူ၍။ နမတိ၊ ၎င်း။ ဣတိဟ၊ လျှင်။ တတ္ထ၊
 ဤ။ သမ္ပဇာနော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။

၁၉၀။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဣမေ ကာမဂုဏာ၊ တို့သည်။ ပညာ၊ ဝါ၊ ဟိံသာသည်။ ပညာ၊ ဝါ၊ ပါးတို့ဟူ
 သည်။ ကထမေ၊ တို့နည်း။ ဣဋ္ဌာ၊ ရှာခိုးအပ်ကုန်သော။ ဝါ၊ ပာလိဂုံအပ်ကုန်သော။ ကန္တာ၊ နှစ်သက်
 အပ်ကုန်သော။ မနာပါ၊ စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန်သော။ ပိယ ရူပါ၊ ချစ်အပ်သော သဘော
 ရှိကုန်သော။ ကာမူပသံဟိတာ၊ ကာမရာဂဖြင့် ကပ်၍ ကမ်းအပ်ကုန်သော။ ဝါ၊ ကာမရာဂနှင့်
 စပ်ယှဉ်ကုန်သော။ ရဇနိယာ၊ တပ်ခွဲအပ်ကုန်သော။ စက္ခုဝိညေယျာ၊ ဇက္ခုဝိညာယ်ဖြင့် သိမြင်အပ်
 ကုန်သော။ ရူပါ၊ ရူပါရုံတို့သည်၎င်း။ သောတဝိညေယျာ၊ သောတဝိညာဏ်ဖြင့် ကြားသိအပ်
 ကုန်သော။ သဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါရုံ တို့သည်၎င်း။ သာနဝိညေယျာ၊ သာနဝိညာဏ်ဖြင့် နှံသိအပ်ကုန်သော။
 ဂန္ဓာ၊ ဂန္ဓာရုံတို့သည်၎င်း။ ဝိညာဝိညေယျာ၊ လျက်သိအပ်ကုန်သော။ ရသ၊ တို့သည်၎င်း။ ဣဋ္ဌာ၊
 ကုန်သော။ပ။ ရဇနိယာ၊ ကုန်သော။ ကာယဝိညေယျာ၊ တွေ့သိအပ်ကုန်သော။ ဝောဠုဗ္ဗာ၊ တို့သည်
 ၎င်းတည်း။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ကာမဂုဏာ၊ တို့သည်။ ဣမေ ခေါ ပညာ၊ တို့တည်း။ ယတ္ထ၊ အကြင်ကာမဂုဏ်
 တို့၌။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ အဘိက္ခဏံ၊ မပြတ်။ သကံ စိတ္တံ၊ မိမိစိတ်ကို။ “ပဉ္စသု၊ ကုန်သော။ ဣမေသု
 ကာမဂုဏေသု၊ တို့တွင်။ အညတရသ္မိံ ဝါ အညတရသ္မိံ ဝါ၊ တပါးပါးမူလည်း ဖြစ်သော။

၁။ သမ္မာ ဟောတုနာ နယေန ကာရဏေန ဝဂ္ဂဒုက္ခက္ခယာယ နိယျာတိ ဂစ္ဆတိ တံ အတ္တံ သာဓေဝီတိ ဒီပေတိ။
 (မဋ္ဌ-၁၊ ၁၄၆-ပိုဒ်) သမ္မာ သဇ္ဈေါ ဥပယတ္ထာပိ ယောဇေတဗ္ဗော။ (၎င်း-၅) တို့နှင့် ဆညီပေးသည်။

အာယတနော၊ ကိလေသာဖြစ်ခြင်းအကြောင်း၌။ မေ၊ ဇာ၊ စေတသော၊ စိတ်၏။ ယော သမုဒါ-
 စာရာ၊ အကြင်ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇာ၊ သော သမုဒါစာရာ၊ သည်။ အတ္ထိ နုခေါတိ၊
 ရှိသလော”ဟူ၍။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ၊ ရှုဆင်ခြင်အပ်၏။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ သိက္ခ၊ သည်။ ပစ္စဝေက္ခမာနော၊
 ယော၊ “အတ္ထိ ခေါ မေ၊ ပ။ သမုဒါစာရာတိ၊ သမုဒါစာရာ”ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ သစေ ပဇာနာတိ၊
 အံ၊ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဝေ၊ သို့။ သန္တံ၊ ထင်ရှားရှိသော။ ဝေ၊ ထိုကိလေသာကို။ (ဝေ သန္တန္တိ ဝေ
 ဝိဇ္ဇမာနမေဝါဠာ) သိက္ခ၊ သည်။ “ပဉ္စသု၊ ကုန်သော၊ ဣမေသု ကာမဂုဏေသု၊ တိဉ္စိ။ ယော ဆန္ဒထဂေါ၊
 သည်။ (အတ္ထိ၊ ဇာ၊) သော၊ ကိ၊ မေ၊ သည်။ နပုဟိနောတိ၊ မပယ်အပ်သေး-ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။
 ပဇာနာတိ၊ ဇာ၊ ဣတိဟ၊ လျှင်။ တတ္ထ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်း မပြည့်စုံရာ၌။ သမ္ပဇာနော၊ (ကမ္မဋ္ဌာန်း
 မပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကို) ကောင်းစွာသိသည်။ ဟောတိ၊ ဇာ၊ (သစေ ပဇာနန္ဒ၊ ပ။ သမ္ပဇာနော
 ဟောတိ-တိုင်အောင် မခံပြီ။ အတ္ထိ-အရာ၌ နတ္ထိ-ဟု ရှိသည်သာ ထူး၏။)

၁၉၁။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဣမေ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ပဉ္စ ခေါ၊ တို့တည်း။ ယတ္ထ၊ ယင်းဥပါဒါ-
 နက္ခန္ဓာငါးပါးတို့၌။ သိက္ခ၊ သည်။ “ဣတိ၊ ဤကား။ ရူပံ၊ ရုပ်တည်း။ ဣတိ၊ ဤကား။
 ရူပဿ၊ ဇာ၊ သမုဒယော၊ ဖြစ်ခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ ရူပဿ၊ ဇာ၊ အတ္ထဂံမော၊ ချုပ်ခြင်း
 တည်း။ ပ။ ဣတိ၊ ကား။ ဝိညာဏဿ၊ ဇာ၊ အတ္ထဂံမောတိ၊ တည်း”ဟူ၍။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿိနာ၊
 ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းကို ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟာတဗ္ဗံ၊ နေရာ၏။ ပဉ္စသု၊ ကုန်သော။ ဣမေသု
 ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု၊ တိဉ္စိ။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿိနော၊ ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတော၊ သော။ တဿ၊ ထို
 ရဟန်းသည်။ (ပဟိယတိ-၌ စပ်။) ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု၊ တိဉ္စိ။ ယော အသ္မိမာနော၊ အကြင်
 ငါဖြစ်၏ဟူသောမာန်သည်။ (အတ္ထိ၊ ဇာ၊) သော၊ ကိ။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။
 ဝေ၊ သို့။ သန္တံ၊ ထင်ရှားရှိသော။ ဝေ၊ ထိုမာန်ကို။ သိက္ခ၊ သည်။ “ယော ခေါ၊ ပ။ သော မေ
 ပဟိနောတိ၊ ပဟိနော”ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ ပဇာနာတိ၊ ဇာ၊ ဣတိဟ၊ လျှင်။ တတ္ထ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်း
 ပြည့်စုံရာ၌။ သမ္ပဇာနော၊ (ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကို) ကောင်းစွာသိသည်။ ဟောတိ၊ ဇာ၊ အာနန္ဒ၊
 နန္ဒာ။ ဣမေ ခေါ တေ ဓမ္မာ၊ ဤ(သမထ၊ ဝိပဿနာ၊ မဂ် ဖိုလ်)တရားတို့သည်။ ကေန္တကုသလာ၊ စင်စစ်
 ကုသိုလ်တို့တည်း။ ကုသလာယတိကာ၊ ကုသိုလ်မှ လာခြင်းရှိကုန်သော ကုသိုလ်တို့တည်း။
 အရိယာ၊ ဖြူစင်ကုန်၏။ လောကုတ္တရာ၊ လောက၌ ထူးကဲသော တရားတို့တည်း။ ပါပိမတာ၊
 မာရ်ယုတ်သည်။ အနဝက္ကန္တာ၊ မသက်ဝင်အပ်ကုန်။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ တံ၊ ထိုဆိုအပ်လတ္တံ့
 သည်ကို။ ကိ မညသိ၊ အသို့မှတ်ထင်သနည်း။ ကံ အတ္ထဝသံ၊ အဘယ်အကျိုးထူးကို။ သမ္ပဿ-
 မာနော၊ တွေ့မြင်သည်ဖြစ်၍။ သာဝကော၊ သည်။ အပိ ပဏုဇ္ဇမာနော၊ ပစ်ပယ် (နှင်ထုတ်)
 အပ်ပါလျက်လည်း။ သတ္တာရံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ အနုဗန္ဓိတံ၊ အစဉ်လိုက်ခြင်းငှါ။ အရဟတိ၊
 ထိုက်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ နော၊ တပည့်တော်တို့၏။ ဓမ္မာ၊
 တို့သည်။ ဘဂဝံမူလကာ၊ မြတ်စွာဘုရားသာလျှင် အရင်းမူလရှိကြပါကုန်၏။ ဘဂဝံနေတ္ထိကာ၊
 မြတ်စွာဘုရားသာလျှင် ဆောင်တတ်သူရှိကြပါကုန်၏။ ဘဂဝံ ပရိသရဏာ၊ မြတ်စွာဘုရားသာလျှင်

၁။ မူလကုသိုလ်မှတစ်ဆင့် နောက်ဆက်တွဲ ဖြစ်ပေါ်လာသောကုသိုလ်ဟူလို။ ကုသလာတော အာယတိတိ
 အာယတော၊ သော တေသန္တိ ကုသလာယတိကာ၊ တေနာဟ ကုသလာတော အာဂတာတိ။ (၃။)
 ၂။ ဤလောကုတ္တရာ ဟူသော ပုဒ်ဖြင့် မဂ်ဖိုလ်ကိုသာ မဟုလင့်။ ဈာန်၊ မဂ်၊ ဖိုလ်၊ သမထ၊ ဝိပဿနာတို့ကိုလည်း
 ယူရမည်ဟု သိစေလို၍ လောကေ ဥတ္တရာ ဝိသိဋ္ဌာ မာ အဗ္ဗုဗ္ဗအာဓာဓဓေ မုဒေဆိုအပ်သည်။
 ၃။ အပိ ပဏုဇ္ဇမာနောတိ အပိ နက္ခန္ဓိယမာနော၊ အ-ဋ္ဌ-၃၊ ၂၆၁။

ကိုးကွယ်ရာရှိကြပါကုန်၏။ သန္တေ၊ ဗုဒ္ဓံ၊ ဝတံ၊ စင်စစ်။ သဘု၊ တောင်းပန်ပါ၏။ တေယ
 ဘာသိတဿ၊ ထိုဟောတော်မူအပ်သော တရားဗေဒသနာတော်၏။ အတ္ထော၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ
 ယေဝ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ဉာဏ်တော်၌သာယျင်။ ပဋိဘာတု၊ ထင်လင်စေတော်မူပါ။ ဘဂဝတော၊
 ဘုရား၏(စကားတော်ကို)။ သုတ္တာ၊ ကြားနာရကုန်လတ်သော်။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ဓာရေယန္တိ၊
 ဆောင်ပါကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။

၁၉၂။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ ယဒိဒံ သုတ္တံ၊ အကြင်သုတ်သည်။ ယဒိဒံ ဂေယျံ၊ အကြင်ဂေယျသည်။
 ယဒိဒံ ဝေယျာကရဏံ၊ အကြင်ဗျာကရဏ်းသည်။ (အတ္ထံ၊ ၏။) တဿ ဟေတု၊ ထိုသုတ္တ-ဂေယျ
 ဝေယျာကရဏ-ဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ သာဝကော၊ သည်။ သတ္တာရံ၊ ကို။ အနုဗန္ဓိတံ၊
 အစဉ်လိုက်ခြင်းငှါ။ န ခေါ် အရဟတိ၊ မထိုက်။ တံ၊ ထိုမထိုက်ခြင်းသည်။ ကိဿ ဟေတု၊ အဘယ်
 အကြောင်းကြောင့်နည်း။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ ဟိ၊ အကြင်ကြောင့်။ အဿ၊ ထိုရဟန်းသည်။
 တေ မော၊ တို့ကို။ ဒိယရတ္တံ၊ ရှည်စွာသောကာလပတ်လုံး။ သုဘာ၊ ကြားနာအပ်ကုန်ပြီ။
 ဓာတာ၊ ဆောင်ထားအပ်ကုန်ပြီ။ ဝစသာ၊ နှုတ်ဖြင့်။ ပရိစိတာ၊ ဆည်းပူးအပ်ကုန်ပြီ။ မနသာ၊
 စိတ်ဖြင့်။ အနုပေက္ခိဘာ၊ အဖန်ဖန်အထပ်ထပ် ရှုဆင်ခြင်အပ်ကုန်ပြီ။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ပညာဖြင့်။
 သပ္ပုဋ္ဌိဝိဒ္ဓါ၊ ကောင်းစွာထိုးထွင်းအပ်ကုန်ပြီ။ (တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်တည်း။) အာနန္ဒ၊ နွာ။ ယာ စ
 ခေါ် အယံ ကထာ၊ အကြင်စကားသည်။ ပ။ သံဝတ္တတိ၊ ၏။ သေယျထိဒိ၊ တို့နည်း။ ပ။ ဝိမုတ္တိဉာဏ-
 ဒဿနကထာ၊ သည်၎င်းတည်း။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ ဧဝဓ္မပိယာ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ကထာယ
 ဟေတု၊ စကားဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ သာဝကော၊ သည်။ အပိ ပဏုဗ္ဗမာနော၊ ပစ်ပယ်
 (နှင်ထုတ်) အပ်သူဖြစ်ပါလျက်လည်း။ သတ္တာရံ၊ ကို။ အနုဗန္ဓိတံ၊ ငှါ။ အရဟတိ၊ ၏။

အာနန္ဒ၊ နွာ။ ဧဝံ သန္တေ၊ ဤသို့(တယောကထည်းတည်း) ဖြစ်လတ်သော်။ အာစရိယူပဗ္ဗဝေါ၊
 ဆရာ၏(ဆရာသန္တာန်၌ဖြစ်သော ကိလေသာတည်းဟူသော) ဘေးရန်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 ဧဝံ သန္တေ၊ သော်။ အန္တေဝိယူပဗ္ဗဝေါ၊ တပည့်၏ (တပည့်သန္တာန်၌ဖြစ်သော ကိလေသာတည်း
 ဟူသော) ဘေးရန်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ သန္တေ၊ သော်။ ဗြဟ္မစရိယူပဗ္ဗဝေါ၊ မြတ်သောအကျင့်
 ၏ဘေးရန်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၁၉၃။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ ကထာ၊ အသို့လျှင်။ အာစရိယူပဗ္ဗဝေါ၊ သည်း ဟောတိ၊ နည်း။
 အာနန္ဒ၊ နွာ။ ဣဝ၊ ဤလောက၌။ ဗကစော၊ အချိုသော။ သတ္တာ၊ (တိတ္ထိ) ဆရာသည်။ ဝိဝိတ္တံ၊
 ဆိတ်ငြိမ်သော။ အရညံ၊ တောဟူသော။ ရုက္ခမူလံ၊ သစ်ပင်ရင်းဟူသော။ ပဗ္ဗတံ၊
 တောင်ဟူသော။ ကန္ဓရံ၊ ချောက်ဟူသော။ ဂိရိဂူဟံ၊ တောင်ခေါင်းဟူသော။ သုသာနံ၊
 သုသာန်ဟူသော။ ဝနပတ္တံ၊ တောအုပ်ဟူသော။ အဗ္ဗောကာသံ၊ လွင်တီးခေါင် ဟူသော။

၁။ ဘဂဝံပုလကာ-စသည် အဆုံးအဖြတ်အဓိပ္ပါယ်ကို မ-၁-စာပိုဒ် ၄၇၃၊ ၄၇၄၊ သို့မဟုတ် နိဿယရွာ
 ၂။ ဤကား ပါဏိနီနှင့် ကစွန်းအလိုပေးသည်။ မ-၁ ၄၇၃-စာပိုဒ် ၄၇၄ ကာအလို၊ “ဘဂဝန္တံယေဝ ပဋိ၊
 မြတ်စွာဘုရား၏အဘို့ (တာဝန်) သည်။ ဘာတု၊ ဖြစ်ပါစေ”ဟု ပေး။ အကျယ် မ-၁၊ ၄၇၃-နိဿယရွာ
 ၃။ “ဥဒရဿ ဟေတု ဝမ်းဟူသောအကြောင်းကြောင့်” ဟုပေးသကဲ့သို့ ဤ၌လည်း ကထာယနှင့် ဟေတု
 အရတူပေးသည်။ မောဂ္ဂုလ္လာန် ၂-ကဏ္ဍ-၂။ ယဒိဗေဟဟူပတ္တဟိ-သုတ်နှင့် အညီတည်း။
 ၄။ ၄-ဒီတို့၌ အာစရိယဿ+ဥပဗ္ဗပေါ- အာစရိယူပဗ္ဗဝေါ ဟု သဒ္ဓိတပျုရိသ်ပွင့်၏။

ပလာလပုဉ်၊ ကောကရိးပုံဟူသော။ သေနာသနံ၊ ကို။ ဘဇတိ၊ မှီဝဲ၏။ တထာ၊ ထိုအခြင်း
 အရာအားဖြင့်။ ဝူပကဗ္ဗဿ၊ အပေါင်းအဖော်မှ ကင်းဝေးသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတော၊ သော။
 တဿ၊ ထို(တိတ္ထိ)ဆရာ၏(အထံသို့)။ နေကမာ စေတနိဂုံး၌နေသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဇာနပဒါ
 စ၊ ဇနပုဒ်၌နေသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ၊ တို့သည်။ အန္ဓာဝတ္တန္တိ၊ အစဉ်လိုက်
 ကုန်၏။ နေဂမေသု စေတ၊ သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဇာနပဒေသု စ၊ သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။
 ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကေသ၊ တို့သည်။ အန္ဓာဝတ္တန္တိသု၊ ကုန်သည်ရှိသော်။ သော၊ ထိုတိတ္ထိဆရာ
 ကြီးသည်။ မုစ္ဆံ၊ ပစ္စည်းတို့၌တပ်စွဲတွေဝေခြင်းကို။ နိကာမယတိ၊ တောင့်တ၏။ ဂေခံ၊ တပ်မက်
 ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ ဗာဟုလ္လာယ၊ ပစ္စည်းများပြားသည်အဖြစ်အလို့ငှါ။ အာဝတ္တတိ၊
 လှည့်လည်၏။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ အယံ၊ ဤဘေးရန်ကို။ အာစရိယော၊ ဆရာတည်းဟူသော (ဆရာ
 သန္တာန်၌ဖြစ်သော)။ ဥပဒ္ဒဝေါ၊ ဘေးရန်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ အာစရိယူပဒ္ဒဝေန၊ ကြောင့်။
 နံ၊ ထို(တိတ္ထိ)ဆရာကြီးကို။ သံကိလေသိကာ၊ ညစ်ညူးစေတတ်ကုန်သော။ ပေါနောဗ္ဗဝိကာ၊
 တဖန် ဘဝသစ်ကိုပြုလေ့ရှိကုန်သော။ သဒရာ၊ ပူလောင်ခြင်းနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။ ဒုက္ခဝိပါကာ၊
 ဆင်းရဲခြင်းအကျိုးရှိကုန်သော။ အာယတိ၊ ၌။ ဇာတိဇရာမရဏိယာ၊ ဖြစ်ခြင်း အိုခြင်း သေ
 ခြင်းအလို့ငှါဖြစ်ကုန်သော။ ပါပကာ၊ ယုတ်မာကုန်သော။ အကုသလာ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အဝဓိသု၊
 သတ်ကုန်ပြီ။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ ဝေ ခေါ၊ လျှင်။ အာစရိယူပဒ္ဒဝေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၁၉၄။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ အန္ဓေဝါသုပဒ္ဒဝေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ အာနန္ဒ၊
 နွာ။ တထေဝ ခေါ ပန သတ္တု၊ ထို(တိတ္ထိ)ဆရာ၏ပင်လျှင်။ သာဝကော၊ တပည့်သည်။ တဿ
 သတ္တု၊ ထို(တိတ္ထိ)ဆရာ၏။ ဝိဝေကံ၊ ကင်းဆိတ်ခြင်းကို။ အနုဗြူဟယမာနော၊ ထပ်မံတိုးပွားလေ့
 သည်ဖြစ်၍။ ဝိဝိတ္တံ၊ ဆိတ်ငြိမ်သော။ အရညံ၊ တောဟူသော။ ပ။ ပလာလပုဉ်၊ ကောကရိးပုံဟူသော။
 သေနာသနံ၊ ကို။ ဘဇတိ၊ ၏။ ပ။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ အယံ၊ ဤဘေးရန်ကို။ အန္ဓေဝါသိ၊
 တပည့်ဟူသော (တပည့်သန္တာန်၌ဖြစ်သော)။ ဥပဒ္ဒဝေါ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ ပ။ အာနန္ဒ၊ နွာ။
 ဝေ ခေါ၊ သို့လျှင်။ အန္ဓေဝါသုပဒ္ဒဝေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၁၉၅။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ ဗြဟ္မစာရူပဒ္ဒဝေါ၊ မြတ်သောအကျင့်၏ ဘေးရန်သည်။
 ဟောတိ၊ နည်း။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ ဣဓလောကေ၌။ အရဟံ၊ သော။ ပ။ တဂေါ၊ သော။ တထာဂတော၊
 ဘုရားရှင်သည်။ ဥပုဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်တော်မူ၏။ သော၊ ထိုဘုရားရှင်သည်။ ပ။ တဿ၊ ထိုဘုရားရှင်၏။ ပ။
 အာနန္ဒ၊ နွာ။ တထေဝ ခေါ ပန သတ္တု၊ ထို ဆရာဘုရား၏ပင်လျှင်။ သာဝကော၊ တပည့်သည်။
 တဿ သတ္တု၊ ထိုဆရာဘုရား၏။ ဝိဝေကံ၊ ကို။ ပ။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ အယံ၊ ဤဘေးရန်ကို။ ဗြဟ္မ-
 စာရီ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိသူ၏ သန္တာန်၌ဖြစ်သော။ ဥပဒ္ဒဝေါ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။
 (ထူးထူးကိုသာ ပေးလိုက်သည်။ ကြွင်းလွယ်၏။)

အာနန္ဒ၊ နွာ။ တဏှ၊ ထိုဘေးရန်သုံးမျိုးတို့တွင်။ ယော စေဝါယံ အာစရိယူပဒ္ဒဝေါ၊ ၎င်း။
 ယော စ အန္ဓေဝါသုပဒ္ဒဝေါ၊ ၎င်း။ တေဟိ၊ ထိုအာစရိယူပဒ္ဒဝေ, အန္ဓေဝါသုပဒ္ဒဝေတို့ထက်။ အယံ

၁။ ဗြဟ္မစရိယဿ ဥပဒ္ဒဝေါ=ဗြဟ္မစာရူပဒ္ဒဝေါ-ဟူသော နိဒ္ဒါအညီ ပေးသည်။ အာစရိယူပဒ္ဒဝေါ၊ အန္ဓေ-
 ဝါသုပဒ္ဒဝေါ-ဟူသော ၂ပုဒ်ကို မှီ၍ပေးလျှင် မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိသူ၏ (ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌
 ဖြစ်သောကိလေသာတည်းဟူသော) ဘေးရန်သည် ဟု ပေးရမည်။ ဝိဂ္ဂဟကိုလည်း ဗြဟ္မစာရီနော ဥပဒ္ဒဝေါ-
 ပြု၍ ခို၌ ဤကိုချေ၊ နောက်ဥ-ကို ဦး-ဒိဿပြု၊ ဗြဟ္မစာရူပဒ္ဒဝေါ-ပြီးဝေ။ ဤနောက်နည်းသာ “အယံ ဝုဇ္ဇလာ-
 နန္ဒ၊ ဥပဒ္ဒဝေါ၊ ဗြဟ္မစာရီ” ဟူသော လာလတ္တံ့ ပါရှိနေသည်။

ဗြဟ္မစာရိယဗုဒ္ဓဝေါ၊ သည်။ ဓုက္ခဝိပါကတရော စေတံ၊ သာလွန်ထူးကဲ ဆင်းရဲကျိုးရှိသည်၎င်း။ ကဏ္ဍကဝိပါကတရော စ၊ ထူးကဲခါးစပ်သောအကျိုးရှိသည်၎င်း။ (ဟောတိ၊ ဇီ။) စ၊ ဓုက္ခကဏ္ဍက အကျိုးရှိရုံသာ ရှိသည်မဟုတ်သေး။ ဝိနိပါတာယအပိ၊ ကောင်းစွာလှလှ အပါယ်သို့ ကျရောက်ခြင်းငှါလည်း။ သံဝတ္တတိ၊ ဇီ။

ဝဠု၊ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောအပြစ် ဆိုအပ်လတ္တံ့သော အကျိုးရှိသည်၏အပြစ်ကြောင့်။ မံ၊ ငါဘုရားကို။ မိတ္တဝတာယ၊ မိတ်ဆွေရှိသူ၏ အပြစ်ဖြင့်။ (မိတ်ဆွေ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ကျင့်ခြင်းဖြင့်။) သမုဒါစရထ၊ ပြောဆိုကြကုန်သော။ သပတ္တဝတာယ၊ ရန်ဆူရှိသူ၏ အပြစ်ဖြင့်။ မာ သမုဒါစရထ၊ မပြောဆိုကြကုန်လင့်။ တံ၊ ထိုမိတ်ဆွေရှိသူ၏ အပြစ်ဖြင့် ပြုကျင့်ခြင်းသည်။ ဝေါ၊ သင်တို့အား။ ဧသရတ္တံ၊ လုံး။ ဟိတာယ၊ အစီးအပွားအလို့ငှါ။ သုခါယ၊ ချမ်းသာခြင်းအလို့ငှါ။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။

အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ သာဝကာ၊ တို့သည်။ သတ္တာရံ၊ ဆရာဘုရားကို။ သပတ္တဝတာယ၊ ပြင့်။ သမုဒါစရန္တိ၊ ကုန်သနည်း။ မိတ္တဝတာယ၊ ပြင့်။ နော သမုဒါစရန္တိ၊ မပြောဆိုကုန်သနည်း။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ သတ္တာ၊ ဆရာဘုရားသည်။ သာဝကာနံ၊ တို့အား။ အနုကမ္ပကော၊ အစဉ်စောင့်ရှောက်သည်ဖြစ်၍။ ဟိတေသိ၊ အစီးအပွားကို အလိုရှိသည်ဖြစ်၍။ အနုကမ္ပံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ ရှိ။ “ဣဒံ၊ ဤအကျင့်သည်။ ဝေါ၊ သင်တို့အား။ ဟိတာယ၊ ငှါတည်း။ ဣဒံ၊ သည်။ ဝေါ၊ သင်တို့အား။ သုခါယာတိ၊ ငှါတည်း” ဟူ၍။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေတိ၊ ဇီ။ တဿ၊ ထိုဆရာဘုရား၏(စကားကို)။ သာဝကာ၊ တို့သည်။ န သုဿသန္တိ၊ နားမထောင်လိုကြကုန်။ န သောတံ ဩဒယန္တိ၊ နားမထောင်ကြကုန်။ အညာ၊ သိခြင်းအကျိုးငှါ။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ န ဥပဋ္ဌပေန္တိ၊ မပြစ်စေကြကုန်။ သတ္ထုသာသနာ၊ ဆရာဘုရားအဆုံးအမမှ။ ဝေါက္ကမ္မံ စ၊ ဖဲ၍လည်း။ ဝတ္တန္တိ၊ ပြစ်ကုန်၏။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဝေ ဝေါ၊ လျှင်။ သာဝကာ၊ တို့သည်။ သတ္တာရံ၊ ကို။ သပတ္တဝတာယ၊ ပြင့်။ သမုဒါစရန္တိ၊ ကုန်၏။ မိတ္တဝတာယ၊ ပြင့်။ နော သမုဒါစရန္တိ၊ ကုန်။ (ကထဉ္စာနန္ဒ သတ္တာရံ-မှ နော သပတ္တဝတာယ တိုင်အောင် ရှေးနည်းမိုး၍ ပေးလေ။)

တသ္မာ၊ ထိုဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောအကြောင်းကြောင့်။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ မံ၊ ငါဘုရားကို။ မိတ္တဝတာယ၊ ပြင့်။ သမုဒါစရထ၊ ကုန်လော့။ ပ။ သုခါယ၊ ငှါ။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ကုမ္ပကတရော၊ အိုးထိန်းသည်သည်။ အာမကော၊ ခြောက်သောအိုးစိမ်းခွက်၌၎င်း။ အာမကမတ္တော၊ ခြောက်ရုံမှ အိုးစိမ်းခွက်၌၎င်း။ (ပရက္ကမတိ ယထာ၊ မကွဲမပျက်အောင် ကိုင်တွယ်ပြုလုပ်သကဲ့သို့။ ပရက္ကမိဿာမိ-ရှု၍ထည့်သည်။) အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ဝေါ၊ သင်တို့၌။ (အဋ္ဌကထာ၌ အဟံ တုမေသု-ဟု ဖွင့်သည်။) တထာ၊ ထိုအတူ။ န၊ ပရက္ကမိဿာမိ၊ မပြုကျင့်အံ့။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။

၁။ တသ္မာတိ ယသ္မာ သေဿပဋ္ဌတေဟိ။ ပ။ ဓုက္ခဝိပါကတရော။ ယသ္မာ ဝါ။ ပ။ မိတ္တပဋ္ဌိပတ္တိံ ဟိတာယ တသ္မာ ဝေ ဥပရိပေနပိ ယောဋ္ဌိပေနပိ အတ္တေန ယောဇေတဗ္ဗံ။ (ဋ္ဌ)။ တသ္မာတိ ဣဒံ ပုဗ္ဗပုဗ္ဗပေက္ခံ ပုရိမဿ စ အတ္တဿ ကာရဏဘာဝေန ပဋ္ဌာမသန္တိ အာဟ ယသ္မာတိ အာဒိ။ (ဋ္ဌိ) နှင့်အညီ တသ္မာ-ကို ဆိုပြီး ဆိုလတ္တံ့ ၊ ရှေ့ နောက် နှစ်ခုလုံးကို။ ဤတသ္မာမျိုး တွေခဲ၏။ ဋီကာ၌ “မိတ္တံ တေဿ အတ္တံတိ မိတ္တဝါ။ တဿ ဘာဝေါ မိတ္တဝတာယ မိတ္တဝသေန ပဋ္ဌိပဋ္ဌနံ” ဖွင့်သောကြောင့် “မိတ်ဆွေရှိသူ၏ အပြစ်ဖြင့်” (မိတ်ဆွေ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ကျင့်ခြင်းဖြင့်) ပေးသည်။

၂။ န အညာ-စိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေန္တိတိ ဝိဇာနန္တတ္ထာယ စိတ္တံ န ဥပဋ္ဌပေန္တိ။ အံ၊ ၂-၄၈။

အဟံ၊ သည်။ (ဝေါ၊ သင်တို့အား။) နိဂ္ဂယ၊ နိဂ္ဂယ၊ နိဝိဋ္ဌိ၊ နိဝိဋ္ဌိ။ ဝက္ခာမိ၊ ယောပြောအံ။
 အာနန္ဒ၊ နှာ။ (ဝေါ၊ တို့အား။) ပဝယ၊ ပဝယ၊ သင်တို့၏ အပြစ်ကို ဖယ်ထုတ်၍ ဖယ်ထုတ်၍။
 ဝက္ခာမိအံ။ (ဝေံ ဩဝဓိယမာနေ၊ ဤသို့ဆုံးမအပ်သည်ရှိသော်။) ယော သာဓော၊ အကြင်မဂ်ဖိုလ်
 ဟူသော အနှစ်သာရသည်။ (အတ္ထိ၊ ၎င်း။) သော၊ ထိုအနှစ်သာရသည်။ ဌာသတိ၊ တည်လတ္တံ့။
 ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ (ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ-စသည် ပေးမြဲ။)

ဗုတိယံ၊ သော။ မဟာသုညတသတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၃-အတ္ထရိယအဗ္ဗတသုတ်

၁၉၇။ (ဝေံ မေ သုတံ ပေးမြဲ။) ဧကံ၊ သော။ သမယံ၊ ဌ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သာဝတ္ထိယံ၊ ဌ။
 အနာထပိဏ္ဍိကဿ၊ ၎င်း။ အာရာမေ၊ သော။ ဇေတဝနေ၊ ဌ။ ဝိဟရတိ၊ ၎င်း။ အထ ခေါ၊ ဌ။
 ပစ္စာဘတ္တံ၊ ဌ။ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ခန္ဓာနံ၊ ကုန်သော။ ဥပဋ္ဌာနသလာယံ၊ ဌ။ သန္ဓိသိန္ဓာနံ၊ နေထိုင်
 ကုန်သော။ သန္ဓိပတိတာနံ၊ စည်းဝေးကုန်သော။ သမ္ပဟုလာနံ၊ များပြားကုန်သော။ ဘိက္ခုနံ၊
 တို့၏။ (အန္တရာကထာဌ်စပ်)။ “အတ္ထရိယံအာရုသေ။ပ။ တထာဂတာ အဗ္ဗတဓမ္မသမန္နာဂတာ
 စာတိ၊ စ” ဟူသော။ အယံ အန္တရာကထာ၊ အကြားကာလ၌ဖြစ်သော ဤစကားသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ပြီ။
 ယတြ ယော တထာဂတော၊ အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဟိ၊ အကြင်ကြောင့်။ ပရိနိဗ္ဗုတေ၊
 ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုကုန်ပြီးသော။ ဆိန္ဒုပပဇ္ဇေ၊ ဖြတ်အပ်ပြီးသော ပပဇ္ဇတရား ၃-ပါး (ကိလေသာဝဋ်)
 ရှိကုန်သော။ ဆိန္ဒုဝဂ္ဂမေ၊ ဖြတ်အပ်ပြီးသော (ကုသလာကုသလ) ကမ္မဝဋ် ရှိကုန်သော။ ပရိယာဒိန္ဒု-
 ဝဇ္ဇေ၊ ကုန်ခန်းစေအပ်ပြီးသော ဝဋ်ရှိကုန်သော။ (ပရိယာဒိယတီတိ ဝေပယတိ၊ သံဇ္ဇ ၂-၃၀၃။) သဗ္ဗ-
 ဗုက္ခဝီတိဝတ္ထေ၊ အလုံးစုံသော (ဝိပါကဝဋ်) ဆင်းရဲကို လွန်မြောက်ကုန်ပြီးသော။ အတိတေ ဗုဇ္ဈေ၊ ရှေး
 ဘုရားတို့ကို။ ဘေ ဘာဝန္တော၊ ထို(ရှေး) ဘုရားတို့သည်။ ဝေံ ဇစ္စာ၊ ဤသို့သော ဇာတ်ရှိကုန်
 သည်။ အဟေသံ ဣတိပိ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီဟူ၍၎င်း။ ‘တေ ဘဂဝန္တော၊ တို့သည်။ ဝေံ နာမာ၊ ဤသို့
 သော အမည်တော်ရှိကုန်သည်။ အဟေသံ ဣတိပိ၊ ကုန်ပြီဟူ၍၎င်း။ ‘တေ ဘဂဝန္တော၊ တို့သည်။ ဝေံ
 ဂေါတ္ထာ၊ ဤသို့သော အနွယ်တော်ရှိကုန်သည်။ အဟေသံ ဣတိပိ၊ ကုန်ပြီဟူ၍၎င်း။ ‘တေ ဘဂဝန္တော၊
 တို့သည်။ ဝေံ သီလာ၊ ဤသို့သော သီလရှိကုန်သည်။ အဟေသံ ဣတိပိ၊ ကုန်ပြီဟူ၍၎င်း။ ‘တေ
 ဘဂဝန္တော၊ တို့သည်။ ဝေံ ဓမ္မာ၊ ဤသို့သော (သမာဓိ) တရားရှိကုန်သည်။ အဟေသံ ဣတိပိ၊ ကုန်ပြီ
 ဟူ၍၎င်း။ ‘တေ ဘဂဝန္တော၊ တို့သည်။ ဝေံ ပညာ၊ ဤသို့သော ပညာရှိကုန်သည်။ အဟေသံ
 ဣတိပိ၊ ကုန်ပြီဟူ၍၎င်း။ ‘တေ ဘဂဝန္တော၊ တို့သည်။ ဝေံ ဝိဟာရီ၊ ဤသို့သော (နိရောဓသမာ
 ပတ်ဖြင့်) နေတော်မူလေ့ရှိကုန်သည်။ အဟေသံ ဣတိပိ၊ ကုန်ပြီဟူ၍၎င်း။ ‘တေ ဘဂဝန္တော၊ တို့
 သည်။ ဝေံ ဝိမုတ္တာ၊ ဤသို့သော ဝိမုတ္တိရှိကုန်သည်။ အဟေသံ ဣတိပိ၊ ကုန်ပြီဟူ၍၎င်း။
 အနုဿရိဿတိ နာမ၊ အောက်မေ့ဆင်ခြင်တော်မူနိုင်ပါပေ၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တဿ

၁။ ပါဠိ၌ ဇာနိဿတိ-ဟု ရှိနေ၏။ ဤ ၄-ရိုက်နှင့် ၆-၂။ မဟာပဒါန-ပါဠိတို့၌ ရှိသည့်မူအတိုင်း အနက်ပေး
 လိုက်သည်။ ဤ ၁၉၇-စာပိုဒ်၌ “ယတြဟိ ယော ဟိ တထာဂတော၊ သည်။ အနုဿရိဿတိ နာမ၊ ၎င်း” ဟု အနက်
 ပေးရာ၌ “အနာဂတေ သဝိဿန္တံ” ဆိုသည်အတိုင်း အနာဂတတ္တသဝိဿန္တံ မဟုတ်သောကြောင့် သဝိဿန္တံ ဘဝံ
 ကံး မှမျှ၊ အတိတတ္တကား ဥပစာ၊ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ “အနုဿရိဿတိတိဗ္ဗံ ယတြာဟိ နိပါတာသေဒ

တထာဝရဿ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏။ မဟိဒ္ဓိကတာ၊ ကြီးသော တန်ခိုးရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ မဟာဒုတိယာဝတာ၊ ကြီးသောအာနုဘော်ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ အစ္စရိယံ အာရုံသေဘိ၊ လက်ချစ်

အနာဂတဝစနံ၊ အတ္ထော ပနေတ္ထု အတိဘဝသေန ဝေဒိတဗျော”ဟူ၍၎င်း၊ ဋီကာ၌ “နိပါတဝသေန ယတြ သဒ္ဓိယောဂေန အနာဂတဝစနန္တံ ဣဒံ အနာဂတဝစနသဒ္ဓိသတ္တာ ဝတ္တံ။ အနာဂတတ္ထဝါစိ ဟိ အနာဂတဝစနံ၊ အတ္ထော စေတ္ထု အတိတောတိ”ဟူ၍၎င်း မိန့်ဆိုတော်မူကြ၏။ ဤ၌ ပြအပ်သော “အနာဂတဝစနသဒ္ဓိသတ္တာ” ဟူသော ဋီကာစကားကို သဒ္ဓနိတိဆရာ မနှစ်သက်၊ အကြောင်းကား “သဗ္ဗဿာနိ နာမ။ပ။ ယာပေဿတိ” မ ဋ္ဌ ၁၊၁၃၉။ “ယာပေဿတိ နာမာတိ နာမသဒ္ဓံ အာနေတွာ သမ္ပန္နော၊ နာမသဒ္ဓိယောဂေန ဟိ အနာဂတကောလဿ ဝိယ ပယောဂေါ၊ ယာပေသိ ဣစ္စေဝ အတ္ထော”။ မ ဋ္ဌ ၂-၂-ထို့၌ မိန့်ဆိုတော်မူသော ဋီကာဆရာ၏ “အနာဂတကောလဿ ဝိယ ပယောဂေါ”ဟူသော စကားကို “တ္ထေ စ ယဒိ အတိတတ္ထေ အနာဂတဝစနံ သိယာ၊ အနာဂတဿ ဝိယ ပယောဂေါတိ ဋီကာကာရော န ဝဒေယျ။ န ဟိ အဿော ဝိယာတိ ဝတ္တဗျော၊ အဿသဒ္ဓိသံယေဝ ပန အနဿံ အဿော ဝိယာတိ ဝတ္တံ ဝတ္တတိ”ဟူ၍ သဒ္ဓနိတိဆရာ ပယ်မြင်သောကြောင့်တည်း။ မှန်၏။ “အနာဂတကောလဿ ဝိယ ပယောဂေါ”ဟူသော ဋီကာစကားနှင့် အနာဂတဝစနသဒ္ဓိသတ္တာ-ဟူသော ဋီကာစကားသည် တူမျှ၏။

ဤအထက်ဖော်ပြပါ အဋ္ဌကထာ - ဋီကာ လေးစောင်တို့တွင် (၁) ဥပရိပဏ္ဏာသ ဋ္ဌ-ဋီ၊ စာပိုဒ် ၁၉၇-အဆိုအရ ယတြသဒ္ဓါအယုဉ်၌ “အနာဂတေ ဘဝိဿန္တိ” သုတ်ဖြင့် ဘဝိဿန္တိဝိဘတ် သက်ထား၏။ (၂) စူဠသီဟနာဒသုတ် မ ဋ္ဌ ၁၊ စာပိုဒ် ၁၃၉၊ စူဠသီဟနာဒသုတ် မ ဋ္ဌ ၂၊ စာမျက်နှာတို့အဆိုအရ နာမသဒ္ဓါအယုဉ်၌ “အနာဂတေ ဘဝိဿန္တိ” သုတ်ဖြင့် ဘဝိဿန္တိဝိဘတ် သက်ထား၏။

ဤသို့ ယတြယောဂ၊ နာမယောဂ-ဟု အဆို နှစ်မျိုး ကျွဲပြားလေရာ (၁) ဥပရိပဏ္ဏာသ ဋ္ဌ-ဋီ-စာပိုဒ် ၁၉၇-အဆိုအရသည် “ယတြ ဟိ နာမ။ပ။ နေဝ ဒက္ခတံ၊ န ပန သဒ္ဓံ သောဿတိ” မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ် အဋ္ဌကထာ စာပိုဒ် ၁၉၂ ပုဂ္ဂိုလ်သမ္ပလ္လပုတ္တဝတ္ထု။ “ယတြ ဟိ နာမာတိ ယော နာမ၊ နေဝ ဒက္ခတံ န အဒ္ဓဿ၊ ယတြ သဒ္ဓိယတ္တတ္တာ ပနေတံ အနာဂတဝသေန ဝတ္တံ၊ ဝေဂ္ဂပဉ္စိ ဤဒိသေသ ဌာနေသု သဒ္ဓလက္ခဏံ” ။ ၎င်းအဋ္ဌကထာ။ “ဝေဂ္ဂပဉ္စိ ဒက္ခတံ ကရိဿတိ ဘဝိဿတိတိ ဤဒိသံ။ ဤဒိသေသုတိ ယတြ ယဉ္ဇာတိ ဝေဂ္ဂပနိပါတသဒ္ဓိယတ္တဌာနေသု” ၎င်း မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ် ဋီကာတို့နှင့် ညီညွတ်သည့်အပြင် “အစ္စရိယေ ဂမ္ပမာနေ ယတြသဒ္ဓေ သတိ ယောဂိမ္ပိ အသတိ အနာဂတဝစနံ ကရောန္တိ၊ အဋ္ဌကထာယန္တု ယတြသဒ္ဓိယတ္တတ္တာ ပနေတံ အနာဂတဝသေန ဝတ္တန္တံ ဝတ္တံ” ဟူသော မောဂ္ဂလ္လာန်ပဉ္စိကာ ဆဋ္ဌ-ကဏ္ဍ ၃၊ သုတ်အဆိုအရနှင့်၎င်း ယူ၍ ယတြာနံ (ပါ-၃) သေဝေလုဋ် အယဒိမ္ပိ (ပါ-၃) တို့ အဆိုအရနှင့်၎င်း ညီညွတ်ပေ၏။

(၂) စူဠသီဟနာဒသုတ် အဋ္ဌကထာ - ဋီကာဆရာတို့ “နာမသဒ္ဓါအယုဉ်၌ ဘဝိဿန္တိ ဝိဘတ်အနက်ကား အတိတတ္ထ” ဟု မိန့်ဆိုတော်မူကြသည်ကား “နာမေ ဂရဟာဝိမ္ပယေသု” မောဂ္ဂလ္လာန်-ဆဋ္ဌ ကဏ္ဍ ၃-သုတ် ဣပသိဒ္ဓိ ဆရာတို့အလိုနှင့်၎င်း “ဥရုက္ခဗ္ဗောပိ နာမ ဘဝိဿတိ” မ-၁၊ ၃၆၅ ပိုဒ်၊ “ဝိမ္ပယတ္ထဝသေန ပနေတ္ထု ဘဝိဿတိတိ အနာဂတဝစနံ ကထ” မ ဋ္ဌ-၂၊ ၃၆၅-ပိုဒ် ။

“ဥရုက္ခဗ္ဗောပိ နာမ ဘဝိဿတိတိ တေ နာမ-သဒ္ဓါ ဝိမ္ပယတ္ထောတိ ကတာ ဝတ္တံ ဝိမ္ပယတ္ထဝသေနာတိ အာဒိ၊ အန္တော နာမ ပဗ္ဗတံ အာဝိရဟိဿတိတိ အာဒိ၊ သုဝိယ၊ ဝိမ္ပယဝါစိ သဒ္ဓိယောဂေန ဟိ ဘဝိဿတိတိ အနာဂတဝစနံ” ။ မ ဋ္ဌ ၂-၂၁၀-စာမျက်နှာတို့နှင့်၎င်း ညီညွတ်ပေ၏။

အကျဉ်းကား ဥပရိပဏ္ဏာသ-ဋ္ဌ ဋီ၊ မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ် ဋ္ဌ ဋီ ပါဏိနီတို့အလို အစ္စရိယတ္ထ ယတြသဒ္ဓါအယုဉ် အတိတတ္ထ ဘဝိဿန္တိဝိဘတ်တည်း။ စူဠသီဟနာဒသုတ် ဋ္ဌ ဋီ နှင့် မောဂ္ဂလ္လာန်ဆရာတို့အလို အစ္စရိယတ္ထ နာမသဒ္ဓါ အယုဉ် အတိတတ္ထ ဘဝိဿန္တိ ဝိဘတ်တည်း။

ဤဖော်ပြပါ အဋ္ဌကထာ ဋီကာ ပါဏိနီ မောဂ္ဂလ္လာန်တို့ အဆိုအရ “အစ္စရိယတ္ထ ယတြသဒ္ဓါအယုဉ် အတိတတ္ထ ဘဝိဿန္တိဝိဘတ်” ဟု ယူလျှင် နာမသဒ္ဓါ အနက်မဲ့ ပြစ်ရာ၏။ “နာမသဒ္ဓါ အယုဉ်အတိတတ္ထ ဘဝိဿန္တိဝိဘတ်” ဟု ယူလျှင် ယတြသဒ္ဓါ အနက်မဲ့ရာ၏။ သို့ဖြစ်၍ ဤ ၁၉၇-စာပိုဒ် အဖွင့် မ ဋ္ဌ ၃-အစ္စရိယအဗျုတသုတ်၌ “ပဒတ္တယဿ ပန အစ္စရိယတ္ထနိဋ္ဌိတယ အစ္စရိယတ္ထ နိပါတေသေ ဝတ္တံ၊ ကေသဓောပနေတံ ပဒတ္တဗ” ဟု မိန့်ဆိုချက်ကိုယူ၍

တော်တီး အံ့ချီးတူယ်ဖြစ်ပေစွ ငါ့ရှင်တို့။ အပ္ပုတံ အာဝုသော၊ မဖြစ်စဘူး အဦးအသစ် ဖြစ်ပေစွ ငါ့ရှင်တို့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောဆိုကြကုန်ပြီ။ (ဣတိပီတိမှ ဣတိဖြစ်သည်။)

ဝေ ဝုတ္တေ၊ သော်။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ တေ ဘိက္ခု၊တို့ကို။ “အာဝုသော၊ တို့။ တထာဂတာ၊ တို့သည်။ အစ္စရိယာ စေတ၊ လက်ဖျတ်တီး၍ အံ့ချီးထိုက်ပေကုန်၏။ အစ္စရိယဓမ္မသမန္နာဂတာ စ၊ အံ့ချီးထိုက်သောတရားတို့နှင့်လည်း ပြည့်စုံကြပေကုန်၏။ အာဝုသော၊ တို့။ တထာဂတာ၊ တို့သည်။ အပ္ပုတာ စေတ၊ မဖြစ်စဘူး အဦးအသစ်လည်း ဖြစ်ကြပေကုန်၏။ အပ္ပုတဓမ္မသမန္နာဂတာ စာတိ၊ မဖြစ်စဘူး အဦးဖြစ်သော တရားတို့နှင့်လည်း ပြည့်စုံကြပေကုန်၏” ဟူသော။ တေ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ အယဉ္ဇ၊ ဤသည်ပင်လျှင်။ တေသံ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ ဝိပုကတာ၊ ပြီးဆုံးခြင်းသို့ မရောက်သေးသော။ အန္တရာကထာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ။

၁၉၈။ အထ ခေါ၊ ခွံ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သာယနသမယံ၊ ခွံ။ ပဋိသလ္လာနာ၊ ကိုယ်တော်တည်း ကိန်းအောင်းတော်မူရာမှ။ ဝုဋ္ဌိတော၊ ၍။ ယေန၊ ခွံ။ ဥပဋ္ဌာနသာလာ၊ ညီမှုရာစရပ်သည်။ (အတ္တိ၊ ရှိ၏။) တေန၊ သို့။ ဥပသကံမတိ၊ ။ ဥပသကံမိတွံ၊ ၍။ ပညတ္တေ၊ သော။ အာသနေ၊ ခွံ။ နိသိဒိ၊ ပြီ။ နိသဇ္ဇေ၊ ၍။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဘိက္ခု၊ တို့ကို။ “ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တေရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ ကာယ ကသာယ၊ အဘယ်စကားဖြင့်။ သန္နိသိန္နာ၊ စည်းဝေးနေထိုင်ကြကုန်သည်။ အတ္တ နု၊ ဖြစ်ကုန်သနည်း။ ဝေါ၊ သင်တို့၏။ ဝိပုကတာ၊ သော။ အန္တရာကထာ၊ သည်။ ကာ စ ပနာတိ၊ အဘယ်နည်း”ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ ပြီ။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဣ၊ ဤယခုအခါ၌။ ပစ္စာသတ္တံ၊ ခွံ။ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တာနံ၊ ကုန်သော။ ဥပဋ္ဌာနသာလာယံ၊ ခွံ။ သန္နိသိန္နာနံ၊ ကုန်သော။ သန္နိပတိတာနံ၊ ကုန်သော။ အမှာကံ၊ တို့၏။ “အစ္စရိယံ အာဝုသော။ပ။ အပ္ပုတဓမ္မသမန္နာဂတာ စာတိ၊ သမန္နာဂတာ စ”ဟူသော။ အယံ အန္တရာကထာ၊ သည်။ ဥပပါဒိ၊ ပြီ။ ဘန္တေ၊ ရား။ အယံ ခေါ၊ သည်ပင်လျှင်။ နော၊ တပည့်တော်တို့၏။ ဝိပုကတာ၊ သော။ အန္တရာကထာ၊ ပါတည်း။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အနုပ္ပတ္တော၊ ရောက်တော်မူလာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ကုန်၏။

၁၉၉။ အထ ခေါ၊ ခွံ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ၊ ကို။ “အာနန္ဒ၊ နှာ။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တထာဂတဿ၊ (ငါ)ဘုရား၏။ အစ္စရိယာ၊ အံ့ချီးတူယ်တို့သည်။ အပ္ပုတဓမ္မာ၊ တို့သည်။ တံ၊ သင့်အား။ ဘိယျောသော မတ္တာယ၊ အလွန်။ ပဋိဘန္တူတိ၊ ထင်ကုန်လော့”ဟူ၍။ (တံ ပဋိဘန္တူ ကို မ-၁၊ ၆၃ စာပိုဒ်၌ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပြီ။) အာမန္တေသိ၊ ပြီ။ ဘန္တေ၊ ရား။ မေ၊ သည်။ “အာနန္ဒ၊ နှာ။ သတော၊ ထင်သောသတိရှိသော။ သမ္ပဇောနော၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိသော။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ တုသိတံ၊ တုသိတာဘုံ၌ဖြစ်သော။ ကာယံ၊ ကိုယ်သို့။

‘ယတြ ဟိ နာမ နိပါတပဒတ္တယ၏အယုဉ် အတိတတ္ထ ဘဝိဿန္တိ ဝိဘတ်သက်သည်’ ဟု ယူဆသင့်၏။ နိတိဆရာသည် ကထဟိ နာမသဒ္ဓါ အယုဉ်ယူဆသကဲ့သို့တည်း။ သို့သော် နိယမတ္တအားဖြင့် “အစ္စရိယတ္ထ ယတြဟိ နာမ သဒ္ဓါအယုဉ် အတိတတ္ထ ဘဝိဿန္တိ ဝိဘတ်” ဟု မယူဆပေ။ အကြောင်းကား “နဿတိ ဝတ ဘော လောကော၊ ယတြဟိ နာမ တထာဂတဿ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ အပ္ပေါသုက္ကတာယ စိတ္တံ နမတိ၊ နော ဓမ္မဒေသနာယာတိ” ။ ဝိ-၃၊ ၈၊ မဟာဝဂ္ဂ၊ ၂၄၅၅ ဂမ္မမာန်အားဖြင့် အစ္စရိယတ္ထအနက်ရှိသောကြောင့် ယတြဟိ နာမ သဒ္ဓါအယုဉ် ဝတ္ထမာန် ဝိဘတ် ကို တွေ့ရသောကြောင့်တည်း။ မ-၁၊ ၂၊ ၂၊ ၃၃၇-၅၅၅လည်း အလားတူပင်။

၁။ “တုသိတံ ကာယံ၊ တုသိတာဘုံသို့” ဟုလည်း အဓိပ္ပါယ်တ္ထပေး၍ ကာယသဒ္ဓါ သမ္ပဟဝါစိမဟုတ်၊ ဒေဟဝါစိ မာနသံ ဖေယံ၊ ဒေဝကောယာ၊ ဂါထာကိုထောက်။

ဥပပဇ္ဇိတံ၊ ကပ်ရောက်ပြီ” ဟူသော။ တေံ၊ ဤစကားကို။ ဘဂဝတော၊ ၎င်း။ သမ္ပုခါ၊ ဤ။ သုတံ၊ ပြီ။ သမ္ပုခါ၊ ဤ။ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ ခံယူအပ်ပါပြီ။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ သတော၊ သော။ သမ္ပဇောနော၊ သော။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ တုသိတံ၊ သော။ ကာယံ၊ သို့။ ယံ ဥပပဇ္ဇိ၊ အကြင်ကပ်ရောက်ခဲ့ပြီ။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ အဟံ၊ သည်။ ဘဂဝတော၊ ၎င်း။ ဣဒံ အစ္စရိယမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ဣဒံ အဗ္ဗုတဓမ္မမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ဓာရေမိ၊ ဆောင်ထားပါ၏။ (၁)

ဘန္တေ၊ ဘုရား။ မေ၊ သည်။ “အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ သတော၊ သော။ သမ္ပဇောနော၊ သော။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ တုသိတော၊ သော။ ကာယေ၊ ဤ။ အဋ္ဌာသိတိ၊ တည်ပြီ” ဟူသော။ တေံ၊ ကို။ ဘဂဝတော၊ ၎င်း။ သမ္ပုခါ၊ ဤ။ သုတံ၊ ပြီ။ သမ္ပုခါ၊ ဤ။ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ ပြီ။ (အကြွင်းလွယ်ပြီ။) (၂)

၂၀၀။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ မေ၊ သည်။ “အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ တုသိတော၊ သော။ ကာယေ၊ ဤ။ ယာဝတယကံ၊ အကြင်မျှလောက်သော အသက်အတိုင်းအရှည်ရှိသမျှ ကာလပတ်လုံး။ အဋ္ဌာသိတိ၊ တည်ပြီ” ဟူသော။ တေံ၊ ကို။ ပ။ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ ပြီ။ (အကြွင်းလွယ်ပြီ။) (၃)

ဘန္တေ၊ ဘုရား။ မေ၊ သည်။ “အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ သတော၊ သော။ သမ္ပဇောနော၊ သော။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ တုသိတံ၊ သော။ ကာယာ၊ မှ။ စဝိတု၊ စုတေ၍။ မာတုကုစ္ဆိံ၊ မယ်တော်(မာယာ)၏ဝမ်းသို့။ ဩက္ကမိတိ၊ သက်ဝင်ပြီ” ဟူသော။ တေံ၊ ကို။ ပ။ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ ပြီ။ (အကြွင်းလွယ်ပြီ။) (၄)

၂၀၁။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ မေ၊ သည်။ “အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ တုသိတံ၊ သော။ ကာယာ၊ မှ။ စဝိတု၊ စုတေ၍။ မာတုကုစ္ဆိံ၊ သို့။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ ဩက္ကမိတိ၊ အထာထိအခါ၌။ သဒေဝကော၊ သော။ သမာရကော၊ သော။ သဗြဟ္မကော၊ သော။ လောကော၊ ဩကာသလောက၌။ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ၊ သော။ သဒေဝမနုဿာယ၊ သော။ ပဇာယ၊ သတ္တလောက၌။ အပ္ပမာဏော၊ အတိုင်းအရှည်မရှိသော။ ဥဋ္ဌာရော၊ မြတ်သော။ ဩဘာသော၊ အရောင်အလင်းသည်။ လောကော၊ ဤ။ ဒေဝါနံ၊ တို့၏။ ဒေဝါနုဘာဝံ၊ နတ်တို့၏ အာနုဘော်(အရောင်အလင်း) ကို။ အတိက္ကမ္မေဝ၊ လွန်မြောက်၍သာလျှင်။ ပါတုဘဝတိ၊ ထင်စွာဖြစ်၏။ အဃာ၊ မထိခိုက်အပ်ကုန်သော။ အသံဝုတာ၊ အပိတ်အပင် မရှိကုန်သော။ အန္ဓကာရာ၊ အမှိုက်တိုက်ရှိကုန်သော။ အန္ဓကာရတိမိသာ၊ ကန်းသည်ကို ပြုတတ်သည့် အမှိုက်တိုက်ရှိကုန်သော။ ယာပိ တာလောကန္တရိကာ၊ အကြင်လောကန္တရိက်ငရဲတို့သည်။ (သန္တိ၊ ရှိကုန်၏)။ ယတ္ထ၊ အကြင်လောကန္တရိက်ငရဲ၌။ ဝေံ မဟိဒ္ဓိကာ၊ ဤသို့ တန်ခိုးရှိကုန်သော။ ဝေံ မဟာနုဘာဝါ၊ ဤသို့ ကြီးသောအာနုဘော် ရှိကုန်သော။ ဣမေ စန္ဒိမသုရိယာပိ၊ ဤ လ နေတို့သည်သော်လည်း။ အာဘာယ၊ အရောင်ဖြင့်။ နာနုဘောန္တိ၊ မထွန်းလင်းနိုင်ကုန်။ တတ္ထ၊ ထိုလောကန္တရိက်ငရဲ၌။ အပ္ပမာဏော၊ သော။ ဥဋ္ဌာရော၊ သော။ ဩဘာသောပိ၊ သည်လည်း။ ဒေဝါနံ၊ တို့၏။ ဒေဝါနုဘာဝံ၊ ကို။ အတိက္ကမ္မေဝ၊ သာလျှင်။ လောကော၊ ဤ။ ပါတုဘဝတိ၊ ၎င်း။ တတ္ထ၊ ဤ။ ယေပိ သတ္တာ၊ အကြင်သတ္တဝါတို့သည်လည်း။ ဥပပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တေပိ၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည်လည်း။ တေနောဘာသေန၊ ထိုဘုရားရှင်၏ အရောင်တော်ဖြင့်။ ‘ဘော၊ အချင်းတို့။ ဣ၊ ဤလောကန္တရိက်၌။ ဥပပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ အညေ သတ္တာပိ၊ အခြားသော သတ္တဝါတို့သည်လည်း။ သန္တိ ကိရာတိ၊ ရှိကြပေကုန်သေး၏’ ဟူ၍။ - အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ - တဉာနန္တိ၊ သိကြရကုန်၏။ - အယဉ္ဇ၊ ဒသသယသိဓောက-

ဓာတု စ၊ ဤတသောင်းသော လောကဓာတ်သည်လည်း။ သက်မွတ်၊ ထက်ဝန်းကျင် လှုပ်၏။ သမ္မကမ္မတိ၊ ထက်ဝန်းကျင် အပြားအားဖြင့် လှုပ်၏။ သမ္မဝေတိ၊ ထက်ဝန်းကျင် အပြားအားဖြင့် တုန်လှုပ်၏။ အပ္ပမာဏော၊ သော။ပ။ပါတုဘဝတိတိ၊ ဧ” ဟူသော။ တေ၊ ကိုးပ။ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ ပြီ။ (အကြွင်းလွယ်ပြီ။) (၅)

၂၀၂။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ မေ၊ သည်။ “အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ မာတုကုစ္ဆိ” သို့။ ယဒါ၊ ဌံ။ ဩက္ကန္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ (တဒါ၊ ဌံ။) စတ္တာရော ဒေဝပုတ္တာ၊ တေမဟာ-
 ရာဇနတ်မင်းကြီး(လေးယောက်)တို့သည်။ ‘နံ ဗောဓိသတ္တံ ဝါ၊ ထိုဘုရားလောင်းကို၎င်း။ ဗောဓိ-
 သတ္တမာကရံ ဝါ၊ ဘုရားလောင်းမယ်တော်ကို၎င်း။ မနုဿော ဝါ၊ လူသည်သော်၎င်း။ အမနုဿော
 ဝါ၊ ဘီလူးစသော သူသည်သော်၎င်း။ ကောစိ ဝါ၊ တစုံတယောက်သော သူသည်သော်၎င်း။ မာ
 ဝိဟေဋ္ဌေသိတိ၊ မညှဉ်းဆဲပါစေလင့်’ ဟူ၍။ စတုဒ္ဓိသံ၊ အရပ်လေးမျက်နှာသို့။ အာရက္ခာယ၊ စောင့်
 ရှောက်ခြင်း အလို့ငှါ။ ဥပဂစ္ဆန္တိတိ၊ ကပ်ရောက်ကြကုန်၏” ဟူသော။ (ဣတိ တလုံးကြော့)
 တေ၊ ကိုးပ။ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ ပြီ။ (အကြွင်းလွယ်ပြီ။) (၆)

၂၀၃။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ မေ၊ သည်။ “အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ မာတုကုစ္ဆိ”
 သို့။ ယဒါ၊ ဌံ။ ဩက္ကန္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ (တဒါ၊ ဌံ။) ဗောဓိသတ္တမာတာ၊ သည်။
 ပကတိယာ၊ ပင်ကိုယ်အလေ့ ပြုကတေ့အားဖြင့်။ သီလဝထိ၊ အကျင့် သီလရှိသူသည်။ ဟောတိ၊
 ဧ။ ပါဏာတိပါတာ၊ မှ။ ဝိရတာ၊ ကြဉ်ရှောင်၏။ပ။ သုရာမေရယမဇ္ဇပ္ပမာဒဋ္ဌာနာ၊ မှ။ ဝိရတာတိ၊
 ကြဉ်ရှောင်၏” ဟူသော။ တေ၊ ကိုးပ။ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ ပြီ။ (အကြွင်း လွယ်ပြီ။) (၇)

ဘန္တေ၊ ဘုရား။ မေ၊ သည်။ “အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ပ။ ဟောတိ၊ ဧ။ (တဒါ၊ ဌံ။) ဗောဓိသတ္တမာတု၊
 ဧ။ ပုရိသေသု၊ တို့၌။ ကာမဂုဏုပသံဟိတံ၊ (အဗြဟ္မစရိယ) ကာမဂုဏ်နှင့် စပ်ယှဉ်သော။
 မာနသံ၊ စိတ်သည်။ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ ဗောဓိသတ္တမာတာ၊ သည်။ (ဟောတိ-၌ စပ်) ဝါ၊ ကိုး။
 (အနတိက္ကမနိယာ၌ စပ်) ရတ္တစိတ္တေန၊ တပ်မက်သော စိတ်ရှိသော၊ ကေနစိ ပုရိသေန၊ ယောက်ျား
 တစုံတယောက်သည်။ အနတိက္ကမနိယာ စ၊ မလွန်ကျူးအပ်သည်လည်း။ ဟောတိတိ၊ ဖြစ်၏” ဟူ
 သော။ တေ၊ ကိုးပ။ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ ပြီ။ (အကြွင်းလွယ်ပြီ) (၈)

ဘန္တေ၊ ဘုရား။ မေ၊ သည်။ “အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဗောဓိသတ္တမာတာ၊ သည်။ ပဉ္စန္ဒံ ကာမဂုဏာနံ၊
 (အဗြဟ္မစရိယမှ တပါး) ငါးပါးသော ကာမဂုဏ်တို့ကို။ လာဘိနိ၊ ရခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။
 သာ၊ ထိုဘုရားလောင်း မယ်တော်သည်။ ပဉ္စဟိ ကာမဂုဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သမပ္ပိတာ၊ ကောင်းစွာ
 ရှောင်ရဲသည် ဖြစ်၍။ သမဂီဘူတာ၊ ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ ပရိစာရေတိတိ၊ တင့်တယ်စေ့ဖွယ်” ဧ
 ဟူသော။ တေ၊ ကိုးပ။ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ ပြီ။ (အကြွင်းလွယ်ပြီ။) (၉)

၂၀၄။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ မေ၊ သည်။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ပ။ဟောတိ၊ ဧ။ (တဒါ၊ ဌံ။) ဗောဓိသတ္တ
 မာတု၊ ဘုရားလောင်းမယ်တော်၏ (သန္တာန်၌)။ ကောစိဒေဝ၊ တစုံတခုသာလျှင် ဖြစ်သော။

၁။ သမ္ပိတော၊ သံ+အရ+တပ်လား ပေးအပ်သည်။ ချထားအပ်သည်(ဓာတ်နက်)သမ္ပိတောတိ သုဠ၊
 အပ္ပိတော အလ္လိနော ဟုတော၊ သမဂီဘူတောတိ သမန္နာဂတော၊ (ဒိ ဋ္ဌ) သုဠ၊ အပ္ပိတောတိ သမ္ပာ ဌပိတော၊
 (၎င်းဋီသစ်) သမ္ပိတောတိ ဥပဂတော၊ သမဂီဘူတောတိ တဿော ဝေဝစနံ (မ ဋ္ဌ ၂၊ ၂၀၀) “သိနေဟေန
 သမ္ပိတော သောကသလ္လေန သမ္ပိတော” စသည်ဖြင့် အမျိုးမျိုးရှိရာ ပဗ္ဗယတ္ထနှင့် ဓာတုတ္ထကို အရာဌာန
 လိုက်၍ ပေးလေ။

၂။ ပရိသဒ္ဓဝိသိဋ္ဌော ဝါ ဣဝ စရသဒ္ဓေါ ကိဋ္ဌာသံ သိ-ဋီ သစ်။

အာမာဓော၊ အနာရောဂါသည်။ န ဥပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ ဗောဓိသတ္တမာတာ၊ သည်။ အင်္ဂါလန္တကာယာ၊
 မပင်ပန်းသော ကိုယ်ရှိသည် (ဝါ၊ ရှိသည်ဖြစ်၍)။ သုခိနိ၊ ချမ်းသာခြင်း ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။
 ဗောဓိသတ္တမာတာ၊ သည်။ ဗောဓိသတ္တံ၊ ကိ။ တိရောကုစ္ဆိတံ စ၊ ဝမ်းတွင်း၌ တည်သည်ကို၎င်း။
 သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂံ စ၊ အလုံးစုံသော အင်္ဂါကြီးငယ် ရှိသည်ကို၎င်း။ အဟိနိန္ဒြိယဉ္စ၊ မယုတ်သော ဣန္ဒြေ
 ရှိသည်ကို၎င်း။ ပဿတိ၊ မြင်ရ၏။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ သုဘော၊ ကောင်းသော။ ဇာတိမာ၊
 မျိုးမှန်ဇာတ်ရှိသော။ အဋ္ဌသော၊ ရွှစ်မြောင့်ရှိသော။ သုပရိကမ္မကတော၊ ကောင်းစွာ ပြုစီရင်
 အပ်ပြီးသော (ပြေပြစ်မှုရှိသော။) ဝေဠုရိယော၊ ဝိဠုရတောင်၌ ဖြစ်သော။ မဏိ၊ ရတနာသည်။
 တနည်း။ ဝေဠုရိယော မဏိ၊ ကြောင်မျက်ရတနာသည်။ (အတ္တိ၊ ဧ။) တတြ၊ ထိုကြောင်မျက်
 ရတနာ၌။ နိလံ၊ ညိုသော။ သုတ္တံ ဝါ၊ ချည်ကိုသော်၎င်း။ ပီတံ၊ ရွှေသော။ သုတ္တံ ဝါ၊ ၎င်း။
 လောဟိတံ၊ နီသော။ သုတ္တံ ဝါ၊ ၎င်း။ သြဒါတံ၊ ဖြူသော။ သုတ္တံ ဝါ၊ ၎င်း။ ပဏ္ဍုသုတ္တံ ဝါ၊ ဖျော့
 တော့သော အဆင်းရှိသည့်ချည်ကိုသော်၎င်း။ အာဝုတံ၊ ပွသိအပ်သည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။
 တမေနံ၊ ထိုကြောင်မျက်ရတနာကို။ စက္ခုမာ၊ မျက်စိ အမြင် ရှိသော။ ပုရိသော၊ သည်။
 ဟတ္ထေ၊ လက်ဝါးပေါ်၌။ ကရိတော၊ တင်၍။ ‘အယံ ခေါ၊ ဤသည်ကား။ သုဘော၊ သော။
 ဇာတိမာ၊ သော။ အဋ္ဌသော၊ သော။ သုပရိကမ္မကတော၊ သော။ ဝေဠုရိယော မဏိ၊ ကြောင်
 မျက်ရတနာပင်တည်း။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ တတြ၊ ၎င်း။ အာဝုတံ၊ သော။ နိလံ၊ သော။ သုတ္တံ ဝါ၊
 ချည်ဟူ၍၎င်း။ ပီတံ၊ သော။ သုတ္တံ ဝါ၊ ၎င်း။ လောဟိတံ၊ သော။ သုတ္တံ ဝါ၊ ၎င်း။ သြဒါတံ၊
 သော။ သုတ္တံ ဝါ၊ ၎င်း။ ပဏ္ဍုသုတ္တံ ဝါတိ၊ ဖျော့တော့သော အဆင်းရှိသည့်ချည်ဟူ၍၎င်း”
 ဟု။ ပစ္စဝေက္ခေယျ သေယျထာပိ၊ ဆင်ခြင်ရာသက်သို့။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဝေမေဝ ခေါ၊ ဤအတူ
 သာလျှင်။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ ပ။ ပဿတိတိ၊ ဧ” ဟူသော။ တေ။ ပ။ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ ပြီ။ (အကြွင်း
 လွယ်ပြီ။) (၁၀)

၂၀၅။ အန္တေ၊ ရား။ မေ၊ သည်။ “အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ သတ္တာဟဇာတေ၊
 ပွားမြင်တော်မူပြီးသော ဘုရားလောင်း၏ ပြည့်သော ခုနစ်ရက် ရှိလတ်သော်”။ ဗောဓိသတ္တ-

၁။ “ဇာတိမာ၊ ဇာတ်ရှိသော” ဟူသည် ဝိမာန-ဋ္ဌ ၌ ပြဆိုသည့်အတိုင်း ဝေဠုရိယမဏိ၏ ပေါ်ထွက်ရာ ဘူမိ
 နက်သန် ဇာတ်မှန်ကန်သည်ဟု ဆိုလိုသည်။ “ဇာတိမာတိ အာကာရသမ္ပန္နော”၊ မ-ဋ္ဌ-၄၊ ဝေ-၄။ “ဇာတိမာတိ
 ပရိသုဒ္ဓါကရသမ္ပန္နိတော ဒီ၊ ဋ္ဌ ၁၊ ၂၄-အပိုဒ်၊ အာကာရ-ဟူသည်လည်း “မဒ္ဒရဋ္ဌံ နာမ ဣတ္ထာကာရံ” ကဲ့သို့ ဥပဇ္ဇ-
 ဋ္ဌာန-ပင်။

၂။ ဝေဠုရိယမဏိ နာမ ဝိဠုရပဗ္ဗတဿ ဝိဠုရဂါမဿ ဝါ။ အဝိဒ္ဓရေ ဥပဇ္ဇနကမဏိ-ဒုတိယ ပိဋ္ဌဝိမာန၊ ဋ္ဌ။

၃။ သတ္တာဟံ ဇာတဿ အဿာတိ သတ္တာဟဇာတော-ဟု ဝိဂ္ဂိုဟ်ပြု၊ မာသော ဂတာယ အဿာတိ
 မာသဂတာ။ (လွန်ပြီးသော ဝါဆိုလပြည့်နေ့၏ တလရှိသည်)။ “တဿာ မာသဂတာယ အဘိက္ကန္တာယ မာသေ
 ပရိပုဏ္ဏေတိ အတ္ထော” ဟူသော ဝိ၊ ဋ္ဌ၊ ၃-၄၄။ “အသမာနာဓိကရဏဝိသယော ဗာဟိရတ္ထသမာသော” ဟူသော
 သာရတ္ထ။ သတ္တ အဟာနိ သမာဟရူနိ သတ္တာဟံ၊ သတ္တာဟံ ပရိနိဗ္ဗတဿ အဿာတိ သတ္တာဟပရိနိဗ္ဗတော၊
 ဟူသော ၎င်းသာရတ္ထ ဋီကာ သံဝဏ္ဏနာတို့ကို နည်းမိုးသည်။ ဇာတော မာသော-သို့မဟုတ် “မာသော ဇာတော
 ယဿာတိ မာသဇာတော” ဟူသော ရှုပသိဒ္ဓိ ဆဋ္ဌိဗဟုဗ္ဗိတိနှင့် “ဇာတောတိ ပရိပုဏ္ဏော” ဘေဒစိန္တာ ဒီပနိ၊
 “ပဗ္ဗဒနံ ပဗ္ဗဒိတံ၊ အစိရံ ပဗ္ဗဒိတံ ယဿာတိ အဝိရပဗ္ဗဒိတော” သဒ္ဓနိတိတို့ကိုမိုး၍ အနက်ပေးလျှင် “သတ္တာဟ-
 ဇာတေ၊ ခုနစ်ရက် ဟူသော ပွားပွားခြင်းရှိလတ်သော်” ဟုပေး။ သိဒ္ဓန္တကောမုဒိ စသော ဗျာကဏုန်းတို့၌ “မာသော
 ဇာတဿ မာသဇာတော” ဝိသေသနုသမာသ (ဗဟုဗ္ဗိတိ မဟုတ်) ကို မိုးပြန်သော် “ခုနစ်ရက်ပွားတော်မူပြီးသော်”၊
 (ပွားပြီး၍ ခုနစ်ရက်ပြည့်လတ်သော်) ဟု ပေးလေ။

မာတာ၊ သည်။ ကာလံ၊ (အတ္တဘောကို) ပစ်ချခြင်းကို။ ကဏေတိ၊ ပြု၏။ (ကာလံ ကဏေတိ၊ စုတေ၏။) တုသိတံ၊ သော။ ကာယံ၊ သို့။ ဥပပဇ္ဇတိတံ၊ ကပ်ထောက်၏” ဟူသော။ ဇေတံ၊ ကို။ ပ။ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ ပြီ။ (အကြွင်းလွယ်ပြီ။) (၁၁)

ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ဘုရား။ မေ၊ သည်။ “အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ အညာ၊ (ဘုရားမယ်တော်မှ) တပါးကုန်သော။ ဣတ္ထိကာ ပန၊ မိန်းမတို့သည်ကား။ နဝ ဝါ မာသေ၊ ကိုးလံတို့ပတ်လုံးသော်၎င်း။ ဒသ ဝါ မာသေ၊ ဆယ်လံတို့ ပတ်လုံးသော်၎င်း။ ဂပ္ပံ၊ ကိုယ်ဝန်ကို။ ကုစ္ဆိနာ၊ ဝမ်းဖြင့်။ ပရိဟရိတော၊ ဆောင်၍။ ဝိဇာယန္တိ ယထာ၊ ဖွားမြင်ကြကုန်ကဲ့သို့။ ဝေံ၊ ဤအတူ။ ဗောဓိသတ္တံ၊ ကို။ ဗောဓိသတ္တမာတာ၊ သည်။ န ဝိဇာယတိ၊ ဖွားမြင်သည်မဟုတ်။ ဒသေဝ မာသာနိ၊ ဆယ်လံတို့ ပတ်လုံးသာလျှင်။ ဗောဓိသတ္တံ၊ ကို။ ဗောဓိသတ္တမာတာ၊ သည်။ ကုစ္ဆိနာ၊ ဖြင့်။ ပရိဟရိတော၊ ၍။ ဝိဇာယတိတံ၊ ၎်” ဟူသော။ ဇေတံ၊ ကို။ ပ။ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ ပြီ။ (အကြွင်းလွယ်ပြီ။) (၁၂)

ဘန္တေ၊ ဘုရား။ မေ၊ သည်။ “အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ အညာ၊ ကုန်သော။ ဣတ္ထိကာ ပန၊ တို့သည်ကား။ နိသိန္ဒာ ဝါ၊ ထိုင်ကုန်လျက်သော်၎င်း။ နိပန္နာ ဝါ၊ လျောင်းကုန်လျက်သော်၎င်း။ ဝိဇာယန္တိ၊ ယထာ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ ဝေံ၊ တူ။ ဗောဓိသတ္တံ၊ ကို။ ဗောဓိသတ္တမာတာ၊ သည်။ န ဝိဇာယတိ၊ မဟုတ်။ ဌိတာဝ၊ ရပ်လျက်သာလျှင်။ ဗောဓိသတ္တံ၊ ကို။ ဗောဓိသတ္တမာတာ၊ သည်။ ဝိဇာယတိတံ၊ ၎်” ဟူသော။ ဇေတံ၊ ကို။ ပ။ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ ပြီ။ (အကြွင်းလွယ်ပြီ။) (၁၃)

ဘန္တေ၊ ဘုရား။ မေ၊ သည်။ “အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ မာတုကုစ္ဆိမ္မာ၊ အဝိဝမ်းမှ။ ယဒါ၊ ၍။ နိက္ခမတိ၊ ထွက်၏။ (တဒါ၊ ၍။) ဒေဝါ၊ (သုဒ္ဓါဝါသ) ဗြဟ္မာတို့သည်။ နံ၊ ထိုဘုရားလောင်းကို။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ပဋိဂ္ဂဟန္တိ၊ ခံယူကုန်၏။ မနုဿာ၊ လူတို့သည်။ ပစ္စာ၊ နောက်မှ။ ပဋိဂ္ဂဟန္တိတိ၊ ကုန်၏” ဟူသော။ ဇေတံ၊ ကို။ ပ။ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ ပြီ။ (အကြွင်းလွယ်ပြီ။) (၁၄)

၂၀၆။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ မေ၊ သည်။ “အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ မာတုကုစ္ဆိမ္မာ၊ မှ။ ယဒါ၊ ၍။ နိက္ခမတိ၊ ၎်။ (တဒါ၊ ၍။) ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ ပထဝိံ၊ မြေသို့။ အပ္ပတ္တောဝ၊ မကျထောက်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ စတ္တာရော ဒေဝပုတ္တာ၊ တို့သည်။ နံ၊ ကို။ ပဋိဂ္ဂဟေတော၊ ခံလင့်ကုန်၍။ ‘ဒေဝိ၊ မိဖုရားကြီး။ အတ္တမနာ၊ မိမိ၏ (နှစ်သက်ရွှင်လန်းဝမ်းမြောက်သော) စိတ်ရှိသည်။ ဟောဟိ၊ ဖြစ်ပါလော့။ တေ၊ သင်၏။ မဟေသက္ခော၊ ကြီးသော တန်ခိုးရှိသော။ ပုတ္တော၊ သားတော်သည်။ ဥပ္ပန္နောတိ၊ ဖြစ်ပါပြီ” ဟူ၍။ မာတု၊ မယ်တော်၏။ ပုရတော၊ ရွှေ၍။ ဌပေန္တိတိ၊ ထားကုန်၏” ဟူသော။ (ဣတိ ထလုံးကျေ)။ ဇေတံ၊ ကို။ ပ။ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ ပြီ။ (အကြွင်းလွယ်ပြီ။) (၁၅)

ဘန္တေ၊ ဘုရား။ မေ၊ သည်။ “အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ မာတုကုစ္ဆိမ္မာ၊ မှ။ ယဒါ၊ ၍။ နိက္ခမတိ၊ ၎်။ (တဒါ၊ ၍။) ဥဒေန၊ ရေသည်။ အမက္ခိတော၊ မလိမ်းကျံအပ်သည်

၁။ ဂပ္ပတိ အတ္တဘာဝေ ဝတ္တတိတိ ဂဗ္ဘော မ ငို ၂၊ ၂၃။ “ဂဗ္ဘော ကုစ္ဆိသတ္တေ မ၊ ကုစ္ဆိဩရေကေဓု စ” အဘိဓာန်။ ၉၄၄။

ဖြစ်၍။ (ဝါ-မပေကံ့မု၍။) ဆေမေ့နး သလိပ်သည်။ အမက္ခိတော၊ ချီ။ ရှဟိရေန၊ ဆေးသည်။ အမက္ခိတော၊ ချီ။ ကေနစိ အသုစိနာ၊ တစုံတခုသော အညစ်အကြေးသည်။ အမက္ခိတော၊ ချီ။ ဝိသဒေါ၊ သန့်ရှင်းသည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ နိက္ခမတိ၊ ဧ။ သုဒ္ဓေါ၊ စင်ကြယ်၏။ ဝိသဒေါ၊ သန့်ရှင်း၏။ အာနန္ဒ၊ န္ဇာ။ သေယျထာပံ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ မဏိရတနံ၊ ပတ္တမြားရတနာကို။ ကာသိကေ၊ ကာသိတိုင်း၌ဖြစ်သော။ ဝတ္ထေ၊ အဝတ် (ပေါ်)၌။ နိက္ခိတ္တံ၊ တင်ထားအပ်သည် ဝှိုသော်။ မဏိရတနံ၊ သည်။ ကာသိကံ ဝတ္ထံ၊ ကို။ နေဝ မက္ခေတိ၊ မလိမ်းကျံ။ ကာသိကံ ဝတ္ထိမ္ပိ၊ သည်လည်း။ မဏိရတနံ၊ ကို။ န မက္ခေတိ၊ မလိမ်းကျံ။ တံ၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည်။ ကိဿ ဟေတု၊ ဘယ်အကြောင်းကြောင့်ပါနည်း။ ဥသိန္နံ၊ မှီတတ်မှီရာ နှစ်ဖြာသော ဝတ္ထုတို့၏။ သုဒ္ဓတ္တာ၊ စင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ အာနန္ဒ၊ န္ဇာ။ ဝေမေဝ၊ သာလျှင်။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ ပ။ ဝိသဒေါတိ၊ သန့်ရှင်း၏”ဟူသော။ တေ၊ ကို။ ပ။ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ ပြီ။ (အကြွင်းလွယ်ပြီ။) (၁၆)

ဘန္တေ၊ ဘုရား။ မေ၊ သည်။ “အာနန္ဒ၊ န္ဇာ။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ မာတုက္ခိမ္ပာ၊ မှ။ ယဒါ၊ ချီ။ နိက္ခမတိ၊ ဧ။ (တဒါ၊ ချီ။) ဒ္ဓော၊ နှစ်မျိုးကုန်သော။ ဥဒကဿ၊ ရေ၏။ ဓာရာ၊ အယဉ်တို့သည်။ အန္တလိက္ခာ၊ ကောင်းကင်မှ။ ပါတုဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ ကော၊ တမျိုးသည်ကား။ သိတဿ၊ ရေအေး၏။ (ဓာရာ၊ အယဉ်ပင်တည်း။) ကော၊ ကား။ ဥဏုဿ၊ ရေပူ၏။ (ဓာရာ၊ တည်း။) ယေန၊ ယင်းရေဖြင့်။ ဗောဓိသတ္တဿ စ၊ ၎င်း။ မာတု စ၊ ၎င်း။ ဥဒကကိစ္စံ၊ (ရေချိုးခြင်းစသော) အမှုကို။ ကဏေန္တိတိ၊ ပြုလုပ်ကြကုန်၏”ဟူသော။ တေ၊ ကို။ ပ။ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ ပြီ။ (အကြွင်းလွယ်ပြီ။) (၁၇)

၂၀၇။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ မေ၊ သည်။ “အာနန္ဒ၊ န္ဇာ။ သမ္ပတိဇာတော၊ ဖွားတော်မူစဖြစ်သော။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ သမေဟိ၊ ညီညာကုန်သော။ ပါဒေဟိ၊ ခြေဘို့ဖြင့်။ ပထဝိယံ၊ ချီ။ ပထိဋ္ဌဟိတုာ၊ ရပ်တည်၍။ ဥတ္တရာဘိမုခေါ၊ မြောက်အရပ်သို့ရှေ့ရှုလျက်။ သတ္တပဒဝီတိဟာရေန၊ ခုနစ်ဘဝါးလှမ်းသဖြင့်။ ဂစ္ဆတိ၊ လှမ်းသွား၏။ သေတမ္ပိ၊ ဖြူသော။ ဆတ္တေ၊ ထီးကို။ အနုဓာရိယမာနေ၊ ဆောင်အပ်သော်။ သဗ္ဗာ စ ဒိသာ၊ အလုံးစုံသောအရပ်တို့ကိုလည်း။ ဝိလောကေတိ၊ စောင်းငဲ့ကြည့်ရှု၏။ အဟံ၊ သည်။ လောကဿ၊ လောကတွင်။ အဂ္ဂေါ၊ အဦးအစသည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ အဟံ၊ သည်။ လောကဿ၊ တွင်။ ဇေဋ္ဌော၊ အကြီးအမှူးသည်။ အသ္မိ၊ ဧ။ အဟံ၊ သည်။ လောကဿ၊ တွင်။ သေဋ္ဌော၊ အမှန်အမြတ်သည်။ အသ္မိ၊ ဧ။ အယံ ဇာတိ၊ ဤ(ပဋိသန္ဓေတည်နေ) ဖြစ်ခြင်းသည်ကား။ အန္တိမာ၊ နောက်ဆုံးဖြစ်ခြင်းပင်တည်း။ ဒါနိ၊ ချီ။ ပုနုဗ္ဗဝေါ၊ တဖန် (ဘဝသစ်၌) ဖြစ်ရခြင်းသည်။ နတ္ထိတိ၊ မရှိပြီ”ဟူသော။ အာသဘိ၊ မြတ်သော။ (ဥသဘာနံ ဥတ္တမာနံ သော အာသဘိ) ဝါစံ စ၊ စကားကိုလည်း။ ဘာသတိတိ၊ ပြောဆို၏”ဟူသော။ (ဣတိ တလုံးကြေ)တေ၊ ကို။ ပ။ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ ပြီ။ (အကြွင်းလွယ်ပြီ။) (၁၈)

(၁၉-ခုမြောက် အတ္ထရိယဓမ္မဝါကျများကား အပိုဒ်ရေ ၂၀၁-နှင့် မထူးလှပြီ။) (၁၉)

၂၀၈။ အာနန္ဒ၊ န္ဇာ။ တသ္ဗာ၊ ကြောင့်။ ဣဟ၊ ချီ။ တံ၊ သည်။ တထာဂတဿ၊ ငါဘုရား၏။ ဣဒမ္ပိ အတ္ထရိယဓမ္မံ၊ ကိုလည်း။ ဣဒမ္ပိ အဗ္ဗုတဓမ္မံ၊ ကိုလည်း။ ဓာရေဟိ၊ မှတ်လေလော့။

အာနန္ဒါ နန္ဒာ။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ တထာဂတဿ၊ ငါဘုရား၏ (သန္တန်၌)။
 ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာတို့သည်။ ဝိဒိတာ၊ ထင်ရှားကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဝိဒိတာ၊ ရှိ။
 ဥပ္ပဋ္ဌဟန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ ဝိဒိတာ၊ ရှိ။ အပ္ပတ္တံ၊ ချုပ်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ သညာ၊
 သညာတို့သည်။ ပ။ ဝိတက္ကာ၊ တို့သည်။ ပ။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ အာနန္ဒါ နန္ဒာ။ တံ၊ သည်။ တထာဂတဿ၊
 ၏။ ဣဒမ္ပိ အစ္စရိယံ၊ ကိုလည်း။ ဣဒမ္ပိ အပ္ပုတဓမ္မံ၊ ကိုလည်း။ ဓာရေမိ၊ လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့
 မိန့်တော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဝေဒနာ၊ တို့သည်။ ပ။ သညာ၊ တို့သည်။ ပ။
 ဝိတက္ကာ၊ တို့သည်။ ပ။ ယမ္ပိ ဂစ္ဆန္တိ၊ အကြင်ကြောင့် ရောက်ကုန်၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဘဂဝတော၊ ၏။
 ဣဒမ္ပိ အစ္စရိယံ၊ ကိုလည်း။ ဣဒမ္ပိ အပ္ပုတဓမ္မံ၊ ကိုလည်း။ ဓာရေမိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့
 လျှောက်၏။ (၂၀)

အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ ဣဒံ၊ ဤဆိုပြီးစကားကို။ အဝေါစ၊ လျှောက်ထားပြီး။ သတ္တာ၊
 သည်။ သမနုညော၊ နှစ်သက်တော်မူသည်။ ဝါ၊ တူသောစိတ်ဆန္ဒရှိတော်မူသည်။ အဟောသိ၊
 ဖြစ်ပြီး။ (အကြင်းလွယ်ပြီး။)

တထံ၊ သော။ အစ္စရိယအပ္ပုတသတ္တံ၊ သည်။ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီး။

၄-ဗာကုလသုတ်

၂၀၉။ (ဝေ မေ သုတ်၊ ပေးမြဲ။) ဧကံ၊ သော။ သမယံ၊ ၌။ အာယသ္မာ ဗာကုလော၊ သည်။
 ထုဇဂဟေ၊ ၌။ ကသန္ဓကနိဝါပေ၊ သော။ ဝေဠုဝဓနံ၊ ၌။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ အထ ခေါ၊ ၌။ အာယသ္မတော
 ဗာကုလဿ၊ အရှင်ဗာကုလ၏။ ပုဏ္ဏဂိဟိသဟာယော၊ ရှေးလူဝတ်ကြောင်အခါ၌ သိကျမ်းဝင်ဘူး
 သော သူငယ်ချင်း (လူသူငယ်ချင်းဟောင်း) ဖြစ်သော။ အစေလကဿပေါ၊ သည်။ ယေန၊ ၌။
 အာယသ္မာ ဗာကုလော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေန၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိ၊ ပြီ။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ရှိ။
 အာယသ္မတာ ဗာကုလေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တက္က။ သမ္မောဒိ၊ ပြီ။ သမ္မောဒနိယံ၊ သော။ သာရဏိယံ၊
 သော။ ကထံ၊ ကို။ ဝိတိသာရေတွာ၊ စေပြီး၍။ ဧကမန္တံ၊ ၌။ ဝါ၊ စွာ။ နိသိဒိ၊ ပြီ။ ဧကမန္တံ၊
 ၌။ နိသိန္ဒော၊ သော။ အစေလကဿပေါ၊ သည်။ အာယသ္မန္တံ ဗာကုလံ၊ ကို။ “အာဝုသော
 ဗာကုလ၊ လ။ (တံ၊ သင်သည်။) ကိဝစိရံ ပဗ္ဗဇိတော၊ ရဟန်းပြု၍ အဘယ်မျှလောက်ကြာမြင့်သည်။
 အသိတိ၊ ဖြစ်သနည်း” ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်အစေလကဿပ။
 ပဗ္ဗဇိတဿ၊ သော။ မေ၊ ငါ၏။ ဝဿာနိ၊ နှစ်တို့သည်။ အသိတိ၊ ရှစ်ဆယ်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့
 ဖြေတော်မူ၏။ အာဝုသော ဗာကုလ၊ လ။ တေ၊ သင်သည်။ အသိတိယာ၊ ရှစ်ဆယ်သော။ ဣဓေဟိ
 ဝဿေဟိ၊ ဤနှစ်တို့ဖြင့်။ ကတိက္ခတ္တံ၊ အကြိမ်ဘယ်မျှလောက်။ မေထုနော ဓမ္မော၊ မေထုန်အကျင့်ကို။
 ပဋိသေဝိတော ပန၊ မှီဝဲဘူးသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေး၏။ အာဝုသော ကဿပ၊ ပ။ မံ၊ ငါ့ကို။

သ၊ ဥာဇာတ် တဋ္ဌိအနက်၊ သမ္မာ အနုညာ ယထာပြီ။ သမနုညောတိ သမာနုညောအဓိပ္ပာယ်။ အံ ၉-၂၂၇။
 သမနုညောတိ သမာနုညော၊ သမာနုစိတ္တော။ အံ ၉-၃၂၉။

ဣမေဟိ ပန။ပ။ပဋိသေဝိတောတိ၊ သေဝိတော-ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ န ခေါ ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ မမေးအပ်
မမေးဆင့်။ အာဝုသော ကဿပ၊ ပ။ မံ၊ ငါ့ကို။ “အာဝုသော ဗာကုလ၊လ။ပ။ ကတိက္ခတ္ထံ၊
မ္ပလောကံ။ ကာမသညာ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗာတိ၊ ဖြစ်ပေါ်ဘူးသနည်း”ဟူ၍။ ဧဝံ ခေါ၊ ဤသို့
သာလျှင်။ ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ (ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။) (ဣတိတလုံးကျေ)

၂၁၀။ အာဝုသော၊ပ။ ပဗ္ဗဇိတဿ၊ သော။ မေ၊ ၏။ အသိတိဝဿာနိ၊ ဝါရှစ်ဆယ်တို့
ပတ်လုံး။ ကာမသညာ၊ ကို။ ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ပေါ်ဘူး၏ဟူ၍။ နာဘိဇာနာမိ၊ မသိစဘူး။ (ဣတိ၊
ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။) အာယသ္မာ ဗာကုလော၊ သည်။ပ။ယမ္ပိ နာဘိဇာနာတိ၊ အကြင်မသိစဘူး။
ဣဒမ္ပိ၊ ဤသို့မသိစဘူးခြင်းကိုလည်း။ မယံ၊ တို့သည်။ အာယသ္မတော ဗာကုလဿ၊၏။ အတ္ထရိယံ၊
လက်ဖျတ်ခတ်တီး အံ့ချီးဘွယ်တပါးဟူ၍။ အဗ္ဗုတဓမ္မံ၊ မဖြစ်စဘူး အဦးအသစ်ဆုံး(ထူးခြားချက်)
သဘောဟူ၍။ ဗာရေမ၊ ကုန်၏။ (၁၊ ၂၊ ၃၊ ၄၊ ၅၊ ၆၊ အတ္ထရိယအဗ္ဗုတဓမ္မ-ပြ ပါဠိတို့၌ကား မခဲပြီ။)

၂၁၁။ အာဝုသော၊ပ။ပ။ ဂဟပတိစိဝရံ၊ ဒါယကာတို့လှူအပ်သော (ဝါဆို) သက်န်းကို။
သာဒိတာ၊ သာယာဘူး၏ဟူ၍။ နာဘိဇာနာမိ၊ မသိစဘူး။ (ဣတိ၊၏။) (အကြွင်းလွယ်ပြီ။) (၇)

အာဝုသော၊ပ။ပ။ သတ္တေန၊ ဓားငယ်ဖြင့်။ စိဝရံ၊ ကို။ သိန္နိတာ၊ ဖြတ်ဘူး၏ဟူ၍။ နာဘိ-
ဇာနာမိ၊ မသိစဘူး။ (ဣတိ၊ ၏။) (အကြွင်းလွယ်ပြီ။) (၈)

အာဝုသော၊ပ။ပ။ သုစိယာ၊ အပ်ဖြင့်။ စိဝရံ၊ ကို။ သိဗ္ဗိတာ၊ ချုပ်ဘူး၏ဟူ၍။ပ။ ရုဇနေန၊
ဆိုးရည်ဖြင့်။ စိဝရံ၊ ကို။ ရဇိတာ၊ ဆိုးဘူး၏ဟူ၍။ပ။ ကထိနစိဝရံ၊ ကထိန်လျာသက်န်းကို။
(ကထိနေ စိဝရန္တိ ကထိနစိဝရံ-ဋ္ဌ။) သိဗ္ဗိတာ၊ ချုပ်ဘူး၏ဟူ၍။ပ။ သဗြဟ္မစာရိနံ၊ သီတင်းသုံး
ဘော်တို့၏။ စိဝရကမ္ပေ၊ သက်န်းပြုလုပ်မှု၌။ ဝိစာရိတာ၊ စိမ်ဘူး၏ဟူ၍။ပ။ နိမန္တနံ၊ ပင့်ဖိတ်
မှုကို။ သာဒိတာ၊ သာယာဘူး၏ဟူ၍။ပ။ “မံ၊ ငါ့ကို။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သည်။ နိမန္တေ-
ယျ၊ ပင့်ဖိတ်မှုကား။ အဟောဝတာတိ၊ ဪကောင်းလေစ”ဟူ၍။ ဧဝံပံ၊ ဤသို့သဘော
ရှိသော။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗံ၊ ဟူ၍။ပ။ အန္တရသရေ၊ အိမ်တွင်း၌။ နိသိဒိတာ၊ ထိုင်ဘူး၏
ဟူ၍။ပ။ အန္တရသရေ၊ အိမ်တွင်း၌။ ဘုဉ္ဇိတာ၊ စားဘူး၏ဟူ၍။ပ။ မာတုဂါမဿ၊ ၏။ အနု-
ဗျဉ္ဇနသော၊ (လက်ခြေသဏ္ဍာန်ပြုံးရယ်ဟန်စသော အသေးစိတ်) ထင်ရှားသော အသွင်အပြင်
အားဖြင့်။ နိမိတ္တံ၊ (လှ မလှဟု အကြမ်းအားဖြင့် ခွဲခြားသော) အမှတ်အသားကို။ ဂဟေတာ၊
ယူဘူး၏ဟူ၍။ပ။ မာတုဂါမဿ၊ အား။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ အန္တမသော၊ အယုတ်ဆုံးအားဖြင့်။
စတုပ္ပဒံ၊ လေးပါးရှိသော။ ဂါထံပိ၊ ဂါထာကိုလည်း။ ဒေသိတာ၊ ဟောဘူး၏ဟူ၍။ပ။ ဘိက္ခု-

၁။ သေဝိယပါဠိလာ အန္တရသရနှင့် တေ (သာဝကာ) အန္တရသရံ ပဝိဋ္ဌာ သမာနာ အာသနေနပိ နိမန္တိယ-
မာနာ န သာဒိယန္တိ။ မ ၂၊ ၂၄၂-တို့၌ ရွာတွင်းဟော၊ ဤ၌ကား သော (တထာဂတော) အန္တရသရေ နိသိဒော
သမာနော ဟတ္ထကုက္ကုဗ္ဗံ အာပဇ္ဇတံ။ မ ၂၊ ၃၈၇၊ ဗြဟ္မာယုသုတ်၌ကဲ့သို့ အိမ်တွင်းဟော။

၂။ နာနုဗျဉ္ဇနဂါဟိတိ ကိလေသာနံ အနုအနုဗျဉ္ဇနတော ပါကဋ္ဌဘာဝကရုဂတော အနုဗျဉ္ဇနန္တိ လဂ္ဂဝေါဟာရံ
ဟတ္ထပါဒ သိတ ဟသိတ ကထိတ ဝိလောကိတာဒိ ဘေဒံ အဿကရံ န ဂဏှာတိ။ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ၄၊ ၁၅-စာပိုဒ်ကဲ့
ထောက်၍ ပေးသည်။

၃။ ဣတ္ထိပုရိသနိမိတ္တံ ဝါ သုဘနိမိတ္တာဒိကံ ဝါ ကိလေသဝတ္ထုဘူတံ နိမိတ္တံ။ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ၄၊ ၁၅။ စာပိုဒ်ကို
ထောက်၍ ပေးသည်။

နုပဿယံ၊ ရဟန်းမတို့၏ ကျောင်းသို့။ ဥပသင်္ကမိတာ၊ ကပ်ထောက်ဘူး၏ဟူ၍ ။ပ။ ဘိက္ခုနိယာ၊ ရဟန်းမအား။ပ။ သိက္ခမာနာယ၊ သိက္ခမာန်အား။ပ။ သာမဏေရိယာ၊ သာမဏေမအား။ပ။ ပဗ္ဗာဇေတာ၊ (ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍) ရှင်ပြုပေးဘူး၏ဟူ၍။ပ။ ဥပသမ္မာဒေတာ၊ (ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍) ပဉ္စင်းခံပေးဘူး၏ဟူ၍။ပ။ နိဿယံ၊ မှီရာနိဿယည်းကို။ ဒါတာ၊ ပေးဘူး၏ဟူ၍။ပ။ သာမဏေရိယံ၊ ဥပဇ္ဈာပေတာ၊ လုပ်ကျွေးစေဘူး၏ဟူ၍။ပ။ ဇန္တာယဓေ၊ ဇရုံးအိမ်၌။ နှာယိတာ၊ ရေချိုးဘူး၏ဟူ၍။ပ။ စုဏ္ဏေန၊ ရေချိုးမှုန်ဖြင့်။ နှာယိတာ၊ ချိုး။ပ။ သဗြဟ္မစာရိ၊ တို့ကို။ ဂတ္ထပရိကမ္မေ၊ ကိုယ်လက်ဆုပ်နယ်ခြင်းအမှု၌။ ဝိစာရိတာ၊ ယှဉ်စေဘူး၏ဟူ၍။ (ဝိစာရိတာတိ ပယောဇယိတာ-ဋ) ။ပ။ အာဗာဓံ၊ အနာကို။ အန္တမသော၊ အားဖြင့်။ ဂဗ္ဘုဟနမတ္တမ္ပိ၊ နှားနို့ တပေါက်တညှစ်ခန့်ကာလမျှလည်း။ (ကေ ခိရဗိန္ဒု၊ ဒုဟနကာလမတ္တမ္ပိ-ဋ)။ ဥပုန္နပုပ္ဖံ၊ ဖြစ်ဘူး၏ ဟူ၍။ပ။ ဘေသဇ္ဇံ၊ ဆေးကို။ အန္တမသော၊ အားဖြင့်။ ဟရိတကိဇ္ဈမ္ပိ၊ ဖန်ခါး(ကြာစု) သီးပိုင်း ကိုလည်း။ ဥပဟာရိကာ၊ သုံးဆောင်ဘူး၏ဟူ၍။ပ။ အပသောနကံ၊ မှီရာ (တံကံမှီပျဉ်) ကို။ အပဿယိတာ၊ မှီဘူး၏ဟူ၍။ပ။ သေယံ၊ အိပ်ရာနေရာကို။ ကပ္ပေတာ၊ ပြုစီရင်ဘူး၏ဟူ၍။ နာဘိဇာနာမိ၊ မသိစဘူး။ ဣတိ၊ ဤ။ (အကြွင်းလွယ်ပြီ။) (၉၃၃)

အာဝုသော၊ ပ။ပ။ ဝါမန္တသေနာသနေ၊ ရွာနိုးကျောင်း၌။ (အန္တောနိတ္ထိသမိပေ စ။) ဝဿံ၊ နေခြင်းသို့။ ဥပဂန္တာ၊ ကပ်ထောက်ဘူး၏ဟူ၍။ (ဝါဆိုဘူး၏ဟူ၍။) နာဘိဇာနာမိ၊ မသိစဘူး။ (ဣတိ၊ ဤ။) (အကြွင်းလွယ်ပြီ။) (၃၄)

အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်အစေလကဿပ။ အဟံ၊ ငါသည်။ သရဏော၊ ကိလေသာပြုရုံသူသည် (ပုထုဇဉ်သည်)။ (ဟုတော့၍။) ရဋ္ဌပိဏ္ဍံ၊ ပြည်သူဆွမ်းကို။ သတ္တာဟမေဝ၊ ခုနစ်ရက်မျှသာလျှင်။ ဘုဉ္ဇံ၊ စားဘူးပြီ။ အထ၊ ထိုနောက်။ အဋ္ဌမိယံ၊ ရှစ်ရက်မြောက်၌။ အညာ၊ ပိုင်းခြား၍ သိခြင်း သည်။ ဥပပါဒိ၊ ပြီ။ (ရဟန္တာဖြစ်သည်ဟု ပြောလိုရင်း) (ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။) (အကြွင်း လွယ်ပြီ။) (၃၅)

၂၁၂။ အာဝုသော ဗာကုလ၊ လ။ အဟံ၊ သည်။ ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ ရှင်အဖြစ်ကို။ လဘေယျံ၊ ရရပါလို၏။ ဥပသမ္ပဒံ၊ ရဟန်းအဖြစ်ကို။ လဘေယျံ၊ ရရ ပါလို၏။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။ အစေလကဿပေါ၊ သည်။ပ။ ဥပသမ္ပဇ္ဇံ၊ ကို။ အလတ္ထံ၊ ရပြီ။ အာယသ္မာ ကဿပေါ၊ သည်။ အစိရူပသမ္ပန္နော၊ ရဟန်းပြု၍မကြာမြင့်မီ။ ဧကော၊ တပါး တည်း။ ဝူပကဋ္ဌော၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်ထောက်သည်ဖြစ်၍။ အပ္ပမတ္တော၊ မေ့လျော့ခြင်းမရှိသည် ဖြစ်၍။ အာတာပိ၊ ကိလေသာကိုပုန်စေတတ်သော လုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍။ ပဟိတတ္တော၊ (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တော၊ နေသည်ရှိသော်။ န ဝိရဿေဝ၊ မကြာမြင့်မီပင် လျှင်။ ယဿ၊ အကြင်အရဟတ္တဖိုလ်၏။ အတ္တာယ၊ အကျိုးငှါ။ ကုလပုတ္တာ၊ အမျိုးကောင်းသား တို့သည်။ သမ္ပဒေဝ၊ သင့်သောအကြောင်းအားဖြင့်သာလျှင်။ အဂါရသ္မာ၊ မှ။ အနဂါရိယံ၊ သို့။ ပဗ္ဗဇန္တိ၊ ကပ်ထောက်ကုန်၏။ ဗြဟ္မစရိယပရိယောသာနံ၊ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယ၏ အဆုံးဖြစ်သော။ တဒနုတ္တရံ၊ ထို(အရဟတ္တဖိုလ်)တရားမြတ်ကို။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ မျက်မှောက်သောကိုယ်၏အဖြစ်၌ပင်လျှင်။ သယံ၊

၁။ ဋ-၌ ကောသမ္ပစုက္ခာဒိနာ-ဟု ဖွင့်သည်။ ဓာတ်ကျမ်း၌ ကုသဓာတ်မှ လာသောကြောင့် ကောသမ္ပ- ကြို ပင်ဟု ဆို၏။ ယင်းသို့ ဆိုသော် “ကြို မှန်ဖြင့်” ဟု ယေ။

၂။ ဥပပုဗ္ဗဟရဓာတ် ပုဇ္ဈာန် ဖြစ်သော်လည်း ဤ၌ ပရိပုဗ္ဗဟရဓာတ်ကဲ့သို့ သောက္ခတ္တ အနက်ဝေးသည်။

ကိုယ်တိုင်။ အဘိညာ၊ ထူးသောညာတ်ဖြင့်သိ၍။ (သယံ အဘိညာ၊ ကိုယ်တိုင်ပညာဖြင့်။) သစ္စိကတော၊
 ၍။ ဥပသမ္ပဇ္ဇာ၊ ပြည့်စုံစေ၍။ ဝိဟာသိ၊ နေပြီ။ “ဇောတိ၊ သည်။ ခိဏာ၊ ပြီ။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကို။
 ဝုသိတံ၊ အပ်ပြီ။ ကရကိယံ၊ ကို။ ကတံ၊ အပ်ပြီ။ ဣတ္ထတ္တာယ၊ ငှါ။ အပရံ၊ သည်။ နာတိ၊
 မရှိပြီ” ဟူ၍။ အဗ္ဗညာသိ၊ သိပြီ။ အာယသ္မာ ကဿပေါ၊ သည်။ အရဟတံ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။
 အညတရော၊ တပါးသည် (တပါးအပါအဝင်သည်)။ အဟောသိ၊ ပြီ။

အထခေါ၊ ထိုမှနောက်၌။ အာယသ္မာ ဗာကုလော၊ သည်။ အပရေန သမယေန၊ ၍။ အဝါပုရထံ၊
 သံကောကံသောကို။ အာဒါယ၊ ယူဆောင်၍။ ဝိဟာရေန ဝိဟာရံ၊ တခုသောကျောင်းမှ
 တခုသောကျောင်းသို့။ ဥပသကံမိတွာ၊ ပြောင်းလွှဲချဉ်းကပ်၍။ (ဝိဟာရေန ဝိဟာရံ ဥပသကံမိတွာ၊
 ကျောင်းတိုင်းသို့လှည့်လည်၍။) “အယသ္မန္တော၊ အရှင်တို့။ အဘိက္ကမထ၊ လာလှည့်ကုန်။
 အာယသ္မန္တော၊ အရှင်တို့။ အဘိက္ကမထ၊ လာလှည့်ကုန်။” အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ မေ၊ ဇံ။ ပရိနိဗ္ဗာနံ၊
 သည်။ ဘဝိဿတိတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့” ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။ (အကြွင်းလွယ်ပြီ။) (၃၆)

အာယသ္မာ၊ ရှည်သော သက်တော်ရှိတော်မူသော၊ ဗာကုလော၊ သည်။ သိက္ခသံသယ၊
 ရဟန်းအပေါင်း၏။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ နိသိန္နကောဝ၊ ထိုင်နေတော်မူလျက်သာလျှင်။ ပရိနိဗ္ဗာယံ၊
 ပြီ။ အာယသ္မာ ဗာကုလော၊ သည်။ ပ။ ယံပိ၊ ပရိနိဗ္ဗာယံ၊ အကြင်ပရိနိဗ္ဗာန်စံလွန်ပြီ။ ဣဒမိ၊ ဤသည်
 ကိုလည်း။ မယံ၊ တို့သည်။ အာယသ္မတော ဗာကုလထာ၊ ဇံ။ အစ္စရိယံ၊ အံ့ချီးဘွယ်တပါးဟူ၍။
 အဗ္ဗုတဓမ္မံ၊ မဖြစ်ဘူးမြဲ ထူးကဲသောသဘောဟူ၍။ ဇေရေမ၊ ကုန်၏။ (၃၇)

ဣတိ၊ သို့။ သုတံ၊ ပြီ။

စတုတ္ထံ၊ သော။ ဗာကုလသုတ္တံ၊ သည်။ နိဇ္ဇိတံ၊ ပြီ။

၅-ဒန္တဘူမိသုတ်

၂၁၃။ (ဝေ မေ သုတံ။ ပ။ ကလန္တကနိဝါပေ-ပေးမြဲ။) တေန ခေါ၊ ပန သမယေန၊ ၍။ အစိရ-
 ဝတော၊ အစိရဝတမည်သော၊ သမဏဒ္ဓေသော၊ သာမဏေ(ကြီး) သည်။ အရညကုဋိကာယံ(ဝေဠု
 ဝန်ကျောင်းတွင်းရှိ)ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း၌။ ဝိဟာရတိ၊ ဇံ။ အထ ခေါ၊ ၍။ ဇယသေနော၊ ဇယသေန
 မည်သော။ ဣဇကုမာရော၊ မင်းသားသည်။ (ဗိမ္ဗိသာရ၏သားတော်တည်း။) ဇယံဝိဟာရံ၊
 ငှါ။ အနုစကံမမာနော၊ သွားသည်ရှိသော်။ အနုဝိစရမာနော၊ လှည့်လည်သည်ရှိသော်။ ယေန၊
 ၍။ အစိရဝတော သမဏဒ္ဓေသော၊ သည်။ (အတ္တိ၊ ဇံ။) တေန၊ သို့။ ဥပသကံမိ၊ ပြီ။
 ဥပသကံမိတွာ၊ ၍။ ပ။ အစိရဝတံ သမဏဒ္ဓေသံ၊ ကို—

“ဘော အဂ္ဂိဝေဿန၊ န။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ အပ္ပမတ္တော၊ ၍။ အာတာပိ၊ ၍။
 ပဟိတတ္တော၊ ၍။ ဝိဟရန္တော၊ နေသော။ သိက္ခ၊ သည်။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ ကေဂ္ဂံ၊ တည်ကြည်
 ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဖုဝေယျာတိ၊ ဉာဏ်ဖြင့်တွေ့ထိ(ရရှိ)ရာ၏။ ဣတိတေံ၊ ကို။ မေ၊ သည်။

၁။ အဘိက္ကမထကို အင်္ဂုဋ္ဌာနလိုက်၍ အမျိုးမျိုးဖွင့်လျက် ရှိကြ၏။ ဤနေရာ၌ အာဂစ္ဆထ-အနက်သာ။
 အဘိက္ကမထတံ အဘိဓုခါ ကမထ၊ အာဂစ္ဆထတံ အတ္တော။ (မဟာပရိနိဗ္ဗာန၊ ၉)။ အဘိက္ကမာထံ အဘိဓုခေါ
 ကမ ဂစ္ဆ၊ ပဝိသာတိ အတ္တော၊ သကံ ဝုဇတ္တ ပန ဒဋ္ဌံ န ဇဟာတိတိ တရမာဒေသံ ဝိက္ခတ္တံ အာဟာ (သာမည
 ၂၁၃)။

သုတ္တံ၊ ကြားဘူးပါ၏” ဟူသော။ (ဣတိ တလံ၊ ဧတံ) ဧဝံ၊ ဧဝံ၊ လျှောက်ပြီ။
 ဗုဒ္ဓကုမာရ၊ မင်းသား။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ဆင်လျှောက်သော စကားသည်။ ဧဝံ၊ ဟုတ်၏။
 ဗုဒ္ဓကုမာရ၊ သား။ ဧဝံ၊ သည်း။ ဧဝံ၊ ၎င်း။ (ဝေပေတံ၊ ဤစကားမှန်၏။) ဣမံ၊ ဤ။ အပ္ပမင်္ဂော၊
 ရှိ။ ပါ။ ဝေပေယျ၊ ဝေပေ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ သာဓု၊ တောင်းပန်ပါ၏။ ဘဝံ၊ အဂ္ဂိဝေဿနော၊
 အရှင်အဂ္ဂိဝေဿနသည်။ မေ၊ အား။ ယထာသုတံ၊ ကြားနာဘူးသည့်အတိုင်း။ ယထာပရိယတ္တံ၊
 လေ့လာဘူးသည့်အတိုင်း။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေတု၊ ဟောတော်မူပါ။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။
 ဗုဒ္ဓကုမာရ၊ သား။ အဟံ၊ သည်း။ ဧဝံ၊ သင့်အား။ ယထာသုတံ၊ အတိုင်း။ ယထာပရိယတ္တံ၊
 အတိုင်း။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေတု၊ ဝါ။ နသက္ခောမိ၊ မတတ်နိုင်။ ဗုဒ္ဓကုမာရ၊ သား။ ဟိ၊ မှန်၏။
 အဟံ၊ ငါသည်လည်း။ ပ။ ဒေသေယျ၊ ဟောရာ၏။ တံ၊ စ၊ သင်သည်လည်း။ မေ၊ ငါသည်။
 ဘာသိတဿ၊ ဟောအပ်သော တရား၏။ အတ္ထံ၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ န အာဇာနေယျာသိ၊ မသိ
 နိုင်ပေရာ။ သော၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည်။ မမ၊ ငါ၏။ ကိလမထော၊ ကိုယ်ပင်ပန်းခြင်းသည်။
 အဿံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ သာ၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည်။ မမ၊ ငါ၏။ ဝိဟေသာ၊ ကိုယ်ကိုညှဉ်းဆဲခြင်းသည်။
 အဿံ၊ ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ ဘဝံ၊ အဂ္ဂိဝေဿနော၊ သည်း။ မေ၊ ငါအား။ ပ။
 ဒေသေတု၊ ပါ။ အဟံ၊ သည်း။ ဘောတော အဂ္ဂိဝေဿနဿ၊ အရှင်အဂ္ဂိဝေဿနသည်။ ဘာသိ-
 တဿ၊ ၎င်း။ အတ္ထံ၊ ကို။ အပ္ပေဝ နာမ အာဇာနေယျံ၊ သိနိုင်ငြားအံ့လည်းမသိ။ (သိကောင်း
 သိပါလိမ့်မည် ဟူလို။) ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။ ဗုဒ္ဓကုမာရ၊ သား။ ပ။ ဒေသေယျ၊ ဟောငြား
 အံ့။ မေ၊ ငါသည်။ ဘာသိတဿ၊ ၎င်း။ အတ္ထံ၊ ကို။ တံ၊ သည်း။ သစေ အာဇာနေယျာသိ၊
 အကယ်၍ သိငြားအံ့။ ဣစ္စေတံ၊ ဤသို့သိခြင်းသည်။ ကုသလံ၊ ကောင်း၏။ မေ၊ သည်း။ ဘာသိ-
 တဿ၊ ၎င်း။ အတ္ထံ၊ ကို။ တံ၊ သည်း။ နော စေ အာဇာနေယျာသိ၊ မသိငြားအံ့။ ယထာသကော၊ မိမိ
 မသိသော အဘိအစဉ်သာလျှင်။ တိဇ္ဇေယျာသိ၊ တည်နေပါ။ မံ၊ ငါကို။ တတ္ထ၊ ထိုပြုဿနာ၌။
 ဥတ္တရိ၊ အလွန်။ န ပဋိပုစ္ဆေယျာသိ၊ တဖန် ပြန်၍ မမေးရာ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ ဘဝံ၊ အဂ္ဂိ-
 ဝေဿနော၊ သည်း။ မေ၊ အား။ ပ။ ဒေသေတု၊ ပါ။ အဟံ၊ သည်း။ ပ။ သစေ အာဇာနိဿာမိ၊
 အကယ်၍ သိအံ့။ ဣစ္စေတံ၊ သည်း။ ကုသလံ၊ ၎င်း။ အဟံ၊ သည်း။ ပ။ နော စေ အာဇာနိဿာမိ၊
 မသိသည်ဖြစ်အံ့။ ယထာသကော၊ ဤ။ တိဋ္ဌိဿာမိ၊ တည်နေပါအံ့။ အဟံ၊ သည်း။ တတ္ထ၊ ထိုပြုဿနာ
 ၌။ ဘဝန္တံ၊ အဂ္ဂိဝေဿနံ၊ ကို။ ဥတ္တရိ၊ အလွန်။ န ပဋိပုစ္ဆိဿာမိ၊ တဖန် မလျှောက်ထားပါအံ့။
 ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။

၉၅။ အထ ခေါ၊ ဤ။ အစိရဝတော သမဏုဒ္ဓေသော၊ သည်း။ ဇယသေနဿ ဗုဒ္ဓကုမာရဿ၊
 အား။ ယထာသုတံ၊ အတိုင်း။ ယထာပရိယတ္တံ၊ အတိုင်း။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေသိ၊ ဟောတော်မူ
 ပြီ။ ဝေပေတ္ထေ၊ အပ်သော်။ ဇယသေနော ဗုဒ္ဓကုမာရော၊ သည်း။ အစိရဝတံ သမဏုဒ္ဓေသံ၊ ကို။
 “ဘော အဂ္ဂိဝေဿန၊ န။ အပ္ပမင်္ဂော၊ ရှိ။ အာတာပိ၊ ရှိ။ ပဟိတတ္ထော၊ ရှိ။ ဝိဟရန္တော၊
 သော။ ဘိက္ခု၊ သည်း။ ဝိတ္တဿ၊ ၎င်း။ ကေဂ္ဂတံ၊ ကို။ ယံ ဝေပေယျ၊ ရာ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့
 (ဉာဏ်ဖြင့်) တွေ့ထိ (ရရှိ) ခြင်းသည်။ အဋ္ဌာနံ၊ အကြောင်းမဟုတ်။ အနဝကာသောတိ၊ အရာ
 မဟုတ်” ဟူသော။ ဧဝံ၊ ကို။ အဝေါ၊ ပြီ။ အထ ခေါ၊ ဤ။ ဇယသေနော ဗုဒ္ဓကုမာရော၊ သည်း။
 အစိရဝတဿ သမဏုဒ္ဓေသဿ၊ အား။ အဋ္ဌာနတဉ္စ၊ အကြောင်းမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကို၎င်း။
 အနဝကာသတဉ္စ၊ အရာမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကို၎င်း။ ပဝေဒေတော၊ လျှောက်ထား ကြားသိ
 ရေ၍။ အာသနာ၊ မှ။ ဥဋ္ဌဿ၊ ရှိ။ ပတ္တာမိ၊ ပဲသားပြီ။

အထ ခေါ၊ ဌံ၊ အစိရဝတော သမဏုဒ္ဓေသော၊ သည်။ ဇယသေန၊ သော။ ဗုဒ္ဓကုမာရော၊ သည်။ အစိရပက္ကန္တေ၊ ဖဲသွား၍ မကြာမြင့်မီ။ ယေန၊ ဌံ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ဇါ။) တေန၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိ၊ ပြီ။ ဥပသင်္ကမိတော၊ ဌံ။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ အဘိဝါဒေတွာ၊ ဌံ။ ကေမန္တံ၊ ဌံ။ နိသိဒ္ဓိ၊ ပြီ။ ကေမန္တံ၊ ဌံ။ နိသိန္ဒော၊ သော။ အစိရဝတော သမဏုဒ္ဓေသော၊ သည်။ ဇယသေန ဗုဒ္ဓကုမာရေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ ၊ တက္ကံ။ ယာဝတကော၊ အကြင်မျှလောက် အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ကထာသလ္လာပေါ၊ စကား ဆွေးနွေးခြင်းသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံကို။ ဘဂဝတော၊ အား။ အာရောစေသိ၊ လျှောက်ထားပြီ။ ဝေဝုတ္တေ၊ အပ်သော်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အစိရဝတံ သမဏုဒ္ဓေသံ၊ ကို။ တေ၊ ဤ(ဆိုလတ္တံ့ သော)စကားကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ အဂ္ဂိဝေဿန၊ န။ ယံ တံ၊ အကြင်ကေဂ္ဂတာကို။ နေက္ခမ္ပေန၊ (ကာမဂုဏ်မှ) ထွက်မြောက်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဉာတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ နေက္ခမ္ပေန၊ သည်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မြင်အပ်၏။ နေက္ခမ္ပေန၊ သည်။ ပတ္တဗ္ဗံ၊ ရအပ်၏။ နေက္ခမ္ပေန၊ သည်။ သစ္စိကာတဗ္ဗံ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်၏။ တံ-တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ (တနည်း) တံ၊ ထိုကေဂ္ဂတာကို။ ဣ၊ ဤ(ဇယသေနကဲ့သို့သော ကာမဘောဂီ) ပုဂ္ဂိုလ်မျိုး၌။ ကုတော လဗ္ဘာ၊ အဘယ်မှာလျှင် ရနိုင်ပါအံ့နည်း။ တံ၊ ထိုကေဂ္ဂတာကို။ ဝတ၊ စင်စစ်။ ဇယသေနာ ဗုဒ္ဓကုမာရော၊ သည်။ ကာမမဇ္ဈေ၊ ကာမဂုဏ်တို့၏ အလယ်၌။ ဝသန္တော၊ နေလျက်။ ကာမေ တို့ကို။ ပရိဘုဉ္ဇန္တော၊ ခံစားလျက်။ ကာမဝိတက္ကဟိ၊ ကာမဝိတက်တို့သည်။ ခဗ္ဗမာနော၊ ခံစားအပ်လျက်။ ကာမပရိဋ္ဌာဟောန၊ ကာမဂုဏ်တည်းဟူသော ပူလောင်မှုသည်။ ပရိဘုဉ္ဇယမာနော၊ ပူပန်လောင်မြိုက်အပ်လျက်။ ကာမပရိယေသနာယ၊ ကာမဂုဏ် ရှာမှီးခြင်း၌။ ဥဿုကော၊ အားထုတ်လျက်။ ဥ သထိ ဝါ၊ သိမှုလည်း သိလတ္တံ့ ။ ဒက္ခတိဝါ၊ မြင်မှုလည်း မြင်လတ္တံ့ ။ သစ္စိ ဝါ ကရိဿတိ၊ မျက်မှောက်မှုလည်း ပြုလတ္တံ့ ။ ဣတိ တေ ဌာနံ၊ ဤသို့သောအကြောင်းသည်။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။

၂၁၅။ အဂ္ဂိဝေဿန၊ န။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ သုဒန္တာ၊ ကောင်းစွာ ယဉ်ကျေးစေအပ်ကုန်သော။ သုဝိနိတာ၊ ကောင်းစွာ ဆုံးမအပ်ကုန်ပြီးသော။ ဒွေ၊ နှစ်ကောင် ကုန်သော (တရည်းကုန်သော)။ ဟတ္ထိဒမ္မာ ဝါ၊ ဆင်ပေါက်တို့သည်၎င်း။ (ဝတ္ထော ဒမ္မော ဗလိဗဒ္ဓေါ- ကဲ့သို့ အရွယ်ကောင်းသော ဆင်ဟူလို) ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဿဒမ္မာ ဝါ၊ မြင်းပေါက်တို့သည်၎င်း။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ဂေါဒမ္မာ ဝါ၊ နွားပေါက်တို့သည်၎င်း။ အဿ၊ ရှိကုန်ရာ၏။ အဒန္တာ၊ မယဉ် ကျေးစေအပ်ကုန်သော။ အဝိနိတာ၊ မဆုံးမအပ်ကုန်သော။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ဟတ္ထိဒမ္မာ ဝါ၊ ထို့သည်၎င်း။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဿဒမ္မာ ဝါ၊ တို့သည်၎င်း။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ဂေါဒမ္မာ ဝါ၊ တို့သည် ၎င်း။ အဿ၊ ရှိကုန်ရာ၏။ အဂ္ဂိဝေဿန၊ န။ တံ၊ ကို။ ကိ မညသိ၊ နည်း။ သုဒန္တာ၊ ကုန်သော။ ပ။ ယေ တေ ဂေါဒမ္မာ ဝါ၊ အကြင်နွားပေါက်တို့သည်၎င်း။ (အဿ၊ ကုန်ရာ၏။) ဒန္တာဝ၊ ယဉ်ကျေး

၁။ တံ ကော ပကရဏံ ဣတ္ထ ပုဂ္ဂလေ ကုတော လဗ္ဘာ။ (ဒီ၊ ဋ္ဌ ၃၊ သင်္ဂီတိ၊ အံ ဋ္ဌ ၃၊ အာသာတပဋိပိနယသုတ် (တံ ကုတောတ္ထ လဗ္ဘာတိ တန္တိ တသ္မာ။ (ဒီ၊ ဋ္ဌ ၃၊ မဟာပရိနိဗ္ဗာန) ကုတောတ္ထ လဗ္ဘာတိ ကုတောကုဟိ ကိသ္ဓိံ နာမ ဌာနေ ဣတ္ထ တေသ္မိံ ခန္တုဝတ္ထေ။ (၎င်း၌) သင်္ဂီတိသုတ် ပါထိကဋီကာ၌ “တန္တိ ကြိယာပရာမသနံ၊ ပဒဗ္ဗာပ၊ ရေန စ ဆတ္တာ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ ဒဿန္တော တံ အနတ္ထရဏံ မာဟောသတိ အာဒိမာဟ” ဟု ဖွင့်သည့်အတိုင်း ပေးသော် “တံ၊ ထိုသို့(ကေဂ္ဂတာကို) သိမြင် ရရောက် မျက်မှောက်ပြုနိုင်ခြင်းကို။ ကုတောလဗ္ဘာ၊ နည်း” ဟုပေး။ ဤ၌ကား “အထ ဝါ တံ ကောပကရဏံ ဣတ္ထ ပုဂ္ဂလေ ကုတော လဗ္ဘာ” ဟူသော နည်းအတိုင်း ပေးလိုက်သည်။ “ကုတော လာဘာ” ဟု ပါဠိ၌ နေလျှင်ကား တံသည် နိပါတမတ္တံ၊ အံ ဋ္ဌ ၃။ ဒီ၊ ဋ္ဌ ၂၊ ၎င်း၌တို့၌ ပါကုန်။

ပြီးသည်သာဖြစ်ကုန်သော။ တေ၊ ထိုဆင်မြင်း နွားပေါက်တို့သည်။ ဒန္တကာရထံ၊ ယဉ်ကျေးသော အပြုအမူအားဖြင့်။ (ဒန္တကာရက-စာပိုဒ် ၇၅-၌လည်း “ကာရကံ ကာရေတိ” ဟု လာသည်။ စပ်၍ ရှုလေဦး) ဂစ္ဆေယျံ အပိန၊ သွားကုန်ရာသလော။ ဒန္တာဝ၊ ယဉ်ကျေးကုန်သည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ ဒန္တဘူမိ ၊ ယဉ်ကျေးသူတို့၏ သွားရောက်ရာ အဆင့်အတန်း (ဘူမိ) သို့။ သမ္မာပုဏေယျံ အပိန၊ ဆိုက်ရောက်ကုန်ရာသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဝေ၊ ဟုတ်မှန်ပါ၏။ အဒန္တာ၊ ကုန်သော။ ပ။ ယေ ပန တေ ဂေါဓမ္မာ ဝါ၊ အကြင်နွားပေါက်တို့သည်၎င်း။ (အဿ၊ ကုန်ရာ ၏။) အဒန္တာဝ၊ ကုန်သော။ တေ၊ ထို ဆင်မြင်း နွားပေါက်တို့သည်။ (ရှေ့သေယျထာပိ ဝါကျကို ကျော်၍စပ်။) သုဒန္တာ၊ ကုန်သော။ ပ။ တေ ဂေါဓမ္မာ ဝါ သေယျထာပိ၊ ထိုနွားပေါက်တို့ကဲ့သို့၎င်း။ ဒန္တကာရကံ၊ အားဖြင့်။ ဂစ္ဆေယျံ အပိန၊ လော။ အဒန္တာဝ၊ ၍သာလျှင်။ ဒန္တဘူမိ ၊ သို့။ သမ္မာပုဏေယျံ အပိန၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူ၏။ (သေယျထာပိ ဝါကျကား ဝိသဒိသ္မာ ပမာတည်း။) ဘန္တေ၊ ရား။ ဝေ၊ သည်။ နော ဟိ၊ မသင့်ပါ။ အဂ္ဂိဝေဿန၊ န။ ဝေဓေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ ပ။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိပြီ။ (မဇ္ဈိမ၊ ၃၇၉။ အပိုဒ်ကို မှီးသည်။)

၂၁၆။ အဂ္ဂိဝေဿန၊ န။ သေယျထာပိ၊ ကား။ ဂါမဿ ဝါ၊ ရွာ၏၎င်း။ နိဂမဿ ဝါ၊ နိဂုံး၏၎င်း။ အဝိဒူရေ၊ မနီးမဝေးသော အရပ်၌။ မဟာပဗ္ဗတော၊ တောင်ကြီးသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဒေသဟာယကော၊ သူငယ်ချင်းနှစ်ယောက်တို့သည်။ တမ္ပာ ဂါမာ ဝါ၊ ထိုရွာမှ၎င်း။ တမ္ပာ နိဂမာ ဝါ၊ မှ၎င်း။ နိက္ခမိတွာ၊ ထွက်ကုန်၍။ ဟတ္ထဝိလသံကေန၊ လက်တွဲ၍။ ယေန၊ ၌။ သော ပဗ္ဗတော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေန၊ ထိုတောင်ရှိရာသို့။ ဥပသက်မေယျံ၊ ချဉ်းကပ်ကုန်ရာ၏။ ဥပသက်မိတွာ၊ ၍။ ဧကော သဟာယကော၊ သူငယ်ချင်းတယောက်သည်။ ဟေဋ္ဌာပဗ္ဗတပါဒေ၊ တောင်ခြေ၌။ တိဋ္ဌေယျ၊ ရပ်တည်ရာ၏။ ဧကော သဟာယကော၊ သည်။ ဥပရိပဗ္ဗတံ၊ တောင်ပေါ်သို့။ အာဇောဟေယျ၊ တက်ရာ၏။ ဟေဋ္ဌာ ပဗ္ဗတပါဒေ၊ ၌။ ဌိတော၊ သော။ သဟာယကော၊ သည်။ ဥပရိပဗ္ဗတေ၊ ၌။ ဌိတံ၊ သော။ တမေနံ သဟာယကံ၊ ထိုသူငယ်ချင်းကို။ “သမ္မ၊ အဆွ။ ဥပရိပဗ္ဗတေ၊ ၌။ ဌိတော၊ တည်သော။ ယံ တံ၊ အကြင်သင်သည်။ ကိ ၊ အဘယ်အရာကို။ ပဿသိတိ၊ မြင်သနည်း” ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊ ဆိုရာ၏။ သော၊ ထို (တောင်ထက်၌တည်သော) သူငယ်ချင်းသည်။ “သမ္မ၊ အဆွ။ ဥပရိပဗ္ဗတေ၊ ၌။ ဌိတော၊ သော။ အဟံ၊ ငါသည်။ အာရာမာရာမဏေယျကံ၊ အရာမ၏မ္မေလျော်ဘွယ်၏အဖြစ်ကို။ ဝနရာမဏေယျကံ၊ တော၏မ္မေလျော်ဘွယ်၏အဖြစ်ကို။ ဘူမိရာမဏေယျကံ၊ မြေ၏မ္မေလျော်ဘွယ်၏အဖြစ်ကို။ ပေါက္ခရဏိရာမဏေယျကံ၊ ရေကန်၏မ္မေလျော်ဘွယ်၏အဖြစ်ကို။ ပဿာမိတိ၊ မြင်ရ၏” ဟူ၍။ ဝေ၊ ဤသို့။ ဝဒေယျ၊ ရာ၏။

သော၊ ထို (တောင်ခြေ၌တည်သော) သူငယ်ချင်းသည်။ “သမ္မ၊ အဆွ။ ဥပရိပဗ္ဗတေ၊ ၌။ ဌိတော၊ သော။ ယံ တံ၊ သည်။ ပ။ ပေါက္ခရဏိရာမဏေယျကံ၊ ကို။ ပဿေယျာသိ၊ မြင်ရာ၏။ ဝေ၊ ဤသို့မြင်ခြင်းသည်။ အဋ္ဌာနံ၊ အကြောင်းမဟုတ် (အကြောင်းယုတ္တိမရှိ)။ အနဝကာသောတိ၊ အရာမဟုတ်” ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊ ရာ၏။ ဥပရိပဗ္ဗတေ၊ ၌။ ဌိတော၊ သော။ သဟာယကော၊ သည်။ ဟေဋ္ဌမပဗ္ဗတပါဒံ၊ တောင်ခြေသို့။ ဩဇောဟိတွာ၊ သက်ဆင်း၍။ တံ သဟာယကံ၊ ကို။

၁။ ပတ္တဘူမိန္ဒြိ သန္တာကြိယာယ လဝ္ဗုဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ ။ (၆)

၂။ တမေနံ-အနက်မရ နိပါတမတ္တ ဝစနာလင်္ကာရ ယူသင့်၏။ နောက်၌ အနက်မပေးသော တမေနံ-များကိုလည်း ဤနည်းတူ။

ဗာဟာယံ၊ လက်မောင်း၌။ ဂဟေတွာ၊ ကိုင်၌။ ဥပရိပဗ္ဗတံ၊ တောင်ပေါ်သို့။ အာရောပေတွာ၊ တက်စေ၍။ မဟုတ္တံ၊ အနည်းငယ်။ အဿာသေတွာ၊ သက်သာရာရစေ၍။ (အမောဖြေ၍) “သမ္မာ အဆော။ ဥပရိပဗ္ဗတေ၊ ၌။ ဌိတော၊ သော။ ယံ တံ၊ သည်။ ကိံ၊ အဘယ်အရာကို။ ပဿသိတံ၊ နည်း” ဟူ၍။ ဧဝံ သို့။ ဝဒေယျ၊ ဆိုရာ၏။ သော၊ ထို (ဒုတိယတက်သော) သူငယ်ချင်းသည်။ “သမ္မာ အဆော။ ဥပရိပဗ္ဗတေ၊ ၌။ ဌိတော၊ သော။ အဟံ၊ သည်။ ပ။ ပေါက္ခရဏိရာမဏေယျကံ၊ ကို။ ပဿာမိတံ၊ ၏” ဟူ၍။ ဧဝံ သို့။ ဝဒေယျ၊ ရ၏။ သော၊ ထို (ပဌမတက်သော) သူငယ်ချင်း သည်။ “သမ္မာ အဆော။ အဋ္ဌာနံ ခေါ တေ သမ္မာပ။ ပေါက္ခရဏိရာမဏေယျကန္တိ၊ ပေါက္ခရဏိရာမ- ဏေယျကံဟူ၍။ ဧဝံ ဤသို့။ တေ၊ သင်သည်။ ဘာသိတံ၊ ပြောဆိုအပ်ခဲ့သည်ကို။ ဣဒါနေဝ၊ ယခုအခါ၌သာလျှင်။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ အာဇာနာမာတိ၊ သိကြရကုန်၏” ဟူ၍။ (ဣတိတလုံး ကြေ)။ ဧဝံ သို့။ ဝဒေယျ၊ ရ၏။ “တေ၊ သင်သည်။ ပဿာမိ ခေါ အဟံ သမ္မာပ။ ပေါက္ခရဏိ- ရာမဏေယျကန္တိ” ဟူ၍။ ဧဝံ သို့။ ဣဒါနေဝ၊ ယခုအခါ၌။ ဘာသိတံ စ ပန၊ ပြောဆိုအပ်သည် ကိုလည်း။ မယံ၊ တို့သည်။ ဇာနာမာ ကုန်၏။ (ဣတိ တလုံးအကြေကြံ၍ ပဌမဝါကျအစဦး၌ ရှိသော ဧဝံဝဒေယျ-သို့လည်း ပြန်စပ်နိုင်သည်။) သော၊ ထို(ဒုတိယတက်သော) သူငယ်ချင်းသည်။ “သမ္မာ အဆော။ တထာ ဟံ၊ သင်ဆိုတိုင်းမှန်ပါပေ၏။ အဟံ၊ ငါသည်။ မဟတာ၊ ကြီးသော။ ဣမိနာ ပဗ္ဗတေန၊ ဤတောင်သည်။ အာဝုတော၊ ပိတ်ပင်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ဒဋ္ဌေယျံ၊ မြင်သင့် (မြင်နိုင်) သည်ကို။ နာဒ္ဓသန္တိ၊ (တောင်ခြေ၌တည်စဉ်) မမြင်ခဲ့ရပါပေ” ဟူ၍။ ဧဝံ သို့။ ဝဒေယျ၊ ဆိုရာ၏။ (ဝဒေယျ သေယျထာပိ၊ ဝေမေဝ-ဟုလည်း ပေးနိုင်၏။)

☞ အဂ္ဂိဝေဿန၊ န။ အတော၊ ထိုတောင်ကြီးထက်။ မဟန္တတရေန၊ ပို၍ကြီးသော။ အဝိဇ္ဇာ- ခန္ဓေန၊ မောဟအထုသည်။ ဇယသေနော ရာဇကုမာရော၊ ဇယသေနမင်းသားကို။ အာဝုတော၊ ပိတ်ပင်အပ်၏။ နိဝုတော၊ တားမြစ်အပ်၏။ ဩဖုဇ္ဇော၊ ပိတ်ဆို့အပ်၏။ ပရိယောနဇ္ဈေါ၊ မြေးယုက် ဖုံးလွှမ်းအပ်၏။ (ပရိယောနဇ္ဈေါတိ၊ ပလိဝေဌိတော၊ မ ဋ္ဌ ၂၊ ၄၆၇)။ (သောကို ဇယသေနော ရာဇ- ကုမာရော-သို့ဆောင်)။ ယံ တံ၊ အကြင်ကေဂ္ဂတာကို။ ဝတ၊ စင်စစ်။ နေက္ခမ္ပေန၊ သည်။ ပ။ သစ္စိကာတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ တံ၊ ထိုကေဂ္ဂတာကို။ ဝတ၊ စင်စစ်။ သော ဇယသေနော ရာဇကုမာရော၊ သည်။ ပ။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ အဂ္ဂိဝေဿန၊ န။ ဇယသေနဿ ရာဇကုမာရဿ၊ ၏။ ဇော၊ ကုန်သော။ ဣမာ ဥပမာ၊ တို့သည်။ တံ၊ သင်၏ဉာဏ်၌။ သစေ ပဋိဘာယေယျံ၊ အကယ်၍ ထင်ကုန် ငြားအံ့။ (ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ဖြစ်လတ်သော်။) ဇယသေနော ရာဇကုမာရော၊ သည်။ တေ၊ သင်၏။ အနုစ္စရိယံ၊ အဖန်ဖန်အံ့ဩဘွယ်ကို။ ပသိဒေယျ၊ ကြည်ညိုရာ၏။ ပသန္ဓော စ၊ ကြည်ညို၍လည်း။ တေ၊ သင့်အား။ ပသန္နာကာရံ၊ ကြည်ညိုသော အခြင်းအရာကို။ ကရေယျ၊ ပြုရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ တန္တေ၊ ရား။ ဇယသေနဿ ရာဇကုမာရဿ၊ ၏။ အနုစ္စရိယာ၊ အဖန်ဖန် အံ့ဩ ဘွယ်ဖြစ်ကုန်သော။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ အဿုတပုဗ္ဗာ၊ မကြားအပ်ဘူးကုန်သေးသော။ ဣမာ ဇော ဥပမာ၊ တို့သည်။ အဂဝန္တံ၊ သုရားရှင်ဉာဏ်တော်၌။ ပဋိဘန္တိ သေယျထာပိ၊ ထင်ကုန်သကဲ့သို့။ (ဧဝံ ဤအတူ။) မံ၊ တပည့်တော်၏ဉာဏ်၌။ ကုတော ပန ပဋိဘာယိဿန္တိ၊ အဘယ်မှာလျှင် ထင်ပါကုန် လတ္တံ့ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်၏။

၁။ တဿ သဟာယကဿ ဗဟံ ဂဟေတွာတိ ဝါ အတ္ထော၊ ယထာ ပုရာဇနတိယိကံ ဗာဟာယံ ဂဟေတွာတိ။ “တံ သဟာယကံ၊ ၏။ ဗာဟာယံ၊ ကိုး ဂဟေတွာ၊ ၌” ဟု တနည်းပေး။

၂၁၇။ အဂ္ဂိဝေဿန၊ န။ သေယျထာပိ၊ ကာ။ ခတ္တိယော၊ ခတ္တိယန္တယ်ပြစ်သော။ မုဒ္ဓါဘိသိတ္တော၊ ဦးထိပ်၌ အဘိသိက် သွန်းလောင်းအပ်သော။ (အဘိသိက်သွန်းပြီးသောဟူလို။) ရာဇော၊ မင်းသည်။ နာဂဝနိကံ၊ ဆင်ဖမ်းသမားကို။ “သမ္ပ နာဂဝနိက၊ အမောင်ဆင်ဖမ်းသမား။ ဟေ၊ လာလော့။ တံ၊ သင်သည်။ ရညော၊ မင်း၏။ နာဂံ၊ ဆင်တော်ကို။ အဘိရုဟိတွာ၊ တက်စီး၍။ နာဂဝနံ၊ ဆင်ရိုင်းတောသို့။ ပဝိသိတွာ၊ ဝင်၍။ အာရညကံ၊ တော၌နေသော။ နာဂံ၊ ဆင်ရိုင်းကို။ အတိပဿိတွာ၊ ရွာဖွဲ့ကြည့်ရှု၍။ (အတိဌာနဝသေန ပဿိတွာ-ဦ)။ ရညော နာဂဿ၊ မင်းဆင်တော်၏။ ဂိဝါယံ၊ လည်၌။ ဥပနိဗန္ဓာဟိတိ၊ ဖွဲ့ချည်ချေလော့”ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ ပြီ။ အဂ္ဂိဝေဿန၊ န။ နာဂဝနိကော၊ သည်။ ဧဝံ ဒေဝါတိ ခေါ၊ ကောင်းပါပြီအရှင်ဟူ၍။ မုဒ္ဓါဝသိတ္တဿ၊ သော။ ခတ္တိယဿ ရညော၊ ၎်(စကားကို)။ ပဋိဿုတွာ၊ ရှေးရှုနားထောင်၍ (ဝန်ခံ၍)။ ရညော၊ ၎်။ နာဂံ၊ ကို။ အဘိရုဟိတွာ၊ ၎်။ နာဂဝနံ၊ သို့။ ပဝိသိတွာ၊ ၎်။ အာရညကံ၊ သော။ နာဂံ၊ ကို။ အတိပဿိတွာ၊ ၎်။ ရညော နာဂဿ၊ မင်းဆင်တော်၏။ ဂိဝါယံ၊ ၎်။ ဥပနိဗန္ဓတိ၊ ဖွဲ့ချည်၏။ တမေနံ၊ ထိုတောဆင်ရိုင်းကို။ ရညော၊ ၎်။ နာဂေါ၊ ဆင်တော်သည်။ အဗ္ဗောကာသံ၊ ကွင်းပြင်သို့။ နိဟရတိ၊ ထုတ်ဆောင်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန၊ န။ တောဝတာ ခေါ၊ ဤမျှလောက်သောအတိုင်းအရှည်ဖြင့်။ အာရညကော၊ သော။ နာဂေါ၊ သည်။ အဗ္ဗောကာသံ၊ သို့။ ဂတော၊ ရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၎်။ အဂ္ဂိဝေဿန၊ န။ ယဒိဒံ နာဂဝနံ၊ အကြင်ဆင်တောသည်။ (အတ္တိ၊ ရှိ၏။) အာရညကော၊ ကုန်သော။ နာဂေါ၊ တို့သည်။ တေ ဂေဓ၊ ဤတော၌ဖြစ်သော စွဲလမ်းခြင်းငှိကုန်၏။ (တေ ဂေဓတိ တေသို့ အရညော နာဂဝနေ ပဝတ္ထဂေဓာ။ ဦ)။ နာဂဝနိကော၊ သည်။ မုဒ္ဓါဘိသိတ္တဿ၊ သော။ ခတ္တိယဿ ရညော၊ အား။ “ဒေဝ၊ မင်းကြီး။ အာရညကော၊ သော။ နာဂေါ၊ သည်။ အဗ္ဗောကာသဂတောတိ၊ ကွင်းပြင်သို့ ရောက်လှာပါပြီ”ဟူ၍။ အာရောစေသိ၊ ပြီ။ အဂ္ဂိဝေဿန၊ န။ အထ ခေါ၊ ၎်။ မုဒ္ဓါဘိသိတ္တော၊ သော။ ခတ္တိယော ရာဇော၊ သည်။ ဟတ္ထိဒမကံ၊ ဆင်ထိန်းကို။ “သမ္ပ ဟတ္ထိဒမက၊ အမောင်ဆင်ထိန်း။ ဟေ၊ လာလော့။ တံ၊ သည်။ အာရညကံ၊ သော။ နာဂံ၊ ကို။ အာရညကာနံ၊ တော၌ဖြစ်ကုန်သော။ သီလာနံ၊ အလေ့အကျက်တို့ကို။ အဘိနိမ္မဒနာယ စေဝ၊ ပျောက်ပျက်စေခြင်းငှါ၎င်း။ အာရညကာနံ၊ ကုန်သော။ သရသကံပုနံ၊ အကြံအစည်တို့ကို။ အဘိနိမ္မဒနာယ စေဝ၊ ငှါ၎င်း။ အာရညကာနံ၊ ကုန်သော။ ဒရသကံလမထပရိဋ္ဌာဟာနံ၊ ပူလောင်ပင်ပန်း နှမ်းနယ်ခြင်းတို့ကို။ အဘိနိမ္မဒနာယ စေဝ၊ ငှါ၎င်း။ ဂါမန္တေ၊ ရွာအနီး၌။ အဘိရမာပနာယ စ၊ မွေလျော်စေခြင်းငှါ၎င်း။ မနုဿကန္တေသု၊ လူတို့သည်နှစ်သက်အပ်ကုန်သော။ သီလေသု၊ အလေ့အကျင့်တို့၌။ သမာဒပနာယ စ၊ ကောင်းစွာ တည်ထားစေခြင်းငှါ၎င်း။ (ပါဠိ၌ စေဝ-သာ ပါ၍ စ မပါ။) ဒမယာဟိတိ၊ ယဉ်ကျေးအောင် ဆုံးမလော့”ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ ပြီ။ အဂ္ဂိဝေဿန၊ န။ ဟတ္ထိဒမကော၊ သည်။ ဧဝံ ဒေဝါတိ ခေါ၊ ဟူ၍။ မုဒ္ဓါဝသိတ္တဿ၊ သော။ ခတ္တိယဿ ရညော၊ ၎် (စကားကို)။ ပဋိဿုတွာ၊ ၎်။ မဟန္တံ၊ ကြီးသော။ ထမ္ပံ၊ ထိုင်ကို။ ပထဝိယံ၊ မြေ၌။ နိဓဏိတွာ၊ တူးစိုက်၍။ အာရညကာနံ၊ ကုန်သော။ သီလာနံ၊

၁။ မာနမဒပုရိသမဒါဒယော မဒါ နိမ္မဒါ အမဒါ ဟောန္တိ ဝိနဿန္တိ၊ တသ္မာ မဒနိမ္မဒနန္တိ ဝုစ္စတိ။ ဝိ၊ ငှါ၊ ၁၊ ၁၀၂။ သရသကံပုနန္တိ အဘိဓာနသကံပုနံ။ ၄။ သရန္တိ ဓာဝန္တိတိ သရာ၊ သကံပေန္တိတိ သကံပု၊ ပဒဒ္ဒယေနပိဝိတက္ကာယေဝ ဝုတ္တာ၊ မ-၄ ၂။ ၁၅၄ အပိုဒ်။ ဤအပိုဒ်တို့၏သဘောကား (ဝိတက္ကးဝိတ်သန်း) ပြေးလွှားခြင်း (ဝါ) ကြံစည်ခြင်းဟု ဆိုလိုသည်။ ဤ၌ လူတို့အား ညည်းဆဲလိုသော ဆင်၏ တောကျင့် တောကြံများ ပပျောက်စေရန် ဆုံးမရမည် ဟူလို။

တို့ကို။ အဘိနိမ္မဒနာယ ဝေဝ၊ ငှါငှင်း။ပ။ သီလေသု၊ တိဉ္စိ။ သမာဒပနာယ စ၊ ငှါငှင်း။ အာရည-
 ကဿ၊ သော။ နာဂဿ၊ ဇိ။ ဂီဝါယံ၊ လည်ဉ္စိ။ ဥပနိဗန္ဓတိ၊ ဖွဲချည်ဇိ။ တမေနံ၊ ထိုတောဆင်ရိုင်း
 ကို။ ဟတ္ထိဒမကော၊ သည်။ (သမုဒါစရတိ-ဉ္စိ သွား။) ယာ သာ ဝါစာ၊ အကြင်စကားသည်။ ဝါ၊
 ကို။ နေလာ၊ အပြစ်မရှိ။ ကဏ္ဍသုခါ၊ နားချမ်းသာဇိ။ ပေမနိယာ၊ ချစ်မြတ်နိုးအပ်ဇိ။ ဟဒယဂံမာ၊
 စိတ်နှလုံးသို့ သက်ဝင်ဇိ။ ပေါရိ၊ ပြည်ကြီးသူတို့၏ အသုံးအနှုန်းသည်။ ဗဟုဇနကန္တာ၊ လူအများ
 တို့ နှစ်သက်အပ်ဇိ။ ဗဟုဇနမနာပါ၊ လူအများတို့၏စိတ်ကို ပွားတိုးစေတတ်ဇိ။ တထာဂ္ဂပါဟိ၊
 ထိုသို့သဘောရှိကုန်သော။ ဝါစာဟိ၊ စကားတို့ဖြင့်။ သမုဒါစရတိ၊ ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုဇိ။
 အဂ္ဂိဝေဿန၊ န။ အာရညကော၊ သော။ ယတော ခေါ ယော နာဂေါ၊ အကြင်တောဆင်ရိုင်း
 သည်။ (ယတော ပစ္စတ္တဝစန။) ဟတ္ထိဒမကဿ၊ ဇိ။ ယာ သာ ဝါစာ၊ အကြင်စကားသည်။ ဝါ၊
 ကို။ပ။ တထာဂ္ဂပါဟိ၊ ကုန်သော။ ဝါစာဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သမုဒါစရိယမာနော၊ ခေါ်ဝေါ်ပြောဆို
 အပ်သည်ရှိသော်။ သုဿုသတိ၊ နာလိဇိ။ သောတံ၊ နားကို။ သြဒဟတိ၊ စိုက်ထောင်ဇိ။
 (အဝပုဗ္ဗော ဇာ-သဝနေ။) အညာ၊ သိခြင်းငှါ။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဥပဋ္ဌပေတိ၊ ရှေးရှုချထားဇိ။
 တမေနံ၊ ကို။ ဟတ္ထိဒမကော၊ သည်။ ဥတ္တရိ၊ အလွန်။ တိဏဿာသောဒကံ၊ မြက်အစာ ရေကို။
 (ဗာသိတဗ္ဗံ တိဏံ။ဋ) အနုပ္ပဝေစ္ဆတိ၊ ပေးဇိ။

အဂ္ဂိဝေဿန၊ န။ အာရညကော၊ သော။ ယတော ခေါ နာဂေါ၊ သည်။ ဟတ္ထိဒမကဿ၊
 ဇိ။ တိဏဿာသောဒကံ၊ ကံ။ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ ခံယူဇိ။ တတြ၊ ထိုအခါ၌။ ဟတ္ထိဒမကဿ၊
 ဆင်ထိန်းဇိ (စိတ်၌)။ “ဒါနိ၊ ယခု။ အာရညကော၊ သော။ နာဂေါ၊ သည်။ ဇိဝိဿတိ
 ခေါတိ၊ အသက်ရှည်ပေလတ္တံ့” ဟူသော။ ဝေ၊ ဤသို့သောအကြံသည်။ ဟောတိ၊ ဇိ။
 တမေနံ၊ ကို။ ဟတ္ထိဒမကော၊ သည်။ “ဘော၊ အမောင်။ အာဒိယ၊ ယူလော့။ ဘော၊
 အမောင်။ နိက္ခိပါတိ၊ ချထားလိုက်လော့” ဟူ၍။ ဥတ္တရိ၊ အလွန်။ ကာရဏံ၊ အမှုကို။
 ကာရေတိ၊ ပြုစေဇိ။ အဂ္ဂိဝေဿန၊ န။ အာရညကော၊ သော။ ယတော ခေါ နာဂေါ၊ သည်။
 ဟတ္ထိဒမကဿ၊ ဇိ။ အာဒါနနိက္ခေပေ၊ ယူခြင်းချခြင်း၌။ ဝစနကာရော၊ စကားကိုလိုက်နာသည်။
 သြဝါဒပ္ပဋိကရော၊ အမိန့်အတိုင်းပြုလုပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဇိ။ တမေနံ၊ ကို။ ဟတ္ထိဒမကော၊ သည်။
 “ဘော၊ အမောင်။ အဘိက္ကမ၊ ရွှေသို့တက်လော့။ ဘော၊ အမောင်။ ပဋိက္ကမာတိ၊ နောက်သို့ဆုတ်
 လော့” ဟူ၍။ ဥတ္တရိ၊ အလွန်။ ကာရဏံ၊ ကို။ ကာရေတိ၊ ပြုစေဇိ။ အဂ္ဂိဝေဿန၊ န။ပ။
 သြဝါဒပ္ပဋိကရော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဇိ။ တမေနံ၊ ကို။ ဟတ္ထိဒမကော၊ သည်။ “ဘော၊ အမောင်။ ဥဋ္ဌဟ၊
 ထလော့။ ဘော၊ အမောင်။ နိသိဒါတိ၊ ထိုင်လော့” ဟူ၍။ ဥတ္တရိ၊ အလွန်။ ကာရဏံ၊ ကို။
 ကာရေတိ၊ စေဇိ။ အဂ္ဂိဝေဿန၊ န။ပ။ သြဝါဒပ္ပဋိကရော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဇိ။ တမေနံ၊ ကို။
 ဟတ္ထိဒမကော၊ သည်။ ဥတ္တရိ၊ အလွန်။ အာနေဉ္စ နာမ၊ တုန်လှုပ်ခြင်း မရှိသော။ ကာရဏံ၊ ကို။
 ကာရေတိ၊ စေဇိ။ မဟန္တံ၊ ကြီးသော။ ဗဒကံ၊ ပျဉ်ချုပ်ကို။ အဿ၊ ထိုဆင်ဇိ။ သောဏ္ဍာယ၊
 နာမောင်း၌။ ဥပနိဗန္ဓတိ၊ ဆွဲချည်ဇိ။ တောမရဟတ္ထော၊ လက်၌ မှိန်းရှိသော (မှိန်းလက်စွဲသော)။
 ပုရိသော စ၊ သည်လည်း။ ဥပရိဂီဝါယ၊ လည်ပင်းထက်၌။ နိသိန္ဒော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဇိ။

၁။ သောတံ သြဒဟတိ သောတံ ဌပေတိ၊ အညာ ဝိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေတိ အာဇာနန္ဒတ္ထာယ စိတ္တံ ပဗ္ဗပဋ္ဌ-
 ပေတိ။ အံ၊ ငွေ၊ ၂၊ ၃၇၅။
 ၂။ အနု+ပ+ဝိသ+တိ၊ သဿ ဧစ္ဆာ ဣကာရသေကာရော၊ ဝတ္တရိ ဌာနာနိ အနုပ္ပဝေစ္ဆတိ တောရိ
 ကာရဏာနိ အနုပဝေဿတိ ဒဒါတိ။ အံ၊ ငွေ၊ ၂၊ ၃၁၂။

ဘမန္တတော'ပတ်ဝန်းကျင်၌။ တောမရဟတ္တာ၊ ကုန်သော၊ ပုရိသာ စ၊ တို့သည်လည်း။ ပရိဝါရေတွာ၊
 ခြံရံ၍။ ဌိတာ၊ ရပ်တည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟတ္ထိဒမကော စ၊ သည်လည်း။ ဒိဃတောမရ-
 ယဋ္ဌံ၊ မှိုန်းရိုးရှည်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ကိုင်၍။ ပုရတော၊ ရွှေ၌။ ဌိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 သော၊ ထိုဆင်သည်။ အာနေဉ္စ၊ သော။ ကာရဏံ၊ ကို။ ကာရိယမာနော၊ ပြုလုပ်စေအပ်သော်။
 ပုရိဒမ ပါဒေ၊ ရွှေခြေတို့ကို။ နေဝ စောပေတိ၊ မလှုပ်စေ။ ပစ္စိဒမ ပါဒေ၊ နောက်ခြေတို့ကို။ န
 စောပေတိ၊ ဗလှုပ်စေ။ ပုရိမကာယံ၊ ရွှေကိုယ်ကို။ န စောပေတိ၊ စေ။ ပစ္စိမကာယံ၊
 နောက်ကိုယ်ကို။ န စောပေတိ၊ စေ။ သိသံ၊ ဦးကင်းကို။ န စောပေတိ၊ စေ။ ကဏ္ဍောနားတို့ကို။
 န စောပေတိ၊ စေ။ ဒန္တေ၊ အစွယ်တို့ကို။ န စောပေတိ၊ စေ။ နဂုံဋ္ဌံ၊ အမြီးကို။ န စောပေတိ၊
 စေ။ သောဏ္ဍံ၊ နှာမောင်းကို။ န စောပေတိ၊ စေ။ အာရညကော၊ သော။ သော နာဂေါ၊ သည်။
 သတ္ထိပ္ပဟာရာနံ၊ လုံ ထိုးခြင်းတို့ကို။ အသိပ္ပဟာရာနံ၊ သန်လျက်ခုတ်ထိုးခြင်းတို့ကို။ ဥသုပ္ပဟာရာနံ၊
 မြားပစ်ခြင်းတို့ကို။ သရပတ္တပ္ပဟာရာနံ၊ မြားရွက်ထိခြင်းတို့ကို။ ဘေရိပဏဝဝံသသင်္ခိဋ္ဌိမနိန္ဒာဒ-
 သဒ္ဓါနံ၊ စည်ကြီး ထက်စည်၊ ပြေ့၊ ခရုသင်း စည်တို့၏ တခဲနက်သော အသံတို့ကို။ ခမော၊ ခံနိုင်ရည်
 ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဗ္ဗဝကံ ဒေါသ နိဟိတ နိန္ဒိတ ကသာဝေါ၊ ပယ်အပ်ပြီးသော အလုံးစုံ
 သော ကောက်ကျစ်ခြင်းဟူသော အပြစ်ကင်းသော စောင်းမြောင်း ချုတ်ချယ်ခြင်း ဟူသော
 ဖန်ရည်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ရာဇာရဟော၊ မင်းအားထိုက်တန်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ရာဇ-
 ဘောဂေါ၊ မင်းသုံးဆင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ရညော၊ ၏။ အဂံန္တဝ သင်္ချံ၊ အင်္ဂါဟူသော
 အရေအတွက်သို့သာလျှင်။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။

၂၁၈။ (ဝေမေဝ ခေါ မှစ၍ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇတိ-တိုင်အောင်ကား ဒေဝဒဟ
 သုတ် အပိဒံ ၁၃-နှင့်တူပြီ၊ ပြန်ရှု)။ အဂ္ဂိဝေဿန၊ န။ တောဝတာ၊ ဤမျှလောက်အတိုင်းအရှည်
 ရှိသော စကားအစဉ်ဖြင့်။ အရိယသာဝကော၊ သည်။ အဗ္ဗောကာသဂထော၊ လွင်ပြင်သို့
 ရောက်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဂ္ဂိဝေဿန၊ န။ ဟိ၊ မှန်၏။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ယဒိဒိ
 ကာမဂုဏာ၊ အကြင်ကာမဂုဏ်တို့သည်။ (အတ္ထိ၊ ကုန်၏။) ဒေဝဓနုဿာ၊ နတ်လူတို့သည်။
 တော ဂေဓာ၊ ဤကာမဂုဏ်၌ စုံမက်တပ်စွဲခြင်းရှိကုန်၏ တမေနံ၊ (ထိုဆီအပ်ပြီးသော) ရဟန်းပြုသူကို။
 တသာဂဒတော၊ ငါဘုရားသည်။ “သိက္ခာ၊ ရဟန်း။ ဟေ၊ လာလော့။ တံ၊ သည်။ သီလဝါ၊ အကျင့်
 သီလရှိသည်။ ဟောဟိ၊ ဖြစ်လေလော့။ ပါတိမောက္ခ သံဝရသံဝုတော၊ စောင့်ရှောက် အပ်သော
 ပါတိမောက္ခ သံဝရသီလရှိသည်ဖြစ်၍။ အာစာရဂေါရေသမ္ပာနော၊ အာစာရ ဂေါရနှင့်ပြည့်စုံသည်
 ဖြစ်၍။ ဝိဟာရဟိ၊ နေလော့။ အဏုမတ္တေသု၊ အနည်းငယ်မျှလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဝဇ္ဇေသု၊
 အကုသိုလ် အပြစ်တို့၌။ ဘယဒဿာဝိ၊ ဘေးဟု ရှုမြင်လေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ သိက္ခာပဒေသု၊ တို့၌။
 (တံ တံ သိက္ခာပဒံ၊ ထိုထိုသိက္ခာပုဒ်ကို။) သမာဒါယ၊ ကောင်းစွာခံယူဆောက်တည်၍။ သိက္ခာသ္မတိ၊
 ကျင့်လေလော့”ဟူ၍။ ဥတ္တရိ၊ အလွန်။ ဝိနေတိ၊ ဆိုဆုံးမတော်မူ၏။ (အကြောင်းကား ဂဏ-
 မောဂ္ဂုလ္လာနသုတ် အပိဒံ ၇၅-နှင့် တူပြီ။)

၂၁၉။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ စေတသော၊ စိတ်ကို။ ဥပက္ကိလေသေ၊ ညစ်ညူး စေတတ်ကုန်
 သော။ ပညာယ၊ ပညာ၏။ ဒုဗ္ဗလီကရဏေ၊ အားနည်းခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော။ ဣမေ ပဉ္စ

၁။ သဗ္ဗဝကံဒေါသ နိဟိတ နိန္ဒိတ ကသာဝေါ နိဟိတသဗ္ဗဝကံဒေါသော စေဝ အပနိတကသာဝေါ စ။ (၄)။
 နိဟိတသဗ္ဗဝကံဒေါသောတိ အပကတ သဗ္ဗသာဠေယျဒေါသော။ အပနိတကသာဝေါတိ အပေတသာရမ္ပ-
 ကသာဝေါ (၆)။

နိဝရဏေတို့ကို။ ပုဟာယ၊ ပယ်၍။ အာတာပီ၊ ကိလေသာကို လောင်ကျွမ်းစေတတ်သောလုံ့လရှိသည် ဖြစ်၍။ သမ္ပဒာနော၊ ဆင်ခြင်တတ်သော ပညာရှိသည်ဖြစ်၍။ သတိမာ၊ သိမ်းဆည်းတတ်သော သတိရှိသည်ဖြစ်၍။ လောကော၊ ရုပ်လောက၌။ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿ၊ သူများစည်းစိမ်ကို ကြံစည် ခြင်း၊ နှလုံးမသာယာခြင်းကို။ ဝိနေယျ၊ ပယ်ဖျောက်၍။ ကာယော၊ ရူပကာယ၌။ ကာယာနုပဿီ၊ ရူပကာယကို အဖန်တလဲလဲ၍ သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ။ ပ။ ဝေဒနာသု၊ လောကီဝေဒနာတို့၌။ ပ။ စိတ္တော၊ လောကီစိတ်၌။ ပ။ ဓမ္မေသု၊ လောကီတရားတို့၌။ ဓမ္မာနုပဿီ၊ လောကီတရားဟု အဖန် တလဲလဲ ရှုသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ။ (မ-၁၊ သတိပဋ္ဌာနသုတ်ကိုမှီး၍ ပေးသည်။) အဂ္ဂိဝေဿန၊ န။ ဟတ္ထိဒမကော၊ ဆင်တိန်းသည်။ ပ။ နာဂဿ၊ တောဆင်ရိုင်း၏။ ဂိဝါယံ၊ ၌။ ဥပနိဗန္ဓတိ သေယျသာပိ၊ ကဲ့သို့။ အဂ္ဂိဝေဿန၊ န။ ငေမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ အရိယသာဝကဿ၊ နေ။ ဣမေ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ၊ တို့သည်။ ဂေဟသိတာနံ၊ ကာမဂုဏ် ငါးပါးကို မှီကုန်သော။ သီလာနံ၊ အလေ့ အကျင့်တို့ကို။ အဘိနိဗ္ဗဒနာယ စ၊ ပယ်ဖျောက်နှိပ်နင်းခြင်းအကျိုးငှါ၎င်း။ ပ။ ဉာယဿ၊ အဋ္ဌဂီကံမဂ်ကို။ အဝိဂမာယ စ၊ ရခြင်းအကျိုးငှါ၎င်း။ နိဗ္ဗာနဿ၊ ကို။ သစ္စိကိရိယာယ စ၊ ၎င်း။ စေတသော၊ စိတ်ကို။ ဥပနိဗန္ဓနာ၊ ကပ်ဖွဲ့ချည်နှောင်တတ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

၂၂၀။ တမေနံ၊ ထိုရဟန်းကို။ တထာဂတော၊ သည်။ “ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တံ၊ သည်။ ဟေ၊ လော၊ ကာယော၊ ၌။ ကာယာနုပဿီ၊ ၍။ ဝိဟရဟိ၊ နေလော့။ ပ။ ကာမူပသံဟိတံ၊ ကာမဂုဏ် နှင့်စပ်ယှဉ်သော။ ဝိတက္ကံ၊ ကို။ မာ ဝိတက္ကေသိတိ၊ မကြံစည်လေလင့်”ဟူ၍။ ဥတ္တရိ၊ အလွန်။ ဝိနေတိ၊ နေ။ (သော ဝိတက္ကဝိစာရာနံ-မှစ၍ ပုဗ္ဗေ နိဝါသံ အနုဿရတိ-တိုင်အောင်သော အကြွင်း ကား ဒေဝဒဟသုတ် အပိုဒ် ၁၆၀-စသည်ကို မှီး၍ပေးလေ။ အကျဉ်းအကျယ်မျှသာ ထူးတော့ သည်။ ၂၂၁-အပိုဒ်၌ အစမှစ၍ နာပရံဣတ္တတ္တာယာတိ ပဇာနာတိ-တိုင်အောင်သော ဝါကျများ လည်း ဒေဝဒဟသုတ် အပိုဒ် ၁၆-၁၉-တို့နှင့် တူပြီ။ သော ဟောတိ ဘိက္ခု ခမော-မှစ၍ အဓိဝါသက- ဇာတိကော ဟောတိ-ဝါကျကား ကာယဂကောသတိသုတ် အပိုဒ် ၁၅၉-၌ပါခဲ့ပြီ။ ပြန်လည်ရှုပါကုန်။ “သဗ္ဗ ရာဂ ဒေါသ မောဟ နိဟိတနိန္ဒိတ ကသာဝေါ၊ ပယ်အပ်ပြီးသော အလုံးစုံသော ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ ကင်းသော ကိလေသာတည်းဟူသော ဖန်ရည်ရှိသည်ဖြစ်၍”။ ဤမျှသာ ထူးတော့သည်။ အာဟုနေယျော-စသည်လည်း ၁၇၆-အပိုဒ် စသည်၌ ပါခဲ့ပြီ။)

၂၂၂။ အဂ္ဂိဝေဿန၊ န။ ရုညော၊ နေ။ မဟလ္လကော၊ ကြီးသော။ နာဂေါ၊ သည်။ ပ။ မဇ္ဈိမော၊ အလတ်ဖြစ်သော။ နာဂေါ၊ သည်။ ပ။ ဒဟရော၊ ငယ်သော။ နာဂေါ၊ သည်။ အဒန္တော၊ မယဉ်ကျေးပဲ။ အဝိနိတော၊ မသွန်သင်အပ်ပဲ။ ကာလံ၊ ခန္ဓာကိုယ်ပစ်ချခြင်းကို (သေခြင်းကို)။ ဝေပိ ကရောတိ၊ အကယ်၍ ပြုငြားအံ့။ (ဝေံ သတိ၊ သော်။) ရုညော၊ နေ။ မဟလ္လကော၊ သော။ နာဂေါ၊ သည်။ ပ။ မဇ္ဈိမော၊ အလတ်ဖြစ်သော။ နာဂေါ၊ သည်။ ပ။ ဒဟရော၊ ငယ်သော။ နာဂေါ၊ သည်။ အဒန္တမရဏံ၊ မယဉ်ကျေးပဲသေခြင်းဖြင့်။ ကာလံကံထောတိ၊ သေခြင်းကိုပြုသည်မည်၏ဟူသော။ သင်္ခံဝေ၊ ရေတွက်ခြင်းသို့သာလျှင်။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။

အဂ္ဂိဝေဿန၊ န။ ဝေမေဝ၊ သာလျှင်။ ထေရော၊ ထေရ်ကြီးဖြစ်သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပ။ မဇ္ဈိမော၊ ထေရ်လတ်ဖြစ်သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပ။ နဂေါ၊ ထေရ်ငယ်ဖြစ်သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အသိကာသဝေါ၊ အာသဝေါကုန်ခန်းခြင်း မရှိသည်ဖြစ်၍ (ရဟန္တာမဖြစ်ပဲ)။ ကာလံ၊ ကို။ ဝေပိ ကရောတိ၊ အံ့။ (ဝေံ သတိ၊ သော်။) -အေရော- သေ-။ -ဘိက္ခု၊- သည်။ ပ။ -မဇ္ဈိမော၊- အေ-။

ဘိက္ခု၊ သည်းပ၊ နဝေါ၊ သော၊ ဘိက္ခု၊ သည်း၊ အန္တမရဏံ၊ မယဉ်ကျေးပဲ စုတေခြင်းဖြင့်။ ကာလကံတောတိ၊ စုတေခြင်းကိုပြုသည်မည်၏ဟူသော။ သခံ ဝေ၊ သို့သာလျှင်။ ဂစ္ဆတိ၊ ဤ။

အဂ္ဂိဝေဿန၊ န။ ရညော၊ ဤ။ မဟလ္လကော၊ သော။ နာဂေါ၊ သည်း။ သုဒန္တော၊ ယဉ်ကျေးသည်ဖြစ်၍။ သုဝိနိတော၊ ကောင်းစွာ သွန်သင်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ကာလံ၊ ကိ။ စေပိ ကဇောတိ၊ အံ။ပ။ နဝေါ၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်း။ အန္တမရဏံ၊ ယဉ်ကျေးသော စုတေခြင်းဖြင့်။ ကာလကံ-တောတိ၊ စုတေခြင်းကိုပြုသည်မည်၏ ဟူသော။ သခံ ဝေ၊ သို့သာလျှင်။ ဂစ္ဆတိ၊ ဤ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ (ဣဒမဝေစ ဘဂဝါ-စသည်ပေးမြဲ။)

ပဉ္စမံ၊ သော။ ဒန္တဘူမိသုတ္တံ၊ သည်း။ နိဋ္ဌိတံ၊ မြီ။

၆-ဘူမိဇယုတ်

၂၂၃။ (ဝေ မေ သုတံ-မှစ၍ ဧကမန္တံ နိသိဒိ-တိုင်ပေးမြဲ။) ဧကမန္တံ၊ ဤ။ နိသိဒ္ဓော၊ သော။ ဇယသေနော ဓုဇကုမာရော၊ ဇယသေနမင်းသားသည်။ အာယသ္မန္တံ ဘူမိဇံ၊ အရှင်ဘူမိဇကို။ “ဘော ဘူမိဇ၊ အရှင်ဘူမိဇ။ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ ‘အာသံ၊ တောင့်တမှုကို။ ကရိတော၊ ပြု၍။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကိ။ စေပိ စရန္တိ၊ အကယ်၍ ကျင့်ကုန်ငြားအံ့။ (ဝေ သတိ၊ သော်။) ဖလဿ၊ (ဗြဟ္မစရိယ၏) အကျိုးကို။ အဓိဂမာယ၊ ရခြင်းငှါ။ အဘဗ္ဗာ၊ မထိုက်ကုန်။ အနာသံ၊ တောင့်တမှုမရှိသည်ကို။ ကရိတော၊ ပြု၍။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကိ။ စေပိ စရန္တိ၊ ကုန်အံ့။ (ဝေ သတိ၊ သော်။) ဖလဿ၊ ကိ။ အဓိဂမာယ၊ ငှါ။ အဘဗ္ဗာ၊ ကုန်။ အာသဉ္စ၊ ရံခါတောင့်တမှုကို၎င်း။ အနာသဉ္စ၊ ရံခါတောင့်တမှုမရှိသည်ကို၎င်း။ ကရိတော၊ ပြု၍။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကိ။ စေပိ စရန္တိ၊ အံ့။ (ဝေ သတိ၊ သော်။) ဖလဿ၊ ကိ။ အဓိဂမာယ၊ ငှါ။ အဘဗ္ဗာ၊ ကုန်။ နေဝါသံ နာနာသံ၊ တောင့်တသည်လည်းမဟုတ်၊ မတောင့်တသည်လည်း မဟုတ်သည်ကို။ ကရိတော၊ ပြု၍။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကိ။ စေပိ စရန္တိ၊ အံ့။ (ဝေ သတိ၊ သော်။) ဖလဿ၊ ကိ။ အဓိဂမာယ၊ ငှါ။ အဘဗ္ဗာတိ၊ မထိုက်ကုန်ဟူ၍။ ဝေဝါဒိနော၊ ဤသို့ပြောဟောလေ့ရှိကုန်၏။ ဝေဝိဋ္ဌိနော၊ ဤသို့အယူရှိကြကုန်၏။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ဘောတော ဘူမိဇဿ၊ ဤ။ သတ္တာ၊ ဆရာသည်။ ကံဝါဒိ၊ ဘယ်သို့ပြောဟောလေ့ရှိပါသနည်း။ ကိမက္ခာယံတိ၊ ဘယ်သို့ဟောကြားလေ့ရှိပါသနည်း” ဟူသော။ တေ၊ ကိ။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဓုဇကုမာရ၊ မင်းသား။ မေ၊ သည်း။ တေ၊ ဤအကြောင်းကို။ ဘဂဝတော၊ ဤ။ သမ္ပုခါ၊ ဤ။ န သုတံ၊ မကြားအပ်စဘူး။ သမ္ပုခါ၊ ဤ။ န ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ မနာယူအပ်စဘူး။ ဘဂဝါ၊ အည်း။ “အာသံ၊ ကိ။ပ။ အနာသံ၊ ကိ။ပ။ အာသဉ္စ၊ ကိ၎င်း။ အနာသဉ္စ၊ ကိ၎င်း။ပ။ နေဝါသံ နာနာသံ၊ ကိ။ ကရိတော၊ ပြု၍။ အယောနိသော၊ မသင့်သောအားဖြင့်။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကိ။ စေပိ စရန္တိ၊ အံ့။ (ဝေ သတိ၊ သော်။) ဖလဿ၊ ကိ။ အဓိဂမာယ၊ ငှါ။ အဘဗ္ဗာ၊ မထိုက်ကုန်။ အာသံ၊ ကိ။ပ။ အနာသံ၊ ကိ။ပ။ အာသဉ္စ၊ ကိ၎င်း။ အနာသဉ္စ၊ ကိ၎င်း။ပ။ နေဝါသံ နာနာသံ၊ ကိ။ ကရိတော၊ ပြု၍။ ယောနိသော၊ သင့်သောအားဖြင့်။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကိ။ စေပိ စရန္တိ၊ ကုန်ငြားအံ့။ (ဝေ သတိ၊ သော်။) ဖလဿ၊ ကိ။ အဓိဂမာယ၊ ရခြင်းငှါ။ ဘဗ္ဗာတိ၊ ထိုက်ကုန်၏” ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ ယံ ဗျာကရေယျ၊ အကြင်ပြောဆိုရာ၏။ တေ ဌာနဉ္စ၊ သည်လည်း။ ဝိဇ္ဇတိ ခေါ၊ ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဓုဇကုမာရ၊ သား။ မေ၊ သည်း။ပ။ န ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ အပ်စဘူး။ ဘဂဝါ၊ သည်း။ ဝေ၊ ဤသို့အပ်ခဲ့ပြီးသည့်အတိုင်း။ ယံ ဗျာကရေယျ၊ ရာ၏။ တေ ဌာနဉ္စ၊ သည်လည်း။ ဝိဇ္ဇတိ ခေါ၊

သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ ဘောတော ဘူမိဇယ၊ ၏။ သတ္ထာ၊ ဆရာသည်။ သစေ ဝေဝါဒီ၊ အကယ်၍ ဤသို့ပြောဟောလေ့ရှိသည်ဖြစ်အံ့။ သစေ ဝေမက္ခာယံ၊ အကယ်၍ ဤသို့ ဟောကြားလေ့ရှိသည် ဖြစ်အံ့။ (ဝေံ သတိ၊ သော်။) ဘောတော ဘူမိဇယ၊ ၏။ သတ္ထာ၊ သည်။ သဗ္ဗေသံ ယေဝ၊ အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ ပုထုသမဏဗြာဟ္မဏာနံ၊ များစွာသောရဟန်းပုဏ္ဏားတို့၏။ မုဒ္ဒါနံ၊ ဦးထိပ်ကို။ အာဟစ္စ၊ ထိ၍။ အဒ္ဓါ၊ စင်စစ်။ တိဋ္ဌတိ မညေ၊ တည်နေယောင်တကား။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။ အထ ခေါ၊ ဌံ။ ဇယသေနော ရာဇကုမာရော၊ သံသည်။ အာယသ္မန္တံ ဘူမိဇံ၊ ကို။ သကေနော ထာလိပါကေန၊ မိမိထမင်းဖြင့်သာလျှင်။ ပရိဝိသိ၊ လုပ်ကျွေးပြီ။

၂၂၄။ အထ ခေါ၊ ဌံ။ အာယသ္မာ ဘူမိဇော၊ သည်။ ပဏ္ဍာဘတ္တံ၊ ပိဏ္ဍာပါတပဋိက္ကန္တော၊ သော်။ ပ။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ “ဘန္တေ၊ ရား။ အဟံ၊ သည်။ ပုဗ္ဗဏသမယံ၊ ဌံ၊ ပ။ ပုထုသမဏဗြာဟ္မဏာနံ၊ တို့၏။ မုဒ္ဒါနံ၊ ဦးထိပ်ကို။ အာဟစ္စ၊ ၍။ အဒ္ဓါ၊ စင်စစ်။ တိဋ္ဌတိ မညေတိ၊ တကား” ဟူသော။ ဝေံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဘန္တေ၊ ရား။ ကစ္စံ၊ အဘယ်သို့ပါနည်း။ ဝေံ၊ သို့။ ပုဋ္ဌော၊ မေးအပ်သော။ အဟံ၊ သည်။ ဝေံ၊ သို့။ ဗျာကရမာနော၊ ဖြေဆိုသည်ရှိသော်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဝုတ္တဝါဒီ စေဝ၊ ပြောဟောတော် မူအပ်သည်ကို ပြောဟောလေ့ရှိသည်။ ဟောမိ၊ ဖြစ်ပါ၏လော။ သဂဝန္တံ၊ ကို။ အဘူတေန၊ မဟုတ်မှန်သော အားဖြင့်။ န စ အဗ္ဘာစိက္ခာမိ၊ မစွပ်စွဲသည် မည်ပါ၏လော။ ဓမ္မဿ စ၊ တရားတော်အားလည်း။ အနုဓမ္မံ၊ အလျော်ဖြစ်သော တရားကို။ ဗျာကရောမိ၊ ဖြေဆိုရာရောက်ပါ၏လော။ ကောစိ၊ တစုံတခု သော။ သဟမ္ပေကော၊ အကြောင်း (ယုတ္တိ) နှင့်တကွဖြစ်သော။ ဝါဒါနုဝါဒေါ၊ ဘုရားရှင်ဟောတော်မူ အပ်သော ဝါဒ၊ တပည့်သားတို့အလျော်လိုက်၍ ဟောအပ်သောဝါဒ (အနုဝါဒ) သည်။ ဂါရယံ ဌာနံ၊ ကဲ့ရဲ့ထိုက်သော အရာဌာနသို့။ န စ အာဂစ္ဆတိ၊ မရောက်ပဲရှိပါ၏လော။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။ ဘူမိဇံ၊ ဇ။ တစ္ဆ၊ မှန်၏။ ဝေံပုဋ္ဌော၊ ဤသို့မေးအပ်သော။ တံ၊ သည်။ ဝေံဗျာကရမာနော၊ သော်။ မေ၊ ငါ (ဘုရား) ၏။ ဝုတ္တဝါဒီ စေဝ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပ။ ဂါရယံ ဌာနံ၊ သို့။ န စ အာဂစ္ဆတိ၊ မရောက်နိုင်။ ဘူမိဇံ၊ ဇ။ ကေစိ၊ အချို့ကုန်သော။ ယေ သမဏာ ဝါ၊ တို့သည်၎င်း။ ယေ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ၊ တို့သည်၎င်း။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနော၊ မှားသောအယူရှိကုန်၏။ ပ။ မိစ္ဆာသမာဓိနော၊ မှားသော တည်ကြည်မှုရှိကုန်၏။ တေ၊ ထိုရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည်။ ပ။ အဘဗ္ဗာ၊ မထိုက်ကုန်။ တံ၊ သည်။ ကိဿ ဟေတု၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း။ ဘူမိဇံ၊ ဘူမိဇံ။ ဟိ၊ မှန်၏။ သော၊ ထိုမိစ္ဆာမဂ္ဂင်အကျင့်သည်။ ဖလဿ၊ ကို။ အဓိဂမာယ၊ ငှါ။ အယောနိ၊ အကြောင်းမဟုတ်။

၂၂၅။ ဘူမိဇံ၊ ဇ။ တေလတ္တိကော၊ ဆီဖြင့်အလိုရှိသော။ တေလဂဝေသိ၊ ဆီကိုရှာမှီးလေ့ ရှိသော။ ပုရိသေဒ၊ သည်။ တေသပရိယေသနံ၊ ဆီရှာခြင်းငှါ။ စရမာနော၊ သော်။ ဝါလိကံ၊ သဲကို။ ဒေါဏိယာ၊ စားကျင်း၌။ အာကိရိတွာ၊ လောင်းထည့်၍။ ဥဒကေန၊ ဖြင့်။ ပရိပေါသကံ၊ ပရိပေါသကံ၊ ဖျန်း၍ဖျန်း၍။ ပိဋ္ဌေယျ၊ ညှစ်ရာ၏။ အာသံ၊ (ဆီထွက်ပါစေဟု) တောင့်တခြင်း ကို။ ပ။ နေဝါသံ နာနာသံ၊ ကို။ ကရိတွာ၊ ၍။ ပ။ စေပိ ပိဋ္ဌေယျ၊ အကယ်၍ညှစ်ငြားအံ့။ (ဝေံ သတိ၊ သော်) တေလဿ၊ ကို။ အဓိဂမာယ၊ ငှါ။ အဘဗ္ဗာ၊ မထိုက်။ တံ၊ သည်။ ကိဿ ဟေတု၊ နည်း။ ဘူမိဇံ၊ ဇ။ ဟိ၊ မှန်၏။ သော၊ ထိုသဲကိုညှစ်ခြင်းသည်။ တေလဿ၊ ကို။ အဓိဂမာယ၊ ငှါ။ အယောနိ သေယျထာပိ၊ အကြောင်းမဟုတ်သကဲ့သို့။ ဘူမိဇံ၊ ဇ။ ဝေမေဝ၊ သာလျှင်။ ပ။ အယောနိ၊ အကြောင်းမဟုတ်။

ဘူမိဇာတ်။ ခိရတ္တိကော၊ နိရုဗ္ဗိတံ ခရံသော။ ခိရဂဝေသိ၊ နိရုဗ္ဗိတံ ခရံသော။
 ပုရိသော၊ သညံ။ ခိရပရိယေသနံ၊ နိရုဗ္ဗိတံ ခရံသော။ စရမာနော၊ သော်။ တရုဏဝတ္ထံ၊ နွားငယ်
 ရှိသော။ ဂါဝိံ၊ နွားမကို။ ဝိသာဏထော၊ ဦးချိုမှ။ ဝါ၊ ဦး။ အာဝိဇ္ဇေယျ၊ ညစ်စရာ။ (အကြွင်း
 လွယ်ပြီ)။

၂၂၆။ ဘူမိဇာတ်။ နဝနိတတ္တိကော၊ ဆိဦးဖြင့် အလိုရှိသော။ နဝနိတဂဝေသိ၊ ဆိဦးကိုရှာလေ့
 ရှိသော။ ပုရိသော၊ သညံ။ နဝနိတပရိယေသနံ၊ ဆိဦးရှာခြင်းငှါ။ စရမာနော၊ သော်။ ဥဒကံ၊ ရေကို။
 ကလသေ၊ ရေအိုး၌။ အာသိဉ္စိတွာ၊ သွန်းလောင်း၍။ မတ္တေန၊ မွှေတံ (ယောင်းမ) ဖြင့်။
 အာဝိဇ္ဇေယျ၊ မွှေနှောက်စရာ။ (အကြွင်းသိသာပြီ)။

ဘူမိဇာတ်။ အဂ္ဂိတ္တိကော၊ မီးဖြင့် အလိုရှိသော။ အဂ္ဂိဂဝေသိ၊ မီးကိုရှာမှီးလေ့ရှိသော။ ပုရိသော၊
 သညံ။ အဂ္ဂိပရိယေသနံ၊ မီးရှာခြင်းငှါ။ စရမာနော၊ သော်။ အလ္လံ၊ စိုသော။ သသေဟံ၊ စေးထိုင်းသော။
 ကဋ္ဌံ၊ ထင်းကို။ ဥတ္တရာရဏံ၊ မီးပွတ်ခုံ (ပွတ်ကျည်၊ ပွတ်ခုံ) ပေါ်၌။ အာဒါယ၊ ယူ၍။ အာဝိဇ္ဇေယျ၊
 ပွတ်တိုက်စရာ။

၂၂၇။ ဘူမိဇာတ်။ တေလတ္တိကော၊ ဆီဖြင့် အလိုရှိသော။ တေလဂဝေသိ၊ သော။ ပုရိသော၊
 သညံ။ တေလပရိယေသနံ၊ ဆီရှာခြင်းငှါ။ စရမာနော၊ သော်။ တိလပိဋံ၊ နှမ်းမှုန့်ကို။ ဧရိဏိယာ၊
 ဦး။ အာကိရိတွာ၊ ၍။ ဥဒကေန၊ ဖြင့်။ ပရိပေါသကံ၊ ပရိပေါသကံ၊ ၍။ ပိဋေယျ၊ ရာဇ်။ ပ။ (ဝေ
 သထံ၊ သော်။) တေလဿ၊ ဆီကို။ အဓိဂမာယ၊ ငှါ။ ဘဗ္ဗော၊ ထိုက်၏။ တံ၊ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည်။
 ကိဿ ဟေတု၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်ပါနည်။ ဘူမိဇာတ်။ သော၊ ထိုနှမ်းမှုန့်ကိုညှစ်ခြင်းသည်။
 တေလဿ၊ ကို။ အဓိဂမာယ၊ ငှါ။ ယောနိ၊ သေယျထာပိ၊ အကြောင်းဖြစ်သကဲ့သို့။ ဘူမိဇာတ်။
 ဝေမေဝ၊ သာလျှင်။ ကေစိ၊ ကုန်သော။ ယေ သမဏာ၊ ဝါ၊ တို့သည်၎င်း။ ယေ ဗြာဟ္မဏာ၊ ဝါ၊ တို့သည်
 ၎င်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိနော၊ သမ္မာအယူရှိကုန်၏။ ပ။ ဘူမိဇာတ်။ သော၊ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိ အကျင့်သည်။
 ဝေလဿ၊ ကို။ အဓိဂမာယ၊ ငှါ။ ယောနိ၊ အကြောင်းပေတည်း။

ဘူမိဇာတ်။ ခိရတ္တိကော၊ သော။ ခိရဂဝေသိ၊ သော။ ပုရိသော၊ သညံ။ ခိရပရိယေသနံ၊ နိရုဗ္ဗိ
 ခြင်းငှါ။ စရမာနော၊ သော်။ တရုဏဝတ္ထံ၊ နွားငယ်ရှိသော။ ဂါဝိံ၊ နွားမကို။ ထနတော၊ နို့တိုင်မှ။
 ဝါ၊ ဦး။ အာဝိဇ္ဇေယျ၊ ညစ်စရာ။ (အကြွင်းလွယ်ပြီ)။

၂၂၈။ ဘူမိဇာတ်။ နဝနိတတ္တိကော၊ သော။ နဝနိတဂဝေသိ၊ သော။ ပုရိသော၊ သညံ။ နဝ-
 နိတပရိယေသနံ၊ ဆိဦးရှာခြင်းငှါ။ စရမာနော၊ သော်။ ဒဓိံ၊ နို့ဓိမ်းကို။ ကလသေ၊ အိုး၌။
 အာသိဉ္စိတွာ၊ လောင်းထည့်၍။ မတ္တေန၊ မွှေတံ (ယောင်းမ) ဖြင့်။ အာဝိဇ္ဇေယျ၊ မွှေစရာ။ (အကြွင်း
 လွယ်ပြီ)။

ဘူမိဇာတ်။ အဂ္ဂိတ္တိကော၊ သော။ အဂ္ဂိဂဝေသိ၊ သော။ ပုရိသော၊ သညံ။ အဂ္ဂိပရိယေသနံ၊
 မီးရှာခြင်းငှါ။ စရမာနော၊ သော်။ သုက္ခံ၊ ခြောက်သွေ့သော။ ကောဠာပံ၊ မစေးထိုင်းသော။

၁။ ဤသည်ကိုပင် ရှေးက ကလသာ-အိုးဟူ၍၎င်း၊ ကြားသအိုးဟူ၍၎င်း၊ ကြာသုတ်အိုး ဟူ၍၎င်း ခေါ်ကြ
 သည်။

၂။ ဆိဋ္ဌသိနေဟံ နိရုဗ္ဗံ၊ မ၊ ၂၂၇၆-စာပိုဒ်။ ကောလန္တိ ဝါ သုက္ခကလိင်္ဂရံ ဝုတ္တံ၊ ကောလံ ကောလတာဝံ
 အာပန္နန္တိ ကောဠာပံ။ (ရင်းနှီးစာ။)

ကဋ္ဌံ၊ ထင်ကို။ ဥတ္တရာရဏိံ၊ မီးပုတ်ခုံပေါ်သို့။ အာဒါယ၊ ရှိ။ အဘိမန္တေယျ၊ ပုတ်တိုက်ရာ၏။
(သစေ ခေါ် တံ-စသော ဝါကျကို ခန္တတူမိသုတ် စာပိုဒ် ၂၁၆-ကို မှီ၍ ပေးလေ၊ မထူးလှပြီ။)

ဆဋ္ဌံ၊ သော။ သူမိသေတ္တံ၊ သည်း။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၇-အနုရုဒ္ဓသုတ်

၂၂၉။ (ဝေ မေ သုတ်။ပ။အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေး ပေးပြီ။)အထ ခေါ်၌။ပဉ္စကင်္ဂါ၊
ပဉ္စကင်္ဂမည်သော။ ထပတိ၊ လက်သမားသည်။ အညတရံ ပုရိသံ၊ ယောက်ျား တယောက်ကို။
“အမ္ဘော ပုရိသ၊ အမောင်။ ယေ၊ လာလော့။ တံ၊ သင်သည်။ ယေန၊ ၌။ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ၊
သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေန၊ သို့။ ဥပသင်္ကမ၊ ချဉ်းကပ်လေလော့။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ရှိ။ ‘ဘန္တေ၊
ဗုဒ္ဓော။ ပဉ္စကင်္ဂါ ထပတိ၊ သည်။ အာယသ္မာတော အနုရုဒ္ဓဿ၊ အရှင်ဘုရား အနုရုဒ္ဓါ၏။ ပါဒေ၊
တို့ကို။ သိရသာ၊ ဦးဖြင့်။ ဝန္တတိတိ၊ ရှိခိုးလိုက်ပါ၏’ဟူ၍။ မမ၊ ငါ၏။ ဝစနေန၊ စကားဖြင့်။
အာယသ္မာတော အနုရုဒ္ဓဿ၊ ၏။ ပါဒေ၊ တို့ကို။ သိရသာ၊ ဖြင့်။ ဝန္တတိ၊ လေလော့။ ‘ဘန္တေ၊
ဗုဒ္ဓော။ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ပဉ္စကင်္ဂဿ ထပတိဿ၊ ၏။ သွာတနာယ၊ နက်ဖန်အလို့ငှါ။
ဘတ္တံ၊ ဆွမ်းကို။ အတ္တစတုတ္ထော၊ အရှင်ဘုရားလျှင် လေးပါးမြောက် ရှိသည်ဖြစ်၍။ အဓိဝါသေတု
ကိရ၊ လက်ခံသာယာတော်မူစေချင်ပါသတတ်။ ဘန္တေ၊ ဗုဒ္ဓော။ ယေန စ၊ ယင်းကြောင့်လည်း။
အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ပကေတရံ၊ စောစောကြိုတင်၍။ အာဂစ္ဆေယျ ကိရ၊ ကြွလာတော်
မူစေချင်ပါသတတ်။ ဘန္တေ၊ ဗုဒ္ဓော။ ပဉ္စကင်္ဂါ ထပတိ၊ သည်။ ဗဟုကရဏိယေန၊ မင်းမူကိစ္စဖြင့်။
ဗဟုကိစ္စော၊ ၏။ ဗဟုကရဏိယောတိ၊ ၏’ ဟူ၍။ ဝေဉ္စ၊ ဤသို့လည်း။ ဝဒေဟိတိ၊ လျှောက်
ချေလော့”ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ ပြီ။ သော ပုရိသော၊ သည်။ ဝေ ဘန္တေတိ ခေါ်၊ ကောင်းပါပြီ အရှင်
ဟူ၍။ ပဉ္စကင်္ဂဿ ထပတိဿ၊ ၏(စကားကို)။ ပဋိဿုတွာ၊ ရှိ။ ယေန၊ ၌။ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ၊
သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေန၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိ၊ ပြီ။ပ။ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ၊ သည်။
တုတ္တိတာဝေန၊ ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းဖြင့်။ အဓိဝါသေသိ ခေါ်၊ လက်ခံတော်မူပြီ။

၂၃၀။ အထ ခေါ်၌။အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ၊ သည်။ တဿာ ရတ္တိယာ၊ ထိုည၌၏။ အစုယေန၊
ကုန်လွန်သဖြင့်။ ပုဗ္ဗဏသမယံ၊ ၌။ နိဝါသေတွာ၊ ရှိ။ ပတ္တစိဝရံ၊ ကို။ အာဒါယ၊ ရှိ။ ယေန၊
၌။ ပဉ္စကင်္ဂဿ ထပတိဿ၊ ၏။ နိဝေသနံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေန၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိ၊ ပြီ။
ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ရှိ။ ပညတ္ထေ၊ သော။ အာသနေ၊ ၌။ နိသိဒိ၊ ပြီ။ အထ ခေါ်၌။ ပဉ္စကင်္ဂါ
ထပတိ၊ သည်။ အာယသ္မန္တံ အနုရုဒ္ဓံ၊ ကို။ ပဏိတေန၊ မွန်မြတ်သော။ ခါဒနိယေန၊ ဖြင့်။
ဘောဇနိယေန၊ ဖြင့်။ သဟတ္တာ၊ မိမိလက်ဖြင့်(ကိုယ်တိုင်)။ သန္တပေသိ၊ ကောင်းစွာ ရောင့်ရဲစေပြီ။
သမ္ပဝါရေသိ၊ (ပြည့်စုံပြီဟု) ကောင်းစွာ မြစ်စေပြီ။ အထ ခေါ်၌။ ပဉ္စကင်္ဂါ ထပတိ၊ သည်။
အာယသ္မန္တံ အနုရုဒ္ဓံ၊ ကို။ ဘုတ္တာဝိံ၊ ဆွမ်းစားပြီးသည်ဖြစ်၍။ သြနိတပတ္တပီဏိံ၊ သပိတ်တော်မူ
ချအပ်ပြီးသော လက်ရှိသည်ကို။ (သြနိတော ပတ္တတော ပါဏိ ယေနာတိ)။ ။(ဥ တွာ၊ သိ၍။)

၁။ ပဉ္စကင်္ဂါ ထပတိတိ ပဉ္စကင်္ဂါတိ တဿ နာမံ မ၊ ဋ္ဌ၊ ၂။ ဗဟုဝေဒနိယသုတ်-အပိုဒ် ၈၈။ ဝါသိအာဒိ-
ပဉ္စကံ အင်္ဂံ သံ နေ တေသ္မိန္တံ ပဉ္စကင်္ဂါ။ (၎င်းဋီကာ)။

အညတရံ၊ သော။ နိဝံ၊ နိမ္မိသော။ အာသနံ၊ နေရာကို။ ဂဟေတွာ၊ ရှိ။ ကေမန္တံ၊ ဌံ။ နိသိဒ္ဓိ၊ ပြီး။ ကေမန္တံ၊ ဌံ။ နိသိန္ဒော၊ သော။ ပဉ္စကင်္ဂေ၊ ထပတိ၊ သည်။ အာယသ္မန္တံ၊ အနုရုဒ္ဓံ၊ ကို။ “ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ဣဓ၊ ဌံ။ ထေရာ၊ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ဥပသကံမိတွာ၊ ရှိ။ မံ၊ အကျွန်ုပ်ကို။ ဂဟပတိ၊ ကြွယ်။ အပ္ပမာဏံ၊ သော။ စေတောဝိမုတ္တိံ၊ ကို။ ဘာဝေဟိတံ၊ လော့၊ ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ အာဟံသု၊ ကုန်ပြီ။ ကေစ္စေ၊ ထေရာ၊ တို့သည်။ ဂဟပတိ၊ ကြွယ်။ မဟဂ္ဂတံ၊ သော။ စေတောဝိမုတ္တိံ၊ ကို။ ဘာဝေဟိတံ၊ လော့၊ ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ အာဟံသု၊ ကုန်ပြီ။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ အပ္ပမာဏာ၊ သော။ ယာ စာယံ စေတောဝိမုတ္တိံ၊ သည်၎င်း။ မဟဂ္ဂတာ၊ သော။ ယာ စ စေတောဝိမုတ္တိံ၊ သည်၎င်း။ (အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။) ဣမေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ နာနတ္တာ စေတ၊ ထူးပြားသောအနက်လည်း ရှိပါကုန်သလော။ နာနာဗျဉ္ဇနာ စ၊ ထူးပြားသော သဒ္ဓါလည်း ရှိပါကုန်သလော။ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ကေတ္တာ၊ တူသော အနက် ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဗျဉ္ဇနမေဝ၊ သဒ္ဓါမျှသာလျှင်။ နာနန္တိ၊ ထူးပါသလော”ဟူသော။ ဝေံ ဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဂဟပတိ၊ ကြွယ်။ တေန ဟိ၊ ထိုသို့ဖြစ်မှ။ ဧတ္ထ၊ ဤသို့မေးရာ၌။ (ယံ) အပဏ္ဍကံ၊ အကြင်မချွတ်ယွင်းသော သဘောသည်။ ဣတော၊ ဤအခါမှစ၍။ ဘဝိသတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ (တံ၊ ထိုမချွတ်ယွင်းသော သဘောသည်။) တံယေဝ၊ သင်၏ညာဏ်၌သာလျှင်။ ပဋိဘာတု၊ ထင်စေလော့။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။

ဘန္တေ၊ ဘုရား။ မယံ၊ အကျွန်ုပ်၏။ “ယာ စာယံ။ ပ။ ဗျဉ္ဇနမေဝ နာနန္တိ၊ နာနံ”ဟူ၍။ ဝေံ၊ ဤသို့(အကြံသည်)။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။) (ဣတိတလုံးကြေ)။ ဂဟပတိ၊ ကြွယ်။ အပ္ပမာဏာ၊ ကုန်သော။ ပ။ နာနတ္တာ စေတ၊ ကုန်၏။ နာနာဗျဉ္ဇနာ စ၊ ကုန်၏။ ဂဟပတိ၊ ကြွယ်။ ယထာ၊ အကြင်သို့သော အကြောင်းအားဖြင့်။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ နာနတ္တာ စေတ၊ ကုန်၏။ နာနာဗျဉ္ဇနာ စ၊ ကုန်၏။ ဣမိနာ ပရိယာယေန၊ ဤသို့သော အကြောင်းအားဖြင့်။ တံ ဝေံ၊ ထိုဝိမုတ္တိနှစ်မျိုးကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ဂဟပတိ၊ ကြွယ်။ အပ္ပမာဏာ၊ သော။ စေတောဝိမုတ္တိံ၊ ဟူသည်။ ကတမာ စ၊ အဘယ်နည်း။ ဂဟပတိ၊ ကြွယ်။ ဣဓ၊ ဤသာသနာ တော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ မေတ္တာသဟဂတေန၊ မေတ္တာနှင့်တကွဖြစ်သော။ စေတသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ ဧကံ၊ တခုခုသော။ ဒိသံ၊ အရပ်မျက်နှာကို။ ဖရိတွာ၊ ဖြန့်၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ တထာ၊ ထိုအတူ။ ဓုတိယံ၊ နှစ်ခုမြောက်သော အရပ်မျက်နှာကို။ တထာ၊ တူ။ တတိယံ၊ သုံးခုမြောက်သော အရပ် မျက်နှာကို။ တထာ၊ တူ။ စတုတ္ထံ၊ လေးခုမြောက်သော အရပ် မျက်နှာကို။ ဖရိတွာ၊ ရှိ။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ (ပြန်စပ်)။ ဣတိ၊ သို့။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်အရပ်၌၎င်း။ အဓော၊ အောက်အရပ်၌၎င်း။ တိရိယံ၊ ဖိသာ၌၎င်း။ သဗ္ဗမိ၊ မရည်ညွှန်းအပ် အလုံးစုံသောအရပ်၌။ သဗ္ဗတ္တတယ၊ အလုံးစုံသောသူတို့၌ မိမိနှင့်တူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သဗ္ဗာဝန္တံ၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါရှိသော။ လောကံ၊ သတ္တဝါ အပေါင်းကို။ ဝိပုလေန၊ ကျယ်ပြန့်သော။ မဟဂ္ဂတေန၊ မဟဂ္ဂုတ်ဖြစ်သော။ အပ္ပမာဏေန၊ အတိုင်းအရှည်မရှိသော။ အဝေရေန၊ ဒေါသရန်မှကင်းသော။ အဗျာဗဇ္ဈေန၊ ဆင်းရဲမှကင်းသော။ မေတ္တာသဟဂတေန၊ မေတ္တာနှင့်တကွသော။ စေတသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ ဖရိတွာ၊ ရှိ။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ (ကရုဏာ၊ မုဒိတာ၊ ဥပေက္ခာ-သုံးပါး၌လည်း ဤနည်းကို မှီ၍ပေးလေ)။ ဂဟပတိ၊ ကြွယ်။ အယံ၊ ဤသည်ကို။ အပ္ပမာဏာ၊ သော။ စေတောဝိမုတ္တိံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။

၂၃။ ဂဟပတိ၊ ကြွယ်။ မဟဂ္ဂတာ၊ သော။ စေတောဝိမုတ္တိံ၊ ဟူသည်။ ကတမာ စ၊ နည်း။ ဂဟပတိ၊ ကြွယ်။ ဣဓ၊ ဌံ။ ဘိက္ခု၊ သည်။ (ယာဝဘာ၊ အကြင်မျှလောက်သော အတိုင်းအရှည် ဖြင့်။ ဧကံ ရုက္ခမူလံ၊ သစ်တပင်ရင်းကို) မဟဂ္ဂတန္တိ၊ မဟဂ္ဂတဟူ၍။ ဖရိတွာ၊ (ချာန်ဖြင့်) ဖြန့်၍။

အဓိမုစ္စိတော၊ နှလုံးသွင်း၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဂဟပတိ၊ ကြွယ်။ အယံ၊ ကို။ မဟဂ္ဂတာ၊ သော။ စေတောဝိမုတ္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ ဂဟပတိ၊ ကြွယ်။ ပ။ ခွေ ဝါ တိဏိ ဝါ၊ နှစ်ခုသုံးခုကုန်သော။ ရုက္ခမူလာနိ၊ တို့ကို။ ပ။ ကေံ ဂါမခေတ္တံ၊ တခုသော ဂါမခေတ်ကို။ ပ။ ခွေ ဝါ တိဏိ ဝါ၊ ကုန်သော။ ဂါမခေတ္တာနိ၊ တို့ကို။ ပ။ ကေံ မဟာရဇ္ဇံ၊ တိုင်းပြည်ကြီးတပြည်ကို။ ပ။ ခွေ ဝါ တိဏိ ဝါ၊ ကုန်သော။ မဟာရဇ္ဇာနိ၊ တိုင်းပြည်ကြီးတို့ကို။ ပ။ သမုဒ္ဒပရိယန္တံ၊ သမုဒ္ဒရာလျှင် အဆုံးအပိုင်းအခြားရှိသော။ ပထဝိံ၊ မြေအပြင်ကို။ မဟဂ္ဂတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဖရိတော၊ ၍။ အဓိမုစ္စိတော၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဂဟပတိ၊ ကြွယ်။ အယမ္ပိ၊ ဤသည်ကိုလည်း။ မဟဂ္ဂတာ၊ သော။ စေတောဝိမုတ္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ ဂဟပတိ၊ ကြွယ်။ ယထာ၊ အားဖြင့်။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

၂၃၂။ ဂဟပတိ၊ ကြွယ်။ ဣမာ၊ ဤဆိုလတ္တံ့ တို့သည်ကား။ စတသော၊ လေးပါးကုန်သော။ ဘဂ္ဂပပတ္တိယော၊ ဘဝသို့ ကပ်ရောက်ခြင်းတို့တည်း။ စတသော၊ တို့ဟူသည်။ ကတမာ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း။ ဂဟပတိ၊ ကြွယ်။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ဧကဇ္ဇော၊ တစုံဘယောက်သည်။ ပရိတ္တာဘာတိ၊ ပရိတ္တာဘာဟူ၍။ ဖရိတော၊ ၍။ အဓိမုစ္စိတော၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ ကာယဿ၊ ကိုယ်၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်စီးခြင်းကြောင့်။ (ဝါ-ပျက်စီးခြင်းဟူသော။) မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ ပရိတ္တာဘာနံ၊ နည်းသော ကိုယ်ရောင်ရှိကုန်သော။ ဒေဝါနံ၊ ဗြဟ္မာတို့၏။ သဟဗျတံ၊ အပေါင်းအဖော်၏ အဖြစ်သို့။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ကပ်ရောက်၏။ ပ။ အပ္ပမာဏာဘာနံ၊ အတိုင်းအရှည်မရှိသော ကိုယ်ရောင်ရှိကုန်သော။ ပ။ သံကိလိဋ္ဌာဘာနံ၊ ညစ်နွမ်းသော ကိုယ်ရောင်ရှိကုန်သော။ ပ။ ပရိသုဒ္ဓါဘာနံ၊ စင်ကြယ်သော ကိုယ်ရောင်ရှိကုန်သော။ ပ။ ဒေဝါနံ၊ တို့၏။ သဟဗျတံ၊ သို့။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဂဟပတိ၊ ကြွယ်။ စတသော၊ ကုန်သော။ ဘဂ္ဂပပတ္တိယော၊ တို့ဟူသည်။ ဣမာ၊ ဤသည်တို့ပင်တည်း။ ဂဟပတိ၊ ကြွယ်။ သော သမယော၊ ထို(ဆိုလတ္တံ့ သော) အခါချိုးသည်။ ဟောတိ ခေါ၊ ရှိသေးသည်သာလျှင်တည်း။ ယာ တာ ဒေဝတာ၊ အကြင်နတ်တို့သည်။ ဧကဇ္ဇံ၊ အတူတကွ။ သန္နိပတန္တိ၊ စည်းဝေးကြကုန်၏။ ဧကဇ္ဇံ၊ ကွ။ သန္နိပတိဘာနံ၊ ကုန်သော။ တာသံ၊ ထိုနတ်တို့၏။ ဝဏ္ဏနာနတ္တံဟိ၊ အဆင်းသဏ္ဌာန် ထူးခြားခြင်းသည်သာ။ ပညာယတိ၊ ထင်ရှား၏။ အာဘာနာနတ္တံ စ၊ ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါ၏ထူးခြားခြင်းသည်ကား။ နော စ(ပညာယတိ)၊ မထင်ရှား။ ဂဟပတိ၊ ကြွယ်။ ပုရိသော၊ သည်။ သမ္မဟုလာနိ၊ များကုန်သော။ ဟေလပဒိပါနိ၊ ဆီမီးတို့ကို။ ကေံ စရံ၊ အိမ်တဆောင်တိုင်းသို့။ ပဝေသေယျ၊ သွင်းရ၏။ ကေံ စရံ၊ သို့။ ပဝေသိဘာနံ၊ သွင်းအပ်ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုဆီမီးတို့၏။ အဗ္ဗိနာနတ္တံ ဟိ၊ မီးတောက်မီးလျှံ၏ ထူးခြားခြင်းသည်သာလျှင်။ ပညာယေထ၊ ရ၏။ အာဘာနာနတ္တံ စ၊ အရောင်၏ထူးခြားခြင်းသည်ကား။ နော စ (ပညာယေထ) သေယျထာပိ၊ မထင်ရှားပေရာသံကဲ့သို့။ ဂဟပတိ၊ ကြွယ်။ ဝေမေဝ၊ သံလျှင်။ ပ။ အာဘာနာနတ္တံ စ၊ ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါ၏ ထူးခြားခြင်းသည် ကား။ နော စ (ပညာယတိ)၊ မထင်ရှား။ ဂဟပတိ၊ ကြွယ်။ သော သမယော၊ သည်။ ဟောတိ ခေါ၊ သာတည်း။

ယာ တာ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ တတော၊ ထိုနတ်သဘင်မှ။ ဝိပက္ခမန္တိ၊ ဖဲသွားကြကုန်၏။ တတော၊ ထိုနတ်သဘင်မှ။ ဝိပက္ခမန္တိနံ၊ ကုန်သော။ တာသံ၊ တို့၏။ ဝဏ္ဏနာနတ္တံ ဥဝ၊ သည်၎င်း။

၁။ သဟဗျတံ ဂစ္ဆတိ ပဝတ္တတိ ဝေတိတိ ဝါ သဟဗျော၊ တထ ဘာဝေါ။

အာဘာနာနတ္တဉ္စ၊ သည်၎င်း။ ပညာယတိ၊ ထင်ရှားပြန်၏။ ဂဟပတိ၊ ကြွယ်။ ပုရိသော၊ သည်။ သမ္မဟုလာနိ၊ ကုန်သော။ ထာနိတေလပုဒိပါနိ၊ တို့ကို။ တမှာ စာရာ၊ ထိုအိမ်မှ။ နိဟရေယျ၊ ထုတ်ဆောင်ရာ၏။ တတော၊ ထိုအိမ်မှ။ နိဟတာနံ၊ ထုတ်ဆောင်အပ်ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုဆီမီးတို့၏။ အစိနာနတ္တံစေတ၊ သည်၎င်း။ အာဘာနာနတ္တဉ္စ၊ သည်၎င်း။ ပညာယေထ သေယျထာပိ၊ ထင်ရှားရာသကဲ့သို့။ ဂဟပတိ၊ ကြွယ်။ ဝေမေဝ၊ သာလျှင်ပ။ ပညာယတိ၊ ၏။ ဂဟပတိ၊ ကြွယ်။ တာသံ ဒေဝတာနံ၊ ထိုနတ်တို့၏။ “အမှာကံ၊ ငါတို့၏။ ဣဒံ၊ ဤအရပ်သည်။ နိစ္ဆန္တိဝါ၊ မြစ်ဟူ၍၎င်း။ ဓုဝန္တိဝါ၊ ခိုင်ခံ့၏ဟူ၍၎င်း။ သဿတန္တိဝါ၊ တည်တံ့၏” ဟူ၍၎င်း။ ဝေ၊ ဤသို့သော အကြံသည်။ န ဟောတိ၊ မပြစ်။ အပိ စ၊ စင်စစ်သော်ကား။ တာ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ ယတ္ထ ယတ္ထေဝ၊ အကြင်အကြင်အရပ်၌သာလျှင်။ အဘိနိဝိသန္တိ၊ သွားလာနေထိုင်ကုန်၏။ တတ္ထ တတ္ထေဝ၊ ထိုထိုအရပ်၌ပင်လျှင်။ တာ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ အဘိရမန္တိ၊ မွေ့လျော် (ပျော်ပိုက်) ကုန်၏။ ဂဟပတိ၊ ကြွယ်။ ကာဇေန ဝါ၊ ထမ်းပိုးဖြင့်၎င်း။ ပိဋကေန ဝါ၊ ခြင်း (တောင်း) ဖြင့်၎င်း။ ဟရိယမာနာနံ၊ ဆောင်ယူအပ်ကုန်သော။ မက္ခိကာနံ၊ ယင်တို့၏။ “အမှာကံ၊ တို့၏။ ဣဒံ၊ သည်။ နိစ္ဆန္တိ ဝါ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဓုဝန္တိ ဝါ၊ ဟူ၍၎င်း။ သဿတန္တိ ဝါ၊ ၏” ဟူ၍၎င်း။ ဝေ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မပြစ်။ အပိ စ၊ ကား။ တာ မက္ခိကာ၊ ထိုယင်တို့သည်။ ယတ္ထ ယတ္ထေဝ၊ ၌ပင်လျှင်။ အဘိနိဝိသန္တိ၊ ကုန်၏။ တာ မက္ခိကာ၊ တို့သည်။ တတ္ထ တတ္ထေဝ၊ ၌ပင်လျှင်။ အဘိရမန္တိ သေယျထာပိ၊ မွေ့လျော်ကုန်ရာသကဲ့သို့။ ဂဟပတိ၊ ကြွယ်။ ဝေမေဝ၊ သာလျှင်။ တာသံ ဒေဝတာနံ၊ တို့၏။ ပ။ အဘိရမန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။

၂၃၃။ ဝေ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ သော်။ ကစ္စာနော၊ ကစ္စာနအနွယ်ဖြစ်သော။ အာယသ္မာ သဘိယော၊ အရှင်သဘိယသည်။ အာယသ္မန္တံ အနုရုဒ္ဓံ၊ ကို။ “ဘန္တေ အနုရုဒ္ဓ၊ အရှင်ဘုရားအနုရုဒ္ဓါ၊ သာဓု၊ တောင်းပန်ပါ၏။ ဣတ္ထေ၊ ဤသို့ဖြေဆိုရာ၌။ ‘ဘန္တေ၊ ခွါ။ ယာ တာ ဒေဝတာ၊ အကြင်ဗြဟ္မာတို့သည်။ အာဘာ၊ အရောင်အဝါရှိကုန်၏။ သဗ္ဗာ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ တာ၊ ထိုဗြဟ္မာတို့သည်။ ပရိတ္တာဘာ၊ နည်းသောအရောင်ရှိပါကုန်သလော၊ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ဣတ္ထေ၊ ဤအရာ၌။ အပ္ပမာဏာဘာ၊ အတိုင်းမသိအရောင်ရှိကုန်သော၊ ကေစ္စာ ဒေဝတာ၊ ဗြဟ္မာအချို့တို့သည်။ သန္တိတိ၊ (အရှင်ဘုရား) ရှိပါကုန်သေးသလော’ ဟူသော။ မေ၊ အကျွန်ုပ်၏။ ဥတ္တရိ၊ လွန်သော။ ပဋိပစ္စိတဗ္ဗံ စ၊ မေးလျှောက်ဘွယ်သည်လည်း။ အတ္ထိတိ၊ ရှိပါသေး၏” ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ အာဝုသော ကစ္စာန၊ န။ ဣတ္ထေ၊ ဤအရာ၌။ တဒဂေန၊ ထိုဘဝသို့ ကပ်ရောက်ခြင်း၏ အကြောင်းကြောင့်။ ပရိတ္တာဘာ၊ ကုန်သော။ ကေစ္စာ ဒေဝတာ၊ ဗြဟ္မာအချို့တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတ္ထေ၊ ၌။ အပ္ပမာဏာဘာ၊ ကုန်သော။ ကေစ္စာ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။

ဘန္တေ အနုရုဒ္ဓ၊ ခွါ။ ယေန၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ ဣတ္ထေ၊ ဤအရာ၌။ ဧကံ ဒေဝနိကာယံ၊ ဤတခုသော ဗြဟ္မာတို့၏ စုဝေးရာ(ဘုံ) သို့။ ဥပပန္နာနံ၊ ကပ်ရောက်လာကုန်သော။ တာသံ ဒေဝတာနံ၊ ထိုဗြဟ္မာတို့တို့။ ပရိတ္တာဘာ၊ ကုန်သော။ ကေစ္စာ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတ္ထေ၊ ၌။ အပ္ပမာဏာဘာ၊ ကုန်သော။ ကေစ္စာ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။

၁။ တဒဂေနာတိ တဿာ ဘဝပပတ္တိယာ အဂေန၊ ၄။ တဒဂံ ဟူသည် ထိုဘဝသို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော ကာသိကံပရိကံ၏ မထူးကွဲပြားသော အကြောင်းရင်းဟူ၍။ ခန္ဓန္တံ အကျယ်ပြုလတ္တံ။

(သော)ဟေတု၊ ထိုအကြောင်းသည်။ ကော န ခေါ၊ အဘယ်ပါနည်း။ (သော) ပစ္စယော၊ ထိုအထောက်အပံ့သည်။ ကော၊ အဘယ်ပါနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။ အာဂုသော ကစ္စာန၊ န။ တေန ဟိ၊ ထိုသို့ဖြစ်လျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ တံ ယေဝ၊ သင့်ကိုပင်။ ပဋိပုစ္ဆိဿာမိ၊ (ငါ) ပြန်မေးအံ့။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြေဆိုသည်ရှိသော်။ တေ၊ သင့်အား။ ဝမေယျ၊ နှစ်သက်ရာ၏။ တထာ၊ ထို(သင်) နှစ်သက်သောအတိုင်း။ နံ၊ ထိုပြဿနာကို။ ဗျာကရေယျာသိ၊ ဖြေဆိုလော့။ အာဂုသော ကစ္စာန၊ န။ တံ၊ ကို။ ကိ မညသိ၊ နည်း။ ယွာယံ ဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ ယာဝတာ၊ ဖြင့်။ ကေ ရုက္ခမူလံ၊ ကို။ မဟဂ္ဂတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဖရိတွာ၊ ၍။ အဓိမုစ္စိတွာ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၎်။ ယော စာယံ ဘိက္ခု၊ သည်လည်း။ ယာဝတာ၊ ဖြင့်။ ဒေ ဝါ တိဏိ ဝါ ရုက္ခမူလာနိ၊ တို့ကို။ မဟဂ္ဂတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဖရိတွာ၊ ၍။ အဓိမုစ္စိတွာ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၎်။ ဥဘိန္တံ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ဣမာသံ စိတ္တဘာဝနာနံ၊ ဤစိတ္တဘာဝနာတို့တွင်။ ကတမာ၊ အဘယ်မည်သော၊ စိတ္တဘာဝနာ၊ သည်။ မဟဂ္ဂတတရာ၊ အထူးအားဖြင့် မဟဂ္ဂတ ဖြစ်ပါသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ ဒွါ၊ ယွာယံ ဘိက္ခု၊ သည်။ ယာဝတာ၊ အားဖြင့်။ ဒေ ဝါ တိဏိ ဝါ၊ ကုန်သော။ ရုက္ခမူလာနိ၊ တို့ကို။ မဟဂ္ဂတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဖရိတွာ၊ ၍။ အဓိမုစ္စိတွာ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၎်။ အယံ၊ ဤစိတ္တဘာဝနာသည်။ ဥဘိန္တံ၊ ကုန်သော။ ဣမာသံ စိတ္တဘာဝနာနံ၊ တို့တွင်။ မဟဂ္ဂတတရာ၊ အထူးအားဖြင့် မဟဂ္ဂတမည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။ (ဒေ ဝါ တိဏိ ဝါ ရုက္ခမူလာနိ စသော ဝါကျများကို ရှေးနည်းမှီး၍ ပေးလေ။) အာဂုသော ကစ္စာန၊ န။ ယေန၊ ကြောင့်။ ပ။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ သော ဟေတု၊ သည်။ အယံ ခေါ၊ ဤသည်ပင်တည်း။ သော ပစ္စယော၊ သည်။ အယံ၊ ဤသည်ပင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။

၂၃၄။ ဘန္တေ အနုရုဒ္ဓ၊ ဒွါ။ သာဓု၊ တောင်းပန်ပါ၏။ ဧတ္ထ၊ ၍။ “ဘန္တေ၊ ရာ။ ယာဝတာ၊ ဖြင့်။ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ အာဘာ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗာ၊ ကုန်သော။ တာ၊ ထိုဗြဟ္မာတို့သည်။ သံကိလိဋ္ဌာဘာ၊ ညစ်နွမ်းသော အရောင်ရှိပါကုန်သလော။ ဥဒါဟု၊ မဟုတ်။ ဧတ္ထ၊ ၍။ ပရိသုဒ္ဓါဘာ၊ စင်ကြယ်သော အရောင်ရှိကုန်သော။ ကေစ္စာ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ သန္တိတိ၊ ရှိပါသေးသလော” ဟူသော။ မေ၊ ၎်။ ဥတ္တရိ၊ အသွန်ဖြစ်သော။ ပဋိပုစ္ဆိတဗ္ဗံ စ၊ သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိပါသေး၏။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်ပြန်၏။ အာဂုသော ကစ္စာန၊ န။ ပ။ ပရိသုဒ္ဓါဘာ၊ ကုန်သော။ ကေစ္စာ ဒေဝတာ ပန၊ တို့သည်ကား။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ ဘန္တေ အနုရုဒ္ဓ၊ ဒွါ။ ယေန၊ ကြောင့်။ ပ။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ သော ဟေတု၊ သည်။ ပ။ ကော၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးလျှောက်ပြန်၏။ အာဂုသော ကစ္စာန၊ န။ တေန ဟိ၊ လျှင်။ တေ၊ သင်၏ (အဘို့)။ ဥပမံ၊ ကို။ ကရိဿာမိ၊ အံ့။ ဣမေ ဤလောက၌။ ဥပမာယပိ၊ ဖြင့်လည်း။ ကေစ္စေ ဝိညု ပုရိသာ၊ အချို့ကုန်သော ပညာရှိယောက်ျားတို့သည်။ ဘာသိတဿ၊ ပြောဟောအပ်သောစကား၏။ အတ္ထံ၊ အနက်သဘောကို။ အာဇာနန္တိ၊ သိကုန်၏။ အာဂုသော ကစ္စာန၊ န။ ဗျာယတော၊ တောက်လောင်၍နေသော။ တေလပုဒ္ဓိပဿ၊ ဆီမီး၏။ တေလမ္ပိ၊ ဆီသည်လည်း။ အပရိသုဒ္ဓံ၊ မစင်ကြယ်။ ဝဋ္ဋိပိ၊ မီးစာသည်လည်း။ အပရိသုဒ္ဓါ၊ မစင်ကြယ်။ သော၊ ထိုဆီမီးသည်။ တေလဿပိ၊ ဆီ၏လည်း။ အပရိသုဒ္ဓတ္တာ၊ မစင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝဋ္ဋိယာပိ၊ မီးစာ၏ လည်း။ အပရိသုဒ္ဓတ္တာ၊ ကြောင့်။ အန္တန္တံ ဝိယ၊ မှိတ်ကွယ်လု မှိတ်ကွယ်လု မယောင် (သေလုသေခင်)။ ဗျာယတိ သေယျထာပိ၊ တောက်လောင်သကဲ့သို့။ အာဂုသော ကစ္စာန၊ န။ ဝေမေဝ၊ သာလျှင်။ ဣမေ ဤသာသနာတော်၌။ ကေစ္စော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သံကိလိဋ္ဌာဘာတိ၊ ဟူ၍။ ဖရိတွာ၊ ၍။ အဓိမုစ္စိတွာ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၎်။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏။

ကာယဒုဋ္ဌုလ္လမ္ပိ၊ ကိုယ်၏ပျင်းရိစဉ်နှိုင်းသည်၏ အဖြစ်သည်လည်း။ (ကာယာလသိယဘာဝေါ၊ဋ္ဌ။) သုပ္ပုဋ္ဌိပုဏ္ဏဒ္ဓံ၊ ကောင်းစွာ ငြိမ်းအေးသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ထိနမိဒ္ဓမ္ပိ၊ သည်လည်း။ သုသမ္မဟတံ၊ လုံးလုံးပယ်ဖျောက်အပ်သည်။ န ဟောတိ၊ မဟုတ်သေး။ ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စမ္ပိ၊ သည်သည်။ သုပ္ပုဋ္ဌိဝိနိတံ၊ အကြွင်းမဲ့ပယ်နှုတ်အပ်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်သေး။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ ကာယဒုဋ္ဌုလ္လုယသိ၊ ကိုလည်း။ န သုပ္ပုဋ္ဌိပုဏ္ဏဒ္ဓတ္တာ၊ ကောင်းစွာငြိမ်းအေးသေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ထိနမိဒ္ဓဿပိ၊ ကိုလည်း။ န သုသမ္မဟတတ္တာ၊ လုံးလုံးပယ်ဖျောက်အပ်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စဿပိ၊ ကိုလည်း။ န သုပ္ပုဋ္ဌိဝိနိတတ္တာ၊ အကြွင်းမဲ့ပယ်နှုတ်အပ်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အန္တန္တံ ဝိယ၊ ပျောက်ကွယ်တော့မည်ကဲ့သို့။ ဈာယတိ၊ ရှု၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ ကာယဿ၊ ၏။ ဘေဒါ၊ သော။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ဤ။ သံကိလိဋ္ဌာဘာနံ၊ ကုန်သော။ ဒေဝါနံ၊ ထို၏။ သဟဗျတံ၊ အပေါင်းအဖော်၏အဖြစ်သို့။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ၏။ (အကြွင်းကို နည်းမှီး၍ ပေးလေ။)

၂၃၅။ ဝေံ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ သော်။ ကစ္စာနော၊ သော။ အာယသ္မာ သဘိယော၊ သည်။ အာယသ္မန္တ အနုရုဒ္ဓံ၊ ကို။ “ဘန္တေ အနုရုဒ္ဓံ၊ ဒွါ။ သာရ၊ တောင်းပန်ပါ၏။ ဘန္တေ၊ ဒွါ။ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဝေံ မေ သုတန္တိ ဝါ၊ ဤအတိုင်းပင် ငါကြားဘူးသည် ဟူ၍၎င်း။ ဝေံ အရဟတိ ဘဝိတန္တိ ဝါ၊ ဤသို့ဖြစ်သင့်သည်ဟူ၍၎င်း။ န ဝေမာဟ၊ ဤသို့ဟောတော်မူ။ ဘန္တေ၊ ဒွါ။ အထ စ ပန၊ စင်စစ် သော်ကား။ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ၊ အရှင်အနုရုဒ္ဓါသည်။ တာ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ ဝေမ္ပိ၊ ဤသို့လည်း ဖြစ်ကုန်၏။ တာ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ ဣတိပိ ဣတေဝ၊ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း ဖြစ်ကုန်၏ ဟူ၍သာလျှင်။ ဘာသတိ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ဒွါ။ တဿ မယံ၊ ၏။ အာယသ္မတာ အနုရုဒ္ဓော၊ အရှင်အနုရုဒ္ဓါသည်။ အဒ္ဓါ၊ စင်စစ်။ တာယံ ဒေဝတာယံ၊ ထိုဗြဟ္မာတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ အတူတကွ။ သန္တိဝုတ္တပုဗ္ဗဉ္စေ၊ နေလည်း နေထိုင်ဘူး၏။ သလ္လပိတပုဗ္ဗဉ္စ၊ ပြောလည်း ပြောဆိုဘူး၏။ သာကစ္စာ၊ ဆွေးနွေးခြင်းသို့။ သမာပဇ္ဇိတပုဗ္ဗာ စာတိ၊ ရောက်လည်းရောက်ဘူး၏ဟူ၍။ ဝေံ၊ ဤသို့သောအကြံ သည်။ ဟောတိတိ၊ ဖြစ်ပါ၏” ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ လျှောက်ပြီ။ (ဣတိ တလုံး ကြော့ တေဒဝေါစ-ပြန်။) ဧတံ၊ ကို။ အာဝုသော ကစ္စာနာ၊ န။ အဒ္ဓါ ခေါ၊ စင်စစ်။ (တေ၊ သင်သည်။) အာသဇ္ဇ၊ ထိပါး၍။ ဥပနိယ၊ အနီးသို့ကပ်၍။ အယံ ဝါစာ၊ ဤစကားကို။ ဘာသိတာ၊ ဆိုအပ်၏။ အပိစ၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ တေ၊ သင့်အား။ အဟံ၊ သည်။ ဗျာကရိဿာမိ၊ ပြေကြားအံ့။

“အာဝုသော ကစ္စာနာ၊ န။ မေ၊ ငါသည်။ ဒီလရတ္တံ၊ နေညဉ့်နည်စွာသော (သံသရာ) ကာလ ပတ်လုံး။ ပ။ သမာပဇ္ဇိတပုဗ္ဗာ စ၊ ရောက်လည်းရောက်ဘူး၏။ (ဗြဟ္မာ့ပြည်၌နေခဲ့ ပြောခဲ့ ဆွေးနွေးခဲ့ ဘူးသည်ကို ရည်ရွယ်၍ ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ ၄-၅) ဝေံ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ သော်။ ကစ္စာနော၊ သော။ အာယသ္မာ သဘိယော၊ သည်။ ပဉ္စကင်္ဂံ ထပတိံ၊ ကို။ “ဂဟပတိ၊ ကြွယ်။ တေ၊ သင်၏။ လာဘာ၊ ကောင်းသောရခြင်းတို့ပေတည်း။ ဂဟပတိ၊ ကြွယ်။ တေ၊ သင်သည်။ သုလဒ္ဓံ၊ ကောင်းစွာရအပ် ပေစွ။ (လာဘာ ဝတ-အဖွင့်ကို မ-ာ-စုဋ္ဌဂေါသိင်္ဂသုတ် ၄-၆-၅) ယံ တံ စေဝ၊ အကြင်သင်သည်လည်း။ တံ ကင်္ခမ္ပံ၊ ထိုယုံမှားသောတရားသဘောကို။ ပဟာသိ၊ ပယ်ဖျောက်ပြီ။ မယဉ္စ၊ ငါတို့သည်လည်း။

၁။ အဒ္ဓါ ခေါ ထျာယန္တိ ဧကံသေနေဝ တယာ အယံ၊ အာသဇ္ဇ ဥပနိယဝါတာ ဘာသိတာတိ မမ ဂုဏေ အနုရုဒ္ဓံ မမေဝ ဂုဏာနံ သန္တိကံ ဥပနိတာ ဝါစာ ဘာသိတာ။ အံ၊ ၄။ ၂၃၅၄။

ဣမံ ဓမ္မပရိယာယံ၊ ဤတရားဒေသနာကို။ သဝနာယ၊ နာကြားခြင်းအကျိုးငှါ။ အလတ္တမ္ဘာတိ၊ ရပေကုန်ပြီ” ဟူသော။ တေ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ သုတံ၊ ပြီ။

သတ္တံ၊ သော၊ အနုရုဒ္ဓသတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၈-ဥပက္ခိလေသသုတ်

၂၃၆။ (ဝေမေသုတံ၊ ပေးမြဲ) ကေ၊ သော။ သမယံ၊ ဌ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ကောသမ္ဘိယံ၊ ကောသမ္ဘိ မြို့၌။ ဧဝံသိတာရာမေ၊ ဧဝံသိတာရုံကျောင်း၌။ ဝိဟရတိ၊ ဧ။ တေန ခေါပန သမယေန၊ ၌။ ကောသမ္ဘိယံ၊ ၌။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ဘဏ္ဍနဇာတာ၊ ဖြစ်သေးခြင်းခုံခြင်း ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍။ ကလဟဇာတာ၊ ဖြစ်သော (ကိုယ်ထိလက်ရောက်) ခိုက်ရန်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဝါဒါပနာ၊ အယူ အဆ ကွဲပြားသောစကားသို့ ရောက်ကုန်သည် ဖြစ်၍။ အညမည်၊ အချင်းချင်း။ မုခသတ္တိယံ၊ နှုတ်လှံတို့ဖြင့်။ ဝိတုဒန္တာ၊ ထို့ကျင့်ကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တိ၊ ကုန်၏။ အထ ခေါ၊ ၌။ အညတရော၊ တပါးသော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ ပ။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ “ဘန္တေ၊ ဗုဒ္ဓံ။ ဣဓ ကောသမ္ဘိယံ၊ ဤကောသမ္ဘိမြို့၌။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ဘဏ္ဍနဇာတာ၊ ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပ။ ဝိဟရန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘန္တေ၊ ဗုဒ္ဓံ။ သာဓု၊ တောင်းပန် လျှောက်ထားပါ၏။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ယေန၊ ၌။ တေ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။) တေန၊ သို့။ အနုကမ္ပံ၊ အစဉ်သနားခြင်းကို။ ဥပါဒါယ၊ အကြောင်းပြု၍။ ဥပသကံမတူတိ၊ ကြွတော်မူပါ” ဟူသော။ တေ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တုဏှိဘာဝေန၊ ဆိတ်ဆိတ်နေတော်မူခြင်းဖြင့်။ အဓိဝါသေသိ၊ ခွင့်ပြုကျေနပ် ဘော်မူလေပြီ။ အထ ခေါ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ယေန၊ ၌။ တေ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ (အတ္ထိ၊ ကုန်၏။) တေန၊ သို့။ ဥပသကံမိ၊ ပြီ။ ဥပသကံမိတွာ၊ ၌။ တေ ဘိက္ခု၊ တို့ကို။ “ဘိက္ခုဝေ တို့။ အလံ၊ မသင့်လျော်။ ဘဏ္ဍနံ၊ ကို။ မာ (အကတ္ထံ)၊ မပြုကြကုန်လင့်။ ကလဟံ၊ ကို။ မာ (အကတ္ထံ)၊ ကုန်လင့်။ ဝိဂ္ဂဟံ၊ ရန်မူခြင်းကို။ မာ (အကတ္ထံ)၊ ကုန်လင့်။ ဝိဝါဒံ၊ ကို။ မာ (အကတ္ထာတိ) ကုန်လင့်” ဟူသော။ တေ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဝေ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ သော်။ အညတရော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ “ဘန္တေ၊ ဗုဒ္ဓံ။ ဓမ္မသာမိ၊ တရားသခင်ဖြစ်တော်မူသော။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာဂမေတု၊ ဆိုင်းငံ့တော်မူပါ။ ဘန္တေ၊ ဗုဒ္ဓံ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အပေါဿက္ခော၊ လုံလ (ကြောင့်ကြ) ပြုတော်မမူဘဲ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခင်္ဂဟာရံအနု၊ မျက်မှောက်ချမ်းသာစွာနေခြင်း၌။ ယုတ္တော၊ ယှဉ်သည် ဖြစ်၍။ ဝိဟရတု၊ နေတော်မူပါ။ မယံ၊ တပည့်တော်တို့သည်။ ဧတေန ဘဏ္ဍနေန၊ ဤခြင်းခုံ ခြင်းဖြင့်။ ဧတေန ကလဟေန၊ ဖြင့်။ ဧတေန ဝိဂ္ဂဟေန၊ ဖြင့်။ ဧတေန ဝိဝါဒေန၊ ဖြင့်။ ပညာယံသာမာတိ၊ ထင်ရှားပါကုန်လတ္တံ့” ဟူသော။ တေ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဒုတိယမ္ပိ ခေါ၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း။ ပ။ အဝေါစ၊ ပြီ။ တတိယမ္ပိ ခေါ၊ သုံးကြိမ်တိုင်မြောက်လည်း။ ပ။ အဝေါစ၊ ပြီ။ အထ ခေါ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပုဗ္ဗဏှသမယံ၊ ၌။ ပ။ ပိဏ္ဍပါတပုဋိက္ကန္တော၊ သော်။ သေနာသနံ၊ ကို။ သံသာမေတွာ၊ သိမ်းဆည်း၍။ ပတ္တစိဝရံ၊ ကို။ အာဒါယ၊ ၌။ သံသမဇ္ဈေ၊ သံသဘလယ်၌။ ဌိတကောဝ၊ ရပ်တော်မူလျက်သာလျှင်။ ဣမာ ဂါထာ၊ ဤ (ဆိုလတ္တံ့သော ပုထုသဒ္ဓေါစသော) ဂါထာတို့ကို။ အဘာသိ၊ ဟောတော်မူပြီ။

၁။ ဤ၌ သံသမဇ္ဈေပုဒ် ကျနေသည်။ မဟာဘူပိဋိ ကောသမ္ဘကက္ခန္ဓကနှင့် ကောသမ္ဘိယဇာတ်၌ ပါရှိသည်။

၂၃၇။ သမဗဒော၊ အလိုတူသော သူအပေါင်းသည်။ ပုထုသဇ္ဈော၊ ကျယ်လောင်ကွဲပြားသော အသံရှိ၏။ (တကြ၊ တွင်။) ကောစိ၊ တစုံတယောက်သော သူမျှ။ ဗာလော၊ ငါမိုက်၏ ဟူ၍။ န မညထ၊ မအောက်မေ့။ (ဝစနဝိပလ္လာသ) သံဃသ္မိံ၊ သံဃာသည်။ သိဇ္ဇမာနသ္မိံ၊ ကွဲပြားလတ်သော်။ သိယျော၊ (မိမိကိုယ်ကိုမိုက်၏ဟူ၍ မသိခြင်းထက်) အလွန်ဖြစ်သော။ အညံ၊ (မိမိကြောင့် သံဃာကွဲ၏ဟူသော) အကြောင်းတပါးကိုလည်း။ န အမညရုံ၊ မသိ။ (ဝစနဝိပလ္လာသ)။

ပရိမုဋ္ဌာ၊ ပျက်(လွတ်)သော သတိရှိကုန်၏။ ပဏ္ဍိတာဘာသာ၊ ပညာရှိယောင်ဆောင်ကုန်၏။ ဝါစာဂေါစရာ၊ စကားလျှင် ကျက်စားရာရှိကုန်၏။ (ရာကာရဿ ရဿာဒေသော ကတော)။ ယာဝ မုခါယာမံ၊ ပါးစပ်ကျယ်သလောက်။ ဣစ္ဆန္တိ၊ ပြောလိုကုန်၏။ (တာဝ၊ ထိုမျှလောက်။) ဘာထိနော၊ ပြောလေ့ရှိကုန်၏။ ယေန၊ အကြင်သို့သော ငြင်းခုံမှုဖြင့်။ နိတာ၊ (အရွက်မဲ့သည်၏ အဖြစ်ကို) ဆောင်ကုန်၏။ တံ (ကလဟံ)၊ ထိုငြင်းခုံမှုကို။ န ဝိဒ္ဓါ (အပြစ်ရှိ၏ဟု) မသိကုန်။

မံ၊ ငါ့ကို။ အက္ခောစ္စိ၊ ဆဲရေးပြီ။ မံ၊ ငါ့ကို။ အဝစိ၊ ညည်းဆဲပုတ်ခတ်ပြီ။ မံ၊ ငါ့ကို။ အဝိနိ၊ အနိုင်ကျင့်ပြီ။ မေ၊ ငါ၏ (ဥစ္စာ)ကို။ အဟာသိ၊ ဆောင်ယူပြီ။ (ဣတိ၊ သို့။) ယေ စ၊ အကြင်သူသည်လည်း။ တံ၊ ထိုရန်ငြိုးကို။ ဥပနယန္တိ၊ မွဲကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုသူတို့၏။ ဝေရံ၊ ရန်သည်။ န သမ္ပတိ၊ မငြိမ်းအေး။

မံ၊ ငါ့ကိုပ။ တံ၊ ထိုရန်ငြိုးကို။ ဥပနယန္တိ၊ မွဲကုန်။ တေသံ၊ ထိုသူတို့၏။ ဝေရံ၊ သည်။ ဥပသမ္ပတိ၊ ငြိမ်းအေး၏။

ဣမ၊ ဤလောက၌။ ဝေရာနိ၊ ရန်တို့သည်။ ဝေရေန၊ ရန်တုံ့မှုသဖြင့်။ ကုဒါစနံ၊ တရံတခါမျှ။ န ဟိ သမ္ပန္တိ၊ မငြိမ်းအေးနိုင်ကုန်သည်သာတည်း။ အဝေရေန စ၊ ရန်မရှိသဖြင့် သာလျှင် (ရန်တုံ့မှုမှသာလျှင်)။ သမ္ပန္တိ၊ ကုန်၏။ သေ ဓမ္မော၊ ဤတရားသဘောသည်။ သနန္တနော၊ ရွေး၍ဖြစ်၏။

ပရေ၊ ပညာရှိမှ တပါးသော သူတို့သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤသံဃအလယ်၌။ 'မယံ၊ ငါတို့သည်။ ယမာမသေ၊ သေကြေပျက်စီးကြရကုန်အံ့' ဟူ၍။ န ဝိဇာနန္တိ၊ မသိကြကုန်။ (ယမာမသေ ဥပယမာမ နဿာမ၊ ဌ။ ယမ=နာသေ+အာမသေ=ယမာမသေ) တတ္ထ၊ ထိုသံဃအလယ်၌။ ယေ စ၊ အကြင်ပညာရှိတို့သည်သာလျှင်။ ဝိဇာနန္တိ၊ (ငါတို့ သေကြေပျက်စီးကုန်အံ့ဟု) သိကုန်၏။ တတော၊ ထိုသို့သိခြင်းကြောင့်။ မေဂေါ၊ ငြင်းခုံခြင်းတို့သည်။ သမ္ပန္တိ၊ ငြိမ်းအေးကုန်၏။

၁။ အက္ခောစ္စိမံ ဣဂါတာ၏ အနက်ကို ဓမ္မပဒ(ပ)-တိထထေရဝတ္ထု၊ နဝကနိပါတ် ကောသမ္ဘိယဇာတ်နှင့် ကောသမ္ဘကန္တက-ဝိတို့ကို ကြည့်၍ ပေးသည်။

၂။ သနံ ဘဝေါ သနန္တနော၊ ဘဝတ္တံ တနပစ္စည်း၊ သနန္တိ စိရန္တနံ ပုရာဏံ။ ဒါ၊ ဌ၊ ၂၊ ၂။ မဟာဂေါဝိန္ဒသုတ်။ သနန္တနောတိ ပေါရာဏော၊ ဤဌကထာ။ ဤကား ရှေးသူကောင်းတို့၏ တရားလမ်းကြောင်း ထိုးဟောင်းရာလာ ဓမ္မတာတရားသဘောပင် ဖြစ်သည် ဟူလို။ ဤဂါတာ၌ ပြအပ်သော ဝေရရန်ဟူသည် အခြားသူမဟုတ်၊ ပဝေန အားဖြင့် မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်ပေါ်တတ်သော အမျှတ်ထောပေင်တည်း။

(ယေ၊ အကြင် မင်းတို့သည်။ ယေသံ၊ အကြင် မင်းတို့၏။) အဋ္ဌိန္ဒြိယံ၊ (မိသတို့၏) အရိုးတို့ကို ဖြတ်ကုန်၏။ ပါဏဟဏ၊ (မိဘတို့၏) အသက်ကို ဆောင်ကုန်၏။ ဂဝဿဓနဟာရိနေ၊ (မိဘတို့၏) နွား မြင်း ဥစ္စာတို့ကို လုယက်ဆောင်ယူလေ့ ရှိကုန်၏။ (ဝေံ၊ ဤသို့။) ရဋ္ဌံ၊ တိုင်းပြည်ကို။ ဝိလုဗ္ဗမာနာနံ၊ လုယက်တတ် လုယက်အပ် ကုန်သော။ တေသမ္ပိ၊ ထိုမင်း နှစ်ပါးတို့၏လည်း။ သင်္ဂတိ၊ ညီညွတ်ပေါင်းဖော်ခြင်း သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်တုံ့သေး၏။ တုမှာကံ၊ သင်တို့၏။ (သင်္ဂတိ၊ သည်။) ကသ္မာ၊ အတယ့်ကြောင့်။ နော သိယာ၊ မဖြစ်ဘဲ ရှိရာသနည်း။

သဒ္ဓိံစရံ၊ အတူတကွ ကျင့်ကြံသော။ သာဓုဝိဟာရိံ၊ ကောင်းစွာ နေလေ့ရှိသော။ ဓိရံ၊ ပညာရှိသော။ နိပကံ၊ ပညာရင့်သော။ (နေပက္ကပညာယ သမန္နာကတံ၊ ဓမ္မပဒ၊ တေရသကကံ။) သဟာယံ၊ အဆွေခင်ပွန်းကို။ သစေ လဘေထ၊ ရငြားအံ့။ (ဝေံ သတိ၊ သော်။) သဗ္ဗာနိ၊ တွင်းပြင်နှစ်ရပ် ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ပရိဿယာနိ၊ ဘေးရန်တို့ကို။ အဘိဘုယျ၊ လွှမ်းမိုးပယ်ဖျက်၍။ တေန၊ ထိုအဆွေ ခင်ပွန်းနှင့်အတူတကွ။ အတ္တမနော၊ ရွှင်လန်း ဝမ်းမြောက်သည် ဖြစ်၍။ သတိမာ၊ (ဆန်းစိစာ။) သတိရှိသည် ဖြစ်၍။ စရေယျ၊ ကျင့်ကြံရာ၏။ သဒ္ဓိံ စရံ၊ သော။ သာဓုဝိဟာရိံ၊ သော။ ဓိရံ၊ သော။ နိပကံ၊ သော။ သဟာယံ၊ ကိ။ နော စေ လဘေထ၊ မရငြားအံ့။ (ဝေံ သတိ၊ သော်။) ရာဇော၊ (မဟာ ဇနကစသော) မင်းသည်။ ဝိဇိတံ ရဋ္ဌံ၊ တိုင်းနိုင်ငံကို။ ပဟာယ၊ စွန့်၍။ ဧကော၊ တယောက်တည်း။ စရတိ ဣ၊ ကျင့်သကဲ့သို့၎င်း။ အရညော၊ တော၌။ နာဂေါ၊ ကြီးသော။ (မဟန္တပရိယာယောပိ ဟိ နာဂသဓ္ဓေါ။) မာတင်္ဂေါ၊ ဆင်သည်။ (မာတင်္ဂေါ အရညော မာတင်္ဂရညေတိ သရလောပေန သန္ဓိ၊ ဋီ) ဧကော၊ တကောင်တည်း။ စရတိ ဣ၊ ကျက်စားသကဲ့သို့၎င်း။ (ဝေံ၊ ဤအတူ။) ဧကော၊ တပါးတည်း။ စရေ၊ ကျင့်ရာ၏။

ကေဿ၊ တယောက်တည်း၏။ စရိတံ၊ ကျင့်ခြင်းသည်။ သေယျော၊ မြတ်၏။ ဗာလေ၊ သူမိုက်၌။ သဟာယတာ၊ အပေါင်းအဖော်အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အရညော ၌။ နာဂေါ၊ သော။ မာတင်္ဂေါ၊ သည်။ အပေါ့သုက္ကော၊ ကြောင့်ကြမှုမရှိသည်ဖြစ်၍။ ဧကော၊ တကောင်တည်း။ စရတိဣ၊ ကျက်စားသကဲ့သို့။ (ဝေံ၊ ဤအတူ။) အပေါ့- သုက္ကော၊ ကြောင့်ကြမှု မရှိသည်ဖြစ်၍။ ဧကော၊ တပါးတည်း။ စရေ၊ ကျင့်ရာ၏။ ပါပါနိ၊ မကောင်းမှုတို့ကို။ န စ ကယိရာ၊ မပြုရာ။

၂၃၈။ အထ ခေါ၊ ၌။ သဂဝါ၊ သည်။ ဌိတကောဝ၊ (သံသအလယ်၌) ရပ်တော်မူလျက်သာ လျှင်။ ဣမာ ဂါထာ၊ တို့ကို။ ဘာသိတွာ၊ ဟောကြားတော်မူ၍။ ယေန၊ ၌။ ဗာလကလောဏ- ကာရဂါမော၊ ဆားချက်ရွာငယ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) တေန၊ သို့။ ဥပသိကံမိ၊ ပြီ။ တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ၌။ အာယသ္မာ ဘဂု၊ အရှင်ဘဂုသည်။ ဗာလကလောဏကာရဂါမော ၌။ ဝိဟရတိ။

၁။ ကဗျည်းဥပသိဒ္ဓိနှင့်သဒ္ဓိနိတိတို့၌ ဒုတိယကဝစနန္တ မပြုကြသော်လည်း မောဂ္ဂလ္လာန် နန္တထ စ ဌ ဝံသေ (၆၂) သုတ်၌ အဝိဘတ်ဖြင့် ပြီးကြောင်း ပြ၏။ ဘုရိဒတ်ဇာတ် ၇၉၂ ဂါထာ၌ “သုမဟံ ပုရံ ပရိက္ခိပိဿံကို သုမဟန္တိ ကာသိပုရံ ပရိက္ခိပိဿံ” ဟု ဖွင့်ရကား မဟန္တနှင့် ဂစ္ဆန္တာဒိချင်း တူသော စရံ-လည်း ဒုတိယန္တ ဖြစ် ကြောင်း ထင်ရှား၏။ ထို့ကြောင့် ဤ၌လည်း စရံကို ဒုတိယန္တ ပေးလိုက်သည်။

၂။ အပေါ့သုက္ကောနိရာလယော၊ ဓမ္မပဒ-၌။ ပလိဗောဓကင်းရှင်းမှုကို ရည်ရွယ်သည်။

၏။ အာယသ္မာ ဘဂ္ဂ၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကိ။ ဗုရတောဝ၊ မုသာလျှင်။ အာဂစ္ဆန္တံ၊ ကြွတော်မူ
 သည်ကို။ အဒ္ဓသာ ခေါ၊ မြင်ပြီ။ ဒိသ္မာန၊ မြင်ပြီး၍။ အာသနံ၊ ကိ။ ပညးပသိ၊ ခင်းပြီ။
 ဥဒကဉ္စ ပါဒါနံ ခောဝနံ၊ ခြေဆေးရေကို၎င်း။ (ဥပဋ္ဌပေသိ၊ တည်ထားပြီ။) ဘဂဝါ၊ သည်။
 ပညတ္ထေ၊ သော။ အာသနေ၊ ဌံ။ နိသိဒ္ဓိ၊ ပြီ။ နံသဇ္ဇ၊ ၍။ ပါဒေ၊ တို့ကို။ ပက္ခာလေသိ၊
 ဆေးကြောပြီ။ အာယသ္မာပိ ခေါ ဘဂ္ဂ၊ သည်လည်း။ ဘဂဝန္တံ၊ ကိ။ အဘိဝါဒေတွာ၊ ၍။ ဧကမန္တံ၊
 ဌံ။ နိသိဒ္ဓိ၊ ပြီ။ ဧကမန္တံ၊ ဌံ။ နိသိဒ္ဓိ၊ သော။ အာယသ္မန္တံ ဘဂ္ဂံ၊ ကိ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ “ဘိက္ခု၊
 ရဟန်း။ ကစ္စံ၊ အသို့နည်း။ မေနိယံ၊ ခံကျန်း၏လော။ ကစ္စံ၊ နည်း။ ယာပနိယံ၊ မျှတ၏လော။
 ကစ္စံ၊ နည်း။ ပိဏ္ဏကေန၊ ဆွမ်းဖြင့်။ န ကိလမသိတိ၊ မပင်ပန်းပဲ ရှိ၏လော” ဟူသော။ တေံ၊
 ကိ။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ခမနိယံ၊ ခံကျန်းပါ၏။ ဘဂဝါ၊ ရှေး။ ယာပနိယံ၊
 ၍။ ဘန္တေ၊ ရှေး။ အဟံ၊ သည်။ ပိဏ္ဏကေန၊ ဖြင့်။ န စ ကိလမာမိ၊ မပင်ပန်းပါ။ ဣတိ၊ ဤသို့
 လျှောက်၏။ အထ ခေါ၊ ဌံ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာယသ္မန္တံ ဘဂ္ဂံ၊ ကိ။ ဓမ္မိယာ ကထာယ၊ (ဧကစာရိ)
 တရားနှင့်စပ်သောစကားဖြင့်။ သန္တုဿေတွာ၊ ၍။ သမာဒပေတွာ၊ ၍။ သမုတ္တေဇေတွာ၊ ၍။
 သမ္ပဟံသေတွာ၊ ၍။ အာသနာ၊ မှ။ ဥဋ္ဌာယ၊ ၍။ ယေန၊ ဌံ။ ပါစိနဝံသဒါယော၊ ပါစိနဝံသ
 တောသည်။ (အတ္ထိ၊ ၍။) တေန၊ သို့။ ဥပသကံမိ၊ ပြီ။

တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ဌံ။ အာယသ္မာ စ အနုရုဒ္ဓေါ၊ သည်၎င်း။ အာယသ္မာ စ နန္ဒိယော၊
 သည်၎င်း။ အာယသ္မာ စ ကိမိလော၊ သည်၎င်း။ ပါစိနဝံသဒါယော၊ ဌံ။ ဝိဟရန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒါယ-
 ပါလော၊ တောစောင့်သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကိ။ ဗုရတောဝ၊ မုသာလျှင်။ အာဂစ္ဆန္တံ၊ ကိ။ အဒ္ဓသာ ခေါ၊ ပြီ။
 ဒိသ္မာန၊ ၍။ ဘဂဝန္တံ၊ ကိ။ “မဟာသမဏ၊ ရဟန်းကြီး။ တေံ ဒါယံ၊ ဤတောအုပ်သို့။ မာ ပါဝိသိ၊
 မဝင်ပါလင့်။ ဣ၊ ဤတောအုပ်၌။ သန္တော၊ သူတော်ကောင်း ဖြစ်ကုန်သော။ တယော
 ကုလပုတ္တော၊ အမျိုးကောင်းသား သုံးယောက်တို့သည်။ အတ္တကာမဂ္ဂပါ၊ မိမိအကျိုးစီးပွားကိုလိုလား
 သော သဘောရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုအမျိုးကောင်းသားတို့၏။
 အမာသံ၊ မချမ်းသာမှုကို။ မာ အကာသိတိ၊ မပြုပါလင့်” ဟူသော။ တေံ၊ ကိ။ အဝေါစ၊ ပြီ။
 အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဂဝတာ၊ နှင့်။ သန္တိံ၊ တက။ မန္တယမာနသာ၊ ပြောဆိုသော။
 ဒါယပါလဿ၊ ၍ (စကားကို)။ အသောသိ၊ ကြားပြီ။ သုတွာန၊ ၍။ ဒါယပါလံ၊ ကိ။
 “အာဝုသော ဒါယပါလ၊ တောစောင့်ဒကာ။ ဘဂဝန္တံ၊ ကိ။ မာ ဝါရေသိ၊ မဘားလေလင့်။ နော၊
 ငါတို့၏။ သတ္တာ၊ ဆရာဖြစ်တော်မူသော။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အနုပ္ပတ္တောတိ၊ ဆိုက်ရောက်တော်
 မူလာပြီ” ဟူသော။ တေံ၊ ကိ။ အဝေါစ၊ ပြီ။

၂၃၉။ အထ ခေါ၊ ဌံ။ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ယေန၊ ဌံ။ အာယသ္မာ စ နန္ဒိယော၊
 သည်၎င်း။ အာယသ္မာ စ ကိမိလော၊ သည်၎င်း။ (အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။) တေန၊ သို့။ ဥပသကံမိ၊ ပြီ။
 ဥပသကံမိတွာ၊ ၍။ အာယသ္မန္တံ စ နန္ဒိယံ၊ ကို၎င်း။ အာယသ္မန္တံ စ ကိမိလံ၊ ကို၎င်း။ “အာယသ္မန္တော၊
 အရှင်တို့။ အဘိက္ကမထ၊ လာလျှည်ကုန်။ အာယသ္မန္တော၊ တို့။ အဘိက္ကမထ၊ ကုန်။ ဘဂဝါ၊ သော။ နော၊
 တို့၏။ သတ္တာ၊ သည်။ အနုပ္ပတ္တောတိ၊ ပြီ” ဟူသော။ တေံ၊ ကိ။ အဝေါစ၊ ပြီ။ အထ ခေါ၊ ဌံ။ ပ။
 ဘဂဝန္တံ၊ ကိ။ ပစ္စုဂန္ဓာ၊ ကြိုဆိုကြ၍။ ဧကော၊ တပါးသည်။ ဘဂဝတော၊ ၍။ ပတ္တဝိဝရံ၊ ကိ။

၁။ အတ္တကာမဂ္ဂပါတိ အတ္တနော ဟိတံ ကာမယမာနသဘာဝါ ဟုတွာ ဝိဟရန္တိ။ ဌ။ ၁။ စူဠဂေါသိင်္ဂါ
 စာပိုဒ် ၃၂၅။

ပဋိဂ္ဂဟေသိ၊ လှမ်းယူပြီ။ ကော၊ သည်။ အာသနံ၊ ကို။ ပညပေသိ၊ ပြီ။ ကော၊ သည်။ ပါဒေါဒကံ၊
 ခြေဆေးရေကို။ ဥပဋ္ဌပေသိ၊ တည်ထားပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပညတ္ထေ၊ သော။ အာသနေ၊ ခွံ။
 နိသိဒ္ဓိ၊ ပြီ။ ပ။ အနုရုဒ္ဓါ၊ အနုရုဒ္ဓါတို့။ ကစို၊ နည်း။ ဝေါ၊ သင်တို့သည်။ သမဂ္ဂါ၊ ညီညွတ်ကုန်သည်
 ဖြစ်၍။ သမ္ပေဒမာနာ၊ ဝမ်းမြောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ အဝိဝဒမာနာ၊ မငြင်းခုံကြသည်ဖြစ်၍။
 ခိရောဒကိဘူတာ၊ နို့နှင့်ရေရောသကဲ့သို့ တသဘောတည်း ဖြစ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ အညမညံ၊ တပါးနှင့်
 တပါး။ ပိယစက္ခုဟိ၊ ချစ်ယောင်သမ်းသော မျက်စိတို့ဖြင့်။ သမ္ပဿန္တာ၊ ကောင်းစွာကြည့်၍
 ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရထ ပန၊ နေကြကုန်၏လော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။
 မယံ၊ တို့သည်။ သမဂ္ဂါ၊ ၍။ ပ။ တဂ္ဂဝိဟရာမ၊ အမှန်ပင်နေကြပါကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။
 အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ တုမေ၊ သင်တို့သည်။ သမဂ္ဂါ၊ ၍။ ပ။ ကထံ၊ အဘယ်အကြောင်းအရာဖြင့်။ ဝိဟရထ ပန၊
 နေကြကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဣ၊ ခွံ။ မယံ၊ အကျွန်ုပ်၏။ “ယော
 အဟံ၊ အကြင်ငါသည်။ ဝေဂ္ဂပေဟိ၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်သော။ သဗြဟ္မစာရိဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။
 ဝိဟရာမိ၊ နေရပါပေ၏။ (တဿ)မေ၊ ထိုငါ၏။ လာဘာဝတ၊ တည်း။ (တဿ)မေ၊ သည်။ သုလန္တံ
 ဝတာတိ၊ ကောင်းစွာရအပ်ပေစွတကား” ဟူ၍။ ဝေ၊ ဤသို့သောအကြံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘန္တေ၊
 ရား။ တဿ မယံ၊ ထိုတပည့်တော်သည်။ ဣဒမသု အာယသ္မန္တေသု၊ ဤအရှင်တို့အပေါ်၌။ မေတ္တံ
 ကာယကမ္ပံ၊ ကာယကံမေတ္တာကို။ (မိတ္တံ တေဿ အတ္ထိတိ မေတ္တံ၊ ကာယကမ္ပံ၊ ဂေါသိဂ်-ဋီ။ ချစ်ခြင်း
 ရှိသော ကိုယ်အမှုအရာကိုဟုလည်းပေး။) အာဝိ စေဝ၊ မျက်မှောက်၌၎င်း။ ရဟော စ၊ မျက်ကွယ်၌
 ၎င်း။ ပစ္စုပဋိတံ၊ ရှေး ရှုတည်စေအပ်ပါပြီ။ မေတ္တံ ဝစီကမ္ပံ၊ ဝစီကံမေတ္တာကို။ ပ။ မေတ္တံ မနောကမ္ပံ၊ ကို။
 အာဝိ စေဝ၊ ၎့်၎င်း။ ရဟော စ၊ ၎့်၎င်း။ ပစ္စုပဋိတံ၊ ပြီ။ ဘန္တေ၊ ရား။ တဿ မယံ၊ ၏။ “အဟံ၊ သည်။
 သကံ၊ မိမိ၏ဥစ္စာဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ (သကံ စိတ္တံ၊ မိမိစိတ်ကြိုက်ကို။) နိက္ခံပိတွာ၊ ဖယ်ထား၍။
 ဣမေသံ ယေဝ အာယသ္မန္တာနံ၊ ဤအရှင်တို့၏ သာလျှင်။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ဝသေန၊ အလိုအားဖြင့်။
 (စိတ္တဿ ဝသေန၊ စိတ်ကြိုက်အတိုင်း)။ ယံ နန္တ ဝတ္တေယျန္တိ၊ ကျင့်ရမှုကား ကောင်းလေစွ”
 ဟူ၍။ ဝေ၊ ဤသို့သောအကြံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ သော ခေါအဟံ၊ သည်။ ပ။ ဝတ္တာမိ၊
 ကျင့်ပါ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဟိ၊ မှန်ပါ၏။ နော၊ တို့၏။ ကာယာ၊ ကိုယ်တို့သည်သာလျှင်။ နာနာ၊
 ကဲ့ပြားကြပါကုန်၏။ စိတ္တံ ပန၊ ဝိတ် (သဘောထား) သည်ကား။ ဧဂ္ဂေ၊ တခုတည်းသာတည်း။ ဝါ၊
 တူညီသည်သာလျှင်တည်း။ (မညေ=အနုတ္တက။) ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်၏။ အာယသ္မာပိ ခေါ
 နန္တဒယာ၊ သည်လည်း။ ပ။ အာယသ္မာပိ ခေါ ကံမိလော၊ သည်လည်း။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ “မယံ ခေါ
 ဘန္တေ ဝေ၊ ဟောတို့။ ပ။ ပိယစက္ခုဟိ သမ္ပဿန္တာ ဝိဟရာမာတိ၊ ဝိဟရာမ” ဟူ၍။ အဝေါစ၊ ပြီ။

၂၄၀။ အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ သာဓု သာဓု၊ ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ။ အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ ကစို၊ နည်း။
 ဝေါ၊ သင်တို့သည်။ အပ္ပမတ္တာ၊ မေ့လျော့ခြင်းမရှိသည်ဖြစ်၍။ အာတာပိနော၊ ကိလေသာကို
 ဝှုပ်နှံစေတတ်သော လုံ့လရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပဟိတတ္တာ၊ နိဗ္ဗာန်သို့လျှောက်အပ်သော စိတ်ရှိ
 ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရထ ပန၊ ကုန်၏လော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ မယံ၊
 တို့သည်။ အပ္ပမတ္တာ၊ ၍။ ပ။ တဂ္ဂ ဝိဟရာမ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်ကုန်၏။ အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ ပ။

၁။ အနုရုဒ္ဓါ-ကား ဝိဂ္ဂပေကသေသ မဟုတ်ဘဲ မ ၂၃။ စူဠဂေါသိဂ်သုတ်၌ ဖွင့်ခဲ့၏။ ဦးဆောင်ရဟန်းကို
 သုံးသပ်ရကား ပဓာနနည်းလည်း သင့်မြတ်၏။

၂။ ယထာတိ နိပါတေတ္တာံ ကထန္တိ ကာရာဏပုစ္ဆာမာ ဌာ ၂။ စူဠဂေါသိဂ်။

ကထံဖြင့်။ ဝိဟရထ ပန၊ နေကြကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ဣဒါ
 ဌံ၊ အမှာကံ၊ တပည့်ထော်တို့တွင်။ ယော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ ပိဏ္ဍာယ၊ ဆွမ်းအလိုငှါ။ (စရိတွာ၊
 လှည့်လည်ပြီး၍)။ ဂါမတော၊ ဆွမ်းခံရွာမှ။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ပဋိက္ခမတိ၊ ပြန်လာ၏။ သော၊
 ထိုဦးစွာပြန်လာသော ရဟန်းသည်။ အာသနာနိ၊ တို့ကို။ ပညပေတိ၊ ခင်းထားနှင့်၏။ ပါနီယံ၊
 သောက်ရေကို။ ပရိဘောဇနီယံ၊ ဆေးရေ ချိုးရေကို။ ဥပဋ္ဌာပေတိ၊ တည်ထားနှင့်၏။ အဝက္ကာရ-
 ပါတိ၊ ဆွမ်းပိုထည့်ရာခွက်ကို။ ဥပဋ္ဌာပေတိ၊ ယော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ ပစ္စာ၊ နောက်ကျမှ။
 ပိဏ္ဍာယ၊ ငှါ။ (စရိတွာ၊၍။) ဂါမတော၊ မှ။ ပဋိက္ခမတိ၊ ပြန်လာ၏။ ဘုတ္တာဝသေသော၊ စားကြွင်း
 ဆွမ်းရွှံ့သည်။ သစေ ဟောတိ၊ အကယ်၍ ရှိငြားအံ့။ (ဝေံ သတိ၊ သော်။) သစေ အာကခံတိ၊
 စားလိုသေးသည် ဖြစ်အံ့။ ဘုတ္တံ၊ ၏။ နော စေ အာကခံတိ၊ အကယ်၍ မစားလိုသည်ဖြစ်အံ့။
 အပ္ပဟရိတေ ဝါ၊ ခမ်းစိုသောမြက်သစ်ပင်မရှိရာ၌လည်း။ ဆဇ္ဇေတိ၊ စွန့်၏။ အပ္ပါဏကေ ဝါ ဥဒကေ၊
 ပိုးမရှိရာ၌လည်း။ ဩပိလာပေတိ၊ မျှောစွန့်၏။ သော၊ ထိုနောက်ကျမှ ပြန်လာသောရဟန်းသည်။
 အာသနာနိ၊ တို့ကို။ ပဋိသာမေတိ၊ သိမ်းဆည်း၏။ ပါနီယံ၊ ကို။ ပရိဘောဇနီယံ၊ ကို။ ပဋိသာမေတိ၊
 ၏။ အဝက္ကာရပါတိ၊ ကို။ ဧဝဝိတွာ၊ ဆေးကြော၍။ ပဋိသာမေတိ၊ ၏။ ဘတ္တဂ္ဂံ၊ ဆွမ်းစားကျောင်း
 ကို။ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ တံမြက် လှည်း၏။ ယော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ ပါနီယထဋ္ဌံ ဝါ၊ သောက်ရေအိုးကို
 ၎င်း။ ပရိဘောဇနီယထဋ္ဌံ ဝါ၊ သုံးရေအိုးကို၎င်း။ ဇစ္စသဋ္ဌံ ဝါ၊ သန့်သက်ရေအိုးကို၎င်း။ ရိတ္တံ တုတ္တံ၊
 ရေမရှိ အချည်းနီးဖြစ်သည်ကို။ ပဿတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုမြင်သော ရဟန်းသည်။ ဥပဋ္ဌာပေတိ၊
 ထည့်၏။ အဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ အဝိသယံ၊ မ-မနိုင်အောင် လေးလံသောအိုးသည်။ သစေ
 ဟောတိ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့။ ဟတ္တဝိကာရေန၊ လက်ယပ်သောအားဖြင့်။ ဒုတိယံ၊ အဖော်ကို။
 အာမန္တေတွာ၊ ခေါ်၍။ ဟတ္တဝိလသံကေန၊ လက်ချင်းယှက်သဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာပေမ၊ တည်ထားကြ
 ပါကုန်၏။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ မယံ၊ တို့သည်။ တပ္ပုနယာ၊ ထိုမချီ မ-မနိုင်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။
 ဝါစံ၊ စကားကို။ နတေဝံ သိန္နာမ၊ မပြောဆိုကြပါကုန်။ ခေါ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။
 မယံ၊ တို့သည်။ ပဉ္စာဟိကံ၊ ငါးရက်ထကြိမ်ကျ။ သဗ္ဗရတ္တိံ၊ တညဉ့်လုံး။ ဓမ္မိယာ ကထာယ၊ ပြင့်။
 သန္နိသိဒါမ၊ စည်းဝေးနေထိုင်ကြပါကုန်၏။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ဧဝံ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ မယံ၊ တို့သည်။
 အပ္ပမတ္တာ ၍။ အာတာပိနော၊ ၍။ ပဟိတတ္တာ၊ ၍။ ဝိဟရမ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်ကုန်၏။

၂၄၁။ အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ သာဓု သာဓု စ။ အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အပ္ပမတ္တာနံ၊ ကုန်သည်
 ဖြစ်၍။ အာတာပိနံ၊ ၍။ ပဟိတတ္တာနံ၊ ၍။ ဝိဟရတံ၊ နေကုန်သော။ ဝေါ၊ သစ်တို့၏။ မနုဿဓမ္မာ၊
 လူတို့၏ ကုသလကမ္မပထ တရားထက်။ ဥတ္တရိ၊ သာလွန်သော။ အလမရိယဉာဏဒဿနဝိသေသော၊
 အရိယာဖြစ်စွမ်းနိုင်သော ဉာဏ်အမြင်ထူးဟု ဆိုအပ်သော။ အဓိဂတော၊ ရအပ်သော။ ဇာသု-
 ဝိဟာံဇော၊ ချမ်းချမ်းသာသာနေခြင်းသည်။ အတ္ထိ ပန၊ ရှိ၏လော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူ၏။
 ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ဣဒါဌံ၊ အပ္ပမတ္တာ၊ ၍။ အာတာပိနော၊ ၍။ ပဟိတတ္တာ၊ ၍။ ဝိဟရန္တော၊ ကုန်သော။
 မယံ၊ တို့သည်။ ဩဘာသဉ္ဇေဝ၊ ဩဘာသကသိုဏ်းကို၎င်း။ ရူပါနံ၊ ရူပါရုံတို့ကို။ ဒဿနဉ္ဇ၊ (ဒိဗ္ဗစက္ခု
 ဖြင့်) မြင်ရခြင်းကို၎င်း။ သဉ္ဇာနာမ၊ ကောင်းစွာ သိကြပါကုန်၏။ နော၊ တို့၏။ သော ဩဘာ-
 သော ပန၊ ထိုဩဘာသကသိုဏ်းသည်၎င်း။ ရူပါနံ၊ တို့ကို။ တံ ဒဿနဉ္ဇ၊ ထိုမြင်ရခြင်းသည်၎င်း။

၁၈ ပိဏ္ဍာယ ပဋိက္ခမတိ ဂါမ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ပဋ္ဌာပေတိ။ မ၊ ၂၁၄။

၂၁-ပဉ္စမေပဉ္စမေ အာနိ ဘဓတိတိ ပဉ္စာဟိကံ ပိဏ္ဍာယ မာအကြကြံ၊ ဂေါသိကံ။

န စိရဿေဝ၊ မကြာမြင့်မီသာလျှင်။ အန္တရဓာယတိ၊ ပျောက်ကွယ်၏။ တဉ္စ နိမိတ္တံ၊ ထိုပျောက်ကွယ်ခြင်း၏ အကြောင်းကိုကား။ နပ္ပဇ္ဇိဝိဇ္ဇာမ၊ မသိကြပါကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်ကုန်၏။

အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ ဝေါ၊ သင်တို့သည်။ တံ ခေါ ပန နိမိတ္တံကို။ ပဋိဝိဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ အဟမ္မိ၊ ငါသည်လည်း။ သမ္မောဓော၊ သစ္စာလေးပါးကိုသိသည်မှ။ ပုဗ္ဗေဝ၊ ရှေးမဆွကပင်လျှင်။ အနဘိသမ္မုဒ္ဓေါ၊ သစ္စာလေးပါးကို မသိသေးသော။ ဗောဓိသတ္တောဝ၊ ဘုရားလောင်းသည်သာလျှင်။ သမာနေော၊ ဖြစ်လတ်သော်။ (ဝါ၊ ဖြစ်စဉ်)။ ဩဘာသဉ္ဇေဝ၊ ကို၎င်း။ ဂ္ဂပါနံ၊ တို့ကို။ ဒဿနဉ္စ၊ ကို၎င်း။ သဉ္စာနာမိ၊ သိ၏။ မေ၊ ငါ၏။ သော ဩဘာသော၊ သည်၎င်း။ ဂ္ဂပါနံ၊ တို့ကို။ တံ ဒဿနဉ္စ၊ သည်၎င်း။ န စိရဿေဝ၊ သာလျှင်။ အန္တရဓာယတိ၊ ၎င်း။ အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ “တဿ မယံ၊ ထိုငါ၏။ ယေန၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ မေ၊ ငါ၏။ ဩဘာသော၊ သည်၎င်း။ ဂ္ဂပါနံ၊ တို့ကို။ ဒဿနဉ္စ၊ သည်၎င်း။ အန္တရဓာယတိ၊ ၎င်း။ (သော) ဟေတု၊ ထိုအကြောင်းသည်။ ကော နုခေါ၊ အဘယ်ပါနည်း။ (သော) ပစ္စယော၊ ထိုအထောက်အပံ့သည်။ ကောတိ၊ အဘယ်ပါနည်း” ဟူသော။ ဧတံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ဘူးလေပြီ။ အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ တဿ မယံ၊ ၎င်း။ “မေ၊ ငါ၏ (သန္တာန်၌)။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ယုံမှားသံသယသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ မေ၊ ငါ၏ (သန္တာန်၌)။ ဝိစိကိစ္ဆာ-ဓိကရဏံ၊ ဝိစိကိစ္ဆာလျှင် အကြောင်းရင်းရှိသော။ သမာဓိ စ၊ ပရိကံသမာဓိသည်လည်း။ စဝိ၊ ပျောက်ကွယ်ပြီ။ သမာဓိမ္ပိ၊ ပရိကံသမာဓိသည်။ စုတေ၊ ပျောက်ကွယ်လတ်သော်။ ဩဘာသော၊ သည်၎င်း။ ဂ္ဂပါနံ၊ တို့ကို။ ဒဿနဉ္စ၊ သည်၎င်း။ အန္တရဓာယတိ၊ ၎င်း။ ယထာ၊ အကြင်နည်းအားဖြင့် ပြုလုပ်သည်ရှိသော်။ မေ၊ ငါ၏ (သန္တာန်၌)။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ သည်။ ပုန၊ တဖန် (နောက်ထပ်)။ န ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ မဖြစ်ပေါ်လတ္တံ့။ တထာ၊ ထိုသို့သောနည်းအားဖြင့်။ သော အဟံ၊ ထိုငါသည်။ ကရိဿာမိတိ၊ ပြုလုပ်ပေအံ့” ဟူသော။ ဧတံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ (၁)

အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ သော အဟံ၊ သည်။ အပ္ပမတ္တာ၊ ရှိ။ အာတာပီ၊ ရှိ။ ပဟိတတ္တော၊ ရှိ။ ဝိဟရန္တော၊ သော်။ ဩဘာသဉ္ဇေဝ၊ ကို၎င်း။ ဂ္ဂပါနံ၊ တို့ကို။ ဒဿနဉ္စ၊ ကို၎င်း။ သဉ္စာနာမိ၊ ၎င်း။ ပ။ အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ တဿ မယံ၊ ၎င်း။ “မေ၊ ငါ၏ (သန္တာန်၌)။ အမနသိကာရော၊ (တစုံတခုကိုမျှ) နှလုံးမသွင်းခြင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ပြီ။ မေ၊ ဤ။ အမနသိကာရဓိကရဏံ၊ အမနသိကာရလျှင် အကြောင်းရင်းရှိသော။ သမာဓိ၊ သည်လည်း။ စဝိ၊ ပြီ။ ပ။ ယထာ၊ သော်။ မေ၊ ဤ။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ သည်။ ပုန၊ ထပ်။ န ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ လတ္တံ့။ အမနသိကာရော၊ သည်။ န ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ လတ္တံ့။ တထာ၊ အားဖြင့်။ သော အဟံ၊ သည်။ ကရိဿာမိတိ၊ အံ့” ဟူသော။ ဧတံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ (၂)

အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ ပ။ “မေ၊ ဤ။ ထိနမိဒ္ဓံ၊ သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ပြီ။ မေ၊ ဤ။ ထိနမိဒ္ဓိဓိကရဏံ၊ ထိနမိဒ္ဓလျှင်အကြောင်းရင်းရှိသော။ သမာဓိ၊ သည်။ စဝိ၊ ပြီ။ ပ။ ယထာ၊ သော်။ မေ၊ ဤ။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ သည်။ ပုန၊ ထပ်။ န ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ လတ္တံ့။ အမနသိကာရော၊ သည်။ န ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ပုန၊ ထပ်။ ထိနမိဒ္ဓံ၊ သည်။ န ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ လတ္တံ့။ တထာ၊ အားဖြင့်။ ကရိဿာမိတိ၊ အံ့” ဟူသော။ ဧတံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ (၃)

အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ ပ။ “မေ၊ ဤ။ ဆမ္ဘိတတ္တံ၊ ကိုယ်လက်တောင့်တင်းသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ပြီ။ မေ၊ ဤ။ ဆမ္ဘိတတ္တာဓိကရဏံ၊ ကိုယ်လက်တောင့်တင်းသည်၏ အဖြစ်လျှင်

၁။ ဆမ္ဘိတတ္တံ နှိ ဆမ္ဘိတဿ ဘာဝေါ သကလသရိရစလနန္တိ အတ္တော။ ဒါ၊ ဣ၊ သာမညဗလ။

အကြောင်းရှိသော။ သမာဓိ စ၊ သည်လည်း။ စဝိ၊ ပြီးပ။ အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ ပုရိသော၊ သည်။ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပုဋ္ဌပန္နော၊ ခရီးဝေးသို့ သွား၏။ တဿ၊ ထိုခရီးသွားယောကျ်ား၏။ ဥဘတောပဿေ၊ ဘေးနှစ်ဘက်၌။ ဝဇ္ဇကာ၊ ငုံးငှက်တို့သည်။ ဥပ္ပတေယျ၊ ပျံတက်ကုန်ရာ၏။ တတော နိဒါနံ၊ ထိုအကြောင်းကြောင့်။ တဿ၊ ထိုယောကျ်ား၏။ သမ္ဘိတတ္ထံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ သေယျထာပီ၊ ဖြစ်ပေါ်ရာသက်သို့။ အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ ဝေမေဝ၊ သာလျှင်။ ပ။ ကရိဿာမိတိ၊ အံ” ဟူသော။ ဧတံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီး။ (၄)

အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ ပ။ “မေ ငါ၏ (သန္တာန်၌)။ ဥပ္ပိလံ၊ စိတ်၏ ပေါ်လွင် နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ပြီး။ မေ ဌံ၊ ဥပ္ပိသာဓိကရဏံ၊ နှစ်သက်မှုလျှင် အကြောင်းရင်းရှိသော။ သမာဓိ စ၊ သည်လည်း။ စဝိ၊ ပြီးပ။ အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ ပုရိသော၊ သည်။ ဧကံ နိဓိမုခံ၊ ရွှေအိုးတလုံးကို။ ဂဝေသန္တော၊ ရှာလတ်သော်။ သကိဒေဝ၊ တကြိမ်တည်းသာလျှင်။ ပဉ္စနိဓိမုခါနိ၊ ရွှေအိုးငါးလုံးတို့ကို။ အဓိဂစ္ဆေယျ၊ ရရာ၏။ တတော နိဒါနံ၊ ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုယောကျ်ား၏။ ဥပ္ပိလံ၊ နှစ်သက်ခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ သေယျထာပီ၊ ကဲ့သို့။ အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ ဝေမေဝ၊ သာလျှင်။ ကရိဿာမိတိ၊ အံ” ဟူသော။ ဧတံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီး။ (၅)

အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ ပ။ “မေ ဌံ၊ ဒုဋ္ဌုလ္လံ (ကာယာလသိယံ)၊ ပျော့ညံ့ခြင်းကိုမှီသော ကိုယ်လက်ဖင့်နဲ့ခြင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ပြီး။ မေ ဌံ၊ ဒုဋ္ဌုလ္လာဓိကရဏံ၊ သော။ သမာဓိ စ၊ သည်လည်း။ စဝိ၊ ပြီးပ။ တထာ၊ အားဖြင့်။ သော အဟံ၊ သည်။ ကရိဿာမိတိ၊ အံ” ဟူသော။ ဧတံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီး။ (၆)

အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ ပ။ “မေ ဌံ၊ အစွာရဒ္ဓဝိရိယံ၊ အလွန်ပြင်းထန်သော ဝီရိယသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ပြီးပ။ အန္တရဓာယတိ၊ ၏။ အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ ပုရိသော၊ သည်။ ဥဘောဟိ ဟတ္ထေဟိ၊ လက်နှင်ဖက်တို့ဖြင့်။ ဝဇ္ဇကံ၊ ငုံးငှက်ကို။ ဓဋ္ဌံ၊ မြဲစွာ။ ဂဏှေယျ၊ ဖမ်းယူရာ၏။ သော၊ ထိုငုံးငှက်သည်။ တတ္ထေဝ၊ ထိုအရပ်၌ပင်။ ပတမေယျ သေယျထာပီ၊ အလွန်ပန်းကော သေမြန်းရာသက်သို့။ အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ ဝေမေဝ၊ သာလျှင်။ ပ။ အံ” ဟူသော။ ဧတံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီး။ (၇)

အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ ပ။ “မေ ဌံ၊ အတိလိနဝိရိယံ၊ အလွန်လျော့ပေါ့သော ဝီရိယသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ပြီးပ။ အန္တရဓာယတိ၊ ၏။ အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ ပုရိသော၊ သည်။ ဝဇ္ဇကံ၊ ငုံးငှက်ကို။ သိထိလံ၊ ပေါ့လျော့စွာ။ ဂဏှေယျ၊ ဖမ်းရာ၏။ သော၊ ထိုငုံးငှက်သည်။ တဿ၊ ထိုယောကျ်ား၏။ ဟတ္ထတော၊ လက်မှ။ ဥပ္ပတေယျ သေယျထာပီ၊ ပျံတက်ရာသက်သို့။ အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ ဝေမေဝ၊ သာလျှင်။ ပ။ ကရိဿာမိတိ၊ အံ” ဟူသော။ ဧတံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီး။ (၈)

အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ ပ။ “မေ ဌံ၊ အဘိပေါ၊ အလွန်တောင့်တမှု (တဏှာ)သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ပြီးပ။ တထာ၊ အားဖြင့်။ သော အဟံ၊ သည်။ ကရိဿာမိတိ၊ အံ” ဟူသော။ ဧတံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီး။ (၉)

၁။ နိဓိမုခံ ဂဝေသန္တောတိ နိဓိ* ဖရိယေသန္တော။ မ၊ ဋ္ဌု၊ အဋ္ဌကနာဂရသုတ်။
 ၂။ ပတမေယျာတိ မရေယျ။ ဋ္ဌ။ ပတမေယျာတိ အတိဝိယ ခိန္နံ တဝေယျ။ ဋီ။ တမော ခေဒေ ဒိသျှောတုတ္ထသင်္ဂဟ။ ပ-ရွှေရှိသော တမောတ် ယျေဝိတတ်။ ပ-ဥပသာသသည် အတိသယတ္ထကို တမောတ်သည် ခေဒတ္ထကို ယျေဝိဘတ်သည် ပရိကပ္ပတ္ထကို ဟောသည်။ အဋ္ဌကတာဆရာကား တမောတ်၏ အတ္ထာတိသယကို ကြံ၍ ပတမေယျာတိ မရေယျ-ဟု ဖွင့်သည်။ ထို့ကြောင့် “ပတမေယျ သေယျထာပီ၊ အလွန်ပန်းကော သေမြန်းရာသက်သို့” ဟု ပေးလိုက်သည်။

အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့၊ ပ။ “မေ၊ ဌ။ နာနတ္တသညာ၊ အထူးထူးသော အာရုံတို့ကို စွဲ၍ဖြစ်သော သညာ ဖြစ်သည်။ ဥဒပါဒါ၊ ပြု၊ ပ။ တထာ၊ အားဖြင့်။ သော အဟံ၊ သည်။ ကရိဿာမိတိ၊ အံ” ဟူသော။ ထေ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြု။ (၁၀)

အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့၊ ပ။ “မေ၊ ငါ၏(သန္တာန်၌)။ ရူပါနံ၊ တို့ကို။ အတိနိဇ္ဈာယိတတ္တံ၊ လွန်လွန်ကဲကဲ ရှုသည်၏အဖြစ်သည်။ ဥဒပါဒါ၊ ပြု။ မေ၊ ငါ၏(သန္တာန်၌)။ အတိနိဇ္ဈာယိတတ္တာဓိကရဏံ၊ လွန်လွန်ကဲကဲရှုသည်၏ အဖြစ်လျှင် အကြောင်းရင်းရှိသော။ သမာဓိ စ၊ သည်လည်း။ စဝိ၊ ကွယ် ပျောက်ပြု၊ ပ။ တထာ၊ အားဖြင့်။ သော အဟံ၊ သည်။ ကရိဿာမိတိ၊ ပြုလုပ်ပေးအံ့” ဟူသော။ ထေ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြု။ (၁၁)

၂၄၂။ အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ သော အဟံ၊ သည်။ “ဝိစိကိစ္ဆာ၊ သည်။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ ဥပက္ကိလေသောတိ၊ ညစ်ညူးကြောင်း” ဟူ၍။ ဣတိဝိဒိတွာ၊ ဤသို့ သိမြင်၍။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ဥပက္ကိလေသံ၊ ညစ်ညူးကြောင်းဖြစ်သော။ ဝိစိကိစ္ဆံ၊ ကို။ ပဇဟိ ၊ ပယ်စွန့်ခဲ့ပြီ။ ပ။ “ရူပါနံ၊ တို့ကို။ အတိနိဇ္ဈာယိတတ္တံ၊ လွန်လွန်ကဲကဲ ရှုသည်၏ အဖြစ်သည်။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ဥပက္ကိလေသော၊ ညစ်ညူးကြောင်း” ဟူ၍။ ဣတိဝိဒိတွာ၊ ၍။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ဥပက္ကိလေသံ၊ ညစ်ညူးကြောင်းဖြစ်သော။ ရူပါနံ၊ တို့ကို။ အတိနိဇ္ဈာယိတတ္တံ၊ လွန်လွန်ကဲကဲရှုသည်၏ အဖြစ်ကို။ ပဇဟိ ၊ ပယ်ခဲ့ပြီ။

၂၄၃။ အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ သော အဟံ၊ သည်။ အပ္ပမတ္တော၊ ဖြစ်၍။ အာတာပိ၊ ဖြစ်၍။ ပဟိတတ္တော၊ ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တော၊ နေလတ်သော်။ ကေဝလမ္ပိ ရတ္တိ ၊ တညဉ့်ပတ်လုံးသော်၎င်း။ ကေဝလမ္ပိ ဒိဝံ၊ တနေ့ပတ်လုံးသော်၎င်း။ ကေဝလမ္ပိ ရတ္တိ ဒိဝံ၊ ညဉ့်နေ့ပတ်လုံးသော်၎င်း။ သြဘာသံ ဟိ ခေါ၊ သြဘာသ ကသိဏ်းကိုသာလျှင်။ သဉ္ဇာနာမိ၊ သိ၏။ ရူပါနိ စ၊ ရူပါရုံတို့ကိုကား။ န ပဿာမိ၊ မမြင်။ ရူပါနိ ဟိ ခေါ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ ပဿာမိ၊ ၏။ သြဘာသံ စ၊ ကိုကား။ န သဉ္ဇာနာမိ၊ မသိ။ အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ တဿ မယံ၊ ထိုငါ၏(စိတ်၌)။ “ယော အဟံ၊ အကြင်ငါ သည်။ (ယေန၊ အကြင်အကြောင်းဖြင့်။) ကေဝလမ္ပိ ရတ္တိ ၊ သော်၎င်း။ ကေဝလမ္ပိ ဒိဝံ၊ သော်၎င်း။ ကေဝလမ္ပိ ရတ္တိ ဒိဝံ၊ သော်၎င်း။ သြဘာသံ ဟိ ခေါ၊ ကိုသာလျှင်။ သဉ္ဇာနာမိ၊ ၏။ ရူပါနိ စ၊ တို့ကိုကား။ န ပဿာမိ၊ မမြင်။ ရူပါနိ ဟိ ခေါ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ ပဿာမိ၊ မြင်၏။ သြဘာသံ စ၊ ကိုကား။ န သဉ္ဇာနာမိ၊ မသိ။ သော ဟေထု၊ ထိုအကြောင်းသည်။ ကော နု၊ ခေါ၊ နည်း။ သော ပစ္စယော၊ သည်။ ကောတိ၊ နည်း” ဟူသော။ ထေ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြု။ အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ တဿ မယံ၊ ဌ။ “အဟံ၊ ငါသည်။ ယသ္မိ သမယေ၊ ဌ။ ရူပနိမိတ္တံ၊ (ဒိဗ္ဗစက္ခု၏ အာရုံဖြစ်သော) ရူပါရုံကို။ အမနသိကရိတွာ၊ နှလုံး မသွင်းမူ၍။ သြဘာသနိမိတ္တံ၊ ကသိဏ်းပရိကံကြောင့် ဖြစ်သော အရောင်အလင်းကိုသာလျှင်။ မနသိကရေမိ၊ နှလုံးသွင်း၏။ တသ္မိ သမယေ၊ ဌ။ ကေဝလမ္ပိ ရတ္တိ ၊ သော်၎င်း။ ကေဝလမ္ပိ ဒိဝံ၊ သော်၎င်း။ ကေဝလမ္ပိ ရတ္တိ ဒိဝံ၊ သော်၎င်း။ သြဘာသံ ဟိ ခေါ၊ ကိုသာလျှင်။ သဉ္ဇာနာမိ၊ ၏။ ရူပါနိ စ၊ တို့ကိုကား။ န ပဿာမိ၊ မမြင်။ ယသ္မိ သမယေ၊ ဌ။ အဟံ၊ သည်။ သြဘာသနိမိတ္တံ၊ ကို။ အမနသိကရိတွာ၊ ၍။ ရူပနိမိတ္တံ၊ ကို။ မနသိကရေမိ၊ ၏။ တသ္မိ သမယေ၊ ဌ။ ကေဝလမ္ပိ ရတ္တိ ၊ သော်၎င်း။ ကေဝလမ္ပိ ဒိဝံ၊ သော်၎င်း။ ကေဝလမ္ပိ

၁။ “နာနတ္တေ ဂေါစရေ ပတတ္တာ သညာ နာနတ္တသညာ” ဟု ပြု။ ပဋိသမ္ဘိဒါ၊ ၉၊ ၂၊ ဝိမောက္ခကထာ၌။ “နာနတ္တာ ဝါ သညာ” စသည်ဖြင့်လည်း များစွာဖွင့်သေး၏။

ရတ္တိံ ဒိဝံ သော်ဂင်္ဂါ ရူပါနိ ဟိ ခေါ၊ တို့ကိုသံလျှင်၊ ပဿာမိ၊ ဇ၊ ဩဘာသဉ္စ၊ ကိုကာ၊ န သဉ္စာနာမိတိ၊ မသိ” ဟူသော၊ ဇော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။

အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ သော အဟံ၊ သည်။ အပ္ပမတ္တော၊ ချံ။ အာတာပိ၊ ချံ။ ပဟိတတ္တော၊ ချံ။ ဝိဟရန္တော၊ သော်။ ကေဝလမ္ပိရတ္တိံ၊ သော်ဂင်္ဂါ။ ကေဝလမ္ပိ ဒိဝံ၊ သော်ဂင်္ဂါ။ ကေဝလမ္ပိ ရတ္တိံ ဒိဝံ၊ သော်ဂင်္ဂါ။ ပရိတ္တံ ဝေဝ ဩဘာသံ၊ နည်းသောအရပ်၌တည်သော အရောင်အလင်းကိုလည်း။ သဉ္စာနာမိ၊ ဇ။ ပရိတ္တာနိ စ ရူပါနိ၊ နည်းသောအရပ်၌တည်ကုန်သော ရူပါရုံတို့ကိုလည်း။ ပဿာမိ၊ ဇ။ အပ္ပမာဏံ ဝေဝ ဩဘာသံ၊ အတိုင်းမသိအရပ်၌တည်သော အရောင်အလင်းကိုလည်း။ သဉ္စာနာမိ၊ ဇ။ အပ္ပမာဏာနိ စ ရူပါနိ၊ အတိုင်းမသိအရပ်၌တည်ကုန်သော အရောင်အလင်းတို့ကိုလည်း။ ပဿာမိ၊ ဇ။ အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ တဿ မယံ၊ ဇ (စိတ်၌)။ “ယော အဟံ၊ သည်။ (ယေန၊ ကြောင့်။) ကေဝလမ္ပိ ရတ္တိံ၊ သော်ဂင်္ဂါ။ ပ။ အပ္ပမာဏာနိ စ ရူပါနိ၊ တို့ကိုလည်း။ ပဿာမိ၊ ဇ။ သော ဟေတု၊ သည်။ ကော နု ခေါ၊ နည်း။ သော ပစ္စယော၊ သည်။ ကောတိ၊ နည်း” ဟူသော။ ဇော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ တဿ မယံ၊ ဇ (စိတ်၌)။ “ယသ္မိံ သမယော ချံ။ မေ ငါဇ၊ ပရိတ္တော၊ နည်းသော။ သမာဓိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဇ။ တသ္မိံ သမယော ထိအခါ၌။ မေ ဇ၊ ပရိတ္တံ၊ သော။ စက္ခု၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုသည်။ ဟောတိ၊ ဇ။ သော အဟံ၊ သည်။ ပရိတ္တေန၊ သော။ စက္ခုနာ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုဖြင့်။ ကေဝလမ္ပိ ရတ္တိံ၊ သော်ဂင်္ဂါ။ ကေဝလမ္ပိ ဒိဝံ၊ သော်ဂင်္ဂါ။ ကေဝလမ္ပိ ရတ္တိံ ဒိဝံ၊ သော်ဂင်္ဂါ။ ပရိတ္တဉ္စေဝ ဩဘာသံ၊ ကိုလည်း။ သဉ္စာနာမိ၊ ဇ။ ပရိတ္တာနိ စ ရူပါနိ၊ တို့ကိုလည်း။ ပဿာမိ၊ ဇ။ ယသ္မိံ သမယော ချံ။ မေ ဇ။ အပ္ပမာဏော၊ အတိုင်းမသိသော။ သမာဓိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဇ။ တသ္မိံ သမယော ချံ။ မေ ဇ။ အပ္ပမာဏံ၊ သော။ စက္ခု၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုသည်။ ဟောတိ၊ ဇ။ သော အဟံ၊ သည်။ အပ္ပမာဏေန၊ သော။ စက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ ကေဝလမ္ပိ ရတ္တိံ၊ သော်ဂင်္ဂါ။ ကေဝလမ္ပိ ဒိဝံ၊ သော်ဂင်္ဂါ။ ကေဝလမ္ပိ ရတ္တိံ ဒိဝံ၊ သော်ဂင်္ဂါ။ အပ္ပမာဏဉ္စေဝ ဩဘာသံ၊ ကိုလည်း။ သဉ္စာနာမိ၊ ဇ။ အပ္ပမာဏာနိ စ ရူပါနိ၊ တို့ကိုလည်း။ ပဿာမိတိ၊ မြင်၏” ဟူသော။ ဇော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။

မှလမကိ နှ၊ ၁၂၂၃၆-၅၂

၂၄၄။ အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ မေ ငါသည်။ (ယတော အနတ္တက)။ “ဝိစိကိစ္စာ၊ သည်။ စိတ္တဿ၊ ဇ။ ဥပက္ခိလေသောတိ၊ ညစ်ညူးကြောင်း” ဟူ၍။ ဣတိ ဝိဒိတုာ၊ ချံ။ စိတ္တဿ၊ ဇ။ ဥပက္ခိလေသော၊ သော။ ဝိစိကိစ္စာ၊ ကို။ ပဟိနော၊ ပယ်အပ်သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ (အကြွင်း မခဲပြီ။)

၂၄၅။ အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ တဿ မယံ၊ ဇ။ “မေ ငါဇ၊ ယေ၊ အကြင်တရားတို့သည်။ စိတ္တဿ၊ ဇ။ ဥပက္ခိလေသော၊ ညစ်ညူးကြောင်းတို့တည်း။ တေ၊ ထိုစိတ်၏ ညစ်ညူးကြောင်းဖြစ်သော တရားတို့ကို။ မေ ငါသည်။ ပဟိနာ၊ ပယ်အပ်ကုန်ပြီ။ ဟန္တု ဓါနိ၊ ယခုပင်လျှင်။ အဟံ၊ ငါသည်။ တိဝိဓေန၊ သုံးပါးသော အပြားအားဖြင့်။ သမာဓိံ၊ ကို။ ဘာဝေမိတိ၊ ပျိုးအုံ” ဟူသော။ ဇော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ သော အဟံ၊ သည်။ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ၊ ဝိတက်လည်းရှိ ဝိစာရလည်းရှိသော။ သမာဓိံ ပိ၊ ပဌမဈာန်သမာဓိကိုလည်း။ ဘာဝေသိံ၊ ပျိုးခဲပြီ။ အဝိတက္ကံ ဝိစာရမတ္ထံ၊ ဝိတက်ကားမရှိ-ဝိစာရမျှသာရှိသော။ သမာဓိံ ပိ၊ ဒုတိယဈာန်သမာဓိကိုလည်း။ ဘာဝေသိံ၊ ပြီ။ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ၊ ဝိတက်လည်းမရှိ ဝိစာရလည်း မရှိသော။ သမာဓိံ ပိ၊ တတိယ စတုတ္ထ ပဌမဈာန်သမာဓိကိုလည်း။ ဘာဝေသိံ၊ ပြီ။ သပ္ပိတိကံ၊ ပီတိရှိသော။ သမာဓိံ ပိ၊ ပဌမ၊ ဒုတိယဈာန်သမာဓိကိုလည်း။ ပါ၊ ပဌမ၊ ဒုတိယ၊ အဓိမဈာန်သမာဓိကိုလည်း။

ဘာဝေသိံ၊ ပြီ။ နိပ္ပိတိကံ၊ ဝိတိမဂ္ဂိသော။ သမာဓိံ ပိ၊ တတိယ၊ စတုတ္ထဈာန်သမာဓိကိုလည်း။ ဝါ၊ စတုတ္ထ၊ ပဉ္စမဈာန်သမာဓိကိုလည်း။ ဘာဝေသိံ၊ ပြီ။ သာတသဟဂတံ၊ သုန္ဒေတကုဖြစ်သော။ သမာဓိံ ပိ၊ ပဌမ၊ ဒုတိယ၊ တတိယ၊ စတုတ္ထဈာန်သမာဓိကိုလည်း။ ဝါ၊ ပဌမ၊ ဒုတိယ၊ တတိယ၊ စတုတ္ထဈာန်သမာဓိကိုလည်း။ ဘာဝေသိံ၊ ပြီ။ ဥပေက္ခာသဟဂတံ၊ ဥပေက္ခာနှင့်တကွဖြစ်သော။ သမာဓိံ ပိ၊ စတုတ္ထဈာန်သမာဓိကိုလည်း။ ဝါ၊ ပဉ္စမဈာန်သမာဓိကိုလည်း။ ဘာဝေသိံ၊ ပြီ။ အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ မေ၊ ငါသည်။ သဝိတက္ကော သဝိစာဓော၊ သော။ သမာဓိပိ၊ ပဌမဈာန်သမာဓိကိုလည်း။ ဘာဝိတော၊ ပျားအပ်သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ ပ။ ဥပေက္ခာသဟဂတော၊ သော။ သမာဓိပိ၊ ကိုလည်း။ ဘာဝိတော၊ အပ်သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ မေ၊ နိ။ ဒဿနံ၊ တရားအားလုံးကို မြင်စွမ်းနိုင်သော။ ဉာဏံ စ၊ သဗ္ဗညုဘဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ပြီ။ မေ၊ ငါ၏။ အက္ခပ္ပိ၊ ကိလေသာတို့သည် တုန်လှုပ်ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်သော။ စေတောဝိမုတ္တိ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ပြီ။

အယံ၊ ဤ ဗညံ၊ ဘာဝေသိံ။ အန္တိမာ၊ နောက်ဆုံးဖြစ်သော။ ဇာဘိ၊ (ပဋိသန္ဓေတည်နေ) ဖြစ်ရခြင်းပင် တည်း။ ဒါနိ၊ ယခု။ ပုနဗ္ဗဝေါ၊ တဖန် (ပဋိသန္ဓေတည်နေ) ဖြစ်ရခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဟောတော်မူ၏။ (ဣဒမဝေါစ-စသည် ပေးမြဲ။)

အဋ္ဌမံ၊ သော။ ဥပက္ခိလေသသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

ဥ-ဗာလပဏ္ဍိတသုတ်

၂၄၆။ (ဝေ မေ သုတံ-မှ ပစ္စယောသု-အထိ ပေးမြဲ။) ဘဂဝါ၊ သည်—

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမာနိ တိဏိ၊ ဤသုံးမျိုးတို့သည်။ ဗာလဿ၊ သူမိုက်၏။ ဗာလ-လက္ခဏာနိ၊ သူမိုက်ဟု သိကြောင်းတို့ပေတည်း။ ဗာလနိမိတ္တာနိ၊ သူမိုက်ဟု သိကြောင်း နိမိတ်တို့ပေတည်း။ ဗာလာပဒါနာနိ၊ သူမိုက်၏ သိသာထင်ရှားသော အကြောင်းတို့ပေတည်း။ ကတမာနိ တိဏိ၊ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣ၊ ဤလောက၌။ ဗာလော၊ သူမိုက်သည်။ ဒုဗ္ဗိန္ဒိတဗိန္ဒိ စ၊ မကောင်းသောအကြံကို ကြံစည်လေ့ရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဒုဗ္ဗာသိတ ဘာသိ စ၊ မကောင်းသော စကားကို ဆိုလေ့ရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဒုက္ကဋ္ဌကမ္မကာရိ စ၊ မကောင်းမှုကို ပြုလေ့ရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဗာလော၊ သည်။ ဒုဗ္ဗိန္ဒိတဗိန္ဒိ စ၊ သည်၎င်း။ ဒုဗ္ဗာသိတဘာသိ စ၊ သည်၎င်း။ ဒုက္ကဋ္ဌကမ္မကာရိ စ၊ သည်၎င်း။

၁။ ဤသို့ နှစ်နည်း ယောဇနာရာ၌ ပဌမနည်းက စတုတ္ထနည်းကို ဒုတိယနည်းက ပဉ္စမနည်းကို ရည်၍ ယောဇနာသည်။

၂။ ဉာဏံ ပန မေ ဒဿနန္တိ သဗ္ဗသမ္ပဒဿနသမတ္တံ စ မေ သဗ္ဗညုတညာဏံ ဥဒပါဒိ။ မ၊ ငှါ၊ ၂၊ ပါသရာသိ။ အက္ခပ္ပိတိ ကောပေတံ စာလေတံ အသက္ခန္ဓာယော၊ ဝိမုတ္တိတိ အရဟတ္တပလေ ဝိမုတ္တိ၊ ပဋိသမ္ဘိဝါ၊ ငှါ၊ ၂၊ သဗ္ဗကထာ။

၃။ ဗာလော အဟန္တိ ဧတေဟိ လက္ခဏတိ ဉာဏတိ ဗာလလက္ခဏာနိ။ (၄။) အယံ ဗာလောတိ နိမိယတိ သဗ္ဗာနိယတိ ဧတေဟိတိ ဗာလနိမိတ္တာနိ၊ အပဒါနံ ဣတံ ဝိချာတံ ဣမံ၊ ဒုဗ္ဗိန္ဒိတဗိန္ဒိ စ ဗာလေ ဝိချာထာနိ အဝဓာရဏဘာဝေ ဝါ တညာ ဗာလဿ အပဒါနာနိတိ ဗာလာပဒါနာနိ။ (၅။) အံ-ငှါ၊ ၂၊ ၇-၌လည်း ၎င်းနည်း ဖွင့်၏။

နော စေ အသဝိဿ၊ အကယ်၍မဖြစ်ငြားအံ့။ (ဝေံ သတိ၊ သော်။) ကေန၊ အဘယ်အကြောင်း ဖြင့်။ နံ၊ ထိုသူမိုက်ကို။ ပဏ္ဍိတာ၊ ပညာရှိတို့သည်။ “အယံ ဘဝံ၊ ဤသူကား။ အသပ္ပုရိသော၊ ယုတ်မာသော။ ဗာလောတိ၊ သူမိုက်တည်း”ဟူ၍။ ဇာနေယျံ၊ သိကုန်ရာအံ့နည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယသ္မာ စ၊ အကြင်ကြောင့်လည်း။ ဗာလော၊ သည်။ ဝုစ္စန္တိတစိန္တိ စ၊ သည် လည်း။ ဒုဗ္ဗာသိတာဘာသိ စ၊ သည်လည်း။ ဒုက္ခဂ္ဂမ္မကာရီ စ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နံ၊ ထိုသူမိုက်ကို။ ပဏ္ဍိတာ၊ တို့သည်။ “အယံ ဘဝံ၊ ကား။ အသပ္ပုရိသော၊ သော။ ဗာလောတိ၊ တည်း”ဟူ၍။ ဇာနေယျံ၊ သိကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သ ခေါ်သော ဗာလော၊ ထိုသူမိုက်သည်။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ မျက်မှောက်၌ပင်လျှင်။ တိဝိဓံ၊ သုံးပါးအပြားရှိသော (သရုပ်ရွှေ၌လာအံ့)။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲခြင်းကို။ ဒေါမနဿံ၊ စိတ်နှလုံးမသာယာခြင်းကို။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ခံစားရ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဗာလော၊ သည်။ သဘာယံ ဝါ၊ အစည်းအဝေးသတင်၌သော်လည်း။ နိသိန္ဒော၊ နေသည်။ သစေ ဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့။ ရထိကာယ ဝါ၊ ခရီးလမ်းမ၌သော်လည်း။ နိသိန္ဒော၊ သည်။ သစေ ဟောတိ၊ အံ့။ သိယံဂ္ဂကေ ဝါ၊ ခရီးဆုံ၌သော်လည်း။ နိသိန္ဒော၊ သည်။ သစေ ဟောတိ၊ အံ့။ တတြ၊ ထိုသို့နေရာပရိသတ်၌။ ဇနော၊ လူအပေါင်းသည်။ တဇ္ဇံ၊ ထိုပါဏာတိပါတ စသည်ကို မှီ၍ဖြစ်သော။ (တာနိ ဥပနိဿာယ ဇာတံ တဇ္ဇံ) တဿာရူပံ၊ ထိုပါဏာတိပါတစသည်အားလျော် သော။ (တေသံ သာရူပံ တဿာရူပံ) ကထံ၊ စကားကို။ စေ မန္တေတိ၊ အကယ်၍ ပြောဆို တိုင်ပင်ငြားအံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဗာလော၊ သည်။ ပါဏာတိပါတိ၊ သူ့အသက်ကိုသတ်လေ့ရှိသည်။ သစေ ဟောတိ၊ ငြားအံ့။ ပ။ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာယိ၊ သည်။ သစေ ဟောတိ၊ ငြားအံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ (ဝေံ သတိ၊ သော်။) တတြ၊ ထိုသို့စကားပြောဆိုတိုင်ပင်ရာ၌။ ဗာလဿ၊ သူမိုက်၏။ “ဇနော၊ သည်။ တဇ္ဇံ၊ သော။ တဿာရူပံ၊ သော။ ကထံ၊ ကို။ ယံ ခေါ် မန္တေတိ၊ အကြင်တိုင်ပင် ပြောဆို၏။ တေ ခမ္မာ၊ ထိုတိုင်ပင်ပြောဆိုအပ်သော (ပါဏာတိပါတစသော) တရားတို့သည်။ မယိ၊ ငါ(သန္တာန်)၌။ သဝိဇ္ဇန္တေဝ၊ ထင်ရှားရှိကုန်သည်သာတည်း။ အဟဉ္ဇာ၊ ငါသည်လည်း။ တေသု ဓမ္မေသု၊ ထို(ပါဏာတိပါတစသော) တရားတို့၌။ သန္တိဿာမိတိ၊ ထင်၏”ဟူသော။ ဝေံ၊ ဤသို့သော အကြံ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဗာလော၊ သည်။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ ၌ပင်လျှင်။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ သော။ ဣဒံ ဒုက္ခံ၊ ကို။ ဣဒံ ဒေါမနဿံ၊ ကို။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ၎င်း။

၂၄၇။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဗာလော၊ သည်။ ရာဇာနော၊ မင်းတို့သည်။ အာဂုစာရိ၊ မကောင်းမှုကို ပြုကျင့်လေ့ရှိသော။ စောရံ၊ ခိုးသူကို။ ဂဟေတွာ၊ ပံမ်းကုန်၍။ ဝိဝိဓော၊ အထူးထူးအပြားပြားကုန်သော။ ကမ္မကာရဏာ၊ ညှဉ်းဆဲကြောင်းအမှုတို့ကို။ (ကရိယတိ ဇတာယာတိ ကာရဏာ။) ကာရေန္တေ၊ ပြုလုပ်စေသည်တို့ကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ ကသာဟိပိ၊ ကြိမ်လုံးတို့ဖြင့်မှုလည်း။ တာဠေန္တေ၊ ရိုက်စေသည်တို့ကို။ ဝေတ္တေဟိပိ၊ ဆူးရှိသောကြိမ်နှယ်တို့

၁။ နော စေတံ၌တေံကား အနတ္တက ပဒါလင်္ကာရ။ တိကဂုံတ္ထရပါဠိ၌ကား နောစေံ-ဟု ရှိသည်။ ဣဒံ-လည်း အနတ္တက ပဒါလင်္ကာရပဒံ။

၂။ ဤ၌ “ကေန နံ ပဏ္ဍိတာ ဇာနေယျံ” ဟု၎င်း၊ “န တေန နံ ပဏ္ဍိတာ ဇာနေယျံ” ဟု၎င်း၊ “န နံ ပဏ္ဍိတာ ဇာနေယျံ” ဟု၎င်း ကွဲပြားနေရာ ပဌမ ကေန နံ-သာလျှင် ကောင်းမွန် သင့်မြတ်သည်။ တိကဂုံတ္ထရ ဝိန္တိသုတ်၌လည်း ၎င်းနည်းပင် ကွဲပြားလျက်ရှိ၏။ သုံးမျိုးလုံးပင် အဓိပ္ပါယ် ရနိုင်သော်လည်း သင်္ဂါတာဝဂ္ဂသံယုတ် ဥဇ္ဈာနသည့်သုတ် ၌-“ဝေရာနိ န စေ သမ္ပေယျံ၊ ကေနိဓ ကသလော သိယာ” ဟု ရှိသည်ကို၎င်း၊ ၎င်း ၎် ၌ “ယဒိ ဝေရာနိ န သမ္ပေယျံ၊ ကေန ကာရဏေန ကသလော ဘာဝေယျံ” ဟု ရှိသည်ကို၎င်း သောကဗျ ကေန နံ-ပါဠိမှန် အတိုင်း အနက်ပေးခဲ့သည်။

ဖြင့်မူလည်း။ တာဠေန္တေ၊ တို့ကို။ အဒ္ဒဒဏ္ဍကေဟိပိ၊ တုတ်တိုတို့ဖြင့်မူလည်း။ တာဠေန္တေ၊ တို့ကို။
 (လေးတောင်ပြည့်လျှင်ဒဏ္ဍ၊ မပြည့်လျှင်အဒ္ဒဒဏ္ဍ။) ဟတ္ထမ္ပိ၊ လက်ကိုမူလည်း။ ဆိန္ဒန္တေ၊ ဖြတ်သည်
 တို့ကို။ ပါဒမ္ပိ၊ ခြေကိုမူလည်း။ ဆိန္ဒန္တေ၊ တို့ကို။ ဟတ္ထပါဒမ္ပိ၊ လက်ခြေကိုမူလည်း။ ဆိန္ဒန္တေ၊ တို့ကို။
 ကဏ္ဍမ္ပိ၊ နားကိုမူလည်း။ ဆိန္ဒန္တေ၊ တို့ကို။ နာသမ္ပိ၊ နှာခေါင်းကိုမူလည်း။ ဆိန္ဒန္တေ၊ တို့ကို။
 ကဏ္ဍနာသမ္ပိ၊ နားနှာခေါင်းကိုမူလည်း။ ဆိန္ဒန္တေ၊ တို့ကို။ ဗိလင်္ဂထာလိကမ္ပိ၊ ပုံးရည်အိုး၌ ပုံးရည်
 လောင်းသကဲ့သို့ ညှဉ်းဆဲခြင်းကိုမူလည်း။ ကရောန္တေ၊ တို့ကို။ သင်္ခမ္ပိ၊ ခရုသင်းအတူ
 (ဖွေးဖွေးဖြူအောင်) ဦးပြည်းပြခြင်းအမှုကိုမူလည်း။ ကရောန္တေ၊ တို့ကို။ (သင်္ခံ ဝိယမ္ပဏ္ဍကမ္ပိ၊
 ကာရဏံ၊ မ ၉-၂၊ ၄၄။) ရာဟုမုခမ္ပိ၊ ရာဟုခံတုင်းသို့ရောက်သော နေမင်းအတူပြုခြင်းအမှုကိုမူလည်း။
 ကရောန္တေ၊ တို့ကို။ (ရာဟု မုခဂတ သုရိယ သဒိသကမ္ပကာရဏံ၊ မ ၉-၂၊ ၄၄။) ဇောတိမာလိကမ္ပိ၊
 တကိုယ်လုံး မီးပန်းသဖွယ် ဖြစ်အောင်ပြုခြင်းအမှုကိုမူလည်း။ ကရောန္တေ၊ တို့ကို။ (ဇောတိမာလ
 ဝန္တကမ္ပကာရဏံ၊ မ ၉-၂၊ ၄၄။) ဟတ္ထပဇ္ဇောတိကမ္ပိ၊ လက်ကိုမီးလုံးထွက်အောင် ရှို့မြှိုက်ခြင်းအမှုကို
 မူလည်း။ ကရောန္တေ၊ တို့ကို။ (ဟတ္ထပဇ္ဇောတနကမ္ပကာရဏံ၊ မ ၉-၂၊ ၄၄။) ရေကပတ္တိကမ္ပိ၊
 ပိန်းရွက်နှင့်တူသော ကိုယ်ရေတို့ကိုချိခြင်း အမှုကိုမူလည်း။ ကရောန္တေ၊ တို့ကို။ စီရကဝါသိကမ္ပိ၊
 အဝတ်သဖွယ် ဖြစ်သော ကိုယ်ရေတို့ကို ဝတ်ခြင်းအမှုကိုမူလည်း။ ကရောန္တေ၊ တို့ကို။ ဧဏေ-
 ယုကမ္ပိ၊ ဧဏေမည်သောဘားကောင်ကဲ့သို့ပြုခြင်းအမှုကိုမူလည်း။ ကရောန္တေ၊ တို့ကို။ (ဧဏေမိဂ သဒိသ
 ကမ္ပကာရဏံ၊ မ ၉-၂၊ ၄၄။) ဗဠိသမံသိကမ္ပိ၊ ချိတ်တို့ဖြင့် အသားတို့ကို ချိတ်ဆွဲခြင်း အမှုကိုမူ
 လည်း။ ကရောန္တေ၊ တို့ကို။ (ဗလိသေဟိ မံသုပ္ပါဒနကမ္ပကာရဏံ၊ မ ၉-၂၊ ၄၄။) ကဟာပဏိကမ္ပိ၊
 တကျပ်သားချင်း ဖြတ်လှီးခြင်းအမှုကိုမူလည်း။ ကရောန္တေ၊ တို့ကို။ (ကဟာပဏမတ္တသော
 ဆိန္ဒနကမ္ပကာရဏံ၊ ၉-၂၊ ၄၄။) ခါရာပတစ္ဆိကမ္ပိ၊ ဆားဆပ်ပြာရေတို့ဖြင့် သွန်းလောင်းခြင်း အမှုကို
 မူလည်း။ ကရောန္တေ၊ တို့ကို။ (တစ္ဆိတွာ ခါရာပသိဉ္စနကမ္ပကာရဏံ၊ မ ၉-၂၊ ၄၄။) ပလိဗပရိဝတ္တိ
 ကမ္ပိ၊ တံခါးကျည်ကဲ့သို့ လည်ဆဲခြင်းအမှုကိုမူလည်း။ ကရောန္တေ၊ တို့ကို။ (ပလိဗဿဝိယပရိဝတ္တန-
 ကမ္ပကာရဏံ၊ မ ၉-၂၊ ၄၄။) ပလာလပိဋကမ္ပိ၊ ကောက်ရိုးအင်းပျဉ်ကဲ့သို့ ကိုယ်ကိုလိပ်ခြင်း အမှုကို
 မူလည်း။ ကရောန္တေ၊ တို့ကို။ (ပလာလပိဋဿ ဝိယ သဒီရဿ သံဝေလ္လေန ကမ္ပကာရဏံ၊ မ ၉-၂၊ ၄၄။)
 တဏ္ဍေန၊ ကျင်ကျပ်ပသော၊ တေလေန၊ ဆီဖြင့်မူလည်း။ သြသိဉ္စန္တေ၊ သွန်းလောင်းသည်တို့ကို။
 သုနခေဟိင်၊ ခေးတို့ကိုမူလည်း။ ခါဒါပေန္တေ၊ ခဲစေသည်တို့ကို။ ဇီဠမ္ပိ၊ အရှင်လတ်လတ်ကိုမူ
 လည်း။ သူလေ၊ တံကျင်၌။ ဥတ္တာသေန္တေ၊ လှိုက်ကုန်သည်တို့ကို။ အသိနာပိ၊ သန်လျက်ဖြင့်မူလည်း။
 သိသံ၊ ဦးခေါင်းကို။ ဆိန္ဒန္တေ၊ ဖြတ်သည်တို့ကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ (အားလုံး ပဿတိ-သို့ချည်း
 အသီးသီးပြန်စပ်။)

ဘိက္ခဝေသို့။ တဏှ၊ ထိုသို့မြင်ရာ၌။ ဗာလဿ၊ သူမိုက်၏။ “ယထာဓ္မပါနံ၊ အကြင်သို့သဘော
 ရှိကုန်သော။ ပါမကာနံ၊ ယုတ်ခာကုန်သော။ ကမ္မာနံ၊ မကောင်းမှုတို့၏။ ဟေတု၊ အကြောင်း

၁။ “ဗိလင်္ဂထာလေ သိတ္တံ ဗိလင်္ဂထာလိကံ” ။ တမိဝ ဗိလင်္ဂထာလိကံ။ ပုံးရည်အိုး၌ ပုံးရည်လောင်းထည့်
 သကဲ့သို့ ဥက္ခောင်းခွံကို ခွါ၍ သံပရည်လောင်းထည့်၍ ညှဉ်းဆဲခြင်းဟူလို။
 ၂။ “ရေကပတ္တကမ္ပကာရဏန္တိ ရေကပတ္တသဒိသေ သရိရတော ဗဒ္ဒေ ဥပ္ပါဋနကမ္ပကာရဏံ” ဟူသော မ၊ ၉၊ ၂၊
 ၄၄-အလို ရေကပတ္တ-ဟု ရှိစေရမည်။ ရေကပတ္တိကမ္ပိ ကရောန္တေ။ မ၊ ၉၊ ၂၊ ၄၄-ပိုဒ်။ ရေကပတ္တိကမ္ပိ ကရောန္တေ။ မ၊ ၁၊ ၁၆၇။
 ရေကပတ္တကမ္ပကာရဏံ မ၊ ၉၊ ၁၊ ၁၆၇-၌ ပါဠိမူတို့အရ “ရေကပတ္တိကမ္ပိ၊ မြက်ကြိုးဖြင့် ဆွဲ၍လှဲခြင်း အမှုကို
 လည်း” ဟုပေး။

ကြောင့်။ (ကမ္မာန် ဟေတု၊ မကောင်းမှုဟူသော အကြောင်းကြောင့်။) ရာဇာနော၊ တို့သည်။ အာဂုစာရိ၊ သော။ စောရိ၊ ကို။ ဂဟေတု၊ ရှိ။ ဝိဝိဓော၊ ကုန်သော။ ကမ္မကာရဏာ၊ တို့ကို။ ကာရေန္တိ၊ ပြုလုပ်စေကုန်၏။ ပ။ အသိနာပိ၊ ဖြင့်လည်း။ သိသံ၊ တို့။ ဆိန္နန္တိ၊ ဖြတ်ကုန်၏။ တေ မေဿ၊ တို့သည်။ မယိ၊ ဌ။ သံဝိဇ္ဇန္တော၊ တည်း။ အဟဉ္ဇ၊ သည်လည်း။ တေသု မေဿ၊ တို့၌။ သန္တိသ္မာမိ၊ ၏။ မံပိ၊ ငါ့ကိုမူလည်း။ ရာဇာနော၊ တို့သည်။ စေ ဇာနေယျ၊ သိကုန်ငြားအံ့။ မဗ္ဗိ၊ ငါ့ကိုလည်း။ ရာဇာနော၊ တို့သည်။ ဂဟေတု၊ ရှိ။ ဝိဝိဓော၊ ကုန်သော။ ကမ္မကာရဏာ၊ တို့ကို။ ကာရေယျ၊ ပြုလုပ်စေကုန်၏။ ပ။ အသိနာပိ၊ ဖြင့်လည်း။ သိသံ၊ ကို။ ဆိန္နန္တိ၊ ဖြတ်မူလည်း ဖြတ်စေကုန်၏။ ဟူသော။ ဝေ၊ ဤသို့သော အကြံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဗာလော၊ သည်။ ဒိဋ္ဌေဝ မေဗ္ဗ၊ ၌ ပင်လျှင်။ ဒုတိယံ၊ သော။ ဣဒမ္ပိ ဒုက္ခံ၊ ကိုလည်း။ ဣဒမ္ပိ ဒေါမနဿံ၊ ကိုလည်း။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ၏။

၂၄၈။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပိဋ္ဌသမာဂ္ဂဉ္စ ဝါ၊ အင်းပျဉ်သို့ တက်သည်လည်း ဖြစ်သော။ မဉ္ဇသမာဂ္ဂဉ္စ ဝါ၊ ညောင်စောင်းခင်းသို့ တက်သည်လည်း ဖြစ်သော။ ဆမာယံ၊ မြေ၌။ သေမာနံ၊ အိပ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ ဗာလံ၊ သူမိုက်၏။ (ဗာလန္တိ အာဒိနိ သာမိအတ္ထေ ဥပယောဂဝစနံ။) ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ကတာနိ၊ ပြုအပ်ပြီးကုန်သော။ ကာယေန၊ ဖြင့်။ ဒုစ္စရိတာနိ၊ မကောင်းသဖြင့် ကျင့်အပ်ကုန်သော။ ဝါစာယ၊ ဖြင့်။ ဒုစ္စရိတာနိ၊ ကုန်သော။ မနသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ ဒုစ္စရိတာနိ၊ ကုန်သော။ ပါပကာနိ၊ ဆုတ်မာကုန်သော။ ယာနိ၊ ကမ္မာနိ၊ အကြင် မကောင်းမှုတို့သည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။) တာနိ၊ ထိုမကောင်းမှုတို့သည်။ (အဿ ပုဒ် နိပါတ်မျှသာဟု ကြံ။) တမိ သမယေ၊ ထိုသေခါနီးအခါ၌။ ဩလမ္ပန္တိ၊ စွဲထင်လှာကုန်၏။ အဇ္ဈောလမ္ပန္တိ၊ လွမ်းမိုး ထင်လှာကုန်၏။ အဘိပ္ပလမ္ပန္တိ၊ လွန်စွာထင်လှာကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မဟတံ၊ ကြီးမားကုန်သော။ ပဗ္ဗတက္ခဋ္ဌာနံ၊ တောင်ထွတ်တို့၏။ ဓာယာ၊ အရိပ်တို့သည်။ သာယန္တသမယံ၊ ညနေပိုင်း၌။ ပထဝိယာ၊ မြေ၌။ ဩလမ္ပန္တိ သေယျထာပိ၊ ပျံထင်လှာကုန်သကဲ့သို့။ အဇ္ဈောလမ္ပန္တိ သေယျထာပိ၊ လွမ်းမိုးထင်လှာကုန်သကဲ့သို့။ အဘိပ္ပလမ္ပန္တိ သေယျထာပိ၊ လွန်စွာ ထင်လှာကုန်သကဲ့သို့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ ပ။ အဘိပ္ပလမ္ပန္တိ၊ ကုန်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တတြ၊ ထိုသို့ထင်သောအခါ၌။ ဗာလဿ၊ သူမိုက်၏။ “မေ၊ ငါသည်။ ကလျာဏံ၊ ကောင်းမှုကို။ အကတံ ဝတ၊ မပြုခဲ့မိလေစွ။ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်ကို။ အကတံ ဝတ၊ စွ။ ဘိရုတ္တာဏံ၊ ဘေးရန်အကာအကွယ်ကို (ဘိတဿ ပရိတ္တာယကတ္တာ ဘိရုတ္တာဏန္တိ ဝုစ္စတိ။ အံ ဋ္ဌ ၂၊ ၃၅၉။) အကတံ ဝတ၊ စွ။ ပါပံ၊ မကောင်းမှုကို။ ကတံ ဝတ၊ ပြုမိလေစွ။ လုဒ္ဓံ၊ ကြမ်းတမ်းမှုကို။ ကတံ ဝတ၊ စွ။ ကိဗ္ဗိသံ၊ ကြမ်းကြုတ်မှုကို။ ကတံ ဝတ၊ စွ။ ဘော၊ အချင်းတို့။ အကတကလျာဏာနံ၊ မပြုအပ်မိသော ကောင်းမှုရှိကုန်သော သူတို့၏။ (အကတံ ကလျာဏံ ဇေတန-ဟု ပြု။) အကတကုသလာနံ၊ မပြုအပ်မိသော ကုသိုလ်ရှိကုန်သော သူတို့၏။ အကတဘိရုတ္တာဏာနံ၊ မပြုအပ်မိသော ဘေးရန်အကာအကွယ်ရှိကုန်သော သူတို့၏။ ကတပါပါနံ၊ ပြုအပ်မိသော မကောင်းမှု ရှိကုန်သော သူတို့၏။ ကတလုဒ္ဓါနံ၊ ပြုအပ်ပြီးသော ကြမ်းတမ်းမှု ရှိကုန်သော သူတို့၏။ ကတကိဗ္ဗိသာနံ၊ ပြုအပ်မိသော ကြမ်းကြုတ်မှုရှိကုန်သော သူတို့၏။ ဂတိ၊ လားရာသည်။ ယာဝတော၊ အကြင် မျှလောက် အတိုင်းအရှည် ရှိပေ၏။ ပေစွ၊ တမလွန်ဘဝသို့ သွားရောက်သည်ရှိသော်။ (ပေစွာတိ

၁။ “သေမာနန္တိ ဥတ္တာနံ ဟုတွာ သယိတံ ဟောတိ” သံ ဋ္ဌ ၁။ မာရသံ၊ ဂေါဓိကသုတ်။
 ၂။ အဖွင့် တိုက်ရိုက်မရှိ၊ “မရကဿ အာသန္နကာလေ” ဟူသော ရိုက္ခာအရိပ်ကို ရည်၍ ပေးသည်။

ပရလောကံ ဂန္ဓာ၊ အံ ဌ ၂၊၁၀၀။) တံ ဂတိံ ၊ ထိုမျှလောက် အတိုင်းအရှည်ရှိသော လားရာ ဂတိသို့။ ဂစ္ဆာမိတိ၊ သွားရောက်ရပေအံ့” ဟူ၍။ ဝေ၊ ဤသို့သော အကြံသည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ သော၊ ထိုသူမိုက်သည်။ သောစတိ၊ စိုးရိမ်၏။ ကိလမတိ၊ ကိုယ်စိတ်ပင်ပန်း၏။ ပရိဒေဝတိ၊ မြည်တမ်း ၏။ ဥရတ္တာဋ္ဌိံ ၊ ရင်ကိုတီးလျက်။ ကန္တတိ၊ ငိုကြွေး၏။ သမ္ပောဟံ၊ ပြင်းထန်စွာ တွေ့ဝေခြင်း သို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖောက်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဗာလော၊ သည်။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ ဌ်ပင်လျှင်။ တတိယံ၊ လော။ ဣဒမ္ပိ ဒုက္ခံ၊ ကိုလည်း။ ဣဒမ္ပိ ဒေါမနဿံ၊ ကိုလည်း။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သ ခေါ်သော ဗာလော၊ ထိုသူမိုက်သည်။ ပ။ နိရယံ၊ သို့။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ “ကေန္တံ၊ စင်စစ်။ အနိဋ္ဌံ၊ အလိုမရှိအပ်။ ကေန္တံ၊ စင်စစ်။ အကန္တံ၊ မနှစ်သက် အပ်။ ကေန္တံ၊ စင်စစ်။ အမနာပန္တိ၊ စိတ်နှလုံးကို မပျိုးစေတတ်” ဟူသော။ ယံ တံ၊ အကြင် စကားကို။ သမ္ပာ၊ ကောင်းစွာ။ ဝဒမာနော၊ ပြောဆိုသောသူသည်။ ဝဒေယျ၊ ပြောဆိုပေရာ၏။ “ကေန္တံ၊ စင်စစ်။ ပ။ အမနာပန္တိ၊ တတ်” ဟူသော။ တံ၊ ကို။ သမ္ပာ၊ စွာ။ ဝဒမာနော၊ သည်။ နိရယမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဝဒေယျ၊ ရာ၏။ “ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ နိရယာ၊ ငရဲတို့သည်။ ယာဝ၊ အကြင် မျှလောက်။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲကုန်၏။ (တာဝ၊ ထိုမျှလောက်။) ဥပမာပိ၊ ဤရွှေကျိုမျှ ဆင်းရဲလှပေ၏ ဟု နှိုင်းယှဉ်ကြောင်း ဥပမာသည်လည်း။ (ဣဒံ-နိပါတ်မျှ။) ယာဝ၊ အလွန်သာလျှင်။ န သုကရာတိ၊ ပြုခြင်းငှါ မလွယ်ကူ” ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ (သုတ် အစပြန်သတ်။)

၂၄၃။ ဝေ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ သော်။ အညတရော ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတပါးသည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ “ဘန္တေ၊ ရား။ ဥပမံ၊ ဥပမာကို။ ကာတံ၊ ပြုခြင်းငှါ။ သက္ကာ ပနာတိ၊ တတ်ကောင်းပါ၏ လော” ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ “သက္ကာ ဘိက္ခု၊ တိ၊ အိုရဟန်း ဥပမာပြုခြင်းငှါ တတ်ကောင်းပေ၏” ဟူ၍။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဘိက္ခု၊ အိုရဟန်း။ အာဂုစာရိံ ၊ သော၊ စောရံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ရှိ။ ရညော၊ မင်းအား။ “ဒေဝ၊ အရှင်မင်းကြီး။ အယံ ခေါ၊ ဤ သူကား။ အာဂုစာရိံ၊ သော၊ စောရော၊ ခိုးသူတည်း။ ဣမဿ၊ ဤခိုးသူအား။ ယံ၊ အကြင် ဒဏ်ကို။ ဣစ္ဆသိ၊ ပေးလို၏။ တံ ဒဏ္ဍံ၊ ထိုဒဏ်ကို။ ပဏေဟိတိ၊ ပေးပါလော့” ဟူ၍။ (ပဏေဟိ=ပ-ပုဗ္ဗ-နိဓာတ်။ ကကြီးပြန်။) ဒဏေယျ၊ ပြုကြကုန်ရာ၏။ ရဇော၊ မင်းသည်။ (တမေနံ-ကား နိပါတ် မျှ၊ နောက်၌လည်း အနက်မပေးသမျှ ဤနည်း။) “ဘော၊ အမောင်တို့။ ဂစ္ဆထ၊ သွားကြကုန် လော့။ ဣမံ ပုရိသံ၊ ဤခိုးသူယောက်ျားကို။ ပုဗ္ဗဏှသမယံ၊ နံနက်အခါ၌။ သတ္တိသတေန၊ လုံချက်အရာဖြင့်။ ဟနထာတိ၊ ထိုးသတ်ကြကုန်လော့” ဟူ၍။ ဝေ၊ ဤသို့။ ဝဒေယျ၊ ရာ၏။ တမေနံ၊ ထိုခိုးသူကို။ ပုဗ္ဗဏှသမယံ၊ ၌။ သတ္တိသတေန၊ ဖြင့်။ ဟနေယျ၊ ထိုးသတ်ကုန်ရာ၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ ရဇော၊ သည်။ မဇ္ဈနိကသမယံ၊ နေ့လည်အခါ၌။ “အမ္ဘော၊ အမောင်တို့။ သော ပုရိသော၊ ထိုခိုးသူယောက်ျားသည်။ ကထံတိ၊ အဘယ်သို့ ရှိသေးသနည်း” ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊ ရာ၏။ ဒေဝ၊ ကြီး။ တဒထဝ၊ ထိုရွေးကအတိုင်းပင်လျှင်။ ဇီဝတိ၊ အသက်ရှည်လျက် ရှိပါ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ သံတော်ဦးတင်ကုန်၏။ ရဇော၊ သည်။ “ဘော၊ အမောင်တို့။ ဂစ္ဆထ၊

၁။ သောစတိ-ကား စိတ်ပင်ပန်းခြင်း၊ ကိလမတိ-ကား ကိုယ်စိတ်ပင်ပန်းခြင်း။ အံ၊ ဋီ-အဘယသုတ်၌။
 ၂။ ဥရတ္တာဋ္ဌိံ-ကို ကြိယာဝိသေသနပေး။ “ဥရံ တာဇ္ဇေတွာ ရောဒတိ” ၎င်း အံ၊ ဋီ။ “ဥရတ္တာဋ္ဌိန္နံ ဥရတ္တာဋ္ဌိံ” ၎င်း အံ၊ ဋီ။
 ၃။ ကော အန္တော ယဿ-ဟု ဝိဂ္ဂဟပြု၍ တရုသော အပိုင်းအခြားအားဖြင့် ဟုလည်း ပေး။ “စင်စစ်” ကား အဓိပ္ပာယ်ပင်။

သွားကြကုန်လော့။ တံ ပုရိသံ၊ ကိံ၊ မဇ္ဈန္ဒိကသမယံ၊ ဌံ၊ သတ္တိသတေန၊ ပြင့်၊ ဟနထာတိ၊ ကုန်
 လော့” ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့၊ ဝဒေယျ၊ ဘုရား၊ တမေနံ၊ ကိံ၊ မဇ္ဈန္ဒိကသမယံ၊ ဌံ၊ သတ္တိသတေန၊ ပြင့်၊
 ဟနယျ၊ ကုန်ဘုရား၊ အထ၊ ဌံ၊ ဘုရား၊ သည်။ သာယနသမယံ၊ ဌံ၊ “အမ္ဘော၊ တို့၊ သော
 ပုရိသော၊ သည်။ ကထံတိ၊ နည်း” ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့၊ ဝဒေယျ၊ ဘုရား၊ ဒေဝ၊ ကြီး၊ တထေဝ၊ ပင်
 လျှင်။ ဇီဝတိ၊ ဇိ၊ ဣတိ၊ ဤသို့သံတေဝံဦးထင်ကုန်၏။ ဘုရား၊ သည်။ “ဘော၊ တို့၊ ဂစ္ဆထ၊
 ကုန်လော့။ တံ ပုရိသံ၊ ကိံ၊ သာယနသမယံ၊ ဌံ၊ သတ္တိသတေန၊ ပြင့်၊ ဟနထာတိ၊ ကုန်လော့”
 ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့၊ ဝဒေယျ၊ ဘုရား၊ တမေနံ၊ ကိံ၊ သာယနသမယံ၊ ဌံ၊ သတ္တိသတေန၊ ပြင့်၊
 ဟနယျ၊ ကုန်ဘုရား၊ ဘိက္ခဝေ၊ တို့၊ တံ၊ ကိံ၊ ကိံ မညထ၊ နည်း။ တိဟိ သတ္တိသတေဟိ၊
 လုံချက်သုံးရာတို့ဖြင့်။ ဟညမာနော၊ သတ်အပ်သော။ သော ပုရိသော၊ သည်။ တတော နိဒါနံ၊
 ထိုသို့သတ်ခြင်းလျှင် အကြောင်းရင်းရှိသော။ ဒုက္ခံ၊ ကိံ၊ ဒေါမနဿံ၊ ကိံ၊ ပဋိသံဝေဒိယေထ
 အပ်န၊ ခံစားရလေဘုရားလော။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ကေိဿာပိ သတ္တိယာ၊
 လုံချက်တခုတည်းဖြင့်ပင်လျှင်။ ဟညမာနော၊ သော။ သော ပုရိသော၊ သည်။ တတော နိဒါနံ၊
 သော။ ဒုက္ခံ၊ ကိံ၊ ဒေါမနဿံ၊ ကိံ၊ ပဋိသံဝေဒိယေထ၊ ဘုရား။ တိဟိ သတ္တိသတေဟိ၊ လုံချက်
 သုံးရာတို့ဖြင့်။ (ဟညမာနော၊ ထိုးသတ်အပ်သော်။) ကော ပန ဝါဒေါ၊ အဘယ်မှာလျှင်ဆိုဘယ်
 ရာ ရှိပါတော့အံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်ကုန်၏။

၂၅၀။ အထ ခေါ၊ ဌံ၊ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပရိတ္တံ၊ အနည်းငယ်သော။ ပါဏိမတ္တံ၊ လက်တဆုပ်စာ
 မျှသော။ ပါသာဏံ၊ ကျောက်ခဲကို။ ဂဟေတွာ၊ ကောက်ယူ၍။ ဘိက္ခု၊ တို့ကို။ “ဘိက္ခဝေ၊ တို့၊ တံ၊
 ကိံ၊ ကိံ မညထ၊ နည်း။ မယာ၊ ငါသည်။ ဂဟိတော၊ ကောက်ယူအပ်သော။ ပရိတ္တော၊ သော။
 ပါဏိမတ္တော၊ သော။ ယော စာယံပါသာဏော၊ အကြင်ကျောက်ခဲသည်လည်း။ (အတ္ထိ၊ ဇိ။)
 ပဗ္ဗတရာဇာ၊ တောင်မင်းဖြစ်သော။ ယော စ ဟိမဝါ၊ အကြင်ဟိမဝန္တာတောင်သည်လည်း။ (အတ္ထိ၊
 ဇိ။ တေသု၊ တို့တွင်။) ကတမော၊ အဘယ်အရာသည်။ မဟန္တတရော နုခေါတိ၊ ပို၍ကြီးမား
 များပြားသနည်း” ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ ပြီ။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဂဟိတော၊ သော။
 ပရိတ္တော၊ သော။ ပါဏိမတ္တော၊ သော။ အယံ ပါသာဏော၊ သည်။ အပ္ပမတ္တကော၊ အနည်းငယ်မျှ
 သာတည်း။ ပဗ္ဗတရာဇာနံ၊ တောင်မင်းဖြစ်သော။ ဟိမဝန္တံ၊ ဟိမဝန္တာတောင်ကို။ ဥပနိဓာယ၊
 ထောက်၍။ သင်္ခမ္ပိ၊ ရေတွက်ခြင်းသို့လည်း။ န ဥပေတိ၊ မရောက်။ ကလဘာဇမ္ပိ၊ (တရာ-တထောင်
 တသိန်းစိတ်၍) တစိတ်သောအဖို့အစုသို့လည်း။ န ဥပေတိ၊ မရောက်။ (ဋီဉ္စိ ကလာနံ သင်္ဂဏန
 ကောဋ္ဌာသံ-ဟုဗ္ဗင်၏။) ဥပနိဓမ္ပိ၊ အနီးသို့ဆောင်ယူယှဉ်ထားခြင်းသို့လည်း။ န ဥပေတိ၊ မရောက်။
 (ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်ကုန်၏။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေမော၊ သာလျှင်။ တိဟိ သတ္တိသတေဟိ၊ တို့ဖြင့်။
 ဟညမာနော၊ အပ်သော။ သော ပုရိသော၊ သည်။ တတော နိဒါနံ၊ သော။ ယံ ဒုက္ခံ၊ ကိံ။
 ယံ ဒေါမနဿံ၊ ကိံ။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ဇိ။ တံ၊ ထိုဒုက္ခဒေါမနဿသည်။ နိရယကဿ၊ ငရဲ၌ဖြစ်သော။
 ဒုက္ခဿ၊ ဆင်းရဲ၏ (အနီး၌)။ ဥပနိဓာယ၊ ချထား၍။ (နိရယကဿ၊ သော။ ဒုက္ခဿ၊ ကိံ။
 ဥပနိဓာယ၊ ထောက်၍။) သင်္ခမ္ပိ၊ သို့လည်း။ ပ။ န ဥပေတိ၊ မရောက်။

၁။ မဇ္ဈိမ ဥပါလိသုတ် ၅၁-အပိုင်း၌ “ကာယဒဏ္ဍဿ ဥပနိဓာယာတိ ကာယဒဏ္ဍဿ သန္တိကေ နိက္ခိပိတွာ”
 ဟု ဗုဒ္ဓသည်တို့မှီး၍ အန္တာပေက္ခာဆင့် အဖြစ်ပေးသည်။ စကားကျကားဖြင့် ငရဲဒုက္ခကို ထောက်ဆိုသော် ငရဲဒုက္ခနှင့်
 နှိုင်းစာသော် ဟု ဆိုလိုသည်။ ဟိမဝန္တံ ဥပနိဓာယ-ကိုလည်း “ပုဂ္ဂလံ ဥပနိဓာယာတိ တံ တံ ပုဂ္ဂလံ ဥပနိက္ခိပိတွာ”

ဘိက္ခဝေ တို့။ တမေနံ၊ ထိုသူကို။ နိရယပါလာ၊ ငရဲထိန်းတို့သည်။ ပဉ္စဝိဗေဒနံ နာမ၊ ငါးပါး
 သောနှောင်ဖွဲ့ခြင်းမည်သော။ ကမ္မကာရဏံ၊ ညဉ့်ဆဲခြင်းအမှုကို။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထံ၊
 ပူဇော်သော။ အယောခိလံ၊ သံဂိုကို။ ဟတ္ထေ၊ လက်၌။ ဂမေန္တိ၊ ရိုက်သွင်းကုန်၏။ တတ္ထံ၊
 သော။ အယောခိလံ၊ ကို။ ဒုတိယ ဟတ္ထေ၊ နှစ်ခုမြောက်သောလက်၌။ ဂမေန္တိ၊ ကုန်၏။ ပ။
 ပါဒေါ၊ ခြေ၌။ ပ။ ဒုတိယေ ပါဒေါ၊ ၌။ ပ။ မဇ္ဈေ ဥရသ္မိံ၊ ရင်လယ်(တည့်တည့်)၌။ ဂမေန္တိ၊ ရိုက်သွင်း
 ကုန်၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ တတ္ထံ၊ ထိုငရဲ၌။ ဒုက္ခာ၊ နာကျင်ခက်ခဲ ဆင်းရဲကုန်သော။ တိဗ္ဗာ၊
 ထက်မြက်ကုန်သော။ ခရာ၊ ကြမ်းတမ်းကုန်သော။ ကဏ္ဍကာ၊ စပ်ခါးကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ တို့ကို။
 ဝေဒတိ၊ ခံစားရ၏။ တံ ပါပကမ္မံ၊ ထိုမကောင်းမှုသည်။ ဗျန္တိ၊ ကင်းသော အဆုံးအပိုင်းအခြား
 ရှိသည်။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ န ဟောတိ၊ မပြစ်သေး။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်။ န စ ကာလံ
 ကရေတိ၊ မသေ။ ဘိက္ခဝေ တို့။ တမေနံ၊ ကို။ နိရယပါလာ၊ တို့သည်။ သံဝေသေတွာ၊
 လျောင်းနေစေ၍။ (သံဝေသေတွာတိ။ ပ။ နိပဇ္ဇာပေတွာ၊ ဌ။) ကုဋ္ဌာရိဟိ၊ ခားမကြီးထို့ပြင်။
 တစ္ဆန္တိ၊ ခုတ်ထစ်စေကုန်၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ တတ္ထံ၊ ထိုငရဲ၌။ ပ။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်။
 န စ ကာလံကရေတိ၊ မသေ။ ဘိက္ခဝေ တို့။ တမေနံ၊ ကို။ နိရယပါလာ၊ တို့သည်။ ဥဒ္ဓံပါဒံ၊
 ခြေမိုးပျော်။ အစောသိရံ၊ ဦးခေါင်းစောက်ထိုး။ ဂဟတွာ၊ ကိုင်၍။ ဝါသိဟိ၊ ပဲကုပ်ထို့ပြင်။
 တစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ သော၊ သည်။ တတ္ထံ၊ ၌။ ပ။ တာဝ၊ လောက်။ န စ ကာလံ ကရေတိ၊ မသေ။
 ဘိက္ခဝေ တို့။ တမေနံ၊ ကို။ နိရယပါလာ၊ တို့သည်။ ရထေ၊ ရထား၌။ ယောဇေတွာ၊
 ယှဉ်စေ၍။ အာဒိတ္တာယ၊ ရဲရဲညီသော။ သမ္ပဇ္ဇလိတာယ၊ တပြောင်ပြောင်တောက်လောင်သော။
 သဇောတိဘူတာယ၊ တစ်နက်ထက်ဝန်းကျင်တောက်သော။ ပထဝိယာ၊ မြေ၌။ သာဓေန္တိပိ၊
 သွားလည်းသွားစေကုန်၏။ ပစ္စာသာဓေန္တိပိ၊ ပြန်၍လည်းလာစေကုန်၏။ သော၊ သည်။ တတ္ထံ၊
 ၌။ ပ။ တာဝ၊ လောက်။ န စ ကာလံ ကရေတိ၊ မသေ။ ဘိက္ခဝေ တို့။ တမေနံ၊ ကို။ နိရယပါလာ၊
 တို့သည်။ မဟန္တံ၊ ကြီးကျယ် မြင့်မားသော။ အာဒိတ္တံ၊ သော။ သမ္ပဇ္ဇလိတံ၊ သော။
 သဇောတိဘူတံ၊ သော။ အင်္ဂါရပဗ္ဗတံ၊ မီးကျိုးတောင်ကို။ အာရောပေန္တိပိ၊ တင်လည်းတင်ကုန်၏။
 ဩရောပေန္တိပိ၊ ချလည်းချကုန်၏။ သော၊ သည်။ တတ္ထံ၊ ၌။ ပ။ တာဝ၊ လောက်။ န စ ကာလံ
 ကရေတိ၊ မသေ။ ဘိက္ခဝေ တို့။ တမေနံ၊ ကို။ နိရယပါလာ၊ တို့သည်။ ဥဒ္ဓံပါဒံ၊ မျော်။
 အစောသိရော၊ ဇောက်ထိုး။ ဂဟတွာ၊ ၌။ တတ္ထာယ၊ ပူဇော်သော။ အာဒိတ္တာယ၊ သော။
 သမ္ပဇ္ဇလိတာယ၊ သော။ သဇောတိဘူတာယ၊ သော။ လောဟကုမ္ဘိယာ၊ သံရေပူအိုး၌။
 ပက္ခိပန္တိ၊ ထည့်ကုန်၏။ သော၊ သည်။ တတ္ထံ၊ ထိုသံရေပူအိုး၌။ ဖေဏုဒ္ဓေဟကံ၊ အမြုပ်
 ထစေလျက်။ ပစ္စတိ၊ ကျက်၏။ သော၊ သည်။ တတ္ထံ၊ ထိုသံရေပူအိုး၌။ ဖေဏုဒ္ဓေဟကံ၊ လျက်။
 သကိမ္ပိ၊ တကြိမ်လည်း။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ သကိမ္ပိ၊ လည်း။ အစော၊ အောက်သို့။

သက္ခိံ ကတာတိ အတ္ထော”ဟူသော အံ၊ ဌ ၃၊ ၁၅၅-ကို ထောက်၍ “ဟိမဝန္တံ ဥပ၊ ဟိမဝန္တာတောင်အနီး၌။ နိဿယ၊
 ချထား၍”ဟု ကမ္မပူဝေဒီယ (သဒ္ဓတ္ထ)လည်း ပေးလေ။

၁။ အာဒိတ္တန္တိ အင်္ဂါရပဗ္ဗတံ၊ သမ္ပဇ္ဇလိတန္တိ သုဋ္ဌ၊ ပဇ္ဇလိတံ၊ သဇောတိဘူတန္တိ သမန္တတော ဇောတိဘူတံ၊
 ကေဂ္ဂိဇာလဘူတန္တိ အတ္ထော။ မ ဌ ၂၊ စူဠသဇ္ဇက။ ဒိ ဌ ၁-အမ္ပဋ-စသည်။

၂။ လောဟသောဒ သိမုတ္တံသုယံကို မ ဌ ၁-မူလပရိယာယသုတ်၌။

၃။ ဖေဏု+ဥ+ဒိဟ+ဏ္ဍ။ ဒိဟဇာတ် ဝုပ္ပိ ကြီးပါးခြင်း အနက်ဟော။ ဖေဏုဒ္ဓေဟကန္တိ ဖေဏံ ဥဒ္ဓေဟိတွာ
 ဥဿာဒေတွာတိ အတ္ထော။ အံ ဌ ၃၊ ၁၈၉။ “ဖေဏုဒ္ဓေဟကန္တိ ဖေဏံ ဥဒ္ဓေဟေတွာ အနကဝါရံ ဖေဏံ ဥဋ္ဌာမေတွာတိ
 အတ္ထော”။ (၎င်းတို့။)

ဂစ္ဆတိ၊ ဇိ။ သကိမ္ပိ၊ လည်း။ တိရိယံ၊ ဖိလာသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ဇိ။ သော၊ သည်။ တတ္ထ၊ ထိုငရဲ၌။ ပ။ တံဝ၊ လောကံ။ န စ ကာလံ ကရေတိ၊ မသေ။ သိက္ခဝေ၊ တို့။ တမေနံ၊ ကို။ နိရယပါလာ၊ ထို့သည်။ မဟာနိရယေ၊ ငရဲကြီး၌။ ပက္ခိပန္နိ၊ ကုန်၏။ သိက္ခဝေ၊ တို့။ သော ခေါ် ပန မဟာနိရယော၊ ထိုငရဲကြီးသည်ကား—

စတုက္ကဏ္ဍော၊ လေးထောင့်ရှိ၏။ စတုဒ္ဓါရော၊ (အရပ်လေးမျက်နှာတို့၌) တံခါးလေးပေါက်ရှိ၏။ ဝိဘတ္တော၊ သတ္တာန်စသည် အညီအမျှစီရင်ထားအပ်၏။ ဘာဂသော၊ အစုအစုအားဖြင့်။ မိတော၊ စီမံတိုင်းထားအပ်၏။ အယောပါကာရပရိယန္တော၊ သံတံတိုင်းသည် ထက်ဝန်းကျင်မှ ပိုင်းခြားအပ်၏။ (သံတံတိုင်း ခြံရံအပ်သည် ဟူလို။) အယသော၊ သံချပ်သံပြားသည်။ ပရိကုဋ်တော၊ ဖုံးပိတ်တားအပ်၏။

တဿ၊ ထိုငရဲ၏။ အယောမယာ၊ သံဖြင့်ပြီးသော။ ဇလိတာ၊ တောက်ပြောင်သော။ တေဇသာ၊ အခိုးအလျှံနှင့်။ ယုတာ၊ ယှဉ်သော။ ဘူမိ၊ မြေသည်။ ထမန္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ ယောဇနသတံ၊ ဟူဇနာတရာတိုင်တိုင်။ ဖရိတွာ၊ ပြန်နံ့၍။ သဗ္ဗဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။

သိက္ခဝေ၊ တို့။ အဟံ၊ ငါတုရားသည်။ အနေကပရိယာယေနပိ၊ တပါးမကသောအကြောင်းအားဖြင့်လည်း။ နိရယကထံ၊ ငရဲနှင့်စပ်သောစကားကို။ ကထေယျံ၊ ဟောကြားရပေရာ၏။ သိက္ခဝေ၊ တို့။ နိရယာ၊ ထို့သည်။ ယာဝ၊ လောကံ။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲကုန်၏။ (တာဝ၊ လောကံ။) ဣဒံ၊ ဤငရဲဒုက္ခကို။ အက္ခာနေန၊ ဟောကြားခြင်းဖြင့်။ ပါပဏိတံ၊ (အပြီးသို့) ရောက်ခြင်းငှါ။ ယာဝဉ္စ၊ အလွန်ပင်။ န သုကရာ၊ မလွယ်ကူ။ (ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။)

၂၅။ သိက္ခဝေ၊ တို့။ တိဏဘက္ခာ၊ မြက်လျှင်အစာရှိကုန်သော။ (မြက်ကိုစားကုန်သောဟူလို။) တိရစ္ဆာနဂတာ၊ တိရစ္ဆာန်ဖြစ်ကုန်သော။ ပါဏာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။

၁။ ဝိဘတ္တော ဘာဂသော မိတောဟူသော အလားတူ အသုံးအနှုန်းကို အံ ၃၊ ဒေဝဒူတသုတ် သုတ္တနိပါတ် ပြာသက္ခမဓိကသုတ် မဟာဇနကဘိဝံသပေတဝတ္ထု ခလ္လာဒိယပေတဝတ္ထု သာဏာဝါသိတ္ထေရဝတ္ထုတို့၌သာ တွေ့ရ၏။ “ဝိဘတ္တောတိ သမစတုရဿ အာယတာနသက္ကာနာဒိဝသေန ဝိဘတ္တာ” ပေတ-ဋ္ဌ။ “ဝိဘတ္တောတိ အာယာမဝိတ္တာရဝသေန ဝိဘတ္တာနိ၊ ဘာဂသော မိတောတိ အင်္ဂဏဒ္ဓါရပါသာဒကုဋ္ဌာဂါရာဒိဝသေန ကောဋ္ဌာသံ ကောဋ္ဌာသံ ကတော မိတာနိ” သုတ္တနိ၊ ဋ္ဌ-စသော အခွင့်များကို ကြည့်၍ပေးလိုက်သည်။

အယောပါကာရပရိယန္တော-ကိုလည်း ဋီကာအလို ပရိယန္တော-ဟု တွ ၂-လုံးနှင့် ရှိစေလိုသည်။ အတ္ထဒဏ္ဍေသုတ် ဂဟိတဒဏ္ဍေသု၊ မ ၄၉ ၃၊ သံ၊ ၄၊ ဝါသေဋ္ဌ တို့၌ကဲ့သို့ ပရိယတ္တံ အတ္ထသည် အာ+ဒါ+တဟု ပြီးသည်။ ထို့ကြောင့် ဋီကာ၌ “အယောပါကာရေန ပရိတော အတ္ထော ဂဟိတောတိ ပရိယတ္တော၊ ပရိက္ခိတ္တော” ဟု ဖွင့်သည်။ ပါဠိအဋ္ဌကထာအလို ပရိယန္တော-ဟု နှ-နှင့် ရှိစေလိုသည်။ ပရိယန္တ-ပရိ+အမ+တ-ဟု ပဒေစ္စေပြု၍ ဤ၌ တ-ပစ္စည်းသည်လည်း “ဓိရတ္ထံ တံ ဝိသံ ဝန္တံ” ကေဝိသဝန္တဇာတ် “ဝန္တာနိတိ ဝမိတာနိ” အံ ၄၂၊ ၃၀၀-ပတိလိနသုတ် တို့၌ကဲ့သို့ ကမ္မတ္ထကို ဟော၏။ ထို့ကြောင့် ပရိယန္တော-ဟု ပါဠိအဋ္ဌကထာ အတိုင်းလည်း သင့်မြတ်သည်။ “ပရိယန္တော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ပိုင်းခြားအပ်၏။ ပရိယတ္တော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ဟူအပ်၏” ဟုပေး။

၂။ ယာဝဉ္စံ သိက္ခဝေ ဥပမာပိ န သုကရာ ယာဝ လဟုပရိဝတ္တိတံ စိတ္တံ။ အံ၊၁၊ အတ္တရာသသံဘတ။ “ယာဝဉ္စာတိ အဓိမတ္တပမာဏတ္ထေ နိပါတော၊ ဓာတိဝိယ န သုကရာတိ အတ္ထော။ ဣဒန္တိ နိပါတမတ္တံ” ။ ၎င်းဋ္ဌစသည်ဖြင့် ဣဒံကို အနတ္တကပွင့်ပြသော်လည်း ဤ၌ “အက္ခာနေန သမ္မာပုဏိတံ” ဟူသော သကမ္မက ပုဒ်များကို ခွင့်၌ သဒ္ဓနိတိ နိဿယာ၊ ဆရာဏော် ဦးဗုဒ္ဓ၏ ပေးနည်းအတိုင်း ပေးလိုက်သည်။

တော၊ ထိုတိရစ္ဆာန်တို့သည်။ အလ္လာနိပိ၊ စိမ်းစိုသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ တိဏာနိ၊ မြက်တို့ကို။ သုက္ခာနိပိ၊ ခြောက်သွေ့သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ တိဏာနိ၊ တို့ကို။ ဓန္တုလ္လေဟကံ၊ သွားတို့ဖြင့် ကိုက်ဖြတ်နုတ်ဆွဲလျက်။ ခါဒန္တိ၊ စားကုန်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တိဏာဘက္ခာ၊ ကုန်သော။ တိရစ္ဆာနဂတာ၊ ကုန်သော။ ပါဏာ၊ တို့ဟူသည်။ ကတမေ၊ အဘယ်သတ္တဝါတို့နည်း။ ဟတ္ထိ၊ ဆင်တို့၎င်း။ အဏာ၊ မြင်းတို့၎င်း။ ဂေါဏာ၊ နွားတို့၎င်း။ ဂဒြဘာ၊ မြည်းတို့၎င်း။ အဇာ၊ ဆိတ်တို့၎င်း။ မိဂါ၊ သမင်တို့၎င်း။ အညေပိ၊ ဤမှ တခြားလည်းဖြစ်ကုန်သော။ တိဏာဘက္ခာ၊ ကုန်သော။ တိရစ္ဆာနဂတာ၊ ကုန်သော။ ယေ ဝါ ပန ဧကစိ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ပါဏာ၊ သတ္တဝါတို့၎င်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သ ခေါ သောဗာလော၊ ထိုသူမိုက်သည်။ ဣပေဗ္ဗေ၊ ဤမှ ရှေးကာလ၌။ (ဣတော ပုဗ္ဗေဟု ကြံ။) ရသာဒေါ၊ ရသာခုံကို တပ်မက်စွာစားတတ်သည်ဖြစ်၍။ (ရသံ အဒတိ ဘက္ခတိတိ ရသာဒေါ-ဟုကြံ။) ဣမေ၊ ဤယခုအခါ၌။ ပါပါနိ ကမ္မာနိ၊ မကောင်းမှုတို့ကို။ ကရိတုာ၊ ပြု၍။ ကာယဿ၊ ၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်စီးခြင်းဟူသော။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်ကာလ၌။ တိဏာဘက္ခာ၊ ကုန်သော။ ယေ တေ သတ္တာ၊ အကြင် သတ္တဝါတို့သည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။) တေသံ သတ္တာနံ၊ ထိုတိရစ္ဆာန်သတ္တဝါတို့၏။ သဟဗျတံ၊ အတူတကွအဖြစ်သို့။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ကပ်ရောက်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဂူထဘက္ခာ၊ မစင်လျှင်အစာရှိုက်ကုန်သော။ တိရစ္ဆာနဂတာ၊ ကုန်သော။ ပါဏာ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တော၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည်။ ဒုရတောဝ၊ အဝေးမှပင်လျှင်။ ဂူထဂန္တံ၊ မစင်နံကို။ စာယိတုာ၊ နမ်း၍ (အနံရ၍)။ “တ္ထေ၊ ဤအရပ်၌။ ဘုဒ္ဓိဿာမ၊ စားကြ ကုန်အံ့။ တ္ထေ၊ ၌။ ဘုဒ္ဓိဿာမာတိ၊ ကုန်အံ့”ဟူ၍။ ဓာဝန္တိ၊ ပြေးကုန်၏။ ပြာဟုဏာ၊ တို့သည်။ အာဟုတိဂန္ဓေန၊ ယဇ်နံကြောင့်။ “တ္ထေ၊ ပ။ ဘုဒ္ဓိဿာမာတိ၊ မ”ဟူ၍။ ဓာဝန္တိ သေယျထာပိ၊ ပြေးကုန်သကဲ့သို့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေမော၊ သာလျှင်။ ဂူထဘက္ခာ၊ ကုန်သော။ ပ။ ဓာဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဂူထဘက္ခာ၊ ကုန်သော။ တိရစ္ဆာနဂတာ၊ ကုန်သော။ ပါဏာ၊ တို့သည်။ ကတမေ စ၊ တို့နည်း။ ကုက္ကုဋ္ဌာ၊ ကြက်တို့၎င်း။ သုကရာ၊ ဝက်တို့၎င်း။ သောဏာ၊ ခွေးတို့၎င်း။ သိင်္ဂါလာ၊ မြေခွေးတို့၎င်း။ အညေပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဂူထဘက္ခာ၊ ကုန်သော။ တိရစ္ဆာနဂတာ၊ ကုန်သော။ ယေဝါ ပန ဧကစိ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ပါဏာ၊ သတ္တဝါတို့၎င်းတည်း။ (သ ခေါ သော-မှ ဂူထဘက္ခာ-တိုင်အောင် မခဲပြီ။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တိရစ္ဆာနဂတာ၊ ကုန်သော။ (ယေ) ပါဏာ၊ (အကြင်) သတ္တဝါတို့သည်။ အန္ဓကာရေ၊ အမှောင်အတွင်း၌။ ဇာယန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ အန္ဓကာရေ၊ ၌။ ဇီယန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ အန္ဓကာရေ၊ ၌။ မိယန္တိ၊ သေကုန်၏။ (တော၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည်။) သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တိရစ္ဆာနဂတာ၊ ကုန်သော။ (ယေ) ပါဏာ၊ တို့သည်။ ပ။ မိယန္တိ၊ ကုန်၏။ (တော၊ တို့ဟူသည်။) ကတမေ စ၊ တို့နည်း။ ကိဋ္ဌာပုဋ္ဌဝါ၊ ပိုးသေးပိုးမွှားတို့၎င်း။ ဂဏ္ဍုပ္ပါဒါ၊ တိတို့၎င်း။ အညေပိ၊ ကုန်သော။ ဧကစိ၊ ကုန်သော။ ယေ ဝါ ပန ပါဏာ၊ တို့သည်။ ပ။ မိယန္တိ၊ ကုန်၏။ (တော၊ ထိုသတ္တဝါတို့၎င်းတည်း)။ ။ (အကြောင်းသိသာပြီ)။

၁။ ဒန္တ+ဥ+လိဟ-ဓာတ်၊ လိဟဓာတ်သည် အတ္တနော ဇိဝါယ ပါဒေ လိဟိံသု၊ ကုမာရပေတ-စသည်ဖြင့် လျက်ခြင်း၌သာ ထင်ရှား၏။ သဒ္ဒနိတိ စသော ဓာတ်ကျမ်းတို့၌လည်း သာယာခြင်း လျက်ခြင်း အနက်ကိုသာ ပြုကြ၏။ ဤ၌ကား ကိုက်ဖြတ် နုတ်ဆွဲခြင်း အနက်၌ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဥ ခွံ ဥလ္လေဟိတုာ-ကို လုဋ္ဌိတုာ-ဟု၎င်း၊ ခို ခွံ ဥလ္လေဟိတုာ-ကို အဋ္ဌိတုာ-ဟု၎င်း ဖွင့်သည်။

ဘိက္ခဝေတို့။ တိရစ္ဆာနဂတာ၊ ကုန်သော။ (ယေ) ပါဏာ၊ တို့သည်။ ဥဒကသို့*၊ ရေ၌။ ဇာယန္တိ၊ ကုန်၏။ ပ။ မိယန္တိ၊ ကုန်၏။ (တေ၊ တို့သည်။) သန္တိ၊ ကုန်၏။ (ဤရေသတ္တဝါပြု ဝါကျ၌ မစ္ဆာ၊ ငါးတို့၎င်း။ ကစ္ဆပါ၊ လိပ်တို့၎င်း။ သုသုမာရာ၊ မိကျောင်းတို့၎င်း။ ဤမျှသာထူးတော့သည်။)။

ဘိက္ခဝေတို့။ တိရစ္ဆာနဂတာ၊ ကုန်သော။ (ယေ) ပါဏာ၊ တို့သည်။ အသုစိသို့*၊ မစင်ကြယ် ထုအရပ်၌။ ဇာယန္တိ၊ ကုန်၏။ ပ။ မိယန္တိ၊ ကုန်၏။ (တေ၊ တို့သည်။) သန္တိ၊ ကုန်၏။ (ဤ၌လည်း ပုတိမစ္ဆေ ဝါ၊ ငါးပုပ်၌၎င်း။ ပုတိကုဏပေ ဝါ၊ သူကောင်ပုပ်၌၎င်း။ ပုတိကုမ္မာသေ ဝါ၊ မုန့်ပုပ်၌၎င်း။ စန္ဒနိကာယ ဝါ၊ ညွှန်မရှိသောတံစီးပွက်တွင်း၌၎င်း။ သြဋ္ဌိဂလ္လေ ဝါ၊ ညွှန်မရှိသောတံစီးပွက်တွင်း၌၎င်း။ ဤမျှသာထူး၏။ အနေကပရိယာယေနပိ-ဝါကျလည်း မထူးပြီ။)

၂၅၂။ ဘိက္ခဝေ တို့။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ ပုရိသော၊ သည်။ ကေစ္ဆိဂ္ဂလံ၊ တပေါက်တည်းရှိသော။ ယဂံ၊ ထမ်းပိုးကို။ မဟာသမုဒ္ဒေ၊ ၌။ ပက္ခိပေယျ၊ မျှောပစ်ရာ၏။ တမေနံ၊ ထိုထမ်းပိုးကို။ ပုရတ္ထိမော၊ အရှေ့အရပ်မှလာသော။ ဝါတော၊ လေသည်။ ပစ္စိမေန၊ အနောက် အရပ်သို့။ (တေနုပသကမိ-ကဲ့သို့တည်း။) သံဟရေယျ၊ တိုက်ခပ်မျှောရာ၏။ ပစ္စိမော၊ အနောက် အရပ်မှလာသော။ ဝါတော၊ သည်။ ပုရတ္ထိမေန၊ သို့။ သံဟရေယျ၊ ရာ၏။ ဥတ္တရော၊ မြောက်အရပ်မှ လာသော။ ဝါတော၊ သည်။ ဒက္ခိဏေန၊ တောင်အရပ်သို့။ သံဟရေယျ၊ ရာ၏။ ဒက္ခိဏော၊ တောင်အရပ်မှလာသော။ ဝါတော၊ သည်။ ဥတ္တရေန၊ သို့။ သံဟရေယျ၊ ရာ၏။ တတြ၊ ထိုမဟာ သမုဒ္ဒရာ၌။ ကာဏော၊ ကာဏ်းသော။ ကစ္ဆပါ၊ လိပ်သည်။ အဿ၊ ရှိရာ၏။ သော၊ ထိုလိပ်ကာဏ်း သည်။ ဝဿသတဿ ဝဿသတဿ အစွယေန၊ အနှစ်အရာ အနှစ်အရာကုန်သဖြင့် (ကုန်လွန်သော အခါ၌)။ သကိ*၊ တကြိမ်။ ဥမ္ပုဇ္ဇေယျ၊ ပေါ်ရ၏။ ဘိက္ခဝေ တို့။ တံ၊ ကို။ ကိ* မညထ၊ နည်း။ ကာဏော၊ သော။ သော ကစ္ဆပါ၊ သည်။ ကေစ္ဆိဂ္ဂလေ၊ အပေါက်တခုသာရှိသော။ အမုသ္မိ* ယုဂေ၊ ထိုထမ်းပိုး၌။ ဂိဝံ၊ လည်ကို။ ပဝိသေယျ၊ အပိနု၊ သွင်းရာသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူ၏။ (ဘန္တေ၊ ထူး။ တေ၊ ဤသို့သွင်းခြင်းသည်။ နော ဟိ၊ မသင့်ပါ။) ဘန္တေ၊ ထူး။ ဒိဗဿ၊ ရှည်လျား သော။ အဒ္ဓုနော၊ အချိန်အခါ၏။ အစွယေန၊ ကုန်လွန်သောအခါ၌။ ကဒါမိ ကရဟမိ၊ တခါတချိန် ယဒိ ပန (ပဝေသေယျ)၊ သွင်းမိသော် သွင်းမိတန်ရာ၏။ (သံယုတ်၌ ယဒိန္နု ဟုရှိသည်။) ဘိက္ခဝေ တို့။ ကာဏော၊ သော။ ကစ္ဆပါ၊ သည်။ ကေစ္ဆိဂ္ဂလေ၊ သော။ အမုသ္မိ* ယုဂေ ၌။ ဂိဝံ၊ ကို။ ခိပ္ပတရံ ခေါ၊ လျင်လျင်မြန်မြန်။ ပဝေသေယျ၊ သွင်းမိတန်ရာ၏။ ဘိက္ခဝေတို့။ အတော၊ ထိုထက်။ သကိ*၊ တကြိမ်တခါ။ ဝိနိပါတဂတေန၊ အပါယ်သို့ကျရောက်သော။ ဗာလေန၊ သူမိုက်သည်။ (ဒုလ္လဘ၌ စပ်) မနုဿတ္တံ၊ လူ၏အဖြစ်ကို။ ဒုလ္လဘတရံ၊ ရနိုင်ခဲ၏ဟူ၍။ အဟံ၊ ငါ ဘုရားသည်။ ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူ၏။ တံ၊ ထိုသို့ရခဲခြင်းသည်။ ကိဿဗဟဘု၊ အဘယ်မည်သောအကြောင်းကြောင့် နည်း။ ဘိက္ခဝေ တို့။ ဧတ္ထ၊ ထိုအပါယ်လေးဘုံ၌။ မေဓရိယာ၊ တရားကိုကျင့်ကြံခြင်းသည်၎င်း။ သမေဓရိယာ၊ မျှတစွာကျင့်ကြံခြင်းသည်၎င်း။ (တရားနှင့်အညီကျင့်ခြင်းဟူလို။) ကုသလကိရိယာ၊ ကုသိုလ်ပြုလုပ်ခြင်းသည်၎င်း။ ပုညကိရိယာ၊ ကောင်းမှုပြုလုပ်ခြင်းသည်၎င်း။ န ဟိ အတ္ထိ၊ မရှိသည် သာတည်း။ ဘိက္ခဝေ တို့။ ဧတ္ထ၊ ထိုအပါယ်လေးဘုံ၌။ ဣညမညခါဒိကာ၊ အချင်းချင်း သတ်စား ခြင်းသည်၎င်း။ ဒုဗ္ဗလခါဒိကာ၊ ကြီးနိုင်ငယ်ညှဉ်းသတ်စားခြင်းသည်၎င်း*။ ဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။

၁။ တရားတော်ကို ကျင့်ကြံခြင်းစသည်ကြောင့် သုဂတိဘုံရောက်ရကြောင်းကို မ-၁ သာလေယျကသုတ်၊ မဇ္ဈိမ နေဒ္ဓနီသုတ်တို့၌သာသော “မေဓရိယာ သမေဓရိယာ-မောဓု၊ ပ-၁ သဂ္ဂ-လောက-ဥပပဇ္ဇန္တိ” စသည်ကို ထောက်၍

...တို့ကဲ့သို့။ သံခေါ်၊ သော မာလော၊ သည်။ ဒီလသာ၊ ရှည်လျားသော။ အံ့ဇ္ဈနော၊ အချိန်
 အခါ၏။ အစွဲယေန၊ ကုန်လွန်သောအခါ၌။ မနုဿတ္တံ၊ လူ့ အဖြစ်သို့။ ကဒါစိ ကရဟစိ၊ တခါတရံ။
 သစေ အာဂစ္ဆတိ၊ အကယ်၍ရောက်လာငြားအံ့။ (ဝေ သံတိ၊ သော်။) စက္ကာလကုလံ ဝါ၊ ခွန်းစက္ကား
 (လူခိုင်းလူကြမ်း) မျိုး၎င်း။ နေသာဒကုလံ ဝါ၊ မုဆိုးမျိုး၎င်း။ ဝေနကုလံ ဝါ၊ သစ်ရွေမျိုး၎င်း။
 ရထံကံရကုလံ ဝါ၊ လက်သမားမျိုး၎င်း ။ ပုက္ကသကုလံ ဝါ၊ ပန်းမှိုက်သွန်မျိုး၎င်း။ (ဣတိ၊ ဤသို့။)
 ယံနိ တံနိ နိစကုလံနိ၊ အကြင်အောက်တန်းကျသော (ဇာတ်နိမ့်) အမျိုးတို့သည်။ (သန္တိ၊
 ရှိကုန်၏။) တံလာဂ္ဂပေ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ဒလိဇ္ဇော၊ ဆင်းရဲသော။ အပ္ပန္နပါနဘောဇနေ၊
 အစာရေစာ ငတ်ပြတ်ရှားပါးသော။ (အပ္ပသဒ္ဓါ အပ္ပကတ္တ-ကြံ။) ကသိရုဂ္ဂတ္ထိကေ၊ ပင်ပန်းသော
 အသက်မွေးမှုရှိသော။ (ရံခါ ကသိရသဒ္ဓါသည် အပ္ပကတ္တဟောသေး၏။ အပိန္ဒဝဂ်-ပြန်၍။) ကုလေ၊
 အမျိုး၌။ ပစ္စာဇာယတိ၊ ပြစ်ပြန်ရ၏။

ယတ္ထ၊ အကြင်အမျိုးအနွယ်၌။ ကသိရေန၊ ဆင်းရဲပင်ပန်းသဖြင့်။ သာသစ္စာဒေါ၊ အစား၊ အဝတ်
 ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ တတ္ထ၊ ၌။ ဇာယတိ၊ ၏။ သော စ၊ ထိုသူမှိုက်သည်လည်း။ ခုပ္ပဏ္ဍော၊
 အဆင်းမလှသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ခုဒ္ဓသိကော၊ အမြင်ဆိုးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဩကောဋိမကော၊
 ဂုတ်တိုပုကူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဗဂ္ဂါဗာဇော၊ အနာများသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကာဏော ဝါ၊
 ကာဏ်းသောသူသည်သော်၎င်း။ ကုဏီ ဝါ၊ ကောက်သော လက်ရှိသူသည်သော်၎င်း။ ခုဇ္ဇော ဝါ၊
 ကုန်းသောသူသည်သော်၎င်း။ ပက္ခဟတော ဝါ၊ ကိုယ်အောက်ပိုင်း သေသောသူသည်သော်၎င်း။

သီလေ။ ခုပ္ပလခါဒိကာ-ဟူသည် အားကြီးသူက အားနည်းသူကို ညှဉ်းဆဲသတ်ဖြတ်၍ စားခြင်းကို ဆိုလိုသည်။
 “ခုပ္ပလခါဒိကာတိ ဗလဝန္ဓေဟိ မစ္ဆာဒိဟိ ခုပ္ပလာနံ မစ္ဆာဒိနံ ခါဒနံ” ဟု သံ ဋ္ဌ ၃၊ ၃၃၃။ မဟာဝဂ္ဂသံယုတ် ပဌမ
 ဆိဂ္ဂလယုဂသုတ်၌ ဖွင့်သည်။ ဤဝါကျသည် ‘၎င်းသံယုတ်နှင့် အဓိပ္ပါယ်တူသော်လည်း ပါဠိဝါကျ အနေအထား
 ကား မတူမျှပေ။

၁။ ခွန်းစက္ကား ဟူသည်ကို သူတောင်းစား ဟူ၍ ထင်မှတ်နေကြ၏။ မဟာဝံသ-သာလိကမာရဝတ္ထုလာ
 သော်ကမာလာ မင်းသွားသည် (ပန်းဘဲ) သမား၏ သွားဖြစ်သောကြောင့် စက္ကာလသွီး-ဟု ခေါ်သည်။ ထို့ကြောင့်
 လူကြမ်း လူခိုင်း ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှား၏။ သို့ရာတွင် မမာထုံးတမ်းစဉ်လာအရ စက္ကာလငါးစို့ ဟူ၍ကား ရှိခဲ့၏။
 နေသာဒ ဝေန-စသည်တို့နှင့်လည်း နှိုင်းစာလေ။

ဝေနသဒ္ဓါသည် ဝိလိဝကာရ-နဋ္ဌကာရတို့နှင့်အတူ အဘိဓာန်၌ နီးသမား ပရိယာယ်အဖြစ် လာ၏။ “ဝေနကုလေတိ
 ဝိလိဝကာရကုလေ” ။ အံ၊ ၄၊ ၂၊ ၇၆။ အာသံသသုတ်၊ “ဝေဏီ ဝါတိ ဝေနဇာတိကား ဝိလိဝကာရာ နဋ္ဌကာရာ
 ဟောန္တိတိ အတ္ထော” ပေတဝတ္ထု၊ ၄။ အဘိဓမ္မာနပေတ-နှင့် အချို့အဋ္ဌကထာတို့၌လည်း အဘိဓာန်နှင့် အတူ ဖွင့်လျက်
 ရှိကြ၏။ သို့သော် ကုသဇာတ် ၌ ဝေဏီတိ တစ္ဆိကာ၊ ဘစ်ရွေသမားဟု၎င်း၊ ပါစိတ် ဩမသဝါဒသိက္ခာပုဒ်၌ “ဝေန-
 ဇာတိတိ တစ္ဆိကဇာတိ၊ ဝေဏုကာရဇာတိတိပိ ဝဒန္တိ” ဟု၎င်း ဖွင့်သည်။ နီးယက်သမားမျိုးဟု ပေးသည်ကား ဝဒန္တိ-
 ဝါဒတည်း။ ရထံကံရ-လက်သမားဟူသောအနက်ကို “ကဒါဟံ ရထံကာရောဝ ပရိကန္တံ ဥပါယနံ” ဟူသော ဇနက-
 ဇာတ်ကို ထောက်၍ ပေးသည်။

၂။ အံ ဋ္ဌ ၂၊ ၇၆ ၌ ၎င်းဝါကျကို ဖွင့်ထား၏။

၃။ သံ ၁-၉၅။ အံ ၁-၁၀၆။ ပါဠိတော်တို့၌ “ခဇ္ဇော ဝါ” ဟူ၍။ ၎င်းအဋ္ဌကထာတို့၌ “ခဇ္ဇောတိ ကေပါဒခဇ္ဇော
 ဝါ ဥဘယပါဒခဇ္ဇော ဝါ” ဟု ဖွင့်၏။ ၎င်းဋီကာတို့၌လည်း “ခဇ္ဇော ဝုစ္စတိ ပါဒဝိကလော” ဟု ဖွင့်၏။

ဤဋီကာ၌ “ငါတခါနာ ဥပဟတကာယပက္ခော ဣဒ ပက္ခဟတောတိ အဓိပ္ပေတော၊ န ပက္ခဟတောတိ
 အာဟ ပက္ခဟတောတိ ဝိဋ္ဌသဒ္ဓိတိ” ဟူ၍၎င်း၊ အံ ရှိ၊ ၂၊ ၇၆ ၌ “ဟေဋ္ဌိမသင်္ခါတော သရိရဿ ပက္ခော ပဓေသော-

ဟောတိ၊ ဣ။ အနုဿ၊ ထမင်းကို၎င်း။ ပါနုဿ၊ အချော်ကို၎င်း။ ဝတ္တဿ၊ အဝတ်ကို၎င်း။ ယာနုဿ၊ ယာဉ်ကို၎င်း။ မာလာဂန္ဓဝိလေပနုဿ၊ ပန်း၊ နံသာ၊ နံသာပျောင်းကို၎င်း။ သေယျာဝသထ-
ပဒီပေယျဿ၊ အိပ်ရာ၊ နေရာ၊ ဆီမီးညှိထွန်းရန်ဆီ စသည်ကို။ လာဘိ၊ ရလေ့ရှိသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ (သော ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရတိ-မှစ၍ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ-တိုင်အောင် ပေးမြ။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ ကား။ အက္ခဏတ္ထော၊ ကြွေအန်ကြွေးသမားသည်။ ပဌမေနော၊ ရှေးဦးသာလျှင်ဖြစ်သော။ ကလိဂ္ဂဟောန၊ ရှုံးခြင်းဖြင့်။ ပုတ္တိန္န၊ သားသွီးကိုသော်လည်း။ ဇီယေထ၊ ရှုံးရ၏။ (ဇီ=ပရာဇယေ။) ဒါရဗ္ဗိ၊ မယားကိုသော်လည်း။ ဇီယေထ၊ ရ၏။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ သာပတေယျမ္ပိ၊ ဥစ္စာကိုသော်လည်း။ ဇီယေထ၊ ရ၏။ ဥတ္တရိပိ၊ အလွန်လည်း။ အဓိပန္နံ၊ အနှောင်အဖွဲ့အပ်သည်၏အဖြစ်သို့။ နိဂစ္ဆေယျ၊ ရောက်ရ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သော အက္ခဏတ္ထော၊ သည်။ ပ။ ယံ ဇီယေထ၊ အကြင်ရှုံးရ၏။ ဥတ္တရိပိ၊ လည်း။ အဓိပန္နံ၊ သို့။ ယံ နိဂစ္ဆေယျ၊ ရ၏။ သော၊ ထိုရှုံးခြင်းသည်။ အပ္ပမတ္တကော၊ အနည်းငယ်မျှသော။ ကလိဂ္ဂဟော၊ ရှုံးခြင်းတည်း။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ သော ဗာလော၊ သည်။ ကာယေန၊ ဖြင့်။ ဒုစ္စရိတံ၊ ကို။ စရိတော၊ ရှိ။ ပ။ နိရယံ၊ သို့။ ယံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ အကြင်ရောက်၏။ အယမေဝ၊ ဤရဲရောက်၍ ရှုံးခြင်းသည် သာလျှင်။ တတော၊ ထိုကြွေအန်ကြွေး၍ ရှုံးခြင်းထက်။ မဟန္တတရော၊ ပိုမို ကြီးမားသော။ ကလိဂ္ဂဟော၊ ရှုံးခြင်းမည်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဧဝံလော၊ အလုံးစုံသော။ ပရိပူရာ၊ ဒုစရိတ်တို့ဖြင့်ပြည့်သော။ ဗာလဘူမိ၊ သူမိုက်တို့၏ဖြစ်ရာ (အပါယ်ဘုံ) တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ဟောတော်မူ၏။

၂၅၃-၄-၅။ (တိဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတဿ ပဏ္ဍိတလက္ခဏာနိ-မှစ၍ ၂၅၅ အပိုဒ် “ဥပမာပီ န သုကရာ ယာဝ သုခါ သဂ္ဂါတိ” တိုင်အောင် ဗာလလက္ခဏာနှင့် ကဏ္ဍသုက္က ဒုစရိတ်သုစရိတ်အဖြစ် ပြောင်းလဲ၍ ယောဇနာရုံမျှသာ ထူးတော့သည်။ ပေးလေ။)

၂၅၆။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ သော်။ အညတရော၊ တပါးသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ “ဘန္တေ၊ ရား။ ဥပမံ၊ ကို။ ကာတံ၊ ၎င်း။ သက္ကာ ပန၊ တတ်ကောင်းပါ၏လော” ဟူသော။ ဧဝံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သက္ကာ ဘိက္ခု၊ တိ၊ ရဟန်း၊ တတ်ကောင်း၏ဟူ၍။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ ကား။ စက္ကဝတ္တိ၊ စက်ရတနာကိုလည်စေတတ်သော။ ရာဇော၊ သည်။ သတ္တဟိ ရတနေဟိ၊ ရတနာခုနစ်ပါး တို့နှင့်၎င်း။ စတုဟိ ဣဒ္ဓိဟိ စ၊ တန်ခိုးလေးမျိုး တို့နှင့်၎င်း။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံ၏။ တတော နိဒါနံ၊ ထိုပြည့်စုံခြင်းလျှင် အကြောင်းရင်း ရှိသော။ သုခံ၊ ချမ်းသာခြင်းကို။ သောမနဿံ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ဣ။

ဟင်္ဂတာ အဿာတိ ပက္ခဟတော၊ တေနာဟ (ဟတပက္ခော) ပိဋသပ္ပိတံ” ဟူ၍၎င်း ဖွင့်သောကြောင့် “ပက္ခ-
ဟင်္ဂတာ ဝါ၊ (လေဖြတ်ခြင်း စသည်ကြောင့်) ကိုယ်အောက်ပိုင်းသေသည့်သော်၎င်း” ဟု ပေးသည်။

- ၁။ ပဒီပေ ပဒီပနေ တေဗ္ဗံ နေတဗ္ဗန္တိ ပဒီပေယျံ၊ တေလာဒိ ဥပကရဏံ၊ အံ-၎ို့။
- ၂။ ကလိဂ္ဂဟောနာတိ ပရာဇယေန၊ ဌ။ ကလိယတိ ခလိယတိ အပ္ပဟိယတိ သာသနံ တေနာတိ ကလိ၊
ဇုတပရာဇယော၊ သော ဝေ ဂဟသဒိသတာယ ကလိဂ္ဂဟောတိ ဝုတ္တော၊ ဌ။ ကလိဂ္ဂဟောတိ ပရာဇယဂ္ဂါဟော၊ ဇ-
ဌ ၃-ဂ ၂။ ကလိဂ္ဂဟောတိ အနတ္တပရိဂ္ဂဟော၊ သော ပန ယသ္မာ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ အဘိသပ္ပရာယေ စ ပရာဇယော
ဟောတိတိ အာဟ ပရာဇယဂ္ဂါဟောတိ။ မ၊ဇိ၊ ၃၊ ၅၃။
- ၃။ သ+ပတိ၊ ဥစ္စာရှင်+သပတိနော ဣဒံ၊ ဥစ္စာ။

ကတမေဟိ သတ္တဟိ၊ အဘယံခုနစ်ပါးတို့နှင့်နည်း ဟူမူ။ ဘိက္ခဝေ တို့။ ဣဝေ ဌံ။ ပန္နရသေ၊ ၁၅ ရက်မြောက်ဖြစ်သော။ တဒဟုပေါသထေ၊ ထိုဥပုသ်နေ့၌။ သီသံနွာတဿ၊ ဦးခေါင်းနှင့်တကွ ရေချိုးပြီးသော။ ဥပေါသထိကဿ၊ ဥပုသ် (သီလ) ရှိသော။ ဥပရိပါသာဒဝရဘိဿ၊ မြတ်သော ပြာသာဒ်ထက်၌ နေသော။ မုဒ္ဓါဝသိတ္တဿ၊ ဦးထိပ်၌ အဘိသိက် သွန်းလောင်း အပ်ပြီးသော ရေစင်ရှိသော။ (အဘိသိက်ခံပြီးသောလည်းဟူ။) ခတ္တိယဿ ရညော၊ ခတ္တိယနွယ် ဖြစ်သောမင်း၏။ သဟဿာရံ၊ အကန်တထောင်ရှိသော။ သနေမိကံ၊ အကွပ်နှင့် တကွသော။ သနာသိကံ၊ ပုံတောင်းနှင့် တကွသော။ သဗ္ဗကာရပရိပူရံ၊ အလုံးစုံ (ကောင်းမြတ်) သော အခြင်းအရာတို့နှင့် ပြည့်စုံသော။ ဒိဗ္ဗံ၊ နတ်ယာဉ်သဘွယ်ဖြစ်သော။ (ဒိဝိယံ ဘဝံ ဒိဗ္ဗံ၊ တံဝိယ၊ ဌီ။) စက္ကရတနံ၊ စက်ရတနာယာဉ်သည်။ ပံတုဘဝတိ၊ ထင်စွာဖြစ်၏။ တံ၊ ထိုစက်ရတနာ ယာဉ်ကို။ ဒိသ္မာနာ၊ မြင်လတ်သော်။ မုဒ္ဓါဝသိတ္တဿ၊ သော။ ခတ္တိယဿ ရညော၊ ။ “မေ ငါသည်။ ‘တဒဟုပေါသထေ၊ ဌံ။ပ။ ယဿ ခတ္တိယဿ ရညော၊ ။ပ။ ပါတုဘဝတိ၊ ။ သော၊ ထိုမင်းသည်။ စက္ကဝတ္တိ၊ သော။ ရုဇော၊ သည်။ ဟောတိတိ၊ ဖြစ်၏’ဟူသော။ ဝေံ၊ ဤစကားကို။ သုတံ ခေါ်ပန၊ စင်စစ်ကြားဘူး၏။ အဟံ၊ ငါသည်။ စက္ကဝတ္တိ၊ သော။ ရုဇော၊ သည်။ အဿံ နုခေါတိ၊ ဖြစ်လေသောသလော” ဟူ၍။ ဝေံ၊ ဤသို့သောအကြံသည်။ ဟောတိ၊ ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အထ ခေါ်၌။ မုဒ္ဓါဝသိတ္တော၊ သော။ ခတ္တိယော ရုဇော၊ သည်။ ဝါမေန ဟတ္ထေန၊ လက်ဝဲလက်ဖြင့်။ သိကံာရံ၊ ရွှေခရားကို။ ဂဟေတွာ၊ ကိုင်၍။ ဒက္ခိဏေန ဟတ္ထေန၊ လက်ယာလက်ဖြင့်။ စက္ကရတနံ၊ ကို။ “ဘဝံ စက္ကရတနံ၊ အသင်စက်ရတနာယာဉ်သည်။ ပဝတ္တတု၊ လည်စေသတည်း။ ဘဝံ စက္ကရတနံ၊ သည်။ အဘိဝိဇီနာတူတိ၊ အောင်ခြင်းကြီး အောင်ပါစေသတည်း” ဟူ၍။ အဗ္ဗုက္ကိရတိ၊ ပက်ဖျန်း ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အထ ခေါ်၊ ဌံ။ တံ စက္ကရတနံ၊ သည်။ ပုရတ္ထိမံ ဒိသံ၊ အရှေ့အရပ်သို့။ ပဝတ္တတိ၊ လည်၏။ စက္ကဝတ္တိ၊ သော။ ရုဇော၊ သည်။ စတုရဂီနိယာ၊ အင်္ဂါလေးပါးရှိသော။ သေနာယ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ အတူတကွ။ အနုဒေဝ (တံ စက္ကရတနံ အနုဒေဝ)၊ ထိုစက်ရတနာယာဉ်သို့ အစဉ်လိုက်သည်သာတည်း။

ဘိက္ခဝေ တို့။ ယသ္မိံ ပဒေသေ၊ အကြင်အရပ်၌။ စက္ကရတနံ၊ သည်။ ပတိဋ္ဌာတိ၊ တည်၏။ စတ္ထ၊ ထိုအရပ်၌။ စက္ကဝတ္တိ၊ သော။ ရုဇော၊ သည်။ စတုရဂီနိယာ၊ စစ်အင်္ဂါလေးပါးရှိသော။ သေနာယ၊ စစ်သည်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ဝါသံ၊ နေခြင်းသို့။ ဥပေတိ၊ ကပ်ရောက်၏။ ဘိက္ခဝေ၊

၁။ ပုံတောင်း ဟူသည် ယခုခေတ် လှည်းပဒေါင်းဟု ခေါ်နေကြသော ဘီး၏ အလယ်တည့်တည့် ဝင်ရိုးတပ်ရာ ၂-ဘက်စွန်း ထွက်နေသည့် ဆုံပင်တည်း။

၂။ သဒ္ဓိနီတိ ဓာတုမာလာ၌ အနုဒေဝကို အနု+အဒိ+ဝေ-ဟု ပဒစ္စေဒပြု၊ အဒိဓာတ် ဗန္ဓနတ္ထ၊ အနုနှင့်အဒိ ကို သန္ဓိစပ်၍ အနုဒိဟု ရုပ်ပြီး ကြံပြီးလျှင် “အနု အနုတိ အနုဗန္ဓတိ အနုဒိ၊ အနုဒိဝေ အနုဒေဝါတိ ကိတဝိဂ္ဂဟော သန္ဓိဝိဂ္ဂဟော စ ဝေဒိတဗျော” ဟု ဆို၏။ အနုဒေဝါတိ တံ အနုဗန္ဓမေ၊ အံ ဌ ၃၊ ၃၃၄-နှင့် ညီ၏။ ဤအနုဒေဝပုဒ်သည်လည်း ၎င်းအနုဗန္ဓအနက်နှင့်သာ သင့်လျော်၏။ ဤ ဌ ၌လည်း အနုဗန္ဓတ္ထပင် စကားရိပ်ရှိ၏။ အနုဒေဝ အဟိရိကံ အနောတ္တပ္ပန္နိံ သာ ပနေသာ ယဒေတံ။ပ။ အနောတ္တပ္ပံ၊ ဧတံ အနုဒေဝ သဟေဝံ ဧကေတောဝ။ သံ ဌ ၃၊ ၁၅၃။

ယဒေတန္တိ ယံ ဧတံ။၁။ အနောတ္တပ္ပံ၊ ဧတံ ဒုယံ အနုဒေဝ အနာဂတဓေဝ၊ အနုသဒ္ဓေန စေတ္ထ ဧတန္တိ ဥပယောဂဝဂ္ဂနံ၊ အနုဒေဝါတိ ဧတဿ အတ္ထော သဟေဝံ ဧကေတောဝါတိ၊ ၎င်း၌။ ဤ သံ ဌ ၃ တို့ အပွင့်အတိုင်း “အနုဒေဝ အဟိရိကံ အနောတ္တပ္ပံ၊ အဟိရိကံ အနောတ္တပ္ပတို့နှင့်တကွ သာလျှင်တည်း” ဟု ကမ္မပွဲစနိယ ကြံ၍ အနက်ပေး။ ဤ၌ ဤအနက် မလျော်။

တို့။ ပုရတ္တိမာယ ဒိသာယ၊ အရှေ့အရပ်၌။ ယေ ပဋိရာဇာနော၊ အကြင်ထီးပြိုင်နန်းပြိုင်မင်းတို့သည်။ (ပဋိရာဇနန္တိ အညေသံ ရာဇနံ၊ မဟာဥမင်္ဂလာတ်-ဌ။) အတ္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တေ၊ ထိုမင်းတို့သည်။ စက္ကဝတ္တိံ၊ သော။ ရာဇာနံ၊ သို့။ ဥပသကံမိတွာ၊ ၍။ “မဟာရာဇ၊ ကြီး။ ယေ၊ ကြွချီတော်မူလှာပါလော့။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ တေ၊ သင်၏ (လာခြင်းသည်)။ သွာဂတံ၊ ကောင်းသောလာခြင်းပေတည်း။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ (ဣဒံ၊ ဤတိုင်းနိုင်ငံသည်။) တေ၊ သင်မင်းကြီး၏။ သကံ၊ ဥစ္စာပါတည်း။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ အနုသာသာတိ၊ ဆုံးမပါလော့” ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ အာဟံသု၊ ဆိုကုန်ပြီ။ “စက္ကဝတ္တိံ၊ သော။ ရာဇာ၊ သည်။ ပါဏော၊ သူအသက်ကို။ န ဟန္တဗ္ဗော၊ မသတ်အပ်။ အဒိန္နံ၊ သူမပေးအပ်သည်ကို။ နာဒါတဗ္ဗံ၊ မခိုးမယူအပ်။ ကာမေသု၊ တို့၌။ မိစ္ဆာ၊ ယုတ်မာသောအကျင့်ကို။ န စရိတဗ္ဗာ၊ မပြုကျင့်အပ်။ မုသာ၊ မမှန်သောစကားကို။ န ဘာသိတဗ္ဗာ၊ မပြောဆိုအပ်။ မဇ္ဇံ၊ သေရည်သေရက်ကို။ န ပါတဗ္ဗံ၊ မသောက်အပ်။ ယထာဘူတ္တဉ္စ၊ စားမြဲတိုင်း (အခွန်အတုတ်) ကိုသာ။ ဘူတ္တထာတိ၊ စားကြကုန်လော့” ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုရတ္တိမာယ ဒိသာယ၊ ၌။ ယေ ပဋိရာဇာနော၊ တို့သည်။ (အတ္တိ၊ ကုန်၏။) တေ၊ တို့သည်။ စက္ကဝတ္တိံ၊ သော။ ရညော၊ မင်း၏ (နောက်သို့)။ အနုယန္တာ၊ လိုက်ပါကုန်သည်။ ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

၂၅၇။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အထ ခေါ၊ ၌။ တံ စက္ကရတနံ၊ သည်။ ပုရတ္တိမံ သမုဒ္ဓံ၊ အရှေ့သမုဒ္ဓရာသို့။ အဇ္ဈောဂါဟေတွာ၊ သက်ဝင်လျက်။ ပစ္စုတ္တရိတွာ၊ ပြန်တက်၍။ ဒက္ခိဏံ ဒိသံ၊ သို့။ ပဝတ္တတိ၊ လည်၏။ (အနုယန္တာ ဘဝန္တိ-တိုင်အောင် မထူးပြီ။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အထ ခေါ၊ ၌။ တံ စက္ကရတနံ၊ သည်။ သမုဒ္ဓပရိယန္တံ၊ သမုဒ္ဓရာလျှင် အဆုံး အပိုင်း အခြား ရှိသော။ ပထဝိံ၊ မြေပြင်ကို။ အဘိဝိဇိနိတွာ၊ ၍။ တမေဝ ရာဇဇာနိံ၊ ထိုမင်းနေပြည်သို့သာလျှင်။ ပစ္စာဂန္တာ၊ ပြန်လာ၍။ စက္ကဝတ္တိံ၊ သော။ ရညော၊ ၎င်း။ အန္တေပုရဒ္ဓါရေ၊ နန်းတော်တံခါး၌။ အက္ခာဟတံ၊ ဝင်ရိုးထိလျက်။ စက္ကဝတ္တိံ၊ သော။ ရညော၊ ၎င်း။ အန္တေပုရဒ္ဓါရံ၊ ကို။ ဥပသောဘယမာနံ၊ တင့်တယ်စေသကဲ့သို့။ တိဋ္ဌတိ၊ ရပ်တည်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စက္ကဝတ္တိံ၊ သော။ ရညော၊ ၎င်း။ ဝေရူပံ၊ သော။ စက္ကရတနံ၊ သည်။ ပါတုဘဝတိ၊ ၎င်း။ (၁)

၂၅၈။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ စက္ကဝတ္တိံ၊ သော။ ရညော၊ ၎င်း။ ဟတ္ထိရတနံ၊ ဆင်ရတနာသည်။ ပါတုဘဝတိ၊ ၎င်း။ သဗ္ဗသေတော၊ ကိုယ်လုံးဖြူသော။ သတ္တပတိဋ္ဌော၊ ခုနစ်ပါးသော အင်္ဂါတို့ဖြင့် တည်ခြင်းရှိသော။ ဣဒ္ဓိမာ၊ တန်ခိုးရှိသော။ ဝေဟာသင်္ဂမော၊ ကောင်းကင်သို့ပျံတက်နိုင်သော။ ဥပေါသထော နာမ၊ ဥပေါသထမည်သော။ နာဂရာဇာ၊ ဆင်မင်းတည်း။ တံ၊ ထိုဆင်ရတနာကို။ ဒိသ္မာန၊ မြင်၍။ စက္ကဝတ္တိံ၊ သော။ ရညော၊ ၎င်း။ “သော၊ အမောင်တို့။ ဟတ္ထိရတနံ၊ ဆင်ယာဉ် ရတနာသည်။ ဒမတံ၊ ဆုံးမအပ် ယဉ်ကျေးအပ်ပြီးသော ဆင်ယာဉ်ရတနာအဖြစ်သို့။ သစေ ဥပေယျ၊ အကယ်၍ ရောက်မူကား။ ဘဒ္ဒကံ ဝတာတိ၊ ကောင်းမြတ်လှပေစွာ” ဟူ၍။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပသီဒတိ၊ ကြည်လင်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အထ ခေါ၊ ၌။ တံ ဟတ္ထိရတနံ၊ သည်။ (ဥပေတိ-၌စပ်) ဘဒ္ဒေ၊ ကောင်းသော။ ဒိသရတ္တံ၊ နေညဉ့်ပတ်လုံး။ သုပရိဒန္တော၊ ပွန်းတီးစွာ ဆုံးမအပ်ပြီးသည်ဖြစ်၍ ယဉ်ကျေးသော။ ဟတ္ထာဇာနိယော သေယျထာပိ၊ ဆင်အာဇာနည်ကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ သာလျှင်။ ဒမတံ၊ သို့။ ဥပေတိ၊ ၎င်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဘူတပုဗ္ဗံ၊ ရှေး၌ဖြစ်ခဲ့ဘူးသည်ကား။ စက္ကဝတ္တိံ၊ ဝေသာ။ မဏိရတနံ၊ သည်။ တမေဝ ဟတ္ထိရတနံ၊ ကိုသာလျှင်။ ဝိမံသမာနော၊ စူးစမ်းလတ်သော်။ ပုဗ္ဗဏှသမ္ပယံ၊ ၌။ အဘိရုဟိတော၊ တက်စီး၍။ သမုဒ္ဒပရိယန္တံ၊ သော။ ပထဝီ၊ သို့။ အန္တသံယံယိတော၊ လှည့်လည်၍။ တမေဝ ဗုဒ္ဓဓာနံ၊ ထိုမင်းနေပြည်သို့သာလျှင်။ ပစ္စာဂန္ဓာ၊ ပြန်လာ၍။ ပါတိရာသံ၊ နံနက်စာစားခြင်းကို။ အကာသိ၊ ပြုပြီ။ ပ။ ပါတုဘဝတိ၊ နိ။ (၂)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ စက္ကဝတ္တိဿ၊ သော။ ရညော၊ နိ။ အဿရတနံ၊ မြင်းယာဉ်ရတနာသည်။ ပါတုဘဝတိ၊ နိ။ သဗ္ဗသေတော၊ သော။ ကာဠသိသော၊ မည်းနက်သော ဦးခေါင်းရှိသော။ မုဠကေသော၊ ပြုဆဲမြက်နှင့်တူသောအမွှေးရှိသော။ ဣဒ္ဓိမာ၊ သော။ ဝေဟာသင်္ဂမော၊ သော။ ဝလာဟကော နာမ၊ ဝလာဟကမည်သော။ အဿရာဒော၊ မြင်းမင်းတည်း။ ပ။ ပါတုဘဝတိ၊ နိ။ (၃)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ စက္ကဝတ္တိဿ၊ သော။ ရညော၊ နိ။ မဏိရတနံ၊ ပတ္တမြားရတနာသည်။ ပါတုဘဝတိ၊ နိ။ သော၊ ထိုပတ္တမြားရတနာသည်။ ဝေဠုရိယော၊ ဝိဠုရတောင်၌ဖြစ်သော။ သုတော၊ ကောင်းသော။ ဇာတိမာ၊ အမျိုးဇာတ်ကောင်းသော။ အဋ္ဌသော၊ ရှစ်မြောက်ရှိသော။ သုပရိကမ္မကတော၊ ကောင်းစွာပြုစီရင်အပ်ပြီးသော ပြေပြစ်မှုရှိသော။ မဏိ၊ ကျောက်မျက်ရတနာသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တဿ မဏိရတနဿ၊ နိ။ အာဘာ၊ အရောင်သည်။ သမန္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင်၌။ ယောဇနံ၊ တယူဇနာတိုင်တိုင်။ ဗုဒ္ဓာ၊ ပျံ့နှံ့သည်။ ဟောတိ၊ နိ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပ။ ဝိမံသမာနော၊ သော်။ စတုရဂီနိံ၊ သော။ သေနံ၊ ကို။ သန္တယိတော၊ စုရုံး၍။ မဏိံ၊ ကို။ ဇေဂ္ဂံ၊ အလံဖျားသို့။ အာရောပေတွာ၊ တင်၍။ ရတ္တန္တကာရတိမိသာယ၊ အလွန်မိုက်မှောင်သော ညဉ့်အခါ၌။ ပါယာသိ၊ သွားပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သမန္တာ၊ ပတ်ဝန်းကျင်၌။ ယေ ဂါမာ၊ အကြင်ရွာနေသူတို့သည်။ အဟေသံ၊ ရှိကုန်ပြီ။ တေ၊ ထိုရွာနေသူတို့သည်။ တေနောဘာသေန၊ ထိုပတ္တမြားကျောက်မျက်ရတနာရောင်ဖြင့်။ ဒိဝါတိမညမာနာ၊ နေဟုမှတ်ထင်ကုန်၍။ ကမ္မန္တေ၊ အမှုကိစ္စတို့ကို။ ပယောဇေသံ၊ ယှဉ်စေကုန်ပြီ။ (အလုပ်လုပ်ကြသည်ဟူလို။)။ ပ။ ပါတုဘဝတိ၊ နိ။ (၄)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ စက္ကဝတ္တိဿ၊ သော။ ရညော၊ နိ။ ဣတ္ထိရတနံ၊ မိန်းမရတနာသည်။ ပါတုဘဝတိ၊ နိ။ သာ၊ သည်။ အဘိရုပါ၊ လွန်ကဲလှသောကိုယ်သဏ္ဍာန်ရှိ၏။ (ရူပန္တိ သရိရံ၊ ဝိ၊ အဓိကံ ရူပံ အဿာတိ အဘိရူပံ။) ဒဿနိယာ၊ (အခြားအမှုကိုပစ်ကြဉ်၍) ရှုချင်ဘွယ်ကောင်း၏။ (ပဿိတုံ အရဟတိ ပဿိတဗ္ဗယုတ္တာ။) ပါသာဒိကာ၊ (ရှုမြင်သူ၏စိတ်ကို) ကြည်လင်စေတတ်၏။ ပရမာယ၊ လွန်သော။ ဝဏ္ဏပေါက္ခရာတာယ၊ အဆင်းလှသည်၏အဖြစ်နှင့်။ သမန္တာဂတာ၊ ပြည့်စုံ၏။ နာတိဒိဗာ၊ ရှည်လည်း မရှည်လွန်း။ နာတိရဿာ၊ ပုလည်း မပုလွန်း။ နာတိကိသာ၊ ပိန်လည်း မပိန်လွန်း။ နာတိထူလာ၊ ဝလည်း မဝလွန်း။ နာတိကာဠိကာ၊ မည်းလည်း မမည်းလွန်း။ နာစောဒါတာ၊ မြူလည်း မမြူလွန်း။ မာနုသံ၊ လှည့်ဖြစ်သော။ ဝဏ္ဏံ၊ အဆင်းကို။ အတ္ထိကန္တာ၊ လွန်၏။ ဒိဗ္ဗံ၊ နတ်၌ဖြစ်သော။ ဝဏ္ဏံ၊ သို့။ အပတ္တာ၊ မရောက်။ (မဗ္ဗိ။) (လူမကနတ်မမျှ-ဟူလို။)

၁။ ပိဋဝိမာနအဋ္ဌကထာ၊ ဤအဋ္ဌကထာတို့၌ “ဝေပလ္လပဗ္ဗတတော မဏိရတနံ အာဂစ္ဆတိ” ဟု ဖွင့်သည်။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တဿ ဣတ္ထိရတနဿ၊ ၎ံ။ ဝေဠုပေါ၊ သော၊ ကာယသမ္ပယော၊ ကိယံ၏
 အတ္ထေသည၊ ဟောတိ၊ ၎ံ။ တူလပိစုနော ဝါ၊ လဲအစု၏၎င်း။ ကပ္ပိသပိစုနော ဝါ၊ စါဂ္ဂပံးအစု၏၎င်း။
 (သမ္ပယော)သေယျထာပိ နာမ၊ အတ္ထေအထိနှင့်တူ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တဿ ဣတ္ထိရတနဿ၊
 ၎ံ။ ဂစ္ဆာနိ၊ ကိယံတို့သည်။ သီတေ၊ ချမ်းအေးသောအခါ၌။ ဥဏှာနိ၊ ပူဇွန်းကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊
 ကုန်၏။ ဂစ္ဆာနိ၊ တို့သည်။ ဥဏှော၊ ပူအိုက်သောအခါ၌။ သီတာနိ၊ အေးကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊
 ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တဿ ဣတ္ထိရတနဿ၊ ၎ံ။ ကာယတော၊ ကိယံမှ။ စန္ဒနဂန္ဓော၊ စန္ဒကူး
 နံသည်။ ဝါယတိ၊ သင်းပျံ၏။ မုခတော၊ ခံတွင်းမှ။ ဥပ္ပလဂန္ဓော၊ ကြာညှိနံသည်။ ဝါယတိ၊
 ကြိုင်လှိုင်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တံ ဣတ္ထိရတနံ၊ သည၊ စက္ကဝတ္တိဿ၊ သော။ ရညော၊ ၎ံ။ ပုဗ္ဗုဒ္ဓာယိနိ၊
 ဦးစွာထလေ့ရှိသည်။ ပစ္စာနိပါတိနိ၊ နောက်မှအိပ်လေ့ရှိသည်။ ကိကာရ ပဋိဿာဝိနိ၊ အဘယ်ကို
 ပြုရအံ့နည်းဟု မေးမြန်းလေ့ရှိသည်။ မနာပစာရိနိ၊ စိတ်ကြိုက်ကို ပြုကျင့်လေ့ရှိသည်။ ပိယဝါဒိနိ၊
 ချစ်ဘွယ်ကို ဆိုလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၎ံ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တံ ဣတ္ထိရတနံ၊ သည၊ စက္ကဝတ္တိံ၊ သော။
 ရာဇာနံ၊ ကံ။ မနသာပိ၊ စိတ်ဖြင့်သော်လည်း။ နော အတိစရတိ၊ လွန်၍မကျင့် (ယောကျိားတပါးကို
 စိတ်ဖြင့်သော်လည်း မတောင့်တ)။ ကာယေန ပန၊ ကိယံဖြင့်ကား။ ကုတော၊ အဘယ်မှာလျှင်
 လွန်ကျူး၍ ကျင့်ပါအံ့နည်း။ ပ။ ပါတုဘဝတိ၊ ၎ံ။ (၅)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ စက္ကဝတ္တိဿ၊ သော။ ရညော၊ ၎ံ။ ဂဟပတိရတနံ၊ သုဋ္ဌေး
 ရတနာသည်။ ပါတုဘဝတိ၊ ၎ံ။ တဿ၊ ထိုသူဋ္ဌေး၏။ ကမ္မဝိပါကဇံ၊ ကံ၏ အကျိုးကြောင့်
 ဖြစ်သော။ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ နတ်မျက်စိကဲ့သို့သောမျက်စိသည်။ ပါတုဘဝတိ၊ ၎ံ။ ယေနယင်းဒိဗ္ဗစက္ခုဖြင့်။
 သဿာမိကမ္ပိ၊ ပိုင်ရှင်ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ အဿာမိကမ္ပိ၊ ပိုင်ရှင်မရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။
 နိဝိ၊ ရတနာအိုးကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ သော၊ ထိုသူဋ္ဌေးသည်။ စက္ကဝတ္တိံ၊ သော။ ရာဇာနံ၊
 သို့။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ၍။ “ဒေဝ၊ ကြီး။ တံ၊ သည်။ အပေါ့အလွယ်ကူ၍၊ ကြောင့်ကြမစိုက်သည်။
 ဟောဟိ၊ ဖြစ်ပါလော့။ အဟံ၊ သည်။ တေ၊ သင်မင်းကြီး၏ (အကျိုးငှါ)။ ဓနေန၊ ဥစ္စာဖြင့်။
 ဓနကရဏိယံ၊ ဥစ္စာရွှေငွေကိစ္စကို။ ကရိဿာမိတိ၊ ပြုပါအံ့”ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊
 တို့။ ဘူတပုဗ္ဗံ၊ ကား။ စက္ကဝတ္တိံ၊ သော။ ရာဇော၊ သည်။ တမေဝ ဂဟပတိရတနံ၊ ကိပင်လျှင်။
 ဝိမံသမာနော၊ သော်။ နာဝံ၊ လော့ကို။ အဘိရုဟိတွာ၊ တက်စီး၍။ ဂင်္ဂါယ နဒိယာ၊ ဂင်္ဂါမြစ်၏။ မဇ္ဈေ၊
 အလယ်၌။ သောတံ၊ ရေအယဉ်သို့။ ဩဂါဟိတွာ၊ သက်ဆင်း၍။ ဂဟပတိရတနံ၊ ကိ။ “ဂဟပတိ၊
 အိုသူဋ္ဌေး၊ မေ၊ ငါ့အား။ ဟိရညသုဝဏ္ဏေန၊ ရွှေငွေဖြင့်။ အတ္ထောတိ၊ အလိုရှိ၏”ဟူသော။ တေ၊
 ဤစကားကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ တေန ဟိ၊ ထိုသို့ဖြစ်လျှင်။ ဧကံ တိရံ၊ ကမ်းတဖက်
 သို့။ နာဝါ၊ လော့သည်။ ဥပေတု၊ ဆိုက်ကပ်ပါစေ။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၏။ ဂဟပတိ၊ ဋ္ဌေး၊ မေ၊ အား။
 ဣစဝေ၊ ဤဂင်္ဂါမြစ်အလယ်၌ပင်လျှင်။ ဟိရညသုဝဏ္ဏေန၊ ဖြင့်။ အတ္ထော၊ ၎ံ။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၏။
 ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အထ ခေါ၊ ၎ံ။ တံ ဂဟပတိရတနံ၊ သည်။ ဥဘောဟိ ဟတ္ထေဟိ၊ လက်နှစ်ဖက်တို့ဖြင့်။
 ဥဒကေ၊ ရေ၌။ ဩမသိတွာ၊ စမ်းသပ်၍။ ဟိရညသုဝဏ္ဏဿ၊ ရွှေငွေဖြင့်။ ပုရံ၊ ပြည့်သော။ ကုမ္ပိံ၊
 အိုးကို။ ဥဒရိတွာ၊ ထုတ်ယူ၍။ စက္ကဝတ္တိံ၊ သော။ ရာဇာနံ၊ ကိ။ “မဟာရာဇ၊ ကြီး။ တောဝတာ၊
 ဤမျှလောက်အတိုင်းအရှည်ရှိသောဥစ္စာဖြင့်။ အလံ၊ ပြည့်စုံလုံလောက်ပါပြီလော့။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။
 တောဝတာ၊ ဖြင့်။ ကတံ၊ ပြုလုပ်အပ်ပါပြီလော့။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ တောဝတာ၊ ဖြင့်။ ပူဇိတန္တိ၊ ပူဇော်
 အပ်ပါပြီလော့”ဟူသော။ တေ၊ ကိ။ အဝေါစ၊ ပြီ။ စက္ကဝတ္တိံ၊ သော။ ရာဇော၊ သည်။ “ဂဟပတိ၊ ဋ္ဌေး။
 တောဝတာ၊ ဖြင့်။ အလံ၊ ပြီ။ ဂဟပတိ၊ ဋ္ဌေး။ တောဝတာ၊ ဖြင့်။ ကတံ၊ အပ်ပြီ။ ဂဟမမိ၊ ရှေး။

တ္ထောဝတော၊ ဖြင့်။ ပုဇိတန္တိ၊ အပ်ပြီ” ဟူ၍။ ဝေံ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့ပ။ ပါတုဘဝတိ၊ ဧ။ (၆)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ စက္ကဝတ္တိ၊ သော။ ရညော၊ ဧ။ ပရိကာယကရတနံ၊ သားကြီး ရတနာသည်။ ပါတုဘဝတိ၊ ဧ။ စက္ကဝတ္တိ၊ သော။ ရုဇာနံ၊ သို့။ ဥပယာပေတဗ္ဗံ၊ ကပ်ရောက်စေသင့် သည်ကို။ ဥပယာပေတံ၊ ကပ်ရောက်စေခြင်းငှါ။ အပယာပေတဗ္ဗံ၊ ဖယ်ရှားစေသင့်သည်ကို။ အပယာပေတံ၊ ဖယ်ရှားစေခြင်းငှါ။ ဌပေတဗ္ဗံ၊ ရုထူးခန့်ထားသင့်သူကို။ ဌပေတံ၊ ရုထူးခန့်ထား ခြင်းငှါ။ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိ၏။ ဗျတ္တော၊ တတ်စွမ်းလိမ္မာ၏။ မေဝေဝိ၊ ပင်ကိုယ်ထိုးထွင်းညက်ရှိ၏။ ပဋိမလော၊ ကျွမ်းကျင်၏။ သော၊ ထိုသားကြီးရတနာသည်။ စက္ကဝတ္တိ၊ သော။ ရုဇာနံ၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ စား၍။ “ဒေဝ၊ ကြီး၊ တံ၊ သည်။ အပေါ်သုက္ကော၊ ကြောင့်ကြမစိုက်သည်။ ဟောဟိ၊ လော၊ အဟိ၊ သည်။ အနုသာသိဿာမိတိ၊ ကွပ်ကဲအုပ်ချုပ်ပါအံ့” ဟူ၍။ ဝေံ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စက္ကဝတ္တိ၊ သော။ ရုဇာ၊ သည်။ သတ္တဟိ၊ ခုနစ်မျိုးကုန်သော။ ဣမေဟိ ရတနေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ (၇)

၂၅။ ကတမာဟိ၊ အဘယ်မည်ကုန်သော။ စတုဟိ ဣဒ္ဓိဟိ၊ တန်ခိုးလေးမျိုးတို့နှင့်နည်း ဟူမူ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤ။ စက္ကဝတ္တိ၊ သော။ ရုဇာ၊ သည်။ အညေဟိ မနုဿေဟိ၊ အခြားသူတို့ထက်။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ အဘိရူပေါ၊ အလွန်အဆင်းလှသည်။ ဒဿနိယော၊ သည်။ ပါသာ ဒိကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ပရမာယ၊ သော။ ဝတ္ထေပါက္ခရတယ၊ နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စက္ကဝတ္တိ၊ သော။ ရုဇာ၊ သည်။ ပဌမာယ၊ ရှေးဦးစွာသော။ ဣမာယ ဣဒ္ဓိယာ၊ ဤတန်ခိုးနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ (၈)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ စက္ကဝတ္တိ၊ သော။ ရုဇာ၊ သည်။ အညေဟိ၊ ကုန်သော။ မနုဿေဟိ၊ တို့ထက်။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ ဒိဿာယုကော၊ ရှည်သောအသက်ရှိသည်။ ဝိရဋ္ဌိတိကော၊ ကြာမြင့်စွာ တည်တံ့ခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့ပ။ ဟောတိ၊ ဧ။ (၉)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ စက္ကဝတ္တိ၊ သော။ ရုဇာ၊ သည်။ အညေဟိ၊ ကုန်သော။ မနုဿေဟိ၊ တို့ထက်။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ အပ္ပိဗာဓော၊ အနာမရှိသည်။ အပ္ပိတကော၊ ဆင်းရဲမရှိသည်။ (အပ္ပသဒ္ဓေါစေတ္ထ အဘာဝတ္ထော။) သမဝေပါကိနိယာ၊ အညီအညွတ်ရင့်ကျက် စေတတ်သော သဘောရှိသော။ နာတိသိတာယ၊ မအေးလွန်းသော။ နာဇ္ဈုဏှာယ၊ မပူလွန်းသော။ ဂဟင်္ဂိယာ၊ ကမ္မဇေတဇောဓာတ် (ဝမ်းမီး) နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့ပ။ ဟောတိ၊ ဧ။ (၁၀)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ စက္ကဝတ္တိ၊ သော။ ရုဇာ၊ သည်။ ပြာဟ္မဏဂဟပတိကာနံ၊ ပုဏ္ဏား သူကြွယ်တို့၏။ ဝါ၊ တို့သည်။ ပိယော၊ ချစ်အပ်သည်။ မနာပေါ၊ စိတ်နှလုံးကိုပိုးစေတတ် သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပိတာ၊ အဖသည်။ ပုတ္တနံ၊ သားသမီးတို့၏။ ဝါ၊ တို့သည်။ ပိယော၊ ချစ်အပ်သည်။ မနာပေါ၊ သည်။ ဟောတိ သေယျထာပိ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေမေဝ၊ သာလျှင်။ ပ။ မနာပေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စက္ကဝတ္တိ၊ သော။

၁။ သမံ ဝေပါကော ထေဿာ အတ္တိတိ သမဝေပါကိနိတာယ။ မဟာဝဂ္ဂဋီ။ “အကျွန်ုပ်ညီသော” ဟုဆိုလိုသည်။

ရုညောပိ၊ မင်း၏လည်း။ ဝါ၊ မင်းသည်လည်း။ ပြာဟူဏဂဟပတိကာ၊ တို့သည်။ ဝါ၊ တို့ကို။ ပိယာ၊ အပ်
 ကုန်သည်။ မနာပါ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပိတု၊ အဖ၏။ ဝါ၊ သည်။ ပုတ္တာ၊ တို့သည်။
 ဝါ၊ တို့ကို။ ပိယာ၊ အပ်ကုန်သည်။ မနာပါ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ သေယျထံပိ၊ ကုန်သကဲ့သို့။
 ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေမေဝ၊ သာလျှင်။ ပ။ မနာပါ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။
 ဘူတပုဗ္ဗံ၊ ကား။ စက္ကဝတ္တိ၊ သော။ ရုဇော၊ သည်။ စတုရဂီနိယာ၊ သော။ သေနာယ၊ နှင့်တက။
 ဥယျာနဘူမိံ၊ ဥယျာဉ်မြေသို့။ နိယျာသိ၊ ထွက်တော်မူပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အထ ခေါ်။ နှစ်။
 ပြာဟူဏဂဟပတိကာ၊ တို့သည်။ စက္ကဝတ္တိံ၊ သော။ ရုဇောနံ၊ သို့။ ဥပသကံမိတွာ၊ ခစား၍။
 “ဒေဝ၊ ကြီး။ ယထာ၊ အကြင်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် (ကြွသွားလတ်သော်)။ တံ၊ အရှင်
 မင်းကြီးကို။ မယံ၊ တို့သည်။ စိရတရံ၊ ကြာမြင့်စွာ။ ပဿေယျာမ၊ ဖူးမြင်ကြရကုန်၏။ (တထာ၊
 ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။) အတရမာနော၊ မလျှင်မမြန် (ဖြေးညှင်းသာယာစွာ)။
 ယာဟိတိ၊ ကြွသွားပါလော့”ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ အဘဟံသု၊ ကုန်ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စက္ကဝတ္တိ၊ သော။
 ရုဇောပိ၊ သည်လည်း။ သာရထံ၊ ရထားထိန်းကို။ “သာရထံ၊ ရထားထိန်း။ ယထာ၊ အကြင်
 အခြင်းအရာအားဖြင့် (မောင်းနှင်လတ်သော်)။ မံ၊ ဝါကို။ ပြာဟူဏဂဟပတိကာ၊ တို့သည်။
 စိရတရံ၊ စွာ။ ပဿေယျာ၊ ဖူးမြော်ကုန်ရ၏။ (တထာ၊ အားဖြင့်။) အတရမာနော၊ မလျှင်
 မမြန်။ ပေသေဟိတိ၊ မောင်းနှင်လော့”ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပ။ ဣမာဟိ
 ဣဒ္ဓိဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဟေ။ (၄)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တံ၊ ကို။ ကိံ၊ မညထာ၊ နည်း။ စက္ကဝတ္တိ၊ သော။ ရုဇော၊ သည်။ သတ္တဟိ၊
 ကုန်သော။ ဣမေဟိ ရတနေဟိ၊ တို့နှင့်၎င်း။ စတုဟိ၊ ကုန်သော။ ဣမာဟိ ဣဒ္ဓိဟိ စ၊ တို့နှင့်၎င်း။
 သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ တတော နိဒါနံ၊ သော။ သုခံ၊ ကို။ သောမနဿံ၊ ကို။
 ပဋိသံဝေဒိယေထ အပိန္န၊ ခံစားရာသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ကေမေ-
 ကေန၊ တပါးတပါးဖြစ်သော။ ရတနေနပိ၊ နှင့်သော်လည်း။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံလတ်သော်။
 စက္ကဝတ္တိ၊ သော။ ရုဇော၊ သည်။ တတော နိဒါနံ၊ သော။ သုခံ၊ ကို။ သောမနဿံ၊ ကို။
 ပဋိသံဝေဒိယေထ၊ ခံစားရာပေါ၏။ သတ္တဟိ ရတနေဟိ၊ တို့နှင့်၎င်း။ စတုဟိ ဣဒ္ဓိဟိ စ၊ တို့နှင့်၎င်း။
 (သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံလတ်သော်။) ကော ပန ဝါဒေါ၊ အဘယ်မှာ ဆိုဘွယ်ရာရှိပါတော့အံ့နည်း။
 (ပိဋိ ချမ်းသာဝမ်းမြောက်ရမည်သာဖြစ်၏ ဟူလို။) ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။

၂၆၀။ (အထ ခေါ် ဘဂဝါ-မှစ၍ ဥပနိဓမ္မိ န ဥပပေတိ-တိုင်အောင်သော ဝါကျများကို ၂၅၀-
 စာပိုဒ် မိုး၍ပေးလော။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သ ခေါ် သေခ ပဏ္ဍိတော၊ ထိုပညာရှိသည်။ ဒီဃဿ၊
 ရှည်လျားသော။ အဗ္ဗုနော၊ အချိန်အခါ၏။ အစူယေန၊ ကုန်လွန်သဖြင့် (ကုန်လွန်သောအခါ၌)။
 မနုဿတ္တံ၊ လူ့ အဖြစ်သို့။ ကဒါစိ ကရဟစိ၊ တခါတရံ။ သစေ အာဂစ္ဆတိ၊ အကယ်၍ ရောက်လာ
 ငြားအံ့။ (ဝေံ သတိ၊ သော်။) ခတ္တိယမဟာသာလကုလံ ဝါ၊ ခတ္တိယမဟာသာလမျိုး၎င်း။ ပြာဟူဏ-
 မဟာသာလကုလံ ဝါ၊ ပြာဟူဏမဟာသာလမျိုး၎င်း။ ဂဟပတိမဟာသာလကုလံ ဝါ၊ ဂဟပတိ
 မဟာသာလမျိုး၎င်း။ (ဣတိ၊ ဤသို့။) ယာနိ တာနိ ဥစ္စာကုလနိ၊ အကြင်အထက်တန်းကျ
 သော(ဇောတ်မြင့်)မျိုးတို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) တထာဂ္ဂပေ၊ သော။ အစေ၊ ကြွယ်ဝသော။

၁။ အာ+ဇေ+အ၊ အာဘုသော ဇာယိတဗ္ဗော နိဗ္ဗာယိတဗ္ဗောတိ အဗော။ လုပ်။ ဈမုဉ်းဆွဲကို စရေပုတ်
 ပြု။ ဒိတ္တံ။ ပိသောဒရာဒိ။

မဟာဒ္ဒနော၊ များသောဥစ္စာရှိသော။ မဟာဘောဂေါ၊ များသောအသုံးအဆောင်ရှိသော။ ပဟူတ-
 ဇာတဂ္ဂပရဇတေ၊ များသောရွှေငွေရှိသော။ ပဟူတဝိတ္ထုပကရဏေ၊ များပြားသော နှစ်သိပ်
 ကြောင်း စည်းစိမ်ရှိသော။ ပဟူတနေဇညေ၊ များပြားသော ဥစ္စာ ကြေးငွေ ဆန်ရေစပါးရှိ
 သော။ ကုလေ၊ ဦး။ ပစ္စာဇာယတိ၊ ဖြစ်ပြန်ရ၏။ သောစ၊ ထိုသူသည်လည်း။ အဘိဂ္ဂပေါ၊ သည်။ ပ။
 ထာဘိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (အကြွင်းကား မထူးလှပြီ။ “ကဋ္ဌဂ္ဂဟေနာတိ ဇယဂ္ဂဟေန”
 ဟု ဖွင့်သဖြင့် “ကဋ္ဌဂ္ဂဟေန၊ အလောင်းအစား အောင်နိုင်ခြင်းဖြင့်”ဟု ပေးလေ။ ဤမျှသာ
 ထူးတော့သည်။ ဣဒမဝေါစစသည်ကိုလည်း ပေးမြဲ။)

နဝမံ၊ သော၊ ဗာလပဏ္ဍိတသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၁၀-ဒေဝဒ္ဒတသုတ်

၂၆၁။ (ဝေ မေ သုတံ-မှ ပစ္စယောသံ အထိ ပေးမြဲ။) ဆဂဝါ၊ သည်—

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သဒ္ဓါရာ၊ မျက်နှာချင်းဆိုင် တံခါးရှိကုန်သော။ ဒွေ အဂါရာ၊ အိမ်နှစ်လုံးတို့သည်။
 (အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။) တတ္ထ၊ ထိုအိမ်နှစ်လုံးတို့၏။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ ဌိတော၊ ရပ်တည်သော။ စက္ခုမာ၊
 မျက်စိအမြင်ရှိသော။ ပုရိသော၊ သည်။ မနုဿေ၊ တို့ကို။ ဂေဟံ၊ အိမ်သို့။ ပဝိသန္ဓေပိ၊ ဝင်သည့်
 တို့ကို၎င်း။ နိက္ခမန္ဓေပိ၊ ထွက်သည်တို့ကို၎င်း။ အနုစကံမန္ဓေပိ၊ လူးလာတုံခေါက် သွားသည်
 တို့ကို၎င်း။ အနုဝိစရန္ဓေပိ၊ ထိုမှ ဤမှ သွားသည်တို့ကို၎င်း။ ပဿေယျ၊ သေယျထာပိ၊ မြင်ရာ
 သကဲ့သို့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေမေဝ၊ သာလျှင်။ အဟံ၊ ငါ တုရားသည်။ ဒိဗ္ဗေန၊ နတ်၌ဖြစ်
 သော မျက်စိနှင့်တူသော။ ဝိသုဒ္ဓေန၊ စင်ကြယ်သော။ အတိက္ကန္တမာနုသကေန၊ လူတို့၏မျက်စိ
 အမြင်ကို လွန်သော။ စက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ စဝမာနေ၊ စုတေဆဲဖြစ်သည်တို့ကို။
 ဥပပဇ္ဇမာနေ၊ ပဋိသန္ဓေနေဆဲဖြစ်သည်တို့ကို။ ဟံနေ၊ ယုတ်ညံ့သည်တို့ကို။ ငဏိတေ၊ မြင့်မြတ်
 သည်တို့ကို။ သုဂဏ္ဏေ၊ အဆင်းလှသည်တို့ကို။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏေ၊ အဆင်းမလှသည်တို့ကို။ သုဂတေ၊
 ကောင်းသော လားရာရှိသည်တို့ကို။ (ကြွယ်ဝသူတို့ကိုလည်းဟူ)။ ဒုဂ္ဂတေ၊ မကောင်းသော
 လားရာရှိသူတို့ကို။ (ဆင်းရဲသူတို့ကိုလည်းပေး)။ ပဿာမိ၊ မြင်၏။ (ပဿာမိ-ကို ကံပုဒ်တိုင်း၌
 သော်၎င်း၊ ဒုကတိုင်း၌သော်၎င်း ယှဉ်စပ်၍လည်း ပေးနိုင်၏။) ယထာကမ္မုပဂေ၊ ကံအား
 လျော်စွာ ကပ်ရောက်ကုန်သော။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ “ဣမေဝတ ဘောန္တော။ပ။ ဝိနိပါတံ နိရယံ
 ဥပပန္နာတိ၊ ဥပပန္နာ”ဟူ၍။ ပဇာနာမိ၊ သိ၏။ (ဤကော်မာအတွင်းရှိ ပေယျာလများကို အပိုဒ်
 ၁၈-၌ ပေးခဲ့သည်ကို နည်းမှီး၍ ဖော်ပေးလေ)။

၂၆၂။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တမေနံ၊ ထိုငရဲသားကို။ နိရယပါလာ၊ ငရဲထိန်းတို့သည်။ နာနာ-
 ဗာဟာသု၊ လက်မောင်းတဖက်တချက်တို့၌။ ဂဟေတွာ၊ ဆွဲကိုင်၍။ (တဿ နာနာဗာဟံ

၁။ ဝိတ္တိတိ တုဋ္ဌိ၊ ဝိတ္တိယာ ဥပကရဏံ ဝိတ္ထုပကရဏံ တုဋ္ဌိကာရဏန္တိ အတ္ထော။ ပဟူတံ နာနာဝိဇာလကံရာ-
 သုဝတ္ထုရုဇတဘာဇနာဒိဗေဒံ ဝိတ္ထုပကရဏမဿာတိ ပဟူတဝိတ္ထုပကရဏော-ဒါဠ၊ ၁၊ ၂၆၃။ ပဟူတံ ဝိတ္ထုသင်္ခါတံ
 ဥပကရဏံ အဿာတိ ပဟူတဝိတ္ထုပကရဏံ-ဟု ပြု၍ “များပြားသော စည်းစိမ်အဆောက်အဦရှိသော”ဟူ၍လည်း
 ပေးနိုင်၏။

ကံတော့ဟု ကံ ကို သမ္ပန်၊ အာရောဂကို ကံပြင်၍လည်း သုဒ္ဓိန္ဒတာကဝါရအဋ္ဌကထာနည်းကို မိုး၍ ပေးလေဦး။) ယမဿ ရုညော၊ ယမ မင်းအား။ “ဒေဝ၊ အရှင်ယမမင်းကြီး။ အယ် ပုရိသော၊ ဤယောကျ်ားသည်။ အမတ္တေယျော၊ အမိအား ကောင်းမွန်စွာ ရှိသေပြုကျင့်ခြင်း မရှိ။ (မာတု ဟိတော မတ္တေယျော-စသည်လုပ်။) အပေတ္တေယျော၊ အဖအား ကောင်းမွန်စွာ ရှိသေပြုကျင့်ခြင်းမရှိ။ အသာမညော၊ ရဟန်းတို့အား ကောင်းမွန်စွာ ရှိသေပြုကျင့်ခြင်းမရှိ။ အဗြာဟ္မညော၊ (ရဟန္တာ) သူမြတ်တို့အား ကောင်းမွန်စွာ ရှိသေပြုကျင့်ခြင်းမရှိ။ ကုလေ၊ အမျိုး၌။ န ဇေဋ္ဌာပစာယံ၊ ကြီးသူတို့အားရှိသေကျိုးနွံလေ့မရှိ။ ဣမဿ၊ ဤယောကျ်ားအား။ ဒေဝေါ၊ အရှင်မင်းကြီးသည်။ ဗတ္ထံ၊ အပြစ်ဒဏ်ကို။ ပဏေတူတိ၊ တပ်ပါလော့” (ပေးပါလော့) ဟူ၍။ ဒဿန္တိ၊ ပြုကြကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တမေနံ၊ ကို။ ယမော ရုဇော၊ သည်။ “အမ္ဘော ပုရိသ၊ အမောင် ယောကျ်ား။ တံ၊ သင်သည်။ မနုဿေသု၊ လူတို့၌။ ပါတုဘူတံ၊ ထင်စွာဖြစ်သော။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသော။ ဒေဝဒုတံ၊ သေမင်း၏တမန် (အကြောင်း)ကို။ န အဒ္ဓသတိ၊ မမြင်ခဲ့ဘူး သလော”ဟူ၍။ သမနုယုဉ္ဇတိ၊ စစ်ဆေး၏။ သမနုဂါယတိ၊ ဝန်ခံသောအားဖြင့် စစ်ဆေး၏။ သမနုဘာသတိ၊ အကြောင်းကို စစ်ဆေး၏။ သော၊ ထိုယောကျ်ားသည်။ နာဒ္ဓသံ ဘန္တေတိ၊ အရှင်မင်းကြီး မမြင်ခဲ့ဘူးပါ”ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တမေနံ၊ ထိုယောကျ်ား ကို။ ယမော ရုဇော၊ သည်။ “အမ္ဘော ပုရိသ၊ ယောကျ်ား။ တံ၊ သည်။ မနုဿေသု၊ တို့၌။ ဒဟရံ၊ ငယ်သော။ မန္တံ၊ နုနယ်သော။ ဥတ္တာနုသေယျကံ၊ ပက်လက်အိပ်ငြိမ်းကာမျှဖြစ်သော။ သကေ မုတ္တကရိသေ၊ မိမိ၏ ကျင်ငယ်ကျင်ကြီး၌။ ပလိပန္တံ၊ လူးလည်း ပေကျံလျက်။ သေမာနံ၊ ပက်လက် အိပ်သော။ ကုမာရံ၊ သူငယ်ကို။ န အဒ္ဓသတိ၊ မမြင်ခဲ့ဘူးလော”ဟူ၍။ အာဟ၊ မေးပြီ။ သော၊ ထိုယောကျ်ားသည်။ အဒ္ဓသံ ဘန္တေတိ၊ အရှင်မင်းကြီး မြင်ခဲ့ဘူးပါ၏ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တမေနံ၊ ကို။ ယမော ရုဇော၊ သည်။ “အမ္ဘော ပုရိသ၊ ကျ်ား။ ဝိညဿ၊ နားလည် သိတတ်သည်။ သတော၊ ဖြစ်လျက်။ မဟလ္လကဿ၊ ကြီးရင့်သော။ တဿ တေ၊ ထိုသင်၏ (စိတ်၌)။ အဟမ္ပိ၊ ငါသည်လည်း။ ဇာတိဓမ္မော၊ ပဋိသန္ဓေတည်နေ ဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသည်။ အမ္ပိ၊ ဖြစ်၏။ ဇာတိံ၊ ကို။ အနတိတော၊ မလွန်ဆန်နိုင်။ အဟံ၊ သည်။ ကာယေန၊ ဖြင့်၎င်း။ ဝါစာယ၊ ဖြင့်၎င်း။ မနသ၊ ဖြင့်၎င်း။ ကလျာဏံ၊ ကောင်းမှုကို။ ဟန္တ ကရောမိဘိ၊ ဩဋ္ဌာ ပြုလုပ်ရဦးအံ့”ဟူသော။ တေ၊ ဤအကြံသည်။ န အဟောသိတိ၊ မဖြစ်ခဲ့လေသလော”ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ အာဟ၊ မေးပြီ။ သော၊ ထိုယောကျ်ားသည်။ “ဘန္တေ၊ ကြီး။ နာသက္ခိယံ၊ မပြု စွမ်းနိုင်ခဲ့ပါ။ ဘန္တေ၊ ကြီး။ ပမာဒဿန္တိ၊ မေ့လျော့ပေါ့ဆမိခဲ့ပါ၏”ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တမေနံ၊ ကို။ ယမော ရုဇော၊ သည်။ “အမ္ဘော ပုရိသ၊ ကျ်ား။ ပမာဒဝတာယ၊ မေ့လျော့မှု ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (အံ-၃ ဒေဝဒုတံ၌ ပမာဒတာယ-ဟူရှိ၏။) ကာယေန၊ ဖြင့်၎င်း။ ဝါစာယ၊ ဖြင့်၎င်း။ မနသ၊ ဖြင့်၎င်း။ ကလျာဏံ၊ ကို။ န အကသိ၊ မပြုခဲ့။ အမ္ဘောပုရိသ၊ ကျ်ား။ တံ၊ သည်။ တတ္ထ၊ အမှန်ပင်။ ယထာပမတ္ထံ၊ မေ့လျော့သည် အလျောက်။ တထာ ကရိယံ၊ ထိုသို့ ပြုမိမှားခဲ့၏။) ယာဏာ ဓာဏာ - ပေ၊ မှီ ၃၆၈

တံ တေံ ပါပကမ္ပံ၊ ထိုသည့်မကောင်းမှုကို။ တေ၊ သင်၏။ မာတရာ၊ အမိ သည်လည်း။ နေဝ ကတံ၊ မပြုလုပ်ခဲ့။ ပိတရာ၊ အဖသည်လည်း။ န ကတံ၊ မပြုလုပ်ခဲ့။ ဘာတရာ၊ ညီအကို

၁။ သေမာနန္တိ ဥတ္တာနံ ဟုတ္တာ သသိတံ ဟောတိ။ သံဗု မာရသံသုတံ၊ ဂေါဓိကသုတံ။
 ၂။ ကရိယံ ကာ-ဝစနိပယံ၊ ကုပ္ပယောဂနှင့် အမှန်နေလေ့မည်။ ဣ-၃ နှင့် တံ-ကား အနတ္တက။

သည်လည်း။ နကတံ၊ ခဲ။ ဝံဂိနိယာ၊ နမအစ်မသည်လည်း။ နကတံ၊ ခဲ။ မိတ္တာမဇ္ဈေဟိ၊ မိတ်ဆွေခင်ပွန်းတို့သည်လည်း။ နကတံ၊ ခဲ။ ဉာတိ သာလောဟိတေဟိ၊ ဆွေမျိုးသားချင်းတို့သည်လည်း။ နကတံ၊ ခဲ။ သမဏဗြာဟ္မဏေဟိ၊ တို့သည်လည်း။ နကတံ၊ ခဲ။ ဒေဝတာဟိ၊ နတ်ဗြဟ္မာတို့သည်လည်း။ နကတံ၊ ခဲ။ တေ ပါပကမ္မံ၊ ကိ။ တယာဝ၊ သင်သည်သာလျှင်။ ကတံ၊ ခဲ။ တုညေဝ၊ သင်သည်သာလျှင်။ တေဿ၊ ထိုမကောင်းမှု၏။ ဝိပါဟံ၊ အကျိုးကို။ ပဋိသံဝေဒိဿသိတိ၊ ခံစားရပေလတ္တံ့။”ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။ (၁)

၂၆၃။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တမေနံ၊ ကိ။ ယမော ဓုဇော၊ သည်။ ပဌမံ၊ သော။ ဒေဝဒုတံ၊ ကိ။ သမနုယုဒ္ဓိတု၊ စစ်ဆေးပြီး၍။ (နာဒ္ဒသံ ဘန္ဓေ-အထိ မထူးပြီ။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တမေနံ၊ ကိ။ ယမော ဓုဇော၊ သည်။ “အမ္မော ပုရိသ၊ ကျား။ တံ၊ သည်။ မနုဿေသု၊ တို့၌။ ဇိတ္တံ၊ အိုမင်းရင့်ရော်သော။ ဂေါပါနသိဝကံ၊ ကောက်သောအခြင်ရနယ်ကဲ့သို့ကုန်းသောခါးရှိသော။ ဘောဂ္ဂံ၊ ပျက်ကျိုးသော ခါးရှိသော။ (ခါးကုန်းသောဟု ဆိုလိုသည်။) ဗဏ္ဏပရာယဏံ၊ တောင်စွေသာလျှင် အားထုံးရာရှိသော။ (ဒဏ္ဍော ပရာယဏံ တေဿ-ပြု။) ပဒဝမောနံ၊ တုန်တုန်ခိုက်ခိုက်။ ဂစ္ဆန္တံ၊ သွားသော။ အာတုရံ၊ နာကျင်သော။ ဂတယောဗ္ဗနံ၊ အရွယ်လွန်သော။ ဓဏ္ဍဗန္ဓံ၊ ကျိုးသော သွားရှိသော။ ပလိတကေသံ၊ ဖြူသော ဆံပင်ရှိသော။ ဝိလုနံ၊ ဆံပင်ကို နတ်ထားအပ်သကဲ့သို့သော ဦးခေါင်းရှိသော။ ဓလိတသိရံ၊ အလွန်ပြောင်သော ဦးခေါင်းရှိသော။ ဝလိတံ၊ တုန်သောအရေရှိသော။ တိလကာပ-တဂတ္တံ၊ မွဲဖြူမွဲနက် ရောသကဲ့သို့ ပြောက်ကျားသောကိုယ်ရှိသော။ ဣတ္ထိံ ဝါ၊ ကို၎င်း။ ပုရိသံ ဝါ၊ ကို၎င်း။ န အဒ္ဒသတိ၊ မမြင်ဘူးသလော”ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။ သော၊ သည်။ အဒ္ဒသံ ဘန္ဓေတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ပြီ။ အကြွင်းလွယ်ပြီ။ (၂)

၂၆၄။ (နာဒ္ဒသံ ဘန္ဓေ-အထိ ပေးပြီ။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တမေနံ၊ ကိ။ ယမော ဓုဇော၊ သည်။ “အမ္မော ပုရိသ၊ ကျား။ တံ၊ သည်။ မနုဿေသု၊ တို့၌။ အာဗာဓိကံ၊ အနာရှိသော။ ဒုက္ခိတံ၊ ဖြစ်သောဆင်းရဲခြင်းရှိသော။ ဗာဠဂိလာနံ၊ ပြင်းထန်စွာ မမာမကျန်းသော။ သကေ မုတ္တကရိသေ၊ ၌။ ပလိပနံ၊ လျက်။ သေမာနံ၊ သော။ အညေဟိ၊ သူတပါးတို့သည်။ ဝုဠာပိယမာနံ၊ တဲ့ထူထစေ

၁။ တိကဂုတ္တရပါဠိ၌ သမဏဗြာဟ္မဏနှင့် ဒေဝတာ ရွှေနောက်ပြန်လျက်ရှိ၏။ တယာဝေတံ-၏ ရှေ့၌လည်း အထ ခေါ်ဟု ပါ၌ရှိ၏။ အခိပ္ပိယံလည်း ကောင်းမွန်လှ၏။
 ၂။ ကောက်သောနံရိုး-ဟု ပြန်ကြ၏။ မသင့်။ ဘဂ္ဂန္တိ ဘဂ္ဂသရီရံ၊ ကရိယံ ဘဂ္ဂကာယတ္တာ-ဟူသော အံ-ရီ ကို ထောက်။ ဘောဂ္ဂ(ဘဂ္ဂနှင့်)ဂေါပါနသိဝကံ အခိပ္ပိယံ အတူပင်။
 ၃။ အင်္ဂုတ္တရအဂ္ဂကထာ ဂ္ဂိကာ အဖွင့်အတိုင်း ပေးလိုက်သည်။ တိကဂုတ္တရ ဒေဝဒုတသုတ်နှင့် သီဟိုဠ်ယိုးဒယား ကမ္မောဒီးယား အင်္ဂလိပ် စသော အခြားမူတို့၌ ပုရိသံ ဝါ-နှင့် ဇိတ္တံ ၂-ပုဒ်တို့၏အကြားဝယ် “အာသိတိကံ ဝါ နာဝုတိကံ ဝါ ဝဿသတိကံ ဝါ ဇာတိယာ၊ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် နှစ် ရှစ်ဆယ် ကိုးဆယ် တရာ ရှိသော”ဟု ပါရှိနေသည်။ အခိပ္ပိယံလည်းရပါ၏။ သို့သော် ဤပါဠိ၌ မပါရှိ။ ထိုမှတစ်ပါး မဟာနိဗ္ဗေသ ဇရာသုတ်အဖွင့်၌ ဓလိတသိရံ၊ သို့မဟုတ် ဓလိတသိရ-အစား မဟာခလိတသိယံ-ဟု မဟာသမ္ဘိနှင့်ရှိသည်။ အံ-ဠ၊ အံ-ရီတို့၌လည်း မဟာဝုဠာဠ-ဟူ၍ရှိ၏။ ဝိလုနံကား အနည်းငယ် ပြောင်သည်။ မဟာဝုဠိတံ-ကား များများ ပြောင်သည်ဟု ဆိုလိုရင်းဖြစ်၍ မဟာပါမှ ပိုမိုကောင်းမွန်မည်ဟု ယူဆပွယ်ရှိသည်။
 ၄။ ဗုက္ခံ သဒ္ဓာတံ တေဿာတိ ဒုက္ခိတံ၊ ပြီ။ မောဠသ္မာန် ငှ-ကဏ္ဍ ၄၅-သဒ္ဓာသုတ် တာရကာဒိဂိုဏ်း အစီရင်တည်း။ အံ-ရီ၊ ဒေဝဒုတသုတ်၌။

အပ်သော။ (ထူမှ ထနိုင်သောဟူလို။) အညေဟိ၊ တို့သည်။ သံဝေသိယမာနံ၊ တွဲထုအိပ်စေအပ်
 သော။ ဣတ္ထိံ ဝါ၊ ကိုရင်း။ ပုရိသံ ဝါ၊ ကိုရင်း။ န အဒ္ဓသတိ၊ မမြင်ခဲ့ဘူးသလော”ဟူ၍။ ဝေံ၊
 သို့။ အာဟ၊ ပြီ။ သော၊ သည်။ ဘန္တေ၊ ကြီး။ အဒ္ဓသတိ၊ မြင်ခဲ့ပြီဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။
 (ဗျာဓိဓမ္မော၊ နာခြင်းသတောရှိသည်။ ဤမျှသာထူးသည်။) (၃)

၂၆၅။ (နာဒ္ဓသံ ဘန္တေ-အထိပေးမြဲ။ ရုဇာနော စောရံ အာဂုစာရိံ-မှစ၍ သိသံ ဆိန္ဒုဇန္တ
 တိုင်အောင်ကား ဗာလပဏ္ဍိတသုတ် အပိုဒ် ၂၄၇ နှင့်မထူးပြီ။ ပြန်ရှု။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တမေနံ၊
 ကို။ ယမော ရုဇာ၊ သည်။ “အဓမ္မော ပုရိသ၊ ကျား။ ဝိညဿ၊ တတ်သိနားလည်သည်။ သတော၊
 ဖြစ်လျက်။ မဟုလ္လကဿ၊ ကြီးရင့်သော။ တဿ တေ၊ ထိုသင်၏ (စိတ်၌)။ ဘော၊ တို့။ ယေ၊
 အကြင်သူတို့သည်။ ပါပကာနိ၊ စက်ဆုပ်ဘွယ် ယုတ်ညံ့ကုန်သော။ (က-ကုစ္ဆိတတ္ထ။) ကမ္မာနိ၊
 မကောင်းမှုတို့ကို။ ကရေန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ၊ ထိုသူတို့ကို။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ ခွံပင်လျှင်။ ဝေဂ္ဂပါ၊
 ကုန်သော။ ဝိဝိဓာ ကမ္မကာရဏာ၊ အထူးထူးအပြားပြားကုန်သော ညှဉ်းဆဲကြောင်းအမှုတို့ကို။
 ကရိယန္တိ၊ ပြုစေအပ်ကုန်၏။ ‘ပရတ္ထ ပန၊ တမလွန်ဘဝ၌ကား။ ကိမင်္ဂံ၊ အဘယ်မှာ ဆိုဖွယ်ရာ
 ရှိပါတော့အံ့နည်း။ အဟံ၊ သည်။ ကာယေန၊ ဖြင့်ရင်း။ ဝါစာယ၊ ဖြင့်ရင်း။ မနသ၊ ဖြင့်ရင်း။
 ကလျာဏံ၊ ကို။ ဟန္တ ကရောမိတိ၊ ဩော်ပြုလုပ်ပေးဦးအံ့’ဟူသော။ တေ၊ သည်။ နာဟောသိတိ၊
 မမြင်ခဲ့လေသလော”ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။ (သော ဝေမာဟ-မှစ၍ ဝိပါကံ ပဋိသံဝေဒိဿ-
 သိတိ-တိုင်အောင် မထူးပြီ။) (၄)

၂၆၆။ (နာဒ္ဓသံ ဘန္တေ-အထိပေးမြဲ။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တမေနံ၊ ကို။ ယမော ရုဇာ၊ သည်။
 “အဓမ္မော ပုရိသ၊ ကျား။ တံ၊ သည်။ မနုဿေသု၊ တို့၌။ ဧကောဟမတံ ဝါ၊ သေပြီးသောသူ၏
 တရက်ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ဝါ၊ သေ၍ တရက်ရှိပြီလည်းဖြစ်သော။ ဒွိဟမတံ ဝါ၊ သေ၍
 နှစ်ရက်ရှိပြီလည်းဖြစ်သော။ တိဟမတံ ဝါ၊ သေ၍ သုံးရက်ရှိပြီလည်းဖြစ်သော။ ဥဒ္ဓုမာတကံ၊
 သေသည်မှအထက် တက်ကြွစူးရောင်သော။ ဝိနီလကံ၊ အထူးသဖြင့် ညိုမဲသော။ ဝါ၊ စက်ဆုပ်
 ဘွယ်ညိုမဲသော။ ဝိပုဗ္ဗကဇာတံ၊ ယိုစီးသော သွေးပြည်ရှိသော။ ဣတ္ထိံ ဝါ၊ ကိုရင်း။ ပုရိသံ ဝါ၊
 ကိုရင်း။ န အဒ္ဓသတိ၊ မမြင်ခဲ့ဘူးလေသလော”ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။ (သော ဝေမာဟ
 အဒ္ဓသံ၊ ဘန္တေတိ-မှစ၍ ပဋိသံဝေဒိဿသိတိ-တိုင်အောင် ပေးမြဲ။) (၅)

၂၆၇။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တမေနံ၊ ကို။ ယမော ရုဇာ၊ သည်။ ပဉ္စမံ၊ သော။ ဒေဝဒူတံ၊ ကို။
 သမနုယုဒ္ဓိတွာ၊ ၍။ သမနုဂါဟိတွာ၊ ၍။ သမနုဘာသိတွာ၊ ၍။ တုက္ခိ၊ ဆိတ်ဆိတ်။ ဟောတိ၊ ၎်။
 (တမေနံ ဘိက္ခဝေ နိရယပါလာ-မှစ၍ ဂါထာအဆုံး ဖရိတွာ တိဋ္ဌတိ သဗ္ဗဒါ-အထိ ဗာလပဏ္ဍိတသုတ်
 အပိုဒ် ၂၅၀-၌ ပြန်ရှု၊ မထူးပြီ။)

၁။ မ ၁၊ ၁၂၁ ၌ “တမေနံ ရုဇာနော ဂဟေတွာ ဝိဝိဓာ ကမ္မကာရဏာ ကာရေန္တိ” ဟူသော ပါဠိ ဝါကျကို
 ထောက်ဆ၍ ကရိယန္တိ-ပုဒ်ကို ကာရိကံလော ကြံ၍ အနက်ပေးသည်။
 ၂။ “ကောဟံ မတဿ အဿာတိ ကောဟမတော”ပြီ။ ဤပုဒ် ဤပုဒ်နှင့် အလားတူ ပုဒ်များ၏ သက္ကတ္တ
 ဝိနိစ္ဆယကို အစွဲရိယအဗျတသုတ် အပိုဒ် ၂၀၅-၌ ရှုလေ။
 ၃။ ဝိနီလကံ၌ က-သည် ပိတက၊ လောဟိတက တို့၌ ကဲ့သို့ အနတ္တက။ “ပါပကော ကိစ္ဆိသဗ္ဗေါ အဗျုဋ္ဌန္တတိ”
 စသည်တို့ကဲ့သို့ ကုစ္ဆိတတ္ထလည်း ရှိသည်။ မ-ာ သတိပဋ္ဌာနန္တကာ-အပိုဒ် ၁၁၂-၌ ရှုလေ။

၂၆၈။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ တဿ ခေါ ပန မဟာနိရယဿ၊ ထိုမဟာအဝိစိရဲကြီး၏။ ပုရတ္ထိမာယ ဘိတ္ထိယာ၊ အရှေ့နံရံမှ။ အစ္စိ၊ ငရဲမီးလုံသည်။ ဥဒ္ဓဟိတု၊ ထတောက်၍။ ပစ္စိမာယ ဘိတ္ထိယာ၊ အနောက်နံရံ၌။ ပဋိဟညတိ၊ ထိဟပ်၏။ ပစ္စိမာယ ဘိတ္ထိယာ၊ မှ။ အစ္စိ၊ သည်။ ဥဒ္ဓဟိတု၊ ၍။ ပုရတ္ထိမာယ ဘိတ္ထိယာ ၍။ ပဋိဟညတိ၊ ၎်။ (ဗျန္တိ ဟောတိ-တိုင်အောင် မခဲပြီ။)

ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ကဒါစိ ကရဟစိ၊ တခါတရံ။ ဒိဗဿ၊ ရှည်လျားသော။ အဒ္ဓုနော၊ ကာလ၏။ အစ္စယေန၊ သဖြင့်။ တဿ မဟာနိရယဿ၊ ၎်။ ပုရတ္ထိမံ၊ အရှေ့အရပ်၌ဖြစ်သော။ (ပုရတ္ထ+ဣမ) ဒွါရံ၊ တံခါးသည်။ ယံ၊ အကြင်အခါ၌။ အပါပုရိယတိ၊ ပွင့်၏။ သော သမယော၊ ထိုအခါသည်။ ဟောတိ၊ ရှိ၏။ သော၊ ထိုယောက်ျားသည်။ တတ္ထ၊ ထိုတံခါးပွင့်ရာ၌။ သီဗေန၊ လျင်မြန်သော။ ဝေနေ၊ အဟုန်ဖြင့်။ ဧဝတိ၊ ပြေးဝင်၏။ သီဗေန၊ သော၊ ဇေဝန၊ ဖြင့်။ ဧဝတော၊ ပြေးသော။ တဿ၊ ထိုယောက်ျား၏။ ဆဝိမ္မိ၊ အရေပါးကိုလည်း။ ဥယုတိ၊ လောင်ကျွမ်း၏။ စမ္မမ္မိ၊ အရေထူ ကိုလည်း။ ဥယုတိ၊ ၎်။ မံသမ္မိ၊ အသားကိုလည်း။ ဥယုတိ၊ ၎်။ နှာရမ္မိ၊ အကြောကိုလည်း။ ဥယုတိ၊ ၎်။ အဋ္ဌိနိပိ၊ အရိုးတို့သည်လည်း။ သမ္ပဇ္ဇပါယန္တိ၊ အခိုးတလူလူထွက်ကုန်၏။ (ဥဗ္ဗတံ၊ ခြေကြွသောအခါသည်။ (ဥ+ဘရ+တ) တာဒိသမေဝ၊ ထိုသို့သော သဘောရှိသည်သာလျှင်။ ဝါ၊ ထိုနင်းသောအခါနှင့် အတူသာလျှင်။) ဟောတိ၊ ၎်။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ယတော၊ အကြင်အခါ၌။ သော၊ ထိုယောက်ျားသည်။ ဗဟုသမ္ပတ္တော၊ နှစ်များစွာသို့ရောက်၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ တံဒွါရံ၊ သည်။ ပိဓိယတိ၊ ပိတ်၏။ (သော တတ္ထ ဒုက္ခာ မှစ၍ နောက်ဆုံးဝါကျရှိ ဥဗ္ဗတံ တာဒိသမေဝ ဟောတိ-တိုင်အောင် မထူးပြီ။) သော၊ ထိုယောက်ျားသည်။ တေန ဒွါရေန၊ ထိုအရှေ့တံခါးမှ။ ဝါ၊ ဖြင့်။ နိက္ခမတိ၊ ထွက်၏။

၂၆၉။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ မဟန္တော၊ ကျယ်ဝန်းသော။ ဂူထနိရယော၊ မစင်ဘင်ပုပ်ငရဲသည်။ တဿ မဟာနိရယဿ၊ ထိုငရဲကြီး၏။ သမနန္တရာ၊ အခြားမဲ့။ သဟိတမေဝ၊ တကွ (ဆက်စပ်) လျက်သာလျှင်သည်။ သော၊ ထိုယောက်ျားသည်။ တတ္ထ၊ ထိုမစင်ဘင်ပုပ်ငရဲ၌။ ပတတိ၊ ကျ၏။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ တသ္မိံ ဂူထနိရယော ၌။ သုစိမုခါ၊ အပ်သွားနှင့်တူသော နှုတ်သီးရှိကုန်သော။ ပါဏာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ ဆဝိံ၊ အရေပါးကို။ ဆိန္ဒန္တိ၊ ထိုးဖြတ်ကုန်၏။ ဆဝိံ၊ ကို။ ဆေတု၊ ဖြတ်ပြီးသော်။ စမ္မံ၊ အရေထူကို။ ဆိန္ဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပ။ အဋ္ဌိံ၊ အရိုးကို။ ဆေတု၊ သော်။ အဋ္ဌိမိဉ္ဇံ၊ ခြင်ဆီကို။ ခါဒန္တိ၊ စားကုန်၏။ (သော တတ္ထ ဒုက္ခာ ဗျန္တိ ဟောတိ-ပေးမြဲ။) (၁)

ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ မဟန္တော၊ သော။ ကုက္ကုလနိရယော၊ ပြာဥငရဲသည်။ တဿ ဂူထနိရယဿ၊ ၎်။ သမနန္တရာ၊ အခြားမဲ့။ သဟိတမေဝ၊ သာတည်း။ သော၊ ထိုယောက်ျားသည်။ တတ္ထ၊ ထိုပြာဥငရဲ၌။ ပတတိ၊ ၎်။ (အကြွင်းပေးမြဲ။) (၂)

ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ဥဒ္ဓံ၊ အတက်၌။ ယောဇနံ၊ တယူဇနာတိုင်တိုင်။ ဥဂ္ဂတံ၊ မြင့်တက်သော။ အာဒိတ္ထံ၊ သော။ သမ္ပဇ္ဇလိတံ၊ သော။ သဇောတိဘူတံ၊ သော။ သောဋ္ဌသဂုံလကဏ္ဍကံ၊

၁။ အဝါပုရိယတိ-ဟူ၍လည်း ပါဠိရှိသည်။ အဝ+အာ+ပုရ-ဟု ပဒေစ္စဒပြု။ “ကာပညံ-ကာဝညံ-ပုပ-ပဝ၊ အပါပုရုဏ-အဝါပုရုဏ၊ ပဒေစ္စတံ-ဝိစေသတိ၊ ပေစ္စဒပက္ခနာ-ပစုဒေဝက္ခနာ၊ အဘယူဇာရာ-အဘယူပရာ” စသည်တို့ကို ထောက်၍ ဝ-နှင့်ပ-ပြောင်းလဲနိုင်သောကြောင့် ဣမျိုးစလုံး အသင့်ပင်။
 ၂။ အဋ္ဌကသာနည်း။ ဦး ဦးကား “ဗဟုသမ္ပတ္တောတိ ဝါ ဗဟုဋ္ဌာနံ အတိက္ကမိတုာ ပုရတ္ထိမဒွါရံ သမ္ပတ္တော ဟောတိ” ဟု နှာရမ္မိရတက်၍ ပြ၏။ “သော တေန ဒွါရေန နိက္ခမတိ” ဟုသော ပါဠိကို ထောက်လျှင် ဦးကားနည်းသည် ကောင်းသင့်၏။

တဆဲခြောက်လက်သစ်ပမာဏ ဆူးရှိသော။ မဟန္တံ၊ ကျယ်ဝန်းသော။ သိမ္မလိဝနံ၊ လက်ပံတောငရဲသည်။ တဿ ကုက္ကုလနိရယဿ၊ ၎င်း။ သမနန္တရာ၊ အခြားမဲ့။ သဟိတမေဝ၊ သာတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုလက်ပံပင်ထက်သို့။ အာရောပေန္တိပိ၊ တက်လည်းတက်စေကုန်၏။ ဩရောပေန္တိပိ၊ ဆင်းလည်းဆင်းစေကုန်၏။ (အကြွင်းလွယ်ပြီ။) (၃)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မဟန္တံ၊ သော။ အသိပတ္တဝနံ၊ သန်လျက်ရွက်တောငရဲသည်။ တဿ သိမ္မလိဝနဿ၊ ၎င်း။ သမနန္တရာ၊ အခြားမဲ့။ သဟိတမေဝ၊ သာတည်း။ သော၊ ထိုယောကျ်ားသည်။ တတ္ထ၊ ထိုသန်လျက်ရွက်တောငရဲသို့။ ပဝိသတိ၊ ဝင်၏။ ဝါတေရိတာနိ၊ လေထိုက်အပ်ကုန်သော။ ဝါ၊ ကြောင့်။ ပတိတာနိ၊ ကြေကျကုန်သော။ ပတ္တာနိ၊ အရွက်တို့သည်။ တဿ၊ ထိုယောကျ်ား၏။ ဟတ္ထမ္ပိ၊ လက်ကိုလည်း။ ဆိန္တန္တိ၊ ဖြတ်ကုန်၏။ (အကြွင်းသိသာပြီ။) (၄)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မဟတိ၊ ရှည်လျားကျယ်ဝန်းသော။ ဝါရောဒကာ၊ ငန်သောရေရှိသော။ နဒီ၊ ကြေးနီမြစ်သည်။ တဿ အသိပတ္တဝနဿ၊ ၎င်း။ သမနန္တရာ၊ အခြားမဲ့။ သဟိတမေဝ၊ သာတည်း။ သော၊ ထိုယောကျ်ားသည်။ တတ္ထ၊ ၌။ ပတတိ၊ ၎င်း။ သော၊ သည်။ တတ္ထ၊ ထိုကြေးနီမြစ်၌။ အနုသောတမ္ပိ၊ ရေစုန်လျက်သော်လည်း။ ဝုယုတိ၊ မျော၏။ ပဋိသောတမ္ပိ၊ ရေညာဆန်လျက်သော်လည်း။ ဝုယုတိ၊ ၎င်း။ အနုသောတပဋိသောတမ္ပိ၊ စုန်ဆန်လျက်သော်လည်း။ ဝုယုတိ၊ ၎င်း။ (အကြွင်းလွယ်ပြီ။) (၅)

၂၇၀။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တမေနံ၊ ကို။ နိရယပါလာ၊ တို့သည်။ ဗလိသေန၊ သံမျှားချိတ်ဖြင့်။ ဥဒ္ဓရိတော၊ ဆွဲထုတ်၍။ ထလေ၊ ကုန်း၌။ ပတိဋ္ဌာပေတော၊ တည်စေ၍ (ချထား၍)။ “အဗ္ဗောပုရိသ၊ ကျား။ ကိံ ဣစ္ဆသိတိ၊ (သင်) ဘာကိုအလိုရှိသနည်း” ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ အာဟံသ၊ မေးကုန်ပြီ။ သော၊ သည်။ “ဘန္တေ၊ အရွှင်တို့။ ဝိသစ္စိတော၊ ဆာလောင်သည်။ အသ္မိတိ၊ ဖြစ်၏” ဟူ၍။ အာဟ၊ ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တမေနံ၊ ကို။ နိရယပါလာ၊ တို့သည်။ တတ္တေန၊ သော။ အာဒိတ္တေန၊ သော။ သမ္ပုဇ္ဈလိတေန၊ သော။ သဇောတိဘူတေန၊ သော။ အယောသကုနာ၊ သံဠြောင့်၊ တံကျင်ဖြင့်။ မုခံ၊ ခံတွင်းကို။ ဝိငရိတော၊ ဖွင့်၍။ တတ္ထ၊ သော။ အာဒိတ္ထံ၊ သော။ သမ္ပုဇ္ဈလိတံ၊ သော။ သဇောတိဘူတံ၊ သော။ လောဟဂုဋံ၊ သံတော့ခဲကို။ မုခေ၊ ခံတွင်း၌။ ပက္ခိပန္တိ၊ ထည့်ကုန်၏။ သော၊ ထိုသံတော့ခဲသည်။ တဿ၊ ထိုယောကျ်ား၏။ ဩဋ္ဌမ္ပိ၊ နှုတ်ခမ်းကိုလည်း။ ဒဟတိ၊ လောင်၏။ မုခမ္ပိ၊ ခံတွင်းကိုလည်း။ ဒဟတိ၊ ၎င်း။ ကတ္ထမ္ပိ၊ လည်ချောင်းကိုလည်း။ ဒဟတိ၊ ၎င်း။ ဥရမ္ပိ၊ ရင်ကိုလည်း။ ဒဟတိ၊ ၎င်း။ အန္တမ္ပိ၊ အူမကို၎င်း။ အန္တဂုဏမ္ပိ၊ အူသိပ်ကို၎င်း။ အာဒါယ၊ ယူ၍။ အဓောဘာဂါ၊ အောက်အဖို့မှ။ နိက္ခမတိ၊ ထွက်၏။ ပ။ “ဘန္တေ၊ တို့။ ပိပါသိတော၊ မှတ်သိပ်သည်။ အသ္မိတိ၊ ဖြစ်၏” ဟူ၍။ ပ။ တမ္ပလောဟံ၊ နိရဲသောသံရည်ကို။ မုခေ၊ ၌။ အာသိဉ္စန္တိ၊ သွန်းလောင်းကုန်၏။ ပ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တမေနံ၊ ကို။ နိရယပါလာ၊ တို့သည်။ ပုန၊ တဖန်။ မဟာနိရယေ၊ ငရဲကြီး၌။ ပက္ခိပန္တိ၊ ထည့်ကြကုန်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သူတပုဗ္ဗံ၊ ရှေး၌ဖြစ်ဘူးသည်ကား။ ယမဿ ရညော၊ ၎င်း(စိတ်၌)။ “သော၊ အချင်းတို့။ ယေ၊ အကြင်သူတို့သည်။ လောကေ၊ ၌။ ပါပကာနိ၊ ကုန်သော။ အကုသလာနိ၊ ကမ္မာနိ၊ တို့ကို။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ၊ ထိုသူတို့ကို။ ဝေရုပါ၊ ကုန်သော။ ဝိဝိဓာ၊ ကုန်သော။ ကမ္မကာရဏံ၊ တို့ကို။ ကရိယန္တိ၊ ပြုစေအပ်ကုန်၏။ ‘အဟံ၊ သည်။ မနုဿတ္ထံ၊ လူ၏အပြစ်ကို။ လဘေယျံ၊ ရပါမှုထား။ အဟော-ဝတ၊ ကောင်းလေစူး။-လောကေ-၌။-အရဟံ၊-သော။ သမ္ပာ-

သမ္ပုဒ္ဓေါ၊ သော။ တထာဂတော စ၊ သည်လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ဖြစ်ပေါ်ပါမှုကား။ အဟော ဝတ၊ စွ။ အဟံ၊ သည်။ တဉ္စ ဘဂဝန္တံ၊ ကိုလည်း။ ပယိရူပါယေယျံ၊ ဆည်းကပ်ရပါမှုကား။ အဟော ဝတ၊ စွ။ သော စ ဘဂဝါ၊ သည်လည်း။ မေ ငါအား။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေယျ၊ ဟောကြားပါမှုကား။ အဟော ဝတ၊ စွ။ အဟဉ္စ၊ ငါသည်လည်း။ တဿ ဘဂဝတော၊ ဓမ္မံ၊ ကို။ အာဇာနေယျံ၊ သိရပါမှုကား။ အဟော ဝတ၊ ကောင်းလေစွ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤအကြံသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဟံ ခေါ ပန၊ ငါ ဘုရားသည်ကား။ တံ၊ ထိုဒေဝဒူတသုတ်ကို။ အညဿ၊ အခြားတပါးသော။ သမဏဿ ဝါ၊ ရဟန်း၏ အထံမှ၎င်း။ ဗြာဟ္မဏဿ ဝါ၊ ၏ (အထံမှ) ၎င်း။ သုတွာ၊ (တဆင့်) ကြား၍။ န ဝဒါမိ၊ ဟောကြားခြင်းမဟုတ်။ အပိ စ၊ အမှန်စင်စစ်သော်ကား၊ ယံ၊ အကြင်သုတ်ကို။ မေ ငါဘုရားသည်။ သာမံဝေ၊ ကိုယ်တော်တိုင်သာလျှင်။ ဉာတံ၊ သိအပ်၏။ သာမံဝေ၊ သာလျှင်။ ဒိဋ္ဌံ၊ မြင်အပ်၏။ သာမံဝေ၊ သာလျှင်။ ဝိဒိတံ၊ သိမြင်အပ်၏။ တဒေဝ၊ ထို ကိုယ်တော်တိုင် သိမြင်အပ်သည်ကို သာလျှင်။ အဟံ၊ သည်။ ဝဒါမိ၊ ၏"ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ (သုတ်အစပြန်သတ်)။

၂၇၁။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣဒံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ သုဂတော၊ သည်။ ဣဒံ၊ ကို။ ဝတွာန၊ ဟောတော်မူပြီး၍။ သတ္တာ၊ သည်။ အထာပရံ၊ ဤမှတပါးသော။ "စောဒိတာ၊ ။ပ။ဥပစူဂန္တိ၊ ဥပစူဂံ"ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။

ဒေဝဒူတေဟိ၊ သေမင်းတမန် နတ်တမန်တို့သည်။ စောဒိတာ၊ ပြောဆို ပြည့်နိုး တိုက်တွန်းနှိုးဆော်အပ်ပါကုန်လျက်။ ယေ မာဏဝါ၊ အကြင်သတ္တဝါတို့သည်။ ပမဇ္ဇန္တိ၊ (ဆယ်ဖြာကုသလ ကမ်ပသ၌ လုံ့လမရှိ) မေ့လျော့ကုန်၏။ (ပမဇ္ဇိတွာ၊ မေ့လျော့ခဲ့ခြင်းကြောင့်။) ဟိနကာယူပဂါ၊ ယုတ်ညံ့ ဖျင်းသော အတ္တဘောသို့ ရောက်ကုန်သော။ တေ နဏ၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည်။ ဒိဿရတ္တံ၊ နေညဉ့်သံသရာ ရှည်စွာသောကာလပတ်လုံး။ သောစန္တိ၊ နောင်တတရား တွေးဆပွားထွေ ပူပန်ကြောင့်ကြရပေကုန်၏။

ဣဓ၊ ဤလောက၌။ သန္တော၊ သူတော်ကောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ယေ စ ခေါ သပ္ပုရိသာ၊ အကြင်သူမြတ်တို့သည်ကား။ ဒေဝဒူတေဟိ၊ တို့သည်။ စောဒိတာ၊ အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍။ အရိယဓမ္မေ၊ သူမြတ်တို့၏တရား၌။ ကုဒါစနံ၊ တရံတခါမျှ။ နပ္ပမဇ္ဇန္တိ၊ မမေ့လျော့ကြကုန်။

ဇာတိမရဏသမ္ဘဝေ၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်း၏ အကြောင်းရင်း ဖြစ်သော။ ဥပါဒါနေ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိစွဲယူခြင်း၌။ ဘယံ၊ ဘေးကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်ရ၍။ အနုပါဒါ၊ မစွဲလမ်းခြင်းကြောင့်။ ဇာတိမရဏသင်္ခယေ၊ ဇာတိ မရဏ ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်၌။ ဝိမုစ္ဆန္တိ၊ လွတ်လွတ် ကျွတ်ကျွတ် ဝင်ရောက်ကုန်၏။

ခေမပ္ပတ္တာ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကုန်သော။ ဧတံ၊ ထိုသူတို့သည်။ သုခိနော၊ ချမ်းသာခြင်းရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဒိဋ္ဌဓမ္မာဘိနိဗ္ဗတာ၊ မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင်လျှင် ငြိမ်းအေးကုန်သည်

၁။ တိကရုံဘူရ ယမရာသုတ် "ယဒေဝ မေ" ဟု ကတ္တားတင်းလင်း ပါဠိသည်အတိုင်း ယူ၍ အနက်ပေးလိုက်သည်။
 ၂။ နောင်တတရား ဆယ်ပါးကို နေသန္တရတော်မှ ယလေ။
 ၃။ အရိယသုတ် အပ္ပမတ္တာ-ဟု ငိုနေသည်၊ အသက်ပါဏိယာကို ထောက်သော် မကောင်းလှ။

ဖြစ်၍။ သဗ္ဗဝေရဘယာတိတာ၊ အလုံးစုံသော ရန်ဆေးကိုလွန်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ သဗ္ဗဒုက္ခံ၊
ဆင်းရဲအပေါင်းကို။ ဥပစူရံ၊ လွန်၍ဖြစ်ကုန်ပြီ (လွန်ကုန်ပြီ)။ ဣတိ၊ သို့။ သုတံ၊ ပြီ။

ဒဿံ သော။ ၁၅၀၀တသုတ္တံ၊ သည်။ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီ။

တတိယော၊ သော။ သုညတဝဂ္ဂေါ၊ သည်။

နိဗ္ဗိတော၊ ပြီ။

တဿ၊ ထိုသုညတဝဂ်၏။ ဥဒ္ဓါနံ၊ ဥဒ္ဓါန်းစဉ်ကား—

ဗ္ဗိဝော၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသည်သာဖြစ်သော။ သုညတာ၊ စူဠမဟာ သုညတသုတ်သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ အဗ္ဗုတဓမ္မဗာကုလံ၊ အစွရိယအဗ္ဗုတသုတ်၊ ဗာကုလသုတ်သည်၎င်း။
အစိရဝတဘူမိဇနာမော၊ ဒန္တဘူမိသုတ်၊ ဘူမိဇသုတ်သည်၎င်း။ အနုရုဒ္ဓုပက္ခိလေသံ၊
အနုရုဒ္ဓသုတ်၊ ဥပက္ခိလေသသုတ်သည်၎င်း။ ဗာလပက္ခိတော၊ သည်၎င်း။ ဒေဝဒုတဉ္စ၊
သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှင်။ တေ၊ ထိုသုတ်တို့သည်။ ဒဿ၊ ဆယ်သုတ်
တို့တည်း။ ဣတိ၊ ပြီးပြီ။

၄-ဝိဘင်္ဂဝဂ်

၁-ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်

၂၇၂။ (ဝေ မေ သုတ်-မှ စ၍ ပစ္စယောသု-အထိ ပေးမြဲ။) ဘဂဝါ သည်—

“ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ဝေါ၊ သင်တို့အား။ ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ၊ (ကောင်းသော တခုသောညွှန်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပြဆိုရာ ပြဆိုကြောင်းဖြစ်သော) ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်၏။ ဥဒ္ဓေသဉ္စ၊ အကျဉ်းကို၎င်း။ ဝိဘင်္ဂဉ္စ၊ အကျယ်ကို၎င်း။ ဒေသေဿာမိ၊ ဟောပေအံ့။ ပ။ ဘာသိဿာမိတိ၊ ဟောပေအံ့-ဟူသော။ ဝေ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ပ။ ဘဂဝါ၊ သည်—

အတိတံ၊ အတိတ်ဖြစ်သော။ ယံ၊ အကြင်ခန္ဓာငါးပါးသည်။ (အတ္တိ၊ ၎င်း)တံ၊ ထို အတိတ်ခန္ဓာငါးပါးသည်။ (ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။) ပဟိနံ၊ ချုပ်ပျောက်ပြီ။ (တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။) အတိတံ၊ အတိတ်ဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးသို့။ နာန္နာဂမေယျ၊ (တဏှာ ဒိဋ္ဌိ တို့ဖြင့်) မလိုက်ရာ။ အနာဂတံ၊ အနာဂတ်ဖြစ်သော။ ယံ၊ အကြင် ခန္ဓာငါးပါးသည်။ အတ္တိ၊ ၎င်း။ တဉ္စ၊ ထိုအနာဂတ်ဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါး သည်လည်း။ (ယသ္မာ၊ ကြောင့်။) အပ္ပတ္တိ၊ မရောက်သေး။ (မဖြစ်ပေါ်သေး။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။) အနာဂတံ၊ အနာဂတ်ဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးကိုလည်း။ နပ္ပဋိကခေါ၊ (တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မမြော်လင့်) မထောင့်တရာ။

ယောဝိဒ္ဓါ၊ အကြင်ပညာရှိသော ရဟန်းသည်။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ ဓမ္မဉ္စ၊ ခန္ဓာ ငါးပါးတရားကိုသာလျှင်။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုခဏ ထိုထိုတရားအစဉ်သာလျှင်။ ဝိပဿတိ၊ ရှု၏။ အသံဟိရံ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့သည် မဆွဲငင်အပ်သော။ အသံကပ္ပံ၊ ပျက်စီးခြင်းမရှိသော။ တံ၊ ထိုဝိပဿနာဉာဏ်ကို။ (သော ဝိဒ္ဓါ၊ ထိုပညာရှိရဟန်းသည်။) အနုဗြူဟယေ၊ ပွားများ (အားထုတ်) ရ၏။ (ပဋိဝိပဿေယျာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဌ။)

အဇ္ဈေဝ၊ ယနေ့ပင်လျှင်။ အာတပွံ၊ လုံ့လကို။ ကိစ္စံ-ကာတပွံ၊ ပြုအပ်၏။ ကော၊ အဘယ်မည် သောသူသည်။ သုဝေ၊ နက်ဖန်ကျမှ။ မရဏံ၊ သေမည် (ရှင်မည်)ကို။ ဧညာ၊ သိနိုင်ရာအံ့ နည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ နော၊ ငါတို့အား။ မဟာသေနေန၊ များသောစစ်သည်ရှိသော။ တေန မစ္စုနာ၊ ထိုသေမင်းနှင့်အတူတကွ။ သင်္ဂရံ၊ ချိန်းချက်ထားခြင်းသည်။ န၊ မရှိ။

ဝေ ဝိဟာရိံ၊ ဤသို့နေလေ့ရှိသော။ အာတာပိံ၊ (ကိလေသာကို ပူပန်စေတတ်သော) လုံ့လရှိသော။ အဟောရတ္တံ၊ နေ့ညဉ့်ပတ်လုံး။ အတန္တိတံ၊ မပျင်းမရိသော။ တံ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဘဒ္ဒေကရတ္တောတိ၊ ဘဒ္ဒေကရတ္တပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍။ သန္တော၊ ငြိမ်းအေးတော်မူပြီး သော။ မုနိ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အာဘိက္ခုဝေ၊ ဟောကြားတော်မူ၏။

၁။ ကော ရတ္တိ ကေရတ္တော (ပုမ္မာဝ ငဲ့)၊ ဘဒ္ဒေါ ကေရတ္တံ ဟေဿာတိ ဘဒ္ဒေကရတ္တော-ဟူပြီ။ သဟစရဏ နည်းအရ သုတ်ကိုကောက်။
၂။ ဘဒ္ဒေါ ကေရတ္တော အဿာတိ ဘဒ္ဒေကရတ္တော၊ ဌ။ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ကောက်။

၂၇၃။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အတိတံ၊ အတိတ်ခန္ဓာငါးပါးသို့။ ကထဉ္စ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ အနာဂမေတိ၊ လိုက်သနည်း။ “အတိတံ၊ လွန်လေပြီးသော။ အဒ္ဓါနံ၊ အခါ၌။ ဝေဓုပေါ၊ ဤသို့သော ရုပ်အဆင်းရှိသည်။ အဟောသိန္နိ၊ (ငါ) ဖြစ်ဘူးပြီ” ဟူ၍။ တတ္ထ၊ ထိုအတိတ်ရုပ်၌။ နန္ဒိ၊ တပ်မက်ခြင်းသို့။ သမန္နာနေတိ၊ လိုက်၏။ပ။ ဝေ ဝေဒနော၊ ဤသို့ (ကောင်းသော) ဝေဒနာရှိသည်။ပ။ ဝေ သညော၊ ဤသို့(ကောင်းသော)သညာရှိသည်။ပ။ ဝေ သင်္ခါရော၊ ဤသို့ (ကောင်းသော) သင်္ခါရရှိသည်။ပ။ ဝေ ဝိညာဏော၊ ဤသို့(ကောင်းသော) ဝိညာဉ်ရှိသည်။ပ။ သမန္နာနေတိ၊ ၎င်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ အတိတံ၊ သို့။ အနာဂမေတိ၊ လိုက်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ အတိတံ၊ သို့။ နာနာဂမေတိ၊ မလိုက်သနည်း။ “အတိတံ၊ သော။ အဒ္ဓါနံ၊ ၌။ ဝေဓုပေါ၊ သည်။ အဟောသိန္နိ၊ (ငါ)ဖြစ်ဘူးပြီ”ဟူ၍။ တတ္ထ၊ ထိုအတိတ်ရုပ်၌။ နန္ဒိ၊ သို့။ န သမန္နာနေတိ၊ မလိုက်။ (အကြွင်း လွယ်ပြီ။) ☸

၂၇၄။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အနာဂတံ၊ အနာဂတ်ဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးကို။ ကထဉ္စ၊ သို့လျှင်။ ပဋိကံတိ၊ မြော်လင့်တောင့်တသနည်း။ “အနာဂတံ၊ သော။ အဒ္ဓါနံ၊ ၌။ ဝေဓုပေါ၊ သည်။ သိယန္တိ၊ (ငါ)ဖြစ်ရလို၏” ဟူ၍။ တတ္ထ၊ ထိုအနာဂတ်ခန္ဓာငါးပါး၌။ နန္ဒိ၊ သို့။ သမန္နာနေတိ၊ ၎င်း။ (ပဋိလောမဝါကျလည်း မထူးပြီ။)

၂၇၅။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပစ္စုပ္ပန္နေသု၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ ခန္ဓာငါးပါးတရားတို့၌။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ သံဟိရတိ၊ (တဏှာဒိဋ္ဌိတို့သည်) ဆွဲငင်အပ်သနည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣ၊ ဤသာသနာတော်၌။ အရိယာနံ၊ (ဘုရားအစရှိသော) အရိယာတို့ကို။ အဒဿာဝိ၊ ဉာဏ်ဖြင့် သိမြင်လေ့မရှိသော။ အရိယဓမ္မံ၊ အရိယဓမ္မံ၊ အရိယာတို့၏ တရား၌။ အကောဝိဒေါ၊ မလိမ္မာသော။ အရိယဓမ္မံ၊ ၌။ အဝိနိတော၊ သင်ကြားအပ်ပြီးသူ မဟုတ်သော။ သပ္ပုရိသာနံ၊ (ဘုရားအစရှိသော) သူတော်ကောင်းတို့ကို။ အဒဿာဝိ၊ သော။ သပ္ပုရိသဓမ္မံ၊ ၌။ အကောဝိဒေါ၊ သော။ သပ္ပုရိသဓမ္မံ၊ ၌။ အဝိနိတော၊ သော။ အာဟုတဝါ၊ (အာဂမ-အဓိဂမဟူသော) အကြားအမြင်မရှိသော။ ပုထုဇ္ဇနော၊ သည်။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ အတ္တတော၊ အတ္တဟူ၍။ သမနုပဿတိ၊ အဖန်တလဲလဲ ရှု၏။ အတ္တာနံ၊ အတ္တကို။ ရူပဝန္တံ ဝါ၊ ရုပ်ရှိ၏ဟူ၍သော်လည်း။ သမနုပဿတိ၊ ၎င်း။ အတ္တနံ၊ အတ္တ၌။ ရူပံ ဝါ၊ ရုပ်ဟူ၍သော်လည်း။ သမနုပဿတိ၊ ၎င်း။ ရူပသ္မိံ၊ ရုပ်၌။ အတ္တာနံ ဝါ၊ အတ္တဟူ၍သော်လည်း။ သမနုပဿတိ၊ ၎င်း။ ဝေဒနံ၊ ကို။ပ။ သညံ၊ ကို။ပ။ သင်္ခါရော၊ တို့ကို။ပ။ ဝိညာဏံ၊ ကို။ အတ္တတော၊ ဟူ၍။ သမနုပဿတိ၊ ၎င်း။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ဝိညာဏဝန္တံ ဝါ၊ ဝိညာဉ်ရှိ၏ဟူ၍သော်လည်း။ သမနုပဿတိ၊ ၎င်း။ အတ္တနံ၊ ၌။ ဝိညာဏံ ဝါ၊ ဝိညာဉ်ဟူ၍သော်လည်း။ သမနုပဿတိ၊ ၎င်း။ ဝိညာဏသ္မိံ၊ ၌။ အတ္တာနံ ဝါ၊ အတ္တဟူ၍သော်လည်း။ သမနုပဿတိ၊ ၎င်း။ (ဤသမနုပဿနာကာရအဖွင့် အကျယ်ကို မ-၁၊ စူဠဝေဒလ္လသုတ် အပိုဒ် ၄၆၁-၄၆၅ တို့၌ အကျယ်ရှုလော။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ ပစ္စုပ္ပန္နေသု၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ တို့၌။ သံဟိရတိ၊ ၎င်း။ (ပဋိသေဝေါကျ၌ကား န သမနုပဿတိဟုတံပေ။

၁။ မောဂ္ဂလ္လာန် ၅-ကဏ္ဍ ၁၂၃-သုတ်၌ ဟရဓာတ် ဆွဲဆောင်ခြင်း ဆွဲငင်ခြင်းအနက်ဟော၊ ကမ္မရုပ် စီရင်သည်။ သံဟိရတိ။ပ။ အာကမ္ပိယတိ။ ၄။ (သံ+ဟရ+ယ+တေ၊ ဓာတ်အစဉ် ဤ-လာ၊ ယ-ချေ၊ တေ-ကို-တိ-ပြန်။)

ရသည်သာ ထူး၏။ အတိတ် အနာဂမေယျ-ဂါထာ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။) ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ဝေါ၊ တို့အား။ ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ၊ ၎င်း။ ဥဒ္ဒေသဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ဝိဘင်္ဂဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ဝေသေဿာမိတံ၊ ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ယံ တံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ မိန့်ဆိုအပ်ပြီ။ ဝေ၊ ထိုစကားကို။ ပဋိစ္စ၊ စုံ၍။ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တန္တိ၊ အပ်ပြီဟူသော။ ဝေ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ (သုတ်အစပြန်သတ်။) (ဣဒပဝေါစ-မှ အဘိနန္ဒန္တိ-အထိ မထူးပြီ)။

ပဌမံ သော။ ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၂-အာနန္ဒ ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်

၂၇၆။ (ဝေ မေ သုတံ-မှ အာရာမေ အထိ ပေးပြီ။) တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ဌံ။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ ဥပဋ္ဌာနသာလာယံ၊ စည်းဝေးညီမှုရာစရပ်၌။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့အား။ ဝါ၊ တို့ကို။ ဓမ္မိယာ၊ သော။ ကထာယ၊ ဖြင့်။ သန္ဓဿေသိ၊ ကောင်းစွာပြန်။ သမာဒပေသိ၊ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်စေ၏။ သမုတ္တေဇေသိ၊ ကောင်းစွာ ထက်မြက်စေ၏။ သမ္ပဟံသေသိ၊ ကောင်းစွာ ရွှင်လန်းစေ၏။ ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ၊ ၎င်း။ ဥဒ္ဒေသဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ဝိဘင်္ဂဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ဘာသတိ၊ ပြော ဟော၏။ အထ ခေါ၊ ဌံ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သာယနသမယံ၊ ဌံ။ ပဋိသုလ္လာနာ၊ မှ။ ဝုဋ္ဌိတော၊ ထတော်မူလျက်။ ယေန၊ ဌံ။ ဥပဋ္ဌာနသာလာ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၎င်း။) တေန၊ သို့။ ဥပသကံမိ၊ ပြီ။ ဥပသကံမိတာ၊ ၍။ ပညတ္တော၊ သော။ အာသနေ၊ ဌံ။ နိသိဒ္ဓိ၊ ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ နိသဇ္ဇ၊ ထိုင်တော်မူပြီး၍။ ဘိက္ခု၊ တို့ကို။ “ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ဥပဋ္ဌာနသာလာယံ၊ ဌံ။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့အား။ ဝါ၊ တို့ကို။ ဓမ္မိယာ၊ သော။ ကထာယ၊ ဖြင့်။ ကော၊ အဘယ်သူသည်။ သန္ဓဿေသိ န ခေါ၊ ကောင်းစွာပြသနည်း။ သမာဒပေသိ န ခေါ၊ နည်း။ သမုတ္တေဇေသိ န ခေါ၊ နည်း။ သမ္ပဟံသေသိ န ခေါ၊ နည်း။ ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ၊ ၎င်း။ ဥဒ္ဒေသဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ဝိဘင်္ဂဉ္စ၊ ကို၎င်း။ အဘာသိ န ခေါ၊ ပြောဟောသနည်း”ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ ပြီ။ ဘန္တေ၊ ရား။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ ပ။ အဘာသိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်ကုန်၏။ အထ ခေါ၊ ဌံ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ၊ ကို။ “အာနန္ဒ၊ န္ဓာ။ တံ၊ သည်။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့အား။ ဝါ၊ တို့ကို။ ဓမ္မိယာ၊ သော။ ကထာယ၊ ဖြင့်။ ယထာ ကထံ ပန၊ အဘယ်သို့လျှင်။ သန္ဓဿေသိ၊ ကောင်းစွာပြသနည်း။ ပ။ အဘာသိတိ၊ ပြောဟောသနည်း”ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ ပြီ။ ဘန္တေ၊ ရား။ အဟံ၊ သည်။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့အား။ ဝါ၊ တို့ကို။ ဓမ္မိယာ၊ သော။ ကထာယ၊ ဖြင့်။ ဝေ ခေါ၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သောအတိုင်း။ သန္ဓဿေသိ၊ ကောင်းစွာပြခဲ့ပါပြီ။ ပ။ အဘာသိ၊ ပြီ။ (ဂါထာနှင့်တကွ ၂၇၇-အပိုဒ်၊ ဂါထာဆုံးသည်အထိ နောက်သုတ်အတိုင်းပင်။) ဘန္တေ၊ ရား။ အဟံ၊ သည်။ ဝေ ခေါ၊ ဤသို့ပြဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း။ ပ။ အဘာသိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။

၂၇၇။ အာနန္ဒ၊ န္ဓာ။ သာဓု သာဓု၊ ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ။ အာနန္ဒ၊ န္ဓာ။ တံ၊ သည်။ သာဓု ခေါ၊ ကောင်းစွာသာလျှင်။ ပ။ “အတိတ် နာနာဂမေယျ။ ပ။ အာစိက္ခတေ မုနိတံ၊ အာစိက္ခတေ မုနိ”ဟူ၍။ အဘာသိ၊ ပြီ။ (အကြင်ကား မထူးပြီ။)

ဝုထိယံ၊ သော။ အာနန္ဒဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၃-မဟာကဏ္ဍာန ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်

၂၇၉။ (ဝေ မေ သုတ်-ပေးမြဲ။) ကေ၊ သော။ သမယံ၊ န္တံ။ သဂဝါ၊ သည်။ ဗုဒ္ဓကယော၊
 ဗုဒ္ဓကရတ္တံ။ တပေါဒါရာမေ၊ တပေါဒါရုံကျောင်း၌။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ အထ ခေါ၊ န္တံ။
 အာယသ္မာ သမိဒ္ဓိ၊ အရှင်သမိဒ္ဓိသည်။ ရတ္တိယာ၊ ညဉ့်၏။ ပစ္စုသသမယံ၊ မိုးသောက်အခါ၌။
 ပစ္စုဋ္ဌာယ၊ ထ၍။ ယေန၊ န္တံ။ တပေါဒေါ၊ တပေါဒါမည်သော ရေပူအိုင်သည်။ (တပံ ဥဒကံ
 တေသာတိ တပေါဒေါ။) (အတ္တိ၊ ၏။) တေန၊ သို့။ ဂတ္တာနိ၊ ကိုယ်တို့ကို။ ပရိသိဉ္စိတံ၊
 သွန်းလောင်းခြင်းငှါ။ (ဂတ္တာနိ ပရိသိဉ္စိတံ၊ ရေချိုးခြင်းငှါဟူလို။) ဥပသကံမိ၊ ပြီ။ တပေါဒေ၊
 တပေါဒါရေပူအိုင်၌။ ဂတ္တာနိ၊ တို့ကို။ ပရိသိဉ္စိတံ၊ သွန်းလောင်း (ရေချိုး) ပြီးသော်။
 ပစ္စုတ္တရိတံ၊ ပြန်တက်၍။ ကေစိဝရော၊ သင်္ကန်းတထည်သာရှိသည်ဖြစ်၍။ (သင်းပိုင်သာရှိသည်
 ဟူလို။) ဂတ္တာနိ၊ တို့ကို။ ပုဗ္ဗာပယမာနော၊ ရှေးအတိုင်းဖြစ်စေလျက်။ အဋ္ဌာသိ၊ ရပ်တည်ပြီ။
 အထ ခေါ၊ န္တံ။ အညတရာ၊ သော။ ဒေဝတာ၊ သည်။ အဘိက္ကန္တာယ၊ သော။ ရတ္တိယာ၊ န္တံ။
 အဘိက္ကန္တဝတ္တာ၊ ၍။ ကေဝလကပ္ပံ၊ သော။ တပေါဒါ၊ တပေါဒါရုံကျောင်းကို။ ဩဘာသေတွာ၊
 ၍။ ပ။ သာ ဒေဝတာ၊ သည်။ အာယသ္မာ သမိဒ္ဓိ၊ ကိ။ “ဘိက္ခု၊ ရဟန်း၊ တံ၊ သည်။
 ဘဒ္ဒေကရတ္တံ၊ ၏။ ဥဒ္ဓေသဉ္စ၊ ကိုရင်း။ ဝိဘင်္ဂဉ္စ၊ ကိုရင်း။ ဓာရေသိတိ၊ ဆောင်ထားပါ
 သလော” ဟူသော။ တေ၊ ကိ။ အဝေါစ၊ ပြီ။ အာဝုသော၊ အိုနတ်သား။ အဟံ၊ သည်။
 ဘဒ္ဒေကရတ္တံ၊ ၏။ ဥဒ္ဓေသဉ္စ၊ ကိုရင်း။ ဝိဘင်္ဂဉ္စ၊ ကိုရင်း။ န ခေါ ဓာရေမိ၊ မဆောင်ထားမိ။
 အာဝုသော၊ သား။ တံ၊ သည်။ ဘဒ္ဒေကရတ္တံ၊ ၏။ ဥဒ္ဓေသဉ္စ၊ ကိုရင်း။ ဝိဘင်္ဂဉ္စ၊ ကိုရင်း။
 ဓာရေသိ ပန၊ ဆောင်ထားပါသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်မူ၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ အဟမ္မိ၊
 ငါသည်လည်း။ ပ။ န ဓာရေမိ၊ မဆောင်ထားမိ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တံ၊ သည်။ ဘဒ္ဒေကရတ္တိယော၊
 ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်၏ ဥစ္စာဖြစ်ကုန်သော။ ဂါထာ၊ တို့ကို။ ဓာရေသိ ပန၊ သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့
 လျှောက်၏။ (ဘဒ္ဒေကရတ္တံ တော ဘဒ္ဒေကရတ္တိယော-ဟု ပြီ။) အာဝုသော၊ သား။ အဟံ၊
 သည်။ ပ။ န ဓာရေမိ၊ ထားမိ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တံ၊ သည်။ ဘဒ္ဒေက-
 ရတ္တံ၊ ၏။ ဥဒ္ဓေသဉ္စ၊ ကိုရင်း။ ဝိဘင်္ဂဉ္စ၊ ကိုရင်း။ ဥဂ္ဂဏှာဟိ၊ သင်ယူပါလော့။ ပ။ ပရိယာ-
 ပုဏှာဟိ၊ လေ့လာပါလော့။ ပ။ ဓာရဟိ၊ ဆောင်ထားပါလော့။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဘဒ္ဒေက-
 ရတ္တံ၊ ၏။ ဥဒ္ဓေသော စ၊ သည်ရင်း။ ဝိတင်္ဂေ စ၊ သည်ရင်း။ အတ္တသံဟိတော၊ အကျိုး
 စီးပွားနှင့် စပ်ယှဉ်၏။ အာဒိဗြဟ္မစရိယကော၊ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယ၏ အမွန်အစဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့
 လျှောက်၏။ သာ ဒေဝတာ၊ သည်။ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဣဒံ၊ ကိ။ ဝတ္တာန၊
 လျှောက်ထားပြီးသော်။ တတ္ထေဝ၊ ထိုနေရာ၌ပင်လျှင်။ အန္တရဓာယိ၊ ကွယ်ပျောက်၏။

၁။ တပေါဒါရုံမည်ခြင်းအကြောင်းနှင့် သမိဒ္ဓိထေရ်၏ အကြောင်းအရာများကို ဤအဋ္ဌကထာနှင့် သံဃ ၁၊
 ၃၇၅။ ဝိ ၁၊ ၂၄၅။ တပေါဒါရာမေ တပေါဒါကန္တရာယံ-ဟူ၍ ၂-ဌာနလား။ ၎င်းပြင် တပေါဒါပြစ်ပျံနှင့်
 ၎င်းပြစ်၏ စဉ်းစားအိုင် အကြောင်းကို ဝိ ၁၊ ၁၄၉။ ရှိပါ။

၂။ “ဂတ္တာနိ ပုဗ္ဗာပယမာနောတိ ဂတ္တာနိ ပုဗ္ဗသဒိသာနိ ဝေါဒကာနိ ကုဋမာနော”ဟု ဒေဝတာသံယုတ်
 သမိဒ္ဓိသုတ်၌ ဖွင့်သည်။ ရေချိုးမိ ရှေးကကဲ့သို့ ကိုယ်၌ ရေစေ့များ မရှိအောင် ပြုလုပ်သည်ဟု ဆိုလိုသည်။
 ရေချိုးသောအခါ ပြုရသော ကျင့်ဝတ်ထုံးစံကို ထို သံယုတ်အဋ္ဌကထာ၌ပါရှိသည်။ ရှုလေ။

၃။ “အာဒိဗြဟ္မစရိယ မသာတိ အာဒိဗြဟ္မစရိယော၊ သော ဝေ အာဒိဗြဟ္မစရိယကော” (၆)။ “မဂ္ဂဗြဟ္မ-
 စရိယလျှင် အမွန်အစဖြစ်” ဟု ဆိုလိုသည်။

၂၀၀။ အထ ခေါ၊ ထိုမှနောက်၌။ အာယသ္မာ သမိဒ္ဓိ၊ သည်။ တဿာ ရတ္တိယာ၊ ထိုည၌၏။ အစုယေန၊ ကုန်လွန်သောအခါ၌။ ပ။ အာယသ္မာ သမိဒ္ဓိ၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဘန္တေ၊ ရား။ အဟံ၊ သည်။ ရတ္တိယာ၊ ၏။ ပစ္စုသသမယံ၊ ၌။ ပစ္စုဋ္ဌာယ၊ ၌။ ယေန၊ ၌။ တပေါဒေါ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေန၊ သို့။ ဂတ္တာနိ၊ တို့ကို။ ပရိသိဉ္စိတံ၊ ၎်။ ဥပသကံမိ၊ ကပ်ရောက်ခဲ့ပါပြီ။ ပ။ တတ္ထေဝ၊ ၌ပင်။ အန္တရဓာယိ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ သာဓု၊ တောင်းပန်ပါ၏။ မေ၊ တပည့်တော်အား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ၊ ၌၏။ ဥဒ္ဒေသဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ဝိသင်္ဂဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ဒေသေတူတိ၊ ဟောတော်မူပါဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တေနဟိ၊ လျှင်။ သုကာဟိ၊ နာလော့။ သာဓုကံ၊ စွာ။ မနသိကရေဟိ၊ လော့။ ဘာသိဿာမိ၊ ဟောတော်မူပေအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ အာယသ္မာ သမိဒ္ဓိ၊ သည်။ ဧဝံ ဘန္တေတိ ခေါ၊ ဟူ၍။ ဘဂဝတော၊ ၏ (ကော၊ ကို)။ ပစ္စုဿောသိ၊ ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ “အတိတံ နာန္တာဂမေယျ။ ပ။ အာစိက္ခတေ မုနိတိ၊ မုနိ” ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ (ဂါထာပေးမြဲ)။

ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣဒံ၊ ဤဥဒ္ဒေသစကားကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဣဒံ၊ ကို။ ဝတ္တာန၊ သော်။ သုဂတော၊ သည်။ အာသနာ၊ မှ။ ဥဋ္ဌာယ၊ ၌။ ဝိဟာရံ၊ ကျောင်းသို့။ ပါဝိသိ၊ ဝင်တော်မူပြီ။ အထ ခေါ၊ ၌။ ဘဂဝတော၊ သည်။ အစိရပက္ကန္တဿ၊ ကြွသွား၍မကြာမြင့်မီ။ ဧတသံ ဘိက္ခုနံ၊ ထိုရဟန်းတော်တို့၏။ “အာဓုသော၊ တို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ နော၊ တပည့်တော်တို့အား။ ဣဒံ ဥဒ္ဒေသံ၊ ဤဥဒ္ဒေသကို။ သံခိတ္တေန၊ အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့်။ ဥဒ္ဓိသိတော၊ ပြည့်နိုး၍။ ဝိတ္တာရေန၊ အကျယ်အားဖြင့်။ အတ္ထိ၊ ကို။ အဝိဘဇိတော၊ ဝေဘန်တော်မူပဲ။ အာသနာ၊ မှ။ ဥဋ္ဌာယ၊ ၌။ ဝိဟာရံ၊ သို့။ ပဝိဋ္ဌော၊ ဝင်တော်မူပြီ။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ သံခိတ္တေန၊ အားဖြင့်။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌဿ၊ အပ်သော။ ဝိတ္တာရေန၊ အားဖြင့်။ အတ္ထိ၊ ကို။ အဝိဘတ္တဿ၊ မဝေဘန်အပ်သေးသော။ အတိတံ။ ပ။ မုနိတိ၊ မုနိ-ဟူသော။ ဣမဿ ဥဒ္ဒေသဿ၊ ၏။ အတ္ထိ၊ ကို။ ဝိတ္တာရေန၊ အားဖြင့်။ ကော၊ အဘယ်သူသည်။ ဝိဘဇေယျ နခေါတိ၊ ဟောပြောဝေဘန်ရာသနည်း” ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤအကြံသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ (အသွားအလာ အနည်းငယ်ဝေးသည်။) အထ ခေါ၊ ၌။ ဧတသံ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ “အယံ အာယသ္မာ ခေါ မဟာကစ္စာနော၊ ဤအရှင်မဟာကစ္စည်းထေရ်ကို။ သတ္တု စေတ၊ ဘုရားရှင်သည်လည်း။ သံဝဏ္ဏိတော၊ ချီးကျူးတော်မူအပ်၏။ ဝိညုနံ၊ ပညာရှိကုန်သော။ သဗြဟ္မစာရိနဉ္စ၊ သီတင်းသုံးဘော်တို့သည်လည်း။ သမ္မာဝိတော၊ ချီးမွမ်းအပ်၏။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ သံခိတ္တေန၊ အားဖြင့်။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌဿ၊ အပ်သော။ ဝိတ္တာရေန၊ အားဖြင့်။ အတ္ထိ၊ ကို။ အဝိဘတ္တဿ၊ သော။ ဣမဿ ဥဒ္ဒေသဿ၊ ၏။ အတ္ထိ၊ ကို။ ဝိဘဇိတံ၊ ဟောပြောဝေဘန်ခြင်းငှါ။ ပဟောတိ၊ စွမ်းနိုင်၏။ မယံ၊ တို့သည်။ ယေန၊ ၌။ အာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေန၊ သို့။ ဥပသကံမေယျာမ၊ ချဉ်းကပ်ရကုန်မူကား။ ယန္တန၊ ကောင်းလေစွ။ ဥပသကံမိတော၊ ၌။ အာယသ္မန္တံ မဟာကစ္စာနံ၊ ကို။ ဧတမတ္ထံ၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ပဋိပုစ္ဆေယျာမ၊ မေးလျှောက်ကြရကုန်မူကား။ ယန္တနာတိ၊ ကောင်းလေစွ” ဟူသော။ ဧတံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။

၁။ “အစိရံ ပက္ကန္တဿ ယဿာတိ အစိရပက္ကန္တော”။ သဒ္ဓနိတိ၌ “ပက္ကမနံ ပက္ကန္တံ အစိရံ ပက္ကန္တံ အဿ” ဟု လုပ်သည့်အတိုင်း သဒ္ဓတ္ထလည်းပေး။

၂။ ဝိဋ္ဌ ၁၊ ၁၀၅။ “သန္ဓာယ ဘာသိတမတ္တံ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗံ” ဝါကျ၌ အတ္ထသဒ္ဓါကို ပါရာဇိကဏ်ယောဇနာ ဆရာက “အတ္ထသဒ္ဓေါ ပုလ္လိင်နပုံသကလိင်္ဂေသု ဝတ္တတိ၊ တသ္မာ အတ္ထန္တိ ဝုတ္တံ” ဟု ဆိုသောကြောင့်၎င်း၊ ၎င်းကတ္တိ သစ်၌ အတ္ထသဒ္ဓါ လိင်္ဂဝိပလ္လာသ ဆိုသောကြောင့်၎င်း ဤအတ္ထသဒ္ဓါကိုလည်း နပုံလိင် သို့မဟုတ် လိင် ဝိပလ္လာသဟု ကြံမှ အဝိဘတ္တဿ-ဟူသော ကမ္မဝါစကကြံယူနှင့် သင့်လျော်မည်။

၂၇၁။ အထ-ခေါ်၌။ တေ သိက္ခူ။ တို့သည်။ပ။ အာယသ္မန္တံ မဟာကဏ္ဍနံကို။ အာဝုသော ကဏ္ဍန၊ န။ 'အတိတံ။ပ။ အာစိက္ခတေ မုနိတိ၊မုနိ'ဟူသော။ ဣဒံ ဥဒ္ဓေသံ၊ ကို။ နေဒ၊ တို့အား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သံခိတ္တေန၊ အားဖြင့်။ ဥဒ္ဓိသိတော၊ ရှိ။ပ။ ပဝိဋ္ဌော၊ ပြီ။ အာဝုသော ကဏ္ဍန၊ န။ ဘဂဝတော၊ သည်။ အစိရပက္ကန္တဿ၊ မိ။ တေသံ နော အမှာကံ၊ ထိုငါတို့၏။ 'ဣဒံခေါနော အာဝုသော။ပ။ အတ္ထိ ဝိဘဇေယျာတိ၊ ဝိဘဇေယျ' ဟူသော။ တေ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ အာဝုသော ကဏ္ဍန၊ န။ တေသံ နော အမှာကံ၊ ထို၏။ 'အယံ ခေါ အာယသ္မာ။ပ။ တေမတ္ထံ ပဋိပုဇ္ဈေယျာမာတိ၊ ပဋိပုဇ္ဈေယျာမ' ဟူသော။ တေ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ အာယသ္မာ မဟာကဏ္ဍနော၊ သည်။ ဝိဘဇေတိ၊ ဟောပြောဘန်တော်မူပါဟူသော။ တေ၊ ကို။ အဝေါစုံ၊ ကုန်ပြီ။ အာဝုသော၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာကိုဆိုဦးအံ။ သာရတ္ထိကော၊ အနှစ်ကို အလို ရှိသော။ သာရဂဝေသိ၊ သည်။ သာရပရိယေသနံ၊ အနှစ်ရှာခြင်းငှါ။ စရမာနော၊ သော်။ သာရဝတော၊ အနှစ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ တိဋ္ဌတော၊ တည်သော။ မဟတော၊ ကြီးသော။ ရက္ခဿ၊ ၏။ မူလံ၊ အမြစ်ကို။ အတိက္ကမ္မေဝ၊ ကျော်လွန်၍သာလျှင်။ ခန္တံ၊ ပင်စည်ကို။ အတိက္ကမ္မေဝ၊ သာလျှင်။ သာခါပလာသေ၊ အခက်အရွက်၌။ သာရံ၊ ကို။ ပရိယေသိတဗ္ဗံ၊ ရှာဖွေအပ်၏ဟူ။ မညေယျ၊ အောက်မေ့မှတ်ထင်ရာ၏။ အာယသ္မန္တနံ၊ အရှင်တို့၏ (စိတ်၌)။ သတ္တရိ၊ မြတ်စွာ ဘုရားသည်။ သမ္ပုခိဘူတေ၊ မျက်မှောက်၌ထင်ရှားရှိပါလျက်။ တံ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ အတိသိတော၊ ကျော်လွန်၍။ အမေ၊ ငါတို့ကို။ တေမတ္ထံ၊ ဤအနက်သဘောကို။ ပဋိပုဇ္ဈိတဗ္ဗံ၊ မေးလျှောက် အပ်၏ဟူ။ မညထ၊ အောက်မေ့မှတ်ထင်ကြကုန်ဘိ၏။ ဣဒံ၊ ဤသို့မှတ်ထင်ခြင်းသည်။ ဝေံ သမ္ပဒံ၊ ဤဥပမာသဘောရှိ၏။

အာဝုသော၊ တို့။ ဟိ၊ မှန်၏။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ ဇာနံ၊ သိထိုက်သည်ကို။ ဇာနာတိ၊ သိတော်မူ၏။ ပဿံ၊ မြင်ထိုက်သည်ကို။ ပဿတိ၊ ၏။ စက္ခုဘူတော၊ စက္ခုငါးပါးသို့ရောက်တော် မူ၏။ ဉာဏဘူတော၊ ဉာဏ်သို့ရောက်တော်မူ၏။ ဓမ္မဘူတော၊ ဗောဓိပက္ခိယတရားသို့ရောက်တော် မူ၏။ ဗြဟ္မဘူတော၊ မဂ်သို့ရောက်တော်မူ၏။ ဝတ္တာ၊ သစ္စာလေးပါးတရားကို ဟောတော်မူ ထုတ်၏။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်စေသောအားဖြင့် ဟောကြားတော်မူတတ်၏။ အတ္ထဿ၊ သစ္စာလေးပါး တရားနက်ကို။ နိဇ္ဇေတော၊ ထုတ်ဆောင်တော်မူတတ်၏။ အမတဿ၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို။ ဒါတာ၊ ပေးတော်မူတတ်၏။ ဓမ္မဿာမိ၊ တရားသခင်ဖြစ်တော်မူ၏။ တထာဂတော၊ ရှေးဘုရားအတူဟော တော်မူတတ်၏။ ဘဂဝန္တံယေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ တေမတ္ထံ၊ ကို။ ယံ ပဋိပုဇ္ဈေယျာထ၊ အကြင်မေး လျှောက်ကုန်ရာ၏။ တေဿ၊ ထိုမေးခြင်း၏။ သော စေဝ ကာလော၊ ထိုအခါသည်သာလျှင်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ ယထာ၊ အားဖြင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဝေါ၊ တို့အား။ ဗျာကရေယျ၊ ဖြေကြား တော်မူရာ၏။ တထာ၊ ထိုသို့ဖြေကြားတော်မူသောအားဖြင့် (ဖြေကြားတော်မူသည့်အတိုင်း)။ နံ၊ ထိုအနက်သဘောကို။ ဓာရေယျာထ၊ မှတ်သားဆောင်ထားကြကုန်လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်ဆို ထော်မူ၏။ အာဝုသော ကဏ္ဍန၊ န။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဒ္ဓါ၊ စင်စစ်။ ဇာနံ၊ ကို။ ဇာနာတိ၊ ၏။ပ။ တထာ၊ အားဖြင့်။ နံ၊ ကို။ ဓာရေယျာမ၊ မှတ်သားဆောင်ထားကြပါကုန်အံ့။ အပိဝ၊ စင်စစ်

၁။ အတိပုဗ္ဗော+သိ+အဓိကေ၊ အတိသိတောတံ။ပ။အတိက္ကမိတာ-အံ၊ဋ္ဌ ၂။ ၁၂၉။သုနုမာလာသုတ်အပွင့်။
 ၂။ ဝေံသမ္ပဒံမိဒံ-နှင့် ပတ်သက်၍ အပွင့်ကို မ- ၁-သီဟနာဒသုတ် အပိုဒ် ၁၄၉-၄၅ ငိုနှင့် မရုပ်ဏ္ဍိကသုတ် အပိုဒ် ၁၀၃-၄ ငို တို့၌ ရှိပါကုန်။
 ၃။ ဗ ၁-မရုပ်ဏ္ဍိကသုတ် ၄-ငိုနှင့် နိဿယ၌ အဆုံးအပြတ်အကျယ်ကို ရှုလော။

သော်ကား။ အာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော၊ ကိ။ သတ္ထု စ၊ သည်လည်း။ သံဝဏ္ဏိတော၊ အပ်၏။ ပ။
 အာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော၊ သည်။ အဂရံကတွာ၊ ဝန်လေးသည်ကိုမပြုမူ၍။ ဝိဘဇထု၊ အကျယ်
 အားဖြင့် ဟောကြားဝေဘန်တော်မူပါ။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်ကုန်၏။ ပ။ ဝေ၊ ဤသို့။ ဝိတ္တာရေန၊
 အကျယ်အားဖြင့်။ အာဇာနာမိ၊ သိ၏။

၂၀၂။ အာဝုသော၊ တို့။ အတိတံ၊ သို့။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ အန္ဓာဂမေတိ၊ နည်း။ အတိတမဒ္ဓါနံ၊
 အတိတ်ကာလ၌။ မေ၊ ငါ၏။ စက္ခု၊ စက္ခုပသာဒသည်။ ဣတိ အဟောသိ၊ ဤသို့ဖြစ်ဘူးပြီ။
 ရူပါ၊ စတုသမုဋ္ဌာနိက ရူပါရုံတို့သည်။ ဣတိ (အဟောသိ)၊ ဤသို့ဖြစ်ဘူးကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 တတ္ထ၊ ထိုစက္ခုပသာဒ၊ ရူပါရုံတို့၌။ ဆန္ဒရာဂပ္ပဋိဗဒ္ဓံ၊ အလိုရမ္မက်တို့သည် ဖွဲ့ယှက်အပ်သော။
 ဝိညာဏံ၊ (လောဘမ္မ) စိတ်သည်။ ဟောတိ၊ ။ ဝိညာဏဿ၊ ။ ဆန္ဒရာဂပ္ပဋိဗဒ္ဓတ္တာ၊
 ကြောင့်။ တံ၊ ထိုစက္ခုပသာဒ၊ ရူပါရုံကို။ အဘိနန္ဒတိ၊ အလွန်တပ်မက်၏။ တံ၊ ထိုစက္ခုပသာဒ၊
 ရူပါရုံကို။ အဘိနန္ဒန္တော၊ အလွန်တပ်မက်သည်ရှိသော်။ အတိတံ၊ သို့။ အန္ဓာဂမေတိ၊ ။ ပ။
 အတိတမဒ္ဓါနံ၊ ။ မေ၊ ။ မနော၊ ဘဝင်စိတ်သည်။ ဣတိ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဓမ္မာ၊ လောကီ
 ဓမ္မာရုံတို့သည်။ ဣတိ (အဟောသိ)၊ ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဟတ္ထံ၊ ထိုဘဝင်စိတ် လောကီဓမ္မာရုံ
 တို့၌။ ပ။ အန္ဓာဂမေတိ၊ ။ အာဝုသော၊ တို့။ ဝေခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ အတိတံ၊ သို့။ အန္ဓာဂမေတိ၊ ။

အာဝုသော၊ တို့။ အတိတံ၊ သို့။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ န အန္ဓာဂမေတိ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မလိုက်
 သနည်း။ အတိတမဒ္ဓါနံ၊ ။ မေ၊ ။ စက္ခု၊ သည်။ ဣတိ အဟောသိ၊ ပြီ။ ရူပါ၊ တို့သည်။
 ဣတိ (အဟောသိ)၊ ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ တတ္ထ၊ တို့၌။ ဆန္ဒရာဂပ္ပဋိဗဒ္ဓံ၊ သော။ ဝိညာဏံ၊
 သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဝိညာဏဿ၊ ။ န ဆန္ဒရာဂပ္ပဋိဗဒ္ဓတ္တာ၊ အလိုရမ္မက်တို့သည် မဖွဲ့ယှက်
 အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တံ၊ ထိုစက္ခုပသာဒ ရူပါရုံကို။ န အဘိနန္ဒတိ၊ မတပ်မက်။ တံ၊ ကိ။
 န အဘိနန္ဒန္တော၊ မတပ်မက်သည်ရှိသော်။ အတိတံ၊ သို့။ န အန္ဓာဂမေတိ၊ မလိုက်။ (အကြွင်း
 လွယ်ပြီ။)

၂၀၃။ အာဝုသော၊ တို့။ အနာဂတံ၊ ကိ။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ ပဋိကခံတိ၊ မြော်လင့်တောင့်တ
 သနည်း။ အနာဂတမဒ္ဓါနံ၊ အနာဂတ်ကာလ၌။ မေ၊ ။ စက္ခု၊ သည်။ ဣတိ သိယာ၊ ဤသို့
 ဖြစ်ရာ၏။ ရူပါ၊ တို့သည်။ ဣတိ (သိယံ)၊ ဤသို့ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အပ္ပဋိလခ္ဓဿ၊
 မရအပ်သေးသောစက္ခုပသာဒ၊ ရူပါရုံကို။ ပဋိလာဘာယ၊ ရရန်အလိုငှါ။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ပဏိဒဟတိ၊
 ဆောက်တည်ထား၏။ စေတသော၊ စိတ်၏။ ပဏိဓာနပစ္စယာ၊ ဆောက်တည်ထားခြင်းဟူသော
 အကြောင်းကြောင့်။ တံ၊ ထိုစက္ခုပသာဒ၊ ရူပါရုံကို။ အဘိနန္ဒတိ၊ ။ တံ၊ ကိ။ အဘိနန္ဒန္တော၊
 သော်။ အနာဂတံ၊ ကိ။ ပဋိကခံတိ၊ ။ (အကြွင်းသိသာပြီ။)

၂၀၄။ အာဝုသော၊ တို့။ ပစ္စုပ္ပန္နော၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ တို့၌။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ သံဟိရတိ၊
 ဆွဲငင်အပ်သနည်း။ အာဝုသော၊ တို့။ ယဉ္စ စက္ခု၊ အကြင်စက္ခုပသာဒသည်၎င်း။ ယေ စ ရူပါ၊
 အကြင်ရူပါရုံတို့သည်၎င်း။ (အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။) တေ ဥဘယံ၊ ထိုစက္ခုပသာဒ ရူပါရုံ နှစ်ပါးစုံသည်။
 ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ မျက်မှောက်ဖြစ်၏။ ပစ္စုပ္ပန္နော၊ မျက်မှောက်ဖြစ်သော။ တသ္မိံ၊ ထိုစက္ခုပသာဒ၊ ရူပါရုံ
 နှစ်ပါးစုံ၌။ ဆန္ဒရာဂပ္ပဋိဗဒ္ဓံ၊ သော။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ စေ ဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့။
 (ဝေ သတိ၊ သော်။) ဝိညာဏဿ၊ ။ ဆန္ဒရာဂပ္ပဋိဗဒ္ဓတ္တာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုမျက်မှောက်

(ပစ္စုပ္ပန်)ဖြစ်သော စက္ခုပသာဒ၊ ဂ္ဂပါရုံကို။ အဘိနန္ဒတိ၊ ဇိ။ တံ၊ ကို။ အဘိနန္ဒန္တော၊ သော်။ ပစ္စုပ္ပန္နသု၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ တို့၌။ သံဟိရတိ၊ ဆွဲငင်အပ်သည်မည်၏။ (အကြွင်းလွယ်ပြီ။)

၂၀၅။ (အစမှ မဟာကစ္စာနံ တေမတ္ထံ ပဋိပုစ္ဆိမ္မ-တိုင်အောင် မထူးပြီ။) ဘန္တေ၊ ဘုရား။ တေသံ နော၊ ထိုတပည့်တော်ထို့အား။ အာယသ္မတာ၊ မဟာကစ္စာနေရာ၊ သည်။ ဣမေဟိ အာကာရေဟိ၊ ဤအခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ဣမေဟိ ပဒေဟိ၊ ဤပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဣမေဟိ ဗျူနေဟိ၊ ဤသဒ္ဒါတို့ဖြင့်။ အတ္ထော၊ အနက်သဘောကို။ ဝိဘတ္ထောတိ၊ ဟောပြောဘေန်အပ်ပါပြီဟူသော။ တေ၊ ကို။ အဝေါရံ၊ ကုန်ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မဟာကစ္စာနော၊ သည်။ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မဟာကစ္စာနော၊ သည်။ မဟာပညော၊ ပညာကြီး၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တုမ္ပေ၊ သင်တို့သည်။ မံ၊ ငါဘုရားကို။ တေမတ္ထံ၊ ကို။ စေပိ ပဋိပုစ္ဆေယျာထ၊ အကယ်၍ မေးလျှောက်ကုန် ငြားအံ့။ (ဝေံသတိ၊ သော်။) အဟမ္ပိ၊ ငါသည်လည်း။ တံ၊ ထိုအနက်သဘောကို။ ဝေ မေဝံ၊ ဤ မဟာကစ္စာနု ဟောပြောဘေန်သည့်အတိုင်းသာလျှင်။ ဗျာကရေယံ၊ ပြောဆိုရ၏။ ယထာ၊ အားဖြင့်။ တံ၊ ကို။ မဟာကစ္စာနေရာ၊ သည်။ ဗျာကတံ၊ ပြောဆိုအပ်၏။ တေဿ၊ ထိုအမေး၏။ အတ္ထော၊ အနက်သဘောသည်။ သော စေဝ၊ ဤသည်ပင်တည်း။ ဝေဉ္ဇ၊ ဤသို့ပင်။ နံ၊ ထိုအနက် သဘောကို။ ဓာရေထ၊ ကုန်လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။

(ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ။ပ။ အဘိနန္ဒန္တိ၊ မထူးပြီ။ ပေးမြဲ။)

ထတိယံ၊ သော။ မဟာကစ္စာနုဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၄-လောမသကင်္ဂိယ ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်

၂၀၆။ (ဝေံ မေ သုတ်။ပ။ အာရာမေ ပေးမြဲ။) တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ၌။ အာယသ္မာ လောမသကင်္ဂိယော၊ အရှင်လောမသကင်္ဂိယသည်။ သက္ကေသု၊ တို့၌။ ကပိလဝတ္ထုသ္မိံ၊ ၌။ နိဂြောဓာရာမေ၊ ၌။ ဝိဟရတိ၊ ဇိ။ အထ ခေါ၊ ၌။ စန္ဒနော ဒေဝပုတ္တော၊သည်။ပ။ အာယသ္မန္တံ လောမသကင်္ဂိယံ၊ ကို။ “ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တံ၊ သည်။ ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ၊ ဇိ။ ဥဒ္ဒေသဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ဝိဘဂ္ဂံ၊ ကို၎င်း။ ဓာရေသီတိ၊ လော့” ဟူသော။ တေ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ပ။ ဘိက္ခု၊ ဟန်း။ အဟံ၊ သည်။ ဘဒ္ဒေကရတ္တိယော၊ ကုန်သော။ ဂါထာ၊ တို့ကို။ ဓာရေမိ၊ ဇိ။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။ အာဝုသော၊ နတ်သား။ တံ၊ သည်။ ဘဒ္ဒေကရတ္တိယော၊ ကုန်သော။ ဂါထာ၊တို့ကို။ ယထာကထံ ပန၊အဘယ်သို့လျှင်။ ဓာရေသိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူ၏။ ဘိက္ခု၊ ဟန်း။ ဧကံ၊ သော။ သမယံ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဒေဝေသု တာဝတိံသေသု၊ တို့၌။ ပါရိစ္ဆတ္တကမ္မုလေ၊ ပင်လယ်ကသစ်ပင်၎င်း၌။ ပဏ္ဍုကမ္မုလသိလာယံ၊ ၌။ ဝိဟရတိ၊ ဇိ။ တတြ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ၊ တို့အား။ ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ၊ ဇိ။ ဥဒ္ဒေသဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ဝိဘဂ္ဂံ၊ ကို၎င်း။ အတိတံ ။ပ။ အာစိက္ခတေ မုနီတိ၊ ဟူ၍။ အဘာသိ၊ ပြီ။ (အကြွင်း မထူးပြီ။)

၂၀၇။ (ဤအပိုဒ်လာဝါကျအားလုံး မထူးပြီ။)

၂၀၈။ ဘိက္ခု၊ ဟန်း။ တံ၊ သည်။ တံ ဒေဝပုတ္တံ၊ကို။ ဇာနာသိ ပန၊ သိပါ၏လော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ဘုရား။ အဟံ၊သည်။ တံ ဒေဝပုတ္တံ၊ကို။ န ခေါ ဇာနာမိ၊ မသိပါ။

၁။ လောမသကော အင်္ဂိကော လောမသကင်္ဂိယော၊ ပဋိမော ကကာဓေ အပ္ပတ္တော၊ ဒုတိယံ ပန ပဇာ-
ဝဂ္ဂနမေဝ၊ ငါ။ ပါဠိ-တို့၌ က-ထလုံးသာပါ၏။ (ဋီ၊၃၀။)

သိက္ခာ၊ ဟန်း။ သော ဒေဝပုတ္တော၊ သည်။ စန္ဒနော နာမ၊ စန္ဒနမည်၏။ သိက္ခာ၊ ဟန်း။ စန္ဒနော
 ဒေဝပုတ္တော၊ သည်။ အဋ္ဌိကတော၊ အလိဂ္ဂိသည်ကိုပြု၍။ မနသိကတော၊ ၍။ သပ္ပစေတသ၊
 အလုံးစုံသောစိတ်ဖြင့်။ သမန္တာဟရိတော၊ ကောင်းစွာဆောင်ရွက်၍။ ဩဟိတသောတော၊ ရှုထား
 အပ်သော နားရှိသည်ဖြစ်၍။ ဓမ္မံ၊ ကို။ သုကာတိ၊ ၏။ (အကြွင်းလွယ်ပြီ။) ☰

တေတ္ထံ၊ သော။ လောမံသကဂီယဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၅-ဓူဠကမ္ပဝိဘင်္ဂသုတ်
 (သုဘသုတ်ဟုလည်း တွင်သည်)

၂၂၇။ (ဝေ မေ သုတံ။ပ။ နိသိဒ္ဓိ၊ ပေးပြီ။) ကေမန္တံ၊ ၍။ နိသိန္ဒော၊ သော။ တောဒေယျ-
 ပုတ္တော၊ တောဒေယျ၏သားဖြစ်သော။ သုဘော မာဏဝေါ၊ သုဘလုလင်ပျိုသည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။
 တော ဂေါတမ၊ . မ။ ယေန၊ အကြင် အကြောင်း၊ အထောက်အပံ့ဖြင့်။ မနုဿာနံယေဝ၊
 လူတို့သည်သာလျှင်။ သတံ၊ ဖြစ်ပါကုန်လျက်။ မနုဿဘူတာနံ၊ လူတို့၏။ တိနပ္ပဏိတတာ၊
 အယုတ်အမြတ်တို့၏ အဖြစ်တို့ကို။ ဒိဿန္တိ၊ တွေ့မြင်အပ်ကုန်၏။ (သော) ဟေတု၊ ထိုအကြောင်း
 သည်။ ကော န ခေါ၊ အဘယ်ပါနည်း။ (သော) ပစ္စယော၊ ထိုအထောက်အပံ့သည်။ ကော န ခေါ၊
 နည်း။ သော ဂေါတမ၊ မ။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။ အပ္ပါယုကာ၊ တိုသော အသက်ရှိကုန်သော။
 မနုဿာ၊ တို့ကို။ ဒိဿန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒိသာယုကာ၊ ရှည်သောအသက်ရှိကုန်သောသူတို့ကို။ ဒိဿန္တိ၊
 ကုန်၏။ ဗဂ္ဂါဗာဓာ၊ များသော အနာဂိုကုန်သော သူတို့ကို။ ဒိဿန္တိ၊ ကုန်၏။ အပ္ပါဗာဓာ၊
 နည်းသော အနာဂိုကုန်သော (ဝါ၊ အနာရောဂါ ကင်းကုန်သော) သူတို့ကို။ ဒိဿန္တိ၊ ကုန်၏။
 ဓမ္မဏ္ဍာ၊ မလှသော အဆင်းရှိကုန်သောသူတို့ကို။ ဒိဿန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝဏ္ဏဝန္တော၊ အဆင်းလှကုန်
 သောသူတို့ကို။ ဒိဿန္တိ၊ ကုန်၏။ အပ္ပေသက္ခာ၊ နည်းသောတန်ခိုး အခြံအရံရှိကုန်သော သူတို့ကို။
 ဒိဿန္တိ၊ ကုန်၏။ မဟေသက္ခာ၊ များသော တန်ခိုးအခြံအရံရှိကုန်သော သူတို့ကို။ ဒိဿန္တိ၊ ကုန်၏။
 အပ္ပဘောဂါ၊ နည်းသောဥစ္စာရှိကုန်သောသူတို့ကို။ ဒိဿန္တိ၊ ကုန်၏။ မဟာဘောဂါ၊ များသော
 ဥစ္စာရှိကုန်သော သူတို့ကို။ ဒိဿန္တိ၊ ကုန်၏။ နိစကုလိနာ၊ ယုတ်ညံ့သော အမျိုးဇာတ်၌ ဖြစ်ကုန်
 သော သူတို့ကို။ ဒိဿန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥစ္စာကုလိနာ၊ မြင့်မြတ်သော အမျိုးဇာတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော
 သူတို့ကို။ ဒိဿန္တိ၊ ကုန်၏။ ဓမ္မညာ၊ ပညာမဲ့သောသူတို့ကို။ ဒိဿန္တိ၊ ကုန်၏။ ပညာဝန္တော၊ ပညာ
 ရှိသောသူတို့ကို။ ဒိဿန္တိ၊ ကုန်၏။ပ။ ကော၊ နည်း။ ဣတံ၊ ဤသို့လျှောက်၏။ မာဏဝ၊ လုလင်။
 သတ္တာ၊ တို့သည်။ ကမ္ပဿကာ၊ မိမိကံသာလျှင် ဥစ္စာရှိကုန်၏။ ကမ္ပဒါယာဒါ၊ မိမိကံ၏ အမွေခံသာ
 ဖြစ်ကုန်၏။ ကမ္ပယောနိ၊ မိမိကံသာလျှင် အကြောင်းရင်းရှိကုန်၏။ ကမ္ပဗန္ဓု၊ ကံသာလျှင် အဆွေ
 ခင်ပွန်း ရှိကုန်၏။ ကမ္ပပ္ပုဂ္ဂိဿရဏာ၊ ကံသာလျှင် ကိုးစား ထောက်တည်ရာ ရှိကုန်၏။ ကမ္ပံ၊
 ကံသည်။ သတ္ထေ၊ တို့ကို။ ဟိနပ္ပဏိတတာယ၊ အယုတ်၊ အမြတ်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝိဘဇတိ၊ ခွဲခြမ်း
 ဝေသန့်၏။ (ယဒိဒ္ဓံ-နိပါတ်မျှ။) (ဟိနပ္ပဏိတတာယ၊ အယုတ်၊ အမြတ်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ယဒိဒ္ဓံ၊

☰

၁။ “အတ္ထိကဘာဝံ ကတော အတ္ထိကော ဟုတုတံ အတ္ထော။” မ ဋ္ဌ ၂။ ၄၉၀-ကောသမ္ဘိယ။

၂။ “ကုလေ ဘဝါ ကုလိနာ”။ ဤနပစ္စည်းသက်၍ ပြီးသည်၊ မောဂ္ဂုလ္လာနံ။

၃။ ဝိ ဋ္ဌ ၂။ ဓမ္မစသိက္ခာပုဒ် “ယဒိဒ္ဓံ အညမညဝစနေန အညမညဝဋ္ဋာပနေန” ပုဒ်၌ “ယဒိဒ္ဓန္တိ ဝုဒ္ဓိကာရဏ-
 နိဒ္ဓိယနတ္ထေ နိပါတော၊ တေန ယံ ဣဒံ အညမညဿ ဟိတဝစနေ ။ပ။ တေန အညမညဝစနေန” ဟူသော
 အပုဒ်ကို ထောက်၍ “ယဒိဒ္ဓံ ဟိနပ္ပဏိတတာယ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တာယ ဟိနပ္ပဏိတတာယ၊ ဖြင့်။” ဟုလည်း ပေး။

အကြင်ဝေဘန်ခြင်းသည်။ (အတ္တိ၊ ဇိ။) တံ၊ ထိုဝေဘန်ခြင်းကို။ အညော၊ တပါးသောအရာသည်။
 န ကရေတိ၊ မပြု။ ကမ္ပံ၊ ကံသည်သာလျှင်။ သတ္ထေ၊ ထိုကို။ ဝိဘတေ၊ ဇိ။ (ဋ-နည်း။) အဟံ၊
 သည်။ (အာဇာနာမိ-စပ်) ဘောတော ဂေါတမဿ၊ သည်။ သံခိတ္တေန၊ အားဖြင့်။
 တာသိတဿ၊ သော။ ဝိတ္တာရေန၊ အားဖြင့်။ အတ္တံ၊ ကို။ အဝိဘတ္တဿ၊ သေးသော။ ဣမဿ၊
 ဤ(ဥဒ္ဓေသ)၏။ အတ္တံ၊ ကို။ ဝိတ္တာရေန၊ အားဖြင့်။ န ခေါ အာဇာနာမိ၊ မသိ။ သာဓု၊
 တောင်းပန်ပါ၏။ အဟံ၊ သည်။ ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် (ဟောကြားလတ်
 သော်)။ ဘောတော ဂေါတမဿ၊ သည်။ ပ။ အာဇာနောယံ၊ သိရာ၏။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာ
 အားဖြင့်။ ဘဝံ ဂေါတမော၊ သည်။ မေ၊ အား။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေတု၊ ယောကြားတော်
 မူပါ။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။

၂၉၀။ မာဏဝ၊ လုလင်။ တေန ဟိ၊ မူ။ ပ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ မာဏဝ၊ လုလင်။ ဣဓ၊
 ဤလောက၌။ ဧကစ္စော၊ တစ်တယောက်သော။ ဣတ္ထိ ဝါ၊ သည်၎င်း။ ပုရိသော ဝါ၊ သည်၎င်း။
 ပါဏာတိပါတံ၊ သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဇိ။ လုဒ္ဓေါ၊ ကြမ်းကြုတ်သည်။
 လောဟိတပါဏိ၊ သွေးစွန်းသောလက်ရှိသည်။ ပဟတပဟတေ၊ သတ်ဖြတ်ညှဉ်းဆဲခြင်းအမှု၌။
 နိဝိဇ္ဇော၊ သက်ဝင်သည်။ ပါဏဘူတေသု၊ သတ္တဝါတို့၌။ အဒယာပန္နော၊ မသနားခြင်းသို့
 ရောက်သည်။ (ဟောတိ၊ ဇိ။) သော၊ ထိုသူသည်။ ဝေံ၊ သို့။ သမတ္တေန၊ ပြည့်စုံသော။
 ဝေံ၊ သို့။ သမာဒိန္နေန၊ ဆောက်တည်အပ်သော။ တေန ကမ္ပေန၊ ထိုကံကြောင့်။ ပ။ နိရယံ၊ သို့။
 ဥပပဇ္ဇတိ၊ ကပ်ရောက်ရ၏။ ပ။ နော စေ ဥပပဇ္ဇတိ၊ အကယ်၍ မကပ်ရောက်ငြားအံ့။ မနုဿတ္တံ၊
 လူ့အဖြစ်သို့။ သစေ အာဂစ္ဆတိ၊ အကယ်၍ ရောက်လာငြားအံ့။ (ဝေံသတိ၊ သော်။) ယတ္ထ ယတ္ထ၊
 အကြင် အကြင်ဘဝ၌။ ပစ္စာဇာယတိ၊ ဖြစ်၏။ (တတ္ထ တတ္ထ၊ နှိ။) အပ္ပိယုကော၊ အသက်
 တို့သည်။ ဟောတိ၊ ဇိ။ မာဏဝ၊ လုလင်။ (ယော၊ အကြင်သူသည်။) ပါဏာတိပါတံ၊ သည်။ ပ။
 အဒယာပန္နော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဇိ။ (တဿ၊ ဇိ။) ယဒိဒံ၊ အကြင်ပါဏာတိပါတကံသည်။
 (အတ္တိ၊ ဇိ။) သော၊ ထို ပါဏာတိပါတကံသည်။ အပ္ပိယုကသံဝတ္တနိကာ၊ အသက်ကို ရှည်ခြင်းကို
 ဖြစ်စေတတ်သော။ ပဋိပဒါ၊ အကျင့် မည်၏။ (အသက်တို့ကြောင်း ဖြစ်သော အကျင့်
 တည်း။) (၁)

မာဏဝ၊ လုလင်။ ဣဓ ပန၊ နှိ။ ဧကစ္စော၊ သော။ ဣတ္ထိ ဝါ၊ သည်၎င်း။ ပုရိသော ဝါ၊
 သည်၎င်း။ ပါဏာတိပါတံ၊ သူ့အသက်မှ လျှင်စွာချခြင်းကို (သတ်ခြင်းကို)။ ပဟာယ၊ ပယ်၍။
 ပါဏာတိပါတာ၊ မှ။ ပဋိဝိရတော၊ ကြဉ်ရှောင်သည်။ ဟောတိ၊ ဇိ။ နိဟိတဒဏ္ဍော၊ ချအပ်ပြီး
 သော တုတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ နိဟိတသတ္ထော၊ ချအပ်ပြီးသော လက်နက်ရှိသည်ဖြစ်၍။ လင်္ခိ၊
 ရှက်ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ ဒယာပန္နော၊ သနားခြင်းသို့ ရောက်သည်ဖြစ်၍။ သဗ္ဗပါဏတုတဟိတာ-
 နုကိမ္ပိ၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပျိုးကို စောင့်ရှောက်ခြင်း (ကရုဏာ)နှင့် ပြည့်စုံသည်
 ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ ဇိ။ (အကြွင်းလွယ်ပြီ။ “ဒိဿာယုကသံဝတ္တနိကာ၊ အသက်ကို ရှည်ခြင်းကို
 ဖြစ်စေတတ်သော”ဟု ပေး။) (၁)

၁။ သမတ္တေနာတိ ပရိပုဏ္ဏေန၊ ဋ။ “သမတ္တေနာတိ ပရိပုဏ္ဏေန၊ ယထာ တံ ပလံ ဒါထံ သမတ္တံ ဟောတိ
 ဝေံ ကတေန၊ ဥပစိတေနာတိ အတ္ထော၊ တာဒိသံ ပန အတ္တနော ကိစ္စေ အနုနံ နာမ ဟောတိတိ အာဟ
 ပရိပုဏ္ဏေနာတိ” ဟု ဖွင့်သည်။ ဤသို့အလို “သမတ္တေန၊ အကျိုးပေးခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော”ဟု ထန်ကံပေး။
 ဋ-နည်းအလို “ထက်ဝန်းကျင်မှ ယူအပ်သည်၊ ပြည့်စုံသည်”ဟု ပေး။ သံ+ဒာ+ဒါ=ဟပစ္စည်း။

၂၂၁။ မာဏဝ၊ လူလင်။ ဣဓ၊ နှိ။ ကေစော၊ သေခ။ ဣတ္ထိ ဝါ၊ သည်၎င်း။ ပုရိသော ဝါ၊ သည်၎င်း။ သတ္တာနံ၊ တို့ကို။ ပါဏိနာ ဝါ၊ လက်ဖြင့်သော်၎င်း။ လေဉ္ဇနာ ဝါ၊ ခဲဖြင့်သော်၎င်း။ ဒက္ခေန ဝါ၊ တုတ်ဖြင့်သော်၎င်း။ သက္ခေန ဝါ၊ လက်နက်ဖြင့်သော်၎င်း။ ဝိဟေဋ္ဌကဇာတိကော၊ ညှဉ်းဆဲဘတ်သောသဘောရှိသည်။ ပ။ ဗဂ္ဂါဗာဓေ၊ များသောအနာရှိသည်။ ပ။ ဗဂ္ဂါဗာဓသံဝတ္ထုနိကာ၊ များသောအနာရှိသည်ကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ပဋိပဒါ၊ ၎င်း။ (သုက္ကပက္ခန္တံ “အဝိဟေဋ္ဌကဇာတိကော၊ မညှဉ်းဆဲဘတ်သော သဘောရှိသည်”-စသဖြင့် အပြန်နည်းအားဖြင့် ပေးလော့မတူးပြီ။) (၂)

၂၂၂။ မာဏဝ၊ လူလင်။ ပ။ ကောဓနော၊ အမျက်ထွက်လေ့ရှိသည်။ ဥပါယာသဗဟုလော၊ ပင်ပန်းခြင်းများသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ အပ္ပမ္ပိ၊ (မနှစ်သက်ဘူး) အနည်းငယ်မျှသော်လည်း။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်။ သမာနော၊ ဖြစ်လတ်သော်။ (ဖြစ်လျက်)။ အဘိသဇ္ဇတိ၊ အလွန်ကပ်ငြိမ်း။ ကပ္ပတိ၊ အမျက်ထွက်၏။ ဗျာပဇ္ဇတိ၊ ဖျက်ဆီးလို၏။ (ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ ထောက်၏လည်းဟူ။) ပတိဋ္ဌိယတိ၊ ရှေးရှုတည်၏။ ကောပဉ္စ၊ အမျက်ကို၎င်း။ ဒေါသဉ္စ၊ ပြစ်မှားခြင်းကို၎င်း။ အပ္ပစ္စယဉ္စ၊ မနှစ်သက်ခြင်းကို၎င်း။ ပါတုကဓောတိ၊ ထင်စွာပြု၏။ ပ။ ဒုဗ္ဗက္ခော၊ အဆင်းမလှသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ပ။ ဒုဗ္ဗက္ခသံဝတ္ထနိကာ၊ အဆင်းမလှခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ပဋိပဒါ၊ ၎င်း။ (အကြွင်းလွယ်ပြီ။ သုက္ကပက္ခလည်း မခဲပြီ။) (၃)

၂၂၃။ မာဏဝ၊ လူလင်။ ပ။ ဣဿာမနကော၊ ငြူစူသောစိတ်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ပရလာဘ သက္ကာရ ဂရုကာရ မာနန ဝန္တန ပူဇနာသု၊ သူတပါးတို့ လာဘ်ရခြင်း အရှိအသေပြုခြင်း လေးစားခြင်း မြတ်နိုးခြင်း ရှိခိုးခြင်း ပူဇော်ခြင်းတို့၌။ ဣဿတိ၊ ငြူစူ၏။ ဥပဒုဿတိ၊ ပြစ်မှား၏။ ဣဿံ၊ ငြူစူမှုကို။ ဗန္တတိ၊ ပွဲ၏။ ပ။ အပ္ပေသက္ခော၊ အခြံအရံနည်းသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ပ။ အပ္ပေသက္ခသံဝတ္ထနိကာ၊ ဘုန်းတန်ခိုးအခြံအရံ နည်းခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ပဋိပဒါ၊ ၎င်း။ (အပ္ပ+ဤ+သ+အာ+ချာ=ဘုန်းနည်းသူ မရှိသူ ဟူလို။ အကြွင်းနှင်းသုက္ကပက္ခ လွယ်ပြီ။) (၄)

၂၂၄။ မာဏဝ၊ လူလင်။ ပ။ သမဏဿ ဝါ၊ အား၎င်း။ ပြာဟုဏဿ ဝါ၊ အား၎င်း။ အန္တံ၊ ထမင်းကို၎င်း။ ပါနံ၊ အဖျော်ကို၎င်း။ ဝတ္ထံ၊ အဝတ်ကို၎င်း။ ယာနံ၊ ယာဉ်ကို၎င်း။ မာလာဂန္ဓဝိလေပနံ၊ ကို၎င်း။ သေယျာဝသထပဒီပေယျံ၊ ကို၎င်း။ ဒါတာ၊ ပေးလှူတတ်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပ။ အပ္ပဘောဂေါ၊ နည်းသောဥစ္စာစည်းစိမ်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ (အကြွင်းလွယ်ပြီ။) (၅)

၂၂၅။ မာဏဝ၊ လူလင်။ ပ။ ထဒ္ဓေါ၊ ကြမ်းတမ်းသည်။ အတိမာနိ၊ အလွန်မြင့်မောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ အဘိဝါဒေတဗ္ဗံ၊ ရှိခိုးထိုက်သူကို။ န အဘိဝါဒေတိ၊ ရှိမခိုး။ ပစ္စုဒ္ဓာတဗ္ဗံ၊ ခရီးခိုးကြိုဆိုထိုက်သူကို။ န ပစ္စုဒ္ဓေတိ၊ မကြိုဆို။ အာသနာရဟဿ၊ နေရာပေးထိုက်သူအား။ အာသနံ၊ နေရာကို။ န ဒေတိ၊ မပေး။ မဂ္ဂါရဟဿ၊ ခရီးလမ်းပေးထိုက်သူအား။ မဂ္ဂံ၊ လမ်းကို။ န ဒေတိ၊ (ရှောင်) မပေး။ သက္ကာတဗ္ဗံ၊ အရှိအသေပြုထိုက်သူကို။ န သက္ကဓောတိ၊ အရှိအသေမပြု။ ဂရုကာတဗ္ဗံ၊ အလေးအမြတ်ပြုထိုက်သူကို။ န ဂရုကဓောတိ၊ အလေးအမြတ်မပြု။ မာနေတဗ္ဗံ၊ မြတ်နိုးထိုက်သူကို။ န မာနေတိ၊ မမြတ်နိုး။ ပူဇေတဗ္ဗံ၊ ပူဇော်ထိုက်သူကို။ န ပူဇေတိ၊ မပူဇော်။ ပ။ နိဂကုလိနော၊ ယုတ်ညံ့သောအမျိုးဇာတ်၌ဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ (အကြွင်းလွယ်ပြီ။) (၆)

၂၉၆။ မာဏဝ၊ လုလင်္ဂပ၊ သမဏံ ဝါ၊ သို့၎င်း။ ပြာဟုဏံ ဝါ၊ သို့၎င်း။ ဥပသကံမိတွာ၊
 ချဉ်းကပ်၍။ “ဘန္တေ၊ ရုး။ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်ဟူသည်။ ကိံ၊ အဘယ်ပါနည်း။ အကုသလံ၊
 သည်။ ကိံ၊ နည်း။ သာဝဇ္ဇံ၊ အပြစ်ရှိသောအမှုဟူသည်။ ကိံ၊ နည်း။ အနဝဇ္ဇံ၊ အပြစ်မဲ့
 သောအမှုဟူသည်။ ကိံ၊ နည်း။ သေဝိတဗ္ဗံ၊ မှီဝဲအပ်သောတရားဟူသည်။ ကိံ၊ နည်း။
 န သေဝိတဗ္ဗံ၊ မမှီဝဲအပ်သော တရားဟူသည်။ ကိံ၊ နည်း။ ကိံ၊ အဘယ်အမှုကို။ ကရိယမာနံ၊
 ပြုအပ်သော်။ မေ၊ ဇါ။ ဒိဃရတ္တံ၊ လုံး။ အဟိတာယ၊ အကျိုးယုတ်စိမ့်သောငှါ။ ဒုက္ခာယ၊
 ဆင်းရဲစိမ့်သောငှါ။ ဟောတိ၊ ဖြစ်ပါသနည်း။ ကိံ ဝါ ပန၊ အဘယ်မည်သောအမှုကိုကား။
 ကရိယမာနံ၊ အပ်သော်။ မေ၊ ဇါ။ ဒိဃရတ္တံ၊ လုံး။ ဟိတာယ၊ အကျိုးများစိမ့်သောငှါ။
 သုခါယ၊ ချမ်းသာစိမ့်သောငှါ။ ဟောတိတိ၊ ဖြစ်ပါသနည်း”ဟူ၍။ ပရိပုစ္ဆိတာ၊ မေးလျှောက်
 တတ်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပ။ ဒုပ္ပညော၊ ပညာနည်းသည်။ ဟောတိ၊ ဇါ။ (အကြွင်း
 ပေးလေ။) (၂)

၂၉၇။ မာဏဝ၊ လင်္ဂပ၊ ဣတိ ခေါ၊ ဤသို့ပင်။ အပ္ပါယုကသံဝတ္တနိကာ၊ အသက်တိုခြင်းကို
 ဖြစ်စေတတ်သော။ ပဋိပဒါ၊ အကျင့်သည်။ အပ္ပါယုကတ္တံ၊ အသက်တိုသည်၏ အပြစ်ကို။
 ဥပနေတိ၊ ဆောင်တတ်၏။ ပ။ ဝိဘဇတိတိ၊ ခွဲခြမ်းဝေခွဲ၏ဟူသော။ တေ၊ ကိံ။ အဝေါစ၊ ပြီ။
 (၂၉၀-ပိုဒ်ပြန်စပ်။)

ဧဝံ ဝုတ္တော၊ အပ်သော်။ တောဒေယျပုတ္တော၊ သော။ သုဘော မာဏဝေါ၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊
 ကို။ “အဘိတ္တန္တံ ဘော ဂေါတမာပ။ ပါဏုပေတံ သရဏံ ဂတန္တံ၊ ဂတံ” ဟူသော။ တေ၊ ကိံ။
 အဝေါစ၊ ပြီ။

ပဉ္စမံ သော။ ဣဒမ္မဝိဘင်္ဂသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၆-မဟာကမ္မဝိဘင်္ဂသုတ်

၂၉၈။ (ဧဝံ မေ သုတံ။ ပ။ ကလန္တကနိဝါပေ ပေးမြီ။) တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ဤ။ အာယသ္မာ
 သမိဒ္ဓိ၊ သည်။ အရညကုဋိကာယံ၊ တောကျောင်း၌။ ဝိဟရတိ၊ ဇါ။ အထ ခေါ၊ ဤ။ ပေါတလိ-
 ပုတ္တော၊ မည်သော။ ပရိဗ္ဗာဇကော၊ သည်။ ဇမံဝိဟာရံ၊ ခြေလျင်။ အနုစကံမမာနော၊
 သော်။ အနုဝိစရမာနော၊ သော်။ ယေန၊ ဤ။ ပ။ ပေါတလိပုတ္တော၊ သော။ ပရိဗ္ဗာဇကော၊
 သည်။ အာယသ္မန္တံ သမိဒ္ဓိ၊ ကိံ။ “အာဝုသော သမိဒ္ဓိ၊ ဤ။ မေ၊ ငါသည်။ ‘ကာယကမ္မံ၊ သည်။
 မောသံ၊ အချဉ်းနိုး သာတည်း။ ဝစိကမ္မံ၊ သည်။ မောသံ၊ တည်း။ မနေောကမ္မမေဝ၊ မနေောကံ
 သည်သာ။ သစ္စန္တိ၊ မှန်ကန်၏’ ဟူသော။ တေ၊ ဤစကားကို၎င်း။ ‘ယံ သမာပတ္တိံ၊ အကြွင်း
 သမာပတ်သို့။ သမာပန္နော၊ ရောက်သသူသည်။ ကိဉ္စိ၊ တစ်ခုခုသောဝေဒနာကိုမျှ။ န ဝေဒိယတိ၊
 မခံစား။ သာ သမာပတ္တိံ၊ သည်။ အတ္ထိ စာတိ၊ ရှိလည်းရှိ၏’ ဟူသော။ တေ၊ ကိံ၎င်း။ သမဏဿ
 ဂေါတမဿ၊ ဇါ။ သမ္ပုခါ၊ ဤ။ သုတံ၊ ကြားအပ်ခဲ့ဘူးပါ၏။ သမ္ပုခါ၊ ဤ။ ပဋိဂ္ဂဟိတန္တိ၊ နာယူ
 အပ်ခဲ့ဘူးပါ၏”ဟူသော။ တေ၊ ကိံ။ အဝေါစ၊ ပြီ။ အာဝုသော ပေါတလိပုတ္တတ္တံ။ မာ ယေဝံ

၁။ ဤ၌ ပရိဗ္ဗာဇကသည် ယူဆောင်လာသော ပြဿနာ ၂ ရပ်တွင် “မနေောကမ္မမေဝ သစ္စံ” ဟူသော
 ပြဿနာကိုကား မြတ်စွာဘုရား နာလန္တံ သီတင်းသုံးစဉ်က ဒိဃတပဿိ နိဂဏ္ဌအား ဟောကြားခဲ့ဘူးသည်ကို
 တဆင့်ကြားဖြင့် မှားမှားယွင်းယွင်း နှလုံးသွင်းကာ အပြစ်တင်လို၍ ဘေဒနာခြင်းဖြစ်၏။ အကျယ်ကိုမဇ္ဈိမ
 ဟောသ ဥပါလိသုတ်၌။ သမာပတ္တိပြဿနာမှမူ မြတ်စွာဘုရားသည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ နေတော်မူစဉ်

အဝစ၊ ဤသို့မဆိုလင့်။ အာဝုသော ပေါတလိပုတ္တ၊ တ္တ။ မာ ဟေဝံ အဝစ၊ လင့်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကိ။ မာ အပ္ပာစိကိ၊ မစူပိစုံလင့်။ ဘဂဝတော၊ အား။ အပ္ပက္ခာနံ၊ စူပိစုံခြင်းသည်။ န ဟိ ထာဓု၊ မသင်္ဂလျော၊ ဘဂဝါ၊ သည်။ “မောသံ ကာယကမ္ပံ၊ မောသံ ဝစိကမ္ပံ၊ မနောကမ္ပမေဝ သစ္စန္တိ၊ သမ္ပံ” ဟူ၍။ ဝေံ၊ ဤသို့ သင်ဆိုသည့်အတိုင်း။ န ဟိ ဝဒေယျ၊ ဟောတော်မမူရာ။ အာဝုသော၊ ရှင်။ ပ။ သာ သမာပတ္တိ၊ ထိုသမာပတ်သည်လည်း။ အတ္ထိ ဝ ခေါ၊ ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ အာဝုသော သမိဒ္ဓိ၊ ဒ္ဓိ။ ပဗ္ဗဇိတော၊ ရဟန်းပြုသော သင်သည်။ ကိဝ စိရံ အသိ၊ အဘယ်မျှ ကြာပြီ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။ အာဝုသော၊ ရှင်။ န စိရံ၊ မကြာမြင့်သေး။ တိဏိ ဝဿာနိ၊ သုံးဝါ သုံးနှစ်တို့သာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ ဝေံ၊ သို့။ နဝေါ၊ မထေရ်ငယ်မျှသာဖြစ်သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သတ္တာရံ၊ ကိ။ ပရိရက္ခိတဗ္ဗံ၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းမှ စောင့်ရှောက်အပ်၏ဟူ၍ (ကာကွယ်ထိုက်၏ဟူ၍)။ ယတြ ဟိ နာမ မည်ဏတိ၊ မှတ်ထင်တုံဘိသေး ၏။ ဣ၊ ဤအရာ၌။ ဒါနိ၊ ယခု။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ထေရေ၊ မထေရ်ကြီးဖြစ်ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့ကို။ ကိ ဝက္ခာမ၊ အသို့ ပြောဆိုရပါကုန်တော့အံ့နည်း။ အာဝုသော သမိဒ္ဓိ၊ ဒ္ဓိ။ သဗ္ဗေတနိကံ၊ စေ့ဆော်ခြင်း (စိတ်) စေတနာရှိသော။ ကမ္ပံ၊ အမှုကို။ ကာယေန၊ ဖြင့်၎င်း။ ဝါစာယ၊ ဖြင့်၎င်း။ မနသာ၊ ဖြင့်၎င်း။ ကတာ၊ ပြုလုပ်လတ်သော် (ပြုလုပ်ခြင်းကြောင့်)။ သော၊ ထိုသူသည်။ ကိ၊ အဘယ်အရာကို။ ဝေဒိယတိ၊ ခံစားရသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးလျှောက်၏။ အာဝုသော ပေါတလိပုတ္တ၊ တ္တ။ သဗ္ဗေတနိကံ၊ သော။ ပ။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲမှုကို။ ဝေဒိယတိ၊ ခံစားရ၏။ အထ ခေါ၊ ၌။ ပေါတလိပုတ္တော ပရိဗ္ဗာဇကော၊ သည်။ အာယသ္မတော သမိဒ္ဓိဿ၊ ၏။ ဘာသိတံ၊ ဟောပြောအပ်သည်ကို။ နေဝ အဘိနန္ဒိ၊ နှစ်လည်းမနှစ်သက်။ နပုဋိက္ကောသိ၊ တားလည်း မတားမြစ်။ အနဘိနန္ဒိတွာ၊ ၍။ အပုဋိက္ကောသိတွာ၊ ၍။ အာသနာ၊ မှ။ ဥဋ္ဌာယ၊ ၍။ ပက္ကာမိ၊ ပြီ။

၂၃၉။ အထ ခေါ၊ ၌။ အာယသ္မာ သမိဒ္ဓိ၊ သည်။ (ဥပသင်္ကမိ-စသည်၌စပ်။) ပေါတလိပုတ္တော ပရိဗ္ဗာဇကော၊ သည်။ အစိရပက္ကန္တေ၊ သော်။ ယေန၊ ၌။ ပ။ နိသိန္ဓော၊ သော။ အာယသ္မာ သမိဒ္ဓိ၊ သည်။ ပေါတလိပုတ္တေန ပရိဗ္ဗာဇကေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ က။ ယဒဝတကော၊ အကြင်မျှလောက် အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ကထာသလ္လာပေါ၊ စကားဆွေးနွေးခြင်းသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံကို။ အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ၊ အား။ အာရောစေသိ၊ လျှောက်ကြားပြီ။ ဝေံ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ သော်။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ အာယသ္မန္တံ သမိဒ္ဓိံ၊ ကိ။ “အာဝုသော သမိဒ္ဓိ၊ ဒ္ဓိ။ ဣဒံ ကထာပါဘတံ၊ ဤစကားလက်ဆောင်သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကိ။ ဒဿနာယ၊ ဖူးမြော် (ခွင့်ရရှိ) ရန် အလို့ငှါ။ အတ္ထိ၊ ဖြစ်ပေ၏။ အာဝုသော သမိဒ္ဓိ၊ ဒ္ဓိ။ အာယာမ၊ လာလိုက်ခဲ့ သွားကုန် စို့။ ပ။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ၍။ တေမတ္ထိ၊ ကိ။ ဘဂဝတော၊ အား။ အာရောစေသာမ၊ လျှောက်ကြား ကုန်အံ့။ ဇနာ၊ ငါတို့အား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ယသာ၊ အားဖြင့်။ ဗျာကရိဏတိ၊ ဖြေကြားလတ္တံ့။ တထာ၊ ထိုဖြေဆိုသည့်အတိုင်း။ န၊ ထိုအနက်သဘောကို။ ဇေရေဏာမာတိ၊ မှတ်သားဆောင်ထား ကြကုန်စို့” ဟူသော။ ဝေံ၊ ကိ။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ပ။ ဝေံ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ သော်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ၊ ကိ။ “အာနန္ဒ၊ နှာ။ ပေါတလိပုတ္တဿ ပရိဗ္ဗာဇကဿ၊ ကိ။ ဒဿနမ္ပိ၊ တွေ့မြင်

ထနေသောအခါ ဆမ်းခံကြရာတွင် အနည်းငယ်စောနေသေးသဖြင့် တည်ပင်တန်း ပလ္လိကာပရိပိုင်ကျောင်းသို့ ကြွရင်း ဟောကြားခဲ့ဘူးသည်ကို အကြောင်းပြု၍ လှူများစွာ ဟုသလျက် အပြစ်တင်ရန် စောဒနာလာ ခြင်း ဖြစ်၏။ ၎င်းအကျယ်ကို သီလက္ခန် ပေါဋ္ဌပါဒသုတ်၌ ရှု။

ဘူး၏ဟူ၍လည်း။ နာဘိဇာနာမိ၊ မသိစဘူး။ ဝေဠုပံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ကဏသလ္လာပံ၊
 စကားဆွေးနွေးခြင်းကို။ ကုတော ပန (အဘိဇာနာမိ)၊ အဘယ်မှာလျှင် သိစဘူးအံ့နည်း။
 အာနန္ဒ၊ နွာ၊ မောဃပုရိသေန၊ သော၊ ဣမိနာ စ သမိဒ္ဓိနာ၊ သည်လည်း။ ပေါတလိပုတ္တဿ
 ပရိဗ္ဗာဏဿ၊ အား။ ဝိဘဇ္ဇဗျာကရဏိယော၊ အကျယ်ဝေဘန်၍ ဖြေကြားအပ်သော။ ပဉ္စော၊
 အမေးပြဿနာကို။ ဧကံသေန၊ တခုသောအဖို့အားဖြင့်။ ဗျာကတောတိ၊ ဖြေကြားအပ်ခဲ့၏”
 ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဝေံ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ သော်။ အာယသ္မာ ဥဒါယိ၊ အရှင်လာလုဒါယိ
 သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ “ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ဝေဒယိတံ၊ ခံစားအပ်သော။ ယံကိဉ္စိ၊ အလုံးစုံသောဝေဒနာ
 သည်။ (အတ္ထိ၊ ဤ။) တံ၊ ထိုအလုံးစုံသော ဝေဒနာသည်။ ဝုက္ခသိန္နိ၊ ဆင်းရဲဒုက္ခသာတည်းဟူသော။
 (ဒုက္ခသိန္နိ ကို ဝနပုဂ္ဂဗ္ဗေ၊ ဝေံ ဝတ္တဗ္ဗေ-ထိုကဲ့သို့မှတ်။) ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ သန္တာယ၊ ရည်ရွယ်၍။
 အာယသ္မတာ သမိဒ္ဓိနာ၊ သည်။ ဘာသိတံ၊ ဖြေကြားပြောဆိုခဲ့သည်။ သစေ ပန (ဘဝေယျာတံ)၊
 ဖြစ်ရာသည် မဟုတ်ပါလော” ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။

၂၀၀။ အထ ခေါ၊ ဌံ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒ၊ ကို။ “အာနန္ဒ၊ နွာ။ တံ၊ သည်။
 မောဃပုရိသဿ၊ သော။ ဣမဿ ဥဒါယိဿ၊ ဤရှင်ဥဒါယိ၏။ ဥမ္မင်္ဂံ၊ ပြဿနာရှာခြင်း ပြဿနာ
 ဖော်ထုတ်ခြင်းကို။ ပဿသိ နော-ပဿသိ န၊ မြင်၏လော။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဣဒါနေဝ၊

၁။ “သစေ ဘာသိတံ ဘဝေယျ ဘဂဝါတိ ပုစ္ဆသိ” ဟု အဋ္ဌကထာ၌ ဖွင့်၏။ ဋီကာ၌ “သစေ ဘာသိတံ ဘဝေ-
 ယျာသိ ဣမံ ဤဒိသံ ဒုက္ခံ သန္တာယ အာယသ္မတာ သမိဒ္ဓိနာ ဘာသိတံ သိယာ န ဘဂဝါ” ဟု ဖွင့်သည်။ သစေ
 ပန-နေရာ၌ ကိ ပန-ဟု မူကဲ့သို့သဖြင့် သံဝဏ္ဏနာနှင့် ညီနှိုင်းရန် ဖြစ်သည်။

၂။ ဥမ္မင်္ဂံ ပညာဥမ္မင်္ဂံ၊ ၄။ ဥမ္မဂ္ဂန္တံ ဥမ္မုဇ္ဇေန၊ ကဏမူဇ္ဇေန အန္တရာ အညာကဝိသယပဉ္စာ၊ ဥမ္မဂ္ဂံ၊ တေနာဟ
 ပညာဥမ္မဂ္ဂန္တံ၊ ဋီကာ။

မော်လျသပ္ပန (ကောင်းကြယ်ပိုးစီးခြင်း၊ သွားခြင်း) ဟော မဂ္ဂဓာတ်ဖြင့် ပြီးသော် ဥမ္မင်္ဂံ-ဟူ၍၎င်း၊ အန္တေသန
 သင်္ခါရသပ္ပန (ရှားမိုးခြင်း၊ ပြုပြင်ခြင်း၊ သွားခြင်း) ဟော မဂ္ဂဓာတ်ဖြင့် ပြီးသော် ဥမ္မဂ္ဂံ ဟူ၍၎င်း၊ ဥမ္မုဇ္ဇမာနော
 ဥမ္မုဇ္ဇိဿတိ-စသော သဒ္ဓန္တရိတ်နှင့် အပွင့်များကိုထောက်ဆလျက် ဥမ္မုဇ္ဇနတ္ထ ဟော မဂ္ဂဓာတ်ဖြင့်ပြီးသော် ဥမ္မုဇ္ဇ-
 ဟူ၍၎င်း ရှိနိုင်ရာသည်။ ဥမ္မုဂ္ဂ-၏ ရုပ်ပြီးပုံကို သိဝိဂ္ဂ-၌ကဲ့သို့ တ-ကို ဇ-နှင့်တကွ ဂ-နှစ်လုံးပြု၍ စီရင်၊ ထို့ကြောင့် ဥမ္မင်္ဂံ၊
 ဥမ္မာ၊ ဥမ္မုဂ္ဂံ သုံးပုဒ်လုံး နေရာ ဌာနအားလျော်စွာ သင့်၏။

၎င်းပုဒ်များနှင့် ပတ်သက်၍ အရာဌာနအားလျော်စွာ ဟူရပုံကို အောက်ပါ အဖွင့်များဖြင့် သိရ၏။
 ဥဏာဟော ဝိရိယံ ဝုတ္တံ၊ ဥမ္မုဂ္ဂေါ ပညာ ပဝုတ္တတိ။
 အဝတ္ထာနံ အခိဋ္ဌာနံ၊ ဟိတစရိယာ မေတ္တာတာဝနာ။
 သုတ္တနိ ဋ္ဌ၊ ၁-ခဂ္ဂဝိသာကသုတ်။

(၎င်း၌ ဥမ္မင်္ဂံသဒ္ဓါပညာ(ဉာဏ်)ဟောကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ထို့ကြောင့် ဥမ္မင်္ဂံ ပုဒ်သည် အရာဌာနလိုက်၍
 ပညာ၊ (ဉာဏ်)ပညာ၊ (ပုစ္ဆာ)ဥမင်္ဂလိက် ဟု သုံးမျိုး ဟောကြောင်း ဟုဆရာသည်။)

“သာဓု-သာဓု ဘိက္ခု၊ ဘဒ္ဒကော ခေါ တေ ဘိက္ခု ဥမ္မုဂ္ဂေါ၊ ဘဒ္ဒကံ ပဋိဘာနံ၊ ကလျာဏိ ပရိပုစ္ဆာ။
 အံ ဝါ ၄၉၇။ ဥမ္မုဂ္ဂသုတ်။

ဥမ္မုဂ္ဂေါတိ ဥမ္မုဇ္ဇေန၊ ပညာဂမနန္တိ အတ္ထော၊ ပညာဝေ ဝါ ဥမ္မုဇ္ဇနတ္ထေန ဥမ္မုဂ္ဂေါတိ ဝုတ္တတိ၊ သာဝ ပဋိဘာနဋ္ဌေန
 ပဋိဘာနံ။ ၎င်းအံ၊ ၄၉၂၊ ၃၆၀။

ယထာ ခေါ ဣမဿ အာယသ္မတော ဥမ္မုဂ္ဂေါ၊ ယထာ စ အဘိနိဟာရော ယထာ စ ပညာ သမုဒါဟာရော၊
 အံ ၁၊ ၅၁၀။ ဌာနသုတ်။

ဥမ္မုဂ္ဂေါတိ ‘ပညမ္မုဂ္ဂေါ၊ အဘိနိဟာရေတိ ပညာဘိသင်္ခရဏာသေန စိတ္တဿ အဘိနိဟာရော၊ ပညာသမုဒါ-
 ဟာရေတိ ပညပုစ္ဆံ။ ၎င်း-အံ ၄၉၂၊ ၃၆၆။

ပညမ္မုဂ္ဂေါ ပညာပဝသင်္ခရဏံ ဉာဏ်ဣစ္စိယဿ အတ္ထဿ ဝိသံသနန္တိ အတ္ထော။ ၎င်း-အံ၊ ၄။

ယခုပင်လျှင်။ မောဃပုရိသော၊ သော။ အယံ ဥဒါယံ၊ သည်။ ဥမ္မုဇ္ဇမာနော၊ ပေါ်လျက်။ ဝါ၊ ခေါင်းထောင်၍။ အယောနိသော၊ မသင့်မတင့်သောအားဖြင့်။ ဥမ္မုဇ္ဇိဿထိတိ၊ ပေါ်လွင်လတ္တံ့။ (ပြဿနာရှာပေထုတ်ဖော်လတ္တံ့) ဟု။ အညာသိံ၊ သိပြီ။

အာနန္ဒ၊ နန္ဒ။ အာဒိံ ယေဝ၊ အစဉ်ပင်လျှင်။ ပေါတလိပုတ္တေန ပရိဗ္ဗာဇကေန၊ သည်။ တိဿော၊ သုံးမျိုးကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ တို့ကို။ ပုစ္ဆိတာ၊ မေးအပ်ကုန်ပြီ။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒ။ မောဃပုရိသော၊ သော။ အယံ သံမိဒ္ဓိ၊ သည်။ ပေါတလိပုတ္တဿ ပရိဗ္ဗာဇကဿ၊ အား။ ဝါ၊ သည်။ ဝေပုဋ္ဌော၊ ဤသို့မေးအပ်သည်ဖြစ်၍။ “အာဝုသော ပေါတလိပုတ္တ၊ တ္တ။ ကာယေန၊ ဖြင့်၎င်း။ ဝါစာယ၊ ဖြင့်၎င်း။ မနသာ၊ ဖြင့်၎င်း။ သုဝေဒနီယံ၊ သုဝေဒနာ၏ အကြောင်း၎င်း အစီးအပိုး ဖြစ်သော။ သဗ္ဗတနိကံ၊ သော။ ကမ္ပံ၊ ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဝါ၊ သော။ သော၊ ထိုသူသည်။ သုခံ၊ သုဝေဒနာကို။ ဝေဒယတိ၊ ခံစားရ၏။ ပ။ သော၊ သည်။ အဒုက္ခမသုခံ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာကို။ ဝေဒယတိတိ၊ ခံစားရ၏” ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ သစေ ဗျာကရေယျ၊ အကယ်၍ဖြေကြားငြားအံ့။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒ။ ဝေံ၊ သို့။ ဗျာကရမာနော၊ သော။ မောဃပုရိသော၊ သော။ သမိဒ္ဓိ၊ သည်။ ပေါတလိပုတ္တဿ ပရိဗ္ဗာဇကဿ၊ အား။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ဗျာကရမာနော၊ ဖြေသည်ရှိသော်။ ဗျာကရေယျ၊ ဖြေရာ၏။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒ။ အပိ စ၊ စင်စစ်အားဖြင့်ကား။ ဗာလာ၊ မိုက်ကုန်သော။ အပျတ္တာ၊ မကျွမ်းကျင်ကုန်သော။ အညတိတ္ထိယာ၊ တပါးသောအယူရှိကုန်သော။ ပရိဗ္ဗာဇကော၊ တို့ဟူသည်။ ကေ စ၊ မည်သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်စားတို့ပေနည်း။ ကေ စ၊ အဘယ်မည်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့ သည်လည်း။ တထာဂတဿ၊ (ငါ)ဘုရား၏။ မဟာကမ္မဝိဘင်္ဂံ၊ မဟာကမ္မဝိဘင်္ဂ်ကို။ ဇာနိဿန္တိ၊ သိကုန်လတ္တံ့နည်း။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒ။ တုမေ၊ တို့သည်။ မဟာကမ္မဝိဘင်္ဂံ၊ ကို။ ဝိဘဇန္တဿ၊ ဝေဘန်သော။ တထာဂတဿ၊ ငါဘုရား၏ (တရားကို)။ သစေ သုဏေယျာထ၊ အကယ်၍နာကြား ရကုန်ငြားအံ့။ (ဇာနေယျ၊ သိနိုင်ကုန်ရာ၏။) ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ တဂဝါ၊ သည်။ မဟာကမ္မဝိဘင်္ဂံ၊ ကို။ ယံ ဝိဘဇေယျ၊ အကြင်ဟောကြားဝေဘန်တော်မူရာ၏။ ဘဂဝါ၊ ရား။ တေဿ၊ ထိုဝေဘန်ခြင်း၏။ ကာလော၊ အခါပါပင်တည်း။ သုဂတ၊ ရား။ တေဿ၊ ၎င်း။ ကာလော၊ တည်း။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏ (တရားကို)။ သုတ္တာ၊ နာကြားရပါကုန်သော်။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ဓာရေဿန္တိ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားကြပါကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒ။ တေန ဟိ၊ လျှင်။ သုဏာဟိ၊ လော့။ ပ။ ပစ္စယောသိံ၊ ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်—

အာနန္ဒ၊ နန္ဒ။ လောကသ္မိံ၊ လောက၌။ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ၊ ထင်ရှားရှိကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ဟူသည်။ ဣမေ စတ္တာရော၊ ဤ (ဆိုလတ္တံ့ သော) လေးမျိုးတို့ပင်တည်း။ (သရုပ်ပြပါဠိ အနက်များလွယ်ပြီ။)

— ဘဒ္ဒကော ခေါ် တေ အာဝုသော ဘဒ္ဒ ဥမ္မဂေါ၊ ဘဒ္ဒကံ ပရိဘာနံ၊ ကလျာဏီ ပရိပုစ္ဆာ။ မဟာဝဂ္ဂ သံ ၃၊ ၁၃။ ကုက္ကုဋ္ဌာရာမသုတ်။
ဥမ္မဂေါတိ ပညာဥမ္မဂေါ၊ ပညာဝိမံသနံ၊ ပညာဂဝေသနန္တိ အတ္တော။ ၎င်း-သံ ၄၊ ၁၆။
ဥမ္မဂေါတိ ပဉ္စမဂေါ ပဉ္စဂဝေသနံ၊ ဥမ္မဂေါတိ ပညာနံ မဂေါ ပညာဂဝေသနံ-ဟု သိဟိန္ဒိမ္ပန္တံ ရှိသည်။ မဟာဝဂ္ဂ သံ ၄၊ ၃၊ ၂၆။ သီလသုတ်အပွင့်။
ဘဒ္ဒကော တေ ဥမ္မဂေါ၊ ယောနိသော ပရိပုစ္ဆသိံ။ ဝိ ၅၊ ၂၅။
ဘဒ္ဒကော တေ ဥမ္မဂေါတိ ဘဒ္ဒကော တေ ပဉ္စာ၊ ပဉ္စာ ဟိ အဝိဇ္ဇန္တကာရတော ဥမ္မုဇ္ဇိတွာ ဌိတတ္တာ ဥမ္မဂေါတိ ဝုတ္တတိ။ ဝိ ၄၊ ၄၊ ၁၈။
— ၎င်းအပွင့်တို့တွင် ဥမ္မဂေါတိ ဥမ္မုဇ္ဇိ-ဟုမိန့်ရာ၌ ဥမ္မုဇ္ဇိတိ ဥမ္မုဇ္ဇိ-ဟုမိလျှင် သံဝေက္ခာတဗ္ဗသံဝေက္ခာ သိညုတ်၏။

၃၀၁။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒ၊ ဣဓ၊ ဤလောကဋ္ဌံ။ ဧကစ္စော၊ သော။ သမဏော ဝါ၊ သည်၎င်း။
 ဗြာဟ္မဏော ဝါ၊ သည်၎င်း။ အာတပ္ပံ၊ လုံ၊ လကို။ အန္ဓာယ၊ အကြောင်းပြု၍။ ပဓာနံ၊ အားထုတ်မှုကို။
 အန္ဓာယ၊ ဤ။ အနုယောဂံ၊ အဖန်ဖန်အားထုတ်မှုကို။ အန္ဓာယ၊ ဤ။ အပ္ပမာဒံ၊ မမေ့မလျော့
 ခြင်းကို။ အန္ဓာယ၊ ဤ။ သမ္မာမနသံကာရံ၊ မသင့်အတင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ အန္ဓာယ၊
 ဤ။ တထာဂ္ဂပံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ စေတောသမာဓိံ၊ ဓိပ္ပတက္ခုဋ္ဌာန်နှင့်တကွသော သမာဓိ
 ကို။ ဖုသတိ၊ ရ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ ယထာသမာဟိတေ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် တည်ကြည်
 လတ်သော်။ ဝိသုဒ္ဓေန၊ သော။ အတိက္ကန္တမာနုသကေန၊ သော။ ဝိဗ္ဗေန စက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ ဣဓ၊ ဤ။
 ပါဏာတိပါတိံ၊ သော။ပ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိံ၊ သော။ အမုပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ ကာယဿ၊
 ၎င်း။ ဘေဒါ၊ ကြောင့်။ ဝါ၊ သော။ ပရံ မရဏာ၊ ဤ။ အပါယံ၊ သော။ စုဂ္ဂတိံ၊ သော။ ဝိနိပါတိံ၊
 သော။ နိရယံ၊ သို့။ ဥပပန္နံ၊ ကျရောက်ရသည်ကိုလည်း။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ သော၊ ထိုမြင်သော
 သူသည်။ “ဘော၊ အချင်းတို့။ ပါပကာနိ၊ ကုန်သော။ ကမ္မာနိ၊ (အကုသိုလ်) ကံတို့သည်။
 အတ္တိ ကိရ၊ ရှိကုန်သတဲ့။ ဒုစ္စရိဘဏှ၊ ၎င်း။ ဝိပါကော၊ အကျိုးသည်။ အတ္တိ ကိရ၊ ရှိသတဲ့။ အဟံ၊
 ငါသည်။ (အမာဟံ အမု+အဟံ။) ဣဓ၊ ဤ။ ပါဏာတိပါတိံ၊ သော။ပ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိံ၊ သော။
 အမုပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ အဒ္ဓသံ၊ မြင်ပြီ။ ကာယဿ၊ ၎င်း။ ဘေဒါ၊ ကြောင့်။ပ။ နိရယံ၊ သို့။ ဥပပန္နံ၊
 သည်ကိုလည်း။ ပဿာမိတိ၊ မြင်ရ၏”ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။ သော၊ ထိုမြင်သောသူသည်။
 “ဘော၊ တို့။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ ပါဏာတိပါတိံ၊ သူအသက်ကို သတ်လေ့ရှိ၏။ပ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိံ၊
 မှားသောအယူရှိ၏။ သော သဗ္ဗော၊ ထိုသူအပေါင်းသည်။ ကာယဿ၊ ၎င်း။ ဘေဒါ၊ ကြောင့်။ပ။
 နိရယံ၊ သို့။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ၎င်း။ ယေ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဝေံ၊ ဤသို့။ ဇာနန္တိ၊ သိကုန်၏။ တေ၊
 ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်သာ။ သမ္မာ၊ အမှန်အားဖြင့်။ ဇာနန္တိ၊ သိကုန်၏။ ယေ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့
 သည်။ အညဏာ၊ ဤမှတစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဇာနန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ၊
 ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဉာဏံ၊ သိခြင်းကား။ မိစ္ဆာတိ၊ မှားယွင်း၏”ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။ ဣတိ၊
 ဤသို့လျှင်။ သော၊ ထိုမြင်၍ဆိုသူသည်။ (ဝေါဟရတိဋ္ဌံ-စပ်။) တဿ၊ ထိုအကုသိုလ်အမှုကိုပြု၍ ငရဲသို့
 ကျရောက်သ၏။ ယဒေဝ၊ အကြင်အခြင်းအရာကိုသာလျှင်။ (အကြင်မျှလောက်ကိုသာလျှင်)။
 သာမံ၊ ကိုယ်တိုင်။ ဉာတံ၊ သိအပ်၏။ သာမံ၊ တိုင်။ ဒိဋ္ဌံ၊ မြင်အပ်၏။ သာမံ၊ တိုင်။ ဝိဒိတံ၊ ထင်စွာ
 သိအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသို့သိဆူ၍။ တံဒေဝ၊ ထိုအခြင်းအရာကိုသာလျှင် (ထိုသို့ မိမိသိမြင်သလောက်
 ကိုသာလျှင်)။ “ဣဒမေဝ၊ ဤငါ၏ အသိအမြင် အယူစကားသည်သာ။ သစ္စံ၊ မှန်၏။ အညံ၊
 တစ်ပါးသောသူ၏ အသိအမြင် အယူစကားသည်။ မောသန္တိ၊ အချည်းနှီး” (မမှန်) ဟူ၍။
 ထာမသာ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိံ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝါ၊ ကြောင့်။ ပဏမာသာ၊ အမှားသုံးသပ်ခြင်းအားဖြင့်။
 ဝါ၊ ကြောင့်။ အဘိနိဝိဿ၊ မြဲမြံစွာ နှလုံးမူလျက်။ ဝေါဟရတိ၊ ပြောဟော၏။ (၁)

“အာနန္ဒ၊ နန္ဒ၊ ဣဓ ပန၊ ဤကား။ ဧကစ္စော၊ သော။ပ။ ကာယဿ၊ ၎င်း။ ဘေဒါ၊ ကြောင့်။ မရဏာ၊
 မှ။ ပရံ၊ ဤ။ သုဂတိံ၊ ကောင်းသော လားရာဖြစ်သော။ သဂ္ဂံ၊ လောကံ၊ နတ်ပြည်သို့။ ဥပပန္နံ၊

၁။ အညဏာ-ဟူသည် ကုသိုလ်မကြောင့် ငရဲကျ၏ဟု ယူဆခြင်းကို ဆိုလိုသည်။
 ၂။ ဤနိပါတ် ၁-ဝါကျ၌ အချက်ငါးချက် ပါရှိသည်။ (၁) အကုသိုလ်ကံနှင့် အကုသိုလ်ကံ၏ အကျိုးရှိသည်။
 (၂) ထိုအကုသိုလ်ကံ ပြုလုပ်၍ အကုသိုလ်၏အကျိုးဖြစ်သော အပါယံငရဲသို့ ကျရောက်သကဲ့ မြင်၏။ (၃) ထို
 အကုသိုလ်ကံပြုသူတိုင်း ငရဲသို့ ကျ၏။ (သဗ္ဗော သော-ကို သတိပြု။) (၄) ထိုအကုသိုလ်ကံကို ပြုသူတိုင်း ငရဲသို့
 ကျ၏ဟု သိမြင်သူသာလျှင် အမြင်မှန် သိသူ ဖြစ်၏။ တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် သိသူ၊ ဝါ၊ ကုသိုလ်
 ကံကြောင့် ငရဲကျ၏ဟု သိသူကား အမြင်မှန် သိသူ မဟုတ်။ (၅) ဤ ငါ့အယူသာ မှန်၏၊ အခြားအယူ မမှန်။

ကပ်ရောက်ရသည်ကိုလည်း။ ပဿတိ၊ ဧ။ သော၊ သည်။ “ဘော၊ တို့။ ပါပကာနိ၊ ကုန်သော။ ကမ္မာနိ၊ တို့သည်။ နတ္ထိ ကိရ၊ မရိကုန်သတံ။ ဒုစ္စရိတဿ၊ ဧ။ ဝိပါကော၊ သည်။ နတ္ထိ (ကိရ) သတံ။ ပ။ သဂ္ဂံ လောကံ၊ သို့။ ဥပပန္နံ၊ ကိုလည်း။ ပဿာမိတိ၊ မြင်၏” ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။ (အကြွင်းလွယ်ပြီ၊ (၁) ဝါကျကို မိုး၍ပေးလေ။) (၂)

အာနန္ဒ၊ န္ဓာ။ ဣဓ၊ ဤ။ ဧကစ္စော၊ သော။ ပ။ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနံ၊ ဖြင့်။ ဣဒေ၍၊ ပါဏာတိပါတာ၊ မှ။ ပဋိဝိရတံ၊ ရှောင်ကြဉ်သော။ ပ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိံ၊ သော။ အမု ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ ပဿတိ၊ ဧ။ ပ။ သဂ္ဂံ လောကံ၊ သို့။ ဥပပန္နံ၊ ကိုလည်း။ ပဿတိ၊ ဧ။ သော၊ သည်။ “ဘော၊ တို့။ ကလျာဏာနိ၊ ကောင်းမြတ်ကုန်သော။ ကမ္မာနိ၊ (ကုသိုလ်) ကံတို့သည်။ အတ္ထိ ကိရ၊ သတံ။ သုစ္စရိတဿ၊ ဧ။ ဝိပါကော၊ သည်။ အတ္ထိ (ကိရ)၊ သတံ။ ပ။ ပဿာမိတိ၊ ဧ” ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။ (အကြွင်းလွယ်ပြီ၊ ရှေးနည်းကို မိုး၍ပေးလေ။) (၃)

အာနန္ဒ၊ န္ဓာ။ ဣဓ ပန၊ ဤကား။ ဧကစ္စော၊ သော။ ပ။ ကာယဿ၊ ဧ။ ဘေဒါ၊ ကြောင့်။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ဤ။ အပါယံ၊ သော။ ဒုဂ္ဂတိံ၊ သော။ ဝိနိပါတံ၊ သော။ နိရယံ၊ သို့။ ဥပပန္နံ၊ ကိုလည်း။ ပဿတိ၊ ဧ။ သော၊ သည်။ “ဘော၊ တို့။ ကလျာဏာနိ၊ ကုန်သော။ ကမ္မာနိ၊ တို့သည်။ နတ္ထိ (ကိရ)၊ သတံ။ ပ။ နိရယံ၊ သို့။ ဥပပန္နံ၊ ကိုလည်း။ ပဿာမိတိ၊ ဧ” ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။ (အကြွင်းလွယ်ပြီ၊ ရှေးနည်း မိုး၍ပေးလေ။) (၄)

၃၀၂။ အာနန္ဒ၊ န္ဓာ။ တတြ၊ ထိုလေးယောက်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့တွင်။ ယာယံ သမဏော ဝါ၊ အကြင်သမဏသည်၎င်း။ ယာယံ ဗြာဟ္မဏော ဝါ၊ အကြင်ဗြာဟ္မဏသည်၎င်း။ “အတ္ထိ (ကိရ) ။ ပ။ ဒုစ္စရိတဿ ဝိပါကောတိ၊ ဝိပါကော” ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။ အဿ၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏ၏။ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ အနုဇာနာမိ၊ (ငါဘုရား) ခွင့်ပြုတော်မူ၏။ သော၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏသည်။ “အမာဟံ ပုဂ္ဂလံ။ ပ။ နိရယံ ဥပပန္နန္တိ၊ ဥပပန္နံ” ဟူ၍။ ဝေံ၊ ဤသို့။ ယမ္မိ၊ အကြင်စကားကိုလည်း။ အာဟ၊ ပြီ။ အဿ၊ ဧ။ ဣဒမ္မိ၊ ကိုလည်း။ အနုဇာနာမိ၊ ဧ။ သော၊ သည်။ “ယော ကိရ ဘော ပါဏာတိပါတိ။ ပ။ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိတိ၊ ဥပပဇ္ဇတိ” ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ ယဉ္ဇ၊ ကိုလည်း။ အာဟ၊ ပြီ။ အဿ၊ ဧ။ ဣဒံ၊ ဤစကားကိုကား။ နာနုဇာနာမိ၊ ခွင့်ပြုတော်မူ။ သော၊ သည်။ “ယေ ဝေံ ဇာနန္တိ။ ပ။ မိစ္ဆာ တေသံ ဉာဏန္တိ၊ ဉာဏံ” ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ ယမ္မိ၊ ကိုလည်း။ အာဟ၊ ပြီ။ အဿ၊ ဧ။ ဣဒမ္မိ၊ ကိုလည်း။ နာနုဇာနာမိ၊ မမှ။ သော၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏ

၁။ ဤနိပါတ် ၂-၌ အချက် ငါးချက်ကား (၁) အကုသိုလ်ကံနှင့်အကုသိုလ်ကံ၏အကျိုးမရှိ။ (၂) ထိုအကုသိုလ်ကံ ပြုလုပ်၍ သုဂတိသို့ ရောက်သူကို မြင်၏။ (၃) ထိုအကုသိုလ်ကံပြုသူတိုင်း သုဂတိသို့ရောက်၏။ (၄) ထိုအကုသိုလ်ကံ ပြုသူတိုင်း သုဂတိသို့ ရောက်၏ဟု သိမြင်သူသာလျှင် အမှန်သိသူ၊ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝါ-အကုသိုလ်ကံ ကြောင့် ရောက်၏ဟု သိသူကား အမှန်သိသူမဟုတ်။ (၅) ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမည်။
 ၂။ (၁) ကုသိုလ်ကံနှင့် ကုသိုလ်ကံ၏ အကျိုးသည်မရှိ။ (၂) ထိုကုသိုလ်ကံပြုလုပ်၍ (ကုသိုလ်ကံ၏အကျိုးဖြစ် သော) သုဂတိသို့ရောက်သူကိုမြင်၏။ (၃) ထိုကုသိုလ်ကံပြုသူတိုင်း သုဂတိသို့ရောက်၏။ (၄) ထိုကုသိုလ်ကံကို ပြုသူတိုင်း သုဂတိသို့ ရောက်၏ဟု သိသူသည်သာ အမှန်သိသူ၊ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝါ-အကုသိုလ်ကံ ကြောင့် သုဂတိသို့ ရောက်၏ဟု သိသူကား အမှန်သိသူ မဟုတ်။ (၅) ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမည်။
 ၃။ (၁) ကုသိုလ်ကံနှင့် ကုသိုလ်ကံ၏ အကျိုးသည်မရှိ။ (၂) ထိုကုသိုလ်ကံကို ပြုလုပ်၍ ငရဲသို့ ကျသူကို မြင်၏။ (၃) ထိုကုသိုလ်ကံကို ပြုသူတိုင်း ငရဲသို့ ကျရောက်၏။ (၄) ထိုကုသိုလ်ကံကို ပြုသူတိုင်း ငရဲသို့ကျရောက် ၏ဟု သိသူသာ အမှန်သိသူ၊ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝါ-အကုသိုလ်ကံကြောင့် ငရဲသို့ကျရောက်၏ဟု သိသူကား အမှန်သိသူမဟုတ်။ (၅) ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမည်။

သည်။ ယဒေဝါကိုသာလျှင်။ ပ။ “ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမညန္တိ၊ မညံ” ဟူသော။ ယမ္ပိကိုလည်း။ ပ။
 ဆံသိနိဝိဿ၊ ဤ။ ဝေါဟရတိ၊ ဇ။ အဿ၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏဇီ။ ဣဒမ္ပိ၊ ဤစကားကိုလည်း။
 နာနုဇာနာမိ၊ ခွင့်ပြုတော်မမူ။ တံ၊ ထိုခွင့်ပြုတော် မမူခြင်းသည်။ ကိဿ ဟေတု၊ အဘယ်
 အကြောင်းကြောင့်နည်း။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ မဟာကမ္မဝိဘင်္ဂေ ဌံ။
 တထာဂတဿ၊ (ငါ) ဘုရား၏။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ အညထာ၊ တပါးသော အခြင်းအရာ
 အားဖြင့်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်တည်း။ အကြွင်း ၂-၃-၄ ဝါကျများကို ရှေး
 နည်းမိုး၍ အနက်သမ္မန်လေ။) (၁)

၃၀၃။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ တတြ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ် လေးမျိုးတို့တွင် ၂။ ဣဒ၊ ဌံ။ ပါဏာတိပါတီ၊
 သော။ ပ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ သော၊ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ကာယဿ၊ ဇ။ ဘောဂါ၊ ကြောင့်။ ပ။
 နိရယံ၊ သို့။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဇ။ အဿ၊ ထို (ငရဲကျ) သူသည်။ ပုဗ္ဗေ ဝါ၊ ရှေး၌သော်
 လည်း။ ဒုက္ခဝေဒနိယံ၊ သော။ တံ ပါပကမ္မံ၊ ထို (ငရဲသို့ကျကြောင်း) မကောင်းမှုကို။ ကတံ၊
 ပြုလုပ်ခဲ့ဘူးသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အဿ၊ သည်။ ပစ္စာ ဝါ၊ နောက်၌ သော်လည်း။ ပ။
 ဟောတိ၊ ဇ။ အဿ၊ သည်။ မရုဏကာလေ ဝါ၊ သေခါနီးကာလ၌သော်လည်း။ သမတ္တာ၊
 ယူအပ်သော။ သမာဒိန္နာ၊ ကောင်းစွာဆောက်တည်အပ်သော။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မှားသောအယူသည်။
 ဟောတိ၊ ဇ။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ သော၊ ထိုသူသည်။ ပ။ နိရယံ၊ သို့။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဇ။
 သော၊ ထိုသူသည်။ ဣဒ၊ ဌံ။ ပါဏာတိပါတီ၊ သူအသက်ကို သတ်လေ့ရှိသူသည်။ ဟောတိ၊
 ဇ။ ပ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဇ။ (တဿ၊ ဇ။) ယဉ္စ၊ အကြင် မကောင်းမှုသည်လည်း။
 (အတ္ထိ၊ ဇ။) တဿ၊ ထိုမကောင်းမှု၏။ ဝိပါကံ၊ အကျိုးကို။ ဒိဋ္ဌေ ဓမ္မေ (ဝါ)၊ မျက်မှောက်
 သာလျှင် ဖြစ်သော အတ္တဘော၌ သော်၎င်း။ ဥပပဇ္ဇ ဝါ၊ ဒုတိယဘဝ၌သော်၎င်း။ အပရေ ဝါ
 ပရိယာယေ၊ (တတိယဘဝစသော) နောက်နောက်ဘဝ၌သော်၎င်း။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ခံစား၏။
 (၂-၃-၄ ဝါကျများ၌လည်း နည်းမိုး၍ပေးလေ။) (၁)

၁။ ဤစကားရပ်များဖြင့် အပိုဒ်ရေ ၃၀၁-၌ ပြခဲ့သော နံပါတ် ၁-သမဏဗြာဟ္မဏဇီ အယူဝါဒလာ အချက်
 ငါးချက်တွင် ၁-နှင့် ၂-ကိုသာ လက်ခံတော်မူ၍ ၃-၄-၅ ကို ပယ်မြစ်တော်မူသည်။
 ဤ ၃၀၂-ဝါကျပါ အပိုဒ်ငယ် ၂-ဖြင့် ၃၀၀-လာ အပိုဒ်ငယ် ၂-မှ အချက်ငါးချက်တို့တွင် ၂-အချက်ကိုသာ
 လက်ခံ၍ ကျန် ၄-ချက် ကို ပယ်မြစ်တော်မူသည်။
 ဤ ၃၀၂-၌ အပိုဒ်ငယ် ၃-ဖြင့် ၃၀၀-လာ အပိုဒ်ငယ် ၃-မှ အချက်ငါးချက်တို့တွင် ၁-နှင့် ၂-ကို လက်ခံ၍
 ကျန် ၃-ချက်ကို ပယ်မြစ်တော်မူသည်။
 ဤ ၃၀၂-၌ အပိုဒ်ငယ် ၄-ဖြင့် ၃၀၁-လာ အပိုဒ် ၄-မှ အချက် ငါးချက်တို့တွင် ၂-နံပါတ် အချက်ကို လက်ခံ၍
 ကျန် ၄-ချက်ကို ပယ်မြစ်တော်မူသည်။ ပါဠိကို သေချာစွာ ဇူပါကုန်။ ဤတိုင်အောင် မဟာကမ္မဝိဘင်္ဂ မည်သေး
 မတိကာမျှသာ ရှိသေးသည်။ မဟာကမ္မဝိဘင်္ဂဉာဏကို ဝေဟနီရာ စကားရပ်ကား ၃၀၃-အပိုဒ်မှ စ၍ ပြလတ္တံ့။ ။
 ၂။ သမဏဗြာဟ္မဏ လေးမျိုးမဟုတ်၊ အပိုဒ် ၃၀၁-၌ ပါရှိခဲ့သော စတ္တာရော မေ အာနန္ဒ ပုဂ္ဂလာမှ ပုဂ္ဂိုလ်
 လေးမျိုး ဖြစ်သည်။
 ၃။ ဒိဗ္ဗစက္ခုရှင် သမဏဗြာဟ္မဏသည် မြင်ရသော ဒုစရိုက်မရှိမပြုမီ ရှေးအခါက ဒိဗ္ဗစက္ခုရှင် မမြင်ရသော
 ပြုလုပ်ခဲ့ဘူးခြင်းကို ရည်ရွယ်၍ “ပုဗ္ဗေ ဝါ” ဟု ဆိုသည်။ “ပစ္စာ ဝါ” ၌လည်း ဤအတိုင်းမှတ်။
 ၄။ ကုသိုလ်ကံ၊ အကုသိုလ်ကံ ကမ္မလ ဟူသည် အဆိုပါ ဒိဗ္ဗစက္ခုရှင်နှင့် မြင်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့၏မြင်
 သောအကြောင်းအကျိုးလောက်မျှနှင့် ကမ္မ၊ ကမ္မလကို တထာဝရကေန ဆုံးဖြတ်၍ မရ၊ ဤငါးစွာသောကံကြောင့်

အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဣတိ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ အဘဗ္ဗံ၊ အကျိုးပေးခြင်းငှါ မထိုက်သည်ဖြစ်၍။ အဘဗ္ဗာဘာသံ၊ အကျိုးပေးခြင်းငှါ မထိုက်ယောင်ရှိသော။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ အတ္ထိ၊ ဤ။ အဘဗ္ဗံ၊ ဖြစ်၍။ ဘဗ္ဗာဘာသံ၊ အကျိုးပေးခြင်းငှါ ထိုက်ယောင်ရှိသော။ ကမ္မံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ဤ။ ဘဗ္ဗေဝ၊ အကျိုးပေးခြင်းငှါ ထိုက်သည်လည်းဖြစ်၍။ ဘဗ္ဗာဘာသဉ္စ၊ အကျိုးပေးခြင်းငှါ ထိုက်ယောင်လည်းရှိသော။ ကမ္မံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ဤ။ ဘဗ္ဗံ၊ အကျိုးပေးခြင်းငှါ ထိုက်သည်ဖြစ်၍။ အဘဗ္ဗာဘာသံ၊ အကျိုးပေးခြင်းငှါ မထိုက်ယောင်ရှိသော။ ကမ္မံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ဤ။

(တနည်း။) အဘဗ္ဗံ၊ ကြီးပွားကြောင်းကင်းသည်ဖြစ်၍။ အဘဗ္ဗာဘာသံ၊ ကြီးပွားကြောင်းကင်းသော (ဗုဒ္ဓလ) အကုသိုလ်ကို လွှမ်းမိုးတတ်သော။ ကမ္မံ၊ (ဗလဝအကုသိုလ်) ကံသည်။ အတ္ထိ၊ ဤ။ အဘဗ္ဗံ၊ ကြီးပွားကြောင်းကင်းသည်ဖြစ်၍။ ဘဗ္ဗာဘာသံ၊ ကြီးပွားကြောင်း (ဗုဒ္ဓလ) ကုသိုလ်ကို လွှမ်းမိုးတတ်သော။ ကမ္မံ၊ (ဗလဝကုသိုလ်) ကံသည်။ အတ္ထိ၊ ဤ။ ဘဗ္ဗေဝ၊ ကြီးပွားကြောင်းလည်းဖြစ်၍။ ဘဗ္ဗာဘာသဉ္စ၊ ကြီးပွားကြောင်း (ဗုဒ္ဓလ) ကုသိုလ်ကိုလည်း လွှမ်းမိုးတတ်သော။ ကမ္မံ၊ (ဗလဝ) ကုသိုလ်ကံသည်။ အတ္ထိ၊ ဤ။ ဘဗ္ဗံ၊ ကြီးပွားကြောင်းဖြစ်၍။ အဘဗ္ဗာဘာသံ၊ ကြီးပွားကြောင်းကင်းသော အကုသိုလ်ကို လွှမ်းမိုးတတ်သော။ ကမ္မံ၊ (ကုသိုလ်) ကံသည်။ အတ္ထိ၊ ဤ။ (ဋ္ဌ-ပဌမနည်း။) (တနည်း။) အဘဗ္ဗံ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်၍။ အဘဗ္ဗာဘာသံ၊ အကုသိုလ်အားဖြင့် ထင်လာသော။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ အတ္ထိ၊ ဤ။ အဘဗ္ဗံ၊ ၍။ ဘဗ္ဗာဘာသံ၊ ကုသိုလ်အားဖြင့်ထင်လာသော။ ကမ္မံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ဤ။ ဘဗ္ဗေဝ၊ ကုသိုလ်လည်းဖြစ်၍။ ဘဗ္ဗာဘာသဉ္စ၊ ကုသိုလ်အားဖြင့်လည်း ထင်လာသော။ ကမ္မံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ဤ။ ဘဗ္ဗံ၊ ၍။ အဘဗ္ဗာဘာသံ၊ အကုသိုလ်အားဖြင့် ထင်လာသော။ ကမ္မံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ဤ။ (ဋ္ဌ-ဒုတိယနည်း။) (ဣဒမဝေါစ။ ပ။ အဘိနန္ဒိတိ-ပေးမြဲ။)

ဆဋ္ဌံ၊ သော။ မဟာကမ္မဝိဘင်္ဂသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

ဤယခုမြင်ရသော အကျိုးဖြစ်သည်ဟု မယူဆနိုင်ကံကိုပြုရာ၌ အဆက်ဆက်အခါခါ ရှိအပ်သကဲ့သို့ အကျိုးပေးရာ၌လည်း ဤမျှသာဟု မယူဆအပ်၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယ စသည်ဖြင့် ကျယ်ဝန်းလှဘိသည်ဟု ဟောတော်မူလိုရင်း ဖြစ်သည်။ ဥပမာအားဖြင့် ဤအပိုဒ်ငယ်(၁)၌ လာသော သမဏဗြာဟ္မဏသည် ပါဏာတိပါတစသည် နှို ပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် ငရဲ၌ ကျရသည်ဟု တွေ့မြင်သိရှိ၏။ ၎င်းတွေ့မြင်သိရှိသည်မှာ ကံ(အကြောင်း)တခုနှင့် ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယ အကျိုး(ဝိပါက)တခုမျှသာတည်း။ ဘုရားရှင်ကား ၎င်းမြင်သောကံတခု အကျိုးတခုမှတစ်ပါး ၎င်းမြင်သောကံ၏ ပုဗ္ဗဘာကံ၊ ပစ္စာဘာကံ၊ မရဏာသန္ဓေကံဟူသော ကံသုံးပါးနှင့် ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယ အပရာပရိယဝေဒနီယ ဟူသော အကျိုး ၂-ပါးကိုပါ မြင်တော်မူသည်။ ဤသို့ ကံလေးမျိုး အကျိုး သုံးပါးလုံးကိုမြင်သော ဉာဏ်သည်ပင် ဘုရားရှင်၏ မဟာကမ္မဝိဘင်္ဂဉာဏ်တော် ဖြစ်၏။

အပိုဒ်ငယ် (၂)၌လာသော ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယသမဏဗြာဟ္မဏသည်ကား ဘာတခုမျှ တိကျမှန်ကန်စွာ မသိနိုင်ချေ။ ဘုရားရှင်ကား ပြဆိုပြီးကံသုံးမျိုး၊ အကျိုး ၂-ခုကို မြင်တော်မူသည်။ ကျန်အပိုဒ်ငယ် ၃-၄ တို့၌လည်း ဤနည်းမျှတလေ။

၁။ ဤနိဿယနည်း။ ဘဝိတဉ္စ (ဘဝိတုံ အရဟတီတိ) ဘဗ္ဗံ၊ န ဘဗ္ဗံ အဘဗ္ဗံ၊ အဘဗ္ဗံ အာဘာသံ (အဝဘာသံ) အသာတိ အဘဗ္ဗာဘာသံ စသည်ပြု၍ အနက်ပေးခြင်းတည်း။ ဂမ္ဘိရာဝဘာသောတိ ဂမ္ဘိရာဝ ဟုတော့ အဝဘာသံတိ ဒိဿတီတိ အတ္ထော။ သံ ဋ္ဌ ၂၊ ၈၀-ကို မှိုးသည်။ ၎င်းပါဠိတော်၌ ဂမ္ဘိရာဝ ဂမ္ဘိရာဝဘာသော-စသည်ဖြင့် လာ၏။

၂။ ဋ္ဌ-ပဌမနည်း။ “အဘဗ္ဗန္တိ ဘုတဝိရဟိတံ အကုသလံ။ အဘဗ္ဗာဘာသန္တိ အဘဗ္ဗံ အာဘာသတိ အဘိဘဝတိ။ ပဋိမာဟတီတိ အတ္ထော” ။ ၄။ “ဘဝတိ ဝဇုတိ ဇေတနာဘိ ဘဗ္ဗံ၊ ဝဇုနိမိတ္တံ။ န ဘဗ္ဗံ အဘဗ္ဗန္တိ အာဟ ဘုတဝိရဟိ-တန္တိ၊ အတ္တနော ဗလေ ဘာသနံ ဒိဗ္ဗနံ အာဘာသနန္တိ အာယ အာဘာသတိ အဘိဘဝတိ ပဋိမာဟတီတိ” နှိုတို့နှင့်အညီ ပေးသည်။

၃။ ဋ္ဌ-ဒုတိယနည်း။ “အဘဗ္ဗတော အာဘာသတိ ဥပဋ္ဌာတီတိ အဘဗ္ဗာဘာသံ” နှိုနှင့် အညီပေးသည်။

၇-သဋ္ဌာယတနဝိဘင်္ဂသုတ်

၃၀၄။ (ဝေ မေ သုတ်-မှ ဘဂဝတော ပစ္စယောသံ-ထိ ပေးမြဲ။) ဘဂဝါ သည်။ တေ၊ ကိ။ အဝေါ၊ ပြီ။ အဗ္ဗတ္တိကာနိ၊ အဗ္ဗတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဆအာယတနာနိ၊ ခြောက်ပါး ကုန်သော အာယတနတို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ (ဝိပဿနာဉာဏ်၊ မဂ်ဉာဏ်ဖြင့်) သိအပ်ကုန်၏။ ဗာဟိ ရာနိ၊ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဆအာယတနာနိ၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ အပ်ကုန်၏။ ဆ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ ဝိညာဏကာယာ၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဆ၊ ကုန်သော။ ဖထကာယာ၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ အဋ္ဌာရသ၊ တဆဲရှစ်ပါးကုန်သော။ မနောပဝိစာရာ၊ ဝိတက်ဝိစာရတို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဆတ္တိံသ၊ သုံးဆဲခြောက်ပါးသော။ သတ္တပဒါ၊ ဝဋ္ဋ ဝိဝဋ္ဌသို့ သတ္တဝါတို့၏ ရောက်ကြောင်းတို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ တတြ၊ ထိုသုံးဆဲခြောက်ပါး သော သတ္တပဒတို့တွင်။ (၃၈၉-၉ကို မြော်သည်။) ဣဒံ၊ ဤတရားကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ဣဒံ၊ ကိ။ ပဟေထ၊ ပယ်စွန့်ကြကုန်လော့။ အရိယော၊ ငါဘုရားသည်။ တယော၊ သုံးပါးကုန်သော။ ယေ သတိပဋ္ဌာနာ၊ အကြင်သတိပဋ္ဌာန်တို့ကို။ (၃၁၁-၉ကို မြော်။) သေဝတိ၊ မှီဝဲ၏။ ယေ၊ အကြင် သတိပဋ္ဌာန်တို့ကို။ သေဝမာနော၊ သော။ အရိယော၊ မြတ်သော။ သတ္တာ၊ ငါဘုရားသည်။ ဂဏံ၊ သတ္တဝါအပေါင်းကို။ အနုသာသိတံ၊ ဆုံးမခြင်းငှါ။ အရဟတံ၊ ထိုက်၏။ သော၊ ထိုငါဘုရား ကို။ ယောဂ္ဂါစရိယာနံ၊ ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သော ဆရာတို့တွင်။ အနုတ္တရော၊ အတုမဲ့ အမြတ်ဆုံးသော။ ပုရိသဒမ္မသာရထိတံ၊ ဆုံးမထိုက်သော ယောကျ်ားတို့ကို ဆုံးမတတ်သူဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ သဋ္ဌာယတနဝိဘင်္ဂဿ၊ ၏။ ဥဗ္ဗေသော၊ အကျဉ်း မာတိကာတည်း။

၃၀၅။ ဆ၊ ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိတိ၊ ဟူ၍။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တေ၊ ထိုစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ကိဉ္စ၊ အဘယ်ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ တေ၊ ထိုစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့သနည်း။ စက္ခာယတနံ၊ စက္ခာယတနကို၎င်း။ ပ။ မနာယတနံ၊ မနာယတနကို၎င်း။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဆ၊ ပ။ ဝေဒိ- တဗ္ဗာနိတိ၊ ဟူ၍။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယံ တံ၊ အကြင်ကေားကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ တေ၊ ထိုစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ (၁)

(အပိုဒ်ငယ် (၂) (၃) (၄) တို့၌လည်း သဘာဝတ္ထသာလျှင် ခက်၏။ သဒ္ဓတ္ထကား မခဲပြီ။ ပေးလေ။ ထိုသဘာဝတ္ထကိုလည်း ဆိုင်ရာအသိမွှော့်နှင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်စသည်တို့မှာ ရှုလေကုန်။)

(အဋ္ဌာရသ။ ပ။ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ-ပေးမြဲ။) စက္ခုနာ၊ စက္ခုဝိညာဉ်ဖြင့်။ ရူပံ၊ ရူပါရုံကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ သောမနဿဋ္ဌာနိယံ၊ သောမနဿ၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ ရူပံ၊ ကိ။ ဥပဝိစရတိ၊ ဆင်ခြင်သုံးသပ် ၏။ ဒေါမနဿဋ္ဌာနိယံ၊ သော။ ရူပံ၊ ကိ။ ဥပဝိစရတိ၊ ၏။ ဥပေက္ခဋ္ဌာနိယံ၊ သော။ ရူပံ၊ ကိ။ ဥပဝိစရတိ၊ ၏။ သေဝတေန၊ သောတဝိညာဉ်ဖြင့်။ သဒ္ဓံ၊ သဒ္ဓါရုံကို။ သုတ္တာ၊ ကြား၍။ ပ။ စာနေန၊ စာနဝိညာဉ်ဖြင့်။ ဂန္ဓံ၊ ဂန္ဓာရုံကို။ စာယိတွာ၊ နှမ်း၍။ ပ။ ဇိဝှိယ၊ ဇိဝှိဝိညာဉ်ဖြင့်။ ရသံ၊ ရသာရုံကို။ သာယိတွာ၊ လျက်၍ (ခံစား၍)။ ပ။ ကာယေန၊ ကာယဝိညာဉ်ဖြင့်။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ၊

၁။ “မနဿ ဥပဝိစာရာထိ မနောပဝိစာရာ” (၄) “မနော သဝိသေသံ ဥပဝိစာရတိ အာရမ္မဏေ ပဝတ္တတိ တေဟိတိ မနောပဝိစာရာ၊ ဝိဘက္ခဝိစာရာ”။ (၆) ✓

၂။ “သတ္တာ ပဋိစ္စံ အဘေဟိ ယသာရဟံ ပဋိဝိဝဋ္ဌာတိ သတ္တပဒါ”။ (၆)

ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကို။ ဗုသိတာ၊ တွေထိ၍။ပ။ မနသ၊ မနောဝိညာဉ်ဖြင့်။ ဓမ္မံ၊ ဓမ္မာရုံကို။ ဝိညာယ၊ သိ၍။ပ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဆ၊ ကုန်သော။ သောမနဿပဝိစာရာ၊ သောမနဿနှင့်တကွဖြစ်သော ဆင်ခြင်သုံးသပ်ခြင်းတို့ကို၎င်း။ ဆ၊ ကုန်သော။ ဒေါမနဿပဝိစာရာ၊ တို့ကို၎င်း။ ဆ၊ ကုန်သော။ ဥပေက္ခ၊ ပဝိစာရာ၊ တို့ကို၎င်း။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၎်။ (အဋ္ဌာရသ။ပ။ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ-ပေးမြဲ။) (၅)

(ဤ၌ ဝိစာရကိုသာ ဆိုသော်လည်း ထိုဝိစာရနှင့်ယှဉ်သော ဝိတက်ကိုလည်းယူ။ အကျယ်ကို ငွ-ဋီ ၅ ရှုလေ။)

၃၀၆။ (ဆတ္တိံသ။ပ။ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ-ပေးမြဲ။) ဂေဟသိတာနိ၊ ကာမဂုဏ်ငါးပါး (ဂေဟ) တို့ကို မှီကုန်သော။ သောမနဿာနိ၊ တို့သည်။ ဆ၊ ခြောက်ပါးတို့တည်း။ နေက္ခမ္မသိတာနိ၊ နိစ္စသညာစသည်တို့မှ ထွက်မြောက်သော ဝိပဿနာကို မှီကုန်သော။ သောမနဿာနိ၊ တို့သည်။ ဆ၊ တို့တည်း။ပ။ တတ္ထ၊ ထိုခြောက်ဆက္ကတို့တွင်။ ဆ၊ ကုန်သော။ ဂေဟသိတာနိ၊ ကုန်သော။ သောမနဿာနိ၊ တို့သည်။ ကတမာနိ၊ တို့နည်း။ စက္ခုဝိညေယျာနိ၊ စက္ခုဝိညာဉ်ဖြင့်မြင်အပ်ကုန်သော။ ဣဋ္ဌာနိ၊ ရှာမှီးအပ်ကုန်သော။ (ဣသ=အန္ဓေသနေ။) ကန္တာနိ၊ အလိုရှိအပ်ကုန်သော။ မနာပါနိ၊ စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန်သော။ မနောရမာနိ၊ စိတ်နှလုံး မွေ့လျော်ရာဖြစ်ကုန်သော (၄)။ စိတ်ကို မွေ့လျော်စေတတ်ကုန်သော (၅)။ လောကာမိသပဋိသံယုတ္တာနိ၊ လောကာမိသ(တဏှာ) နှင့် စပ်ယှဉ်ကုန်သော။ (လောကေန အာမသီယတိတိ လောကာမိသံ၊ တဏှာ။) ရူပါနိ၊ ရူပါရုံ တို့ကို။ ပဋိလာတတော၊ ရခြင်းကြောင့်။ ပဋိလာဘံ၊ ရအပ်သော ရူပါရုံကို။ သမနုပဿတော ဝါ၊ အဖန်ဖန်ရှုသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ (သန္တာန်၌) ၎င်း။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ အတိတံ၊ လွန်ပြီးသော။ နိရုဒ္ဓံ၊ ချုပ်လေပြီးသော။ ဝိပရိဏတံ၊ ဖောက်ပြန်ပျက်စီးပြီးသော။ ပဋိလဒ္ဓပုဗ္ဗံ၊ ရအပ်ခဲ့ဘူးသော ရူပါရုံကို။ သမနုပဿတော ဝါ၊ အဖန်ဖန် အောက်မေ့သောသူ၏ (သန္တာန်၌) ၎င်း။ သောမနဿံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၎်။ ဝေဂ္ဂပံ၊ သော။ ယံ သောမနဿံ၊ သည်။ (အတ္တိ၊ ၎်။) ဣဒံ၊ ဤသောမနဿ ကို။ ဂေဟသိတံ၊ သော။ သောမနဿံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ပ။ ဆ၊ ကုန်သော။ ဂေဟသိ- တာနိ၊ ကုန်သော။ သောမနဿာနိ၊ တို့သည်။ ဣမာနိ၊ ဤသည်တို့ပင်တည်း။

တတ္ထ၊ ထိုခြောက်ဆက္ကတို့တွင်။ ဆ၊ ကုန်သော။ နေက္ခမ္မသိတာနိ၊ ကုန်သော။ သောမနဿာနိ၊ တို့သည်။ ကတမာနိ၊ တို့နည်း။ ရူပါနိ၊ တွေဝ၊ ရူပါရုံတို့၏သာလျှင်။ အနိစ္စတံ၊ မမြဲသော အခြင်းအရာ ကို၎င်း။ ဝိပရိဏာမ ဝိရာဂနိရောဓံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း၊ ကင်းခြင်း၊ ချုပ်ပျောက်ခြင်းကို၎င်း။ ဝိဒိတာ၊ သိ၍။ “ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ (ယေ) ရူပါ စေဝ၊ အကြင်ရူပါရုံတို့သည်၎င်း။ တေရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ (ယေ) ရူပါ စ၊ တို့သည်၎င်း။ (သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။) သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တေ ရူပါ၊ ထိုရူပါရုံတို့သည်။ အနိစ္စာ၊ ကုန်။ ဒုက္ခာ၊ ကုန်၏။ ဝိပရိဏာမဓမ္မာတိ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောရှိကုန်၏” ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ တေ၊ ထိုရူပါရုံကို။ ယထာဘူတံ၊ စွာ။ သမ္ပပ္ပညာယ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့်။ ပဿတော၊ ရှုသောသူ၏ (သန္တာန်၌)။ သောမနဿံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၎်။ပ။ သောမနဿာနိ၊ တို့သည်။ ဣမာနိ၊ တို့တည်း။

၃၀၇။ (အာရုံငါးပါး မရမှုကိုစွဲ၍ ဒေါမနဿဖြစ်သော ဂေဟသိတဒေါမနဿ၊ ခြောက်ပါး ကိုလည်း ရှေးနည်းမှီ၍ပေး။ ဗျတိရေက အ-ပါသည်သာ ထူးတော့၏။) တတ္ထ၊ တို့တွင်။ ဆ၊ ကုန်သော။ နေက္ခမ္မသိတာနိ၊ ကုန်သော။ ဒေါမနဿာနိ၊ တို့သည်။ ကတမာနိ၊ တို့နည်း။ပ။ သမ္ပပ္ပညာယ၊ ဖြင့်။ ဒိသုခ၊ မြင်၍။ အနတ္တရေသ ဝိမောက္ခေသ၊ အရဟတ္တဖိုလ်တို့၌။ အရိယာ၊

တို့သည်။ တေရဟိ၊ ဌ။ ယံ အာယတနံ၊ အကြင်အရဟတ္တဖိုလ်သို့။ (၄-ဇီ-၅။) ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ကပ်ရောက်၍။ ဝိဟရန္တိ၊ ကုန်၏။ အဟံ၊ သည်။ ကုဒါဏ္ဍ နှမ၊ သယ်မည်သောအခါ၌။ တဒါယ-တနံ၊ ထိုအရဟတ္တဖိုလ်သို့။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟရိဏ္ဍာမိတိ၊ နေရပါအံ့နည်း” ဟူသော။ ပိဟံ၊ တောင့်တခြင်းကို။ ဥပဋ္ဌာပေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အနုတ္တရေသု ဝိမောက္ခေသု၊ တို့၌။ ပိဟံ၊ ကို။ ဥပဋ္ဌာပယတော၊ ဖြစ်စေသ၏ (သန္တာန်၌)။ ပိဟပစ္စယာ၊ တောင့်တမှုဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဒေါမနဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၎င်း။ ပ။ ဣမာနိ၊ တို့တည်း။ +

၃၀၈။ တတ္ထ၊ တို့တွင်။ ဆ၊ ကုန်သော။ ဂေဟသိတာ၊ ကုန်သော။ ဥပေက္ခာ၊ တို့သည်။ ကတမာ၊ တို့နည်း။ စက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ ရူပံ၊ ရူပါရုံကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ ဗာလဿ၊ မိုက်သော။ မုဋ္ဌဿ၊ ထွေဝေသော။ အနောဓိဇိနဿ၊ ကိလေသာတည်းဟူသော အပိုင်းအခြားကို မအောင်သေးသော။ အဝိပါကဇိနဿ၊ ပဋိသန္ဓေတည်းဟူသော အကျိုးဝိပါကကို မအောင်သေးသော။ အနာဒိနဝဒဿာဝိနော၊ ရူပါရုံကို အပြစ်ဟုမြင်လေ့မရှိသော။ အဿုတဝတော၊ အကြားအမြင် မရှိသော။ ပုထုဇ္ဇနဿ၊ များသောကိလေသာတို့ကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ပုထုဇ္ဇနဿ၊ အနုပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်၏ (သန္တာန်၌)။ ဥပေက္ခာ၊ အညာထုပေက္ခာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၎င်း။ ဝေရူပါ၊ သော။ ယာ ဥပေက္ခာ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၎င်း။) သာ၊ သည်။ ရူပံ၊ ကို။ နာတိဝတ္တတိ၊ မလွန်ဆန်နိုင်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာ ဥပေက္ခာ၊ ကို။ ဂေဟသိတာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုဇ္ဇတိ၊ အင်၏။ ပ။ ဣမာ၊ တို့တည်း။ (ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ-တိုင်အောင် မထူးပြီ။)

၃၀၉။ (တတြ ဣဒံ...ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ-ပေးမြ။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တတြ၊ ထို၂၆-ပါးသော သတ္တပဒ တို့တွင်။ ဆ၊ ကုန်သော။ နေက္ခမ္ပသိတာနိ၊ ကုန်သော။ ယာနိ သောမနဿာနိ၊ တို့သည်။ (အတ္ထိ၊ ကုန်၏။) တာနိ၊ တို့ကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ တာနိ၊ တို့ကို။ အာဂမ္မ၊ စွဲ၍။ (ပဇဟထ သမတိက္ကမထ-တို့၌စပ်) ဆ၊ ကုန်သော။ ဂေဟသိတာနိ၊ ကုန်သော။ ယာနိ သောမနဿာနိ၊ တို့သည်။ (အတ္ထိ၊ ကုန်၏။) တာနိ၊ တို့ကို။ ပဇဟထ၊ ပယ်ကြကုန်။ တာနိ၊ တို့ကို။ သမတိက္ကမထ၊ လွန်မြောက်ကြကုန်။ ဝေ၊ ဤသို့ နေက္ခမ္ပသိတာတို့၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းဖြင့်။ ဧတေသံ၊ ထိုဂေဟသိတာ တို့ကို။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းသည် (ပယ်သည်မည်သည်)။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဝေ၊ ခြင်းဖြင့်။ ဧတေသံ၊ တို့ကို။ သမတိက္ကမော၊ လွန်မြောက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။

၃၁၀။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ နာနတ္တာ၊ အထူးထူးအပြားပြား များသော။ (ကာမာဝစရာဒိ- ကုသလာဒိ ဝိဘာဂတော နာနာဝိဓာ) နာနတ္ထသိတာ၊ (ရူပါရုံစသော) အထူးထူးအပြားပြား များသောအာရုံကိုမှီသော။ ဥပေက္ခာ၊ (သမထဝိပဿနာ) ဥပေက္ခာသည်။ အတ္ထိ၊ ၎င်း။ ဧကတ္တာ၊ တခုတည်းဖြစ်သော။ ဧကတ္ထသိတာ၊ တခုတည်းသော အာရုံကိုမှီသော။ ဥပေက္ခာ၊ (သမထ- ဝိပဿနာ အရူပါဝစရ) ဥပေက္ခာသည်။ အတ္ထိ၊ ၎င်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ နာနတ္တာ၊ သော။ နာနတ္ထ-

၁။ ပုထုဇ္ဇနဿ နှစ်ပုဒ်ပါရှိရာ “သော ဘဂဝါ ဣတိပိ ဘဂဝါ” ၌ကဲ့သို့ ရွှေပုဒ်ကို ခဗ္ဗနာမ်၊ နောက်ပုဒ်ကို ဂုဏနာမ် အဖြစ် ပေးလိုက်သည်။

၂။ ဒေါမနဏ ဒုက-ဥပေက္ခာဒုကတို့၌လည်း အလားတူပေးလေ။ ဤသုံးဒုကကား သဘောတူဝေဒနာ တရားအချင်းချင်း ပယ်ပုံကိုပြသည်။ “တတြ ဘိက္ခဝေ ယာနိ ဆ နေက္ခမ္ပသိတာနိ သောမနဿာနိ” စသော ၂-ခါကျ၌လည်း ဗလဇောစားဖြင့် ဒုဗ္ဗလတရားကိုပယ်ပုံ ပြသည်သာ ထူးတော့သည်။ အနက်ကား ထူးပြီ။

သိတာ၊ သော၊ ဥပေက္ခာ၊ သည်။ ကတမာ စ၊ နည်း။ သိက္ခဝေ၊ တို့။ ရူးပယု၊ ရူပါရုံတို့။
 (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ဥပေက္ခာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ဇီ။ ပ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေသု၊ တို့။ (ပဝတ္တာ၊ သော။)
 ဥပေက္ခာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ဇီ။ သိက္ခဝေ၊ တို့။ နာနတ္တာ၊ သော။ နာနတ္တသိတာ၊ သော။
 ဥပေက္ခာ၊ သည်။ အယံ၊ ဤသည်ပင်တည်း။ သိက္ခဝေ၊ တို့။ ကေတ္တာ၊ သော။ ကေတ္တသိတာ၊
 သော။ ဥပေက္ခာ၊ သည်။ ကတမာ စ၊ နည်း။ သိက္ခဝေ၊ တို့။ အာကာသာနဉ္စာယတနနိဿိတာ၊
 အာကာသာနဉ္စာယတနဗျာန်ကိမ္ပိသော။ ဥပေက္ခာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ဇီ။ ပ။ အယံ၊ ဤသည်ပင်တည်း။ ပ။

သိက္ခဝေ၊ တို့။ အတမ္ပယတံ၊ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာကို။ နိဿယ၊ ရှိ။ အတမ္ပယတံ၊
 ကို။ အာဂမ္ပ၊ ရှိ။ ကေတ္တာ၊ သော။ ကေတ္တသိတာ၊ သော။ ယာယံ ဥပေက္ခာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊
 ဇီ။ ပ။ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ပဋိစ္စ၊ ရှိ။ တေံ၊ ထိုစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

ဉာဏ။ (တယော သတိပဋ္ဌာနာ။ ပ။ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ၊ ပေးမြို့။) သိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဒံ၊ ရှိ။ အနုကမ္ပကော၊
 အစဉ်သနားတတ်သော။ ဟိဒတသိ၊ အစီးအပွားကိုရှာမှီးလေ့ရှိသော။ သတ္တာ၊ ငါဘုရားသည်။ “ဝေါ၊
 သင်တို့၏။ ဟိဘာယ၊ စီးပွားအလို့ငှါ။ ဣဒံ၊ ဤအကျင့်ပေတည်း။ ဝေါ၊ သင်တို့၏။ သုခါယ၊ ချမ်းသာ
 အလို့ငှါ။ ဣဒံ၊ ဤအကျင့်ပေတည်း။” ဟူ၍။ အနုကမ္ပံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ ရှိ။ သာဝကာနံ၊ တို့အား။ ဓမ္မံ၊
 ကို။ ဒေသေတိ၊ ဇီ။ တဿ၊ ထိုငါဘုရား၏။ သာဝကာ၊ တို့သည်။ န သုဿုသန္တိ၊ မကြားနာ
 လိုကုန်။ သောတံ၊ နားကို။ န ဩဒယန္တိ၊ မထောင်ကုန်။ အညာ၊ သိခြင်းငှါ။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။
 န ဥပဋ္ဌပေန္တိ၊ မဖြစ်စေကုန်။ သတ္တုသာသနာ၊ ငါဘုရား၏ အဆုံးအမတော်မှ။ ဝေါက္ကမ္ပံ စ၊
 လွန်ကျူး၍လည်း။ ဝတ္တန္တိ၊ ကျင့်ကုန်၏။ သိက္ခဝေ၊ တို့။ တတြ၊ ထိုသွန်ကျူး၍ကျင့်ရာ၌။
 တထာဂတော၊ သည်။ အနတ္တမနတံ၊ မိမိစိတ်မရှိသည်။ (န သကမနော-ဋ္ဌ။) န စေဝ ဟောတိ၊
 ဖြစ်လည်းမဖြစ်။ အနတ္တမနတံ၊ အဖြစ်ကို။ န စ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ မခံစား။ အနတ္တမနတော စ၊
 ဒေါသ၏ ယုံစီးခြင်းမရှိသော်ဖြစ်၍၎င်း။ (သု ဓာတ် သန္တနတ္တတည်း။ ပဋိပတ္တိနန္ဒနန္ဒီ။)
 ဝေါ၊ ဒေါသဖြစ်ခြင်းမရှိသော်ဖြစ်၍၎င်း။ (ပဋိပတ္တိပတ္တိယာတိ အတ္ထော-ဋ္ဌိ။) သတော စ၊ ရှိ၎င်း။
 သမ္ပဓာနော စ၊ ရှိ၎င်း။ ဝိဟရတိ၊ ဇီ။

သိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ ပဋ္ဌမံ သတိပဋ္ဌာနံ၊ ပဋ္ဌမသတိပဋ္ဌာန်တည်း။ ယံ၊ အကြင်
 သတိပဋ္ဌာန်ကို။ အရိယော၊ သည်။ သေဝတိ၊ ဇီ။ ယံ၊ ကို။ သေဝမာနော၊ သော။ အရိယော၊ သော။
 သတ္တာ၊ သည်။ ဂဏံ၊ ကို။ အနုသာသိသံ၊ ငှါ။ အရဟတိ၊ ဇီ။

သိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုနစပရံ၊ လည်း။ ပ။ ဒေသေတိ၊ ဇီ။ တဿ၊ ဇီ။ ကေစ္စေ၊ အချို့ကုန်သော။ သာဝကာ၊
 တို့သည်။ န သုဿုသန္တိ၊ မကြားနာလိုကုန်။ ပ။ ဝတ္တန္တိ၊ ကျင့်ကုန်၏။ ကေစ္စေ၊ ကုန်သော။ သာဝကာ၊
 တို့သည်။ သုဿုသန္တိ၊ ကောင်းစွာကြားနာကုန်၏။ သောတံ၊ ကို။ ဩဒယန္တိ၊ ထောင်ကုန်၏။ အညာ၊
 သိခြင်းငှါ။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဥပဋ္ဌပေန္တိ၊ ဖြစ်စေကုန်၏။ သတ္တုသာသနာ၊ မှ။ ဝေါက္ကမ္ပံ၊ ရှိ။ န စ ဝတ္တန္တိ၊
 မကျင့်ကုန်။ ပ။ အတ္တမနတံ၊ ကို။ န စ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ မခံစား။ အနတ္တမနတော စ၊ အဖြစ်သည်၎င်း။

၁။ “တယ ကာမရူပါရူပဘောဒါယ တက္ခာယ နိဗ္ဗတ္တာတိ တမ္ပယာ၊ တေတုမကမ္ပော၊ တေသံ ဘာဝေါ
 တမ္ပယတာ၊ တက္ခာ ူ။ အတမ္ပယတာ တမ္ပယတာယ ပဋိပက္ခာတိ ကတာ” ။ မ-၃၊ ၆-၃၀၆-၇။ “ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိ
 ဝိပဿနာ အတမ္ပယတာတိ ဝုတ္တတိ” ။ မ-၄-၃၊ ၁၀၉-တို့ကိုထောက်၍ “တက္ခာ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော ဝုဋ္ဌာန
 ဂါမိနိ ဝိပဿနာကို” ဟု ပေးနိုင်၏။

အတ္တမနုတာ စ၊ အပြစ်သည်၎င်း။ အတ္တိ၊ ဇီ။ တဒုဘယံ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံကို။ အဘိနိပဇ္ဇေတွာ၊ စွန့်ခွါကြဉ်ရှောင်၍။ ဥပေက္ခကော၊ လျစ်လျူရှုသည်ဖြစ်၍။ သတော၊ ၍။ သမ္ပဇာနော၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကို။ ဒုတိယံ သတိပဋ္ဌာနံ၊ ဒုတိယသတိပဋ္ဌာန်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဇီ။ ယံ၊ ကိုးပ။ အရဟတိ၊ ဇီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ပ။ တတိယံ သတိပဋ္ဌာနံ၊ တတိယသတိပဋ္ဌာန်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဇီ။ ယံ၊ ကိုးပ။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

၃၁၂။ (သော ဝုစ္စတိ ယောဂ္ဂါစရိယာနံ။ ပ။ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ-ပေးမြဲ။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဟတ္ထိဒမကေန၊ ဆင်ကိုဆုံးမတတ်သူသည်။ သာရိတော၊ သင်ပြအပ်ပြီးသော။ (သာရိတောတိ ဒမိတော-ဋ္ဌ။ ဒမိတောတိ နိဗ္ဗိသေဝနဘာဝါပါဒနေန သိက္ခာပိတော။ ဋီ။) ဟတ္ထိဒမော၊ ဆုံးမအပ်ပြီးသော ဆင်သည်။ ကေယေဝ ဒိသံ၊ တခုသောအရပ်သို့သာလျှင်။ ပုရတ္ထိမံ ဝါ၊ အရွှေအရပ်သို့သော်၎င်း။ ပစ္စိမံ ဝါ၊ အနောက်အရပ်သို့သော်၎င်း။ ဥတ္တရံ ဝါ၊ မြောက်အရပ်သို့သော်၎င်း။ ဒက္ခိဏံ ဝါ၊ တောင်အရပ်သို့သော်၎င်း။ ဓာဝတိ၊ ပြေးသွား၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဿဒမကေန၊ မြင်းကိုဆုံးမတတ်သူသည်။ ပ။ ဂေါဒမကေန၊ နွားကိုဆုံးမတတ်သူသည်။ ပ။ ဓာဝတိ၊ ဇီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အရဟတာ၊ သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန၊ သော။ တထာဂတေန၊ ငါဘုရားသည်။ သာရိတော၊ သင်ပြအပ်ပြီးသော။ ပုရိသဒမော ဟိ၊ ဆုံးမအပ်ပြီးသော ယောက်ျားသည်ကား။ အဋ္ဌဒိသာ၊ ဝိမောက္ခတည်းဟူသောရှစ်ပါးသောအရပ်တို့သို့။ ဝိဓာဝတိ၊ ပြေးသွား၏။ ရူပီ၊ ရူပဈာန်ရှိသူသည်။ ရူပါနိ၊ ကသိုဏ်းရုပ်တို့ကို။ ပဿတိ၊ ရှု၏။ အယံ၊ ဤဝိမောက္ခသည်။ ကောဒိသာ၊ တခုသော အရပ်မျက်နှာတည်း။ အဗ္ဗတ္တံ၊ မိမိသန္တာန်၌။ အရူပသည်၊ မဖြစ်စေအပ်သော ရူပဈာန်ရှိသူသည်။ (အနုပ္ပါဒိတရူပါဝစရဇ္ဈာနော၊ မ ၄၂။ ၂၄၈။) ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပဉ္စ။ ရူပါနိ၊ ကသိုဏ်းရုပ်တို့ကို။ ပဿတိ၊ ရှု၏။ အယံ၊ ဤဝိမောက္ခသည်။ ဒုတိယာ ဒိသာ၊ ဒုတိယအရပ်မျက်နှာတည်း။ သုဘန္တေ၊ တင့်တယ်၏ဟူ၍သာလျှင်။ အဓိမုဒတ္တာ၊ နှလုံးသွင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဇီ။ အယံ၊ သည်။ တတိယာဒိသာ၊ တတိယအရပ်မျက်နှာတည်း။ သဗ္ဗသော၊ အလုံးစုံသောအားဖြင့်။ ရူပသညာနံ၊ ရူပသညာတို့ကို။ သမတိက္ကမာ၊ လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့်။ ပရိသသညာနံ၊ ပရိသသညာတို့၏။ အတ္တင်္ဂမာ၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ နာနတ္ထသညာနံ၊ နာနတ္ထသညာတို့ကို။ အမနသိကာရာ၊ နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့်။ အနန္တော အာကာသောတိ၊ 'အနန္တော အာကာသော' ဟူ၍။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ သို့။ ဥပသမ္ပဇာ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ဇီ။ အယံ၊ သည်။ စတုတ္ထိ ဒိသာ၊ စတုတ္ထအရပ်မျက်နှာတည်း။ သဗ္ဗသော၊ အားဖြင့်။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ ကိုး။ သမတိက္ကမာ၊ ၍။ အနန္တံ ဝိညာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ၊ ကိုး။ ဥပသမ္ပဇာ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ဇီ။ အယံ၊ သည်။ ပဉ္စမိ ဒိသာ၊ ပဉ္စမအရပ်မျက်နှာတည်း။ သဗ္ဗသော၊ အားဖြင့်။ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ၊ ကိုး။ သမတိက္ကမာ၊ ၍။ နတ္ထိ ကိဉ္စိတိ၊ ဟူ၍။ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ ကိုး။ ဥပသမ္ပဇာ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ဇီ။ အယံ၊ သည်။ ဆဋ္ဌိ ဒိသာ၊ ဆဋ္ဌအရပ်မျက်နှာတည်း။ သဗ္ဗသော၊ အားဖြင့်။ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ ကိုး။ သမတိက္ကမာ၊ ၍။ နေဝသညာနာသညာယတနံ၊ ကိုး။ ဥပသမ္ပဇာ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ဇီ။ အယံ၊ သည်။ သတ္တမိ ဒိသာ၊ သတ္တမအရပ်မျက်နှာတည်း။ သဗ္ဗသော၊ အားဖြင့်။ နေဝသညာနာသညာယတနံ၊ ကိုး။ သမတိက္ကမာ၊ ၍။ သညာဝေဒယံဘနိရောဓံ၊ သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ နိရောဓသမာပတ်ကို။ ဥပသမ္ပဇာ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ဇီ။ အယံ၊ သည်။ အဋ္ဌမိ ဒိသာ၊ အဋ္ဌမ

အရပ်မျက်နှာတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အရဟတာ၊ သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန၊ သော။ တထာဂတေန၊

သည်။ သာရိတော၊ သော။ ပုရိသဒမ္ပော၊ သည်။ ဣမာ အဋ္ဌဒိသာ၊ ဤဝိမောက္ခတည်းဟူသော ရှစ်ပါးသောအရပ်တို့သို့။ ဝိဇာဝတံ၊ ဤ။ သော၊ ထိုသူကို။ ပ။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဣတံ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ (ဣဒမဝေါစ-ပေးမြဲ။)

သတ္တမံ၊ သော။ သဋ္ဌာယတနာဒိဘင်္ဂသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

ဂ-ဥဒ္ဓေသဝိဘင်္ဂသုတ်

၃၁၃။ (ဝေ မေ သုတံ ပစ္စယောသု-ပေးမြဲ။) ဘဂဝါ၊ သည်။ “ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယထာ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဥပရိက္ခတော၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်သော။ အထ၊ ထိုရဟန်း၏။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ပြင်ပအာရုံတို့၌။ အဝိက္ခိတ္တံ၊ မချသားသည်ဖြစ်၍။ အဝိသဋ္ဌံ၊ မပြန်နံ့ သည်ဖြစ်၍။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ဂေါစရဇ္ဈတ္တဟူသော အတွင်းဈာန် အာရုံ၌လည်း။ အသဏ္ဍိတံ၊ မရပ်တည် မှ၍။ အနုပါဒါယ၊ တစ်ခုခုသော အာရုံကို မစွဲယူမှ၍။ န ပရိတဿေယျ၊ မတပ်မက်ရာ။ တထာ တထာ၊ အားဖြင့်။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဥပရိက္ခေယျ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်ရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝိညာဏေ၊ သည်။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ တို့၌။ အဝိက္ခိတ္တေ၊ သည်။ အဝိသဋ္ဌေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ၌လည်း။ အသဏ္ဍိတေ၊ သော်။ အနုပါဒါယ၊ ၍။ အပရိတဿတော၊ မတပ်မက်သောရဟန်း၏ (သန္တာန်၌)။ အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။ ဇာတိဒရာမရဏဒုက္ခသမုဒယသမ္ဘဝေါ၊ ပြစ်ခြင်း၊ အိုခြင်း၊ သေခြင်း (ကြွင်းသော) ဆင်းရဲအပေါင်း၏ ပြစ်ခြင်းသည်။ န ဟောတိဝိ၊ မဖြစ် ဟူသော ။ တေ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ (ဋ္ဌ-ဋီ-လာ အဓိပ္ပါယ်မျှကိုသာ ရည်သည်။) ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣဒံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဣဒံ၊ ကို။ ဝတုာန၊ ဟောပြုလတ်သော်။ သုာတော၊ သည်။ အာသနာ၊ မှ။ ဥဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဝိဟာရံ၊ သို့။ ပါဝိသိ၊ ပြီ။

၃၁၄-၃၁၅။ (ဤအပိုဒ်နှစ်ပိုဒ်လာဝါကျများကို မဟာကစ္စာနဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ် အပိုဒ်-၂၀၀ ၂၀၁-တို့ကို မှီး၍ပေးလေ။ ရဟန်းများက အရှင်ကစ္စာနအား လျှောက်ပုံချင်း အတူတူပင် ဖြစ်သည်။)

၃၁၆။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ ကထဉ္စ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ (ဝါ၊ဘယ်သို့သော။) ဝိညာဏံ ကို။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ပြင်ပအာရုံတို့၌။ ဝိက္ခိတ္တံ၊ ဝိသဋ္ဌိံ၊ ချသား၊ ပြန်နံ့၏ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်သနည်း။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ ဣမ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခုနော၊ ဤ။ စက္ခုနာ၊ စက္ခုဝိညာဉ်ဖြင့်။ ဂ္ဃပံ၊ ဂ္ဃပါရုံကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်လတ်သော်။ ယံ ဝိညာဏံ၊ အကြင်ဝိညာဉ်သည်။ ဂ္ဃပနိမိတ္တာနုသာရိ၊ ဂ္ဃပနိမိတ်သို့ အစဉ်လျှောက်သည်။ ဂ္ဃပနိမိတ္တဿာဒဂခိသံ၊ ဂ္ဃပနိမိတ်ကို သာယာခြင်းဟူသော တပ်မက်မှု ရှိသည်။ ဂ္ဃပနိမိတ္တဿာဒဝိနိဗ္ဗံ၊ ဂ္ဃပနိမိတ်ကို သာယာခြင်းဟူသော နောင်ဖွဲ့မှုရှိသည်။ ဂ္ဃပနိမိတ္တဿာဒသံယောဇနသံယတ္တံ၊ ဂ္ဃပနိမိတ်ကို သာယာခြင်းဟူသော သံယောဇနနှင့် စပ်ယှဉ်သည်။

၁။ “ဇာတိဒရာမရဏဿ ဧဝ အဝသေသဿ စ ဒုက္ခဿ နိဗ္ဗတ္တိံ န ဟောတိ” ဟူ၍ ၌ ပွင့်သည်။ “ဇာတိ- ဒရာမရဏသင်္ခါတံ ဒုက္ခံ၊ တံ သမုဒယဿ သမ္ဘဝေါ” ဟု ဇာတိဒရာမရဏနှင့် ဒုက္ခကို ကမ္မဇာရယသက်သက် ကြံဆ၍ “ဇာတိဒရာမရဏဟူသော ဆင်းရဲ အပေါင်း၏ ပြစ်ခြင်းသည်” ဟုလည်း ပေးနိုင်၏။ ယင်းဒုက္ခသုံးမျိုးကို ပဿနပြုသဖြင့်လည်း ဝိပါက၊ ဂီလေသ၊ သံသာရဒုက္ခတို့လည်း ပါဝင်သည်သာ။

ဟောတိ၊ ဇါ။ (တံ) ဝိညာဏံ၊ ကိ။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ တိဉ္စ။ ဝိက္ခိတ္တံ ဝိသဋ္ဌန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ပ။
အာဝုသော၊ တိ။ ဧဝံ ခေါ၊ ဣသ္မိသျှင်။ (ဝါ၊ ဣသ္မိသော။) ဝိညာဏံ၊ ကိ။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ တိဉ္စ။
ဝိက္ခိတ္တံ ဝိသဋ္ဌန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

၃၁၇။ အာဝုသော၊ ငါရူဠံ။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ ဝိညာဏံ၊ ကိ။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ တိဉ္စ။ အဝိက္ခိတ္တံ
အဝိသဋ္ဌန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်သနည်း။ အာဝုသော၊ တိ။ ဣဓ၊ ဌ။ ပ။ ဝိညာဏံ၊ သည်။
ဂ္ဂပနိမိတ္တာနုသာရိ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ (အကြွင်း လွယ်ပြီ။)

၃၁၈။ အာဝုသော၊ တိ။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ (ဂေါစရဇ္ဈတ္တဟူသော) အတွင်းဈာန်
အာရုံ၌။ သဏ္ဍိတန္တိ၊ တည်၏ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်သနည်း။ အာဝုသော၊ တိ။ ဣဓ၊ ဌ။ ဘိက္ခု၊
သည်။ ကာမေဟိ၊ တိ။ ဝိဝိစ္စေ၊ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင်။ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ တိ။
ဝိဝိစ္စ၊ သာလျှင်။ သဝိတက္ကံ၊ ဝိတက်နှင့်တကွသော။ သဝိစာရံ၊ ဝိစာရနှင့်တကွသော။ ဝိဝေ-
ကဇံ၊ နိဝရဏတို့မှ ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော။ ပီတိသုခံ၊ ပီတိသုခရှိသော။ ပဌမံ ဈာန်၊ ကိ။
ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ပြည့်စုံစေ၍။ ဝိဟရဘိ နေ၏။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ ယံ ဝိညာဏံ၊ သည်။ ဝိဝေကဇ-
ပီတိသုခါနုသာရိ၊ ဝိဝေကကြောင့် ဖြစ်သော ပီတိသုခသို့ အစဉ်လျှောက်သည်။ ဝိဝေကဇ ပီတိ-
သုခဿာဒဂဓိတံ၊ ဝိဝေကဇပီတိသုခကို သာယာခြင်းဟူသော တပ်မက်ခြင်းရှိသည်။ ဝိဝေကဇ-
ပီတိသုခဿာဒဂဓိနိဗန္ဓံ၊ ဝိဝေကဇပီတိသုခကို သာယာခြင်းဟူသော နှောင်ဖွဲ့ခြင်းရှိသည်။ ဝိဝေကဇ-
ပီတိသုခဿာဒသံယောဇနသံယုတ္တံ၊ ဝိဝေကဇပီတိသုခကို သာယာခြင်းဟူသော သံယောဇနနှင့်
စပ်ယှဉ်သည်။ ဟောတိ၊ ဇါ။ (တံ) ဝိက္ခိတ္တံ၊ ကိ။ အဇ္ဈတ္တံ၊ တိဉ္စ။ သဏ္ဍိတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ (အကြွင်း
အနုပဒသုတ် အပိုဒ်ရေ ၉၄-စသည်၌ ပေးခဲ့ပြီ။)

၃၁၉။ (ဤ၌လည်း ပရိသေခပါသည်သာ ထူးတော့သည်။ ပေးလေ။)

၃၂၀။ အာဝုသော၊ တိ။ အနုပါဒါ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မစွဲယူမှု၍။ ပရိတဿနာ၊ တပ်မက်
ခြင်းသည်။ ကထဉ္စ၊ ဘယ်သို့လျှင်။ ဟောတိ၊ နည်း။ အာဝုသော၊ တိ။ ဣဓ၊ ဌ။ ပ။ တဿ၊
ထိုပုထုဇဉ်၏။ တံ ဂ္ဂပံ၊ ထိုဂ္ဂပံသည်။ ဝိပရိဏမတိ၊ ဖောက်ပြန်၏။ အညဿာ၊ တပါးသော
အခြင်းအရာ (ပျက်စီးခြင်း)အားဖြင့်။ ဟောတိ၊ ဇါ။ တဿ၊ ထိုပုထုဇဉ်၏။ ဂ္ဂပဝိပရိဏာမညဿာ-
ဘာဝါ၊ ရုပ်၏ဖောက်ပြန်ခြင်း ပျက်စီးခြင်းကြောင့်။ ဂ္ဂပဝိပရိဏာမာနုပရိဝတ္တိ၊ ရုပ်၏ ဖောက်ပြန်
(ပျက်စီး)ခြင်းသို့ အစဉ်လျှောက်သော။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဇါ။ တဿ၊ ထိုပုထုဇဉ်၏။
ဂ္ဂပဝိပရိဏာမာနုပရိဝတ္တဒေ၊ ရုပ်၏ဖောက်ပြန်(ပျက်စီး)ခြင်းသို့ အစဉ်လျှောက်သော စိတ်ကြောင့်
ဖြစ်သော။ ပရိတဿနာ၊ တပ်မက်ခြင်းတို့သည်၎င်း။ ဓမ္မသမ္ပပ္ပါဒါ၊ အကုသိုလ်တရားတို့၏ဖြစ်ခြင်း
တို့သည်၎င်း။ စိတ္တံ၊ ကုသိုလ်စိတ်ကို။ ပရိယာဒါယ၊ သိမ်းကျုံးယူ၍။ ဝါ၊ ကုန်ခန်းစေ၍။
ထိဋ္ဌန္တိ၊ တည်ကုန်၏။ စေတသော၊ ကုသိုလ်စိတ်၏။ ပရိယာဒါနာ၊ ကုန်ခြင်းကြောင့်။
ဥတ္တာသဝါ စ၊ ထိတ်လန့်ခြင်း ရှိသည်လည်း။ ဝိယာတဝါ စ၊ ပင်ပန်းဆင်းရဲခြင်း ရှိသည်လည်း။
အပေက္ခာ၊ စ၊ တွယ်ကာကွက်ခြင်းရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဇါ။ အနုပါဒါယ စ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်
မစွဲယူမှု၍လည်း။ ပရိတဿတိ၊ တပ်မက်၏။ ပ။ အာဝုသော၊ တိ။ အနုပါဒါယ၊ ဌ။ ပရိတဿနာ၊
သည်။ ဧဝံ- ဣသ္မိလျှင်။ ဟောတိ၊ ဇါ။

၃၂၁။ အာဝုသော၊ တို့။ အနုပါဒါ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မစွဲယူမူ၍။ အပရိတဿနာ၊ မတပ်မက်ခြင်းသည်။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ ဟောတိ၊ နည်း။ (ဥပါဒါပရိတဿနာ-စသည်တို့၏ သဘောအကျယ်ကို ဤသုတ်-၄-၄နှင့် ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ် ဥပါဒါပရိတဿနသုတ် ၄-၄-တို့၌ ရှုပါကုန်။ ဤမှရှေ့-ဤသုတ် ကုန်ဆုံးသည်အထိ ဝါကျများကို ရှေ့နည်းမှီး၍၎င်း၊ မဟာကစ္စာန သဒ္ဓေကရတ္တသုတ်ကို မှီး၍၎င်း ပေးလော့ မခဲပြီ။)

အဋ္ဌမံ၊ သော။ ဥဒ္ဓေသဝိဘက်သုတ္တံ၊ သည်း နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၉-အရဏဝိဘက်သုတ်

၃၂၂။ (ဝေံ မေ သုတံ...သဂဝတော ပစ္စယောသု-အထိပေးမြို့။) သဂဝါ၊ သည်း၊ တေ၊ ဤ(ဆိုလတ္တံ့သော) စကားကို။ အဝေါစ၊ ပြီ—

ဟံနံ၊ ယုတ်သော။ ဂမ္ပံ၊ ရွာသုတို့၏ဥစ္စာဖြစ်သော။ ပေါထုဇ္ဇနိကံ၊ ပုထုဇဉ်တို့၏အလေ့ဖြစ်သော။ အနုရိယံ၊ မမြတ်သော ဝါ၊ သူမြတ်တို့၏ဥစ္စာမဟုတ်သော။ အနတ္တသံဟိတံ၊ အကျိုးစီးပွားနှင့်မစပ်ယှဉ်သော။ ကာမသုခံ၊ ကာမဂုဏ်ချမ်းသာကို။ န အနုယုဇ္ဇေယျ၊ အားမထုတ်ရာ။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲကြောင်းဖြစ်သော။ အနရိယံ၊ သော။ အနတ္တသံဟိတံ၊ သော။ အတ္တင်္ဂါလမထာနုယောဂဉ္စ၊ မိမိကိုယ်ကို ညှဉ်းပန်းမှုအလုပ်ကိုလည်း။ န အနုယုဇ္ဇေယျ၊ ရာ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဥဘော၊ နှစ်မျိုးကုန်သော။ ဧတေ အန္တေ၊ ထိုအစွန်းနှစ်ဘက်တို့သို့။ အနုပဂမ္ပ၊ မကပ်ရောက်၍။ တထာဂတေန၊ ငါဘုရားသည်။ အဘိသမ္ပုဒ္ဓါ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ပြီးသော။ စက္ခုကရဏံ၊ ပညာအမြင်ကို ပြုတတ် (ပေးတတ်) သော။ ဉာဏကရဏံ၊ အသိဉာဏ်ကိုပြုတတ် (ပေးတတ်) သော။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါ၊ အလယ်အလတ်ဖြစ်သော အကျင့်လမ်းစဉ်သည်။ ဥပသမာယ၊ ကိလေသာငြိမ်းခြင်းအကျိုးငှါ။ အဘိညာယ၊ သစ္စာလေးတန် အမှန်သိခြင်းငှါ။ သမ္မောဓာယ၊ သစ္စာလေးမျိုးကို ထိုးထွင်း၍သိခြင်းငှါ။ နိဗ္ဗာနာယ၊ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ။ သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။

ဥဿာဒနဉ္စ၊ မြှောက်ပင့်ခြင်းကိုလည်း။ ဇညာ၊ သိရာ၏။ အပသာဒနဉ္စ၊ ရွတ်ချခြင်းကိုလည်း။ ဇညာ၊ ရာ၏။ ဥဿာဒနဉ္စ၊ ကိုလည်း။ ဥ တွာ၊ သိ၍။ အပသာဒနဉ္စ၊ ကိုလည်း။ ဥ-တွာ၊ သိ၍။ နေဝုဏ္ဏာဒေယျ၊ (တစုံတယောက်ကို) မြှောက်လည်းမမြှောက်ပင့်ရာ။ န အပသာဒေယျ၊ ရွတ်လည်းမရွတ်ချရာ။ ဓမ္မမေဝ၊ တရားသဘောကိုသာလျှင်။ ဒေသေယျ၊ ဟောကြားရာ၏။ သုခဝိနိစ္ဆယံ၊ ဆုံးဖြတ်အပ်ပြီးသောချမ်းသာကို။ ဇညာ၊ ရာ၏။ သုခဝိနိစ္ဆယံ၊ ကိ။ ဥ တွာ၊ ၍။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ၌။ သုခံ၊ ကိ။ အနုယုဇ္ဇေယျ၊ ရာ၏။ ရဟောဝါဒံ၊ နောက်ကွယ်၌ အပြစ်ပြောခြင်းကို။ (ချောပစ်ခြင်းကိုဟုလည်းပေး။) န ဘာသေယျ၊ မပြောဆိုရာ။ သမ္ပုခါ၊ မျက်မှောက်(ရှေ့)၌။ ဝိတံ၊ ရွတ်ချထိပါးကြောင်းဖြစ်သော စကားကိုလည်း။ န ဘဏေ၊ မပြောဆိုရာ။ အတရမာနောဝ၊ မဆောမလျှင်သာလျှင်။ ဘာသေယျ၊ ပြောဆိုရာ၏။ တရမာနော၊ အလျှင်စလို။ နော ဘာသေယျ၊ မပြောဆိုရာ။ နေပဒနိရုတ္တိံ၊ နေပုဒ်သားတို့၏ ဘာသာစကားကို။ နာဘိနိဝေသေယျ၊ (အထင်တကြီးချီးပင့်၍)မသုံးစွဲ မပြောဆိုရာ။ သမညံ၊ လောကဝေါဟာရကို။ နာတိဓာဝေယျ၊ မလွန်ဆန်ရာ။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ အရဏဝိဘက်ဿ၊ ၏။ ဥဒ္ဓေသော၊ အကျဉ်းမာတိကာတည်း။

၁။ ရဟောဝါဒ-ပုဒ်ဖြင့် သင်္ဂြိုဟ်အပ်သော ပိသုဘဂါစာမှသပါး ကျန်ဝစ်ဒုစရိုက်သုံးပါးကို ရည်ရွယ်သည်။

၉၂၄။ “န ကာမသုခမနုယုဉ္ဇေယျ။ပ။ အနတ္တသံဟိတန္တိ၊ သံဟိတံ” ဟူ၍။ ဣတိ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။
 တေ၊ ထိုစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ကိဉ္ဇ၊ အဘယ်ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ တေ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်
 သနည်း။ ကာမပဋိသန္ဓိသုခိနော၊ ကာမနှင့်စပ်သော ချမ်းသာရှိသောသူ၏။ ဟိနော၊ သော။ပ။
 အနတ္တသံဟိတော၊ သော။ ယော သောမနုဿာနုယောဂေါ၊ အကြင်ဝမ်းမြောက်သောအားထုတ်
 ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ဇါ။) သော ဓမ္မော၊ ဤသဘောသည်။ သဒုက္ခော၊ ဆင်းရဲခြင်းနှင့်တကွ
 ပြစ်၏။ သဥပသာတော၊ နှိပ်စက်ခြင်းနှင့်တကွပြစ်၏။ သဥပါယာသော၊ ပင်ပန်းခြင်းနှင့်တကွ
 ပြစ်၏။ သပရိဋ္ဌာဟော၊ ပူပန်ခြင်းနှင့်တကွပြစ်၏။ မိစ္ဆာပဋိပဒါ၊ မှားသောအကျင့်တည်း။
 ကာမပဋိသန္ဓိသုခိနော၊ ဇါ။ ဟိနံ၊ သော။ပ။ အနတ္တသံဟိတံ၊ သော။ သောမနုဿာနုယောဂံ၊
 ဝမ်းမြောက်သော အားထုတ်မှုကို။ ယော အနုယောဂေါ၊ အကြင် အားမထုတ်ခြင်းသည်။
 (အတ္ထိ၊ ဇါ။) သေ ဓမ္မော၊ သည်။ အဒုက္ခော၊ ဆင်းရဲခြင်းမရှိ။ အနုပသာတော၊ နှိပ်စက်ခြင်း
 မရှိ။ အနုပါယာသော၊ ပင်ပန်းခြင်းမရှိ။ အပရိဋ္ဌာဟော၊ ပူပန်ခြင်းမရှိ။ သမ္မာပဋိပဒါ၊ မှန်သော
 အကျင့်တည်း။

ဒုက္ခော၊ သော။ အနုရိယော၊ သော။ အနတ္တသံဟိတော၊ သော။ ယော အတ္တကိလမထာ-
 နုယောဂေါ၊ အကြင်မိမိကိုယ်ကို ညှဉ်းပန်းမှုအလုပ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ဇါ။) သော ဓမ္မော၊
 သည်။ပ။ မိစ္ဆာပဋိပဒါ၊ တည်း။ ဒုက္ခံ၊ သော။ အနုရိယံ၊ သော။ အနတ္တသံဟိတံ၊ သော။
 အတ္တကိလမထာနုယောဂံ၊ မိမိကိုယ်ကို ညှဉ်းပန်းမှုအလုပ်ကို။ ယော အနုယောဂေါ၊ အကြင်
 အားမထုတ်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ဇါ။) သော ဓမ္မော၊ သည်။ပ။ သမ္မာပဋိပဒါ၊ တည်း။
 “န ကာမသုခမနုယုဉ္ဇေယျ။ပ။ အနတ္တသံဟိတန္တိ၊ ဟိတံ” ဟူ၍။ ဣတိ ဤသို့။ ယံ တံ၊ အကြင်
 စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ အပ်၏။ ဣဒံ၊ ဤအကြောင်းကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ တေ၊ ဤ-န ကာမသုခမနုယုဉ္ဇေယျ-
 စသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ အပ်၏။

၉၂၅။ “တေ ခေါ ဥဘော အန္တေ...နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိတိ၊ သံဝတ္တတိ” ဟူ၍။ ဣတိ ခေါ၊
 လျှင်။ တေ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ အပ်၏။ ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ၊ အပ်သနည်း။ အယမေဝ၊ ဤဆိုလတ္တံ့
 သည်ကား။ အရိယော၊ ဖြူစင်မြတ်သော။ အဋ္ဌကိကော၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော။ မဂ္ဂေါ၊
 မက်တည်း။ ဣဒံ၊ ဤအဋ္ဌကိကမက်သည်။ သေယျဏာ၊ အဘယ်နည်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ၎င်း။ပ။
 သမ္မာသမာဓိ၊ ၎င်းတည်း။ (အကြွင်းပေးမြ။)

၉၂၆။ “ဥဿာဒနဉ္စ...ဒေသေယျာတိ၊ ဒေသေယျ” ဟူ၍။ ဣတိ ခေါ၊ လျှင်။ တေ၊ ကို။
 ဝုတ္တံ၊ အပ်၏။ ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ တို့၊ ဥဿာဒနာ စ၊ သည်၎င်း။
 အပသာဒနာ စ၊ သည်၎င်း။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဓမ္မဒေသနာ၊ တရားသဘောကို
 ဟောပြောခြင်းမည်သည်။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ နော စ ဟောတိ၊ မပြစ်သနည်းဟူမူကား။ ယေ၊ အကြင်
 သူတို့သည်။ ကာမပဋိသန္ဓိသုခိနော၊ သူ၏။ ဟိနံ၊ သော။ပ။ အနတ္တသံဟိတံ၊ သော။ သောမနုဿာ-
 နုယောဂံ၊ ကို။ အနုယုတ္တာ၊ အားထုတ်ကုန်၏။ တေ သဗ္ဗေ ထိုအလုံးစုံသောသူတို့သည်။ သဒုက္ခော၊
 ကုန်၏။ပ။ မိစ္ဆာပဋိပဒာတိ၊ ကုန်၏ဟူ၍။ ဣတိ၊ လျှင်။ ဝဒံ-ဝဒန္တော၊ ပြောဟောလျက်။ ဣတ္ထေကေ၊
 ဤသို့ အချို့သောသူတို့ကို။ အပသာဒေတိ၊ ရွတ်ချ၏။ (ယေသံ ကေသဉ္စိ-တိုင်အောင် မထူးပြီ။)

ယေသံ ကေသဉ္စိ၊ အကြင်သူတို့သည်။ ဘဝသံယောဇနံ၊ ဘဝသံယောဇဉ်ကို။ အပ္ပဟိနံ၊
 ပယ်အပ်သေး။ တေ သဗ္ဗေတို့သည်။ သဒုက္ခော၊ ကုန်၏။ပ။ မိစ္ဆာပဋိပဒာတိ၊ ကုန်၏ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။

ဝဒံ-ဝဒန္တော၊ လျက်။ ဣန္ဒြေကံ၊ တို့ကို။ အပသာဒေတိ၊ ဇာတိ။ ဥဿာဒေတိ၊ ပင့်မြောက်၏။
ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေ ခေါ၊ လျှင်။ ဥဿာဒနာ စ၊ သည်၎င်း။ အပသာဒနာ စ၊ သည်၎င်း။ ဟောတိ၊
၏။ ဓမ္မဒေသနာ စ၊ သည်ကံ။ နော ဟောတိ၊ မဖြစ်။

၃၂၇။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဥဿာဒနာ၊ သည်။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ နေဝ ဟောတိ၊ နည်း။ အပသာဒနာ၊
သည်။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ န ဟောတိ၊ နည်း။ ဓမ္မဒေသနာ စ၊ သည်လည်း။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ ဟောတိ၊
နည်း။ ယေ၊ အကြင်သူတို့သည်။ ပ။ မိစ္ဆာပဋိပဒ္ဓါတိ၊ ကုန်၏ဟူ၍။ ဝေ၊ ဤသို့။ န အာဟ၊
မဟောပြီ။ အနုယောဂေါ၊ အားထုတ်ခြင်းဟူသော။ ဝေသာ ဓမ္မော စ၊ ဤသဘောသည်သာလျှင်။
သဒ္ဓကော၊ ဇာတိ။ မိစ္ဆာပဋိပဒ္ဓါတိ၊ ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒံ-ဝဒန္တော၊ လျက်။ ဓမ္မမေဝ၊ ပုဂ္ဂလာဓိ-
ဋ္ဌာန်မဖက် တရားသဘာဝသက်သက်ကိုသာလျှင်။ ဒေသေတိ၊ ဇာတိ။ (ယေသံ ကောသဉ္စိ တိုင်အောင်
မထူးပြီ။) “ဘဝသံယောဇနေ၊ ဘဝသံယောဇဉ်ကို။ အပ္ပဟိနေ၊ မပယ်အပ်သေးသော်။ ဘဝေါပိ၊
ဘဝကိုလည်း။ အပ္ပဟိနေ၊ မပယ်အပ်သည် (ပယ်အပ်သည် မမည်သည်)။ ဟောတိတိ၊ ဇာတိ”ဟူ၍။
ဣတိ ဝဒံ ဓမ္မမေဝ ဒေသေတိ၊ ဇာတိ။ (ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ-တိုင်အောင် မထူးပြီ။)

၃၂၈။ သုခဝိနိစ္ဆယံ ဇညာ။ ပ။ ကိဉ္စေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကာမဂုဏာ၊ တို့သည်။
ဣမေ ပဉ္စ၊ ဤဆိုအပ်သတ္တံ သော ငါးပါးတို့သည်။ ကာမေ ပဉ္စ၊ တို့နည်း။ ဣဒ္ဓါ၊ ရှာမှီးအပ်
ကုန်သော။ ဝါ၊ အလိုရှိအပ်ကုန်သော။ ကန္တာ၊ နှစ်သက်အပ်ကုန်သော။ မနာပါ၊ ကုန်သော။
ပိယဉ္စပါ၊ ချစ်စဖွယ်ဖြစ်ကုန်သော (ပိယသဘာဝါ)။ ကာမူပသံဟိဘာ၊ ကုန်သော။ ရဒနိယာ၊
တပ်မက်အပ်ကုန်သော။ စက္ခုဝိညေယျာ၊ စက္ခုဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော။ (စက္ခုဒွါရိက
ဝိညာဉ်ဆိုခြင်းလည်းဟူ။) ရှာ၊ ရှာပါရုံတို့၎င်း။ ပ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့၎င်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊
တို့။ ကာမဂုဏာ၊ တို့သည်။ ဣမေ ပဉ္စ၊ ဤ (ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော) ငါးပါးတို့သည်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။
ဣမေ ပဉ္စ ကာမဂုဏာ၊ တို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ယံ သုခံ သောမနဿံ၊ အကြင်ချမ်းသာခြင်း၊
ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇာတိ။ ဣဒံ၊ ဤချမ်းသာခြင်း၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို။ ကာမသုခံ၊
ကာမဂုဏ်သုခဟူ၍။ မိဋ္ဌသုခံ၊ မစင်ကဲ့သို့သောချမ်းသာဟူ၍။ (မိဋ္ဌံ ပိယ သုခံ။) ပုထုဇ္ဇနသုခံ၊
ဟူ၍။ အနရိယသုခံ၊ အရိယာမဂုဏ်သုခံသည် မှီဝဲအပ်သောချမ်းသာဟူ၍။ ဝုတ္တတိ၊ ဆိုအပ်၏။
“န အာသဝိတဗ္ဗံ၊ မမှီဝဲအပ်။ န ဘာဝတဗ္ဗံ၊ မပွားထုံအပ်။ န ဗဟုလိကာတဗ္ဗံ၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ
မလေ့လာအပ်။ ဧတဿ သုခဿ၊ ထို ကာမဂုဏ်ချမ်းသာ၏ ဝိသယဖြစ်သောဘေးကို။ ဘာယိတဗ္ဗန္တိ၊
ကြောက်အပ်၏” ဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ ဇာတိ။

“ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဒံ၊ ဤ။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပ။ ဝိဟရတိ၊ ဇာတိ။ ဣဒံ၊ ဤ(ဈာန်ဖြင့်)နေခြင်းကို။
ဝါ၊ ဈာန်ချမ်းသာကို။ နေက္ခမ္မသုခံ၊ ကာမမှ ထွက်မြောက်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော

၁။ တေဿ သုခဿ-ကား ဝိသယဝိသယိဘာဝသမ္ပန်၌ ဆဋ္ဌိဟုမှတ်။ သစေ ဘာယသ ဒုတုဿ (ဥဒါန)
သဗ္ဗေ တသန္တိ ဒက္ခဿ (ဓမ္မပဒ) စသည်တို့ကိုသို့မှတ်။ ၎င်းဘယ တသတ္တိ အရာ၌ ပဉ္စမိသာမဟုတ်၊ ပမာဒေ
ဘာယဒဿိ ဝါ(ဓမ္မပဒ) ဘာယတိ မံ သမဏ (သုတ္တနိ-သုစိလောမ) ယံ သုတ္တပ္ပတိ သုတ္တပ္ပိတဗ္ဗေန (ဓမ္မသင်္ဂဏီ)
စသည်တို့ကိုထောက်၍ ဆဋ္ဌိ၊ သတ္တမိ၊ ဒုတိယာ၊ တတိယာတို့လည်း သက်နိုင်ကြောင်းသိရမည်။ မောဂ္ဂလ္လာန်
ပဉ္စပျာဝဓိသု-သုတ်ရှုလေ။

ချမ်းသာဟူ၍။ ပဝိဝေကသုခံ၊ ကာမဗ္ဗကင်းသိတ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော ချမ်းသာဟူ၍။ ဥပသမသုခံ၊ ထုဂစသည်တို့၏ ငြိမ်းအေးသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော ချမ်းသာဟူ၍။ သမ္မောဓိသုခံ၊ မဂ်ဉာဏ်၏အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော ချမ်းသာဟူ၍။ ဝုစ္ဆတိ၊ အပ်၏။ အာသေဝိ-တဗ္ဗံ၊ မှီဝဲအပ်၏။ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ ပျိုးထုံအပ်၏။ ဗဟုလိကာတဗ္ဗံ၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ လေ့လာအပ်၏။ တေဿ သုခဿ၊ ထိုချမ်းသာကို။ န ဘာယိတဗ္ဗန္တိ၊ မကြောက်အပ်” ဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ ၎င်း (ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ-တိုင်အောင် မခဲပြီ။)

၃၂၉။ ရဟောဝါဒံ န ဘာသေယျ။ ပ။ ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တတြ၊ ထို ရဟောဝါဒ၊ ခိဏဝါဒ နှစ်မျိုးတို့တွင်။ အဘူတံ၊ သော။ အတတ္ထံ၊ သော။ အနတ္တသံဟိတံ၊ သော။ ယံ ရဟောဝါဒံ၊ အကြင်မျက်နှာယ်၌ အပြစ်ပြောခြင်းကို။ ဧညာ၊ သိရာ၏။ သသက္ကံ၊ စင်စစ်။ တံ ရဟောဝါဒံ၊ ကို။ န ဘာသေယျ၊ မပြောဆိုရာ။ ဘူတံ၊ သော။ တတ္ထံ၊ သော။ အနတ္တသံဟိတံ၊ သော။ ယမ္ပိ ရဟောဝါဒံ၊ ကိုလည်း။ ဧညာ၊ ရာ၏။ တဿပိ၊ ထိုစကားကိုလည်း။ အဝစနာယ၊ မဆိုခြင်းငှါ။ သိက္ခေယျ၊ ကျင့်ရာ၏။ ဘူတံ၊ သော။ တတ္ထံ၊ သော။ အတ္တသံဟိတံ၊ သော။ ယဉ္စ ရဟောဝါဒံ၊ ကိုလည်း။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ဧညာ၊ ရာ၏။ တတြ၊ ထိုသို့သိရာ၌။ တဿ ရဟောဝါဒဿ၊ ကို။ ဝစနာယ၊ ဆိုခြင်းငှါ။ ကာလညှ၊ သင့်လျော်သောအခါကို သိသူသည်။ အဿ၊ ရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တတြ၊ ထိုနှစ်မျိုးတို့တွင်။ သမ္ပုခါ၊ ၌။ အဘူတံ၊ သော။ အတတ္ထံ၊ သော။ အနတ္တသံဟိတံ၊ သော။ ယံ ခိဏဝါဒံ၊ အကြင်ရွတ်ချထံပါးကြောင်းဖြစ်သောစကားကို။ ဧညာ၊ ရာ၏။ ပ။ တတြ၊ ထိုသို့သိရာ၌။ သမ္ပုခါ၊ ၌။ တဿခိဏဝါဒဿ၊ ကို။ ဝစနာယ၊ ငှါ။ ကာလညှ၊ သူသည်။ အဿ၊ ရာ၏။ ပ။ ဝုတ္တံ၊ ၎င်း။

၃၃၀။ အတရမာနောဝ။ ပ။ ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တတြ၊ ထိုအတရမာန၊ တရမာနနှစ်မျိုးတို့တွင်။ တရမာနဿ၊ အလျင်စလို။ ဘာသတော၊ ပြောဆိုသူ၏။ ကာယောပိ၊ ကိုယ်သည်လည်း။ ကိလမတိ၊ ပင်ပန်း၏။ စိတ္တမ္ပိ၊ စိတ်သည်လည်း။ ဥပဟညတိ၊ ပင်ပန်း၏။ (ဒိဝါဒိဂဏ-ဟနဓာတု၊ ဝိဟိံ သနတ္ထံ။) သရောပိ၊ အသံသည်လည်း။ ဥပဟညတိ၊ ပျက်စီး၏။ ကဏ္ဍောပိ၊ လည်ချောင်းသည်လည်း။ အာတုရိယတိ၊ ကျင်နာ၏။ တရမာနဿ၊ အလျင်စလိုပြောဆိုသူ၏။ ဘာသိတံ၊ ပြောဆိုအပ်သောစကားသည်။ အဝိသဋ္ဌမ္ပိ၊ မသန့်ရှင်းသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ အဝိညေယျံ၊ မသိလွယ်ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တတြ၊ တို့တွင်။ အတရမာနဿ၊ မဆောမလျင်။ ဘာသတော၊ ၎င်း။ ကာယောပိ၊ သည်လည်း။ န ကိလမတိ၊ မပင်ပန်း။ ပ။ ဝုတ္တံ၊ ၎င်း။

၃၃၁။ ဇနပဒနိရုတ္တိံ။ ပ။ ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဇနပဒနိရုတ္တိယာ စ၊ ဇနပုဒ်သားတို့၏ စကား၌လည်း။ အဘိနိဝေသော၊ သုံးစွဲပြောဆိုခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ သမညာယ စ၊ လောကဝေါဟာရ၌လည်း။ အတိသာရော၊ လွန်ဆန်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ တဒေဝ၊ ထိုဘာဇန (ခွက်) ကိုပင်လျှင်။ ဧကေစ္စသု ဇနပဒေသု၊ အချို့သောဇနပုဒ်တို့၌။ ပါတိတိ၊ ပါတိဟူ၍သာလျှင်။ သဉ္စာနန္တိ၊ အသိ

၁။ ကာမတော နိက္ခန္ဓဿ သုခံ။ မဂ္ဂ-၃၊ ၁၈၆။ ကာမတော နိက္ခမတိတိ နိက္ခမော၊ နိက္ခမဝသေန ဥပုန္န-လုခံ-၄၆-၆။

အမှတ်ပြုကြကုန်၏။ ဝါ၊ နားလည်ကြကုန်၏။ ပတ္တန္တိ၊ ပတ္တဟူ၍။ သဉ္ဇာနန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝိတ္တန္တိ၊ ဝိတ္တဟူ၍။ သဉ္ဇာနန္တိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗဝန္တိ၊ သဗ္ဗဝဟူ၍။ သဉ္ဇာနန္တိ၊ ကုန်၏။ ဓာပေပန္တိ၊ ဓာပေပဟူ၍။ သဉ္ဇာနန္တိ၊ ကုန်၏။ ပေါဏန္တိ၊ ပေါဏဟူ၍။ သဉ္ဇာနန္တိ၊ ကုန်၏။ ပိသိလဝန္တိ၊ ပိသိလဝဟူ၍။ သဉ္ဇာနန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှင်။ နံ၊ ထိုဘာဇနဟူသော ဝေါဟာရကိုပင်။ တေသု တေသု ဇနပဒေသု၊ ထိုထိုဇနပုဒ်တို့၌။ ယထာ ယထာ၊ အားဖြင့်။ သဉ္ဇာနန္တိ၊ (အမျိုးမျိုး) နားလည်ကြကုန်၏။ တထာ တထာ၊ အားဖြင့်။ ဣဒမေဝ သစ္စံ မောသမညန္တိ၊ ဟူ၍။ ထာမသာ၊ (မိမိ မိမိတို့၏ ဝေါဟာရကုသလညာဏ်) အစွမ်းအားဖြင့်။ ပရာမာသာ၊ မှားသောသုံးသပ်ခြင်း အားဖြင့်။ အဘိနိဝိဿ၊ နှလုံးသွင်း၍။ ဝေါဟာရတိ၊ သုံးစွဲခေါ်ဝေါ်၏။ (ဝေ ခေါ် ဘိက္ခဝေ ပေးလော။)

၃၃၂။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ပ။ တေသု တေသု ဇနပဒေသု တို့၌။ သဉ္ဇာနန္တိ၊ ကုန်၏။ “ဣမေ အာယသ္မန္တော၊ ဤအရှင် (ရဟန်းတော်)တို့သည်။ ဣဒံ၊ ဤဘာဇနကိုပင်။ သန္ဓာယ၊ ရည်ရွယ်၍။ ဝေါဟရန္တိတိ၊ ပတ္တ-ဟု ခေါ်ဝေါ်ကုန်၏” ဟူ၍။ တထာ တထာ၊ အားဖြင့်။ အပရာမာသံ၊ မှားသော အားဖြင့် မသုံးသပ်မူ၍။ ဝေါဟာရတိ၊ ၏။ (ဝေ ခေါ်-စသည် ပေးလော။)

၃၃၃။ (ဤမှစ၍ အပိုဒ်ရေ ၃၄၁-တိုင်အောင် ဝါကျများ၌ကား “တသ္မာ ဧသော ဓမ္မော သရဏော၊ တသ္မာ ဧသော ဓမ္မော အရဏော” ဟူသော နှစ်ဝါကျမျှသာ ထူးတော့သည်။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဧသော ဓမ္မော၊ ဤတရားသဘောသည်။ သရဏော၊ ကိလေသာမြူနှင့်တကွဖြစ်သော (ကိလေသာမြူရှိသော) တရားသဘောမည်၏-ဟု ပေးလော။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တသ္မာတိဟ၊ ထို့ကြောင့်။ သရဏံ၊ ကိလေသာမြူရှိသော၊ ဓမ္မော၊ တရား သဘောကိုလည်း။ ဇာနိဿာမ၊ သိကြကုန်အံ့။ အရဏံ၊ ကိလေသာမြူမရှိသော၊ ဓမ္မော၊ ကိုလည်း။ ဇာနိဿာမ၊ ကုန်အံ့။ သရဏံ၊ သော။ ဓမ္မော၊ ကိုလည်း။ ဥ တွာ၊ ၍။ အရဏံ၊ သော။ ဓမ္မော၊ ကိုလည်း။ ဥ တွာ၊ ၍။ အရဏပဋိပဒံ၊ ကိလေသာမြူမရှိသော အကျင့်ကို။ ပဋိပဋိဿာမာတိ၊ ကျင့်ကြံကုန်အံ့ဟူ၍။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေ၊ ဟိ၊ ဤသို့လျှင်။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ကျင့်အပ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကုလပုတ္တော၊ အမျိုးကောင်းသား ဖြစ်သော။ သုဘူတိ စ ပန၊ သုဘူတိထေရ်သည်ကား။ အရဏပဋိပဒံ၊ ကို။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ဟောတော်မူ၏။ (သုဘူတိထေရ်သည် အရဏဝိဟာရိ တေဒဂ်၊ ဒက္ခိဏေယျ တေဒဂ်နှစ်ပါးရကြောင်း အင်္ဂုတ္တရ၌လေ။ အကြွင်းပေးမြူ။)

နဝမံ၊ သော။ အရဏဝိဘင်္ဂသုတ္တံ၊ သည်း။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၁၀-ဓာတုဝိဘင်္ဂသုတ်

၃၄၂။ (ဝေ မေ သုတ်-ပေးမြူ။) ဧကံ၊ သော။ သမယံ၊ ၌။ အဂဝါ၊ သည်း။ မဂဓေသု၊ တို့၌။ စာရိကံ၊ ၄။ စရဒာနော၊ သော်။ ယေန၊ ၌။ ရာဇဂဟံ၊ သည်း။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ၊ သို့။ အဝသရိ၊ ဆိုက်ရောက်ပြီ။ ယေန၊ ၌။ ဘဂ္ဂဝေါ၊ ဘဂ္ဂဝမည်သော။ ကုမ္ဘကာရော၊ သည်း။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေန၊ သို့။ ဥပသကံမိ၊ ပြီ။ ဥပသကံမိတွာ၊ ၍။ ဘဂ္ဂဝံ ကုမ္ဘကာရံ၊ ကိ။ “ဘဂ္ဂဝ၊ ဝ။ တော၊ သင့်အား။ အဂရ၊ ဝန်မလေးသည်။ သစေ (ဟောတိ)၊ ဖြစ်ငြားအံ့။—(သဇေ-အဂရ-

ဝန်မလေးလျှင်။) အာဝေသနေ၊ (သင့်)နေအိမ်၌။ (အာ ဝိသု+ယု။) ကေရတ္တံ၊ တညဉ်မျှ။
ဝိဟရေမုတိ၊ နေလိုကုန်၏”ဟူသော။ တေ၊ ကို၊ အဝေါစ၊ ပြီ—

ဘန္တေ၊ ဘုရား၊ မေ၊ အား။ ဂရ၊ ဝန်လေးခြင်းသည်။ န၊ မရှိပါ။ စ၊ ထိုသို့ပင် ဝန်မလေးပါ
သော်လည်း။ ဣ၊ ဤအိမ်၌။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဝါသုပဂတော၊ နေခြင်းသို့ ကပ်ရောက်သော။
(ရောက်နေနှင့်သောဟူလို။) ပဗ္ဗဇိတော၊ ရဟန်း (တဦး)သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိပါ၏။ သော၊ ထိုရဟန်း
သည်။ သစေ အနုဇာနာတိ၊ ခွင့်ပြုငြားအံ့။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ယထာသုခံ၊ ချမ်းသာသလို။ ဝိဟရထ၊
သိတင်းသုံးတော်မူပါကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။ တေန ခေါပန သမယေန၊ ၌။ ပုတ္တုသတိ
နာမ၊ ပုတ္တုသတိမည်သော။ ကုလပုတ္တော၊ အမျိုးသားသည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို၊ ဥဒ္ဓိဿ၊ ရည်ရွယ်
၍။ သဒ္ဓါယ၊ ဖြင့်။ အဂါရထွာ၊ မှ။ အနဂါရိယံ၊ ၌။ ပဗ္ဗဇိတော၊ ကပ်ရောက်၏။ (ရဟန်းပြု
၏။) သော၊ ထိုပုတ္တုသတိရဟန်းသည်။ တသ္မိံ ကုမ္ဘကာရာဝေသနေ၊ ထိုအိုးထိန်းသည်အိမ်၌။
ပဌမံ၊ စွာ။ ဝါသုပဂတော၊ ရောက်နေနှင့်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အထ ခေါ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။
ပ။ အာယသ္မန္တံ ပုတ္တုသတိံ ၊ ကို။ “သစေ တေပ၊ ကေရတ္တံ” နှိုဟူသော။ တေ၊ ကို၊ အဝေါစ၊
ပြီ။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ ကုမ္ဘကာရာဝေသနံ၊ သည်။ ဥရုန္တံ၊ ကျယ်ပြော၏။ အာယသ္မာ၊
အရှင်သည်။ ယထာသုခံ၊ သလို။ ဝိဟရတု၊ နေတော်မူပါ။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။

အထ ခေါ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ကုမ္ဘကာရာဝေသနံ၊ သို့ပ။ အထ ခေါ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။
ဗဟုဒေဝ ရတ္တိံ ၊ ရည်စွာသောညဉ်တာကို။ (ဗဟုဒေဝ ရတ္တိန္တိ ဒိယစုယာမမတ္တံ၊ ဣ၊ တညလုံးဟု
ဆိုလိုသည်။) နိသဇ္ဇာယ၊ ထိုင်နတော်မူခြင်းဖြင့်။ ဝိတိနာမေတိ၊ ကုန်လန်စေ၏။ အာယသ္မာ
ပိ ခေါ ပုတ္တုသတိံ၊ သည်လည်း။ ဗဟုဒေဝ ရတ္တိံ ၊ ကို။ နိသဇ္ဇာယ၊ ဖြင့်။ ဝိတိနာမေတိ၊ ၏။
အထ ခေါ၊ ၌။ ဘဂဝတော၊ ၏(စိတ်၌)။ “အယံ ကုလပုတ္တော၊ သည်။ ပါသာဒိကံ၊ ကြည်ညိုဘွယ်။
ဣရိယတိ၊ နေ၏။ အဟံ၊ သည်။ ပုစ္ဆေယံ၊ မေးရမူကား။ ယန္တုနာတိ၊ ကောင်းလေစွ” ဟူသော။
တေ၊ ဤအကြံသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ အထ ခေါ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာယသ္မန္တံ ပုတ္တုသတိံ ၊
ကို။ “ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တံ၊ သည်။ ကံ၊ အဘယ်သူကို။ ဥဒ္ဓိဿ၊ ၍။ ပဗ္ဗဇိတော၊ ရဟန်းပြုသည်။
အသိ၊ ဖြစ်သနည်း။ တေ၊ သင်၏။ သတ္တာ ဝါ၊ ဆရာသည်လည်း။ ကော၊ ဆရာနည်း။ တံ၊
သင်သည်။ ကထ ဝါ၊ ဘယ်သူ၏မူလည်း။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ရောစေသိတိ၊ နှစ်သက်သနည်း”ဟူသော။
တေ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ သက္ခယကုလာ၊ မှ။ ပဗ္ဗဇိတော၊ သော။
သက္ခယပုတ္တော၊ သော။ သမဏော ဂေါတမော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ (တံ ခေါပန ဘဂဝန္တံ ဂေါတမံ
ဝေ ကလျာဏော-စသည် ပေးမြို့။) အဟံ၊ သည်။ တံ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဥဒ္ဓိဿ၊ ၍။ ပဗ္ဗဇိတော၊
ရဟန်းပြုခဲ့၏။ မေ၊ ငါ၏။ သတ္တာ၊ ဆရာဟူသည်။ သော စ ဘဂဝါ၊ ထိုဘုရားရှင်ပင်တည်း။
အဟံ၊ သည်။ တထ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဓမ္မဉ္စ၊ တရားကိုသာလျှင်။ ရောစေမိ၊ နှစ်သက်ပါ၏။ ဣတိ၊
ဤသို့လျှောက်၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ အရဟံ၊ သော။ သံမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သော။ သော ဘဂဝါ၊
သည်။ တေရဟံ၊ ယခု။ ကဟံ၊ အဘယ်အရပ်၌။ ဝိဟရတိ ပန၊ နေတော်မူသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့

၁။ ကုစိ ယျောမသောမုသဒ္ဓနိတိ။ ဝိဟရေမု ဒိဝသံ...ရတ္တိံ ၊ ကထံ ဇာနေမု တံ မဟံ န နော ဒက္ခေမု
သမ္ပန္တံ-စသည်တို့ကိုသို့ ယျောမ ဝိဘတ်ကို ခံမပြု၍ ပြီးသည်။
၂။ ဥရုန္တံ ဝိဝိတ္တံ၊ အသမ္မာခံငှ။ ဥရုန္တံ မဟန္တာ ဝိဝရံ။ (သက္ကပဉ္စ-ဌ။) သဗ္ဗကာလံ တထေဝ
ထိဋ္ဌာကော ဥရု-ဝေယျံ၊ ဒာဟတိ ဒက္ခတိံ ဥရုန္တံ၊ ဝိသတ္တိလောပေန ဝိဝဉ္စ-တင်္ဂ-ဌာနံ။ (သက္ကမဉ္စ-ဋီ။)

မေးတော်မူ၏။ အာရုံသော၊ ငါ့ရှင်။ ဥတ္တရေသု ဗနပဒေသု၊ တို့၌။ သာဝတ္ထိနာမနဂရံ၊ သည်။ အတ္တိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ သာဝတ္ထိမြို့၌။ ပ။ ပိဟရတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။ သိက္ခ၊ ရဟန်း။ တေ၊ သင်ရဟန်းသည်။ သော ဘဂဝါ၊ ကို။ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော၊ ပန၊ မြင်ဘူးပါ၏လော။ ဒိသ္မာ၊ စ၊ မြင်ရသော်ကား။ ဇာနေယျာသိ ပန၊ သိနိုင်မည်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေး၏။ အာရုံသော၊ ငါ့ရှင်။ မေ၊ သည်။ သော ဘဂဝါ၊ ကို။ န ခေါ် ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော၊ မမြင်ဘူးပါ။ အဟံ၊ ထပည့်တော်သည်။ ဒိသ္မာ၊ စ၊ မြင်သော်လည်း။ န ဇာနေယျာသိမည်မဟုတ်ပါ။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။ အထ ခေါ်၌။ ဘဂဝတော၊ ၏(စိတ်၌)။ “အယံ ကုလပုတ္တော၊ သည်။ မမဉ္ဇ၊ ငါ့ကိုသာလျှင်။ ဥဒ္ဓိဿ၊ ၌။ ပဗ္ဗဇိတော၊ ၏။ အဟံ၊ သည်။ အဿ၊ ထိုရဟန်းအား။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေယျံ၊ ဟောရမူကား။ ယံနုနာတိ၊ စ”ဟူသော။ တေ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ အထ ခေါ် ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာယထ္ဌန္တပုတ္တုသာသိံ၊ ကို။ “ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တေ၊ သင့်အား။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေဿာမိ၊ ဟောအံ။ ပ။ ဘာသိဿာမိတိ၊ ဟောပေအံ”ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ ပြီ။ ပ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တေ၊ ဤ(ဆိုအပ်လတ္တံ့ သော)စကားကို။ အဝေါ၊ ပြီ—

၃၄၃။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ အယံ ပုရိသော၊ သည်။ ဆဓာတုဓော၊ ခြောက်ပါးသော ဓာတ်ရှိ၏။ ဆဗဿာယတနာ၊ ခြောက်ပါးသော ဗဿာယတနရှိ၏။ အဋ္ဌာရသမနောပဝိဓာဓော၊ တဆဲရှစ်ပါးသော ဝိတက်ဝိစာရရှိ၏။ စတုရစိဋ္ဌာနော၊ လေးပါးသောတည်ရာရှိ၏။ ယတ္ထ၊ အကြင်တည်ရာလေးပါးတို့၌။ ဌိတံ၊ တည်သောသူကို။ (ဝုစ္စတိ စပ်)။ ဝါ၊ တည်လတ်သော်။ မညဿဝါ၊ မာနအယဉ်တို့သည်။ နပ္ပဝတ္တန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ မညဿဝေ၊ မာနအယဉ်သည်။ အပ္ပဝတ္တမာနေ၊ မဖြစ်လတ်သော်။ (နပ္ပဝတ္တမာနေ-ဟူရှိနေ၏။) သန္တော၊ ငြိမ်းစေားသော။ မုနိတိ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ပညံ၊ ဝိပဿနာပညာကို။ နပ္ပမဇ္ဇေယျ၊ မမေ့လျော့ရာ။ သစ္စံ၊ ဝစီသစ္စာကို။ အနုရက္ခေယျ၊ စောင့်ထိန်းရာ၏။ စာဂံ၊ ကိလေသာစွန့်ပယ်ခြင်းကို။ အနုပ္ပုဂ္ဂေယျ၊ အားထုတ်ရာ၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ သန္တိမေဝ၊ ကိလေသာငြိမ်းခြင်းကိုသာလျှင်။ သိက္ခေယျ၊ ကျင့်ရာ၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဓာတုဝိတက်ဿ၊ ၏။ ဥဒ္ဓေသော၊ အကျဉ်းတည်း။

၃၄၄-၅-၆-၇။ (လွယ်ပြီ။ ပေးလေ။)

၃၄၈။ ပညံ နပ္ပမဇ္ဇေယျ။ ပ။ ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ၊ နည်း။ ကထဉ္ဇ၊ ဘယ်သို့လျှင်။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပညံ၊ ကို။ နပ္ပမဇ္ဇတိ၊ မမေ့လျော့သနည်း။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဓာတုယော၊ တို့သည်။ ဣမာ၊ ဤ(ဆိုအပ်လတ္တံ့ သော)ခြောက်ပါးတို့တည်း။ ပထဝီဓာတု၊ ၎င်း။ ပ။ ဝိညာဏဓာတု၊ ၎င်းတည်း။

၃၄၉။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ပထဝီဓာတု၊ ဟူသည်။ ကတမာ၊ စ၊ အဘယ်နည်း။ သိယာ၊ အချို့သော။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ အဇ္ဈတ္တိကာ၊ မိမိသန္တာန်၌ဖြစ်၏။ သိယာ၊ အချို့ကား။ ဗာဟိရာ၊ အပသန္တာန်၌ဖြစ်၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ အဇ္ဈတ္တိကာ၊ သော။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ ကတမာ၊ စ၊

၁။ ဆဓာတုဓော၌ ရကား အဿတ္ထိပဗ္ဗည်း။ “မဇ္ဇေ မုဇ္ဇေ သိသဇ္ဇေ ခဇ္ဇေ ကုဉ္ဇေရာ နဂရံ” တို့၌ ကဲ့သို့မဟုတ်။ ဆဓာတုယော-လည်းမဟုတ်။ စတုရေ၌ကဲ့သို့ ဝိပတ္တိကာရိယလည်းမဟုတ်။ ဆဓာတုယော အဿ-ဟု ဝိဂုဟလုပ်။

နည်း။ ယံ၊ အကြင်ရုပ်သည်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိသန္တာန်၌ဖြစ်၏။ ပစ္စတ္တံ၊ မိမိကိုယ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်၏။ ကက္ခဏံ၊ ကြမ်းတမ်း၏။ ခရိဂတံ၊ ရုန့်ရင်း၏။ ဥပါဒိန္နံ၊ တဏှာတို့သည် ကပ်၍ယူအပ်၏။ ဣဒံ၊ ဤရုပ်သည်။ သေယျထာ၊ အဘယ်နည်း။ ဧကသာ၊ ဆံပင်တို့၎င်း။ လောမာ၊ မွေးညှင်းတို့၎င်း။ နခါ၊ ခြေသည်းလက်သည်းတို့၎င်း။ ဒန္တာ၊ သွားတို့၎င်း။ တဇော၊ အရေထူ အရေပါး၎င်း။ မံသံ၊ အသား၎င်း။ နှာရူ၊ အကြော၎င်း။ အဋ္ဌိ၊ အရိုး၎င်း။ အဋ္ဌိမိဉ္ဇံ၊ ရိုးတွင်းခြင်ဆီ၎င်း။ ဝတ္တံ၊ အညှို့၎င်း။ ဟဒယံ၊ နှလုံး၎င်း။ ယကနံ၊ အသည်း၎င်း။ ကိလောဒကံ၊ အမြှေး၎င်း။ ပီဟကံ၊ အဖျဉ်း၎င်း။ ပပ္ပါသံ၊ အဆုတ်၎င်း။ အန္တံ၊ အူမ၎င်း။ အန္တဂုဏံ၊ အူသိမ်၎င်း။ ဥဒရိယံ၊ အစာသစ်၎င်း။ ကရီသံ၊ အစာဟောင်း၎င်းတည်း။ အညမ္ပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်သော။ ကိဉ္ဇိ၊ တစုံတခုသော။ ယံ ဝါ ပန၊ အကြင်ရုပ်သည်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ၎င်း။ ပါ။ ဥပါဒိန္နံ၊ ၎င်း။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ အယံ၊ ဤအလုံးစုံကို။ အဇ္ဈတ္တိကာ၊ သော။ ပထဝီဓာတု၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ ခေါ ပန၊ စင်စစ်။ အဇ္ဈတ္တိကာ၊ သော။ ယာ စေ ပထဝီဓာတု၊ အကြင်ပထဝီဓာတ်သည်၎င်း။ ဗာဟိရာ၊ သော။ ယာ စ ပထဝီဓာတု၊ သည်၎င်း။ (အတ္ထိ၊ ၎င်း။) သော၊ ဤဓာတ်နှစ်ပါးသည်။ ပထဝီဓာတုယေဝ၊ သည်သာတည်း။ တံ၊ ထိုနှစ်ပါးသော ပထဝီဓာတ်ကို။ “တေ၊ ဤပထဝီဓာတ်သည်။ န မမ၊ ငါ့ဥစ္စာမဟုတ်။ သော၊ သည်။ အဟံ၊ ငါသည်။ န အသ္မိ၊ မဟုတ်။ သော၊ သည်။ မေ၊ ၎င်း။ န အတ္တာတိ၊ ကိုယ်မဟုတ်” ဟူ၍။ ဝေ၊ ဤသို့။ တေ၊ ဤပထဝီဓာတ်ကို။ ယထာဘူတံ၊ စွာ။ သမ္ပပ္ပညာယ၊ ဖြင့်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ရှုအပ်၏။ ဝေ၊ သို့။ တေ၊ ကို။ ယထာဘူတံ၊ စွာ။ သမ္ပပ္ပညာယ၊ ဖြင့်။ ဒိသ္မာ၊ မြင်သည်ရှိသော်။ ပထဝီဓာတုယာ၊ ၌။ နိဗ္ဗိန္နတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ ပထဝီဓာတုယာ၊ ၌။ မိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ဝိရာဇေတိ၊ တပ်ခြင်းကင်းစေ၏။

၂၅၀။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ အာပေါဓာတု၊ သည်။ ကတမာ စ၊ နည်း။ သိယာ၊ အချိုသော။ အာပေါဓာတု၊ သည်။ အဇ္ဈတ္တိကာ၊ ၎င်း။ သိယာ၊ အချိုကား။ ဗာဟိရာ၊ ၎င်း။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ အဇ္ဈတ္တိကာ၊ သော။ အာပေါဓာတု၊ သည်။ ကတမာ စ၊ နည်း။ ယံ၊ အကြင်ရုပ်သည်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ၎င်း။ ပစ္စတ္တံ၊ ၎င်း။ အာပေါ၊ ယိုစီးတတ်၏။ အာပေါဂတံ၊ ယိုစီးခြင်းသို့ရောက်၏။ ဥပါဒိန္နံ၊ ၎င်း။ ဣဒံ၊ သည်။ သေယျထာ၊ နည်း။ ပိတ္တံ၊ သည်းခြေ၎င်း။ သေမ္ပံ၊ ဆလိပ်၎င်း။ ပုဗ္ဗော၊ ပြည်၎င်း။ လောဟိတံ၊ သွေး၎င်း။ သေဒေါ၊ ချွေး၎င်း။ မေဒေါ၊ အဆီခဲ၎င်း။ အဏှ၊ မျက်ရည်၎င်း။ ဝသာ၊ ဆီကြည်၎င်း။ ခေဋ္ဌော၊ တံတွေး၎င်း။ သိသံဏိကာ၊ နှပ်၎င်း။ လသိကာ၊ အစေး၎င်း။ မုတ္တံ၊ ကျင်ငယ်၎င်းတည်း။ အညမ္ပိ၊ သော။ ပ။ ဝိရာဇေတိ၊ စေ၏။

၂၅၁။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တေဇောဓာတု၊ သည်။ ကတမာ စ၊ နည်း။ ပ။ ယံ၊ အကြင်ရုပ်သည်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ၎င်း။ ပစ္စတ္တံ၊ ၎င်း။ တေဇော၊ ပူလောင်ခြင်းသဘောရှိ၏။ တေဇောဂတံ၊ ပူလောင်ခြင်းသို့ရောက်၏။ ဥပါဒိန္နံ၊ ၎င်း။ ဣဒံ၊ သည်။ သေယျထာ၊ နည်း။ ယေန စ၊ အကြင်ရုပ်ဖြင့်လည်း။ သန္တပ္ပတိ၊ ပူလောင်၏။ ယေန စ၊ ဖြင့်လည်း။ ဇီရိယတိ၊ ဆွေးမြေ့၏။ ယေန စ၊ ဖြင့်လည်း။ ပရိသုယုတိ၊ လောင်မြိုက်၏။ ယေန စ၊ ဖြင့်လည်း။ အသိတပိတခါယိတသယိတံ၊ စားဘူးယ်သောက်ဘူးယ် ခဲဘူးယ် လျက်ဘူးယ်သည်။ သမ္ပာ၊ ကောင်းစွာ။ ပရိထာမံ၊ ကျက်ခြင်းသို့။ (အကြွင်းလွယ်ပြီ။)

၂၅၂။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဝါယောဓာတု၊ သည်။ ကတမာ စ၊ နည်း။ ပ။ ယံ၊ သည်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ၎င်း။ ပစ္စတ္တံ၊ ၎င်း။ ဝါယော၊ ထောက်ခံလှုပ်ရှားတတ်၏။ ဝါယောဂတံ၊ ထောက်ခံလှုပ်ရှားခြင်း

သို့ရောက်၏။ ဥပါဒိန္နံ၊ ၎်။ ဣဒံ၊ သည်။ သေယျထာ၊ နည်း။ ဥဒ္ဓကံမာ၊ အထက်သို့ဆန်ကုန်
 သော။ ဝါတာ၊ လေတို့၎င်း။ အဓောဂမာ၊ အောက်သို့စုန်ကုန်သော။ ဝါတာ၊ လေတို့၎င်း။
 ကုစ္ဆိသယာ၊ ဝမ်း၌တည်ကုန်သော။ ဝါတာ၊ လေတို့၎င်း။ ကောဠာသယာ၊ အအူ၌တည်ကုန်
 သော။ ဝါတာ၊ တို့၎င်း။ အင်္ဂမင်္ဂါနုယာရိနော၊ အင်္ဂါကြီးငယ်သို့ လျှောက်ကုန်သော။ ဝါတာ၊
 တို့၎င်း။ အဿာသော၊ ဝင်သက်၎င်း။ ပဿာသော၊ ထွက်သက်၎င်း။ ဣယံ၊ ဤသည်တို့တည်း။
 (အကြွင်းတူ)။

၃၅၃။ သိက္ခု၊ ရဟန်း။ အာကာသဓာတု၊ သည်။ ကတမာ စ၊ နည်း။ ပ။ ယံ၊ သည်။ အဇ္ဈတ္တံ၊
 ၎်။ ပစ္စတ္တံ၊ ၎်။ အာကာသံ၊ ရေးခြစ်၍ မရသော သဘောရှိ၏။ အာကာသဂတံ၊ ရေးခြစ်၍
 မရသော သဘောသို့ ရောက်၏။ (တနည်း ဂတသဗ္ဗါ အနက်မဲ့ကြံ။ အာကာသောဝ အာကာသဂတံ
 ဓေဋ္ဌဂတာဒိ ဝိယ။ အဋ္ဌသာလိနိ။)

ဥပါဒိန္နံ၊ ၎်။ ဣဒံ၊ သည်။ သေယျထာ၊ နည်း။ ကဏ္ဍစိဗ္ဗံ၊ နားပေါက်၎င်း။ နာသစ္စိဗ္ဗံ၊
 နှာခေါင်းပေါက်၎င်း။ မုခဒ္ဓါရံ၊ ခံတွင်းပေါက်၎င်းတည်း။ ယေန စ၊ အကြင်အပေါက်ဖြင့်လည်း။
 အသိတပိတခါယိတသာယိတံ၊ ကိ။ အဇ္ဈောဟရတိ၊ မျှ၏။ ယတ္ထ စ၊ အကြင်အရပ်၌လည်း။
 အသိတ ပိတ ခါယိတ သာယိတံ၊ သည်။ သန္တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ ယေန စ၊ ဖြင့်လည်း။ အသိတပိတ-
 ခါယိတသာယိတံ၊ သည်။ အဓောသဂံ၊ အောက်အဖို့သို့။ နိက္ခမတိ၊ ထွက်၏။ အညမ္ဗိ၊
 သော။ ပ။ အယံ၊ ထိပါး၍ မရသော သဘောလက္ခဏာရှိ၏။ (န ဟညတိတိ အယံ၊ အသုနိယန္တိ
 အတ္ထော။ အဋ္ဌသာလိနိ။)

အသဂတံ၊ ထိပါး၍ မရသော သဘောသို့ ရောက်၏။ ဝိဝရံ၊ ဟင်းလင်းသဘောလက္ခဏာရှိ၏။
 ဝိဝရဂတံ၊ ဟင်းလင်းသဘောသို့ ရောက်၏။ မံသ လောဟိတေဟိ၊ အသား အသွေးတို့ဖြင့်။ အသမ္ပုဋ္ဌံ၊
 မတွေ့ထိအပ်။ ဥပါဒိန္နံ၊ ၎်။ (အကြွင်းတူပြီ။ ဤဓာတ်များသည် မ ၂-မဟာရာဟုလောဝါဒ-
 ဆုတ်၌လည်း လာ၏။) ☸

၃၅၄။ အထ၊ ထို့ပြင်။ အပရံ၊ သော။ ပရိသုဒ္ဓံ၊ စင်ကြယ်သော။ ပရိယောဒါတံ၊ ဖြူစင်သော။
 ဝိညာဏံယေဝ၊ ဝိညာဉ်သည်သာလျှင်။ အာသိဿတိ၊ ကြွင်း၏။ တေန စ ဝိညာဏေန၊ ထို
 ဝိညာဉ်ဖြင့်လည်း။ ကိံ၊ အဘယ်သို့။ ဝိဇာနာတိ၊ သိသနည်း။ သုခန္တိပိ၊ သုခဟူ၍လည်း။
 ဝိဇာနာတိ၊ ၎်။ ဒုက္ခန္တိပိ၊ ဒုက္ခဟူ၍လည်း။ ဝိဇာနာတိ၊ ၎်။ အဒုက္ခသုခန္တိပိ၊ ဥပေက္ခာဟူ၍
 လည်း။ ဝိဇာနာတိ၊ ၎်။ သိက္ခု၊ ရဟန်း။ သုခဝေဒနီယံ၊ သုခဝေဒနာ၏အကြောင်း (အစီးအပွား)
 ဖြစ်သော။ ဖဿံ၊ ဖဿက္ခိ။ ပဋိစ္စ၊ ၎်။ သုခါ၊ သော။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
 ဖြစ်၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ သုခံ၊ သော။ ဝေဒနံ၊ ကိ။ ဝေဒယမာနော၊ ခံစားသည်ရှိသော်။
 သုခံသော။ ဝေဒနံ၊ ကိ။ ဝေဒယာမိတိ၊ ခံစား၏ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ သုခဝေဒနီယဿ၊
 သော။ တဿေဝ ဖဿဿ၊ ထိုဖဿ၏သာလျှင်။ နိရောဓာ၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ တဇ္ဇံ၊ ထိုထို
 အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်ပေါ်သော။ ဝေဒယိတံ၊ ဝေဒနာကို ဖြစ်စေတတ်သော။ သုခဝေဒနီယံ၊
 သော။ ဖဿံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ၎်။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်သော။ ယံ ယာ သုခါ ဝေဒနာ၊ အကြင်သုခဝေဒနာ
 သည်။ အတ္ထိ၊ ၎်။ သာ၊ ထိုသုခဝေဒနာသည်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ သာ၊ သည်။ ဝူပသမ္ပတိတိ၊
 ငြိမ်း၏ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၎်။

☸ ၃၅၅။ ၃၅၆။ (တို့၌ သုခအတိုင်း ဒုက္ခ ဥပေက္ခာလဲ၍ အနက်ဆို။)

၃၅၅။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း၊ သေယျထာပီ၊ ဖြစ်သင့်သော ဥပမာကို ဆိုအံ့။ ဒွိန္ဒ၊ နှစ်ချောင်းကုန်
 သော။ ကဋ္ဌာနံ၊ သစ်သားတို့၏။ သံဆန္ဒာ၊ ပုတ်တိုက်ခြင်းကြောင့်။ သမောဓာနာ၊ ပေါင်းမိခြင်း
 ကြောင့်။ ဥသ္မာ၊ အငွေသည်။ ဇာယတိ၊ ဖြစ်၏။ တေဇော၊ မီးသည်။ အဘိနိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။
 ဒွိန္ဒ၊ နှစ်ချောင်းကုန်သော။ တေသံယေဝ ကဋ္ဌာနံ၊ ထိုသစ်သားတို့၏သာလျှင်။ နာနာတာဝါ၊
 အသီးသီးဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဝိက္ခေပါ၊ ပြန်ကျခြင်းကြောင့်။ တဇ္ဇာ၊ ထိုအကြောင်းကြောင့်ဖြစ်
 သော။ ယာ ဥသ္မာ၊ အကြင်အငွေသည်။ အတ္ထိ၊ ၎င်း။ သာ၊ ထိုအငွေသည်။ နိဂုဇ္ဈတိ၊ ၎င်း။ သာ၊
 သည်။ ဝူပသမ္ပတိ၊ ၎င်း။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဝေမေဝ ခေါ၊ ဤအတူသာလျှင်။ ပ။ ပဇာနာတိ၊ ၎င်း။

၃၅၆။ ၃၅၉-(ပိုဒ်တိုက်လည်း စုည်းတူ။)

၃၆၀။ အထ၊ ထိုပြင်။ အပရံ၊ တပါးသော။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ သော။ ပရိယောဒါတာ၊ သော။ မုဒု စ၊
 နူးလည်းနူးညံ့သော။ ကမ္မညာ စ၊ အမှု၌လည်းခံသော။ ပဘဿရာ စ၊ ထွက်သောအရောင်လည်း
 ရှိသော။ ဥပေက္ခာယေဝ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာသည်သာလျှင်။ အဝသိဿတိ၊ ကြွင်း၏။ ဘိက္ခု၊
 ရဟန်း။ သေယျထာပီ၊ အံ့။ ဒက္ခော၊ လိမ်မာသော။ သုဝဏ္ဏကာရော ဝါ၊ ရွှေပန်းထိမ်သည်သည်
 ၎င်း။ သုဝဏ္ဏကာရန္တေဝါသီ ဝါ၊ ရွှေပန်းထိမ်သည်၏ တပည့်သည်၎င်း။ ဥက္ကံ၊ မိုက်ခွက်ကို။
 ဗန္ဓေယျ၊ ဗွဲထု၏။ ဥက္ကံ၊ ကို။ ဗန္ဓိတုာ၊ ဖွဲ့၍။ ဥက္ကာမုခံ၊ မိုက်ခွက်ဝကို။ အာလိမ္မေယျ၊ လိမ်းကျ
 ထု၏။ ဥက္ကာမုခံ၊ ကို။ အာလိမ္မေတုာ၊ လိမ်းကျ၍။ သဏ္ဍာသေန၊ ညှပ်ဖြင့်။ ဇာတဂ္ဂပံ၊ ရွှေကို။
 ဝဟေတုာ၊ ယူ၍။ ဥက္ကာမုခေ၊ မိုက်ဝဋ်။ ပက္ခိယေယျ၊ ထည့်ထု၏။ တမေနံ၊ ထိုရွှေကို။ ကာလေန
 ကာလံ၊ ရံခါရံခါ၌။ အဘိဓမ္မေယျ၊ ရွေးရွှေမှုတ်ထု၏။ ကာလေန ကာလံ၊ ၌။ ဥဒကေန၊ ရေဖြင့်။
 ပရိပေါသေယျ၊ ဖျန်းထု၏။ ကာလေန ကာလံ၊ ၌။ အဇ္ဈပေက္ခေယျ၊ လျှစ်လျူရွှေထု၏။ တံ
 ဇာတဂ္ဂပံ၊ ထိုရွှေသည်။ သုဇန္တံ၊ ကောင်းစွာလှော်အပ်သည်။ နိဒ္ဒန္တံ၊ အကြွင်းမရှိ လှော်အပ်သည်။
 နိဟန္တံ၊ အညစ်အကြေးကို ထုတ်အပ်သည်။ နိန္ဒိတကသာဝံ၊ အကြွင်းမရှိ ထုတ်ဆောင်အပ်ပြီးသော
 သေးငယ်သော အမည်းအမှုန်ရှိသည်။ (ဟုတုာ၊ ၍။) မုဒု စ၊ သည်၎င်း။ ကမ္မညဉ္ဇ၊ သည်၎င်း။
 ပဘဿရဉ္ဇ၊ သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ယဿာ ယဿာ စ ပိဋ္ဌန္တနဝိကထိယာ၊ အကြင်အကြင်
 တန်ဆာအထူးအလို့ငှါ။ အာကင်္ခတိ၊ အလိုရှိ၏။ ပဋိကာယ၊ ရွှေပြားအလို့ငှါ။ ယဒိ အာကင်္ခတိ၊
 အံ့။ ကုဏ္ဍလာယ၊ နားချောင်းအလို့ငှါ။ ယဒိ အာကင်္ခတိ၊ အံ့။ ဂိဝေယျကာယ၊ လည်ရွဲ တန်ဆာ
 အလို့ငှါ။ ယဒိ-အာကင်္ခတိ၊ အံ့။ သုဝဏ္ဏမာလာယ၊ ရွှေပန်းခိုင်အလို့ငှါ။ ယဒိ အာကင်္ခတိ၊ အံ့။
 အထ၊ ထိုရွှေပန်းထိမ်သည်၏။ တဉ္ဇ၊ အတ္ထံ၊ ထိုတန်ဆာအထူးဟူသောအကျိုးကိုလည်း။ အနုဘောတိ၊
 ခံစားရ၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဝေမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ ပ။ အဝသိဿတိ၊ ၎င်း။

၀၅

၃၆၁။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ “အဟံ၊ ငါသည်။ ဝေံ၊ သို့။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ သော။ ဝေံ၊ သို့။
 ပရိယောဒါတံ၊ သော။ ဣမံ ဥပေက္ခံ၊ ဤဥပေက္ခာကို။ အာကာသာနဉ္ဇာယတနံ၊ အာကာသာနဉ္ဇာ
 ယတနဈာန်သို့။ စေ ဥပသံဟရေယျ၊ အကယ်၍ ကပ်ဆောင်ငြားအံ့။ တဒနုဓမ္မံ၊ ထိုအာကာသာ
 နဉ္ဇာယတနဈာန်သို့ အစဉ်လိုက်သော။ စိတ္တဉ္ဇ၊ ရူပါဝရစိတ်ကိုလည်း။ စေ ဘာဝေယျ၊ အကယ်၍
 ဖြစ်စေငြားအံ့။ ဝေံ၊ ဤသို့ဖြစ်စေသည်ရှိသော်။ မေ၊ ငါ၏။ တံနိဿိတာ၊ ထိုအာကာသာနဉ္ဇာယတန
 ဈာန်ကို မှီသော။ တဒုပါဒါနာ၊ ထိုအာကာသာနဉ္ဇာယတနဈာန်ကို ယူသော။ အဟံ ဥပေက္ခာ၊ ဤ
 ဥပေက္ခာသည်။ စိရံ၊ ကြာမြင့်စွာသော။ စိသံ၊ ရှည်စွာသော။ အဒ္ဓါနံ၊ ကာလပတ်လုံး။ တိဋ္ဌေယျ၊
 တည်ထု၏။ ပ။ တိဋ္ဌေယျာတိ၊ တည်ထု၏” ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။

၃၆၂။ သော၊ သည်။ “အဟံ၊ သည်။ပ။ စေ ဘာဝေယံ၊ အံ၊ တေ၊ ဤအဂ္ဂပါဝစရဈာန်သည်။ သင်္ခတံ၊ ပြုပြင်အပ်သောသဘောတည်း။ပ။ တေ၊ ဤအဂ္ဂပါဝစရဈာန်သည်။ သင်္ခတန္တံ၊ တည်း” ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ ပဇာနာတိ၊ နိ။

သော၊ သည်။ တံ၊ ထိုဂ္ဂပါဝစရာ ရှုပါဝစရဈာန်ကို။ ဘဝါယ ဝါ၊ ကြီးပွားခြင်းငှါ၎င်း။ (သဿတ အလ္လိငှါ၎င်းလည်းပေး။) ဝိဘဝါယ ဝါ၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းငှါ၎င်း။ (ဥစ္စေဒအလ္လိငှါ၎င်းလည်းပေး။) နေဝ အဘိသင်္ခဏေတိ၊ မပြုငြိမ့်အားမထုတ်။ န အဘိသဉ္ဇေတယ တိ၊ မစေ့ဆော်။ သော၊ သည်။ ဘဝါယ ဝါ၊ ငှါ၎င်း။ ဝိဘဝါယ ဝါ၊ ငှါ၎င်း။ အနဘိသင်္ခဏေန္တော၊ မပြုငြိမ့်သည်ရှိသော်။ အနဘိသဉ္ဇေတယန္တော၊ မစေ့ဆော်သည်ရှိသော်။ လောကော၊ လောက၌။ ကိဉ္စိ၊ တစ်စုံတစ်ခုသော အာရုံကို။ န ဥပါဒိယတိ၊ မစွဲလမ်း။ အနုပါဒိယံ၊ မစွဲလမ်းသည်ရှိသော်။ န ပရိတဿတိ၊ မတပ်မက်။ အပရိတဿံ၊ မတပ်မက်သည်ရှိသော်။ ပစ္စတ္တံယေဝ၊ အသီးအခြားသာလျှင်။ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြု၏။ “ဇာတိ၊ ပဋိသန္ဓေသည်။ ခိကာ၊ ကုန်ပြီ။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယကံ။ ဝုသိတံ၊ ကျင့်သုံးအပ်ပြီ။ ကရဏိယံ၊ ပြုထိုက်သောမက်ကိစ္စကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီ။ ဣတ္ထတ္တာယ၊ ဤမက်ကိစ္စအကျိုးငှါ။ အပရံ၊ တပါးသောပြုဘွယ်ကိစ္စသည်။ န ဣတိ၊ မရှိ” ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ နိ။ (ဣတ္ထတ္တာယ၊ ဤဘဝမှ။ အပရံ၊ တပါးသောဘဝသည်။ န ဣတိ၊ မရှိဟူ၍သော်လည်းပေး။)

၃၆၃။ သော၊ ထိုရဟန္တာသည်။ သုခံ၊ သော။ ဝေဒနံ၊ ကိ။ စေ ဝေဒေတိ၊ အကယ်၍ခံစားအံ့။ သာ၊ ထိုဝေဒနာသည်။ အနိစ္စာတိ၊ အမြဲမရှိဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ နိ။ အနုဇ္ဈောသိတာတိ၊ မျိုမတတ်စွဲလမ်းဘွယ်မရှိဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ နိ။ အနဘိနန္ဒိတာတိ၊ နှစ်သက်ဘွယ်မရှိဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ နိ။ ဒုက္ခံ၊ သော။ ဝေဒနံ၊ ကိ။ပ။ ပဇာနာတိ၊ နိ။ အဒုက္ခမသုခံ၊ ဥပေက္ခာဖြစ်သော။ ဝေဒနံ၊ ကိ။ပ။ ပဇာနာတိ၊ နိ။

၃၆၄။ သော၊ သည်။ သုခံ၊ သော။ ဝေဒနံ၊ ကိ။ စေ ဝေဒေတိ၊ အံ့။ နံ၊ ထိုသုခဝေဒနာကို။ ဝိသယုတ္တော၊ သံယောဇဉ်နှင့် မယှဉ်သည်ဖြစ်၍။ ဝေဒေတိ၊ ခံစား၏။ ဒုက္ခံ၊ သော။ပ။ ဝေဒေတိ၊ နိ။ အဒုက္ခမသုခံ၊ သော။ပ။ ဝေဒေတိ၊ နိ။ သော၊ သည်။ ကာယပရိယန္တိကံ၊ ကိုယ်လျှင် အဆုံးစွန်အပိုင်းအခြားရှိသော။ ဝေဒနံ၊ ကိ။ ဝေဒယမာနော၊ ခံစားသည်ရှိသော်။ ကာယပရိယန္တိကံ၊ ကိုယ်လျှင်အဆုံးစွန်အပိုင်းအခြားရှိသော။ ဝေဒနံ၊ ကိ။ ဝေဒယာမိတိ၊ ခံစား၏ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ နိ။ ဇီဝိတပရိယန္တိကံ၊ အသက်လျှင်အဆုံးစွန်အပိုင်းအခြားရှိသော။ ဝေဒနံ၊ ကိ။ ဝေဒယမာနော၊ သော်။ ဇီဝိတပရိယန္တိကံ၊ သော။ ဝေဒနံ၊ ကိ။ ဝေဒယာမိတိ၊ နိဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ နိ။ ကာယဿ၊ နိ။ ဘေဒါ၊ ပျက်ခြင်းဟူသော။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ အထက်၌။ ဇီဝိတပရိယာဒါနာ၊ အသက်ကုန်သည်မှ။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်၌။ ဣဓေဝ၊ ဤတဆဲနှစ်ပါးသော အာယတနတို့၌သာလျှင်။ သဗ္ဗဝေဒယိတာနိ၊ အလုံးစုံသော ဝေဒနာတို့သည်။ အနဘိနန္ဒိတာနိ၊ နှစ်သက်ဘွယ်မရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ သိတိဘဝိဿန္တိတိ၊ ငြိမ်းပျောက်ကုန်လတ္တံ့ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ နိ။

၃၆၅။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ သေယုထာပိ၊ အံ့။ တေလဉ္ဇ၊ ဆီကိုလည်း။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဝဋ္ဌိံ စ၊ မီးစာကိုလည်း။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ တေလပဒိပေါ၊ ဆီမီးရောင်သည်။ ဈာယတိ၊ တောက်လောင်၏။ တဿေဝ တေလဿ စ၊ ထိုဆီ၏သာလျှင်၎င်း။ တဿေဝ ဝဋ္ဌိယာ စ၊ ထိုမီးစာ၏သာလျှင်၎င်း။ ပရိယာဒါနာ၊ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ အညဿ၊ စ။ တပါးသောဆီမီးစာကိုလည်း။ အနုပဟာရာ၊ ထမင်း

မကပ်ဆောင်ခြင်းကြောင့်။ အနာဟာရော၊ အကြောင်းမရှိသည်ဖြစ်၍။ နိဗ္ဗာယတိ၊ ငြိမ်း၏။
 ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဝေမေဝ ခေါ်၊ သာလျှင်။ ပ။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ တထွာ၊ ထိုကြောင့်။ ဝေ၊ ဤ
 (မြတ်သောအရဟတ္တဖိုလ်) ပညာနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။
 ပရမေန၊ မြတ်သော။ ဣမိနာ ပညာဓိဋ္ဌာနေန၊ ဤတည်ရာဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ပညာနှင့်။
 သမန္နာဂတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ သဗ္ဗဒုက္ခက္ခယေ၊ အလုံးစုံသော
 ဆင်းရဲ၏ကုန်ခြင်းကြောင့် (ဖြစ်သော)။ ယဒိဒံ ဉာဏံ၊ အကြင်အရဟတ္တဖိုလ်ဉာဏ်သည်။ အတ္ထိ၊
 ၏။ သော၊ ထိုအရဟတ္တဖိုလ်ဉာဏ်သည်။ ပရမာ၊ သော။ အရိယာ၊ ပြုစင်သော။ ပညာ၊
 ပညာတည်း။

၃၆၆။ တဿ၊ ထိုရဟန္တာ၏။ သာ ဝိမုတ္တိ၊ ထိုကိလေသာတို့မှ လွတ်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်ဉာဏ်
 သည်။ သစ္စော၊ နိဗ္ဗာန်သစ္စာ၌။ ဌိတာ၊ တည်သည်။ အက္ခပ္ပိ၊ ပျက်စီးခြင်းမရှိသည်။ ဟောတိ၊
 ၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ ယံ၊ အကြင်သဘောသည်။ မောသဓမ္မံ၊ ပျက်စီးခြင်းသဘော
 ရှိ၏။ တံ၊ ထိုသဘောသည်။ မုသာ၊ မှားယွင်း၏။ (ပျက်စီး၏ဟူလို။) ယံ၊ အကြင်သဘောသည်။
 အမောသဓမ္မံ၊ ပျက်စီးခြင်းသဘောမရှိ။ နိဗ္ဗာနံ၊ ရာဂစသော မီးငြိမ်း၏။ တံ၊ ထိုသဘောသည်။
 သစ္စံ၊ မှန်ကန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဝေ၊ ဤနိဗ္ဗာန်သစ္စာနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သော။ ဘိက္ခု၊
 သည်။ ပရမေန၊ သော။ ဣမိနာ သစ္စာဓိဋ္ဌာနေန၊ ဤနိဗ္ဗာန်သစ္စာဟူသော တည်ရာနှင့်။ သမန္နာ-
 ဂတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ အမောသဓမ္မံ၊ ပျက်စီးခြင်းသဘော
 မရှိသော။ ယဒိဒံ နိဗ္ဗာနံ၊ အကြင်နိဗ္ဗာန်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဝေ၊ ဤပျက်စီးခြင်းသဘောမရှိသော
 နိဗ္ဗာန်သည်။ ပရမံ၊ မြတ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ အရိယသစ္စာမည်၏။

၃၆၇။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး(ပုထုဇဉ်ဖြစ်ရာ) အခါ၌။ အဝိဒ္ဓသုနော၊ မဂ်ဖိုလ်ပညာမရှိသော။ အထောဝ၊
 ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌သာလျှင်။ ဥပဓိ၊ ဆင်းရဲကိုထားအပ်ရာခန္ဓာကာမဂုဏ်တို့သည်။ (ဥပဓိယတိ ဣ
 ဒုက္ခန္တိ ဥပဓိ၊ ခန္ဓာ ကာမဂုဏာ စ-ဋီ။) ဝါ၊ ဆင်းရဲကိုအားထုတ်ကုန်သော ကိလေသာ အဘိသင်္ခါရ
 တို့သည်။ (ဥပဒဟန္တိ ဒုက္ခန္တိ ဥပဓိ၊ ကိလေသာဘိသင်္ခါရ-ဋီ။) သတ္တော၊ တဏှာဖြင့် ထက်ဝန်းကျင်
 ယူအပ်သည်။ သမာဒိန္နာ၊ ဒိဋ္ဌိဖြင့် ထက်ဝန်းကျင်စွဲလမ်းအပ်သည်။ (ပရိယတ္တဘာဝေန တဏှာယ
 ဂဟိတာ၊ ဒိဋ္ဌိယာ ပရာမဋ္ဌာ-ဋီ။) အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝေ၊ ထိုခန္ဓာကာမဂုဏ်ကိလေသာအဘိ
 သင်္ခါရတို့ကို။ ပဟိနာ၊ ပယ်အပ်ကုန်သည်။ ဥစ္ဆန္နမူလာ၊ ကုန်သည်။ တာလာဝတ္ထုကတော၊ ကုန်သည်။
 အနာဘာဝံကတော၊ ကုန်သည်။ အာယတိံ၊ ၌။ အနုပ္ပါဒဓမ္မော၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ ဝေ၊ ဤပယ်ခြင်းနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပရမေန၊ သော။
 ဣမိနာ စာဂါဓိဋ္ဌာနေန၊ ဤတည်ရာဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ဖြင့် ကိလေသာတို့ကို ပယ်ခြင်းနှင့်။
 သမန္နာဂတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ ယဒိဒံ သဗ္ဗပုဂ္ဂိုလ်နိဗ္ဗာနော၊
 အကြင်ခန္ဓာ ကာမဂုဏ် ကိလေသာ အဘိသင်္ခါရတို့ကို ပယ်စွန့်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သော၊
 ဤပယ်စွန့်ခြင်းသည်။ ပရမော၊ သော။ အရိယော၊ သော။ စာဂေါ၊ ပယ်စွန့်ခြင်းတည်း။

☰

၁။ အနုပဟာရာ-၌ ဝေ ဝဋီယာ စ တေလဿ စ အနုပဟာရာ ဝိပသိခါ အနာဟာရာ နိဗ္ဗာယတိ (၄)
 မဟာရဏကမုရိအော ဝိမာ ဝန္တဂါမိ မုထုဇဉော (၅) တို့ကို ထောက်၍ “အနုပါဒါနာ”မသင့်၊ “အနုပဟာရာ”သာ
 ယင့်၏။ ..

၃၆၈။ ပုဗ္ဗေ ခွံ။ အဝိဒ္ဓသုနော၊ သော၊ တထောဝ၊ ခွံသာလျှင်။ အဘိဇ္ဈာ၊ ရှေးရှုကြံတတ်သော လောဘသည်။ ဆန္ဒော၊ အလိုသည်။ သာရာဂေါ၊ ပြင်းစွာထပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ခ်။ အထာ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သော၊ ထိုအဘိဇ္ဈာ ဆန္ဒ သာရာဂကို။ ပဟိနော၊ အပ်သည်။ ပ။ ဟောတိ၊ ခ်။

ပုဗ္ဗေ ခွံ။ အဝိဒ္ဓသုနော၊ သော၊ တထောဝ၊ ခွံသာလျှင်။ အာစာတော၊ ရန်ငြိုးပွဲခြင်းသည်။ ဗျာပါဒေါ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ရောက်ခြင်းသည်။ သမ္ပဒေါသော၊ အလုံးစုံအားဖြင့် ပြစ်မှားခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ခ်။ အထာ၊ သည်။ သော၊ ထိုအာစာတဗျာပါဒ သမ္ပဒေါသကို။ ပဟိနော၊ အပ်သည်။ ပ။ ဟောတိ၊ ခ်။

ပုဗ္ဗေ ခွံ။ အဝိဒ္ဓသုနော၊ သော၊ တထောဝ၊ ခွံသာလျှင်။ အဝိဇ္ဇာ၊ သစ္စာလေးပါးကို မသိခြင်း မောဟသည်။ သမ္မောဟော၊ ပြင်းစွာတွေဝေခြင်း မောဟသည်။ ဟောတိ၊ ခ်။ အထာ၊ သည်။ သော၊ ထိုအဝိဇ္ဇာ သမ္မောဟကို။ ပဟိနော၊ အပ်သည်။ ပ။ ဟောတိ၊ ခ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝေ၊ ဤမောဟကိုပယ်ခြင်းနှင့်။ သမန္တာဂတော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပရမေန၊ သော။ ဣမိနာ ဥပသမာဓိဋ္ဌာနေ၊ ဤတည်ရာဖြစ်သော ထုဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟတို့၏ ငြိမ်းခြင်းနှင့်။ သမန္တာဂတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ခ်။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ ထုဂဒေါသမောဟာနံ၊ ထုဂဒေါသမောဟတို့၏။ ယဒိဓံ ဥပသမော၊ အကြင်ငြိမ်းအေးခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ခ်။) သော၊ ဤထုဂ ဒေါသ မောဟတို့၏ ငြိမ်းအေးခြင်းသည်။ ပရမော၊ သော။ အရိယော၊ သော။ ဥပသမော၊ ငြိမ်းအေးခြင်းတည်း။

“ပညံ နပ္ပမဇ္ဇေယျ။ ပ။ သန္တိမေဝ သော သိက္ခေယျာတိ၊ သိက္ခေယျ” ဟူ၍။ ဣတိ၊ ဤသို့သော။ ယံ တံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောထော်မှုအပ်၏။ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ တေ၊ ထိုစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။

၃၆၉။ ယတ္ထ။ ပ။ ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ၊ နည်း။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ အသ္မိတိ၊ ငါဖြစ်၏ဟူသော။ တေ မညိတံ၊ ဤမှတ်ထင်ခြင်းသည်၎င်း။ အယံ၊ ဤကိုယ်သည်။ အဟံ၊ သည်။ အသ္မိတိ၊ ခ် ဟူသော။ တေ မညိတံ၊ သည်၎င်း။ ဘဝိဿန္တိ၊ ငါဖြစ်အံ့ဟူသော။ တေ မညိတံ၊ သည်၎င်း။ န ဘဝိဿန္တိ၊ ငါမဖြစ်အံ့ဟူသော။ တေ မညိတံ၊ သည်၎င်း။ ရူပိ၊ ရုပ်ရှိသည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ဖြစ်အံ့ဟူသော။ တေ မညိတံ၊ သည်၎င်း။ အရူပိ၊ ရုပ်မရှိသည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ဖြစ်အံ့ဟူသော။ တေ မညိတံ၊ သည်၎င်း။ အညိ၊ သညာရှိသည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ အံ့ဟူသော။ တေ မညိတံ၊ သည်၎င်း။ အသညိ၊ သညာမရှိသည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ အံ့ဟူသော။ တေ မညိတံ၊ သည်၎င်း။ နေဝသညိနာသညိ၊ ရုန့်ရင်း သောသညာရှိသည် မဟုတ် သိမ်မွေ့သောသညာ မရှိသည် မဟုတ်သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ အံ့ဟူသော။ တေ မညိတံ၊ သည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ ခ်။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ မညိတံ၊ မှတ်ထင်ခြင်းဟူသော။ ထေဂေါ၊ အနာသည်။ မညိတံ၊ ဟူသော။ ဂဏ္ဍော၊ အိုင်းအမာသည်။ မညိတံ၊ ဟူသော။ သလ္လံ၊ ငြောင့်သည်။ အတ္ထိ၊ ခ်။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ သမ္ပမညိတာနံထေဝ၊ အလုံးစုံသောမှတ်ထင်ခြင်း (တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိ) တို့ကိုသာလျှင်။ သမတိက္ကမာ၊ လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့်။ မုနိ၊ ရဟန္တာ ရဟန်းကို။ သန္တောတိ၊ ငြိမ်းသူဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ သန္တော၊ ငြိမ်းသော။ မုနိ၊ ရဟန္တာ ရဟန်းသည်။ န ဇာယတိ၊ မဖြစ်။ န ဇီယတိ၊ မအို။ န မိယတိ၊ မသေ။ န ကပ္ပတိ၊ မပျက်။ န ပိဟေတိ၊ မနှစ်သက်။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ ယေန၊ အကြင် အကြောင်းကြောင့်။ ဇာယေထ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တံ၊ ထိုအကြောင်းသည်။ အထာ၊ ထိုရဟန္တာရဟန်း၏ (သန္တာန်ခွံ) နတ္ထိ၊ မရှိ။ အဇာယမာနော၊

မပြစ်သည်ရှိသော်။ ကိံဇိယိဿတိ၊ အဘယ်မှာ ဆိုလတ္တံ့နည်း။ အဇိယမာနော၊ မဖိုသည် ရှိသော်။ ကိံဇိယိဿတိ၊ အဘယ်မှာသေလတ္တံ့နည်း။ အမိယမာနော၊ မသေသည်ရှိသော်။ ကိံကုပ္ပိဿတိ၊ အဘယ်မှာ ပျက်လတ္တံ့နည်း။ အကပ္ပမာနော၊ မပျက်သည်ရှိသော်။ ကိဿ၊ အဘယ်ကြောင့်။ ပိဟေဿတိ၊ နှစ်သက်လတ္တံ့နည်း။ ယတ္ထ။ပ။ ဝုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တံ၊ သည်။ မေ၊ ဧ။ သံခိတ္တေန၊ အကျဉ်းအားဖြင့် (ဟောကြားအပ်ပြီးသော)။ ဣမံ ဓာတုဝိဘက်ံ၊ ဤဓာတုဝိဘက်ကို။ ဓာရေဟိ၊ မှတ်လော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ (အဓက တေဒဝေါစ-ပြန်စပ်။)

၃၇၀။ အထ ခေါ၊ န္တံ။ အာယသ္မာ ပုက္ကသတိ၊ သည်။ “သတ္တာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ မေ ဝါ၏ (ထံသို့)။ အနုပ္ပတ္တော ကိရ၊ အစဉ်ရောက်တော်မူပြီတဲ့။ သုဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ မေ သို့။ အနုပ္ပတ္တော ကိရ၊ တံ။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အနုပ္ပတ္တော ကိရတိ၊ တံ” ဟူ၍။ အာသနာ၊ မှ။ ဥဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဧကံသံ၊ န္တံ။ စိဝရံ၊ ကို။ ကတော၊ ၍။ ဘဂဝတော၊ ဧ။ ပါဒေသု၊ တိန္တံ။ သိရဿ၊ ဖြင့်။ နိပတိတော၊ ၍။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ “ဘန္တေ၊ ရား။ ယထာဗာလံ၊ မိုက်သောအလျောက်။ ယထာမုဋ္ဌံ၊ တွေဝေသော အလျောက်။ ယထာ အကုသလံ၊ မလိမ္မာ သောအလျောက်။ အစုယော၊ အပြစ်သည်။ မံ၊ တပည့်တော်ကို။ အစွဂမာ၊ လွန်၍ ဖြစ်ပါပြီ။ ဝါ၊ လွမ်းမိုးပါပြီ။ ယော အဟံ၊ အကြင်တပည့်တော်သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ အာဝုသောဝါဒေန၊ အာဝုသော ဟူသောခေါ်ဝေါ်ခြင်းဖြင့်။ သမုဒါစရိတဗ္ဗံ၊ ခေါ်ဝေါ်အပ်၏ဟူ၍။ အမညိဿံ၊ အောက် မေ့ပြီ။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တဿ မေ၊ ဧ။ အစွယံ၊ အပြစ်ကို။ အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။ သံဝရာယ၊ စောင့်စည်းခြင်းငှါ။ အစွယတော၊ အပြစ်အားဖြင့်။ ပဋိဂ္ဂဏှာတုတိ၊ လက်ခံတော်မူ ပါဘုရား” ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ (ယံ ဝါကျသို့သွား။) တံ၊ သည်။ မံ၊ ကို။ အာဝုသောဝါဒေန၊ ဖြင့်။ သမုဒါစရိတဗ္ဗံ၊ ဟူ၍။ ယံ၊ အကြင် အကြောင်းကြောင့်။ အမညိတ္ထံ၊ မှတ်ထင်ပြီ။ တံ၊ ထိုအကြောင်းကြောင့်။ တဂ္ဂ၊ စင်စစ်။ တံ၊ ကို။ ယထာဗာလံ၊ လျောက်။ ယထာမုဋ္ဌံ၊ လျောက်။ ယထာအကုသလံ၊ လျောက်။ အစုယော၊ သည်။ အစွဂမာ၊ ပြီ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ယတော စ ခေါ၊ အကြင်အခါ၌ကား။ တံ၊ သည်။ အစွယံ၊ ကို။ အစု- ယတော၊ အားဖြင့်။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ ယထာမေံ၊ တရားအားလျော်စွာ။ ပဋိဂ္ဂဏှေသိ၊ ကုစား၏။ တတော၊ ထိုအခါ၌။ မယံ၊ တို့သည်။ ဧတံ၊ ဧ။ တံ၊ ထိုအပြစ်ကို။ ပဋိဂ္ဂဏှာမ၊ လက်ခံ ကုန်၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ အစွယံ၊ ကို။ အစုယတော၊ အားဖြင့်။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ ယထာမေံ၊ စွာ။ ပဋိဂ္ဂဏှေတိ၊ ဧ။ အာယတိံ၊ န္တံ။ သံဝရာယ၊ ငှါ။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ သော၊ ဤစောင့်စည်းခြင်းသို့ရောက်ခြင်းသည်။ အရိယဿ၊ ငါဘုရား၏။ ဝိနယေ၊ ဆုံးမရာသာသနာ၌။ ဝုဒ္ဓိတိ၊ ကြီးပွားကြောင်း သာလျင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့် တော်မူ၏။

ဘန္တေ၊ ရား။ အဟံ၊ သည်။ ဘဂဝတော၊ ဧ။ သန္တိကေ၊ န္တံ။ ဥပသမ္ပဒံ၊ ကို။ လဘေယျံ၊ ရလို့ပါ၏။ ဣတိ၊ ဧ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဧတံ၊ ဧ။ ပတ္တစိဝရံ၊ သပိတ်သင်္ကန်းသည်။ ပရိပုဏ္ဏံ ပန၊ ပြည့်စုံပြီလော။ ဣတိ၊ ဧ။ ဘန္တေ၊ ရား။ မေ၊ တပည့်တော်၏။ ပတ္တစိဝရံ၊ သည်။ န ခေါ ပရိပုဏ္ဏံ၊ မပြည့်စုံသေးပါ။ ဣတိ၊ ဧ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တထာဂတာ၊ ဘုရား ရှင်တို့သည်။ အပရိပုဏ္ဏပတ္တစိဝရံ၊ မပြည့်စုံသော သပိတ်သင်္ကန်းရှိသူကို။ န ခေါ ဥပသမ္ပာဒေန္တံ၊ ရဟန်းမပြုစေကုန်။ ဣတိ၊ ဧ။

အထ ခေါ်၌။ အာယသ္မာ ပုက္ကသဘတိ။ သည်။ ဘဂဝတော။ ဇိ။ ဘာသိတံ။ ကိ။ အဘိနန္ဒိတော။
ဤ။ ပ။ ကတော။ ဤ။ ပတ္တစိဝရပရိယေသနံ။ သပိတ်သင်္ကန်းကိုရှာဖွေခြင်းငှါ။ ပက္ကာမိ။ ပြီ။

အထ ခေါ်၌။ ပတ္တစိဝရပရိယေသနံ။ ငှါ။ စရန္တံ။ လုဉ္ဇလည်သော။ အာယသ္မာ ပုက္ကသဘတိ။
ကိ။ ဝိဗ္ဗန္တာ။ တုန်လှုပ်သော။ (ဝိဗ္ဗန္တာတိ ဘန္တစိတ္တာ- ခိ။) ဂါဝိ။ နှားမသည်။ ဇီဝိတော။
အသင်္ကမ္ပ။ ဝေါဓရာပေသိ။ ခွင်းပြီ။ (ကျစေပြီ-သဒ္ဒတ္ထ။) အထ ခေါ်၌။ သမ္ပဟုလာ။ ကုန်သော။
ဘိက္ခု။ တို့သည်။ ပ။ နိသိဒ္ဓိ။ သု။ ကုန်ပြီ။ ကေမန္တံ။ ၌။ နိသိန္ဒာ။ ကုန်သော။ တေ ဘိက္ခု။ တို့သည်။
ဘဂဝန္တံ။ ကိ။ “သန္တေ။ ဝုဏ္ဏံ။ ပုက္ကသဘတိ နာမ။ သော။ ယော သော။ ကုလပုတ္တော။ အကြင် အမျိုး
ဆားကို။ ဘဂဝတော။ သည်။ သံခိတ္တေန။ ကျဉ်းသော။ သြဝါဒေန။ အဆုံးအမဖြင့်။ သြဝဓိတော။
ဆုံးမအပ်ပြီ။ သော။ ထိုအမျိုးသားသည်။ ကာလင်တော။ အတ္တဘောကို ပစ်ချခြင်းကိုပြုပြီ။
တဿ။ ထိုအမျိုးသား၏။ ဂတိ။ လားရာသည်။ ကာ။ အဘယ်နည်း။ အဘိသမ္ပရာယော။ တမ
လွန်ဘဝသည်။ ကောတိ။ အဘယ်နည်း” ဟူသော။ တေ။ ကိ။ အဝေါစုံ။ ကုန်ပြီ။ ဘိက္ခဝေ။
တို့။ ပုက္ကသဘတိ။ သော။ ကုလပုတ္တော။ သည်။ ပဏ္ဍိတော။ ပညာရှိ၏။ ဓမ္မဿ။
(အရဟတ္တမဂ်) တရားအား။ အနုဓမ္မံ။ လျော်သော (အောက်မဂ်ပိုလ်) တရားအကျင့်ကို။ ပစ္စပါဒိ။
ကျင့်ပြီ။ (ရပြီ ဟူလို။ ဓမ္မအရ-အရဟတ္တဂ္ဂေဓမ္မကို။ အနုဓမ္မအရ-ဟေဋ္ဌိမမဂ္ဂဖလဓမ္မကိုယူ။)

မံ။ ငါဘုရားကို။ ဓမ္မာဓိကရဏံ။ တရားဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ န စ ဝိဟေဋ္ဌေသိ။ မညည်း
ဆဲ။ (မ ၂။ ဗြဟ္မာယုသုတ် အဆုံး၌လည်းပါ၏။ မ ၃။ ပုဏ္ဏောဝါဒသုတ် အဆုံး၌လည်း လာလတ္တံ။)
ဘိက္ခဝေ တို့။ ပုက္ကသဘတိ။ သော။ ကုလပုတ္တော။ သည်။ ပဉ္စန္ဒံ။ ငါးပါးကုန်သော။
ဩရမ္ဘာဂိယာနံ။ အောက်ကာမဘုံသို့ ချဉ်းကပ်တတ် ချဉ်းကပ်စေတတ်ကုန်သော။ သံယော-
ဇနာနံ။ သံယောဇဉ် တို့၏။ ပရိက္ခယာ။ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ သြပပါတိကော။ သုဒ္ဓါဝါသ
ဥပပတ်ပရိသန္ဓေနေသည်။ တတ္ထ။ ထိုသုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌။ ပရိနိဗ္ဗာယံ။ ပရိနိဗ္ဗာန်စံသည်။ ဟောတိ။
၏။ တသ္မာ လောကာ။ ထိုသုဒ္ဓါဝါသဘုံမှ။ အနာဝတ္တိဓမ္မော။ ဆုတ်နစ်ခြင်းသဘောမရှိ။ ဣတိ။
ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ (ဣဒမဝေါစ။ ပ။ အဘိနန္ဒိန္တိ-ပေးမြဲ။)

အသမံ သော။ ဇာတုဝိဘင်္ဂသုတ္တံ။ သည်။ နိဋ္ဌိတံ။ ပြီ။

၁၁-သစ္စဝိဘင်္ဂသုတ်

၃၇၁။ (ဝေ မေ သုတ်-ပေးမြဲ။) ကေ။ သော။ သမယံ။ ၌။ ဘဂဝါ။ သည်။ ဗာရာဏသီယံ။
ဗာရာဏသီမြို့၌။ ဣသိပတနေ။ (ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ) ရသေ့စို့၏ ကျရာဖြစ်သော။ မိဂဒါယေ။ မိဂဒါဝန်၌။
ဝီဟရတိ။ ၏။ (တဩ။ ပ။ ပစ္စေသောသံ-ပေးမြဲ။) ဘဂဝါ။ သည်—“ဘိက္ခဝေ တို့။ အရဟတာ။
သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန။ သော။ ထထာဂတေန။ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဗာရာဏသီယံ။ ၌။
ဣသိပတနေ။ သော။ မိဂဒါယေ။ ၌။ သမဏေန ဝါ။ ရဟန်းသည်၎င်း။ ဗြဟ္မာဏေန ဝါ။
ပုဏ္ဏားသည်၎င်း။ ဒေဝေန ဝါ။ နတ်သည်၎င်း။ မာရေန ဝါ။ မာရ်နတ်သည်၎င်း။ ဗြဟ္မာနာ ဝါ။ ဗြဟ္မာ
သည်၎င်း။ ထောကသ္မိံ။ လောက၌။ ဧကနစိ ဝါ။ တစုံတယောက်သော သူသည်၎င်း။
အပ္ပဋိဝတ္တိယံ။ မလည်စေနိုင်သော။ အနုတ္တရံ။ မိမိထက် အမြတ်မရှိသော။ ဓမ္မစက္ကံ။ ဓမ္မစက်ကို။
ပဝတ္တိတံ။ လည်စေတော်မူအပ်ပြီ။ စတုန္ဒံ။ လေးပါးကုန်သော။ အရိယသစ္စာနံ။ အရိယသစ္စာတို့ကို။

အာစိက္ခန္ဓာ၊ အစဉ်ပြောကြားခြင်းတည်း။ ဒေသနာ၊ ဟောခြင်းတည်း။ ပညာပဒာ၊ အပြားအားဖြင့် သိစေခြင်းတည်း။ ပဋ္ဌပဒာ၊ အပြားအားဖြင့် တည်စေခြင်းတည်း။ ဝိဝရတာ၊ ဝှင်ခြင်းတည်း။ ဝိဘဇနာ၊ ဝေသာန်ခြင်းတည်း။ ဥတ္တာနိကမ္ပံ၊ ပေါ်လွင်စွာပြုခြင်းတည်း။ (ယဒိဒိ-ကား နိပါတ်မျှသာ၊ စတုနံ-စသော ဝါကျကား ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတံ-၏ အပွင့်ဟုမှတ်။)

ကတမေသံ စတုနံ၊ အဘယ်လေးပါးတို့ကို။ အာစိက္ခန္ဓာ၊ အစဉ်ပြောကြားခြင်းနည်း။ ပ။ ဥတ္တာနိကမ္ပံ၊ နည်း။ ဒုက္ခဏ၊ သော။ အရိယသစ္စဏ၊ ကို။ အာစိက္ခန္ဓာ၊ အစဉ်ပြောကြားခြင်းသည်၎င်း။ ပ။ ဥတ္တာနိကမ္ပံ၊ သည်၎င်း။ ဒုက္ခသမုဒယဏ၊ သော။ အရိယသစ္စဏ၊ ကို။ ပ။ ဒုက္ခနိရောဓဏ၊ သော။ အရိယသစ္စဏ၊ ကို။ ပ။ ဒုက္ခနိရောဂေါမိနိယာ ပဋိပဒါယ၊ သော။ အရိယသစ္စဏ၊ ကို။ အာစိက္ခန္ဓာ၊ သည်၎င်း။ ပ။ ဥတ္တာနိကမ္ပံ၊ သည်၎င်းတည်း။ ဘိက္ခဝေတို့။ ပ။ ဥတ္တာနိကမ္ပံ၊ တည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သာရိပုတ္တ မောဂ္ဂလ္လာနေ၊ သာရိပုတြာ မောဂ္ဂလ္လာန်တို့ကို။ သေဝထ၊ မှီဝဲကြကုန်လော့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သာရိပုတ္တ မောဂ္ဂလ္လာနေ၊ တို့ကို။ ဘဇထ၊ ဆည်းကပ်ကြကုန်လော့။ ပဏ္ဍိတာ၊ ပညာရှိကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့တည်း။ သဗြဟ္မစာရိနံ၊ သီတင်းသုံးတော်တို့ကို။ အနုဂ္ဂါဟကာ၊ (အာမိသ၊ ဓမ္မတို့ဖြင့်) ချီးမြှောက်တတ်ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ နေတော သေယျထာပိ၊ မွေးမိခင်ကဲ့သို့။ ဝေံ၊ ဤအတူ။ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဇာတဏ၊ မွေးဖွားပြီးသောသားကို။ အာပါဒေတာ သေယျထာပိ၊ မွေးမြူသောမိခင်ကဲ့သို့။ ဝေံ၊ တူးမောဂ္ဂလ္လာနေ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ သောတာပတ္တိဖလေ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်၌။ ဝိနေတိ၊ ဆုံးမ၏။ မောဂ္ဂလ္လာနေ၊ သည်။ ဥတ္တမတ္တေ၊ အထက်ဖိုလ်ဟူသော မြတ်သောအကျိုး၌။ ဝိနေတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ စတ္တာရိ၊ လေးပါးကုန်သော။ အရိယသစ္စာနိ၊ တို့ကို။ ဝိတ္တာရေန၊ အကျယ်အားဖြင့်။ အာစိက္ခန္ဓာ၊ အစဉ်ပြောကြားခြင်းငှါ။ ပ။ ဥတ္တာနိကာတံ၊ ပေါ်လွင်စွာပြုခြင်းငှါ။ ပဟောတိတိ၊ စွမ်းနိုင်၏ဟူသော။ ဝေံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ (တေဒေဝါစ-ပြန်သတ်။ ဣဒမဝေါစ။ ပ။ ပါဝိသိ၊ ပေးမြီ။)

၃၇၂။ တတြ ခေါ၊ ထိုအခါ၌။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ ဘဂဝတော၊ သည်။ အစိရပက္ကန္တဏ၊ ဖဲတော်မူ၍ မကြာမြင့်မီ။ ဘိက္ခု၊ တို့ကို။ “အာဝုသော ဘိက္ခဝေတိ၊ ငါ့ရှင် ရဟန်းတို့” ဟူ၍။ အာ၊ နွေသိ၊ ခေါ်ပြီ။ တေ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ “အာဝုသောတိ ခေါ၊ ငါ့ရှင်” ဟူ၍။ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဏ၊ ၏(စကားကို)။ ပစ္စဏောသံ၊ ဝန်ခံကုန်ပြီ။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ အရဟတာ၊ သော။ ပ။ ဥတ္တာနိကမ္ပံ၊ ထင်စွာပြုခြင်းသည် ၎င်းတည်း။

၃၇၃။ အာဝုသော၊ တို့။ ဒုက္ခံ၊ သော။ အရိယသစ္စံ၊ သည်။ ကတမဉ္စ၊ အဘယ်နည်း။ ဇာတိပိ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းသည်လည်း။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲ၏။ ဇရာပိ၊ အိုခြင်းသည်လည်း။ ဒုက္ခာ၊ ၏။ မရဏမ္ပိ၊ သေခြင်းသည်လည်း။ ဒုက္ခံ၊ ၏။ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဏပါယာသာပိ၊ စိုးရိမ်ခြင်း၊ ငိုကြွေးခြင်း၊ ဆင်းရဲခြင်း၊ နှလုံးမသာယာခြင်း၊ ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့သည်လည်း။ ဒုက္ခာ၊ ကုန်၏။ (ဤ၌ အပ္ပိယေဟိ-စသည်မပါ။) ယမ္ပိ၊ အကြင်မရနိုင်သောဝတ္ထု၌ တောင်တခြင်းဖြင့်။ ဣစ္စံ၊ အလိုရှိပါလျက်။ န လဘတိ၊ မရ။ တမ္ပိ၊ ထိုမရနိုင်သောဝတ္ထု၌ တောင်တခြင်းသည်လည်း။ ဒုက္ခံ၊ ၏။ တနည်း-ယမ္ပိ၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဣစ္စံ၊ အလိုရှိပါလျက်။

န လာဘတိ၊ မရ။ တမ္ပိ၊ ထိုမရနိုင်သောအရာကို လိုချင်ခြင်းသည်လည်း။^၁။ ဒုက္ခံ၊ ဇာတိ။ သိသိတ္တေန၊ အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့်။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးကုန်သော။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဥပါဒါနတို့၏ အာရုံဖြစ်သော ခန္ဓာတို့သည်။ ဒုက္ခာ၊ ကုန်၏။

အာရုသော၊ တို့။ ဇာတိ၊ သည်။ ကတမာ စ၊ နည်း။ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ၊ ထိုထိုသတ္တဝါ တို့၏။ တမ္ပိ တမ္ပိ သတ္တနိကာယေ၊ ထိုထိုသတ္တဝါအပေါင်း၌။ ယာ ဇာတိ၊ အကြင်ရှေးဦးစွာ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ယာ သဉ္စာတိ၊ အကြင်ပြည့်စုံစွာဖြစ်ခြင်းသည်။ ယာ ဩက္ကန္တိ၊ အကြင်ဥခွံတိုင်း၊ အမိဝမ်းတိုင်းသို့ သက်ဝင်ခြင်းသည်။ ယာ အဘိနိဗ္ဗတ္တိ၊ အကြင်ကိုယ်ထင်ရှားစွာ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ခန္ဓာနံ၊ (ဘဝသစ်) ခန္ဓာတို့၏။ ယော ပါတုဘာဝေါ၊ အကြင် ထင်ရှားစွာ ဖြစ်ခြင်းသည်။ အာယတနာနံ၊ အာယတနတို့ကို။ ယော ပဋိလာဘော၊ အကြင်ရခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ဇာတိ။) အာရုသော၊ တို့။ အယံ၊ ဤအလုံးစုံကို။ ဇာတိ၊ ဇာတိဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။

အာရုသော၊ တို့။ ဇရာ၊ သည်။ ကတမာ စ၊ နည်း။ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ တမ္ပိ တမ္ပိ သတ္တနိကာယေ၊ ၌။ ယာ ဇရာ၊ အကြင်အိုခြင်းသည်။ ယာ ဇီရုဏတာ၊ အကြင်အိုသော အခြင်းအရာသည်။ ယံ ခဏ္ဍိစုံ၊ အကြင် သွားကျိုးသည်၏အဖြစ်သည်။ ယံ ပါလိစုံ၊ အကြင် ဆံအမွှေးဖြူသည်၏ အဖြစ်သည်။ ယာ ဝလိတ္တစတာ၊ အကြင်အရေတုန်သည်၏ အဖြစ်သည်။ အာယုနော၊ အသက်၏။ ယာ သံဟာနိ၊ အကြင်ဆုတ်ယုတ်ခြင်းသည်။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ စက္ခုစသော ဣန္ဒြေတို့၏။ ယော ပရိပါကော၊ အကြင်ရင့်ကျက်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ဇာတိ။) အာရုသော၊ တို့။ အယံ၊ ကို။ ဇရာ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။

အာရုသော၊ တို့။ မရဏံ၊ သည်။ ကတမဉ္စ၊ နည်း။ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ တမ္ပာ တမ္ပာ သတ္တနိကာယာ၊ မှ။ ယာ စုတိ၊ အကြင်ရွှေ့လျော့ခြင်းသည်။ ယာ ဝေနတာ၊ အကြင် ရွှေ့လျော့သောအခြင်းအရာသည်။ ယော တေဒေါ၊ အကြင်ပျက်စီးခြင်းသည်။ ယံ အန္တရဓာနံ၊ အကြင်ကွယ်ပျောက်ခြင်းသည်။ ယံ မစ္စမရဏံ၊ အကြင်သေခြင်းသည်။ ယာ ကလံကိရိယာ၊ အကြင် အတ္တဘောပစ်ချခြင်းကို ပြုခြင်းသည်။ ခန္ဓာနံ၊ ခန္ဓာတို့၏။ ယော ဘေဒေါ၊ အကြင် ပျက်စီးခြင်းသည်။ ကဠေဝရဿ၊ ကိုယ်ကောင်ကို။ ယော နိက္ခေပေါ၊ အကြင်ပစ်ချခြင်းသည်။ ဇီဝိတိန္ဒြိယဿ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ၏။ ယော ဥပခစ္စဒေါ၊ အကြင်ပြတ်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ဇာတိ။) အာရုသော၊ တို့။ ဣဒံ၊ ကို။ မရဏံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဇာတိ။

အာရုသော၊ တို့။ သောကော၊ စိုးရိမ်ခြင်းသည်။ ကတမော စ၊ နည်း။ အာရုသော၊ တို့။ အညတရညတရေန၊ တပါးပါးသော။ ဗျသနေန၊ ပျက်စီးခြင်းနှင့်။ သမန္နာဂတဿ၊ ပြည့်စုံသော သူ၏။ အညတရညတရေန၊ သော။ ဒုက္ခဓမ္မေန၊ ဆင်းရဲခြင်း၏အကြောင်းသည်။ ဖုဋ္ဌဿ၊ ထိပါး နှိပ်စက်အပ်သောသူ၏။ ယော သောကော၊ အကြင်စိုးရိမ်ခြင်းသည်။ ယာ သောစနာ၊ အကြင် စိုးရိမ်သော အခြင်းအရာသည်။ ယံ သောစိတတ္ထံ၊ အကြင်စိုးရိမ်သောသူ၏အဖြစ်သည်။ ယော အန္တောသောကော၊ အကြင်အတွင်း၌ စိုးရိမ်ခြင်းသည်။ ယော အန္တောပရိသောကော၊ အကြင်

၁။ ဤအနက်ကား ယမ္ပိကို ဣစ္စံ၌ ကရိုဏ်းအဖြစ်ဖြင့် စပ်ဆိုက်ရသည်။ “ထိုလိုအပ်သောအရာကို မရခြင်း သည်လည်း” ဟူသော အနက်ကား ယမ္ပိကို န လာဘတိ၌ ကရိုဏ်းအဖြစ်ဖြင့် စပ်ဆိုက်ရသည်။ ဤအနက်များ၏ အပေါ်ယံကို မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ် နိဿယ ၁၂၈-ပိုဒ်၌ အကျယ်ရှုလေ။

အတူင်း၌ အဖန်တလဲလဲ စိုးရိမ်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊၏။) အာဝုသော၊ တို့။ အယံ၊ကို။ သောကော၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။

☐ အာဝုသော၊ တို့။ ပရိဒေဝေါ၊ ငိုကြွေးခြင်းသည်။ ကတမော စ၊ နည်း။ အာဝုသော၊ တို့။ အညတရညတရေန၊ သော။ ဗျသနေန၊ နှင့်။ သမန္နာဂတဿ၊၏။ အညတရညတရေန၊ သော။ ဒုက္ခဓမ္မေန၊ သည်။ ဖုဋ္ဌဿ၊ ၏။ ယော အာဒေဝေါ၊ အကြင်ငိုကြွေးခြင်းသည်။ ယော ပရိဒေဝေါ၊ အကြင်အဖန်တလဲလဲ ငိုကြွေးခြင်းသည်။ ယာ အာဒေဝနာ၊ အကြင်ငိုကြွေးသော အခြင်းအရာ သည်။ ယာ ပရိဒေဝနာ၊ အကြင် အဖန်တလဲလဲငိုကြွေးသော အခြင်းအရာသည်။ ယံ အာဒေ- ဝိတတ္ထံ၊ အကြင် ငိုကြွေးသူ၏အဖြစ်သည်။ ယံ ပရိဒေဝိတတ္ထံ အကြင်အဖန်တလဲလဲ ငိုကြွေးသူ၏ အဖြစ်သည်။ (အတ္ထိ၊၏။) အာဝုသော၊ တို့။ အယံ၊ကို။ ပရိဒေဝေါ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

အာဝုသော၊ တို့။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲခြင်းသည်။ ကတမဉ္စ၊ နည်း။ အာဝုသော၊ တို့။ ကာယိကံ၊ ကိုယ်၌ဖြစ်သော။ ယံ ဒုက္ခံ၊ အကြင်ဆင်းရဲသည်။ ကာယိကံ၊ သော။ အသတံ၊ သာယာဇ္ဇယ မရှိသော။ ကာယသမ္ပာယံ၊ ကိုယ်အစွမ်းကြောင့်ဖြစ်သော။ ယံ ဒုက္ခံ၊ သည်။ အသတံ၊ သာယာဇ္ဇယမရှိသော။ ဝေဒယိတံ၊ ခံစားအပ်သော။ ယံ ဒုက္ခံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊၏။) အာဝုသော၊ တို့။ ဣဒံ၊ ကို။ ဒုက္ခံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။

အာဝုသော၊ တို့။ ဒေါမနဿံ၊ စိတ်နှလုံးမသာယာခြင်းသည်။ ကတမဉ္စ၊ နည်း။ အာဝုသော၊ တို့။ စေတသိကံ၊ စိတ်၌ဖြစ်သော။ ယံ ဒုက္ခံ၊ သည်။ စေတသိကံ၊ သော။ အသတံ၊ သော။ မနောသမ္ပာယံ၊ စိတ်အစွမ်းကြောင့်ဖြစ်သော။ ယံ ဒုက္ခံ၊ သည်။ အသတံ၊ သော။ ဝေဒယိတံ၊ သော။ ယံ ဒုက္ခံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊၏။) အာဝုသော၊ တို့။ ဣဒံ၊ ကို။ ဒေါမနဿံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။

အာဝုသော၊ တို့။ ဥပါယာသော၊ ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းသည်။ ကတမော စ၊ နည်း။ အာဝုသော၊ တို့။ အညဟရညတရေန၊ သော။ ဗျသနေန၊ နှင့်။ သမန္နာဂတဿ၊ ၏။ အညတရညတရေန၊ သော။ ဒုက္ခဓမ္မေန၊ သည်။ ဖုဋ္ဌဿ၊ ၏။ ယော အာယာသော၊ အကြင်ပင်ပန်းခြင်းသည်။ ယော ဥပါယာသော၊ အကြင်ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းသည်။ ယံ အာယာသိတတ္ထံ၊ အကြင်ပင်ပန်း သူ၏အဖြစ်သည်။ ယံ ဥပါယာသိတတ္ထံ၊ အကြင်ပြင်းစွာပင်ပန်းသူ၏အဖြစ်သည်။ (အတ္ထိ၊၏။) အာဝုသော၊ တို့။ အယံ၊ကို။ ဥပါယာသော၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။

အာဝုသော၊ တို့။ ယမ္ပိ၊ အကြင်မရနိုင်သော ဝတ္ထု၌ တောင့်တခြင်းဖြင့်။ ဣစ္စံ၊ အလိုရှိပါ လျက်။ န လာဘတိ၊ မရ။ တမ္ပိ၊ ထိုမရနိုင်သောဝတ္ထုကို တောင့်တခြင်းသည်လည်း။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခ မည်၏ဟူသည်။ ကတမဉ္စ၊ နည်း။ အာဝုသော၊ တို့။ ဇာတိဓမ္မာနံ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းသဘော ရှိကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ သတ္တာဂါတို့၏။ “မယံ၊ ငါတို့သည်။ ဇာတိဓမ္မာ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း သဘောရှိကုန်သည်။ န အဿာမ၊ မဖြစ်ကုန်မူကား။ အဟော ဝတ၊ ဩကောင်းစွ။ ဇာတိ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းသည်။ နော၊ ငါတို့၏ (ထံသို့)။ ဝတ၊ စင်စစ်။ န အာဂစ္ဆေယျ၊ မလာမူကား။ အဟော ဝဘာတိ၊ ဩကောင်းစွ” ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ ဣစ္စံ၊ အလိုသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင်တောင့်တသော်လည်း။ ဝေ၊ ဤပဋိသန္ဓေမနေခြင်းသဘောကို။ ဣစ္စံ၊ တောင့်တ ခြင်းဖြင့်။ န ပတ္တပ္ပံ၊ မရအပ်။ ဣဒမ္ပိ၊ ဤမရခြင်းသည်လည်း။ “ယမ္ပိစ္စံ န လာဘတိ တမ္ပိ ဒုက္ခံ” ၊ ဒုက္ခမည်၏။ အာဝုသော၊ တို့။ ဇာတိဓမ္မာနံ၊ အခြင်းသဘောရှိကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ သတ္တာဂါ

တို့၏။ပ။ အာဝုသော၊ တို့။ ဗျာခိဓမ္မာနံ၊ နာခြင်းသဘောရှိကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ပ။ အာဝုသော၊ တို့။ မရုဏဓမ္မာနံ၊ သေခြင်းသဘောရှိကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ပ။ အာဝုသော၊ တို့။ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿပါယာသဓမ္မာနံ၊ ကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ပ။ ဣဒမ္ပိ၊ သည်လည်း။ “ယံပိစ္ဆံ။ပ။ဇုကံ၊ ဒုက္ခ” မည်၏။

အာဝုသော၊ တို့။ သံခိတ္တေန၊ အားဖြင့်။ ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲကုန်၏ ဟူကုန်သည်။ ကတမေ စ၊ တို့နည်း။ ဣဒံ၊ ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့ ဟူကုန်သည်။ သေယျထာ၊ အဘယ်နည်း။ ဝုပပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ၎င်း။ပ။ ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ၎င်းတည်း။ အာဝုသော၊ တို့။ ဣမေ၊ ဤသည်တို့ကို။ “ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခာ၊ တို့” ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ အပ်ကုန်၏။ အာဝုသော၊ တို့။ ဣဒံ၊ ဤအလုံးစုံကို။ ဒုက္ခံ၊ သော။ အရိယသစ္စံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။

၃၇၄။ အာဝုသော၊ တို့။ ဒုက္ခသမုဒယံ၊ ဆင်းရဲ၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ သည်။ ကတမဉ္စ၊ နည်း။ ဟာယံ တဏှာ၊ အကြင်တဏှာသည်။ ပေါနောဗ္ဗဝိဂါ၊ တဖန်ဘဝ၀၀၀အကျိုးငှါ ဖြစ်၏ (တဖန်ဘဝသစ်ကို ပြုလေ့ရှိ၏)။ နန္ဒိရာဂသဟဂတာ၊ ပြင်းစွာတပ်နှစ်သက်ခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏။ ဝါ၊ ပြင်းစွာတပ်နှစ်သက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ တတြ တတြ၊ ထိုထိုအာရုံ ထိုထိုဘုံ။ အဘိနန္ဒိနိ၊ အလွန်နှစ်သက်တတ်၏။ ဣဒံ၊ ဤ တဏှာသည်။ သေယျထာ၊ နည်း။ ကာမတဏှာ၊ ကာမတဏှာ၎င်း။ ဘဝတဏှာ၊ ဘဝတဏှာ၎င်း။ ဝိဘဝတဏှာ၊ ဝိဘဝတဏှာ၎င်းတည်း။ အာဝုသော၊ တို့။ ဣဒံ၊ ဤတဏှာသည်။ ဒုက္ခသမုဒယံ၊ သော။ အရိယသစ္စံ၊ တည်း။

အာဝုသော၊ တို့။ ဒုက္ခနိရောဓံ၊ သော။ အရိယသစ္စံ၊ သည်။ ကတမဉ္စ၊ နည်း။ တဿာယေဝ တဏှာယ၊ ထိုတဏှာ၏သာလျှင်။ ယော အသေသဝိရာဂနိရောဓော၊ အကြင်တပ်ခြင်းကင်းသော မဂ်ဖြင့်အကြွင်းမဲ့ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်သည်။ ယော စာဂေါ၊ အကြင်စွန့်ရာနိဗ္ဗာန်သည်။ ယော ပဋိနိဿဂေါ၊ အကြင်တဖန်စွန့်ရာနိဗ္ဗာန်သည်။ ယာ မုတ္တိ၊ အကြင်လွတ်ရာနိဗ္ဗာန်သည်။ ယော အနာလယော၊ အကြင်ကပ်ငြိခြင်းကင်းရာ နိဗ္ဗာန်သည်။ (အတ္ထိ၊ ဤ။) အာဝုသော၊ တို့။ ဣဒံ၊ ကိ။ ဒုက္ခနိရောဓံ၊ သော။ အရိယသစ္စံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။

၃၇၅။ အာဝုသော၊ တို့။ ဒုက္ခနိရောဂေါပိနိ၊ ဆင်းရဲ၏ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်း၊ ဖြစ်သော။ ပဋိပဒါ၊ အကျင့်ဟူသော။ အရိယသစ္စံ၊ သည်။ ကတမဉ္စ၊ နည်း။ အရိယော၊ မြတ်သော။ အဋ္ဌဂိကော၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော။ ယယဓမ္မေ မဂ္ဂေါ၊ ဤမဂ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣဒံ၊ ဤမဂ်ဟူသည်။ သေယျထာ၊ နည်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ၎င်း။ပ။ သမ္မာသမာဓိ၊ ၎င်းတည်း။

၁။ နန္ဒိရာဂသဟဂတာတိ နန္ဒိရာဂေန သဟ ကေတ္တမေဝ ဂတာ။ တဗ္ဗာဝသဟဂတံ ယိ ဣဓ အဓိပ္ပေတံ။ (ခန္ဓသံယုတ်-ဘာသာသုတ်အပိုင်း ၂၄၃။) တဗ္ဗာဝသဟဂတံ—ဟထာ “သနိဒဿနာ ဓမ္မာ”တိ၊ န သံသန္တသဟဂတံ၊ နာပိ အာရမ္မကသဟဂတံ။ (၎င်း၌။) ဥဘယမေတံ ကေတ္တံ၊ ဗျူဟမေဝ နာနန္တိ တဏှာ “နန္ဒိရာဂေန သမ္ပိ” အတ္ထတော ကေတ္တမေဝ ဂတာ”တိ ဝုတ္တာ။ တဗ္ဗာဝတ္ထော ဟေတ္ထ သဟ-သဒ္ဓေါ “သနိဒဿနာ ဓမ္မာ”တိ- အာဒိသု ဝိယ။ တဿာ နန္ဒိရာဂသဟဂတာတိ နန္ဒိရာဂဘာဝံ ဂတာ၊ သမ္မာသုပိ အဝတ္ထာသု နန္ဒိရာဂဘာဝဿ အပစ္စက္ခာယ ဝတ္တနထောတိ အတ္ထော။ (မဟာဝဂ္ဂ သင်္ဂဟပဋ္ဌာနနိကာယ၊ ၃၄၀။)

၂။ ၎င်းတို့၏သဘောကို မ-၄ ၁၊ ၂၂၄။ သံ-၄ ၂၊ ၁၄။ ၎င်း၌-၂၊ ၁၄။ ဒီ-၄ ၃၊ ၉၀။ ၎င်း၌-၉၉-စသည်တို့၌။

အာရုသော၊ တို့။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ကတမော စ၊ နည်း။ အာရုသော၊ တို့။ ဗုက္ခေ၊ ဆင်းရဲ၌။
 ယံ ဉာဏံ၊ အကြင်သိသောဉာဏ်သည်၎င်း။ ဒုက္ခသမုဒယေ၊ ဆင်းရဲ၏ဖြစ်ကြောင်း၌။ ယံ ဉာဏံ၊
 သည်၎င်း။ ဒုက္ခနိရောဓေ၊ ဆင်းရဲ၏ချုပ်စဉ်။ ယံ ဉာဏံ၊ သည်၎င်း။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ၊
 သော။ ပဋိပဒါယ၌။ ယံ ဉာဏံ၊ သည်၎င်း။ (အတ္ထိ၊ ၎င်း။) အာရုသော၊ တို့။ အယံ၊ ဤသစ္စာလေးပါး၌
 သိသောဉာဏ်ကို။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၎င်း။

အာရုသော၊ တို့။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ သည်။ ကတမော စ၊ နည်း။ နေက္ခမ္မသင်္ကပ္ပေါ၊ ကာမမှ
 ထွက်မြောက်သော နေက္ခမ္မနှင့်ယှဉ်သောဝိတက်၎င်း။ အဗျာပါဒသင်္ကပ္ပေါ၊ ဒေါသ၏ဆန့်ကျင်ဘက်
 ဖြစ်သော မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော ဝိတက်၎င်း။ အဝိဟိံ သာသင်္ကပ္ပေါ၊ ဝိဟိံ သာ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်
 ဖြစ်သော ကရုဏာနှင့်ယှဉ်သော ဝိတက်၎င်းတည်း။ (ဤအနက်များ၏အဓိပ္ပါယ်ကို မဟာသတိ-
 ပဋ္ဌာနသုတ် နိဿယ၌ရှု။) အာရုသော၊ တို့။ အယံ၊ ကို။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။

အာရုသော၊ တို့။ သမ္မာဝါစာ၊ သည်။ ကတမော စ၊ နည်း။ မုသာဝါဒါ၊ မဟုတ်မမှန်သော
 စကားကိုပြောဆိုခြင်းမှ။ ဝေရမဏိ၊ ရှောင်ကြဉ်ကြောင်း ဝိရတိ၎င်း။ ပိသုကာယ၊ ချောပစ်
 ကုံးတိုက်သော။ ဝါစာယ၊ စကားမှ။ ဝေရမဏိ၊ ၎င်း။ ဖရုသာယ၊ ကြမ်းတမ်းသော။ ဝါစာယ၊ မှ။
 ဝေရမဏိ၊ ၎င်း။ သမ္ပပ္ပလာပါ၊ အချည်းနှီးသောစကားကိုပြောဆိုခြင်းမှ။ ဝေရမဏိ၊ ၎င်းတည်း။
 အာရုသော၊ တို့။ အယံ၊ ဤလေးပါးသောရှောင်ကြဉ်မှုကို။ သမ္မာဝါစာ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၎င်း။

အာရုသော၊ တို့။ သမ္မာကမ္မန္တော၊ သည်။ ကတမော စ၊ နည်း။ ပါဏာတိပါတာ၊ မှ။
 ဝေရမဏိ၊ ၎င်း။ အဒိန္နာဒါနာ၊ မှ။ ဝေရမဏိ၊ ၎င်း။ ကာမေသုပိစ္ဆာစာရာ၊ မှ။ ဝေရမဏိ၊
 ၎င်းတည်း။ အာရုသော၊ တို့။ အယံ၊ ဤသုံးပါးသောရှောင်ကြဉ်မှုကို။ သမ္မာကမ္မန္တော၊ ဟူ၍။
 ဝုစ္စတိ၊ ၎င်း။

အာရုသော၊ တို့။ သမ္မာအာဇီဝေါ၊ သည်။ ကတမော စ၊ နည်း။ အာရုသော၊ တို့။ ဣဓ၊
 ၌။ အရိယသာဝနော၊ မြတ်စွာဘုရား၏တပည့်သားသည်။ မိစ္ဆာအာဇီဝံ၊ ယုတ်မာသော
 အသက်မွေးခြင်းကို။ ပဟာယ၊ စွန့်၍။ သမ္မာအာဇီဝေန၊ ကောင်းမြတ်သောအသက်မွေးခြင်းဖြင့်။
 ဇီဝိကံ၊ အသက်မွေးမှုကို။ ကပ္ပေတိ၊ ပြု၏။ အာရုသော၊ တို့။ အယံ၊ ဤအသက်မွေးမှုကို။
 သမ္မာအာဇီဝေါ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၎င်း။

အာရုသော၊ တို့။ သမ္မာဝါယာမော၊ သည်။ ကတမော စ၊ နည်း။ အာရုသော၊ တို့။ ဣဓ၊
 ၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အနုပ္ပန္နာနံ၊ မဖြစ်ကုန်သေးသော။ ပါပကာနံ၊ ယုတ်ညံ့ကုန်သော။ အကုသလာနံ၊
 ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ အနုပ္ပါဒါယ၊ မဖြစ်ခြင်းငှါ။ ဆန္ဒံ၊ ဆန္ဒကို။ ဝနေတိ၊ ပြစ်စေ၏။ ဝါယမတိ၊
 အားထုတ်၏။ ဝိရိယံ၊ လုံ့လကို။ အာရဘတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ပဂ္ဂဏာတိ၊ ချီးမြှောက်၏။
 ပဒဟတိ၊ ကြီးကုတ်၏။ ဥပ္ပန္နာနံ၊ ဖြစ်ပြီးကုန်သော။ ပါပကာနံ၊ ကုန်သော။ အကုသလာနံ၊
 ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။ ပဟာနာယ၊ ပယ်ခြင်းငှါ။ ပ။ ပဒဟတိ၊ ၎င်း။ အနုပ္ပန္နာနံ၊ ကုန်သော။
 ကုသလာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။ ဥပ္ပါဒါယ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ။ ပ။ ပဒဟတိ၊ ၎င်း။ ဥပ္ပန္နာနံ၊ ကုန်သော။
 ကုသလာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဌိတိယာ၊ တည်ခြင်းငှါ။ အသမ္မာသာယ၊ မပျောက်ပျက်
 ခြင်းငှါ။ ဘိယျောဘာဝါယ၊ လွန်စွာတိုးပွားခြင်းငှါ။ ဝေပုလ္လယ၊ ပြန်ပြောခြင်းငှါ။ ဘာဝနာယ၊
 ဖြစ်စေခြင်းငှါ။ ပါရိပုရိယာ၊ ပြည့်စုံခြင်းငှါ။ ပ။ ပဒဟတိ၊ ၎င်း။ အာရုသော၊ တို့။ အယံ၊ ဤအားထုတ်
 ခြင်းကို။ သမ္မာဝါယာမော၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၎င်း။

အာဝုသော၊ တို့။ သမ္မာသတိ၊ သည်။ ကတမာ စ၊ နည်း။ အာဝုသော၊ တို့။ ဣဝ၊ ဌ။
 ဘိက္ခု၊ သည်။ အာတာပီ၊ ကိလေသာတို့ကို လောင်ကျွမ်းစေတတ်သော လုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍။
 သမ္ပဇာနော၊ ဆင်ခြင်တတ်သော ပညာရှိသည်ဖြစ်၍။ သတိမာ၊ သိမ်းဆည်းတတ်သော သတိ
 ရှိသည်ဖြစ်၍။ လောကော၊ ရုပ်လောက၌။ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ၊ တပ်မက်ခြင်း၊ နှလုံးမသာယာခြင်းကို။
 ဝိနေယျ၊ ပယ်ဖျောက်၍။ ကာယေ၊ ရူပကာယ၌။ ကာယာနုပဿိ၊ ရူပကာယဟု အဖန်ဖန်ရှုသည်
 ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ ပ။ အာတာပီ၊ ၍။ သမ္ပဇာနော၊ ၍။ သတိမာ၊ ၍။ လောကော၊ ဓမ္မလောက၌။
 အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ၊ ကို။ ဝိနေယျ၊ ၍။ ဓမ္မေသု၊ လောကီတရားတို့၌။ ဓမ္မာနုပဿိ၊ လောကီတရား
 ဟု အဖန်ဖန်ရှုသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ ၍။ အာဝုသော၊ တို့။ အယံ၊ ကို။ သမ္မာသတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊
 အပ်၏။

အာဝုသော၊ တို့။ သမ္မာသမာဓိ၊ သည်။ ကတမာ စ၊ နည်း။ အာဝုသော၊ တို့။ ဣဝ၊ ဌ။ ဘိက္ခု၊
 သည်။ (အကြွင်းကို ဒေဝဒဟသုတ် နိဿယ ၁၆-ပိုဒ်၌။) အာဝုသော၊ တို့။ ဣဒံ၊ ကို။ ဒုက္ခနိရောဓ-
 ဂါမိနိ ပဋိပဒါ၊ သော။ အရိယသစ္စံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၍။ (တထာဂတေန-အစ အဘိန္ဒနုန္တိ-အထိ
 တုပြီ။)

ကောဒသမံ၊ သော။ သစ္စဝိဘင်္ဂသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။

၁၂-ဒက္ခိဏာဝိဘင်္ဂသုတ်

၃၇၆။ (ဝေံ မေ သုတံ-ပေးမြဲ။) ဧကံ၊ သော။ သမယံ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သက္ကေသု၊ သက္ကတိုင်း
 တို့၌။ ကပိလဝတ္ထုသ္မိံ၊ ကပိလဝတ်မြို့၌။ နိဂြောဓာရာမေ၊ နိဂြောဓာရုံကျောင်း၌။ ဝိဟရတိ၊ ၍။
 အထ ခေါ၊ ၌။ မဟာပဇာပတိ၊ မဟာပဇာပတိမည်သော။ ဂေါတမိ၊ ဂေါတမိသည်။ နဝံ၊ အသစ်
 ဖြစ်သော။ ဒုဿယုဂံ၊ သက်န်းအစုံကို။ အာဒါယ၊ ယူ၍။ ပ။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ “ဘန္တေ၊ ရား။ မေ
 တပည့်တော်သည်။ နဝံ၊ သော။ ဣမံ ဒုဿယုဂံ၊ ဤသက်န်းအစုံကို။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဥဒ္ဓိဿ၊ ရည်စူး၍။
 သာမံ၊ ကိုယ်တိုင်။ ကန္တံ၊ ငင်္ဂပ်ပြီ။ သာမံ၊ ကိုယ်တိုင်။ ငါယိတံ၊ ရက်အပ်ပြီ။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဘဂဝါ၊
 သည်။ အနုကမ္ပံ၊ အစဉ်စောင့်ရှောက်သည်ကို။ ဥပါဒါယ၊ အကြောင်းပြု၍။ မေ တပည့်တော်၏။
 တံ၊ ထိုသက်န်းအစုံကို။ ပဋိဂ္ဂဏှာတု၊ လက်ခံတော်မူပါဘုရား” ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။
 ဝေံ၊ သို့။ ဝုတ္ထေ၊ အပ်သော်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ မဟာပဇာပတိံ၊ သော။ ဂေါတမိံ၊ ကို။ “ဂေါတမိ၊
 ဂေါတမိ။ သံဃေ၊ သံဃာအား။ ဒေဟိ၊ လှူလော့။ တေ၊ သင်သည်။ သံဃေ၊ အား။ ဒိန္တေ၊
 လှူအပ်သည်ရှိသော်။ အဟဉ္ဇေဝ၊ ငါဘုရားကို၎င်း။ သံဃော စ၊ သံဃာကို၎င်း။ ဝုဒ္ဓိတော၊ ပူဇော်
 အပ်သည်။ ဘဝိဿာမိတိ၊ ဖြစ်အံ့” ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။

ဒုတိယမ္ပိ ခေါ၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း။ ပ။ အဝေါစ၊ ပြီ။

တတိယမ္ပိ ခေါ၊ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း။ ပ။ အဝေါစ၊ ပြီ။

၃၇၇။ ဝေံ၊ သို့။ ဝုတ္ထေ၊ အပ်သော်။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ “ဘန္တေ၊
 ရား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ မဟာပဇာပတိယာ၊ သော။ ဂေါတမိယာ၊ ၍။ နဝံ၊ သော။ ဒုဿယုဂံ၊ ကို။
 ပဋိဂ္ဂဏှာတု၊ ခံယူတော်မူပါဘုရား။ ဘန္တေ၊ ရား။ မဟာပဇာပတိံ၊ သော။ ဂေါတမိံ၊ သည်။

ဘဂဝတော၊ အား။ ဗဟူပကာရာ၊ များသောကျေးဇူးရှိပါ၏။ ဘဂဝတော၊ ၏။ မာတုတ္ထော၊ မိတ္တေ
 တော်ပါတည်း။ အာပါဒိကာ၊ ကြီးပွားစေတတ်၏။ ပေါသိကာ၊ မွေးမြူတတ်၏။ ခိရဿ၊ နို့၊ ရည်ကို။
 ဒါယိကာ၊ ပေးတတ်၏။ ဇနေတ္တိယာ၊ မိခင် (မဟာမာယာ) သည်။ ကာလင်္ကတယ၊ အတ္တဘောကို
 ပစ်ချခြင်းကို ပြုသည်ရှိသော် (နတ်ရွာစံသည်ရှိသော်)။ ဘဂဝန္တံ၊ ကိုး၊ ထည့်၊ နို့၊ ရည်ကို။
 ပါယေသိ၊ တိုက်ကျွေးပြီ။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဘဂဝါပိ၊ သည်လည်း။ မဟာပဇာပတိယာ၊ သော။
 ဂေါတမိယာ၊ အား။ ဗဟူပကာရာ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဘဂဝန္တံ၊ ကိုး။ အာဂမ္မာ၊ ရှိ။ မဟာပဇာပတိ၊
 သော။ ဂေါတမိ၊ သည်။ ဗုဒ္ဓံ၊ ကိုး။ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာဟူ၍။ ဂတာ၊ ဆည်းကပ်၏။ ဓမ္မံ၊ ကိုးပ။
 သံသံ၊ ကိုးပ။ ဂတာ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဘဂဝန္တံ၊ ကိုး။ အာဂမ္မာ၊ ရှိ။ မဟာပဇာပတိ၊ သော။
 ဂေါတမိ၊ သည်။ ပါဏာတိပါတာ၊ မှ။ ပဋိဝိရတာ၊ ရှောင်ကြဉ်၏။ ပ။ သုရာမေရယမဇ္ဇပုမာဒ-
 ဋ္ဌာနာ၊ မေ့လျော့ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော သေရည်သေရက်ကိုသေဘက်စားခြင်းမှ။ ပဋိဝိရတာ၊
 ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဘဂဝန္တံ၊ ကိုး။ အာဂမ္မာ၊ ရှိ။ မဟာပဇာပတိ၊ သော။ ဂေါတမိ၊ သည်။
 ဗုဒ္ဓော၊ ရှိ။ အဝေဇ္ဇပုသာဒေန၊ သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုခြင်းနှင့်။ ဝါ၊ အတိအကျသိ၍ ကြည်ညိုခြင်းနှင့်။
 သမန္နာဂတာ၊ ပြည့်စုံ၏။ (၎င်းအနက်ကို မ ဝါ ၇၄-အပိုစဉ်ရှု။) ဓမ္မော၊ ရှိ။ ပ။ သံသေ၊ ရှိ။ ပ။
 သမန္နာဂတာ၊ ၏။ အရိယကန္တေဟိ၊ အရိယာတို့သည် နှစ်သက်အပ်ကုန်သော။ သီလေဟိ၊
 သီလတို့နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဘဂဝန္တံ၊ ကိုး။ အာဂမ္မာ၊ ရှိ။ မဟာပဇာပတိ၊ သော။
 ဂေါတမိ၊ သည်။ ဒုက္ခေ၊ ဒုက္ခသစ္စာ၌။ နိက္ကင်္ဂါ၊ ယုံမှားမရှိ။ ဒုက္ခသမုဒယေ၊ သမုဒယသစ္စာ၌။ ပ။
 ဒုက္ခနိရောဓေ၊ နိရောဓသစ္စာ၌။ ပ။ ဒုက္ခနိရောဂေါမိနိယာ၊ သော။ ပဋိပဒါယ၊ ရှိ။ နိက္ကင်္ဂါ၊ ယုံမှား
 မရှိ။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဘဂဝါပိ၊ သည်လည်း။ မဟာပဇာပတိယာ၊ သော။ ဂေါတမိယာ၊ အား။
 ဗဟူပကာရာတိ၊ ၏”ဟူသော။ တေ၊ ကိုး။ အဝေါစ၊ ပြီ။

၂၇၀။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ တေ၊ ဤလျှောက်ထားအပ်သော စကားသည်။ ဝေ၊ မှန်ပေ၏။
 အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဟိ၊ မှန်၏။ ပုဂ္ဂလော၊ တပည့်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ယံ ပုဂ္ဂလံ၊ အကြင် ဆရာပုဂ္ဂိုလ်ကို။
 အာဂမ္မာ၊ ရှိ။ ဗုဒ္ဓံ၊ ကိုးပ။ ဂတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ အဘိဝါဒနပစ္စုဋ္ဌာန-
 အဗ္ဗလိကမ္မသာမိစိကမ္မစိဝရပိဏ္ဍာ၊ ဘသနာသနဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရာနုပ္ပဒါနေန၊ ရှိခိုး
 ခြင်း၊ ခရီးဦးကြိုဆိုခြင်း၊ လက်အုပ်ချီခြင်း၊ ရိုသေသမှုပြုခြင်း၊ သက်နိုး ဆွမ်း ကျောင်း သူနာတို့၏
 အထောက်အပံ့ အသက်၏ အရံအကာဖြစ်သော ဆေးတို့ကို ပေးလှူခြင်းဖြင့်။ ယဒိဒံ (ပတိကာရံ)၊
 အကြင် ကျေးဇူးတုံ့ ပြုခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေ၊ ထိုကျေးဇူးတုံ့ပြုခြင်းကို။ ဣမိနာ
 ပုဂ္ဂလေန၊ ဤ (သရဏဂုံတည်ပြီးဖြစ်သော) တပည့်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣမဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ ဤ (သရဏဂုံ
 တည်စေသည့်) ဆရာဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သပ္ပတိကာရံ၊ ပြည့်စုံလုံလောက်သော ကျေးဇူး
 တုံ့ ပြန်ခြင်းဟူ၍။ န ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူ။ (ကြွင်းသုံးဝါကျတို့၌ကား မခဲပြီ။ “ဤငါးပါးသီလ
 တည်ပြီးဖြစ်သူ ဖြစ်စေသူ၊ ဤအရိယာဖြစ်သူ ဖြစ်စေသူ၊ သစ္စာလေးပါး၌ ယုံမှားမဲ့သူ မဲ့စေသူ”ဟု
 ပုဂ္ဂလ အခွဲမျှသာ ထူးတော့၏။)

၂၇၁။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ပါဠိပုဂ္ဂလိကာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အသီးသီးအား ပေးလှူအပ်ကုန်သော။ ဒက္ခိဏာ၊
 အလှူဒါနမျိုးတို့သည်။ ဣမာ စုဒ္ဓဿ၊ ဤထဆဲလေးမျိုးတို့တည်း။ ကတမာ စုဒ္ဓဿ၊ အဘယ်

၁။ “ပတိ ပစ္စေကံ ပုဂ္ဂလံ...ဒိယဘိတိ- ပါဠိပုဂ္ဂလိကံ”ဟူသော- ဋီကာနှင့်အညီ “ပါဠိပုဂ္ဂလိကာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်
 အသီးသီးအား ပေးလှူအပ်ကုန်သော”ဟု အနက်သမ္မန်လိုက်သည်။

တဆဲလေးမျိုးတို့နည်း။ အရဟန္တေ၊ သော။ သဗ္ဗာသမ္ဗုဒ္ဓေ၊ သော။ တထာဂတော၊ ဖာရံ။
 ဒါနံ၊ အလှူကို။ ဒေတိ၊ ပေးလှူ၏။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ပဌမာ၊ ရှေးဦးစေ အမြတ်ဆုံး
 ဖြစ်သော။ ပါဠိပုဂ္ဂလိကာ၊ သော။ ဒက္ခိဏာ၊ အလှူဒါနတည်း။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ
 အား။ပ။ ဒုတိယာ၊ နှစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော။ပ။ ဒက္ခိဏာ၊ တည်း။ တထာဂတသာဝကော၊ မြတ်စွာ
 ဘုရား၏ တပည့်ဖြစ်သော။ အရဟန္တေ၊ ရဟန္တာအား။ပ။ အရဟတ္တဖလသတ္ထိကိရိယာယ၊ အရဟတ္တ
 ဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ။ ပဋိပန္နေး၊ ကျင့်သောသူအား။ပ။ အနာဂါမိဿ၊ အနာဂါမိပုဂ္ဂိုလ်
 အား။ပ။ အနာဂါမိဖလသတ္ထိကိရိယာယ၊ အနာဂါမိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ။ ပဋိပန္နေး၊
 အား။ပ။ သကဒါဂါမိဿ၊ အား။ပ။ သကဒါဂါမိဖလသတ္ထိကိရိယာယ၊ ငှါ။ ပဋိပန္နေး၊ အား။ပ။
 သောတာပန္နေး၊ အား။ပ။ သောတာပတ္တိ ဖလသတ္ထိကိရိယာယ၊ ငှါ။ ပဋိပန္နေး၊ အား။ပ။ ကာမေသု၊
 ကာမဂုဏ်တို့၌။ ဝိတရာဂေ၊ ကင်းသောတပ်မက်မှုရှိသော။ ဗာဟိရကော၊ သာသနာပ လောကီ
 အဘိညာဉ်ရပုဂ္ဂိုလ်အား။ပ။ ပုထုဇ္ဇနသီလဝန္တေ၊ သီလဝန္တပုထုဇဉ်အား။ပ။ ပုထုဇ္ဇနဒုဿီလေ၊ သီလ
 မရှိသော ပုထုဇဉ်အား။ပ။ တိရစ္ဆာနဂတေ၊ တိရစ္ဆာန်အား။ ဒါနံ၊ ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ အယံ၊
 ကား။ စုဒ္ဓသီ၊ တဆဲလေးပါးမြောက်ဖြစ်သော။ ပါဠိပုဂ္ဂလိကာ၊ သော။ ဒက္ခိဏာ၊ တည်း။
 ဣတိ၊ သို့။ စုဒ္ဓသ၊ တို့တည်း။

အာနန္ဒ၊ နွာ။ တတြ၊ ထိုတဆဲလေးပါးသော အလှူဒါနတို့တွင်။ တိရစ္ဆာနဂတေ၊ အား။
 ဒါနံ၊ အလှူဒါနကို။ ဒတွာ၊ ပေးလှူခြင်းကြောင့်။ သတဂုဏာ၊ တရာသောအကျိုးရှိသော။
 ဒက္ခိဏာ၊ ကို။ ပါဠိကဒိတဗ္ဗာ၊ အလိုရှိထိုက်၏။ ပုထုဇ္ဇနဒုဿီလေ၊ အား။ပ။ သဟဿဂုဏာ၊
 တထောင်သောအကျိုးရှိသော။ပ။ ပုထုဇ္ဇနသီလဝန္တေ၊ အား။ပ။ သတသဟဿဂုဏာ၊ တသိန်း
 သောအကျိုးရှိသော။ပ။ ကာမေသု၊ တို့၌။ ဝိတရာဂေ၊ သော။ ဗာဟိရကော၊ အား။ ပ။
 ကောဋိသတ သဟဿဂုဏာ၊ ကုဋေတသိန်းအကျိုးရှိသော။ပ။ သောတာပတ္တိဖလသတ္ထိကိရိယာယ၊
 ငှါ။ ပဋိပန္နေး၊ အား။ ဒါနံ၊ ကို။ ဒတွာ၊ ကြောင့်။ အသင်္ခေယျာ၊ မရေတွက်နိုင်သော။
 အပ္ပမေယျာ၊ အတိုင်းအတိုင်းရှိသော။ ဒက္ခိဏာ၊ ကို။ ပါဠိကဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ သောတာပန္နေး၊
 အား။ (ဒိန္နဒါနေ၊ ပေးလှူအပ်သော အလှူဒါန၌။) ကော ပန ဝါဒေါ၊ အဘယ်မှာ ဆိုဖွယ်ရှိအံ့
 နည်း။ပ။ တထာဂတေ၊ အား။ (ဒိန္နဒါနေ၊ ၌။) ကော ပန ဝါဒေါ၊ နည်း။

၃၀၀။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ သံဆဂတာ၊ သံသာသိုရောက်ကုန်သော။ ဒက္ခိဏာ၊ တို့သည်။ ဣမာ သတ္ထ၊
 ဤခုနစ်မျိုးတို့တည်း။ ကတမာ သတ္ထ၊ အဘယ်ခုနစ်မျိုးတို့နည်း။ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခေ၊ ဘုရားအမှူးရှိသော။
 ဥဘတောသံဃေ၊ သိက္ခ၊ သိက္ခ၊ နှစ်ပီသောသံသာအား။ ဒါနံ၊ ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ အယံ၊
 ကား။ ပဌမာ၊ သော။ သံဆပတာ၊ သော။ ဒက္ခိဏာ၊ တည်း။ တထာဂတေ၊ သည်။ ပရိနိဗ္ဗာတေ၊
 ပရိနိဗ္ဗာန်စံသည်ရှိသော်။ ဥဘတောသံဃေ၊ အား။ပ။ သိက္ခ၊ သံဃေ၊ အား။ပ။ သိက္ခ၊ သံဃေ၊
 အား။ပ။ မေ၊ တပည့်တော်အား။ ဧတ္ထကော-ဧတ္ထကော၊ ဤမျှလောက်ကုန်သော။ (ဝိသတ္ထိ
 ဝိပလ္လာသ။) သိက္ခ၊ စ၊ ရဟန်းတို့ကို၎င်း။ ဧတ္ထကော၊ ဤမျှလောက်ကုန်သော။ သိက္ခ၊ နိယော စ၊
 ရဟန်းမတို့ကို၎င်း။ သံဆတော၊ မှ။ ဥဒ္ဓိဿထာတိ၊ ညွှန်ကြပါကုန်ဘုရားဟူ၍။ ဒါနံ၊ ကို။ ဒေတိ၊
 ၏။ပ။ မေ၊ အား။ ဧတ္ထကော-ဧတ္ထကော၊ ကုန်သော။ သိက္ခ၊ တို့ကို။ပ။ မေ၊ အား။ ဧတ္ထကော၊
 ကုန်သော။ သိက္ခ၊ နိယော၊ တို့ကို။ ဥဒ္ဓိဿထာတိ၊ ဘုရားဟူ၍။ ဒါနံ၊ ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ အယံ၊ ကား။
 သတ္ထမိ၊ သော။ သံဆဂတာ၊ သော။ ဒက္ခိဏာ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သတ္ထ၊ တို့တည်း။

အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ အနာဂတံ၊ လာလတ္တံ၊ သော။ အဓ္မိနံ၊ ကာလ၌။ ဂေါတြဘုရော၊ ရဟန်းဟူသော အမည်အနွယ်မျှကို ဆောင်ကုန်သော။ (သမဏာတိ ဂေါတြမတ္ထံ အနုဘဝန္တိ ဓာရေန္တိတိ ဂေါတြဘုရော၊ ဝိ။) ကာသာဝကဏ္ဍာ၊ လည်၌သင်္ကန်းရှိကုန်သော။ ဒုဿိလာ၊ သီလမရှိကုန်သော။ ပါပဓမ္မော၊ ယုတ်မာသော အကျင့်ရှိကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ဖြစ်ပေါ်ကုန်လတ္တံ့။ သံသံ၊ သံစာကို။ ဥဒ္ဓိဿ၊ ရည်စူး၍။ တေသု ဒုဿိလေသု၊ ထိုသီလမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။ ဒါနံ၊ ကို။ ဒဿန္တိ၊ ပေးလှူရကုန်လတ္တံ့။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ တဒါပံ၊ ထိုအခါ၌လည်း။ သံစာဂတံ၊ သော။ ဒက္ခိဏံ၊ ကို။ အသင်္ခေယံ၊ မရေတုကံနိုင်သောအကျိုးရှိ၏ဟူ၍။ အပ္ပမေယံ၊ အတိုင်းအရှည်မရှိသော အကျိုးရှိ၏ဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ နိ။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ အဟံ၊ သည်။ ကေနစိ ပရိယာယေန၊ တံစုံတခုသောအကြောင်းဖြင့်။ ပါဠိပုဂ္ဂလိကံ၊ သော။ ဒါနံ၊ ကို။ သံစာဂတာယ၊ သော။ ဒက္ခိဏာယ၊ ထက်။ မဟပ္ပလတရံ၊ သာလွန်၍အကျိုးရှိ၏ဟူ၍။ နုတေဝ ဝဒါမိ ဟောတော်မမူ။

၃၀။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဝိသုဇ္ဈိယော၊ စင်ကြယ်ကုန်သော။ ဒက္ခိဏာ၊ အလှူတို့သည်။ ဣမာ စတသော၊ ဤလေးပါးတို့တည်း။ ကတမာ စတသော၊ အဘယ်လေးပါးတို့နည်း။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ယာ ဒက္ခိဏာ၊ အကြင်အလှူသည်။ ဒါယကတော၊ အလှူပေးပုဂ္ဂိုလ်မှ။ ဝိသုဇ္ဈတိ၊ စင်ကြယ်၏။ (သုဒ္ဓတ္ထံ အပါဒါနံဖြစ်၏၊ မာတိတော စ ပိတိတော စ သုဒ္ဓေါ-ကဲ့သို့တည်း။) ပဋိဂ္ဂါဟကတော၊ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်မှ။ နော ဝိသုဇ္ဈတိ၊ မစင်ကြယ်။ (သာ ဒက္ခိဏာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ နိ။) အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ယာ ဒက္ခိဏာ၊ သည်။ ပဋိဂ္ဂါဟကတော၊ မှ။ ဝိသုဇ္ဈတိ၊ နိ။ ဒါယကတော၊ မှ။ နော ဝိသုဇ္ဈတိ၊ မစင်ကြယ်။ (သာ ဒက္ခိဏာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ နိ။) အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ယာ ဒက္ခိဏာ၊ သည်။ ဒါယကတော၊ မှ။ နော ဝိသုဇ္ဈတိ၊ မစင်ကြယ်။ (သာ ဒက္ခိဏာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ နိ။) အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ယာ ဒက္ခိဏာ၊ သည်။ ဒါယကတော၊ မှ။ နော ဝိသုဇ္ဈတိ၊ မစင်ကြယ်။ (သာ ဒက္ခိဏာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ နိ။) အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ယာ ဒက္ခိဏာ၊ သည်။ ဒါယကတော၊ မှ။ နော ဝိသုဇ္ဈတိ၊ မစင်ကြယ်။ (သာ ဒက္ခိဏာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ နိ။) ဣတိ သူ။ စတသော၊ လေးပါးတို့တည်း။

အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ယာ ဒက္ခိဏာ၊ သည်။ ဒါယကတော၊ မှ။ ဝိသုဇ္ဈတိ၊ နိ။ ပဋိဂ္ဂါဟကတော၊ မှ။ နော ဝိသုဇ္ဈတိ၊ မစင်ကြယ်။ (သာ ဒက္ခိဏာ၊ သည်။) ကထဉ္စာ လျှင်။ (ဟောတိ၊ နည်း။) အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဣမာ ဤလောက၌။ ဒါယကတော၊ သည်။ သီလဝါ၊ သီလရှိသည်။ ကလျာဏဓမ္မော၊ ကောင်းသော (ကုသိုလ်) တရား ရှိသည်။ ဟောတိ၊ နိ။ ပဋိဂ္ဂါဟကတော၊ ထိုသည်။ ဒုဿိလာ၊ သီလမရှိကုန်သည်။ ပါပဓမ္မော၊ မကောင်းသော (အကုသိုလ်) တရား ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ယာ ဒက္ခိဏာ၊ သည်။ ပ။ နော ဝိသုဇ္ဈတိ၊ မစင်ကြယ်။ သာ ဒက္ခိဏာ၊ သည်။ ဧဝံ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ ဟောတိ၊ နိ။

အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ယာ ဒက္ခိဏာ၊ သည်။ ပဋိဂ္ဂါဟကတော၊ မှ။ ဝိသုဇ္ဈတိ၊ နိ။ ဒါယကတော၊ မှ။ နော ဝိသုဇ္ဈတိ၊ မစင်ကြယ်။ သာ ဒက္ခိဏာ၊ သည်။ ကထဉ္စာ လျှင်။ (ဟောတိ၊ နည်း။) အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဣမာ ၌။ ဒါယကတော၊ သည်။ ဒုဿိလာ၊ သည်။ ပါပဓမ္မော၊ သည်။ ဟောတိ၊ နိ။ ပဋိဂ္ဂါဟကတော၊ ထိုသည်။ သီလဝန္တော၊ ကုန်သည်။ ကလျာဏဓမ္မော၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ပ။ ဧဝံ ခေါ၊ လျှင်။ ဟောတိ၊ နိ။

အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ယာ ဒက္ခိဏာ၊ သည်။ ဒါယကတော၊ မှ။ နေဝ ဝိသုဇ္ဈတိ၊ မစင်ကြယ်။ ပဋိဂ္ဂါဟကတော၊ မှ။ နော ဝိသုဇ္ဈတိ၊ မစင်ကြယ်။ ယာ ဒက္ခိဏာ၊ သည်။ ကထဉ္စာ လျှင်။ (ဟောတိ၊ နည်း။) --

အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဣဓ၊ ဌ။ ဒါယကော စ၊ သည်လည်း။ ဒုဿိလော၊ သည်။ ပါပဓမ္မော၊ သည်။
ဟောတိ၊ ဇိ။ ပဋိဂ္ဂါဟကော စ၊ တို့သည်လည်း။ ဒုဿိလော၊ ကုန်သည်။ ပါပဓမ္မော၊ ကုန်သည်။
ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ပ။ ဝေ ခေါ၊ လျှင်။ ဟောတိ၊ ဇိ။

အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ယာ ဒက္ခိကာ၊ သည်။ ဒါယကတော စေတ၊ မှုရင်း။ ပဋိဂ္ဂါဟကတော စ၊
မှုရင်း။ ဝိသုဇ္ဈတိ၊ ဇိ။ (သာ ဒက္ခိကာ၊ သည်။ ကထဉ္စ၊ သို့လျှင်။ ဟောတိ၊ နည်း။) အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။
ဣဓ၊ ဌ။ ဒါယကော စ၊ သည်လည်း။ သီလဝါ၊ သည်။ ကလျာဏဓမ္မော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဇိ။
ပဋိဂ္ဂါဟကော စ၊ တို့သည်လည်း။ သီလဝန္တော၊ ကုန်သည်။ ကလျာဏဓမ္မော၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊
ကုန်၏။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ပ။ ဝေ ခေါ၊ လျှင်။ ဟောတိ၊ ဇိ။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဝိသုဒ္ဓိယော၊စင်ကြယ်
ကုန်သော။ ဒက္ခိကာ၊ အလှူတို့သည်။ ဣမာ စတသော၊ ဤလေးပါးတို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့
မိန့်တော်မူ၏။

ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣဒံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ သုဂတော၊ သည်။ ဣဒံ၊ ကို။ ဝတှာ၊ ရှိ။ သတ္တာ၊
သည်။ အထာပရံ၊ ထိုမှတပါးသော—

၃၇၂။ သီလဝါ၊ သီလရှိသော။ ယော၊ အကြင်အလှူပေးပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သုပသန္တ-
စိတ္တော၊ အလွန်ကြည်လင်သောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဥဋ္ဌာရံ၊ အလွန်မှန်မှတ်သော။ ကမ္မဖလံ၊
ကံ၏အကျိုးကို။ အဘိသဒ္ဓဟံ၊ အလွန်ယုံကြည်သည်ဖြစ်၍။ ဓမ္မေန၊ တရားသဖြင့်။
လဒ္ဓံ၊ ရှာ၍ရအပ်သော။ ဒါနံ၊ လှူတွယ်ပစ္စည်းဝတ္ထုကို။ ဒုဿိလေသု၊ သီလမရှိသူတို့
အား။ ဒဒါတိ၊ ပေးလှူ၏။ (တဿ၊ ထိုအလှူပေးပုဂ္ဂိုလ်၏။) သာ ဒက္ခိကာ၊ သည်။
ဒါယကတော၊ မှ။ ဝိသုဇ္ဈတိ၊ ဇိ။

ဒုဿိလော၊ သီလမရှိသော။ ယော၊ သည်။ အပ္ပသန္တစိတ္တော၊ မကြည်လင်သော
စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဥဋ္ဌာရံ၊ သော။ ကမ္မဖလံ၊ ကို။ အဘိသဒ္ဓဟံ၊ အလွန်ယုံကြည်သော
စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ အဓမ္မေန၊ မတရားသဖြင့်။ လဒ္ဓံ၊ သော။ ဒါနံ၊ ကို။ သီလဝန္တေသု၊
သီလရှိသူတို့အား။ ဒဒါတိ၊ ဇိ။ (တဿ၊ ဇိ။) သာ ဒက္ခိကာ၊ သည်။ ပဋိဂ္ဂါဟကတော၊
မှ။ ဝိသုဇ္ဈတိ၊ ဇိ။

ဒုဿိလော၊ သော။ ယော၊ သည်။ အပ္ပသန္တစိတ္တော၊ ရှိ။ ဥဋ္ဌာရံ၊ သော။ ကမ္မဖလံ၊
ကို။ အဘိသဒ္ဓဟံ၊ ရှိ။ အဓမ္မေန၊ သဖြင့်။ လဒ္ဓံ၊ သော။ ဒါနံ၊ ကို။ ဒုဿိလေသု၊
တို့အား။ ဒဒါတိ၊ ဇိ။ (တဿ၊ ဇိ။) တံ ဒါနံ၊ ကို။ ဝိပုလပ္ပလန္တိ၊ ပြန်ပြောများပြား
သော အကျိုးရှိ၏ဟူ၍။ န ဗြူမိ၊ ဟောတော်မူ။

သီလဝါ၊ သော။ ယော၊ သည်။ သုပသန္တစိတ္တော၊ ရှိ။ ဥဋ္ဌာရံ၊ သော။ ကမ္မဖလံ၊
ကို။ အဘိသဒ္ဓဟံ၊ ရှိ။ ဓမ္မေန၊ သဖြင့်။ လဒ္ဓံ၊ သော။ ဒါနံ၊ ကို။ သီလဝန္တေသု၊ တို့အား။
ဒဒါတိ၊ ဇိ။ (တဿ၊ ဇိ။) တံ ဒါနံ၊ ကို။ ဝေ၊ စင်စစ်။ ဝိပုလပ္ပလန္တိ၊ ဟူ၍။ ဗြူမိ၊
ဟောတော်မူ၏။

ဝိတရာဂေါ၊ ကင်းသောဆရာရှိသော။ ယော၊ သည်။ သုပသန္တစိတ္တော၊ ရှိ။ ဥဋ္ဌာရံ၊
သော။ ကမ္မဖလံ၊ ကို။ အဘိသဒ္ဓဟံ၊ ရှိ။ ဓမ္မေန၊ သဖြင့်။ လဒ္ဓံ၊ သော။ ဒါနံ၊ ကို။

ဝိတထာဂေသု၊ တို့အား။ ဒဒါတိ၊ ဤ။ (တဿ၊ ဤ) ထံ ဒါနံ၊ သည်း။ ဝေ၊ စင်စစ်။ အာမိသဒါနာနံ၊ ပစ္စည်းအလှူတို့တွင်။ အဂ္ဂန္တိ၊ အမြတ်ဆုံးတည်းဟူသော။ ဝေ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။

ဓမ္မိဒဿမံ၊ သော။ ဒက္ခိဏာဝိသင်္ဂဟသုတ္တံ၊ သည်း။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

ဓတုတ္ထော၊ သော။ ဝိသင်္ဂဟော၊ သည်း။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

ယဿ၊ ထိုဝင်၏။ ဥဒ္ဓါနံ၊ ဥဒ္ဓါနံကား—

ဘဒ္ဒေကာနန္ဒကစ္စာနလောမသကင်္ဂိယ၊ ဘဒ္ဒေကရတ္ထသုတ်၊ အာနန္ဒဘဒ္ဒေကရတ္ထသုတ်၊ မဟာကစ္စာနဘဒ္ဒေကရတ္ထသုတ်၊ လောမသကင်္ဂိယ ဘဒ္ဒေကရတ္ထသုတ်တို့၎င်း။ သုဘော၊ စူဠကမ္ပဝိသင်္ဂဟသုတ်၎င်း။ (သုဘလုလင်ကို ဟောသောသုတ်ဟူလို။) မဟာကမ္ပသဠာယတနဝိသင်္ဂဟံ၊ မဟာကမ္ပဝိသင်္ဂဟသုတ်၊ သဠာယတနဝိသင်္ဂဟသုတ်တို့၎င်း။ ဥဒ္ဓေသအရဏာ၊ ဥဒ္ဓေသဝိသင်္ဂဟသုတ်၊ အရဏဝိသင်္ဂဟသုတ်တို့၎င်း။ ဓာတု၊ ဓာတုဝိသင်္ဂဟသုတ်၎င်း။ သစ္စံ၊ သစ္စဝိသင်္ဂဟသုတ်၎င်း။ ဒက္ခိဏာဝိသင်္ဂဟသုတ္တံ၊ ဒက္ခိဏာဝိသင်္ဂဟသုတ် ၎င်းတည်း။ ဣတိ၊ ပြီ၊ ပြီ။

၅-သဠာယာဇနိ

၁-အနာထပိဏ္ဍိကောဝါဒသုတ်

၃၇၃။ (ဝေ။ပ။ အာရာမေ၊ ပေးမြူ) တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ဣ။ အနာထပိဏ္ဍိကော၊ အနာထပိဏ္ဍိမည်သော။ ဂဟပတိ၊ အိမ်ရှင်သူဌေးသည်။ အာဗာဓိကော၊ အနာဂိသည်။ ဒုက္ခိတော၊ ဖြစ်သောဆင်းရဲရှိသည်။ ဗာဠာဂိလာနေ၊ ပြင်းထန်သော အနာဂိသည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ အထ ခေါ၊ ဤ။ အနာထပိဏ္ဍိကော၊ သော။ ဂဟပတိ၊ သည်။ အညတရံ၊ သော။ ပုရိသံ၊ ယောက်ျားကို။ “အမ္မော ပုရိသ၊ အမောင်ယောက်ျား။ ဟေ၊ လာလော့။ တံ၊ သည်။ ယေန၊ ဤ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ဤ။) တေန၊ သို့။ ဥပသကံမ၊ ချဉ်းကပ်လော့။ ဥပသကံမိတွာ၊ ရှိ။ ‘ဘန္တေ၊ ဘုရား။ အနာထပိဏ္ဍိကော၊ သော။ ဂဟပတိ၊ သည်။ အာဗာဓိကော၊ ဤ။ ဒုက္ခိတော၊ ဤ။ ဗာဠာဂိလာနေ၊ ဤ။ သော၊ ထိုအနာထပိဏ္ဍိသည်။ ဘဂဝတော၊ ဤ။ ပါဒေ၊ ခြေတို့ကို။ သိရသ၊ ဦးခေါင်းဖြင့်။ ဝန္တတိတိ၊ ရှိခိုးလိုက်ပါ၏’ ဟူ၍။ မမ၊ ဤ။ ဝစနေ၊ စကားဖြင့်။ ဘဂဝတော၊ ဤ။ ပါဒေ၊ တို့ကို။ သိရသ၊ ဖြင့်။ ဝန္တဟိ၊ ရှိခိုးလော့။ ယေန စ၊ အကြင်အရပ်၌လည်း။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ အရှင်သာရိပုတ္တသည်။ အတ္ထိ၊ ဤ။ ပ။ ဝန္တဟိ၊ လော့။ ‘ဘန္တေ၊ ဘုရား။ သာရ၊ တောင်းပန်ပါ၏။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ ယေန၊ ဤ။ အနာထပိဏ္ဍိကံ၊ သော။ ဂဟပတိ၊ သော။ နိဝေသနံ၊ နေအိမ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ဤ။) တေန၊ သို့။ အနုကမ္ပံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ ရှိ။ ဥပသကံမတု ကိဏတိ၊ ချဉ်းကပ်တော်မူစေချင်ပါသတဲ့ဘုရား’ ဟူ၍။ ဝေဠ၊ ဤသို့လည်း။ ဝဒေဟိတိ၊ လျှောက်ထားချေလော့” ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ ပြောဆိုပြီ။

သော ပုရိသော၊ သည်။ ပ။ အဝေါစ၊ ပြီ။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ တုဏ္ဏိဘာဝေန၊ ဆိတ်ဆိတ်နေသဖြင့်။ အဓိဝါသေသိ၊ လက်ခံပြီ။

၃၇၄။ အထ ခေါ၊ ဤ။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ နိဝါသေတွာ၊ သက်နိုးကိုပြင်ဝတ်၍။ ပတ္တစိဝရံ၊ ကို။ အာဒါယ၊ ရှိ။ ပတ္တာသမဏေန၊ နောက်ထော်ပါရဟန်းဖြစ်သော။ အာယသ္မတာ အာနန္တေန၊ နှင့်တကွ။ ယေန၊ ဤ။ ပ။ အနာထပိဏ္ဍိကံ၊ သော။ ဂဟပတိ၊ ကို။ “ဂဟပတိ၊ အိမ်ရှင်သူဌေး။ တေ၊ သင်၏ (သန္တာန်၌)။ ကစ္စိ ခမနိယံ၊ ခံကျန်း၏လော့။ ကစ္စိ ယာပနိယံ၊ မျှတ၏လော့။ တေ၊ ဤ။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာတို့သည်။ ကစ္စိ ပဋိက္ကမန္တိ၊ ဆုတ်နစ်ကုန်၏လော့။ ကစ္စိ နော အဘိက္ကမန္တိ၊ မတိုးဘဲရှိကုန်၏လော့။ ပဋိက္ကမောသနံ၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းအဆုံးသည်။ ကစ္စိ ပညာယတိ၊ ထင်၏လော့။ အဘိက္ကမောတိုးခြင်းသည်။ ကစ္စိ နော ပညာယတိတိ၊ မထင်၏လော့” ဟူသော။ တေ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။

ဘန္တေ သာရိပုတ္တ၊ အရှင်ဘုရား သာရိပုတ္တ။ မေ၊ တပည့်တော်၏ (သန္တာန်၌)။ န ခမနိယံ၊ မခံကျန်းပါဘုရား။ န ယာပနိယံ၊ မမျှတပါဘုရား။ မေ၊ ဤ။ ဗာဠာ၊ ပြင်းထန်ကုန်သော။ ဒုက္ခာ၊ ကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ တို့သည်။ အဘိက္ကမန္တိ၊ တိုးကုန်၏။ နော ပဋိက္ကမန္တိ၊ မဆုတ်နစ်ကုန်။ အဘိက္ကမောသနံ၊ တိုးခြင်း၏အဆုံးသည်။ -မညာယတိ၊ -မထင်၏။ -ပဋိက္ကမော၊ -ဆုတ်နစ်ခြင်းသည်။ နော ပညာယတိ၊ မထင်။ ဘန္တေ သာရိပုတ္တ၊ ပုတ္တော။ ဗလဝါ၊ ခွန်အားကောင်းသော။ ပုရိသော၊

သည့်။ တိကျေန၊ ထက်သော။ သိခရေန၊ ဆံစူးဖြင့်။ မုဒ္ဓနိ၊ ဦးထိပ်၌။ အာဝိမတ္ထေယျ၊ သေယျထာပီ၊
 ထိုးရာသကဲ့သို့။ ဘန္တေ သာရိပုတ္တ၊ ပုတြာ။ ဝေမေဝ ခေါ၊ လျှင်။ မေ၊ ၌။ အဓိမတ္တာ၊ လွန်ကဲ
 ကုန်သော။ ဝါတာ၊ လေတို့သည်။ မုဒ္ဓနိ၊ ၌။ ဦးထိပ်၌။ ထိုးကျင့်ကုန်၏။ ပ။ နော ပညာယတိ၊ မထင်။
 ဘန္တေ သာရိပုတ္တ၊ ပုတြာ။ မလဝါ၊ သော။ ပုရိသော၊ သည်။ ဒဋ္ဌေန၊ မြဲသော။ ဝရတ္တခတ္တေန၊
 သားရေကြိုးဖြတ်ဖြင့်။ သိသေ၊ ဦးခေါင်း၌။ သိသဝေဌံ၊ ဦးခေါင်းရစ်ပတ်ခြင်းကို။ ဒဒေယျ
 သေယျထာပီ၊ ပေးရာသကဲ့သို့။ ဘန္တေ သာရိပုတ္တ၊ ပုတြာ။ ဝေမေဝ ခေါ၊ လျှင်။ မေ၊ ၌။ အဓိမတ္တာ၊
 ကုန်သော။ သိသေ၊ ဦးခေါင်း၌။ သိသဝေဌံ၊ တို့သည်။ ဟေခန္တိ၊ ကုန်၏။ ပ။ နော ပညာယတိ၊
 မထင်။ ဘန္တေ သာရိပုတ္တ၊ ပုတြာ။ ဒက္ခော၊ လိမ်မာကျွမ်းကျင်သော။ ဂေါဇာတကော ဝါ၊
 နွားသတ်သမားသည်၎င်း။ ဂေါဇာတကန္တေဝါသိ ဝါ၊ နွားသတ်သမား၏ တပည့်သည်၎င်း။
 တိကျေန၊ ထက်သော။ ဂေါဝိကန္တနေန၊ နွားသတ်သားလှီးခားဖြင့်။ ကုစ္စိံ၊ ဝမ်းကို။ ပုရိကန္တယျ
 သေယျထာပီ၊ လှီးဖြတ်ရာသကဲ့သို့။ ဘန္တေ သာရိပုတ္တ၊ ပုတြာ။ ဝေမေဝ ခေါ၊ လျှင်။ မေ၊ ၌။ အဓိမတ္တာ၊
 ကုန်သော။ ဝါတာ၊ တို့သည်။ ကုစ္စိံ၊ ကို။ ပုရိကန္တန္တိ၊ ဖြတ်ကုန်၏။ ပ။ နော ပညာယတိ၊ မထင်။
 ဘန္တေ သာရိပုတ္တ၊ ပုတြာ။ ဗုဒ္ဓန္တိယောကံကုန်သော။ မလဝန္တော၊ အားကောင်းကုန်သော။ ပုရိသော၊
 တို့သည်။ ဒုဗ္ဗလတရံ၊ အလွန်အားနည်းသော။ ပုရိသံ၊ ကို။ နာနာဗာဟာသု၊ အသီးသီးသော
 လက်မောင်းတို့၌။ ဂဟေတွာ၊ ကိုင်၍။ (တနည်း ဒုဗ္ဗလတရံ၊ သော။ ပုရိသံ၊ ၏။ နာနာဗာဟာသု၊
 တို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။) အင်္ဂါရကံသယာ၊ မီးကျိုးတွင်း၌။ ဝါ၊ မီးအစဉ်။ သန္တာပေယျ
 သေယျထာပီ၊ အလွန်ပူလောင်စေကုန်ရာသကဲ့သို့။ သမ္ပရိတာပေယျ၊ သေယျထာပီ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ
 အလွန်ပူလောင်စေကုန်ရာသကဲ့သို့။ ဘန္တေ သာရိပုတ္တ၊ ပုတြာ။ ဝေမေဝ ခေါ၊ လျှင်။ မေ၊ ၏။
 ကာယသ္မိံ၊ ကိုယ်၌။ အဓိမတ္တာ၊ လွန်ကဲသော။ ဉာဟော၊ ပူလောင်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပ။
 နော ပညာယတိ၊ မထင်။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။

၃၈၅။ ဂဟပတိ၊ ငွေး။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ထေ၊ သင်သည်။ ဣဟ၊ ဤလောက၌။ ဝေံ၊ သို့။
 သိက္ခိတမ္ပံ၊ သင်အပ်ကျင့်အပ်၏။ စက္ခု၊ စက္ခုပသာဒကို။ န ဥပါဒိယိယာမိ၊ မစွဲလမ်းတော့အံ့။
 မေ၊ ၏။ ဝိညာဏံစ၊ ဝိညာဉ်သည်လည်း။ စက္ခုနိဿိတံ၊ စက္ခုပသာဒကိုမှီသည်။ န ဘဝိဿတိ၊
 မပြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သိက္ခိတမ္ပံ၊ အပ်၏။ ဂဟပတိ၊ ငွေး။ ဝေံ ဟိ၊ ဤသို့သာလျှင်။ ထေ၊ သည်။
 သိက္ခိတမ္ပံ၊ အပ်၏။

ဂဟပတိ၊ ငွေး။ ပ။ သောထံ၊ သောထပသာဒကို။ ပ။ သာနံ၊ သာနပသာဒကို။ ပ။ ဇိဝံ၊ ဇိဝါမသာဒ
 ကို။ ပ။ ကာယံ၊ ကာယပသာဒကို။ ပ။ မနံ၊ သဝင်စိတ်ကို။ (သဝင်ပစ္စေဒဟူလိ)။ ပ။ သိက္ခိတမ္ပံ၊
 အပ်၏။ (၁)

ဂဟပတိ၊ ငွေး။ ပ။ ရူပံ၊ ရူပါရုံကို။ ပ။ သဒ္ဓံ၊ သဒ္ဓါရုံကို။ ပ။ ဂန္ဓံ၊ ဂန္ဓာရုံကို။ ပ။ ရသံ၊ ရသာရုံ
 ကို။ ပ။ ဖောဋ္ဌမ္ပံ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကို။ ပ။ ဓမ္မံ၊ ဓမ္မာရုံကို။ ပ။ သိက္ခိတမ္ပံ၊ အပ်၏။ (၂)

ဂဟပတိ၊ ငွေး။ ပ။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ စက္ခုဝိညာဉ်ကို။ ပ။ သောတဝိညာဏံ၊ ကို။ ပ။ သာနဝိညာဏံ၊
 ကို။ ပ။ ဇိဝါဝိညာဏံ၊ ကို။ ပ။ ကာယဝိညာဏံ၊ ကို။ ပ။ မနောဝိညာဏံ၊ မနောဝိညာဉ်ကို။ ပ။
 သိက္ခိတမ္ပံ၊ အပ်၏။ (၃)

၁။ ဂဟပတိ၊ ငွေ၊ စက္ခုသမ္ပယံ၊ စက္ခုကြောင့်ဖြစ်သောဖောကို။ ပ။ သောတသမ္ပယံ၊ ကို။ ပ။
ဇာနသမ္ပယံ၊ ကို။ ပ။ ဇိဝှိသမ္ပယံ၊ ကို။ ပ။ ကာယသမ္ပယံ၊ ကို။ ပ။ မနောသမ္ပယံ၊ ဘဝင်စိတ်
ကြောင့်ဖြစ်သော ဖောကို။ ပ။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ (၄)

ဂဟပတိ၊ ငွေ၊ ပ။ စက္ခုသမ္ပယံ၊ စက္ခုသမ္ပယာကြောင့်ဖြစ်သော။ ဝေဒနံ၊ ဝေဒနာကို။ ပ။
သောတသမ္ပယံ၊ သော။ ပ။ ဇာနသမ္ပယံ၊ သော။ ပ။ ဇိဝှိသမ္ပယံ၊ သော။ ပ။ ကာယ-
သမ္ပယံ၊ သော။ ပ။ မနောသမ္ပယံ၊ သော။ ပ။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ (၅)

၂။ ဂဟပတိ၊ ငွေ၊ ပ။ ပထဝီဇာတံ၊ ပထဝီဇာတ်ကို။ ပ။ အာပေါဇာတံ၊ ကို။ ပ။ တေဇော-
ဇာတံ၊ ကို။ ပ။ ဝါယောဇာတံ၊ ကို။ ပ။ အာကာသဇာတံ၊ ကို။ ပ။ ဝိညာဏဇာတံ၊ ကို။ ပ။
သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ (၆)

ဂဟပတိ၊ ငွေ၊ ပ။ ရူပံ၊ ရူပက္ခန္ဓာကို။ ပ။ ဝေဒနံ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာကို။ ပ။ သညံ၊ သညာက္ခန္ဓာ
ကို။ ပ။ သင်္ခါရေ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့ကို။ ပ။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာကို။ ပ။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ (၇)

ဂဟပတိ၊ ငွေ၊ ပ။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ အာကာသာနဉ္စာယတနဝိညာဉ်ကို။ ပ။ ဝိညာဏဉ္စာ-
ယတနံ၊ ကို။ ပ။ အာကိဉ္စညာဏတနံ၊ ကို။ ပ။ နေဝသညာနာသညာယတနံ၊ ကို။ ပ။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊
အပ်၏။ (၈)

ဂဟပတိ၊ ငွေ၊ ပ။ ဣဓ လောကံ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်လောကကို။ (ဤ၌ မနုဿလောကကိုယူ။
ဝသနဋ္ဌာန၊ ဇာသစ္စာဒနကို မစွဲလမ်းအံ့ ဟူလို) ။ ပ။ ပရလောကံ၊ တမလွန်လောကကို။
(ဤ၌ မနုဿလောကမှ တပါးသော လောကကိုယူ)။ ပ။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။

ဂဟပတိ၊ ငွေ၊ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣယ၊ ၌။ တေ၊ သည်။ ဝေ၊ သို့။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊
အပ်၏။ “ယမ္ပိ၊ အကြင်အာရုံကိုလည်း။ မေ၊ သည်။ ဒိဋ္ဌံ၊ မြင်အပ်ပြီ။ သုတံ၊ ကြားအပ်ပြီ။
မုတံ၊ တွေ့အပ်ပြီ။ ဝိညာတံ၊ သိအပ်ပြီ။ ပတ္တံ၊ ရောက်အပ်ပြီ။ ပရိယေသိတံ၊ ရွာမှီးအပ်ပြီ။ အနုပရိ-
ယေသိတံ၊ အဖန်ဖန်ရွာမှီးအပ်ပြီ။ မနသ၊ စိတ်ဖြင့်။ အနုစရိတံ၊ အဖန်ဖန်ကျက်စားအပ်ပြီ။
တမ္ပိ၊ ထိုအာရုံကိုလည်း။ န ဥပါဒိယိဿာမိ၊ မစွဲလမ်းတော့အံ့။ မေ၊ ။ ဝိညာဏံ စာသညံလည်း။
တံ နိဿိတံ၊ ထိုအာရုံကိုမှီသည်။ န ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ” ။ ဣတိ၊ သို့။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။
ဂဟပတိ၊ ငွေ၊ ဝေ ဟိ၊ လျှင်။ တေ၊ သည်။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ (၉)

၃။ ဝေ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ အနာထပိတ္တိကော၊ သော။ ဂဟပတိ၊ သည်။ ပရောဒိ၊
အထူးထူးအပြားပြား ငိုကြွေးပြီး အညှန်၊ မျက်ရည်တို့ကို။ ပဝတ္တေသိ၊ ဖြစ်စေပြီး အထ ခေါ၊ ၌။
အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ အနာထပိတ္တိကံ၊ သော။ ဂဟပတိ၊ ကို။ “ဂဟပတိ၊ ငွေ။ တံ၊
သည်။ ဩလိယသိ ခေါ၊ တွယ်တာကပ်ငြိသလော” ။ ဂဟပတိ၊ ငွေ။ တံ၊ သည်။ သံသိဒသိ ခေါတိ၊

၁။ စက္ခုသမ္ပယံ သမ္ပယော စက္ခုဝိညာဏသမ္ပယုတ္တသမ္ပယာဏေတံ အဓိဝစနံ။ (သဋ္ဌာယတနဝိဘင်္ဂ-၌။ ၃၀၅။)
“စက္ခုကိုမှီ၍ဖြစ်သော ဖောကို” ဟု ရှိနည်းပေး။ အဓိပ္ပါယ်အတူတူပင်။ စက္ခု နိဿာယ ဥပ္ပန္နော သမ္ပယော။
(ဝုဒ္ဓါဋီကာ)

၂။ ဩလိယသိတိ အတ္တန္တော သမ္ပတ္တိံ ဒိဿာ အာရမ္မဏေသု ဗျဿိ အလ္လိယသိ။ (၉)။ အလ္လိယသိတိ
အတ္တဘာဝေ စ ဘောဂေသု စ အပေက္ခံ ကရေသိ။ (၉)

ဆုတ်နစ်သလော” ဟူသော။ ဝေ၊ ကိ။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဘန္တေ အာနန္ဒ၊ န္ဓာ။ အဟံ၊ သည်။
 န ဩလိယာမိ၊ မတုယံတာ မကပ်ငြိပါ။ နပိ သံသီဒါမိ၊ ဆုတ်လည်းမဆုတ်နစ်ပါ။ အပိ စ၊ စင်စစ်
 သော်ကား။ မေ၊ သည်။ ဧဝရတ္တံ၊ ရှည်ကြာသောကာလပတ်လုံး။ သတ္တာ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။
 ပယိရုပါသိတော၊ ဆည်းကပ်အပ်ပြီ။ မနောဘာဝနိယာ၊ စိတ်ကိုပွားစေတတ်ကုန်သော။ (မနာပါ
 နှင့်အတူတူပင်။) ဘိက္ခု၊ စ၊ ရဟန်းတို့ကိုလည်း။ ပယိရုပါသိတာ၊ ဆည်းကပ်အပ်ကုန်ပြီ။ စ၊
 ထိုသို့ဆည်းကပ်အပ်သော်လည်း။ မေ၊ သည်။ ဝေရူပိ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ဓမ္မိ၊ တရားနှင့်
 ယှဉ်သော။ ကထာ၊ စကားကို။ န သုတပုဗ္ဗာ၊ မကြားအပ်ဘူးပါ။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။
 ဂဟပတိ၊ ငွှေး။ ဩဒါတဝသနာနံ၊ ဖြူသောအဝတ်ကိုဝတ်ကုန်သော။ ဂိဟိနံ၊ လူတို့၏ (ဉာဏ်၌)။
 ဝေရူပိ၊ သော။ ဓမ္မိ၊ သော။ ကထာ၊ သည်။ န ခေါပဋိဘာတိ၊ မထင်နိုင်။ ဂဟပတိ၊ ငွှေး။
 ပဗ္ဗဇိတာနံ ခေါ၊ ရဟန်းတို့၏ (ဉာဏ်၌) သာလျှင်။ ဝေရူပိ၊ သော။ ဓမ္မိ၊ သော။ ကထာ၊ သည်။
 ပဋိဘာတိ၊ ထင်နိုင်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ ဘန္တေ သာရိပုတ္တာ၊ ပုတြား။ တေန ဟိ၊
 တောင်းပန်ပါ၏။ ဩဒါတဝသနာနံ၊ ကုန်သော။ ဂိဟိနံ၊ ၌။ ဝေရူပိ၊ သော။ ဓမ္မိ၊ သော။
 ကထာ၊ သည်။ ပဋိဘာတု၊ ထင်စေတော်မူပါလော့။ (ဤသို့သဘောရှိသော တရားစကားကို
 လူတို့အား ဟောတော်မူပါ။ တောင်းပန်ပါ၏ ဟူလို။) ဘန္တေ၊ ထား။ အပ္ပရက္ခေတိကာ၊
 (ပညာမျက်စိ၌) ကိလေသာမြို့ နည်းသော သဘောရှိကုန်သော။ ကုလပုတ္တာ၊ အမျိုးကောင်း
 သားတို့သည်။ သန္တိ ဟိ၊ ရှိကုန်သည်သာတည်း။ (ဓမ္မဿ၊ တရားတော်ကို။) အဿဝနတာ၊
 မကြားနာရခြင်းကြောင့်။ ဓမ္မဿ၊ တရားတော်မှ။ ပရိဟာယန္တိ၊ ဆုတ်ပုတ်ကုန်၏။ ဓမ္မဿ၊
 တရားတော်ကို။ အညာတာရော၊ သိနိုင်သောသူတို့သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ရှိသည်ဖြစ်ပါကုန်လတ္တံ့။
 ဣတိ၊ ၏။

အထ ခေါ၊ ၌။ အာယသ္မာ စ သာရိပုတ္တော၊ အရှင်သာရိပုတြာသည်၎င်း။ အာယသ္မာ စ
 အာနန္ဒော၊ အရှင်အာနန္ဒာသည်၎င်း။ အနာထပိဏ္ဍိကံ၊ သော။ ဂဟပတိ၊ ကိ။ ဣမိနာ
 ဩဝါဒေန၊ ဤအဆုံးအမတော်ဖြင့်။ ဩဝဒိတာ၊ ဆုံးမကြကုန်၍။ အာသနာ၊ နေရာမှ၊ ဥဋ္ဌာယ၊
 ထကုန်၍။ ပတ္တမိ သု၊ ဖဲသွားကုန်ပြီ။ အထ ခေါ၊ ၌။ အနာထပိဏ္ဍိကော၊ သော။ ဂဟပတိ၊ သည်။
 အာယသ္မန္တေ စ သာရိပုတ္တော၊ သည်၎င်း။ အာယသ္မန္တေ စ အာနန္ဒေ၊ သည်၎င်း။ အစိရပက္ခန္တေ၊
 ဖဲသွားကုန်၍ မကြာမြင့်မီ။ ကာလံ၊ အတ္တဘောပစ်ချခြင်းကို။ အကာသိ၊ ပြုပြီ (ကွယ်လွန်ပြီ)။
 တုသိတံ၊ တုသိတာ၌ဖြစ်သော။ ကာယံ၊ ကိုယ်၌။ ဥပယဇ္ဇိ၊ ဖြစ်ပြီ။ အထ ခေါ၊ ၌။ အနာ-
 ထပိဏ္ဍိကော၊ သော။ ဒေဝပုတ္တော၊ နတ်သားသည်။ အဘိက္ကန္တာယ၊ အလွန်နှစ်လို
 ဖွယ်သော။ ရတ္တိယာ၊ ည၌။ အဘိက္ကန္တဝတ္တော၊ အလွန်နှစ်လိုဖွယ်သော အဆင်းရှိသည်ဖြစ်၍။
 ကေဝလကပ္ပံ၊ အလုံးစုံသော။ (ကေဝလကပ္ပံ-၌ ကပ္ပ-ကား တနှိတ်ပစ္စည်းတည်း။ မောဂ္ဂလ္လာန်။)
 ဇေတဝနံ၊ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်ကို။ ဩဘာသေတွာ၊ ထွန်းလင်းတောက်ပစေ၍။ ပ။ အနာ-
 ထပိဏ္ဍိကော၊ သော။ ဒေဝပုတ္တော၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကိ—

“ဣဒံ တံ ဇေတဝနံ၊ ဤဇေတဝန်ကျောင်းတော်သည်။ ဝါ၊ ကိ။ ဟိ ယသ္မာ၊ အကြင်
 ကြောင့်။ ဣသိသံဆနိသေဝိတံ၊ ရဟန်းအပေါင်းသည် မှီဝဲအပ်၏။ ဓမ္မရာဇေန၊ တရားမင်း
 ဘုရားသည်။ အာဝုတ္တံ၊ အမြဲနေရာတည်း။ (တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။) ဣဒံ တံ ဇေတဝနံ၊
 သည်။ မမ၊ တပည့်တော်၏။ ပိတိသန္ဓနံ၊ ပိတိကို ဖြစ်စေတတ်၏။

ကမ္ပံ၊ မဂ်စေတနာ၎င်း။ ဝိဇ္ဇာ၊ မဂ်ပညာ၎င်း။ (ဤ၌ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပကိုယူ။) ဓမ္မော၊ သမာဓိပက္ခိကတရား၎င်း။ (ဤ၌ သမ္မာဝါယာမ သမ္မာသတိ သမ္မာသမာဓိကိုယူ။) ဥတ္တမံ၊ မြတ်သော။ ဇီဝိတံ၊ အသက်မွေးခြင်းနှင့်ယှဉ်သော။ သီလံ၊ သီလ၎င်း။ (ဤ၌ သမ္မာဝါစာ-ကမ္မန္တ-အာဇီဝ ခု-ပါးကိုယူ။) ဣတိ၊ သို့။ ဧတေန၊ ဤအင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော မဂ်ဖြင့်သာလျှင်။ မစ္စာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ သုဇ္ဈန္တိ၊ (ကိလေသာတို့မှ) စင်ကြယ်ကုန်၏။ ဂေါတ္တေန ဝါ၊ အနွယ်ဖြင့်၎င်း။ ဓနေန ဝါ၊ ဥစ္စာဖြင့်၎င်း။ န သုဇ္ဈန္တိ၊ မစင်ကြယ်နိုင်ကုန်။

တတ္တာ ဟိ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိသော။ ပေါသော၊ ယောက်ျား သည်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ အတ္ထံ၊ အကျိုးကို။ သမ္ပဿံ၊ မြော်မြင်သည်ဖြစ်၍။ ယောနိသော၊ သင့်သောအကြောင်းဖြင့်။ ဓမ္မံ၊ သမာဓိပက္ခိကတရားကို။ (ဈာန်သမာပတ် ဟူလို။) ဝိစိနေ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်ရာ၏။ ဝေံ၊ ဤသို့ဆင်ခြင်သည်ရှိသော်။ တတ္ထ၊ ထိုအရိယမဂ် ၌။ ဝိသုဇ္ဈတိ၊ စင်ကြယ်၏။ (“ယောနိသော၊ ဖြင့်။ ဓမ္မံ၊ ခန္ဓာငါးပါးတရားကို။ ဝိစိနေ၊ ရာ၏။ ဝေံ၊ သော်။ တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးသောသစ္စာတို့၌။ ဝိသုဇ္ဈတိ၊ ၎င်း။” ဟု တနည်း ပေးလေဦး။)

သာရိပုတ္တောဝ၊ အရှင်သာရိပုတြာသည်သာလျှင်။ ပညာယ စ၊ ပညာအားဖြင့်၎င်း။ ဇီဝေနေ စ၊ သီလအားဖြင့်၎င်း။ ဥပသမေန စ၊ ကိလေသာတို့၏ ငြိမ်းခြင်းအားဖြင့်၎င်း။ ဝေယျော၊ မြတ်၏။ ယော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ ပါရံ၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသောကမ်းတဖက်သို့။ ဂတော၊ ရောက်၏။ သောပိ၊ ထိုရဟန်းသည်လည်း။ ဧတာဝ ပရမော၊ ဤအရှင်သာရိ ပုတြာသာလျှင် အပိုင်းအခြားရှိသည်။ သိယာတိ၊ မြစ်ရာ၏” ဟူကုန်သော။ (အရှင်သာရိ ပုတြာထက် အမြတ်အသာ မရှိဟူလို။) ဂါထာဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဇ္ဈဘာသိ၊ ရွတ်ဆိုလျှောက် ထားပြီ။

အနာထပိဏ္ဍိကော၊ သော။ ဒေဝပုတ္တော၊ သည်။ ဣဒံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ သတ္တာ၊ မြတ်စွာဘုရား သည်။ သမနုညော၊ ဝမ်းမြောက်တော်မူသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ (သံ+အနု+ဉာဇာတ်- ဧတာသနုတ္ထ။) အထ ခေါ၊ ၌။ အနာထပိဏ္ဍိကော၊ သော။ ဒေဝပုတ္တော၊ သည်။ “သတ္တာ၊ သည်။ မေ၊ အား။ သမနုညောတိ၊ ဝမ်းမြောက်တော်မူပြီ” ဟူ၍။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ အဘိဝါဒေတွာ၊ ၍။ ပဒက္ခိကံ၊ အရိုအသေကို။ ကတွာ၊ ၍။ တတ္ထေဝ၊ ထိုအရပ်၌သာလျှင်။ အန္တရဓာယိ၊ ကွယ်ပျောက်ပြီ။

ဥဂက။ အထ ခေါ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တဿာ ရုတ္တိယာ၊ ထိုည၌။ အစွယေန၊ လွန်သောအခါ၌။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့ကို။ “ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမံ ရုတ္တိံ၊ ဤည၌။ အညတရော၊ တယောက်သော။ ဒေဝပုတ္တော၊ သည်။ ပ။ အဋ္ဌာသိ၊ တည်ပြီ။ ကေမန္တံ၊ ၌။ ငှိတော၊ တည်သော။ သော ဒေဝပုတ္တော၊ သည်။ ပ။ အန္တရဓာယိ၊ ကွယ်ပျောက်ပြီ။” ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။

☞ ဝေံ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ အပ်သော်။ အာယသွာ အာနန္ဒော၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ “ဘန္တေ၊ ရား။ သော ဟိ သော၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားမိန့်တော်မူအပ်သော နတ်သားသည်။ အနာထပိဏ္ဍိကော၊ သော။ ဒေဝပုတ္တော၊ သည်။ နူန၊ စင်စစ်။ တဝိသတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဘန္တေ၊ ရား။ အနာထပိဏ္ဍိကော၊ သော။ ဂယပတိ၊ သည်။ အာယသွန္တေ သာရိပုတ္တော၊ ၌။ အဘိပ္ပသန္တော၊ အလွန်ကြည်ညိုသည်။ အဟောသိတိ၊ ဖြစ်ပြီ” ဟူသော။-တေံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ သာရ သာရ အာနန္ဒာကောင်းစွ အာနန္ဒာ

ကောင်းစွာ၊ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ၊ တက္ကာယံ၊ ကြံဆသောဉာဏ်ဖြင့်။ ယာဝဏကံ၊ အကြင်မျှလောက်သော အာရုံကို။ ပတ္တဗ္ဗံ၊ ရထိုက်၏။ တယာ၊ သည်။ တံ၊ ထိုမျှလောက်သောအာရုံကို။ အနုပ္ပတ္တိံ၊ ရအပ်၏။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ သော၊ ထိုနတ်သားသည်။ အနာထပိဏ္ဍိကော၊ သော။ ဒေဝပုတ္တော၊ နတ်သားတည်း။ ဣတိ၊ ၎င်း။ (ဣဒမဝေါစ-စသည် ပေးမြဲ။)

ပဌမံ သော။ အနာထပိဏ္ဍိကောဝါဒသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၂-ဆန္ဒောဝါဒသုတ်

၃၈၉။ (ဝေ။ပ။ ကလန္ဒကနိဝါပေ၊ ပေးမြဲ။) တေန သမယေန၊ ထိုအခါ၌။ အာယသ္မာ စ သာရိပုတ္တော၊ သည်၎င်း။ အာယသ္မာ စ မဟာစုန္ဒော၊ သည်၎င်း။ အာယသ္မာ စ ဆန္ဒော၊ အရှင်ဆန္ဒသည်၎င်း။ ဂိဇ္ဈကုဋေ၊ ဂိဇ္ဈကုဋ်မည်သော။ ပဗ္ဗတေ၊ တောင်၌။ ဝိဟရန္တိ၊ နေကုန်၏။ တေန ခေါ်ပန သမယေန၊ ၌။ အာယသ္မာ ဆန္ဒော၊ သည်။ အာဗာဓိကော၊ သည်။ ဒုက္ခိတော၊ သည်။ ဗာဠဂီလာနော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ အထ ခေါ်၊ ၌။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ ပ။ အာယသ္မန္တံ မဟာစုန္ဒံ၊ ကို။ “အာဝုသော စုန္ဒ၊ ငါ့ရှင်စုန္ဒ။ အာယာမ၊ လာသွားကုန်အံ့။ ယေန၊ ၌။ အာယသ္မာ ဆန္ဒော၊ သည်။ (အတ္တိ၊ ၎င်း။) တေန၊ သို့။ ဂီလာနပုစ္ဆကာ၊ သူနာကို မေးလိုကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဥပသင်္ကမိဿာမ၊ ချဉ်းကပ်ကုန်အံ့”ဟူသော။ တေ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ အာယသ္မာ မဟာစုန္ဒော၊ သည်။ “ဝေမာဝုသောတိ၊ ကောင်းပါပြီ ငါ့ရှင်”ဟူ၍။ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တော၊ ၎င်း (စကားကို)။ ပစ္စယောသိ၊ ပြီ။

အထ ခေါ်၊ ၌။ ပ။ အဝေါစ၊ ပြီ။

☞ အာဝုသော သာရိပုတ္တ၊ ပုတြာ။ ပ။ နော ပညာယတိ၊ မထင်။ အာဝုသော သာရိပုတ္တ၊ ပုတြာ။ သတ္တံ၊ ညဉ်းဆဲနိပ်စက်ဘတ်သော ခားလက်နက်ကို။ အာဟရိဿာမိ၊ ဆောင်အံ့။ ဇိဝိတံ၊ အသက်ရှင်ခြင်းကို။ နာဝ ကခါခိ၊ အလိုမရှိပါ။ (နာဘိကခါမိ-ရှိမူ ကောင်းစွာ။) ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်၏။

၃၉၀။ အာယသ္မာ ဆန္ဒော၊ သည်။ သတ္တံ၊ ကို။ မာ အာဟရေသိ၊ မဆောင်ပါလင့်။ အာယသ္မာ ဆန္ဒော၊ သည်။ ယာပေတု၊ မျှတ၍နေပါလော့။ မယံ၊ တပည့်တော်တို့သည်။ အာယသ္မန္တံ ဆန္ဒံ၊ ကို။ ယာပေန္တံ၊ မျှတ၍နေသည်ကို။ ဣစ္ဆာမ၊ အလိုရှိပါကုန်၏။ အာယသ္မတော ဆန္ဒဿ၊ အား။ သပ္ပါယာနိ၊ လျှောက်ပတ်ကုန်သော။ ဘောဇနာနိ၊ ဘောဇဉ်တို့သည်။ သစေ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်ငြားအံ့။ အဟံ၊ သည်။ အာယသ္မတော ဆန္ဒဿ၊ အား။ သပ္ပါယာနိ၊ ကုန်သော။ ဘောဇနာနိ၊ တို့ကို။ ပရိယေသိဿာမိ၊ ရှာပါအံ့။ အာယသ္မတော ဆန္ဒဿ၊ အား။ သပ္ပါယာနိ၊ ကုန်သော။ ဘေသဇ္ဇာနိ၊ ဆေးတို့သည်။ သစေ နတ္ထိ၊ ကုန်ငြားအံ့။ ပ။ ပရိယေသိဿာမိ၊ အံ့။ အာယသ္မတော ဆန္ဒဿ၊ အား။ ပတိဂ္ဂပါ၊ လျှောက်ပတ်ကုန်သော။ ဥပဋ္ဌာကာ၊ အလုပ်

၁။ သတ္တန္တိ ဇိဝိတဘာရသတ္တံ (၉)။ သသနတော မိ-ဆနတော သတ္တံ (၉)။ သသတိ ယိ-ဆတိ ထေနေ-ဟု ကုရကသာလေပံ။

အကျေးတို့သည်။ သစေ နတ္ထိ၊ ကုန်ငြားအံ့။ပ။ ဥပဋ္ဌဟိဿာမိ၊ လုပ်ကျွေးပါအံ့။ပ။ ဣစ္ဆာမာ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ၎င်း။

☞

အာဝုသော သာရိပုတ္တ၊ ပုတြာ။ မေ၊ အား။ သပ္ပိယာနိ၊ ကုန်သော။ ဘောဇနာနိ၊ တို့သည်။ နပိ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်သည်လည်းမဟုတ်။ပ။ ဘေသဇ္ဇာနိ၊ တို့သည်။ ဥပဋ္ဌာကာ၊ အလုပ်အကျွေး တို့သည်။ နပိ နတ္ထိ၊မဟုတ်။ အာဝုသော သာရိပုတ္တ၊ ပုတြာ။ အပိ စ၊ ထိုသို့ပင်ရှိပါသော်လည်း။ မေ၊ သည်။ သတ္တာ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ ဒီသရတ္ထိ၊ ကြာရှည်သောကာလပတ်လုံး။ မနာပေနေဝ၊ စိတ်နှလုံးကို ပွားတိုးစေသဖြင့်သာလျှင်။ ပရိစိက္ခော၊ လုပ်ကျွေးအပ်ပြီ။ (မ-ဋ္ဌ ၃၊ ၂၀၀-စာပိုဒ်ရှု။) အမနာပေန၊ စိတ်နှလုံးကို မပွားတိုးစေသဖြင့်။ နော ပရိစိက္ခော၊ လုပ်ကျွေးအပ်သည် မဟုတ်ပါ။ အာဝုသော သာရိပုတ္တ၊ ပုတြာ။ သတ္တာရံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ မနာပေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ယံ ပရိစရေယျ၊ အကြင်လုပ်ကျွေးရာ၏။ အမနာပေန၊ ဖြင့်။ ယံ နော ပရိစရေယျ၊ အကြင်လုပ်ကျွေး ရာသည်မဟုတ်။ တေ ဟိ၊ ဤစိတ်နှလုံးကို ပွားတိုးစေသဖြင့် လုပ်ကျွေးခြင်း၊ မပွားတိုးစေသဖြင့် လုပ်ကျွေးသည်မဟုတ်ခြင်းသည်။ သာဝကဿ၊ (မြတ်စွာဘုရား၏)တပည့်အား။ ပတိဂ္ဂပံ၊ လျှောက် ပတ်၏။ အာဝုသော သာရိပုတ္တ၊ ပုတြာ။ ဆန္ဒော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အနုပဝဇ္ဇံ၊ တဖန်ဖြစ်ခြင်း မရှိသော။ သတ္ထံ၊ ကို။ အာဟရိဿတိတိ၊ ဆောင်လတ္တံ့ဟူသော။ တေ၊ ကို။ ဧဝံ၊ သို့။ ဓာရေဟိ၊ မှတ်ပါလော့။ ဣတိ၊ ၎င်း။ အာယသ္မာ ဆန္ဒော၊ သည်။ ပဉ္စဿ၊ အမေးကို။ ဝေယျာကရဏာယ၊ ဖြေဆိုခြင်းငှါ။ ဩကာသံ၊ အခွင့်ကို။ သစေ ကဗေတိ၊ အကယ်၍ပြုအံ့။ မယံ၊ တို့သည်။ အာယသ္မန္တံ ဆန္ဒံ၊ ကို။ ကဉ္စိဒေဝံ၊ တစုံတခုသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဒေသံ၊ ရည်ညွှန်းချက်ကို။ ပုစ္ဆေယျာမ၊ မေးလိုကုန်၏။ ဣတိ၊ ၎င်း။ အာဝုသော သာရိပုတ္တ၊ ပုတြာ။ ပုစ္ဆ၊ မေးပါလော့။ သုတော၊ ကြားနာရသည်ရှိသော်။ ဝေဒိဿာမိ၊ သိပါအံ့။ ဣတိ၊ ၎င်း။

၃၉၁။ အာဝုသော ဆန္ဒ၊ ဆန္ဒ။ စက္ခု၊ စက္ခုပသာဒကို၎င်း။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ စက္ခုဝိညာဉ်ကို ၎င်း။ စက္ခုဝိညာဏဝိညာတဗ္ဗေ၊ စက္ခုဝိညာဏ်သည် သိအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ ရူပါရုံတို့ကို၎င်း။ “တေ၊ ဤ စက္ခုပသာဒ၊ စက္ခုဝိညာဉ်၊ ရူပါရုံတရား ၃-ပါးအပေါင်းသည်။ မမ၊ ငါ၏ဥစ္စာဘည်း။ သော၊ ဤတရား ၃ ပါးအပေါင်းသည်။ အဟံ၊ သည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ သော၊ သည်။ မေ၊ ၎င်း။ အတ္တာတိ၊ တည်း”ဟူ၍။ သမနုပဿသိ၊ ရှုသလော။ အာဝုသော ဆန္ဒ၊ ဆန္ဒ။ သောတံ၊ ကို။ပ။ သာနံ၊ ကို။ပ။ ဝိဝံ၊ ကို။ပ။ ကာယံ၊ ကို။ပ။ မနံ၊ ဘဝင်စိတ်ကို၎င်း။ မနောဝိညာဏံ၊ အာဝဇ္ဇန်းနှင့်တကွသော မနောဝိညာဉ်တော်ကို၎င်း။ မနောဝိညာဏဝိညာတဗ္ဗေ၊ မနောဝိညာဉ်သည် သိအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ ဓမ္မာရုံတို့ကို၎င်း။ပ။ သမနုပဿသိ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်မူ၏။

အာဝုသော သာရိပုတ္တ၊ ပုတြာ။ စက္ခု၊ ကို၎င်း။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ ကို၎င်း။ စက္ခုဝိညာဏဝိညာ- တဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ ရူပါရုံတို့ကို၎င်း။ “တေ၊ သည်။ မမ၊ ငါ၏ဥစ္စာသည်။ န၊ မဟုတ်။

၁။ အနုပဝဇ္ဇန္တိ အနုပုတ္တိကံ အပရိသန္တိကံ။ (ဋ) ဥပဝဇ္ဇံ တေဿ နတ္ထိတိ အနုပဝဇ္ဇံ၊ ကရဇကာယံ ကတွာ အာယသိ ဥပုတ္တိရဟိတန္တိ ဖာတ္ထော။ (ဋိ)
၂။ “မနောတိ ဘဝင်စိတ္တံ။ ဓမ္မာတိ အာရမ္မဏံ။ မနောဝိညာဏန္တိ သဟာဝဇ္ဇနကဇဝနံ” ဟူသော (သံဋ္ဌ ၁။ စာမျက်နှာ ၅) အပွင့်နှင့် အညီ ပေးသည်။ “အာဝဇ္ဇနံ ဘဝင်တော အမောစေတော မနောတိ သဟာဝဇ္ဇနေန ဘဝင်ံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဓမ္မာတိ အာရမ္မဏံ။ မနောဝိညာဏန္တိ ဇဝနဝိညာဏံ”ဟူ၍လည်း ဖွင့်သေး၏။ ၎င်းတို့ကားလည်း သရုပ်ပြ ဖွင့်လျက်ရှိ၏။

သောဝါ သည်။ အဟံ သည်။ န အသိ၊ မပြစ်။ သောဝါ သည်။ မေ၊ ခါ။ အတ္တာ၊ သည်။ န ဣတိ၊
“မဟုတ်”ဟူ၍။ သမနုပဿာမိ၊ ရှုပါ၏။ ပ။ သောတံ၊ ကို။ ပ။ ဓာနံ၊ ကို။ ပ။ ဇိဝံ၊ ကို။ ပ။ ကာယံ၊
ကို။ ပ။ မနံ၊ ကို။ ပ။ သမနုပဿာမိ၊ ခါ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဖြေဆို၏။

၃၉၂။ အာရုသော ဆန္ဒ၊ ဆန္ဒ။ စက္ခုသိ၊ ခွဲ၎င်း။ စက္ခုဝိညာဏေ၊ ခွဲ၎င်း။ စက္ခုဝိညာဏ-
ဝိညာတဗ္ဗေသု၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ ရှုပါ၍။ ခွဲ၎င်း။ ကိ၊ အဘယ်ကို။ ဒိသ္မာ၊ ပြင်၍။ ကိ၊
အဘယ်ကို။ အဘိညာယ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိ၍။ စက္ခု၊ ကို၎င်း။ ပ။ သမနုပဿသိ၊ ရှုသနည်း။
အာရုသော ဆန္ဒ၊ ဆန္ဒ။ သောတသိ၊ ခွဲ၎င်း။ ပ။ ဓာနသိ၊ ခွဲ၎င်း။ ပ။ ဇိဝါယ၊ ခွဲ၎င်း။ ပ။ ကာယသိ၊
ခွဲ၎င်း။ ပ။ မနသိ၊ ခွဲ၎င်း။ ပ။ သမနုပဿသိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ခါ။

☞ အာရုသော သာရိပုတ္တ၊ ပုတြာ။ စက္ခုသိ၊ ခွဲ၎င်း။ စက္ခုဝိညာဏေ၊ ခွဲ၎င်း။ စက္ခုဝိညာဏ-
ဝိညာတဗ္ဗေသု၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ တို့ခွဲ၎င်း။ နိရောဓံ၊ ချုပ်ခြင်းကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ နိရောဓံ၊ ကို။
အဘိညာယ၊ ၍။ ပ။ သမနုပဿာမိ၊ ရှုပါ၏။ အာရုသော သာရိပုတ္တ၊ ပုတြာ။ သောတသိ၊ ခွဲ၎င်း။ ပ။
ဓာနသိ၊ ခွဲ၎င်း။ ပ။ ဇိဝါယ၊ ခွဲ၎င်း။ ပ။ ကာယသိ၊ ခွဲ၎င်း။ ပ။ မနသိ၊ ခွဲ၎င်း။ ပ။ သမနုပဿာမိ၊ ခါ။
ဣတိ၊ ခါ။

၃၉၃။ ဝေ၊ သို့။ ဝုတ္ထေ၊ အပ်သော်။ အာယသ္မာ မဟာစုန္ဒော၊ သည်။ အာယသ္မန္တံ ဆန္ဒံ၊ ကို။
“အာရုသော ဆန္ဒ၊ ဆန္ဒ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဟ၊ ဤသာသနာတော်၌။ နိဿိတဿ၊ တဏှာ၊ ဝိဇ္ဇိ
တို့ဖြင့် မှီသောသူ၏ (သန္တာန်၌)။ နလိတံ၊ တုန်လှုပ်ခြင်းသည်။ အတ္တိ၊ ခါ။ အနိဿိတဿ၊ တဏှာ၊
ဝိဇ္ဇိတို့ဖြင့် မမှီသောသူ၏ (သန္တာန်၌)။ နလိတံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ နလိတေ၊ တုန်လှုပ်ခြင်းသည်။
အသတိ၊ မရှိသော်။ ပဿဒ္ဓိ၊ ကိလေသာတို့၏ ငြိမ်းအေးခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ခါ။ ပဿဒ္ဓိယာ၊
ကိလေသာတို့၏ ငြိမ်းအေးခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ နတိ၊ တဏှာ တည်းဟူသော ညွတ်ခြင်းသည်။
န ဟောတိ၊ မပြစ်။ နတိယာ၊ တဏှာတည်းဟူသောညွတ်ခြင်းသည်။ အသတိ၊ သော်။ အာဂတိ ဂတိ၊
ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် လာခြင်း၊ စုတိအားဖြင့် သွားခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မပြစ်။ အာဂတိဂတိယာ၊
သည်။ အသတိ၊ သော်။ စုတူပပါတေ၊ စုတေခြင်း၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မပြစ်။ စုတူပ-
ပါတေ၊ စုတေခြင်း၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းသည်။ အသတိ၊ သော်။ ဣ၊ ဤလောက၌။ နေဝ ဟောတိ၊
မပြစ်။ ဟုရံ၊ တပါးသော လောက၌။ န ဟောတိ၊ မပြစ်။ ဥဘယမန္တရေန၊ နှစ်ပါးသောလောက၌။
န ဟောတိ၊ မပြစ်။

သော ဝေ၊ ဤ (လောက ၂-ပါး၌) မပြစ်ခြင်းသည်သာလျှင်။ ဒုက္ခဿ၊ ဆင်းရဲဟူသမျှ၏။
အန္တော၊ အဆုံးပင်တည်းဟူသော။ တဿ ဘဂဝတော၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏။ ဣဒ္ဓမ္မိ သာသနံ၊
ဤ အဆုံးအမကိုလည်း။ နိစ္စကပ္ပံ၊ အခါခပ်သိမ်း။ မနသိကာတဗ္ဗန္တိ၊ နှလုံးသွင်းအပ်၏”ဟူသော။
တေ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ အထ ခေါ်၍။ အာယသ္မာ စ သာရိပုတ္တော၊ သည်၎င်း။ အာယသ္မာ စ စုန္ဒော၊
သည်၎င်း။ ပ။ ပက္ခမိသု၊ ကုန်ပြီ။

၁။ “ဣဒ္ဓမ္မိတိ ဣဒ္ဓမ္မိ နိဿိတဿ ခလိတန္တိအာဒိ” (၉) နှင့်အညီ နိဿိတဿ ခလိတံ-စသည်ကား ဣဒ္ဓမ္မိ-၏
အာကာရတည်း။ နိစ္စကပ္ပံ-၌ ကပ္ပ-သဒ္ဓါသည် ကာလတ္ထ။ ကပ္ပသဒ္ဓေါ ကာလပရိယာယောပိ ဟောတိ၊ န
ကာလပရိယာယောပိ-စကော ဝေါတိ အာဟ-နိစ္စကပ္ပန္တိ နိစ္စကာလန္တိ။ (၉)

၃၉၄။ အထ ခေါ၊ ဌံ။ အာယသ္မာ ဆန္ဒော၊ သည်။ အာယသ္မန္တေ စ သာရိပုတ္တော၊ သည်၎င်း။ အာယသ္မန္တေ စ မဟာရန္တေ၊ သည်၎င်း။ အစိရပက္ကန္တေ၊ ဖဲ၍မကြာမြင့်မီ။ သတ္တံ၊ ဓားကို။ အာဟာ-
 ရေသိ၊ ပြီ။ အထ ခေါ၊ ဌံ။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ ပ။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ “ဘန္တေ၊ မြတ်စွာ
 ဘုရား။ အာယသ္မတာ ဆန္ဒေန၊ အရှင်ဆန္ဒသည်။ သတ္တံ၊ ကို။ အာဟာရိတံ၊ အပ်ပြီ။ တဿ၊ ထိုဆန္ဒ၏။
 ကတိ၊ လားထုဂတိသည်။ ကာ၊ အဘယ်ပါနည်း။ အဘိသမ္ပရာယော၊ တမလွန်ဘဝသည်။ ကောတိ၊
 အဘယ်ပါနည်း ဘုရား” ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါ စ၊ ပြီ။ သာရိပုတ္တံ၊ ပုတြာ။ ဆန္ဒေန၊ သော။
 ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ ဧတံ၊ သင်၏။ သမ္ပုခါယေဝ၊ မျက်မှောက်၌သာလျှင်။ အနုပဝဇ္ဇတာ၊ တဖန်
 ဖြစ်ခြင်း မရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဗျာကတာ နန၊ ဖြေဆိုအပ်သည်မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ ၎င်း။ ဘန္တေ၊
 ဘုရား။ ပုပ္ဖဇိရံ နာမ၊ ပုပ္ဖဇိရမည်သော။ ဝဇ္ဇိဂါမော၊ ဝဇ္ဇိတိုင်း၌ ပါဝင်သော ရွာသည်။ အတ္တိ၊ ၎င်း။ တတ္ထံ၊
 ထိုပုပ္ဖဇိရရွာ၌။ အာယသ္မတော ဆန္ဒဿ၊ ၎င်း။ မိတ္တကုလာနိ၊ မိတ်ဆွေဖြစ်သော အမျိုးတို့သည်။
 သုဟဇ္ဇကုလာနိ၊ ချစ်ကျွမ်းဝင်သော အမျိုးတို့သည်။ ဥပပဇ္ဇကုလာနိ၊ ချဉ်းကပ်အပ်ကုန်သော
 အမျိုးတို့သည်။ အတ္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်၏။ သာရိပုတ္တံ၊ ပုတြာ။ ဆန္ဒဿ၊ သော။
 ဘိက္ခုနော၊ ၎င်း။ ဧတေ-ဧတာနိ မိတ္တကုလာနိ၊ ဤမိတ်ဆွေဖြစ်သော အမျိုးတို့သည်။ ဧတေ-
 ဧတာနိ သုဟဇ္ဇကုလာနိ၊ ဤချစ်ကျွမ်းဝင်သော အမျိုးတို့သည်။ ဧတေ-ဧတာနိ ဥပပဇ္ဇကုလာနိ၊
 ဤချဉ်းကပ်အပ်သော အမျိုးတို့သည်။ ဟောန္တိ ဟိ၊ ရှိကုန်သည်သာ။ သာရိပုတ္တံ၊ ပုတြာ။ အဟံ၊
 ငါဘုရားသည်။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤအမျိုးရှိကာမျှဖြင့်။ သဥပဝဇ္ဇောတိ၊ တဖန်ဖြစ်ခြင်းရှိသူဟူ၍။
 န ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူသော သာရိပုတ္တံ၊ ပုတြာ။ ယော ခေါ၊ အကြင်သူသည်။ ဣမဉ္စ ကာယံ၊ ဤခန္ဓာကိုယ်
 ကိုလည်း။ (ကရကောယ ကို ယူ။) နိက္ခိပတိ၊ ပစ်ချ၏။ အညဉ္စ ကာယံ၊ တပါးသော ခန္ဓာကိုယ်ကို
 လည်း။ ဥပါဒိယတိ၊ စွဲလမ်း၏။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ တိ၊ ထိုသူကို။ သဥပဝဇ္ဇောတိ၊ တဖန်
 ဖြစ်ခြင်းရှိသူဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူ၏။ သာရိပုတ္တံ၊ ပုတြာ။ ဆန္ဒဿ၊ သော။ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်း၏။
 တံ၊ ထိုစွဲလမ်းခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဆန္ဒော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အနုပဝဇ္ဇော၊ တဖန် ဖြစ်ခြင်း
 မရှိသည်ဖြစ်၍။ သတ္တံ၊ ကို။ အာဟာရေသိတိ၊ ပြီ” ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ ဧဝံ သိ။ ဓာရေဟိ၊ မှတ်လော့။
 ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ (ဣဒမဝေါစ-စသည် ပေးမြ။)

ရတိယံ သော။ ဆန္ဒောဝါဒသတ္တံ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၃-ပုဏ္ဏောဝါဒသုတ်

၃၉၅။ (ဧဝံ မေ သုတံ။ ပ။ အာရာမေ၊ ပေးမြ။) အထ ခေါ၊ ဌံ။ အာယသ္မာ ပုဏ္ဏော၊ အရှင်
 ပုဏ္ဏသည်။ သာယနသမဟံ၊ ညနေချမ်းအခါ၌။ ပဋိသလ္လာနာ၊ တပါးထီးတည်း ကိန်းအောင်း
 ဗုဒ္ဓိတော၊ ထသည်ရှိသော်။ ပ။ နိသိဒိ၊ ထိုင်ပြီ။ ကေမန္တံ၊ ဌံ။ နိသိန္ဒော၊ သော။
 အာယသ္မာ ပုဏ္ဏော၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ “ဘန္တေ၊ ဘုရား။ သာရ၊ တောင်ပန်ပါ၏။ အဟံ၊ သည်။
 ဘဂဝတော၊ ၎င်း။ ယံ ဓမ္မံ၊ အကြင်အဆုံးအမကို။ သုတ္တာ၊ ကြားနာရသည်ရှိသော်။ ဧကော၊ တပါး
 ထီးတည်း။ ဝုပကဋ္ဌော၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်သည်ဖြစ်၍။ အပ္ပမတ္တော၊ မမေ့လျော့သည်ဖြစ်၍။
 အာတာပိ၊ ကိလေသာတို့ကို လောင်ကျွမ်းစေတတ်သော လွှဲလွှဲသည်ဖြစ်၍။ ပဟိတတ္တော၊
 နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟာရေယံ၊ နေရာ၏။ ဘဂဝါ၊ သည်။ မံ၊ ကို။
 သံခိတ္တေန၊ အကျဉ်းဖြစ်သော။ တေန ဩဝါဒေန၊ ထိုအဆုံးအမတရားဖြင့်။ ဩဝဒတုတိ၊ ဆုံးမ
 တော် မူပါဘုရား” ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ပုတ္တံ၊ ပုတ္တံ။ တေနဟိ၊ ထိုသို့ဖြစ်မှ။

သုကာဟိ၊ နာလော၊ သာဓုကံ၊ ကောင်းစွာ။ မနုသိကဓောဟိ၊ နှလုံးသင်းလော၊ ဘာသိသာမိ၊
 ဟောတော်မူအံ့။ ဣတိ၊ ဤ။ ဤ။ ပ။ ဘဂဝါ၊ သည်—“ပုဏ္ဏ၊ ပုဏ္ဏ။ ဣဋ္ဌာ၊ ရှာမိုးအပ်ကုန်သော။ ဝါ၊ အလို
 ရှိအပ်ကုန်သော။ ကန္တာ၊ နှစ်သက်အပ်ကုန်သော။ မနာပါ၊ စိတ်နှလုံးကို ပျိုးစေတတ်ကုန်သော။
 ပိယဂ္ဂပါ၊ ချစ်အပ်သော သဘောရှိကုန်သော။ ကာမူပသံဟိတာ၊ ကာမပြင်ကပ်၍ ထားအပ်ကုန်
 သော။ ရနိယာ၊ တပ်စွဲအပ်ကုန်သော။ စက္ခုဝိညေယျာ၊ စက္ခုဝိညာဉ်သည် သိအပ်ကုန်သော။
 ရူပါ၊ ရူပါရုံတို့သည်။ သန္တိ၊ ခေါ်၊ ရှိကုန်သည်သာတည်း။ ပုဏ္ဏ၊ ပုဏ္ဏ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ တံ၊ ထိုစက္ခု
 ရူပါရုံကို။ စေ အဘိနန္ဒတိ၊ အလွန်နှစ်သက်အံ့။ စေ အဘိဝဒတိ၊ ချမ်းသာစွာ ချမ်းသာစွာ
 အလွန်ပြောဆိုအံ့။ အဇ္ဈောသာယ၊ မျှီမတတ်စွဲလမ်း၍။ စေ တိဋ္ဌတိ၊ တည်အံ့။ တံ၊ ထိုစက္ခု
 ရူပါရုံကို။ အဘိနန္ဒတော၊ အလွန်နှစ်သက်သော။ အဘိဝဒတော၊ သော။ အဇ္ဈောသာယ၊ ၍။
 တိဋ္ဌတော၊ သော။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏ (သန္တာန်၌)။ နန္ဒိ၊ နှစ်သက်တတ်သော တဏှာသည်။
 ဥပုဇ္ဇာ၊ ဖြစ်၏။ နန္ဒိသမုဒယာ၊ တဏှာ၏ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခသမုဒယောတိ၊ ဆင်းရဲ၏ဖြစ်ခြင်း”
 ဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူ၏။

ပုဏ္ဏ၊ ပုဏ္ဏ။ ပ။ သောတဝိညေယျာ၊ သောတဝိညာဉ်သည် သိအပ်ကုန်သော။ သဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါရုံ
 တို့သည်။ ပ။ သာနဝိညေယျာ၊ ကုန်သော။ ဂန္ဓာ၊ တို့သည်။ ပ။ ဇိဝှိဝိညေယျာ၊ ကုန်သော။
 ရသာ၊ တို့သည်။ ပ။ ကာယဝိညေယျာ၊ ကုန်သော။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ၊ တို့သည်။ ပ။ မနောဝိညေယျာ၊
 ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ခေါ်၊ ရှိကုန်၏။ ပ။ ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူ၏။

☞ ပုဏ္ဏ၊ ပုဏ္ဏ။ ပ။ စက္ခုဝိညေယျာ၊ ကုန်သော။ ရူပါ၊ တို့သည်။ သန္တိ စ ခေါ်၊ ရှိကုန်၏။ ပုဏ္ဏ၊
 ပုဏ္ဏ။ ဘိက္ခု၊ သည်။ တံ၊ ထိုစက္ခု ရူပါရုံကို။ စေ နာဘိနန္ဒတိ၊ မနှစ်သက်အံ့။ စေ နာဘိ-
 ဝဒတိ၊ အလွန်မဆိုအံ့။ အဇ္ဈောသာယ၊ ၍။ စေ န တိဋ္ဌတိ၊ မတည်အံ့။ တံ၊ ကို။ အဘိနန္ဒ-
 တော၊ မနှစ်သက်သော။ အဘိဝဒတော၊ အလွန်မဆိုသော။ အဇ္ဈောသာယ၊ ၍။ န တိဋ္ဌတော၊
 မတည်သော။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏ (သန္တာန်၌)။ နန္ဒိ၊ သည်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ နန္ဒိနိရောဓာ၊
 တဏှာ၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခနိရောဓောတိ၊ ဆင်းရဲချုပ်၏”ဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ ၍။

ပုဏ္ဏ၊ ပုဏ္ဏ။ ပ။ သောတဝိညေယျာ၊ ကုန်သော။ သဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ ပ။ သာနဝိညေယျာ၊ ကုန်သော။
 ဂန္ဓာ၊ တို့သည်။ ပ။ ဇိဝှိဝိညေယျာ၊ ကုန်သော။ ရသာ၊ တို့သည်။ ပ။ ကာယဝိညေယျာ၊ ကုန်သော။
 ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ၊ တို့သည်။ ပ။ မနောဝိညေယျာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သန္တိ စ ခေါ်၊ တည်း။ ပ။
 ဝဒါမိ၊ ၍။

ပုဏ္ဏ၊ ပုဏ္ဏ။ မယာ၊ သည်။ သံခိတ္တေန၊ အကျဉ်းဖြစ်သော။ ဣမိနာ စ ဩဝါဒေန၊ ဤအဆုံးအမ
 တရားဖြင့်။ ဩဝဒိတော၊ ဆုံးမအပ်သော။ တံ၊ သည်။ ကတရသ္မိံ ဇနပဒေ၊ အဘယ်ဇနပုဒ်၌။
 ပိယရိသာသိ၊ နေထွံ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရှား။ အဟံ၊ တပည့်တော်ကို။
 သဂဝတာ၊ သည်။ သံခိတ္တေန၊ သော။ ဣမိနာ ဩဝါဒေန၊ ဖြင့်။ ဩဝဒိတော၊ ဆုံးမအပ်ပြီ။
 သုနာပရန္တော နာမ၊ သုနာပရန္တမည်သော။ ဇနပဒေ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၍။ တတ္ထ၊ ထိုသုနာပရန္တ
 ဇနပုဒ်၌။ အဟံ၊ သည်။ ပိယရိသာသိ၊ နေပါအံ့ဘုရား။ ဣတိ၊ ဤသို့ပြောဆို၏။

၁။ ဖောပုဏ္ဏထေရ်၏ အကြောင်းကို သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ္တဋ္ဌကထာ ဆန္ဒဝဂ်၌၎င်း၊ ထေရဂါထာဋ္ဌကထာ
 (ပဌမ)၌၎င်း ရှုနိုင်ကြ၏။ ထေရဂါထာဋ္ဌကထာ၌ “သုနာပရန္တ ဇနပဒေ သပ္ပါရကပဋ္ဌနေ ဂဟပတိကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ”
 စသည် လာ၍သည်။

ဥရုဇိ။ ပုဏ္ဏ။ ပုဏ္ဏ။ သုနာပရန္တကာ၊ သုနာပရန္တတိုင်းသား ဖြစ်ကုန်သော။ မနုဿာ၊ လူတို့သည်။ စဏ္ဍာ ခေါ်။ ကိုယ်ကြမ်းကုန်၏။ ပ။ ပရုသာ၊ နှုတ်ကြမ်းကုန်၏။ (ဗရုသဝစနတာယ ဝါ ဗရုသာ၊ ဋီကာ။) ပုဏ္ဏ။ ပုဏ္ဏ။ တံ၊ သင့်ကို။ သုနာပရန္တကာ၊ ကုန်သော။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ သစေ အက္ခောသိဿန္တိ၊ အကယ်၍ ဆဲရေးကုန်အံ့။ သစေ ပရိဘာသိဿန္တိ၊ အကယ်၍ ရေရွတ် ကုန်အံ့။ ပုဏ္ဏ။ ပုဏ္ဏ။ တတ္ထ၊ ထိုဆဲရေးရေရွတ်ရာ၌။ တေ၊ သင်၏(စိတ်၌)။ ကိန္တိ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့နည်း။ ဣတိ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ မံ၊ ကို။ သုနာပရန္တကာ၊ ကုန်သော။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ သစေ အက္ခောသိဿန္တိ၊ ကုန်အံ့။ သစေ ပရိဘာသိဿန္တိ၊ ကုန်အံ့။ တတ္ထ၊ ၌။ မေ၊ ၏(စိတ်၌)။ ယံ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဣမေ၊ ဤသုနာပရန္တတိုင်းသားတို့သည်။ မေ၊ အား။ ပါဏိနာ၊ လက်ဖြင့်။ ပဟာရံ၊ ပုတ်ခတ်ခြင်းကို။ န ဝေန္တိ၊ ပေးကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “သုနာပရန္တကာ၊ ကုန်သော။ ဣမေ မနုဿာ၊ တို့သည်။ ဘဒ္ဒကာ ဝတ ကောင်းကုန်စွ။ သုနာ- ပရန္တကာ၊ ကုန်သော။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ သုဘဒ္ဒကာ ဝတာတိ၊ အလွန်ကောင်းကုန်စွ” ဟူ၍။ ဝေ၊ ဤသို့ (နှလုံးသွင်းခြင်းသည်)။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ဣ၊ ဤသို့ ဆဲရေးရေရွတ်ရာ၌။ ဝေ၊ ဤသို့(နှလုံးသွင်းခြင်းသည်)။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ သုဂတ၊ မြတ်စွာ ဘုရား။ ဣ၊ ၌။ ဝေ၊ ဤသို့(နှလုံးသွင်းခြင်းသည်)။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ၏။

ပုဏ္ဏ။ ပုဏ္ဏ။ သုနာပရန္တကာ၊ ကုန်သော။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ တေ၊ အား။ ပါဏိနာ၊ ဖြင့်။ ပဟာရံ၊ ကို။ သစေ ပန ဒဿန္တိ၊ အကယ်၍ ပေးကုန်အံ့။ ပုဏ္ဏ။ ပုဏ္ဏ။ တတ္ထ ပန၊ ထိုလက်ဖြင့် ပုတ်ခတ်ခြင်းကို ပေးရာ၌။ တေ၊ ၏(စိတ်၌)။ ကိန္တိ၊ လျှင်။ ဘဝိဿတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ၏။ (ဤမှ နောက်၌ကား “လေဉ္ဇနာခဲဖြင့်၊ ဒဏ္ဍေန၊ တုတ်ဖြင့်၊ သတ္တေန၊ ဓားဖြင့်” ဟု ပေးရုံမျှသာ ထူးတော့ ၏။ ထို့ကြောင့် ဥရုဇိ-နောက်ဆုံးဝါကျကိုသာ အနက်ပေးတော့အံ့။)

ပုဏ္ဏ။ ပုဏ္ဏ။ တံ၊ သင့်ကို။ သုနာပရန္တကာ၊ ကုန်သော။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ တိဏ္ဍေန၊ ထက်လှ စွာသော။ သတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဇီဝိတာ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေမှ။ သစေ ဝေါရောပေဿန္တိ၊ အကယ်၍ ချကုန်ငြား အံ့။ တတ္ထ၊ ထိုသို့ချရာ၌။ ပုဏ္ဏ။ ပုဏ္ဏ။ တေ၊ သင်၏(စိတ်၌)။ ကိန္တိ၊ လျှင်။ ဘဝိဿတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ သုနာပရန္တကာ၊ ကုန်သော။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ မံ၊ ကို။ တိဏ္ဍေန၊ သော။ သတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဇီဝိတာ၊ မှ။ သစေ ဝေါရောပေဿန္တိ၊ ကုန်အံ့။ တတ္ထ၊ ထိုခွင်းရာ၌။ မေ၊ ၏(စိတ်၌)။ “ဘဂဝတော၊ ၏။ (ယေ) သာဝကာ၊ အကြင် တပည့်တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ သာဝကာ၊ တို့သည်။ ကာယေ စ၊ ကိုယ်၌၎င်း။ ဇီဝိတေ စ၊ အသက်၌၎င်း။ အဋ္ဌိယမာနာ၊ ငြီးငွေ့ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဟရာယမာနာ၊ ရှက်နိုးကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဇိဂုစ္ဆမာနာ၊ စက်ဆုပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍။ သတ္တဟာရကံ၊ ဆောင်ထားအပ်သော ဘေးလက်နက်ကို” ။ ပရိယေသန္တိ၊ ရှာကုန်၏။ မေ၊ သည်။ အပရိယိဋ္ဌယေဝ၊ မရှာအပ်ပဲသာလျှင်။ တံ ဣဒံ သတ္တဟာရကံ၊ ကို။ လဒ္ဒန္တိ၊ ရအပ် ပြီ” ဟူ၍။ ဝေ၊ ဤသို့ (နှလုံးသွင်းခြင်းသည်)။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ၏။ ဘဂဝါ၊ ရား။ ဣ၊ ဤအသက်ကိုခွင်းရာ၌။ ဝေ၊ ဤသို့။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ သုဂတ၊ ရား။ ဣ၊ ၌။ ဝေ၊ သို့။

၁။ မောဂ္ဂသာန် ၅-ကဏ္ဍ ၃၃-သုတ် “ပါဒေဟိ ဟရိယတိတိ ပါဒဟာရကော” ဝယ် ဟာရကပုဂံကဲ့သို့ ဤသတ္တဟာရကံ၌လည်း ဣပစ္စည်း ကံဟော။ ကင်္ခါဋီကာ၌လည်း “ကမ္မသာဒနောဝိယံ ဟာရကသဇ္ဇော ဗဟုလံ ဝိစာဒနန ကတ္တရိ ဣပစ္စယဿ သိဇ္ဇနတောတိ အာဟ၊ အထ ဝါ ဟရိတဗ္ဗန္တိ ဟာရကန္တိ” ဟု မိန့်၏။ အကျယ်သိလိုက ဟတ်ယပါရာဇိကအဖွင့် သာရတ္ထကိုလည်း ရှုလေ။

ဘဝိဿတိလတ္တံ။ ဣတိ။ ဧ။ ပုဏ္ဏ။ ပုဏ္ဏ။ သာဓု သာဓု၊ ကောင်းစွကောင်းစွ။ ပုဏ္ဏ။ ပုဏ္ဏ။ တံ၊ သည်။
 ဣမိနာ ဒမ္မပသမေန၊ ဗျာပါဒစသည်တို့ကို ပယ်ဖျောက်တတ်-ငြိမ်းစေတတ်သော ဤသည်းခံခြင်း
 တရားနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသည်ရှိသော်။ သုနာပရန္တသ္မိံ၊ သော။ ဇနပဒေါ၊ ဇနပုဒ်
 ဌံ။ ဝိဟရိတံ၊ နေခြင်းငှါ။ သက္ခိဿသိ ခေါ၊ စွမ်းနိုင်ပေလတ္တံ။ ပုဏ္ဏ။ ပုဏ္ဏ။ တံ၊ သည်။ ဣဒါနိ၊
 ယခုအခါ။ ယဿ၊ အကြင်သွားခြင်း၏။ ကာလံ၊ အခါကို။ မညသိ၊ သိ၏။ တံ၊ ထိုသွားခြင်းကို။
 ကဗေဟိ၊ ပြုလော့။ ဣတိ။ ဧ။

၃၉၇။ အထ ခေါ၊ ဌံ။ အာယသ္မာ ပုဏ္ဏော၊ သည်။ ဘဂဝတော၊ ဧ။ ဘာသိတံ၊ ကို။ အဘိနန္ဒိတွာ၊ ရှိ။
 အနုမောဒိတွာ၊ ရှိ။ အာသနာ၊ မှ။ ဥဋ္ဌာယ၊ ရှိ။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ အဘိဝါဒေတွာ၊ ရှိ။ ပဒက္ခိဏံ၊
 အခွံအသေကို။ ကဘွာ၊ ရှိ။ သေနာသနံ၊ ကျောင်းအိပ်ရာနေရာကို။ သံသာမေတွာ၊ သိမ်းသည်။ ရှိ။
 ပတ္တဝိဝရံ၊ သပိတ်သင်္ကန်းကို။ အာဒါယ၊ ယူ၍။ ယေန၊ ဌံ။ သုနာပရန္တော၊ သော။ ဇနပဒေါ၊ သည်။
 (အတ္ထိ၊ ဧ။) တေန၊ သ္မိံ။ စာရိကံ၊ ဒေသစာရိအလို့ငှါ။ ပက္ကာမိ၊ ဖဲပြီ။ အနုပုဗ္ဗေန၊ အစဉ်သဖြင့်။ စာရိကံ၊
 ငှါ။ စရမာနော၊ လှည့်လည်သည်ရှိသော်။ ယေန၊ ဌံ။ သုနာပရန္တော၊ သော။ ဇနပဒေါ၊ သည်။
 (အတ္ထိ၊ ဧ။) တံ၊ ထိုဇနပုဒ်သ္မိံ။ အဝသရိ၊ ရောက်ပြီ။ အာယသ္မာ ပုဏ္ဏော၊ သည်။ သုနာပရန္တသ္မိံ၊
 သော။ တတြ ဇနပဒေါ၊ ဌံ။ (သုဒံ-နံပါတ်မျှသာ။) ဝိဟရတိ၊ ဧ။ အထ ခေါ၊ ဌံ။ အာယသ္မာ ပုဏ္ဏော၊
 သည်။ တေနောန္တရဝဿေန၊ ထိုဝါတွင်း၌ပင်လျှင်။ ပဉ္စမတ္တာနိ ဥပါသကသတာနိ၊ ငါးရာသော
 ဥပါသကာတို့ကို။ ပဋိဝေဒေသိ၊ (ဥပါသကာအဖြစ်ကို) သိစေပြီ။ တေနောန္တရဝဿေန၊ ၌ပင်လျှင်။
 ပဉ္စမတ္တာနိ ဥပါသိကသတာနိ၊ ငါးရာသော ဥပါသိကာမတို့ကို။ ပဋိဝေဒေသိ၊ (ဥပါသိကာမ
 အဖြစ်ကို) သိစေပြီ။ တေနောန္တရဝဿေန၊ ၌ပင်လျှင်။ တိဿော၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဝိဇ္ဇာ၊ ဝိဇ္ဇာတို့ကို။
 သတ္တာကာသိ၊ မျက်မှောက်ပြုပြီ။ အထ ခေါ၊ ဌံ။ အာယသ္မာ ပုဏ္ဏော၊ သည်။ အပရေန၊ တပါးသော။
 သမယေန၊ အခါ၌။ ပရိနိဗ္ဗာယံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီ။

အထ ခေါ၊ ဌံ။ သမ္မဟုသာ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ပ။ နိသိဒိံ သု၊ ကုန်ပြီ။ ကေမန္တံ၊ ဌံ။
 နိသိန္ဒာ၊ ကုန်သော။ တေ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ပ။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ “ဘန္တေ၊ ရား။ ပုဏ္ဏော နာမ၊ သော။ ယော
 သော ကုလပုဏ္ဏော၊ အကြင်အမျိုးကောင်းသားကို။ ဘဂဝတော၊ သည်။ သံခိတ္တေန၊ သော။
 ဩဝါဒေန၊ ဖြင့်။ ဩဝဒိတော၊ အပ်ပြီ။ သော၊ ထိုအမျိုးကောင်းသားသည်။ ကာလကံတော၊
 အတ္တဘောကို ပစ်ချခြင်းကို ပြုပြီ။ ဣဿ၊ ထိုအမျိုးကောင်းသား၏။ ဂတိ၊ လားရာဂတိသည်။ ကာ၊
 အဘယ်ပါနည်း။ အဘိသမ္မရာယော၊ တမလွန်သဝသည်။ ကောတိ၊ အဘယ်ပါနည်း” ဟူသော။ တေ၊
 ကို။ အဝေါ၊ ပြီ။

ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ပုဏ္ဏော၊ သော။ ကုလပုဏ္ဏော၊ သည်။ ပဏ္ဍိတော၊ ဧ။ မေဿ၊ (အရဟတ္တမင်္ဂ)
 တရားအား။ အနုမော၊ လျော်သော (အောက်မင်္ဂသိုလ်) တရားကို။ ပစ္စပါဒိ၊ ရပြီ။ မံ၊ ကို။ ဓမ္မာဓိကရဏံ၊

၁။ “အာယသ္မာ ပုဏ္ဏော။ ပ။ ပဋိဝေဒေသိ” ဝါကျထို့၌ ဥပါသကသတာနိ၊ ဥပါသိကသတာနိ-ဟု ကာရိကံ
 ကံသာ ပါရှိ၍ ဇာတ်ကံ မပါရှိခြင်းကြောင့် ဥပါသကတ္တံ-ဟု ထည့်၍ ပေးလိုက်သည်။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌
 “ပဉ္စသတာ အတ္တနော။ ပ။ ဥပါသကတ္တံ ပဋိဝေဒေသိ” ဟု မိန့်ပြီ။ ယင်း ပဋိဝေဒေသိသည် ပဋိဝေဒေသိ
 ဟူသော ပါဠိတော်၌ကဲ့သို့ ကာရိကံမဟုတ်။ စရာဒိဂဏိက သုဒ္ဓကတ္တရပ်သာ ဖြစ်ရာသည်။ ထို့ကြောင့်
 ဤကဲ့သို့ “ပဋိဝေဒေသိ (ဒေသေသ) ၌ ပဝေဒေသိ၊ ဥပါသကာ ပမန္တံ ပဋိဝေဒေသိ” ဟု မှင့်အညီ။

တရားဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ န စံဝိယောဋ္ဌသိ၊ မညှဉ်းဆဲပြီ။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ပုဏ္ဏော၊ သော။ ကုလပုဏ္ဏော၊ သည်။ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီ။ ဣတိ၊ ဤ။ (ဣဒမဝေါစ-စသည် ပေးမြဲ။)

တတိယံ၊ သော။ ပုဏ္ဏောဝါဒသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၄-နန္ဒကောဝါဒသုတ်

၃၉၇။ (ဝေ မေ သုတံ။ပ။ အာရာမေ-ကား ပေးမြဲ။) အသ ခေါ၊ ဌံ။ မဟာပဇာပတိ-ဂေါတမိ၊ မဟာပဇာပတိဂေါတမိသည်။ ပဉ္စမဏ္ဍေဟိ ဘိက္ခုနီသတေဟိ၊ ငါးရာသောဘိက္ခုနီမတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တက္ခ။ပ။ အဋ္ဌာသိ၊ ပြီ။ ကေမန္တံ၊ ဌံ။ ဌိတာ ခေါ၊ သော။ မဟာပဇာပတိဂေါတမိသည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ “ဘန္တေ၊ ရား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဘိက္ခုနီယော၊ ဘိက္ခုနီမတို့ကို။ သြဝဒတု၊ ဆုံးမတော်မူပါဘုရား။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဘိက္ခုနီယော၊ တို့ကို။ အနုသာသတု၊ ကံမြစ်တော်မူပါဘုရား။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဘိက္ခုနီနံ၊ ဘိက္ခုနီမတို့အား။ ဓမ္မိံ၊ တရားနှင့် ယှဉ်သော။ ကထံ၊ စကားကို။ ကရောတုတိ၊ ပြုတော်မူပါဘုရား” ဟူသော။ တေ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။

တေန ခေါပန သမယေန၊ ဌံ။ ထေရာ၊ ထေရ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့သည်။ ပရိယာယေန၊ အလှည့်အားဖြင့်။ ဘိက္ခုနီယော၊ တို့ကို။ သြဝဒန္တိ၊ ဆုံးမကြကုန်၏။ အာယသ္မာ နန္ဒကော၊ အရှင် နန္ဒကသည်။ ပရိယာယေန၊ အားဖြင့်။ ဘိက္ခုနီယော၊ တို့ကို။ သြဝဒိတု၊ ဆုံးမခြင်းငှါ။ န ဣစ္ဆတိ၊ အလိုမရှိ။ အထ ခေါ၊ ဌံ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ၊ အရှင်အာနန္ဒာကို။ “အာနန္ဒန္တာ၊ အဇ္ဇ၊ ယနေ။ ပရိယာယေန၊ အားဖြင့်။ ဘိက္ခုနီယော၊ တို့ကို။ သြဝဒိတု၊ ငှါ။ ကထ၊ အဘယ်သူ၏။ ပရိယာယော န ခေါတိ၊ အလှည့်ကျသနည်း” ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ ပြီ။ ဘန္တေ၊ ရား။ သဗ္ဗေဟေဝ၊ အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့သည်သာလျှင်။ ပရိယာယေန၊ အားဖြင့်။ ဘိက္ခုနီယော၊ တို့ကို။ သြဝဒိတု၊ ငှါ။ ပရိယာယော၊ ကို။ ကတော၊ ပြုအပ်ပြီ။ ဘန္တေ၊ ရား။ အယံ အာယသ္မာ နန္ဒကော၊ ဤအရှင်နန္ဒကသည်ကား။ ပရိယာယေန၊ အားဖြင့်။ ဘိက္ခုနီယော၊ တို့ကို။ သြဝဒိတု၊ ငှါ။ န ဣစ္ဆတိ၊ အလိုမရှိပါ။ ဣတိ၊ ဤ။

အသ ခေါ၊ ဌံ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာယသ္မန္တံ နန္ဒကံ၊ ကို။ “နန္ဒက၊ နန္ဒက။ ဘိက္ခုနီယော၊ တို့ကို။ သြဝဒ၊ ဆုံးမလော့။ နန္ဒက၊ က။ ဘိက္ခုနီယော၊ တို့ကို။ အနုသာသံ၊ ကံမြစ်လော့။ ဗြာဟ္မဏ၊ အပပြုအပ်ပြီးသော မကောင်းမှုရှိသော နန္ဒက။ တံ၊ သည်။ ဘိက္ခုနီနံ၊ တို့အား။ ဓမ္မိံ၊ သော။ ကထံ၊ ကို။ ကရောဟိတိ၊ ပြုလော့” ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ ပြီ။ အာယသ္မာ နန္ဒကော၊ သည်။ “ဝေ ဘန္တေတိ၊ ကောင်းပါပြီအရှင်ဘုရား” ဟူ၍။ ဘဂဝတော၊ ဤ(စကားကို)။ ပဋိသုတု၊ ဝန်ခံ၍။ ပုဗ္ဗဏုသမယံ၊ ဌံ။ နိဝါသေတု၊ ဌံ။ ပတ္တစီဝရံ၊ ကို။ အာဒါယ၊ ဌံ။ သာဝတ္ထိံ၊ သို့။ ပိဏ္ဍာယ၊ ငှါ။ ပါဝိသိ၊ ပြီ။ သာဝတ္ထိယံ၊ ဌံ။ ပိဏ္ဍာယ၊ ငှါ။ စရိတု၊ လှည့်လည်၍။ ပစ္စာဘတ္တံ၊ ဆွမ်းစားပြီးသည်၏ နောက်အဖို့၌။ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ခန္ဓော၊ ဆွမ်းစားရာမှ ဝဲသွားသည်ရှိသော်။ အတ္တဒုတိယော၊ မိမိလျှင် နှစ်ယောက်မြောက်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ယေန၊ ဌံ။ ရာဇကာရာမော၊ ရာဇကာရုံ ကျောင်းသည်။ (အတ္တိ၊ ဤ။) (ကောသလမင်း ဆောက်လုပ်၍ လှူဒါန်းအပ်သောကျောင်းတော်။) တေန၊ သို့။ ဥပသကံမိ၊ ပြီ။ တာ ဘိက္ခုနီယော၊ ထိုဘိက္ခုနီမတို့သည်။ အာယသ္မန္တံ နန္ဒကံ၊ ကို။ ဒုရတောဝ၊ အဝေးမှသာလျှင်။ အာဂစ္ဆန္တံ၊ ကြွလာတော်မူသည်ကို။ အဒ္ဓသံသု၊ မြင်ရကုန်ပြီ။ ဒိသာန၊ မြင်ကုန်၍။ အာသနံ၊ နေရာကို။ ပညာပေသံ၊ ခင်းထားကုန်ပြီ။ ဥဒကဉ္စ ပါဒါနံ၊

ခြေဆေးရေကိုလည်း။ ဥပဋ္ဌပေသို၊ တည်ဘားကုန်ပြီ။ အာယသ္မာ နန္ဒကော၊ သည်။ ပညတ္တေ၊
 ခင်းထားအပ်သော။ အာသနေ၊ နေရာ၌။ နိသိဒ္ဓိ၊ ထိုင်ပြီ။ နိသဇ္ဇ၊ ရှိ။ ပါဒေါ၊ ခြေတို့ကို။
 ပက္ခာလေသိ၊ ဆေးပြီ။ တာပိ ဘိက္ခုနိယော၊ တို့သည်လည်း။ အာယသ္မန္တံ နန္ဒကံ၊ ကို။ အဘိဝါ-
 ဒေတွာ၊ ရှိ။ ကေမန္တံ၊ ရှိ။ နိသိဒ္ဓိ သု၊ ကုန်ပြီ။ ကေမန္တံ၊ ရှိ။ နိသိန္ဒာ၊ ကုန်သော။ တာ
 ဘိက္ခုနိယော၊ တို့ကို။ အာယသ္မာ နန္ဒကော၊ သည်။ ဘဂိနိယော၊ နှမတို့။ ပဋိပုစ္ဆကထာ၊
 တဖန်မေးမြန်းအပ်သော စကားသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ တတ္ထ၊ ထိုမေးမြန်းရာ၌။
 အာဇာနန္တီဟိ၊ သိကုန်သော ဘိက္ခုနိမတို့သည်။ အာဇာနာမာတိ၊ သိကုန်ပါ၏ဟူ၍။ ဝစနိယံ၊
 ဆိုအပ်သည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ န အာဇာနန္တီဟိ၊ မသိကုန်သော ဘိက္ခုနိမ တို့သည်။
 န အာဇာနာမာတိ၊ မသိကုန်ပါဟူ၍။ ဝစနိယံ၊ ဆိုအပ်သည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဝါ ပန၊
 သို့မဟုတ်။ ယဿ၊ အကြင်ဘိက္ခုနိမ၏။ ကခါ ဝါ၊ ယုံမှားခြင်းသည်၎င်း။ ဝိမတိ ဝါ၊
 တွေးတောခြင်းသည်၎င်း။ အဿ၊ ရာ၏။ (တာယ၊ ထိုဘိက္ခုနိမသည်။ တတ္ထ၊ ထိုမေးမြန်း
 ရာ၌။ အဟမေဝ၊ ငါ့ကိုသာလျှင်။ (အရှင်နန္ဒကကိုသာဟူလို) 'ဘန္တေ၊ ရား။ ဣဒံ၊ ဤသဒ္ဓါ
 သည်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့နည်း။ ဣမဿ၊ ဤသဒ္ဓါ၏။ အတ္ထော၊ အနက်သည်။ ကောတိ၊
 အဘယ်ပါနည်း' ဟူ၍။ ပဋိပုစ္ဆတဗျောတိ၊ တဖန်မေးမြန်းအပ်၏ ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊
 ပြီ။ ဘန္တေ၊ ရား။ အယျော နန္ဒကော၊ အရှင်နန္ဒကသည်။ နော၊ တပည့်တော်မတို့ကို။ ယံ
 ပဝါရေတိ၊ အကြင်ဖိတ်တော်မူ၏။ ဧတ္ထကေနပိ၊ ဤဖိတ်ကားမျှဖြင့်ပင်။ မယံ၊ တပည့်တော်မ
 တို့သည်။ အယျဿ နန္ဒကဿ၊ အရှင်နန္ဒက၏ (စကားကို)။ အတ္တမနာ၊ ပီတိသုခတို့ဖြင့်ယူအပ်
 သော စိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ အဘိရဒ္ဓါ၊ အလွန်ကျေနပ်ပါကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ကြ
 ကုန်၏။

၃၉၉။ ဘဂိနိယော၊ တို့။ တံ၊ ထိုအဖအပ်လတ္တံ့သောစကားကို။ ကိမညထ၊ အသို့
 အောက်မေ့မှတ်ထင်ကုန်သနည်း။ စက္ခု၊ စက္ခုပသာဒသည်။ နိစ္စံ ဝါ၊ မြဲသလော။ အနိစ္စံ ဝါ၊
 မမြဲသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေး၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ အနိစ္စံ၊ မမြဲပါ။ ယံ ပန၊ အကြင်စက္ခု
 ပသာဒရုပ်သည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ တံ၊ ထိုစက္ခုပသာဒရုပ်သည်။ ဒုက္ခံ ဝါ၊ ဆင်းရဲသလော။ သုခံ ဝါ၊
 ချမ်းသာသလော။ ဣတိ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲပါ၏။ ယံ ပန၊ သည်ကား။ အနိစ္စံ၊
 မမြဲ။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏။ ဝိပရိကာမဓမ္မံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောရှိ၏။ တံ၊ ကို။ "ဧတံ၊
 ဤစက္ခုပသာဒသည်။ မမ၊ ငါ၏ဥစ္စာတည်း။ သော၊ သည်။ အဟံ၊ သည်။ အသ္မိ၊ ၏။
 သော၊ သည်။ မေ၊ ၏။ အတ္တာတိ၊ အတ္တတည်း" ဟူ၍။ သမနုပဿိတုံ၊ ရှုခြင်းငှါ။ ကလ္လံ န၊
 သင့်လျော်ပါမည်လော။ ဣတိ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဧတံ၊ ဤသို့ရှုခြင်းသည်။ နော ဟိ၊ မသင့်
 သည်သာတည်း။ ပ။ သောတံ၊ သောတပသာဒသည်။ ပ။ သာနံ၊ သည်။ ပ။ ဇိဝှါ၊ သည်။ ပ။
 ကာယော၊ သည်။ ပ။ မနော၊ သည်။ ပ။ ဣတိ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဧတံ၊ သည်။ နော ဟိ၊
 သာတည်း။ တံ၊ ထိုမသင့်ခြင်းသည်။ ကိဿ ဟေဘု၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း။ ဘန္တေ၊

၁။ ဝိ ၃-ပဋ္ဌဝဂ္ဂိယကထာနှင့် မ ၁-ပါထရာသိသုတ်တို့၌ "ပါဒေါဒကံ" ဟု၎င်း၊ မ ၂-အမ္ပလဒ္ဓိကရာဟုလော
 ဝါဒသုတ်၌ "ဥဒကဉ္စ ပါဒါနံ" ဟု၎င်း၊ မ ၃-ဥပက္ခိလေသသုတ်၌ "ဥဒကဉ္စ ပါဒါနံ ဧဝေဝနံ" ဟု၎င်း၊ အသုံး
 အမျိုးမျိုး ရှိသည်။

☞ ရား။ ဧတံ၊ ဤအဇ္ဈတ္တိကာယတနခြောက်ပါးကို။ နော၊ တပည့်တော်မတို့သည်။ “ပုဗ္ဗေဝ၊ ရှေး၌ပင်လျှင်။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း။ သမ္ပပ္ပညာယ၊ ဝိပဿနာပညာဖြင့်။ “ဣတိပိ၊ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဆ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ အဇ္ဈတ္တိကာ၊ အတွင်း၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဣမေ အာယတနာ၊ ဤအာယတနတို့သည်။ အနိစ္စာတိ၊ အမြဲမရှိကုန်” ဟူ၍။ သုဒ္ဓိဋ္ဌံ၊ ဟုတ်မှန်သောလက္ခဏာအားဖြင့် ရှုအပ်ပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ကုန်၏။ ဘဂိနိယော၊ တို့။ သာဓု သာဓု၊ ကောင်းစွာ ကောင်းစွာ။ ဘဂိနိယော၊ တို့။ ယထာဘူတံ၊ တိုင်း။ သမ္ပပ္ပညာယ၊ ဖြင့်။ ပဿတော၊ ရှုသော။ အရိယသာဝကဿ၊ ဘုရားရှင်၏တပည့်၏။ ဧတံ၊ ဤရှုခြင်းသည်။ ဧဝံ ဟိ၊ မှန်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ၎င်း။

၄၀၀။ (တံ ကိံ မညထ ဘဂိနိယော-ပေးမြဲ။) ရှုပါ၊ ရှုပါရုံတို့သည်။ နိစ္စာ ဝါ၊ မြဲကုန်သလော။ အနိစ္စာ ဝါ၊ မမြဲကုန်သလော။ ဣတိ၊ ၎င်း။ ပ။ သဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ ပ။ ဂန္ဓာ၊ တို့သည်။ ပ။ ရသ၊ တို့သည်။ ပ။ ဖောဠဗ္ဗာ၊ တို့သည်။ ပ။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပ။ ဘန္ဓေ၊ ရား။ ဧတံ၊ ဤဗာဟိရာယတနခြောက်ပါးကို။ နော၊ တို့သည်။ ပုဗ္ဗေဝ၊ ၌ပင်လျှင်။ ယထာဘူတံ၊ တိုင်း။ သမ္ပပ္ပညာယ၊ ဖြင့်။ “ဣတိပိ၊ ကြောင့်လည်း။ ဆ၊ ကုန်သော။ ဣမေ ဗာဟိရာ အာယတနာ၊ တို့သည်။ အနိစ္စာတိ၊ ကုန်” ဟူ၍။ သုဒ္ဓိဋ္ဌံ၊ အပ်ပြီ။ ပ။ ဟောတိ၊ ၎င်း။

၄၀၁။ (တံ ကိံ မညထ ဘဂိနိယော-ပေးမြဲ။) စက္ခုဝိညာဏံ၊ စက္ခုဝိညာဉ်သည်။ ပ။ သေဝတ-ဝိညာဏံ၊ သည်။ ပ။ သာနဝိညာဏံ၊ သည်။ ပ။ ဇိဝှိဝိညာဏံ၊ သည်။ ပ။ ကာယဝိညာဏံ၊ သည်။ ပ။ မနောဝိညာဏံ၊ သည်။ ပ။ ဘန္ဓေ၊ ရား။ ဧတံ၊ ဤဝိညာဏကာယ ခြောက်ပါးကို။ နော၊ တို့သည်။ ပုဗ္ဗေဝ၊ ၌ပင်လျှင်။ ယထာဘူတံ၊ တိုင်း။ သမ္ပပ္ပညာယ၊ ဖြင့်။ “ဣတိပိ၊ ကြောင့်လည်း။ ဆ၊ ကုန်သော။ ဣမေ ဝိညာဏကာယာ၊ တို့သည်။ အနိစ္စာတိ၊ ကုန်” ဟူ၍။ သုဒ္ဓိဋ္ဌံ၊ အပ်ပြီ။ ပ။ ဟောတိ၊ ၎င်း။

☞ ၄၀၂။ ဘဂိနိယော၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ အံ။ ဈာယတော၊ တောက်လောင်သော။ ဒတလပုဒိပဿ၊ ဆီမီး၏။ တေလမ္ပိ၊ ဆီသည်လည်း။ အနိစ္စံ၊ အမြဲမရှိ။ ဝိပရိကာမဓမ္မံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ဝနိပိ၊ မီးစာသည်လည်း။ ပ။ အနိပိ၊ မီးလျှံသည်လည်း။ ပ။ အာဘာပိ၊ မီးရောင်သည်လည်း။ အနိစ္စာ၊ အမြဲမရှိ။ ဝိပရိကာမဓမ္မာ၊ ရှိ၏။ ဘဂိနိယော၊ တို့။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ “ဈာယတော၊ သော။ အမုဿ တေလပုဒိပဿ၊ ထိုဆီမီး၏။ တေလမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ပ။ ဝနိပိ၊ သည်လည်း။ ပ။ အနိပိ၊ သည်လည်း။ အနိစ္စာ၊ မရှိ။ ဝိပရိကာမဓမ္မာ၊ ရှိ၏။ အဿ၊ ထိုဆီမီး၏။ ယာ စ ခေါ အာဘာ၊ အကြင်အရောင်သည်လည်း။ အတ္တိ၊ ၎င်း။ သာ၊ ထိုအရောင်သည်။ နိစ္စာ၊ မြဲ၏။ ဝှုဝါ၊ ခိုင်ခံ့၏။ သဿတာ၊ တည်တံ့၏။ အဝိပရိကာမဓမ္မာတိ၊ မရှိ” ဟူ၍။ ဧဝံ သိ။ ဝဒေယျ နုခေါ၊ ဆိုငြားအံ။ ဘဂိနိယော၊ တို့။ သော၊ ထိုသူသည်။ သမ္မာ၊ ဟုတ်မှန်သောအားဖြင့်။ ဝဒမာနော၊ ဆိုသည်ဖြစ်၍။ ဝဒေယျ နုခေါ၊ ဆိုရာရောက်သလော။ ဣတိ၊ ၎င်း။ ဘန္ဓေ၊ ရား။ ဧတံ၊ ဤဆိုခြင်းသည်။ နော ဟိ၊ သာတည်း။ တံ၊ ထိုမသင့်ခြင်းသည်။ ကိဿ ဟေတု၊ ကြောင့်နည်း။ ဘန္ဓေ၊ ရား။ ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဈာယတော၊ သော။ အမုဿ တေလပုဒိပဿ၊ ၎င်း။ တေလမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ပ။ ဝနိပိ၊ သည်လည်း။ ပ။ အနိပိ၊ သည်လည်း။ ပ။ ဝိပရိကာမဓမ္မာ၊ ၎င်း။ အဿ၊ ၎င်း။ အာဘာ၊ သည်။ ပဂေဝ-

ရှေးဦးကပင်လျှင်။ အနိစ္စာ၊ မဂ္ဂိ၊ ဝိပရိကာမဓမ္မာ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကုန်၏။ ဘဂိနိယော၊ တို့။ ဝေ-
 မေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ ယော၊ သည်။ “ဆ၊ ကုန်သော။ အဗျတ္တိကာ၊ ကုန်သော။ ဣမေ အာယတနာ၊
 တို့သည်။ အနိစ္စာ၊ ကုန်။ ဆ၊ ကုန်သော။ အဗျတ္တိကေ၊ ကုန်သော။ အာယတနေ၊ တို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ ရှိ။
 ယဉ္ဇ သုခံ ဝါ၊ အကြင်သုခဝေဒနာကို၎င်း။ ယဉ္ဇ ဒုက္ခံ ဝါ၊ ကို၎င်း။ ယဉ္ဇ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ ကို၎င်း။
 ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ခံစား၏။ တံ၊ ထိုဝေဒနာသုံးပါးသည်။ နိစ္စံ၊ ၎င်း။ ပ။ အဝိပရိကာမဓမ္မန္တိ၊ မဂ္ဂိ” ဟူ၍။ ဝေံ၊
 သို့။ ဝဒေယျ နုခေါ၊ ငြားအံ့။ ဘဂိနိယော၊ တို့။ သော၊ သည်။ သမ္မာ၊ စွာ။ ဝဒမာနော၊ သော်။
 ဝဒေယျ နုခေါ၊ ဆိုရာထောက်သလော။ ဣတိ၊ ၎င်း။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဧတံ၊ သည်။ နော ဟိ၊ သာတည်း။
 တံ၊ သည်။ ကိဿ ဟေတု၊ ကြောင့်နည်း။ ဘန္တေ၊ ရား။ တဇ္ဇံ တဇ္ဇံ၊ ထိုထိုသဘောကြောင့်ဖြစ်သော။
 ပစ္စယံ၊ အကြောင်းကို။ ပဋိစ္စ၊ ရှိ။ တဇ္ဇာ တဇ္ဇာ၊ ထိုထိုသဘောကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော။ ဝေဒနာ၊
 ဝေဒနာတို့သည်။ ဥပ္ပဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တဇ္ဇာယ တဇ္ဇာယ၊ ထိုထိုသဘောကြောင့်ဖြစ်သော။ ပစ္စယာယ၊
 အကြောင်း၏။ နိရောဓော၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ တဇ္ဇာ တဇ္ဇာ၊ ထိုထိုသဘောကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော။
 ဝေဒနာ၊ တို့သည်။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ချုပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ၎င်း။ ဘဂိနိယော၊ တို့။ ပ။
 ဟောတိ၊ ၎င်း။

၄၀၃။ ဘဂိနိယော၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ အံ့။ တိဋ္ဌတော၊ တည်သော။ သာရဝတော၊ အနှစ်
 ရှိသော။ မဟတော၊ ကြီးသော။ ရုက္ခာယ၊ သစ်ပင်၏။ မူလမ္ပိ၊ အမြစ်သည်လည်း။ ပ။ ခန္ဓောပိ၊
 ပင်စည်သည်လည်း။ ပ။ သာခါပလာသမ္ပိ၊ သစ်ခက်၊ သစ်ရွက်သည်လည်း။ ပ။ ဆာယာပိ၊ အင်္ဂု
 သည်လည်း။ ပ။ ဝိပရိကာမဓမ္မာ၊ ၎င်း။ ဘဂိနိယော၊ တို့။ ယော၊ သည်။ “တိဋ္ဌတော၊ သော။
 သာရဝတော၊ သော။ မဟတော၊ သော။ အမုဿ၊ ရုက္ခာယ၊ ၎င်း။ မူလမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ပ။ ဝိပရိကာမ-
 မ္မံ၊ ၎င်း။ အဿ၊ ထိုသစ်ပင်၏။ ယာ စ ခေါ၊ ဆာယာ၊ အကြင်အရိပ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၎င်း။) သာ၊
 ထိုအရိပ်သည်။ နိစ္စာ၊ ၎င်း။ ဝေါ၊ ၎င်း။ သဿဘာ၊ ၎င်း။ အဝိပရိကာမဓမ္မာတိ၊ မဂ္ဂိ” ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။
 ဝဒေယျ နုခေါ၊ ငြားအံ့။ ဘဂိနိယော၊ တို့။ သော၊ သည်။ သမ္မာ၊ စွာ။ ဝဒမာနော၊ ရှိ။ ဝဒေယျ
 နုခေါ၊ သလော။ ဣတိ၊ ၎င်း။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဧတံ၊ သည်။ နောဟိ၊ သာတည်း။ တံ၊ သည်။ ကိဿ ဟေတု၊
 ကြောင့်နည်း။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဟံ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တိဋ္ဌတော၊ သော။ သာရဝတော၊ သော။
 မဟတော၊ သော။ အမုဿ ရုက္ခာယ၊ ၎င်း။ မူလမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ပ။ ဝိပရိကာမဓမ္မံ၊ ၎င်း။ အဿ၊ ၎င်း။
 ဆာယာ၊ အရိပ်သည်။ ပဂေဝ၊ ရှေးဦးကပင်လျှင်။ အနိစ္စာ၊ မဂ္ဂိ။ ဝိပရိကာမဓမ္မာ၊ ရှိ၏။ (တသ္မာ၊
 ထို့ကြောင့်တည်း။) ဣတိ၊ ကုန်၏။ ဘဂိနိယော၊ တို့။ ဝေမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ ယော၊ သည်။
 “ဆ၊ ကုန်သော။ ဗာဟိရာ၊ အပဉ့်ဖြစ်ကုန်သော။ ဣမေ အာယတနာ၊ တို့သည်။ အနိစ္စာ၊ ကုန်။ ဆ၊
 ကုန်သော။ ဗာဟိရေ၊ ကုန်သော။ အာယတနေ၊ တို့ကို။ ပဋိစ္စ ရှိ။ ယဉ္ဇ သုခံ ဝါ၊ အကြင်သုခဝေဒနာ
 ကို၎င်း။ ယဉ္ဇ ဒုက္ခံ ဝါ၊ ကို၎င်း။ ယဉ္ဇ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ ကို၎င်း။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ၎င်း။ တံ၊ ထိုဝေဒနာ
 သုံးပါးသည်။ နိစ္စံ၊ ၎င်း။ ပ။ အဝိပရိကာမဓမ္မန္တိ၊ မဂ္ဂိ” ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ ဝဒေယျ နုခေါ၊ ငြားအံ့။
 ဘဂိနိယော၊ တို့။ သော၊ သည်။ သမ္မာ၊ စွာ။ ဝဒမာနော၊ သော်။ ဝဒေယျ နုခေါ၊ လော။ ဣတိ၊
 ၎င်း။ ဘန္တေ၊ ရား။ ပ။ ဟောတိ၊ ၎င်း။

၁။ ပဂေဝဿ ဆာယာတိ မူလာဒိနိ နိဿာယ နိဗ္ဗုတာ ဆာယာ ပဌမတရံယေဝ အနိစ္စာ(၄) ၊ ပဌမ-
 တရံယေဝ- အနိစ္စာတိ-တဿာပိ-ဆာယာယ- အနိစ္စာဘာဝေါ ပဌမတရံယေဝ သိဇ္ဇေါ- (၆) ဖွင့်လတ္တံ့ကို ဖော်၍
 ပေးသည်။ ဤနေရာ၌ ဖွင့်သင့်၏။

၄၀၄။ ဘဂိနိယော၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ အံ။ ဒက္ခော၊ လိမ္မာကျမ်းကျင်သော။ ဂေါဃာ-
 တကော ဝါ၊ နွားသတ်သမားသည်၎င်း။ ဂေါဃာတကန္တေဝါသိ ဝါ၊ နွားသတ်သမား၏တပည့်သည်
 ၎င်း။ ဂါဝိံ၊ နွားမကို။ ဝဓိတော၊ သတ်၍။ တိဏှေန၊ ထက်လှစွာသော။ ဂေါဝိကန္တနေန၊
 နွားသတ်သားလုံးစားဖြင့်။ ဂါဝိံ၊ နွားမကို။ အန္တရံ၊ အတွင်း၌ဖြစ်သော။ မံသကာယံ၊ အသား
 အပေါင်းကို။ အနုပဟစ္စ၊ မပျက်စီးစေမှု၍။ ဗာဟိရံ၊ အပ၌ဖြစ်သော။ စမ္မကာယံ၊ အရေအပေါင်းကို။
 အနုပဟစ္စ၊ ၍။ သက်န္တေယျ၊ လုံးဖြတ်ရာ၏။ တတ္ထ၊ ထိုလုံးဖြတ်ရာ၌။ အန္တရာ၊ အသား၊ အရေတို့၏
 အကြား၌။ ယံ ယဒေဝ ဝိလိမံသံ၊ အကြင်အရေ၌မှီသော အသားသည်၎င်း။ (အကြင်ဖုံးလွှမ်း
 အပ်သော အမြှေးသည်ဟူ၍သော်လည်းပေး။) အန္တရာ၊ ၌။ ယံ ယဒေဝ နှာရ၊ အကြင်သေးငယ်
 သော အကြောသည်၎င်း။ အန္တရာ၊ ၌။ ယံ ယဒေဝ ဗန္ဓနံ၊ အကြင်အသားအရေတို့၏ အဖွဲ့အစပ်
 သည်၎င်း။ (အတ္တိ၊ ၏။) တံ တဒေဝ၊ ထိုထိုအသား၊ အကြော၊ အဖွဲ့ကိုသာလျှင်။ တိဏှေန၊
 သော။ ဂေါဝိကန္တနေန၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗိန္ဒေယျ၊ ကောင်းစွာဖြတ်ရာ၏။ သက်န္တေယျ၊ ကောင်းစွာ
 လုံးရာ၏။ သမ္ပကန္တေယျ၊ အပြားအားဖြင့်လုံးရာ၏။ သမ္ပရိကန္တေယျ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ လုံးရာ၏။
 သဗ္ဗိန္ဒိတော၊ ကောင်းစွာဖြတ်၍။ သက်န္ဒိတော၊ ၍။ သမ္ပကန္ဒိတော၊ ၍။ သမ္ပရိကန္ဒိတော၊ ၍။
 ဗာဟိရံ၊ သော။ စမ္မကာယံ၊ ကို။ ဝိရုနံတော၊ ခါ၍။ တေနော စမ္ပေန၊ ထိုအရေဖြင့်သာလျှင်။
 တံ ဂါဝိံ၊ ထိုနွားမကို။ ပဋိစ္ဆာဒေတော၊ ဖုံးလွှမ်း၍။ “အယံ ဂါဝိံ၊ ဤနွားမသည်။ တထေဝ၊
 ရှေးနည်းအတိုင်းသာလျှင်။ ဣမိနာဝ စမ္ပေန၊ ဤအရေနှင့်သာလျှင်။ သံယုတ္တာတိ၊ ယှဉ်၏”ဟူ၍။
 ဧဝံ၊ သို့။ ဝဒေယျ န ခေါ၊ ငြားအံ။ ဘဂိနိယော၊ တို့။ သော၊ သည်။ သမ္ပာ၊ စွာ။ ဝဓမာနေော၊
 သော်။ ဝဒေယျ န ခေါ၊ လော။ ဣတိ၊ ၏။ တန္တေ၊ ရား။ ဧတံ၊ သည်။ နော ဟိ၊ သာတည်း။
 တံ၊ သည်။ ကိဿ ဟေတု၊ ကြောင့်နည်း။ တန္တေ၊ ရား။ ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒက္ခော၊ သော။
 အမု ဂေါဃာတကော ဝါ၊ ထို နွားသတ်သမားသည်၎င်း။ အမု ဂေါဃာတကန္တေဝါသိ ဝါ၊ ထို
 နွားသတ်သမား၏ တပည့်သည်၎င်း။ ပ။ တံ ဂါဝိံ၊ ကို။ ပဋိစ္ဆာဒေတော၊ ၍။ သော၊ သည်။
 “အယံ ဂါဝိံ၊ သည်။ တထေဝ၊ သာလျှင်။ ဣမိနာဝ စမ္ပေန၊ နှင့်သာလျှင်။ သံယုတ္တာတိ၊ ယှဉ်၏”
 ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ကိဉ္ဇာပိ ဝဒေယျ၊ အကယ်၍ဆိုငြားအံ။ အထ ခေါ၊ ထိုသို့ဆိုသော်လည်း။ သာ ဂါဝိံ၊
 ထိုနွားမသည်။ တေနော စမ္ပေန၊ ထိုအရေနှင့်သာလျှင်။ ဝိသံယုတ္တာ၊ မယှဉ်။ (တသ္မာ၊
 ကြောင့်တည်း။) ဣတိ၊ ၏။

ဘဂိနိယော၊ တို့။ မေ၊ ငါသည်။ အတ္တဿ၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဝိညာပနာယ၊ သိစေခြင်းငှါ။
 အယံ ဥပမာ၊ ဤဥပမာကို။ ကဘာ၊ ပြုအပ်ပြီ။ ဧတ္ထ၊ ဤဥပမာ၌။ အယမေဝ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့
 သည်သာလျှင်။ အတ္ထော၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်တည်း။

ဘဂိနိယော၊ တို့။ “အန္တရာမံသကာယောတိ” ဧတံ၊ အကြား၌ဖြစ်သော အသားအပေါင်း
 ဟူသော ဤအမည်သည်။ ဆန္နံ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ အဇ္ဈတ္တိကာနံ၊ အတွင်း၌ဖြစ်ကုန်သော။
 အာယတနာနံ၊ တို့၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။

ဘဂိနိယော၊ တို့။ “ဗာဟိရေ စမ္မကာယောတိ” ဧတံ၊ အပ၌ဖြစ်သော အရေအပေါင်းဟူ
 သော ဤအမည်သည်။ ဆန္နံ၊ ကုန်သော။ ဗာဟိရနံ၊ အပ၌ဖြစ်ကုန်သော။ အာယတနာနံ၊ တို့၏။
 အဓိဝစနံ၊ တည်း။

၁။ ဝိလိမံသန္တံ စမ္ပနိဿိတမံသံ၊ ပဋိစ္ဆန္တကိလောမကန္တံ စ ဝဒန္တိ၊ နှာရတံ သုခမနှာရ၊ ဗန္ဓနန္တံ စမ္ပမံသာနံ
 သမ္ပန္နံ။ (၃)

ဘဂိနိယော၊ တို့။ “အန္တရာ ဝိလိမိသံ၊ အန္တရာ နှာရ၊ အန္တရာ ဗန္ဓနန္တိ” ဟေ၊ အကြား၌ဖြစ်သော ဤအရေ၌မို့သော အသား၊ အကြောသေး၊ အဖွဲ့အစပ်ဟူသော အမည်သည်။ နန္ဒရာဂဿ၊ ထပ်နှစ်သက်တတ်သော ရာဂ၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။

ဘဂိနိယော၊ တို့။ “တိထုံ ဂေါဝိကန္တနန္တိ” ဟေ၊ ဤထက်လှစွာသော နွားသားလီးခားဟူသော ဤအမည်သည်။ အရိယာ၊ မြတ်သော။ ယာ အယံ ပညာ၊ အကြင်မဂ်ပညာသည်။ အန္တရာ၊ အကြား၌။ ကိလေသံ၊ ကိလေသာအပေါင်းကို။ အန္တရာ၊ ၌။ သံယောဇနံ၊ သံယောဇဉ်ကို။ အန္တရာ၊ ၌။ ဗန္ဓနံ၊ အနှောင်အဖွဲ့ကို။ (ကိလေသာ၏ အမည်ချည်းတည်း။) သဗ္ဗိန္ဒြတိ၊ ကောင်းစွာဖြစ်၏။ ပ။ သမ္ပရိကန္တတိ၊ ၏။ အရိယာယ၊ မြတ်သော။ တာယ ပညာယ၊ ထိုမဂ်ပညာ၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။

၄၀၅။ ဘဂိနိယော၊ တို့။ ယေသံ၊ အကြင်ဗောဇ္ဈင်တို့ကို။ ဘာဝိတတ္တာ၊ ဖြစ်စေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဗဟုလိကတတ္တာ၊ ကြိမ်ဖန်များစွာပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ အာသဝါနံ၊ အာသဝတို့၏။ ခယာ၊ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ အနာသဝံ၊ အာသဝမရှိသော။ စေတောဝိမုတ္တိံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်နှင့် ယှဉ်သော ရာဂမှလွတ်သောသမာဓိကို။ ပညာဝိမုတ္တိံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ပညာနှင့်ယှဉ်သော အဝိဇ္ဇာမှလွတ်သော ပညာဝိမုတ္တိကို။ ဒိဋ္ဌေ၊ ရှုမြင်အပ်သော။ ဓမ္မော၊ အတ္တဘော၌ပင်လျှင်။ (ဒိဋ္ဌေ ဓမ္မေ၊ မျက်မှောက်၌ပင်လျှင်။) သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ အဘိညာ၊ ထူးသောပညာဖြင့်သိ၍။ သစ္စိကတော၊ မျက်မှောက်ပြု၍။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ကပ်ရောက်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ တေ ဗောဇ္ဈင်၊ ထိုဗောဇ္ဈင်တို့သည်။ ဣမေ သတ္တာ၊ ဤခုနစ်ပါးတို့တည်း။ ကတမေ သတ္တာ၊ အဘယ်ခုနစ်ပါးတို့နည်း။ ဘဂိနိယော၊ တို့။ ဣမ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဝိဝေကနိဿိတံ၊ ကင်းဆိတ်ရာ နိဗ္ဗာန်၌ မှီသော။ ဝိရာဂနိဿိတံ၊ တပ်ခြင်းကင်းရာ နိဗ္ဗာန်၌ မှီသော။ နိရောဓနိဿိတံ၊ ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်၌ မှီသော။ ဝေါသဂ္ဂုပရိကာမိံ၊ ကိလေသာတို့ကို စွန့်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ညွတ်သော။ သတိသမ္ပောဇ္ဈင်ံ၊ သတိသမ္ပောဇ္ဈင်ကို။ ဘာဝေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ပ။ ဥပေက္ခာသမ္ပောဇ္ဈင်ံ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ ၏။ ဘဂိနိယော၊ တို့။ ယေသံ၊ တို့ကို။ ပ။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ တေ ဗောဇ္ဈင်၊ တို့သည်။ ဣမေ သတ္တာ၊ တို့တည်း။

၄၀၆။ အထ ခေါ၊ ၌။ အာယသ္မာ နန္ဒကော၊ သည်။ တာ ဘိက္ခုနိယော၊ ထိုဘိက္ခုနိမတို့ကို။ ဣမိနာ ဩဝါဒေန၊ ဤအဆုံးအမတရားဖြင့်။ ဩဝဒိတာ၊ ဆုံးမပြီး၍။ “ဘဂိနိယော၊ တို့။ ဂစ္ဆထ၊ ပြန်သွားကြကုန်လော့။ ကာလောတိ၊ (ပြန်သွားသို့ရန်) အချိန်အခါတည်း” ဟု ဆို၍။ ဥယျောဇေယံ၊ လွတ်ပြီ။ အထ ခေါ၊ ၌။ ပ။ တာ ဘိက္ခုနိယော၊ တို့ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ “ဘိက္ခုနိယော၊ ဘိက္ခုနိမတို့။ ဂစ္ဆထ၊ ကုန်လော့။ ကာလောတိ၊ တည်း” ဟူသော။ ဟေ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ အထ ခေါ၊ ၌။ တာ ဘိက္ခုနိယော၊ တို့သည်။ ပ။ ပက္ကမိံ သု၊ ကုန်ပြီ။ အထ ခေါ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တာသု ဘိက္ခုနိသု၊ တို့သည်။ အစိရပက္ကန္တေသ၊ ဖဲသွား၍ မကြာမြင့်ကုန်မီ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့ကို။ “ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စာတုဒ္ဓသေ၊ တဆဲ့လေးရက်မြောက်ဖြစ်သော။ တဒဟုပေါသထေ၊ ထိုဥပုသ်နေ့၌။ ဗဟုနော၊ များလှစွာသော။ ဇနဿ၊ လူအပေါင်း၏။ စန္ဒော၊ လှ သည်။ ဥိနော နုခေါ၊ ယုတ်လေးသလော။ စန္ဒော၊ လှ သည်။ ပုဏ္ဏော နုခေါ၊ ပြည့်လေသလေ ဟူသော။ ကခါ ဝါ၊ ယုံမှားခြင်းသည်၎င်း။ ဝိမတိ ဝါ၊ တွေးတောခြင်းသည်၎င်း။ န ဟောတိ၊ မပြင်။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ စန္ဒော၊ သည်။ ဥိနောတေဝ၊ ယုတ်၏ဟူ၍သာလျှင်။ ဟောတိ သေယျထာပိ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေမေဝ၊ သာ လျှင်။ တာ ဘိက္ခုနိယော၊ ကိုသည်။ နန္ဒကဿ၊ နန္ဒက၏။

ဓမ္မဒေသနာယ၊ တထာဒေသနာတော်၌။ အတ္တနာ၊ ပီတိသုခတို့ဖြင့် ယူအပ်သော စိတ်ရှိကုန်သည်။ (ဝမ်းမြောက်ကုန်သည်ဟုလို) ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပရိပက္ခာသကံပု၊ ပြည့်စုံသော အကြံရှိကုန်သည်။ နော စ ဟောန္တိတိ၊ မဖြစ်ကုန်သည်သာတည်း” ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ ပြီ။

၄၀၇။ အထ ခေါ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာယသ္မန္တံ နန္ဒကံ၊ ကို။ “နန္ဒက၊ နန္ဒက။ တေန ဟိ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ တံ၊ သင်သည်။ သေပိ၊ နက်ဖန်၌လည်း။ တာ ဘိက္ခုနိယော၊ တို့ကို။ တေနော ဩဂါဒန၊ ထို ဆုံးအမတရားဖြင့်သာလျှင်။ ဩဝဒေယျာသိတိ၊ ဆုံးမဦးလော့” ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ (အကြောင်းကို ၃၉၈-ပိုဒ်၌ ရေးခဲ့ပြီ။)

၄၀၈။ပ။ ၄၁၄-အပိုဒ်များကို ၃၉၅။ပ။ ၄၀၅- (အပိုဒ်တို့၌ ရေးခဲ့ပြီ။)

၄၁၅။ (ဤအပိုဒ်၌ အထူးပိုဒ်များ၏ အနက်ကား “ပန္နရသေ၊ တဆဲခါ၊ရက်းမြောက်ဖြစ်သော။ တဒဟုပေါသထေ၊ ၌။ စန္ဒော၊ လသည်။ ပုဏ္ဏောတေဝ၊ ပြည့်၏ဟူ၍သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏” ဟု ပေးလေ။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေမေဝ၊ သာလျှင်။ တာ ဘိက္ခုနိယော၊ တို့သည်။ နန္ဒကဿ၊ ၏။ ဓမ္မဒေသနာယ၊ ၌။ အတ္တနာ စေဝ၊ ကုန်သည်၎င်း။ ပရိပက္ခာသကံပု၊ စ၊ ပြည့်စုံသော အကြံအစည်ရှိကုန်သည်၎င်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တာသံ ပဉ္စန္ဒံ ဘိက္ခုနိသတာနံ၊ ထိုငါးရာသော ဘိက္ခုနိတို့တွင်။ ယာ၊ အကြင်ဘိက္ခုနိမတို့သည်။ ပစ္စိမိကာ၊ ဂုဏ်တို့ဖြင့် နောက်ဆုံးဖြစ်၏။ သာ၊ ထို ဘိက္ခုနိမသည်။ အသိနိပါတဓမ္မာ၊ အလိုအာသာကင်းလျက် အပါယ်၌ ကျခြင်းသဘော မရှိသော။ နိယတာ၊ မဂ္ဂနိယာမအားဖြင့် မြဲသော။ သမ္မောဓိပဏယနာ၊ အထက်မက်သုံးပါးလျှင် လည်းလျောင်းရာ ရှိသော။ သောတာပနာ၊ သောတာပန်ချည်းသာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာမန္တေသိ၊ ပြီ။ (ဣဒမဝေါစ-စသည် ပေးမြဲ။)

စာတို့၊ သော။ နန္ဒကောဝါစသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၅ ဝုဠရာဟုလောဝါဒသုတ်

၄၁၆။ (ဝေံ မေ သုတံးပ။ အာရာမေ-ပေးမြဲ။) အထ ခေါ၊ ၌။ ရုဟောဂတဿ၊ ဆိတ်ကွယ်ရာ သို့ ကပ်ဆုတ်သော။ ပဋိသလ္လိနဿ၊ တပါးထိ-တည်း ကိန်းအောင်းသော။ ဘဂဝတော၊ ၏။ “ရာဟုလဿ၊ ရာဟုလာ၏ (သန္တာန်၌)။ ဝိမုတ္တိယရီပါဝနိယာ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်ကြောင်း အရဟတ္တခံဂဏှာကို ရင့်ကျက်စေတော်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ အကြောင်းတရားတို့သည်။ ပရိပက္ခာ၊ ရင့်ကျက်ကုန်ပြီ။ အဟံ၊ သည်။ ရာဟုလံ၊ ကို၊ ဥတ္တရံ၊ အထက်ဖြစ်သော။ အာသဝါနံ၊ အာသဝတို့၏။ ခယေ၊ ကုန်ရာအရဟတ္တဖိုလ်သို့။ ယံ နန္ဒ ဝိနေယျန္တိ၊ ပို့ဆောင်ရမှုကား ကောင်းလေစွ” ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ စေတသော ပရိတ်တက္ကော၊ စိတ်အကြံတော်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ဖြစ်ပြီ။ အထ ခေါ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ပ။ အာယသ္မန္တံ ရာဟုလံ၊ ကို။ “ရာဟုလ၊ လာ။ နိသိဒနံ၊ နိသိဒိုင်ကို။ ဂဏှာဟိ၊ ယူခဲ့လော့။ ယေန၊ ၌။ အန္တဝနံ၊ သည်။ (အတ္တိ၊ ၏။) တေန၊ သို့။ ဒိဝါဝိဟာရာယ၊ နေသန်ခြင်-ငှါ။ ဥပသက်မိဿာမာတိ၊ ခုဦးကပ်ကုန်အံ့” ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ ပြီ။ အာယသ္မာ ရာဟုလော၊ သည်။ “ဝေံ ဘဒန္တတိ၊ ကောင်းပါပြီ အရှင်ဘုရား” ဟူ၍။ ဘဂဝတော၊ ၏။ (စကား-

ကို)။ ပဋိထုတော၊ ရှေးရွှေနာယု၍။ နိသီဒနံ၊ ကို။ အာဒါယ၊ ယု၍။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ပိဋိတော ပိဋိတော၊ နောက်မှ နောက်မှ။ အနုပန္နိ၊ လိုက်ပြီ။

ထေန သမယေန၊ ဌံ။ အနေကာနိ၊ များစွာကုန်သော။ ဒေဝတာသဟဿာနိ၊ အထောင်သော နတ်တို့သည်။ “အဇ္ဇ၊ ယနေ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာယသ္မန္တံ ရာဟုလံ၊ ကို။ ဥတ္တရိ၊ သော။ အာသဝါနံ ဓယေ၊ အာသဝတို့၏ကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်သို့။ ဝိနေဿတီတိ၊ ပို့ဆောင်တော်မူလတ္တံ” ဟူ၍။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ အနုပန္နာနိ၊ လိုက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အထ ခေါ၊ ဌံ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အန္တဝနံ၊ သို့။ အဇ္ဈောဂါဟေတော၊ ဝင်၍။ အညတရသ္မိံ၊ တခုသော။ ရုက္ခမူလေ၊ သစ်ပင် ရင်း၌။ ပညတ္ထေ၊ ခင်းအပ်သော။ အာသနေ၊ နေရာ၌။ နိသီဒိ၊ ပြီ။ ပ။ ဘဂဝါ၊ သည်—

၄၁၇။ (စက္ခု-ရူပါ-စက္ခုဝိညာဏံ-တို့၌ အမေးအဖြေတို့သည် နန္ဒကောဝါဒသုတ် ၃၉၆၊ ၄၀၀၊ ၄၀၁-အပိုဒ်တို့နှင့် တူကုန်၏။)

စက္ခုသမ္ပယော၊ စက္ခု၌မို့သောဖဿသည်။ ပ။ စက္ခုသမ္ပယပစ္စယာ၊ စက္ခုသမ္ပယဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ယမိဒံ ဝေဒနာဂတံ၊ အကြင်ဝေဒနာသည်၎င်း။ ယမိဒံ သညာဂတံ၊ အကြင် သညာသည်၎င်း။ ယမိဒံ သင်္ခါရဂတံ၊ အကြင်သင်္ခါရအစုသည်၎င်း။ ယမိဒံ ဝိညာဏဂတံ၊ အကြင် ဝိညာဉ်သည်၎င်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တမ္ပိ၊ ထိုဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဉ်သည်လည်း။ ပ။ နော ဟိ၊ သာတည်း။ ဣတိ၊ ၎င်း။

၄၁၈။ (ဤအပိုဒ်၌လည်း သောတ-စသည်ကို နန္ဒကောဝါဒသုတ် ၃၉၉-ပိုဒ်ကိုပင်ရှု၍ အနက် သမ္ပန်ပါ။)

၄၁၉။ ရာဟုလ၊ လာ။ ဝေံ၊ သို့။ ပဿံ၊ ရှုသော။ သုဘဝါ၊ အာမ၊ အခိဂမသုတရုံသော။ အရိယသာဝကော၊ ဘုရားရှင်၏တပည့်သည်။ စက္ခုသ္မိံ၊ စက္ခုပသာဒ၌။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ ရူပေသု၊ ရူပါရုံတို့၌။ ပ။ စက္ခုဝိညာဏေ၊ စက္ခုဝိညာဉ်၌။ ပ။ စက္ခုသမ္ပယော၊ စက္ခုသမ္ပယာ၌။ ပ။ စက္ခုသမ္ပယ ပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ယမိဒံ ဝေဒနာဂတံ၊ သည်၎င်း။ ယမိဒံ သညာဂတံ၊ သည်၎င်း။ ယမိဒံ သင်္ခါရဂတံ၊ သည်၎င်း။ ယမိဒံ ဝိညာဏဂတံ၊ သည်၎င်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၎င်း။ တသ္မိမ္ပိ၊ ၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ၎င်း။ ပ။ တသ္မိမ္ပိ၊ ၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ၎င်း။ နိဗ္ဗိန္ဒံ၊ ငြီးငွေ့သည်ရှိသော်။ ဝိရဇ္ဇတိ၊ တပ်ခြင်း ကင်း၏။ ဝိရာဂါ၊ တပ်ခြင်းကင်းခြင်းကြောင့်။ ဝိမုစ္စတိ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်၏။ ဝိမုတ္တသ္မိံ၊ ကိလေသာတို့မှလွတ်သည်ရှိသော်။ ဝိမုတ္တမိတိ၊ လွတ်ပြီဟူသော။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ ဟေ-တိ၊ ၎င်း။ “ဇာတိ၊ သည်။ ခိဏာ၊ ကုန်ပြီ။ ပ။ န ဣတိ၊ မရှိဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏”။ ဣတိ၊ ၎င်း။ (ဣဒ-မဝေါစ။ ပ။ အဘိနန္ဒိတိ-ပေးမြဲ။)

ဣမသ္မိံစ ပန ဝေယျာကရဏသ္မိံ၊ ဂါထာမဖက် သက် သက်သော ဤဖြေဆိုချက်ကို။ ဘညမာ- နေ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်ရှိသော်။ အာယသ္မတော ရာဟုလဿ၊ အရှင်ရာဟုလာ၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ အနုပါဒါယ၊ တဏှာ၊ ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မစွဲလမ်းမှု၍။ အာသဝေဟိ၊ အာသဝတို့မှ။ ဝိမုစ္စိ၊ လွတ်ပြီ။

၁။ ဝေယျာကရဏ-ခေါ် ဆိုရကြောင်းကို အံ-ဋ ၂၊ ၅၁-(အပ္ပဿတသုတ်)နှင့် ဗြဟ္မဒါလသုတ်နိဂုံးအဖွင့် ၄-၌ တို့၌ ရှုလော။

အနေကာနံ၊ ကုန်သော။ တာသဉ္စ ဒေဝတာသဟဿာနံ၊ ထိုအထောင်သော နတ်တို့၏။ (ဓမ္မစက္ခု
 နှစ်ပင်။) “ယံကိဉ္စ၊ အကြင်သဘောတရားသည်။ သမုဒယဓမ္မံ၊ ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိ၏။ တံ သဗ္ဗံ၊
 ထိုသဘောတရားဟူသမျှသည်။ နိရောဓဓမ္မန္တိ၊ ချုပ်ခြင်းသဘောရှိ၏” ဟူသော။ ဝိရဇံ၊ ကိလေသာ
 မြှူကင်းသော။ ဝိတမလံ၊ ကင်းသော ကိလေသာအညစ်အကြေးရှိသော။ ဓမ္မစက္ခု၊ မင်္ဂလေးပါး
 ဟူသောတရားအမြင်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ဖြစ်ပြီ။

ပဉ္စမံ သော၊ စူဠရာဟုလောဝါဒသတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၆-ဆဆက္ကသုတ်

၄၂၀။ (ဝေ မေ သုတံ၊ပ။ ပစ္စယောသု-ပေးမြဲ။) ဆဂဝါ၊ သည်—

“ဘိက္ခဝေ၊ ဘို့။ ဝေါ၊ သင်တို့အား။ အာဒိကလျာဏံ၊ အစဉ်လည်း ကောင်းခြင်းရှိသော။
 မဇ္ဈေကလျာဏံ၊ သော။ ပရိယောသာနကလျာဏံ၊ သော။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ ဒေသေဿာမိ၊
 ဟောတော်မူအံ့။ သာတ္ထံ၊ အနက်နှင့်ပြည့်စုံသော။ သဗျဉ္စနံ၊ သဒ္ဓါနှင့်ပြည့်စုံသော။ ကေဝလ-
 ပရိပုဏ္ဏံ၊ အလုံးစုံပြည့်စုံသော။ ပရိသုဗ္ဗံ၊ ထက်ဝန်းကျင်ငြိမ်ကြယ်သော။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ သာသနာ
 မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယကို။ ပကာသေဿာမိ၊ ထင်ရှားစွာပြတော်မူအံ့။ ဆ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ ယဒိဒ္ဓံ
 ဆက္ကာနိ၊ အကြင်ဆက္ကတို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တာနိ၊ တို့ကို။ ဒေသေဿာမိ၊ အံ့။ တံ၊ ထိုတရား
 ဒေသနာတော်ကို။ သုဏာထ၊ နာကြကုန်လော့။ သာဓကံ၊ ကောင်းမွန်စွာ။ မနသိ ကရောထ၊
 နှလုံးသွင်းကြကုန်လော့။ ဘာသိဿာမိတိ၊ ဟောတော်မူအံ့” ဟူသော။ တေ၊ ကို။ အဝေါဓ၊ ပြီ။ ပ။
 ဆဂဝါ၊ သည်—

ဆ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ အဇ္ဈတ္တိကာနိ၊ အတွင်း၌ဖြစ်ကုန်သော။ အာယတနာနိ၊ တို့ကို။
 ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ (ဝိပဿနာညာဏံ၊ မင်္ဂလာသ်တို့ဖြင့်) သိအပ်ကုန်၏။ ဆ၊ ကုန်သော။ ဗာဟိရာနိ၊
 အပ၌ဖြစ်ကုန်သော။ အာယတနာနိ၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ သိအပ်ကုန်၏။ ဆ၊ ကုန်သော။
 ဝိညာဏကာယာ၊ ဝိညာဏကာယတို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ အပ်ကုန်၏။ ဆ၊ ကုန်သော။ ဖဿကာယာ၊
 ဖဿကာယတို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ အပ်ကုန်၏။ ဆ၊ ကုန်သော။ ဝေဒနာကာယာ၊ ဝေဒနာကာယတို့ကို။
 ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ အပ်ကုန်၏။ ဆ၊ ကုန်သော။ တဏှာကာယာ၊ တဏှာကာယတို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊
 အပ်ကုန်၏။

၄၂၁။ (ဆအဇ္ဈတ္တိကာနိ ဆမာဟိဒုနိ ၂-ဝါကျကို သဋ္ဌာယတနဝိဘင်္ဂသုတ် ၃၀၅-ပိုဒ်၌ရေးခဲ့ပြီ။
 “ဣဒံ ပဌမံ ဆက္ကံ၊ ဣဒံ ဒုတိယံ ဆက္ကံ” နိဂုံးဝါကျသာထူး၏။ “ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ ပဌမံ၊ ရှေးဦး
 စွာသော။ ဆက္ကံ၊ ဆက္ကတည်း” စသည်ဖြင့် အနက်ပေးလေ။) (၁၊ ၂)

(နောက်ဝါကျတို့၌လည်း ထူးရာကို အနက်ပေးအံ့။) စက္ခုဉ္စ၊ စက္ခုပသာဒကို၎င်း။ ရူပေ-စ၊
 ရူပါရုံတို့ကို၎င်း။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ စက္ခုဝိညာဉ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ပ။ မနဉ္စ၊ ဘဝင်စိတ်
 ကို၎င်း။ ဓမ္မေ စ၊ ဓမ္မာချံဘို့ကို၎င်း။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ မဒနာဝိညာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ (၃)

စက္ခုဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ပ။ တိဏ္ဏံ၊ စက္ခု၊ ရူပါရုံ၊ စက္ခုဝိညာဉ်သုံးပါးတို့၏။ သင်္ဂတိ၊ ပေါင်းဆုံမိခြင်းသည်။
 ဖဿော၊ မည်၏။ ပ။ ဝုတ္တံ၊ အပ်၏။ (၄)

စက္ခု၊ ကိုင်း၊ ပ။ ဖဿပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာသည်။ ဆဗ္ဗဝတိ၊ နိ။ ပ။ ဝုတ္တံ၊ အပ်၏။ (၅)

စက္ခု၊ ကိုင်း၊ ပ။ ဝေဒနာပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ တဏှာ၊ သည်။ ဆဗ္ဗဝတိ၊ နိ။ ပ။ ဝုတ္တံ၊ အပ်၏။ (၆)

၄၂၂။ ယော၊ သည်။ “စက္ခု၊ စက္ခုပသာဒသည်။ အတ္တာတိ၊ အတ္တတည်း” ဟူ၍။ ဝဒေယျ၊ ဆိုငြားအံ့။ (တဿ၊ ထိုသူ၏။) တံ၊ ထိုဆိုခြင်းသည်။ န ဥပပဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်နည်း။ စက္ခုဿ၊ စက္ခုပသာဒ၏။ ဥပ္ပါဒေါပိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်၎င်း။ ဝယောပိ၊ ပျက်ခြင်းသည်၎င်း။ ပညာယတိ၊ ထင်ရှား၏။ (တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်တည်း။) ယဿ၊ အကြင်တရား၏။ ဥပ္ပါဒေါပိ၊ သည်၎င်း။ ဝယောပိ၊ သည်၎င်း။ ပညာယတိ၊ နိ။ အဿ၊ ထိုတရား၏။ ဝေ၊ ဤသို့အဖြစ်အပျက် ထင်ရှားလတ်သော်။ “မောငါ၏။ အတ္တာ၊ အတ္တသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စ၊ ဖြစ်လည်းဖြစ်၏။ ဝေတိ စာတိ၊ ပျက်လည်းပျက်၏” ဟူ၍။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဂတံ၊ (အဓိပ္ပါယ်) သက်ရောက်သည်။ ဟောတိ၊ နိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “စက္ခု၊ သည်။ အတ္တာတိ၊ အတ္တ” ဟူ၍။ ယော၊ သည်။ ဝဒေယျ၊ ငြားအံ့။ တဿ၊ နိ။ တံ၊ သည်။ န ဥပပဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ စက္ခု၊ သည်။ အနတ္တာ၊ အတ္တ-မဟုတ်။ (ကေနိဆတ်ဆတ် အနတ္တသာတည်း။) (ဣပိ အတ္တာ-စသော ဝါကျ၊ စက္ခုဝိညာဏံ အတ္တာ-စသော ဝါကျ၊ စက္ခုသပ္ပဿော အတ္တာ-စသော ဝါကျ၊ ဝေဒနာ အတ္တာ-စသော ဝါကျ၊ တဏှာ အတ္တာ-စသော ဝါကျတို့၌ စက္ခုအတ္တာ-စသော ဝါကျအနက်ကို မှီး၍ သမ္ပန်)။

၄၂၃။ (သောတံ အတ္တာ။ ပ။ သဒ္ဓါ အတ္တာ။ ပ။ သောတဝိညာဏံ အတ္တာ။ ပ။ သောတသမ္ပဿော အတ္တာ။ ပ။ ဝေဒနာ အတ္တာ။ ပ။ တဏှာ အတ္တာ။ ပ။ ၆-ဝါကျ၊ ဃာန ၆-ဝါကျ၊ ဇိဝှိ ၆-ဝါကျ၊ ကာယ ၆-ဝါကျ၊ မန ၆-ဝါကျတို့၌ စက္ခု ၆-ဝါကျကိုမှီး၍ အနက်သမ္ပန်)။

၄၂၄။ စက္ခု၊ စက္ခုပသာဒကို။ “တေ၊ ဤစက္ခုပသာဒသည်။ မမ၊ ငါ၏ (ဥစ္စာတည်း)။ သော၊ ဤစက္ခုသည်။ အဟံ၊ ငါသည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ သော၊ ဤစက္ခုသည်။ မေ၊ နိ။ အတ္တာတိ၊ အတ္တတည်း” ဟူ၍။ သမနုပဿတိ၊ (တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) ရှု၏။ ရူပေ၊ ရူပါရုံတို့ကို။ ပ။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ ကို။ ပ။ စက္ခုသမ္ပဿံ၊ ကို။ ပ။ ဝေဒနံ၊ ကို။ ပ။ တဏှံ၊ ကို။ ပ။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ (သောတ၊ ဃာန၊ ဇိဝှိ၊ ကာယ၊ မန- စသော ၆-ပါးစီတို့ကိုလည်း ဤနည်းအတိုင်းပေး။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ ခေါ်ပန၊ ဤသို့ရှုခြင်းသည်ပင်လျှင်။ သက္ကာယသမုဒယဂါမိနိ၊ ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိသို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော။ ပဋိပဒါ၊ အကျင့်တည်း။

စက္ခု၊ ကို။ တေ၊ ဤစက္ခုပသာဒသည်။ မမ၊ သည်။ န၊ မဟုတ်။ သော၊ ဤစက္ခုပသာဒသည်။ အဟံ၊ သည်။ န အသ္မိ၊ မဖြစ်။ သော၊ ဤစက္ခုပသာဒသည်။ န အတ္တာတိ၊ အတ္တ မဟုတ်ဟူ၍။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ (ကြွင်း ဝါကျများ၌လည်း ဤနည်းအတိုင်းပေး။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ ခေါ်ပန၊ လျှင်။ သက္ကာယနိရောဂါမိနိ၊ ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်း၏ ချုပ်စွန့်ဗျာန်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော။ ပဋိပဒါ၊ တည်း။

၄၂၅။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စက္ခု၊ ကိုင်း၊ ပ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ နိ။ ဖဿပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဝေဒယိတံ၊ စံစားအပ်သော။ သုခံ ဝါ၊ သုခဝေဒနာသည်၎င်း။ ဗုက္ခံ ဝါ၊ ဗုက္ခဝေဒနာသည်၎င်း။ အဗုက္ခမသုခံ ဝါ၊

ဥပေက္ခာဝေဒနာသည်၎င်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၏။ သော၊ သို့ဝေဒနာဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (ဝေဒနာသုံးပါးပြု
 ဝါကျအားလုံးစွဲစပ်။) သုခါယ၊ သုခဖြစ်သော။ ဝေဒနာယ၊ ဝေဒနာဖြင့်။ ဖုဋ္ဌော၊ တွေ့ထိအပ်သည်။
 သမာနော၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ အဘိနန္ဒတိ၊ အလွန်နှစ်သက်၏။ အဘိဝေတိ၊ အလွန်သို၏။
 အဇ္ဈောသယ၊ မျှီမဘတ်စွဲလမ်း၍။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ တဿ၊ ထိုသုခဝေဒနာ ဖြစ်သောသူ၏
 (သန္တာန်၌)။ ဂုဂါနုသယော၊ ဂုဂါနုသယသည်။ အနုသေတိ (သင့်လျော်သောအကြောင်းကို
 ရ၍) ဖြစ်ပေါ်၏။ ဒုက္ခာယ၊ သော။ ဝေဒနာယ၊ ဖြင့်။ ဖုဋ္ဌော၊ အပ်သည်။ သမာနော၊ သော်။
 သောစတိ၊ စိုးရိမ်၏။ ကိလမတိ၊ ပင်ပန်း၏။ ပရိဒေဝတိ၊ ငိုကြွေး၏။ ဥရတ္တာဋ္ဌံ၊ ရင်တီးလက်ခတ်။
 ကန္တတိ၊ မြည်တမ်း၏။ သမ္မာဟံ၊ တွေ့ဝေခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ တဿ၊ ထိုဒုက္ခဝေဒနာ
 ဖြစ်သောသူ၏ (သန္တာန်၌)။ ပဋိဿာနုသယော၊ သည်။ အနုသေတိ၊ ၏။ အဒုက္ခမသုခါယ၊
 ဥပေက္ခာဖြစ်သော။ ဝေဒနာယ၊ ဖြင့်။ ဖုဋ္ဌော၊ အပ်သည်။ သမာနော၊ သော်။ တဿ၊ ဝေဒနာယ၊
 ထိုဥပေက္ခာဝေဒနာ၏။ သမုဒယဉ္စ၊ ဖြစ်ခြင်းကို၎င်း။ အတ္ထင်္ဂမဉ္စ၊ ချုပ်ခြင်းကို၎င်း။ အဿာဒဉ္စ၊
 သာယာဘူယံကို၎င်း။ အာဒိနဉ္စ၊ အပြစ်ကို၎င်း။ နိဿရဏဉ္စ၊ ထွက်မြောက်ရာကို၎င်း။ ယထာဘူထံ၊
 ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း။ နပ္ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့်မှသိ။ တဿ၊ ထိုဥပေက္ခာဝေဒနာဖြစ်သော
 သူ၏ (သန္တာန်၌)။ အဝိဇ္ဇာနုသယော၊ သည်။ အနုသေတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သော၊ ထိုဝေဒနာဖြစ်
 သောသူသည်။ ဝတ၊ စင်စစ်။ သုခါယ၊ သော။ ဝေဒနာယ၊ ၌။ ဂုဂါနုသယံ၊ ကို။ အပ္ပဟာယ၊
 မပယ်မု၍။ ဒုက္ခာယ၊ သော။ ဝေဒနာယ၊ ၌။ ပဋိဿာနုသယံ၊ ကို။ အပ္ပဋိဝိနောဒေတွာ၊ မဖျောက်မု၍။
 အဒုက္ခမသုခါယ၊ သော။ ဝေဒနာယ၊ ၌။ အဝိဇ္ဇာနုသယံ၊ ကို။ အသမ္မဟနိတွာ၊ မနှုတ်မု၍။ အဝိဇ္ဇာ
 ကို။ အပ္ပဟာယ၊ ၍။ ဝိဇ္ဇာ၊ ဝိဇ္ဇာကို။ အနုပ္ပါဒေတွာ၊ မဖြစ်စေမု၍။ ဒိဋ္ဌော၊ တွေ့မြင်အပ်သော။ ဓမ္မေဝ၊
 အတ္တဘောဉ္စသလျှင်။ ဒုက္ခဿ၊ ဆင်းရဲ၏။ (ကိလေသာဒုက္ခ ဝဋ္ဌဒုက္ခကိုယူ။) အန္တကဓော၊ အဆုံးကို
 ပြုသူသည်။ ဘဝိဿတိတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့ ဟူသော။ ဧတံ ဌာနံ၊ ဤအကြောင်းသည်။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။
 (သောတဉ္စ- စသော ဝါကျ၌လည်း ဤနည်းအတိုင်း အနက်သမ္ပန်။)

၄၂၆။ (ဤဝါကျ၌လည်း နာဘိနန္ဒတိ၊ မနှစ်သက် စသည်ဖြင့် ပဋိသေဓ န-သဒ္ဓါကိုအထူး
 ပြု၍ သမ္ပန်ရုံသာ ထူးတော့သည်။ ဧတံ ဌာနံ၊ သည်။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ရှိ၏ ဟု နိဂုံး၌ကား န-မပါပဲ ပါဠိ
 ရှိတိုင်း သမ္ပန်လေ။)

၄၂၇။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံ သို့။ ပဿံ၊ ရှုသော။ ပ။ ပဇာနာတိတိ၊ သိ၏ ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။
 အဝေါစ၊ ပြီ။ (ဣဒမဝေါစ။ ပ။ အဘိနန္ဒန္တိ-ပေးမြဲ။) ဣ-သိ* ခေါ် ပန ဝေယျာကရဏသ္မိ* ကို။
 ဘညမာနေ၊ သော်။ သဋ္ဌိမတ္တာနံ၊ ခြောက်ကျိပ်အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။ ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတို့၏။
 စိတ္တာနံ၊ တို့သည်။ အနုပါဒါယ၊ ၍။ အာသဝေဟိ၊ တို့မှ။ ဝိမုစ္စိ* သု၊ ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ပြီ။

ဓန္တံ၊ သော။ ဆသက္ကသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၇-မဟာသဋ္ဌာယတနိကသုတ်

၄၂၈။ (ဧဝံ မေ သုတံ။ ပ။ ပစ္စုသောသုံ-ပေးမြဲ။) ဘဂဝါ၊ သည်—

၄၂၉။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စက္ခု၊ ကို။ ယထာဘူထံ၊ အတိုင်း။ အဇာနံ၊ မသိသည်ဖြစ်၍။ အပဿံ၊
 မမြင်သည်ဖြစ်၍။ ရူပေ၊ တို့ကို။ ပ။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ ကို။ ပ။ စက္ခုသမ္ပယံ၊ ကို။ ပ။ စက္ခုသမ္ပယံပစ္စယာ၊

ကြောင့်။ပ။ ဥပုဇ္ဇတိ။ နိ။ တမ္ပိ။ ထိုဝေဒနာ သုံးပါးကိုလည်း။ပ။ စက္ခုသ္မိံ။ ဌိ။ သာရဇ္ဇတိ။ ပြင်းစွာတပ်နှစ်သက်၏။ပ။ တသ္မိမ္ပိ။ ဌိလည်း။ သာရဇ္ဇတိ။ နိ။

သာရတ္တဿ၊ ပြင်းစွာ တပ်နှစ်သက်သည်ဖြစ်၍။ သံယုတ္တဿ၊ လွန်စွာ ယှဉ်သည်ဖြစ်၍။ သမ္ပုဇ္ဇဿ၊ ပြင်းစွာတွေဝေသည်ဖြစ်၍။ အဿာဒါနုပဿိနာ၊ သာယာဖွယ် ဟု အဖန်ဖန် ရှုသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတော၊ နေသော။ ဟဿ၊ ထိုသူ၏ (သန္တာန်၌)။ အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ဥပစယံ၊ ပူးစည်းခြင်းသို့။ ဂိစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ အဿ၊ ထိုသူ၏။ တဏှာ စ၊ သည်လည်း။ ပေါနောဗ္ဗဝိကံ၊ တဖန်ဘဝကို ဖြစ်စေတတ်၏။ နန္ဒိရာဂသဟဂတာ၊ အလွန် နှစ်သက်တတ်သည်၏ အပြစ်နှင့် တကွဖြစ်၏။ တတြ တတြ၊ ထိုထိုအာရုံ၊ ထိုထိုတံ၌။ အဘိနန္ဒိနိ၊ အလွန်နှစ်သက်တတ်၏။ အဿ၊ ထိုသူ၏။ သာ စ၊ ထိုတဏှာသည်လည်း။ပ။ ဝစုတိံ၊ တိုးပွား၏။ တဿ၊ ထိုသူ၏။ ကာယိကာ၊ ကိုယ်၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဒရထာပိ၊ ပူပန်ခြင်းတို့သည်လည်း။ ပဝစန္ဒိ၊ တိုးပွားကုန်၏။ စေတသိကာ၊ စိတ်၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဒရထာပိ၊ တို့သည်လည်း။ ပဝစန္ဒိ၊ ကုန်၏။ ကာယိကာ၊ ကုန်သော။ သန္တာပါပိ၊ ပူလောင်ခြင်းတို့သည်လည်း။ ပဝစန္ဒိ၊ ကုန်၏။ စေတသိကာ၊ ကုန်သော။ သန္တာပါပိ၊ တို့သည်လည်း။ ပဝစန္ဒိ၊ ကုန်၏။ ကာယိကာ၊ ကုန်သော။ ပရိဋ္ဌာဟာပိ၊ လောင်မြိုက်ခြင်း တို့သည်လည်း။ ပဝစန္ဒိ၊ ကုန်၏။ စေတသိကာ၊ ကုန်သော။ ပရိဋ္ဌာဟာပိ၊ တို့သည်လည်း။ ပဝစန္ဒိ၊ ကုန်၏။ (ပရိယာယ်တူပုဒ်များဖြစ်ကြ၏။ အမည်ကွဲရုံမျှအနက်သမ္ပန် လိုက်သည်။) သော၊ သင်္ဂ။ ကဿဒုက္ခမ္ပိ၊ ကိုယ်၌ဖြစ်သော ဆင်းရဲကို၎င်း။ စေတောဒုက္ခမ္ပိ၊ စိတ်၌ဖြစ်သော ဆင်းရဲကို၎င်း။ ပဋိသံဝေဒတိ၊ ခံစား၏။ (သောတံ ဘိက္ခဝေ-စသည်ကိုလည်း စက္ခုနည်းအတိုင်းသမ္ပန်)။

၄၃၀။ ဘိက္ခဝေ၊ ထို့။ စက္ခုဉ္စ၊ ကိုလည်း။ ယထာဘူတံ၊ အတိုင်း။ ဇာနံ၊ သိသည်ဖြစ်၍။ ပဿံ၊ မြင်သည်ဖြစ်၍။ပ။ စက္ခုသ္မိံ။ ဌိ။ န သာရဇ္ဇတိ၊ ပြင်းစွာမတပ်နှစ်သက်။ပ။ တသ္မိမ္ပိ။ ဌိလည်း။ န သာရဇ္ဇတိ၊ ပြင်းစွာမတပ်နှစ်သက်။ အသာရတ္တဿ၊ ပြင်းစွာမတပ်နှစ်သက်သည် ဖြစ်၍။ အသံ-

၁။ နန္ဒိရာဂသဟဂတာ-သည် 'တဏှာ' ဟူသောပုဒ်၏ ဝိသေသနဖြစ်ခြင်းကြောင့် တဏှာကိုပင် ရ၏။ နန္ဒိရာဂေန သဟဂတာ-ဟူသော ဝိဂ္ဂဟအလို တပျူရိသံသုံးခံအတိုင်း နန္ဒိရာဂဟူသော ရှေးပုဒ်မရဘဲ တဏှာနှင့်တကွ ဖြစ်သော အခြားတရားတပါးပါးကို ကောက်ရမလို ပုဒ်။ သို့သော် နန္ဒိရာဂ ဟူသော ရှေးပုဒ်အရ နန္ဒိရာဂ ခေါ် တဏှာဖြစ် မကောက်မ၍ တဏှာ၏ အဖြစ်တည်းဟူသော နန္ဒိရာဂဘောဂုဏ်ကိုသာ ကောက်ရမည်။ ထိုနန္ဒိရာဂ ဘောဂုဏ်နှင့် ဂုဏ်ဂုဏေအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ပန်ကို ဌာနျူပဝာရတ္တအားဖြင့် ကောက်၍ နန္ဒိရာဂသဟဂတာ-ဟူသော သမာသ်ပုဒ်လုံး အရကို ထိုဌာနျူပဝာရတ္တအားဖြင့် 'တဏှာ'ကိုကောက်သော် ဤပုဒ်အရ 'တဏှာ သာရ၏။ တဏှာမှတပါး တဏှာနှင့် တကွ ဖြစ်သော အခြားတရားကို မရတော့ပေ။ ဤ အဓိပ္ပါယ်ကို ရည်၍ နန္ဒိရာဂေန သဟ ကေတ္တမေဝဂတာ။ တဗ္ဗာဝသဟဂတံ ဟိ ဣဝ အဓိပ္ပေတံ-ဟု သံဠ ၂စာမျက်နှာ ၂၄၃-၌ မိန့် ပြီး ပိ-၌ ၂-၃၇၉ ၌လည်း အလားတူဖွင့်ဆို၏။

တနည်း အယံ ပန သဟဂတသဒ္ဓေါ တဗ္ဗာဝေ ဝေါကိဏ္ဏေ ။ပ။ ဒိဿတိ။ တတ္ထ "ယာယံ တဏှာ" ပေါနောဗ္ဗဝိကာ နန္ဒိရာဂသဟဂတာ"တိ တဗ္ဗာဝေ ဝေဒိတဗ္ဗော နန္ဒိရာဂဘူတာတိ အတ္ထော-ဟူသော (အဘိဋ္ဌ ၁-၁၁)နှင့် "တဗ္ဗာဝေတ္ထာ ဟိ သေ သဟဂတသဒ္ဓေါ" ဟူသော (ဝိသုဒ္ဓိ-၃၂-၂၀၃) တို့အလို သဟဂတသဒ္ဓေါ တဗ္ဗောဖြစ်၍ "လွန်စွာနှစ်သက်တတ်သော ရာဂဖြစ်၍ ဖြစ်သော"ဟုပေး။

၂။ တတြတတြအဘိနန္ဒိနိ-၌ တတြတတြကို (သံဠ) အလို "ထိုထိုဘုံ ထိုထိုအာရုံ" ဟု၌ (ဒိ-၄၂) အလို "ထိုထို အတ္တဘော၊ ထိုထိုအာရုံ" ဟု၌ (ဝိသုဒ္ဓိ-၃၂-၂၀၃) အလို "ထိုထိုဘုံ အတ္တဘော၊ အာရုံ" ဟု၌။

ယုတ္တဿ၊ လွန်စွာ မယှဉ်သည်ဖြစ်၍။ အသမ္ပုဋ္ဌဿ၊ လွန်စွာ မတွေ့ဝေသည် ဖြစ်၍။ အာဒိနဝါ-
 နုပဿိနော၊ အပြစ်ဟု အဖန်ဖန်ရှုသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတော၊ နေသော။ တဿ၊ ထိုသူ၏
 (သန္တာန်၌)။ အာယတိ၊ နောင်အခါ၌။ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ အပစယံ၊ ပျက်စီးခြင်းသို့။
 ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ အဿ၊ ထိုသူ၏။ တဏှာ စ၊ သည်သည်။ ပေါနောဗ္ဗဝိကာ၊ ။ နန္ဒိရာဂသဟဂတာ၊
 ။ တကြတကြ၊ ။ အဘိနန္ဒိနိ၊ ။ အဿ၊ ထိုသူ၏။ သာ စ၊ ထိုတဏှာသည်လည်း။ ပဟိယတိ၊
 ကင်း၏။ တဿ၊ ။ ကာယိကာ၊ ကုန်သော။ ဒရထာပိ၊ ပူပန်ခြင်း တို့သည်လည်း။ ပဟိယန္တိ၊
 ကင်းကုန်၏။ ပ။ သော၊ သည်။ ကာယသုခမ္ပိ၊ ကိုယ်ချမ်းသာကို၎င်း။ စေတောသုခမ္ပိ၊ စိတ်ချမ်းသာ
 ကို၎င်း။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ။

၄၃၁။ တထာဘူတဿ၊ ထိုချမ်းသာသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သောသူ၏။ ယာ ဒိဋ္ဌိ၊
 အကြင်ညာဏ်အမြင်သည်။ (အတ္ထိ၊ ။) အဿ၊ ထိုသူ၏။ သာ၊ ထိုညာဏ်အမြင်သည်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊
 မှန်ကန်သော ညာဏ်အမြင်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ။ ပ။ တထာဘူတဿ၊ ။ ဟော သမာဓိ၊ အကြင်
 တည်ကြည်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ။) အဿ၊ ။ သော၊ ထိုတည်ကြည်ခြင်းသည်။ သမ္မာသမာဓိ၊
 ကောင်းသောတည်ကြည်ခြင်းမည်သည်။ ဟောတိ၊ ။ အဿ၊ ။ ကာယကမ္ပံ၊ ကာယကံသည်၎င်း။
 ဝစိကမ္ပံ၊ ဝစိကံသည်၎င်း။ အာဇီဝေါ၊ အသက်မွေးမှုသည်၎င်း။ ပုဗ္ဗေဝ၊ မဂ်စိတ်မဖြစ်ပေါ်မီက
 ပင်လျှင်။ သုပရိသုဒ္ဓေါ၊ အလွန်စင်ကြယ်ပြီးဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ။ ဝေ၊ ဤသို့။ အဿ၊ ။
 အရိယော၊ မြတ်သော။ အဋ္ဌဂီကော၊ ရှစ်ပါးသော အင်္ဂါရှိသော။ အယံ မဂ္ဂေါ၊ ဤမဂ်သည်။
 ဘာဝနာပါရိပုရိ၊ ဘာဝနာ၏ ပြည့်စုံခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။

ဝေ၊ ဤသို့။ အရိယံ၊ သော။ အဋ္ဌဂီကံ၊ သော။ ဣမံ မဂ္ဂံ၊ ဤမဂ်ကို။ ဘာဝယကော၊
 ဖြစ်စေသော။ တဿ၊ ထိုသူ၏(သန္တာန်၌)။ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာနာပိ၊ သတိ
 ပဋ္ဌာန်တို့သည်လည်း။ ဘာဝနာပါရိပုရိ၊ သို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ပ။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါပိ၊
 တို့သည်လည်း။ ဘာဝနာပါရိပုရိ၊ သို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။

တဿ၊ ထိုသတိပဋ္ဌာန်စသည်တို့နှင့်ပြည့်စုံသောသူ၏(သန္တာန်၌)။ သမထော စ၊ သမထ၎င်း။
 ဝိပဿနာ စ၊ ဝိပဿနာ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ဣမေ ဓမ္မော၊ ဤတရားတို့သည်။
 ယုဂနဒ္ဓါ၊ ထမ်းပိုး၌တပ်အပ်သော နွားနှစ်ကောင်တို့ကဲ့သို့ အရိယမဂ်တည်းဟူသော ထမ်းပိုး၌
 ဖွဲ့အပ်ကုန်သည်။ ဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ သော၊ သည်။ ယေ ဓမ္မော၊ အကြင်တရားတို့ကို။ အဘိညာ၊
 ထူးသောညာဏ်ဖြင့်။ ပရိညေယျာ၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ကုန်၏။ တေ ဓမ္မော၊ ထိုတရားတို့ကို။ အဘိညာ၊

၁။ တထာဘူတဿာတိ ကုသလစိတ္တသမ္ပယုတ္တစေတောသုခသမဂ္ဂိဘူတဿ၊ ဣ။ ကုသလစိတ္တ။ ပ။ ဘူတဿာတိ
 ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာသဟဂတကုသလစိတ္တဿ သမ္ပယုတ္တစေတောသုခသမဂ္ဂိဘူတဿ၊ ဣ။ “ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာ
 နှင့်တကွဖြစ်သော ကုသိုလ်စိတ်နှင့်ယှဉ်သော ချမ်းသာနှင့်ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်၏” ဟုအနက်အကျယ်သော်လည်းပေး။

၂။ မဂ္ဂပုတ္တိတော-နှင့်အညီပေးသည်။ ဝိပဿနာရဗ္ဗတောပိ ဝါဟူသော ဒုဝိကပ်အလို “ဝိပဿနာအားမထုတ်
 မိကပင်လျှင်” ဟု သော်လည်းပေး။

၃။ ယုဂေ နဒ္ဓါ ဝိယာတိ ယုဂနဒ္ဓါ၊ အဘိ ၁၊ မူလ၌၊ ဂဇ-နှင့်အညီ “ယုဂေ နဒ္ဓါ ယုဂနဒ္ဓါ၊ ယုဂနဒ္ဓါ ဝိယာတိ
 ယုဂနဒ္ဓါ” ဟု ဥပမာတရားပြု၊ သမထဝိပဿနာကောက်။ “အညမညာနတဝတ္တမာနာ ယုဂနဒ္ဓါ ယုတ္တာ ဝိဃ
 အရိယမဂ္ဂယုဂနဒ္ဓါ အညမညံ ပဋိပဒ္ဓါတိ ယုဂနဒ္ဓါ” ဤဒီကာနှင့်အညီ “အရိယာမဂ်တည်းဟူသော ထမ်းပိုး၌ဖွဲ့အပ်
 ကုန်သည်” ဟု အနက်သမ္ပန်လိုက်သည်။

ဖြင့်။ ပရိဇာနာတိ။ ဇိ။ ယေ ဓမ္မော၊ တို့ကို။ အဘိညာ၊ ဖြင့်။ ပဟာတဗ္ဗာ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏။ တေ ဓမ္မော၊ တို့ကို။ အဘိညာ၊ ဖြင့်။ ပဗဟတိ။ ဇိ။ ယေ ဓမ္မော၊ တို့ကို။ အဘိညာ၊ ဖြင့်။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ဖြစ်စေအပ်ကုန်၏။ တေ ဓမ္မော၊ တို့ကို။ အဘိညာ၊ ဖြင့်။ ဘာဝေတိ။ ဇိ။ ယေ ဓမ္မော၊ တို့ကို။ အဘိညာ၊ ဖြင့်။ သစ္စိကာတဗ္ဗာ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်ကုန်၏။ တေ ဓမ္မော၊ တို့ကို။ အဘိညာ၊ ဖြင့်။ သစ္စိကဗျေတိ။ ဇိ။

သိက္ခဝေ၊ တို့။ အဘိညာ၊ ဖြင့်။ ပရိညေယျာ၊ အပ်ကုန်သော။ ဓမ္မော၊ တို့သည်။ ကတမေ စ၊ အဘယ်တို့နည်း။ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ တို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒနိယံ၊ ဆိုအပ်သည်။ အဿ၊ ရု၏။ ဣဒံ၊ ဤငါးပါးတို့သည်။ သေယျထာ၊ အဘယ်တို့နည်း။ ခုပ္ပပါဒါနက္ခန္ဓော၊ ၎င်း။ ပ။ ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓော၊ ၎င်းတည်း။ ဣမေ၊ ဤသည်တို့ကား။ အဘိညာ၊ ဖြင့်။ ပရိညေယျာ၊ အပ်ကုန်သော။ ဓမ္မော၊ တို့တည်း။

သိက္ခဝေ၊ တို့။ အဘိညာ၊ ဖြင့်။ ပဟာတဗ္ဗာ၊ ပယ်အပ်ကုန်သော။ ဓမ္မော၊ တို့သည်။ ကတမေ စ၊ တို့နည်း။ အဝိဇ္ဇာ စ၊ အဝိဇ္ဇာ၎င်း။ ဘဝဘဏှာ စ၊ ဘဝတဏှာ၎င်းတည်း။ ဣမေ၊ တို့ကား။ အဘိညာ၊ ဖြင့်။ ပဟာတဗ္ဗာ၊ ပယ်အပ်ကုန်သော။ ဓမ္မော၊ တို့တည်း။

သိက္ခဝေ၊ တို့။ အဘိညာ၊ ဖြင့်။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ဖြစ်စေအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မော၊ တို့သည်။ ကတမေ စ၊ တို့နည်း။ သမသော စ၊ ၎င်း။ ဝိသဿနာ စ၊ ၎င်းတည်း။ ဣမေ၊ တို့ကား။ အဘိညာ၊ ဖြင့်။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ဖြစ်စေအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မော၊ တို့တည်း။

သိက္ခဝေ၊ တို့။ အဘိညာ၊ ဖြင့်။ သစ္စိကာတဗ္ဗာ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မော၊ တို့သည်။ ကတမေ စ၊ တို့နည်း။ ဝိဇ္ဇာ စ၊ အရဟတ္တဖိုလ်နှင့်ယှဉ်သောပညာ၎င်း။ ဝိမုတ္တိ စ၊ အရဟတ္တဖိုလ်နှင့်ယှဉ်သောပညာ၎င်းတည်း။ ဣမေ၊ တို့ကား။ အဘိညာ၊ ဖြင့်။ သစ္စိကာတဗ္ဗာ၊ အပ်ကုန်သော။ ဓမ္မော၊ တို့တည်း။ (အကြွင်းလွယ်ပြီ)။

သတ္တမံ၊ သော။ မဟာသန္ဓာယတနိကသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

ဂ-နဂရဝိနွေယျသုတ်

၄၃၄။ (ဝေ မေ သုဘံ-ပေးမြဲ။) ဧကံ၊ သော။ သမယံ၊ ဤ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဧကောသလေသု၊ တို့၌။ စာရိကံ၊ ငှါ။ စရမာနော၊ လတ်သော်။ မဟတာ၊ သော။ သိက္ခုသံသေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တက္က။ ယေန၊ ဤ။ နဂရဝိနွံ နာမ၊ နဂရဝိနွမည်သော။ ဧကောသလာနံ၊ ဧကောသလတိုင်းသားဖြစ်ကုန်သော။ ပြာဟ္မဏာနံ၊ ပုဏ္ဏားတို့၏။ ဂါမော၊ ရွာသည်။ (အတ္ထိ၊ ဇိ။) တံ၊ ထိုနဂရဝိနွရွာသို့။ အဝသရိ၊ ဆိုက်ရောက်တော်မူပြီ။ နဂရဝိနွေယျာ၊ နဂရဝိနွရွာ၌နေထိုင်ကုန်သော။ ပြာဟ္မဏဂဟပတိကာ၊ ပုဏ္ဏားသူကြွယ်သို့သည်။ “ဘော၊ အိုအချင်းတို့။ သကျပုတ္တော၊ သာကီဝင်မင်းသားဖြစ်သော။ သကျကုလသ၊ သာကီဝင်မင်းမျိုးမှ။ (နိက္ခမိတွာ၊ ထွက်၍။) ပဗ္ဗဇိတော၊ သဒ္ဓါ၍ ရဟန်းပြုသော။ သမဏော ဂေါတမော၊ ရဟန်းဂေါတမသည်။ ဧကောသလေသု၊ တို့၌။ မဟတာ၊ သော။ သိက္ခုသံသေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တက္က။ စာရိကံ၊ ငှါ။ စရမာနော၊ လတ်သော်။ နဂရဝိနွံ၊ သို့။ အနုပ္ပတ္တော၊ ခလု၊ ဆိုက်ရောက်တော်မူသတတ်။ တံ ခေါ၊ ပန ဘဝန္တံ ဂေါတမံ အဘိ၊ ထိုအရှင်ဂေါတမ၏။ ဝေ၊ သို့။ ကလျာဏော၊ ကောင်းသော။ ကိတ္တိသဒ္ဓေါ၊ ကျော်စောသံသည်။ ဥဂ္ဂတော၊ ပြန်၍ တက်၏။ ကိံ၊ ဥဂ္ဂတော၊ နည်း။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣတိပိ၊

ခပ်သိမ်းများစွာ ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာတော်မူသော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။ အရဟံ၊ အရဟမည်တော်မူ၏။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣတိပိ၊ ခပ်သိမ်းသောတရားတို့ကို မဖောက်ပြန် သယမ္ပုညဏ်ဖြင့် ကိုယ်တော်တိုင်သာ သိတော်မူသော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။ သမ္မာသမ္ပုဒ္ဓေါ၊ သမ္မာသမ္ပုဒ္ဓမည်တော်မူ၏။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣတိပိ၊ ဝိဇ္ဇာသုံးပါး၊ ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါး၊ စရုဏတဆုံးငါးပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဝိဇ္ဇာစရုဏသမ္ပန္နော၊ ဝိဇ္ဇာစရုဏသမ္ပန္နမည်တော်မူ၏။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣတိပိ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ကြွမြန်းတော်မူတတ်သော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။ သုဂတော၊ သုဂတမည်တော်မူ၏။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣတိပိ၊ လောကအားလုံးကို သိမ်းကျုံးကုန်စင် သိမြင်တော်မူတတ်သော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။ လောကဝိဒ္ဓ၊ လောကဝိဒ္ဓမည်တော်မူ၏။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣတိပိ၊ သိလဂုဏ် သမာဓိဂုဏ် ပညာဂုဏ် ဝိမုတ္တိဂုဏ် ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနဂုဏ်တို့ဖြင့် မိမိထက်လွန်မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ် ရှိတော်မူသော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။ အနုတ္တရော၊ အနုတ္တရမည်တော်မူ၏။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣတိပိ၊ ဆုံးမသင့် ဆုံးမထိုက်သော တိရစ္ဆာန်ယောကျ်ား လူယောကျ်ား နတ်ယောကျ်ား တို့ကို တုတ်ခားမပြု တရားချသဖြင့် ဆုံးမတော်မူတတ်သော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။ ပုရိသဒမ္ပသာရထိ၊ ပုရိသဒမ္ပသာရထိမည်တော်မူ၏။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣတိပိ၊ ဗြဟ္မာနတ်လူ ခပ်သိမ်းသူတို့၏ ဆရာတဆူဖြစ်တော်မူသော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။ သတ္တာဒေဝမနုဿာနံ၊ သတ္တာဒေဝမနုဿာနမည်တော်မူ၏။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣတိပိ၊ သစ္စာလေးတန် တရားမှန်ကို ဝေဘန်သိတတ် ဝေနေယျတို့ကို သိစေတော်မူတတ်သော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဗုဒ္ဓမည်တော်မူ၏။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣတိပိ၊ ဣဿရိယ ဓမ္မ ယသ သိရီ ကာမ ပယတ္တဂုဏ် ဘုန်းခြောက်စုံနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဘဂဝါ၊ ဘဂဝါမည်တော် မူ၏။ (အနုတ္တရော နှင့် ပုရိသဒမ္ပသာရထိ-ကိုခွဲလျှင် ဂုဏ်တော် ၁၀-ပါး၊ မခွဲလျှင် ဂုဏ်တော် ၉-ပါး ဖြစ်၏။)

သော၊ ထိုဘုရားရှင်သည်။ သဒေဝကံ၊ နတ်ပြည်ငါးထပ်နှင့် တကွသော။ သမာရကံ၊ ဝသဝတ္တိ မာရ်မင်းပြည်နှင့်တကွသော။ သဗြဟ္မကံ၊ ဗြဟ္မာနတ်ဆယ်နှင့် တကွသော။ ဣမံ လောကံ၊ ဤ ဩကာသလောကကို။ သဿမဏဗြာဟ္မဏိံ၊ ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်နှင့်တကွသော။ သဒေဝမနုဿံ၊ သမုတိ နတ်(မင်း)ကြွင်းသော လူနှင့်တကွသော။ ဣမံ ပဇံ၊ ဤသတ္တလောကကို။ သယံ၊ ကိုယ်တော်တိုင်။ အဘိညာယ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိ၍။ သတ္ထိကတုာ၊ မျက်မှောက်ပြု၍။ ပဝေဒေတိ၊ သိစေတော် မူ၏။ သော၊ ထိုဘုရားရှင်သည်။ အာဒိကလျာဏံ၊ အစဉ်ကောင်းခြင်းရှိသော။ မဇ္ဈေ ကလျာဏံ၊ အလယ်ဉ်ကောင်းခြင်းရှိသော။ ပရိယောသာနကလျာဏံ၊ အဆုံးဉ်ကောင်းခြင်းရှိသော။ သာတ္ထံ၊ အနက်နှင့်ပြည့်စုံသော။ သဗျဉ္ဇနံ၊ သဒ္ဓါနှင့်ပြည့်စုံသော။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ ဒေဝေတိ၊ ဟောတော် မူ၏။ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ၊ အလုံးစုံ ပြည့်စုံသော။ ပရိသုဒ္ဓံ၊ စင်ကြယ်သော။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို။ ပကာသေတိ၊ ထင်ရှားပြတော်မူ၏။ တဏှာဂ္ဂုပါနံ၊ ထိုသို့သဘောရှိကုန်သော။ အရဟတံ၊ ရဟန္တာတို့ကို။ (ဘုရားရှင်တို့ကို ဟူ၍ သော်လည်းလေး။) ဒဿနံ၊ ပူးမြင်ရခြင်းသည်။ သာဓု ခေါ် ပန၊ ကောင်းသည်သာလျှင်။ ဟေတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဥဂ္ဂတေတိ၊ ၎င်းဟူ၍။ အဿောသုံ ခေါ်၊ ကြားဘူးကုန်သည်သာလျှင်တည်း။

အထ ခေါ်၊ ဤ။ နဂရဂိန္ဓေယျကော၊ ကုန်သော။ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကော၊ တို့သည်။ ယေန၊ ဤ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၎င်း။) တေန၊ သို့။ ဥပသကံမိံ သု၊ ကုန်ပြီ။ ဥပသကံမိံတွာ၍။ အပေကဓေ။

အချိုသောပုဏ္ဏား သူကြွယ်တို့သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို၊ အဘိဝါဒေတွာ၊ ဤ။ ကေမန္တံ၊ ဤ။ နိသိဒ္ဓိံ သူ၊
 ထိုင်ကုန်ပြီ။ အပေကဇော၊ တို့သည်။ ဘဂဝတာ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သမ္မောဒိံ သူ၊ ကုန်ပြီ။
 သမ္မောဒနိယံ၊ သော။ သာရဏိယံ၊ သော။ ကထံ၊ ကို။ ဝိတိသာရေတွာ၊ ပြီးသုံးစေ၍။ ကေမန္တံ၊
 ဤ။ နိသိဒ္ဓိံ သူ၊ ကုန်ပြီ။ အပေကဇော၊ တို့သည်။ ယေန၊ ဤ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ဤ။) တေန၊
 သို့။ အညလိံ၊ လက်အုပ်ကို။ ပဏာမေတွာ၊ ညွတ်စေ၍ (မြောက်ချီ၍)။ ကေမန္တံ၊ ဤ။ နိသိဒ္ဓိံ သူ၊
 ကုန်ပြီ။ အပေကဇော၊ တို့သည်။ ဘဂဝတော၊ ဤ။ သန္တိကေ၊ ဤ။ နာမဂေါတ္တံ၊ (မိမိတို့၏)အမည်
 အနွယ်ကို။ သာဝေတွာ၊ ကြားစေ၍။ ကေမန္တံ၊ ဤ။ နိသိဒ္ဓိံ သူ၊ ကုန်ပြီ။ အပေကဇော၊ တို့သည်။
 တုဏှိဘူတာ၊ ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်ကုန်လျက်။ ကေမန္တံ၊ ဤ။ နိသိဒ္ဓိံ သူ၊ ကုန်ပြီ။ (မ ဝ၊ သာလေယျက
 သုတ် စာပိုဒ် ၄၃၉-၅လည်းရှု။) ကေမန္တံ၊ ဤ။ နိသိဒ္ဓော ခေါ၊ ထိုင်နေကုန်သော။ နဂရဝိနန္ဒယျကေ၊
 ကုန်သော။ ပြာဟ္မဏဂဟပတိကေ၊ တို့ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်—

၄၃၅။ ဂဟပတယော၊ သူကြွယ်တို့။ အညတိတ္ထိယာ၊ ဤသာသနာတော်မှ တပါးသော အယူ
 ရှိကုန်သော။ ပရိဗ္ဗာဇကော၊ ပရိဗ္ဗိဇ်တို့သည်။ ဝေါ၊ သင်တို့ကို။ “ဂဟပတယော၊ တို့။ ကထံဘူတာ၊
 အဘယ်သို့ဖြစ်ကုန်သော။ သမဏပြာဟ္မဏာ၊ ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့ကို။ န သက္ကာတဗ္ဗာ၊ အရိအသေမပြု
 အပ်ကုန်သနည်း။ န ဂရုကာတဗ္ဗာ၊ အလေးအမြတ် မပြုအပ်ကုန်သနည်း။ န မာနေတဗ္ဗာ၊ မမြတ်နိုး
 အပ်ကုန်သနည်း။ န ပူဇေတဗ္ဗာတိ၊ မပူဇော်အပ်ကုန်သနည်း” ဟူ၍။ ဝေါ၊ သို့။ သစေ ပုဇ္ဇေယျ။
 မေးကုန်ငြားအံ့။ ဂဟပတယော၊ တို့၊ ဝေါ၊ သို့။ ပုဋ္ဌာ၊ အမေးခံရကုန်သော။ တုမေ၊ သင်တို့သည်။
 အညတိတ္ထိယာနံ၊ ကုန်သော။ တေသံ ပရိဗ္ဗာဇကောနံ၊ ထိုပရိဗ္ဗိဇ်တို့အား။ “ယေ တေ သဏေ-
 ပြာဟ္မဏာ၊ အကြင်ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည်။ စက္ခုဝိညေယျေသု၊ စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်
 သော။ ရူပေသု၊ ရူပါရုံတို့၌။ အဝိတဏှဂါ၊ မကင်းသော ရာဂရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ (ရာဂ မကင်းကုန်
 သည်ဖြစ်၍သော်လည်း ပေး။) အဝိတဒေါသာ၊ ဤ။ အဝိတမောဟာ၊ ဤ။ အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိသန္တာန်၌။
 အဝုပသန္တစိတ္တာ၊ မငြိမ်းအေးသောစိတ် ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ကာယေန၊ ကိုယ်ဖြင့်၎င်း။ ဝါစာယ၊
 နှုတ်ဖြင့်၎င်း။ မနသာ၊ စိတ်ဖြင့်၎င်း။ သမဝိသမံ၊ ညီညွတ်သောအကျင့် မညီညွတ်သောအကျင့်
 ကို။ စရန္တိ၊ ကျင့်ကုန်၏။ ဝေရူပါ၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်သော။ သမဏပြာဟ္မဏာ၊ ရဟန်း
 ပုဏ္ဏားတို့ကို။ န သက္ကာတဗ္ဗာ၊ အရိအသေမပြုအပ်ကုန်။ န ဂရုကာတဗ္ဗာ၊ အလေးအမြတ်
 မပြုအပ်ကုန်။ န မာနေတဗ္ဗာ၊ မမြတ်နိုးအပ်ကုန်။ န ပူဇေတဗ္ဗာ၊ မပူဇော်အပ်ကုန်။ တံ၊ ထိုအရိ
 အသေသည် မပြုခြင်းသည်။ ကိဿ ဟေတု၊ အဘယ်အကြောင်းခံကြောင့်နည်း။ ဟိ ယသ္မာ၊
 ကြောင့်။ မယမ္ပိ၊ ငါတို့သည်လည်း။ စက္ခုဝိညေယျေသု၊ ကုန်သော။ ရူပေသု၊ တို့၌။ အဝိတဏှဂါ၊
 ဤ။ အဝိတဒေါသာ၊ ဤ။ အဝိတမောဟာ၊ ဤ။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ဤ။ အဝုပသန္တစိတ္တာ၊ ဤ။ ကာယေန၊
 မြင့်၎င်း။ ဝါစာယ၊ မြင့်၎င်း။ မနသာ၊ မြင့်၎င်း။ သမဝိသမံ၊ ကို။ စရာမ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။
 ဧတံ သမစရိယမ္ပိ၊ ထိုသမစရိယကိုမျှလည်း။ ဥတ္တရိ၊ (ငါတို့ထက်) အလွန်။ အပဿတံ၊ မတွေ့
 မြင်ရကုန်သော။ တေသံ နော၊ ထိုငါတို့သည်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ ဘောန္တော သမဏ-
 ပြာဟ္မဏာ၊ ထိုအရှင်ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့ကို။ န သက္ကာတဗ္ဗာ၊ အပ်ကုန်။ ပ။ န ပူဇေတဗ္ဗာ၊ အပ်ကုန်။

၂၅

၁။ သမဝိသမံ စရန္တိတိ ကာယသမာဒိံ သမညော၊ ကာယဝိသမာဒိံ ဝိသမညော စရန္တိ ကရာန္တိ
 ပရိပဗ္ဗန္တိ။ (ဝိကာ)
 ၂။ သမစရိယမ္ပိ ကံ တေန္တိ ပုဗ္ဗေ သမစရိယာဟ ဇောတိတက္ကာ ဝုတ္တံ။ (ဝိ)

ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ သောတဝိညေယျေသု၊ သောတဝိညာဉ်ဖြင့်သိအပ်ကုန်သော။ သဒ္ဓေသု၊ သဒ္ဓါရုံတို့၌။ ပ။ သာနဝိညေယျေသု၊ ကုန်သော။ ဂန္ဓေသု၊ တို့၌။ ပ။ ဇိဝှိဝိညေယျေသု၊ ကုန်သော။ ရသေသု၊ တို့၌။ ပ။ ကာယဝိညေယျေသု၊ ကုန်သော။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေသု၊ တို့၌။ ပ။ မနောဝိညေယျေသု၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ တို့၌။ ပ။ န ပူဇေတဗ္ဗာတိ၊ အပ်ကုန်” ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဗျာကရေယျာထ၊ ဖြေဆိုကြကုန်လော့။ ဂဟပတယော၊ တို့။ ဧဝံ၊ သို့။ ပုဋ္ဌာ၊ အမေးခံရကုန်သော။ တုမေ၊ တို့သည်။ အညတိတ္ထိယာနံ၊ ကုန်သော။ တေသံ ပရိဗ္ဗာဇကောနံ၊ တို့အား။ ဧဝံ၊ သို့။ ဗျာကရေယျာထ၊ ကုန်လော့။

၄၃၆။ ဂဟပတယော၊ တို့။ အညတိတ္ထိယာ၊ ကုန်သော။ ပရိဗ္ဗာဇကော၊ တို့သည်။ ဧဝံ၊ သင်တို့ကို။ “ဂဟပတယော၊ တို့။ ကထံဘူတာ၊ ကုန်သော။ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့ကို။ သက္ကာတဗ္ဗာ၊ အရိအသေပြုအပ်ကုန်သနည်း။ ပ။ ပူဇေတဗ္ဗာတိ၊ နည်း” ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ သစေ ပုစ္ဆေယျ၊ မေးကုန်ငြားအံ့။ ဂဟပတယော၊ တို့။ ဧဝံ၊ သို့။ ပုဋ္ဌာ၊ ကုန်သော။ တုမေ၊ သင်တို့သည်။ အညတိတ္ထိယာနံ၊ ကုန်သော။ တေသံ ပရိဗ္ဗာဇကောနံ၊ တို့အား။ “ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ စက္ခုဝိညေယျေသု၊ ကုန်သော။ ရူပေသု၊ တို့၌။ ဝိတဏှဂါ၊ ကင်းသောရာဂ ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိတဒေါသာ၊ ကင်းသောဒေါသရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိတမောဟာ၊ ကင်းသော မောဟရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ အဇ္ဈတ္တံ ၌။ ဝူပသန္တစိတ္တာ၊ ငြိမ်းအေးသော စိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ကာယေန၊ ဖြင့်၎င်း။ ဝါစာယ၊ ဖြင့်၎င်း။ မနသ၊ ဖြင့်၎င်း။ သမစရိယံ၊ ညီညွတ်သောအကျင့်ကို။ စရန္တိ၊ ကျင့်ကုန်၏။ ဧဝရူပါ၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်သော။ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့ကို။ သက္ကာတဗ္ဗာ၊ အရိအသေပြုအပ်ကုန်၏။ ပ။ ပူဇေတဗ္ဗာ၊ ပူဇော်အပ်ကုန်၏။ တံ၊ ထိုအရိအသေ စသည် ပြုခြင်းသည်။ ကိဿ ဟေတု၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း။ ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ မယမ္ပိ၊ ငါတို့သည်လည်း။ စက္ခုဝိညေယျေသု၊ ကုန်သော။ ပ။ စရာမ၊ ကျင့်ကုန်၏။ တေ သမစရိယမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ဥတ္တရိ၊ အလွန်။ ပဿတံ၊ တွေမြင်ကြကုန်သော။ တေသံ နော၊ တို့သည်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ ဘောဇ္ဇော သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့ကို။ သက္ကာတဗ္ဗာ၊ အရိအသေပြုအပ်ကုန်၏။ ပ။ ပူဇေတဗ္ဗာ၊ ပူဇော်အပ်ကုန်၏။ ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ သောတဝိညေယျေသု၊ ကုန်သော။ သဒ္ဓေသု၊ တို့၌။ ပ။ မနောဝိညေယျေသု၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ တို့၌။ ပ။ ပူဇေတဗ္ဗာတိ၊ အပ်ကုန်၏” ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဗျာကရေယျာထ၊ ကုန်လော့။ ဂဟပတယော၊ တို့။ ဧဝံ၊ သို့။ ပုဋ္ဌာ၊ ကုန်သော။ တုမေ၊ တို့သည်။ အညတိတ္ထိယာနံ၊ ကုန်သော။ တေသံ ပရိဗ္ဗာဇကောနံ၊ တို့အား။ ဧဝံ၊ သို့။ ဗျာကရေယျာထ၊ ကုန်လော့။

၄၃၇။ ဂဟပတယော၊ တို့။ အညတိတ္ထိယာ၊ ကုန်သော။ ပရိဗ္ဗာဇကော၊ တို့သည်။ ဧဝံ၊ သင်တို့ကို။ “ယေန၊ အကြင် (အာကာရ၊ အနွယတိ) ကြောင့်။ တုမေ အာယသ္မန္တာ၊ သင်အရှင်တို့သည်။ ‘တေ အာယသ္မန္တာ၊ ထိုအရှင်တို့သည်။ အဒ္ဓါ၊ မချွတ်ကော်။ ဝိတဏှဂါ ဝါ၊ ကင်းသော ရာဂရှိသူတို့မှလည်း ဖြစ်ကုန်၏။ ရာဂဝိနယာယ၊ ရာဂကင်းပျောက်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ပဋိပနွာ ဝါ၊ ကျင့်သူတို့သည်မှလည်း ဖြစ်ကုန်၏။ ပ။ ပဋိပနွာ ဝါ တိ၊ ကုန်၏’ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝဒေထ၊ ဆိုကြကုန်၏။ အာယသ္မန္တာနံ၊ တို့၏။ တေ အာကာရာ၊ ထိုအကြောင်းတို့သည်။ ဧဝံ၊ အဘယ်သည် တို့နည်း။ တေ အနွယာ၊ ထိုအချော်သိခြင်းတို့သည်။ ဧကတိ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း” ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ သစေ ပန ပုစ္ဆေယျ၊ မေးကုန်ငြားအံ့။ ဂဟပတယော၊ တို့။ ဧဝံ၊ သို့။ ပုဋ္ဌာ၊ ကုန်သော။ တုမေ၊ တို့သည်။ အညတိတ္ထိယာနံ၊ ကုန်သော။ တေသံ ပရိဗ္ဗာဇကောနံ၊ တို့အား။ (တသာဟိ သည်

ဝံနာလင်္ကာရနိပါတ်သာတည်း။) “တေ အာယသုန္ဓော၊ ထိုအရှင်တို့သည်။ အရညဝနပတ္တာနိ၊
 တော၊ တောအုပ်တို့ကို။ ပန္နာနိ၊ အစွန်အဖျားဖြစ်ကုန်သော။ သေနာသနာနိ၊ ကျောင်းတို့ကို။
 ပဋိသေဝန္တိ၊ မှီဝဲကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုတော၊ တောအုပ်၊ အစွန်အဖျားကျောင်းတို့၌။ (နတ္ထိ-၌စပ်။)
 ယေ၊ အကြင် (မိန်းမ၏) ရူပါရုံတို့ကို။ ဒိသ္မာ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍ မြင်၍။ အဘိရမေယျု၊ အလွန်မေ့လျော့
 ကုန်ရာ၏။ တထာရူပါ၊ ထိုသို့သတောရုံကုန်သော။ စက္ခုဝိညေယျာ၊ ကုန်သော။ ရူပါ၊ (မိန်းမ၏)
 ရူပါရုံတို့သည်။ နတ္ထိ ခေါ် ပန၊ မရှိကုန်သည်သာတည်း။ တတ္ထ၊ ၌။ ယေ၊ အကြင် (မိန်းမ၏)
 သဒ္ဓါရုံတို့ကို။ သုတွာ သုတွာ၊ ကြား၍ ကြား၍။ အဘိရမေယျု၊ ကုန်ရာ၏။ တထာရူပါ၊
 ကုန်သော။ သောတဝိညေယျာ၊ ကုန်သော။ သဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ နတ္ထိ ခေါ် ပန၊ တည်း။ တတ္ထ၊
 ၌။ ယေ၊ အကြင် (မိန်းမ၏) ဂန္ဓာရုံတို့ကို။ သာယိတွာ သာယိတွာ၊ နမ်း၍ နမ်း၍။ အဘိ-
 ရမေယျု၊ ကုန်ရာ၏။ တထာရူပါ၊ ကုန်သော။ သာနဝိညေယျာ၊ ကုန်သော။ ဂန္ဓာ၊ တို့သည်။
 နတ္ထိ ခေါ် ပန၊ တည်း။ တတ္ထ၊ ၌။ ယေ၊ အကြင် (မိန်းမ၏) ရသာရုံတို့ကို။ သာယိတွာ
 သာယိတွာ၊ လျက်၍ လျက်၍။ အဘိရမေယျု၊ ကုန်ရာ၏။ တထာရူပါ၊ ကုန်သော။ ဇိဝါဝိညေ-
 ယျာ၊ ကုန်သော။ ရသာ၊ တို့သည်။ နတ္ထိ ခေါ် ပန၊ တည်း။ တတ္ထ၊ ၌။ ယေ၊ အကြင် (မိန်းမ၏)
 ဖောဠဗ္ဗာရုံတို့ကို။ ဖုသိတွာ ဖုသိတွာ၊ တွေ့ထိ၍ တွေ့ထိ၍။ အဘိရမေယျု၊ ကုန်ရာ၏။ တထာ-
 ရူပါ၊ ကုန်သော။ ကာယဝိညေယျာ၊ ကုန်သော။ ဖောဠဗ္ဗာ၊ တို့သည်။ နတ္ထိ ခေါ် ပန၊ တည်း။
 အာဝုသော၊ တို့။ ယေန၊ အကြင် (အာကာရ၊ အန္ဓယတို့) ကြောင့်။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ တေ
 အာယသုန္ဓော၊ ထိုအရှင်တို့သည်။ အဒ္ဓါ၊ မချွတ်ကော်န်။ ဝိဘရာဂါဝါ၊ ကုန်၏။ ပဋိပန္နာ ဝါတိ၊
 ကုန်၏ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ ဝဒေမ၊ ဆိုကုန်၏။ နော၊ ငါတို့၏။ တေ အာကာရာ၊ ထိုအကြောင်း
 တို့သည်။ ဣမေ ခေါ်၊ ဤသည်တို့ပင်တည်း။ နော၊ တို့၏။ တေ အန္ဓယာ၊ ထိုအလျော်သိခြင်း
 တို့သည်။ ဣမေတိ၊ ဤသည်တို့ပင်တည်း” ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ ဗျာကရေယျာထာ၊ ကုန်လော့။
 ဂဟုပတယော၊ တို့။ ဝေံ၊ သို့။ ပုဋ္ဌာ၊ ကုန်သော။ တုမ္ပေ၊ တို့သည်။ အညတိတ္ထိယာနံ၊ ကုန်သော။
 တေသံ ပရိဗ္ဗာဏောနံ၊ တို့အား။ ဝေံ၊ သို့။ ဗျာကရေယျာထာတိ၊ ကုန်လော့ဟူသော။ တေံ၊
 ကို့။ အဝေါစ၊ ပြီ။

ဝေံ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ သော်။ နဂရဝိန္ဓေယျကာ၊ ကုန်သော။ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ၊ တို့သည်။
 ဘာဝန္တိ၊ ကို့။ “ဘော ဂေါတမ၊ မ။ပ။ ဓာရေတူတိ၊ လော့” ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို့။ အဝေံစံ၊ ကုန်ပြီ။
 (အာကာရ ဝါကျတို့၏ အနက်ကို ဂဏကမောဂ္ဂလ္လာနသုတ် စာပိုဒ် ၇၀-အဆုံး၌ရှု၍ သမ္မန်။
 ကေဝုစံ၊ ဗဟုဝုစံမျှသာ ကွဲ၏။)

အဋ္ဌမံ၊ သော၊ နဂရဝိန္ဓေယျသုတ္တံ၊ သည်း။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

ဇ-ပိဏ္ဍပါတပါရိသုဒ္ဓိသုတ်

၇၃၇။ (ဧဝံ မေ သုတံ။ပ။ ကလန္ဒကနိဝါပေ-ပေးမြို့။) အထ ခေါ်၊ ၌။ အာယသ္မာ သာရိ-
 ပုတ္တော၊ သည်။ သာယန္တသမယံ၊ ညနေချမ်းအခါ၌။ ပဋိသလ္လာနာ၊ တပါးထီးတည်း
 ကိန်းအောင်းရာ (ဖလသမာပတ်) မှ။ ဝဋ္ဌိတော၊ ထတော်မူသည်ရှိသော်။ ပ။ နိသိံ၊ ထိုင်နေပြီ။
 ကေမန္တံ၊ ၌။ နိသိန္တံ၊ ခေါ်သော။ အာယသ္မန္တံ သာရိပုတ္တံ၊ အရှင်သာရိပုတ္တံကို။ အဂေါ၊ အည-

သာရိပုတ္တာ၊ သာရိပုတြာ။ တေ၊ သင်၏။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ ဣန္ဒြေတို့သည်။ ဝိပုသန္နာနိ၊ အထူးသဖြင့် ကြည်လင်ကုန်၏။ တေ၊ ၏။ အဝိဝဒတ္တာ၊ အရေအဆင်းသည်။ ပရိယုဒ္ဓေါ၊ စင်ကြယ်၏။ ပရိယောဒါတော၊ ဖြစ်၏။ သာရိပုတ္တာ၊ သာရိပုတြာ။ တံ၊ သင်သည်။ တေရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ ကတမေန ဝိဟာရေန၊ အဘယ်နေခြင်းဖြင့်။ ဗဟုလံ၊ အခါများစွာ။ ဝိဟရသိ ခေါတိ၊ နေသနည်း ဟူသော။ တံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီး။ ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ အဟံ၊ ဘုရားတပည့်တော်သည်။ တေရဟိ၊ ၌။ သုညတာဝိဟာရေန၊ သုညတာနုပဿနာ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖလသမာပတ် ဝင်စား၍ နေခြင်းဖြင့်။ ဗဟုလံ၊ အခါများစွာ။ ဝိဟရမိ၊ နေပါ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ပြောဆို၏။ သာရိပုတ္တာ၊ သာရိပုတြာ။ သာရု သာရုကောင်းစွ ကောင်းစွ။ သာရိပုတ္တာ၊ သာရိပုတြာ။ တံ၊ သင်။ တေရဟိ၊ ၌။ မဟာပရိသဝိဟာရေန၊ (ဘုရားအစရှိသော) ယောကျ်ားမြတ်တို့၏ နေခြင်းဖြင့်။ ဗဟုလံ၊ အခါများစွာ။ ဝိဟရသိ ကိရ၊ နေဘိ၏။ သာရိပုတ္တာ၊ သာရိပုတြာ။ ယဒိဒံ သုညတာ၊ အကြင် သုညတာနုပဿနာ၏အစွမ်းအားဖြင့် ဝင်စားသော ဖလသမာပတ်သည်။ အတ္တိ၊ ၏။ ဧဝော၊ ဤသုညတာနုပဿနာ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဝင်စားသော ဖလသမာပတ်သည်။ မဟာပရိသဝိဟာရော၊ (ဘုရားအစရှိကုန်သော) ယောကျ်ားမြတ်တို့၏နေခြင်းတည်း။ သာရိပုတ္တာ၊ သာရိပုတြာ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဟ၊ ဤသာသနာ၌။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ “သုညတာဝိဟာရေန၊ ဖြင့်။ ဗဟုလံ၊ စွာ။ ဝိဟရေယန္တိ၊ နေလို၏” ဟူ၍။ သစေ အာကခေယျ၊ အကယ်၍ အလိုရှိငြားအံ့။ (ပဋိသဉ္စိက္ခိတဗ္ဗံစပ်။) သာရိပုတ္တာ၊ သာရိပုတြာ။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ ထိုရဟန်းသည်။ အဟံ၊ သင်။ ယေန စ မဂ္ဂေန၊ အကြင်လမ်းဖြင့်။ ဂါမံ၊ ရွာသို့။ ပိဏ္ဍာယ၊ ဆွမ်းအလို့ငှါ။ ပါဝိသိ၊ ဝင်ပြီ။ ယသ္မိံ စ ပဒေသေ၊ အကြင်အရပ်၌လည်း။ ပိဏ္ဍာယ၊ ငှါ။ အစရိံ၊ လှည့်လည်ပြီ။ ယေန စ မဂ္ဂေန၊ အကြင်လမ်းဖြင့်လည်း။ ပိဏ္ဍာယ၊ ငှါ။ ဂါမတော၊ ရွာမှ။ ပဋိက္ကမိံ၊ ဖဲပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုလမ်း ထိုအရပ်၌။ မေ၊ ငါ၏။ စက္ခုဝိညေယျေသု၊ ကုန်သော။ ရူပေသု၊ တို့၌။ ဆန္ဒော ဝါ၊ ချစ်ခြင်း သည်၎င်း။ ဣဂေါ ဝါ၊ တပ်နှစ်သက်ခြင်းသည်၎င်း။ ဒေါသော ဝါ၊ အမျက်ထွက်ခြင်းသည်၎င်း။ မောဟော ဝါ၊ တွေဝေခြင်းသည်၎င်း။ စေတသော၊ စိတ်၌။ ပဋိသံ ဝါ၊ ထိပါးခြင်းသည်၎င်း။ အတ္ထိ နုခေါတိ၊ ဖြစ်လေသလော” ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဉ္စိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ဆင်ခြင်အပ်၏။ သာရိပုတ္တာ၊ သာရိပုတြာ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ ပစ္စဝေက္ခမာနော၊ ဆင်ခြင်သည်ရှိသော်။ “အဟံ၊ သင်။ ပ။ အတ္တိတိ၊ ဖြစ်၏” ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ သစေ ဇာနာတိ၊ အကယ်၍သိအံ့။ (ပါယမိတဗ္ဗံစပ်။) သာရိပုတ္တာ၊ သာရိပုတြာ။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ ထိုရဟန်းသည်။ ပါပကာနံ၊ ယုတ်မာကုန်သော။ အကုသလာနံ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ တေသံယေဝ မ္ဗောနံ၊ ထိုဘုရားတို့ကိုသာလျှင်။ ပဟာနာယ၊ ပယ်ခြင်းငှါ။ ဝါယမိတဗ္ဗံ၊ အားထုတ်အပ်၏။ သာရိပုတ္တာ၊ သာရိပုတြာ။ ဘိက္ခု၊ သင်။ ပစ္စဝေက္ခမာနော၊ သော်။ “အဟံ၊ သင်။ ပ။ နတ္ထိတိ၊ မဖြစ်” ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ သစေ ဇာနာတိ၊ အံ့။ သာရိပုတ္တာ၊ သာရိပုတြာ။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ သင်။ တေနော ပိတိပါမောဇ္ဇေန၊ ထိုနှစ်သက်ခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ ကုသလေသု၊ ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ တရားတို့၌။ အဟောရတ္တာနုသိက္ခိနာ၊ နေညဉ့်ပတ်လုံး အဖန်ဖန်ကျင့်လေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟာတဗ္ဗံ၊ နေရာ၏။

၂၃၉။ သာရိပုတ္တာ၊ ပုတြာ။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခုနာ၊ သင်။ “အဟံ၊ သင်။ ပ။ ပဋိက္ကမိံ၊ ပြီး။ တတ္ထ၊ ၌။ မေ၊ ၏။ သောတဝိညေယျေသု၊ ကုန်သော။ သဒ္ဓေသု၊ တို့၌။ ဆန္ဒော ဝါ၊ သည်၎င်း။ ပ။ ပဋိသံ ဝါ၊ သည်၎င်း။ အတ္ထိ နုခေါတိ၊ ရှိလေသလော” ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဉ္စိက္ခိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ သာရိပုတ္တာ၊ ပုတြာ။ ဘိက္ခု၊ သင်။ ပစ္စဝေက္ခမာနော၊ သော်။ “အဟံ၊

သည်။ပ။ အတ္တိတိ၊ရိန္ဒါ”ဟူ၍။ ဝေံ၊ သ္မိ။ သစေ ဇာနာတိ၊ အံ။ သာရိပုတ္တ၊ ပုတြာ။ တေန ဘိက္ခုနာ၊
 သည်။ ပါပကာနံ၊ ကုန်သော။ အကုသလာနံ၊ ကုန်သော။ တေသံယေဝ ဓမ္မာနံ၊ တို့ကိုသာလျှင်။
 ပဟာနာယ၊ ငှါ။ ဝါယမိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ သာရိပုတ္တ၊ ပုတြာ။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပစ္စဝေက္ခမာနော၊
 သော်။ “အဟံ၊ သည်။ပ။ နတ္တိတိ၊ မဂ္ဂိ”ဟူ၍။ ဝေံ၊ သ္မိ။ သစေ ပန ဇာနာတိ၊ အံ။ သာရိပုတ္တ၊
 ပုတြာ။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ တေနေဝ ပီတိပါမောဇ္ဇေန၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ကုသလေသု၊
 ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ တံ၌။ အဟောရတ္တာနုသိက္ခိနာ၊ ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟာတဗ္ဗံ၊ ၏။

၄၄၀။ သာရိပုတ္တ၊ ပုတြာ။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ “မေ၊ ငါသည်။ ပဉ္စ၊ ငါးပါး
 ကုန်သော။ ကာမဂုဏာ၊ ကာမဂုဏ်တို့ကို။ ပဟိနာ နုခေါတိ၊ ပယ်အပ်ကုန်ပြီလော” ဟူ၍။
 ဣတိ၊ သ္မိ။ ပဋိသဉ္စိက္ခိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ သာရိပုတ္တ၊ ပုတြာ။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပစ္စဝေက္ခမာနော၊ သော်။
 “မေ၊ သည်။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ကာမဂုဏာ၊ တို့ကို။ အပ္ပဟိနာ ခေါတိ၊ မပယ်အပ်ကုန်” ဟူ၍။ ဝေံ၊
 သ္မိ။ သစေ ဇာနာတိ၊ အံ။ သာရိပုတ္တ၊ ပုတြာ။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ ပဉ္စန္ဒ၊ ငါးပါးကုန်သော။
 ကာမဂုဏာနံ၊ ကာမဂုဏ်တို့ကို။ ပဟာနာယ၊ ငှါ။ ဝါယမိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ သာရိပုတ္တ၊ ပုတြာ။ ဘိက္ခု၊ သည်။
 ပစ္စဝေက္ခမာနော၊ သော်။ “မေ၊ သည်။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ကာမဂုဏာ၊ တို့ကို။ ပဟိနာ
 ခေါတိ၊ ပယ်အပ်ကုန်ပြီ” ဟူ၍။ ဝေံ၊ သ္မိ။ သစေ ပန ဇာနာတိ၊ အံ။ သာရိပုတ္တ၊ ပုတြာ။ တေန
 ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ပ။ ဝိဟာတဗ္ဗံ၊ ၏။

၄၄၁။ သာရိပုတ္တ၊ ပုတြာ။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ “မေ၊ သည်။ ပဉ္စ၊
 ကုန်သော။ နိဝရဏာ၊ တို့ကို။ ပဟိနာ နုခေါတိ၊ ပယ်အပ်ကုန်လေသလော” ဟူ၍။ ဣတိ၊ ဣသ္မိ။
 ပဋိသဉ္စိက္ခိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ပ။ ဝိဟာတဗ္ဗံ၊ ၏။

၄၄၂။ သာရိပုတ္တ၊ ပုတြာ။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ “မေ၊ သည်။ ပဉ္စ၊
 ကုန်သော။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဥပါဒါနတို့၏ အာရုံဖြစ်ကုန်သော ခန္ဓာတို့ကို။ ပရိညာတာ နုခေါတိ၊
 ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ကုန်ပြီလော” ဟူ၍။ ဣတိ၊ သ္မိ။ ပဋိသဉ္စိက္ခိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ သာရိပုတ္တ၊ ပုတြာ။
 ဘိက္ခု၊ သည်။ ပစ္စဝေက္ခမာနော၊ သော်။ “မေ၊ သည်။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊
 တို့ကို။ အပရိညာတာ ခေါတိ၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ကုန်” ဟူ၍။ ဝေံ၊ သ္မိ။ သစေ ဇာနာတိ၊ အံ။
 သာရိပုတ္တ၊ ပုတြာ။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ ပဉ္စန္ဒ၊ ကုန်သော။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနံ၊ တို့ကို။ ပရိညာယ၊
 ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းငှါ။ ဝါယမိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ သာရိပုတ္တ၊ ပုတြာ။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပစ္စဝေက္ခမာနော၊
 သော်။ “မေ၊ သည်။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ တို့ကို။ ပရိညာတာ ခေါတိ၊ အပ်ကုန်ပြီ”
 ဟူ၍။ ဝေံ၊ သ္မိ။ သစေ ပန ဇာနာတိ၊ အံ။ သာရိပုတ္တ၊ ပုတြာ။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ပ။
 ဝိဟာတဗ္ဗံ၊ ၏။

၄၄၃။ သာရိပုတ္တ၊ ပုတြာ။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ “မေ၊ သည်။ စတ္တာရော၊
 ကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာနာ၊ သတိပဋ္ဌာန်တို့ကို။ သာဝိတာ နုခေါတိ၊ ပွားများအပ်ကုန်ပြီလော”
 ဟူ၍။ ဣတိ၊ သ္မိ။ ပဋိသဉ္စိက္ခိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ပ။ ဝိဟာတဗ္ဗံ၊ ၏။

၄၄၄။ သာရိပုတ္တ၊ ပုတြာ။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ “မေ၊ သည်။ စတ္တာရော၊
 ကုန်သော။ သမ္ပပ္ပဓာနာ၊ သမ္ပပ္ပဓာန်တို့ကို။ သာဝိတာ နုခေါတိ၊ လော” ဟူ၍။ ဣတိ၊ သ္မိ။
 ပဋိသဉ္စိက္ခိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ပ။ ဝိဟာတဗ္ဗံ၊ ၏။

၄၄၅။ သာရိပုတ္တ၊ ပုတြာ။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ “မေ၊ သည်။ စတ္တာဇော၊ ကုန်သော။ ဣဒ္ဓိပါဒါ၊ ဣဒ္ဓိပါဒ်တို့ကို။ ဘာဝိတာ နုခေါတ်၊ လော” ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဉ္စိက္ခိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ ပ။ ဝိဟာတဗ္ဗံ၊ ၏။

၄၄၆။ သာရိပုတ္တ၊ ပုတြာ။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ “မေ၊ သည်။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဣဒ္ဓိယာနိ၊ တို့ကို။ ဘာဝိတာနိ နုခေါတ်၊ လော” ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဉ္စိက္ခိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ ပ။ ဝိဟာတဗ္ဗံ၊ ၏။

၄၄၇။ သာရိပုတ္တ၊ ပုတြာ။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ “မေ၊ သည်။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဗလာနိ၊ ဗိုလ်တို့ကို။ ဘာဝိတာနိ နုခေါတ်၊ လော” ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဉ္စိက္ခိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ ပ။ ဝိဟာတဗ္ဗံ၊ ၏။

၄၄၈။ သာရိပုတ္တ၊ ပုတြာ။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ “မေ၊ သည်။ သတ္တ၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော။ ဗောဇ္ဈင်္ဂံ၊ ဗောဇ္ဈင်တို့ကို။ ဘာဝိတာ နုခေါတ်၊ လော” ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဉ္စိက္ခိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ ပ။ ဝိဟာတဗ္ဗံ၊ ၏။

၄၄၉။ သာရိပုတ္တ၊ ပုတြာ။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ “မေ၊ သည်။ အရိယော၊ မြတ်သော။ အဋ္ဌင်္ဂိကော၊ ရှစ်ပါးသော အင်္ဂါရှိသော။ မဂ္ဂေါ၊ မင်္ဂကို။ ဘာဝိတာ နုခေါတ်၊ လော” ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဉ္စိက္ခိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ ပ။ ဝိဟာတဗ္ဗံ၊ ၏။

၄၅၀။ သာရိပုတ္တ၊ ပုတြာ။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ “မေ၊ သည်။ သမထော စ၊ သမထကို၎င်း။ ဝိပဿနာ စ၊ ဝိပဿနာကို၎င်း။ ဘာဝိတာ နုခေါတ်၊ လော” ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဉ္စိက္ခိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ ပ။ ဝိဟာတဗ္ဗံ၊ ၏။

၄၅၁။ သာရိပုတ္တ၊ ပုတြာ။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ “မေ၊ သည်။ ဝိဇ္ဇာ စ၊ ဝိဇ္ဇာကို၎င်း။ ဝိမုတ္တိ စ၊ ဝိမုတ္တိကို၎င်း။ သဗ္ဗိကတာ နုခေါတ်၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်လေကုန်ပြီလော” ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဉ္စိက္ခိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ ပ။ ဝိဟာတဗ္ဗံ၊ ၏။

၄၅၂။ သာရိပုတ္တ၊ ပုတြာ။ (အတိတံ၊ လွန်လေပြီးသော။ အဒ္ဓါနံ၊ ကာလ၌။) ယေကေစိ သမဏာ ဝါ၊ အကြင်ရဟန်းတို့သည်၎င်း။ ယေကေစိ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ၊ အကြင်ပုဏ္ဏားတို့သည်၎င်း။ ပိဏ္ဏပါတံ၊ ဆွမ်းကို။ ပရိသောဓေသံ၊ သုတ်သင်ကြကုန်ပြီ။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ တေ၊ ထိုရဟန်း ပုဏ္ဏားတို့သည်။ ဝေမေဝ၊ ဤသို့သာလျှင်။ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ပစ္စဝေက္ခိတွာ၊ ဆင်ခြင်၍ ဆင်ခြင်၍။ ပိဏ္ဏပါတံကို။ ပရိသောဓေသံ ကုန်ပြီ။ သာရိပုတ္တ၊ ပုတြာ။ ပ။ အနာဂတံ၊ အနာဂတ် ဖြစ်သော။ အဒ္ဓါနံ၊ ၌။ ပ။ ပရိသောဓေသန္တိ၊ ကုန်လတ္တံ့။ သာရိပုတ္တ၊ ပုတြာ။ ပ။ တေရဟံ၊ ယခုအခါ၌။ ပ။ ပရိသောဓေန္တိ၊ ကုန်၏။ သာရိပုတ္တ၊ ပုတြာ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဟ၊ ဤသာသနာ၌။ “ပစ္စဝေက္ခိတွာ ပစ္စဝေက္ခိတွာ၊ ဆင်ခြင်၍ ဆင်ခြင်၍။ ပိဏ္ဏပါတံ ကို။ ပရိသောဓေသောမာတိ၊ သုတ်သင်ကုန်အံ့” ဟူ၍။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ကျင့်အပ်၏။ သာရိပုတ္တ၊ ပုတြာ။ ဝေါ၊ သင်တို့သည်။ ဧဝံ ဟိ၊

ဤသို့သာလျှင်၊ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ၊ အပ်၏ဟူသော။ တေ၊ ကိ။ အဝေါစ၊ ပြီ။
(ဣဒမဝေါစ-စသည် ပေးမြဲ။)

နဝမံ၊ သော။ ဝိဇ္ဇာပါတပါရိသုဒ္ဓိသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၁၀-ဣန္ဒြိယဘာဝနာသုတ်

၄၅၃။ (ဝေ ဓေ သုတ်-ပေးမြဲ။) ကေ၊ တပါးသော။ သမယံ၊ အခါ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။
ဂဇင်္ဂလာယံ၊ ဂဇင်္ဂလာနိဂုံး၌။ သုဝေဠုဝနေ၊ သုဝေဠုတော၌။ ဝိယရတိ၊ ၏။ အထ ခေါ၊ ၌။
ပါရာသိဝိယန္တေဝါသိ၊ ပါရာသိဝိယ၏ တပည့်ဖြစ်သော။ ဥတ္တရော၊ ဥတ္တရမည်သော။ မာဏဝေါ၊
လုလင်သည်။ ပ။ ကေမန္တံ၊ ၌။ နိသိဒိ၊ ပြီ။ ကေမန္တံ၊ ၌။ နိသိန္တံ၊ သော။ ပါရာသိဝိယန္တေဝါသိ၊
သော။ ဥတ္တရံ၊ သော။ မာဏဝံ၊ ကိ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ “ဥတ္တရ၊ ဥတ္တရ၊ ပါရာသိဝိယော၊ ပါရာသိ
ဝိယမည်သော။ မြာဟုဏော၊ ပုဏ္ဏားသည်။ သာဝကာနံ၊ တပည့်တို့အား။ ဣန္ဒြိယဘာဝနံ၊
ဣန္ဒြိယဘာဝနာကို။ ဒေသေတိတိ၊ ဟောသလော” ဟူသော။ တေ၊ ကိ။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဘော
ဂေါတမ၊ မ။ ပါရာသိဝိယော၊ သော။ မြာဟုဏော၊ သည်။ သာဝကာနံ၊ တို့အား။ ဣန္ဒြိယဘာဝနံ၊
ကို။ ဒေသေတိ၊ ဟော၏။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။ ဥတ္တရ၊ ရ။ ယထာ ကထံ ပန၊ အဘယ်သို့
လျှင်။ ပ။ ဒေသေတိ၊ ဟောသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူ၏။ ဘော ဂေါတမ၊ မ။ ဣဓ၊
ဤလောက၌။ စက္ခုနာ၊ မျက်စိဖြင့်။ ရူပံ၊ အဆင်းကို။ န ပဿတိ၊ မကြည့်ရ(မမြင်ရ)။ သောတေန၊
နားဖြင့်။ သဒ္ဓံ၊ အသံကို။ န သုဏာတိ၊ နားမထောင်ရ(မကြားရ)။ ဘော ဂေါတမ၊ မ။ ဝေ ခေါ၊
ဤသို့။ ပ။ ဒေသေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ၏။ ဥတ္တရ၊ ရ။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်။
ပါရာသိဝိယဿ၊ သော။ မြာဟုဏဿ၊ ၏။ ဝစနံ၊ စကားသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝေ၊
ဤအခြင်းအရာသည်။ သန္တေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ အန္ဓော၊ ကန်းသူသည်။ ဘာဝိတိန္ဒြိယော၊
စောင့်စည်းဆုံးမအပ်သော ဣန္ဒြိယသူသည်။ ဘာဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဗမိဓော၊ နားပင်းသော
သူသည်။ ဘာဝိတိန္ဒြိယော၊ သည်။ ဘာဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဥတ္တရ၊ ရ။ ဟိ၊ မှန်၏။ အန္ဓော၊
ကန်းသူသည်။ စက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ ရူပံ၊ ကိ။ န ပဿတိ၊ မမြင်ရ။ ဗမိဓော၊ သည်။ သောတေန၊ ဖြင့်။
သဒ္ဓံ၊ ကိ။ န သုဏာတိ၊ မကြားရ။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ ဝေ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။
ပါရာသိဝိယန္တေဝါသိ၊ သော။ ဥတ္တရော၊ သော။ မာဏဝေါ၊ သည်။ တုဏှိဘူတော၊ ဆိတ်ဆိတ်
ဖြစ်သည်ဖြစ်၍။ မက္ခိဘူတော၊ ရှက်သည်ဖြစ်၍။ ပတ္တက္ခန္ဓော၊ ချအပ်သော ပခုံးရှိသည်ဖြစ်၍။
အဝေမုခေါ၊ အောက်သို့မျက်နှာမူသည်ဖြစ်၍။ ပဇ္ဈာယန္တော၊ ကြံ့မိုင်သည်ဖြစ်၍။ အပ္ပဋိဘာနော၊
အသိဉာဏ်မရှိသည်ဖြစ်၍။ နိသိဒိ၊ ပြီ။

အထ ခေါ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပါရာသိဝိယန္တေဝါသိ၊ သော။ ဥတ္တရံ၊ သော။ မာဏဝံ၊ ကိ။
တုဏှိဘူတံ၊ ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်သည်ကို။ မက္ခိဘူတံ၊ ရှက်သည်ဖြစ်သည်ကို။ ပတ္တက္ခန္ဓံ၊ ချအပ်သော
ပခုံးရှိသည်ကို။ အဝေမုခံ၊ အောက်သို့မျက်နှာမူသည်ကို။ ပဇ္ဈာယန္တံ၊ ကြံ့မိုင်သည်ကို။
အပ္ပဋိဘာနံ၊ အသိဉာဏ်မရှိသည်ကို။ ဝိဒိတုာ၊ သိ၍။ အာယံသုန္တံ၊ အာနန္တံ၊ အရှင်အာနန္ဒာကို။
“အာနန္တံ၊ အာနန္ဒာ။ အညဿ၊ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပါရာသိဝိယော၊ သော။
မြာဟုဏော၊ သည်။ သာဝကာနံ၊ တို့အား။ ဣန္ဒြိယဘာဝနံ၊ ကိ။ ဒေသေတိ၊ ၏။ အာနန္တံ၊
နာ။ အညဿ စ ပန၊ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်ကား။ အရိယဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။

ဝိနယော၊ ဆုံးမရာ သာသနာ၌။ အနုတ္တရာ၊ မိမိထက် အမြတ်မရှိသော။ ဣန္ဒြိယဘာဝနာ၊ ဣန္ဒြေ
 တို့ကို စောင့်စည်းဆုံးမခြင်းဟူသော ဘာဝနာသည်။ ဟောတိတိ၊ ဖြစ်၏ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊
 မိန့်တော်မူပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အရိယဿ၊ ၎င်း။ ဝိနယော၊ ၌။ အနုတ္တရာ၊ မိမိထက်အမြတ်မရှိသော။
 ဣန္ဒြိယဘာဝနံ၊ ကို။ ယံ ဒေသေယျ၊ အကြင်ဟောရာ၏။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား။ တေဿ၊
 ဤဟောခြင်း၏။ ကာလော၊ အခါတည်း။ သုဂတ၊ မြတ်စွာဘုရား။ တေဿ၊ ဤဟောခြင်း၏။
 ကာလော၊ တည်း။ ဘဂဝတော၊ ၎င်း (တရားကို)။ သုတု၊ ကြားနာရသည်ရှိသော်။ သိက္ခူ၊
 တို့သည်။ ဓာရေဿန္တိ၊ ဆောင်ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်ထား၏။ အာနန္ဒ၊ နွာ။
 တေန ဟိ၊ ထိုသို့ဖြစ်မှုပ။ ပစ္စုဆောသိ၊ ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်—

၄၅၄။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ ကထဉ္စ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ အရိယဿ၊ ၎င်း။ ဝိနယော၊ ၌။ အနုတ္တရာ၊
 သော။ ဣန္ဒြိယဘာဝနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ ဣ၊ ဤသာသနာ၌။
 သိက္ခုနော၊ ရဟန်း၏ (သန္တာန်၌)။ စက္ခုနာ၊ မျက်စိဖြင့်။ ရူပံ၊ အဆင်းကို။ ဒိသ္မာ၊ ၌။ (စက္ခုနာ
 ရူပံ ဒိသ္မာတိ ကာရဏဝသေန စက္ခုတိ လဒ္ဓဝေါဟာရေန ရူပဒဿနသမတ္တေန စက္ခုဝိညာဏေန၊
 စက္ခုနာ ဝါ ကာရဏဘူတေန ရူပံ ပဿိဘူဟူသော ဋီ ၄၄၁-နှင့် အညီ စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့်။
 တနည်း စက္ခုပသာဒဖြင့်-ဟု ပေး။) မနာပံ၊ နှစ်သက်ခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ အမနာပံ၊
 မနှစ်သက်ခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၎င်း။ မနာပါမနာပံ၊ နှစ်သက်ခြင်း မနှစ်သက်ခြင်းသည်။
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၎င်း။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ “မေ၊ ငါ၏ (သန္တာန်၌)။ ဣဒံ မနာပံ၊ ဤနှစ်သက်ခြင်း
 သည်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်ပြီ။ ဣဒံ အမနာပံ၊ ဤမနှစ်သက်ခြင်းသည်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ပြီ။ ဣဒံ မနာပါ-
 မနာပံ၊ ဤနှစ်သက်ခြင်း မနှစ်သက်ခြင်းသည်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ပြီ။ တဉ္စ၊ ထိုနှစ်သက်ခြင်း မနှစ်သက်
 ခြင်းသည်လည်း။ သင်္ခတံ၊ ပြုပြင်အပ်သော သဘောတည်း။ သြဋ္ဌာရိကံ၊ ရွန်ရင်းကြမ်းတမ်း၏။
 ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ၊ အကြောင်းကိုစွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်၏။ ယဒိဒံ ဥပေက္ခာ၊ အကြင်ဝိပဿနုပေက္ခာသည်။
 အတ္တိ၊ ၎င်း။ တေ၊ ဤဝိပဿနုပေက္ခာသည်။ သန္တံ၊ ငြိမ်သက်၏။ တေ၊ ဤဝိပဿနုပေက္ခာ
 သည်။ ပဏီတန္တံ၊ မှန်မြတ်၏” (ရောင့်ရဲခြင်းကို မဖြစ်စေနိုင်) ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ ပဇာနာတိ၊
 သိ၏။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏ (သန္တာန်၌)။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်ပြီးသော။ တံ မနာပံ၊ ထိုနှစ်သက်ခြင်း
 သည်၎င်း။ ဥပ္ပန္နံ၊ သော။ တံ အမနာပံ၊ ထိုမနှစ်သက်ခြင်းသည်၎င်း။ ဥပ္ပန္နံ၊ သော။
 တံ မနာပါမနာပံ၊ ထိုနှစ်သက်ခြင်း မနှစ်သက်ခြင်းသည်၎င်း။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ ဥပေက္ခာ၊
 ဝိပဿနုပေက္ခာသည်။ သဏ္ဍာတိ၊ တည်း။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ စက္ခုမာ၊ မျက်စိရှိသော။ ပုရိသော၊
 ယောက်ျားသည်။ ဥမ္ပိလေတွာ ဝါ၊ ဖွင့်၍မူလည်း။ နိမိလေယျ၊ သေယျထာပိ၊ မှိတ်ရာသကဲ့သို့။
 နိမိလေတွာ ဝါ၊ မှိတ်၍မူလည်း။ ဥမ္ပိလေယျ၊ သေယျထာပိ၊ ဖွင့်ရာသကဲ့သို့။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ ဝေ-
 မေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ ယဿ ကဿစိ၊ တစုံတယောက်သောသူ၏ (သန္တာန်၌)။ ဝေ သိဝံ၊
 ဤသို့လျှင်စွာ။ ဝေ တုဝရံ၊ ဤသို့မြန်စွာ။ ဝေ အပ္ပကသိရေန၊ ဤသို့ မပင်ပန်းသဖြင့်။ ဥပ္ပန္နံ၊
 သော။ မနာပံ၊ သည်၎င်း။ ဥပ္ပန္နံ၊ သော။ အမနာပံ၊ သည်၎င်း။ ဥပ္ပန္နံ၊ သော။ မနာပါမနာပံ၊
 သည်၎င်း။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ၎င်း။ ဥပေက္ခာ၊ သည်။ သဏ္ဍာတိ၊ ၎င်း။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ အယံ၊ ဤ
 ဝိပဿနုပေက္ခာကို။ အရိယဿ၊ ၎င်း။ ဝိနယော၊ ၌။ စက္ခုဝိညေယျေသု၊ ကုန်သော။ ရူပေသု၊
 ထို၌။ အနုတ္တရာ၊ သော။ ဣန္ဒြိယဘာဝနာ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

☰

၄၅၅။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ သိက္ခုနော၊ ၎င်း(သန္တာန်၌)။ သောတေန၊
 နားဖြင့်။ သဒ္ဓံ၊ အသံကို။ သုတု၊ ကြား၍။ ပ။ ဥပေက္ခာ၊ သည်။ သဏ္ဍာတိ၊ ၎င်း။ အာနန္ဒ၊ နွာ။

ဗလဝါ၊ ကြီးသောခွန်အားရှိသော။ ပုရိသော၊ သည်။ အပ္ပကသိရေနေဝ၊ မပင်ပန်းသဖြင့်သာလျှင်။
အတ္တရံ၊ လက်ဖျစ်ကို။ ပဟရေယျ၊ သေယျထာပိ၊ သကဲ့သို့။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ ဝေမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ ပ။
ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။

၄၅၆။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခုနော၊ ၎် (သန္တာန်၌)။ ဘာနေန၊ နှာခေါင်းဖြင့်။
ဂန္တံ၊ အနံကို။ ဣယိတော၊ နမ်း၍။ ပ။ ဥပေက္ခာ၊ သည်။ သဏ္ဍာတိ၊ ၎်။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ ဤသကဲ့-
ပေါ်ဏေ၊ အနည်းငယ်ကိုင်သော။ ပဒုမပလာသေ၊ ကြာဖက်၌။ ဥဒကဇုသိတာနိ၊ ရေပေါက်တို့
သည်။ ပဝတ္တန္တိ သေယျထာပိ၊ လိမ့်ကျကုန်သကဲ့သို့။ န သဏ္ဍန္တိ သေယျထာပိ၊ မထည်ကုန်သကဲ့သို့။
အာနန္ဒ၊ နွာ။ ဝေမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ ပ။ ဝုစ္စတိ၊ ၎်။

၄၅၇။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခုနော၊ ၎် (သန္တာန်၌)။ ဇိဝှိယ၊ လျှာဖြင့်။ ရသံ၊
အရသာကို။ သယိတော၊ လျက်၍။ ပ။ သဏ္ဍာတိ၊ ၎်။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ ဗလဝါ၊ သော။ ပုရိသော၊ သည်။
ဇိဝှဂ္ဂေ၊ လျှာဖျား၌။ ခေဋ္ဌပိဏ္ဏံ၊ တံတွေးပေါက်ကို။ သံယုဟိတော၊ စုရုံး၍။ အပ္ပကသိရေန၊
မပင်ပန်းသဖြင့်။ ဝမေယျ သေယျထာပိ၊ ထူးအန်ရာသကဲ့သို့။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ ဝေမေဝ ခေါ၊ သာ
လျှင်။ ပ။ ဝုစ္စတိ၊ ၎်။

၄၅၈။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခုနော၊ ၎် (သန္တာန်၌)။ ကာယေန၊ ကိုယ်ဖြင့်။
ဇောဋ္ဌဗ္ဗံ၊ တွေထိအပ်သော အာရုံကို။ ဇုသိတော၊ တွေထိ၍။ ပ။ သဏ္ဍာတိ၊ ၎်။ အာနန္ဒ၊ နွာ။
ဗလဝါ၊ သော။ ပုရိသော၊ သည်။ သမိဇ္ဇိတံ၊ ကွေးအပ်သော။ ဗာဟံ ဝါ၊ လက်မောင်းကိုမူလည်း။
ပသာရေယျ သေယျထာပိ၊ ဆန်ရာသကဲ့သို့။ ပသာရိတံ၊ ဆန်အပ်သော။ ဗာဟံ ဝါ၊ ကိုမူလည်း။
သမိဇ္ဇေယျ သေယျထာပိ၊ ကွေးရာသကဲ့သို့။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ ဝေမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ ပ။ ဝုစ္စတိ၊ ၎်။

၄၅၉။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခုနော၊ ၎် (သန္တာန်၌)။ မနသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ ဓမ္မံ၊
ကရားသဘောကို။ ဝိညာယ၊ သိ၍။ ပ။ သဏ္ဍာတိ၊ ၎်။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ ဗလဝါ၊ သော။ ပုရိသော၊ သည်။
ဒိဝသံသန္တတ္ထေ၊ တနေပတ်လုံးပူလောင်သော။ အယောကဋ္ဌာဟေ၊ သံဗယ်အိုး၌။ ဒွေ ဝါ တိထိ ဝါ၊ နှစ်
ပေါက်သုံးပေါက်ကုန်သော။ ဥဒကဇုသိတာနိ၊ ရေပေါက်တို့ကို။ နိပါတေယျ၊ ချရာ၏ (ကျစေရာ၏)။
အာနန္ဒ၊ နွာ။ ဥဒကဇုသိ တာနိ၊ ဒုပေါက်တို့၏ (ရေပေါက်တို့ကို)။ နိပါတော၊ ကျခြင်းသည်။ ဒန္တော၊
နှေး၏။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်သတ်ကား။ နံ၊ ထိုရေပေါက်သည်။ ခိပ္ပမေဝ၊ လျှင်စွာသာလျှင်။ ပရိက္ခယံ၊
ပျက်စီးခြင်းသို့။ ပရိယာဓိနံ၊ ကုန်ခန်းခြင်းသို့။ ဂစ္ဆေယျ သေယျထာပိ၊ ထောက်ရာသကဲ့သို့။
အာနန္ဒ၊ နွာ။ ဝေမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ ပ။ ဝုစ္စတိ၊ ၎်။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ ဝေ ခေါ၊ သို့။ အရိယထာ၊
၏။ ဝိနယေ၊ ၌။ အနုတ္တရာ၊ သော။ ဣန္ဒြိယဘာဝနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎်။

၄၆၀။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ ကထဉ္စ၊ သို့လျှင်။ ပါရိပဒေါ၊ ဝိပဿနာအကျင့်ရှိသော။ သေခေါ၊ သေ
ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ ဣဓ၊ ၌။ ဘိက္ခုနော၊ ၎် (သန္တာန်၌)။ ပ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၎်။
သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေန၊ ဖြစ်သော။ တေန မနာပေန၊ ထိုနှစ်သက်ခြင်းဖြင့်၎င်း။ ဥပ္ပဇ္ဇေန၊
သော။ တေန အမနာပေန၊ ဖြင့်၎င်း။ ဥပ္ပဇ္ဇေန၊ သော။ တေန မနာပါမနာပေန၊ ဖြင့်၎င်း။
အဂ္ဂိယတိ၊ မိမိကိုယ်ကိုနှိပ်စက်သကဲ့သို့ပြု၏။ ဟရာယတိ၊ ရှက်၏။ ဇိဝှစ္စတိ၊ စက်ဆုပ်၏။ ပ။ အာနန္ဒ၊
နွာ။ ဝေ ခေါ၊ သို့။ ပါရိပဒေါ၊ သော။ သေခေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎်။

၄၆၁။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ကထဉ္စ၊ သို့လျှင်။ ဘာဝိတိန္ဒြိယော၊ ဖြစ်စေအပ်သော ဣန္ဒြေရှိသော။ အရိယော၊ အရိယာသည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဣဓ၊ ဤ။ ဘိက္ခုနော၊ ဤ။ ပ။ ဥပဇ္ဇတိ။ ၎င်း။ “သော၊ သည်။ ပဋိကူလေ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် အာရုံ၌။ အပုဋိကူလသည်၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်မရှိဟု အမှတ်ရှိသည် ဖြစ်၍။ ဝိဟရေယုန္တိ၊ နေလို၏”ဟူ၍။ သစေ အာကခံတိ၊ အကယ်၍ အလိုရှိအံ့။ တတ္ထ၊ ထိုစက်ဆုပ်ဖွယ်အာရုံ၌။ အပုဋိကူလသည်၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်မရှိဟု အမှတ်ရှိသည် ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေနိုင်၏။ အပုဋိကူလေ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်မရှိသောအာရုံ၌။ ပဋိကူလသည်၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် ရှိ၏ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရေယုန္တိ၊ ၎င်းဟူ၍။ သစေ အာကခံတိ၊ အံ့။ တတ္ထ၊ ထိုစက်ဆုပ် ဖွယ် မရှိသောအာရုံ၌။ ပဋိကူလသည်၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိ၏ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ ၎င်း။ “ပဋိကူလေ စ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသောအာရုံ၌၎င်း။ အပုဋိကူလေ စ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်မရှိသော အာရုံ ၌၎င်း။ အပုဋိကူလသည်၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်မရှိဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရေယုန္တိ၊ ၎င်း” ဟူ၍။ သစေ အာကခံတိ၊ အံ့။ တတ္ထ၊ ထိုစက်ဆုပ်ဖွယ် ရှိသော အာရုံ စက်ဆုပ်ဖွယ်မရှိသော အာရုံ၌။ အပုဋိကူလသည်၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်မရှိဟု အမှတ်ရှိသည် ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ ၎င်း။ “အပုဋိကူလေ စ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်မရှိသော အာရုံ၌၎င်း။ ပဋိကူလေ စ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသော အာရုံ၌၎င်း။ ပဋိကူလသည်၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိ၏ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရေယုန္တိ၊ ၎င်း” ဟူ၍။ သစေ အာကခံတိ၊ အံ့။ တတ္ထ၊ ထိုစက်ဆုပ်ဖွယ်မရှိသောအာရုံ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသောအာရုံ၌။ ပဋိကူလသည်၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိ၏ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ ၎င်း။ ပဋိကူလဉ္စ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် အာရုံကို၎င်း။ အပုဋိကူလဉ္စ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် မရှိသော အာရုံကို၎င်း။ တဒုဘယံ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံသော အာရုံကို။ အဘိနိဝဇ္ဇေတော၊ ဆင်ခြင်၍။ ဥပေက္ခကော၊ လျစ်လျူရှုသည်ဖြစ်၍။ သတော၊ အောက်မေ့သည်ဖြစ်၍။ သမ္ပဇာနော၊ ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့်သိတတ်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရေယုန္တိ၊ ၎င်း”ဟူ၍။ သစေ အာကခံတိ၊ အံ့။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံသောအာရုံ၌။ ဥပေက္ခကော၊ ၍။ သတော၊ ၍။ သမ္ပဇာနော၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၎င်း။

၄၆၂။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခုနော၊ ဤ။ သောတေန၊ ဖြင့်။ သဒ္ဓံ၊ ကို။ သုတော၊ ၍။ ပ။ သာနေန၊ ဖြင့်။ ဂန္ဓံ၊ ကို။ သာယိတော၊ ၍။ ပ။ ဝိဝါယ၊ ဖြင့်။ ရသံ၊ ကို။ သာယိတော၊ ၍။ ပ။ ကာယေန၊ ဖြင့်။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ကို။ ဖုသိတော၊ ၍။ ပ။ နေသော၊ ဖြင့်။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဝိညာယ၊ ၍။ ပ။ ဝိဟရတိ၊ ၎င်း။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဧဝံ ခေါ၊ သို့။ ဘာဝိတိန္ဒြိယော၊ သော။ အရိယော၊ အရိယာသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။

☞ ၄၆၃။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဣတိ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ မယာ၊ ငါဘုရားသည်။ အရိယဿ၊ ၎င်း။ ဝိနယေ၊ ဤ။ အနုတ္တရာ၊ သော။ ဣန္ဒြိယဘာဝနာ၊ ဣန္ဒြေတို့ကို စောင့်စည်းဆုံးမခြင်းဟူသော ဘာဝနာကို။ ဒေသိတော၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ပါဠိပဒေါ၊ သော။ သေခေါ၊ ကို။ ဒေသိတော၊ ပြီ။ ဘာဝိတိန္ဒြိယော၊ သော။ အရိယော၊ ကို။ ဒေသိတော၊ ပြီ။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ သာဝကနံ၊ တို့၏။ ဟိတေသိနာ၊ အစီးအပွားကိုရှာမှီးလေ့ရှိသော။ အနုကမ္မကေန၊ အစဉ်သနား စောင့်ရှောက် တော်မူသော။ သတ္တာရာ၊ သည်။ အနုကမ္မံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ယံ၊ အကြင်အမှုကို။ ကရဏိယံ၊ ပြုထိုက်၏။ တံ၊ ထိုပြုအပ်သောကိစ္စကို။ မယာ၊ ငါဘုရားသည်။ ဝေါ၊ သင်တို့အတွက်။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီ။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ တောနိ၊ ဤသည်တို့ကား။ ရုက္ခမူလာနိ၊ သစ်ပင်ရင်းတို့တည်း။ တောနိ၊ တို့ကား။ သုညာဂါရာနိ၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်တို့တည်း။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ စျာယထ၊ ရှုကြကုန်လော့။

မာ ပမာဒတ္တ၊ မမေမလျော့ကြကုန်လင့်။ ပစ္စာ၊ နောက်ကာလ၌။ ဝိပုဋ္ဌိသာရိနော၊ နှလုံးမသာယာ
ခြင်းရှိကုန်သည်။ မာ အဟုဝတ္ထ၊ မဖြစ်ကြကုန်လင့်။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ အမှာကံ၊ ငါဘုရား
ထို့၏။ ဝေါ၊ သင်တို့အတွက်။ အနုသာသနီ၊ အဆုံးအမတော်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။
(မာ ဝ၊ သလ္လေခသုတ်အဆုံး၌လည်း ဤနည်းတူလာ၏။) (ဣဒမဝေါစ-ဝသည်ပေးမြ။)

ဒသမံ၊ သော။ ဗုဒ္ဓိယဘာဝနာသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီး။
ပဉ္စမော၊ သော။ သဠာယတနဝဂ္ဂေါ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီး။

တဿ၊ ထိုသဠာယတနဝဂ်၏။ ဥဒ္ဓါနံ၊ ဥဒ္ဓါန်းကား—

အနာထပိဏ္ဍိကော၊ အနာထပိဏ္ဍိကောဝါဒသုတ်၎င်း။ ဆန္ဒော၊ ဆန္ဒောဝါဒသုတ်၎င်း။
ပုဏ္ဏော၊ ပုဏ္ဏောဝါဒသုတ်၎င်း။ နန္ဒကရာဟုလော၊ နန္ဒကောဝါဒသုတ် စူဠရာဟုလောဝါဒ
သုတ်တို့၎င်း။ ဆဆတ္တံ၊ ဆဆတ္တသုတ်၎င်း။ သဠာယတနိကံ၊ မဟာသဠာယတနိက
သုတ်၎င်း။ နဂရဝိနွေယျသုဒ္ဓိကာ၊ နဂရဝိနွေယျသုတ် ပိဏ္ဍပါတပါရိသုဒ္ဓိသုတ်တို့၎င်း။
ဗုဒ္ဓိယဘာဝနာ စာပိ၊ ဗုဒ္ဓိယဘာဝနာသုတ်၎င်းတည်း။ သြဝါဒပဉ္စမော၊ များသောအား
ဖြင့် သြဝါဒ-ပါရိ-ငါးခုလည်း ပြည့်မြောက်သော။ ဝဂ္ဂေါ၊ သဠာယတနဝဂ်တည်း။ ဣတိ၊
ဤသည်တည်း။

ဣဒံ၊ ကား။ ဝဂ္ဂါနံ၊ ဝဂ်တို့၏။ ဥဒ္ဓါနံ၊ တည်း။

ဒေဝဒဟော၊ ဒေဝဒဟဝဂ်၎င်း။ အနုပဒေါ စ၊ အနုပဒဝဂ်၎င်း။ သုညတော စ၊
သုညတဝဂ်၎င်း။ ဝိဘင်္ဂကော၊ ဝိဘင်္ဂဝဂ်၎င်း။ သဠာယတနော၊ သဠာယတနဝဂ်၎င်း။
ဣတိ၊ သို့။ ဝဂ္ဂေါ၊ ငါးဝဂ်တို့သည်။ ဥပရိပဏ္ဍာသကော၊ ဥပရိပဏ္ဍာသက၌။ ဌိတာ၊ တည်
ကုန်၏။ ဣတိ၊ ပြီးပြီ။

ဥပရိပဏ္ဍာသကံ၊ ဥပရိပဏ္ဍာသကပရိဋ္ဌိသည်။
သမတ္တံ၊ ပြီးပြီ။

တိဟိ၊ သုံးပါးကုန်သော။ ပဏ္ဍာသကောဟိ၊ ပဏ္ဍာသကတို့ဖြင့်။ ပဋိမဏ္ဍိတော၊ တန်ဆာ
ဆင်အပ်သော။ သကလော၊ အလုံးစုံသော။ မဇ္ဈိမနိကာယော၊ မဇ္ဈိမနိကာယ်သည်။
သပဏ္ဍော၊ ပြီးဆုံးပြီ။